
FORTIS ET VIGILANS

DEMOSTHENIS

ET

ÆSCHINIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

VARIETATE LECTIONIS

SCHOLIIS TUM ULPIANEIS TUM ANONYMIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII OBSOPŒI TAYLORI MARKLANDI JURINI
MOUNTENEII STOCKII HARLESII F.A.WOLFII SPALDINGII
AUGERI RÜDIGERI WUNDERLICHII BREMII
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

ACCEDUNT ANIMADVERSIONES

REISKII DOUNÆI WEISKII AMERSFOORDTII

ET NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTÆ

THOMÆ STANLEII VEL POTIUS JACOBI DUPORTI

TOMUS SECUNDUS

DEMOSTHENIS PUBLICÆ

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

MDCCCXXVIII.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO SECUNDO.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΙ.

TAYLORI
PROLEGOMENA
AD
ÆSCHINIS
ET
DEMOSTHENIS
ORATIONES
DE
CORONA ADVERSARIAS.

Quod Cicero dixit, quum has duas Orationes in Latinum sermonem convertit, vere dixit; se nempe gladiatorum par nobilissimum post hominum memoriam inducere, Æschinem et Demosthenem, illum, non tanquam Æserninum Samnitem, spurcum hominem, sed doctum et acerrimum, immo alterum fere Pacidianum, cum Pacidiano, gladiatorum optimo, compositum. (Ita enim Ciceronis verba interpretor contra Manutium, cum aliorum, tum Jani Parrhasii in Epist. LX. auctoritate adductus.) Ut affirmare non dubitem, nihil habere Humaniores Literas vel Elegantia limatius, vel Facundia disertius, vel gravius Oratione: nihil aut verborum ornatu cultius, aut sententiarum majestate elatius, vel ab omni denique laudis genere felicius.

Et quum hæc dicam, nihil profero, nisi quod comprobavit Vetustas, atque omnium Gentium Populorumque Consensus, ad quos Humanitas, hoc est, hujusmodi Literæ pervenerint. "Hic, quem præstitisse diximus ceteris, in illa pro Ctesiphonte oratione longe optima, submissius a primo, deinde, dum de legibus disputat, pressius, post sensim incedens, judices ut vidit ardentes, in reliquis exultavit audacius." Cic. Orat. cap. 8. "Si exempla sequimur," ait Idem ibid. cap. 38. "a Demosthene sumamus, et quidem perpetuæ dictionis, ex eo loco, unde in Ctesiphontis judicio de suis factis, consiliis, meritis in Rempublicam aggressus est dicere. Ea profecto Oratio in eam formam, quæ est insita in mentibus nostris, includi sic potest, ut major Eloquentia non requiratur." Porro: "Converti ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas Orationes inter se contrarias, Æschinis Demosthenisque." Id. de Optim. gen. Orator. Nam, non contentus eloquentia sæculi sui, cum totum se ad laudes Græcorum comparavit, tum, ut imaginem summæ Eloquentiæ in mente atque animo plenissime effingeret, Orationes has contrarias Latino sermone donavit Latini sermonis peritissimus artifex, M. Tull. Cicero. Et qui omnes ad imitandum proposuit, has potissimum duxit esse dignas, quas sedule

in patriam linguam verteret. Istius operis nihil hodie remanet præter desiderium, si excipias Anteloquium, quod inscribi solet DE OPTIMO GENERE ORATORUM. (Tullius) Protagoram Platonis, et Œconomicon Xenophontis, et Æschinis ac Demosthenis duas contra se Orationes pulcherrimas transtulit. "Quanta in illis prætermiserit, quanta addiderit, quanta mutaverit, ut proprietates alterius linguæ suis proprietatibus explicaret, non est hujus temporis dicere. Sufficit mihi ipsius Translatoris auctoritas, qui ita in Prologo earundem Orationum loquutus est: Putavi mihi suscipiendum, etc." Hieron. ad Paulin. Epist. 50. Rursus: "Nisi forte putandus est Tullius Œconomicon Xenophontis, et Platonis Protagoram, et Demosthenis pro Ctesiphonte orationem afflatus Rhetorico spiritu transtulisse." Idem Apolog. advers. Rufin. l. 2. Qui similia fere habet in Proleg. ad Pentateuch. et in Epistola ad Sunniam, et Fretelam. Scripsit item Sidonius Apollinaris II. Epist. 9. "Quamquam sic esset ad verbum sententiamque translatus, ut nec Apuleius Phædonem sic Platonis, neque Tullius Ctesiphontem sic Demosthenis in usum regulamque Romani Sermonis exscripserint." Verum ut jactura istius Versionis quodammodo resarciretur, quidam male feriati antiquas Ciceronis Editiones beare voluerunt Interpretatione hujus Controversiæ, quam elaboravit Leonardus Brunus, Aretinus, verum neque eo Loco, quem occupat, neque Fama istorum Scriptorum dignam, quos convertere instituebat. Ea utique Contentio duorum summorum hominum, ad quam Concursus ex tota Græcia factus esse dicitur, (nam et Æschines ipse commemorat p. 386. plures tribunal circumstetisse, quam unquam meminerit ad ullam causam publicam convenisse,) cito venit in famam atque celebritatem: et, dum stetit fortuna harum Literarum, nihil unquam aut ardentius legebatur, aut maximorum hominum studia magis alliciebat. Illam Demosthenis præcipue, (uti dicebam,) ita semper admirati sunt veteres, quemadmodum solebant Phidiæ Jovem aut Doryphorum suspicere; præstantissimi scil. Artificis præstantissima artificia, et quibus nihil in illo genere perfectius esse potuit. *Οἱ γοῦν κάλλιστοι τῶν δημοσίων λόγων εἰσὶν, ἐν οἷς περὶ νόμου τι ἢ ψηφίσματος ἀμφισβητεῖται, λέγω δὲ τόν τε* ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ—Theo Progymn. p. 5. *Οἶμαι γάρ σε τῶν Δημοσθένους εἰ μήτι ἄλλο, ἀλλὰ* ΤΟΝΓΕ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΝΑΡΡΗΣΕΩΣ ΛΟΓΟΝ, *τὸν πολυύμνητον δὴ τοῦτον ἀνεγνωκέναι.* Aristid. *περὶ τοῦ παραφθέγμ.* Scripsit ad morem Adagii Plinius VI. Epist. 33. "Solent quidam ex contubernalibus nostris existimare, hanc orationem præcipuam, ut inter meas, ΩΣ ΥΠΕΡ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ esse." Hos omnes anteivit, ut ætate ita judicio, Dionysius Halicarnassensis, qui ita scribit in libro *περὶ Συνθέσεως.* *Ἑτέρου πάλιν ἅψομαι, τοῦ πάνυ ἑρμηνεῦσθαι δαιμονίως δοκοῦντος, τοῦ ὑπὲρ Κτησιφῶντος, ὃν ἐγὼ* ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ΑΠΟΦΑΙΝΟΜΑΙ ΠΑΝΤΩΝ ΛΟΓΩΝ. Rursus *περὶ δεινότ.* §. 14.—*πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκ τῆς ὑπὲρ Κτησιφῶντος ἀπολογίας. Οὗτος γὰρ δή μοι δοκεῖ καλλίστῃ καὶ μετριωτάτῃ κατασκευῇ λέξεως κεχρῆσθαι ὁ λόγος.* Deinde: *Εἰ δέ τις ἐρεῖ—ὅτι τοῦτον ἴσως ἔγραψε τὸν λόγον* (sc. *περὶ τοῦ Στεφάνου*) *ταῖς Ἀριστοτέλους ἐντετυχηκὼς τέχναις,* ΤΟΝ ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ΑΠΑΝΤΩΝ ΛΟΓΩΝ, *πολλὰ πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν ἔχων—καὶ τοῦτον ἐπιδείξειν ὑπισχνοῦμαι τὸν ἀγῶνα πρὸ τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν ἐπιτετελεσμένον.* Id. ad Ammæum. Verum his supersedeo; quoniam nemo est, qui non laudavit, et nullæ sunt laudes, quæ non sunt maximæ: illud etiam in animo habens, quod, si quem nullo modo capiat tanta Eloquentia, neque le-

otione harum Orationum deliniri poterit, non ille istiusmodi auctoritatibus quidquam commovebitur.

Causa, quæ in judicium deducitur, erat hujusmodi. Post prælium Chæronense, quod ea infelicitate gestum erat, quam omnes sciunt, qui de Græciæ fortunis aliquid inaudiverint, mœnibus urbis reficiendis præponitur Demosthenes, sive illud Munus et Magistratum, sive λειτουργίαν quandam et Administrationem leviorem, vel Functionem appellare fas sit. Præterea Quæstor erat Theatralis, ἐπὶ τῷ θεωρικῷ constitutus, quod officium in commodiori loco expono disertius. His muneribus quum præclare functus sit Demosthenes, præcipue vero, quod in illo magnam partem privatis sumtibus confecisset, ideoque bene de Republica mereri videretur, Ctesipho quidam, amicus et adjutor in Republica administranda, ad Senatum retulit, uti Demostheni gratiæ publicæ haberentur ob sedulo navatam operam, ejusque perpetua in P. A. merita, utique ei Corona Aurea decerneretur; quod erat Civitatis erga bonos Cives Honoris et εὐχαριστίας publicum et maximum argumentum. Isti Rogationi obstitit Æschines luculenta ea Oratione, quam hodie es lecturus. Levissima quidem Causa, quæ eam, quam dixi, exspectationem ciere, tantamque eloquentiam suppeditare poterat. Verum totius Contentionis Fortuna non in corolla aut serto duabus virgulis oleaginis facto posita esse, sed ad Civitatem ipsam totamque Remp. spectare videbatur. Nam post fatale illud prælium ad Chæroneam, in quo Philippi Fortuna Demosthenis Consilia profligavit, cum Civitas de Salute pæne desperaret, flagrabat Orator multorum invidia. Expertus est, ut ait ille de Cor. ἀπόνοιαν Sosiclis, συκοφαντίαν Philocratis, μανίαν Diondæ et Melani, qui nihil intentatum reliquerunt, verum γραφὰς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, totam denique Fori Attici armaturam capiti ejus minitabantur. Ejus rei testis est Plutarchus in vita: Τότε δὲ τῆς ἀτυχίας τοῖς Ἕλλησι γενομένης οἱ μὲν ἀντιπολιτευόμενοι ῥήτορες, ἐπεμβαίνοντες τῷ Δημοσθένει, κατεσκεύαζον εὐθύνας καὶ γραφὰς ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ δῆμος οὐ μόνον τούτων ἀπέλυεν, ἀλλὰ καὶ τιμῶν διετέλει, καὶ προκαλούμενος αὖθις εἰς τὴν πολιτείαν. Alii, in quorum numero erat Ctesipho, Demosthenem rursus ad Rempub. vocabant: alii contra, ut Æschines, eos, qui de Philippo victore melius senserant. Ctesipho vero opportunum id tempus fore ratus, ut populi quasi præjudicium de Demosthene fieret, eam sententiam in Senatu dixit, in qua hæc Causa tota continetur. Ibi Æschines, quem Demosthenes obtrectatorem nactus est in Rep. administranda acerrimum, tum, ut ne id fieret, neque istius consiliis uteretur Resp. quibus nuperrime labefactata esse videbatur, tum ut privatas inimicitias ulcisceretur, (ei enim nuper diem dixerat Demosthenes ob legationem male obitam et contra Reipublicæ salutem,) huic, quam dixi, Ctesiphontis Rogationi intercedit, hominemque ipsum libellis datis in judicium adduxit; specie quidem, quod in ea quædam continebantur, quæ legibus rogare non liceret, re autem vera, ut Demosthenis vitam, mores, consilia, res gestas, totamque demum Reipubl. administrandæ rationem insectaretur, eumque a civilibus muniis prorsus repelleret. Atque hæc est Causa, non ea, quam adducunt Rhetorum filii, cur de Quæstione et Corona, de Legibus et Argumento ipso, tam pauca disputentur, de Republica tam multa; adeo ut Γραφὴ ipsa, si eorum verbis uti liceat, pæne ἀμελεῖσθαι videatur. Atque hæc de Contentionis statu et origine dicta sunto.

Mos autem per totam Græciam, et Athenis maxime, celebrabatur, ut ad studium animique benevolentiam declarandam Civibus bene merentibus textilia quædam serta publice decernerent, quibus lemnisci aurei interponebantur: atque ut istius Decreti Memoria et Recitatio aliquando fieret in maxima Urbis frequentia, in Comitiis nempe aut Ludorum celebritate, cujusmodi fuerunt Panathenæa aut Dionysia; aut in Græcorum omnium conventu, qui in communi et publico loco agebatur. *Οὐ γὰρ 'Ολυμπιάσιν, ἢ Δελφοῖς ἀνακηρύττει τὸν στέφανον, οὐδ' εἰς Παναθήναια συναγαγοῦσα τοὺς Ἕλληνας, ἢ Διονύσια, καθάπερ οἱ πάλαι ποτὲ Ἀθηναῖοι, κολακεύοντες —ἀλλ'*—Themist. Orat. III. init. Pervenere ad nostram ætatem monumenta quædam, (immo ejus generis adservantur nonnulla in bibliotheca Coll. Trinitatis Cantabrigiæ, dono et liberalitate illustrissimi D. COMITIS DE SANDVICO) quæ titulos præferunt istius benevolentiæ; et in quibus nude aliquando exarantur hæc verba, Ο ΔΗΜΟΣ ΤΟΝ ΝΙΚΟΦΗΜΟΝ, aut ΚΑΛΛΙΠΙΔΗΝ puta aut ΕΥΒΟΥΛΙΔΗΝ; subintellecto aut suppresso vocabulo ΣΤΕΦΑΝΟΙ: aliquando autem, si bene memini, floreo serto redimita, aut circumtexta, eo scil. animo, ut intelligeretur ea Civitas Nicophemum illum aut Callipidem corona ex publico decreto dare ornareque. Imo obtinuit, ut Civitas Civitatem totam eo præconio ornaret, ejusque rei memoriam publice consecraret; id quod ex Oratione Demosthenis in hac causa discimus, (§. κζ'.) *Χεῤῥονησιτῶν οἱ κατοικοῦντες Σηστὸν — — στεφανοῦσιν Ἀθηναίων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον χρυσῷ στεφάνῳ ἀπὸ ταλάντων ἑξήκοντα, ὅτι —.* Rursus, *καὶ ἀνακαρύξαι τὸν στέφανον, ᾧ συστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ὑφ' ἡμῶν, ὅπως ἐπιστέωνται οἱ Ἕλληνες πάντες Ἀθηναίων Ἀρετὰν, καὶ τὰν Βυζαντίων καὶ Περινθίων Εὐχαριστίαν.* De qua consuetudine erudite, ut semper, agit Celeb. D'Orvillius ad Chariton. I. 5. sæculi sui damno, et literarum infortunio publico, non ita pridem denatus. Arrepta hac occasione judicium meum et sententiam libenter interponerem de celeberrima ea quæstione, quæ toties agitari solet, quo pacto nimirum sunt intelligenda ea verba politissimi Scriptoris, Cornelii Nepotis, in vita Pomponii Attici: sc. "Quamdiu adfuit, ne qua sibi statua poneretur, restitit, absens prohibere non potuit. Itaque aliquot Ipsi et Phidiæ locis sanctissimis posuerunt." Ubi Codd. MSti cum hariolationibus Criticorum, et numero et varietate, certant. Alii enim, Ipsi ut Phidiæ: alii, Ipsi et Piliæ, quæ uxor fuit Attici: alii, Ipsi et uxori: alii, Filiæ: alii, Philiæ, i. e. Amicitiæ: alii, Pilio: alii, Ipsi et Reipublicæ: alii demum, Pnyce et Pœcile, propter id quod sequitur, locis sanctissimis posuerunt. Quid hoc mali! Quorsum ista, tantaque varietas! Constat jam ex more, quem delibavimus, Byzantios, præter Coronas, quibus P. Atheniensem ob egregia ejus merita donaverunt, ut istius rei testatior memoria fieret, imagines sive statuas publice etiam erexisse, scil. *εἰκόνας τρεῖς ἑκκαιδεκαπήχεις, ἐν τῷ Βοσπόρῳ, στεφανούμενον τὸν δᾶμον τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τῶ δάμω τῶν Βυζαντίων καὶ Περινθίων*: et Chersonesitanos itidem ob istud beneficium ΧΑΡΙΤΟΣ *βωμὸν* consecrasse *καὶ* ΔΗΜΟΥ *Ἀθηναίων*. Ego itaque in Nepote lubens amplector, quod Lambinus, et nonnulli sperare potius audebant, quam commendare, nempe ut legeremus ibi, IPSI et FIDEI. Immo unde damnant hanc Crisin, in eo magnum robur et adjumentum esse video. Non potuit, aiunt, post Fidem, aut Filiam, aut Piliam etc. adjicere hæc verba, scil. "HUNC enim in omni procuratione Reipublicæ actorem auctoremque habebant." Sed

egregie decipiuntur: ideo enim Attico et Fidei statuam posuerunt Athenienses, quod summa Fide et constantia rempublicam procuraverat, eamque re et consilio adjuverat, quemadmodum hic Chersonesitani P. A. coronam decreverunt, aramque IPSI et GRATIÆ posuerunt, ὅτι πάντων μέγιστον ἀγαθῶν πράττειν αἴτιος γέγονε Χεῤῥονησίταις, ἐξελόμενος ἐκ τοῦ Φιλίππου, καὶ ἀποδοὺς τὰς πατρίδας, τοὺς νόμους, καὶ τὴν ἐλευθερίαν.

De hoc more Civium remunerandorum satis. Ctesiphontis Rogatio, sive ΨΗΦΙΣΜΑ, occurrit, αὐτολεξεὶ §. λέ. ubi "recensitis breviter Demosthenis in Rempublicam meritis, maxime autem liberalitate in Curatione, qua proxime functus est, rogat, Placere S. P. Q. A. laudari Demosthenem virtutis ergo benevolentiæque, atque ut corona aurea donaretur a populo, et istius rei Recitatio seu Proclamatio fieret proximis Dionysiis, in Theatro, Tragoedis Novis," feriante sc. populo, et spectante Græcia, quæ advenerat ludorum gratia. Quædam sunt hic expedienda, ut Lector interea ad has Orationes paratior accedat. Nam cum primum in Scenam producta esset Fabula, solebat ea res Commissionibus, ut vocant, fieri. In Dionysiis nempe, sive Feriis Liberalibus, ut aliarum rerum, ita ingenii quoque fuit quædam Contentio. Certabant ibi fabulis suis Poetæ: ut ex Didascaliis intelligere possumus, multisque ex Neotericis, qui ad Drama Antiquorum adnotaverunt. Tragoedia enim, quæ in Religione ortum et sedem habebat, ludos ideo sacros comitabatur. Ita perinde esset, quod scripsit Æschines p. 369. l. 10. ἀναγορευόμενος ἐν τοῖς ΑΓΩΣΙΝ: et quod 378. l. 8. ἐν τῷ θεάτρῳ— ΤΡΑΓΩΙΔΩΝ ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙΝΩΝ. Ita Ælianus II. V. H. 13. Ὁ δὲ Σωκράτης σπάνιον μὲν ἐπεφοίτα τοῖς θεάτροις, εἴποτε δὲ Εὐριπίδης ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς ΗΓΩΝΙΖΕΤΟ ΚΑΙΝΟΙΣ ΤΡΑΓΩΙΔΟΙΣ, τότε γε ἀφικνεῖτο. Hinc lucem fœnerabitur Oratio multis in locis, scil. ubi νόμον Διονυσιακὸν memorat, cum τὴν τοῦ Διονύσου ὀρχήστραν, cum τοὺς κριτὰς τοὺς ἐκ Διονυσίων, et cum perstringit Demosthenis arrogantiam, quod populi plausu in Concione, qui locus erat legitimus Recitationis habendæ, non contentus, honorem hunc sibi impertiri voluit, οὐδὲ ἐκκλησιαζόντων Ἀθηναίων, ἀλλὰ τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν, οὐδ' ἐναντίον τοῦ δήμου, ἀλλ' ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, ἵν' ἡμῖν συνειδῶσιν, οἷον ἄνδρα τιμῶμεν. I. Meursius, Vir Græce doctissimus, cum plura Atheniensium monumenta feliciter illustravit, dolemus, quod ejus Commentarius de Dionysiis aut non esset ad finem perductus, aut esset infelici quodam casu interceptus. Multa de antiquo Dramate, et de hac forte consuetudine in eo expedivisset. At in ea re operam suam et industriam posuerunt bene multi. Eorum quosdam recensui ad Midianam Demosthenis Not. ad Arg. post.

Interea ad hunc morem in Dionysiis celebratum adludit, et ad imaginem veræ Rogationis lepidam et jocularem adumbravit facetissimus Scriptor, Lucianus, in Timone, quam hic repræsento.

ΕΠΕΙΔΗ ΤΙΜΩΝ Ο ΕΧΕΚΡΑΤΙΔΟΥ
ΚΟΛΥΤΤΕΥΣ ΑΝΗΡ ΟΥ ΜΟΝΟΝ ΚΑΛΟΣ
ΚΑΓΑΘΟΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΟΦΟΣ ΩΣ ΟΥΚ
ΑΛΛΟΣ ΕΝ ΤΗΙ ΕΛΛΑΔΙ ΠΑΡΑ ΠΑΝΤΑ
ΧΡΟΝΟΝ ΔΙΑΤΕΛΕΙ ΤΑ ΑΡΙΣΤΑ ΠΡΑΤΤΩΝ
ΤΗΙ ΠΟΛΕΙ ΝΕΝΙΚΗΚΕ ΔΕ ΠΥΞ ΚΑΙ
ΠΑΛΗΝ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΝ ΕΝ ΟΛΥΜΠΙΑΙ
ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΩΙ ΑΡΜΑΤΙ ΚΑΙ

ΣΥΝΩΡΙΔΙ ΠΩΛΙΚΗΙ ΚΑΙ ΗΡΙΣΤΕΥΣΕ ΔΕ
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΠΕΡΥΣΙ ΠΡΟΣ
ΑΧΑΡΝΕΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΚΟΨΕ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΩΝ ΔΥΟ ΜΟΙΡΑΣ ΕΤΙ ΔΕ
ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ ΟΥ
ΜΙΚΡΑ ΩΦΕΛΗΣΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΕΠΙ
ΤΟΥΤΟΙΣ ΑΠΑΣΙ ΔΕΔΟΚΤΑΙ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ
ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΚΑΙ ΤΗΙ ΗΛΙΑΙΑΙ
ΚΑΤΑ ΦΥΛΑΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΙΣ ΙΔΙΑΙ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΗΙ ΠΑΣΙ ΧΡΥΣΟΥΝ ΑΝΑΣΤΗΝΑΙ
ΤΟΝ ΤΙΜΩΝΑ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑΝ ΕΝ
ΤΗΙ ΑΚΡΟΠΟΛΕΙ ΚΕΡΑΥΝΟΝ ΕΝ ΤΗΙ
ΔΕΞΙΑΙ ΕΧΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΚΤΙΝΑΣ ΕΠΙ ΤΗΙ
ΚΕΦΑΛΗΙ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΩΣΑΙ ΑΥΤΟΝ
ΧΡΥΣΟΙΣ ΣΤΕΦΑΝΟΙΣ ΕΠΤΑ ΚΑΙ
ΑΝΑΚΗΡΥΧΘΗΝΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥΣ
ΟΣΗΜΕΡΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΙΣ ΤΡΑΓΩΙΔΟΙΣ
ΚΑΙΝΟΙΣ. — ΕΙΠΕ ΤΗΝ ΓΝΩΜΗΝ
ΔΗΜΕΑΣ Ο ΡΗΤΩΡ ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΑΥΤΟΥ
ΑΓΧΙΣΤΕΥΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΗΣ ΩΝ.

Porro. Agebantur Dionysia Magna, *τὰ ἐν ἄστει*, ut vocari solent, (erant enim alia,) in quibus undique ex Græcia confluebant ludorum, etc. gratia, Vere novo, mense Elaphebolione, die vero XVI^{to}. Verno quidem tempore haberi, inter alios, confirmant Maxim. Tyr. Dissert. III. et vetus *σχ*^{στης}. quem consule ad hæc verba Aristoph. Nub. v. 310.

> *Ἦρί τ' ἐπερχομένῳ Βρομία χάρις*
> *Εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα*
> *Καὶ μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.*

Tulisse autem dicitur Ctesipho ad Senatum, ut proximis Dionysiis ille honos Demostheni haberetur. Facta est ea Relatiò Pyanepsionis die XXI. id erat paulo post Æquinoctium Autumnale. Et istius erat Senatus deinde deliberare, et, si ita visum fuerat, sciscere, *προβουλεύειν*, antequam Res ad Populum, sive publicum Civitatis conventum deduceretur: quo approbante et confirmante, Lex vel *Ψήφισμα* demum esse cœpit. Ecce autem, antequam Dionysia agi cœperint, et priusquam SCtum illud a Populo comprobaretur, Æschines, (ut ex ejus libello constat, quem habemus apud Demosthenem §. *ιζ'*.) die V^{to}. istius mensis, Elaphebolionis, lege cum Ctesiphonte agit, questus hanc Rogationem a Ctesiphonte contra Jus esse factam. Unde fit, ut ea Rogatio toties *Προβούλευμα* diceretur, id est, Auctoritas, ut ita dicam, Senatus, nondum, jubente Populo, rata aut confirmata. Ita dixit Demosthenes §. *ις'*. *in fin.* *ἵνα — Αἰσχίνης — ἀκούσῃ, δι' ἃ φημι καὶ τούτων τῶν* ΠΡΟΒΕΒΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ, *καὶ πολλῷ μειζόνων ἔτι τούτων δωρεῶν δίκαιος εἶναι τυγχάνειν.* Ita §. *λέ*. *οἷς γὰρ οὐκ ἐγράψατο τοῦ* ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑΤΟΣ, *τούτοις ἃ διώκει συκοφαντῶν φανήσεται.* Et alibi, scil. §. *ἰ*. *Εἰ μὲν οὖν περὶ ὧν ἐδίωκε μόνον κατηγόρησεν Αἰσχίνης, κἀγὼ περὶ αὐτοῦ τοῦ* ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑΤΟΣ *εὐθὺς ἂν ἀπελογούμην.* Ad quem locum Ulpianus erit adjungendus. Vide etiam Argumentum Libànii. *Εἰσήνεγκε* (Ctesipho) *γνώμην ἐν τῇ βουλῇ τοιαύτην — εἰσαγομένου τοίνυν καὶ εἰς τὸν δῆμον τοῦ* ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑΤΟΣ *ἐφίσταται κατήγορος Αἰσχίνης.*

Quæ autem in eo SCto, sive Προβουλεύματι, infirmare voluit Æschines, ad tria Capita sunt redigenda, sc. (I.) Sedulo cavit Resp. ne cui ejusmodi honores decernerentur, qui magistratum aut munus aliquod publicum gesserat, priusquam Rationes istius Muneris (qui mos in ea Civitate invaluit,) a Viris ad eam rem rite exsequendam constitutis comprobarentur. Scil. ne Præconiis et Coronis et Laudationibus Rationes publicæ præoccuparentur. Ctesipho autem tulit, donari Demosthenem μεταξὺ ἄρχοντα, in ipso Magistratus officio. Illud primum: atque in eo saxo versando occupatur Æschines a pag. 368. l. 15. — ad 377. 16. Sequitur (2da) Causa, quod παρανόμως etiam in Decreto rogasset, donari Demosthenem virtutis ergo in Theatro, Dionysiis magnis, tota Græcia spectante, quum legibus cautum sit, Coronas a Senatu decretas non extra locum Senatus habendi; a Populo, extra Concionem, recitari publice celebrarique. Id exsequitur a pag. 377. 16. — ad 383. 13. Tota quæ sequitur, et erat (3tia) et gravissima Pars Orationis, in Demosthenis vita insectanda, in meritis studiisque in Remp. expendendis, occupatur, sc. ὅτι οὐ διατελεῖ λέγων καὶ πράττων τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ. Nam et id quoque, ut contendit ille, ἐκ τῶν παρανόμων, et de quo lege agere liceret, si qui falsas rationes adsignaverint,

Cupiant et in nota referri.

Hæc totius Causæ summa est. Et istius distributionis memor jam lector meus ad Orationem priorem accedet. Scilicet in primo loco περὶ τῶν ΕΥΘΥΝΩΝ, de Rationibus, in secundo περὶ τῶν ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ, de loco Recitationis, Æschinem dicentem attente et sedulo audiat. Nam isti duo Loci, ut vocant Rhetores, omnino describi et distingui solent. Vid. Argum. Orat. Demosth. de Coron. 224. a med. ed. Reisk. Ita Æsch. pag. 444. l. 10. Πρὸς τὸν τῶν ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ νόμον πρῶτον, καὶ τὸν περὶ ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ δεύτερον, τρίτον δὲ, τὸ μέγιστον, ὡς οὐδὲ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς. Et Demosth. §. λβ΄. Ἡγοῦμαι τοίνυν λοιπὸν εἶναί μοι περὶ τοῦ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ εἰπεῖν καὶ τῶν ΕΥΘΥΝΩΝ. Ita nos SCta insigniora aliquando emphatice describimus, v. g. ut quum dicamus *Bill of Citations, Statute of Limitations*, etc. Quod ideo sedulo præmonui, quoniam, quum omnis de legibus disceptatio, præsertim adeo vetustis et ætate ipsa marcescentibus, subtilior et confragosior esse soleat, tum Æschines, si qua in ea re sit auctoritas Demosthenis, Adversarii ejus, dum de iis disputabat, obscuritatem quandam majorem, mentemque difficiliorem, malis artibus, ei argumento infuderit, ἐκ παλαιῶν, ut sit Ille, χρόνων καὶ ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξας, ἃ μήτε προῄδει μηδεὶς, μήτ' ἂν ᾠήθη τήμερον ῥηθῆναι, διαβάλλων καὶ μετενεγκὼν τοὺς χρόνους, καὶ προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθεὶς τοῖς πεπραγμένοις: Demosthenes §. ξς΄. Rursusque §. λγ΄. Τῶν μὲν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων, οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς οἶμαι ὑμᾶς μανθάνειν, οὔτ' αὐτὸς ἠδυνάμην συνεῖναι (vel συνιέναι) τοὺς πολλούς. Unde minus mirari soleo, doleo tamen sæpissime, studiosos nonnullos, in ipso aditu Causæ, ingrata et quasi horridiore oratione, ut existimare solent, deterritos atque exanimatos, ad summam et maximam, quæ unquam enituit, Eloquentiam nunquam penetrare aut pervenire potuisse. Verum et hæc mea præmonita, et quæ, dum ipsa pertractantur argumenta, dicturus ero, eam omnem molestiam, si non prorsus tollere, at levare aliqua ex parte et recreare posse spero.

Demosthenes, quum ad Defensionem accedat, meritis in Remp. fretus, et plurimis benevolentiæ signis, eam partem Disputationis, quæ in Legibus continetur, et in qua inferior esse creditur, στρατηγικῶς πάνυ, (ut ait ille Rhetor in Argumento,) atque ut Imperatorem exercitatum decebat, in mediam Orationem conjecit. Et tamen sæpius isti honores Demostheni deferebantur verbis iisdem, atque iisdem conditionibus, quibus nunc Ctesipho deferebat: Æschine ipso neutiquam interpellante. Quod tamen factum potius oportuit, quam nunc denuo lites persequi, postquam ea Ratio Ctesiphontis, quam nunc convellere instituerat, et diuturnitate Temporis, et repetitione Honoris, et præsumptione juris aliquod auctoritatis consecuta esse videretur. Eam argumentationem latius pertractat Demosthenes §. ξί. Ταῦτα τὰ ψηφίσματα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτὰς συλλαβὰς, καὶ τὰ αὐτὰ ῥήματα ἔχει, ἅπερ πρότερον μὲν Ἀριστόνικος, νῦν δὲ Κτησιφῶν γέγραφεν οὑτοσί. καὶ ταῦτ᾽ Αἰσχίνης οὔτ᾽ ἐδίωξεν αὐτὸς, οὔτε τῷ γραψαμένῳ συγκατηγόρησε. Exstat quidem, ut ait Ille, istud Decretum Aristonici, iisdem pæne verbis exaratum §. κς᾽. Exstant etiam §. λδ᾽. Decreta pariter, quæ Nausicli, quæ Charidemo et Diotimo, quorum causa a causa Demosthenis non abhorrebat, eosdem honores deferebant, quos nunc rogat Ctesipho Demostheni decerni. Πολλάκις μὲν ἐστεφανώθη (Demosthenes) πρότερον μὲν ὑπὸ Δημομελοῦς, Ἀριστονίκου, Ὑπερίδου χρυσῷ στεφάνῳ, τελευταῖον δὲ ὑπὸ Κτησιφῶντος· καὶ γραφέντος τοῦ ψηφίσματος παρανόμων ὑπὸ Διοδότου, καὶ Αἰσχίνου, ἀπολογούμενος ἐνίκησεν, ὥστε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τὸν διώκοντα μὴ μεταλαβεῖν. Auctoris, qui Plutarchi nomen ementitus, vitas X. Oratorum conscribillavit, hæc sunt verba. [pag. ccxciv. Tom. I.] In quibus quum parum est aut nihil, quod reprehendo, attamen quum, sui quasi immemor, ad finem libelli istius adjecit, Πρῶτος ἔγραψε στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ Ἀριστόνικος Νικοφάνους Ἀναγυράσιος, ὑπωμόσατο δὲ Διώνδας, in iis, inquam, multa sunt, ubi Plutarchi diligentiam, prudentiam et fidem desidero. Namque ex Decreto ipso Aristonici, quod exstat apud Demosthenem, ut dixi, constat, eum fuisse domo Phrearrium, non Anagyrasium, ut voluit ille Plutarchi Simius. Deinde non id primus tulit Aristonicus, si qua sit Demostheni fides, aut si Demosthenis mentem ego rite intelligere possim. Sic ille §. κς᾽. Στεφανωσάντων τοίνυν ὑμῶν ἐμὲ ἐπὶ τούτοις τότε, καὶ γράψαντος Ἀριστονίκου τὰς αὐτὰς συλλαβὰς, ἅσπερ οὑτοσὶ Κτησιφῶν νῦν γέγραφε, καὶ ἀναρρηθέντος ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ στεφάνου, ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ ΗΔΗ ΜΟΙ ΤΟΥΤΟΥ ΓΙΓΝΟΜΕΝΟΥ, οὔτ᾽ ἀντεῖπεν Αἰσχίνης παρὼν, οὔτε τὸν εἰπόντα ἐγράψατο. Quæ tamen verba aliter Wolfius accepisse videtur. Postremo denique liquet ex §. ξί. et seqq. non intercessisse Diondam isti Rogationi, quam tulit Aristonicus, verum isti, quæ prior lata fuit sive a Demomele, necessario Demosthenis, sive ab Hyperide, sive ab aliis quibuslibet. Intercessit enim olim, quemadmodum Æschines παρανόμων peregit hanc Rogationem, quæ in Demosthenis gratiam proponebatur, et, ut Æschines pariter, causa cecidit, et quintam partem suffragiorum non tulit.

Reliquum est, ut de Tempore, quo acta fuerit hæc Causa, atque habitæ Orationes, aliquid dicerem. Idque, ut lectorem meum demereri potuissem, verbis ipsissimis disertissimi Scriptoris, qui me oratione superat, repræsentari curavi.

"Aliquid de tempore, quo perorata fuit hæc Oratio, dicendum est.

Dixit Æschines (pag. 462. l. 2.) ἡμερῶν μὲν ὀλίγων μέλλει τὰ Πύθια γίνεσθαι. Unde necessario colligimus, hoc judicium incidisse in tertium alicujus Olympiadis annum. Nam Pythicus Agon semper in tertium Olympiadis annum recurrebat. Rursus ait, (pag. 428. l. 16.) Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔξω ἄρκτου καὶ τῆς οἰκουμένης ὀλίγου δεῖν πάσης μεθειστήκει. Loquitur autem, ut ait ibi, ὑπὲρ τῶν νυνὶ καθεστηκότων, ibid. l. 12. id est, de statu rerum, ut tunc erat. Hæc autem tam longinqua Alexandri Expeditio evenit anno post pugnam in Arbelis pugnatam, quæ incidit in annum, quo Aristophanes erat Archon Athenis, mense Pyanepsione, ut nos docet Arrianus lib. 3. Post Aristophanem vero Aristopho fuit Archon. Ergo Aristophonte Archonte orationem hanc oravit Æschines, et concordat is annus cum iis, quæ dixit de Pythiis imminentibus. Nam Aristopho fuit Archon anno tertio Olympiadis CXII^mæ^, Pythia autem Mæmacterione mense vel circiter celebrabantur, ut conjicitur ex Demosthenis oratione de Corona (§. ιβ΄.) et Oratione de vitiosa legatione (§. μ΄.) simul collatis. Nam in oratione de Corona recitat decretum mense Mæmacterione factum, dum Philippus Phocenses evertebat: oratione vero de falsa legatione ait ob eas turbas non potuisse Athenienses mittere Theoros ad Pythia. Ex supra notatis igitur necessario concluditur, hanc orationem contra Ctesiphontem pronunciatam fuisse Aristophonte Archonte, anno tertio Olympiados CXII^mæ^, mense Pyanepsione finiente, vel Mæmacterione incipiente. Hæc scripseram, quum incidi in locum Plutarchi in Demosthenis vita, et maxime gavisus sum, quum eum vidi meam sententiam firmare. Ait enim expresse, Aristophonte Archonte, hoc judicium factum fuisse." Hæc Palmerius, Homo eruditus, in Exercitat. ad Æschinem.

Ex Actore quidem liquet, institutam fuisse Litem ante obitum Philippi, in judicium vero adductam, Alexandro jam rerum potito, et in Persiam profecto. Unde, ait ille pag. 449. innuere potuit Demosthenes, me hanc causam suscepisse, ut Alexandri gratiam aucuparer, quum ἀπηνέχθη ἡ γραφὴ, Philippo adhuc vivente, πρὶν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν ἀρχὴν καταστῆναι? Audi etiam Ulpianum ad init. Orat. de Fœd. Alexandr. Ὁ περὶ Στεφάνου λόγος μεταγενέστερός ἐστι ταύτης τῆς δημηγορίας. Ὁ μὲν γὰρ εἴρηται ἐν ἀρχῇ τῆς κατὰ Ἀλέξανδρον καταστάσεως· ὁ δὲ περὶ Στεφάνου λόγος, Ἀλεξάνδρου ὄντος ἐν Ἰνδοῖς ἢ ἐν Πέρσαις. Acta, inquit Dionys. Halic. ad Ammæum, [§. ιβ΄.] Aristophonte Prætore, ἐνιαυτὸν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ὀκτὼ δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτὴν, καθ᾽ ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἀρβήλοις ἐνίκα μάχην. Quem locum emendat illustrissimus Bentleius, de Phalaride, pag. 528. ΟΓΔΟΩΙ μὲν ΕΝΙΑΥΤΩΙ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ἜΚΤΩΙ δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτήν.

Ecce enim Olymp. CX. 3. Res Chæronea.
CXI. 1. Philippi interitus.
CXII. 3. Agitur c. Ctesiphontem.

Verumtamen idem olim suboluit Meursio, qui pariter etiam numeros istos emendat IV. de Archont. 13.

Eodem jure et judicio emaculat ille Meursius in l. c. Plutarchi textum in vita Demosthenis. Istius enim Codd. etiam invasit mendum, dum in hoc argumento versatur, nempe in ætate harum Orationum. Nam certissimum est, inter Præturam Aristophontis Olymp. CXII. 3.

in qua hæc causa agebatur, et res gestas Chæroneæ Olymp. CX. 3. octo annos solummodo numerari, non decem, ut scribi solet in Plutarchi vulgatis. Sed totum locum istum exscribo, cum ob alia, tum quod multa contineat ad Historiam atque ad Laudem hujus Orationis pertinentia. Εἰσήχθη ἡ περὶ τοῦ Στεφάνου γραφὴ κατὰ Κτησιφῶντος, γραφεῖσα μὲν ἐπὶ Χαιρώνδου Ἄρχοντος, μικρὸν ἐπάνω τῶν Χαιρωνικῶν, κριθεῖσα δὲ ὕστερον ΔΕΚΑ (ΟΚΤΩ) ἔτεσιν ἐπ' Ἀριστοφῶντος, γενομένη δὲ ὡς οὐδεμία τῶν δημοσίων περιβόητος, διά τε τὴν δόξαν τῶν λεγόντων, καὶ τὴν τῶν δικαζόντων εὐγένειαν, οἳ τοῖς ἐλαύνουσι τὸν Δημοσθένην τότε, πλεῖστον δυναμένοις καὶ Μακεδονίζουσιν, οὐ προήκαντο τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον, ἀλλ' οὕτω λαμπρῶς ἀπέλυσαν, ὥστε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων Αἰσχίνην μὴ μεταλαβεῖν. [§. κδ'.] Sed errorem hunc alii, præter Meursium, deleverunt. Verum ex iis, qui bonas horas Plutarcho impenderunt, nemo, si Casaubonum τὸν πάνυ excipias, vidit in his verbis atque in hoc calculo denuo ab isto scriptore esse erratum. Id ille adnotavit ad oram exemplaris sui, quod nunc in Bibliotheca Regia Cantabrigiæ adservatur. Nam instituta erat hæc causa non *supra*, id est, *ante* prœlium Chæronense, sed *post* illud infortunium, scil. statim, et priusquam Annus se vertebat. Quæ si vera sunt, recte observavit Vir ille Magnus, aut κατωτέρω in Plutarcho esse rescribendum, aut bonum Auctorem suam fefellisse memoriam.

Enim vero ut de his omnibus meam exponam sententiam, quædam sunt, quæ propemodum suadent, neutro in loco sollicitandum esse Plutarchi textum. Quis enim non intelligit, (si vera sint hæc verba Ciceronis in Procem. suæ Versionis, scil. "Hanc mulctam Æschines a Ctesiphonte petiit *quadriennio* ante Philippi Macedonis mortem, sed judicium factum est aliquot annis post, Alexandro jam Asiam tenente") quis, inquam, non intelligit, et eandem supputationem a Plutarcho fieri, recteque posse scribi, et ΕΠΑΝΩ τῶν Χαιρωνικῶν, et κριθεῖσα ΔΕΚΑ ἔτεσιν ὕστερον? Uti ex hac notatione liquebit, scil.

Olymp. CX. 1. Instituta Causa Ctesiphontis.
3. Prœlium Chæronense.
CXI. 1. Philippi interitus.
CXII. 3. Habita Causa.

Verum enim vero Ciceronis computum non lubens admiserim. Prœlium illud infeliciter ab Atheniensibus gestum, ut modo vidimus, huic Contentioni ansam dedit atque occasionem. Tum autem porro Libellus Æschinis, sive istius Actionis, quam intentavit Formula Accusatoria, hodie bonis avibus exstat, sc. apud Demosthenem §. ιζ'. ubi diserte dicitur, Causam eam fuisse institutam ΕΠΙ ΧΑΙΡΩΝΙΔΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ, id quod perficit atque concludit eam rem, quam volo.

Et huc usque omnia satis dilucide, satis prospere et expedite. Verum ignorantiam meam non dissimulabo; neque, quod me male habet, habiturum certe semper, id celabo lectorem meum. Æschines, ut modo dictum est, actionem sive litem intentavit Chæronda, sive Chæronida, Prætore, et quidem Mensis Elaphebolionis die sexto, qui Mensis erat Anni numero nonus. Restabant scil. ante Solstitium æstivum, quo tempore Annus Atticus incipiebat, Mensis utique tres, ΜΟΥΝΥΧΙΩΝ, (Suidas itaque aut Suidæ Librarii male mensem istum ΔΕΥΤΕΡΟΝ vocant, quum ΔΕΚΑΤΟΝ potius exarassent. Verum in scriptis Codd. Error Numera-

lium est infinitus. Pergo) THARGELIO, SCIRRHOPHORIO. Quacunque vero in Anni parte Menses isti collocentur, licet de ea re nulla sit Controversia, constat, eum esse ordinem et consequentiam, quam posui. Qui in aliis dissentiunt, in eo concordant. Quidni enim non concordarent? Jam autem, si Æschines diem dixit Ctesiphonti, mense Elaphebolione, quem putassis Februarium esse, Anni CX. 3. sive Præturæ Charondæ; dixerit vero, quod Decretum de Demosthene 5to abhinc mense, Pyanepsione, Septembri scil. rogaverat; jam autem Decretum illud Ctesiphontis merita Demosthenis in muris reficiendis recensuerat: unde possit fieri, qua Machina aut Industria, qua Chronologica peritia aut artificio illud mox explicabimus, quod Thargelione demum mense, qui in ejusdem Anni sive Præturæ APRILEM desinentem, vel etiam MAII initium incidit, ista Curatio murorum reficiendorum fieri cœpta sit? Æschines enim in hac Oratione, pag. 376. verbis apertis, ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος, Θαργηλιῶνος μηνὸς δευτέρᾳ φθίνοντος, ἐκκλησίας οὔσης, ἔγραψε ψήφισμα Δημοσθένης, ἀγορὰν ποιῆσαι τῶν φυλῶν, Σκιῤῥοφοριῶνος δευτέρᾳ ἱσταμένου, καὶ τρίτῃ—ἑλέσθαι τοὺς ἐπιμελησομένους τῶν ἔργων ἐπὶ τὰ τείχη. Ecce nodum non me Davo, sed Œdipode quopiam dignissimum!

Interea tamen Scriptor est perquam eruditus, et Chronologiæ Atticæ peritissimus, qui ad has ceterasque ejusmodi spinas ex his Orationibus evellendas sedulo se accingit. Is est optimus et celeberrimus Edoardus Corsinius in Fastis Atticis. Cujus cum ingenium, judicium, diligentiamque ita laudem, ut nihil non pæne ei detulerim, tum insignem ejus humanitatem ita quoque sum expertus, ut eum non ægre laturum intelligam, si ab ejus Hypothesi, rationibus victus, discedam. Contendit Vir doctissimus, institutam esse ab Æschine hanc litem c. Ctesiphontem ante Præturam Chærondæ, adeoque antequam ad Chæroneam esset pugnatum. Meminerit Lector, illius Præturam incidisse in Olymp. CX. 3. exorsam quidem a mense Hecatombæone, clademque illam Chæronensem contigisse istius Magistratus mense Metagitnione. Verum est. Fateor. Magistratum iniit, ut inire solebant Athenis, mediam circiter æstatem, sive mense quem nos *Junium* vocamus: dimicatum est autem Chæroneæ, proximi mensis Metagitnionis scil. die VII^mo^. Ita enim Plutarchus, in Camillo pag. 305. tom. I. Ἀνάπαλιν δ' ὁ Μεταγειτνιὼν, ὃν Βοιωτοὶ Πάνεμον καλοῦσιν, Ἕλλησιν οὐκ εὐμενὴς γέγονε. Τούτου γὰρ τοῦ μηνὸς ἑβδόμῃ καὶ τὴν ἐν Κρανῶνι μάχην ἡττηθέντες ὑπ' Ἀντιπάτρου τελέως ἀπώλοντο, καὶ πρότερον ἐν Χαιρωνείᾳ μαχόμενοι πρὸς Φίλιππον ἠτύχησαν. Ideoque scribit Vir doctissimus, si dicam hanc scripsit Æschines mense Elaphebolione, *Februario* puta, ante prœlium Chæronense, eique Chærondæ, sive Chæronidæ, nomen inscripsit, non potuit esse ille Magistratus annuus, qui suscepit munus suum circa *Junium* proxime sequentem. Proinde Ctesiphontis Decretum, quocumque mense, quacumque Prætura latum, prius sit necesse est ista Actione Æschinis, qua impetitum est, et Dies, quæ scribebatur. Deinde decreto isto Ctesiphontis quum prius etiam fuerit Decretum aliud Aristonici, de Coron. §. κϛ'. quod similiter ille in gratiam Demosthenis tulit, (præcessisse autem ipse Demosthenes non semel adfirmat, §. κϛ'. et §. ξϛ'.) plane constat, Chærondam sive Chæronidam, in illo Aristonici Decreto adscriptum, alium fuisse et priorem quoque Magistratum, ac illum, qui obtinebat Præturam demum Olymp. CX. 3. Multo minus idem Magistratus potuit esse, cujus in Prætura, ut sit

Æschines, pag. 376. l. 2. tulit Demosthenes, ut de muris reficiendis Civitas provideret. Hoc enim negotium, atque ista Curatio ætate anteibat omnia ea, quæ modo memoravimus, et Ctesiphontis certe, si non Aristonici, Rogationi causam dedit et originem. Vides, mi lector, omnia hæc ea, qua potui, diligentia recensita. Quid ergo fiet de isto Chæronda, qui toties, atque, ut dicitur, extra oleas occurrit? Norunt omnes, qui bonis Auctoribus bonas horas impendunt, multos subinde apud Antiquos dici eum Magistratum Athenis gessisse, quorum nomina in serie Archontum, atque in Fastis, quos vocant, perpetua serie contextis, non reperiuntur. Horum catalogum concinnavit Meursius, Vir eruditus et laboriosus, in Commentario de Archontibus Atheniensibus, cap. ult. Et, ut id obiter notem, plures istius sortis atque conditionis in hoc uno libro Demosthenis de Corona occurrunt, quam ab alio quocumque vetusto Scriptore memorantur. Statuit ergo Vir politissimæ literaturæ, Corsinius, Chærondam illum, qui Magistratum gessit Olymp. CX. 3. verum fuisse, vel fieri potuisse, Prætorem, eum quem dicere solemus Eponymum, a quo scil. Annus cognominatur. Ait porro, lege et moribus obtinuisse, ut, si Eponymus, qui fuerit, Concioni non interesset, scil. aut morbo impeditus, aut defunctus, aut abrogatus, tum præsidere soleret ex ceteris VIII Archontibus unus, cujus adeo nomen Psephismatibus, et Monumentis publicis eodem jure et ritu præponeretur, quo illius præscribebatur, qui primarius Archon fuit, atque eo munere perpetuo fungebatur. Proinde concludit, temporum habita ratione, (ea scil. quam modo concinnavimus,) Chærondam illum, quo Archonte Demosthenes muris reficiendis præficiebatur, (Æschines 376. 2.) ex qua re omnis hæc profluxit Contentio, Pseudonymum fuisse Archontem, sc. non illum verum et principem Prætorem, qui Fastos consignavit, verum ex IX viris unum, qui Olymp. CX. 1. absente Theophrasto, vero et perpetuo istius Anni Prætore, Curiæ eo die præsidebat, quo ese res gestæ sunt. Pariter Chærondas ille, cujus nomen inscriptum est Æschinis libello, quo Ctesiphontem impetivit, sexta Elaphebolionis die, §. ιζ'. ejusdem fuit loci atque ordinis, sc. qui absente Lysimachide Eponymo Olymp. CX. 2. forte fortuna præsidebat in Senatu, quum Actio erat instituta. Anno deinde proximo, sc. Olymp. CX. 3. idem ille Chærondas, sive fuerit alius ejusdem nomenclaturæ, Præturam proprio et primario jure obtinuit. Hæc vir optimus atque ingeniosissimus, summa industria, atque incredibili literarum subsidio, in Fastis Atticis, Dissertt. II. et VIII. Quodcumque demum statuatur de toto isto grege Prætorum Pseudonymorum, interea tamen, quum omne id, quod ad Chærondam nostrum spectat, eo unico nitatur fundamento, quod Æschines dicam Ctesiphonti scripserit ante cladem Chæronensem, idque auctoritate Plutarchi, Ciceronis, atque adeo ipsius Æschinis, evinci credit et stabiliri posse: et contra, quum me minus moveat Plutarchi non magna ubique auctoritas, non ipsius denique, quanta quanta sit, Ciceronis, si Æschines contrarium dixerit, age, lege agamus, et contestata inter nos, ut dicitur, Lite, Æschinem ipsum excitabo, quo teste " adeo non videbitur Actio illa ab eo instituta, antequam Chæronense bellum insurgeret, ut disertissime affirmabit, hanc ab eo fuisse institutam post vulnus illud ab Atheniensibus acceptum." Adducitur Æschines a Viro ipso eruditissimo, Dissert. VIII. §. 23. quasi his verbis usus, scil. " Dudum, Philippo vivo, instituta est hæc Actio, verum bello ingruente, non

fuit otium persequendi jus, quum de salute potius tota Civitas cogitaret, quam ut pœnas repeteret ab uno Cive contra fas et mores corolla donatum." Honesta sane Oratio! Et mirum, ni causa viceris! Verum ea Oratio ex duobus diversis locis Auctoris nostri consuitur. In priori, pag. 449. l. 10. ait Ἀπηνέχθη ἡ γραφὴ, ἔτι Φιλίππου ζῶντος. Concedo. Id semper verum esse credidi. Quid vero est id, quod addit? Ubinam est illud, quod restat, Sententiæ? sc. pag. 452. init. ubi nihil de bello Actiones Legis dirimente, sed contraria prorsus omnia. Dicit ibi Orator planissime: "Demosthenes insolenter ab Accusatoribus rogat, cur me nunc tandem in judicium vocatis ob Remp. male gestam, et a me, ut perhibetis, pessundatam? Cur non eo tempore potius obstitistis, quamdiu salva erat, ut procellam istam, melioribus usa consiliis, Resp. devitare et declinare poterat. His dictis respondere pro iis possum. Excitato bello illo et tumultu, nobis non fuit otium pœnas a Te repetendi, sed de salute omnium fuimus solliciti. Et Ego præsertim Reip. causa aberam ad exteras Civitates legatus missus. Post ea tempora, quum Tu ista impunitate non contentus, præmia etiam et honores tibi decerni postulasti, et Civitatem, quam olim perdidisti, nunc præterea ridiculam universæ Græciæ reddidisti, tum denique otium nactus et opportunitatem, tum demum, inquam, obstiti, atque accusationem hanc institui." Apponam Græca, ut eruditus lector sentiat, me bona fide secum egisse. Ἐπερωτῴη δὲ τοὺς συκοφαντηθέντας ἐκ τῆς πολιτείας ἐπ' ἐκείνων τῶν καιρῶν, ὅτε ἐνῆν σώζεσθαι, διὰ τί αὐτὸν οὐκ ἐκώλυσαν ἐξαμαρτάνειν· ἀποκρίνοιντο δὲ * * * τὸ πάντων τελευταῖον, ὅτι τῆς μάχης ἐπιγενομένης οὐκ ἐσχολάζομεν περὶ τὴν σὴν εἶναι τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως ἐπρεσβεύομεν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἀπέχρη σοι δίκην μὴ δεδωκέναι, ἀλλὰ καὶ δωρεὰς αἰτεῖς, καταγέλαστον ἐν τοῖς Ἕλλησι τὴν πόλιν ποιῶν, ΕΝΤΑΥΘ' ΕΝΕΣΤΗΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΑΠΗΝΕΓΚΑ. Quo quid liquidius, quid certius aut indubitatius esse possit?

Quod ad Eventum hujus Litis spectat, sufficit dicere, eum, qui in Foro semper dominabatur, hic dominari maxime, Æschinemque in exsilium cessisse. Eam historiam latius persequor in Vita, quam texo, horum Oratorum, ubi commodius recensere possim, quicquid ab Antiquis de ea re memoriæ proditur.

I. TAYLORI

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

DE CORONA

PRÆFATIO.

Utrum hæc Demosthenis defensio Ὑπὲρ Κτησιφῶντος, an Περὶ Στεφάνου, an *utrumque*, recte inscribi debeat, ambigi video. A nonnullis enim, scil. Dionysio Halic. Ulpiano, Harpocratione, Suida, etc. omnibus fere his modis citatur, ut citari potest. Titulus tamen pro Ctesiphonte usitatior est, et accommodatior fere, quo pacto laudant Cicero, Quintilianus, Plinius, aliique.

Multa habet optimus ille scriptor, Dionysius Halicarnassensis, quæ lector utiliter conferet, in hac oratione legenda. Multus utique est ille in epistola, quæ ad Ammæum scribitur, ut probet, Demosthenem non ab Aristotele, verum vicissim hunc ab illo, præcepta et artificia Rhetorica mutuo sumsisse. Vide potissimum istum tractatulum exeuntem, ubi *legitima* quasi nomenclatura appellatur hæc oratio, Ἡ πρὸς Αἰσχίνην ὑπὲρ Κτησιφῶντος: et ostenditur etiam, eam ab Aristotele in *Rhetoricis* laudari. Quæ cum ultima fere fuerit ex Demosthenicis, satis sane constat, parum Demosthenem ex Arte Aristotelis proficere potuisse.

Nimirum scriptor ille felix, sagax, eruditus atque curiosus (Dionysium volo) non solum Demostheni multum affert lucis atque adjumenti, verum cæteris etiam oratoribus Græcis, a quibus similiter Aristoteles (ut ipse ait in loco proxime a me laudato) artem suam et præceptiones derivavit, quorumque ex imagine futuros quoscumque oratores ad laudem effinxit, atque expressit ad excellendum. Verum fortasse Demosthenis paulo ille studiosior, eique addictior, quam par erat, inclementer cum Æschine agit; quem verba fastuosa et ridicula Demostheni exprobrantem reprehendit, quoniam ea verba sedulo et cum cura, in reliquiis Demosthenis, ab eo quæsita, reperiri non potuissent. Quasi necesse fuisset, ut aut omnia, quæ magnus ille orator in concionibus dixerit, literis consignarentur, aut omnia, quæ consignabantur, ad ~~ætatem~~ Dionysii pervenirent. Exscribo tamen, quæ de hac re reliquit Dionysius, cum ob alia, tum quia ad hanc causam atque ad hanc Æschinis accusationem, pertineant. Ita ille ad finem περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθένους δεινότητος. Scil. Τὸ δὲ φάσκειν φορτικοῖς καὶ ἀηδέσι τοῖς ὀνόμασιν αὐτὸν [Demosthenem] κεχρῆσθαι, πόθεν ἐπῆλθεν αὐτῷ λέγειν, ὑπὲρ πάντα ἔγωγε τεθαύμακα. οὐδὲν γὰρ εὑρίσκω τούτων παρὰ Δημοσθένει κείμενον, ὧν εἰρηκέναι φησὶν αὐτὸν Αἰσχίνης, οἷον, ὅτι "οὐδὲ τῆς φιλίας ἀποῤῥῆξαι τὴν συμμαχίαν" [Vid. Æschin. §. κϛ′.] καὶ ὅτι "ἀμπελουργοῦσι τινὲς τὴν πόλιν." καὶ "ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τοῦ δήμου." καὶ "φορμοφῤαφούμεθα," καὶ "ἐπὶ τὰ στενὰ τινὲς ὥσπερ τὰς βελόνας διείρουσιν." οἷς αὐτὸς ἐπιτίθησι διακωμῳδῶν, "ταῦτα δὲ οὐ κίναδός τις ἐστὶ ῥήματα ἢ θαυμαστά;" [Æsch. §. νγ′.] οὐδέ γε ἄλλα τινὰ φορτικὰ καὶ ἀηδῆ ὀνόματα ἐν οὐδενὶ τῶν Δη-

μεσθένους λόγων εὑρεῖν δεδύνημαι· καὶ ταῦτα πέντε ἢ ἓξ μυριάδας στίχων ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καταλελοιπότος. Interea tamen, an verba illa Æschinis aliquod illustrationis ceperint ex hoc loco Dionysii, secum contemplabitur studiosus lector. Certum est, hujus textum ab illius esse corrigendum non uno in loco; et falsum esse animi Editorem, doctum licet virum, qui ad Demosthenem lectorem remittit pag. 562. hujus Editionis, ad Textum scil. quem Dionysius in animo habere non potuit. Verum quidni hac aut simili phraseologia aliquando delectaretur Demosthenes? Quidni, ut Sylburgius recte observavit, diceret *ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τοῦ δήμου*, qui in Olynthiaca III. (II.) dixit, *ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι, καὶ περιῃρημένοι χρήματα*?

Multis sane modis, multisque nominibus prædicanda est hæc insignissima oratio, totius eloquentiæ istius populi (apud quem et nata est, et ad justam magnitudinem excrevit ratio dicendi) flos ipse et medulla: Opus nunquam e manibus deponendum, non solum propter civiles rationes, quibus abundat, atque optimum exemplum Reip. administrandæ: (Nam, ut inquit scriptor non negligendus, *κάλλιστοι δημοσίων λόγων* [Demosthenis] *εἰσὶν, ἐν οἷς περὶ νόμου τι ἢ ψηφίσματος ἀμφισβητεῖται, λέγω δὲ τόν τε περὶ Στεφάνου, καὶ τὸν κατὰ Ἀνδροτίωνος, καὶ Τιμοκράτους, καὶ Ἀριστοκράτους*) Non propter summam eloquentiam, cum in hac causa magnus ille dicendi artifex major se ipso pene constitutus est: verum potissimum ob hanc rationem a Panætio et Plutarcho allatam, dignam sane, quæ a tam gravibus scriptoribus commemoretur; et quam adeo Plutarchi verbis proferre liceat, qui sapientissimum istud monitum conservavit. *Παναίτιος δ' ὁ φιλόσοφος καὶ τῶν λόγων φησὶν αὐτοῦ οὕτω γεγράφθαι τοὺς πλείστους, ὡς μόνου τοῦ καλοῦ δι' αὑτὸ αἱρετοῦ ὄντος, τὸν περὶ τοῦ Στεφάνου, τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους — ἐν οἷς πᾶσιν οὐ πρὸς τὸ ἥδιστον, ἢ ῥᾷστον, ἢ λυσιτελέστατον ἄγει τοὺς πολίτας, ἀλλὰ πολλαχοῦ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν οἴεται δεῖν ἐν δευτέρᾳ τάξει τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι, καὶ τοῦ πρέποντος.* Hæc ille præstantissimus Auctor in *vita* Demosthenis.

Verum in excellentissima hac oratione nihil excellentius, nihil quod *primores Critices* magis arripuit, quam *Σχῆμα* istud *ὁμοτικὸν*, ut vocatur, quod occurrit infra, §. 60. et nemini ignotum esse potest, qui de Demosthene inaudiverit. *Οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας*, et quæ sequuntur. Istius artificii vim et felicitatem optime expressit Longinus, cap. 16. *Ἀπόδειξιν ὁ Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπολιτευμένων εἰσφέρει. Τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις αὐτῆς; Οὐχ ἡμάρτετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἰκεῖα τούτου παραδείγματα· οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἥμαρτον, οὐδ' οἱ ἐν Σαλαμῖνι, οὐδ' οἱ ἐν Πλαταιαῖς. Ἀλλ' ἐπειδὴ καθάπερ ἐμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ θεοῦ, καὶ οἱονεὶ φοιβόληπτος γενόμενος, τὸν τῶν ἀριστέων τῆς Ἑλλάδος ὅρκον ἐξεφώνησεν, οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας, φαίνεται δι' ἑνὸς τοῦ ὀμοτικοῦ σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὼ καλῶ, τοὺς μὲν προγόνους ἀποθεώσας, ὅτι δεῖ τοὺς οὕτως ἀποθανόντας ὡς θεοὺς ὀμνύναι παριστάνων, τοῖς δὲ κρίνουσι, τὸ τῶν ἐκεῖ προκινδυνευσάντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθιστὰς εἰς ὑπερβάλλον ὕψος, καὶ πάθος, καὶ ξένων, καὶ ὑπερφυῶν ὅρκων ἀξιοπιστίαν, καὶ ἅμα παιώνειόν τινα, καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουόντων καθιεὶς λόγον, ὡς κουφιζο-*

μένους ὑπὸ τῶν ἐγκωμίων, μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον, ἢ ἐπὶ τοῖς κατὰ Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις παρίστασθαι φρονεῖν· οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ σχηματισμοῦ συναρπάσας ᾤχετο. Καίτοι παρὰ τῷ Εὐπόλιδι τοῦ ὅρκου τὸ σπέρμα φασὶν εὑρῆσθαι·

> Οὐ γὰρ μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην,
> Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.

Cætera ibidem consulenda. Nam plurimum conferent ad Auctoris nostri δεινότητα explicandam. Neque unquam bonus et magnus scriptor tam fidelem et accuratum nactus est interpretem, μεγαλήγορος μεγαλήγορον. Aristides, Rhetor itidem, et ingenio Critico præditus, summa arte trutinat verba hæc *ardentia.* Παραδείγματος ἕνεκα ἔστω νόημα αὐτὸ καθ' αὐτὸ, ἐκ τῆς ἐννοίας, σεμνότητος μετεσχηκός· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι — ἐνταῦθα τὸ μὲν ζητούμενον ἦν — τὸ δὲ καὶ ὀμόσαι ὡς κατὰ θεῶν, τῶν προγόνων, τοῦτο ἔχοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς σεμνότητος. De dictione civili §. 8. Adjungam et alios. *Et Demosthenes jurando per interfectos in Marathone et Salamine, id agit, ut minore invidia cladis apud Chæroneam acceptæ laboret.* Quintilian. II. 9. *Nec meretur fidem, qui sententiolæ gratia jurat, nisi si potest tam bene, quam Demosthenes.* Id. Ibid. *Tales sunt illæ inclinationes vocis, quas invicem Demosthenes atque Æschines exprobrant, non ideo improbandæ: cum enim uterque alteri objiciat, palam est utrumque fecisse. Nam neque ille per Marathonis et Platæarum et Salaminis propugnatores recto sono juravit, nec ille Thebas sermone deflevit.* Id. XI. 3. *Quid denique Demosthenes? Non cunctos illos tenues et circumspectos, vi, sublimitate, impetu, cultu, compositione superavit? Non insurgit locis? Non figuris gaudet? Non translationibus nitet? Non oratione ficta dat carentibus vocem? Non illud jusjurandum per cæsos in Marathone ac Salamine propugnatores reip. satis manifesto docet, præceptorem ejus Platonem fuisse?* Id. XII. 10. Ita *Geminus Antholog. Gr.* Lib. 4.

> Οὗτος ὁ Κεκροπίδαισι βαρὺς λίθος, ἄρεϊ κεῖμαι,
> Μεῖνε, Φιλιππείης σύμβολον ἠνορέης,
> Ὑβρίζων Μαραθῶνα, καὶ ἀγχιάλου Σαλαμῖνος
> Ἔργα, Μακεδονίοις ἔγχεσι κεκλιμένα.
> Ὄμνυε νῦν νέκυας, Δημόσθενες, αὐτὰρ ἔγωγε
> Καὶ ζωοῖς ἔσομαι, καὶ φθιμένοισι βαρύς.

Nonnulla similiter σχολ. Apollon. Rhod. II. 259. Ἐμπαθέστερος γίνεται ὁ ὅρκος, ὅταν τις κατὰ τῆς ἰδίας ὀμνύῃ συμφορᾶς — καὶ Δημοσθένης μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους. Adjungatur Plutarchus de Gloria Atheniensium: — τὸν Δημοσθένους περὶ τοῦ στεφάνου παραβάλωμεν· ἐν ᾧ τοῦτο λαμπρότατον καὶ λογιώτατον ὁ ῥήτωρ πεποίηκεν, ὀμόσας τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων. Item Hermogenes p. 260. Edit. Crispin. Μεθόδου λαμπρᾶς, καὶ τὸ τὰ ἔνδοξα ἐνδοξοτέρως λέγειν, ὥσπερ ἐκεῖνος τὸ, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων, καὶ τὰ ἑξῆς. Τοῦτο γὰρ παράδειγμα μὲν ἔνδοξον· οἷον ὀρθῶς οὖν ἐβούλευσα ὑπὲρ ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων κινδυνεύειν, οὕτω γὰρ ἐποίουν καὶ οἱ ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντες· ὁ δὲ εἰς τὸν ὅρκον αὐτὸ ἀναγαγὼν ἐνδοξότερον αὐτὸ ἐποίησε, καὶ λαμπρόν· οὐχ ἥμαρτον ταῦτα συμβουλεύσας, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας, καὶ τὰ ἑξῆς. Idem

iterum, περὶ μεθόδ. δεινότ. p. 424. cap. περὶ Ὅρκου: scil. Πρῶτος δὲ ὅρκον ἠθικὸν Ὅμηρος ὤμοσεν, εἶτα Πλάτων ἐμιμήσατο· εἶτα Δημοσθένης ἐκληρονόμησε πάντων — Δημοσθένης δὲ ἠθικὸν πολιτικόν· οὐ μὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι παραταξαμένους, καὶ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας. Adde Pausan. in Attic. c. 32. Hartung. Decur. II. Capp. 3. et 9. apud Gruter. F. A. Tom. II. pagg. 677. 697. Per deridiculum tractat Athenæus l. 9. Δεομένων οὖν ἡμῶν καὶ λιπαρούντων δεικνύναι τὴν σοφίαν, οὐκ ἐρῶ, φησὶ, τῆτες, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι κινδυνεύσαντας, καὶ προσέτι τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας. Et *Lucianus* etiam in *Encomio* juxta finem: Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξεις, οὐ μὰ τοὺς — κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν, τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. Hæc, lector, volebam nescius ne esses. TAYLOR. Lactantius ad Statium: *Ut jurent Athenienses Marti et Marathoni.* Codex MS. Lindenbrog. *Matheos et Marathoni.* Legendum μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι, v. Gevart. Elect. TAYLOR. in schedis.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ̔ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

Pag. ed. Reisk.

ΤΕΙΧΟΣ μὲν ὁ ῥήτωρ ὑπὲρ Ἀθηναίων προὐβάλετο τῶν συνήθων τούτων καὶ χειροποιήτων
ἀῤῥαγέστερόν τε καὶ βέλτιον, τήν τε εἰς τὴν πόλιν εὔνοιαν καὶ περὶ λόγους δεινότητα, ὡς αὐτὸς
εἴρηκεν, οὐ λίθοις καὶ πλίνθοις τὰς Ἀθήνας ὠχύρωσα, ἀλλὰ μεγάλαις
δυνάμεσι καὶ πολλῇ τινὶ συμμαχίᾳ, τῇ μὲν ἐκ γῆς, τῇ δὲ ἐκ θαλάτ-
της· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν χειροποίητον περίβολον οὐ μικρὰ τῇ πόλει συνεβάλετο. Πεπονη- 221
κότος γὰρ κατὰ πολλὰ μέρη τοῦ τείχους τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ ἔδοξεν ἀνορθοῦν αὐτό, ᾑρέθη-
σαν ἐπὶ τὸ ἔργον ἄνδρες δέκα, φυλῆς ἑκάστης εἷς, οὓς ἔδει τὴν ἐπιμέλειαν παρέχεσθαι ψιλὴν
τοῦ ἔργου· τὸ γὰρ ἀνάλωμα δημόσιον. εἷς τοίνυν τούτων καὶ ὁ ῥήτωρ γενόμενος, οὐχ ὁμοίως τοῖς
ἄλλοις τὴν ἐπιμέλειαν μόνην εἰσήνεγκε τῇ χρείᾳ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔργον ἀμέμπτως ἀπετέλεσε, τὰ
δὲ χρήματα ἔδωκεν οἴκοθεν τῇ πόλει. Ἐπῄνεσεν [1] αὔτου τὴν εὔνοιαν ταύτην ἡ βουλή, καὶ τὴν
[2] προθυμίαν ἠμείψατο στεφάνῳ χρυσῷ· ἕτοιμοι γὰρ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς χάριτας τῶν εὖ ποι-
ούντων. Κτησιφῶν δὲ ἦν ὁ τὴν γνώμην εἰπών, ὡς δεῖ στεφανῶσαι τὸν Δημοσθένην ἐν μὲν καιρῷ
τοῖς Διονυσίοις, ἐν δὲ τόπῳ τῷ τοῦ Διονύσου θεάτρῳ, ἐν δὲ θεαταῖς πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, οὓς ἡ
πανήγυρις συνήγαγε· καὶ τούτων ἐναντίον ἀνειπεῖν τὸν κήρυκα, ὅτι στεφανοῖ Δημοσθένην Δη-
μοσθένους Παιανιέα ἡ πόλις ἀρετῆς συμπάσης ἕνεκα καὶ εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτήν. Ἦν οὖν
πανταχόθεν ἡ τιμὴ θαυμαστή· διὸ καὶ φθόνος αὐτῆς ἥψατο, [3] καὶ κατὰ τοῦ ψηφίσματος
ἀπηνέχθη παρανόμων γραφή. Αἰσχίνης γὰρ ἐχθρὸς ὢν τοῦ Δημοσθένους ἀγῶνα παρανόμων
ἐπήγγειλε Κτησιφῶντι, λέγων ἄρχοντα γεγονότα τὸν Δημοσθένην καὶ μὴ δόντα λόγον ὑπεύθυνον
εἶναι, νόμον δὲ κελεύειν τοὺς ὑπευθύνους μὴ στεφανοῦν, καὶ πάλιν νόμον παρεχόμενος τὸν κελεύ-
οντα, ἐὰν μέν τινα ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων στεφανοῖ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὸν στέφανον ἀναγορεύεσθαι,
ἐὰν δὲ ἡ βουλή, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀλλαχόθι δὲ μὴ ἐξεῖναι. φησὶ δὲ καὶ τοὺς ἐπαίνους εἶναι 222
τοὺς ἐπὶ τῷ Δημοσθένει ψευδεῖς· μὴ γὰρ πεπολιτεῦσθαι καλῶς τὸν ῥήτορα, ἀλλὰ καὶ δωρο-

[1] αὐτοῦ   [2] προμήθειαν   [3] καὶ τοῦ ψηφίσματος. ἀπηνέχθη

Τῶν συνήθων τούτων] Συνηθῶν Συνήθων postulat analogia. Sed quorum nominativi in ης penacutum desinunt, eorum genitivos plurales, et adverbia inde ducta, toties video, et in tam diversis Codd. penultima acuta scribi, ut dubitem, an id culpa librariorum accidat. Wolf.

Ὠχύρωσα] Alii ὠχύρωσεν. Constructio postulat ὀχυρώσας. Idem.

Ὀχυρώσας] Hoc Wolfianum est, non editorum, aut mstorum. Revoca autem ex iis ὠχύρωσα: Demosthenem enim quasi loquentem fingit, orationemque ejus adducit, ὡς αὐτὸς εἴρηκεν. Locum, ad quem adludit, vide §. 93. Taylor.

Εἷς οὓς ἔδει τὴν ἐπιμέλειαν παραίνεσθαι τοῦ ἔργου] Pro δι' ὧν. Et sic fortasse legendum. Sed Feliciani editio [et msti nonnulli] ἄνευ σοφῶν φαρμάκων habet οὓς [sine εἷς] ἔδει τὴν ἐπιμέλειαν ψιλὴν παρέχεσθαι τοῦ ἔργου. Wolf. Εἷς οὓς ἔδει κ. τ. λ. habent nonnulla exemplaria, sc. Aldina, Parisiensia, Lindenbrogii. Recte quadantenus. Quod fortasse mireris. Sed vide, ut flammam ex isto silice excutiam. Ait Libanius huic operi curando dari *denos viros e singulis tribubus.* Itane? Vix crediderim. Non *centenis* civibus ea res erat perficienda. Non tanti erat. Verum unaquæque tribus *suum* tribulem ad id muneris emisit. Lege ergo, correctione nunquam pœnitenda, quam subjecit ora exemplaris Bodleiani, ᾑρέθησαν ἐπὶ τὸ ἔργον ἄνδρες δέκα, φυλῆς ἑκάστης εἷς· οὓς ἔδει κ. τ. λ. Taylor.

Προμύθειαν] [ut ab Aldo et Feliciano edebatur] προμήθειαν [Benenati] per η in antepenultima, id est, πρόνοιαν, ferri potest: Sed melius est προθυμίαν. Wolf.

Ἡ πόλις] F. ἡ πόλις σύμπασα, ἀρετῆς ἕνεκα, etc. Markland.

Ὁ φθόνος] Articulum debemus liberalitati Wolfii: Itemque præpositionem κατὰ in linea proxima: Quæ tamen pene est necessaria. Φθόνος αὐτοῦ ἥψατο MS. Ven. sc. *Demosthenem*, ut vertitur quoque. Taylor.

Ἀπήγγειλε] Ἐπήγγειλε. Et v. seq. νόμος δὲ κελεύει. Lego cum Obsopœo, νόμον δὲ κελεύειν. Et pro, τὸν κελεύοντα, τὸν λέγοντα. Et p. 21. v. 1. καὶ τάξει γε ταύτῃ τῆς κατηγορίας. Wolf. Nam ταύτης ubique: quantum investigare potui. Taylor.

Νόμον δὲ κελεύειν] Pro νόμος κελεύει. MS. νόμον δὲ κελεύειν, in accusativo, quæ recta videtur lectio. Deinde pro τὸν κελεύοντα, antiquum habuit τὸν λέγοντα. Obsopœus. Νόμον δὲ κελεύειν etiam exhibent editi a Benenato, et Feliciano. λέγοντα etiam idem Felicianus cum MSto Reg. ι.

δίκαιον εἶναι καὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον τῇ πόλει. Καὶ τάξει γε [1] ταύτῃ τῆς κατηγορίας Αἰσχίνης κέχρηται, πρῶτον εἰπὼν περὶ τοῦ τῶν ὑπευθύνων νόμου καὶ δεύτερον περὶ τοῦ τῶν κηρυγμάτων καὶ τρίτον περὶ τῆς πολιτείας· ἠξίωσε δὲ καὶ τὸν Δημοσθένην τὴν αὐτὴν τάξιν ποιήσασθαι. ὁ δὲ ῥήτωρ καὶ ἀπὸ τῆς πολιτείας τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο, καὶ πάλιν εἰς ταύτην τὸν λόγον κατέστρεψε, τεχνικῶς ποιῶν· δεῖ γὰρ ἄρχεσθαί τε ἀπὸ τῶν ἰσχυροτέρων καὶ λήγειν εἰς ταῦτα· μέσα δὲ τίθησι τὰ περὶ τῶν νόμων. καὶ τῷ μὲν περὶ τῶν ὑπευθύνων ἀντιτίθησι διανοίας, τῷ δὲ περὶ τῶν κηρυγμάτων νόμον ἕτερον ἤτοι νόμου μέρος, ὥς φησιν αὐτός, ἐν ᾧ συγκεχώρηται καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ κηρύττειν, ἐὰν ὁ δῆμος ἢ ἡ βουλὴ τοῦτο ψηφίσηται.

ἙΤΕΡΑ ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

ἈΘΗΝΑΙΟΙ καὶ Θηβαῖοι πολεμοῦντες πρὸς Φίλιππον ἐν Χαιρωνείᾳ, πόλει τῆς Βοιωτίας, ἡττήθησαν· ἐπικρατήσας οὖν ὁ Μακεδὼν φρουρὰν μὲν εἰς τὰς Θήβας ἐνέβαλε, καὶ εἶχεν ὑπὸ χεῖρα δουλεύουσαν. ἐλπίσαντες οὖν τὸ αὐτὸ παθεῖν Ἀθηναῖοι, καὶ ὅσον οὐδέπω [2] καθ' αὐτῶν
223 ἥξειν προσδοκῶντες τὸν τύραννον, ἐσκέψαντο τὰ πεπονηκότα μέρη τῷ χρόνῳ τοῦ τείχους ἐπανορθώσασθαι· καὶ δὴ ἀφ' ἑκάστης φυλῆς τειχοποιοὶ προεβλήθησαν. τοιόνδε καὶ ἡ Πανδιονὶς ἐξ ἑαυτῆς εἵλετο πρὸς [3] τὴν χρείαν τὸν ῥήτορα. τῆς τοίνυν ἐργασίας ἐν χερσὶν οὔσης, προσδεηθεὶς ἔτι χρημάτων [4] μετὰ τὰ δεδομένα ὑπὸ τῆς πόλεως ὁ ῥήτωρ ἐκ τῶν ἰδίων ἐδαπάνησε, καὶ οὐκ [5] ἐλογίσατό αὐτὰ τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ἐχαρίσατο. Ταύτην ἀφορμὴν ὁ Κτησιφῶν εἰς τῶν πολιτευομένων δεξάμενος, εἰσήνεγκε γνώμην ἐν τῇ βουλῇ περὶ αὐτοῦ τοιαύτην· ἐπειδὴ διατελεῖ Δημοσθένης ὁ Δημοσθένους παρ' ὅλον τὸν βίον εὔνοιαν εἰς τὴν πόλιν [6] ἐνδεικνύμενος, καὶ νῦν δὲ τειχοποιὸς ὢν καὶ προσδεηθεὶς χρημάτων οἴκοθεν παρέσχε καὶ ἐχαρίσατο, διὰ τοῦτο δεδόχθω τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ [7] στεφανοῦσθαί αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ ἐν τῷ θεάτρῳ τραγῳδιῶν ἀγομένων καινῶν, [8] ἴσως ὅτι τότε πλῆθος συντρέχει ἐπιθυμοῦντα καινὰ δράματα βλέπειν. Εἰσαγομένου τοίνυν καὶ εἰς τὸν δῆμον τοῦ προβουλεύματος, ἐφίσταται τοῦ Κτησιφῶντος κατήγορος Αἰσχίνης, ἐκ τῆς πολιτείας ὑπάρχων ἐχθρός, παράνομον εἶναι φάσκων πρὸς τρεῖς νόμους τὸ ψήφισμα, ἕνα μὲν τὸν κελεύοντα τὸν ὑπεύθυνον μὴ [9] στεφανοῦν, πρὶν ἂν δῷ τὰς εὐθύνας· οὔπω δὲ ταύτας, φησίν, ὁ Δημοσθένης ἐδεδώκει, καὶ τὰ θεωρικὰ διοικῶν καὶ τειχοποιῶν, καὶ ἔδει ἀναμεῖναι καὶ ἐπισχεῖν τὸ γέρας, ἕως ἂν [10] ὤφθη καθαρὸς ἐξετασθείς. δεύτερον δὲ ἀναγινώσκει νόμον τὸν κελεύοντα ἐν Πνυκὶ [11] στεφανοῦσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διαβάλλων

[1] ταύτης [2] κατ' αὐτῶν [3] Deest articulus. [4] μετὰ τὰ δεδομένα] μεταδεδομένων
[5] ἐλογίσατο αὐτὰ [6] ἐπιδεικνύμενος [7] στεφανοῦσθαι αὐτὸν χρυσέῳ
[8] ἴσως ὅτι πλῆθη [9] στεφανοῦσθαι [10] ὀφθῇ [11] στεφανοῦσθαι, οὐκ ἐν

TAYLOR.

Μέσα] Similiter, in argumento, quod sequitur: Τοὺς μὲν γὰρ δύο νόμους, τόν τε τῶν ὑπευθύνων, καὶ τὸν τοῦ κηρύγματος, εἰς τὸ μέσον τοῦ λόγου ἀπέῤῥιψε, στρατηγικῶς τοὺς κακοὺς ἐς μέσον ἐλάσας. Quintilian. VII. 1. *Demosthenes atque Æschines — in judicio Ctesiphontis diversum secuti ordinem, cum Accusator a Jure, quo videbatur potentior, cœperit: Patronus omnia, vel pene omnia, ante jus posuerit, quibus judicem quæstioni legum præpararet.* Καὶ γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ, inquit Xenopho Memorab. l. 3. in principio, τούς τε πρώτους ἀρίστους δεῖ τάττειν, καὶ τοὺς τελευταίους, ἐν δὲ μέσῳ τοὺς χειρίστους cetera. IDEM.

Καὶ τῷ τῆς περὶ] Lege cum universis, καὶ τῷ μὲν περὶ τῶν ὑπευθύνων—Cui familiariter respondet, τῷ δὲ περὶ τῶν κηρυγμάτων. Nescio, unde Wolfio displiceret. Video esse necessarium. IDEM.

Ἀντιτίθησι διανοίας] Hoc est, a scripto recedens, voluntate legislatoris nititur. WOLF.

Τοιόνδε καὶ ἡ] [Editi et MSti] Forte, τοιγαροῦν καὶ ἡ. Et v. seq. πρὸς τὴν χρείαν. IDEM.

Μετὰ τὰ δεδομένα ὑπὸ τῆς πόλεως] Ita Reg. a. Cæteri omnes μεταδεδομένων. TAYLOR.

Προσδεηθεὶς] Benenatus, ut legimus supra, v. 6. Et membranæ quoque Regiæ, si Cod. ζ. excipias. IDEM.

Δεδόχθαι] Ita Wolfius solus et silens. δεδόχθω enim constanter in Impressis, quibus consentiunt o. l. s. Subjecit quidem ὁ δεῖνα in Exempl. Altemps. δεδόχθαι. Plura fortasse ad §. Θ'. IDEM.

Τραγῳδιῶν ἀγομένων καινῶν] In Æschine legitur τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν, et τραγῳδοῖς. Utrum autem eo tempore novi Tragici Athenis exstiterint, an tantum de novis Histrionibus fiat Sermo, nostra parum interest. WOLF.

Δεδώκει] Ἀντὶ τοῦ, ἐδεδώκει. IDEM. Δεδώκει in Aldinis. ἐδεδώκει Editorum cæteri. TAYLOR.

Πνυκὶ στεφανοῦσθαι, οὐκ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] F. οὐκ ἐν τῷ θεάτρῳ. Aut, omissa negatione, Πνυκὶ στεφανοῦσθαι, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Πνὺξ enim locus fuit legitimæ Concionis, διὰ τὸ πυκνὰ ἐκεῖ συνελθεῖν, ἢ διὰ τὸ πυκνοῦσθαι· Καίτοι μυρίων ἐκεῖ ἀνοήτων καὶ βδελυρῶν πολλάκις ἐκκλησιασάντων, καὶ βλαβερὰ τῇ πόλει ψηφισαμένων. WOLF. Wolfius con-

τοὺς πολίτας τοὺς δεξαμένους ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγορευθῆναι τοῦ Δημοσθένους τὸν στέφανον. 224
ὁ δὲ τρίτος νόμος εἰς τὴν ὅλην ὁρᾷ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας ἐξέτασιν· κελεύει γὰρ μηδέποτε
ψευδῆ γράμματα εἰς τὸ Μητρῷον εἰσάγειν, ἔνθα ἐστὶν ὅλα τὰ δημόσια γράμματα. ἐψεύ-
σατο δέ φησιν, εὔνοιαν καὶ σπουδὴν μαρτυρήσας τῷ Δημοσθένει·
κακόνους γὰρ μᾶλλον καὶ πολέμιος εὑρίσκεται τῇ πατρίδι. Τού-
του τοῦ νόμου χρησίμου τυγχάνοντος τοῦ τρίτου, ἀντιλαβόμενος ὥσπερ τινὸς ἀγκύρας ὁ ῥήτωρ
κατεπάλαισε τὸν ἀντίδικον, μεθόδῳ δεινοτάτῃ καὶ σοφωτάτῃ τῇ περὶ τοῦ κατηγόρου χρησά-
μενος· ἐκεῖθεν γὰρ ἔσχε λαβὴν ἑλεῖν καὶ καταγωνίσασθαι τὸν πολέμιον. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους
δύο νόμους, τόν τε τῶν ὑπευθύνων καὶ τὸν τοῦ κηρύγματος, εἰς τὸ μέσον τοῦ λόγου ἀπέῤῥιψε
στρατηγικῶς, κακοὺς δ' εἰς [1]μέσσον ἐλάσας, τῷ δὲ ἰσχυροτάτῳ εἰς τὰ ἄκρα
προςκέχρηται, τὸ σαθρὸν τῶν ἄλλων ἐξ ἑκατέρου ῥωννύς. Ἔοικε δὲ καὶ διοικεῖν πρὸς τὸ συμφέ-
ρον τὸν λόγον, καὶ οὐ σφόδρα ἀναιδῶς τὴν τέχνην ἐπιδεικνύμενος. δοκῶν γὰρ ἐν πρώτοις ὑπερβαί-
νειν τὸ νόμιμον, ἑτέρῳ τρόπῳ τῷ νομίμῳ προςκέχρηται. καὶ γὰρ νόμον ἀνέγνω Αἰσχίνης τὸν
περὶ τῶν στεφάνων ψευδῆ, πρὸς ὃν ὁ ῥήτωρ ὑποκρινόμενος εὗρε καιρὸν εἰς μέσον ἀγαγεῖν τὰ
ἑαυτοῦ πολιτεύματα, ὡς νομίμῳ μαχόμενος. Καὶ ἡ μὲν διοίκησις τοῦ λόγου τοιαύτη· κεφά-
λαιον δὲ ἰσχυρὸν τῷ μὲν Αἰσχίνῃ τὸ νόμιμον, τῷ δὲ ῥήτορι τὸ δίκαιον, κοινὸν δὲ ἀπὸ τοῦ ἴσου τὸ
συμφέρον, οὐκ ἔχον φανερὰν τὴν ἐξέτασιν. ἡ στάσις ἔγγραφος πραγματική· περὶ ῥητοῦ γὰρ τὸ 225
ψήφισμα.

Τῆς δὲ γραφῆς ἔτι Φιλίππου ζῶντος ἀποτεθείσης, ἐπὶ Ἀλεξάνδρου διαδεξαμένου τὴν ἀρχὴν ὁ λόγος ἐστὶ καὶ ἡ κρίσις. ὡς γὰρ ἀπέθανε Φίλιππος καὶ τὴν φρουρὰν οἱ Θηβαῖοι τεθαῤῥηκότες ἐξέβαλον, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ὡς καταφρονηθεὶς τὰς Θήβας κατέσκαψεν, εἶτα μεταγνοὺς ἐπὶ τῷ πεπραγμένῳ ἐξεχώρησε τῆς Ἑλλάδος αἰσχυνόμενος, καὶ κατὰ τῶν βαρβάρων ἐστράτευσεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καιρὸν ἔχειν ἐνόμισαν κρίσει παραδοῦναι τοὺς προδότας τοὺς τὴν Ἑλλάδα ἀδικήσαντας, καὶ οὕτω συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον. [*Ed. Reisk. et al. add.*] Οὐκοῦν τὸ πρῶτον προοίμιον εὐκτικόν ἐστι, κατὰ μερισμὸν εἰςαχθὲν, καὶ παρασκευάζει τὴν εὔνοιαν, ἧς μάλιστα ἐν τῷ παρόντι δεόμεθα· Ὁμηρικῷ δὲ εἴρηται ζήλῳ,

Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι.

Καὶ δὴ καὶ ἔμφασιν ἔχει τοῦ τῇ εὐνοίᾳ θαῤῥεῖν· οὐ γὰρ ἂν ὅλον ἐπεκαλεῖτο τῶν θεῶν τὸ γένος, εἰ μὴ οὕτω διέκειτο. Τὸ δὲ, διατελῶ, εἴληπται μὲν ἀπὸ τοῦ ψηφίσματος· δηλοῖ δὲ, ὅτι συνεβίωσε τῇ εὐνοίᾳ, καὶ ἀεὶ αὐτῆς μέλεται, καὶ πρότερον ἀφήσει τὴν ψυχὴν, ἢ τὴν τοιαύτην διάνοιαν.

[1] μέσον.

vertebat juxta priorem divinationem, *non in Theatro.* Quæ Correctio quanto durior est et horridior, non opus est dicere. Delenda est importuna ista Negativa: et bene ista verba, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, adduntur ad explicandum insolitum istum vocabulum, Πνυκί. Vide omnino Æschinem c. Ctesiph. §. ιδ'. et annotationes ad locum. Similiter in Libello Æschinis infra §. ιζ'. Ἐὰν μὲν ἡ Βουλὴ στεφανοῖ, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνειπεῖν, ἐὰν δὲ ἡ πόλις, ἐν Πνυκὶ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. In hac quoque sententia est Vir doctissimus, qui nuperrime evulgavit Petit. LL. Attic. Quem vide ad lib. III. tit. VI. pag. 378. Nam Petitus ipse, qui aliter emendare studuit, est ex ea Schola Criticorum, quæ mendum subodorari potest, tollere autem neutiquam. Taylor.

Περὶ τοῦ κατηγόρου] [Ita enim omnes] F. κατά. Et [v. 10.] στρατηγικῶς κακοὺς ὄντας, vel, τοὺς κακούς. Et [v. 12.] ἀνέδην pro ἀναιδῶς. Et [v. 14.] πρὸς ὃν ὁ ῥήτωρ ἀποκρινόμενος. Wolf. ὑποκρινόμενος in o. l. s. et editis. Taylor.

Κακοὺς] Dedit Benenatus, quasi Poetæ alicujus stichum protulisset, στρατηγικῶς

—κακοὺς δ' εἰς μέσον [μέσσον] ἐλάσας.

Porro ἀναιδῶς istud, quod præcipitavit Wolfius, o. est l. s. et optime se habet. *Artificium summum adhibet Demosthenes, non tamen eo utitur* ἀναιδῶς, *sine pudore et moderatione. Aliquando enim orationem suam, non arte, sed utilitate,* πρὸς τὸ συμφέρον, *metitur:* uti in ea instantia, quam statim adhibet Scriptor hujus Argumenti. Nempe cum τῷ νομίμῳ Æschinis τὸ νόμιμον, non τὸ τεχνικὸν, aut artificiosum, opponere debuit, effecit sane, ut Ratio ejus administrandæ Reip. *utiliter* in locum istius τοῦ νομίμου succederet. Ad eum *locum* confugit, non *arte,* aut *calliditate* aliqua, sed *ratione* et *necessitate.* Præstant hæc multo, si quid Ego sapiam, et Correctioni et Versioni Wolfianæ. Taylor.

Ἄκρα] *in extremis.* Oscitanter versum. Tu, *in utraque acie.* Idem.

Τῆς δὲ γραφῆς — ἀποτεθείσης] F. ἀποδοθείσης, sc. τῷ Ἄρχοντι, ἢ τοῖς Θεσμοθέταις. [Male hoc: Vide Ulpian. ad hæc verba Demosth. §. 35. ἐπέδωκα, καὶ ἐπαινοῦμαι.] Et [l. antepen.] εἴληπται μὲν ἐκ τοῦ ψηφίσματος. Wolf. Ita [ἐκ] Wolfius emendare satagebat, cum Aldus ἐπὶ dedit, pariter ut Felicianus, et Reg. Cod. Paris. ζ. Facilius erat et proclivius, ἀπὸ, uti Operæ dederunt Luteciansæ, auctoritate, credo, exemplarium Regiorum. Taylor.

Ἀεὶ αὐτῆς μέλεται] F. ἔχεται. Aut ἀντὶ τοῦ, ἐπιμελεῖται positum est insolentius. Wolf. Constantissime exarari video μέλεται. Taylor.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΛΟΓΟΣ.

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΝ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ

ΛΟΓΟΣ] *Philostratus Isocratis Panegyricum* *κάλλιστον λόγον* appellat: Sed *Dionysius Halicarnassensis:* *τὸν ὑπὲρ Κτησιφῶντος ἐγὼ κράτιστον ἀποφαίνομαι πάντων λόγων.* Wolf.

ά. Πρῶτον] Laudatur hoc Exordium a multis antiquis Scriptoribus, et a nonnullis illustratur quoque. *Est et ille verecundæ Orationi aptissimus, quo quatuor primis leviter in summum coeuntibus digitis, non procul ab ore, aut pectore, fertur ad nos manus, et deinde prona ac paululum prolata laxatur. Hoc modo cœpisse Demosthenem credo in illo pro Ctesiphonte timido summissoque principio.* Quintilian. XI. 3. Adde IX. 2. IV. 1. bis. Sunt et alii, quos recenset Nota MS. ad oram Exemplaris Altempsiani, sc. Dionysius Halic. Plutarch. Lucianus, Isocrates (quod summo jure mireris) et T. Magister. Horum liquet plurimos aliquid de hac Oratione consignasse, non exordium attigisse solum. In eo certe numero est Plutarchus, qui in tractatulo Περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως, Ed. Gr. Bas. pag. 295. multa habet utilia, eoque judicio plena, quo valere dignoscitur Scriptor ille præstantissimus. Cui adjungas, quæ de eadem re habet Quintilianus XI. 1. Existimarunt Antiquiores, Demosthenem aliquatenus in hoc exordio fuisse adjutum his verbis Aristophanis, Equit. 760.

Τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίῃ, τῇ τῆς πόλεως
 μεδεούσῃ,
Εὔχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων
 γεγένημαι
Βέλτιστος ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα, καὶ Κύνναν,
 καὶ Σαλαβάκχαν,
Ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας, δειπνεῖν ἐν τῷ
 Πρυτανείῳ. Taylor.

Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῖς θεοῖς εὔχομαι] In hoc exordio quatuor res potissimum conficit Demosthenes. 1. Audientiam postulat cum commendatione suæ erga Remp. benevolentiæ. 2. Præjudicio anteactæ vitæ suæ accusationem refutat. 3. Accusatori fidem abrogat. 4. Viam sternit laudibus suis citra auditorum offensam commemorandis, *ἀνεπαχθῶς ἑαυτὸν ἐπαινεῖν φιλοτιμούμενος.* Qua de re Plutarchi libellus exstat. Summa et cardo hujus orationis in eo maxime versatur: *Se, qui in gerenda Rep. dignitatem potius et perpetuam securitatem cum periculis pariendam, quam præsens otium, nec in longitudinem duraturum et cum turpitudine conjunctum, sit secutus, officio boni civis esse functum, nec fortunam sibi præstandam esse.* Privatam autem vitam suam cum Æschinis recriminatione defendit: ac legibus ab illo citatis partim alias leges, partim exempla opponit, *ῥητορικωτέρως μέντοι, ἔμοιγε δοκεῖν, ἢ ἀληθεστέρως.* Ratio etiam illa de dignitate et imitatione majorum ab Æschine, et in Oratione *περὶ Παραπρεσβείας*, et ultima Epistola ejusdem labefactatur: quod Athenienses, nec iisdem animis, neque viribus iisdem præditi, quibus olim, res consimiles gerere non potuerint. Wolf.

Πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Subjicitur huic mox, ἔπειθ᾽ ὅπερ ἐστὶ, &c. Ubi observandum tertium membrum non semper addi, quemadmodum et Latini *primum* et *deinde* dicunt, neque *tertium* addunt. Cicero pro Cluentio: *Primum ut id iniquissimum esse confitear, hujusmodi est, ut communitatis eis opus sit legibus, non ut iis quæ sunt non pareamus. Deinde quis unquam Senator hoc accusavit? Ex edit.* Hervag.

Θεοῖς] Τοῖς θεοῖς MSS. utputa Regii β. ε. ζ. η. et Aug. ex nostris Vind. et Harl. Codd. item quos excussit Aldus. Ita etiam laudatur ab Antiquis, Dionysio sc. Halic. Quintiliano IX. 4. Servio ad Virgil. XI. Æn. 301. Hermogene, T. Magist. σχ. Aristoph. Equit. v. 762. aliisque. Vide Hermogenem, Edit. Crispin. pag. 113. 280. 292. 344. Sed quorsum, inquies, morosa hæc diligentia in articulis expendendis? Quid confert ad mentem aut spiritum Demosthenis? Ad numeros fortasse, et periodorum structuram

τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' 228
ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα· ἔπειθ' ὅπερ ἐστὶ μάλισθ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας τε καὶ δόξης, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς [1]ὑμῖν, μὴ τὸν ἀντίδικον σύμβουλον ποιήσασθαι περὶ τοῦ πῶς ἀκούειν ὑμᾶς ἐμοῦ δεῖ — σχέτλιον γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γε —, ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ τὸν ὅρκον, ἐν ᾧ πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐ μόνον τὸ μὴ προκατεγνωκέναι μηδέν, οὐδὲ τὸ τὴν εὔνοιαν ἴσην ἀμφοτέροις

[1] † ὑμῖν [Hic semel monitus, Lector, velim teneas in memoria, obelum præfigi iis vocibus, quarum eadem est ratio in textu Taylori Reiskiique.]

multum. Nam Dionysius ille, qui exordium hoc celebratissimum in rhythmum et podes dividit, vel *unam* syllabam ægre patietur avelli: et Dionysius ille alter, Longinum volo τὸν κριτικώτατον, multum interesse arbitratus est, utrum §. κϛ'. ὥσπερ νέφος, an ὡς νέφος, vel denique ὡσπερεὶ νέφος legeremus. Vide Tractatum περὶ Ὕψους, cap. 39. Et, quanquam auriculas nostras non omnis hodie ferire potest Gratia Constructionis Atticæ, multum tamen operæ in ea re elaboranda, atque in iis minutiis positum olim fuisse, et existimare par est, et docent Rhetorum Monumenta, quæ ad ætatem nostram pervenere. Verbi gratia, cum scribitur §. ζ'. Οὐ γὰρ δὴ ἔγωγε ἐπολιτευόμην πω τότε, quis est nostrorum hominum, qui rotunditatem rite capiat istius periodi, aut quem offendere potuit ista Particula, si desideraretur? Attamen dicitur ab Ulpiano ad locum παρέλκειν τὸ, πω, χάριν τοῦ κάλλου μόνου. Adjicere possem constructionem istam §. γ'. ἀξιῶ καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν, ἀκοῦσαί μου περὶ τῶν κατηγορημένων ἀπολογουμένου. Quæ fefellit Interpretem. Rhythmus fortasse postulavit, ut verba ita ordinarentur, πάντων ὁμοίως ὑμῶν: Sed Series et ratio Grammaticæ τὸ ὁμοίως cum τῷ ἀκοῦσαι conjungit. Ut dicitur in hoc Exordio, verbis ritualibus, et ex Lege sumtis, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. Teretes erant et religiosæ aures Atheniensium, ut *tota Theatra exclamarent, si fuit una Syllaba aut brevior, aut longior*, ut ait Cicero in Bruto. Et, juxta eundem Auctorem, *Non Demosthenis fulmina tantopere vibrassent illa, nisi numeris contorta ferrentur.* Quam curiosi erant Antiqui, ut etiam prosam Orationem *digitis et arte callerent*, docet Dionysius ille sæpe a me laudatus, de Composit. Verbor. §. 18. Ἑνὸς ἔτι παραθήσομαι λέξιν, ᾧ τὰ ἀριστεῖα τῆς ἐν λόγοις δεινότητος καταδίδωμι. ὅρος γὰρ δή τις ἐστὶν ἐκλογῆς τε ὀνομάτων καὶ κάλλους συνθέσεως ὁ Δημοσθένης. ἐν δὴ τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου λόγῳ τρία μέν ἐστιν, ἃ τὴν πρώτην περίοδον συμπληροῖ κῶλα· οἱ δὲ ταῦτα καταμετροῦντες οἵδε εἰσὶν οἱ ῥυθμοί. πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. Ἄρχει δὲ τοῦδε τοῦ κώλου Βακχεῖος ῥυθμὸς, ἔπειθ' ἕπεται Σπονδεῖος, εἶτα Ἀνάπαιστος, καὶ μετὰ τοῦτον ἕτερος Σπονδεῖος, εἶθ' ἑξῆς Κρητικοὶ τρεῖς, Σπονδεῖος δὲ ὁ τελευταῖος. Τοῦ δὲ δευτέρου, ὅσην εὔνοιαν cætera, quæ eadem fide et diligentia exsequitur, in pedes et numeros digerendo. Rursus Idem in eodem libello numeros hujus exordii attingit, sc. §. 25. et deinde ad tantæ ἀκριβείας atque sollicitudinis *defensionem* se accingit, quam meam pariter, atque hujusce Annotationis, quam maxime cupio fieri. Taylor.

Εὐσεβείας] Nempe juris jurandi et legum servandarum, uti Ulpianus jam explicuit, quo etiam jam annotante, eleganter conjunguntur ἀντίδικος, h. e. πολέμιος, et σύμβουλος, h. e. προσφιλής. Tum τοῦτο παραστῆσαι etc. interpretandum est: *intersit*, hanc *ut dii vobis mentem injiciant.* v. Viger. de gr. dictionis idiotismis c. V. sect. 9. §. VII. ibique Zeune, p. 275. ed. Hermann. Harl.

Παραστῆσαι] Disputatur, quid id esset, quod precatur Demosthenes τοὺς θεοὺς παραστῆσαι: Utrum, scil. τοῦθ' ὅπερ ἦν ὑπὲρ τῆς Ἀθηναίων εὐσεβείας, an illud demum, μὴ τὸν ἀντίδικον σύμβουλον ποιήσασθαι. In *hac* sententia est Interpres, adeoque verba (ὅπερ ἐστὶ — δόξης) in quadam quasi parenthesi concludit. Ego tamen aliter sentio. Nam §. η'. ubi hanc precationem instaurat, legimus, ὅ, τι μέλλει συνοίσειν καὶ πρὸς εὐδοξίαν κοινῇ, καὶ πρὸς εὐσέβειαν ἑκάστῳ, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς πᾶσιν ὑμῖν. Et mecum est Interpres Italus. Taylor.

Τὸ μὴ προκατεγνωκέναι] Latini *præjudicium* vocant, quod Græci προκατέγνωσιν,

ἀποδοῦναι, ἀλλὰ καὶ τὸ τῇ τάξει καὶ τῇ ἀπολογίᾳ, ὡς βεβούληται καὶ προήρηται τῶν ἀγωνιζομένων ἕκαστος, οὕτως ἐᾶσαι χρήσασθαι.

β'. Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν [1] ἀγῶνα Αἰσχίνου, δύο δ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ μεγάλα. Ἓν μέν, ὅτι οὐ περὶ τῶν ἴσων ἀγωνίζομαι. οὐ γάρ ἐστιν ἴσον νῦν ἐμοὶ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας διαμαρτεῖν, καὶ τούτῳ μὴ ἑλεῖν τὴν γραφήν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν—, οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὲς εἰπεῖν οὐδὲν ἀρχόμενος τοῦ λόγου· οὗτος δ' ἐκ περιουσίας μου κατηγορεῖ. [2] Ἕτερον δ' ὅτι φύσει πᾶσιν ἀνθρώ-

[1] ἀγῶνα, Αἰσχίνου δύο

[2] ἕτερον δ'· * ὃ φύσει .... ἡδέως·

et verbum προκαταγινώσκω, quo in Oratione κατὰ Μειδίου etiam, et alibi utitur. Dicitur vero etiam ut hoc loco, προκατεγνωσμένη δίκη, *quæ præsumpta opinione damnata est*, antequam causa agatur. *Ex* edit. Hervag.

β'. Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ἐλαττοῦμαι] Ulpianus in Præfatione: μηδέπω συστήσας, πότερον αὐτὸν, ἢ Κτησιφῶντα ἀπολογήσασθαι δεῖ, συναρπάσας τοῦτο, ὡς ὁμολογούμενον, ἀξιοῖ τοὺς ἀκούοντας ἐπιτρέπειν αὐτῷ, καθ' ἣν βούληται τάξιν προάγειν τὸν λόγον. Wolf.

Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν] *Suidas* exponit, ἐγὼ μὲν περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνεύω. Idem. Vertit Aquila Romanus in libro de Figur. Sentent. juxta init. Adde Quintilian. IX. 2. Hermog. p. 352. 410. Taylor. Demetrius Phaler. ed. Galei p. 149. 1. Harl.

Οὗτος δ' ἐκ περιουσίας κ. τ. λ.] Catilina apud Sallustium: *Nos pro Libertate, pro Patria, pro Vita certamus: Illis supervacaneum est pugnare pro potentia paucorum.* Ἐκεῖνοι δ' ἐκ περιουσίας ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῶν ὀλιγαρχικῶν, ἢ, ὑπὲρ τῶν ὀλίγων δυναστείας. Wolf.

Ἐκ περιουσίας] *Ex abundantia*, nollem istud *supervacaneum* Wolfii et Lambini: multo minus, *ex nimia rerum affluentia*, quod dedit Anonymus: omnium minime, quod Etruscus: *e costui m'accusa per tempo che gli avanza.* Nos forte diceremus: *The odds are on the side of Æschines. Or, the difference of the account. Contentio inter nos* inæqualiter *admodum est comparata.* Vide Harpocr. Suidam. v. Ἐκ περιουσίας, et Demetr. Phaler. §. 265. Taylor. Adde Colomes. ad Quintil. Institt. IV. 5. p. 364. ed. Burmann. et Viger. de græcæ dictionis idiotismis IX. sect. 3. §. III. p. 599. ed. Herm. Harl.

Ἐκ περιουσίας] *Ex abundantia, absque necessitate.* Ἐκ περιουσίας, inquit Suidas, dicitur de rebus, quæ supersunt, et *quarum præsentia non est necessaria.* Vim igitur istius ἐκ περιουσίας multo melius assecutum fuisse crediderim eum, qui Anglice verteret, *out of wantonness*, quam qui, jubente Cl. Tayloro, exponeret, *the odds are on the side of Æschines; or, the difference of the account*: "contentio inter nos *inæqualiter* admodum est comparata." Sic enim in jejunam quandam et frigidam *iterationem* delaberetur Demosthenes: *Longe* (inquit) *meliore quam ego conditione est adversarius. Quippe non pari periculo ego et Æschines in judicium venimus.* Quare? Quoniam *mihi quidem —de fama et fortunis omnibus est periclitandum* (ita enim explenda est pulcra ista *aposiopesis*): *ille autem inæqualiter admodum mecum contentionem comparavit*, hoc est, *longe meliore quam ego utitur conditione!* Stock.

Οὗτος δ' ἐκ περιουσίας μου κατηγορεῖ] Id est, iste autem tantum est otii nactus, et tantum quietis habet ab aliis negotiis, ut ei abunde vacet me accusare, nedum perinde ut ego, in hoc ipse certamine capite et fortunis periclitatur. Quibus verbis significat Æschinem id certamen sponte excitasse, nulla officii necessitate pulsum. Idem alibi, [κ. Στεφ. ψευδ. p. 1122. ed. Reisk.] οἱ δ' ἐκ περιουσίας πονηροὶ οὐδεμίαν πρόφασιν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν: id est, qui autem in bonorum facultatumque copia prave agunt, excusare egestatem non possunt, cui ipsi ob secus admissa postulantur. *Ex edit.* Hervag.

Ἕτερον δ', ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, τῶν μὲν λοιδοριῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀκούειν ἡδέως, τοῖς ἐπαινοῦσι δ' αὐτοὺς ἄχθεσθαι. Τούτων τοίνυν κ. τ. λ.] Multo inferiorem Æschini in hac causa sese esse monens Demosthenes duo maxima ponit, quibus gravetur: ἐλαττοῦμαι Αἰσχίνου δύο καὶ μεγάλα· ἓν μὲν, ὅτι — ἕτερον δ', ὃ φύσει κ. τ. λ. Per se igitur patet,

ποις ὑπάρχει τῶν μὲν λοιδοριῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀκούειν
ἡδέως, τοῖς [1] δ' ἐπαινοῦσιν αὐτοὺς ἄχθεσθαι. τούτων τοίνυν
ὃ μέν ἐστι πρὸς ἡδονήν, τούτῳ δέδοται· ὃ δὲ πᾶσιν ὡς ἔπος
εἰπεῖν ἐνοχλεῖ, λοιπὸν ἐμοί. κἂν μὲν εὐλαβούμενος τοῦτο μὴ
λέγω τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ, οὐκ ἔχειν ἀπολύσασθαι τὰ
κατηγορημένα δόξω, οὐδ' ἐφ' οἷς ἀξιῶ τιμᾶσθαι δεικνύναι·
ἐὰν δ' ἐφ' ἃ καὶ πεποίηκα καὶ πεπολίτευμαι βαδίζω, πολ-
λάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ ἐμαυτοῦ. Πειράσο- 227
μαι μὲν οὖν ὡς μετριώτατα τοῦτο ποιεῖν· ὅ τι δ' ἂν τὸ
πρᾶγμα αὐτὸ ἀναγκάζῃ, τούτου τὴν αἰτίαν οὗτός ἐστι δί-
καιος ἔχειν ὁ τοιοῦτον ἀγῶνα ἐνστησάμενος.

γʹ. Οἶμαι δ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάντας ἂν ὁμολογῆσαι κοινὸν εἶναι τουτονὶ τὸν ἀγῶνα ἐμοί τε καὶ Κτησιφῶντι, καὶ οὐδὲν ἐλάττονος ἄξιον σπουδῆς ἐμοί. πάντων μὲν γὰρ ἀποστερεῖσθαι λυπηρόν ἐστι καὶ χαλεπόν, ἄλλως τε κἂν ὑπ' ἐχθροῦ τῳ τοῦτο συμβαίνῃ· μάλιστα δὲ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας τε καὶ φιλανθρωπίας, ὅσῳ περ καὶ τὸ τυχεῖν τούτων μέγιστόν ἐστι. Περὶ τούτων δ' ὄντος τουτουὶ τοῦ ἀγῶνος, ἀξιῶ καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν, ἀκοῦσαί μου περὶ τῶν κατηγορημένων ἀπολογουμένου

1 † ἐπαινοῦσι δ'

ut ἣν μὲν, ita ἕτερον δ' ab ἐλαττοῦμαι pendere, alterumque ἣν μὲν per ὅτι, alterum ἕτερον δ' per ὃ explicari, *altero vero inferior hoc sum, quod omnibus hominibus natura insitum est* etc. Verba autem, quæ sequuntur, τούτων (quod ad infinitivos ἀκούειν et ἄχθεσθαι pertinet) τοίνυν κ. τ. λ. addenda erant, ut, utrum eorum, quæ posuerat, τῶν — ἄχθεσθαι, ad Demosthenem pertineret, accuratius doceretur. Sic in priore membro verba ὅτι — ἀγωνίζομαι per οὐ γάρ ἐστιν κ. τ. λ. exponenda erant. Itaque verba bene ligata, nec magis structuram immutatam vides, quam §. ηʹ. δυεῖν ἕνεκα· — ἑνὸς μὲν, ὅτι — ἑτέρου δὲ, ὅτι κ. τ. λ. Reiskius, ἕτερον δ'· ἃ φύσει — ἄχθεσθαι· τούτων τοίνυν κ. τ. λ. rescribens, vereor, ut huic loco bene consuluerit. Nam neque ἕτερον δ' (ἐλαττοῦμαι), ita absolute positum, plenum hunc sensum habere potest, quem ille voluit, *alterum eorum, quibus inferior sum Æschini, hoc est*, sed ὅτι vel relativum ὃ, vel simile quid subjici debuit; et verba ἃ — τούτων ad se invicem referri, particula adjecta τοίνυν vetat. Wunderl. ὃ Tayl.

Ὃ] Forte ὅτι. Auger.

Ὡς ἔπος εἰπεῖν] Aretinus: *ut ita dicam.* Melanchtho: *quod fere omnibus ingratum est.* Perionius: *quod omnes solet offendere.* Meletus: *Ut uno verbo dicam.* Wolf.

Κἂν μὲν εὐλαβούμενος τοῦτο] Cicero, sive quis alius, in Sallustium: *Quo me vertam, P.C.? Unde initium sumam? Majus enim mihi dicendi onus imponitur, quo notior est uterque nostrum. Quod si aut de vita atque rebus nostris huic conviciatori respondebo, invidia gloriam consequitur: aut si hujus facta, mores, omnem ætatem nudavero, in idem vitium incidam procacitatis, quod huic objicio.* Idem.

γʹ. Ἂν ὁμολογῆσαι] Demosthenes, de assensu judicum, ut de re præsente, cogitans, modestiori forma loquendi utitur ἂν ὁμολογῆσαι pro ὁμολογῆσαι. Modestiæ enim speciem quandam opinionibus vel sententiis expositis particula ἂν adjecta veteres adjunxisse, opinamur, secuti cum alia tum Plutarchum in procœmio vitæ Demosth. et Cic. Δύο γὰρ ἑτέρους οὐκ ἂν εὑρεθῆναι δοκῶ ῥήτορας, ἐκ μὲν ἀδόξων καὶ μικρῶν ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους γενομένους. Wunderl.

Τῳ] Τινί. Wolf.

Μάλιστα δὲ — ὅσῳ περ] Ἀντὶ τοῦ, τοσού-

δικαίως, ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὓς ὁ τιθεὶς [1] ἐξ ἀρχῆς Σόλων, εὔνους ὢν [2] ὑμῖν καὶ δημοτικός, οὐ μόνον τῷ γράψαι κυρίους ᾤετο δεῖν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς δικάζοντας [3] ὑμᾶς ὀμωμοκέναι· οὐκ ἀπιστῶν ὑμῖν, ὥς γέ μοι φαίνεται, ἀλλ' ὁρῶν ὅτι τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολάς, αἷς ἐκ τοῦ πρότερος λέγειν ὁ διώκων ἰσχύει, οὐκ ἔνι τῷ φεύγοντι παρελθεῖν, εἰ μὴ τῶν δικαζόντων ἕκαστος [4] ὑμῶν, τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν διαφυλάττων, καὶ τὰ τοῦ ὑστέρου λέγοντος δίκαια εὐνοϊκῶς προσδέξεται, καὶ παρασχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατήν, οὕτω τὴν διάγνωσιν ποιήσεται περὶ [5] ἁπάντων.

δ'. Μέλλων δὲ τοῦ τ' ἰδίου βίου παντός, ὡς ἔοικε, λόγον διδόναι τήμερον καὶ τῶν κοινῇ πεπολιτευμένων, βούλομαι [6] [καθάπερ ἐν ἀρχῇ] πάλιν τοὺς θεοὺς παρακαλέσαι, καὶ ἐναντίον ὑμῶν εὔχομαι πρῶτον μέν, ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ
228 διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα· ἔπειθ' ὅ τι μέλλει

[1] †ἐξαρχῆς [2] †ὑμῖν [3] †ὑμᾶς [4] †ὑμῶν [5] †πάντων [6] †Absunt unci.

τῷ μᾶλλον ὅσῳ. Idem.

Δικαίως] Satis erat ὁμοίως ἀκοῦσαί μου ἀπολογουμένου, sine δικαίως. Et arbitror esse glossam τοῦ, ὁμοίως, cum supra dicitur, in Lege πρὸς τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. Vide autem §. ιή. Taylor.

Πρότερος] Πρότερον Cod. Guelph. cum Regio ζ. et Vind. Sed non habeo necesse. Infra §. 64. Σὺ τοσοῦτον ὑπερῆρας ῥώμῃ καὶ τόλμῃ τοὺς ἄλλους, ὥστε πάντα ποιεῖν αὐτός; Taylor.

Παρελθεῖν] Suid. in v. et Ulpian. ad orat. de Rebus Chersonesitanis: Ubi ait, παρελθεῖν in hac Oratione sumi ἀντὶ τοῦ νικῆσαι. Add. Vales. ad Harpocr. p. 153. Idem.

Παρελθεῖν] Proprie, *cursu antevertere*. Sumitur hic ἀντὶ τοῦ νικῆσαι (Ulpian.) ut apud Æschinem supra, §. μά. παρελθόντες τῇ πρώτῃ στρατιᾷ. Stock.

Διαφυλάττων] Verba simplicia eandem sæpe habere potestatem et structuram, uti composita, et contra, docent Wesseling ad Herodot. lib. IV. pag. 342. id. ad lib. VII. pag. 550. et Ernesti ad Hom. Iliad. A. 3. Harl.

Προσδέξηται — ποιήσηται] [Ita Tayl.] Editi omnes et MSti, (nostri certe) προσδέξεται et ποιήσεται. Taylor. Et paulo ante λέγοντος ὕστερον Tayl.

Κοινὸν] Κοινὸς, *æquus*, ut apud Latinos *communis*: v. quæ notavi ad meam Cornelii edit. II. Miltiad. c. VIII. p. 26. Harl.

Διάγνωσιν] Γρ. διαγνώμην, Ἀττικῶς. Ita σχ. Ulpiani. Taylor.

δ'. Παντὸς] Ἁπάντων Aug. 1. 2. Reisk. Mihi vero placet vulgaris lectio: neque enim orator singularum rerum per totam vitam a se susceptarum rationem redditurus erat: deinde scribere debebat τῶν τοῦ τε l. β. ἁπάντων. Ceterum Seilerus in interpretatione sua bene observat artificium oratoris, amorem concionis et fiduciam sibi conciliandi. Demosthenes, cui Æschines impietatis et contemtus deorum suspicionem conflarat, precibus his, præter suam consuetudinem, repetitis a crimine adversarii et infamia liberare se et statim ab initio orationis testificando religionem fidemque deorum implorando in benivolentiam judicum insinuare studuit. Harl. Hic non se invenit Harlesius: Reiskius enim, ut puto, ad vocem πάντων paulo ante præcedentem, non ad v. παντὸς, provocat.

Ὡς ἔοικε] Aretinus: *ut videtur*. Melotus: *sicut convenit*. Cæteri prætermiserunt. Wolf.

Καὶ ἐναντίον] Καὶ, inquit Schneiderus, servit conclusionibus: καὶ πέμπουσι *quocirca mittunt*, Xen. Cyrop. IV. 2. 3. κἀκεῖνος *ille igitur*, IV. 1. 23. et alibi. Quo sensu hic cum Ed. Oxon. fortasse bene acceperis.

συνοίσειν καὶ πρὸς εὐδοξίαν κοινῇ καὶ πρὸς εὐσέβειαν ἑκάστῳ, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς πᾶσιν ὑμῖν περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς γνῶναι.

ε΄. Εἰ μὲν οὖν περὶ ὧν ἐδίωκε μόνον κατηγόρησεν Αἰσχίνης, κἀγὼ περὶ αὐτοῦ τοῦ προβουλεύματος εὐθὺς ἂν ἀπελογούμην· ἐπειδὴ δ' οὐκ ἐλάττω λόγον τἄλλα διεξιὼν ἀνάλωκε, καὶ τὰ πλεῖστα κατεψεύσατό μου, ἀναγκαῖον εἶναι νομίζω καὶ δίκαιον ἅμα, βραχέα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν, ἵνα μηδεὶς [1]ὑμων τοῖς ἔξωθεν λόγοις ἠγμένος ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς δικαίων ἀκούῃ μου. Περὶ μὲν δὴ τῶν ἰδίων ὅσα λοιδορούμενος βεβλασφήμηκε περὶ ἐμοῦ, θεάσασθε ὡς ἁπλᾶ καὶ δίκαια λέγω. Εἰ μὲν ἴστε με τοιοῦτον, οἷον οὗτος ᾐτιᾶτο, — οὐ γὰρ ἄλλοθί που βεβίωκα ἢ παρ' ὑμῖν —, μηδὲ φωνὴν ἀνάσχησθε, μηδ' εἰ πάντα τὰ κοινὰ ὑπέρευ πεπολίτευμαι, ἀλλ' ἀναστάντες καταψηφίσασθε ἤδη. εἰ δὲ πολλῷ βελτίω τούτου καὶ ἐκ βελτιόνων καὶ μηδενὸς τῶν μετρίων, ἵνα μηδὲν ἐπαχθὲς λέγω, [2]χείρω καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς ὑπειλήφατε καὶ [3]γιγνώσκετε, [4]τούτῳ μὲν μηδ' ὑπὲρ τῶν ἄλλων πιστεύετε· δῆλον γὰρ ὡς ὁμοίως ἅπαντ' ἐπλάττετο· ἐμοὶ δ' ἣν παρὰ πάντα τὸν χρόνον εὔνοιαν ἐνδέδειχθε ἐπὶ πολλῶν ἀγώνων τῶν πρότερον γεγενημένων, καὶ νυνὶ παράσχεσθε. Κακοήθης δ' ὤν, Αἰσχίνη, τοῦτο παντελῶς εὔηθες ᾠήθης, τοὺς περὶ τῶν πεπραγμένων καὶ πεπολιτευμένων λόγους ἀφέντα με πρὸς τὰς λοιδορίας τὰς παρὰ σοῦ τρέψεσθαι.

[1] † ὑμῶν [2] † χείρονα [3] † γινώσκετε [4] τούτῳ μὲν δὴ, μηδ'

ε΄. Κατηγόρησεν] Κατηγορεῖν significat *publice rem incusare*, præsertim in judiciis aut coram populo. WUNDERL.

Καὶ ἐκ βελτιόνων] Formula. Lysias Orat. IX. *κατὰ Θεομνήστου*, p. 118. Ed. Steph. Ἀλλ' ὅτι βελτίων, καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ φεύγων ἐμοῦ; MARKLAND.

Τοῦτο παντελῶς εὔηθες ᾠήθης] Ἀντὶ τοῦ, εὐήθως. WOLF.

Τρέψεσθαι] Lectionem τρέψασθαι, quam tres optimi codices habent, vulgatæ τρέψεσθαι præferendam duxi, ut §. ς΄. a med. in verbis ἐμὲ δ' εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν editores fecisse video, secutus ea, quæ ipse in Observatt. Crit. p. 177. 178. explicui, quæque in eam sententiam amicissimus meus Schaeferus ad Theocritum p. 237. protulit. Quibus quidem, Græcos aoristis sæpius, ubi ex latinæ vel vernaculæ linguæ ingenio futurum positum exspectes, usos esse, satis jam probatum esse putamus. Idque egregie quoque confirmari nunc video loco Homeri Odys. B. 274.

Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν, ἃ μενοινᾷς. —
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

229 οὐ δὴ ποιήσω τοῦτο, οὐχ οὕτω τετύφωμαι, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν πεπολιτευμένων ἃ κατεψεύδου καὶ διέβαλλες, αὐτίκα ἐξετάσω, τῆς δὲ πομπείας ταύτης τῆς [1] ἀνέδην οὑτωσὶ γεγενημένης ὕστερον, ἂν βουλομένοις [2] ᾖ τουτοισὶ ἀκούειν, μνησθήσομαι.

ς'. Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα πολλὰ καὶ δεινά, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας· τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὐτὴ ἐχθροῦ μὲν ἐπήρειαν ἔχει καὶ ὕβριν καὶ λοιδορίαν καὶ προπηλακισμὸν [3] ὁμοῦ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, τῶν μέντοι κατηγοριῶν καὶ τῶν αἰτιῶν τῶν εἰρημένων, εἴπερ ἦσαν ἀληθεῖς, οὐκ ἔνι τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν οὐδ' ἐγγύς. οὐ γὰρ

1 ἀναίδην 2 ἀκούειν ᾖ τούτοις 3 * ἐμοῦ

Nec tamen negarim, discrimen aliquod subtilius esse inter aoristum et futurum in ejusmodi locis. Observasse enim mihi videor, ubi de re agitur, futura quidem, sed quæ continuo aut incipit aut eventum habet, aoristi vel præsentis infinitivum significatione futuri poni. Ap. Hom. Il. Γ. 28. Menelaus, Paride conspecto, lætitia afficitur, φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην. Herodotus I. 156. Κῦρος δὲ ἡσθεὶς τῇ ὑποθήκῃ, καὶ ὑπεὶς τῆς ὀργῆς, ἔφη οἱ πείθεσθαι, futurum πείσεσθαι non usurpavit. Nam id statim facturus erat Cyrus. Wunderl.

Τετύφωμαι] Vide Harpocrat. in v. et Vales. pag. 187. Taylor.

Τετύφωμαι] "Τυφοῦσθαι non tantum inflari, sed etiam dementem esse significat: ap. Polyb. III. 81. *Si quis inter imperatorias virtutes ullam potiorem ducit cura explorandi ingenium ac naturam ducis adversariorum*, ἀγνοεῖ καὶ τετύφωται, *is errat et cæca mentis caligine laborat.* Sic et Demosth. Philip. III. δ'. in fin. ἂν δὲ ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι δοκῶ, μήτε νῦν μήτ' αὖθις ὡς ὑγιαίνοντί μοι προσέχητε. *Si nugari et mentis affici errore videbor, neque nunc neque inposterum mihi ut sano auscultetis.* Et pro Cor. οὐ δὴ ποιήσω τοῦτο, οὐχ οὕτω τετύφωμαι. *Nequaquam faciam hoc, non ita* sum amens. Et rursus idem (περὶ Παραπρεσβ. ξδ'. in fin.) ἀλλ' ἐγὼ μαίνομαι καὶ τετύφωμαι νῦν κατηγορῶν. *Sed ego insanio et stolidus sum, qui nunc accuso.* Ubi sicut μαίνομαι et τετύφωμαι copulantur, ita τετυφωμένος et μανικὸς ap. Aristot. in Probl. quærentem διὰ τί οἶνος τετυφωμένους ποιεῖ καὶ μανικούς." Raphelius ad Ep. D. P. ad Tim. I. 6. 4.

Πομπείας] Ulpian. Ὕβρεως, λοιδορίας, διὰ τὸ ἐν ταῖς πομπαῖς κωμῳδεῖν καὶ λοιδορεῖν ἀλλήλους. Deinde sequitur Scholion aliud, alterius, ut puto, Scriptoris, quod tamen non longe distat sensu et interpretatione. Infra scribit Noster §. 37. in fin. Ταῦτα τοίνυν εἰδὼς Αἰσχίνης, οὐδὲν ἧττον ἐμοῦ, πομπεύειν ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖν εἵλετο. Ubi rursus consules σχ. ad locum. Addes porro Hermogenem, π. μεθ. δεινότ. statim ad initio, Harpocr. v. Πομπείας, Suid. quoque v. Πομπεία et Πομπείας, Magist. et Ammonium v. πομπή. σχ. Aristoph. Plut. 1015. Taylor.

Τῆς ἀναίδην οὑτωσὶ] Cum non significet ἀναιδῶς, sed ἀπαρακαλύπτως, rectius scribi videtur per ε, ἀνέδην, παρὰ τὸ ἀνιέναι, sicut συστάδην, βάδην, παρὰ τὸ συνιστάναι, βάναι. Wolf. Iterum audi σχτην. nostrum: Ἐὰν μὲν διὰ τῆς διφθόγγου γράφηται, τῆς ἀναισχύντου λέγει, ἂν δὲ διὰ τοῦ ε, ὅπερ καὶ βέλτιον, τῆς πολλῆς, ἐκ τῆς ἀνέσεως, ἀθρόας τε καὶ σφοδρᾶς. Et Ego sane cum Ulpiano potiorem esse *hanc* lectionem judico. Ob soni et literarum affinitatem iterum MSS. discordant circa has voces, ad initium σχ. Orationis Timocrateæ. Ἀναίδην præter Parisinam Benenati, Ald. Ven. et Ital. Ἀνέδην MSS. Ald. β. γ. ex Regiis, Harl. Vindob. Editio optima Feliciani, et Cod. Aug. Taylor. Paulo ante διέβαλλες, et post τούτοις Tayl.

ς'. Τῶν μέντοι] F. τῶν μὲν τοίνυν. Wolf.

Οὐκ ἔνι] Malim, οὐκ ἐνῆν. Idem.

Οὐδ' ἐγγὺς] Sc. τῆς ἀξίας δίκης. Idem.

Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ — οὐδ' ἐν ἐπηρείας] Forte, ἀλλ' ἐν, vel τὸ δ' ἐν ἐπηρείας, aut οὐ δὴ ἀφαιρεῖσθαι. Aretinus: *Non enim decet auferri jus populum adeundi, nec in odii ac malevolentiæ loco istud ponere.* *Non enim*

rectum, nec justum, nec civile est fieri, Athenienses. Melanchtho: *tanta vero crimina cum mihi objecerit, ut ne pares quidem pœnæ inveniri queant, audet petere, ne mihi dicendi potestas concedatur. Injustissimum est autem, et nequaquam civili societati conveniens, odio et petulantiæ cujusquam largiri, ne reus audiatur.* Perionius: *Neque enim eripienda est potestas veniendi ad populum: Nec causæ dicendæ facultas: Nec id in obtrectationis aut invidiæ loco ponendum: Nec fieri recte atque ordine potest: Nec id æquum est quidem, Judices. Sed eum oportuit*, etc. Meletus: *Ne in ipso quidem recenti facto.* (*sic* τὸ οὐδ' ἐγγὺς interpretatur) *Non enim privandus est aditu populi et potestate dicendi Æschines. Sed ut hoc ex petulantia atque invidia faciat, neque per Deos est rectum, neque civile, neque justum, viri Athenienses, sed in quibus*, etc. Locus est obscurus et controversus, proptereaque suspectus. Ego meam interpretationem si non veram, at perspicuam esse puto. Connexio periodorum habet obscuritatem: Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα πολλὰ, etc. — Τῶν μὲν τοίνυν κατηγοριῶν etc. — Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ etc. — Ἀλλ' ἐφ' οἷς etc. — Est Commemoratio quædam in conquestione iniquitatis: et Confessio, maxima esse crimina, et omni supplicio vindicanda, recteque delata ad judices, si vera essent. Eum enim esse judiciorum usum, ut causæ cognoscantur, et nocentes mulctentur. Sed abuti judicum benignitate ad criminandos ex odio atque invidia insontes (id quod nunc Æschines faciat) id vero nequaquam esse ferendum. Sed in hac quoque sententia me nonnihil turbat, quia ait προσελθεῖν τῷ δήμῳ, ut non de *judiciis*, sed de *concionibus* loqui videatur. Eodem pertinet etiam τὸ λόγου τυχεῖν. Queritur enim Isocrates, τοὺς πολλοὺς οὐδὲ τῆς φωνῆς τῶν ἐναντιουμένων ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῶν ἐθέλειν ἀνασχέσθαι. Quid ergo si sic connectas? *Si crimina mihi objecta vera essent, nec dignas pœnas, neque dignis proximas, de me sumere possit Resp. Quæ cum mihi adeundi populi habendarumque concionum potestatem dederit, ea ego potestate sim abusus ad explendum odium meum adversus inimicos atque invidiam. Id quod neque rectum est etc. Atque si me tantis in rebus Æschines, quantas eas facit, pestem et perniciem reip. moliri videbat, cur non statim in judicium adducebat?*

Cum via multa patet, nulla est bona;
qua sit eundum,
Ipse tibi monstret ductor Atlantiades. Wolf.

Ἐν τούτοις τοῖς ῥητοῖς, ut conquestus est Ulpianus, ἀσάφειά ἐστι πολλή. Et merito sane. Interea Voces ipsæ sunt satis perspicuæ: sed Sententiæ non recte cohærent, neque apte distribuuntur. Ego igitur primum lectoris oculis subjiciam eum ordinem et sequelam, quam ex Demosthene auctore profectam esse arbitror: deinde meam de ea re exponam sententiam, et iis rationibus, quas habeo, enitar vincere, simul et turbatum esse in Textu, quo utimur vulgo, atque istius infelicitatis causam a me esse deprehensam. Ad hunc modum igitur loquitur Demosthenes, si me audias, sc.

Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα, πολλὰ, καὶ δεινὰ, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας·

Τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὐτὴ, ἐχθροῦ μὲν ἐπήρειαν ἔχει, καὶ ὕβριν, καὶ λοιδορίαν, καὶ προπηλακισμὸν ὁμοῦ, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα.

[Ὃ] οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς ὀρθῶς ἔχον, οὔτε πολιτικὸν, οὔτε δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ, καὶ λόγου τυχεῖν, οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν

Ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικοῦντά με ἑώρα τὴν πόλιν, οὖσί γε τηλικούτοις, ἡλίκα νῦν ἐτραγῴδει, καὶ διεξῄει, ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαις παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα χρῆσθαι·

Εἰ μὲν εἰσαγγελίας ἄξια πράττοντά με ἑώρα, εἰσαγγέλλοντα, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς κρίσιν καθιστάντα παρ' ὑμῖν, εἰ δὲ γράφοντα παράνομα, παρανόμων γραφόμενον·

Καὶ μὴν εἴ τι τῶν ἄλλων, ὧν νυνὶ διέβαλλε καὶ διεξῄει (scil. πράττοντά με ἑώρα) ἢ καὶ ἄλλ' ὁ, τιοῦν ἀδικοῦντά με ὑμᾶς ἑώρα, εἰσὶ νόμοι περὶ πάντων, καὶ τιμωρίαι, καὶ κρίσεις —καὶ τούτοις ἐξῆν ἅπασι χρῆσθαι. In his interpretandis, versione utar propemodum Lambini: Nam ille quadantenus in hac causa processit, et pariter translationem instituit:

Crimina igitur mihi illata sunt multorum atque atrocium facinorum, quibusque pœnæ sunt acerbissimæ legibus constitutæ: sed tota hæc Accusatio nihil aliud habet propositi, quam improbam inimici calumniam, petulantiam, convicium, probrum et contumeliam, cæteraque generis ejusdem. [Omitto hic, quæ repeti arbitror.] *Quod medius fidius, Athenienses, neque rectum, neque civile, neque justum est, ne ulla quidem ex parte. Non enim jus adeundi ad populum, causæque dicendæ potestatem cuiquam eripere, non in ea re dolori suo servire, neque maledicendi et petulanter alterum insectandi occasionem ex ea quærere oportet: Sed quæ me facinora committere in remp. videbat; quum præsertim essent tanta, quanta modo voce pene tragica clamabat, eorum pœnas a legibus constitutas, recentibus etiam tum maleficiis, expetere, judicioque persequi debebat: si res delatione nomi-*

nis dignas admittere videret, nomen meum deferre, et hac via me in judicium vocare: si quid contra leges scribere ac decernere, accusationem mihi de decretis contra leges factis intentare: denique si quid omnino me contra remp. admittere videret, cuicuimodi esset, sunt leges, sunt judicia, sunt actiones, quibus omnibus uti licebat.

Profecto si eo ordine et nexu non scripsit Demosthenes, optandum pene fuit, (absit verbo invidia) ut ita scripsisset: Adeo nitide, adeo luculente, adeo disposite procedunt omnia. Verum quid de fugitivis istis commatibus statuam, proximum est ut ostendam. Ab hujusmodi Propositione satis recte orditur: nempe:

Τὰ μὲν κατηγορημένα, πολλὰ, καὶ δεινὰ, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας.

Bene est: et huic Sententiæ adversative apponitur ea quæ sequitur, satis proba et luculenta: sc.

Τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις— ἐπήρειαν ἔχει—καὶ λοιδορίαν κ. τ. λ.

Esto: Sed et aliud Adversativum video:

Τῶν μέντοι (i. e. *δὲ*) *κατηγοριῶν* etc. v. 11.

Et, quod merito displicere potest, nihil aliud hic in Redditione dicitur, quam quod in Propositione dictum erat prius. Age, *ἐξέτασον παράλληλα*, ut scribunt Græci, et ut scribit Noster, ut eo situ dispiciamus, quid intersit:

Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ περὶ ὧν ἐνίων μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας.	*Τῶν μέντοι κατηγοριῶν καὶ τῶν αἰτιῶν τῶν εἰρημένων, εἴπερ ἦσαν ἀληθεῖς, οὐκ ἔνι τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν, οὐδ' ἐγγύς.*

Conferas, Trutines, Metiaris, Excutias, Excrucies, quidvis fac periculi: Solertem dabo, qui quidvis ex hac posteriore Oratione expresserit, quod non interceptum erat in priore.

Multa mihi crimina objecit Æschines, quorum de singulis gravissimæ quæ possunt pœnæ statuuntur: Ultimum sc. supplicium: gravissimum quidem quod Sors humana patitur, verum ob delicti naturam leve: Interea tamen *tot et talia mihi crimina objecit Æschines, ut pœnas dignas a me repetere Civitas nullo modo possit.*

Hiccine est quem dicunt Demosthenem! Hæccine ea quæ contorqueri aiunt Fulmina! Atqui, ut in instituto pergam, hæc Confusio non simplici vice Auctori nostro contigit. Infra §. κ'. cum Æschine ita agit:

Quando in eo statu essent Res Græcæ, et Philippus cunctorum servitutem palam meditaretur, a Te, Æschine, vel ab alio quovis, qui mea consilia reprehendit, rogarem, quid in ea Fortuna Civitatem nostram agere oporteret? Utrum eam decuit, quæ toti Græciæ saluti esse solebat, jam dignitatis atque istius prærogativæ immemorem, Philippum in consiliis exsequendis adjuvare, ut Thessali et Dolopes faciebant? An, (quod levius fortasse) istud quidem non agere, sed domi sedentem, atque otiosam, sinere Philippum ea per se facere, quo pacto Arcades, Messenii et Argivi se gesserunt? Age dic mihi, ποίας μερίδος, ἐν τίνι τάξει, in qua classe, expediebat fuisse Remp.? Nam, si meis consiliis usa non fuisset, necesse est eam vel in hac vel in illa parte omnino fuisse constitutam. Recte. Sed videas, quæso, quo pacto eam rem exsequitur:

§. κ. in init.	§. κ. circa med.
Πότερον αὐτὴν ἐχρῆν, Αἰσχίνη, τὸ φρόνημα ἀφεῖσαν, καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς, ἐν τῇ Θετταλῶν καὶ Δολόπων τάξει, συγκατακτᾶσθαι Φιλίππῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχὴν, καὶ τὰ τῶν προγόνων καλὰ καὶ δίκαια ἀναιρεῖν; ἢ τοῦτο μὲν μὴ ποιεῖν· δεινὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς· ἃ δ' ἑώρα συμβησόμενα, εἰ μηδεὶς κωλύσει, καὶ προῃσθάνετο, ὡς ἔοικεν, ἐκ πολλοῦ, ταῦτα περιιδεῖν γιγνόμενα;	*Ἀλλὰ νῦν ἔγωγε τὸν μάλιστα ἐπιτιμῶντα τοῖς πεπραγμένοις, ἡδέως ἂν ἐροίμην, τῆς ποίας μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν ἐβούλετ' ἄν; πότερον τῆς συναιτίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἕλλησι κακῶν, καὶ αἰσχρῶν, ἧς ἂν Θετταλοὺς, καὶ τοὺς μετὰ τούτων εἴποι τις; ἢ τῆς περιεωρακυίας ταῦτα γιγνόμενα ἐπὶ τῇ τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἐλπίδι, ἧς ἂν Ἀρκάδας, καὶ Μεσσηνίους, καὶ Ἀργείους θείημεν;*

Posterius sane Incisum, si quid est in ea Observatione, quod prodesse potest, non erat in Ulpiani Codd. quantum ex ejus scholiis augurari fas est. Verum sive ille invenerit, necne, a me nunquam impetrare possis, aut hæc, et similia, non nisi deploratissima ad nos pervenisse, aut multum me aberrare in ea divinatione, quæ omnem hanc molestiam amoliri posse videtur. Scilicet utroque in loco, ubi vides iterari Commata illa *ἰσοδυναμοῦντα*, si alterum tollas (neque id ægre feres), defæcabitur Textus, eumque colorem Demostheni restitues, quem ille exoptaverit. Unde autem, dices, per tot sæcula interpolatum sit? Duæ nimirum ab ultima vetustate exibant Demosthenis quæ vocantur Ἐκδόσεις. Solebat id apud Antiquos fieri; atque ea Cura iis Scriptoribus

impendi, quorum in libris expoliendis recensendisque aliorum opera utiliter collocari poterat. Ita Homeri alia erat Editio κατὰ Φιλήμονα, alia κατὰ Ῥιανὸν, Σωσιγένους alia, alia Ἀριστάρχου, Ζηνοδότου, alia Cypria, Sinopica, alia κανὴ, et nominantur etiam κοιναὶ, et χαριέστεραι, alia denique ἐκ νάρθηκος, ut cæteras omittam, quæ erant numerosæ. Quod legitur hodie Apollonii Rhodii, est ex secunda Editione istius Scriptoris. Scholiastes enim, qui latus ejus claudit, eum diligenter ad Προέκδοσιν, sive Editionem priorem, recensuit, quæ quantum ab hodierna distet, intelliges ex σχ. ad hos versus I[mi]. libri, sc. 285. 515. 543. 725. 788. 801. Et similis Fortuna, ut dicebam, obtigit Auctori nostro. Quod quoniam alibi a me animadversum est liberius, hic sufficiat memorare, unam ab Ulpiano vocari Ἀρχαίαν, sive *Antiquiorem* Demosthenis Editionem, Δημώδη, sive *Popularem*, alteram. Vide Ulpian. ad Orat. contra Midiam sæpiuscule. Hinc fortasse liquebit, cur multa hodie non legantur in nostro Auctore atque hac Oratione, quæ citarunt ex ea Antiquiores. Verbi gratia: Nullibi per totam hanc Orationem occurrunt hæc verba: Τῶν δὲ πλοίων τὰ μὲν συντριβόμενα ταῖς ἀποστολαῖς. Attamen ea diserte profert Ulpianus, et exponit, ad Philipp. I. ex Oratione, quæ erat ὑπὲρ Κτησιφῶντος, et Suidas etiam citat, in v. Ἀποστολὰς, sed Auctore dissimulato. Nimirum in altera Editione legi poterant: in altera non ita. Et sic de aliis quoque statui posse et debere arbitror.

Et quoniam ea res jam agitur, non videbor esse importunus, si locos deperditos ex hac Oratione colligam. Interea tamen non omne quod laudatur ex Oratione περὶ Στεφάνου, ad eam classem protinus redigo. Nempe, aliquandó errat ille, qui citat, et Demosthenem intelligit, non in causa Ctesiphontis, sive περὶ Στεφάνου, verum in earum alterutra quæ exstat, inscripta κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν. Ita Suidas v. Καταψευδομαρτυρησάμενος· quem tamen facile argueret Harpocratio, qui κατὰ Στεφάνου diserte habet; quin et Initium istius Orationis, ita scil. conceptum: Καταψευδομαρτυρηθεὶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, et quæ sequuntur. Idem dicendum est de voce Παραπεπτωκὼς, quæ in harum quoque priore legitur, non in ea de Corona. Ita etiam statuendum est de v. Φαρμακῶντα. Vid. Suid. Harpocr. v. Φαρμακὸς, atque etiam Etymol. M. Atque huic simile exemplum mox subjungam. Hæc igitur erat una Erroris ansa in citando. Sequitur alia. Nempe ob Causæ non magnam dissimilitudinem, confundere solebant hanc nostram cum illa π. Παραπρεσβείας. Utraque enim gravis, spectabilis, et ad Remp. pertinebat. Id Th. Magistro aliquoties usu venit. [e.g. in ξαίνω p. 638. ubi vide interpretes in ed. Bernardi. Harl.] Aliquando memoria freti Antiquiores sensum solummodo adducebant, verbis aliquantulum disparibus et diversis. Hæc omnia fortasse, vel plurima, perseveranti in legendis iis, quæ scribimus, plana fient. Denique alia de causa abesse poterant nonnulla, quæ olim hic legebantur, sc. quia obelum Criticorum perpessa sunt. Qua de re audi Hermogenem, p. 317. Ἐκεῖνα μέντοι διὰ τὸ ἄγαν εὐτελὲς καὶ ὀβελίσαντές τινες ὑπεξείλοντο ἴσως ὀρθῶς ποιοῦντες· λέγω τὸ, κυάμους ἑφθοὺς βοῶσα, καὶ, κατὰ πᾶν τὸ θέρος ἐπλανᾶτο, καὶ τὰ ἑξῆς. Ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν μὲν ἰδιωτικοῖς λόγοις ἴσως ἂν ἁρμόσειεν· ἐν δημοσίῳ δὲ, καὶ τηλικοῦτον ἔχοντι ἀξίωμα λόγῳ, ἢ προσώπῳ, ἢ πράγματι, πῶς ἂν ἁρμόττοι; His præmissis, hæc citantur, quæ sequuntur:

Τοῦ μὲν τὸν πατέρα ἡταιρηκέναι, τοῦ δὲ τὴν μητέρα πεπορνεῦσθαι.

T. Magist. v. Ἑταίρα.

Λογογράφους τοίνυν καὶ ὑβριστὰς ἀποκαλῶν καὶ τοιαῦθ' ὑβρίζων.

Id. v. Λογογράφος.

Exstant in π. Παραπρ.

Ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα εἰσήγγειλε.

Id. v. Ὁ δεῖνα. Si hoc sit verba Oratoris laudare.

Τί δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἶναι διαφέρει;

Id. v. Τί διαφέρει.

Vide Not. ad §. ιθ'. in fin.

Φιάλας Λυκιουργεῖς δύο.

Athen. XI. 12.

Vide Leopard. XI. Emend. 18.

Σινώπη.

Harpocr. in v.

Σεσυλήμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ὑπὸ τούτων, Φασηλιτῶν ὄντων, ὥσπερ διδομένων σύλων Φασηλίταις κατὰ Ἀθηναίων. ἐπειδὰν γὰρ μὴ ἐθέλωσιν ἀποδοῦναι, ἃ ἔλαβον, τί ἄλλο τις ἔχοι ὄνομα θέσθαι τοῖς τοιούτοις, ἢ ὅτι ἀφαιροῦνται βίᾳ τὰ ἀλλότρια;

Hæc et plura laudant ex περὶ Στεφάνου, tum Suidas, tum Etym. M. Leguntur tamen hodie in Orat. πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν Et vox quidem Σύλας (id est, Συλήσεις) in ea Oratione, quæ inscribitur περὶ τοῦ Στεφάνου τῆς τριηραρχίας. Vides his verbis, quæ subjicimus, istius erroris originem. Nam recte se habet Harpocratio: Σύλας. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου [τῆς τριηραρχίας, κἂν τῷ πρὸς τὴν Λακρίτου. Ἐξελόμενος ὁπόταν μὴ σύλαι ὦσιν Ἀθηναίοις.] ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ὥσπερ ἐξηγούμενος αὐτό φησιν Σεσυλήμεθα τὰ ἡμέτερα κ. τ. λ. Verba Harpocrationis, quæ uncis inclusimus, deerant in Etymologo. Atque hæc hactenus: Redeo.

Aio autem porro, fieri etiam potuisse, ut binæ istæ Editiones, quibus fruebantur

Antiqui, aliquando per incuriam describentium, aut quavis alia ex causa, conflarentur, ad hanc nostram, quæ sola hodie obtinet, concinnandam. Ita constabit, quare plurimæ identidem Sententiæ verbis aliquantulum diversis ab Auctore nostro iterentur (vide quæso quæ præfamur ad Midianam): licet Photius arbitretur magis, eas quasi abortivas excidisse ex scriniis Demosthenis, priusquam ultimam manum Auctoris expertæ fuissent, aut secum ille statuisset, utri parti Orationis eæ elegantius convenirent. Ex hac etiam Hypothesi expediemus fortasse, unde toties turbatum sit per Orationem *de falsa Legatione*, tot repetantur, commisceantur, tot ex improviso inchoata, statim etiam ex improviso relinquantur imperfecta. Vide notata ad Æsch. p. 254. ed. R. p. 265. l. 11. ed. T. et Dem. περὶ Παραπρεσβ. ad not. δι' αὐτὸ κ.τ.λ. §. λγ'. et quæ præmisimus isti Orationi. Verum age, exemplis et rationibus hanc rem transigamus. Scribit Demosthenes c. Aphob. I. 816. 12. 13. ed. R. n. 14. Ed. Lutet. καὶ ταῦτα μὲν ἐγὼ κατέλιπεν, ὡς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ὁμολογήσουσιν, ἂν γίγνεται τοῦ μὲν ἀρχαίου κεφαλαίου τέτταρα τάλαντα, καὶ πεντακισχίλια. Ut in transcursu id moneam, istud πεντακισχίλια erat πεντακισχίλιαι, sc. *Drachmæ*, non *Talenta*. Nam hoc fuisset incredibile. Verum ad me propius pertinet in isto loco Budæi sollicitudinem levare, qui merito miratur, quare præter omnem consuetudinem Demosthenes scriberet ἀρχαίου κεφαλαίου, cum utrumvis vocabulum recte per se stare possit, et *Sortem*, i. e. uti nos appellare solemus, *The Principal*, denotare. Nimirum Vox *hæc* in uno Exemplari, in altero *illa* exstabat. Plurimos proferre potui Auctores, qui τὸ ἀρχαῖον de ea re dicunt, plurimos etiam, qui τὸ κεφάλαιον, ni ea res esset a Lexicographis præoccupata: sed qui utrumque adhiberet, et τὸ ἀρχαῖον et τὸ κεφάλαιον, præter Demosthenem in hoc loco, vidi neminem. Neque sane nata est ea locutio ex glossemate, quod vocant. Non enim solent rara vocabula æque raris explicari et exponi. Nimirum opera ista luderetur. Et quo jure diceres τὸ κεφάλαιον elucidare τὸ ἀρχαῖον, eodem, illud ab hoc elucidari contenderem. Porro, c. Aphob. falsi testimon. p. 846. 24. ed. R. n. 11. Ed. Lutet. Μαρτυριῶν γὰρ πλέον ἢ πάνυ πολλῶν τῶν ἁπασῶν ἀναγνωσθεισῶν et quæ sequuntur: Nimirum scribebatur:

μαρτυριῶν πλέον ἢ ** (Numero abraso)

et rursus:

μαρτυριῶν πάνυ πολλῶν.

In Philip. I. §. γ'. dicitur

συνελόντι δ' ἁπλῶς εἰπεῖν,

Quæ vox ἁπλῶς in nonnullis desideratur. Sc. dixerunt Antiqui eodem animo,

et συνελόντι δ' εἰπεῖν,

et ἁπλῶς δ' εἰπεῖν.

His fortasse conjungenda sunt et ea in Oratione, in qua occupamur, §. κά. in fin.

Τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας [αὐτεπαγγέλτους] [ἐθελοντὰς] παραχωρῆσαι Φιλίππῳ. Vide locum.

Et Philip. I. §. ς'.

Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν [ἐθελοντὰς] ὑπάρχειν ἅπαντας [ἑτοίμους].

In Oratione de Corona ter legitur:

Οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

Sensus optime perficeretur, si legamus, vel:

Οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν;

Vel:

Οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι, πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

At utrumque dici, inficetum et molestissimum. Unde a nostris MSS. vel hoc vel illud abesse solet. Verum quod omnium maxime memorari et animadverti volebam, incredibile dictu est, quanto æstu laborant nonnulli, cum Æschines ait *decem* legatos, Demosthenes *quinque* tantum, ad Philippum fuisse missos: porro ei numero Demosthenem accenseri ab Æschine, excludi a se ipso: Vel, quod potius, quandoque a se ipso in eo cœtu numerari, quandoque autem prætermitti. Attigi ad Argumentum Orat. π. Παραπρεσβ. Attamen ubi, ais Tu, sibi in ea re adversatur Demosthenes? In ea Causa, quam hodie tractamus. Nam aliquando exaratur de ea Legatione παρόντων ἡμῶν—μὴ ἀπιέναι ἐκ Μακεδονίας—ἀπαγγειλάντων ἡμῶν —ἀπαγγελλόντων ὑμῖν ἡμῶν, cum in aliis Codd. constanter παρόντων ὑμῶν — μὴ ἀπιέναι ἐκ Μακεδονίας — ἀπαγγειλάντων αὐτῶν—ἀπαγγελλόντων ὑμῖν τούτων. Vide modo, §. ί. Nimirum consarcinata est Editio, quæ ad nostram ætatem pervenit, ex prioribus, quarum hæc unam, illa alteram partem in hac disceptatione tuebatur. Nam in Editorum nullis, prout hodie circumferuntur, ea est Constantia, qualem jure exspectare potuissemus, si ex uno Exemplari depromerentur. Et proinde in eo, quod memoravi, Argumento Orationis *de falsa Legatione* habitæ, cum tenor loci, atque res ipsa tulerit ad eam Hypothesin, ut Demosthenes *secunda* vice ea legatione defungi crederetur: — ἰστέον δὲ, ὅτι Δημοσθένης ἀπῆλθεν ἐν τῇ δευτέρᾳ πρεσβείᾳ. Adhæsit tamen *ex altera Hypothesi* in libris quamplurimis: ἰστέον δὲ, ὅτι Δημοσθένης οὐκ ἀπῆλθεν. Plura fortasse alibi. Jam, ut telam pertexam, si istud impetravero, repeti hic nonnulla atque inconsi-

derate interseri ex diversis exemplaribus, atque semel cœptum esse juxta hunc locum perturbari; nemo cætera mihi invidebit, sc. permisceri potuisse, atque ex suo ordine moveri, Comma unum atque alterum, quibus Nos postliminium dedimus, et de quibus mox plura dicemus.

Scio equidem, auctoritatem Hermogenis pag. 279. contra me facere, qui iteratas illas Interrogationes (de quibus egimus, p. 31.) Πότερον αὐτὴν ἐχθρὰν —; et Ἀλλὰ νῦν ἔγωγε ἡδέως ἂν ἐροίμην, τῆς ποίας μερίδος —; exemplum affert istius Figuræ, quæ Ἐπιμονὴ dicitur a Technicis, et solerter ab Oratoribus antiquis aliquando adhibetur. Ita Ille: Ταύτῃ τῇ ἐννοίᾳ πλέον ἢ τετράκις ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ κέχρηται—Διὰ γὰρ τὸ ἔνδοξον τῆς ἐννοίας ἐπιμένει, καὶ δεινῶς ἐπίκειται τῷ ἐχθρῷ, ταῖς συνεχέσιν ἐρωτήσεσι οὐδὲ ἀναπνεῖν ἐῶν. Non nego feliciter olim vibrasse ea fulmina Demosthenem, et sæpissime pertundi et καταῤῥητορεύεσθαι iis artibus adversarium, quem nactus est. An id hoc loco præstare voluerit, vehementer dubito. Judicet æquus lector. Ego interea acumen Hermogenis desidero, qui *plus quam vicibus quaternis* hic ait ingeminari a Demosthene. Teneo quid hominem impulerit, ut ita scriberet. Sed in eo decipiebatur. Et nihil amplius ex istius auctoritate efficitur, quam ut constaret, inveterasse jam inde ab Hermogenis ætate duos istos paragraphos, quorum alterum eliminandum pronunciavi. Neque ego mendi diuturnitatem valde disputo. Verum de tota hac causa plura contendam ad §. θ'. ubi (si nondum vicisse videbor) causa vicero. Et lectorem meum magnopere oro et obtestor, ut adjungeret huic disputationi ea, quæ ibi dicturus ero. Taylor.

Ingentem illam ego corrigendi licentiam non sum ausus imitari; neque fortasse (unam si modo clausulam recidas, Τῶν μέντοι κατηγοριῶν—) usque adeo necessaria videbitur.

Accusationis hujus, inquit Orator, propositum ipsum et prima quasi facies indicia præ se fert hostilis malitiæ et ludibrii. Etenim cum nemini deneganda sit ad populum accedendi copia, quemque libet in jus vocandi, neque tamen qui istuc fecerit vexandi gratia et explendæ invidiæ, aut rectum fecerit, aut civile, aut justum, Athenienses. *Quod nisi hac mente accusator extitisset*, tantis meis flagitiis, cum etiam tum essent recentia, pœnas legibus constitutas opponere illum oportuit, vel læsæ majestatis, vel legum violatarum postulantem; καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς κρίσιν καθιστάντα παρ' ὑμῖν. (*Me, inquam, atque* hac via *solicitare debuit*: neutiquam enim Ctesiphontem potest confodere per mea latera; neque enimvero, si me obrui posse confideret, illum unquam petivisset.) Quinetiam si quod aliud eorum, quæ modo calumniose percensebat, me patrantem observasset, sunt leges de omnibus, sunt judicia, sunt actiones, &c. Stock.

Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα — ἀλλ' ἐφ' οἷς κ. τ. λ.] Hunc locum cum Taylorus aliique ut corruptissimum transpositionibus sanare et emendationibus tentaverint, Reiskius vero, quæ illis viris dubia visa, iis silentio transmissis, pro sano et integro habuerit, in hoc dissensu virorum doctorum, ut fit, timidius ago, cum meam de illo sententiam aperio. Nam alterius utrius judicio ignorantiæ crimen sustinendum esse video. Et tamen faciam. Demosthenes, ad ea responsurus, quæ Æschines in res, ab eo publice gestas, contulerat crimina et mendacia, in universum ante de consilio accusationis (περὶ τῆς προαιρέσεως τοῦ ἀγῶνος) disputat, ut ostendat, Æschinem illo quidem animum sibi inimicissimum prodere, quod crimina illa non olim, suo quodque tempore, objecerit, sed omnia nunc in perniciem suam coacervaverit. Verbis igitur τὰ — τοιαῦτα discrimen facit inter crimina ab Æschine in se dicta, quorum multitudinem et magnitudinem non negat, et inter consilium accusationis ipsum, quod statim ut atrocissimum et pessimum insectatur; *quamquam* — idque verbis τῶν μέντοι — ἐγγὺς continetur — dignam sibi pro malefactis, si vera sint, mulctam imponere nequeat civitas. Ita verba τῶν μέντοι κατηγοριῶν — ἐγγὺς, quæ ut iterationem meram verborum τὰ μὲν οὖν — τιμωρίας ejicienda censuit Taylorus, si pro adjecto membro acceperis, locum habere posse, nemo non videt. Particula μέντοι autem, ut Latinorum *quamquam*, ejusmodi membra prioribus apponi, indicat. Jam vero periodo Οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι — γραφόμενον, qua de causa consilium accusationis inimicissimum sibi videatur, demonstrare aggreditur. Itaque particulam γὰρ ad verba τοῦ δὲ — τοιαῦτα referendam esse, nec magis hunc connexum verbis interpositis τῶν — ἐγγὺς turbari, patet, quam loco huic simillimo, quo interpretationem nostram egregie juvari firmarique vides, §. ξ'. Νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμετέρας τὰς τοιαύτας προαιρέσεις ἀποφαίνω, καὶ δείκνυμι, ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ τοῦτ' εἶχε τὸ φρόνημα ἡ πόλις· τῆς μέντοι διακονίας τῆς ἐφ' ἑκάστοις τῶν πεπραγμένων καὶ ἐμαυτῷ μετεῖναί φημι· οὗτος δὲ, τῶν ὅλων κατηγορῶν, καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχειν, ὡς φόβων καὶ κινδύνων αἰτίῳ τῇ πόλει γεγενημένῳ, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ ἀποστερῆσαι γλίχεται, τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸν λοι-

ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν, οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν,—[1] οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς ὀρθῶς ἔχον οὔτε πολιτικὸν οὔτε δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι!—ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικοῦντά μ' ἑώρα τὴν πό-

[1] ὃ οὔτε

τὸν χρόνον ἐγκλήματα ὑμῶν ἀφαιρεῖται, junctura membrorum ἐγὼ μὲν — οὗτος δὲ interpositis τῆς μέντοι — μετεῖναί φημι dissolvitur. Ipsius periodi οὐ γὰρ — γεγραφόμενον singula verba si expendes, membra οὐ γὰρ — τυχεῖν et οὐδ' ἐν — ποιεῖν pro oppositis habenda esse, intelliges, idque, omissa voce μὲν, particula δὲ æque significari, ut apud Plutarchum in vita Demosthenis: Ἀλλ' ἔοικεν ὁ ἀνὴρ — οὐ πάνυ προΐεσθαι τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν, οὐδ' ἐπὶ τύχῃ πολλάκις ἑκὼν εἶναι ποιεῖσθαι τὴν δύναμιν. Vana igitur est locique sententiam corrumpit conjectura Reiskii ἀλλ' οὐδ', quamquam, ab eodem sensum oppositorum satis perspectum esse, negari nequit, vid. Annot. Reisk. Saltem ἀλλ' οὐκ scribendum erat. Τοῦτο ad προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν pertinet, hoc sensu: *sed accusatio intentanda non est, ut alteri contumeliosa insectatione noceas et invidiam confles, sed Æschinis erat* ἀλλ' ἐφ' οἷς κ. τ. λ. Particula adversativa ἀλλὰ negationi οὐδὲ respondet. In verbis ἀλλ' — χρῆσθαι imperfectum ἔδει (αὐτὸν) ex antecedenti δεῖ ut suppleatur, sensus postulat; et, quamquam paulo duriorem hanc viam esse non nego, nec tamen ejusmodi complementum post particulam ἀλλὰ perperam arcessi, structuræ verborum similes, ut §. ξ'. *in fin.* probant, et hoc loco temporis mutatio ideo minus offendere debet, quod a sententia generali ad rationem ipsam, quam Æschines inire debebat, progreditur orator. Reiskius tamen ἔδει de conjectura post τἀδικήματα inserendum esse censuit. Non magis verba, quæ sequuntur, οὐ γὰρ — ἐγράψατε suo loco movenda esse judico, quibus commode utitur Demosthenes, ut transitus fiat ad alteram injuste agendi rationem, quam Æschines inierit, Καὶ μὴν — κατ' ἐμοῦ, quod nimirum, se ulturus, Ctesiphontem accusaverit, cum a seipso malefactorum pœnam ex legibus repetere potuerit. In ipso transitu nota brevitatem, cujus Demosthenes semper fuit studiosissimus. Wunderl.

Οὐ γὰρ] Hic γὰρ non significat *enim*, *etenim*, sed *quidem*, ut sæpius alias. Auger.

Λόγου τυχεῖν] Si hic sit locus, quem voluere Harpocratio et Suid. ubi has voces ex nostra Oratione citant, errant sane in expositione: Neque enim per λόγου intelligendum est ἐπαίνου, quod illi prædicant. Et in ea mente est Valesius. Forte εἰπεῖν, inquit Ille. Taylor.

Λόγου τυχεῖν] Λόγου τυχεῖν dicuntur, quibus dicendi potestas facta est, id est, οἱ ἀκρίτως ἀπαχθῆναι. Idem κατὰ Ἀριστοκρ. καὶ τὸ τοῦ λόγου τυχεῖν ἀναιρεῖν, ἐκδότους ποιεῖ. *Ex edit.* Hervag.

Οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν] *Neque vero ita hoc facere, ut calumniæ et invidiæ speciem accusator præ se ferat*, *rectum et politicum est.* Sic alibi, ἐν ἐχθροῦ τάξει, pro *hostili affectu*, *habituque* dixit, et κατὰ Ἀριστοκρ. ἐν δωρεᾶς τάξει, *muneris vice et loco.* Ibid.

Οὔτε κ. τ. λ.] Apponam correctionem Lambini, ut intelligat lector, quantum ille profecerit: — δίκην ἀξίαν λαβεῖν· Ὃ, οὔτε, μὰ τοὺς θεοὺς, ὀρθῶς ἔχον, οὔτε πολιτικὸν, οὔτε δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' ἐγγύς. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ, καὶ λόγου τυχεῖν — ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικοῦντά με κ. τ. λ. Hæc Vir doctus. Et quis contra sentiet, cum ea Transpositio unius Sententiolæ textum optime complanat, atque sensum ubique connectit, qui olim conclamabatur? Solent hæ res fieri in exemplaribus antiquis: Cujus rei illustre exemplum dabo. Legitur in Themistoclis vita a Cornelio Nepote descripta:

> *Scio plerosque ita scripsisse, Themistoclem, Xerxe regnante, in Asiam transiisse: Sed ego potissimum Thucydidi credo, quod ætate proximus erat,* qui illorum temporum historiam reliquerunt, *et ejusdem civitatis fuit.*

Acute sane! *An potuit scribi miserius?* Nam si hæc verba ita sunt sumenda, sc. Thucydidem proximum esse ætate etc. *iis* qui illorum temporum historiam reliquerunt, *ridicula* sunt: Sin Themistocli proximum, *ex numero eorum*, qui illorum temporum historiam reliquerunt, *obscura*. Aliquid subesse argumenti crediderim, si ideo Nepos Thucydidem sequeretur, propterea quod et ætate erat conjunctus Themistocli, et ex eadem urbe. Id quod res erat, et verissime dici potuit. Age:

> *Scio plerosque*, qui illorum temporum historiam reliquerunt, *ita scripsisse, Themistoclem*, Xerxe *regnante, in Asiam transiisse: Sed Ego potissimum Thucydidi credo*, quod ætate proximus erat, et ejusdem civitatis fuit.

An potuit scribi luculentius?

Taylor.

λιν, οὖσί γε τηλικούτοις, ἡλίκα νῦν [1]δὴ ἐτραγῴδει καὶ διεξήει, ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαις παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα

[1] † Deest δή.

Ἐτραγῴδει] Obsop. διετραγῴδεις. Wolf. Potius §. ή. in voce. ἡλίκ. νῦν ἐτραγῴδεις. Taylor.

Παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα] Id est, protinus admissis delictis, de quo etiam πρὸς Λεπτίνην. *Ex edit.* Hervag.

Παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα] Εὐθὺς ὅτε ἠδίκουν ἐγὼ ταῦτα. Ferventibus delictis, et flagranti crimine, ut JCti loquuntur. Wolf.

Παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα] *Recentibus delictis.* Eo ore omnes fere Interpretes. Ita scribit Josephus Antiq. Jud. p. 416. Ἵνα γνῶς ὅτι κερδαίνουσιν οὐδὲν οἱ κακοὶ, μὴ παρ᾽ αὐτὰ τἀδικήματα κολασθέντες, scil. *pœnam ex continente adjectam sceleri*, τὸ ἀμύνασθαι τῷ παθεῖν ὅτι ἐγγυτάτω κείμενον, ut verbis utar Thucydidis, III. 38. Sed et aliam habet et majorem Emphasin, nempe pœnam *juxta formam criminis*, ut dici potest, subeundam; verbi gratia, si Εἰσαγγελίας ἄξια *commiserit*, ut v. 1. p. seq. *eas pœnas daret, quæ lege isti culpæ affiguntur: si* παράνομα γέγραφε, v. 3. *eas quæ competebant* παράνομα γράφοντι, *denique* (continuatur enim argumentum v. 3. p. 38. sine importunissimo isto commate, quod v. 1. et 2. inveteravit) *cujuscunque demum criminis argueretur, erant leges, erant supplicia, quæ in unumquemque facinorosum peculiariter statuisset Majorum Diligentia.* Jurisprudentia enim Attica accurate distinxit, quo animo, quo gradu maleficii, et quanto cum damno Reip. committeretur unumquodque facinus: et eadem pariter fide et diligentia trutinavit supplicia quoque. Qui Græcos scriptores evolvit sine eo monito et delectu, multa frigide leget, quæ illi exactissime scripserunt. Atque arrepta ea opportunitate, sumere liceat, §. σό. hujus Orationis, ubi, quæ cum summa proprietate scripsit Demosthenes, vel levissime, ut dixi, feriunt lectorem, Fori Attici hospitem, rerum istarum indiligentem, et in eo Jure minus exercitatum.

> Ἐν οἷς εἰσηγγελλόμην, ὅτε ἀπεψηφίζεσθέ μου, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τοῖς διώκουσιν οὐ μετεδίδοτε, τότ᾽ ἐψηφίζεσθε τὰ ἄριστά με πράττειν.

Ea erat Εἰσαγγελίας Conditio et Natura. Atque ad istum ritum pertinent solennia ista, ἐψηφίζεσθε — ἀπεψηφίζεσθε — τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. Sequitur Criminis et Processus Species altera:

> Ἐν οἷς δὲ τὰς γραφὰς ἀπέφευγον, ἔννομα καὶ γράφειν καὶ λέγειν ἀπεδεικνύμην.

Ecce ut stilum vertat? γραφὰς φεύγειν — ἀποφεύγειν — ἀποδείκνυσθαι ἔννομα γράφειν. Quæ non temere aut inconsulto variantur. Sequitur:

> Ἐν οἷς δὲ τὰς εὐθύνας ἐπεσημαίνεσθε, δικαίως καὶ ἀδωροδοκήτως πάντα πεπρᾶχθαί μοι προσωμολογεῖτε.

Erat et hæc quædam quasi Accusationis Species, sed in se recepit calculi quandam rationem, eosque ritus, qui in scrutando, ponderando, inquirendo atque computando fere exercebantur. Dixit ergo ἐπισημαίνεσθαι: quod de Rationibus *subscribendis* atque *obsignandis* dicitur. Iterumque dixit προσωμολογεῖτε: quæ pariter Vox solenniter et quasi ritualiter adhibetur, cum rationibus probe subductis, feliciter, aut accurate, pronunciatum. Æsch. c. Ctesiph. 447. 1. ed. R. p. 387. ed. T. Ἀλλ᾽ ὅμως ἐπειδὰν ὁ λογισμὸς συγκεφαλαιωθῇ, οὐδεὶς ὑμῶν ἐστὶν οὕτω δύσκολος τὴν φύσιν, ὅστις οὐκ ἀπέρχεται τοῦθ᾽ ὁμολογήσας, καὶ ἐπινεύσας ἀληθὲς εἶναι, ὅ, τι ἂν αὐτὸς ὁ λογισμὸς (vel, ut vertente pagina scripsit, ὁ τῆς ἀληθείας λογισμὸς) αἱρῇ. An eo dico quæ lectori probari possunt? Nondum tamen omnia, quæ videor deprehendisse. Nam cum ibidem concludit Demosthenes, et rem ad quandam quasi ἀνακεφαλαίωσιν reducit, ibi *distinctionis, proprietatis* et *decoris* memor, accurate subjungit:

> Τί προσῆκεν ἦν—τοῖς ὑπ᾽ ἐμοῦ πεπραγμένοις θέσθαι τὸν Κτησιφῶντα ὄνομα; οὐχ ὃ τὸν δῆμον ἑώρα τιθέμενον; οὐχ ὃ τοὺς ὀμωμοκότας δικαστάς; οὐχ ὃ τὴν ἀλήθειαν παρὰ πᾶσι βεβαιοῦσαν;

Non est utique temere factum, quod ad Εἰσαγγελίαν, τὸν δῆμον, ad γραφὰς, τὸν δικαστὴν, ad Εὐθύνας denique τὴν ἀλήθειαν accommodaret. Ita cum scripsit Demosthenes §. λά. Ἐξέλεγξας ἐν ταῖς εὐθύναις, ἐν ταῖς γραφαῖς, ἐν ταῖς ἄλλαις κρίσεσι, bene subjungit Ulpianus, sc. εὐθύνη ἐστὶν ἐν δημοσίᾳ τις ἐπιστεύθη· γραφὴ ἐπὶ τῶν παρανόμων κρίσις δὲ ἐπὶ ἐγκλήμασιν. Ita scriptum est c. Stephanum II. Μαρτυρεῖν γὰρ οἱ νόμοι οὐκ ἐῶσιν αὐτὸν αὑτῷ, οὔτ᾽ ἐπὶ ταῖς γραφαῖς, οὔτ᾽ ἐπὶ ταῖς δίκαις, οὔτ᾽ ἐν ταῖς εὐθύναις. Idem tamen §. σό. hujusce Orationis distinxit propius ad ea, quæ proferimus, scil. Καὶ γραφὰς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, πάντα ταῦτα ἐπαγόντων μοι. Sed hæc a me sunt alio loco expendenda.

Atque isti usui, quem dixi, commode inservit Præpositio παρά. Quæ comparationem quandam (*juxta-positionem* vocant technice) repræsentat: atque monet rationem esse institutam inter pœnam et male-

χρῆσθαι, εἰ μὲν εἰςαγγελίας ἄξια πράττοντά μ' ἑώρα, εἰς-αγγέλλοντα καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς κρίσιν καθιστάντα παρ' ὑμῖν, εἰ δὲ γράφοντα παράνομα, παρανόμων γραφόμε-

ficium. Licet ergo hæc et similia in leviori sensu nonnunquam accipiantur, et *statim*, *confestim*, etc. significent, nempe §. ξς'. Δίωπερ τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους φυγὼν — Et similiter, modo, Ἐκστὰς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ, καὶ φυγὼν τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους, verumtamen ad nostram sententiam prope et probe accedit id, quod dicitur §. λ'. Φέρε δὴ παρὰ τοῦτον, τὸν ἐκ τοῦ ἐμοῦ νόμου κατάλογον: Age *conferas*, *apponas* utriusque nostrum catalogum, ut quid intersit, dispicere possimus. Eo igitur animo sæpissime in his Orationibus reperitur παρ-αναγινώσκειν τοὺς νόμους sc. τὰ ψηφίσματα, aut aliquid ejusmodi. Age recita causam, quæ in jus deducitur, et *juxta* quoque recita leges. Ὑπομνήσατ' αὐτὸν ἄνευ θορύβου τὸ σανίδιον λαβεῖν, καὶ τοὺς νόμους τῷ ψηφίσματι παραναγνῶναι. Æsch. c. Ctesiph. 590. 3. ed. R. 443. l. 1. ed. T. Similiter p. 577. pen. ed. R. p. 438. l. 3. ed. T. ἀναγνώσεται ὑμῖν τὸ ψήφισμα· παραναγνώσθω καὶ ὃ γέγραφε Κτησιφῶν. Adde eundem p. 241. 1. R. p. 260. l. 6. T. p. 268. 10. R. p. 271. l. 16. T. et notas ad loc. ubi Lector meus consulere admonebatur, quæ Vir doctissimus habiturus erat ad Æschinem p. 582. R. p. 439. 17. T. Cl. enim Marklandus in eo loco pro πάλιν ἀναγινώσκειν, fretus iis exemplis, quibus in hac re modo utimur, παραναγινώσκειν legi jusserat. Quod cum optima fide præstare potui, deterritus tamen iis verbis, quæ ex Polluce ibidem adduxi, ab ea Correctione abstinui, licet peritissime judicavit Vir præstantissimus; atque ad eam normam, in qua jam laboramus, summa cum proprietate dici ab Æschine potuisset παραναγνώσθω τοὺς νόμους καὶ τὸ ψήφισμα. Denique ea Locutio extra Forum deprehenditur quoque: ut ubi ait Demosthenes §. π'. Φέρε δὴ καὶ τὰς τῶν λειτουργιῶν μαρτυρίας, ὧν λελειτούργηκα, ὑμῖν ἀναγνῶ πάσας· παρανάγνωθι δὴ ἡμῖν καὶ σὺ τὰς ῥήσεις, ἃς ἐλυμαίνου. *Recitentur monumenta meorum in Remp. benefactorum*, et una quoque, juxta, comparandi gratia, *Senarii, quos ille infelix Actor recitando labefactavit*. Porro: a παραναγινώσκειν recta deducimur ad παραγράφεσθαι. Quod cum significet, *non nude et simpliciter describere*, verum eo animo, ut in contentionem veniat, atque ideo opponi possit, id quod describitur, idcirco de Exceptoriis in Jure Attico usurpatur, de qua re disputavi ad Aristocrateæ p. 629. 16. R. tom. III°. p. 344. col. 2. T. Hæc autem si vere dicantur, et arbitror esse verissima, hallucinatur Wolfius aliquoties in vertendis nostris Auctoribus. Ait Æschines c. Ctesiph. pag. 589. 2. R. p. 442. l. 12. T. *Quemadmodum in architectonica rectitudinem et obliquitatem discernimus, normam applicando*, οὕτω καὶ ἐν ταῖς γραφαῖς τῶν παρανόμων παράκειται κανὼν τοῦ δικαίου, τουτὶ τὸ σανίδιον, sc. hæc Tabella litis institutæ, (Libellus) καὶ τὸ ψήφισμα, Decretum, quod tulit Ctesipho, καὶ οἱ παραγεγραμμένοι νόμοι, sc. *Leges quas describi fecimus, juxta apponi curavimus, et quibus, ut exceptoriis, utimur contra jus, quod Ctesipho sua rogatione statui voluit*. Ita verto liberius, et justius credo, quam *Wolfius*, qui habet miserrima hæc verba, scil. *leges, quibus fraus facta est*. Neque hilum proficit Interpres Etruscus: *le leggi publicamente scritte*. Rursus in hac oratione §. λγ'. Λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων: *de violatis legibus*, ait Wolfius: Et Ferrus, jam sibi dispar: *delle leggi ingiustamente scritte*. Neuter recte. Neque quidem Scholiastes ad locum: Qui quid intellexit per hæc verba, νόθων νόμων, ὧν εἰσῆγεν Αἰσχίνης, παρ' οὓς παρέγραψε τὸ ψήφισμα, ipse viderit. Tantum scio, locum ipsum non ab eo fuisse intellectum. Taylor. Conf. Petiti comm. in leg. Atticas p. 429. ed. Wesseling. et de vi παρὰ Heusing. ad Juliani Cæsares p. 107. sq. Harl.

Παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα] Mentem Oratoris propius attigisse mihi videntur, qui vertunt, *recentibus delictis*, (dicit enim ille mox, ἐκστὰς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ, καὶ φυγὼν τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους) et usitatam etiam locutionis ipsius significationem. Joseph. Antiq. Jud. p. 416. (quem citat Taylorus) hæc habet: ἵνα γνῷς, ὅτι κερδαίνουσιν οὐδὲν οἱ κακοί, μὴ παρ' αὐτὰ τἀδικήματα κολασθέντες, *pœnam ex continente adjectam sceleri*. Demost. c. Pantænetum, (p. 966. in fin. ed. Reisk.) ἁπάντων δ' ἀνθρώπων εἰωθότων παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα μᾶλλον, ἢ χρόνων ἐγγεγενημένων, ἀγανακτεῖν. Stock.

Εἰ μὲν εἰσαγγελίας ἄξια πράττοντά με ἑώρα, εἰσαγγέλλοντα, &c. εἰ δὲ γράφοντα παράνομα] *Si me vidisset rogationem ad populum ferentem legibus contrariam, aut contra legum interdicta aliquid promulgantem*. Est enim παρανόμων γράφεσθαι, idem quod κατηγορεῖν τοῦ παράνομα γράφοντος.

νον· οὐ γὰρ δή που Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμέ, ἐμὲ δ' εἴπερ [1]ἐξελέγξειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο. καὶ μὴν εἴ τι τῶν ἄλλων, ὧν [2]νῦν διέβαλλε καὶ διεξῄει, ἢ καὶ ἄλλ' ὁτιοῦν ἀδικοῦντά μ' ὑμᾶς ἑώρα, εἰσὶ νόμοι περὶ πάντων καὶ ἀγῶνες καὶ κρίσεις καὶ τιμωρίαι, πικρὰ καὶ μεγάλα ἔχουσαι τὰ ἐπιτίμια. καὶ τούτοις ἐξῆν αὐτῷ ἅπασι χρῆσθαι κατ' ἐμοῦ, καὶ ὁπηνίκα ἐφαίνετο ταῦτα πεποιη- 230
κὼς καὶ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρημένος τοῖς πρὸς ἐμέ, ὡμολογεῖτ' ἂν ἡ κατηγορία τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Νῦν δ' ἐκστὰς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ καὶ φυγὼν τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους, τοσούτοις ὕστερον χρόνοις αἰτίας καὶ σκώμματα καὶ λοιδορίας συμφορήσας ὑποκρίνεται· εἶτα κατηγορεῖ μὲν ἐμοῦ, κρίνει δὲ τουτονί, καὶ τοῦ μὲν ἀγῶνος ὅλου τὴν πρὸς ἐμέ πως ἔχθραν προΐσταται, οὐδαμοῦ δ' ἐπὶ ταύτην ἀπηντηκὼς ἐμοὶ τὴν ἑτέρου ζητῶν ἐπιτιμίαν ἀφε-

[1] † ἐξελέγχειν [2] † νυνὶ

Ex. edit. Hervag.

Οὐ γὰρ δήπου κ. τ. λ.] Ita suum scholiolum curiosus aliquis lector allevit ad oram Exemplaris *Altempsiani*: Ταῖς μὲν κατηγορίαις καὶ ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαις πολιτικὸν ἦν τότε, καὶ δίκαιον ἅμα παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα χρῆσθαι· καὶ οὐ νῦν. οὐ γὰρ δύναται ἐκ τοῦ κρίνειν καὶ διώκειν ἐμὲ, ὥστε καταδικάσασθαι τὸν Κτησιφῶντα. Wolfius, perinde ac legisset: Εἰ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμὲ, ἐμὲ δ', εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο, ita vertit: *Cum enim Ctesiphontem propter me persequi judicio possit, ipsi mihi profecto, si convinci posse confideret, non pepercisset.* Venetus ita: *Non enim Ctesiphontem jure accusare valet mea causa, me quidem ipsum si convincere posse putasset, non accusasset?* Etruscus: *Percioche non puo esser questo, che egli per amor mio habbia accusato Tesifonte; e me, se egli havesse sperato di convincermi, non mi havesse accusato.* Alius: *Non enim utique Ctesiphontem quidem potest judicio persequi propter me: me vero, siquidem convincere existimabat ipsum, non accusasset:* Et similiter Lambinus. Harum vero nulla Versionum vel minimum sensum exhibet, neque si verba per se ipsa contemplemur, neque si eam relationem aut nexum, quem habere debent cum iis, quæ præcedunt, aut iis quæ sequuntur, et quem hodie infeliciter sane interpellant. Ita Πόνος πόνῳ πόνον φέρει, et labes labi materiam præbet. Si hoc videbitur, dele: mox restituemus in suo loco. Vide statim ad finem §. ς'. Taylor.

Δήπου] *Utique.* v. Hoogeveen de partic. p. 305. Harl.

Ἐμὲ δ' — αὐτὸν] Ἀντὶ τοῦ, ἐμαυτὸν δὲ, Attica Tmesi, et interpositis aliquot vocibus. Wolf. Perperam. Taylor.

Ἐξελέγξειν ἐνόμιζεν αὐτὸν, οὐκ ἂν —] Sic distinguit Aug. 1. addito scholio ἀντὶ τοῦ ἐμὲ αὐτόν. Reiske. ἐξελέγξειν etiam codd. Wolfenbütt. et Harl. At enim observavit Wunderlich. præfat. p. 16. ubi de re agitur, futura quidem, sed quæ continuo aut incipit aut eventum habet, aoristi vel præsentis infinitivum significatione futuri poni. Dein cum cod. August. et Reiskio ac Wunderl. scripsi, οὐκ ἂν ἐγράψατο, *illum in jus non vocasset.* Alii autem ἂν omittunt. Harl.

Καὶ τούτοις] In plerisque et melioribus, καὶ τούτοις ἐξῆν αὐτῷ πᾶσι χρῆσθαι κατ' ἐμοῦ. Taylor. VV. enim αὐτῷ et κατ' ἐμοῦ omittuntur in ed. Tayl. quæ etiam paulo ante τιμωρίαι, καὶ ἀγῶνες, καὶ κρίσεις habet.

Αὐτοῦ] Non jungendum est cum ἔργοις, sed cum κατηγορία. Auger.

Ὑποκρίνεται] Conferas de usu et significatu hujus vocabuli Io. Benedict. Carpzov. in libro eleganti et urbano: *Paradoxon Stoicum Aristonis Chii* — (Lips. 1742.) Sect. I. cap. V. pag. 90. seq. et Sect. II. cap. VI. pag. 341. et in indice rerum sub voc. ὑποκρίνεσθαι. Harl.

Ἐπιτιμίαν ἀφελέσθαι] Hoc est, ἀτιμῶ-

λέσθαι φαίνεται. Καίτοι πρὸς ἅπασιν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῖς ἄλλοις δικαίοις, οἷς ἂν εἰπεῖν τις ὑπὲρ Κτησιφῶντος ἔχοι, καὶ τοῦτ' ἔμοιγε δοκεῖ καὶ μάλ' εἰκότως ἂν λέγειν, ὅτι τῆς ἡμετέρας ἔχθρας ἡμᾶς ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν δίκαιον ἦν τὸν ἐξετασμὸν ποιεῖσθαι, οὐ τὸ μὲν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνίζεσθαι παραλείπειν, ἑτέρῳ δ' ὅτῳ κακόν τι δώσομεν ζητεῖν· ὑπερβολὴ γὰρ ἀδικίας τοῦτό γε.

ζ. Πάντα μὲν τοίνυν τὰ κατηγορημένα ὁμοίως ἐκ τούτων ἄν τις ἴδοι οὔτε δικαίως οὔτ' ἐπ' ἀληθείας οὐδεμιᾶς εἰρημένα· βούλομαι δὲ καὶ καθ' ἓν ἕκαστον [1] αὔτων ἐξετάσαι, καὶ μάλισθ' ὅσα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πρεσβείας κατεψεύσατό μου, τὰ πεπραγμένα ἑαυτῷ μετὰ Φιλοκράτους ἀνατιθεὶς ἐμοί. Ἔστι δ' ἀναγκαῖον ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ προσῆκον ἴσως, ὡς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε τὰ πράγματα, ἀναμνῆσαι [2] ὕμας, ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα καιρὸν ἕκαστα θεωρῆτε. Τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου — οὐ δι' ἐμέ· οὐ γὰρ δὴ ἔγωγ' ἐπολιτευόμην πω τότε — πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε, ὥστε Φωκέας μὲν βούλεσθαι σωθῆναι, καίπερ οὐ δίκαια ποιοῦντας ὁρῶντες, Θηβαίοις
231 δ' ὁτιοῦν ἂν ἐφησθῆναι παθοῦσιν, οὐκ ἀλόγως οὐδ' ἀδίκως αὐτοῖς ὀργιζόμενοι· οἷς γὰρ εὐτυχήκεσαν ἐν Λεύκτροις, οὐ μετρίως [3] ἐχρήσαντο. ἔπειθ' ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διειστήκει, καὶ οὐθ' οἱ μισοῦντες Λακεδαιμονίους οὕτως ἴσχυον,

[1] † αὐτῶν [2] † ὑμᾶς [3] † ἐκέχρηντο

ναι, infamia notare: qua pœna afficeretur Ctesiphon, si causa victus mulctam L talentum solvere non potuisset. Vid. Potter. I. 25. et infra Not. ad §. 97. Stock.

Ὑπερβολὴ — τοῦτό γε] Istam ὑπερβολὴν ἀδικίας, quam in Æschine reprehendit, potuit luculentius descripsisse, si comma istud turbulentum [οὐ γὰρ δήπου— οὐκ ἂν ἐγράψατο.] hic sequeretur. Scil. *Utrumque est injustum et incivile, Ctesiphonti quidem litem intendere: me autem per totam causam accusare. Meæ enim Criminationes ad istius condemnationem pertingere non possunt aut debent*, οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμέ. Illud prius: Proximum est, *neque rursus confidit posse, ut me reum perageret, aliter contra me actionem instituisset, non contra Ctesiphontem*: vel, ut Græca sonant, ἐμὲ δ' εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν οὐκ ἂν ἐγράψατο. Nihil certius, quam ut ἐμὲ ad ἐξελέγχειν (vel ut Codd. Vindob. Guelph. et Harl. ἐξελέγξειν) jure sit referendum, αὐτὸν ad ἐγράψατο. Et si non pro vero venditem, vero tamen simile haberi velim, erraticum istud Comma hic jure optimo sisti oporteri. Ita infaustissimo huic Paragrapho valedicere liceat: quem alii forsan felicius vindicare possint; Nemo sollicitius exploravit. Taylor.

ζ. Τοῦ γὰρ Φωκικοῦ κ. τ. λ.] Certatim hoc Comma a Rhetoricis laudatur, a Quintiliano V. 2. fin. ab Hermogene pagg. 281. 286. 287. 307. a Demetrio Phaler. §. 322 323. Aquil. Rom. pag. 16. Idem.

Τοῦ Φωκικοῦ, &c.] Seilerus animadvertit, secundum Diodorum Siculum bellum hoc ortum esse anno sexto regni Philippici, Olymp. 106. an. 2. Demosthene circiter XXVII. annum agente. Harl.

Πελοπόννησος] Vide Longin. cap. 24. Taylor.

ὥστ᾽ ἀνελεῖν αὐτούς, οὐδ᾽ οἱ πρότερον δι᾽ ἐκείνων ἄρχοντες
κύριοι τῶν πόλεων ἦσαν, ἀλλά τις ἦν ἄκριτος καὶ παρὰ
τούτοις καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἕλλησιν ἔρις καὶ
ταραχή. Ταῦτα δ᾽ ὁρῶν ὁ Φίλιππος — οὐ γὰρ ἦν ἀφανῆ
— τοῖς παρ᾽ ἑκάστοις προδόταις χρήματα ἀναλίσκων
πάντας συνέκρουε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἐτάραττεν, εἶτ᾽ ἐν οἷς
ἡμάρτανον οἱ ἄλλοι καὶ κακῶς ἐφρόνουν, αὐτὸς παρεσκευά-
ζετο καὶ κατὰ πάντων ἐφύετο. ὡς δὲ ταλαιπωρούμενοι τῷ
μήκει τοῦ πολέμου οἱ τότε μὲν βαρεῖς, νυνὶ δ᾽ ἀτυχεῖς Θη-
βαῖοι φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθησόμενοι καταφεύγειν
ἐφ᾽ ὑμᾶς, ὁ Φίλιππος, ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο μηδὲ συνέλθοιεν
αἱ πόλεις, ὑμῖν μὲν εἰρήνην, ἐκείνοις δὲ βοήθειαν ἐπηγγεί-
λατο. Τί οὖν συνηγωνίσατο [1] αὐτῷ πρὸς τὸ λαβεῖν ὀλίγου
δεῖν ἑκόντας ὑμᾶς ἐξαπατωμένους; Ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
— εἴτε χρὴ κακίαν εἴτ᾽ ἄγνοιαν εἴτε καὶ ἀμφότερα ταῦτ᾽
εἰπεῖν, οἳ πόλεμον συνεχῆ καὶ μακρὸν πολεμούντων ὑμῶν,
καὶ τοῦτον ὑπὲρ τῶν κοινῇ πᾶσι συμφερόντων, ὡς ἔργῳ φα-
νερὸν γέγονεν, οὔτε χρήμασιν οὔτε σώμασιν οὔτ᾽ ἄλλῳ οὐ-
δενὶ τῶν πάντων συνελάμβανον [2] ὑμῖν· οἷς καὶ δικαίως καὶ
προσηκόντως ὀργιζόμενοι ἑτοίμως ὑπηκούσατε τῷ Φιλίππῳ.

η΄. Ἡ μὲν οὖν τότε συγχωρηθεῖσα εἰρήνη [3] τῷ Φιλίππῳ
διὰ ταῦτα, οὐ δι᾽ ἐμέ, ὡς οὗτος διέβαλλεν, ἐπράχθη· τὰ 232
δὲ τούτων ἀδικήματα καὶ δωροδοκήματα ἐν αὐτῇ τῶν νυνὶ
παρόντων πραγμάτων, [4] ἐάν τις ἐξετάζῃ δικαίως, αἴτια εὐ-

[1] † αὐτῷ [2] † ὑμῖν [3] † Desunt vv. τῷ Φιλίππῳ. [4] † ἄν

Οὐδ᾽ οἱ πρότερον κ. τ. λ.] Significat, τοῖς δεκαδάρχαις (de quibus vide Isocratis Panegyricum et Panathenaicum) magistratum fuisse abrogatum. Wolf.

Ἄκριτος] Vide Harpocr. in v. et Suid. qui per ἀδιάκριτον exponunt. Adde H. Steph. Thes. Gr. L. T. II. col. 430. qui de vi et usu istius vocabuli disputat. Exponere liceat *Contentionem tacitam et obductam, quæ nondum in apertum bellum erupit.* Taylor.

Τοῖς ἄλλοις] Rescribe juxta probatissima exemplaria, καὶ παρὰ τούτοις, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἕλλησιν. Sunt autem Reg. a. Guelph. Vindob. Aug. et Harl. qui conspirant amice. Idem. VV. enim παρὰ et Ἕλλησιν desiderantur in ed. Tayl. quæ infra etiam v. 9. νῦν pro νυνὶ exhibet: et v. 14. ὑμᾶς ἑκόντας, et v. 18. οὐδ᾽ ἄλλῳ, et v. 22. διέβαλεν.

Ἐτάραττεν] Ἐξήραττεν, vel ἐσπάραττεν, ab Ἀράττω. Markland.

Πάντας συνέκρουε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἐτάραττεν] Id est, *bella inter eos committebat et ciebat*. Id enim συγκρούειν significat *collidere*, et in *conflictum impellere*, quemadmodum et ταράττειν. *Ex edit.* Hervag.

Ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο] Bello inter Phocenses et Locrenses orto, illis Athenienses, his, Locrensibus, Thebani miserunt auxilia. Ad alendam belli inter Thebanos et Athenienses flammam Philippus, ut res publicæ Græcæ semet ipsæ conficerent, et ipse victor discederet, Thebanis contra Athenienses auxilia obtulit, neque tamen arma movere pacisque tranquillitatem turbaturus videri voluit. Æschines vero arguit Demosthenem, ab hoc pacem illam periculi damnique plenam esse perfectam. Harl.

ρήσει. Καὶ ταυτὶ πάνθ᾽ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀκριβολογοῦμαι καὶ διεξέρχομαι. εἰ γὰρ εἶναί τινα δοκοίη τὰ μάλιστα ἐν τούτοις ἀδικήματα, οὐδέν ἐστι τούτων δή που πρὸς ἐμέ· ἀλλ᾽ ὁ μὲν πρῶτος εἰπὼν καὶ μνησθεὶς [1] περὶ τῆς εἰρήνης Ἀριστόδημος ἦν ὁ ὑποκριτής, ὁ δ᾽ ἐκδεξάμενος καὶ γράψας καὶ ἑαυτὸν μετὰ τούτου μισθώσας ἐπὶ ταῦτα Φιλοκράτης ὁ Ἁγνούσιος, ὁ σὸς Αἰσχίνη κοινωνός, οὐκ ἐμός, οὐδ᾽ ἂν σὺ διαῤῥαγῇς ψευδόμενος· οἱ δὲ συνειπόντες [2] ὁτουδήποθ᾽ ἕνεκα — ἐῶ γὰρ τοῦτό γ᾽ ἐν τῷ παρόντι — Εὔβουλος καὶ Κηφισοφῶν, ἐγὼ δ᾽ οὐδὲν οὐδαμοῦ. Ἀλλ᾽ ὅμως, τούτων τοιούτων ὄντων καὶ ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας οὕτω δεικνυμένων, εἰς τοῦθ᾽ ἧκεν ἀναιδείας, ὥστ᾽ ἐτόλμα λέγειν, ὡς ἄρ᾽ ἐγὼ πρὸς τῷ τῆς εἰρήνης αἴτιος γεγενῆσθαι ἔτι καὶ κεκωλυκὼς εἴην τὴν πόλιν μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων αὐτὴν ποιήσασθαι. Εἶτ᾽ ὦ — τί ἄν εἰπών σέ τις ὀρθῶς προσεί-

[1] † ὑπὲρ

[2] † ὅτου δήποτε

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης] Omnes fere l. s. uno ore μνησθεὶς περὶ τῆς εἰρήνης. Sunt autem Ven. Guelph. Aug. Ital. Vindob. et Parisienses Regii α. β. ε. ζ. η. Annotavi de hac re ad Æschinem p. 452. 5. R. p. 389. l. 9. T. Noster quod in §. δ΄. ait: παραστῆσαι πᾶσιν ὑμῖν περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς γνῶναι, idem §. ε΄. ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς δικαίων ἀκούῃ μου. Servius ad Virg. IV. Æn. 233. SUPER *sua laude*] *Id est*, PRO *sua laude, et Græcum est Schema. Sic enim Demosthenes*, ὑπὲρ τοῦ στεφάνου, *id est*, Pro *Corona*. Ita minus erit necessarium semper ad emendationem confugere, sicubi hæ voces turbari et inter se commisceri videantur. Vide Not. p. 522. 16. R. tom. III. p. 175. col. 1. T. et p. 532. 9. R. p. 180. 2. T. TAYLOR. V. præc. deest τούτων in ed. Tayl.

Τολμᾷ] [Ita Tayl.] Τολμᾷν Ven. et Reg. ζ. ἐτόλμα Guelph. Aug. Vind. et ex Regg. Parisiensibus Cod. α. Neutrum credo necessarium. Æsch. c. Ctesiph. p. 610. 10. R. p. 448. l. 8. T. οὕτω γάρ ἐστι δεινὸς — ὥστε οὐκ ἀπόχρῃ κ. τ. λ. Et Noster infra, §. ια΄. οὕτω δ᾽ ἦν ὁ Φίλιππος ἐν φόβῳ — ὥστε πάλιν μισθοῦται τουτονί. TAYLOR.

Εἰς τοῦθ᾽ ἧκεν ἀναιδείας, ὥστε τολμᾷ λέγειν, ὡς ἄρα ἐγὼ — κεκωλυκὼς εἴην] Quam lectionem Reiskius ex quatuor prætulerat codicibus, ὥστ᾽ ἐτόλμα, erat, quod ægre relinquerem. Nam imperfectum ἧκεν, ut ἐτόλμα sequeretur, postulare videbatur. Ita apud Demosth. in Mid. c. 13. Καὶ τοσαύτῃ γ᾽ ἐχρήσατο ὑπερβολῇ, ὥστε, κἂν εἰς δοῦλον ὑβρίζῃ τις, ὁμοίως ἔδωκεν τούτου γραφὴν aoristi, res uno tempore gestas significantes, recte se excipiunt. Adde imperfecta ibidem c. 7. ἀλλὰ τοσοῦτον (ὕβρεως) αὐτῷ περιῆν, ὥστε ἐστεφανωμένον ἄρχοντα διέφθειρε, τοὺς χορηγοὺς συνῆγεν ἐπ᾽ ἐμέ; ubi cur Spaldingius συνήγαγεν malit, causam idoneam desidero. Accedebat, quod ad res, ab Æschine in oratione expositas, enarrandas imperfecto ex more utitur Demosthenes, ut §. ε΄. κατεψεύδου καὶ διέβαλλες, §. η΄. διέβαλλεν. At vero præsens quoque tum Demosthenem usurpare tenebam, ut §. ς΄. Νῦν — ὑποκρίνεται, §. η΄. κατηγορεῖς, §. θ΄. εἶτα — λέγει — διαβάλλει; nec immemor eram loci §. ια΄. οὕτω δ᾽ ἦν ὁ Φίλιππος ἐν φόβῳ καὶ πολλῇ ἀγωνίᾳ — ὥστε πάλιν μισθοῦται τὸν κατάπτυστον τουτονί. Nam præsenti μισθοῦται consuetudine historicorum pro ἐμισθώσατο posito scripturam nostram τολμᾷ pro ἐτόλμησε defendi, nemo negabit. Itaque hoc quidem loco insolentiorem formam præferendam duxi. WUNDERL.

Εἶτ᾽ ὦ, τί ἂν εἰπὼν] Recte hanc figuram dicendi cepit Wolfius: nonnullos perterrefecit. Neque bonus Etruscus vidit, quidnam rei hic ageretur. Suidas v. Ὦ μηδαμῶς. Τὸ τοιοῦτον σχῆμα Ἀποσιώπησις λέγεται. Ἔστι καὶ παρὰ Δημοσθένει τὸ ὅμοιον. Ἀλλ᾽ ὦ, τί ἄν τις σε εἰπὼν ὀρθῶς προσείποι; Εἰρηκότος γὰρ αὐτοῦ μηδαμῶς, εἶπεν, Ὦ μηδαμῶς. Ut postrema hæc intelligantur, conferas Aristoph. Acharn.

ποι; ἔστιν ὅπου σὺ παρὼν, τηλικαύτην πρᾶξιν καὶ συμμαχίαν, ἡλίκην [1] νῦν δὴ ἐτραγῴδεις καὶ διεξῄεις, ὁρῶν ἀφαιρούμενόν με τῆς πόλεως ἠγανάκτησας [2] καὶ παρελθὼν ταῦτα, ἃ νῦν κατηγορεῖς, ἐδίδαξας καὶ διεξῆλθες; Καὶ μὴν εἰ τὸ κωλῦσαι τὴν τῶν Ἑλλήνων κοινωνίαν ἐπεπράκειν ἐγὼ Φιλίππῳ, σοὶ τὸ μὴ σιγῆσαι λοιπὸν ἦν, ἀλλὰ βοᾷν καὶ διαμαρτύρεσθαι καὶ δηλοῦν τουτοισί. οὐ τοίνυν ἐποίησας οὐδαμοῦ τοῦτο, οὐδ᾽ ἤκουσέ σου ταύτην τὴν φωνὴν οὐδείς. Εἰ- 233
κότως· οὔτε γὰρ ἦν πρεσβεία πρὸς οὐδένας ἀπεσταλμένη τότε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ πάλαι πάντες ἦσαν ἐξεληλεγμένοι, οὔθ᾽ οὗτος ὑγιὲς περὶ τούτων εἴρηκεν οὐδέν. Χωρὶς δὲ τούτων καὶ διαβάλλει τὴν πόλιν τὰ μέγιστα ἐν οἷς ψεύδεται. εἰ γὰρ ὑμεῖς ἅμα τοὺς μὲν Ἕλληνας εἰς πόλεμον παρεκαλεῖτε, αὐτοὶ δὲ πρὸς Φίλιππον περὶ εἰρήνης [3] πρέσβεις ἐπέμπετε, Εὐρυβάτου πρᾶγμα, οὐ πόλεως ἔργον οὐδὲ χρηστῶν ἀνθρώπων διεπράττεσθε. Ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι· τί γὰρ καὶ βουλόμενοι μετεπέμπεσθ᾽ ἂν [4] αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; ἐπὶ τὴν εἰρήνην; ἀλλ᾽ ὑπῆρχεν ἅπασιν. ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸν πόλεμον; ἀλλ᾽ αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε. [5] Οὔκουν οὔτε τῆς [6] ἐξ ἀρχῆς εἰρήνης ἡγεμὼν οὐδ᾽ αἴτιος ὢν ἐγὼ φαίνομαι, οὔτε τῶν ἄλλων, ὧν κατεψεύσατό μου, οὐδὲν ἀληθὲς ὂν δείκνυται.

θ΄. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην ἡ πόλις,

[1] νῦν διετραγῴδεις [2] † ἢ [3] [πρέσβεις] [4] † αὐτοὺς [5] † οὐκοῦν [6] † ἐξαρχῆς

333. ad quem verba hæc olim annotabantur, et cujus σχ. compilavit Suidas, ut solet. Adde Hermog. pag. 179. 352. Taylor.

Πρᾶξιν] Quid si *παράταξιν*, *Apparatum?* Recte conjungitur cum voce *συμμαχίαν*. Et credo, tametsi neutiquam corroboretur a MStis, eam esse lectionem unice veram. Idem. v. seq. δὴ in ed. Tayl. deest; et v. 4. ἢ διεξ. et v. 9. οὐδένα, et v. 13. μὲν ἄλλους Ἑλλ. legg.

Ταύτην] Leg. ταύτην τὴν φωνήν. εἰκότως. οὔτε γὰρ — Wolf.

Οὐδείς] Subjicitur in optimis Exemplaribus et plurimis, Guelph. Harl. Vindob. Regg. α. β. ε. ζ. et Edit. Felician. εἰκότως [desid. in ed. Tayl.]. Recte. Tayl.

Ἐξεληλεγμένοι] Recte Wolfius. Item Etruscus: *gran tempo era che ci erauamo chiariti de gli animi di tutti loro.* Plurimi offendunt: Ἀποδεδειγμένοι recte, Ulpian. Idem.

Ἐξαρχῆς] Ulpianus hæc illustrat, ad Demosth. π. Παραπρεσβ. pag. 369. 17. R. p. 145. l. ult. T. Vide Æschin. 448. 1. R. 388. 9. T. Idem.

Οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν—οὐδὲν] [Ita Tayl.] Licet Græci negativis sæpenumero gaudeant, (de qua re Priscian. col. 1196. Vide supra §. β΄. hujusce Orationis) hæc tamen omnem modum superant, et prius οὐδὲν recte ideo abest a Codd. Regg. α. ε. η. Aug. Harl. et Vindob. Idem.

Οὐδὲν] Ego etiam οὐδὲν vulgatum post ἄλλων delevi. Conf. infra ad cap. 97. sub fin. Ernesti ad Callim. hymn. in Cerer. v. 18. Dorvill. ad Charit. p. 200. Ceterum in densatis hisce et coacervatis argumentis vide exemplum vis Demosthenis! Harl.

ἐνταῦθα πάλιν σκέψασθε, τί [1] ἡμῶν ἑκάτερος προείλετο πράττειν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων εἴσεσθε, τίς ἦν ὁ Φιλίππῳ πάντα συναγωνιζόμενος, καὶ τίς ὁ πράττων ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον ζητῶν. Ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔγραψα βουλεύων ἀποπλεῖν τὴν ταχίστην τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ὄντα τὸν Φίλιππον πυνθάνωνται, καὶ τοὺς ὅρκους ἀπολαμβάνειν· οὗτοι δ' οὐδὲ γράψαντος ἐμοῦ ταῦτα ποιεῖν ἠθέλησαν. Τί δὲ τοῦτ' ἠδύνατο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; Ἐγὼ διδάξω. Φιλίππῳ μὲν ἦν συμφέρον ὡς πλεῖστον τὸν μεταξὺ χρόνον γενέσθαι τῶν ὅρκων, ὑμῖν δ' ὡς ἐλάχιστον. Διὰ τί; Ὅτι ὑμεῖς μὲν οὐκ ἀφ' ἧς ὠμό-
234 σατε μόνον ἡμέρας, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἠλπίσατε τὴν εἰρήνην ἔσεσθαι, πάσας ἐξελύσασθε τὰς παρασκευὰς τὰς τοῦ πολέμου· ὁ δὲ τοῦτ' ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μάλιστα ἐπραγματεύετο, νομίζων, ὅπερ ἦν ἀληθές, ὅσα τῆς πόλεως προλάβοι πρὸ τοῦ τοὺς ὅρκους ἀποδοῦναι, πάντα ταῦτα βεβαίως ἕξειν· οὐδένα γὰρ τὴν εἰρήνην λύσειν τούτων ἕνεκεν. Ἃ ἐγὼ προορώμενος ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ λογιζόμενος, [2] τὸ ψήφισμα τοῦτο γράφω, πλεῖν ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ᾖ Φίλιππος, καὶ τοὺς ὅρκους τὴν ταχίστην ἀπολαμβάνειν· ἵν' ἐχόντων τῶν Θρᾳκῶν τῶν ὑμετέρων συμμάχων τὰ χωρία ταῦθ', ἃ νῦν οὗτος διέσυρε, τὸ Σέρριον καὶ τὸ Μύρτιον καὶ

[1] † ἡμῶν

[2] τοῦτο τὸ ψήφισμα

Ὅρκους] Additum est in nonnullis Exemplaribus, scil. iisdem, quæ modo citavi, καὶ τοὺς ὅρκους τὴν ταχίστην ἀπολαμβάνειν. Quod Simo Fabricius, qui Augustanum Codicem excussit, irrepsisse arbitratur huc ex superioribus. Id quod ego verisimile esse credo. Vel potuit etiam ex inferioribus. Vide infra. TAYLOR. v. 13. ἐξελύσατε, et v. 17. ἕνεκα Tayl.

Ὅσα] F. ὅσ' ἂν. MARKLAND.

Ὅσα] Philippus, dum pax Athenis componebatur, bellum in Thracia summa vi gerere contendebat, νομίζων, ὅπερ ἦν ἀληθὲς, ὅσα τῆς πόλεως προλάβοι πρὸ τοῦ τοὺς ὅρκους ἀποδοῦναι, πάντα ταῦτα βεβαίως ἕξειν. Marklando, ὅσ' ἂν legendum esse judicanti (saltem ὅσα ἂν scribendum erat), non assentior. In commemoratione alienæ sententiæ in interpositis legitime optativus aoristi significatione conjunctivi plusquamperfecti Latinorum usurpatur. *Philippus existimabat, quæcunque — ante cepisset, — se habiturum esse.* Infra §. ϛ'. ἀνθέντων ἐκείνων Ἑλλήνων, εἰ πρόσοιντο ἡμᾶς, ἐν εὐδαιμονίᾳ διάξειν. ubi vid. Æsch. locum in Ctes. §. 72. allatum. — Adde §. ξθ'. *in fin.* καὶ ὅσα οὗτοι περιγένοιντο ἐμοῦ — ταῦθ' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀπῄεσαν βεβουλευμένοι. h. e. *quæcunque vicissent.* Atque §. ξθ'. *a med.* ἔπειτα χρημάτων εὐπόρει, καὶ ἔπραττεν, ἃ δόξειεν αὐτῷ, ubi Marklandus pariter ἃ ἂν non bene conjecit. At particula ἂν adjecta plusquamperfecti notio tollitur, ut §. κα'. *a med.* ἑώρων — τὸν Φίλιππον — πᾶν, ὅ τι ἂν βουληθείη μέρος ἡ τύχη τοῦ σώματος παρελέσθαι, τοῦτο ῥᾳδίως καὶ ἑτοίμως προϊέμενον. h. e. *quodcunque auferre cuperet.* Adjice §. νδ'. *a med.* πρῶτον μὲν, ἃ ἂν αὔξαιτο Φίλιππος ποιήσομεν. WUNDERL.

Διέσυρε] Hic, scil. Æschines, *traduxit, verbis elevavit.* HARL.

Σέρριον — Μύρτιον] Vide Vales. ad Harp. pagg. 288. et 130. Μυρτηνὸν Guelph. Harl. Regg. a. ε. Quo fere pacto legit Harpocratio. Neque longe abest Μυρτενὸν Ven. neque Μυρτηκὸν Cod. Aug. Vide Harpoc. v. Μυρτηνὸν, et Suid. v.

τὴν Ἐργίσκην, οὕτω γίγνοινθ᾽ οἱ ὅρκοι, καὶ μὴ προλαβὼν ἐκεῖνος τοὺς ἐπικαίρους τῶν τόπων κύριος τῆς Θρᾴκης κατασταίη, μηδὲ πολλῶν μὲν χρημάτων, πολλῶν δὲ στρατιωτῶν εὐπορήσας ἐκ τούτων ῥᾳδίως τοῖς λοιποῖς ἐπιχειροίη πράγμασιν. Εἶτα [1]τουτὶ μὲν οὐχὶ λέγει τὸ ψήφισμα, οὐδ᾽ [2]ἀναγιγνώσκει· εἰ δὲ βουλεύων ἐγὼ προσάγειν τοὺς πρέσβεις ᾤμην δεῖν, τοῦτό μου διαβάλλει. ἀλλὰ τί ἐχρῆν με ποιεῖν; μὴ προσάγειν γράψαι τοὺς ἐπὶ τοῦθ᾽ ἥκοντας, ἵν᾽ ὑμῖν διαλεχθῶσιν; ἢ θέαν μὴ κατανεῖμαι τὸν ἀρχιτέκτονα [3]αὐτοῖς κελεῦσαι; Ἀλλ᾽ ἐν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἐθεώρουν ἄν, εἰ μὴ τοῦτ᾽ ἐγράφη. τὰ [4]σμικρὰ συμφέροντα τῆς πόλεως ἔδει με φυλάττειν, τὰ δ᾽ ὅλα ὥσπερ οὗτοι [5]πεπρακέναι; Οὐ δή που. Λέγε τοίνυν μοι τὸ ψήφισμα τουτὶ λαβών, ὃ σαφῶς [6]οὗτος εἰδὼς παρέβη. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ. 235

Ἐπὶ ἄρχοντος Μνησιφίλου, Ἑκατομβαιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ, φυλῆς πρυτα-

[1] † τοῦτο [2] † ἀναγινώσκει [3] † αὐτοῖς [4] † μικρὰ
[5] † πεπρακέναι Φιλίππῳ; [6] εἰδὼς οὗτος

Μυρτώνιον. Meurs. VI. Attic. Lect. 28.
Taylor.
Ἀρχιτ.] h. e. *Designatorem, inspectorem,
moderatorem operum publicorum.* Harl.
Ἐν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν] Ἀντὶ τοῦ, δυοῖν ὀβο-
λοῖν, pro genitivo pretii, ut ὁ Δημοσθένης
πέντε ταλάντων σιγῆσαι λέγεται. Wolf.
Vide Etymol. M. v. Θεωρικὸν ἀργύριον, ubi
hunc locum citat et illustrat, Casaubon.
item ad Theophrast. Charact. pag. 100.
Edit. Needham. Taylor.
Μικρὰ] Aug. 2. habet τὰ σμικρὰ,
quod quidem magis Atticum est. Mœris
enim Atticista pag. 356. exempl. Io. Pier-
soni: Σμικρὸν, ait, Ἀττικῶς· μικρὸν, κοινόν.
vide etiam Maittaire de dialectis græ-
cis pag. 295. C. exempl. Reitzii. Harl.
Ἐπὶ ἄρχοντος Μνησιφίλου] Mnesiphilus
Archon Eponymus non invenitur in Olym-
piadum Recensione, nec apud Diodorum.
Sed hoc anno videtur Theophilus fuisse
Archon Eponymus. At idem Mnesiphi-
lus repetitur in alio psephismate infra
§. ιβ΄. Item pluribus in locis infra no-
mina Archontum præfixa decretis non
concordant cum anno Eponymorum. Ideo
dubito, an nomina Eponymorum præfigi
solerent decretis ejusdem anni, an vero
alterius Archontis nomen, qui præside-
bat ecclesiæ et suffragiis. Erant enim
Archontes IX. numero. Ideo ἐπέχω. Pal-
mer. Conf. Petiti commentar. in leges
Atticas libr. III. tit. II. pag. 320. seq. ex
edit. Wesselingii Lugd. Bat. 1742. ubi
de Archontibus multa scitu necessaria
reperies. Harl.
Ibid. Mnesiphilus Prætor in Fastis
Atticis non occurrit. Et memini me
alibi monuisse, plures istius Farinæ in
hac unica oratione occurrere, (scil. in
Decretis, quæ recitantur a scriba, aliis-
que monumentis publicis) quam in quovis
uno libro, qui a vetustate descenderit.
Nescimus, inquam, quis fuerit ille De-
monicus, qui memoratur, §. λδ΄. Euthycles,
§. λέ. Heropythus, §. νβ΄. Mnesithides,
§. νέ. Nausicles, §. νέ. Neocles, §. κγ΄. Ni-
cias, §. μγ΄. Polycles, §. λ΄. Nicocles, §. κγ΄.
Quos omnes, inquam, nescit Chronologia
Attica, similiter atque hunc Mnesiphilum,
qui rursus occurrit infra, §. ιβ΄. Non au-
deo sane hæc Monumenta insimulare, aut
eorum derogare fidei. Totam fere Ju-
risprudentiam Atticam, quæ hodie rema-
net, ea res quasi radicitus evelleret. Sunt
tamen ex his Actis alia aliis suspectiora.
Suspectorum tamen numero ideo accen-
seri non debet Decretum hoc, in quo hu-

remus. Nam in vulgata serie Prætorum Atheniensium Eponymorum, quam hodie habemus, et quæ multos annos complectitur, fieri vix potuit, ut ne unus suum haberet, vel *Vicarium*, vel quovis modo *Substitutum*. Quali quidem artificio, seu malis, *honesta ratione*, huic difficultati Archontum Pseudonymorum jamdiu est responsum. Atque ei Quæstioni eruditissimus longe Corsinius Dissertationem VIII^vam Fastorum Atticorum assignavit, in qua omnium istiusmodi *Archontum Series atque Ætas demonstratur*. Age autem: majus opus movetur. Res enim gestas de *Legatione obita, de clade Phocensium* etc. uno et constanti tenore narrant oratores nostri, (neque enim unquam vel levissime dissident): verum cum de iis ipsis rebus *Acta publica* perspiciamus, quæ hic et §. ιβ'. recensentur, in alia anni parte, incredibili discrepantia, eas res gestas et conclusas esse deprehendimus. Primum igitur eam seriem Temporis describo, qua ab Æschine et Demosthene traduntur esse transactæ:

OLYMP. CVIII. 2.

PRÆTORE ATHENIS THEMISTOCLE.

Æsch. c. Ctesiph. pag. 450. ult. R. p. 389. l. 2. T.

Philocrates decretum tulit, ut X. Legati ad Philippum mitterentur de pace ineunda: quique eum orent, ut suos quoque legatos cum plena potestate vicissim Athenas mitteret ad eam rem transigendam. Eunt. Impetrant. Redeunt domum.

Argumentum Orationis Demosthenis π. Παραπρεσβ. Secundum.

Æschines c. Ctesiph. pag. 450. R. p. 389. T. et passim.

Demosth. pro Cor. §. ἁ.

MENSIS

ELAPHEBOLIO = MARTIUS

præterpropter.

VIII. Asclepia Festum. Concio. Decretum Demosthenis de recipiendis Philippi legatis.
Æschines c. Ctesiph. pag. 455. ult. R. p. 390. l. 15. T.
Id. pag. 234. 6. R. p. 238. T.

XVII. Dionysia in Urbe.
Æsch. 458. 3. 241. 3. R. 391. 2. 260. 8. T.

XVIII. Pax cum Philippo sancita.
Æschines ibid.

XIX. Societas etiam, sive Συμμαχία, inita cum Philippo.
Æschines ibid.
Dem. π. Παραπρεσβ. §. κ'. in init.

XXIV. Concio. Demosthenes Proedrus. Philocratis Decretum. Socii Atheniensium, qui aderant, jurejurando pacem confirmant cum legatis Philippi.
Æschines π. Παραπρεσβ. p. 259. 267. R. p. 268. 271. T.
Id. c. Ctesiph. pag. 462. R. p. 393. T.

Hoc die, vel nudiustertius potius, juxta Corsinium, die scil. XXII^do, decernuntur Legati ad exigendum pariter a Philippo jusjurandum. Potest tamen fieri, ut die hujus Mensis XIX^no ea res transigeretur. Idque constare arbitror ex Decreto ipso, in quo versamur. Et quid tam verisimile, ut die crastino istius diei, quo Pax cum Philippo rata est et sancita, iterum Concione sive Senatu habito, quod factum esse novimus, vellent juberent Athenienses decerni legatos ad Philippi fidem de ea re jurejurando postulandam?

XXV. Cersobleptes imperio exuitur a Philippo.
Æsch. π. Παραπρεσβ. 267. ult. R. p. 271. 10. T.

MUNYCHIO = APRILIS.

III. Decernitur, ut Legati confestim, et sine mora, proficiscantur.
Demosth. §. θ'.
Æschin. 268. 8. R. 271. 17. T.
Absunt Legati per Spatium trimestre.
Demosth. π. Παραπρεσβ. §. κ'. in init. π. Στεφ. §. ί.

THARGELIO = MAIUS.

SCIRRHOPHORIO = JUNIUS.

XIII. Redeunt Legati.
Demosth. π. Παραπρεσβ. §. κ'.

XVI. Concio. Renunciatur Legatio.
Id. ibid. §. κ'.

XXIII. Interitus Phocensium.
Idem ibid. §. κ'. *post med.*

XXVII. Senatus in Piræeo. Nunciatur Athenis Clades Phocensium.
Idem ibid. §. κ'. *post med.*

Bene est: Conspirant feliciter. Age autem: Videamus, quid *Monumenta* publica, quid *Decreta* αὐτολεξεὶ recensita:

HECATOMBÆO = JULIUS.

PRÆTORE ATHENIS MNESIPHILO.

XXIX. Decretum de Legatis, qui jusjurandum a Philippo exigerent.
Demosth. pro Ctesiph. §. θ'.

METAGITNIO = AUGUSTUS.

BOEDROMIO = SEPTEMBER.

MÆMACTERIO = OCTOBER.

XXI. Decretum Callisthenis, de Civitate tutanda, audita Athenis Phocensium clade. Demosth. §. ιϛ΄.

Ergo Decretum de maturanda Legatione ad exigendum a Philippo jusjurandum, quod narrant Scriptores latum esse III^{tio} Munychionis, (sive fuerit Decretum de constituendis legatis, quod latum esse vidimus mense priore exeunte, sc. die XXII^{do} Elaphebolionis, vel etiam XIX^{no}) jam non eo mense, aut die, verum, si fides habenda sit Decreti verbis disertis, quæ producuntur hic §. ϛ΄. Hecatombæonis *die postremo*, sive XIX^{no} latum erat. Porro autem Decretum a Callisthene de excubiis latum, in summa trepidatione civium ob deletam urbem Phocensium, ponunt *Illi* contigisse Scirrhophorionis die XXVII^{mo}: *Hoc* vero Mæmacterionis die XXI^{mo}.

Quid de his turbis Chronologicis fiet? Certe ad eas molestias tollendas utile et expeditum esset Commentum (eo tamen non utor) Stratoclis cujusdam, ut memoriæ traditur a Plutarcho, qui, ut Demetrium captaret Poliorceten, tali consilio Kalendarium Atticum mutavit. Demetrius Athenas mense Munychione appulsus Mysteriis initiari voluit. Id lege non licuit, nisi privatis et minoribus, quæ mense Anthesterione celebrabantur, prius fuisset receptus; post id tempus, eosque ritus, mense demum Boedromione, *magna* illa, ut vocantur, *vota* suscepturus. Quid ergo fieret? Tulit Populus, hoc, quem dixi, suasore, ut Munychio, pro hac vice, Anthesterio: deinde peractis sacris, quæ isti Mensi competebant, protinus Boedromio vocaretur. Verum eo consilio, atque iis technis, inquam, non utor. Eruditissimus Corsinius in Fastis Atticis, Dissertat. III. §. 17. hæc duo Monumenta publica emendat juxta normam et seriem istam Temporum, quam prius exhibuimus, rescribens, hic scil. pro Ἑκατομβαιῶνος ἔνῃ καὶ νέᾳ, Μουνυχιῶνος τρίτῃ, aut potius Ἐλαφηβολιῶνος φθίνοντος ἐννάτῃ. Rursus §. ιϛ΄. pro Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ἀπιόντος rescribit Idem Σκιῤῥοφοριῶνος τετράδι φθίνοντος. Adde eundem Dissert. II. §. 15. Veruntamen, cum expresse exarentur in utroque loco, verbisque disertissimis, Mensium Dierumque nomina, quæ non facile, vel ob literarum ductum, vel ob soni similitudinem a librariis et descriptoribus permutari poterant: Cum, si quid erat innovandum, Narratio potius ad Registrum conformanda erat, quam *Hoc* ab *Illa* emendandum: Cum nullus Textus sacer esse potest, si verba Supputationis tam distincte enarrata, et tanta fide membranarum munita, in tam aliena et tam disparia protinus mutarentur, eo fine, ut unus ex utroque loco computus eliceretur: Cum denique non temere, non casu, aut exemplarium vitio, sed summo consilio factum esse deprehendimus, ut simile pene intervallum temporis intercederet inter *Decretum de constituendis Legatis* et *Decretum de vigiliis habendis*, quale juxta historiam intercedere necesse fuit, quemcunque demum computum inieris: id est, sive id fiat juxta *superiorem* calculum, quem ex Oratorum verbis elicimus, sive juxta *posteriorem*, quem Decreti verba repræsentant: Cum ita, inquam, se res habeat, nollem sane, pace eruditissimi atque amicissimi Viri dixerim, eam defensionem fuisse paratam, licet nonnulli fortasse, qui nostram legerint, neque probabiliorem multo, neque elegantiorem aut accuratiorem existimaverint. Hoc vero ut felicius expedire possim, liceat repetere atque ingeminare, quæ nuperrime dixi, scil. *posteriorem* calculum feliciter satis esse subductum, neque temere factum videri, aut talem, quem a temerario, aut oscitante Scriba profectum deprehenderis. Quid enim? In superiori Computo excitantur Legati ad proficiscendum, Munychionis die III^{tio}. Proficiscuntur. Spatium ultra bimestre terunt. Revertuntur. Et paulo post reditum, scil. Scirrhophorionis die XXVII^{mo} narratur Athenis clades Phocensium. Quod intervallum est dierum circiter LXXXIII. Jam autem, si juxta *hunc* Computum numeres, scil. ab Hecatombæonis die ultimo, ad Mæmacterionis diem XXI^{mum}. Dies iterum sunt LXXX. levissima, vel potius nulla, differentia. Utrinque ergo conveniunt Rationes, atque accuratius quidem, quam in tali re fas erat exspectare. Aliquid igitur latet, quod iis, quas dixi, machinis expugnari non potest. Et profecto, si Kalendarii Attici Ratio una fuisset et perpetua, neque stilo renovata, neque interdum ad *Solis Lunæque vias*, atque ad accuratiorem amussim diligenter reformata, crediderim illud fuisse inexpugnabile. Verum solebat id aliquoties fieri: atque Anno Civili Atheniensium, qui indiligenter satis erat confectus, uti opus erat maxime, ita usu venit sæpissime, ut Intercalationibus, novisque Supputationum artibus, pristinam antiquamque formam, moremque numerandi, subinde verteret. Ea ratione contigisse potuit, ut, immutata paulatim facie Computi Civilis, sive, quod verum esse arbitror, id auctoritate publica simul factum fuerit, præter ἀρχαίαν illam, et vetustam horum Oratorum Ἔκδοσιν, quæ juxta eorum ætatem describi poterat, prodiret illa, quam δημώδη Ulpianus vocat, (de quibus supra ad hanc Orationem verba habuimus) ad *vulgarem* sc. usum concinnata, atque ad eam Fastorum rationem accommodata,

quæ tum increbescebat, et usu quotidiano pervulgabatur. Unde non alia et diversa anni parte hæ res geri describuntur, in utroque Calculo, sive Kalendario, sc. *de profectione Legatorum*, et *de excidio Phocensium*; neque aliter scribunt Oratores, aliter loquuntur Monumenta publica: Sed uterque Computus verus esse potuit, si Æram in uno casu *antiquiorem*, in altero *vulgarem* inspicias. Exemplo populari illustrabo: Ego, qui hunc Commentarium scribo Aprilis die II^do puta, Anni Anglicani MDCCLVII. si ante quinquennium hoc scripsissem, (quod oportuit fortasse, et potui, si hoc solo labore defunctus essem) non utique *dedissem* eo mense atque die, quo jam utor, verum Martii die XXII^do. Ita tulit Utilitas publica, et Kalendarii nostri Redintegratio. Ad Kalendarium Atticum revertor. Inconstantiam Annorum Græcorum multa arguunt. Ante Olymp. LXXVII. a Gamelione mense ordiebatur Annus Atheniensium, circa solstitium hibernum, post ea tempora, ab Hecatombæone, diversa et opposita anni parte. Neque eo ritu semper deprehendimus *magnos procedere Menses*. Nam ex Marmore Sponiano, in Populis Attic. Artic. 4. solerter argumentatur optimus Corsinius Fast. Attic. Dissert. XIV. §. 6. mensium ordinem ea ætate, qua Saxum istud exarabatur, non ab Hecatombæone, sed a Boedromione potius profluxisse. Quod si illa Computandi Ratio invecta erat, ob discordiam Temporum Tempestatumque, ex imperitia Atticæ Chronologiæ enatam, quis non videt Hypothesi nostræ multum roboris accedere? Præterea: Invaluit diutius, ut novus Annus hoc ordine procederet, sc.

Hecatombæo.
Metagitnio.
Boedromio.
Mæmacterio.
Pyanepsio.

Et juxta illam sane periodum, jure optimo, per totam hanc disputationem calculum meum constitui. Deinde Menses illi 4^tus et 5^tus locum inter se permutarunt:

Hecatombæo.
Metagitnio.
Boedromio.
Pyanepsio.
Mæmacterio.

Et in ea consequentia memorantur ab Antiquioribus, ab Harpocratione videlicet, qui Mæmacterionem *quintum* mensem appellat: eumque ordinem servarunt Marmora et Inscriptiones satis antiquæ. Vid. Dodwell. de Cyclis. Dissert. II. §. 5. et 16. et Corsinium l. c. Porro autem: In Saxo illo, quod descripsit Sponius, jam a me memorato, Ordo Mensium ita instituitur:

Boedromio.
Pyanepsio.
Mæmacterio.
Posideo I.
Posideo II.
Gamelio.
Anthesterio.
Munychio.
Thargelio.
Scirrhophorio.
Hecatombæo.
Metagitnio.

Ecce Posideo bis ponitur, et Elaphebolio deest. Et quanquam ea res expedita sit a viris doctis, ex intercalandi ratione, atque ex Anni Embolimæi natura, veruntamen Inconstantia et nimia Incertitude istius Kalendarii satis inde patet. Pergo autem: Atheniensium Fasti non adeo Mensium ratione, quam Prytaniarum serie deducebantur. Prytania autem fuit Spatium illud Temporis, quo unaquæque Tribus, quæ X. numero erant, in Senatu præsidebat, pro totius Anni portione. Constat autem, non longe post ætatem Demosthenis, sc. Olymp. CXVIII. inclinatis rebus Atheniensium, duas novas fuisse Tribus adjectas, *Antigonida* atque *Demetriada*, in memoriam Demetrii, qui Athenis eo tempore potitus est, ejusque patris Antigoni: Eæ autem, tempore procedente, illa *Attalis*, hæc *Ptolemais* ab Attalo et Ptolemæo Regibus nominabantur. Verum omissa omni argumentatione, quæ ab auctis Tribubus ad Kalendarii innovationem deduci poterat, ad id, quod potius est et propius, festino. In Decreto illo de legatis excitandis, in hac nostra Oratione, §. θ'. ubi legitur φυλῆς πρυτανευούσης Πανδιονίδος, in exemplari Regio Parisiensi quinto, sive litera ε denotato, (quod singulari admodum ratione describitur, et a cæteris omnibus longe distare solet, quasi ex quadam prosapia deductum; quæ nullam aliam vel genere vel propinquitate attingit) in eo, inquam, exarari videmus non φυλῆς πρυτανευούσης Πανδιονίδος, sed φυλῆς πρυτανευούσης Διονυσίδος, vel Διονυσιάδος. Istiusmodi quidem Tribus alibi nunquam, quod sciam, memoratur, non certe inter denas illas, quæ ab ultima vetustate vigebant: non in iis, quæ postea additæ fuerunt in honorem eorum, qui Athenas vel armis vicerunt, vel beneficiis demerebantur, quales modo vidimus. Verum auctoritate istius Exemplaris abunde constat, et Tribum fuisse *Dionysida*, vel *Dionysiada*, a Dionysio, quem nescimus, nominatam, et quæ Pandionidis locum in curia occupasse videtur. Id ut a meo lectore impetrem, nullum erit negotium. Ante Sponii ætatem nemo erat quisquam, qui de Tribu *Hadrianide* Athenis inaudiverit. Postea unius marmoris fide nititur istius Tribus hi-

νευούσης Πανδιονίδος, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἶπεν· Ἐπειδὴ Φίλιππος ἀποστείλας πρέσβεις περὶ [1] τῆς εἰρήνης ὁμολογουμένας πεποίηται συνθήκας πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ [2] τῶν Ἀθηναίων, ὅπως ἂν ἡ εἰρήνη ἐπιτελεσθῇ ἡ ἐπιχειροτονηθεῖσα ἐν τῇ πρώτῃ ἐκκλησίᾳ, πρέσβεις ἑλέσθαι ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἤδη πέντε· τοὺς δὲ χειροτονηθέντας ἀποδημεῖν μηδεμίαν ἀναβολὴν ποιουμένους, ὅπου ἂν ὄντα πυνθάνωνται τὸν Φίλιππον, καὶ τοὺς ὅρκους λαβεῖν τε παρ' αὐτοῦ καὶ δοῦναι τὴν ταχίστην ἐπὶ ταῖς ὡμολογημέναις συνθήκαις αὐτῷ πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον, συμπεριλαμβάνοντας καὶ τοὺς ἑκατέρων συμμάχους. Πρέσβεις ᾑρέθησαν Εὔβουλος Ἀναφλύστιος, Αἰσχίνης Ἀτρομήτου Κοθωκίδης, Κηφισοφῶν Ῥαμνούσιος, Δημοκράτης Φλυεύς, Κλέων Κοθωκίδης.

[1] [τῆς] [2] τῷ

storia, et nemo est, qui eam auctoritatem in dubium vocare velit. Sero igitur describebantur ea Exemplaria, quæ decreta publica in Orationibus hisce complectuntur: Sero sane ea Exemplarium Familia, ex qua originem duxit Cod. MS. Regius, de quo agitur. Exarabantur sc. ad Fastorum æram *vulgarem*, ad *popularem* Tribuum recensionem, ad æram, atque, ut ita dicam, *moderniorem*, Reip. habendæ rationem, ad usum *communem* et *publicum*, ea denique fide, iis rationibus, ea arte, ut Ἐκδεσις δημώδης revera esse poterat, atque ita nominaretur. Hisce a me observatis unum atque alterum addere liceat. Hæc, et ejusmodi Psephismata, Leges et Monumenta aliquandó in antiquis Membranis desunt, aliquando in margine minio aut atramento describuntur, uti Lindenbrogiano nostro MSto contigit. Ita quidem, si verba Lindenbrogii rite interpretor: Τοῦτο τὸ ψήφισμα λείπει ἐν παλαιῷ (quod similiter verum est de *omnibus*) ἀλλ' ἐν σελίδι, ὥσπερ ἄλλου τινὸς ἀναγιγνώσκεται. Doctissimus ergo Contarenus, qui in Variis Lectionibus disputat de fide hujus Psephismatis, tum quia Prætore latum esse dicitur, qui Fastis ignoratur; tum quia has turbas Chronologicas dederit, in quibus extricandis jam occupamur; postremo denique quoniam in eo de *quinis* solummodo Legatis agitur, cum *decem* fuisse perhibentur, potuit sublestam et hanc quoque fidem suis suspicionibus addidisse, quoniam e marginali atque aliena manu proficisci videtur. Verum, ut dixi, latius serperet ea Dubitatio, et multum detraheret ex auctoritate eorum Actorum, quibus hodie fere innititur Attica Jurisprudentia. Et obtinere quidem plerics animadverti, ut una MStorum Series et Familia sine publicis istis Instrumentis deduceretur, alia in margine haberet descripta: quæ deinde in Textum insinuarentur. Alterum, quod dico, est ejusmodi. Cum in Cod. nostro Vindob. ad vocem Ἑκατομβαιῶνος annotatur, expositionis loco, Μαρτίου, eumque computum ut plurimum teneat Ulpianus, ideoque a viris eruditis corrigi solet, potuerunt tamen hæc esse veriora juxta Chronologiam, quæ ista ætate obtinuit, sc. redintegrato Kalendario Atheniensium; et juxta meam Hypothesin fieri potuit, ut verna Ἰσημερία, quæ apud priscos Athenienses in Elaphebolionem incidebat, jam, novo ordine introducto, juxta Hecatombæonem caderet. Verum hæc non constanter dico. Neque enim semper secum concordat Ulpianus, neque ejus conspirant Exemplaria. Taylor.

Ἑκατομβαιῶνος ἕνῃ καὶ νέᾳ] Εἴτε τῇ τριακάδι Ἑκατομβαιῶνος, ὅπερ εἰκότερον· εἴτε τῇ νουμηνίᾳ. Melanchtho: *Mensis Junii die primo.* Perionius: *Pridie Cal. Julii.* Meletus: *ultimo die mensis Hecatombæonis.* Wolf.

Δεδόχθαι] Vide secundum Argumentum hujusce Orationis, ubi δεδόχθαι itidem exarari fecit Wolfius, contra fidem Impressorum MStorumque. Hic Cod. Guelph. δεδόχθω habet, ut ibi constantissime describebatur. Ita etiam Vindob. noster. Vide Demosth. §§. κϛ'. κζ'. λδ'. λε'. Æsch. π. Παραπρεσβ. pag. 240. 6. R. 259. ult. T. Et utraque Lectio proba esse poterit. Cum Infinitive dicitur (δεδόχθαι, *Placere*,) talis est constructio, qualem video in Rogatione inferius producta §. κγ'. ubi Clausula, quam Legislativam vocant in nostro Jure, ita concipitur: ἐπιμεληθῆναι τοὺς Πρυτάνεις καὶ τοὺς Στρατηγούς. Istud etiam addere liceat: Ubicunque legitur δέδοκται (nam et hoc legitur quoque, ut in celeberrimo isto ψηφίσματι Demosthenis infra §. νέ. et pariter apud Lucianum in Timone §. 51.) ibi sane levissima et facillima emendatione, reponerem δεδόχθαι. Nam verbis, ut aiunt, *precativis*, non *categoricis* aut *enunciativis*, Rogationes concipi solent, ut earum fert natura. Taylor. εἰρήνης πρὸς Ἀθηναίους ὁμολογουμένας πεποίηται συνθήκας δεδόχθαι Tayl.

Συμπεριλαμβάνοντας] Vide §. ιβ'. in fin. §. κγ'. Taylor. v. 10. deest Ἀτρομήτου in ed. Tayl.

Πρέσβεις] Ἀπορητέον περὶ τοῦ τῶν πρέσβεων ἀριθμοῦ. Altemps. Taylor.

ί. Ταῦτα γράψαντος ἐμοῦ τότε, καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον, οὐ τὸ Φιλίππῳ ζητοῦντος βραχὺ φροντίσαντες οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας, ἕως ἦλθε Φίλιππος ἐκ Θρᾴκης πάντα καταστρεψάμενος τἀκεῖ, ἐξὸν ἡμερῶν δέκα, μᾶλλον δὲ τριῶν ἢ τεττάρων εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφῖχθαι καὶ τὰ χωρία σῶσαι, λαβόντας τοὺς ὅρκους πρὶν ἐκεῖνον ἐξελεῖν αὐτά. οὐ γὰρ ἂν ἥψατ' αὐτῶν παρόντων ἡμῶν, ἢ οὐκ ἂν [1]ὡρκίζομέν αὐτον,
236 ὥστε τῆς εἰρήνης ἂν διημαρτήκει καὶ οὐκ ἂν ἀμφότερα εἶχε, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὰ χωρία. Τὸ μὲν τοίνυν ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον κλέμμα μὲν Φιλίππου, δωροδόκημα δὲ τῶν ἀδίκων τούτων ἀνθρώπων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν τοιοῦτον ἐγένετο, ὑπὲρ οὗ καὶ τότε καὶ νῦν καὶ ἀεὶ ὁμολογῶ πολεμεῖν καὶ διαφέρεσθαι τουτοισί.

ιά. Ἕτερον δ' εὐθὺς ἐφεξῆς ἔτι τούτου μεῖζον κακούργημα θεάσασθε. Ἐπειδὴ γὰρ ὤμοσε τὴν εἰρήνην ὁ [2]Φίλιππος, προλαβὼν τὴν Θρᾴκην διὰ τούτους τοὺς οὐχὶ πεισθέντας τῷ ἐμῷ ψηφίσματι, πάλιν ὠνεῖται παρ' αὐτῶν, ὅπως μὴ ἀπίωσιν ἐκ Μακεδονίας, ἕως ἂν τὰ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ τοὺς Φωκέας εὐτρεπῆ ποιήσαιτο, ἵνα μή, δεῦρο

[1] † ὡρκίζομεν αὐτὸν

[2] Φίλιππος [ἔξειν]

ί. Καθῆντο] Ἀντὶ τοῦ ἐκάθηντο. Wolf.

Καθῆντο] Κάθησο κάλλιον, ἢ Κάθου. καὶ Καθῆστο, ἢ Ἐκάθητο. Ἀριστείδης· δικαστὴς αὐτὸς τῷ Περικλεῖ καθῆστο. καὶ Καθῆντο, ἢ Ἐκάθηντο. ὁ αὐτὸς ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ· καθῆντο ἐκπεπληγμένοι. καὶ Καθῆσθαι, οὐ Καθεσθῆναι. T. Magister. Κάθηντο edebatur a Morelio: quod ab Ulpiano defenditur. ἐκάθηντο habet Cod. August. Priscianus, qui hæc verba citat, Auctoris nomine dissimulato, legit ἐκάθηντο. Vide lib. 18. col. 1177. Taylor. v. 14. τούτοις, et v. 16. Φιλ. ἔξειν, et v. 17. τούτους, οὐχὶ Tayl.

Καθῆντο] De κάθησο et κάθου vide quoque interpretes ad Magistrum a Tayloro jam citatum pag. 485. et 486. Clark. ad Hom. Il. B. vers. 191. et, si tanti est, nostram observat. ad Anacreontem in Chrestomathia græca poetica pag. 53. Harl.

Ἢ οὐκ ἂν ὡρκίζομεν αὐτὸν] Id est, ut ipse alibi, οὐκ ἂν ὅρκους παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν. Est enim ὁρκοῦσθαι, *cavere ab aliquo jurejurando*, quod etiam ὁρκίζειν dicitur. Unde ὁρκωταί, *legati qui ad exigendum jusjurandum mittuntur. Ex edit.* Hervag.

ιά. Ὡμολόγησε] [Ita Tayl.] Codd. uno ore ὤμοσε, Ven. Guelph. Obsop. Aug. Ital. Harl. Vindob. et Regii α. ϛ. ε. Vide notata ad Lysiam, pag. 194. Edit. Lond. Animadvertet Lector meus, in nonnullis, qui legunt ὤμοσε, deesse ἔξειν. Sunt scil. Guelph. Harl. Vind. et Cod. α. Taylor.

Μὴ ἀπίωσιν ἐκ Μακεδονίας] Sc. οἱ πρέσβεις. Alii eosdem decem, qui in prima legatione fuerint, et in hac una cum Demosthene fuisse tradunt, et legunt ἀπίωμεν: quæcunque ratio aut causa sit, ut hic tantum quinque legati nominentur. Vide τὸν περὶ Παραπρεσβ. Δημοσθένους. Etsi difficillimum est, ἐκ τῶν ῥητορικῶν ψευδολογιῶν τἀληθὲς ἐξευρεῖν. ὁ μὲν γάρ φησιν, ὁ δ' οὔ φησιν. ἄμφω κακοῖν κοράκοιν κακὼ ᾠὼ ὄντε. Wolf.

Ἀπίωσιν] Ἀπίωμεν Guelph. Aug. Vindob. cum Reg. α. Quod notari velim. In ea classe est Cod. Ven. qui habet, sed inemendatius, ἀπιῶμεν. Vide infra Not. ad v. 4. p. seq. Taylor.

Στρατείας] Στρατιᾶς Guelph. et Reg. α. Vide Cl. Marklandum ad π. Παραπρεσβ. Not. ad Arg. post. in fin. Idem.

ἀπαγγειλάντων αὐτῶν ὅτι μέλλει καὶ παρασκευάζεται πορεύεσθαι, ἐξέλθοιτε ὑμεῖς καὶ περιπλεύσαντες ταῖς τριήρεσιν εἰς Πύλας ὥσπερ πρότερον κλείσαιτε τὸν πορθμόν, ἀλλ' ἂμ' ἀκούοιτε ταῦτ' ἀπαγγελλόντων ὑμῖν τούτων, κἀκεῖνος ἐντὸς εἴη Πυλῶν, καὶ μηδὲν ἔχοιθ' ὑμεῖς ποιῆσαι. Οὕτω δ' ἦν ὁ Φίλιππος ἐν φόβῳ καὶ πολλῇ ἀγωνίᾳ, μὴ καὶ ταῦτα προειληφότος αὐτοῦ πρὸ τοῦ τοὺς Φωκέας ἀπολέσθαι ἀκούσαντες ψηφίσαισθε βοηθεῖν αὐτοῖς καὶ ἐκφύγοι τὰ πράγματ' αὐτόν, ὥστε πάλιν μισθοῦται τὸν κατάπτυστον τουτονί, [1] οὐκέτι κοινῇ μετὰ τῶν ἄλλων πρέσβεων ἀλλ' ἰδίᾳ καθ' αὑτόν, τοιαῦτα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν καὶ ἀπαγγεῖλαι, δι' ὧν ἅπαντ' ἀπώλετο.—

ιβ'. Ἀξιῶ δ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ δέομαι, τοῦτο μεμνῆσθαι [2] ὑμας παρ' ὅλον τὸν ἀγῶνα, ὅτι μὴ κατηγορήσαντος

[1] † οὐκ ἔτι [2] † ὑμᾶς

Μέλλει καὶ παρασκευάζεται] Ἀπὸ κοινοῦ, μέλλει πορεύεσθαι, τὸ πορεύσεται, καὶ παρασκευάζεται πρὸς τὸ πορεύεσθαι. Hoc noto, ne quis τὸ μέλλει, ut I. Philippica. ἀντὶ τοῦ ἀναβάλλεται καὶ χρονίζει accipiat. Wolf.

Ἐξέλθοιτε] Codd. MSti Vindob. et Guelph. ἐξέλθετε. Quod quale tibi videatur, nescio. Interea non dubito, quin exaratum fuerit olim ἐξέλθητε. Sequitur enim in iisdem, nec non Harl. Aug. et Reg. α. eadem syntaxi, κλείσητε. Sequitur item in Guelph. sed solo, ἀκούητε pariter et ἔχητε. Taylor. κλείσωτε Tayl.

Πορθμόν] Τὴν στενὴν θάλασσαν. Wolf.

Πορθμὸν] Cl. Wolfius, vocem hanc, uti Appellativam, ut dicitur, et hic et alibi excudit. Nempe pro *freto* sumsit, uti ex ejus annotatione liquet, tametsi non eadem mente interpretetur. Credo equidem hic intelligi *angustum* istud *mare*, vulgo *the Streights*, quod Euboeam a Terra continenti dividit. Erat tamen etiam Civitas eo nomine, seu Promontorium, istius Insulæ. Ulpian. ad Philip. III. Πορθμός. Ἐπήνειον (corrige ἐπίνειον) τῆς Ἐρετρίας. ὁμωνύμως δὲ ἐκλήθη τῷ πελάγει τῷ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Ἀθηνῶν. Et confirmat Textus Demosthenis, ad quem illa verba Ulpiani annotantur, scil. πέμπει δὲ ξένους, τοὺς μὲν εἰς Πορθμὸν, τὸν δῆμον ἐκβαλοῦντας τῶν Ἐρετριέων. Adde Ulpianum iterum ad Demosth. π. Παραπρεσβ. §. λ'. Ita infra, καταλαμβάνων Ὠρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμὸν, §. κβ'. Ad quem, ut arbitror, locum alludunt Suidas et Harpocratio, cum Porthmum, Euboeæ civitatem ex Oratione de Corona excitant. Codd. MSS. Guelph. Aug. et α. Regiorum, pro πορθμὸν, τόπον. Quod non satis intelligo, nisi esset Notulæ aut Scholii initium, quod ulterius non esset productum. Taylor.

Πορθμὸν] Nescio quid hic significet πορθμός: Interpretatus sum, *transitus Thermopylarum*. Auger.

Ὑμῖν] Ὑμῶν Guelph. Id erat ἡμῶν, ut liquide Aug. α. ζ. atque idcirco τούτων in aliquibus desiderabatur. Hoc annoto propter istam sedulitatem, qua nonnulli Codd. de his Legatis in *prima* persona, nonnulli constantissime in *tertia* loquuntur. Hoc nihili non erat. Aliter, et, ut arbitror, perperam, hæc accepit Ulpianus: Σκόπει τοῦ λόγου τὴν ἀσφάλειαν, ὅτι ἕνεκα μὲν περὶ προδοσίας ἦν ἡ μνήμη, τὸ ὠνεῖται πρὸς αὐτὸν (lege παρ' αὐτῶν) εἶπεν, ὡς οὐκ ὢν αὐτὸς πρεσβευτής· ὅτι δὲ κακὸν οὐδὲν ἦν, συνῆψεν ἑαυτὸν, εἰπὼν, ὅπως μὴ ἀπίωσιν (lege ἀπίωμεν) ἐκ Μακεδονίας. Ita ille ad has voces πάλιν ὠνεῖται παρ' αὐτῶν. Mirandum sane, atque iis, qui membranas tractare non consuescunt, incredibile dictu videri potest, adeo hallucinari potuisse librarios, tantam in describendo fieri perversitatem, ut *duplicem* in una sententiola describenda errorem errarent, neque eum levem, aut condonandum, sed in altero loco, ex duabus lectionibus eam potissimum sumerent, quæ Ulpiani crisin confodiat. Certe in illo articulo oculatiores esse debuerunt. Nihil enim magis ridiculum esse potuit, quam Vox ἀπίωσιν in illo loco Scholiastæ. Taylor.

Μισθοῦται] Vide supra ad §. 6. Idem.

Αἰσχίνου μηδὲν ἔξω τῆς γραφῆς οὐδ' ἂν ἐγὼ λόγον οὐδένα
237 ἐποιούμην ἕτερον, ἁπάσαις δ' αἰτίαις καὶ βλασφημίαις ἅμα τούτου κεχρημένου ἀνάγκη κἀμοὶ πρὸς ἕκαστα τῶν κατηγορημένων [1]σμικρὰ ἀποκρίνασθαι.—Τίνες οὖν ἦσαν οἱ παρὰ τούτου λόγοι τότε ῥηθέντες καὶ δι' οὓς ἅπαντ' ἀπώλετο; Ὡς οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι τῷ παρεληλυθέναι Φίλιππον εἴσω Πυλῶν· ἔσται γὰρ ἅπανθ' ὅσα βούλεσθ' ὑμεῖς, ἐὰν ἄγηθ' ἡσυχίαν, καὶ ἀκούσεσθε [2]δυεῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, οἷς μὲν ἐχθρὸς ἥκει, φίλον αὐτὸν γεγενημένον, οἷς δὲ φίλος, τοὐναντίον ἐχθρόν. οὐ γὰρ τὰ ῥήματα τὰς οἰκειότητας ἔφη βεβαιοῦν, μάλα σεμνῶς ὀνομάζων, ἀλλὰ τὸ ταὐτὰ συμφέρειν· συμφέρει δὲ Φιλίππῳ καὶ Φωκεῦσι καὶ ὑμῖν ὁμοίως ἅπασι τῆς ἀναλγησίας καὶ τῆς βαρύτητος ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν Θηβαίων. Ταῦτα δ' ἀσμένως τινὲς ἤκουον [3]αὐτου διὰ τὴν τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θηβαίους. Τί οὖν συνέβη μετὰ ταῦτ' εὐθύς, οὐκ εἰς μακράν; Τοὺς μὲν ταλαιπώρους Φωκέας ἀπολέσθαι καὶ κατασκαφῆναι τὰς πόλεις αὐτῶν, ὑμᾶς δ' ἡσυχίαν ἄγοντας καὶ τούτῳ πεισθέντας [4]σμικρὸν ὕστερον σκευαγωγεῖν ἐκ τῶν ἀγρῶν, τοῦτον δὲ χρυσίον λαβεῖν· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις τὴν μὲν ἀπέχθειαν τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς τῇ πόλει [5]γενέσθαι, τὴν δὲ χάριν τὴν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων

[1] † μικρὰ ἀποκρίνεσθαι [2] † δυοῖν [3] † αὐτοῦ [4] † μικρὸν [5] γεγενῆσθαι

ιβ'. Ἀνάγκη κἀμοὶ &c.] Orator sæpius repelit, se necessitate et opprobriis adversarii coactum in hunc vehementius invehi, ad invidiam et suspicionem mali animi depellendam. Qua quidem excusatione, quasi justa, in animum auditorum insinuat causamque feliciter tuetur. Harl.

Οὓς] Ὧν ante, eodem sensu, in fin. §. ιά. Markland.

Βούλεσθ'] Emenda βούλησθ'. Obsop.

Βούλεσθ'] In editione Hervag. sub fin. in varietate lectionis item animadvertitur, in quibusdam codd. (quinam vero illi sint, non indicatur,) legi βούλησθ' ὑμεῖς. Sensus autem verborum hic est, Philippum simulare, se Phocensibus bellum esse illaturum, cui tamen in animo sit, Thebanos vobis invisos aggredi; quod jam Seilerus observarat. Harl. v. seq. ἔχηθ' pro ἄγηθ' Tayl. Vid. Var. Lect.

Δυεῖν κ. τ. λ.] Laudat Priscianus col. 1185. Non moror Codd. qui hic pro φίλον, Φίλιππον, obvio errore. Plurimi autem et præstantissimi mox utrumque αὐτὸν excludunt. Rotundius. Taylor.

Οὐ γὰρ κ. τ. λ.] Vide Harpocr. et Suid. v. Ὀνομάζων, qui ad hunc locum, dubium, an ad §. λζ'. respiciunt. Adjunge Hermogenem p. 245. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρὰ τῷ Δημοσθένει ῥηθέν τε ὁμοῦ, καὶ θεωρηθὲν ὑπ' αὐτοῦ, λέγω τὸ, Οὐ γὰρ τὰ ῥήματα κ. τ. λ. Idem. v. seq. συμφέρειν Tayl.

Τῆς ἀναλγησίας] Aretinus: *Ut insolentia ac petulantia Thebanorum comprimeretur.* Perionius: *Vestra omnium interesse, immanitate et superbia Thebanorum liberari.* Moletus: *Liberari a duritia atque superbia Thebanorum.* Hesychius: Ἀνάλγητοι, ἀνηλεεῖς, ἢ ἀμέριμνοι. Suidas: Ἀναλγησία, ἀναισθησία, ἀσυμπάθεια, σκληρότης, τὸ δυσμετάβλητον, ἀπάθεια, ἀπονία. Wolf.

Μετὰ ταῦτα εὐθὺς] Legendum, τί οὖν συνέβη μετὰ ταῦτα; εὐθὺς, οὐκ εἰς μακρὰν—

Φιλίππῳ. Ὅτι δ᾽ οὕτω ταῦτ᾽ ἔχει, λέγε μοι τό τε τοῦ Καλλισθένους ψήφισμα καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων ὑμῖν ἅπαντα ταῦτ᾽ ἔσται φανερά. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ. 238

Ἐπὶ Μνησιφίλου ἄρχοντος, συγκλήτου ἐκκλησίας ὑπὸ στρατηγῶν γενομένης, καὶ πρυτάνεων καὶ βουλῆς γνώμῃ, Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ἀπιόντος, Καλλισθένης [1] Ἐτεονίκου Φαληρεὺς εἶπε· Μηδένα Ἀθηναίων μηδεμιᾷ παρευρέσει ἐν τῇ χώρᾳ κοιταῖον γίγνεσθαι, ἀλλ᾽ ἐν ἄστει καὶ Πειραιεῖ, ὅσοι μὴ ἐν τοῖς φρουρίοις εἰσὶν ἀποτεταγμένοι· τούτων δ᾽ ἑκάστους, ἣν παρέλαβον τάξιν, διατηρεῖν, μήτ᾽ ἀφημερεύοντας μήτ᾽ ἀποκοιτοῦντας. ὃς δ᾽ ἂν ἀπειθήσῃ [2] τῷ ψηφίσματι τούτῳ, ἔνοχος ἔστω τοῖς τῆς προδοσίας ἐπιτιμίοις, ἐὰν μή τι ἀδύνατον ἐπιδεικνύῃ περὶ ἑαυτὸν ὄν· περὶ δὲ [3] τοῦ ἀδυνάτου ἐπικρινέτω ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγὸς καὶ ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς. κατακομίζειν δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν πάντα τὴν ταχίστην, τὰ μὲν ἐντὸς σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν εἰς ἄστυ καὶ Πειραιᾶ, τὰ δ᾽ ἐκτὸς σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν εἰς Ἐλευσῖνα καὶ Φυλὴν καὶ Ἄφιδναν καὶ Ῥαμνοῦντα καὶ Σούνιον. Εἶπε Καλλισθένης Φαληρεύς.

Ἆρ᾽ ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσιν ἐποιεῖσθε τὴν εἰρήνην, ἢ ταῦτ᾽ ἐπηγγέλλεθ᾽ ὑμῖν οὗτος ὁ μισθωτός; Λέγε δ᾽ αὖ τὴν ἐπιστολήν, ἣν δεῦρ᾽ ἔπεμψε Φίλιππος μετὰ ταῦτα.

[1] † Ἐτεονίκου [2] τῷ ψηφίσματι τούτῳ] τῷδε τῷ ψηφίσματι [3] † τῶν ἀδυνάτων

Markl. εὐθύς; οὐκ εἰς μακρὰν τοὺς Tayl.

ΨΗΦΙΣΜΑ] De hoc decreto nuper a me dictum. Vide Contareni Var. Lect. c. 17. Corsinii Fast. Attic. tom. i. pag. 43. 80. 134. et 482. Taylor.

Συγκλήτου ἐκκλησίας] Potter. I. 17. Stock.

Στρατηγῶν] Vide Ubbon. Emmium de Republ. Atheniensium, et Spanheim. ad Julian. p. 76. Habebatur hic Senatus σύγκλητος, sive extra ordinem, permissu Magistratuum Civilium, jussu autem Militarium, quorum erat de Excubiis atque de præsidio Urbis providere. Taylor. De Strategis vide etiam Petiti comment. in leg. Attic. libr. III. tit. II. pag. 333. seq. ed. Wesseling. et I. E. I. Walchii disput. Στρατηγοὶ Philippensium —— Jenæ 1761. De βουλ. v. Ernesti ad Xen. p. 8. Harl.

Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ἀπιόντος] Φθίνοντος, λήγοντος. Melanchtho: *Mense Septemb. die 21.* Sic et Camerarius, ἡ πρώτη ἐπὶ εἰκάδι· Eadem δεκάτῃ φθίνοντος, τουτέστι, πρὸ τῆς φθίσεως. Perionius: *XI. Cal. Octob.* Meletus: *die tricesimo Mensis Mæmacterionis.* Wolf.

Ἀδυνάτου] Περὶ δὲ τοῦ ἀδυνάτου olim deprehendi veram esse lectionem. Confirmant MSti. Vid. Var. Lect. Tayl.

Ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγὸς] Quisnam ille fuerit, multum ambigi video. Vide Corsinii Fast. Attic. Dissert. 1. §. 35. seqq. Petit. LL. Attic. p. 333. Spanheim. ad Julian. p. 77. Recte olim a Viris doctissimis ad Pollucem est animadversum, στρατηγὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων, sive τῶν ὁπλιτῶν, eum esse Imperatorem, qui *pedestribus* copiis præfuerit, ut discerneretur ab eo, qui *equestribus* erat præpositus. Uterque occurrit infra §. λδ΄. in uno decreto, ὁ ἐπὶ τῶν ὁπλιτῶν (modo scripsit, τὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων) et ὁ ἐπὶ τῶν ἱππέων. Neque est, quod quemvis lædat ea Locutio ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων. Nam apud Thucydidem et Xenophontem aliquoties deprehendi τὰ ὅπλα dici pro τοὺς ὁπλίτας. Vides interea errare Wolfium in his verbis interpretandis. Taylor. mox Ἄφιδνα Tayl.

Ἐπηγγείλαθ᾽] [Ita Tayl.] Ἐπηγγέλλεθ᾽ plurimi uno consensu. Deinde λέγε δ᾽ αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν, nonnulli, et λέγε δὲ τὴν ἐπιστολήν. Proxime γρ. non ut vulgatur, sed καὶ τὴν Φωκίδα ὑφ᾽ (vel ἐφ᾽) ἡμᾶς αὐτοὺς πεπεισμένους. Vide paulo post §. ιγ΄. et ιδ΄. Tayl.

Αὐτὴν ἐπιστολήν] [Ita Tayl.] Αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν. Markland. Ita infra §. λς΄. λέγε δ᾽ αὐτόν μοι τὸν νόμον λαβών. Taylor.

Αὖ τὴν ἐπιστολὴν] Sed Wunderl. in præf.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἴστε ἡμᾶς παρεληλυθότας εἴσω Πυλῶν, καὶ τὰ κατὰ τὴν Φωκίδα ὑφ' [1] ἑαυτοῖς πεποιημένους, καὶ ὅσα μὲν ἑκουσίως προςετίθετο τῶν πολι-
239 σμάτων, φρουρὰς εἰςαγηοχότας εἰς αὐτά, τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα [2] κατὰ κράτος λαβόντες καὶ ἐξανδραποδισάμενοι κατεσκάψαμεν. ἀκούων δ' ὑμᾶς παρασκευάζεσθαι βοηθεῖν αὐτοῖς, γέγραφα [3] ὕμιν, ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον ἐνοχλῆσθε περὶ τούτων. τοῖς μὲν γὰρ ὅλοις οὐδὲν μέτριόν μοι δοκεῖτε ποιεῖν τὴν εἰρήνην συνθέμενοι καὶ ὁμοίως ἀντιπαρεξάγοντες, καὶ ταῦτ' οὐδὲ συμπεριειλημμένων τῶν Φωκέων ἐν ταῖς κοιναῖς ἡμῶν συνθήκαις· ὥςτ' ἐὰν μὴ ἐμμένητε τοῖς ὡμολογημένοις, οὐδὲν προτερήσετε ἔξω τοῦ ἐφθακέναι ἀδικοῦντες.

ιγ΄. Ἀκούετε ὡς σαφῶς δηλοῖ καὶ διορίζεται ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ συμμάχους, ὅτι ταῦτ' ἐγὼ πεποίηκα ἀκόντων Ἀθηναίων καὶ [4] λυπουμένων, ὥςτ' εἴπερ εὖ φρονεῖτε, ὦ Θηβαῖοι καὶ

[1] † ἑαυτοὺς [2] κατακράτος [3] † ὑμῖν [4] † λυπουμένων;

p. XXXI. seq. tuetur vulgatum [αὐτὴν ἐπιστολὴν], præfert tamen Marklandi emendationem auctoritate cod. August. 1. confirmatam. Hervagiana editio legit λέγε δ' αὖ τὴν ἐπιστολήν. Plutarchus de pueror. educ. cap. XV. pag. 142. ex. Heusingeri conjungit αὖ τοὐναντίον, contra: δέον αὖ τοὐναντίον πλείω ποιεῖσθαι τούτων εὐλάβειαν καὶ φυλακὴν, ἢ τῶν παίδων. Harl.

Ὑφ' ἑαυτοὺς] Ὑφ' ἡμᾶς. Wolf. ἡμᾶς interpretamentum mihi esse videtur: de dictione ποιεῖσθαι ὑφ' ἑαυτὸν vel ἐφ' ἑαυτῷ vide Vigerum de idiotismis græcæ dictionis, ibique cl. Hoogeveen. pag. 221. et pag. 223. edit. Lugd. Bat. 1742. Harl.

Εἰςαγηοχότας] [Ita Tayl.] Addit, et recte addit, Editio Feliciani, cum Codd. Guelph. Obsop. Vindob. et Parisinis α. ε. εἰςαγηοχότας εἰς αὐτά. Taylor.

Φρουρὰς εἰςαγηοχότας [εἰς αὐτὰ], τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα — κατεσκάψαμεν] Verba εἰς αὐτὰ, uncis inclusa, quæ Reiskius ex codicibus nonnullis addidit, commode suppleri possunt. Liv. IV. 3. *Civis Romanus si sit ex plebe, præcisa consulatus spes erit?* Liv. XXI. 41. *Equestri prœlio, qua parte conserendi manum fortuna data est, hostem fudi: peditum agmen, quod in modum fugientium raptim agebatur, quia adsequi terra non poteram—in radicibus Alpium obvius fui.* Ubi Strothium, verba *obvius fui* (scil. ei) ad peditum agmen referenda esse, bene censuisse, Rupertium vero ex *hostem fudi* male *hosti* assumsisse, quivis facile intelliget.—Ceterum notandum videtur, Philippum, constructione mutata, κατεσκάψαμεν pro κατασκάψαντες scripsisse, pariterque constructione illum excidisse §. κγ΄. in fin. ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων, ἐκ παντὸς δὲ τρόπου βουλομένων — καὶ ὑπολαμβάνουσιν pro ὑπολαμβανόντων scribendo, rei scilicet militaris peritiorem. Wunderl.

Κατεσκάψαμεν] Nonnulli conjiciunt κατασκάψαντας. Taylor. v. seq. desid. ἐπὶ in ed. Tayl.

Τοῖς μὲν γὰρ ὅλοις] Καθόλου. Wolf.

Ὁμοίως] F. ὅμως. Markland.

Καὶ ὁμοίως ἀντιπαρεξάγοντες] *Et nihilo secius infesto exercitu in me euntes.* Id enim παρεξάγω significat, *exercitum in hostes duco.* *Ex edit.* Hervag.

Ἐφθακέναι] Tirones notent hic primo usum præteriti perfecti, quo forte Philippus consulto usus erat, et innuit consuetudinem et quæ adhuc durat. v. Cober. ad Chion. ep. II. p. 4. Deinde notent idiotismum græcum in vocabulo φθάνω, quod, cum participio verbi conjunctum, (ut Vigerus de idiotismis græcæ dictionis pag. 246. ed. Hoogeveen. jam observat,) significationem suam retinet occupandi et antevertendi, ita ut reddi possit per adverbium *prius* vel nomen *prior*. Sic Hom. Il. Π. 321. 322. Τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης ἔφθη ὀρεξάμενος, πρὶν οὐτάσαι, *cum deo par Thrasymedes* prior *est assecutus, antequam is Antilochum vulneraret.* ac pari modo apud Homerum aliosque locis infinitis. Alium usum τοῦ φθάνω, quod Latinorum *statim* respondet, observat Ernesti ad Xenoph. Memor. IV. cap. XI. §. 1. qui de hoc verbo bene disputat. conf. Budæi comment. Ling. Græc. pag. 398-400. edit. Robert. Stephan. Harl.

Θετταλοί, τούτους μὲν ἐχθροὺς ὑπολήψεσθε, ἐμοὶ δὲ πιστεύσετε, οὐ τούτοις τοῖς ῥήμασι γράψας, ταῦτα δὲ βουλόμενος δεικνύναι. Τοιγαροῦν ἐκ τούτων ᾤχετο ἐκείνους λαβὼν εἰς τὸ [1]μηδ' ὁτιοῦν [2]προορᾶν τῶν μετὰ ταῦτα μηδ' αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ἐᾶσαι πάντα τὰ πράγματα ἐκεῖνον [3]ἐφ' ἑαυτῷ ποιήσασθαι· ἐξ ὧν ταῖς παρούσαις συμφοραῖς οἱ ταλαίπωροι Θηβαῖοι κέχρηνται. Ὁ δὲ ταύτης τῆς πίστεως [4]αὐτῷ συνεργὸς καὶ συναγωνιστὴς καὶ ὁ δεῦρ' ἀπαγγείλας τὰ ψευδῆ καὶ φενακίσας ὑμᾶς οὗτός ἐστιν ὁ τὰ Θηβαίων νῦν ὀδυρόμενος πάθη καὶ διεξιὼν ὡς οἰκτρά, καὶ τούτων καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι κακῶν καὶ ὅσ' ἄλλα πεπόνθασιν οἱ Ἕλληνες ἁπάντων αὐτὸς ὢν αἴτιος. δῆλον γὰρ ὅτι σὺ μὲν ἀλγεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, Αἰσχίνη, καὶ τοὺς Θηβαίους ἐλεεῖς, κτήματα ἔχων ἐν τῇ Βοιωτίᾳ καὶ γεωργῶν τὰ ἐκείνων, ἐγὼ δὲ χαίρω, ὃς εὐθὺς ἐξῃτούμην ὑπὸ τοῦ ταῦτα πράξαντος. 240

[1] † μηδοτιοῦν [2] τῶν μετὰ ταῦτα προορᾶν [3] † ὑφ' [4] † αὐτῷ

ιγ'. Λαβὼν] F. λαθών. MARKLAND.

Λαβὼν] ζαλῶν Lambin. Scil. ζαλῶν εἰς τὸ μηδοτιοῦν προορᾶν. *Conjecit in eam securitatem.* TAYLOR.

Ὤχετο λαβὼν] Pari modo Herodot. I. 189. pag. 89. edit. Wesselingii, ὁ δέ μιν συμψήσας, ὑποβρύχιον οἰχώκεε φέρων. *hunc fluvius contorquens, submersum abripuit.* v. etiam Portus in dictionar. Ionico sub voc. οἴχομαι, Dorville ad Char. pag. 661. et nostr. obs. in Chrestom. p. 75. HARL.

Ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσ.] Modo §. ιδ'. δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖτο ὑφ' ἑαυτῷ. Et §. ιέ. ἕως Θετταλίαν ὑπὸ Φιλίππῳ ἐποίησαν. Et §. κβ'. similiter. De qua constructione agit H. Steph. Th. L. Gr. tom. III. col. 428. TAYLOR. v. 10. ὀδυρόμενον Tayl.

Κτήματα ἔχων ἐν τῇ Βοιωτίᾳ] Inter artes videtur fuisse politicas Philippi et Alexandri, δημαγώγους illos, quorum opera in evertendis Græciæ civitatibus uterentur, fundis aliisque devictorum possessionibus quibusdam donare, ut ab omni deinceps rerum novandarum studio abhorrerent. Etenim in orat. π. παραπρ. ait Demosthenes Philippum, debellata Phocide, agros ibi Philocrati et Æschini assignasse, qui illi quidem talentum, huic vero XXX minas in annum afferebant. STOCK. V. Lucian. Encom. Dem. §. 33.

Ἐκείνων] F. ἐκεῖ. MARKLAND.

Ὃς εὐθὺς ἐξῃτούμην &c.] Ex historia ad intelligendum hunc locum quædam sunt repetenda. Alexander primo sui regni anno, Olymp. CXI. an. II. Thebis, quæ a rege defecerant, eversis, misit Athenas, qui secundum Diodor. Sicul. biblioth. histor. libr. 17. cap. 15. p. 171. ed. Wesselingii, quem vide, *decem* oratores, secundum plerosque autem et probatissimos auctores (conf. et Maussac. ad Harpocr. in Ἀντίπατρος) *octo* tantum oratores, in quibus Demosthenes et Lycurgus principes fuerunt, quod populum contra ipsum excitassent, dedi postularent. Demosthenes enim non solum contra Philippum et Alexandrum cives suos constanter ad arma et defectionem inflammaverat, sed etiam, Thebanis per legatos Athenienses, ut præsto sibi essent, rogitantibus, magnam vim armorum, quibus turbam inermem instruerent, gratis misit, et civibus, ut auxilia Thebanis decernerent, persuasit; quamquam exitum belli providentes nihil miserunt auxilii. vide Diodor. Sicul. qui in libr. XVI. et XVII. magnam partem nostræ orationis egregie potest illustrare, libr. mem. pag. 166. Præter ea Demosthenes Alexandrum antea spreverat, et nominarat puerum, qua contumelia rex valde exacerbatus fuit. Plutarchus enim in vita Alexandri pag. 106. edit. Baumanni (in Plutarchi vitis parallelis Themistoclis et Camilli, Alexandri et Cæsaris, Halæ 1761.) Θηβαίους, inquit, δὲ ἀφεστάναι πυθόμενος, καὶ συμφρονεῖν αὐτοὺς Ἀθηναίους, ἐθέλων ἄνδρα

ιδ'. Ἀλλὰ γὰρ ἐμπέπτωκα εἰς λόγους, οὓς αὐτίκα μάλα [1]μᾶλλον ἴσως ἁρμόσει λέγειν· ἐπάνειμι δὴ πάλιν ἐπὶ τὰς ἀποδείξεις, ὡς τὰ τούτων δωροδοκήματα καὶ ἀδικήματα τῶν νυνὶ παρόντων πραγμάτων γέγονεν αἴτια. Ἐπειδὴ γὰρ ἐξηπάτησθε μὲν ὑμεῖς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου διὰ τούτων τῶν ἐν ταῖς πρεσβείαις μισθωσάντων ἑαυτοὺς καὶ οὐδὲν ἀληθὲς [2]ὑμὶν ἀπαγγειλάντων, ἐξηπάτηντο δ' οἱ ταλαίπωροι [3]Φωκῆς καὶ ἀνῄρηντο αἱ πόλεις αὐτῶν, τί ἐγένετο; Οἱ μὲν κατάπτυστοι Θετταλοὶ καὶ ἀναίσθητοι Θηβαῖοι φίλον, εὐεργέτην, σωτῆρα τὸν Φίλιππον ἡγοῦντο· πάντ' ἐκεῖνος ἦν αὐτοῖς· οὐδὲ φωνὴν ἤκουον, εἴ τις ἄλλο τι βούλοιτο λέγειν. ὑμεῖς δ' ὑφορώμενοι τὰ πεπραγμένα καὶ δυσχεραίνοντες ἤγετε τὴν εἰρήνην ὅμως· οὐ γὰρ ἦν ὅ τι ἂν ἐποιεῖτε μόνοι. καὶ οἱ ἄλλοι δ' Ἕλληνες, ὁμοίως ὑμῖν πεφενακισμένοι καὶ διημαρτηκότες ὧν ἤλπισαν, ἦγον τὴν εἰρήνην ἄσμενοι, καὶ αὐτοὶ τρόπον τινὰ ἐκ πολλοῦ πολεμούμενοι. Ὅτε γὰρ περιιὼν ὁ Φίλιππος Ἰλλυριοὺς καὶ Τριβαλλούς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατεστρέφετο, καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖθ' ὑφ' ἑαυτῷ, καί τινες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ βαδίζοντες ἐκεῖσε διεφθείροντο, ὧν εἷς οὗτος ἦν, [4]τότε πάντες, ἐφ' οὓς ταῦτα παρεσκευάζετο ἐκεῖνος, ἐπολεμοῦντο. Εἰ δὲ μὴ ᾐσθάνοντο, ἕτερος λόγος οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ. ἐγὼ μὲν γὰρ προὔλεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ παρ' ὑμῖν ἀεὶ καὶ ὅποι πεμφθείην· αἱ δὲ πόλεις ἐνόσουν, τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν δωροδο-
241 κούντων καὶ διαφθειρομένων ἐπὶ χρήμασι, τῶν δ' ἰδιωτῶν

[1] Deest μᾶλλον. [2] † ὑμῖν [3] † φωκεῖς [4] τότε δὴ, τότε πάντες

φανῆναι, εὐθὺς ἦγε διὰ Πυλῶν τὴν δύναμιν, εἰπὼν, ὅτι Δημοσθένει, παῖδα μὲν αὐτὸν, ἕως ἦν ἐν Ἰλλυριοῖς καὶ Τριβαλλοῖς, ἀποκαλοῦντι, μειράκιον δὲ περὶ Θετταλίαν γενόμενον, βούλεται πρὸς τοῖς Ἀθηναίων τείχεσιν ἀνὴρ φανῆναι. Prudentia tamen et eloquentia Demadis, ad Alexandrum legati nomine missi, effecit, ut Demosthenes cum reliquis oratoribus criminibus et supplicio liberaretur. HARL.

ιδ'. Οὓς αὐτίκα μᾶλλον ἁρμόσει λέγειν ἴσως] Ita Tayl. Vid. Var. Lect. et v. 6. ἑαυτοὺς τῷ Φιλίππῳ.

Ἴσως] H. l. notare potest *prorsus*, *omnino*. V. Abrah. Gronov. ad Æl. V. H. XI. 8. p. 693. et Wernsdorf. ad Himer. Eclog. XVI. p. 250. HARL.

Ὑφ' ἑαυτῷ] Vid. Var. Lect.

Τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι] Vid. Taylor. ad Not. τὰ κύρια. ad Orat. Dem. περὶ Παραπρεσβ. ογ'. in fin.

Πράττειν] H. l. synonymum esse videtur τοῦ πολιτεύεσθαι. Alioqui solent Græci dicere πράττειν τὰ κοινὰ (vide Hoogeveen ad Viger. c. V. pag. 227. Lugd. 1742.) aut πράττειν τὰ τῆς πόλεως, aut πράττειν πράγματα, *in magistratu esse*, *rempublicam administrare*, *rebus ad rempublicam pertinentibus operam dare*. v. Budæi Comment. linguæ Græcæ pag. 416. 417. edit. Basil. aut πράττειν πολιτικὰ, ut Xenoph. Mem. I. 2. 16. Demosth. tamen jam supra c. 5. sub finem πεπραγμένα καὶ πεπολιτευμένα conjunxit. HARL.

καὶ πολλῶν τὰ μὲν οὐ προορωμένων, τὰ δὲ τῇ καθ' ἡμέραν ῥᾳστώνῃ καὶ σχολῇ δελεαζομένων, καὶ τοιουτονί τι πάθος πεπονθότων ἁπάντων, πλὴν οὐκ ἐφ' ἑαυτοὺς ἑκάστων οἰομένων τὸ δεινὸν ἥξειν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἑτέρων κινδύνων τὰ ἑαυτῶν ἀσφαλῶς σχήσειν [1] ὑπολαμβανόντων. Εἶτ' οἶμαι συμβέβηκε τοῖς μὲν πλήθεσιν, ἀντὶ τῆς πολλῆς καὶ ἀκαίρου ῥᾳθυμίας, τὴν ἐλευθερίαν ἀπολωλεκέναι· τοῖς δὲ προεστηκόσι καὶ τἆλλα πλὴν ἑαυτοὺς οἰομένοις πωλεῖν, πρώτους ἑαυτοὺς πεπρακόσιν ᾐσθῆσθαι. ἀντὶ γὰρ φίλων καὶ ξένων, ἃ τότ' ὠνομάζοντο, ἡνίκ' ἐδωροδόκουν, νῦν κόλακες καὶ θεοῖς ἐχθροὶ καὶ τἆλλα, ἃ προσήκει, πάντ' ἀκούουσιν.

ιε´. Εἰκότως· οὐδεὶς γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ τοῦ προδιδόντος συμφέρον ζητῶν χρήματ' ἀναλίσκει, οὐδ' ἐπειδὰν ὧν ἂν πρίηται κύριος γένηται, τῷ προδότῃ συμβούλῳ περὶ τῶν λοιπῶν ἔτι χρῆται· οὐδὲν γὰρ ἂν ἦν εὐδαιμονέστερον προδότου. ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλ' ἐπειδὰν τῶν πραγμάτων ἐγκρατὴς ὁ ζητῶν ἄρχειν καταστῇ, καὶ τῶν ταῦτ' ἀποδεδομένων δεσπότης ἐστί, τὴν δὲ πονηρίαν εἰδὼς τότε δή, τότε καὶ μισεῖ καὶ ἀπιστεῖ καὶ προπηλακίζει. Σκοπεῖτε δέ· καὶ γὰρ εἰ παρελήλυθεν ὁ τῶν πραγμάτων καιρός, ὁ τοῦ γ' εἰδέναι τὰ τοιαῦτα καιρὸς ἀεὶ πάρεστι τοῖς [2] εὐφρονοῦσι. μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, ἕως προὔδωκεν Ὄλυνθον· μέχρι τούτου Τιμόλαος, ἕως ἀπώλεσε Θήβας· μέχρι τούτου Εὔδικος καὶ [3] Σῖμος οἱ Λαρισσαῖοι, ἕως Θετταλίαν ὑπὸ Φιλίππῳ ἐποίησαν. εἶτ' ἐλαυνομένων καὶ ὑβριζομένων καὶ τί κακὸν

[1] † ὑπολαμβανόντων, ὅταν βούλωνται. [2] † εὖ φρονοῦσι [3] † Σίμος

Καὶ πολλῶν] Desunt in Harl. nostro. Et fortasse prius fuerit Glossa τοῦ τῶν ἰδιωτῶν. Consule, quæ annotavi liberiore calamo ad π. Παραπρ. Dem. Unde liquebit etiam, quam infeliciter hic verterit Wolfius τοῖς πλήθεσιν, infra v. 6. TAYLOR. v. seq. τοιαυτὸν Tayl. Et v. 3. οἰομένων ἑκάστων.

Τοῖς μὲν πλήθεσιν] *Multitudini*: vel *civitatibus ipsis*, exponas, quæ *populari* uterentur forma remp. administrandi: quo sensu voces eas τοὺς πολλοὺς et τὰ πλήθη usurpant Attici. Ita *Æsch.* supra §. 43. Λέγει γάρ που, παιδεύων τὰ πλήθη, *respublicas, liberas civitates.* STOCK.

Ἀκούουσιν] Solita [illegible] post finitam periodum Codd. Guelph. Aug. Vindob. et Regii γ.ι.ζ. addunt εἰκότως. Distincte et Emphatice. TAYLOR. Deest εἰκότως in ed. Tayl.

ιϛ´. Ἀποδομένων] [Ita Tayl.] Ἀποδεδομένων Ven. Ital. Lindenb. et Obsop. Codd. approbante Obsopœo. Ego tamen ἐπέχω. TAYLOR.

Ἀποδεδομένων] Formam ἀποδεδομένων quam Reiskius ex Aug. sec. intulit, ex lectione codicum quorundam ἀποδεδομένων ortam, certe corruptam esse patet. Nam ἀπεδόμην significat *vendidi*, ἀποδίδομαι *venditus sum.* WUNDERL.

Τὴν δὲ] F. τῶνδε. MARKLAND.

Τούτου] F. τοῦ, i. e. τίνος, cum Interrogatione. IDEM.

Καὶ τί κακὸν οὐχὶ πασχόντων] Τί ἀντὶ τοῦ οὐδὲν dixit, *et nihil non mali patientibus.*

242 οὐχὶ πασχόντων πᾶσα ἡ οἰκουμένη μεστὴ γέγονε προδοτῶν. τί δ' Ἀρίστρατος ἐν Σικυῶνι, καὶ τί Περίλαος ἐν Μεγάροις; οὐκ ἀπερριμμένοι; Ἐξ ὧν καὶ σαφέστατ' ἄν τις ἴδοι, ὅτι ὁ μάλιστα φυλάττων τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα καὶ πλεῖστα ἀντιλέγων τούτοις, οὗτος ὑμῖν, Αἰσχίνη, τοῖς προδιδοῦσι καὶ μισθαρνοῦσι τὸ ἔχειν ἐφ' ὅτῳ δωροδοκήσετε περιποιεῖ, καὶ διὰ τοὺς πολλοὺς τούτους καὶ τοὺς ἀνθισταμένους τοῖς ὑμετέροις βουλήμασιν ὑμεῖς ἐστὲ σῶοι καὶ ἔμμισθοι, ἐπεὶ διά γ' ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν ἀπολώλειτε.

ιϛ'. Καὶ περὶ μὲν τῶν τότε πραχθέντων ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν, καὶ ταῦθ' ἡγοῦμαι πλείω τῶν ἱκανῶν εἰρῆσθαι. αἴτιος δ' [1] οὑτοσί, ὥσπερ ἑωλοκρασίαν τινά μου τῆς πονηρίας τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀδικημάτων κατασκεδάσας, ἣν ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τοὺς νεωτέρους τῶν πεπραγμένων ἀπολύσασθαι. παρηνώχλησθε δὲ καὶ ὑμεῖς ἴσως, οἱ καὶ πρὶν ἐμὲ εἰπεῖν ὁτιοῦν εἰδότες τὴν τούτου τότε μισθαρνίαν. Καίτοι φιλίαν γε καὶ ξενίαν αὐτὴν ὀνομάζει, καὶ νῦν εἶπέ που λέγων ὁ τὴν Ἀλεξάνδρου ξενίαν ὀνειδίζων ἐμοί. ἐγώ σοι ξενίαν Ἀλεξάνδρου; πόθεν λαβόντι ἢ πῶς ἀξιωθέντι; οὔτε Φιλίππου [2] φίλον οὔτ' Ἀλεξάνδρου [3] ξένον εἰ-

[1] † οὗτος [2] † ξένον [3] † φίλον

Sic idem alibi, ἀξιοῦντος δὲ τούτου, καὶ πολλὰ δεηθέντος ἐμοῦ, καὶ τί οὐχὶ ποιήσαντος, καὶ τοῦτο ὑπέμεινα. Ex edit. Hervag.

Ἀπολώλειτε] V. Var. Lect.—v. 7. τούτων, et v. 16. ὁτιοῦν εἰπεῖν, et v. 17. φιλίαν τε Tayl.

ιϛ. Ἑωλοκρασίαν] In numero τῶν αὐθαδῶν καὶ τολμηρῶν διανοημάτων recenset Hermogenes pag. 409. Vocem istam elucidat Scholiastes noster ad locum, Suidas, Photius MS. Etym. M. pag. 352. et Æmilius Portus cap. 5. de Compotatione Veterum Græcorum. Taylor.

Ὥσπερ ἑωλοκρασίαν] "Moris fuit apud Athenienses, ut in ludis publicis, qui potandi causa conveniebant, per totam sæpe noctem comissationem producant. Quod si quis vino gravis obdormiscebat, et poculum dimittebat suum, reliqui mane arreptum istud poculum in caput ejus irridentes infundebant." Hanc igitur *vini hesterni mixturam* ἑωλοκρασίαν appellabant. Stock.

Παρηνώχλησθε κ. τ. λ.] Demosthenes monet, sibi necessario fuisse de iis, quas hucusque explanasset, rebus accuratius disputandum, ne juniores, scelerum falso sibi impositorum specie decepti, in se exasperarentur. Qui autem Æschinis corruptelam et nequitiam jam pridem compertam habuissent, ii, verendum sibi esse addit, ne ex hac orationis suæ parte molestiam aliquam ceperint. Verba ipsa, quibus hanc posteriorem sententiam complectitur, hæc sunt: Παρηνώχλησθε δὲ ὑμεῖς ἴσως, οἱ, καὶ πρὶν ἐμὲ ὁτιοῦν εἰπεῖν, εἰδότες τὴν τούτου τότε μισθαρνίαν. In libris, qui usque in hunc diem editi sunt, omnibus legitur ὁτιοῦν εἰπεῖν, et præponunt fere scriptores verbis suis vocabula ὁτιοῦν et οὐδοτιοῦν, ut advers. Lept. οὐδοτιοῦν ἐποίησε. Itaque temere Reiskius εἰπεῖν ὁτιοῦν transposuit. Sed hoc levius. Vulgo Παρηνώχλησθε δὲ καὶ ὑμεῖς omnes libri et editi et scripti habent, excepto Aug. pr., a quo voculam καὶ recte abesse, sensus loci manifesto docet. Juniores enim inde traxisse molestiam, ubi dixerat Demosthenes? Et particulæ δὲ καὶ quomodo usurpentur, disce ex §. ιδ'. Ὅτε γὰρ περιιὼν ὁ Φίλιππος Ἰλλυριοὺς καὶ Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων, κατεστρέφετο. Wunderl.

Ξένον—φίλον] Forte mutandæ sunt sedes

ποιμ' ἂν ἐγώ σε, οὐχ οὕτω μαίνομαι, εἰ μὴ καὶ τοὺς θεριστὰς καὶ τοὺς ἄλλο τι μισθοῦ πράττοντας φίλους καὶ ξένους δεῖ καλεῖν τῶν μισθωσαμένων. ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλὰ μισθωτὸν ἐγώ σε πρότερον Φιλίππου καὶ νῦν Ἀλεξάνδρου καλῶ, καὶ οὗτοι πάντες. εἰ δ' ἀπιστεῖς, ἐρώτησον [1] αὐτους. μᾶλλον δ' ἐγὼ τοῦθ' ὑπὲρ σοῦ ποιήσω. Πότερον [2] ὕμιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μίσθωτος Αἰσχίνης ἢ ξένος εἶναι Ἀλεξάνδρου δοκεῖ; Ἀκούεις, 243

[1] † αὐτοὺς [2] † ὑμῖν

harum vocum. Οὔτε Φιλίππου φίλον, οὔτ' Ἀλεξάνδρου ξένον etc. ut sibi constet Objectio, quæ erat ξενία Alexandri, non φιλία. MARKLAND. v. 4. desunt vv. οὐκ ἔστι in ed. Tayl.

Μίσθωτος] Neminem fugit, qui de Accentibus scripsit, Fabula illa, quam contexuit de hac re Ulpianus noster. Quibus ut satisfaciam, moneo scribi hanc vocem cum accentu in antepenultima, in Editt. Ald. Felician. Hervag. 1ma. Benenat. et MSS. Ven. et Guelph. Cum accentu vero in ultima, μισθωτὸς scil. in Hervagiana posteriore, in MSS. Paris. Reg. β. Harl. et Ask. Ἑκὼν ἐβαρβάρισεν, inquit Ulpianus, in voce Μίσθωτος, ideo ut, ejus pronunciationem emendante Curia, eam ab iis vocem eliceret, quam vellet. De ea re agit Robertellus in Variis Lectionibus. Huc spectasse nonnullis videntur verba Quintiliani V. 13. *Ita vero adversus omnes et recepta, et non inhumana Conquestio, si callide quid tacuisse, breviasse, obscurasse, distulisse dicuntur.* Ubi ACUISSE omnes veteres Codd. Quintiliani. Ego profecto Ulpiani istud commentum non valde probo: Erat tamen in eo populo Aurium quædam Religio, quæ non longe abhorreret a tali historia. *Atheniensium*, inquit Cicero Orat. §. 8. *semper fuit prudens sincerumque judicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire et elegans. Eorum religioni cum serviret Orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat.—Ad Atticorum igitur aures teretes et religiosas qui se accommodant, ii sunt existimandi Attice dicere.* Idem etiam III. de Orat. 50. (non in Bruto, ut nuper laudavi, et minus accurate) *At in his si paulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, Theatra tota reclamant.* Idque non Athenis solum verum etiam Romæ. Quibus addere liceat lepidam istam narratiunculam de Theophrasto, quæ ab eodem ibid. memoratur, §. 46. *Ut Ego jam non mirer illud Theophrasto accidisse, quod dicitur, cum percontaretur ex anicula quadam, quanti aliquid venderet, et respondisset illa, atque addidisset: Hospes, non pote minoris: tulisse eum moleste, se non effugere hospitis speciem, cum ætatem ageret Athenis, optimeque loqueretur.* Jam quid illud, quod legitur apud Plutarchum in Demosthene inter vitas X. Oratorum: [p. cccxciii. tom. I.] Ὤμνυε δὲ καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν, προπαροξύνων Ἀσκλήπιον, καὶ παρεδείκνυεν, αὐτὸν ὀρθῶς λέγοντα· εἶναι γὰρ τὸν θεὸν ἤπιον. καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλάκις ἐθορυβήθη. σχολάσας δὲ Εὐβουλίδῃ τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ, ἐπανορθώσατο πάντα. Adhuc etiam de eleganti Auditione Veterum. Scribitur in Oreste Euripid. ver. 279.

Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ.

Ubi σχ. Κεκωμῴδηται ὁ στίχος δι' Ἡγέλοχον τὸν ὑποκριτήν. οὐ γὰρ φθάσαντα διελεῖν τὴν συναλοιφὴν, ἐπιλείψαντος τοῦ πνεύματος, τοῖς ἀκροωμένοις τὴν γαλῆν δόξαι λέγειν, τὸ ζῶον, ἀλλ' οὐχὶ τὰ γαληνά. Hæc eo libentius annoto, ne quis temerarium nimis judicium de Pronunciatione, atque de Auribus Antiquorum ferat. Quis de Numeris eorum, quis de Accentibus, quis de modulatione Vocis digne scripserit? Grammaticorum præstantissimus, ex eorum numero, qui citra renatas literas scripserunt, profitetur se multa horum nescire. Ego me nescire profitebor, donec aliquis ea expediverit, quæ modo ex Euripidis Scholiaste protulimus. Ut jure scriberet Cicero, *Aurium judicium fuisse superbissimum.* TAYLOR. v. 5. Φιλ. πρότ. Tayl.

Μίσθωτος] Diversa narrant scriptores de arte qua est usus Noster, cum adeo fidenter ad judices provocavit. Notissima est fabula, quam de hac re memoriæ prodidit Ulpianus. "Consulto (inquit) in barbarismum deflexit Orator in voce μίσθωτος, accentum rejiciendo in primam syllabam, quæ cadere debuit in ultimam. Quo factum est, ut vitiosam pronuntiationem emendante curia, omnibusque τὸ μισθωτὸς recinentibus, (*erat enim Atticorum aurium superbissimum judicium*) eam ab iis responsionem elicuit, quam dari sibi exoptavit." Alii dicunt

ἃ [1] λέγουσιν. Βούλομαι τοίνυν ἤδη καὶ περὶ τῆς γραφῆς αὐτῆς ἀπολογήσασθαι καὶ διεξελθεῖν τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ, ἵνα καίπερ εἰδὼς Αἰσχίνης ὅμως ἀκούσῃ, δι' ἅ φημι καὶ τούτων τῶν προβεβουλευμένων καὶ πολλῷ μειζόνων ἔτι τούτων δωρεῶν δίκαιος εἶναι τυγχάνειν. Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν [2] αὐτὴν λαβών.

ΓΡΑΦΗ.

ιζʹ. Ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος, Ἐλαφηβολιῶνος ἕκτῃ ἱσταμένου, Αἰσχίνης Ἀτρομήτου Κοθωκίδης ἀπήνεγκε πρὸς τὸν ἄρχοντα παρανόμων γραφὴν κατὰ Κτησιφῶντος τοῦ Λεωσθένους Ἀναφλυστίου, ὅτι ἔγραψε πα-

[1] † λέγουσι; [2] ταύτην

in gratiam Demosthenis respondisse Menandrum comicum, amicum ejus, qui unus fuit ex judicibus: quod, habita temporum et ætatum ratione, negat potuisse fieri Petitus, LL. Att. IV. 1. Verum ita ferme comparata natura vulgi est, ut vix cuiquam dubium esse possit, quin aculeatam eam ἀναισχύντου ῥήτορος interrogationem, præsertim gratia apud se et auctoritate valentis, risu sit plausuque excepturum. Stock.

Ἀπολογίσασθαι] [Ita Tayl.] Ἀπολογήσασθαι Editi et MSS. Nescio, unde Wolfius arripuerit. Solus enim, et lectore non admonito, ita excudi fecit. Non enim arbitror eum hac glossa Suidæ adductum recessisse a membranis. Ἀπολογίζω. Τὸ Ἀποδιώκω, καὶ Ἀποβάλλω, ὅπερ οὐ προσδέχομαι. σημαίνει δὲ καὶ τὸ Ἀπολογαριάζω. καὶ τὸ ἀπολογίσασθαι, τὸ ἐπεξελθεῖν ἕκαστα. Δημοσθένης. Anne hic est locus, de quo Lexicographus? Vide Not. ad p. 1302. 19. R. Tom. III. p. 630. l. 4. T. Taylor.

Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν ταύτην λαβὼν] Lectionem ταύτην, quam ex paucis libris intulit Reiskius, nunc mallem cum pristina αὐτὴν commutassem. Utrumque quidem et αὐτὸς et οὗτος in usu fere est, ubi scriba ad prælegenda instrumenta causarum quævis postulatur, sed diversa puta significatione. Αὐτὸς, ut Latinorum *ipse* ponitur, quando, re aliqua proposita, ad literas publicas, quæ idem ostendant, recitandas scribam vocat orator. Tum plerumque hic sententiarum contextus cogitandus est: Non ego solum hanc rem ita esse pronuntio, sed literæ etiam publicæ eam comprobabunt. Infra §. κγʹ. *in init.* Philippum pacem rupisse contenderat, et pergit φέρε δὴ αὐτὰ τὰ ψηφίσματα. Compara præterea §. κγʹ. *post med.* λδʹ. λςʹ. ex oratione in Mid. §. 14. 15. adv. Lept. §. 23. 28. 35. 56. 74. 78. ex Æsch. oratione in Ctesiph. §. ζʹ. θʹ. ιγʹ. ιαʹ. κιʹ. Adde Cic. p. Rosc. Amer. c. 9. §. 25. *Itaque decurionum decretum fit, ut &c.* Paucis interjectis sequitur: *Atque ipsum decretum, quæso, cognoscite.* Pronomine autem demonstrativo οὗτος, tum posito, scriptum illud, quod recitari vult orator, digito scribæ indicari statuo, idemque Wolfius ad Lept. §. 23. statuisse videtur, secutus loca adv. Lept. §. 95. Ὅτι τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὸ ψήφισμα τουτί! et p. Cor. §. νʹ. *in fin.* Δὸς δέ μοι τὰ δόγματα ταῦτα. et §. ξγʹ. *in fin.* At pronomen substantivo suo præponitur, ubi particula καὶ inseritur. Demosth. p. Cor. κςʹ. Καί μοι λέγε καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών! λέγε! §. θʹ. et ξβʹ. *in fin.* adv. Lept. 42. Hinc utrumque conjunctum reperiri non miraberis, ut §. πυʹ. *in fin.* Λέγε δ' αὐτὸ τουτὶ τὸ ἐπίγραμμα, et §. λεʹ. Itaque non erunt, puto, qui hoc loco ταύτην præferant, quasi plures γραφαὶ affuissent, ex quibus eam, quam recitari postulabat, digito demonstrari necesse fuisset. Verba Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν αὐτὴν λαβών! hunc sensum, ni fallor, habent: *Sed, antequam ad capita libelli respondeam, libellum ipsum recitari volo;* et qua de causa id voluerit Demosthenes, §. ιαʹ. ostenditur. Wunderl.

Χαιρώνδου] [Ita Tayl.] Hervag. ed. habet Χαιρώνδου. Charondam nominat eum Diodor. Sic. libr. XVI. pag. 146. ed. Wesselingii: ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρώνδου— (Olymp. CX. ann. III.): ubi Wesselingius hæc annotat: "Non aliter Plutarch. tom. II. pag. 892. F. Æschines Orat. de legat. falsa pag. 50. ἐπὶ Χαιρώνδου et Demosth. Orat. de Corona pag. 143. et 149. ubi tamen scripti codd. Χαιρωνίδου, quomodo Dionys. in Dinarch. pag. 116. quod idem, sed plenius." Confer quoque Petitum in comment. ad leg. Attic. p. 340. ibique Wesseling. ubi noster locus illustratur. Harl. Vid. Var. Lect.

Αἰσχίνης—κατὰ Κτησιφῶντος] *Diem dixit*

ράνομον ψήφισμα, ὡς ἄρα δεῖ στεφανῶσαι Δημοσθένην Δημοσθένους
[1]Παιανιᾶ χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τοῖς
μεγάλοις τραγῳδοῖς καινοῖς, ὅτι στεφανοῖ ὁ δῆμος Δημοσθέ-
νην Δημοσθένους [1]Παιανιᾶ χρυσῷ στεφάνῳ ἀρε-
τῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας, ἧς ἔχων διατελεῖ εἴς τε τοὺς
Ἕλληνας ἅπαντας καὶ τὸν δῆμον [2]τῶν Ἀθη-
ναίων, καὶ ἀνδραγαθίας, καὶ διότι διατελεῖ πράτ-
των καὶ λέγων τὰ βέλτιστα τῷ δήμῳ, καὶ πρόθυμός
ἐστι ποιεῖν ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθόν—πάντα ταῦτα
ψευδῆ γράψας καὶ παράνομα, τῶν νόμων οὐκ ἐώντων πρῶτον μὲν
ψευδεῖς γραφὰς εἰς τὰ δημόσια γράμματα καταβάλλεσθαι, εἶτα τὸν
ὑπεύθυνον στεφανοῦν· ἔστι δὲ Δημοσθένης τειχοποιὸς καὶ ἐπὶ τῷ θεωρικῷ
τεταγμένος· ἔτι δὲ μὴ ἀναγορεύειν τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις
τραγῳδῶν τῇ καινῇ, ἀλλ' ἐὰν μὲν ἡ βουλὴ στεφανοῖ, ἐν τῷ βουλευ- 244
τηρίῳ ἀνειπεῖν, ἐὰν δ' ἡ πόλις, ἐν Πνυκὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Τίμημα τά-

[1] † παιανιέα

[2] τὸν

Ctesiphonti, vel, *reum postulavit, quod legem perperam tulisse diceret*, vel, *ob rogutionem adversus legum interdicta promulgatam*. Id enim est ἀποφέρειν ἢ ἀπενέγκειν γραφὴν, *deferre aliquem et postulare*. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀρετῆς] Notent hic tirones usum vocabuli ἀρετὴ, quod non solum de virtute civili et bellica, sed etiam in genere de qualibet cujusvis rei præstantia adhibetur. v. Plutarch. de audiend. poetis cap. V. pag. 42. ed. Krebsii, Kallius in specimine novæ edit. Theognid. Goetting. 1766. pag. 23. et, si vis, nostram observ. in Chrestom. græca poetica pag. 5. HARL.

Ἀνδραγαθίας] Taylorus interpretatur *benevolentiæ*, melius quam Wolfius, *fortitudinis*, quia Demosthenem in bello se minus fortem præstitisse constat. Hesychius interpretatur καλοκἀγαθία, et Seilerus, mihi amicissimus, reddidit in interpretatione teutonica, *weil er ein edelgesinnter Biedermann ist* [*because he is a noble upright man*]. Vide etiam hunc pag. 913. suæ interpr. HARL.

Θεωρικῷ] Vide ad Æschin. c. Ctesiph. pag. 416. 11. et 418. 1. R. p. 375. l. 2. et 9. T. De Theoricis pecuniis, de eo qui ἐπὶ τοῦ Θεωρικοῦ dicitur, agit doctissimus Valesius ad Harpocrat. pag. 90. 91. Item Petit. ad LL. Attic. III. 2. et IV. 10. Pollux VIII. 9. TAYLOR. De Θεωροῖς autem et Θεωρία vide, præter Petitum a Tayloro jam laudatum, Wesseling. ad Diodor. Sicul. IV. pag. 297. et Ernesti ad Xenoph. Memor. III. 3. §. 12. HARL. τῶν θεωρικῶν Tayl. V. Var. Lect.

Δεῖ] Absurde hanc vocem insinuavit Wolfius, cum abest ab omnibus. Neque ulla necessitate adductus hoc intulerit. TAYLOR. θεάτρῳ δεῖ Διον. Tayl.

Τραγῳδῶν τῇ καινῇ] S. εἰσόδῳ. Paulo ante, τραγῳδοῖς καινοῖς. In Æschine, τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν. WOLF. Vide supra annotata ad Arg. Æsch. κατὰ Κτησιφ. Not. 1. TAYLOR. V. Var. Lect.

Ἀλλ' ἐὰν] Id est ἀλλὰ κελευόντων τῶν νόμων, ἐὰν μὲν ——. REISK. Exempla hujus βραχυλογίας sunt apud Ælian. H. V. XIV. 7. Ioan. V. 42. Ioan. XIII. 18. Conf. Hoogeveen ad Viger. de idiotism. gr. diction. cap. VIII. pag. 342. HARL.

Ἐν Πυκνὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] Millies erratum est in hac voce apud Auctores, credo, eo quod forte crediderunt exscriptores ob multitudinem confertorum hominum, et quasi πυκνότητα sic dictum eum locum fuisse. Sed quod scribendum sit πνυκὶ, non vero πυκνὶ, argumentum est rectus casus, ἡ Πνὺξ, a quo πνυκὸς, et πνυκὶ et πνύκα inclinatur. Nam qualis foret rectus casus dativi πυκνί? Πύκνξ nimirum, non pronuntiabile. Ergo ubique et hic et in aliis auctoribus reponendum semper πνυκὸς, et πνυκὶ, et πνύκα. Quæ lectio etiam reperitur in melioribus editionibus. PALMER.

Πνυκὶ] Hesych. Πνὺξ, ait, τόπος Ἀθήνησι, ἐν ᾧ αἱ ἐκκλησίαι πάλαι μὲν ἤγοντο πᾶσαι, νῦν δὲ ἅπαξ, ὅταν στρατηγὸν χειροτονῶσιν. conf. Io. Meursius libr. II. Athenar. Attic. cap. 9. Petitus in comment. in leg. attic. liber. III. tit. II. pag. 304. et 378. ubi de honore coronæ et de legibus et cautelis Atheniensium fusius agitur. Lex quoque in Libanii argumento supra fuit memorata. HARL.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] Quanquam his vocibus usus sim p. 21. ad eam rem conficiendam, quam ibi volui, veruntamen si quis dixerit hic esse interpolatum in Textu, ex Glossa in margine, Ego non intercedam. Πνὺξ quidem Vox insolentior, sed non auribus Atheniensium. Vide Not. ἐν τῷ δημ. Æschin. κατὰ Κτησιφ. ιδ'. in fin. TAYLOR.

Τίμημα τάλαντα πεντήκοντα] Hinc Æschines negavit εἰρωνικῶς, ut apparet, τὸν Κτησιφῶντα ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι ἀτίμητον [Æsch. c. Ctesiph. §. σγ'.] cui propositum fuit, et Ctesiphontem, qui tantam

λαντα πεντήκοντα. Κλήτορες Κηφισοφῶν Κηφισοφῶντος Ῥαμνούσιος, Κλέων Κλέωνος Κοθωκίδης.

ιη΄. Ἃ μὲν διώκει τοῦ ψηφίσματος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτ᾽ ἐστίν. ἐγὼ δ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν τούτων πρῶτον οἴομαι δῆλον [1] ὑμῖν ποιήσειν, ὅτι πάντα δικαίως ἀπολογήσομαι. τὴν γὰρ αὐτὴν τούτῳ ποιησάμενος τῶν γεγραμμένων τάξιν, περὶ πάντων ἐρῶ [2] καθ᾽ ἕκαστον ἐφεξῆς καὶ οὐδὲν ἑκὼν παραλείψω. Τοῦ μὲν οὖν γράψαι πράττοντά με καὶ λέγοντα τὰ βέλτιστα τῷ δήμῳ διατελεῖν καὶ πρόθυμον εἶναι ποιεῖν ὅ τι ἂν δύνωμαι ἀγαθόν, καὶ ἐπαινεῖν ἐπὶ τούτοις, ἐν τοῖς πεπολιτευμένοις τὴν κρίσιν [3] εἶναι νομίζω· ἀπὸ γὰρ τούτων ἐξεταζομένων εὑρεθήσεται, εἴτ᾽ ἀληθῆ περὶ ἐμοῦ γέγραφε Κτησιφῶν ταῦτα καὶ προσήκοντα, εἴτε καὶ ψευδῆ. τὸ δὲ μὴ προσγράψαντα ἐπειδὰν τὰς εὐθύνας δῶ στεφανοῦν, καὶ ἀνειπεῖν ἐν τῷ θεάτρῳ κελεῦσαι τὸν στέφανον, κοινωνεῖν μὲν ἡγοῦμαι καὶ τοῦτο τοῖς πεπολιτευμένοις, εἴτ᾽ ἄξιός εἰμι τοῦ στεφάνου καὶ τῆς ἀναῤῥήσεως τῆς ἐν τούτοις, εἴτε καὶ μή· ἔτι μέντοι καὶ τοὺς νόμους δεικτέον εἶναί μοι δοκεῖ,

[1] † ὑμῖν [2] † καθέκαστον [3] εἶναί μοι νομίζω

mulctam solvere non posset, notare ignominia, et Demosthenem in idem discrimen adducere. Superato enim Ctesiphonte, haud dubie præjudicio illo usus, operam daturus fuisset Æschines, ut et Demosthenem vel ignominia notaret, vel ejiceret civitate, actione læsæ majestatis et perduellionis in eum instituta. Wolf.

Κλήτορες] Sunt ut plurimum ex amicis Accusatoris, qui Reo denunciant, et diem dicunt, vel saltem præsto sunt Viatoribus, et Accensis, vel iis Ministris, quorum erat id exsequi. Κλήτορες, ait Ulpianus ad hunc locum, οἱ μαρτυροῦντες τοῖς καλοῦσιν εἰς δίκην. Rursus ad Midianam §. 24. Ὁ διδοὺς τὴν γραφὴν προσέγραψεν, ὅτι κατηγορῶ τοῦδε καὶ προκαλοῦμαι (vel προσκαλοῦμαι potius) τοῦτον διὰ τοῦ δεῖνος εἰς τὸ βουλευτήριον. Vide Vales. ad Harpocrat. pag. 112. Sigon. III. de Rep. Atheniens. 4. Salmas. Observ. ad Jus Attic. et Rom. pag. 858. qui hunc ministrum ex Aristophane aliquoties describit. Adde Harpocrationem, et Lexicographos. Taylor. V. Var. Lect.

Κλήτορες] Accusatoris amici, qui ei testes aderant, jure citatum fuisse adversarium. Quod si reus omnino non citaretur, actio irrita erat; quæ ἀπρόσκλητος δίκη nominabatur. Petit. IV. 2. Stock.

ιη΄. Δικαίως ἀπολογήσομαι] Eodem sc. ordine servato, quem ipse Actor in accusationis suæ libello collocavit. Diligenter enim notandum, inquit Ulpianus, non eodem ordine Æschinem actionem intendisse, et perorasse. Libellus accusationis criminationem vitæ et rerum gestarum Demosthenis *primo* loco habet, reliqua autem *secundo*: πρῶτον μὲν, ὡς ψευδῆ γέγραφε· εἶτ᾽ ὡς παράνομα: hæc vero capita, cum ad orationem accessit Æschines, transposuit. Summo igitur consilio veri justique sibi speciem prætendit noster, cum ordinem in ipso libello constitutum sequeretur. Idem.

Τῶν γεγραμμένων] Recte se habet. Lambinus hallucinatur legendo τῷ γεγραμμένῳ. Taylor. v. 4. οἶμαι Tayl.

Ἐν τοῖς πεπολιτευμένοις] Ἐν τοῖς ἐμοὶ πεπολιτευμένοις lege. Wolf. Ἐν τοῖς ἐμοὶ πεπολιτευμένοις crediderim. Vide paulo infra. Addunt Guelph. Aug. Vindob. post εἶναι. Taylor.

Τῆς ἐν τούτοις] Quid hoc? Anne δεικτικῶς, apud *hos* cives, ut Wolfius et Etruscus interpretantur? An aliud latet? Desunt quidem hæ Voces Ven. Harl. Lind. Idem.

Ἐν τούτοις] Nempe, *coram civibus et peregrinis qui ludis aderunt*. Auger.

καθ᾽ οὓς ταῦτα γράφειν ἐξῆν τούτῳ. Οὑτωσὶ μὲν ὦ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι δικαίως καὶ ἁπλῶς τὴν ἀπολογίαν ἔγνωκα
ποιεῖσθαι, βαδιοῦμαι δ᾽ ἐπ᾽ αὐτά, ἃ πέπρακταί μοι.—
Καί με μηδεὶς ὑπολάβῃ ἀπαρτᾶν τὸν λόγον τῆς γραφῆς,
ἐὰν εἰς Ἑλληνικὰς πράξεις καὶ λόγους ἐμπέσω. ὁ γὰρ διώ-
κων τοῦ ψηφίσματος τὸ λέγειν καὶ πράττειν τὰ ἄριστά 245
με, καὶ γεγραμμένος ταῦθ᾽ ὡς οὐκ ἀληθῆ, οὗτός ἐστιν ὁ
τοὺς περὶ ἁπάντων τῶν ἐμοὶ πεπολιτευμένων καὶ πεπρα-
γμένων λόγους οἰκείους καὶ ἀναγκαίους τῇ γραφῇ πεποιη-
κώς. εἶτα καὶ πολλῶν προαιρέσεων οὐσῶν τῆς πολιτείας,
τὴν περὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις εἱλόμην ἐγώ· ὥστε καὶ
τὰς ἀποδείξεις ἐκ τούτων δίκαιός εἰμι ποιεῖσθαι.

ιθ΄. Ἃ μὲν οὖν πρὸ τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν ἐμὲ προὔλαβε καὶ κατέσχε Φίλιππος, ἐάσω· οὐδὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων εἶναι πρὸς ἐμέ· ἃ δ᾽ ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐπὶ ταῦτ᾽ ἐπέστην ἐγὼ διεκωλύθη, ταῦτ᾽ ἀναμνήσω καὶ τούτων ὑφέξω λόγον, τοσοῦτον ὑπειπών. Πλεονέκτημα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα [1]ὑπῆρχε Φιλίππῳ. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισίν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φορὰν προδοτῶν καὶ δωροδόκων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων συνέβη γενέσθαι [2]τοσαύτην, ὅσην οὐδείς πω πρότερον μέμνηται γεγονυῖαν. οὓς συναγωνιστὰς καὶ συνεργοὺς λαβὼν ὁ Φίλιππος, καὶ πρότερον κακῶς τοὺς Ἕλληνας ἔχοντας πρὸς ἑαυτοὺς καὶ

[1] † ὑπῆρξε [2] † καὶ τοσαύτην

Τοῦ ψηφίσματος] F. τὰ τοῦ ψηφίσματος. Markland.

Τῇ γραφῇ] Δοτικὴ ὀργανικὴ, διὰ τῆς γραφῆς. Nam alioqui dicendum fuisset οἰκείους τῇ ἀπολογίᾳ. Wolf. Τῆς γραφῆς videtur legisse Ulpianus. Taylor.

Ἑλληνικὰς] Sic §. 32. distinguit inter τὰ κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύματα et τὰ Ἑλληνικά. Scil. ἔν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασι καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. Markland. Id. pro ἔτι conj. τῇ v. 5. p. seq.

ιθ΄. Οὓς συναγωνιστὰς κ. τ. λ.] Quem (locum) interpretes ita latine reddidisse video: *quos suffragatores et adjutores nactus, prius quoque inter se male animatos et dissentientes Græcos magis etiam conturbavit, alios decipiendo, alios largiendo, alios omni modo corrumpendo, et in multas partes disgregavit eos.* Ubi tum interpretationem *alios—alios—alios* falsam, tum verbum *disgregavit* deterrimæ notæ, tum notionem διδόναι non recte expressam esse, mecum et senties et inique feres. Nam *omni modo corrumpere* nonne etiam notionem *largiendi* complectitur? Philippus autem partem proditorum *pretio*, partem *promissis onerabat*. Non magis igitur hoc loco significationem verbi διδόναι [scil. *offerendi*. Vid. infra §. λ΄. not. Καίτοι πόσα κ. τ. λ.] assecuti sunt interpretes, quam ejus memor fuit editor Lipsiensis in restituendo loco Dem. §. σγ΄. Εἰ τοίνυν τις ἔροιτο ὁντινοῦν, τίσι τὰ πλεῖστα Φίλιππος, ὧν κατέπραξε, διῳκήσατο, πάντες ἂν εἴποιεν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ τῷ διδόναι, καὶ τῷ διαφθείρειν τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων. Ita e codd. hæc constituenda esse, cum discrimine verborum διδόναι—διαφθείρειν evincatur, Reiskii sententiam relinquere debebam, qui articulum τῷ ante διαφθείρειν librorum nonnullorum auctoritate abjiciendum esse existimavit. Wunderl. Desunt ὁ Φιλ. in ed. Tayl.

στασιαστικῶς, ἔτι χεῖρον διέθηκε, τοὺς μὲν ἐξαπατῶν, τοῖς δὲ διδούς, τοὺς δὲ πάντα τρόπον διαφθείρων, καὶ διέστησεν εἰς μέρη πολλά, ἑνὸς τοῦ συμφέροντος ἅπασιν ὄντος, κωλύειν ἐκεῖνον μέγαν γίγνεσθαι. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει καὶ ἔτι ἀγνοίᾳ τοῦ συνισταμένου καὶ φυομένου κακοῦ τῶν ἁπάντων Ἑλλήνων ὄντων, δεῖ σκοπεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί προςῆκον ἦν ἑλέσθαι πράττειν καὶ ποιεῖν τὴν πόλιν, καὶ τούτων λόγον παρ' ἐμοῦ λαβεῖν· ὁ γὰρ ἐνταῦθ' ἑαυτὸν τάξας τῆς πολιτείας εἰμὶ ἐγώ.

246 κ'. Πότερον [1] αὔτην ἐχρῆν, Αἰσχίνη, τὸ φρόνημα ἀφεῖσαν καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς, ἐν τῇ Θετταλῶν καὶ Δολόπων τάξει συγκατακτᾶσθαι Φιλίππῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχήν, καὶ τὰ τῶν προγόνων καλὰ καὶ δίκαια ἀναιρεῖν; ἢ τοῦτο μὲν μὴ ποιεῖν—δεινὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς—, ἃ δ' ἑώρα συμβησόμενα, εἰ μηδεὶς [2] κωλύσαι, καὶ προῃσθάνετο, ὡς ἔοικεν, ἐκ πολλοῦ, ταῦτα περιϊδεῖν γιγνόμενα; Ἀλλὰ νῦν ἔγωγε τὸν μάλιστ' ἐπιτιμῶντα τοῖς πεπραγμένοις ἡδέως ἂν ἐροίμην, τῆς ποίας μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν [3] ἠβούλετ' ἄν, πότερον τῆς συναιτίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἕλλησι κακῶν καὶ αἰσχρῶν, ἧς ἂν Θετταλοὺς καὶ τοὺς μετὰ τούτων εἴποι τις, ἢ τῆς περιεωρακυίας ταῦτα γιγνόμενα ἐπὶ τῇ τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἐλπίδι, ἧς ἂν Ἀρκάδας καὶ Μεσσηνίους καὶ Ἀργείους θείημεν; Ἀλλὰ καὶ τούτων πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες χεῖρον ἡμῶν ἀπηλλάχασι. καὶ γὰρ εἰ μέν, ὡς [4] ἐκράτησε Φίλιππος, ᾤχετ' εὐθὺς ἀπιὼν καὶ

[1] † αὐτὴν [2] † κωλύσει [3] † ἐβούλετ' [4] † ἐκράτησε, Φίλιππος ᾤχετ'

Τοὺς μὲν ἐξαπατῶν, τοῖς δὲ διδοὺς, τοὺς δὲ πάντα τρόπον διαφθείρων] Sunt tria membra: nam διδοὺς h. l. est *promittens dare*, et τοὺς μὲν—τοῖς δὲ intellige *partem—parti*, scil. proditorum. HARL.

Ἁπάντων] Sensui videtur deesse τῶν ἄλλων ἁπάντων, ut §. κ'. τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Nam τῶν ἁπάντων Ἑλλήνων includit Athenienses, contra suam ipsius Hypothesin. Sic infra, §. 57. μὴ μόνον ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Vide tamen supra p. 62. v. 18. et ult. MARKLAND.

κ'. Πλεονεξίας] *Melioris conditionis*: hunc enim significatum frequenter habet, sive etiam *melioris conditionis captationem* innuit. Xenoph. Cyropæd. libr. I. sect. 19. pag. 75. edit. Welsii, Isocrat. Paneg. cap. II. pag. 15. ed. Mori. Ut autem πλεονεκτεῖν etiam denotat *auferre, præripere*, Xenoph. libr. mem. pag. 77. ita etiam πλεονεξία eandem assumit significationem *avaritiæ* et αἰσχροκερδείας. Ælian. V. H. III. cap. 16. §. 2. Isocrat. Pan. 31. p. 77. ubi vide Morum. Conf. Budæi comment. græc. ling. pag. 858. edit. Rob. Steph. Hinc etiam indicat *opes majores injuste acquisitas*. Isocr. Paneg. cap. 49. p. 132. Deinde addidit ἰδίας, *privatæ*, quæ ad unum pertinet, et opponitur τῇ κοινῇ, ut Isocr. Paneg. c. II. p. 12. ubi vide Morum: aut δημοσίᾳ, v. Ruhnken. ad Timæum p. 107. HARL.

Καὶ γὰρ εἰ] Græci eleganter adhibent, pro εἰ καὶ, *etsi*. v. Viger. de idiotism. gr. dict. pag. 369. IDEM.

Ὤχετ' — ἀπιὼν] *Celeriter, continuo abi-*

μετὰ ταῦτ᾽ ἦγεν ἡσυχίαν, μήτε τῶν αὑτοῦ συμμάχων
μήτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μηδένα μηδὲν λυπήσας, ὅμως ἦν
ἄν τις κατὰ τῶν οὐκ ἐναντιωθέντων οἷς ἔπραττεν ἐκεῖνος
μέμψις καὶ κατηγορία· εἰ δ᾽ ὁμοίως ἁπάντων τὸ ἀξίωμα,
τὴν ἡγεμονίαν, τὴν ἐλευθερίαν περιείλετο, μᾶλλον δὲ καὶ
τὰς πολιτείας ὅσων ἠδύνατο, πῶς οὐχ ἁπάντων ἐνδοξότατα
ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε ἐμοὶ πεισθέντες; Ἀλλ᾽ ἐκεῖσ᾽ ἐπανέρ-
χομαι.

κά. Τί τὴν πόλιν, Αἰσχίνη, προςῆκε ποιεῖν, ἀρχὴν καὶ
τυραννίδα τῶν Ἑλλήνων ὁρῶσαν ἑαυτῷ κατασκευαζόμενον
Φίλιππον; ἢ τί τὸν σύμβουλον ἔδει λέγειν ἢ γράφειν τὸν 247
Ἀθήνησιν ἐμέ—καὶ γὰρ τοῦτο πλεῖστον διαφέρει—, ὃς
συνῄδειν μὲν ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης,
ἀφ᾽ ἧς αὐτὸς ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβην, ἀεὶ περὶ πρωτείων καὶ
τιμῆς καὶ δόξης ἀγωνιζομένην τὴν πατρίδα, καὶ πλείω σώ-
ματα καὶ χρήματα ἀναλωκυῖαν ὑπὲρ φιλοτιμίας καὶ τῶν
ἅπασι τοῖς Ἕλλησι συμφερόντων, ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
ὑπὲρ αὑτῶν ἀναλώκασιν ἕκαστοι· ἑώρων δ᾽ αὐτὸν τὸν Φί-
λιππον, πρὸς ὃν ἦν [1] ἡμῖν ὁ ἀγών, ὑπὲρ ἀρχῆς καὶ δυνα-
στείας τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένον, τὴν κλεῖν κατεαγότα,
τὴν χεῖρα, τὸ σκέλος πεπηρωμένον, πᾶν ὅ τι ἂν βουληθείη
μέρος ἡ τύχη τοῦ σώματος παρελέσθαι, τοῦτο ῥᾳδίως καὶ

[1] ὑμῖν

isset. ἰὼν enim et ἐλθὼν cum alio verbo junctum animi promtitudinem et celeritatem actionis eleganter indicat. v. Dorville ad Chariton. pag. 297. et supra §. ιβ΄. Idem.

Τῶν ἐναντιωθέντων] Κατὰ τῶν οὐκ ἐναντιωθέντων, addita negatione. Wolf. Necessaria ista Negativa deest quidem in Editt. Aldi et Benenati. Deest etiam in Lindenb. et MSS. Feliciani. Hervagius autem post Felicianum reduxit, et agnoscit Reg. η. aliique, Guelph. Vindob. Harl. Ask. et Aug. Miror sane abesse potuisse. Verum omisit quoque Hermogenes, qui pag. 268. ita laudat hoc comma Demosth. Καὶ γὰρ, εἰ μὲν ὡς ἐκράτησε Φίλιππος, ᾤχετο εὐθέως ἀπιὼν, καὶ μετὰ ταῦτα ἦγεν ἡσυχίαν, μηδένα μήτε τῶν ἑαυτοῦ συμμάχων, μήτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀδικῶν, ὅμως ἦν ἄν τις κατὰ τῶν ἐναντιωθέντων οἷς ἔπραττεν ἐκεῖνος, μέμψις καὶ κατηγορία· εἰ δὲ ὁμοίως ἁπάντων τὸ ἀξίωμα, τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὰ ἑξῆς. Restituit etiam optimus P. Victorius XI. Var. Lect. 14. Taylor. v. 13. συνῄδ. μὲν ἐκ π. τοῦ Tayl.

Ἀναντιωθέντων] Libri MSS. editique antiquiores habent ἐναντιωθέντων: cumque sensus negationem requirat, reponendum censui ἀναντιωθέντων, potius quam οὐκ ἐναντιωθέντων, (quomodo plerique emendant): scriba facili lapsu in prima vocali offendente. Stock.

κά. Ἀφ᾽ ἧς] h. e. *a quo die* cœpi in hunc suggestum adscendere. Harl. V. Var. Lect.

Ἀναλωκυῖαν] [Vid. Var. Lect.] Modo, deletis αἳ τὰ [ita Tayl.], quæ in plurimis et præstantioribus desunt, restitue ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὑπὲρ αὑτῶν ἀνηλώκασιν ἕκαστοι. Taylor. Mox v. 19. ἦν et v. 21. ἂν desiderantur in ed. Tayl.

Τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένον] Percussus est Philippus, oculum apud Methonam; claviculam, apud Illyrios; manum ac tibiam apud Scythas. *Scholiast.* Stock.

Κλεῖν] Vide Etym. M. 518. 25. qui hunc locum laudat. Laudat quoque Herodianus Grammaticus, qui Phrynicho

ἑτοίμως προϊέμενον, ὥστε τῷ λοιπῷ μετὰ τιμῆς καὶ δόξης ζῆν. Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτό γ' οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν τολμήσειεν, ὡς τῷ μὲν ἐν Πέλλῃ τραφέντι, χωρίῳ ἀδόξῳ τότε γ' ὄντι καὶ [1] σμικρῷ, τοσαύτην μεγαλοψυχίαν προσῆκεν ἐγγενέσθαι, ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς ἐπιθυμῆσαι καὶ τοῦτ' εἰς τὸν νοῦν ἐμβαλέσθαι· ὑμῖν δ' οὖσιν Ἀθηναίοις, καὶ καθ' ἡμέραν ἑκάστην ἐν πᾶσι καὶ λόγοις καὶ θεωρήμασι τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς ὑπομνήμαθ' ὁρῶσι, τοσαύτην κακίαν ὑπάρξαι, ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας αὐτεπαγγέλτους ἐθελοντὰς παραχωρῆσαι Φιλίππῳ. οὐδ' ἂν εἷς ταῦτα φήσειε. Λοιπὸν τοίνυν ἦν καὶ ἀναγκαῖον ἅμα, πᾶσιν οἷς ἐκεῖνος ἔπραττεν ἀδικῶν ὑμᾶς ἐναντιοῦσθαι δικαίως. τοῦτ' ἐποιεῖτε μὲν [2] ἐξ ἀρχῆς ὑμεῖς, εἰκότως καὶ προσηκόντως,

[1] † μικρῷ

[2] ὑμεῖς † ἐξαρχῆς

subjungi solet, et Pollux X. 4. Taylor.

Πέλλῃ] Pelle sedes fuit regum Macedonum. Pompon. Mela de situ orbis libr. II. cap. 3. ab init. "Tum Macedonum populi, quæ urbes habitant, quarum Pelle et maxima et illustris. Alumni efficiunt, Philippus, Græciæ domitor, Alexander, etiam Asiæ." Harl.

Θεωρήμασι] Forte θεάμασι. Nam τὰ θεωρήματα sunt τῶν τεχνικῶν. Wolf.

Αὐτεπαγγέλτους] Vide infra ad Not. ἐπαγγελ. Arg. ad Dem. περὶ Παραπρεσβ. in fin. H. Steph. in Thes. L. Gr. T. I. col. 21. locum hunc merito habet suspectum, et miratur, unde profluxerit istud ἐθελοντάς. Dixi nuper ad §. ϛ'. Ἐθέλοντας habuit, corrupte, Editio Lutetiana. Quod in Regiis, β. γ. ε. ζ. η. reducitur. Tayl.

Αὐτεπαγγέλτους] Doctus hic Britannus in obss. ad Libanii argumentum in Æschinis [Demosth.] orat. περὶ Παραπρεσβ. loc. mem. significationes vocabuli ἐπαγγελία et ἐπαγγέλλειν inquirens hæc observat: ἀπαγγέλλειν, vox intra limites unius fere significationis contenta et conclusa, nihil dicit, nisi *renunciare*, id est, *simpliciter enarrare, quæ gesta sunt et quo modo* — ἐπαγγελία interea 1) de eo dicitur, *qui aliquid in se præstandum suscepit, qui sponte agit, non coactus aut invitus.* Ita de Corona §. 42. Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγειλάμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν. Sic adv. Leptin. pag. 469. ed. Reisk. ὁρῶν σπανίζοντα τὸν δῆμον χρημάτων, τάλαντον ἔδωκεν αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος, id est: *ultro, sponte sua.* vide Wolf. ad locum. Similiter fere de Corona §. λγ'. ὧν μέντοιγε ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα. Inde aliquoties cum quadam plenitudine dicitur αὐτεπαγγέλτους, ἐθελοντὰς, ut de Corona §. κα'. (qui est hic noster locus). Et profecto non solummodo cum plenitudine, sed tanta similitudine etiam, ut nonnulli posteriorem vocem, pro Glossa damnatam, ejicere non dubitarent. 2) Deinde significat, *polliceri, fidem dare et se obstringere ad aliquid præstandum* —. Ἐπαγγέλλεσθαι in 3tio et leviter inflexo sensu est *operis formam proponere; rem seu argumentum futurum delineare, et rationem instituere istius, quod esset exsequendum.* 4) Est *petere*, sive *rogare*. Dubitare nos non sinit Ulpianus: Τὸ μὲν ἐπαγγέλλεσθαι αἰτεῖν σημαίνει. Rursus ille: ἐπαγγελίαν] πρόσταξιν ἢ αἴτησιν. Et rursus ἐπαγγείλασθαι] ἀντὶ αἰτῆσαι — —. Ultimo denique 6) ἐπαγγελία est vox juridica. Δοκιμασίαν, inquit Æschines c. Timarch. ἐπηγγείλατο Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος. Plurimis exposuit scriptor eruditus ad LL. Attic. libr. III. tit. III. Taylor cunctas has significationes auctoritatibus idoneis probavit: nobis vero loca omnia huc transscribere ab instituto alienum videbatur; neque tamen junioribus amicis, quibus exemplum Taylorianum videre forte non contingit, illam observationem in compendium redactam invidere voluimus, atque a severioribus judicibus veniam confidimus nos impetraturos. Ceterum ἀπαγγέλλειν et ἐπαγγέλλειν a librariis sæpissime permisceri, observat idem ille doctus Britannus, testesque laudat D'Orvillium ad Charit. pag. 413. et Alberti ad Act. Apost. XXIII. 21. Harl. v. 6. deest τὸν in ed. Tayl.

ἔγραφον δὲ [1] καὶ συνεβούλευον ἐγὼ καθ' οὓς ἐπολιτευόμην 248
χρόνους. Ὁμολογῶ.

κβ'. Ἀλλὰ τί ἐχρῆν με ποιεῖν; ἤδη γάρ σε ἐρωτῶ, πάντα [2] τἄλλα ἀφείς, Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτίδαιαν, Ἁλόννησον· οὐδενὸς τούτων μέμνημαι· Σέῤῥιον δὲ καὶ Δορίσκον καὶ τὴν Πεπαρήθου πόρθησιν καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἡ πόλις ἠδίκητο, οὐδ' εἰ γέγονεν οἶδα. Καίτοι σύ γ' ἔφησθά με ταῦτα λέγοντα εἰς ἔχθραν ἐμβαλεῖν τουτουσί, Εὐβούλου καὶ Ἀριστοφῶντος καὶ Διοπείθους τῶν περὶ τούτων ὄντων ψηφισμάτων, οὐκ ἐμῶν, ὦ λέγων [3] εὐχερῶς ὅ τι ἂν βουληθῇς! [4] Οὐδὲν νῦν περὶ τούτων ἐρῶ. Ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν, καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν, καὶ καταλαμβάνων Ὠρεόν, καὶ κατασκάπτων Πορθμόν, καὶ καθιστὰς ἐν μὲν Ὠρεῷ Φιλιστίδην τύραννον, ἐν δ' Ἐρετρίᾳ Κλείταρχον, καὶ τὸν Ἑλλήσποντον ὑφ' ἑαυτῷ ποιούμενος, καὶ Βυζάντιον πολιορκῶν, καὶ πόλεις Ἑλληνίδας [5] τὰς μὲν ἀναιρῶν, εἰς [5] τὰς δὲ τοὺς φυγάδας κατάγων, πότερον ταῦτα πάντα ποιῶν ἠδίκει καὶ παρεσπόνδει καὶ ἔλυε τὴν εἰρήνην, ἢ οὔ; καὶ πότερον φανῆναί τινα τῶν Ἑλλήνων τὸν ταῦτα κωλύσοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχρῆν, ἢ μή; Εἰ μὲν γὰρ μὴ ἐχρῆν, ἀλλὰ τὴν Μυσῶν λείαν καλουμένην τὴν Ἑλλάδα οὖσαν ὀφθῆναι ζώντων Ἀθηναίων καὶ ὄντων, περιείργασμαι μὲν

[1] † καὶ συνεβούλευον καὶ ἐγὼ [2] † τὰ ἄλλα [3] εὐχερῶς πᾶν ὅ, τι [4] † οὐδὲ [5] ἂς

κϛ'. Ἀλλὰ τί &c.] Quam simpliciter, quiete, modeste, at graviter diu dixerat! Nunc inardescit, ut Seilerus jam animadvertit. Appellat Æschinem: conglomerat argumenta, et animi quadam vehementia recenset, quæ Philippus injuste et contra pacem patraverit. Quam scite intexit laudem Atheniensium: *ζώντων* ΑΘΗΝΑΙΩΝ *καὶ ὄντων*. Redit ad Æschinem. En oratorem summum! Vide fulmina et artificium! Simili pæne modo Cicero pro Ligario cap. I. *Habes igitur, Tubero, quod est accusatori maxime optandum, confitentem reum.* Idem. v. 10. ψηφ. ὄντων Tayl.

Οὐδ' εἰ γέγονεν οἶδα] Οὐ προσποιοῦμαι εἰδέναι, ἀφίημι, ἐπιλανθάνομαι. Wolf.

Σφετεριζόμενος] Citatur a Demetrio Phal. §. 293—4. et ab Hermogene passim. Taylor.

Ὑφ' ἑαυτῷ] V. annotata ad §. ιβ'. Idem.

Μυσῶν λείαν] Explicant Parœmiographi, et Ulpian. ad loc. Idem. vv. 17. 18. pro τάς, τινὰς Tayl.

Μυσῶν λείαν] Proverbium in eos, qui impune a quibuslibet læduntur ac diripiuntur. Ortum a Mysis, Hellesponti accolis, infami ignavia: unde *Μυσῶν λεία*, et *Μυσῶν ἔσχατος* scommata sunt veterum sermone trita ac celebrata. Testantur Strabo Geog. l. 12. et Cic. pro Flacco. Narrant παροιμιογράφοι ab eo tempore invaluisse proverbium, quo tempore Mysi, absente Telepho rege, qui Græcis errantibus viam in Trojam monstravit, finitimorum incursationibus male vexati sunt. Vid. Erasmi Chiliad. Stock.

Μυσῶν λείαν] Proverbium est *Mysorum præda*, de quo Eras. quo quidem in loco scioli depravarunt pro Mysorum *miserorum*, in translatione Leonardi Aretini. Eras. *Ex edit.* Hervag.

Ὄντων] F. ζώντων Ἀθηναίων, καὶ ἰδόντων. Vid. Homer. Iliad. A. 88. Heliodor. IV. 2. Markland. Non intelligo, quid in-

ἐγὼ περὶ τούτων εἰπών, περιείργασται δ' ἡ πόλις ἡ πεισθεῖσα ἐμοί, ἔστω δ' ἀδικήματα πάντα ταῦθ' ἃ πέπρακται καὶ ἁμαρτήματα ἐμά· εἰ δ' ἔδει τούτων [1]τινὰ κωλυτὴν
249 φανῆναι, τίνα ἄλλον ἢ τὸν Ἀθηναίων δῆμον προςῆκε γενέσθαι.

κγ'. Ταῦτα τοίνυν ἐπολιτευόμην τότ' ἐγώ, καὶ ὁρῶν καταδουλούμενον πάντας ἀνθρώπους ἐκεῖνον ἠναντιούμην, καὶ προλέγων καὶ διδάσκων μὴ προΐεσθαι ταῦτα Φιλίππῳ διετέλουν. Καὶ μὴν τὴν εἰρήνην γ' ἐκεῖνος ἔλυσε τὰ πλοῖα λαβών, οὐχ ἡ πόλις, Αἰσχίνη. Φέρε [2]δ' αὐτὰ τὰ ψηφίσματα καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, καὶ λέγε ἐφεξῆς· ἀπὸ γὰρ τούτων ἐξεταζομένων, τίς τίνος αἴτιός ἐστι, γενήσεται φανερόν. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Νεοκλέους, μηνὸς Βοηδρομιῶνος, ἐκκλησίας συγκλήτου

[1] Deest τινά.

[2] † δὴ

tersit inter ζώντων et ὄντων. Diu est, quod correxeram *ζώντων Ἀθηναίων, καὶ ὁρώντων*. Taylor. Forte tamen, ut a viris his doctissimis pace illorum faciam discessionem, in tanto codicum consensu nihil mutandum, sed ita interpretandum est: *quum adhuc viverent Athenienses, et tales essent*, hoc, est, *more majorum se præstarent patriæ et libertatis defensores*; qua ratione in simplici hac brevitate et in verbo ὄντων magnitudo quædam et major vis, quam in ὁρώντων mihi quidem inesse videtur. Atque Reiske in Annotat. ad suam edit. plane mutavit sententiam, et pæne in meam rationem abiit. Harl. v. 1. τῶν τοιούτων Tayl.

Ἀθηναίων] Τὸν τῶν Ἀθηναίων. Markl.

Προσήκει γενέσθαι] M. προσῆκε, quia antecedit ἔδει. Et [v. 10.] αὐτὰ τὰ ψηφίσματα. Wolf. προσήκει Editi omnes. προσῆκε Guelph. Aug. Reg. s. Taylor.

Ταῦτα] Potest gemino modo accipi, sive: non oportet vos *hæc*, quæ Philippus audit facinora, et quæ vobis per vim extorquet, impune pati fieri et vobis eripi. Sive ταῦτα valet idem, atque sæpe numero *hæc* Tullio: ut huic *hæc* in neutro plurali rempublicam Romanam, ita Demostheni ταῦτα hæc nostra bona, copias, possessiones, jura, decora, totam rempublicam et totum imperium Atheniensium significat. Reisk. quem etiam v. in Annotatis. Harl.

Γε] Interpretarer vel *omnino*, vel conjunctum cum ἐκεῖνος (et mallem ἐκεῖνός γε legere,) ille *ipse*. v. Ernesti ad illud Xenoph. οἵ γε πατέρες, *ipsi parentes, parentes adeo*, in Mem. I. 2. §. 27. καὶ μὴν autem, *enimvero*, ut Vigerus de idiotism. gr. dict. cap. 8. pag. 379. hunc nostrum locum interpretatus est: *Enimvero pacem ille tum violavit, quum hæc navigia cepit*. ubi vero γε omisit: ita enim legit: καὶ μὴν τὴν εἰρήνην ἐκεῖνος ἔλυσε. Idem.

Δὴ] Habet hæc particula obsecrandi vim in hisce formulis, δεῦρο δὴ, φέρε δὴ, ἴθι δὴ, *age, sis, quæso*, ut Grævius ait in lection. Hesiod. cap. 1. pag. 2. Atque δὴ adjectivis et verbis eleganter addi, observat Ernesti ad Xenoph. mem. II. 1. §. 24. Idem. v. 9. deest διετέλουν in ed. Tayl.

Τὰ] Deerat in Editorum nonnullis. Restituunt ex Regiis Quinque. Taylor.

Νεοκλέους] Proxime p. 68. ult. Νικοκλέους. Quod si hæc ad Olymp. CIX. 4. referenda sunt, ut contendit Cl. Corsinius in Fastis Atticis, tom. I. p. 353. Prætor eo anno Athenis fuit NICOMACHUS. Verum totam istam Dissertationem VIIIvam impendit Vir doctissimus Archontibus Pseudonymis expendendis. Qua in disputatione minus strenue rem gessit diligentissimus licet Meursius in libro ei rei destinato. Taylor.

ὑπὸ στρατηγῶν συναχθείσης, Εὔβουλος Μνησιθέου Κύπριος εἶπεν· Ἐπειδὴ προσήγγειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς [1] Λεωμέδοντα τὸν ναύαρχον καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντα σκάφη εἴκοσιν ἐπὶ τὴν τοῦ σίτου παραπομπὴν εἰς Ἑλλήσποντον ὁ παρὰ Φιλίππου στρατηγὸς Ἀμύντας καταγήοχεν εἰς Μακεδονίαν καὶ ἐν φυλακῇ ἔχει, ἐπιμεληθῆναι τοὺς πρυτάνεις καὶ τοὺς στρατηγούς, ὅπως ἡ βουλὴ [2] συναχθῇ, καὶ αἱρεθῶσι πρέσβεις πρὸς Φίλιππον, οἵτινες παραγενόμενοι διαλέξονται πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ἀφεθῆναι τόν τε ναύαρχον καὶ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς στρατιώτας. καὶ εἰ μὲν δι' ἄγνοιαν ταῦτα πεποίηκεν ὁ Ἀμύντας, ὅτι οὐ μεμψιμοιρεῖ ὁ δῆμος οὐδὲν [3] αὐτῷ· εἰ δέ τι πλημμελοῦντα παρὰ τὰ ἐπεσταλμένα λαβών, ὅτι ἐπισκεψάμενοι Ἀθηναῖοι ἐπιτιμήσουσι κατὰ τὴν τῆς ὀλιγωρίας ἀξίαν. εἰ δὲ μηδέτερον τούτων ἐστίν, ἀλλ' ἰδίᾳ ἀγνωμονοῦσιν ἢ ὁ ἀποστείλας 250 *ἢ ὁ ἀπεσταλμένος, καὶ τοῦτο [4] γράψαι, ἵν' αἰσθανόμενος ὁ δῆμος βουλεύσηται τί δεῖ ποιεῖν.*

Τοῦτο μὲν τοίνυν τὸ ψήφισμα Εὔβουλος ἔγραψεν, οὐκ ἐγώ, τὸ δ' ἐφεξῆς Ἀριστοφῶν, εἶθ' Ἡγήσιππος, εἶτ' Ἀριστοφῶν πάλιν, εἶτα Φιλοκράτης, εἶτα Κηφισοφῶν, εἶτα πάντες οἱ ἄλλοι· ἐγὼ δ' οὐδὲν περὶ τούτων. Λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ Νεοκλέους ἄρχοντος, Βοηδρομιῶνος ἔνῃ καὶ νέᾳ, βουλῆς γνώμῃ,

[1] † Λεωδάμαντα [2] † συναχθῶσι [3] † αὐτῷ [4] † γράψαι λέγειν, ἵνα

Ὑπὸ τῶν στρατηγῶν] [Ita Tayl.] Deest τῶν in omnibus Exemplaribus. Quænam, quæso, Religio Wolfium invasit? TAYLOR.

Εὔβουλος—Κύπριος] Alter Eubulus fuit Ἀναφλύστιος. Fortasse fuit et Κύπρος τις τῶν παρ' Ἀθηναίοις δήμων. WOLF.

Κύπριος] An Κυθήριος? Vid. Steph. Byzant. MARKLAND. Κυθήριος restituit Cl. Valesius ad Harpocr. pag. 80. Κύθηρον erat δῆμος Tribus Pandionidis, ut confirmat Harpocratio. Inscriptio apud Sponium:

ΕΠΙΚΤΗΣΙΣ ΟΝΑΣΟΥ ΚΥΘΗΡΙΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ. TAYLOR.

Λεωδάμαντα] Utrum is est, qui in τῷ κατὰ Τιμάρχου exagitatur? WOLF. Λαομέδοντα Codd. Guelph. Aug. Ven. β. ι. Regiorum: quo nomine vocatur mox ab Ulpiano, in σχολ. et in Epistola Philippi, quæ sequitur. TAYLOR.

Εἰς Ἑλλήσποντον] Ἐξ Ἑλλησπόντου Lambinus. Inscite. Non potuit inscitius. Est sc. σκάφη ἀποσταλέντα εἰς Ἑλλήσποντον ἐπὶ τὴν τοῦ σίτου παραπομπήν. TAYLOR.

Ὅπως ἡ βουλὴ συναχθῶσι] Ἀντὶ τοῦ οἱ βουλευταί. WOLF. v. 7. pro οἵτινες, οἱ ed. Tayl. et v. seq. deest τε.

Εἰ δέ τι πλημμελοῦντα] S. τὸν ναύαρχον Λεωδάμαντα λαβὼν ὁ Ἀμύντας. WOLF.

Ἐπεσταλμένα] Ἐντεταλμένα Lambinus. TAYLOR.

Ὅτι] Λαβών, τοὺς πρέσβεις τῷ Φιλίππῳ λέγειν, ὅτι κ. τ. λ. Altemps. Et similiter deinde infra καὶ τοὺς πρέσβεις τῷ δήμῳ τοῦτο γράψαι. Explicat scil. et exponit, non emendat. IDEM.

Ἢ ὁ ἀποστείλας] Sive Philippus, sive Amyntas. WOLF.

Καὶ τοῦτο γράψαι λέγειν] Mendosus videtur locus, quocunque te vertas. Ego verti, quasi scriptum esset, καὶ τοῦτο γράψαι δεῖν. S. τοὺς πρέσβεις. Melanchtho: *Id quoque exponatur.* Perionius: *Etiam hoc indicandum esse.* Meletus: *Dicant legati, ut hoc etiam scribat Philippus.* WOLF. Deest γράψαι in Ven. in Regg. β. γ. κ. Quod fortasse locum complanare potest. Inter γράψαι et λέγειν varie olim lectum fuerit. TAYLOR.

Καὶ τοῦτο κ. τ. λ.] Sic ego hunc locum interpretor: *jussit Eubulus dicere legatis scribere etiam hoc Athenas, ut* &c. AUGER.

ψήφισμα] Βούλευμα Cod. MS. ι. Mallem hoc ad eandem vocem v. 18. De ea re statim. TAYLOR.

Νεοκλέους] [Ita Tayl.] Archon erat eo nomine CXIX. 3. sc. post fata Demosthenis. Verum hic Νεοκλέους sine dubio est restituendum. Ita sine litura Felicianus, et qui eum sequuntur. Vide supra. Ubi Neocles, non Nicocles. Eodem sane

πρυτάνεις καὶ στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν, τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνενεγκόντες, ὅτι ἔδοξε τῷ δήμῳ πρέσβεις ἑλέσθαι πρὸς Φίλιππον περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς, καὶ ἐντολὰς δοῦναι καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ψηφίσματα. Καὶ εἵλοντο τούσδε, Κηφισοφῶντα Κλέωνος Ἀναφλύστιον, Δημόκριτον Δημοφῶντος Ἀναγυράσιον, Πολύκριτον Ἀπημάντου Κοθωκίδην. Πρυτανείᾳ φυλῆς Ἱπποθοωντίδος, Ἀριστοφῶν [1] Κολλυτεὺς πρόεδρος εἶπεν.

Ὥσπερ τοίνυν ἐγὼ ταῦτα δεικνύω τὰ ψηφίσματα, οὕτω καὶ σὺ δεῖξον, Αἰσχίνη, ποῖον ἐγὼ γράψας ψήφισμα αἴτιός εἰμι τοῦ πολέμου. Ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἔχοις· εἰ γὰρ εἶχες, οὐδὲν ἂν [2] αὔτου πρότερον νυνὶ παρέσχου. Καὶ μὴν οὐδ᾽ ὁ Φίλιππος οὐδὲν αἰτιᾶταί με ὑπὲρ τοῦ πολέμου, ἑτέροις

[1] † Κολλυττεὺς   [2] † αὐτοῦ

Prætore, eodem mense, hæc duo Acta habentur: sive sint Concionis utrumque; sive illud Concionis, hoc vero Senatus. Profecto in hoc nonnulla continentur, quæ id suadere possunt: verum non novi ita consuesse fieri Athenis, ut Populus Senatui præiret et præscriberet. Et quædam *rursus* hic dissuadent. IDEM.

Βουλῆς γνώμη] Si scriberetur ullibi *γνώμη* in recto casu, tum profecto arbitratus essem, hanc olim fuisse hujus Decreti Appellationem, loco *τοῦ*, *ψήφισμα*, quod deest in aliquibus. Nam si hæc agerentur in Senatu, tum *ψήφισμα* dici non potuit: *βουλῆς γνώμη* recte dici potuit. IDEM.

Βουλῆς γνώμη πρυτάνεις καὶ στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν] De consilii sententia consilium agitatum est super iis, de quibus *πρυτάνεις* retulerant ad curiam, quæ in concione populi prius agitata fuerant. Est enim *χρηματίζειν*, ut opinor, *ἀπὸ τῶν χρημάτων παραγόμενον*, pro eo quod est, *actui rerum operam dare*, et *commentari de summa Republica*, vel, *de rebus ad eam pertinentibus*. Idem alibi, [§. 53.] *καὶ πρὶν ἐκεῖνον χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι, πᾶς ὁ δῆμος ἄνω καθῆτο*: id est, *ante quam Senatus consuleretur, et rogaretur sententias, et decretum fieret*, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Βουλῆς] *Βουλὴν* simpliciter Senatum quingentorum fuisse, ait Petitus in comment. in LL. Attic. libr. III. tit. 1. p. 274. HARL.

Ἐχρημάτισαν] *Τὸ χρηματίζειν*, cum sermo est de senatu aut concione, *agere* significat, seu *de rebus ad remp. spectantibus consultare*: quo sensu dicitur infra §. 53. *καὶ πρὶν ἐκεῖνον χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι*, κ. τ. λ. Cum autem, uti hoc loco, de Prytanibus aliisve concionis moderatoribus dicitur, est *ἐπιβάλλειν*, *monere*, *subjicere quid sit tractandum*, teste Ulp. in Timocratea: vel potius *referre*, rem consultandam proponere. Dem. c. Timocr. *Τοὺς δὲ προέδρους χρηματίζειν ἐπάναγκες πρῶτον—περὶ τῶν νομοθετῶν*: *Proedri primo loco ad pop. referunto de Nomothetis*. Vid. Kuhn. in Pollux. STOCK.

Τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνενεγκόντες] Quia et Acta Senatus ad Concionem, et Concionis ad Senatum referebantur: ut de communi et Senatus et Populi sententia res conficerentur. Unde etiam literæ inscribuntur *τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων*. WOLF.

Ἀνενεγκόντες] sc. *εἰς τὴν βουλὴν*, Altempe. TAYLOR.

Περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς] Id est, *de recuperandis navibus*. *ἀνακομίζεσθαι* enim est *πάλιν κομίζεσθαι*, id est *recuperare*, et *ἀνακομιδὴ*, *recuperatio*. *Ex edit.* HERVAG.

Πρυτανείᾳ] Πρυτανευούσης conjecit quidam ad oram Exemplaris Altempsiani. *πρυτανεία* Regg. ε. ζ. Guelph. Aug. Harl. Vindob. Scilicet Librarii male excipiebant vocem Recitantis. Nam in ea ætate, quæ his rebus atque isti operi vacabat, *Aurium judicium* non fuit adeo *superbum*: neque quidem Lingua loquentis adeo accurata. TAYLOR.

Πρόεδρος] Quinquaginta ex unaquaque tribu sorte capti Senatores *πρυτάνεις* dicebantur: qui non simul imperabant, sed singulis hebdomadibus tantum decem: ex his decem illi singularum decuriarum viri, qui in sua hebdomade præerant, dicebantur *πρόεδροι*, qui ἐκληροῦντο τῶν πρυτάνεων καθ᾽ ἑκάστην πρυτανείαν. Hi vero proedri inter se sortiebantur regna septem illorum hebdomadis dierum, quibus præerant: proedrus autem, qui suum imperabat diem, *ἐπιστάτης* dicebatur, quod concionibus populi præerat. Reliqua vide apud Petitum in comment. in leg. attic. libr. III. tit. I. pag. 269 seq. et Wesseling laudat ibi Dodwellum Diss. III. de Cyclis sect. 37. Conf. quoque Harpocrat. in *ἐπιστάτης* et *πρόεδρος*, Ernesti ad Xenoph. Memor. I. cap. 1. §. 18. HARL.

ἐγκαλῶν. Λέγε δ' αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν [1] τὴν τοῦ Φιλίππου.

ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Παραγενόμενοι πρὸς ἐμὲ οἱ παρ' ὑμῶν πρεσβευταί, Κηφισοφῶν καὶ 251
Δημόκριτος καὶ Πολύκριτος, διελέγοντο περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀφέσεως, ὧν ἐναυάρχει Λαομέδων. [2] καθ' ὅλου μὲν οὖν ἔμοιγε φαίνεσθε ἐν μεγάλῃ εὐηθείᾳ ἔσεσθαι, εἰ [3] γ' οἴεσθέ με λανθάνειν, ὅτι [4] ἐξαπεστάλη ταῦτα τὰ πλοῖα πρόφασιν μὲν ὡς τὸν σῖτον παραπέμψοντα ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς Λῆμνον, βοηθήσοντα δὲ Σηλυμβριανοῖς τοῖς ὑπ' ἐμοῦ μὲν πολιορκουμένοις, οὐ συμπεριειλημμένοις δ' ἐν ταῖς τῆς φιλίας κοινῇ κειμέναις ἡμῖν συνθήκαις. Καὶ ταῦτα συνετάχθη τῷ ναυάρχῳ ἄνευ μὲν τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ὑπὸ δὲ [5] τινῶν ἀρχόντων καὶ ἑτέρων, ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων, ἐκ παντὸς δὲ τρόπου βουλομένων τὸν δῆμον ἀντὶ τῆς νῦν ὑπαρχούσης πρὸς ἐμὲ φιλίας τὸν πόλεμον ἀναλαβεῖν, πολλῷ μᾶλλον φιλοτιμουμένων τοῦτο συντετελέσθαι ἢ τοῖς Σηλυμβριανοῖς βοηθῆσαι. καὶ ὑπολαμβάνουσιν [6] αὐτοῖς τὸ τοιοῦτο πρόσοδον ἔσεσθαι· οὐ μέντοι μοι δοκεῖ τοῦτο χρήσιμον

[1] † Deest τήν. [2] † καθόλου [3] Deest γέ. [4] ἐξαπεστάλη μὲν ταῦτα [5] τινων [6] αὐτοῖς τὸ † τοιοῦτον

Ἀφέσεως] Ἀφαιρέσεως Harl. solus. Præstat sane Vulgata. Id erat munus legatorum, ut in posteriori Decreto legimus, agere περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς. Taylor.

Εἴτ' οἴεσθε] [Ita Tayl.] F. εἴ γ' οἴεσθε. Wolf. εἰ οἴεσθε nonnulli: εἰ τοῦτ' οἴεσθε optima Editio, quam procudit Felicianus. Taylor.

Λανθάνειν] Accuratius Interpres Etruscus, quam Latinus, sc. *se pensate ch' io non sappia.* Idem.

Πρόφασιν μὲν — βοηθήσοντα δὲ] S. τῷ ἔργῳ. Wolf.

Σηλυμβριανοῖς] Selymbria fuit urbs in Thracia. Pompon. Mela de situ orbis II. c. 2. (ubi urbes in Thracia sitas persequitur,) §. 65. *In Bosporo*, inquit, *Byzantium; in Propontide, Selymbria, Perinthos, Bithynis.* Juvat de hac urbe ea huc transscribere, quæ Wesselingius ad Diodor. Sicul. libr. XIII. 67. p. 594. tom. I. annotavit: "Σηλυβρίαν" (ita enim scripserat Diodorus) "a Selye et voce βρίας, urbem Thracibus notante, cum vocabulum sit conflatum, teste Strabone, Σηλυβρίαν itidem scribente, libr. VII. pag. 491. C. sic præstat, neque aliter aut Xenophon Hellen. I. pag. 335. et pag. 339. aut Plut. Alcib. pag. 208. A. In Demosth. Orat. de Corona pag. 148. nunc Σηλυμβριανοί, in vetustis vero schedis Σηλυβριανοί. Passime apud Themistium Orat. XXIII. pag. 290. Συληνμβριανός." Harl.

Καθόλου μὲν — Σηλυμβριανοῖς] Reiskius, qui et particulam μὲν post ἐξαπεστάλη e codd. Paris. sept. et Bav. adjecit, ut ei vocula δὲ post βοηθήσοντα responderet, et vocem ἔργῳ post βοηθήσοντα δέ, ut ad πρόφασιν μὲν referendam, desideravit, de constructione nihil vidit. Nam pro oppositis habenda sunt πρόφασιν μὲν ὡς παραπέμψοντα — βοηθήσοντα δὲ *per speciem quidem frumenti advehendi — sed reapse ad auxilium Selymbrianis ferendum.* Δὲ post πρόφασιν significat *revera*, ut Latinorum *sed* apud Ciceronem: *Præclara classis in speciem, sed inops et infirma*, aut *ceterum* apud Tacitum Annal. I. 10. *Dicebatur contra, pietatem erga parentem et tempora reipublicæ obtentui sumta, ceterum cupidine dominandi* etc. I. 44. *Secuti exemplum veterani haud multa post in Rætiam mittuntur specie defendendæ provinciæ, ceterum ut avellerentur castris.* Wunderl.

Ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων] Ex hoc numero nihil vetat fuisse et Demosthenem. Wolf. Et sic *privatus* ap. Liv. II. 56. ubi vid. Sigon. Harl.

Φιλοτιμουμένων τοῦτο συντετάχθαι] Pro συντετάχθαι legitur etiam συντελέσαι. Forte φιλοτιμουμένων legendum, ut referatur ad ἀρχόντων, nisi placeat ἀνακόλουθον. Melanchtho: *Quibus multo majori curæ est, ut nos committant.* Perionius: *Aut potius gloriæ cupiditate ducti hoc malunt sequi, quam Selymbrianis auxilium ferre, sibique hoc tale utilitati fore existimant.* Meletus: *Et hoc ut perficiatur, multo magis laborant, quam ut Selymbrianis opem ferant.* Wolf. φιλοτιμουμένων habet præstantissima ea Editio, quam toties laudo cum MStis Harl. s. ζ. Ask. In Ulpiano ἴσ. φιλοτιμουμένων. Taylor.

ὑπάρχειν οὔθ' ὑμῖν οὔτ' ἐμοί. διόπερ τά τε νῦν καταχθέντα πλοῖα πρὸς ἡμᾶς ἀφίημι [1] ὕμιν, καὶ τοῦ λοιποῦ ἐὰν βούλησθε μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς προεστηκόσιν ὑμῶν κακοήθως πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπιτιμᾶτε, πειράσομαι κἀγὼ διαφυλάττειν τὴν εἰρήνην. Εὐτυχεῖτε.

κδ'. Ἐνταῦθ' οὐδαμοῦ Δημοσθένην γέγραφεν, οὐδ' αἰτίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ. Τί ποτ' οὖν, τοῖς ἄλλοις ἐγκαλῶν, τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων οὐχὶ μέμνηται; Ὅτι τῶν ἀδικημάτων ἂν ἐμέμνητο τῶν ἑαυτοῦ, εἴ τι περὶ ἐμοῦ [2] γέ-
252 γραφει. τούτων γὰρ εἰχόμην ἐγώ, καὶ τούτοις ἠναντιούμην. Καὶ πρῶτον μὲν τὴν εἰς Πελοπόννησον πρεσβείαν ἔγραψα, ὅτε πρῶτον ἐκεῖνος εἰς Πελοπόννησον παρεδύετο· εἶτα τὴν εἰς Εὔβοιαν, ἡνίκ' Εὐβοίας ἥπτετο· εἶτα τὴν ἐπ' Ὠρεὸν ἔξοδον, οὐκέτι πρεσβείαν, καὶ τὴν εἰς Ἐρέτριαν, ἐπειδὴ τυράννους ἐκεῖνος ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι κατέστησε. [3] μετὰ ταῦτα δὲ τοὺς ἀποστόλους ἅπαντας ἀπέστειλα, καθ' οὓς Χεῤῥόνησος ἐσώθη καὶ Βυζάντιον καὶ πάντες οἱ σύμμαχοι. Ἐξ ὧν ὑμῖν μὲν τὰ κάλλιστα, ἔπαινοι, δόξαι, τιμαί, στέφανοι, χάριτες παρὰ τῶν εὖ πεπονθότων ἐγίγνοντο· τῶν δ' ἀδικουμένων τοῖς μὲν ὑμῖν τότε πεισθεῖσιν ἡ σωτηρία περιεγένετο, τοῖς δ' ὀλιγωρήσασι τὸ πολλάκις ὧν ὑμεῖς προείπατε μεμνῆσθαι, καὶ νομίζειν ὑμᾶς μὴ μόνον εὔνους [4] αὑτοῖς ἀλλὰ καὶ φρονίμους ἀνθρώπους καὶ μάντεις εἶναι· πάντα γὰρ ἐκβέβηκεν, ἃ προείπατε [5] αὐτοῖς.

[1] † ὑμῖν [2] † γέγραφε [3] μετὰ ταῦτα [4] † αὐτοῖς [5] † αὐτοῖς

φιλοτιμούμενον τοῦτο συντελεῖσθαι Tayl.

κδ'. Παρεδύετο] An παρεισεδύετο, id est, irrepsit, clam et astute. Vide Victor. IV. Var. Lect. 23. Ad similem locum similiter olim admonuit Cl. Marklandus. Taylor.

Παρεδύετο] *Furtim se insinuavit.* Ὡς ἐπὶ λῃστοῦ εἶπε τὴν λέξιν. Schol. Stock.

Ἀποστόλους] Vide inferius, §. λά. Ulpiani σχ. ad Philip. I. Laudat hunc locum Suidas v. Ἀποστολάς. Taylor. Cf. Th. Magist. p. 104. ibique interpr. Harl.

Καὶ Βυζάντιον] Philippus Olymp. CIX. ann. IV. Perinthum, urbem Atheniensibus deditam, graviter oppugnat, quam vero rex Persarum pecunia, frumento et armis, Byzantii autem auxiliis juvare decreverunt. Philippus sciens a Byzantinis auxilium urbanis venire, copias dividit, partem cum fortissimis ducibus in obsidione relinquit, cum altera parte festinat Byzantium, et oppidum oppugnat. Athenienses anno sequenti, quod a Philippo Byzantium obsidente judicarunt pacem violatam esse, auctore Demosthene copias navales, CXX navibus, Byzantiis auxilio confestim miserunt, (vid. decret. Byzantinum c. 27.) quod et Chii, Rhodii, et nonnulli alii Græci, Atheniensibus fidi, fecerant. Hoc Græcorum concursu Philippus terrefactus, obsidionem solvit: vide Diodor. Sicul. libr. XVI. pag. 141. tom. II. qui Philippum pacem cum Atheniensibus fecisse narrat, de qua autem pace Wesseling. dubitat, saltim paucorum illa fuit mensium, quorum spatio Scythas Philippus invasit. conf. quoque infra cap. 27. et *Vitæ comparatæ Aristotelis ac Demosthenis Olympiadibus ac Præturis Atheniensium digestæ ab And. Schotto* August. Vindelic. MDCIII. pag. 92. 93. qui etiam pag. 81. de tribus legationibus agit, et in toto libro nostram orationem bene illustrat: adde

κέ. Καὶ μὴν ὅτι πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν Ὠρεόν, πολλὰ δὲ Κλείταρχος, ὥστ' ἔχειν Ἐρέτριαν, πολλὰ δ' αὐτὸς ὁ Φίλιππος, ὥστε ταῦθ' ὑπάρχειν ἐφ' ὑμᾶς αὐτῷ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων μηδὲν ἐξελέγχεσθαι, μηδ', ἃ ποιῶν ἠδίκει, μηδένα ἐξετάζειν πανταχοῦ, οὐδεὶς ἀγνοεῖ, καὶ πάντων ἥκιστα σύ· οἱ γὰρ παρὰ τοῦ Κλειτάρχου καὶ τοῦ Φιλιστίδου τότε πρέσβεις δεῦρ' [1] ἀφικόμενοι παρὰ σοὶ κατέλυον, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὐξένεις αὐτῶν· οὓς ἡ μὲν πόλις ὡς ἐχθροὺς καὶ οὔτε δίκαια οὔτε συμφέροντα λέγοντας ἀπήλασε, σοὶ δ' ἦσαν φίλοι. Οὐ τοίνυν ἐπράχθη τούτων οὐδέν, ὦ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ καὶ λέγων,
ὡς σιωπῶ μὲν λαβών, βοῶ δ' ἀναλώσας! Ἀλλ' οὐ σύ γε, 253

[1] † ἀφικνούμενοι

Justin. libr. IX. cap. 1. 2. Plutarch. in Demosth. p. 853. D. Harl.

κέ. Καὶ μὴν ὅτι κ. τ. λ.] Vid. infra Not. Καίτοι πόσα κ. τ. λ. §. λ'.

Μηδὲν ἐξελέγχεσθαι] *Non patefierent*, Wolfius. Vide supra §. ή. ἐλέγχεσθαι plurimi Codd. Ven. Guelph. Aug. Ital. Harl. Regii α. ε. Cum quibus sentire quoque video, et bene vertere, Etruscum: *non havesse potuto esser* convinto *dell' altre cose*. Hæc tantum inter se distant, quantum *palam fieri*, et *examen subire*. Taylor.

Κατέλυον] Hæc verba adducit T. Magister, v. Προξενῶ, ex orat. περὶ Παραπρεσβείας, errore solito. Idem.

Καὶ σὺ προὐξένεις αὐτῶν] Objicit Æschini, quod legatos quosdam Philippi hospitio susceperit, et quod hospitii jus cum eis contraxerit. Genitivo jungitur προξενῶ. Unde πρόξενοι, publici hospites, et quibus publice hoc munus delegatum erat, ut legatos civitatum honoris causa hospitio susciperent, ut inquit Interpres Demosthenis. et πρόξενοι sunt πόλεις, αἱ ἀλλήλας ὑποδεχόμεναι ἐν ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι. et προξενία, hujuscemodi hospitii necessitudo et privata et publica. ita enim πρὸς Λεπτίνην utitur. *Ex edit.* Hervag.

Προὐξένεις] Wolfius interpretatur, *tu illos hospitio excepisti*. Taylor. *tu eorum eras procurator*. Seilerus: *du warst ihr Gastwirth* [*thou wast their host* or *entertainer*]. Sed bene illustrat hoc vocabulum Thom. Magister pag. 743. Προξενῶ, οὐ μόνον τὸ αἴτιος τινὶ τοῦδε γίνομαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ξενοδοχῶ, γενικῇ συντασσόμενον —ὡσαύτως καὶ πρόξενος, ὁ ξενοδόχος — — προξενία δὲ, ἡ κοινὴ πρὸς πόλιν φιλία, ad quem locum vide interpretes in edit. Bernardi, et in his Stoeberus, vir græce doctus, laudat Schol. Aristoph. Avib. v. 1022. Προξένους ἐκάλουν τοὺς τεταγμένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους τοὺς ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. v. etiam Hesych. sub h. v. et Ammon. de affinium vocabulorum differentia pag. 118. 119. edit. Valckenaer. qui in Animadv. ad Ammon. cap. X. toto in hoc vocabulo explicando versatur, præcipue pag. 201. omnia comprehendens, "πρόξενος, ait, secundum Ammonium πόλεως καὶ ἔθνους. Πρόξενοι, ut, quæ a Grammaticis traduntur, universa complectar, homines dicebantur privati, quibus in patria urbe degentibus honorificum hospitii jus cum alia civitate publicitus intercedebat: his id muneris erat præcipue injunctum, ut sedulo prospicerent, ne quid publica istius civitatis res a civibus suis caperet detrimenti, legatos illinc venientes hospitio exciperent, ad populum deducerent, utque iis bene esset, procurarent." Hæc a se dicta multis exemplis firmat et stabilit. Harl.

Οὐ τοίνυν] *Nihil igitur factum est horum*, i. e. eorum quæ tu, *Æschines*, dixisti. Auger.

Τούτων οὐδὲν] Eorum scil. quæ modo recensuit: ut Oreum teneret Philistides, Eretriam Clitarchus, &c. Male hic Lamb. et Oxon. interrogationem statuunt: neque felicius vertit Tourellius: *rien de tout cela ne se passa* de la façon que vous le contez. Stock.

Σιωπῶ] Vid. *Æschin.* §. 77. Idem.

Ἀλλ' οὐ σύ γε] Orator ea, quæ adversarius in ipsum sparserat opprobria et crimina, non quidem plane negat, sed ita leviter transit et ita retorquet in Æschinem, ut culpa hujus et crimina pœna majore digna videantur populo. Scite igitur se expedivit laqueis, et commode vitavit defensionem. Compara cum his, quæ ad

ἀλλὰ βοᾶς μὲν ἔχων, [1] παύσει δ' οὐδέποτε, ἐὰν μή σε οὗτοι παύσωσιν ἀτιμώσαντες τήμερον.

κς'. Στεφανωσάντων τοίνυν ὑμῶν ἐμὲ ἐπὶ τούτοις τότε, καὶ γράψαντος Ἀριστονίκου τὰς αὐτὰς συλλαβάς, ἅσπερ οὑτοσὶ Κτησιφῶν νῦν γέγραφε, καὶ ἀναῤῥηθέντος ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ στεφάνου, καὶ δευτέρου κηρύγματος ἤδη μοι τούτου γιγνομένου, οὔτ' ἀντεῖπεν Αἰσχίνης παρών, οὔτε τὸν εἰπόντα ἐγράψατο. Καί μοι λέγε καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ [2] Χαιρώνδου [3] Ἡγήμονος ἄρχοντος, Γαμηλιῶνος ἕκτῃ ἀπιόντος, φυλῆς πρυτανευούσης Λεοντίδος, Ἀριστόνικος Φρεάῤῥιος εἶπεν· Ἐπειδὴ Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, καὶ πολλοῖς τῶν συμμάχων καὶ πρότερον καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ βεβοήθηκε διὰ τῶν ψηφισμάτων, καί τινας τῶν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ πόλεων ἠλευθέρωκε, καὶ διατελεῖ εὔνους ὢν τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, καὶ λέγει καὶ πράττει ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθὸν ὑπέρ τ' αὐτῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἐπαινέσαι Δημοσθένην Δημοσθένους [4] Παιανιᾶ καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις

[1] † παύσῃ [2] † Χαιρωνίδου [3] Ἡγέμονος [4] † παιανιέα

cap. 35. dicentur. Harl.

κς'. Τούτου] Ambiguum, utra Præconizatio, ut dicitur, fuerit secunda, an illa Aristonici, an hæc Ctesiphontis? Atque id quoque video ambigere Interpretes: *Et secundum* hoc *mihi* nunc *sit præconium,* Wolfius. *Et essendo stato* quello *il secondo bando ch' io haveva havuto,* Ferrus. Aretinus omisit. Aliquid de hac re Ulpianus non prætereundum. Si qua fides Pseudo-Plutarcho, nemo tulit hos honores Demostheni ante Aristonicum: πρῶτος, inquit ille, ἔγραψε στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ Ἀριστόνικος Νικοφάνους Ἀναγυράσιος. Ecce ut cæspitet! Domo non fuit Anagyrrhasius. Vide infra v. 12. Taylor. Si quem ante Aristonicum coronam sibi decrevisse dicat Orator, σοφίζεται, inquit Ulpianus; sic enim decretum istud haud dubie recitasset: si Ctesiphontis decretum *secundum* esse dicat, ἀμνημονεῖ: infra enim §. 65. gloriatur, eundem sibi honorem a civibus suis delatum fuisse, auctoribus Demomele et Hyperide, statim post conflatam cum Thebanis societatem. Stock.

Χαιρωνίδου] Iterum variatur in MSS. Χαιρώνδου tamen plurimi. Consule de hoc Prætore eruditissimum longe Corsinium Fast. Attic. Tom. I. pagg. 74. et 358. Jam quid istud, quod sequitur Ἡγήμονος? Anne nomen Patris? Ita Wolfius, ita Lambinus, ita Perionius intelligere videntur, uti ex eorum Interpretationibus liquet. *Nella Signoria di Cheronide di Egemone.* Ferrus. *Chæronida præfecto prætorio præsidente.* Anon. Venetus. Anne olim contendebant Codd. utrum hæ res gestæ sint Chæronda, an Hegemone prætore, et deinde ad nos pervenerit uterque? Potuit et hoc quoque fieri. Taylor.

Ἕκτῃ ἀπιόντος] Melanchtho: 26. *Januarii.* Camerarius κε, πέμπτῃ ἐπὶ εἰκάδι, ἕκτῃ φθίνοντος. Perionius: 7. *Cal. Februarii.* Wolf.

Ἀπιόντος] Ἱσταμένου Ven. Aut hoc aut illud sit, necesse est fere: quanquam in isto Cod. utrumque exaretur. Quod est absurdissimum. Taylor.

Φρεάῤῥιος] Ita Suidas, Harpocratio, etc. qui ad hunc locum Auctoris nostri respiciunt. Φερεάῤῥιος MSS. Ald. item Regg. β. η. hic et in sequentibus. Verum non ita Marmora, quibus fides habenda est potior. Idem.

Αὐτῶν] Αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων. Markland.

τραγῳδοῖς καινοῖς· τῆς δ᾽ ἀναγορεύσεως τοῦ στεφάνου ἐπιμεληθῆναι τὴν πρυτανεύουσαν φυλὴν καὶ τὸν ἀγωνοθέτην. Εἶπεν Ἀριστόνικος Φρε- 254
άῤῥιος.

Ἔστιν οὖν ὅςτις ὑμῶν οἶδέ τινα αἰσχύνην συμβᾶσαν τῇ πόλει διὰ τοῦτο τὸ ψήφισμα, ἢ χλευασμὸν ἢ γέλωτα, ἃ νῦν οὗτος ἔφη συμβήσεσθαι, ἐὰν ἐγὼ στεφανῶμαι; Καὶ μὴν ὅταν ᾖ νέα καὶ γνώριμα πᾶσι τὰ πράγματα, ἐάν τε καλῶς ἔχῃ, χάριτος τυγχάνει, ἐὰν θ᾽ ὡς ἑτέρως, τιμωρίας. Φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ χάριτος τετυχηκὼς τότε καὶ οὐ μέμψεως οὐδὲ τιμωρίας.

κζ΄. [1] Οὔκουν μέχρι μὲν τῶν χρόνων ἐκείνων, ἐν οἷς ταῦτ᾽ ἐπράχθη, πάντας ἀνωμολόγημαι τοὺς χρόνους τὰ ἄριστα πράττειν τῇ πόλει, τῷ νικᾷν, ὅτ᾽ ἐβουλεύεσθε, λέγων καὶ γράφων, τῷ καταπραχθῆναι τὰ γραφέντα, καὶ στεφάνους ἐξ αὐτῶν τῇ πόλει καὶ ἐμοὶ καὶ πᾶσιν ὑμῖν γενέσθαι, τῷ θυσίας τοῖς θεοῖς [2] καὶ προσόδους ὡς ἀγαθῶν τούτων ὄντων ὑμᾶς πεποιῆσθαι. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ τῆς Εὐβοίας ὁ Φίλιππος ἐξηλάθη, τοῖς μὲν ὅπλοις ὑφ᾽ ὑμῶν, τῇ δὲ πολιτείᾳ καὶ τοῖς ψηφίσμασι, κἂν διαῤῥαγῶσί τινες τούτων, ὑπ᾽ ἐμοῦ, ἕτερον κατὰ τῆς πόλεως ἐπιτειχισμὸν ἐζήτει. Ὁρῶν

[1] † οὐκοῦν   [2] καὶ προσόδους τοῖς θεοῖς

Τὴν πρυτανεύουσαν φυλὴν] Id est, *eam tribum, cujus tum erat imperium.* πρυτανεύειν, *regere et moderari, administrare et condere* significat, et *pro imperio constituere*, deducto verbo a quinquagenaria classe, quæ in dies quinque et triginta imperii summam Athenis obtinebat, πρυτάνιςque vocabantur. *Ex edit.* Hervag.

κζ΄. Πράττειν] Πράττων. Wolf.

Γράφων] Conf. Heusinger ad Plutarch. de puer. educan. c. 9. nr. 12. Harl.

Τῷ θυσίας τοῖς θεοῖς καὶ προσόδους] Προσόδους dixit, quas Latini *supplicationes* vocant, et ad altaria pulvinariaque deorum *obsecrationes.* Inde προσόδια μέλη dicta sunt, quæ in hujuscemodi obsecrationibus canebantur, et quæ in pompis deorum. Athen. lib. 6. [XIV. c. 7. Ed. Casaub.] per ο μικρὸν vero scribi debet, licet aliquando προσῴδιον legatur. *Ex edit.* Hervag. Aristoph. Nub. 307. ed. Brunck. *πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται.* de Pace, 395. *καί σε θυσίαισιν ἱεραῖσιν προσόδοις τε μεγάλαισι,* &c. quæ vertit Spanhemius ad Callim. Hymn. in Jov. v. 1. "*Et te sacrificiis sanctis, magnisque supplicationibus* &c. (non ut ibi eruditissimus Floreus, *redditibus*) *colimus.*"

Ἐπιτειχισμὸν] Confer §. κβ΄. Et tum addes Harpocr. et Suid. v. Ἐπιτείχισμα, et quæ habet Ulpianus ad Orat. de Chersoneso, Hemsterhus. ad Luciani Nigrin. §. 23. Taylor. In l. l. Hemsterhusius sic: "Ἐπιτειχίζειν et ἐπιτείχισμα, nisi quod ex compositione potestas intendatur, nonnunquam idem atque τειχίζειν et τείχισμα, ut quando philosophiam Alcidamas vocavit ἐπιτείχισμα τῶν νόμων, teste Aristotele, Rhetor. l. iii. poeticam Sext. Empiric. adv. Gram. l. i. §. 298. ἐπιτείχισμα ἀνθρωπίνων παθῶν, *propugnaculum ac munimentum, quod animi humani motus tueatur ac confirmet.* At longe aliud est, si mutata structura dicant, ἐπιτείχισμα τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσι, vel κατὰ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, quorum illud apud veteres, hoc recentioribus est usitatius, *munimentum ad coercendos animi adfectus et domandos comparatum.* Hanc vim in ἐπιτειχίζειν posuerunt: frequens est ἐπιτειχίζειν Ἀθήναις, vel τοῖς Ἀθηναίοις Δεκέλειαν et notum e Thucydide, l. vi. c. 93. l. vii. c. 18. V. Lucian. Amor. c. 24. unde figuram elegantem traxit Synes.

δ' ὅτι σίτῳ πάντων ἀνθρώπων πλείστῳ χρώμεθ' ἐπεισάκτῳ, βουλόμενος τῆς σιτοπομπείας κύριος γενέσθαι, παρελθὼν ἐπὶ Θρᾴκης Βυζαντίους, συμμάχους ὄντας αὐτῷ, τὸ μὲν πρῶτον ἠξίου συμπολεμεῖν τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον· ὡς δ' οὐκ ἤθελον, οὐδ' ἐπὶ τούτοις ἔφασαν τὴν συμμαχίαν πεποιῆσθαι, λέγοντες ἀληθῆ, χαράκωμα βαλόμενος πρὸς τῇ πόλει καὶ μηχανήματ' ἐπιστήσας ἐπολιόρκει. Τούτων δὲ γιγνομένων ὅ τι μὲν προσῆκε ποιεῖν ἡμᾶς, οὐκέτ' ἐρωτήσω·
255 δῆλον γάρ ἐστιν ἅπασιν· ἀλλὰ τίς ἦν ὁ βοηθήσας τοῖς Βυζαντίοις καὶ σώσας αὐτούς; τίς ὁ κωλύσας τὸν Ἑλλήσποντον ἀπαλλοτριωθῆναι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους; Ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὴν πόλιν λέγω. τίς δ' ὁ τῇ πόλει λέγων καὶ γράφων καὶ πράττων καὶ ἁπλῶς ἑαυτὸν εἰς τὰ πράγματα ἀφειδῶς διδούς; Ἐγώ. Ἀλλὰ μὴν ἡλίκα ταῦτ' ὠφέλησεν ἅπαντας, οὐκέτ' ἐκ λόγου δεῖ [1] μαθεῖν, ἀλλ' ἔργῳ πεπείρασθε· ὁ γὰρ τότ' ἐνστὰς πόλεμος, ἄνευ τοῦ καλὴν δόξαν ἐνεγκεῖν, ἐν πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν βίον ἀφθονωτέροις καὶ εὐωνοτέροις διήγαγεν [2] ὑμᾶς τῆς νῦν εἰρήνης, ἣν οὗτοι κατὰ τῆς πατρίδος τηροῦσιν οἱ χρηστοὶ ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσιν, ὧν διαμάρτοιεν, καὶ μὴ μετάσχοιεν ὧν ὑμεῖς οἱ τὰ βέλτιστα βουλόμενοι τοὺς θεοὺς αἰτεῖτε, μηδὲ μεταδοῖεν ὑμῖν ὧν αὐτοὶ προῄρηνται. Λέγε

[1] μαθεῖν ὑμᾶς, ἀλλ'

[2] † ὑμᾶς

Ep. 79. Strab. V. p. 328. A. Arrian. Av. Αλ. IV. 27. Hinc ἐπιτείχισμα, *castellum vel munimentum prope aliam urbem extructum, ut eam inclusam obsideas, vicinosque agros quotidianis excursionibus depopuleris.* Quam virtutem satis explanarunt Scholiast. Thucyd. l. 1. c. 122. ἐπιτείχισμα τῇ χώρᾳ, et c. 142. Harpoc. et Suid. in v. Ulpian. ad Demosth. Phil. I. §. γ'. ubi legendum censeo, ἐπιτειχίσματα τῇ αὐτοῦ χώρᾳ, et Access. e Lutec. Cod. p. 1161. 1167. locus, quem proferunt e Dem. Orat. pro Ctesiph. extat §. κζ'. Philippus Eubœa expulsus ἕτερον κατὰ τῆς πόλεως ἐπιτειχισμὸν ἐζήτει· (quomodo Philoni p. 1114. ἐπιτειχισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς βαρὺς οὗτός ἐστι·) et §. κβ'. ὁ τὴν Εὔβοιαν —— κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν. Dionys. Halic. A. R. I. p. 16. φρουρίον καὶ ἐπιτείχισμα κατὰ τῶν Ὀμβρικῶν. quam structuræ formam hic quidem sæpissime occurrit."

Βυζαντίους] Conf. Justin. IX. c. 1. et quæ supra ad cap. 24. adscripta sunt. Ex his Demosthenis verbis videmus causam præcipuam, cur Philippus Byzantium in sua habere potestate studuerit. HARL.

Χαρακώματα] Ita Tayl. V. Var. Lect.

Διήγαγεν] Sic Isocrates Nicocle: τὰς πόλεις διάγειν ἐν εἰρήνῃ, καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους. WOLF. v. 14. δοὺς, et 15. οὐκ Tayl.

Τῆς νῦν εἰρήνης] Hac sive *Pace*, sive *Servitutis specie*, quam Athenienses habent ab Alexandro concessam. Utile erit Ulpianum de hac re consulere, atque etiam addere, quæ exeunte Oratione scribat Noster, Ἔξω δὲ βλέπουσι, καὶ ἐν οἷς ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων εὐτύχησεν ἕτερος, ταῦτ' ἐπαινοῦσι, καὶ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον διαμενεῖ, φασὶ δεῖν τηρεῖν. TAYLOR.

Ὧν αὐτοὶ προῄρηνται] Τῆς δουλείας, δηλονότι. Schol. STOCK. Desunt artic. ante Βυζ. et Περ. in ed. Tayl.

δ' αὐτοῖς καὶ τοὺς τῶν Βυζαντίων στεφάνους καὶ τοὺς τῶν Περινθίων, οἷς ἐστεφάνουν ἐκ τούτων τὴν πόλιν.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ.

Ἐπὶ ἱερομνάμονος Βοσπορίχω Δαμάγητος ἐν τᾷ ἁλίᾳ ἔλεξεν, ἐκ τᾶς

Ἱερομνάμονος] Hæc vox aliter hic videtur usurpari, quam supra, cum de Amphictyonibus ageretur. Melanchtho: *Sacerdote Bosporicho.* Perionius: *Hieromnemone Bospori.* Meletus: *Pontifice Bosporicho.* Dorica Dialectus latissime patuit extra Græciam. Wolf.

Ἐν Τεαλίᾳ] [Ita Tayl.] Fortasse is locus Concionibus fuit Byzantii. Idem.

Ἐντεαλίᾳ] Ut edi solebat ante Wolfium. Vir ille, de Demosthene multum meritus, a mente tamen ejus aberrat, cum crediderit, τεαλίαν fuisse nomen proprium loci. Neque minus errat Lambinus, qui legit Δαμάγητος ὁ Ἐντεαλία, quasi diceretur Entealiæ filius. Lege ἐν τῇ ἁλίᾳ cum Cod. Guelph. et Altemps. sc. *in Cœtu*, in *concione*. Ἐκκλησίαν dicerent Athenienses, qui suam habebant *Concionem popularem*, a *Senatu* diversam, et quodammodo inferiorem: Cujus erat consilia prius agitata ab isto Senatu (προβουλεύματα) excipere et rata facere: similiter ut hic Byzantii Demagetus ad *populum* tulit, ἐκ τᾶς βωλᾶς λαβὼν ῥήτραν. Præivere in hac restitutione Viri longe doctissimi, Van Dalius Dissertat. IX. C. 3. Valesius IV. Emend. 9. Scriptor eruditus in Miscell. Observ. Tom. II. pag. 355. et Tourrellius, Gallicus Interpres, qui utilem et felicem operam in hoc Decreto collocavit. Et ex iis, qui præivere, nonnulli etiam admonuerunt, simile fere Monumentum servari in opere Gruteriano CCCCI. Simile inquam, si vel materiam spectes, atque grati animi significationem, sive etiam Dorensium πλατυασδούντων dialectum; Scriptum enim fuit Agrigenti.

ΕΠΙ		ΙΕΡΟΘΥΤΑ
ΝΥΜΦΟΔΩΡΟΥ	ΤΟΥ	ΦΙΛΩΝΟΣ
ΠΑΡΑΠΡΟΣΤΑ	ΤΑΣ	ΒΟΥΛΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑΣ		ΤΑΣ ΦΥΛΑΣ
ΤΩΝ ΥΛΛΕΩΝ		ΠΡΟΑΓΟΡΟΥΝΤΟΣ

ΔΙΟΚΛΕΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΚΛΕΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΟΝΤΟΣ ΑΔΡΑΝΙΩΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΑΛΙΑΣΜΑ ΕΞ ΤΑΣ ΔΙΜΗΝΟΥ ΚΑΡΝΕΙΟΥ ΕΞΗΚΟΤΟΣ ΠΑΝΤΑΙ
ΥΠΕΡ ΠΡΟΞΕΝΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΙ

ΕΔΟΞΕ ΤΑΙ ΑΛΙ ΚΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑΙ ΣΥΓΚΛΗΤΡΩΙ ΕΠΕΙΔΗ ΑΝΑΓΓΕΛΛΟΝ ΟΙ ΠΡΕΣΒΕΕΣ ΟΙ ΕΣ ΡΩΜΑΝ ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΠΑΣΙΩΝ ΠΑΣΙΩΝΟΣ ΚΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΞΗΝΙΑΔΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΝ ΠΟΛΛΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑΣ ΧΡΕΙΑΣ ΠΑΡΕΙΣΧΗΣΘΑΙ ΤΩΙ ΑΜΩΙ ΔΑΜΩΙ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΑΡΑΤΙΟΣ ΓΕΓΟΝΕΙΝ ΤΟΙΣ ΔΕ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΙΣ ΠΑΤΡΙΟΝ ΕΣΤΙ ΚΑΙ ΕΚ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΠΑΡΑΔΕΔΟΜΕΝΟΝ ΤΙΜΕΙΝ ΤΟΥΣ ΑΓΑΘΟΥΣ ΑΝΔΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΑΜΟΥ ΔΑΜΟΥ ΤΑΙΣ ΚΑΤΑΞΙΟΙΣ ΤΙΜΑΙΣ.

ΔΕΔΟΧΘΑΙ ΕΠΙ ΑΓΑΘΑΙ ΤΥΧΑΙ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΙΑΙ ΤΟΥ ΔΑΜΟΥ ΤΩΝ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩΝ ΕΙΜΕΝ ΠΡΟΞΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΝ ΟΠΩΣ ΠΑΣΙ ΦΑΝΕΡΟΝ ΠΟΤΙ Ο ΔΑΜΟΣ ΤΩΝ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩΝ ΕΠΙΣΤΑΤΑΙ ΧΑΡΙΤΑΣ ΑΠΟΝΕΜΕΙΝ ΚΑΤΑΞΙΑΣ ΤΟΙΣ ΕΥΕΡΓΕΤΕΙΝ ΠΡΟΑΙΡΟΥΜΕΝΟΙΣ ΑΥΤΟΝ ΤΟ ΔΕ ΔΟΓΜΑ ΤΟΔΕ ΚΟΛΑΨΑΝΤΑΣ ΕΣ ΧΑΛΚΩΜΑΤΑ ΔΥΟ ΤΟ ΜΕΝ ΕΝ ΑΝΑΘΕΜΕΙΝ ΕΙΣ ΤΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΟ ΔΕ

ΑΛΛΟ ΑΠΟΔΟΜΕΝ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΙ ΥΠΟ
ΜΝΑΜΑ ΤΑΣ ΠΟΤΙ ΤΟΝ ΔΑΜΟΝ ΕΥΝΟΙΑΣ ΤΟΥΣ ΔΕ ΤΑΜΙΑΣ
ΕΞΟΔΙΑΣΑΙ ΕΣ ΤΑ ΠΡΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΟΣΟΝ ΚΑΧΡΕΙΑ Η ΚΑΙ ΦΕ
ΡΕΙΝ ΤΑΝ ΕΞΟΔΟΝ ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΛΟΓΩΝ.
ΟΜΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΑΝΤΕΣ.

Idem ille Demetrius Diodoti F. Syracusanus, de Melitensibus quoque eodem tempore bene meritus, gratias quoque habuit istius Populi publice consignatas: quarum memoriam, a Grutero descriptam pag. CCCC. cum et illud superius Monumentum Agrigentinorum, et nonnulla quoque apud Demosthenem illustret, hic adjicio:

ΥΠΕΡ ΠΡΟΞΕ		ΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥ
ΕΡΓΕΣΙΑΣ	*Hic*	ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ
ΔΙΟΔΟΤΟΥ	*exaratur*	ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΙ
ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΓ	*Corona*	ΓΟΝΟΙΣ ΑΥ
ΤΟΥ	*lemniscata.*	

ΕΠΙ ΙΕΡΟΘΥΤΟΥ ΙΚΕΤΑ ΙΚΕΤΟΥ ΑΡΧΟΝ
ΤΩΝ ΔΕ ΗΡΕΟΥ ΚΑΙ ΚΟΥΗΤΟΣ.

ΕΔΟΞΕ ΤΗΙ ΣΥΓΚΛΗΤΩΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΤΩΝ ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ ΕΠΕΙΔΗ ΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΣ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΣ ΔΙ
ΑΠΑΝΤΟΣ ΕΥΝΟΥΣ ΥΠΑΡΧΩΝ
ΤΟΙΣ ΔΕ ΔΗΜΟΣΙΟΙΣ ΗΜΩΝ ΠΡΑΓ-
ΜΑΣΙΝ ΚΑΙ ΕΝΙ ΕΚΑΣΤΩΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙ
ΤΩΝ ΠΑΡΑΙΤΙΟΣ ΑΓΑΘΟΥ ΠΟΛΛΑΚΙ
ΓΕΓΕΝΗΤΑΙ.

ΑΓΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ ΔΕΔΟΧΘΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ
ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΝ ΠΡΟΞΕ
ΝΟΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ ΤΟΥ ΔΗ
ΜΟΥ ΤΩΝ ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΓ-
ΓΟΝΟΥΣ ΑΥΤΟΥ ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΚΑΙ ΕΥΝΟΙΑΣ ΗΣ ΕΧΩΝ ΔΙΑΤΕΛΕΙ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΗΜΕΤΕΡΟΝ ΔΗΜΟΝ ΤΗΝ ΔΕ
ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΨΑΙ
ΕΙΣ ΧΑΛΚΩΜΑΤΑ ΔΥΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΝ ΔΟΥ
ΝΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΥΡΑ-
ΚΟΣΙΩΙ.

Addam vero et tertium Gelanorum monumentum, superioribus etiam ad rem nostram atque ad Decretum Byzantinorum adhuc accommodatius: Evulgabatur primo ab Illustriss. Scipione Maffei, Veronae 1734. in Galliae Antiqq. Selectis:

ΕΠΙ ΙΕΡΑΠΟΛΟΥ ΑΡΙΣΤΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΙΣΤΙΕΙ
ΟΥ ΚΑΤΕΝΙΑΥΣΙΟΥ ΣΟΣΙΟΣ ΤΟΥ ΝΥΜΦΟΔΟΡΟΥ
ΒΟΥΛΑΣ ΑΛΙΑΣΜΑΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΚΑΡΝΕΙΟΥ ΤΡΙΑΚΑ
ΔΙ ΠΡΟΣΤΑΤΑΣ ΙΠΠΟΚΛΗΣ ΙΠΠΟΚΛΕΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΝ
ΕΔΟΞΕ ΤΑ ΑΛΙΑ ΚΑΘΑ ΚΑΙ ΤΑΙΣ ΙΛΑΙΣ ΕΠΕΙΔΗ Ο ΑΙΡΗΜΕΝΟΣ ΓΥΜ
ΝΑΣΙΑΡΧΟΣ ΤΟΝ ΚΑΤΕΞΕΝΙΑΥΤΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ ΖΟΠΥΡΟΥ ΕΠΙΜΕΛΙΑΝ
ΠΕΠΟΙΗΤΑΙ ΤΟΝ ΤΕ ΕΦΕΒΟΝ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ ΤΟΝ
ΑΠΟΔΙΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΑΚ ΑΛΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑ
ΣΙΟΝ ΚΑΛΟΣ ΔΙΑΣΠΡΑΓΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΑ ΠΡΑΣΣΟΝ ΑΥΤΟΥ ΤΕ

βωλᾶς λαβὼν ῥήτραν· Ἐπειδὴ ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ἔν τε τοῖς προγενομένοις καιροῖς εὐνοίων διατελεῖ Βυζαντίοις καὶ τοῖς συμμάχοις καὶ συγγενέσι Περινθίοις, καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται, ἔν τε τῷ παρεστακότι καιρῷ, Φιλίππω τῶ Μακεδόνος ἐπιστρατεύσαντος ἐπὶ τὰν χώραν καὶ τὰν πόλιν ἐπ' ἀναστάσει Βυζαντίων καὶ Περινθίων, καὶ τὰν χώραν δαίοντος καὶ δενδροκοπέοντος, βοηθήσας πλοίοισιν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ σίτῳ καὶ βέλεσι καὶ ὁπλίταις, ἐξείλετο ἄμμε ἐκ τῶν μεγάλων κινδύνων, καὶ ἀποκατέστασε τὰν πάτριον πολιτείαν καὶ τὼς νόμως καὶ τὼς τάφως, δεδόχθαι τῷ δάμῳ τῷ Βυζαντίων καὶ Περινθίων, Ἀθηναίοις δόμεν 256

ΚΑΙ ΤΑΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΙΝ ΑΡΕΤΑΣ ΚΑΛΟΣ ΟΥΝ ΕΧΟΝ ΕΣΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟΣΙ
ΕΝΕΝ ΤΑΙ ΑΛΙΑΙ ΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΝ ΗΡΑΚΛΙΔΑΝ ΖΟΠΥΡΟΥ
ΕΛΑΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΣ
ΤΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΟ ΔΕ ΔΟΓΜΑ ΤΟΔΕ ΚΟΛΑΦΘΕΝ ΕΙΣ ΣΤΑ
ΛΑΝ ΑΝΑΘΕΜΟΙΝ ΕΙΣ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΕΙΣ ΔΕ ΤΑΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΝ
ΤΑΣ ΣΤΑΛΑΣ ΕΞΟΔΙΑΣΑΙ ΤΟ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΜΕΡΟΣ ΚΑΘΑ ΚΑΙ ΒΟΥΛΑ
ΚΑΤΑΝΑΓΡΑΦΗΣΗΙ. Ο ΔΑΜΟΣ ΤΟΝ ΓΕΛΟΙΟΝ ΕΠΑΙΝ
ΕΙ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΝ ΖΩΠΥ
ΡΟΥ ΕΛΑΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΣ
ΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ.

Nemo igitur hoc Monumento perlecto, negabit Decretum hoc vere esse emendatum ab iis, qui ἐν τῇ ἁλίᾳ legerint, sive ἐν τᾷ ἁλίᾳ ob Dorismum, ut Altemps. habet. Confer τὸν μέγαν Casaubon. ad Athen. II. 3. atque inclytum D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. p. 71. Taylor.

Ἁλίᾳ] Ἁλία idem quod ἐκκλησία Atheniensibus, ἀπὸ τοῦ ἁλίζεσθαι, *congregari*: occurrit aliquoties apud Herodotum. Stock.

Ἐκ τᾶς βωλᾶς λαβὼν ῥήτραν] Τῆς βουλῆς προβουλευσαμένης. Wolf. Rem in senatu prius agitatam ad populum tulit. Stock.

Ἐκ τᾶς κ. τ. λ.] *Ex senatu legem accipiens*, id est, de senatus sententia. Auger.

Ἐπειδὴ ὁ δᾶμος] Byzantii Athenienses extollentes, quod et olim benevolentiam in se præstiterint summam, et nunc documento eam luculentissimo comprobaverint, hæc decernunt: Ἐπειδὴ ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ἔν τε τοῖς προγεγενημένοις καιροῖς εὐνοίαν διατελεῖ Βυζαντίοις καὶ τοῖς συμμάχοις, καὶ συγγενέσι Περινθίοις, καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται, ἔν τε τῷ παρεστακότι καιρῷ κ. τ. λ. Ubi mendum in διατελεῖ latere, quoque modo tollatur, explanemus. Præsens verbi διατελεῖν, cum participio præsentis junctum, *quæ fuerunt atque nunc sunt* significat, ut loca §. δ. *in init.* ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, et §. λς'. *post med.* εὐνοίας, ἧς ἔχων διατελεῖ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὸν δῆμον ostendunt. Sed, ut nihil de junctura διατελεῖ—καὶ—παρέσχηται moneam, *præsentis* notionem ab hoc loco alienam esse, verba adjecta ἔν τε τοῖς προγεγενημένοις καιροῖς docent. Vide igitur an manum auctoris restituerim legendo διετέλει. Imperfectum verbi διατελεῖν, cum participio præsentis junctum, ea notat, *quæ olim in statu quodam permanebant.* Demosth. p. Cor. §. κγ'. *in init.* Ταῦτα τοίνυν ἐπολιτευόμην τότ' ἐγὼ, καὶ—ἠναντιούμην, καὶ προλέγων καὶ διδάσκων, μὴ προΐεσθαι ταῦτα Φιλίππῳ, διετέλουν. §. νβ'. *ante med.* ὅπως τοῦτο μὴ γενήσεται, παρατηρῶν διετέλουν. adv. Lept. §. δ'. *ad fin.* Χρήματα μὲν γὰρ πλεῖστά ποτε κτησάμενοι, πάντα ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλωσαν, ὑπὲρ δὲ δόξης οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστησαν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας προσαναλίσκοντες διετέλουν. Wunderl.

Συμμάχοις] Subaudi αὐτῶν. Auger.

Χρείας] Χάριτας MSS. Ald. et Felician. Hic vicissim debemus Inscriptioni isti Agrigentinæ l. 13. ut hujus Decreti Textus integer a mutatione conservetur. Taylor. v. 4. Φιλίππου τοῦ, et v. 7. ἄμε Tayl.

Χρείας] Χρεία in decretis est *commodum, beneficium, meritum.* Harl.

Ὁπλίταις] h. e. militibus gravi armatura, scuto et gladio, instructis. conf. Cuper. Obss. libr. 1. c. 7. Idem.

Ἄμε] F. ἄμμες, τὸ ἡμᾶς. Ut in illo Laconico:

ΓΕΡΟΝΤΕΣ. Ἄμμες ποκ' ἦμες ἄλκιμοι νεανίαι.
ΝΕΑΝΙΑΙ. Ἄμμες δέ γ' ἐσμέν· αἰ δὲ λῇς, πεῖραν λάβε.
ΠΑΙΔΕΣ. Ἄμμες ποκ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάῤῥονες.

Wolf. Ἐμὲ Ven. Harl. Id erat ineptum. κἀμὲ Ital. Non promovemus. ἄμμε Lambin. Altemps. et Harl. quoque a manu 2. Taylor.

ἐπιγαμίαν, πολιτείαν, ἔγκτασιν γᾶς καὶ οἰκιᾶν, προεδρίαν ἐν τοῖς [1] ἀγῶσιν, πόθοδον ποτὶ τὰν βωλὰν καὶ τὸν δᾶμον πράτοις μετὰ τὰ ἱερά, καὶ

[1] ἀγῶσι

Ἐπιγαμίαν] Vide, quæ annotavimus ad Leptineam §. ιγ'. ad v. εὐεργ. Van Dalium pag. 780. Dissertationis modo laudatæ. Idem. v. ult. p. præc. δεδόχθαι, et v. 1. κτάσιν et οἰκείαν, et v. 2. ἀγῶσι ποτὶ τὰν θόλον περὶ et δάμου παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ Tayl.

Ἐπιγαμίαν, πολιτείαν] Ἐπιγαμία, *jus connubii*. Πολιτεία, *jus civitatis*. Auger.

Ἐκ τᾶς γᾶς] Κτάσιν γᾶς. Wolf.

Κτάσιν γᾶς] Recte fortasse. Opinantur tamen nonnulli, melius dici ἔκτασιν γᾶς, ut habent libri quamplurimi, Ven. MSS. Ald. et Felician. Ital. Harl. et Regii β. γ. ζ. Alii tamen pressius et accuratius adhuc legere malunt ἔκκτασιν vel ἔγκτασιν γᾶς. Hoc firmo ex Marmore, quod adduxit eruditissimus Van Dalius, et legitur in Append. ad Marm. Oxon. CLVI.

——— ΕΙΝΑΙ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΕΝ ΔΗΛΩΙ ΓΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΣ ΕΝΚΤΗΣΙΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΔΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ ΠΡΩΤΟΙΣ ΜΕΤΑ ΤΑ ΙΕΡΑ ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΛΑ ΠΑΝΤΑ ΟΣΑ ΔΕΔΟΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΑΛΛΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΟΙΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙΣ ———

Eadem Formula occurrit in duabus Inscriptionibus pone sequentibus, scil. CLVII. CLVIII. [Ex Marmore invento ἐν τῇ πολιτείᾳ Βάρνῃ ἐντὸς τῆς Μητροπόλεως. ——— δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ δεδόσθαι αὐτῷ (Hermiæ Asclepiodori f. Antiocheno) καὶ ἐκγόνοισι προξενίαν, πολιτείαν, προεδρίαν, ἀτέλειαν χρημάτων πάντων ὧν ἂν εἰσαγῶσι καὶ ἐξαγῶσι ἐπὶ κτήσει, καὶ ἐγγαίων ἔγκτησιν,—εἶναι δὲ αὐτοῖς καὶ ἔφοδον ἐπὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερά. Gruter. p. 19. Stock.] In Demosthene corrupte edebatur ἐκ τᾶς γᾶς ab Aldo et Parisiensibus. κτάσιν γᾶς prætulit Felicianus, et qui eum sequuntur, cum MSS. Aug. Vindob. et Guelph. Errant ergo, qui existimant, eam lectionem à Wolfii divinatione profectam. Ἔγκτασιν γᾶς καὶ οἰκιᾶν, *jus comparandi agros et domos*. Ita Valesius in Emendatt. Quid autem intersit inter κτῆσιν et ἔγκτησιν, erudite ibi docet Vir ille doctissimus. Taylor. Ἔγκτησις est possessio terræ in aliena terra. Conf. Ammon. p. 84. ibique Valcken. Harl.

Προεδρίαν ἐν——ἱερὰ] Hæc verba Valesius ita vertit: *primas sedes in certaminibus sacris, facultatem alloquendi senatum ac populum ante omnes alios peractis sacrificiis.*

Οἰκείαν] Οἰκιᾶν Harl. omnino recte, ni legatur potius κτᾶσιν γᾶς καὶ οἰκίας. Quod confirmatur a Marmore Oxoniensi, modo a me laudato. Vide Van-Dalium pag. 779. Taylor.

Ποθ' ὅλον] F. ποτὶ τὰν θόλον. Obsop. ποτὶ θόλον. Sed quid si conflatis vocibus scriptum fuerit, πότθολον? Θόλος Hesych. στρογγυλοειδὴς οἶκος, καὶ εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν ἔχων τὴν στέγην κατεσκευασμένην. Suidas addidit: τόπος, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ Πρυτάνεις. Θόλος δὲ, τὸ τῆς σηπίας μέλαν, ὅθεν θολερὸς, θολόω. Wolf.

Ποθ' ὅλον] Apertissima menda est, librariorum incuria commissa, ubi pro ποθ' ὅλον, procul dubio, sicut nostrum exemplar habuit, ποτὶ θόλον legendum est: id quod docti pro germana lectione facile agnoscent. Usurpant enim Latini Auctores hanc vocem: Ut Virgilius in nono:

Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris
Dona tulit, si qua ipse meis venatibus auxi,
Suspendive tholo.

Παρ' Ἀθηναίοις τε καὶ Φωκεῦσιν ὁ τόπος ἦν, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ Πρυτάνεις. Obsopoeus. Audi virum eruditissimum, quem toties laudavi: "Totum illum locum corruptum censeo. Corrigit illum quidem Latinus Interpres, [Wolfius] ac textum ita mutat, ut loco ποθ' ὅλον [quæ erat lectio Aldinorum et Parisiensium] legat ποτὶ τὰν θόλον, ac vertit, *apud Tholum*. An autem tale quid in ullo Cod. MSto reperit, valde dubito. Certo mihi Prytanes ob oculos habuisse videtur, quia in Tholo (ut pag. 211. ostendi) Prytanes convivabantur. Sed talem, aut fere similem Tholum et apud Byzantios vel Perinthios locum habuisse minime constat, aut mihi credibile est. Melius certe, ac recte quidem legit, pro περὶ τοῖς παρὰ τὰ ἱερὰ, hoc modo, παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ, vertitque *juxta Sacerdotes*. Quare totus locus ita restituendus est: προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι, πρόσοδον ποτὶ τὰν βωλὰν, καὶ τὸν δᾶμον, παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ etc. πρόσοδον nempe reposui, pro ποθ' ὅλον, quod hic sane nullum commodum sensum exhibet: quum contra πρόσοδον habeamus in illa Inscriptione, quam jam supra ex Classe VII. Reinesii N° 23. attuli, tum et in ista, quæ ipsam N° 24. sequitur: καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, et in ea, quam ex Gruteri pag. 319. modo exhibui, ἔφοδον ἐπὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον. Quæ clare evincunt et in hoc Decreto legendum esse πρόσοδον." Hæc Van-Dalius p. 779. ποτὶ τὰν θόλον clare legitur in Editione

τοῖς [1] κατοικῆν ἐθέλουσι τὰν πόλιν ἀλειτουργήτοις ἦμεν πασᾶν προςτακτᾶν λειτουργιᾶν· στᾶσαι δὲ καὶ εἰκόνας τρεῖς ἑκκαιδεκαπήχεις ἐν τῷ Βοςπορίχῳ, στεφανούμενον τὸν δᾶμον τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τῶ δάμω [2] τῶ Βυζαντίων καὶ Περινθίων· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ θεωρίας ἐς τὰς ἐν τᾷ Ἑλλάδι πανηγύριας, Ἴσθμια καὶ Νέμεα καὶ Ὀλύμπια καὶ Πύθια, καὶ [3] ἀνακαρῦξαι τὼς στεφάνως, [4] οἷς ἐστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ὑφ᾽ ἡμῶν, ὅπως ἐπιστέωνται οἱ Ἕλλανες πάντες Ἀθηναίων ἀρετὰν καὶ τὰν Βυζαντίων καὶ Περινθίων εὐχαριστίαν.

Λέγε καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ στεφάνους.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΧΕΡΡΟΝΗΣΙΤΩΝ.

Χεῤῥονησιτῶν οἱ κατοικοῦντες Σηστόν, Ἐλεοῦντα, Μάδυτον, Ἀλωπε-

[1] † κατοικεῖν [2] † τῶν [3] † ἀνακαρύξαι [4] * ὡς

Feliciani, in MStis libris, quorum Collatio instituitur juxta eam Editionem, scil. Aug. et Lindenb. Item in Harleyano nostro, Vindob. et Guelph. Adde, quæ habet Tourrellius ad locum, Regiis Codd. Lutecianis accuratius inspectis. Interea Petrus Burmannus, nam eum esse auguror, in notis ad Miscell. Observ. Tom. II. p. 355. observato paulo religiosius Dorismo, pro καθ᾽ ὅλον correxit non πρόσοδον, sed πόθοδον, vix unica literula immutata aut detorta. Id tamen, ut cætera fere omnia, præoccupavit Cel. Valesius: cujus Emendationum liber delituit usque ad annum 1740. Taylor.

Περὶ τοῖς παρὰ τὰ ἱερὰ] Notatus est asterisco hic locus. Si omittatur τὸ, περὶ τοῖς, sententia plana est. Aut, si transponantur verba hoc modo, παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ, id est, παρὰ τοῖς ἱερεῦσι. Perionius: *juxta eos, qui sacris præerant.* Meletus: *In sacrificiis.* Wolf.

Παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ] Ita Wolfius edi voluit, in quo accuratum istum Editorem, Felicianum, sequebatur, cum περὶ τοῖς παρὰ τὰ ἱερὰ exhibebant Ald. Benenatus, et similiter Ital. Linden. παρὰ τοῖς τὰ ἱερά. Ven. et ex Regg. β. γ. ζ. η. παρὰ τοῖς παρὰ τὰ ἱερά. Harl. Cæteri fere cum Wolfio conspirant, eamque lectionem sua interpretatione adjuvat doctissimus Van-Dalius. Scriptor tamen Anglicanus, T. R. Miscell. Observ. loco sæpe laudato, mavult pro παρὰ τοῖς περὶ τὰ ἱερὰ, πράτοις μετὰ τὰ ἱερά. Nempe, *peractis sacris, quæ solebant fieri ante initam Concionem vel Senatum, statim, et ante cæteros admitti.* Ingeniose admodum et acute. Vide *Inscriptionem Deliacam* a me adductam, sc. inter Arundell. CLVI. Cui adjungas CLVIII. eodem orationis tenore constructam. Verum et hanc quoque emendationem præripuit Cel. Valesius. Tayl.

Ἀλειτουργήτοις ἦμεν] Ἀντὶ τοῦ, εἶναι. Et ἑκκαιδεκαπήχεις, ὑφὲν legatur. Wolf.

Πᾶσαν] F. πᾶσι. Markland.

Πρὸς τὰν λειτ.] [Ita Tayl.] Deest πρὸς Ven. et β. Vellem sane. ἀλειτουργήτως ἦμεν πᾶσαν λειτουργίαν intelligo, illud neutiquam. Taylor.

Ἐν τῷ Βοσποςίχῳ] F. Βοσπόρῳ. Nam Βοσπόριχος videtur proprium esse viri, ut Athenis, ἐπὶ Νεοκλέους ἄρχοντος. Perionius: *in Bosporo.* Sic et Meletus. Wolf.

Βοσπόρῳ] [Ita Tayl.] Alii Βοσπορίχῳ. Ita Aldus sc. excudit: ita Morelius, et exaratur ita in Harleyano nostro. Βορίχῳ Cod. Paris. γ. Sed vulgata bene se habet. Statim post hanc vocem in Ven. subjungitur Vox λέγω. Quid vero? aut Quamobrem? Anne id annotaverat aliquis inter εἰκόνας et στεφανούμενον τὸν δᾶμον, ut vicem sustineret τοῦ, *Nempe*, vel *Scilicet*? Credo id equidem. Taylor.

Ὑπὸ τῶ δάμω] Sine ι subscripto, pro ὑπὸ τοῦ δήμου. Wolf.

Δωριὰς] F. Δωρεάς. [Ita Tayl.] Wolf. Vid. Var. Lect.

Ἐν τε Ἑλλάδι] [Ita Tayl.] Rescribo, ἐν τῇ Ἑλλάδι cum MSto Ven. Taylor.

Τὸν στέφανον] [Ita Tayl.] Τῷ στεφάνῳ. ἅμα, ἢ σὺν, τῷ στεφάνῳ. Wolf. Melius, deleto ἰῶτα subscripto, τὼ στεφάνω, scil. duas Coronas, Byzantinorum unam, alteram Perinthiorum. Vide, quæ habet Tourrellius. Taylor. Verum ex decreto patet, *unicam* tantum coronam fuisse, ᾧ συστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων, quam collatis sumptibus donarunt Byzantii et Perinthii. Stock. Vid. Var. Lect.

Ὧ συστεφάνωται] [Ita Tayl.] Ἐστεφάνωται Cod. Paris. η. Rectius. Vide jam: Ἀνακαρύξαι τὼ στεφάνω, οἷν (vel οἷς) ἐστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων. Taylor. v. 7. Ἕλλανες Tayl.

Ἐλεοῦντα] Alii per αι, Ἐλαιοῦντα. Wolf.

κόννησον στεφανοῦσιν Ἀθηναίων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον χρυσῷ στεφάνῳ ἀπὸ ταλάντων ἑξήκοντα, καὶ χάριτος βωμὸν ἱδρύονται καὶ δήμου Ἀθηναίων, ὅτι πάντων μεγίστου ἀγαθῶν παραίτιος γέγονε Χεῤῥονησίταις, ἐξελόμενος ἐκ τῆς Φιλίππου καὶ ἀποδοὺς τὰς πατρίδας, τοὺς νόμους,
257 *τὴν ἐλευθερίαν, τὰ ἱερά. καὶ ἐν τῷ [1] μετὰ ταῦτ' αἰῶνι παντὶ οὐκ ἐλλείψει εὐχαριστῶν καὶ ποιῶν ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθόν. Ταῦτ' ἐψηφίσαντο ἐν κοινῷ βουλευτηρίῳ.*

[2] Οὔκουν οὐ μόνον τὸ Χεῤῥόνησον καὶ Βυζάντιον σῶσαι, οὐδὲ τὸ [3] κωλῦσαι τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι τότε, οὐδὲ τὸ τιμᾶσθαι τὴν πόλιν ἐκ τούτων ἡ προαίρεσις ἡ ἐμὴ καὶ ἡ πολιτεία διεπράξατο, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἔδειξε τήν τε τῆς πόλεως καλοκἀγαθίαν καὶ τὴν Φιλίππου κακίαν. ὁ μέν γε φίλος καὶ σύμμαχος ὢν τοῖς Βυζαντίοις πολιορκῶν αὐτοὺς ἑωρᾶτο ὑπὸ πάντων, οὗ τί γένοιτ' ἂν αἴσχιον ἢ μιαρώτερον; ὑμεῖς δ' [4] οἱ μεμψάμενοι πολλὰ καὶ δίκαια ἂν ἐκείνοις εἰκότως περὶ ὧν ἠγνωμονήκεσαν εἰς ὑμᾶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, οὐ μόνον οὐ μνησικακοῦντες οὐδὲ προϊέμενοι τοὺς ἀδικουμένους ἀλλὰ καὶ σώζοντες ἐφαίνεσθε· ἐξ ὧν δόξαν, εὔνοιαν, τιμὴν παρὰ πάντων ἐκτᾶσθε. Καὶ μὴν ὅτι πολλοὺς μὲν ἐστεφανώκατ' ἤδη τῶν [5] πολιτευομένων, ἅπαντες ἴσασι· δι' ὅντινα δ' ἄλλον ἡ πόλις ἐστεφάνωται, σύμβουλον λέγω καὶ ῥήτορα, πλὴν δι' ἐμέ, οὐδ' ἂν εἷς εἰπεῖν ἔχοι.

κή. Ἵνα τοίνυν καὶ τὰς βλασφημίας, ἃς κατὰ τῶν [6] Εὐβοῶν καὶ τῶν Βυζαντίων ἐποιήσατο, εἴ τι δυσχερὲς [7] αὐτοῖς ἐπέπρακτο πρὸς ὑμᾶς ὑπομιμνήσκων, συκοφαντίας

[1] μετὰ ταῦτα [2] † οὐκοῦν [3] † κωλῖσαι [4] † οἱ καὶ μεμψάμενοι [5] † πεπολιτευμένων [6] † εὐβοέων [7] † αὐτοῖς

Μέγιστον] [Ita Tayl.] Μέγιστα τῶν ἀγαθῶν. MARKLAND.

Πράττειν αἴτιος γέγ.] Ita Tayl. V. Var. Lect.

Ἐξελόμενος—καὶ ἀποδοὺς] Ἀντὶ τοῦ, ἐξελομένου ἐκ τῆς Φιλίππου βίας, καὶ ἀποδόντος. S. τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. WOLF.

Ἐκ τῆς] Subaudi χειρός. AUGER.

Οὐκ ἐλλείψει εὐχαριστῶν] S. ὁ δῆμος τῶν Χερσονησιτῶν. WOLF. ἐν deest in ed. Tayl.

Ὑμεῖς δ' οἱ καὶ μεμψάμενοι] Διὰ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον. WOLF.

Εὔνοιαν] V. Var. Lect. Deest τιμὴν in ed. Tayl.

κή. Συκοφαντίας] *Calumnias, falsas delationes.* Sycophantæ enim Athenis dicebantur *delatores.* v. Heusingerum ad Plutarch. de liberor. educat. cap. IX. pag. 61. qui Plutarchi verba sub finem libri de Curiositate laudat: κωλυομένου γὰρ ἐκφέρειν τὰ σῦκα, μηνύοντες καὶ φαίνοντες τοὺς ἐξάγοντας, ἐκλήθησαν συκοφάνται. Vide etiam Erasm. Prov. 2. 3. 81. Athen. 3. 3. et indicem ad Plutarchi libr. mem. ubi "vetitum, ait Farnabius excitatus, caricas in Attica nascentes exportari. Quum vero multi furtim avehere reprehenderentur, delatores, qui illos apud judices accusarent, vocatos principio sycophantas. II. Quum e ficuum mercatura, vini, olei, tributa colligerentur ac portoria, et mulctarentur, qui ea non solvissent, coactores appellatos fuisse sycophantas. Alia originis nomina habes apud Plutarchum in Solone, et interpretes Aristophanis in Pluto." Scholiastes ad Aristophan. Plutum v. 873. (pag. 297. exempl. Hemsterhuis, quem ad h. l. consulas, Harling.

οὔσας ἐπιδείξω, μὴ μόνον τῷ ψευδεῖς εἶναι — τοῦτο μὲν γὰρ
ὑπάρχειν ὑμᾶς εἰδότας ἡγοῦμαι —, ἀλλὰ καὶ τῷ, εἰ τὰ
μάλιστ' ἦσαν ἀληθεῖς, οὕτως ὡς ἐγὼ κέχρημαι τοῖς πρά-
γμασι συμφέρειν χρήσασθαι, ἓν ἢ δύο βούλομαι τῶν καθ'
ὑμᾶς πεπραγμένων καλῶν τῇ πόλει διεξελθεῖν, καὶ ταῦτ' 258
ἐν βραχέσι. | καὶ γὰρ ἄνδρα ἰδίᾳ καὶ πόλιν κοινῇ πρὸς τὰ
κάλλιστα τῶν ὑπαρχόντων ἀεὶ δεῖ τὰ λοιπὰ πειρᾶσθαι
πράττειν. Ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Λακεδαιμο-
νίων γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων, καὶ τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττι-
κῆς κατεχόντων ἁρμοσταῖς καὶ φρουραῖς, Εὔβοιαν, Τάνα-
γραν, τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν, Μέγαρα, Αἴγιναν, Κλεωνάς,
τὰς ἄλλας νήσους, οὐ ναῦς οὐ τείχη τῆς πόλεως τότε κε-
κτημένης, ἐξήλθετε εἰς Ἁλίαρτον καὶ πάλιν οὐ πολλαῖς
ἡμέραις ὕστερον εἰς Κόρινθον, τῶν τότ' Ἀθηναίων πολλὰ
ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι καὶ Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις τῶν
περὶ τὸν Δεκελεικὸν πόλεμον πραχθέντων· ἀλλ' οὐκ ἐποί-

1744.) hæc adscripserat: ὁ συκοφάντης. Οὕτω καλοῦνται οἱ ἐπηρεάζοντες ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. Τὸ παλαιὸν ἀπειρημένον ἦν σῦκα ἐξάγειν ἐκ τῆς Ἀττικῆς, τοῦ φυτοῦ κατ' ἀρχὰς θαυμαζομένου. Τοὺς σμικροὺς (aut, ut Hemsterh. legendum censet, πικροὺς) οὖν διερευνῶντας τὸ τοιοῦτον οὕτως ὀνομασθῆναι λέγουσιν ἀπὸ τῆς ὀπώρας. Παρασχεῖν οὖν καὶ τοῖς ὁπωσοῦν μάτην ἐγκαλοῦσι τὸν ὀνομάσαντα, ἅμα καὶ τοῦ φαίνειν τὸ ἐγκαλεῖν, ἢ εἰς δίκην εἰσάγειν, δηλοῦντος. Ὅτι δὲ ἀπὸ τούτου γέγονεν, ἐκ τῶνδε δῆλον· συκαστὰς γὰρ τοὺς φιλεγκλήμονας ἔλεγον, καὶ συκοβίους, καὶ συκωροὺς καὶ συκολόγους, καὶ φιλοσύκους καὶ συκώδεις, καὶ συκόπαιδας, ἴσως ἀπὸ τοῦ πάντας ἐγκλήματα ἐφέλκεσθαι. vide etiam Bergler. ad Arist. Plut. v. 861. 886. et 947. Harl.

Ὑπάρχειν ὑμᾶς εἰδότας] Id est, προειδέναι. Wolf.

Ἐν βραχέσι] Novum hic habemus exemplum, quomodo orator ex historia ea, quæ dicentur aut dicta sunt, ad delectationem auditorum non minus quam convincendos animos probare possit et illuminare. Æschines enim criminatus est, Athenienses ex eo, quod Byzantinis miserunt auxilia, plus detrimenti cepisse quam commodi. Ostendit igitur Demosthenes ex historia patria, Athenienses ad honorem et famam et æstimationem consequendam omnia semper fuisse ausos, ut Seilerus jam pulcre observarat. Videmus porro artificium, captiosam Æschinis accusationem ita persequendi, ut Athenienses, laudis cupidissimi, memoria pristinæ gloriæ a gravitate accusationis quasi revocarentur. Harl.

Ἀεὶ δεῖ] Aut delendum est ἀεὶ, ut natum e proximo δεῖ, (nil inter se similius, quam ΑΕΙ et ΔΕΙ) aut, si servatur, construendum erit, non cum δεῖ, sed cum ὑπαρχόντων, ut sit idem, ac si dixisset τῶν ἀεὶ ὑπαρχόντων, prout cuique in sua civitate, quoque tempore, virtutis exempla præsto erunt. Idem.

Ἁρμοσταῖς] Sic appellabant Lacedæmonii *moderatores* illos, quos subjectis civitatibus præficiebant. *Harpocr.* Stock.

Οὐ ναῦς κ. τ. λ.] Omisit Wolfius in sua Interpretatione, Tu restitues: *Urbe tum non classem, non mœnia habente.* Taylor.

Δεκελεικὸν πόλεμον] Anno belli Peloponnesiaci XIX°. Lacedæmonii Deceliam, pagi Attici castellum magno cum Atheniensium damno, auctore Alcibiade, contra Athenas communierunt: unde bellum, quod deinceps in annos novem duravit, mutato nomine *Decelicum* appellatum est. Quo finito, et debellatis tandem Atheniensibus, Lacedæmoniorum vires simul et superbia in tantum accreverunt, ut paucis post annis bellum iis communi consilio intulere Bœotii, Corinthii, Argivi, ipsique Athenienses, quos in pristini imperii recuperandi spem erexerat Thrasybulus. Prope Haliartum, Bœotiæ oppidum, ad manus ventum est, quo prælio Lysander, clarissimus Spartanorum imperator, occubit. Mox (οὐ πολλαῖς ἡμέ-

-σαν τοῦτο οὐδ' ἐγγύς. Καίτοι τότε ταῦτ' ἀμφότερα, Αἰσχίνη, οὔθ' ὑπὲρ εὐεργετῶν ἐποίουν οὔτ' ἀκίνδυνα ἑώρων. Ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα προεῖντο τοὺς καταφεύγοντας ἐφ' [1] αὐτούς, ἀλλ' ὑπὲρ εὐδοξίας καὶ τιμῆς ἤθελον τοῖς δεινοῖς αὐτοὺς διδόναι, ὀρθῶς καὶ καλῶς βουλευόμενοι. πέρας μὲν γὰρ

[1] † ἑαυτοὺς

-ραις ὕστερον) cum Agesilao, quem clade ista perterriti Lacedæmonii ab Asia revocaverant, socii Nemeam inter et Corinthum male dimicarunt. Quæ omnia fuse persequitur Xenophon, l. 3. et 4. Hellenic. Stock. v. Diodor. Sicul. tom. I. lib. XIII. 9. p. 548. et Cornel. Nepot. in vit. Alcibiad. c. 4. Harl.

Ἀλλ' οὐκ ἐποίουν τοῦτο, οὐδ' ἐγγύς] Sic in exordio, οὐκ ἔνι τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν, οὐδ' ἐγγύς. Aretinus: *Sed nequaquam ita fecerunt: nec prope erant, ut facerent.* Meletus: *Sed non fecerunt hoc Athenienses, non fecerunt.* Hic tractatur Stoicorum dogma, ὅτι τὸ καλὸν δι' αὑτὸ αἱρετὸν καίτοι τοῦ παρὰ τοῖς ῥήτορσι καλοῦ δόξῃ μᾶλλον, ἢ φύσει, δοκοῦντος ὑπάρχειν. Qua de re plurimis egimus in nostris in Ciceronis Officia Commentariis. Wolf.

Οὐκ ἐποίουν τοῦτο] In nostro οὐκ ἐποιοῦντο: et videntur duæ dictiones in unum conflatæ, aut contra. Obsop.

Ἀλλ' ὑπὲρ κ. τ. λ.] Seilerus jam pulcre observat magnitudinem et sublimitatem hujus, et quæ sequuntur, sententiæ. Apud veteres vero, præcipue poetas, nihil frequentius reperitur et nihil majore effertur laude, quam amor gloriæ et animus excelsus pro patria et honore mortem obeundi. Hinc egregiæ illæ, nec raro sublimes sententiæ et commentationes de contemtu mortis. Infinitam seriem locorum, ab Homero ad Boethium, ubi a poetis, philosophis, oratoribus, aliisque miris efferuntur laudibus, qui pro patria et honore nullum timide detrectarunt periculum mortemve, et ubi de morte, ultima omnium rerum linea, sapienter et eleganter agitur, facile colligere possem, nisi id ab instituto hoc alienum et res esset pervulgata. Quædam jam collegit Duport in Gnomologia Homeri pag. 257. et alibi. Vide etiam Ciceronem in libro aureo de Senectute sub fin. et, si vis, particulas, quas e Tyrtæo et Mimnermo in Chrestomathia græca poetica litteris describendas feci, et quæ ibi annotavi. Harl.

Πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν] Hunc locum Philostratus τῆς Δημοσθένους σεμνότητος exemplum affert. Wolf. Imitatus est Herodian. II. c. 2. p. 48. ed. Irmisch. ubi vid. interpret. Harl.

Ibid. Hoc loco mihi temperare nequeo, quin pulcherrimam sententiam his Annotatiunculis inseram, quam omnium oculis obversari subinde par erat. Πέρας μὲν γάρ, inquit, ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου ὁ θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὑτὸν καθείρξας τηρῇ. δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν ἀεὶ τοῖς καλοῖς τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ, γενναίως. Hanc Nos exercendi stili gratia sic Latinam fecimus carmine:

Horrida cunctorum mors certo funere vitam
Claudit, fatalis sæva ministra coli.
Quamvis se clausum quis muris servet ahenis,
Mors tamen ex illis in cava busta trahit.
Fortes ergo viros claris incumbere factis
Semper, et ingenti mente vacare decet:
Nec rerum ambigue eventum sperare secundum,
Nutet in incertum sors malefida licet,
Sed quæcunque Deus conanti cœlitus offert,
Omnia magnanimo pectore ferre decet.
Obsop.

Ibid. Laudat inter alios insignissimam hanc γνώμην, quovis philosopho dignam, Plutarchus ad finem libelli de Fortuna Alexandri I. Nimirum noster Πλατωνίζει, ut sæpe observatum fuit a plurimis. Dixit enim ille Magister: Ἀλλὰ καὶ ἐπιχειρεῖν τοῖς καλοῖς καλόν, καὶ πάσχειν, ὅ, τι ἂν ξυμβῇ. Harpocr. v. Οἰκίσκῳ, ἀντὶ τοῦ, μικρῷ τινὶ οἴκῳ. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Ἐκάλουν δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον ὀρνιθοτροφεῖον, οἰκίσκον. Ἀριστοφάνης Πελαργοῖς, Μεταγένης Αὔραις. ἐκ τούτων δ' ἔοικε πλανώμενος ὁ Δίδυμος καὶ τὸ Δημοσθενικὸν ἐξηγεῖσθαι. Qualis fuerit error, quem Didymus in exponendo Demosthene erravit, et quem hic notat Harpocratio, crederent nonnulli non potuisse hac ætate innotescere. Ecce autem perennem et immortalem fecit Ulpianus, dum his verbis utitur, utitur enim, Didymi: Φασὶ τὸν ὀρνέων οἶκον οὕτω καλεῖσθαι παρὰ Ἀττικοῖς. λέγει οὖν, [Demosthenes] ὅτι κἂν μεταβάλλῃ τὴν δίαιταν, κἂν ὄρνις εἶναι νομίζηται, ἀποθανεῖται πάντως, καὶ μὴ δεικνὺς ἑαυτόν, ἀλλ' οὕτω κρυπτόμενος. Vide Maussac. ad Harpocr. qui plura de hac

ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου ὁ θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ· δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ γενναίως. Ταῦτ' ἐποίουν οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι, ταῦθ' ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι, οἳ Λακεδαιμονίους, οὐ φίλους ὄντας οὐδ' εὐεργέτας, ἀλλὰ πολλὰ τὴν πόλιν ἡμῶν ἠδικηκότας καὶ μεγάλα, ἐπειδὴ Θηβαῖοι κρατήσαντες ἐν Λεύκτροις ἀνελεῖν ἐπεχεί-
ρουν, διεκωλύσατε, οὐ φοβηθέντες τὴν τότε Θηβαίοις ῥώμην 259
καὶ δόξαν ὑπάρχουσαν, οὐδ' ὑπὲρ οἷα πεποιηκότων ἀνθρώπων κινδυνεύσετε διαλογισάμενοι. [1] καιγάρτοι πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐδείξατε ἐκ τούτων, ὅτι κἂν ὁτιοῦν τις εἰς ὑμᾶς ἐξαμάρτῃ, τούτῳ τὴν ὀργὴν εἰς τἄλλα ἔχετε, ἂν δ' ὑπὲρ σωτηρίας ἢ ἐλευθερίας κίνδυνός τις αὐτοὺς καταλαμβάνῃ, οὔτε μνησικακήσετε οὔθ' ὑπολογιεῖσθε.

κθ'. Καὶ οὐκ ἐπὶ τούτων μόνον οὕτως ἐσχήκατε, ἀλλὰ πάλιν, σφετεριζομένων Θηβαίων τὴν Εὔβοιαν, οὐ περιείδετε, οὐδ' ὧν ὑπὸ Θεμίσωνος καὶ Θεοδώρου περὶ Ὠρωπὸν ἠδίκησθε

[1] † *καὶ γάρ τοι*

re: quem tamen credibile est non intellexisse suum Auctorem. Ita Etruscus vertit: *Fine a tutti gli huomini della vita è la morte, se ben l' huomo* nella piu secreta parte della casa *stia rinchiuso.* Anon. Venetus: *cubiculo.* Et eodem pacto Aretinus. Alij, ut Perionius etc. *in domum conclusus.* Adde de hoc loco H. Stephan. V. Schediasm. 4. qui hæc Propertii (Eleg. 111. 18.) adduxit:

Ille licet ferro cautus se condat et ære,
Mors tamen inclusum protrahit inde caput.

Taylor. Laudant etiam Philostratus in Vit. Isocratis, et Hermogenes, p. 174. Et Sallustius, in orat. Lepidi contra Sullam, apud fragm. *Quoniam quidem unum omnibus finem natura vel ferro septis statuit: neque quisquam extremam necessitatem nihil ausus, nisi muliebri ingenio, exspectat.* Stock.

Ἐν οἰκίσκῳ] *In cavea, in aviario: ἐκάλουν δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον Ὀρνιθοτροφεῖον, οἰκίσκον* Harpocration: qui tamen ipse maluit exponere, *μικρῷ τινὶ οἴκῳ, cellula* vel *cubiculo:* impotenter sane; licet huic interpretationi nonnihil subsidii peti posse videatur ex Euripidis Ægeo, p. 444. Ed. Barnes.

—— *κατθανεῖν δ' ὀφείλεται*
Καὶ τῷ κατ' οἴκους ἐκτὸς ἡμένῳ πόνων.
Idem.

Ἐγχειρεῖν] Ἐπιχειρεῖν. Markland.

Προβαλλομένους ἐλπίδα] *Tanquam clypeum prætendentes.* Stock.

Ταῦθ' ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι] Per υ. Sequitur enim *διεκωλύσατε.* Wolf.

Ἡμῶν] Ὑμῶν. Markland. ἡμῶν Tayl. et paulo ante ἡμέτεροι, et supra v. 3. προσβαλλ. V. Var. Lect.

Οἳ Λακεδαιμονίους] Pendet Sententia. Neque sequitur Verbum per totam hanc periodum, quod sustentare potest istud Accusativum, Λακεδαιμονίους. Simile aliquod et germanum observavimus ad π. ΠαραπρεσΒ. Demosthenis; ubi ingenii vis et impetus Grammaticorum cancellis concludi noluit. Taylor.

Οἳ Λακεδαιμονίους] Constructio verborum durior est; ita, credo, instituenda: οἳ, ἐπειδὴ Θηβαῖοι ἀνελεῖν ἐπεχείρουν Λακεδαιμονίους, διεκωλύσατε, *facto obstitistis.* Stock.

Πεποιηκότων] Addendum esset ὑμᾶς. Auger.

Ἔχετε] Ἕξετε. Markland.

κθ'. Σφετεριζομένων] Vox ea superius a Demosthene usurpata in hac Oratione. Erudite explicat Illustriss. Spanheimius ad Julian. pag. 25. Taylor.

ἀνεμνήσθητε, ἀλλ' ἐβοηθήσατε καὶ τούτοις, τῶν ἐθελοντῶν τριηράρχων τότε πρῶτον γενομένων τῇ πόλει, ὧν εἷς ἦν ἐγώ. ἀλλ' οὔπω περὶ τούτων. Καίτοι καλὸν μὲν ἐποιήσατε καὶ τὸ σῶσαι τὴν νῆσον, πολλῷ δ' ἔτι τούτου κάλλιον τὸ καταστάντες κύριοι καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῶν πόλεων ἀποδοῦναι ταῦτα δικαίως αὐτοῖς τοῖς ἐξημαρτηκόσιν εἰς ὑμᾶς, μηδὲν ὧν ἠδίκησθε ἐν οἷς ἐπιστεύθητε ὑπολογισάμενοι. Μυρία τοίνυν ἕτερα εἰπεῖν ἔχων παραλείπω, ναυμαχίας, ἐξόδους πεζάς, στρατείας, καὶ πάλαι γεγονυίας καὶ νῦν ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν, ἃς ἁπάσας ἡ πόλις τῆς τῶν ἄλλων ἕνεχ' Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας πεποίηται. Εἶτ' ἐγὼ τεθεωρηκὼς ἐν τοσούτοις καὶ τοιούτοις τὴν πόλιν ὑπὲρ τῶν τοῖς ἄλλοις συμφερόντων ἐθέλουσαν ἀγωνίζεσθαι, ὑπὲρ

Ἀλλ' ἐβοηθήσατε καὶ τούτοις, τῶν ἐθελοντῶν τριηράρχων τότε πρῶτον γενομένων τῇ πόλει] Sic distinguendus est hic locus. Ἐθελονταὶ τριήραρχοι, ἢ τριηράρχαι, non ἐθέλοντες. Wolf.

Τριηράρχων] Trierarchus est, qui navem bellicam præbet, armamentaque navalia et ejus generis alia. Suidas: Τριηραρχία, λειτουργία παρὰ Ἀθηναίοις δαπανηρά. ἔδει γὰρ τὴν τριήρη πάντα ἔχειν πρὸς πόλεμον εὐτρεπῆ, ὅπερ παρασκευάζειν ὁ εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην προβληθείς. Huic muneri obeundo assignati sunt ditissimi quique. Hæc ex Petiti Comment. in LL. Atticas tit. IIII. libr. III. pag. 356. seqq. qui non solum antiquitatem, ordinem, mutationes et rationes hujus officii fusius persequitur, sed etiam nostram orationem et præcipue cap. 30. copioso et operoso commentario illustrat; quod quidem hic indicasse tantum sufficiat. Cf. Pollue. p. 919. ibiq. Kühn. Harl.

Ἐν οἷς ἐπιστεύθητε] Scil. χρόνοις. Temporis enim significationem habet τὸ ἐν οἷς hic, uti alibi sæpe. Vide infra §. 74. et 78. Stock.

Πεζὰς στρατείας] [Ita Tayl.] Πεζὴ στρατιὰ, ὡς Δημοσθένης, καὶ πάντες, καὶ μὴ πεζικὴ, ὡς Θουκυδίδης· ἐν στρατιᾷ ὥρμηνται καὶ ναυτικῇ καὶ πεζικῇ. Ποιητικώτερον γὰρ τοῦτο· ὡς Αἰσχύλος ἐν τοῖς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις,

— πεζικὸς ὅρμηται λεώς.

Pro στρατείας Cod. Guelph. στρατιάς. Taylor. V. Thom. M. p. 697. ibique Triller. Harl.

Εἶτα ἐγὼ τεθεωρηκὼς ἐν τοσούτοις καὶ τοιούτοις] *Ita ego qui vidissem civitatem in tot talibusque libentem fecisse, ut pro aliorum commodis certamina periculaque suscipèret, quid tum ipsam hortari, quid auctor ipsi esse debui, ut faceret, cum pro ea quodammodo iniretur consultatio? scilicet censere debui, ut iis ad animum revocatis, quæ secus in se admissa esse meminerat, offenso animo cum illis ageret, qui tum saluti suæ subsidium ab ea postulabant? velamentaque causificando quæreret, quibus omnia commoda speciose proderemus?* Ubi observandum est, νὴ Δία, cum interrogationi servit, vim ironiæ habere. Sequitur enim, καὶ τίς οὐκ ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως; et rèliqua. *At quis me merito non interemisset?* Eodem autem pacto utitur et in Oratione πρὸς Λεπτίνην, et alibi. Est etiam hæc vox νὴ Δία accommodata anthypophoriæ, ita ut responsioni congruat, ut infra hac eadem Oratione, [§. 75.] ναί φησιν, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλὸν, τὸ μηδεμίαν γραφὴν φυγεῖν. Καὶ νὴ Δί' εὔδαιμόν γε. *At enim, inquit, pulcrum illud Cephali,* hoc est, pulcra illa laus Cephali, *causam nunquam dixisse, et quidem etiam fortunatum.* Servit tamen et confessioni, quæ causam facti secum afferat, de quo in Oratione περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ dictum est. Sed et cum ἀλλὰ aut γὰρ junctum, anthypophoricum est, ut *at*, et *at enim*, Latine. Quod Livius pene ad verbum, *At hercule*, dicit: ut infra etiam in hac eadem, νὴ Δί' ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα, &c. *At ego inique vel perperam magistratu functus sum.* Itane vero, cum tute adesses eo tempore, cum ego apud rationales rationem gesti magistratus reposcebar, tu me eo nomine non postulasti? vel, non crimina mihi objecisti coram ratiociniorum præfectis, a quibus rationem gestæ administrationis reposcebar? Plura vide in Comment. Bud. Ex edit. Hervag.

αὐτῆς τρόπον τινὰ τῆς [1]συμβούλης οὔσης τί [2]ἤμελλον κελεύσειν ἢ τί συμβουλεύσειν αὐτῇ ποιεῖν; Μνησικακεῖν νὴ Δία πρὸς τοὺς βουλομένους σώζεσθαι, καὶ προφάσεις ζητεῖν, δι' ἃς ἅπαντα προησόμεθα τὰ [3]συμφέροντα. Καὶ τίς οὐκ 260
ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως, εἴ τι τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καλῶν λόγῳ μόνον καταισχύνειν [4]ἐπεχείρησα; ἐπεὶ τό γ' ἔργον οὐκ ἂν ἐποιήσατε ὑμεῖς, ἀκριβῶς οἶδα ἐγώ. εἰ γὰρ ἠβούλεσθε, τί ἦν ἐμποδών; οὐκ ἐξῆν; οὐχ ὑπῆρχον οἱ ταῦτ' ἐροῦντες οὗτοι;

λ'. Βούλομαι τοίνυν ἐπανελθεῖν ἐφ' ἃ τούτων ἑξῆς ἐπολιτευόμην· καὶ σκοπεῖτε ἐν τούτοις πάλιν αὖ τί τὸ τῇ πόλει βέλτιστον ἦν. Ὁρῶν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ ναυτικὸν [5]ὑμῶν καταλυόμενον, καὶ τοὺς μὲν πλουσίους ἀτελεῖς ἀπὸ [6]σμικρῶν ἀναλωμάτων [7]γιγνομένους, τοὺς δὲ μέτρια ἢ [8]σμικρὰ κεκτημένους τῶν πολιτῶν τὰ ὄντα ἀπολλύντας, ἔτι δ' ὑστερίζουσαν ἐκ τούτων τὴν πόλιν τῶν καιρῶν, ἔθηκα νόμον, καθ' ὃν τοὺς μὲν τὰ δίκαια ποιεῖν ἠνάγκασα, τοὺς πλουσίους, τοὺς δὲ πένητας ἔπαυσα ἀδικουμένους, τῇ πόλει δ' ὅπερ ἦν χρησιμώτατον, ἐν καιρῷ γίγνεσθαι [9]τὰς παρασκευὰς ἐποίησα. καὶ [10]γραφεὶς τὸν

[1] † συμβουλῆς [2] † ἔμελλον [3] † συμφέροντα; [4] ἐπεχείρησα ἄν
[5] † ὑμῶν [6] † μικρῶν [7] † γενομένους [8] † μικρὰ
[9] τὰς ναυτικὰς παρασκευὰς [10] γραφεὶς εἰς τὸν

Αὐτῆς] Αὑτῆς. Markland.

Συμβουλῆς] Συμβολῆς in exemplaribus Aldi et Morel. Sed hoc nihili est. Taylor. Vid. Var. Lect.

Τῆς συμβολῆς] Plurimi βουλῆς habent, vel συμβουλῆς. Sed præstat lectio Aldi et Benenati: melius enim convenit cum τῷ ἀγωνίζεσθαι *conflictus*, quam *consultatio*. Stock. Quid est cur Bekkerus *συμβούλης* edere curaverit, velim explicuisset vir doctus.

Μνησικακήσειν] [Ita Tayl.] De phrasi ista *μνησικακήσειν πρὸς τοὺς βουλομένους σώζεσθαι*, consule H. Steph. Thes. II. 958. Superius paulo dixit Noster, §. κη'. *μνησικακῆσαι Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις*. Taylor. V. Var. Lect.

λ'. Τὸ] F. τί τότε τῇ πόλει. Markl.

Ἀπολλύντας] Hoc caput est locus classicus de trierarchis Atheniensibus. Demosthenes inter alia sua in rempublicam merita recenset legem de trierarchis a se rogatam, cujus vi sumtus publici non in cives pauperes aut mediocris conditionis, ut etiamnum fieri solet, sed in ditiores et opulentos homines translati sunt. Atque hoc suum institutum eo ordine, ea perspicuitate enarrat et commendat, ut vel ex hoc ingenium oratoris et artificium cognoscere queas. Petitum hanc orationis partem et totum hoc caput ex antiquitate Græca probe illustrasse, jam supra ad cap. 29. observavi. Harl.

Τῇ πόλει] Comma hoc in vertendo prætermisit Wolfius. Supple ex Lambino: *Denique perfeci, ut omnis commeatus, omnis belli apparatus, quod erat utilissimum, suo tempore civitati suppeteret.* Taylor.

Καὶ γραφεὶς τὸν ἀγῶνα τοῦτον παρανόμων εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον] *Et postulatus causam hanc rogationis perperam latæ apud vos dixi, et tandem absolutus sum.* Quod εἰσιέναι περὶ γραφῆς dicunt, pro *postulari*, et *causam dicere*, per accusativum extulit, ut etiam alibi in eadem, *καί μοι λέγε τὸ ψήφισμα καθ' ὃ εἰσῆλθον τὴν γραφήν*, id est, *rogationem, propter quam postulatus sum.* *Ex edit.* Hervag.

ἀγῶνα τοῦτον παρανόμων εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον καὶ ἀπέφυγον, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ὁ διώκων οὐκ ἔλαβε. Καίτοι πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι, ὥστε μά-

Τοῦτον] Ἀγῶνα τὸν τῶν παρανόμων. MARKLAND.

Πόσα] F. πόσ' ἂν, vel διδόναι ἂν v. 4. ut §. λά. κέ. IDEM.

Καὶ πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν, ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι, ὥστε——μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον] Paucis interjectis illa sequuntur: ὥστε δὴ ταῦτα λυθῆναι, καὶ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἀναγκασθῆναι, οὐκ ἴσθ', ὅ τι οὐκ ἐδίδοσαν. Marklandus, utroque loco particulam ἂν necessario inferendam esse, audacter postulans, ad loca haud dubie respexit, ut §. κε'. καὶ μὴν ὅτι πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν Ὠρεὸν——οὐδεὶς ἀγνοεῖ, καὶ πάντων ἥκιστα σύ. Cur non, eadem fere in omnibus his locis structura, particula ἂν ubique posita est? Etenim vox ὥστε eandem conditionem omnibus infert, et paulo infra §. λα'. de eadem re, ac §. λ'., ita agitur: Ἆρά γε μικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησιν ὑμῶν δοκῶ; ἢ μικρὰ ἀναλῶσαι ἄν, τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν, οἱ πλούσιοι; Causam hanc accipite. Verba §. κε'. πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν significant, Philistidem magnam pecuniam ea conditione daturum fuisse, ut obtineret, non vero obtulisse eam; loca autem §. λ'. hunc sensum habent: Ipsos illos principes pretium immensum ea conditione Demostheni obtulisse, ut legem ne ferret. Verbo vero διδόναι *offerendi* notionem inesse, loca duo planissime docent, quæ in oratione in Midiam exstant. Midias Stratonem quendam, arbitrum, qui secundum Demosthenem sententiam dederat, Archontesque corrumpere frustra tentans, c. 24. *a med.* τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἷός τ' ἦν (Μειδίας) πείθειν αὐτὸν (τὸν Στράτωνα), τὴν δίκην, ἣν καταδεδιῃτήκει, ταύτην ἀποδεδιῃτημένην ἀποφαίνειν, καὶ τοὺς ἄρχοντας μεταγράφειν, καὶ πεντήκοντα δραχμὰς αὐτοῖς ἐδίδου. Ὡς δ' ἐδυσχέραινον οὗτοι τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐδετέρους ἔπειθεν, ἀπειλήσας καὶ διαλοιδορηθεὶς, ἀπελθὼν, τί ποιεῖ; Accedat testimonium Archontum. Stratoni datum c. 26. *a med.* Γενομένης δὲ ἐρήμου κατὰ Μειδίου ἐπιστάμεθα Μειδίαν πείθοντα τόν τε Στράτωνα, τὸν διαιτητὴν, καὶ ἡμᾶς, ὄντας ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἄρχοντας, ὅπως τὴν δίαιταν αὐτῷ ἀποδιαιτήσωμεν, καὶ διδόντα, καὶ, ἐπειδὴ οὐχ ὑπεμείναμεν, προσαπειλήσαντα ἡμῖν, καὶ οὕτως ἀπαλλαγέντα, ut locum distinguendum esse monemus. Ita verbum πείθειν et *persuadere* et *conari persuadere* significat. WUNDERL.

Ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν] Totus hic locus illustrabitur ab Harpocratione v. Συμμορία. Quem etiam consule v. Ἡγεμὼν Συμμορίας. Vales. not. ad Harpocr. pag. 86. et 179. De his rebus in vita Demosthenis tractavi copiosius. TAYLOR.

Τῶν συμμοριῶν] Multa inest in iis, quæ de *trierarchiis* Atheniensium memoriæ prodita sunt, obscuritas; propterea quod *ratio trierarchiarum subinde mutabatur, ob impensæ magnitudinem.* (Ulp. ad Orat. c. Midiam.) Quæ autem partim testimoniis innituntur veterum, partim conjectando assequi liceat, ita fere se habent. Ad triremes instruendas delecti sunt ex unaquaque tribu cxx homines ditissimi, qui (cum tribus decem essent) mille et ducentos conficiebant. Hi primo in viginti *συμμορίας* sive *classes* tributi sunt, sexagenorum hominum singulas: et unaquæque rursus symmoria in quinque μέρη duodecim hominum quasi subsecta est. Si centum duntaxat navibus opus erat civitati, singulum μέρος unam triremem instruebat; si ducentis, duas; si CCC, tres. Porro ex omni numero symmoritarum educti sunt CCC opulentissimi, qui proprie τριήραρχοι et ἡγεμόνες τῶν συμμοριῶν vocabantur: hi enim, urgente aliqua necessitate, pecunias pro reliquis symmoritis et ante eos numerabant, quas postea ab iisdem per otium exigebant. Ita in singulis μέρεσιν tres erant ἡγεμόνες, quibus adjuncti novem minus opulenti, οἱ δεύτεροι, τρίτοι, τῶν συμμοριῶν &c. Demosth. περὶ συμμοριῶν, et Ulp. ad Olynth. II. Instituti sunt ad hunc fere modum trierarchi, antequam perferretur lex ista Demosthenis: verum omnibus tum symmoritis idem plane census, nullo fortunarum habito discrimine, fuit indictus. STOCK.

Ὥστε μάλιστα μὲν μὴ θεῖναί με τὸν νόμον, εἰ δὲ μὴ, καταβαλόντα με ἐᾶν ἐν ὑπωμοσίᾳ] [Ita Tayl.] *Primum quidem, ut ne legem illam ferrem, sin minus, certe ut ne perferrem, sed prorogari rem sinerem, et in aliud tempus rejici.* Est enim ὑπωμοσία, *dilatio, quæ jurejurando postulatur, et impetratur,* hoc est, ἔνορκος ἀναβολὴ, dilatio propter sonticum morbum, aut aliam legitimam causam impetrata, et ὑπόμνυσθαι verbum, τὸ

αὐτῆς τρόπον τινὰ τῆς [1]συμβούλης οὔσης τί [2]ἤμελλον κελεύσειν ἢ τί συμβουλεύσειν αὐτῇ ποιεῖν; Μνησικακεῖν νὴ Δία πρὸς τοὺς βουλομένους σώζεσθαι, καὶ προφάσεις ζητεῖν, δι' ἃς ἅπαντα προησόμεθα τὰ [3]συμφέροντα. Καὶ τίς οὐκ 260
ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως, εἴ τι τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καλῶν λόγῳ μόνον καταισχύνειν [4]ἐπεχείρησα; ἐπεὶ τό γ' ἔργον οὐκ ἂν ἐποιήσατε ὑμεῖς, ἀκριβῶς οἶδα ἐγώ. εἰ γὰρ ἠβούλεσθε, τί ἦν ἐμποδών; οὐκ ἐξῆν; οὐχ ὑπῆρχον οἱ ταῦτ' ἐροῦντες οὗτοι;

λ'. Βούλομαι τοίνυν ἐπανελθεῖν ἐφ' ἃ τούτων ἑξῆς ἐπολιτευόμην· καὶ σκοπεῖτε ἐν τούτοις πάλιν αὖ τί τὸ τῇ πόλει βέλτιστον ἦν. Ὁρῶν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ ναυτικὸν [5]ὑμῶν καταλυόμενον, καὶ τοὺς μὲν πλουσίους ἀτελεῖς ἀπὸ [6]σμικρῶν ἀναλωμάτων [7]γιγνομένους, τοὺς δὲ μέτρια ἢ [8]σμικρὰ κεκτημένους τῶν πολιτῶν τὰ ὄντα ἀπολλύντας, ἔτι δ' ὑστερίζουσαν ἐκ τούτων τὴν πόλιν τῶν καιρῶν, ἔθηκα νόμον, καθ' ὃν τοὺς μὲν τὰ δίκαια ποιεῖν ἠνάγκασα, τοὺς πλουσίους, τοὺς δὲ πένητας ἔπαυσα ἀδικουμένους, τῇ πόλει δ' ὅπερ ἦν χρησιμώτατον, ἐν καιρῷ γίγνεσθαι [9]τὰς παρασκευὰς ἐποίησα. καὶ [10]γραφεὶς τὸν

[1] † συμβουλῆς [2] † ἔμελλον [3] † συμφέροντα; [4] ἐπεχείρησα ἄν
[5] † ὑμῶν [6] † μικρῶν [7] † γενομένους [8] † μικρὰ
[9] τὰς ναυτικὰς παρασκευὰς [10] γραφεὶς εἰς τὸν

Αὐτῆς] Αὐτῆς. Markland.

Συμβουλῆς] Συμβολῆς in exemplaribus Aldi et Morel. Sed hoc nihili est. Taylor. Vid. Var. Lect.

Τῆς συμβολῆς] Plurimi βουλῆς habent, vel συμβουλῆς. Sed præstat lectio Aldi et Benenati: melius enim convenit cum τῷ ἀγωνίζεσθαι *conflictus*, quam *consultatio*. Stock. Quid est cur Bekkerus συμβούλης edere curaverit, velim explicuisset vir doctus.

Μνησικακήσειν] [Ita Tayl.] De phrasi ista μνησικακήσειν πρὸς τοὺς βουλομένους σώζεσθαι, consule H. Steph. Thes. II. 958. Superius paulo dixit Noster, §. κή. μνησικακῆσαι Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις. Taylor. V. Var. Lect.

λ'. Τὸ] F. τί τότε τῇ πόλει. Markl.

Ἀπολλύντας] Hoc caput est locus classicus de trierarchis Atheniensibus. Demosthenes inter alia sua in rempublicam merita recenset legem de trierarchis a se rogatam, cujus vi sumtus publici non in cives pauperes aut mediocris conditionis, ut etiamnum fieri solet, sed in ditiores et opulentos homines translati sunt. Atque hoc suum institutum eo ordine, ea perspicuitate enarrat et commendat, ut vel ex hoc ingenium oratoris et artificium cognoscere queas. Petitum hanc orationis partem et totum hoc caput ex antiquitate Græca probe illustrasse, jam supra ad cap. 29. observavi. Harl.

Τῇ πόλει] Comma hoc in vertendo prætermisit Wolfius. Supple ex Lambino: *Denique perfeci, ut omnis commeatus, omnis belli apparatus, quod erat utilissimum, suo tempore civitati suppeteret.* Taylor.

Καὶ γραφεὶς τὸν ἀγῶνα τοῦτον παρανόμων εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον] *Et postulatus causam hanc rogationis perperam latæ apud vos dixi, et tandem absolutus sum.* Quod εἰσιέναι περὶ γραφῆς dicunt, pro *postulari*, et *causam dicere*, per accusativum extulit, ut etiam alibi in eadem, καί μοι λέγε τὸ ψήφισμα καθ' ὃ εἰσῆλθον τὴν γραφήν, id est, *rogationem, propter quam postulatus sum.* *Ex edit.* Hervag.

ἀγῶνα τοῦτον παρανόμων εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον καὶ ἀπέφυγον, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ὁ διώκων οὐκ ἔλαβε. Καίτοι πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι, ὥστε μά-

Τοῦτον] Ἀγῶνα τὸν τῶν παρανόμων. Markland.

Πόσα] F. πόσ' ἂν, vel διδόναι ἂν v. 4. ut §. λά. κέ. Idem.

Καὶ πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν, ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι, ὥστε——μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον] Paucis interjectis illa sequuntur: ὥστε δὴ ταῦτα λυθῆναι, καὶ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἀναγκασθῆναι, οὐκ ἔσθ', ὅ τι οὐκ ἐδίδοσαν. Marklandus, utroque loco particulam ἂν necessario inferendam esse, audacter postulans, ad loca haud dubie respexit, ut §. κε'. καὶ μὴν ὅτι πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν Ὠρεον——οὐδεὶς ἀγνοεῖ, καὶ πάντων ἥκιστα σύ. Cur non, eadem fere in omnibus his locis structura, particula ἂν ubique posita est? Etenim vox ὥστε eandem conditionem omnibus infert, et paulo infra §. λα'. de eadem re, ac §. λ'., ita agitur: Ἆρά γε μικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησιν ὑμῶν δοκῶ; ἢ μικρὰ ἀναλῶσαι ἄν, τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν, οἱ πλούσιοι; Causam hanc accipite. Verba §. κε'. πολλὰ μὲν ἂν χρήματα ἔδωκε Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν significant, Philistidem magnam pecuniam ea conditione daturum fuisse, ut obtineret, non vero obtulisse eam; loca autem §. λ'. hunc sensum habent: Ipsos illos principes pretium immensum ea conditione Demostheni obtulisse, ut legem ne ferret. Verbo vero διδόναι *offerendi* notionem inesse, loca duo planissime docent, quæ in oratione in Midiam exstant. Midias Stratonem quendam, arbitrum, qui secundum Demosthenem sententiam dederat, Archontesque corrumpere frustra tentans, c. 24. *a med.* τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἷός τ' ἦν (Μειδίας) πείθειν αὐτὸν (τὸν Στράτωνα), τὴν δίκην, ἣν καταδεδιῃτήκει, ταύτην ἀποδεδιῃτημένην ἀποφαίνειν, καὶ τοὺς ἄρχοντας μεταγράφειν, καὶ πεντήκοντα δραχμὰς αὐτοῖς ἐδίδου. Ὡς δ' ἐδυσχέραινον οὗτοι τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐδετέρους ἔπειθεν, ἀπειλήσας καὶ διαλοιδορηθεὶς, ἀπελθὼν, τί ποιεῖ; Accedat testimonium Archontum. Stratoni datum c. 26. *a med.* Γενομένης δὲ ἐρήμου κατὰ Μειδίου ἐπιστάμεθα Μειδίαν πείθοντα τόν τε Στράτωνα, τὸν διαιτητὴν, καὶ ἡμᾶς, ὄντας ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἄρχοντας, ὅπως τὴν δίαιταν αὐτῷ ἀποδιαιτήσωμεν, καὶ διδόντα, καὶ, ἐπειδὴ οὐχ ὑπεμείναμεν, προσαπειλήσαντα ἡμῖν, καὶ οὕτως ἀπαλλαγέντα, ut locum distinguendum esse monemus. Ita verbum πείθειν et *persuadere* et *conari persuadere* significat. Wunderl.

Ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν] Totus hic locus illustrabitur ab Harpocratione v. Συμμορία. Quem etiam consule v. Ἡγεμὼν Συμμορίας. Vales. not. ad Harpocr. pag. 86. et 179. De his rebus in vita Demosthenis tractavi copiosius. Taylor.

Τῶν συμμοριῶν] Multa inest in iis, quæ de *trierarchiis* Atheniensium memoriæ prodita sunt, obscuritas; propterea quod *ratio trierarchiarum subinde mutabatur, ob impensæ magnitudinem.* (Ulp. ad Orat. c. Midiam.) Quæ autem partim testimoniis innituntur veterum, partim conjectando assequi liceat, ita fere se habent. Ad triremes instruendas delecti sunt ex unaquaque tribu cxx homines ditissimi, qui (cum tribus decem essent) mille et ducentos conficiebant. Hi primo in viginti συμμορίας sive *classes* tributi sunt, sexagenorum hominum singulas: et unaquæque rursus symmoria in quinque μέρη duodecim hominum quasi subsecta est. Si centum duntaxat navibus opus erat civitati, singulum μέρος unam triremem instruebat; si ducentis, duas; si ccc, tres. Porro ex omni numero symmoritarum educti sunt ccc opulentissimi, qui proprie τριήραρχοι et ἡγεμόνες τῶν συμμοριῶν vocabantur: hi enim, urgente aliqua necessitate, pecunias pro reliquis symmoritis et ante eos numerabant, quas postea ab iisdem per otium exigebant. Ita in singulis μέρεσιν tres erant ἡγεμόνες, quibus adjuncti novem minus opulenti, οἱ δεύτεροι, τρίτοι, τῶν συμμοριῶν &c. Demosth. περὶ συμμοριῶν, et Ulp. ad Olynth. II. Instituti sunt ad hunc fere modum trierarchi, antequam perferretur lex ista Demosthenis: verum omnibus tum symmoritis idem plane census, nullo fortunarum habito discrimine, fuit indictus. Stock.

Ὥστε μάλιστα μὲν μὴ θεῖναί με τὸν νόμον, εἰ δὲ μὴ, καταβαλόντα με ἐᾶν ἐν ὑπωμοσίᾳ,] [Ita Tayl.] *Primum quidem, ut ne legem illam ferrem, sin minus, certe ut ne perferrem, sed prorogari rem sinerem, et in aliud tempus rejici.* Est enim ὑπωμοσία, *dilatio, quæ jurejurando postulatur, et impetratur,* hoc est, ἔνορκος ἀναβολή, dilatio propter sonticum morbum, aut aliam legitimam causam impetrata, et ὑπόμνυσθαι verbum, τὸ

λιστα μὲν μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον, εἰ δὲ μή, καταβαλόντα ἐᾶν ἐν ὑπωμοσίᾳ; Τοσαῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσα ὀκνήσαιμ' ἂν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. Καὶ ταῦτ' εἰκότως ἔπραττον ἐκεῖνοι. ἦν γὰρ [1]αὐτοις ἐκ μὲν τῶν προτέρων νόμων συνεκκαίδεκα λειτουργεῖν, αὐτοῖς μὲν [2]σμικρὰ καὶ οὐδὲν ἀναλίσκουσι, τοὺς δ' ἀπόρους τῶν πολιτῶν ἐπιτρίβουσιν· ἐκ δὲ τοῦ ἐμοῦ νόμου τὸ γιγνόμενον κατὰ τὴν 261
οὐσίαν ἕκαστον τιθέναι, καὶ [3]δυεῖν ἐφάνη τριηράρχης ὁ τῆς μιᾶς ἕκτος καὶ δέκατος ὢν πρότερον συντελής· οὐδὲ γὰρ [4]τριηράρχας ἔτι ὠνόμαζον ἑαυτούς, ἀλλὰ συντελεῖς. ὥστε δὴ ταῦτα λυθῆναι καὶ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἀναγκασθῆναι

[1] † αὐτοῖς [2] † μικρὰ [3] † δυοῖν ἐφάνη τριήραρχος [4] † τριηράρχους

ὑπερτίθεσθαι καὶ ἀναβάλλεσθαι τὴν δίκην προφάσει ἀποδημίας ἢ νόσου. *Ex edit.* Hervag.

Καταβαλόντα μὲν ἐᾶν ἐν ὑπωμοσίᾳ] Aretinus: *Vel ut saltem eam promulgatam deseruissem.* Melanchtho: *Sin minus, ut depositæ legis mentionem prorogarem.* Perionius: *Sin minus, at certe ut promulgationem ejus differri paterer.* Meletus: *Sin autem non facerem, ut saltem dilationem ejus jurejurando impetrarem.* Ὑπωμοσίαν interpretantur ἔνοχον τῆς δίκης ἀναβολὴν (ut et alibi notavi) εἴτε διὰ νόσον, εἴτε δι' ἀδύνατόν τι περὶ αὐτὸν ὄν. Sed Julius Pollux hunc locum vere et perspicue declarat his verbis: Ὑπωμοσία ἐστὶν, ὅταν τις ἢ ψήφισμα ἢ νόμον γράφοντα γράψηται, ὡς ἀνεπιτήδειον. Τοῦτο γὰρ ὑπομόσασθαι λέγουσι, καὶ οὐκ ἦν, μετὰ τὴν ὑπωμοσίαν, τὸ γραφὲν, πρὶν κριθῆναι, κύριον. At quo pacto impune tulisset Demosthenes prævaricationem istam? Si collusisset cum adversario, is actionem non persecutus esset, ac Demosthenes, anno elapso, indemnis fuisset. Vide τὸν πρὸς Λεπτίνην. Quod paululum antecedit, τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ὁ διώκων οὐκ ἔλαβεν, significat illustrem absolutionem, et cum accusatoris ignominia et calamitate conjunctam. Wolf. Conf. Petiti comment. in LL. Attic. pag. 182. ibique Palmerium et Wesseling. item pag. 407. Potter. Archæolog. gr. tom. I. p. 235. seq. imprimis p. 238. Harpocr. p. 338. Reiske in indice græcitatis Demosth. νόμον καταβαλόντα explicat: "aut, si quam tamen legem jam proposuisset, tulisset, ejus auctor fuisset, ἐᾶν ἐν ὑπωμοσίᾳ, illam sinere jacere et in oblivionem abire," atque ὑπωμοσία nostro loco "excusatio valetudinis aliusve cujusdam necessitatis." Harl.

Ὑπωμοσίᾳ] Ita Ulpianus: Ὑποθέσει (corrige sodes ὑπερθέσει) σκήψει, προφάσει. Ἔστι γὰρ Ὑπωμοσία, τὸ ὑπερτίθεσθαι δίκην, ἤγουν ἀναβάλλεσθαι· Συνωμοσία δὲ — Vide ad Midian. c. 24. ad v. ὑπωμ. et ad Orat. c. Theocrin. 1336. 9. R. p. 544. l. 5. T. Vales. ad Harpoc. p. 192. Taylor. v. 3. deest ἐγὼ, et penult. ἐπωνόμαζον pro ἔτι ὠνόμ. leg. in ed. Tayl.

Ὑπωμοσίᾳ] *Dilatio judicii*: cum quis peregrinationem, morbum, aliudve aliquid causatus, tempus postulabat, jurejurando interposito se postea ad judicium accessurum. Et hoc facere dicebatur ὑπόμνυσθαι. Harpocr. Stock.

Μικρὰ] Μικρὰ, ἢ καὶ οὐδέν. Markland.

Ἀναλίσκουσι—ἐπιτρίβουσιν] Δοτικαὶ μετοχικαί εἰσι. Wolf.

Νόμου] Subaudi τοῦ λέγοντος vel τοῦ κελεύοντος. Harl.

Τὸ γιγνόμενον κ. τ. λ.] Τὸν μὲν πολλὰ κεκτημένον, πολλὰ, τὸν δ' ὀλίγα, ὀλίγα καταβάλλειν. Wolf.

Τὸ γιγνόμενον—τιθέναι] Recte exponit Budæus, p. 84. τὸ προσῆκον καὶ τὸ ἁρμόζον τιθέναι. (Scholiast. τὸ ὀφειλόμενον.) *Convenientem debitamque collationem singuli faciant.* Stock.

Δυοῖν ἐφάνη τριήραρχος] S. τριηρέοιν. Si cujus magnæ opes fuerunt. Aretinus: *Qui prius sextus et decimus contributor unius fuerat, ex mea lege duarum navium præfecturas subivit.* Melanchtho: *Etiam duas naves instruebat unus, qui antea cum aliis quindecim instruxerat unicam.* Perionius: *Atque ita trierarchus duarum extitit, qui antea unius decimus sextus collator extitisset.* Wolf.

Συντελεῖς] Hic Tourrellius se exserit, a recenti lectore Demosthenis, ad hunc locum utiliter conferendus. Taylor.

Ταῦτα] Nempe ea quæ ferebam. Aug.

οὐκ ἔσθ' ὅ τι οὐκ ἐδίδοσαν. Καί μοι λέγε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, καθ' ὃ εἰσῆλθον τὴν γραφήν, εἶτα τοὺς καταλόγους, τόν τ' ἐκ τοῦ προτέρου νόμου καὶ τὸν κατὰ τὸν ἐμόν. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Πολυκλέους, μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, φυλῆς πρυτανευούσης Ἱπποθοωντίδος, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἰσήνεγκε νόμον εἰς τὸ τριηραρχικὸν ἀντὶ τοῦ προτέρου, καθ' ὃν αἱ συντέλειαι ἦσαν τῶν [1] τριηραρχῶν· καὶ ἐπεχειροτόνησεν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος. Καὶ ἀπήνεγκε παρανόμων γραφὴν Δημοσθένει Πατροκλῆς Φλυεύς, καὶ τὸ [2]πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ λαβὼν ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμάς.

Φέρε δὴ καὶ τὸν καλὸν κατάλογον.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Τοὺς [3] τριηράρχας καλεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη συνεκκαίδεκα ἐκ τῶν ἐν

[1] τριηράρχων [2] [πέμπτον] [3] † τριηράρχους

Ὅ, τι] Ὅ, τι εἶεν ἂν ἰδεῖν. Markland.

Ἐπὶ ἄρχοντος Πολυκλέους] Iterum hoc loco, et infra §. λδ'. ubi legitur ἄρχων Δημόνικος Φλυεὺς, nomina Eponymorum non concordant, unde augetur nostra suspicio. Et sic in pluribus locis infra, quod notare supersedeo. Palmer.

Πολυκλέους] Prætor Athenis anno quo hæ res gestæ sint, sc. Olymp. CX. 3. erat Lysimachidas. Vide Corsinium loco toties laudato, Tourrellium ad hunc locum, Meursium de Archontibus. Taylor. Petit. de LL. Attic. p. 363. Harl.

Εἰς τὸ τριηραρχικὸν] Quod fuisset in lingua nostra vernacula, *The Admiralty*. In Lindenbr. MSto autem desunt duæ voces εἰς τὸ, et dicitur ergo νόμον τριηραρχικόν. Taylor.

Καθ' ὃ] [Ita Tayl.] Optimus Felic. solus excudebat καθ' ὃν, ut oportuit. Idem. V. Var. Lect.

Καὶ ἀπήνεγκε παρανόμων γραφὴν Δημοσθένει] Verba sunt psephismatis, quo Demosthenes absolutus est sycophantarum mulcta, quæ plerumque erat quingentarum drachmarum, siquidem quintam partem sententiarum non tulissent. *Ex edit.* Hervag.

Ἀπήνεγκε — Δημοσθένει] Κατὰ Δημοσθένους. Wolf.

Καὶ τὸ μέρος] S. τὸ πέμπτον τῶν ψήφων. Idem.

Πέμπτον] Primus typis exaravit Wolfius noster, tacitus quidem, sed non refragantibus MStis, Ven. γ. ζ. Vindob. et Harl. in curis secundis. Margini enim allinitur. Ecce autem. Vides reposuisse Wolfium, post finitam ejus Interpretationem. Taylor.

Συνεκκαίδεκα] Τὸ σὺν distributivi, ut et τὸ ἀνὰ vim explet, sedeni. Wolf.

Ἐκ τῶν ἐν τοῖς λόχοις συντελειῶν] Melanchtho: *E manipulorum contributionibus.* Perionius: *Ex iis collatoribus, qui in classes descripti sunt.* Meletus: *Ex iis contributionibus, quæ sunt in eadem cohorte.* Λόχοι στρατιωτικοὶ satis noti sunt; οἱ δὲ τριηραρχικοὶ καὶ πολιτικοὶ λόχοι apud Athenienses qui fuerint, amplius quærendum censeo. Fortassis hic idem sunt, quod αἱ συμμορίαι. De quibus alibi. Wolf. Xenoph. in Hierone cap. VIII. sect. 5. Διῄρηνται μὲν γὰρ ἅπασαι αἱ πόλεις αἱ μὲν κατὰ φυλὰς, αἱ δὲ κατὰ μοίρας, αἱ δὲ κατὰ λόχους, καὶ ἄρχοντες ἐφ' ἑκάστῳ μέρει ἐφεστήκασιν. Λόχος idem esse videtur, quod φρατρία. Aristoteles quidem in Politicis libr. V. cap. VIII. idem de republ. libr. IIII. cap. XVI. vocabulo λόχος eandem assignare videtur significationem, quam alii vocabulo δῆμος. Sed dissensum sustulit auctor *Miscellarum defensionum pro Cl. Salmasio de variis observationibus et emendationibus ad jus atticum et romanum pertinentibus*, Lugd. Batav. cIɔ Iɔ c xxxxv. p. 135. 136. λόχους φρατριῶν esse *partes curiarum*; quia φρατρίαι per λόχους, hoc est, *decurias*, disponebantur, et arbitratur, ab Aristotele λόχους appellari, qui alias γένη audiant. De λοχαγοῖς apud Lacedæmonios agit Perizon. ad Ælian. V. H. II. cap. 44. pag. 188. ex. Abr. Gro-

τοῖς λόχοις συντελειῶν, ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν εἰς τετταράκοντα, ἐπ' ἴσον τῇ χορηγίᾳ χρωμένους.

Φέρε δὴ παρὰ τοῦτον τὸν ἐκ τοῦ ἐμοῦ νόμου κατάλογον.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. 262

Τοὺς [1]τριηράρχας αἱρεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη ἀπὸ τῆς οὐσίας κατὰ τίμησιν, ἀπὸ ταλάντων δέκα· ἐὰν δὲ πλειόνων ἡ οὐσία ἀποτετιμημένη ᾖ χρημάτων, κατὰ τὸν ἀναλογισμὸν ἕως τριῶν πλοίων καὶ ὑπηρετικοῦ ἡ λειτουργία ἔστω. κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἀναλογίαν ἔστω καὶ οἷς ἐλάττων [2]ἡ οὐσία ἐστὶ τῶν δέκα ταλάντων, εἰς συντέλειαν συναγομένοις εἰς τὰ δέκα τάλαντα.

λα΄. Ἆρά γε [3]σμικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησιν [4]ὑμῶν δοκῶ, ἢ [3]σμικρὰ ἀναλῶσαι ἂν τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν οἱ

[1] † τριηράρχους [2] † Deest articulus. [3] † μικρὰ [4] † ὑμῶν

nov. Vide etiam libellum nostrum *de nominibus Græcorum*, Ien. cIↄ Iↄ CCLXIII. sect. IIII. ubi de λόχῳ, δήμῳ, in genere, de divisione populi Atheniensis egimus, et Dorville ad Chariton. pag. 455. ubi multos præterea laudat auctores. HARL.

Αἱ ἐν τοῖς λόχοις συντέλειαι] Hic, ut arbitror, significat, *societates ad contributiones civiles quasi per manipulos distributæ*. AUGER.

Ἐν τοῖς λόχοις] Quicumque fuerint isti *manipuli*, credendum sane, limitatum fuisse aliquatenus per hæc legis verba veterem κατάλογον, adeo ut tributum illud non universi cives persolverent, verum ii soli, quibus certa quædam suppetebat res familiaris. Ideo autem evocantur ii, qui intra XXV et XL annos sunt, quod hæc ætas sit militaris, et trierarchos ipsos navigia sua conscendere, et ad bellum proficisci oportuit. STOCK.

Ἐπὶ ἴσον τῇ χορηγίᾳ χρωμένους] Τῇ δαπάνῃ καὶ τῷ ἀναλώματι. WOLF.

Χορηγίᾳ] Χορηγία, proprie *suppeditatio sumptuum in ludos*. AUGER.

Χρώμενον] [Ita Tayl.] Χρωμένων Lambin. Restitue χρωμένους cum fidelissima Editione, quam comparavit Felicianus. TAYLOR.

Τοὺς τριηράρχους αἱρεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη, &c.] Verba sunt legis, qua lata se rem trierarchicam præclare constituisse gloriatur. Trierarchos elegi in singulas triremes pro modo census, qui scilicet denis talentis censi essent. Quod si pluris in censu factitando æstimatæ eorum essent facultates, pro portione quoque collationis et muneris obeundi necessitatem esse, usque ad navigia terna in singulos, et eorum remigium. eadem etiam ratione observanda in iis, quorum census minor esset classico, id est, denum talentum, ita ut plures in idem munus contribuerentur legitimum et classicum censum æquarent, et singulas triremes expedirent. Ea autem lege promulgata factum esse Demosthenes gloriatur, ut qui prius seni deni trierarchiæ munus obibant, ii singuli binas trierarchias obirent: quod mirum est, καὶ δυοῖν ἔφάνη τριήραρχος ὁ τῆς μιᾶς ἕκτος καὶ δέκατος ὢν πρότερον συντελής. Et ea lege ita sublevatos inopes esse ait, ut divites ad justum collationis modum adacti sint, quod ipse τὸ γιγνόμενον appellat, idque reipsa et eventu patuisse, utpote cum imperatis triremibus nemo eorum qui ad munera redacti erant, aut munus detrectarit oblato supplice libello magistratibus, aut in vincula ductus sit, aut navis ulla instrumento defecta in portu relicta sit. ante hanc autem trierarchiæ constitutionem sæpe variata est ratio ejus muneris, id quod ex Oratione κατὰ Μειδίου satis liquet. *Ex edit.* HERVAG.

Καὶ ὑπηρετικοῦ] Ὑπηρετικοῦ per ε in secunda syllaba scribit Suidas, παρὰ τὸ ὑπερέσσειν. WOLF.

Ὑπηρετικοῦ] De his Scaphis luculente agit Tourrellius. TAYLOR.

Ὑπηρετικοῦ] Ὑπηρετικὸν, *scapha*, navicula quæ sub nave magna remigabat. AUGER.

λά. Τοῖς πένησιν ὑμῖν] F. ὑμῶν. Nisi forte soli pauperes sortiti sint judicia. WOLF.

Ὑμῶν] Ὑμῖν credo cum Editis omnibus. Nempe pertinet ad δοκῶ, sicuti τοῖς πένησιν ad βοηθῆσαι. Quo ritu interpretatur Wolfius. Alii aliter: *Parui egli ch' io habbia fatto poco beneficio a coloro ch' erano poveri* tra voi? Italus. TAYLOR.

Ἀναλῶσαι ἂν] Vid. Var. Lect.

Τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθέλειν] [Ita Tayl.]

πλούσιοι; Οὐ τοίνυν μόνον τῷ μὴ καθυφεῖναι ταῦτα σεμνύνομαι, οὐδὲ τῷ γραφεὶς ἀποφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τῷ συμφέροντα θεῖναι τὸν νόμον καὶ τῷ πεῖραν ἔργῳ δεδωκέναι. πάντα γὰρ τὸν πόλεμον τῶν ἀποστόλων γιγνομένων κατὰ τὸν νόμον τὸν ἐμόν, οὐχ ἱκετηρίαν ἔθηκε [1] τριηράρχης οὐδεὶς πώποθ᾽ ὡς ἀδικούμενος παρ᾽ ὑμῖν, οὐκ ἐν Μουνυχίᾳ ἐκαθέζετο, οὐχ ὑπὸ τῶν ἀποστολέων ἐδέθη, οὐ τριήρης οὔτ᾽ ἔξω καταληφθεῖσα ἀπώλετο τῇ πόλει, οὔτ᾽ αὐτοῦ ἀπελείφθη οὐ δυναμένη ἀνάγεσθαι. καίτοι κατὰ τοὺς προτέρους νόμους ἅπαντα ταῦτ᾽ ἐγίγνετο. τὸ δ᾽ αἴτιον ἐν τοῖς πένησιν ἦν, [2] τὸ λειτουργεῖν μὴ δύνασθαι· πολλὰ δὴ τὰ ἀδύνατα συνέβαινεν. ἐγὼ δ᾽ ἐκ τῶν ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους μετήνεγκα τὰς τριηραρχίας· πάντ᾽ οὖν τὰ δέοντα ἐγίγνετο.

[1] † τριήραρχος [2] † τῷ

F. τῷ μὴ ἐθέλειν: aut τὸ ἐθέλειν abundat, τοῦ μὴ ποιεῖν ἕνεκα τὰ δίκαια. Alias aptius esset, τοῦ μὴ ἀναγκάζεσθαι ποιεῖν. Wolf.

Ἔργῳ] Idem est, ac ἐν ἔργῳ, διὰ τῶν ἔργων. Harl.

Πάντα γὰρ τὸν πόλεμον τῶν ἀποστόλων γιγνομένων, &c.] *Omni enim ejus belli tempore, quum omnes classium navigationes mea lege profectæ sint, nullus apud vos trierarchus libellum supplicem ob id porrigendum duxit, quod injuria ea lege affectus esset, nullus in asylum portus vestri confugit, ibique ad aram Dianæ sedit. nullus denique a magistratibus rei nauticæ curatoribus et judicibus vinctus est propter parendi contumaciam.* quo loco ἀποστολεῖς vocat *magistratus rei nauticæ jurisdictionem habentes,* qui trierarchis jura reddebant. Et rursus, [p. 1146. ed. R.] προσελθὼν αὐτῷ προκαλεσάμενοι πρός τε τοὺς ἀποστολέας, καὶ πρὸς τοὺς τῶν νεωρίων ἐπιμελητὰς, οὗτοι γὰρ εἰσῆγον τότε τὰς διαδικασίας εἰς τὸ δικαστήριον περὶ τῶν σκευῶν, *eorum enim erat tum cognitio controversiarum de armamentis navium.* Ex edit. Hervag.

Ἀποστόλων] Ἀπόστολοι sunt *expeditiones maritimæ.* v. Dorville ad Charit. p. 423. Duker. ad Thucyd. libr. VIII. p. 511. et Ruhnken. ad Timæum pag. 43. Harl.

Ἱκετηρίαν ἔθηκε — παρ᾽ ὑμῖν] Ἱκέτευσεν ὑμᾶς. Wolf.

Τριήραρχος] Τριηράρχης Cod. Reg. s. Supra §. 29. ubi vulgatur τριηράρχων, eadem differentia Felician. et Cod. Guelph. habent τριηράρχων cum accentu in penultimam retracto. Taylor.

Οὐκ ἐν Μουνυχίᾳ ἐκαθέζετο] In Oratione περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος est δεθῆναι ἐπὶ τῷ χώματι. Ritus supplicandi et mulctandi in re nautica hic describuntur. Wolf.

Μουνυχίᾳ] Suid. et Harpocr. hunc respiciunt v. Μουνυχία. Vide Valesium ad Harpocr. pag. 129. Meurs. I. Attic. Lect. 14. Lysiæ Orat. c. Agorat. Ulpian. ad h. l. Demosthenis. Taylor.

Μουνυχία] Locus est circa Piræeum, in quo erat Dianæ templum et asylum. Huc confugiebant, si quibus trierarchis injuria fiebat, aut nautis, aut aliis, quorum in Piræeo delectus agebatur. Ulpian. Stock.

Ἀποστολέων] Ἀποστόλων Codd. Regg. γ. η. Inscite. Ἀποστολεῖς, inquit Scholiastes noster, οἱ ἐπιστάται τῶν πλεύσεων. Ὄνομα Ἀρχῆς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἔργον ἐχούσης τὸ φροντίζειν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ τὸ ταχέως ἐξελθεῖν. Et paria fere Harpocr. in v. Suidas, v. Ἀποστολάς. Taylor. V. Polluc. l. VIII. segm. 99. ibique interpr. Harl.

Ἀποστολέων] Οἱ ἀποστολεῖς *præfecti navigationum.* Auger.

Καταληφθεῖσα] Καταλειφθεῖσα Edit. Felician. et Paris. Restituere volebat cum Wolfio Lambinus. Credo, vocem feliciter satis esse restitutam, verum Wolfius non curavit pariter versionem suam adornare. *Niuno stette* otioso *nel porto,* Ferrus. *Foris comprehensa,* Lambinus, juxta ejus restitutionem. Aldus recte, καταλειφθεῖσα, si tamen recte sit, nam adhuc dubito. Taylor. Ego cum Reisk. et Wunderl. prætuli καταλειφθεῖσα. Demosth. enim non loquitur de navibus captis, sed de navibus male vel ædificatis vel ornatis, eoque *destitutis.* Harl.

Τὸ λειτουργεῖν] Vid. Var. Lect.

Καὶ μὴν καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἄξιός εἰμι ἐπαίνου τυχεῖν, ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα προῃρούμην πολιτεύματα, ἀφ' ὧν ἅμα δόξαι καὶ τιμαὶ καὶ δυνάμεις συνέβαινον τῇ πόλει· βάσκανον δὲ καὶ πικρὸν καὶ κακόηθες οὐδέν ἐστι πολίτευμα ἐμόν, 263
οὐδὲ ταπεινὸν οὐδὲ τῆς πόλεως ἀνάξιον. Ταὐτὸ τοίνυν ἦθος ἔχων ἔν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασι καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φανήσομαι· οὔτε γὰρ ἐν τῇ πόλει τὰς παρὰ τῶν πλουσίων χάριτας μᾶλλον ἢ τὰ τῶν πολλῶν δίκαια εἱλόμην, οὔτ' ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς τὰ Φιλίππου δῶρα καὶ τὴν ξενίαν ἠγάπησα ἀντὶ τῶν κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι συμφερόντων.

λβ'. Ἡγοῦμαι τοίνυν λοιπὸν εἶναί μοι περὶ τοῦ κηρύγματος εἰπεῖν καὶ τῶν εὐθυνῶν· τὸ γὰρ ὡς τὰ ἄριστά [1] τ' ἔπραττον καὶ διὰ παντὸς εὔνους εἰμὶ καὶ πρόθυμος εὖ ποιεῖν ὑμᾶς, ἱκανῶς ἐκ τῶν εἰρημένων δεδηλῶσθαί μοι νομίζω. Καίτοι τὰ μέγιστά γε τῶν πεπολιτευμένων καὶ πεπραγμένων ἐμαυτῷ παραλείπω, ὑπολαμβάνων πρῶτον μέν, ἐφεξῆς τοὺς περὶ αὐτοῦ τοῦ παρανόμου λόγους ἀποδοῦναί με δεῖν, εἶτα, κἂν μηδὲν εἴπω περὶ τῶν λοιπῶν πολιτευμάτων, ὁμοίως παρ' ὑμῶν ἑκάστῳ τὸ συνειδὸς ὑπάρχειν μοι.

λγ'. Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων, οὔτε μὰ τοὺς θεοὺς ὑμᾶς οἴομαι μανθάνειν, οὔτ' αὐτὸς ἠδυνάμην συνιέναι τοὺς [2] πολλούς· ἁπλῶς δὲ τὴν ὀρθὴν ὁδὸν περὶ τῶν δικαίων διαλέξομαι. Τοσούτου γὰρ δέω λέγειν ὡς οὐκ εἰμὶ ὑπεύθυνος, ὃ νῦν οὗτος πολλάκις διέβαλλε καὶ

[1] γε [2] πολλοὺς αὐτῶν·

Καὶ μὴν καὶ] Quin etiam. v. Hoogev. de partic. gr. p. 590. Harl.

Βάσκανον] Ulpianus ad Orat. de Rebus Chersones. hoc habet: Οὕτω καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς· βάσκανον δὲ καὶ κακόηθες, οὐδέν ἐστι πολίτευμα ἐμόν, φησίν, ἀντὶ τοῦ φιλαίτιον, καὶ συκοφαντικόν. Iisdem fere verbis Etym. M. v. Βάσκανος, Harpocr. v. Βασκαίνει: quorum uterque hunc locum laudat. Infra §. οά. med. Taylor. Ammon. de diff. voce. differentia h. v. ibique Valcken. Thom. Magister in Βασκαίνω ibique interpr. L. Bos. ad Galat. III. 1. Harl.

λγ'. Παραγεγραμμένων] Vide, quæ annotavimus nuper ad §. ς'. Not. περ' αὐτὰ τὰ ἀδικ. Taylor. v. 16. διακυκῶν, et v. 20. ἑκάστου, et v. 24. οἶμαι ὑμᾶς Tayl.

Περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων] Ita vocat leges perperam latas aut scriptas. Ex edit. Hervag.

Πολλοὺς] Τοὺς πολλοὺς αὐτῶν Ven. Ital. Harl. Lind. Ubi Obsopœus notat, ex suo, ut autumo, Codice: "In Aldino verbum deest: sic enim legendum est, συνεῖναι τοὺς πολλοὺς αὐτῶν. Id quod vel mediocriter docti intelligent." Taylor.

διωρίζετο, ὥσθ' ἅπαντα τὸν βίον ὑπεύθυνος εἶναι ὁμολογῶν ὧν ἢ διακεχείρικα ἢ πεπολίτευμαι παρ' ὑμῖν. ὧν μέντοι γ' ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα τῷ δήμῳ, οὐδεμίαν
264 ἡμέραν ὑπεύθυνος εἶναί φημι—ἀκούεις, Αἰσχίνη;—οὐδ' ἄλλον οὐδένα, οὐδ' ἂν τῶν ἐννέα ἀρχόντων τις ὢν τύχῃ. τίς γάρ ἐστι νόμος τοσαύτης ἀδικίας καὶ μισανθρωπίας μεστός, ὥστε τὸν δόντα τι τῶν ἰδίων καὶ ποιήσαντα πρᾶγμα φιλάνθρωπον καὶ φιλόδωρον τῆς χάριτος μὲν ἀποστερεῖν, εἰς δὲ τοὺς συκοφάντας ἄγειν, καὶ τούτους ἐπὶ τὰς εὐθύνας ὧν δέδωκεν ἐφιστάναι; Οὐδὲ εἷς δή που. εἰ δὲ φησὶν οὗτος, δειξάτω, κἀγὼ στέρξω καὶ σιωπήσομαι. Ἀλλ' οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ' οὗτος συκοφαντῶν, ὅτι ἐπὶ τῷ θεωρικῷ τότ' ὢν ἐπέδωκα τὰ χρήματα, [1]*ἐπῄνεσέν αὐτόν φησιν ἡ βουλὴ ὑπεύθυνον ὄντα.* Οὐ περὶ τούτων γ' οὐδενός, ὧν ὑπεύθυνος ἦν, ἀλλ' ἐφ' οἷς ἐπέδωκα, ὦ συκοφάντα.

λδ'. *Ἀλλὰ καὶ τειχοποιὸς ἦσθα φησι.* Καὶ διὰ αὐτό γε τοῦτο ὀρθῶς ἐπῃνούμην, ὅτι [2]τἀναλωμένα ἐπέδωκα καὶ οὐκ ἐλογιζόμην. ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς εὐθυνῶν καὶ τῶν ἐξετασόντων προσδεῖται, ἡ δὲ δωρεὰ χάριτος καὶ ἐπαίνου δικαία [3]ἐστὶ τυγχάνειν· διόπερ ταῦτ' ἔγραψεν ὅδε περὶ ἐμοῦ. Ὅτι δ' οὕτω [4]ταῦτα οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς [5]ὑμετέροις ἤθεσιν ὥρισται, ἐγὼ ῥᾳδίως πολλαχόθεν δείξω. πρῶτον μὲν γὰρ Ναυσικλῆς στρατηγῶν, ἐφ' οἷς ἀπὸ τῶν ἰδίων προεῖτο, πολλάκις ἐστεφάνωται ὑφ' ὑμῶν· εἶθ' ὅτι τὰς ἀσπίδας Διότιμος ἔδωκε καὶ πάλιν Χαρίδημος, ἐστεφανοῦντο· εἶθ' οὑτοσὶ Νεοπτόλεμος, πολλῶν ἔργων ἐπιστάτης ὤν, ἐφ' οἷς ἐπέδωκε, τετίμηται. σχέτλιον γὰρ

[1] † ἐπῄνεσεν [2] † τἀνηλωμένα [3] τυγχάνειν ἐστὶ [4] ταῦτα [ἔχει, καὶ] οὐ [5] † ἡμετέροις

Ἐπαγγειλάμενος] Ὑποσχόμενος interpretatur Scholiastes. Vide notas ad Arg. post. Demosth. or. Παραπρεσβ. IDEM.

Ἐπῄνεσεν] Ita laudat Maximus Sophista: ἄξιον· ἔκρινέ με στεφάνου ὁ Κτησιφῶν, οὐ περὶ τούτων κ. τ. λ. IDEM. v. 10. ἔδωκεν Tayl.

λδ'. Οὕτω ταῦτα ἔχει καὶ] [Ita Tayl.] Ἔχει καὶ desunt in quamplurimis. TAYLOR. V. Var. Lect.

Ναυσικλῆς] Ut haec valeant exempla, probandum fuit, decretas esse hominibus illis coronas, *priusquam rationes retulissent*: εἰκὸς γὰρ ἦν (quod ait haud incommode Schol.) μετὰ τὸ δοῦναι τὰς εὐθύνας, στεφανωθῆναι αὐτούς· ἀλλ' ἀορίστως πρόκειται. STOCK.

Ἐφ' οἷς ἀπὸ τῶν ἰδίων προεῖτο] Παρὰ τὸ Προΐεμαι, τὸ δαπανῶ καὶ ἀναλίσκω. WOLF.

Ὅτι] [Ita Tayl.] Ὅτι erat hariolatio Dion. Lambini. Confirmatur a Guelph. et β. Reg. TAYLOR.

Ἐστεφανοῦντο] Ἐστεφανοῦτο, (scil. Charidemus) Harl. Vindob. Reg. α. Atque

ἂν εἴη τοῦτό γε, εἰ τῷ τινὰ ἀρχὴν ἄρχοντι ἢ διδόναι τὰ ἑαυτοῦ τῇ πόλει διὰ τὴν ἀρχὴν μὴ ἐξέσται, ἢ τῶν δοθέντων ἀντὶ τοῦ κομίσασθαι χάριν εὐθύνας ὑφέξει. Ὅτι τοίνυν 265
ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε τὰ ψηφίσματά μοι τὰ τούτοις γεγενημένα αὐτὰ λαβών. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἄρχων Δημόνικος Φλυεύς, Βοηδρομιῶνος ἕκτῃ μετ' εἰκάδα, γνώμῃ βουλῆς καὶ δήμου, Καλλίας Φρεάῤῥιος εἶπεν, ὅτι δοκεῖ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανῶσαι Ναυσικλέα τὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων, ὅτι Ἀθηναίων ὁπλιτῶν διςχιλίων ὄντων ἐν Ἴμβρῳ καὶ βοηθούντων τοῖς κατοικοῦσιν Ἀθηναίων τὴν νῆσον, οὐ δυναμένου Φίλωνος τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως κεχειροτονημένου διὰ τοὺς χειμῶνας πλεῦσαι καὶ μισθοδοτῆσαι τοὺς ὁπλίτας, ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἔδωκε, καὶ οὐκ εἰςέπραξε τὸν δῆμον· καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς.

ἝΤΕΡΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ.

Εἶπε Καλλίας Φρεάῤῥιος, πρυτάνεων λεγόντων βουλῆς γνώμῃ· Ἐπειδὴ Χαρίδημος ὁ ἐπὶ τῶν ὁπλιτῶν ἀποσταλεὶς εἰς Σαλαμῖνα, καὶ Διότιμος ὁ ἐπὶ τῶν ἱππέων, ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μάχῃ τῶν στρατιωτῶν τι-

ita Obsopœum intelligo. γρ. ἐστεφανούμενος ἦν in Reg. ζ. Idem.

Ὑφέξειν] [Ita Tayl.] ὑφέξει, et v. 1. τῳ i.e. τινὶ, et v. 4. τὰ ἐπὶ τούτοις. Markland. V. Var. Lect.

Λέγε τὰ ψηφίσματά μοι τὰ τούτοις γεγενημένα, αὐτὰ λαβών] Hanc distinctionem Reiskii, qua αὐτὰ cum λαβὼν conjunxit, sensum ridiculum dare, quasi decreta ita recitari possint, ut non ipsa inspiciantur. Eandemne constructionem faciet adv. Lept. §. l. Ἀνάγνωθι λαβὼν αὐτοῖς τὰ ψηφίσματα αὐτὰ, τὰ περὶ τοῦ Λεύκωνος. Wunderl.

Ἄρχων] Vid. Var. Lect.

Ἕκτῃ μετ' εἰκάδα] 25to die. Retrogrado numero 30. 29. 28. 27. 26. 25. Wolf. Dies erat vicesimus sextus. Neque in hac locutione, μετ' εἰκάδα, retrograditur. Quo pacto enim fieri potest? Infelicissimus semper fere Wolfius in tertia decade. Alibi enim errorem huic errori contrarium erravit. Taylor.

Γνώμῃ] Γνώμην Ital. Cod. Nescio, annon aliquanto rectius. Sc. γνώμην Β. καὶ Δ. Καλλίας εἶπεν, *recitavit* nempe, aut *pronunciavit*, *ea*, *quæ Senatus P. q. A. tulerat.* Hæc malui cum ob multa, tum propter ista, quæ in Psephismatis exordio occurrunt, nempe ὅτι δοκεῖ τῇ Βουλῇ καὶ τῷ Δήμῳ: *Visum est*, *Placet*. *Statuit S. P. Q. A.* Idem.

Τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως] *Quæstor primarius*, publicorum redituum curator. Hunc a populo in quinquennium creari solitum scribit Sigonius, l. 4. Stock.

Κεχειροτονημένου] Inductus est Wolfius hoc vocabulo locum ita vertere: *Philo Quæstor designatus.* Certe nove dictum κεχειροτονημένου ἐπὶ τῆς διοικήσεως. Hoc intelligo Φιάλωνος τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, [ita Tayl.] quo pacto habuimus; Δημοσθένης ὁ ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ. Vide Vales. ad Excerpt. Polyb. pag. 23. Taylor.

Εἰςέπραξε] Conf. Theophr. Char. VI. et Casaub. ib. p. 95. ac Viger. de Idiotism. Polyb. V. 10. 20. not. Harl.

Λεγόντων] Συλλεγέντων. Ea est hariolatio Lambini, qui ita vertit: *moderatoribus civitatis de sententia senatus convocatis.* Quod ego sane ambigerem. Traductor Italicus cum Wolfio consentit. Cæteri ita: *Prytanibus—Administratoribus—de Senatus sententia verba facientibus.* Aretinus Decreta nulla convertit, credo, quia exemplaribus usus, in quibus desiderabantur. Interea tamen nova est Forma loquendi et Monumentum satis inusitatum. πρυτανείας Ald. Ven. etc. Taylor.

Βουλῆς] Adde καὶ δήμου, ut mox, et supra v. 8. et 9. Markland.

Ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μάχῃ] Sc. ἐν τῇ Σαλαμῖνι. Flavii nomen apud Pausaniam et Plinium non reperio. Wolf.

Ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ] Vide Corsin. Fast. Attic. Dissert. III. §. 23. et Demosthenem

νῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων σκυλευθέντων, ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων καθώπλισαν τοὺς νεανίσκους ἀσπίσιν ὀκτακοσίαις, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανῶσαι Χαρίδημον καὶ Διότιμον χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ἐν τῷ γυμνικῷ ἀγῶνι καὶ Διονυ-
266 *σίοις τραγῳδοῖς καινοῖς· τῆς δ' ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι θεσμοθέτας, πρυτάνεις, ἀγωνοθέτας.*

λε'. Τούτων ἕκαστος, Αἰσχίνη, τῆς μὲν ἀρχῆς, ἧς ἦρχεν, ὑπεύθυνος ἦν, ἐφ' οἷς δ' ἐστεφανοῦτο, οὐχ ὑπεύθυνος. [1]Οὔκουν οὐδ' ἐγώ· ταὐτὰ γὰρ δίκαιά ἐστί μοι περὶ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις δή που. Ἐπέδωκα; Ἐπαινοῦμαι διὰ ταῦτα, οὐκ ὢν ὧν ἐπέδωκα ὑπεύθυνος. Ἦρχον; Καὶ δέδωκά γ' εὐθύνας ἐκείνων, οὐχ ὧν ἐπέδωκα. Νὴ Δί', ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα; Εἶτα παρών, ὅτε μ' εἰσῆγον οἱ λογισταί, οὐ

[1] † ῥῶκοῦν

infra §. 63. Taylor. Pugnam eam censet fuisse Taylorus cujus infra meminit noster §. 63. quod non liquet. Stock.

Στρατιωτῶν τινῶν] Pro τῶν στρατιωτῶν τινῶν, Nostrum sic habuit, τῶν στρατιωτικῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων. Atque haud scio, annon multo emendatius. Obsopœus.

Θεσμοθέτας] Pollux in Onomast. cap. IX. segm. 85. illustrat et exponit magistratus Athenienses: et statim ab initio: Ἀρχόντων Ἀθήνησιν ὀνόματα, οἱ ἐννέα ἄρχοντες. εἰσὶ δὲ, ὁ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπώνυμος ἄρχων, βασιλεὺς, πολέμαρχος, (hoc est, *belli princeps*) καὶ θεσμοθέται (*legumlatores*) ἕξ. ἐκ τούτων γὰρ οἱ ἐννέα ἄρχοντες συμπληροῦνται. (vide ad hunc locum interpretes in edit. Hemsterh. pag. 905.) Tum persequitur officia Thesmothetarum, et inter alia officium illorum fuisse scribit, imperatores eligere ex omnibus, et secundum singulas prytaneas inquirere, num singuli bene imperare videantur, investigare, si quis legem non utilem tulerit, insuper et ducum examinationes: tum et præturis censuram administrare, senatusque decreta. Ex his igitur videmus, cur Thesmothetarum hic injiciatur mentio. Libr. eod. sect. 95. agitur de Prytanibus. Harl.

Ἀγωνοθέτας] Pollux libr. mem. lib. III. segm. 140. Ἀγωνοθέται, ἀθλοθέται, (quamquam Phavor. distinguit inter ἀγωνοθέτην et ἀθλοθέτην, observante Kuhnio,) ἀγώνων διαθέται, ἄθλων ἐπιμεληταὶ, ἔφοροι, ἐπόπται, προστάται, ἐπίσκοποι. Vide eundem segm. 93. Mœris quidem p. 67. ἀθλοθέτης, inquit, ἀττικῶς· ἀγωνοθέτης, ἑλληνικῶς. Et ita quoque Thomas M. pag. 15. Sed refutant has ineptias Grammaticorum Pierson. ad Mœrin loco nostro Demosthenis, et Oudendorp. ad Thomam M. loco Xenophontis de expedit. Cyri pag. 296. Vide etiam reliquos interpretes ad Thom. M. et Ammon. de differentia pag. 4. ibique Valckenaer. Hesychium in ἀγωνοθέτης, Sigonium de republ. Athen. libr. IV. cap. ultimo aliosque. Idem.

λε'. Εὐθύνας] Εὐθύνη erat ratio, quam quis publice reddere debebat coram correctoribus, qui εὔθυνοι vocabantur. Pollux segm. 100. libr. VIII. ad quem locum lege Kuhnium: οἱ εὔθυνοι, ὥσπερ οἱ πάρεδροι, τοῖς ἐννέα ἄρχουσι προσαιροῦνται. οὗτοι δ' εἰσπράσσουσι καὶ τοὺς ἔχοντας. (qui a repetundarum reis mulctam exigunt.) Phavor. in εὐθύνη supplet τοὺς ἔχοντάς τι τῶν δημοσίων, *qui aliquid ad publicum ærarium pertinens detinebant*: qua quidem interpretatione corruit emendatio Jungermanni, qui in Polluce loco ἔχοντας corrigit ἄρχοντας. vide etiam Petit. comm. in LL. Attic. pag. 309. Harpocration. in εὐθύνη, Thomam Mag. sub h. voc. ibique interpretes, Mœrin Atticistam p. 135. εὐθύνα, τρόπος κρίσεως ἀρξάντων ἢ πρεσβευσάντων, ibique Pierson. etc. v. etiam obs. de λογιστῇ. ὑπεύθυνος autem est magistratus, referendis rationibus obnoxius. v. Petit. comm. in LL. Attic. pag. 311. Idem.

Ἐπέδωκα, νὴ Δία] Restitue: ἐπέδωκα. Νὴ Δία, ἀλλ'—Markland.

Νὴ Δία] Νὴ Δία, ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα. Ita Benenatus. Feliciter. Taylor.

Λογισταὶ διὰ τί, οὐ] [Ita Tayl.] Harpocr. hunc locum Auctoris nostri spectat. Consule Valesium. Taylor. V. Var. Lect. v. 10. ἐπέδωκα. καὶ ἐπαιν., et v. 11. ἦρχον., et v. 12. ἐπέδωκα, νὴ Δία. ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα. Tayl.

Λογισταὶ] De his publicis censoribus Pollux lib. VIII. segm. 99. Δύο ἦσαν, scribit, ὁ μὲν τῆς βουλῆς, ὁ δὲ τῆς διοικήσεως (jurisdictionis) λογισταί· καὶ τούτους ἡ βου-

κατηγόρεις; Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι αὐτὸς οὗτός μοι μαρτυρεῖ, ἐφ' οἷς οὐχ ὑπεύθυνος ἦν ἐστεφανῶσθαι, λαβὼν ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα ὅλον τὸ γραφέν μοι· οἷς γὰρ οὐκ ἐγράψατο τοῦ προβουλεύματος, τούτοις ἃ διώκει συκοφαντῶν φανήσεται. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Εὐθυκλέους, Πυανεψιῶνος ἐνάτῃ ἀπιόντος, φυλῆς πρυτανευούσης Οἰνηΐδος, Κτησιφῶν Λεωσθένους Ἀναφλύστιος εἶπεν· Ἐπειδὴ Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς, γενόμενος ἐπιμελητὴς τῆς τῶν τειχῶν ἐπισκευῆς καὶ προσαναλώσας εἰς τὰ ἔργα ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας τρία τάλαντα, ἐπέδωκε ταῦτα τῷ δήμῳ, καὶ ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ κατασταθεὶς ἐπέδωκε τοῖς ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν θεωρικοῖς ἑκατὸν μνᾶς εἰς θυσίας,

λὰ κληροῖ κατ' ἀρχὴν, ὡς παρακολουθεῖν (hic Kuhnius e cod. A. in notis inserit ἀντιγραφεῖς, *rescriptores*,) τοῖς διοικοῦσι. In Glossis: Λογιστὴς, *Curator, tabularius.* Num hi differant ab aliis λογισταῖς, qui magistratus erant sorte capti, *decem* numero, apud quos rationes gesti magistratus referebant οἱ ἐν ἀρχῇ, intra triginta ab abdicato magistratu dies, quod negat Petitus comm. in LL. Attic. libr. III. tit. II. pag. 308. ubi de his multus est, nec ne? quod Kuhnio ad Polluc. pag. 917. placuisse videtur, qui illos duos ex eodem X numero forte fuisse arbitratur, altioris est indaginis. Λογισταὶ pæne iidem videntur esse, ac εὔθυνοι. Sed Petitus loc. mem. qua in re differant, copiose ostendit. Λογισταὶ sunt κληρωτοί: εὔθυνοι autem προσαιροῦνται. Logistæ sunt tanquam novem Archontes; Euthyni sunt tanquam Paredri novem Archontum, et assident *Logistis*: itaque ubi indicatum est, magistratus potestate decedentes aliquid publice debere, id ab illis exigunt: εἰσπράσσουσι δὲ τοὺς ἔχοντας, id est τοὺς ὀφείλοντας τῇ πόλει. Quare mirum non est, si utrisque εὐθύνας adscribunt. Hactenus Petitus. Taylorus interpretatur *Quæstores*: Seilerus *Rechnungsrevisores* [*revisers of accounts*]. Harl.

Οἷς γὰρ οὐκ ἐγράψατο,—τούτοις] Τῷ μὴ γράψασθαι, διότι οὐκ ἐγράψατο τὸ ψήφισμα, ἢ τοῦ ψηφίσματος. Wolf.

Τούτοις] Ἐν τούτοις Lambin. Cujus hæc est Paraphrasis, non versio: *Ex iis enim quæ de SCto in judicium non vocavit, se ipse aperiet et indicabit; atque in iis quæ judicio persequitur, improbissimus calumniator reperietur.* Quanto pressius, quanto accuratius, quanto elegantius Hieron. Ferrus? *Percioche per quelle cose, che non ha accusato del decreto, apparira calunniatore di quelle, che accusa.* Taylor.

Τούτοις] Seilerus observat hic callidum oratoris artificium. Sicco quasi pede transit id, quod præcipuum erat in accusatione Æschinis. Lex erat: Ἀρχὴν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦν. *Magistratus, priusquam rationes retulerit, corona ne donator,* (vide Petiti commentar. in LL. Atticas pag. 311.) Neque tamen in magistratu non fuit Demosthenes, quum Ctesiphon de coronando Demosthene legem rogaret, Demosthenes enim Olymp. CX. an. 3. et ætat. 44. ex decreto Ctesiphontis corona a populo donabatur. Olymp. vero CXXII. an. 3. et ætat. 52. habuit orationem de Corona, (secundum Schottum in vitis comparatis Aristotelis ac Demosthenis). Vacuus igitur nunc a munere, præterlapso hoc annorum spatio, caput accusationis haud attingens, æquitatem rei præmiique ostendit et commendat: quod quidem leve argumentum non ab initio, sed in media oratione prudenter et more sapientis ducis in collocanda acie ponit. Harl. v. 1. οὗτος deest in ed. Tayl.

Πυανεψιῶνος ἐνάτῃ ἀπιόντος] 22. Octob. Sc. 30. 29. 28. 27. 26. 25. 24. 23. 22. Wolf.

Ἐνάτῃ] [Ita Tayl.] Ἐνάτῃ Feliciani Editio, et Benenati. Taylor.

Ἐπέδωκε τοῖς κ. τ. λ.] Ἴσως τοῖς τὰ θεωρικὰ λαμβάνουσι, τουτέστι, τοῖς πένησι. Nam ditiores contemsisse binos illos obolos consentaneum est. Melanchtho: *Largitus est iis, qui theatrali pecunia fruuntur.* Perionius: *Centum libras ad sacrificia iis, qui ex omnibus tribubus sacra procurabant, largitus sit.* Meletus: *Spectaculis, quæ ad omnes tribus pertinent, donaverit* 100 *minas ad sacrificia.* Wolf.

Φυλῶν θεωρικοῖς] Θεωρικὰ δὲ χρήματα εἰς τὰς ἑορτὰς, καὶ θεῶν τιμὰς, τῷ πλήθει νεμόμενα· καὶ τὸ διδόμενον ἐκαλεῖτο θεωρικόν. Pollux, VIII. 113. Stock.

Τοῖς θεωρικοῖς] Neutraliter sumo. Per τὰ θεωρικὰ, intelligo *pecunias ad sacrificia*

δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἐπαινέσαι Δημοσθένην Δημοσθένους [1] Παιανιᾶ ἀρετῆς ἕνεκα καὶ καλοκἀγαθίας, ἧς ἔχων διατελεῖ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ
267 στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς· τῆς δ' ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι τὸν ἀγωνοθέτην.

[2] Οὐκοῦν ἃ μὲν ἐπέδωκα, ταῦτ' ἐστίν, ὧν οὐδὲν σὺ γέγραψαι· ἃ δέ φησιν ἡ βουλὴ δεῖν ἀντὶ τούτων γενέσθαι μοι, ταῦτ' ἔσθ' ἃ διώκεις. τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρανόμων [3] γράφει; Ὁ δὲ παμπόνηρος ἄνθρωπος καὶ θεοῖς ἐχθρὸς καὶ βάσκανος ὄντως ποῖός τις ἂν εἴη πρὸς [4] θεῶν; οὐχ ὁ τοιοῦτος;

λϛ'. Καὶ μὴν περὶ τοῦ γ' ἐν τῷ θεάτρῳ κηρύττεσθαι, τὸ μὲν μυριάκις μυρίους [5] κεκηρῦχθαι παραλείπω, καὶ τὸ πολλάκις αὐτὸς ἐστεφανῶσθαι πρότερον. Ἀλλὰ πρὸς θεῶν οὕτω σκαιὸς εἶ καὶ ἀναίσθητος, Αἰσχίνη, ὥστ' οὐ [6] δύνασαι λογίσασθαι, ὅτι τῷ μὲν στεφανουμένῳ τὸν αὐτὸν ἔχει ζῆλον ὁ στέφανος, ὅπου ἂν ἀναῤῥηθῇ, τοῦ δὲ τῶν στεφανούντων ἕνεκα συμφέροντος ἐν τῷ θεάτρῳ γίγνεται τὸ κήρυγμα; οἱ γὰρ ἀκούσαντες ἅπαντες εἰς τὸ ποιεῖν εὖ τὴν πόλιν προτρέπονται, καὶ τοὺς ἀποδιδόντας τὴν χάριν μᾶλλον ἐπαινοῦσι τοῦ στεφανουμένου· διόπερ τὸν νόμον τοῦτον ἡ πόλις γέγραφε. Λέγε δ' αὐτόν μοι τὸν νόμον λαβών.

[1] † παιανιέα [2] † οὐκοῦν [3] † γράφη [4] θεῶν, *εἰ οὐχ [5] † κεκηρύχθαι [6] † δύνασθαι

quæ in ludis fiebant, pecunias, inquam, *quæ ab omnibus Tribubus conferebantur.* Auger.

Καλοκἀγαθίας] Wunderl. post id vocabulum bene intulit καὶ εὐνοίας ex schedis Scrimgeri, et "postulantibus, ait, verbis ἧς ἔχων—Ἀθηναίων. Neque enim dici potest καλοκἀγαθίαν ἔχειν εἴς τινα, sed εὔνοιαν εἴς τινα, et in Æschinis libello (supra, cap. 17.) verba καὶ εὐνοίας exstant." Harl.

λϛ'. Μυρίους κεκηρύχθαι παραλείπω] Hoc unum tamen habuit, quod jure opponatur iis, quæ de *loco recitationis* dixerat adversarius. Lex enim ea, quam mancam adducturus est, ab Æschine potius stetit: (vide Not. ad Æsch. §. 15.) verum si decretis fides, quæ §. §. 26. et 34. proferuntur, obsoleverat jampridem et neglecta fuit. Vide Procem. Taylori. Stock.

Σκαιὸς] Proprie *sinister*: deinde *ineptus*, *agrestis* aut *stolidus*, ut Duker ad Aristoph. Plutum v. 46. in ed. Bergleri σκαιότατε, *stolidissime*, interpretatur, et provocat ad Eustath. ad Homeri Odyss. Γ. pag. 1468. Metaphora sumta a sinistra manu, quia nempe, quæ hac aggrediaris, parum apte fieri solent, ut Sallier ad Thom. Mag. h. v. pag. 795. observat; et Thomas sub voc. σκαιὸς denique, ἔστι δὲ καὶ, ait, σκαιὰ γνώμη, ἡ κακὴ καὶ ἀπαίδευτος, ubi Stoeber hunc nostrum Demosthenis locum laudat. Vide quoque Hesych. vv. σκαιῶς et σκαιῇ. Harl.

Μᾶλλον ἐπαινοῦσι τοῦ ἐπαινουμένου] Ἢ τὸν ἐπαινούμενον. Quod ideo noto, quia imperitior possit exponere, ἢ ὁ ἐπαινούμενος, sc. ἐπαινεῖ τοὺς ἀποδιδόντας χάριν. Est enim Constructio per se ambigua. Wolf. στεφανουμένου, non ἐπαινουμένου. Erravit in describendo. Taylor.

ΝΟΜΟΣ.

Ὅσους στεφανοῦσί τινες τῶν δήμων, τὰς ἀναγορεύσεις τῶν στεφάνων ποιεῖσθαι ἐν αὐτοῖς ἑκάστους τοῖς ἰδίοις δήμοις, ἐὰν μή τινας ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἢ ἡ βουλὴ στεφανοῖ· τούτους δ' ἐξεῖναι ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις ἀναγορεύεσθαι.

λζʹ. Ἀκούεις, Αἰσχίνη, τοῦ νόμου λέγοντος σαφῶς,
πλὴν ἐάν τινας ὁ δῆμος ἢ ἡ βουλὴ ψηφίσηται· 268
τούτους δ' ἀναγορευέτω. Τί οὖν, ὦ ταλαίπωρε,
συκοφαντεῖς; τί λόγους πλάττεις; τί σαυτὸν οὐκ ἐλλεβο-
ρίζεις ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' οὐδ' [1] αἰσχύνει, φθόνου δίκην εἰσάγων,
οὐκ ἀδικήματος [2] οὐδενός, καὶ νόμους τοὺς μὲν μεταποιῶν,
τῶν δ' ἀφαιρῶν μέρη, οὓς ὅλους δίκαιον ἦν [3] ἀναγιγνώσκε-
σθαι τοῖς γ' ὀμωμοκόσι κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι;
Ἔπειτα σὺ τοιαῦτα ποιῶν λέγεις ἃ δεῖ προσεῖναι τῷ δημο-
τικῷ, ὥσπερ ἀνδριάντα ἐκδεδωκὼς κατὰ συγγραφήν, εἶτ'
οὐκ ἔχοντα, ἃ προσῆκεν ἐκ τῆς συγγραφῆς, κομιζόμενος,
ἢ λόγῳ τοὺς δημοτικοὺς ἀλλ' οὐ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς
πολιτεύμασι γιγνωσκομένους. καὶ βοᾷς ῥητὰ καὶ ἄρρητα
ὀνομάζων, ὥσπερ ἐξ ἁμάξης, ἃ σοὶ καὶ τῷ σῷ γένει πρόσ-
εστιν, οὐκ ἐμοί. Καίτοι καὶ τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

[1] † αἰσχύνῃ [2] οὐδενός, λαβεῖν τιμωρίαν; καὶ [3] † ἀναγινώσκεσθαι

Τὰς ἀναγορεύσεις] Jubet lex *singulos* Demos *proclamationes coronarum facere in ipsis singulis* Demis. AUGER.

λζʹ. Φθόνου δίκην εἰσάγων, οὐκ ἀδικήματος οὐδενὸς] Id est, *sola invidia impulsus, nullius criminis reum in judicium protrahens*, vel, *neque te pudet judicium nunc mihi dictare atque constituere, non criminis alicujus, sed livoris et invidiæ.* Non enim ob indignitatem rerum male gestarum, aut rogationis contra quam decebat perlatæ, sed ob invidiam coronæ Demostheni præconio delatæ stimulabatur. Dicitur itaque *εἰσάγειν τὴν δίκην ἢ γραφὴν*, pro eo quod est judicium rei constituere, ut Cicero loquitur, et rei actionem dare, vel litem intendere, dictare judicium, quemadmodum et *λαγχάνειν δίκην*, de quo tamen alibi. et *δίκην ἐπάγειν litem* vel *crimen* vel *dicam impingere*, et diem dicere, h. e. deferre, postulare criminis, ut in hac eadem *εἰσαγγελίας ἐπαγόντων μοι* dixit. et alibi, *ἐπάγειν αἰτίαν ψευδῆ*, *falsum crimen intendere.* Porro *εἰσαγγελίαν* esse aiunt de rebus perperam factis, *γραφὴν* de legibus perperam latis. Unde in eadem hac supra, *οὐκοῦν ἐν μὲν οἷς εἰσηγγελλόμην, ὅτε ἀπεψηφίζεσθέ μου, τότε ἐψηφίζεσθε τὰ ἄριστά με πράττειν.* Ex edit. HERVAG.

Ἢ λόγῳ] V. Var. Lect. v. 7. *στεφανώσηται*, et v. 14. deest *σὺ* in ed. Tayl.

Ἢ λόγῳ] Wunderl. pro ἢ suspicatur ἢ legendum esse. HARL.

Γιγνωσκομένους] [Ita Tayl.] Ἀττικισμὸς, ἀντὶ τοῦ, γινωσκομένων. WOLF.

Ἁμάξης] [Ita Tayl.] Vide Ulpian. supra ad fin. §. ἱ. Harpocrat. v. Πομπείας. Aristoph. Plut. 1015. et *σχ.* Sext. Empiric. adv. Grammat. cap. 3. TAYLOR.

Καίτοι καὶ τοῦτο] Pro *τοῦτο* lego *τούτῳ*, et alterum *τούτῳ* rejicio. Cicero pro M. Cœlio: *Accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet: Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam, quæ, si petulantius jactatur, convicium, si facetius, urbanitas nominatur.* WOLF.

Τοῦτο] Τούτῳ Codd. β. ζ. et tum delendum est posterius. TAYLOR.

Καίτοι καὶ τοῦτο, ὦ ἄ. Ἀ.] Hæc verba

Ἐγὼ λοιδορίαν κατηγορίας τούτῳ διαφέρειν ἡγοῦμαι, τῷ τὴν μὲν κατηγορίαν ἀδικήματ᾽ ἔχειν, ὧν ἐν τοῖς νόμοις εἰσὶν αἱ τιμωρίαι, τὴν δὲ λοιδορίαν βλασφημίας, ἃς κατὰ τὴν [1]αὑτῶν φύσιν τοῖς ἐχθροῖς περὶ ἀλλήλων συμβαίνει λέγειν. οἰκοδομῆσαι δὲ τοὺς προγόνους ἡμῶν ταυτὶ τὰ δικαστήρια ὑπείληφα, οὐχ ἵνα συλλέξαντες [2]ὑμᾶς εἰς ταῦτα ἀπὸ τῶν ἰδίων [3]κακῶς τὰ ἀπόῤῥητα λέγωμεν ἀλλήλους, ἀλλ᾽ ἵν᾽ ἐξελέγχωμεν, ἐάν τις ἠδικηκώς τι τυγχάνῃ τὴν πόλιν. Ταῦτα τοίνυν εἰδὼς Αἰσχίνης οὐδὲν ἧττον ἐμοῦ, πομπεύειν ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖν εἵλετο.

λή. Οὐ μὴν οὐδ᾽ ἐνταῦθα ἔλαττον ἔχων δίκαιός ἐστιν ἀπελθεῖν. ἤδη δ᾽ ἐπὶ ταῦτα πορεύσομαι, [4]τοσοῦτόν αὐτον ἐρωτήσας. Πότερόν σέ τις, Αἰσχίνη, τῆς πόλεως ἐχθρὸν ἢ
269 ἐμὸν εἶναι φῇ; Ἐμὸν δηλονότι. Εἶτα, οὗ μὲν ἦν παρ᾽ ἐμοῦ δίκην κατὰ τοὺς νόμους ὑπὲρ τούτων λαβεῖν, εἴπερ ἠδίκουν, ἐξέλιπες, ἐν ταῖς εὐθύναις, ἐν ταῖς γραφαῖς, ἐν ταῖς ἄλλαις κρίσεσιν· οὗ δ᾽ ἐγὼ μὲν ἀθῷος ἅπασι, τοῖς νόμοις, τῷ χρόνῳ, τῇ προθεσμίᾳ, τῷ κεκρίσθαι περὶ πάντων πολλάκις τούτων πρότερον, τῷ μηδεπώποτ᾽ ἐξελεγχθῆναι μηδὲν [5]ὑμας ἀδικῶν, τῇ πόλει δ᾽ ἢ πλέον ἢ ἔλαττον ἀνάγκη τῶν γε δημοσίᾳ πεπραγμένων μετεῖναι τῆς δόξης, ἐνταῦθ᾽ ἀπήντηκας; Ὅρα, μὴ τούτων μὲν ἐχθρὸς ἦς, ἐμὸς δὲ προσποιῇ.

λθ΄. Ἐπειδὴ τοίνυν ἡ μὲν εὐσεβὴς καὶ δικαία ψῆφος

[1] † αὐτῶν [2] † ὑμᾶς [3] κακῶν [4] † τοσοῦτον αὐτὸν [5] † ὑμᾶς

phrasim conficiunt. *Et tamen, o viri Athenienses, sic se res habet.* Auger. Aliter Tayl. et v. 4. *συμβαίνοι*, et v. 5. deest ἡμῶν, et penult. ἐμοὶ in ej. ed.

Ὑμᾶς] L. ἡμᾶς. Constructio est, οὐχ ἵνα ἡμεῖς, συλλέξαντες ἡμᾶς. Markland.

Ἀπὸ τῶν ἰδίων] *E privatis ædibus* Wolfius. Dubito. *Levandovi dalle vostre facende:* Ferrus. Atque similiter, ut ille, Anonymus: *a privatis negotiis vestris avocemus.* Neque alii felicius. Vide, quid præstiterit Cod. Ven. ἀπὸ τῶν ἰδίων κακῶν τὰ ἀπόῤῥητα λέγωμεν ἀλλήλους. Taylor.

Κακῶς τὰ ἀπόῤῥητα λέγωμεν] Locutio est *forensis.* Athenienses (inquit Isocrates κατὰ Λοχίτου) περὶ τῆς κακηγορίας νόμον ἔθεσαν, ὃς κελεύει τοὺς λέγοντάς τι τῶν ἀποῤῥήτων πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν: *legem de maledicto statuebant, quæ jubet eos, qui conviciando aliquid objecerint, quod palam fieri nec æquum nec honestum sit, duobus millibus sestertium mulctari:* ut hæc verba παραφραστικῶς interpretatur Budæus. Stock.

Ἐμοῦ πομπεύειν] F. κατ᾽ ἐμοῦ. Τὸ πομπεύειν καὶ τὸ ἐξ ἁμάξης satis nota sunt ex vetere consuetudine Comicorum et licentia Festorum. Wolf. Rectius pungitur post ἐμοῦ. Taylor.

λή. Εἶτα, οὗ μὲν ἦν] Ἐν ᾧ τόπῳ ἐξῆν. δηλονότι ἐν τῷ λογιστείῳ. Wolf.

Οὗ ἦν] *Ubi erat*, i. e. licebat. Auger.

Ἐν ταῖς γραφαῖς] Quibus de criminibus Γραφὴ scribi per leges potuit, docet ex Sigonio Potter. I. 23. Stock.

Τῷ κεκρίσθαι—πρότερον] Vid. Var. Lect.

Ἔλαττον] Πλέον ἢ οὐκ ἔλαττον. Markland.

λθ΄. Ἐπειδὴ τοίνυν κ. τ. λ.] Videntur hic Judices suam erga Demosthenem benevolentiam et adversus Æschinem indignationem sive vultu, sive acclamatione, declarasse. Unde se absolutum iri non dubitarit Demosthenes. Wolf. Aut forsan justitia et æquitate rei judicumque

ἅπασι δέδεικται, δεῖ δέ με, ὡς ἔοικε, καίπερ οὐ φιλολοίδορον ὄντα φύσει, διὰ τὰς ὑπὸ τούτου βλασφημίας εἰρημένας ἀντὶ πολλῶν καὶ ψευδῶν αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατ' εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ, καὶ δεῖξαι, τίς ὢν καὶ τίνων ῥᾳδίως οὕτως ἄρχει τοῦ κακῶς λέγειν καὶ λόγους [1] τινὰς διασύρειν, αὐτὸς εἰρηκώς, ἃ [2] τίς οὐκ ἂν ὤκνησε τῶν μετρίων ἀνθρώπων φθέγξασθαι; —. Εἰ γὰρ Αἰακὸς ἢ Ῥαδάμανθυς ἢ Μίνως ἦν ὁ κατηγορῶν, ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος, περίτριμμα ἀγορᾶς, ὄλεθρος γραμματεύς, οὐκ [3] ἂν αὐτὸν οἴομαι τοιαῦτ' εἰπεῖν οὐδ' ἂν οὕτως ἐπαχθεῖς λόγους πορίσασθαι, ὥσπερ ἐν τραγῳδίᾳ βοῶντα ὦ γῆ καὶ ἥλιε καὶ ἀρετὴ καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ πάλιν σύνεσιν καὶ παιδείαν ἐπικαλούμενον,

[1] τίνας † διασύρει [2] τὶς [3] † ἂν αὐτὸν

fretus simulavit, et artificio quodam rhetorico ad occupandos judicum animos usus est. HARL.

Ἐπειδὴ τοίνυν κ. τ. λ.] *Postquam igitur omnibus*, nempe judicibus, *ostensum est quod sit justum et pium erga me suffragium.* AUGER.

Δέδεικται] Ita constanter. Ego tamen non potui semper non præferre δέδοται. Vid. notas ad Æsch. c. Ctesiph. 441. 12. Licet nonnullis videri possim non multum promovere. Dubito multum de integritate hujus Paragraphi. Et multis olim negotium facessit. Laborat in ea causa Hermogenes, quem videbis pag. 348. et apud σχ. nostrum. TAYLOR. F. δεῖ καὶ ἐμὲ, et v. 4. τίς καὶ ἐκ τίνων. MARKLAND.

Σπερμολόγος] Ulpianus, qui hujus Vocis ternas interpretationes attulit, videtur hallucinari in omnibus. Neque se expedit Harpocratio. Alia res est, cum scribit Plutarchus, π. Εὐθυμίας, hoc pacto: Τῶν θηρίων ἑτέροις ἀφ' ἑτέρων παρεσκεύασε τὴν τροφὴν εἶναι, καὶ οὐ πάντα σαρκοφαγεῖν, ἢ σπερμολογεῖν, ἢ ῥιζωρυχεῖν ἐποίησεν: alia, cum Demosthenes, et D. Lucas in Actis Apostolicis pro *blateratore* utuntur. Vide Interpretes ad Act. Apost. XVII. 18. TAYLOR.

Ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος, περίτριμμα ἀγορᾶς] Σπερμολόγον dici *nugatorem, loquacem, vaniloquum, blateratorem*, et ut Plautus loqui solet, *qui libens verba funditat*, ex Athen. lib. 8. et Actis Apostolorum c. 17. abunde liquet. Hinc verbum σπερμολογῶ, *nugor*, et *verba loquaciter fundo et deblatero.* Porro autem περίτριμμα ἀγορᾶς Æschinem vocat, quasi contritum, καὶ κατατετριμμένον ἐν τῇ ἀγορᾷ, hoc est ἀναίσχυντον συκοφάντην. Aristophan, Νεφέλ. θρασὺς, ψευδῶν συγκολλητὴς, εὑρησιεπὴς, περίτριμμα δικῶν. [v. 446.] Sic enim περίτριμμα, quasi περιτετριμμένον dixit, καὶ περισσῶς τετριμμένον. ut alibi, τρίμμα, ἀντὶ τοῦ τετριμμένου, λέγειν γενήσει τρίμμα, κρόταλον παιπάλη, ἀντὶ τοῦ τετριμμένος ἐν λόγοις. [v. 259.] Hoc fortasse exprimere voluit Quint. in 10. cum inquit, *Præcipueque velut attrita quotidiano actu forensi ingenia, optime rerum talium blanditia reparantur*, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Σπερμολόγος] *Verbisator*, futilis locutuleius: quo nomine D. Paulum compellarunt philosophi Athenienses: τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; Act. Apost. XVII. 18. STOCK.

Σπερμολόγος] Conf. Budæi comment. L. Gr. p. 808. ed. Stephan. ubi etiam noster laudatur locus. Ceterum mihi quidem hic locus, hic conviciorum cumulus, præsertim ubi Æschini parentum scelera et flagitia recensentur et objiciuntur, minus atticus, et ab omni urbanitate et humanitate abhorrens ac plebeius esse videtur, licet orator semet ipse excusarit. Sed ea tunc erat Atheniensibus et poetis et oratoribus consuetudo, ut magnam libertatis reipubl. partem in licentia de aliis impune et palam, præcipue in concione, omnia dicendi poneret, et plebs attica, si alter alterum in perorando conviciis lacesseret, mire delectaretur. v. ipsum orator. infra cap. 44. ab initio. Consuetudini igitur, licet pessimæ, servit orator, ideoque excusandus est, minime vero imitandus, quamquam etiam hodie critici quidam ita debacchantur. HARL.

Περίτριμμα ἀγορᾶς] Vide Joston. de Festis Græc. pag. 285. Etym. M. 240. 4. Suid. v. Τρίμμα. Aristoph. Nub. v. 446. et σχ. ad 259. TAYLOR. v. seq. οἶμαι Tayl.

ἢ τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ διαγιγνώσκεται· ταῦτα γὰρ δήπουθεν ἤκουετ' αὐτοῦ λέγοντος. Σοὶ δ' ἀρετῆς, ὦ κάθαρμα, ἢ τοῖς σοῖς τίς μετουσία; ἢ καλῶν ἢ μὴ τοιούτων τίς διάγνωσις; πόθεν λαβόντι ἢ πῶς ἀξιωθέντι; ποῦ δὲ παιδείας σοι θέμις μνησθῆναι, ἧς τῶν μὲν
270 ὡς ἀληθῶς τετυχηκότων οὐδ' ἂν εἷς εἴποι περὶ αὑτοῦ τοιοῦτον οὐδέν, ἀλλὰ κἂν ἑτέρου λέγοντος ἐρυθριάσειε· τοῖς δ' ἀπολειφθεῖσι μὲν ὥσπερ σύ, προσποιουμένοις δ' ὑπ' ἀναισθησίας τὸ τοὺς ἀκούοντας ἀλγεῖν ποιεῖν, ὅταν λέγωσιν, οὐ τὸ δοκεῖν τοιούτοις εἶναι περίεστιν.

μ'. Οὐκ ἀπορῶν δ' ὅ τι χρὴ περὶ σοῦ καὶ τῶν σῶν εἰπεῖν, ἀπορῶ τοῦ πρώτου μνησθῶ. Πότερ' ὡς ὁ πατήρ σου Τρόμης ἐδούλευε παρ' Ἐλπίᾳ τῷ πρὸς τῷ Θησείῳ διδά-

Σοὶ δὲ ἀρετῆς, ὦ κάθαρμα etc.] Locum hunc imitatus est Julian. p. 235. 40. ubi vid. Wyttenbachii epistolam criticam ad D. Ruhnken. p. 22. observante Reiskio in Annotatt. ad h. l.—Κάθαρμα, *sordes, purgamentum*, h. e. *homo exsecrabilis, abjectissime, impurissime*. Ammon. de differ. p. 79. Καθάρματα, τὰ μετὰ τὸ καθαρθῆναι ἀπορῥιπτούμενα. Erant quoque *catharmata* homines, qui pestilentia expianda, aliove quo morbo immolabantur diis. Vid. G. Budæi annotationum in Pandectas alt. edit. Lugdun. 1562. p. 124. 125. Thom. Mag. sub v. Καθάρσια, p. 481. Καθάρματα τὰ μετὰ τὸ καθαρθῆναί τινα ἀποῤῥιπτούμενα ῥυπάσματα. Καθάρματα καὶ τὰ εἰς ἀπαλλαγὴν ἐξαισίων κακῶν θυόμενα. ὅθεν καὶ κάθαρμα, ὁ πάντων ἀηδέστατος. ad quem locum vide Trillerum, qui inter alia schol. ad Aristoph. Equites p. 357. laudat, quod huc transferre liceat: ἔτρεφόν τινας Ἀθηναῖοι ἀγενεῖς καὶ ἀχρήστους, καὶ ἐν καιρῷ συμφορᾶς τινὸς ἐπελθούσης τῇ πόλει, (λοιμοῦ λέγω ἢ τοιούτου τινὸς,) ἔθυον τούτους, ἕνεκα τοῦ καθαρθῆναι τοῦ μιάσματος, οὓς καὶ ἐπωνόμαζον καθάρματα. Add. Bosium, Wolf. aliosque interpretes ad I. epistol. Pauli ad Corinth. III. 13. Pollux in Onomast. libr. V. segm. 163. inter abjecta et ignominiosa nomina recenset etiam nostrum: ἐπὶ δὲ τοῦ μηδενὸς ἀξίου, φαίης——ὄλεθρος, κάθαρμα, περίτριμμα, ἀνδράποδον, αἰσχύνη τῶν συνόντων, τῶν εἰς αὐτὸν ἰόντων ὄνειδος. — *perniciosus, excrementum, scoria, mancipium, cohabitantium dedecus, accedentium infamia*, etc. Demostheni et reliquis Græcis hæc et talia opprobria et convicia non æque ignobilia, sordida, homineque liberali beneque educato indigna, ac hodie nobis, prudentioribus quidem, visa et sonuisse videntur. Alioqui, licet summa libertate vel potius licentia et libidine dicendi reipublicæ cives uterentur, conjectura nulla assequi possum, qui fieri potuerit, ut Demosthenes, homo ille elegans et prudens, Athenis, in urbe illa, ubi urbanitas, humanitas et morum elegantia quasi habitaturant, tam procaciter, humiliter et plebeie diceret. Quare Riccio in Diss. Homer. et Klotzio de verecundia Virgilii lubenter assentior, nos usum horum vocabulorum non plane habere cognitum, atque interpretationem ex vulgaribus Lexicis esse ridiculam. Harl.

Τίς μετουσία ἢ μὴ τοιούτων] F. τίς μετουσία; τῶν τοιούτων, ἢ μὴ τοιούτων, τίς διάγνωσις; Arolinus: *aut honestorum, aut turpium, ulla cognitio?* Videtur legisse τῶν καλῶν, ἢ μὴ τοιούτων. Melanchtho: *Quod discrimen honestorum et turpium unquam servasti?* Perionius? *Sed in Te, aut in Tuis, ut virtutis sit aliqua particula? ut honesta a turpibus internoscas?* Wolf.

Μετουσία; ἢ τῶν τοιού.] [Ita Tayl.] Lege μετουσία; ἢ καλῶν ἢ μὴ τοιούτων τίς διάγνωσις; Dixit enim nuperrime, ᾗ τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ διαγιγνώσκεται. Ita edidit Aldus, ita fere Morelius. Commendant etiam Codd. præstantiores, Aug. Harl. Vind. Lind. præterquam quod in eorum primo, κακῶν ἢ τοιούτων. Quod eodem recidit. Taylor.

Λαβόντι] Eleganter addi solet; et qui omiserunt, isti elegantiam non perceperunt. Sic jam supra §. ις'. et conf. Viger. de Idiotism. &c. c. VI. sect. 1. §. IX. Harl. v. penult. του Tayl.

Τοιούτοις] Vid. Var. Lect.

μ'. Θησείῳ] An hoc Gymnasium, de quo

σκοντι γράμματα, χοίνικας παχείας ἔχων καὶ [1] ξύλον; ἢ ὡς ἡ μήτηρ σου τοῖς μεθημερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ τῷ

[1] ξύλον

Demosthenes disserit, sit Πτολεμαῖον, in medio relinquit Io. Meursius Athen. Attic. lib. I. cap. VI. ubi de fano Thesei multus est, et testimoniis Pausaniæ, Plutarchi etc. a se dicta confirmat. Harl.

Χοίνικας παχείας ἔχων καὶ ξύλον] Aretinus: *Compedes ferens et baculum.* Melanchtho: *Compedibus vinctus docuit literas.* Perionius: *Apud Elpiam, quo is tempore ad Thesei docebat, nexus servierit?* Meletus: *Crassis pedicis et lignis vinctus.* Wolf.

Μεθημερινοῖς γάμοις] F. καθημερινοῖς. Omnes interpretantur *quotidianas nuptias.* Τὸ μεθημερινὸν et νυκτερινὸν, ὥσπερ τὸ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν opponuntur. Perionius: *Cum nova conjugia quotidie iniret.* Idem.

Γάμοις] Γάμοι hic est *coitus, concubitus.* Schrader. ad Mus. v. 3. multis hanc vocis notionem persequitur. "Solent enim, inquit, hujusmodi honestis vocabulis non raro rem turpem minusque honestam velare auctores. Sic Nonnus Dionys. lib. XV. p. 416. l. 21. et alibi. Achill. Tatius lib. I. p. 59. Aristinæt. l. I. ep. 21.—Sic et Latini. Petron. cap. 25. *Plaudentibus ergo universis et postulantibus nuptias fecerunt.*" Hoc sensu quoque ap. Justin. l. 31. c. 6. et Auct. ad Herenn. l. 4. c. 34. vox *nuptiæ* legitur.

Ἐν τῷ κλισίῳ] Aretinus: *In claustro.* Melanchtho: *In tugurio.* Perionius: *In porticu Clesio.* Meletus: *In Clesio.* Est annotatum, legi ἡλισίῳ τῷ προστάῳ ἥρωϊ. Wolf.

Κλισίῳ] Insignis est differentia in MStis. κλεισίῳ Ven. Obsop. Ital. Lind. κλησίῳ Aug. Vind. ἡλισίῳ MSS. Ald. et Felic. σικλείῳ Reg. ε. Interea non vulgaria habet de hac re, licet fortasse non ubique laudanda, S. Petit. de L. Attic. VI. 5. cujus verba describo: "Solenne fuit bonis istis mercibus, ut prostarent, et quotidianos haberent concursus ad illustria civitatis loca, Ceramicum, SCIRUM, et τὴν ἀγοράν. De Ceramico jamdiu monuerunt alii. Quod ad Scirum attinet, elegans est Demosthenis locus, sed corruptus, de Æschinis matre: ἢ ὡς ἡ μήτηρ σοῦ τοῖς μεθημερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ πρὸς τῷ Καλαμίτῃ Ἥρωϊ χρωμένη, neque quidquam, qui laudant, juvant, Hesychius et Suidas, quin contra factum, ut alterum insuper mendum occuparet; Ἡλισίῳ quippe legunt lapsu facili, ἀντὶ τοῦ Κλησίῳ, quod est genuinum. Hesychius: Καλαμίτης, Ἥρως τῷ ἡλισίῳ πλησίον. Suidas: Καλαμίτης. κύριον ὄνομα. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου· ἐν τῷ ἡλισίῳ τῷ πρὸς Καλαμίτῃ Ἥρωϊ. Nos legendum conjicimus ἐν τῷ κλησίῳ τῷ πρὸς τῷ Κυαμίτῃ Ἥρωϊ. Intelligit Orator τὸ Κλήσιον, ut puto, Lycomidarum, (familia erat Athenis Λυκομίδαι, γένος Ἰθαγενῶν, inquit Hesychius) cujus meminit Pausanias in Messeniacis, c. 1. Hoc Κλήσιον non puto longe abfuisse a templo Cereris Eleusiniæ, cujus sacris gens illa dedita; unde Orphei sive Onomacriti ὕμνος εἰς Δήμητρα Λυκομίδαις ποιηθεὶς, inquit Pausanias. Quare etiam colloco juxta ædiculam Κυαμίτου Ἥρωος. Cyamites hic Heros erat, non Bacchus, et a Baccho distinguit Pausanias Atticis, c. 37. scribitque, fuisse hanc ædiculam ἐν τῷ χωρίῳ ΣΚΙΡΑ, quod erat inter urbem et Eleusinem. Atqui ἐν τῷ Σκίρῳ, ut legitur apud Stephanum, αἱ πόρναι ἐκαθέζοντο. Præterea inter lenonias personas recensetur Λυκομίδειος a Polluce, lib. 4. cap. 19. quia scilicet ad hoc τῶν Λυκομιδῶν κλήσιον prostabant hæ publicæ libidinis victimæ: etsi forte Vox Κλίσιον retinenda, quam Hesychius interpretatur πανδοχεῖον, et Eustathius ad Iliad. Α. pag. 71. δουλικὸν εὐτελὲς οἴκημα. Ita enim Apollonius ἐν τῇ εἰς Αἰσχίνην ἐξηγήσει· μητρὸς δὲ ἦν ὁ Αἰσχίνης Γλαυκοθέας, ἢ, ὥς ἔνιοι, Γλαυκίδος, ἥν φασι τὴν πρώτην ἡλικίαν ἑταιρηκέναι, καθεζομένην ἐν οἰκήματι πρὸς τῷ τοῦ Καλαμίτου ἥρωϊ. Sed hic quoque legendum est πρὸς τῷ τοῦ Κυαμίτου ἥρῳ." Tantum Vir doctissimus. Contra hæc omnia militat, et strenue quidem, Tourrellius in notis ad hanc Orationem, quas juvabit consulere: Itemque Kuster. ad Suidam v. Καλαμίτης. Κλίσιον ergo retineo, et *lupanar, fornicem* intelligo. Eam vocem Ulpianus noster in scholio interpretatur προστῷον. Κλισίῳ] τῷ προστῴῳ. Itemque Amerius apud Eustath. ad Homer. Odyss. Ω. 207. Tale fere σχόλιον deprehendi in textu Auctoris mei. Codd. enim Lindenb. et Regius α. pro τῷ πρὸς τῷ legunt τῷ προστῴῳ. Et similiter MSS. Ald. κλισίῳ τῷ προστῴῳ Ἥρωϊ, omissa voce Καλαμίτῃ. Quid hic fiet? Sane qui ita legunt, glossam insinuant, eoque forte facilius insinuavere, quia et verba ipsius Textus viam quodammodo sternunt. Ecce enim! ἐν τῷ κλισίῳ τῷ πρὸς τῷ [προστῴῳ] Καλαμίτῃ ἥρωϊ. Statuo demum fuisse Herois cujusdam, (Calamitem vocabant) sive Statuam, sive Sacellum, sive Monumentum: juxta vero porticum sive fornicem, eoque pro lupanari usas fuisse, quæ Athenis prostabant. De Calamite

πρὸς τῷ Καλαμίτῃ ἥρωϊ χρωμένη τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριταγωνιστὴν ἄκρον ἐξέθρεψε [1] σέ; Ἀλλὰ πάντες ἴσασι ταῦτα, κἂν ἐγὼ μὴ λέγω. Ἀλλ᾽ ὡς ὁ τριηραύλης Φορμίων ὁ Δίωνος τοῦ Φρεαῤῥίου δοῦλος ἀνέστησεν [2] αὐτὴν ἀπὸ ταύτης τῆς καλῆς ἐργασίας;

μα΄. Ἀλλὰ νὴ τὸν Δία καὶ τοὺς θεούς! ὀκνῶ μὴ περὶ σοῦ τὰ προσήκοντα λέγων αὐτὸς οὐ προσήκοντας ἐμαυτῷ δόξω προῃρῆσθαι λόγους. Ταῦτα μὲν οὖν ἐάσω, ἀπ᾽ αὐτῶν δ᾽ ὧν αὐτὸς βεβίωκεν ἄρξομαι. οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἦν, ἀλλ᾽ οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται. Ὀψὲ γάρ ποτε —, ὀψὲ

[1] σε·　　† [2] αὐτὴν.

isto Heroe magnum est silentium. Attingunt h. locum Valesius ad Harpocrat. et Victor. XXI. Var. Lect. 3. locum sane novum et delicatulum. Denique μεθημερινοὺς γάμους, quas voces Wolfius interpretatur *quotidianas*, atque ut id salva conscientia facere poterat, μεθημερινοὺς in καθημερινοὺς prius mutaverat, eas, inquam, alii per *diurnas nuptias* exponunt: *Ferrus* ita: *Che tua madre facendo nozze* fra il giorno *nel portico, ch' è appresso la statua di Calamite, allevò questa bella figura.* Cicero ad Herenn. IV. 34. *Cujus mater quotidianis nuptiis delectatur.* TAYLOR.

Τὸν καλὸν ἀνδριάντα] Μικρὸς γὰρ ἦν ὁ Αἰσχίνης τὸ σῶμα. Schol. STOCK.

Τριταγωνιστὴν] Conf. Carpzov. Paradox. Stoic. Aristonis Chii p. 104. 111. 143. et 147. HARL.

Ἀλλ᾽] Ante hanc vocem excuditur a Morelio, ἐξέθρεψέ σε; ἀλλὰ πάντες ἴσασι ταῦτα, κἂν ἐγὼ μὴ λέγω. ἀλλ᾽ ὡς—Bene est. Ita Aug. etiam et Vind. et, mendo uno atque altero excepto, Cod. Ven. TAYLOR. Desunt vv. diduct. in ed. Tayl.

μά. Ὀκνῶ, μὴ, περὶ σοῦ τὰ προσήκοντα λέγων, αὐτὸς οὐ προσήκοντας ἐμαυτῷ δόξω προῃρῆσθαι λόγους] Reiskius, offensus constructione προῃρῆσθαι λόγους, verbum λέγειν inferendum censuit, immemor ejusdem structuræ apud Demosthenem §. ϛζ΄. *ante med.* εἴπερ ἐκ ψυχῆς δικαίας ἐγίγνετο καὶ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα προῃρημένης. WUNDERL.

Οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἦν] Οὐ τῶν τυχόντων εἷς ἦν. εἰρωνείᾳ ἔοικεν ὁ λόγος καὶ ἀπροσδοκήτῳ. Aretinus: *Num erat ut quivis? sed ut ii quos populus detestatur.* Melanchtho: *Non enim erat ex eo genere cui se ingerit, sed ex talibus, quos exsecratur populus.* Perionius: *Et ab iis quæ gessit, initium sumam. Neque enim fuerunt obscura aut vulgaria, sed ejusmodi ut ea omnes exsecrentur.* Meletus: *Non enim fuit de iis, quos populus devovet.* Videtur innuere, eum nothum esse et peregrinum, qui falso se ex cive Atheniensi et matrimonio legitimo procreatum affirmet. WOLF.

Ὧν ἔτυχεν] *Non unus de multis, non forte fortuna oblatus homo.* Ita vertit Lambinus. Qui si non bene, pejus tamen Wolfius, quem ne intelligo quidem: *Neque enim eorum fuit, quorum fuit.* Schema est, quod παρὰ προσδοκίαν dicitur. Adduxit Hermogenes, in cap. Περὶ τοῦ κωμικῶς λέγειν. Quem vide. Ait Demosthenes: *Non ille est ex plebecula, aut e vulgari sorte: Non ignotus vobis, non hospes,* (quo pacto fere laudationes et encomia instituere solent,) *non ita: Sed ea est prosapia, ea generis claritudine, ut— P. A. majores ejus sæpius esset exsecratus:* [Solebant enim Athenienses, antequam concio haberetur, homines proditores et planos per præconem diris devovere. STOCK.] *Illene ignotus? immo nimis notus.* Uti Italus: *Percioche egli non è stato uno della plebe, ma un di quelli, a' quali il popolo priega male.* Codex est unicus, scil. Regiorum ν. qui pro ὧν, ὡς habet. Miranda sane Versio Rutilii Lupi, quam adduco in nota sequenti. Tourrelius sudat in harum vocum interpretatione, neque tamen valde feliciter rem gerit. TAYLOR. Viger. de idiotism. gr. dict. c. V. 11. §. 17. hunc loc. jam interpretatur, (quem vide,) *non enim erat unus e vulgo.* Add. Xenoph. M. S. I. 1. 14. eund. de Ages. c. I. §. 3. ed. Bachii. HARL.

Οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται] Non tam fortasse proditores et planos, qui populum pro Concione decipiunt, quam servos et nothos et peregrinos, qui se pro ingenuis et germanis civibus venditant, intelligit. WOLF.

Ὀψὲ] Laudo Ulpianum: Δεῖ λαβεῖν τὸ μὲν πρῶτον ὀψὲ, ὥσπερ διηγουμένου, τὸ δὲ

λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην ἅμ' Ἀθηναῖος καὶ ῥήτωρ γέγονε, καὶ δύο συλλαβὰς προσθεὶς τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον, τὴν δὲ μητέρα σεμνῶς πάνυ Γλαυκοθέαν ὠνόμασεν, ἣν Ἔμπουσαν ἅπαντες ἴσασι

δεύτερον, ὡς κατ' ἐρώτησιν. Atque ita distingui jubeo: ὀψὲ γάρ ποτε· ὀψὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην. Confirmat Rutilius Lupus, de Fig. Sentent. lib. 1. cujus interpretationem subjungo. *Nunc quoniam de me, ut volui, cognovistis, judicium per ipsius vitia constituam. Num dum opus est, parentes appellat, quos scitis non ignotos fuisse, sed hujusmodi, ut omnes hos exsecrarentur. Sed hic bonus vir, grandis natu, atque sero, sero loquor? immo vero nuper, atque his paucis diebus, simul et Atheniensis, et eloquens est factus.* TAYLOR.

Ποτὲ] h. l. minime otiosum est, et Reiske bene vertit *tandem aliquando*, v. Ernesti ad Xenoph. M. S. I. 1. §. 1. Deinde μὲν οὖν *immo vero*, utuntur Græci, si ea, quæ sequuntur, ad aliquam priorum confirmationem pertinent, ut Viger. de Idiotism. L. Gr. cap. VIII. sect. VIII. XV. XVI. p. 488. ed. tertiæ, aut p. 540. ed. Hermann. docet. Conf. de eleganti harum particularum usu Budæi comment. L. Gr. p. 914. ed. Stephan. et Devarius de particulis gr. p. 207. ed. Norib. HARL.

Δύο συλλαβὰς] Hic Ulpianum non laudo, neque laudare possum: μίαν μὲν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός· μίαν δὲ, εἰς τὸ τῆς μητρός. Absurdissimum longe quod vidi unquam. Nam Æschinis Pater, qui Tromes, jam Atrometus, dicitur, duabus syllabis additis. TAYLOR.

Δύο συλλαβὰς προσθεὶς] Laudat hunc locum Hermogenes περὶ μεθ. δεινότ. pag. 438. Ed. Crisp. Τούτοις δὲ πᾶσι χρῆται Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου, ἔνθεν δηλοῦται, ὅτι κωμῳδεῖν ἐπίσταται· τῇ μὲν παρῳδίᾳ οὕτως, τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον. Latet hujus viri nomen apud Lucian. in Rhet. præcept. nunc tandem protrahendum dias in luminis oras. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα φήσει, ἀλαζὼν καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς, καὶ κρονικὸς ἄνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιοὺς προτιθεὶς, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὥς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιοῦ υἱὸν, καὶ ἄλλον ἀτρομήτου τινὸς γραμματιστοῦ ζηλοῦν ἀξιῶν. Ubi ineptissime Benedictus: *ac si gladiarii fabri vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari.* Scribendum Ἀτρομήτου. Nimirum intelligit Lucianus illud *nobile par fratrum*, Demosthenem et Æschinem; quorum hic γραμματιστοῦ sive ludimagistri erat filius, cui nomen Tromes, vel Atrometus. Eleganter Demosthenes pro Cor. de Æschine: παῖς μὲν ὢν μετὰ πολλῆς ἐνδείας ἐτράφης, ἅμα τῷ πατρὶ πρὸς τῷ διδασκαλείῳ προσεδρεύων, τὸ μέλαν τρίβων, καὶ τὰ βάθρα σπογγίζων, καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορῶν, οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων. Ille vero, Demosthenes scil. patrem habuit μαχαιροποιόν. vid. Suid. in v. Cultellos venditasse dicit Valer. Max. III. 7. *Quam matrem Euripides, aut quem patrem Demosthenes habuerit, ipsorum quoque sæculo ignotum fuit: alterius autem matrem olera, alterius patrem cultellos venditasse, omnium pene doctorum literæ loquuntur.* I. TOUP.

Χθὲς μὲν —— τυχοῦσαν] Nomen matris non auctum, sed cum honestiore alio permutatum esse statuens Reiskius verba ita transponenda esse opinatus est: καὶ τὸν μὲν πατέρα, δύο συλλαβὰς προσθεὶς, ἀντὶ Τρ. At vero Demosthenis verba, matrem *Empusam* non *nomine* sed *cognomine* appellatam esse, clare loquuntur. Eique nomen Γλαυκὶς fuisse, tradit Apollonius de Æschine agens ed. R. T. 3. p. 13. Μητρὸς δὲ ἦν ὁ Αἰσχίνης Γλαυκοθέας, ἢ, ὥς ἔνιοι, Γλαυκίδος· atque ipse comprobat Æschines περ. Παραπρ. p. 256. Καὶ ὁ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελφὸς, θεῖος δὲ ἡμέτερος, Κλεόβουλος ὁ Γλαύκου τοῦ Ἀχαρνέως υἱὸς κ. τ. λ. A patre igitur, Glauco appellato, filia nomen Glaucidis traxit, unde, duabus syllabis adjectis, Glaucothea factum est. WUNDERL.

Ἐμποῦσαν] Vide Βατράχους Aristophanis. WOLF.

Ἐμποῦσαν] [Ita Tayl.] Ulpianus, Etym. M. Harpocr. Valesius ad Harpocrat. Aristoph. Ran. v. 295. 307. Kuster. et Spanheim. ad loca. Meurs. III. Attic. Lect. 17. TAYLOR.

Ἔμπουσαν] Spectrum dæmoniacum, quo vulgus terrebatur. Aristoph. Ranis. Ab Hecate immissum credebant, et in varias se formas demutare solitum. Ἔμπουσαν autem dictam ait Suidas παρὰ τὸ ἑνὶ ποδὶ ποδίζειν, quod uno tantum pede incederet, cum alterum æreum haberet; vel quod ex locis obscuris subsiliens appareret iis, qui initiabantur: aptum utique cognomen Æschinis matri, quæ mysteriis magnis subministrabat. Infra §. 79. Demosthenes vero aliam nominis originem comminiscitur, quasi ἀπὸ τοῦ ἐμποιεῖν, *exequi*, *defungi*, esset deductum. STOCK.

καλουμένην, ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν δηλονότι ταύτης τῆς ἐπωνυμίας τυχοῦσαν· πόθεν γὰρ ἄλλοθεν; Ἀλλ᾽ ὅμως οὕτως ἀχάριστος εἶ καὶ πονηρὸς φύσει, ὥστ᾽
271 ἐλεύθερος ἐκ δούλου καὶ πλούσιος ἐκ πτωχοῦ διὰ τουτουσὶ γεγονὼς οὐχ ὅπως χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ καὶ μισθώσας σαυτὸν κατὰ τουτωνὶ [1] πολιτεύει.

μβʹ. Καὶ περὶ ὧν μὲν [2] ἔστι τις ἀμφισβήτησις, ὡς ἄρα ὑπὲρ τῆς πόλεως εἴρηκεν, ἐάσω· ἃ δ᾽ ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν [3] φανερῶς ἐπεδείχθη πράττων, ταῦτ᾽ ἀναμνήσω. Τίς γὰρ [4] ὑμῶν οὐκ οἶδε τὸν ἀποψηφισθέντα Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγειλάμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν τὰ ὑμέτερα εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν; ὃν λαβόντος ἐμοῦ κεκρυμμένον ἐν Πειραιεῖ καὶ καταστήσαντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, βοῶν ὁ βάσκανος οὗτος καὶ κεκραγώς, ὡς ἐν δημοκρατίᾳ δεινὰ ποιῶ τοὺς ἠτυχηκότας τῶν πολιτῶν ὑβρίζων καὶ ἐπ᾽ οἰκίας βαδίζων ἄνευ ψηφίσματος, ἀφεθῆναι ἐποίησε. καὶ εἰ μὴ ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου τὸ πρᾶγμα αἰσθομένη καὶ τὴν ὑμετέραν ἄγνοιαν ἐν οὐ δέοντι συμβεβηκυῖαν ἰδοῦσα, ἐπεζήτησε τὸν

[1] † πολιτεύῃ [2] † ἐστί τις [3] καθαρῶς [4] † ὑμῶν

Ἔμπουσαν] Hic verborum lusus, hæc allusio ad originem vocis abjecta et humilis ingenio Demosthenis æque indigna videtur, ac illud Ciceronis, quum in nomine *Verris* luderet. Conf. Luciani Timon. c. 22. tom. I. Opp. Luc. p. 132. sq. ibique Hemsterhus. Harl.

Οὐχ ὅπως] *Non solum non.* Viger. de idiotism. c. VII. sect. 10. §. 5. hunc locum vertit: *Non modo nullam iis gratiam habes, sed etiam mercede corruptus, rempublicam horum in perniciem geris.*

μβʹ. Τὸν ἀποψηφισθέντα] Τῇ διαψηφίσει ἐκβληθέντα τοῦ δήμου καὶ τῆς πολιτείας. Wolf.

Ἀποψηφισθέντα] Vox ea generaliter, et quasi proprie, sumta, *absolutionis* vim obtinet; verum in causa peregrinitatis, ubi quæritur, an Civis sit, necne, *condemnandi*, vel ejiciendi: Ideo vero, quoniam, cum civium Recénsio fierèt, quæ Διαψήφισις vocatur, qui ex eo censu dejiceretur, ἀποψηφισθῆναι recte dici potuit. Οὗτος ὁ Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος ἐδόκει εἶναι τὸ πρότερον, γιγνομένων δὲ τῶν καλουμένων διαψηφίσεων, ὅ ἐστιν ἐξετάσεων, ἐν τοῖς δήμοις, ὡς ἔθος, εἰ ἄρα φύσει Ἀθηναῖος οὐκ ἂν ἐνέγραψεν ἑαυτὸν ἐκ σπουδῆς τινῶν εἰς τοὺς ἀστούς, ἀπεψηφίσθη δὲ, ἀπεδοκιμάσθη, ὡς οὐκ ὢν αὐτὸς (f. ἀστὸς) καὶ ἐκβέβληται, λυπηθεὶς ᾤχετο πρὸς τὸν Φίλιππον, καὶ ὑπέσχετο αὐτῷ λάθρα τῆς Ἀττικῆς ἐπιβὰς ἐμπρήσειν τῆς Ἀττικῆς τὰ νεώρια. Ulpian. ad h. locum. Εἴ τις ξένος ἔδοξεν εἶναι, καὶ οὐ πολίτης, τοῦτον ἐν ταῖς διαψηφίσεσι τῶν δήμων ἀπεψηφίζοντο οἱ δημόται, καὶ ἐλέγετο ἀπεψηφισμένος. εἶτα εἰσήγετο εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐκρίνετο ξενίας, καὶ εἰ μὲν ἑάλω, ἐπιπράσκετο ὡς ξένος, εἰ δὲ ἐκράτει, ἀπελαμβάνετο εἰς τὴν πολιτείαν. οὕτω Δημοσθένης Τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν ἀποψηφισθέντα Ἀντιφῶντα; Suid. v. Ἀποψηφισθέντα. Adde eundem v. Διαψήφισις καὶ Ἀποψήφισις. Plura et disertiora ad initium Eubulideæ. Taylor. v. 5. desid. καὶ in ed. Tayl. et v. 9. ἀπεδείχθη.

Ἀποψηφισθέντα] Ita dicebatur qui, habito civium censu, tribu dejectus est, ut peregrinus. Potter. I. 9. Ea igitur injuria permotus Antipho Atheniensium navalia incendere videtur aggressus. *Ulp.* Stock.

Ἄνευ ψηφίσματος] Dubito de ratione pungendi: utrum scil. referamus duas has voculas ad ἀφεθῆναι, an ad priorem sententiam, ἐπ᾽ οἰκίας βαδίζων. In illa mente est Wolfius, ut vides; in hac Editores Parisienses. Item Etruscus interpres: *andando alle lor case senza licenza del Senato.* Mecum dubitare videtur Scholiastes. Taylor.

ἄνθρωπον καὶ συλλαβοῦσα ἐπανήγαγεν ὡς ὑμᾶς, ἐξήρ-
παστ' ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὸ δίκην δοῦναι διαδὺς ἐξεπέμπετ'
ἂν ὑπὸ τοῦ σεμνολόγου τουτουΐ· νῦν δ' ὑμεῖς [1] στρεβλώ-
σαντές αὐτον ἀπεκτείνατε, ὡς ἔδει γε καὶ τοῦτον. Τοιγαρ-
οῦν εἰδυῖα ταῦτα ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου, τὰ τούτῳ
τότε πεπραγμένα, χειροτονησάντων αὐτὸν ὑμῶν σύνδικον
ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀγνοίας, ἀφ'
ἧσπερ πολλὰ προΐεσθε τῶν κοινῶν, ὡς [2] προσείλεσθε κἀ-
κείνην καὶ [3] τοῦ πράγματος κυρίαν ἐποιήσατε, τοῦτον μὲν
εὐθὺς ἀπήλασεν ὡς προδότην, Ὑπερίδῃ δὲ λέγειν προσέτα-
ξε· καὶ ταῦτ' ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον ἔπραξε,
καὶ οὐδεμία ψῆφος ἠνέχθη τῷ μιαρῷ τούτῳ. Καὶ ὅτι 272
ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Μαρτυροῦσι Δημοσθένει ὑπὲρ ἁπάντων οἵδε, Καλλίας Σουνιεύς, Ζήνων Φλυεύς, Κλέων Φαληρεύς, Δημόνικος Μαραθώνιος, ὅτι τοῦ δήμου ποτὲ χειροτονήσαντος Αἰσχίνην σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας, συνεδρεύσαντες ἡμεῖς ἐκρίναμεν Ὑπερίδην ἄξιον εἶναι μᾶλλον ὑπὲρ τῆς πόλεως λέγειν, καὶ ἀπεστάλη Ὑπερίδης.

[1] † στρεβλώσαντες αὐτὸν [2] προείλεσθε [3] † κυρίαν τοῦ πράγματος

Δήλῳ] Vide præstantissimi Dorvillii Exercitat. de Delo, cap. 5. in Miscell. Observ. tom. VII. Idem.

Προσείλεσθε] Ita Wolfius sua sola auctoritate fretus. Cæteri omnes προείλεσθε. Idem. τότε τούτῳ Tayl. v. 5.

Ἐκείνην] Ita pro κἀκείνην corrigendum. Nam Areopagum solum electum puto, cui res demandaretur judicanda. Wunderl.

Βωμοῦ] Ita Demosthenes c. Conon. 1265. 6. n. 40. edit. Paris. πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες, καὶ ἐξορκίζοντες. Add. Cicer. pro C. Balbo §. 5. *Athenis aiunt, cum quidam apud eos, qui sancte graviterque vixisset, et testimonium publice dixisset, et, ut mos Græcorum est, jurandi causa* ad aras *accederet* — Taylor. v. 10. Ὑπερίδην Tayl.

Αἰσχίνην σύνδικον] Æschinem dicit, ut pro Delio sacro diceret apud Amphictyonas, h. e. ut communi causæ Græciæ Atheniensium nomine patronicinaretur, ab Atheniensibus σύνδικον esse creatum. Σύνδικοι autem dicuntur qui a singulis urbibus mittuntur *patroni* ad causam unius provinciæ tuendam: unde συνδικεῖν verbum idem quod συνηγορεῖν, ac si *syndicari* verbum fingas pro *defendere et patrocinium præstare.* Indeque factum, ut *syndici* civitatum appellati sunt *advocati et defensores juris publici*, quasi in causam publicam communiter incumbentes, quos hodie Deputatos vocant. Plura in orat. π. Λεπτίνην. *Ex edit.* Hervag.

Σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ] Vide Æschinem de Amphictyonica legatione. Wolf.

Σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ] Σύνδικοι apud Athenienses varii erant: significatur autem hoc loco *advocatus*, qui ad jura civitatis apud exteros defendenda nominatus est. Certaverant apud Amphictyonas Athenienses et Delii de custodia et principatu templi Deliaci; quod innuit Apollonius, Enarrat. in Æsch. ἑλομένου γάρ ποτε αὐτὸν τοῦ δήμου σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἐν Δήλῳ ἱεροῦ, πρὸς τὴν γενομένην πρὸς Δηλίους διαδικασίαν — Orationis cujusdam meminerunt Plutarchus et Apollonius, hujus rei causa scriptæ, quam Æschini vulgus falso tribuebat. Stock.

Σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ] Σύνδικοι, οἱ ἐν ταῖς δίκαις βοηθοί, ait Hesych. sub h.v. ubi vide interpretes p. 1301. tom. II. conf. Harpocrat. sub h. v. Petit. in Comment. in

μγ΄. [1]Οὔκουν ὅτε, τούτου μέλλοντος λέγειν, [2]ἀπήλασεν αὐτὸν ἡ βουλὴ καὶ προςέταξεν ἑτέρῳ, τότε καὶ προδότην εἶναι καὶ κακόνουν ὑμῖν [3]ἀπέφηνεν. Ἓν μὲν τοίνυν τοῦτο τοιοῦτο πολίτευμα τοῦ νεανίου τούτου, ὅμοιόν γε, οὐ γάρ; οἷς ἐμοῦ κατηγορεῖ· ἕτερον δ᾽ ἀναμιμνήσκεσθε. Ὅτε γὰρ Πύθωνα Φίλιππος ἔπεμψε τὸν Βυζάντιον, καὶ παρὰ τῶν αὑτοῦ συμμάχων ἁπάντων συνέπεμψε πρέςβεις, ὡς ἐν αἰσχύνῃ ποιήσων τὴν πόλιν καὶ δείξων ἀδικοῦσαν, τότ᾽ ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ᾽ ὑμῶν οὐκ εἶξα οὐδ᾽ ὑπεχώρησα, ἀλλ᾽ ἀναστὰς ἀντεῖπον, καὶ τὰ τῆς πόλεως δίκαια οὐχὶ προὔδωκα, ἀλλ᾽ ἀδικοῦντα Φίλιππον ἐξήλεγξα φανερῶς οὕτως, ὥςτε τοὺς ἐκείνου συμμάχους αὐτοὺς ἀνισταμένους ὁμολογεῖν· οὗτος δὲ συνηγωνίζετο, καὶ τἀναντία ἐμαρτύρει τῇ πατρίδι, καὶ ταῦτα ψευδῆ. Καὶ οὐκ ἀπέχρη ταῦτα, ἀλλὰ καὶ πάλιν [4]μετὰ ταῦθ᾽ ὕστερον Ἀναξίνῳ τῷ κατασκόπῳ συνιὼν εἰς τὴν Θράσωνος οἰκίαν ἐλήφθη. Καίτοι ὅςτις τῷ ὑπὸ τῶν
273 πολεμίων πεμφθέντι μόνος μόνῳ συνῄει καὶ ἐκοινολογεῖτο, οὗτος αὐτὸς ὑπῆρχε τῇ φύσει κατάσκοπος καὶ πολέμιος τῇ πατρίδι. Καὶ ὅτι ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

[1] † οὐκοῦν [2] † ἀπήλασαν αὐτὸν [3] † ἀπέφηνεν [4] μεταταῦθ᾽

LL. Attic. lib. III. tit. 2. p. 337. (ubi de Syndicis agit,) ex Arcadii libro de muneribus civilibus. *Defensores*, inquit, *civitatis vel reipublicæ, qui ad certam caussam agendam vel defendendam eliguntur, Græci Syndicos appellant.* Conferantur Budæus in Annotatt. (prioribus) in Pandectas p. 281. et Seyberthi comment. de diverso Syndicorum in Græcia et Latio munere, Gottingæ 1768. HARL.

μγ΄. Τοῦτο τοιοῦτο] Vid. Var. Lect.

Ὅμοιόν γε (οὐ γάρ;) οἷς ἐμοῦ κατηγορεῖ] F. οὐκ ἄρα. Etsi et illud bene habet. ὅμοιον οἷς pro τούτοις, ἃ ἐμοῦ. WOLF.

Οὐ γὰρ] Est correctio, *imo non simile, sed majus.* AUGER.

Ὅτε γὰρ Πύθωνα] Infra §. 62. et Leland. Vit. Phil. V. 2. STOCK. v. 7. αὑτοῦ Tayl.

Τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ κ. τ. λ.] Huc respexit Philostrat. in Præfat. ad Vit. Sophist. p. 482. Edit. Olear. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου Πύθωνος, ὃν Δημοσθένης μόνος Ἀθηναίων ἀνασχεῖν φησὶ θρασυνόμενον, καὶ πολὺν ῥέοντα. Ubi male Cl. Editor malit πολὺ ῥέοντα. Horat. 1. Sat. VII. 28. ex emendatione præstantissimi Bentleii:

Tum Prænestinus salso multoque fluenti
Expressa arbusto regerit convicia —

Atque hinc forsan corrigendus Philostratus vit. Apollon. VII. 37. Ὁ Πύθων ταῦτα δημηγορῶν, ὥς φασιν. MSS. omnes ταῦτα ῥέων. Legendum censeo, ταῦτα πολὺς ῥέων, quanquam et illud alterum ferri possit. Sed hoc elegantius. Quin et Pollux. VI. 35. corruptum puto: ubi legitur, λάβρος, πολλῷ ῥέων. Immo πολὺς ῥέων, ex Demosthene. I. TOUP.

Πολλῷ ῥέοντι] Vid. Plin. IX. Epist. 26. Diodor. Sic. XVI. 85. et Casaub. ad Athenæum II. 2. H. Steph. Thes. III. 679. Wesseling. ad Diodorum. De Pythone alibi. TAYLOR. Add. Museum Turicens. I. part. II. p. 322. Plutarch. vit. Demosth. c. IX. p. 13. sq. ed. Hutten. Loco Diodori illustri et omnino conferendo libr. XVI. 84. p. 146. non solum historia illius temporis fusius expo-

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Μελέδημος Κλέωνος, Ὑπερίδης Καλλαίσχρου, Νικόμαχος Διοφάντου μαρτυροῦσι Δημοσθένει καὶ ἐπωμόσαντο ἐπὶ τῶν στρατηγῶν, εἰδέναι Αἰσχίνην Ἀτρομήτου Κοθωκίδην συνερχόμενον νυκτὸς εἰς τὴν Θράσωνος οἰκίαν καὶ κοινολογούμενον Ἀναξίνῳ, ὃς ἐκρίθη εἶναι κατάσκοπος παρὰ Φιλίππου. Αὗται ἀπεδόθησαν αἱ μαρτυρίαι ἐπὶ Νικίου, Ἑκατομβαιῶνος τρίτῃ ἱσταμένου.

μδʹ. Μυρία τοίνυν ἕτερ' εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ παραλείπω. Καὶ γὰρ οὕτω πως ἔχει. πολλὰ ἂν ἐγὼ νῦν ἔτι τούτων ἔχοιμι δεῖξαι, ὧν οὗτος κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τοῖς μὲν ἐχθροῖς ὑπηρετῶν, ἐμοὶ δ' ἐπηρεάζων εὑρέθη. ἀλλ' οὐ τίθεται ταῦτα παρ' ὑμῖν εἰς ἀκριβῆ μνήμην οὐδ' ἣν προςῆκεν ὀργήν, ἀλλὰ δεδώκατε ἔθει τινὶ φαύλῳ πολλὴν ἐξουσίαν τῷ βουλομένῳ τὸν λέγοντά [1]τι τῶν ὑμῖν συμφερόντων ὑποσκελίζειν καὶ συκοφαντεῖν, τῆς ἐπὶ ταῖς λοιδορίαις ἡδονῆς καὶ χάριτος τὸ τῆς πόλεως συμφέρον ἀντικαταλλαττόμενοι. διόπερ ῥᾷόν ἐστι καὶ ἀσφαλέστερον ἀεὶ τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετοῦντα μισθαρνεῖν, ἢ τὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἑλόμενον τάξιν πολιτεύεσθαι.

μεʹ. Καὶ τὸ μὲν δὴ πρὸ τοῦ πολεμεῖν φανερῶς συναγωνίζεσθαι Φιλίππῳ δεινὸν μέν, ὦ γῆ καὶ θεοί! πῶς γὰρ οὔ; κατὰ τῆς πατρίδος· δότε δ' εἰ βούλεσθε, δότε αὐτῷ
τοῦτο. Ἀλλ' ἐπειδὴ φανερῶς ἤδη τὰ πλοῖα ἐσεσύλητο, 274
Χερρόνησος ἐπορθεῖτο, ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἐπορεύεθ' [2]ὁ ἄνθρωπος, οὐκέτ' ἐν ἀμφισβητησίμῳ τὰ πράγματα ἦν, ἀλλ'

[1] τι περὶ τῶν

[2] † Deest articulus.

nitur, sed etiam noster hic Demosthenis audax sermo laudatur, et a Wesselingio docte illustratur. HARL.

Ἐπωμόσαντο ἐπὶ τῶν στρατηγῶν] *Jurejurando adacti a ducibus*, Wolfius. *Davanti i Capitani*, Ferrus. TAYLOR.

μδʹ. Τούτων] Nonne deest Adjectivum aliquod, δεινότερα, vel tale quidpiam? MARKLAND.

Παρ' ὑμῖν] Παρ' ὑμῶν forte. TAYLOR. v. 2. Κελέδημος, et v. 9. πολλὰ ἐγὼ, et v. 16. ἀνταλλαττόμενοι Tayl.

Πολλὰ — τούτων — ὧν] *Multa eorum in quibus.* AUGER.

Ἔθει τινὶ φαύλῳ] Verba hæc commatibus includenda, ut recte Interpres Italus: *havete, per uno cattiva usanza, dato licenza.* — TAYLOR.

Τι τῶν] Præpositionem, quam unde petierit Reiskius, nescio, sustuli. Bene Græce dicitur λέγειν τὸ τῇ πόλει συμφέρον. WUNDERL.

μεʹ. Πολεμεῖν, φανερῶς] Πολεμεῖν φανερῶς, ita distingue. MARKLAND.

Πρὸ τοῦ πολεμεῖν, φανερῶς] Πολεμεῖν φανερῶς, rectius distinguunt Lambin. et Markland: sequitur enim, ἀλλ' ἐπειδὴ φανερῶς ἤδη—*postquam apertæ jam illatæ fuissent injuriæ.* Neque profecto, πρὸ τοῦ πολεμεῖν, vigente sc. pace, a Philippi partibus stare tam fuisset nefarium, quam πρὸ τοῦ πολεμεῖν φανερῶς, συναγωνίζεσθαι, hoc est, occulto reip. inimico patrocinari. STOCK.

Ἐπορεύετ' ἄνθρωπος] Ἐπορεύεθ' ὁ ἄνθρωπος. MARKLAND.

Οὐκέτι κἂν ἐν] [Ita Tayl.] Οὐκέτ' ἐν ἀμφισβ. deleto κἂν, plurimi, et rectius.

ἐνειστήκει πόλεμος, ὅ τι μὲν [1] πώποτ' ἔπραξεν ὑπὲρ ὑμῶν ὁ βάσκανος οὑτοσὶ ἰαμβειοφάγος, οὐκ ἂν ἔχοι δεῖξαι, οὐδ' ἔστιν οὔτε μεῖζον οὔτ' ἔλαττον ψήφισμα οὐδὲν Αἰσχίνῃ περὶ τῶν συμφερόντων τῇ πόλει· εἰ δέ φησι, νῦν δειξάτω ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι. ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὐδέν. Καίτοι [2] δυεῖν αὐτὸν ἀνάγκη θάτερον ἢ μηδὲν τοῖς πραττομένοις ὑπ' ἐμοῦ τότ' ἔχοντ' ἐγκαλεῖν μὴ γράφειν παρὰ ταῦθ' ἕτερα, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν συμφέρον ζητοῦντα μὴ φέρειν εἰς μέσον τὰ τούτων ἀμείνω. Ἆρ' οὖν οὐδ' ἔλεγεν ὥσπερ [3] οὐκ ἔγραφεν, ἡνίκα ἐργάσασθαί τι δέοι κακὸν [4] ὑμᾶς; [5] Οὐ μὲν οὖν ἦν εἰπεῖν ἑτέρῳ.

μϛʹ. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα καὶ φέρειν ἠδύναθ' ὡς ἔοικεν ἡ πόλις, [6] καὶ ποιῶν οὗτος ἐλάνθανεν· ἓν δ' ἐπεξειργάσατο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιοῦτον, ὃ πᾶσι τοῖς προτέροις ἐπέθηκε τέλος· περὶ οὗ τοὺς πολλοὺς ἀνάλωσε λόγους, τὰ τῶν Ἀμφισσέων τῶν Λοκρῶν διεξιὼν δόγματα, ὡς διαστρέψων τἀληθές. τὸ δ' οὐ τοιοῦτόν ἐστι. πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. οὐδέποτ' [7] ἐκνίψει σὺ τἀκεῖ πεπραγμένα σαυτῷ· οὐχ

[1] πώποτ'] ἐν τῷ τότ' [2] † δυοῖν [3] † οὐδ' [4] † ὑμᾶς [5] οὔμενουν [6] † ἃ [7] † ἐκνίψῃ

TAYLOR.

Ἰαμβειογράφος] [Ita Tayl.] Cedo qui istos *senarios* Æschinis legerit, audiverit, memoraverit. Non ita est: non. Parum constat, eum Iambos scripsisse: recitasse vero in Scena, ore rotundo, liquet; et multum ad eum quæstum passim Demosthenem allusisse. Scribe ergo, certissima emendatione, ἰαμβειοφάγος. Aliquoties notavi singularem fidem Cod. Regii s. qui me in hac lectione adjuvit. Adjuvit etiam Etym. M. v. Ἰαμβειοφάγος, λοίδορος· ἐπειδὴ Ἴαμβος ἔμμετρός ἐστι λοιδορία. ὁ φαγὼν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι, ὁ ἔχων τοὺς ἰάμβους, τουτέστιν ὁ ἔχων διὰ στόματος τὴν φιλολοιδορίαν. μέμνηται Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, τάχα καὶ παραπαίζων εἰς τὸν Αἰσχίνην, ὅτι τὰ ἰαμβεῖα τῆς τραγῳδίας ἔλεγεν, ὑποκριτὴς ὤν. IDEM. Cum Etymol. M. consentit Lexic. Reg. MS. in notis ad Hesych. sub v. ἰάμβυλος p. 7. tom. II. ed. Alberti laudatum, et Hesych. ibidem ἰαμβίζειν, ait, τὸ λοιδορεῖν, κακολογεῖν· ἀπὸ Ἰάμβης, τοῦ λοιδόρου. Horat. I. Od. 16. 2. iambos *criminosos* dicit. Iambi quoque alias erant *modi* minorum citharœdorum instrumenti. V. Pollucis Onomast. libr. II. segm. 66. p. 385. ed. Hemsterh. Forte lectioni vulgatæ ἰαμβειογράφος inde aliquid lucis accendi potest, et Seiler. defendit vulgatam lect. cum, quia non omnia, quæ scripsit Æschines, ad nostram pervenerunt ætatem, tum inprimis, quia Æschines in orat. contra Dinarchum, se auctorem esse quorumdam carminum, Athenis tum celebrium haud negat. HARL.

Ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὕδατι.] *Aqua mea ad hoc utaris licet.* Cicero. MARKLAND.

Ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὕδατι] [Ita Tayl.] *Etiam dum mea effluat clepsydra, dicat*: spatio temporis, mihi ad perorandum assignato, utatur licet. STOCK.

Οὐμενοῦν] [Ita Tayl.] Illustrat H. Steph. Thes. L. Gr. tom. II. col. 1532. TAYLOR.

Οὔμενουν ἦν εἰπεῖν ἑτέρῳ] *Atqui tum nulli alii dicendi locus vacuus erat.* Nulli certe tum dicendi locum iste non præripiebat. Ubi observandum οὔμενουν προπαροξυτόνως prolatum, cum negatione implicitam aliam conjunctionem habere, ut οὔκουν. Idem in eadem [§. 98.] οὔμενουν εἴποι τις ἂν ἥλικας, *tales quidem illas, quales nemo dicendo assequi possit.* Lucian. οὐ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος οὗτός ἐστιν; οὔμενουν ἄλλος, *profecto ipse est, non alius. Ex edit.* HERVAG.

μϛʹ. Ἀμφισσέων] Τῶν Λοκρῶν τῶν Ἀμφισσέων. WOLF.

οὕτω πολλὰ ἐρεῖς. Καλῶ δ' ἐναντίον ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς θεοὺς [1]πάντας καὶ πάσας, ὅσοι τὴν χώραν ἔχουσι τὴν Ἀττικήν, καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, ὃς πατρῷός ἐστι τῇ πόλει, καὶ ἐπεύχομαι πᾶσι τούτοις, εἰ μὲν ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς εἴποιμι καὶ εἶπον τότ' εὐθὺς ἐν τῷ δήμῳ, ὅτε πρῶτον εἶδον τουτονὶ τὸν μιαρὸν τούτου τοῦ 275
πράγματος ἁπτόμενον — ἔγνων γάρ, εὐθέως ἔγνων —, εὐτυχίαν μοι δοῦναι καὶ σωτηρίαν· εἰ δὲ πρὸς ἔχθραν ἢ φιλονεικίας ἰδίας ἕνεκ' αἰτίαν ἐπάγω τούτῳ ψευδῆ, πάντων τῶν ἀγαθῶν ἀνόνητόν με ποιῆσαι. Τί οὖν ταῦτ' ἐπηρᾶμαι καὶ διετεινάμην οὑτωσὶ σφοδρῶς; Ὅτι καὶ γράμματ' ἔχων ἐν τῷ δημοσίῳ κείμενα, ἐξ ὧν ταῦτ' ἐπιδείξω σαφῶς, καὶ ὑμᾶς εἰδὼς τὰ πεπραγμένα μνημονεύοντας, ἐκεῖνο φοβοῦμαι, μὴ τῶν εἰργασμένων [2]ἑαυτῷ κακῶν οὗτος ἐλάττων ὑποληφθῇ. ὅπερ πρότερον συνέβη, ὅτε τοὺς ταλαιπώρους Φωκέας ἐποίησεν ἀπολέσθαι, τὰ ψευδῆ δεῦρ' ἀπαγγείλας.

μζ'. Τὸν γὰρ ἐν Ἀμφίσσῃ πόλεμον, δι' ὃν εἰς Ἐλάτειαν ἦλθε Φίλιππος, καὶ δι' ὃν ᾑρέθη τῶν Ἀμφικτυόνων ἡγεμών, [3]ὃς ἅπαντ' ἀνέτρεψε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, οὗτός ἐστιν

[1] †ἅπαντας [2] †αὑτῷ [3] *ὃ καὶ ἅπαντ'

Πατρῷος] De Apolline Patrio, et de hoc loco, plura H. Steph. Thes. L. Gr. tom. III. 94. et Tourrellius, præter eos, qui de Diis gentilium agunt. Taylor.

Πατρῷος] Τιμᾶται παρ' Ἀθηναίοις Ζεὺς Πατρῷος καὶ Ἀπόλλων, διὰ τὸ πρώτους ὑποδέξασθαι τὼ θεὼ εἰς τὴν χώραν, καὶ θυσίας συντελέσαι κατὰ φρήτρας καὶ δήμους καὶ συγγενείας, μόνους Ἑλλήνων. Schol. in Aristoph. Νεφ. 1470. a Tourellio adductus. Stock.

Πατρῷος] Meursius Athen. Attic. libr. II. cap. XII. ex scholiaste Comici ad Νεφελ. v. 1470. originem hujus cognominis tradit:—Ἀπόλλων δὲ (scilic. πατρῷος dicebatur,) ὅτι Ἐρεχθέως θυγατέρα ἔγημε τὴν Κρέουσαν, ἐξ ἧς γίνεται ὁ Ἴων, *Apollo vero* (patrius dicebatur,) *quod Creusam, Erechthei filiam, uxorem duxit, e qua Ion est prognatus*; et ex eodem: Τιμᾶται παρ' Ἀθηναίοις Ζεὺς πατρῷος καὶ Ἀπόλλων· διὰ τὸ πρώτους ὑποδέξασθαι τὼ θεὼ εἰς τὴν χώραν, καὶ θυσίαν συντελέσαι κατὰ φρήτρας καὶ δήμους καὶ συγγενείας μόνους Ἑλλήνων. *Colitur apud Athenienses Jupiter* πατρῷος *et Apollo, quia primi Græcorum deum utrumque in terram suam receperunt, tum et sacra fecerunt, per tribus, populos ac familias cognatas.* v. etiam Harpocr. Ἀπόλλων πατρῷος, Polluc. Onomast. libr. VIII. segm. 122. ibique interpr. Jurabant autem Athenienses per Apollinem, non solum quia μάντις ἀψευδὴς, ejusque sacramenta fida erant; sed etiam ex lege Solonis: et qui pejeraverat, ejus membra mutilabantur. v. Spanhem. ad Callim. H. in Apoll. v. 68. p. 122. ed. Ernesti. Hinc vis hujus loci potest intelligi, et quantum Athenienses, homines religiosi, audito hoc diro jurejurando et obtestatione commoti fuerint. Harl.

Καὶ εἶπον] F. εἰ μὲν ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς εἴποιμι (καὶ εἶπον — ἔγνων) εὐτυχίαν μοι δοῦναι. Markland.

μζ'. Τὸν γὰρ κ. τ. λ.] Hexametrum hunc versum non inobservatum prætererunt Antiquiores. Vide σχ. ad Hephæst. pag. 76. et Longinum. (111. §. 4. edit. Pearce.) Plura de hac re, ad initium Orat. c. Neæram. Taylor.

Ὅς] Ὃ Felic. Id quod necesse est: et jam Wolfius recte vertit. Taylor. mox πράγματα deest in ed. Tayl. V. Var. Lect.

ὁ συγκατασκευάσας, καὶ πάντων εἷς ἀνὴρ τῶν μεγίστων αἴτιος κακῶν [1] γενόμενος. καὶ τότ' εὐθὺς ἐμοῦ διαμαρτυρομένου καὶ βοῶντος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πόλεμον εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσάγεις, Αἰσχίνη, πόλεμον Ἀμφικτυονικόν, οἱ μὲν ἐκ παρακλήσεως συγκαθήμενοι οὐκ εἴων με λέγειν, οἱ δ' ἐθαύμαζον, καὶ κενὴν αἰτίαν διὰ τὴν ἰδίαν ἔχθραν ἐπάγειν με ὑπελάμβανον [2] αὐτῷ. Ἥτις δ' ἡ φύσις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γέγονε τούτων τῶν πραγμάτων, καὶ τίνος ἕνεκα ταῦτα συνεσκευάσθη καὶ πῶς ἐπράχθη, νῦν ἀκούσατε, ἐπειδὴ τότ' ἐκωλύθητε· καὶ γὰρ εὖ πρᾶγμα συντεθὲν ὄψεσθε, καὶ μεγάλα ὠφελήσεσθε πρὸς ἱστορίαν τῶν κοινῶν, καὶ ὅση δεινότης ἦν ἐν τῷ Φιλίππῳ, [3] θεάσεσθε.

μή. Οὐκ ἦν τοῦ πρὸς ὑμᾶς πολέμου πέρας οὐδ' ἀπαλ-
276 λαγὴ Φιλίππῳ, εἰ μὴ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἐχθροὺς ποιήσειε τῇ πόλει· ἀλλὰ καίπερ ἀθλίως καὶ κακῶς τῶν στρατηγῶν τῶν ὑμετέρων πολεμούντων αὐτῷ, ὅμως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πολέμου καὶ τῶν λῃστῶν μυρία ἔπασχε κακά. οὔτε γὰρ ἐξήγετο τῶν ἐκ τῆς χώρας γιγνομένων οὐδέν, οὔτ' εἰσήγετο ὧν ἐδεῖτ' αὐτῷ· ἦν δ' οὔτ' ἐν τῇ θαλάττῃ [4] κρείττων τότε ὑμῶν, οὔτ' εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐλθεῖν δυνατὸς μήτε Θετταλῶν ἀκολουθούντων μήτε Θηβαίων διϊέντων· συνέβαινε δ' αὐτῷ, τῷ πολέμῳ κρατοῦντι τοὺς ὁποιουσδήποθ' ὑμεῖς ἐξεπέμπετε στρατηγούς — ἐῶ γὰρ τοῦτό γε — αὐτῇ τῇ φύσει τοῦ τόπου καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἑκατέροις κακοπαθεῖν. Εἰ μὲν οὖν τῆς ἰδίας ἕνεκεν ἔχθρας ἢ τοὺς Θετταλοὺς ἢ τοὺς Θηβαίους συμπείθοι βαδίζειν ἐφ' ὑμᾶς, [5] οὐδένα

[1] γεγενημένος [2] † αὐτῷ [3] † θεάσασθε [4] τότε κρείττων [5] † οὐδέν' ἂν ἡγεῖτο

Κενὴν] γρ. καινὴν α. ζ. κοινὴν s. Vid. not. ad Æsch. c. Ctesiph. pag. 415. ult. R. 574. 14. T. Adde modo §. μθ'. in fin. TAYLOR.

Θεάσασθε] Θεάσεσθε Ven. ut connectatur cum ὄψεσθε, ὠφελήσεσθε. Atque ad eam normam Wolfius interpretatur. IDEM. v. 2. deest γενόμενος, et v. 4. ἄγεις Tayl.

Ibid.] Ad ea intelligenda, quæ Demosth. hic et alias in hac oratione de Amphictyonum judicio, ab Amphictyone rege Atheniensi A. M. circiter 2486. constituto, de ejus potestate, de bello Phocensi seu sacro, de arte Philippi hoc bello imperium Græciæ accipiendi et tuendi memorat, ex historia antiqua fusius sunt sumenda, quam pro instituti nostri ratione fieri potest. Ablegamus igitur lectores ad Wesselingii notam ad Diodor. Sic XVI. 30. p. 104. ipsum Diod. Sic. mem. 23. p. 99. seqq. Harpocr. in Ἀμφικτύονες, ad Justin. libr. VIII. tot. ad Schotti vitas compar. Aristot. et Demosth. p. 84. Quædam etiam habet Seiler ad suam vers. german. HARL.

μή. Ἔπασχε] Vid. Var. Lect.

Κρατοῦντι] Καίπερ κρατ. et τοῦ τόπ.] τῶν τόπων. et οὐδέν' ἂν] οὐδένα. MARKL.

Οὐδὲν] Vulgo. οὐδένα. WOLF.

ἡγεῖτο προσέξειν αὐτῷ τὸν νοῦν· ἂν δὲ τὰς ἐκείνων κοινὰς προφάσεις λαβὼν ἡγεμὼν αἱρεθῇ, ῥᾷον ἤλπιζε τὰ μὲν παρακρούσεσθαι, τὰ δὲ πείσειν. Τί οὖν; Ἐπιχειρεῖ— θεάσασθ' ὡς εὖ! — πόλεμον ποιῆσαι τοῖς Ἀμφικτύοσι καὶ περὶ τὴν Πυλαίαν ταραχήν· εἰς γὰρ ταῦτ' εὐθὺς [1]αὐτοὺς ὑπελάμβανεν [2]αὐτοῦ δεήσεσθαι. εἰ μὲν τοίνυν [3]τοῦτο ἢ τῶν παρ' ἑαυτοῦ πεμπομένων ἱερομνημόνων ἢ τῶν ἐκείνου συμμάχων [4]εἰσηγοῖτό τις, ὑπόψεσθαι τὸ πρᾶγμα ἐνόμιζε καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Θετταλούς, καὶ πάντας φυλάξεσθαι· ἂν δ' Ἀθηναῖος ᾖ καὶ παρ' ὑμῶν τῶν ὑπεναντίων ὁ τοῦτο ποιῶν εὐπόρως λήσειν· ὅπερ συνέβη.

μθ'. Πῶς οὖν ταῦτ' ἐποίησε; Μισθοῦται τουτονί. οὐδενὸς δὲ προειδότος οἶμαι τὸ πρᾶγμα οὐδὲ φυλάττοντος, ὥσπερ εἴωθε τὰ τοιαῦτα παρ' ὑμῖν γίγνεσθαι, προβληθεὶς 277
Πυλαγόρας οὗτος, καὶ τριῶν ἢ τεττάρων χειροτονησάντων αὐτόν, ἀνεῤῥήθη. ὡς δὲ τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα λαβὼν ἀφίκετο εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας, πάντα τἄλλ' ἀφεὶς καὶ παριδὼν ἐπέραινεν ἐφ' οἷς ἐμισθώθη. καὶ λόγους εὐπροσώπους καὶ μύθους, ὅθεν ἡ Κιῤῥαία χώρα καθιερώθη, συνθεὶς καὶ διεξελθὼν ἀνθρώπους ἀπείρους λόγων καὶ τὸ μέλλον οὐ προορωμένους, τοὺς ἱερομνήμονας, πείθει ψηφίσασθαι περιελθεῖν τὴν χώραν, ἣν οἱ μὲν [5]Ἀμφισσῆς σφῶν αὐτῶν οὖσαν γεωργεῖν ἔφασαν, οὗτος δὲ τῆς ἱερᾶς χώρας ᾐτιᾶτο εἶναι, οὐδεμίαν δίκην τῶν Λοκρῶν ἐπαγόντων ἡμῖν οὐδ' ἃ νῦν οὗτος λέγων [6]προφασίζεται οὐκ ἀληθῆ. Γνώσεσθε δ' ἐκεῖθεν. οὐκ ἐνῆν ἄνευ τοῦ [7]προκαλέσασθαι δή που τοῖς Λο-

[1] † αὐτοὺς [2] † αὐτοῦ [3] † τοῦτον [4] † εἰσηγεῖτο [5] † ἀμφισσεῖς
[6] προφασίζεται οὗτος, λέγων [7] † προσκαλέσασθαι

Οὐδένα] Ita scribunt Guelph. Vindob. et Regg. α. ε. Taylor.

Ἐκείνων] *Illorum*, n. Amphictyonum. Aug.

Παρακρούσασθαι] [Ita Tayl.] Παρακρούσεσθαι et παρακρούεσθαι MSS. Tayl.

Εἰς γὰρ ταῦτ' εὐθὺς] Quia scil. illo duce atque auspice nuper cum Phocensibus debellatum fuerat. Stock.

Τοῦτον] Τοῦτο. Wolf. V. Var. Lect.

Ἱερομνημόνων] Ii erant, qui legarentur ad concilium civitatum Græcarum. v. Harpocrat. et Suid. sub h. v. Hesychius tom. II. p. 26. ἱερομνήμονες, ait, οἱ πεμπόμενοι εἰς πυλαίαν ἱερογραμματεῖς, ubi v. Alberti, qui etiam ad A. Dounæi Prælect. in Demosth. p. 6. et 170. provocat. Harl.

Εἰσηγεῖτο] Εἰσηγοῖτο. Markland. Εἰσηγοῖτο Cod. Aug. Taylor.

μθ'. Προβληθεὶς] *Ut eligatur, propositus.* Æsch. de f. leg. χειροτονουμένων δὲ τῶν δέκα πρέσβεων, ἐγὼ μὲν προεβλήθην ὑπὸ Ναυσικλέους. *I was set up* — Stock.

Οὗτος λέγων προφασίζεται] M. Οὗτος προφασίζεται, λέγων οὐκ ἀληθῆ. Ἐλλειπτικὸν videtur, ut subaudias αἰτιώμενον. Wolf.

Προσκαλέσασθαι] Προκαλέσασθαι dedit Morelius. Ita Ven. et Harl. Sed perperam. Distinxi, et his verbis certissimos suos terminos assignavi, in notis ad Orat. c. Theocrin. pag. 1324. 8. R. tom.

κροῖς δίκην κατὰ τῆς πόλεως συντελέσασθαι. τίς οὖν ἐκλήτευσεν [1]ἡμας ἐπὶ ποίας ἀρχῆς; εἰπὲ τὸν εἰδότα, δεῖξαι. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοις, ἀλλὰ κενῇ προφάσει ταύτῃ κατεχρῶ καὶ ψευδεῖ.

ν'. Περιϊόντων τοίνυν τὴν χώραν τῶν Ἀμφικτυόνων κατὰ τὴν ὑφήγησιν τὴν τούτου, προσπεσόντες οἱ Λοκροὶ [2]σμικροῦ μὲν ἅπαντας κατηκόντισαν, τινὰς δὲ καὶ συνήρπασαν τῶν ἱερομνημόνων. ὡς δ' ἅπαξ ἐκ τούτων ἐγκλήματα καὶ πόλεμος πρὸς τοὺς [3]Ἀμφισσέας ἐταράχθη, τὸ μὲν πρῶτον ὁ Κόττυφος αὐτῶν τῶν Ἀμφικτυόνων ἤγαγε στρατιάν· ὡς δ' οἱ μὲν οὐκ ἦλθον, οἱ δ' ἐλθόντες οὐδὲν ἐποίουν, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Πυλαίαν ἐπὶ τὸν Φίλιππον εὐθὺς ἡγεμόνα ἦγον οἱ κατεσκευασμένοι καὶ πάλαι πονηροὶ τῶν Θετταλῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι. καὶ προφάσεις εὐλόγους εἰλήφεσαν·
278 ἢ γὰρ αὐτοὺς εἰσφέρειν καὶ ξένους τρέφειν ἔφασαν δεῖν, καὶ ζημιοῦν τοὺς μὴ ταῦτα ποιοῦντας, ἢ ἐκεῖνον αἱρεῖσθαι. Τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ᾑρέθη γὰρ ἐκ τούτων ἡγεμών. Καὶ [4]μετὰ ταῦτ' εὐθὺς ὁ Φίλιππος δύναμιν συλλέξας καὶ

[1] † ἡμᾶς; [2] † μικροῦ [3] † ἀμφισσεῖς [4] μεταταῦτ'

III. p. 530. l. antepen. T. Taylor.

Προσκαλέσασθαι] MSS. quidam editique habent προκαλέσασθαι: sed perperam. Inter πρόσκλησιν et πρόκλησιν ita accuratissimus distinguit Taylorus. Πρόσκλησις est *in jus vocatio*, litis denuntiatio ac principium: πρόκλησις autem, quædam quasi *conventio extrajudicialis*; ubi quis adversarium ad litem per testimonia &c. dirimenda provocat, eumque ad Arbitros potius invitat, quam apud Judicem sistit. Consulatur Pollux VIII. §. 62. Stock.

Προσκαλέσασθαι] Προκαλεῖσθαι est provocare ad aliquid agendum, invitare, hortari, sponsione certare. Προσκαλεῖσθαι est in judicium vocare, citare, diem dicere. Harl.

Τίς οὖν ἐκλήτευσεν ἡμᾶς] *Quis igitur in jus vocavit nos.* id enim est κλητεύειν, pro quo τῷ προσκαλεῖν activa voce utitur in Orat. κατὰ Μειδίου. *Ex edit.* Hervag.

Ἀπὸ ποίας ἀρχῆς] [Ita Tayl.] Τίνος ἄρχοντος, ἢ, τίνα ἀρχὴν ἄρχων; Aretinus: *Aut quando?* Melanchtho: *Apud quem magistratum citatio proposita est?* Perionius: *Quando?* Meletus: *A quo magistratu?* Wolf. *Quo præditus magistratu?* Wolfius. Non arbitror recte esse versum. Credo hanc esse e numero τῶν ἐκκλητῶν δικῶν, ut vocat Plutarchus, et alii, ubi inter duas nationes sive Respub. quæ inter se disceptarent, res non bello geritur, sed provocatur ad judicium alicujus tertiæ. *Age ergo: Cedo auctoritatem istius Reip. quæ nos citavit. Non potes.* Taylor.

Ἐπὶ ποίας ἀρχῆς] Correxi cum Reiskio ἐπὶ π. ἀ. *sub quo Archonte?* h. e. quo anno? Hunc locum Seilerus ex historia ita illustrat: Æschinem in sua oratione contendisse, ab Amphissensibus, studio Thebanorum allectis, Athenienses non multo ante bellum apud Amphictyonas esse ad pœnam L talentorum condemnatos, quod clypeos aureos in novo quodam templo dedicassent cum sententia: *Athenienses de Medis et Thebanis, qui contra Græcos pugnarunt:* hanc accusationem Æschinem diluere studuisse, non quia excitatus esset a Philippo, ut Amphissensibus odium conflaret, sed ut his ab Amphictyonibus ea pars terræ sacræ, quam huc usque tanquam sibi propriam coluissent, adimeretur. Harl.

ν'. Ἦγον] Subandi πρᾶγμα, *rem adducebant ad Philippum Imperatorem.* Auger. F. ἀνῆγον Markland.

Εὐθὺς] In quibusdam post εὐθὺς sequuntur hæc vocabula, ὡς τοῦτο εἶδον οἱ. De

παρελθὼν ὡς ἐπὶ τὴν Κιῤῥαίαν, ἐῤῥῶσθαι φράσας πολλὰ [1]καὶ Κιῤῥαίοις καὶ Λοκροῖς, τὴν Ἐλάτειαν καταλαμβάνει. Εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγνωσαν εὐθύς, ὡς τοῦτ' εἶδον, οἱ Θηβαῖοι καὶ μεθ' ἡμῶν ἐγένοντο, ὥσπερ χειμάῤῥους ἂν ἅπαν τοῦτο τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν πόλιν εἰσέπεσε· νῦν δὲ τότε γ' [2]ἐξαιφνῆς ἐπέσχον αὐτὸν ἐκεῖνοι, μάλιστα μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θεῶν τινὸς εὐνοίᾳ πρὸς ὑμᾶς, εἶτα μέντοι καὶ ὅσον καθ' ἕνα ἄνδρα καὶ δι' ἐμέ. Δὸς δέ μοι τὰ δόγματα ταῦτα καὶ τοὺς χρόνους, ἐν οἷς ἕκαστα πέπρακται· ἵν' εἰδῆτε, ἡλίκα πράγματα ἡ μιαρὰ κεφαλὴ ταράξασα αὕτη δίκην οὐκ ἔδωκε. Λέγε μοι τὰ δόγματα.

νά. ΔΟΓΜΑ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΩΝ.

Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας, ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐπειδὴ [3]Ἀμφισσῆς ἐπιβαίνουσιν ἐπὶ τὴν ἱερὰν χώραν, καὶ σπείρουσι καὶ βοσκήμασι καταvέμουσιν, ἐπελθεῖν τοὺς Πυλαγόρας καὶ τοὺς συνέδρους, καὶ στήλαις διαλαβεῖν τοὺς ὅρους, καὶ ἀπειπεῖν τοῖς Ἀμφισσεῦσι τοῦ λοιποῦ μὴ ἐπιβαίνειν.

[1] [καὶ] [2] †ἐξαίφνης [3] †ἀμφισσεῖς

qua varietate proxime agemus. Taylor. Desunt ὁ Φιλ. in ed. Tayl. V. Var. Lect.

Κιῤῥαίαν] V. Pomp. Mela II. c. 3. nr. 145. Harl.

Ἐῤῥῶσθαι κ. τ. λ.] Vide notas ad Demosth. π. Παραπρεσβ. §. οά. in init. et quæ hic erudite congessit Tourrellius. Taylor.

Εὐθὺς] Ita legunt Ven. Aug. Vindob. εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγνωσαν εὐθὺς, ὡς τοῦτο εἶδον, οἱ Θηβαῖοι, καὶ—Iis quoque Codd. accensendi sunt optimi Guelph. et a. s. ex Regiis, in quibus Scriba voce εὐθὺς tam cito recurrente deceptus, posuit post εὐθὺς v. ult. p. præc. Ni fortasse id debeamus Variarum Lectionum Excerptoribus. Idem. Desid. vv. diduct. in ed. Tayl.

Ὥσπερ χειμάῤῥους] Sonitum numerosque hujus clausulæ, rei quam repræsentat naturæ accommodatissimos, notat Tourellius. Stock.

Τότε] Τοῦτο Aug. Vindob. Si retineatur τότε, tum operæ pretium erit, Tourrellium qui nonnulla non inscita, aut injucunda attulit, de conjunctione istarum particularum νῦν et τότε consulere. Sed hæc omnia optime expedivit et felicissime Vir ingeniosissimus, Ier. Marklandus, infra ad §. κζ'. Εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγνωσαν κ. τ. λ. *Si igitur Thebani non mutassent sua consilia* — ex eo autem, quod mutaverint [νῦν], *tunc cum represserunt*. Taylor.

Νῦν δὲ τότε γε] Explicat Marklandus: νῦν, ut *autem res cecidere*, τότε, *tunc cum represserunt*. Vix igitur opus iis, quæ operose congessit hic Tourellius de conjunctione particularum νῦν et τότε. Stock.

Καὶ δι' ἐμὲ] Καὶ cum vi ita positum esse docet locus §. σγ'. in *fin.* et similis usus vocis οὐδὲ §. ϟζ'. *post med.* in Mid. c. 14. Wunderl.

Ταράξ.] F. πράξασα. Markland.

νά. Ἐαρινῆς πυλαίας] Fortassis Amphictyones eodem anno sæpius convenerunt. Et infra καὶ στήλαις διαλαβεῖν τοὺς ὅρους. Wolf.

Διαλαβεῖν] De hoc verbo vid. Morum ad Isocr. Panegyr. c. II. p. 11. seq. ed. 2. et Herodian. III. 14. §. 10. Harl.

Ὅρους] Pro διαλαβεῖν τοὺς ὅρκους [uti Editi omnes] antiquum ὅρους, quæ germana lectio est. Facilis autem fuit lapsus, et ὅρους in ὅρκους, literarum affinitate. Obsopœus.

Τοῦ λοιποῦ] H. e. ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου. v. Lamb. Bos. de ellips. gr. p. 511. Harl.

ΕΤΕΡΟΝ ΔΟΓΜΑ.

Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας, ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις
279 *καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων,*
ἐπειδὴ οἱ ἐξ Ἀμφίσσης τὴν ἱερὰν χώραν καταγειμάμενοι γεωργοῦσι καὶ [1] βοσκήματα νέμουσι, καὶ κωλυόμενοι τοῦτο ποιεῖν ἐν τοῖς ὅπλοις παραγενόμενοι τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον κεκωλύκασι μετὰ βίας, τινὰς δὲ καὶ τετραυματίκασι, [2] [καὶ] τὸν στρατηγὸν τὸν ᾑρημένον τῶν Ἀμφικτυόνων Κόττυφον τὸν Ἀρκάδα πρεσβεῦσαι πρὸς Φίλιππον τὸν Μακεδόνα, καὶ ἀξιοῦν, ἵνα βοηθήσῃ τῷ τ' Ἀπόλλωνι καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσιν, ὅπως μὴ περιίδῃ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν Ἀμφισσέων τὸν θεὸν πλημμελούμενον· καὶ διότι αὐτὸν στρατηγὸν αὐτοκράτορα αἱροῦνται οἱ Ἕλληνες οἱ μετέχοντες τοῦ συνεδρίου τῶν Ἀμφικτυόνων.

Λέγε δὴ καὶ τοὺς χρόνους, ἐν οἷς ταῦτ' ἐγίγνετο· εἰσὶ γάρ, καθ' οὓς ἐπυλαγόρησεν οὗτος. Λέγε.

ΧΡΟΝΟΙ.

Ἄρχων Μνησιθείδης, μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος ἕκτῃ ἐπὶ [3] δέκα.

Δὸς δή μοι τὴν ἐπιστολήν, ἥν, ὡς οὐχ ὑπήκουον οἱ Θηβαῖοι, πέμπει πρὸς τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ συμμάχους ὁ Φίλιππος· ἵν' εἰδῆτε καὶ ἐκ ταύτης σαφῶς, ὅτι τὴν μὲν ἀληθῆ πρόφασιν τῶν πραγμάτων, τὸ ταῦτ' ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ ὑμᾶς πράττειν, ἀπεκρύπτετο, κοινὰ δὲ καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσι δόξαντα ποιεῖν προσεποιεῖτο. ὁ δὲ τὰς ἀφορμὰς ταύτας καὶ τὰς προφάσεις παραδοὺς [4] αὐτῷ οὗτος ἦν. Λέγε.

280 ## ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Πελοποννησίων τῶν ἐν τῇ συμμαχίᾳ τοῖς δημιουργοῖς καὶ τοῖς συνέδροις καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις πᾶσι χαίρειν. Ἐπειδὴ Λοκροὶ οἱ καλούμενοι Ὀζόλαι, κατοικοῦντες ἐν Ἀμφίσσῃ,

[1] *βοσκήμασι* **κατανέμουσι*   [2] † *καὶ*   [3] † *δεκάτῃ*   [4] † *αὐτῷ*

Καὶ τὸν στρατηγὸν] Utrum *ἐτραυμάτισαν*, an vero *ἔδοξε πρεσβεῦσαι τὸν στρατηγόν*? Sed tum *τὸ καὶ* abundabit. WOLF. Scrupulose et levi emendationi Wolfianæ merito se opponit Tourrellius. Nimis enim arbitrarie et licenter hic se gessit Wolfius: neque scio, quid ei in mentem venerit. TAYLOR. *ἐκ τῶν Ἀμφ.* MARKLAND.

Καὶ διότι] *Ἀντὶ τοῦ, ὅτι.* quod et in Isocratico Archidamo notavi. WOLF.

Ἐπὶ δεκάτῃ] Infra §. *τιέ.* *Σκιροφοριῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα.* Vid. Not. *τρίτῃ ἐπὶ δεκ.* ad Demosth. *π. Παραπρεσβ.* §. *κ'.* TAYLOR.

Ὑπήκουον] Post hanc vocem deficit Cod. Harleyanus per plurimas paginas. IDEM.

Ποιεῖν] *Ποιεῖ* habuit Benenatus, quod restituit Lambinus. IDEM.

Τοῖς δημιουργοῖς] *Τοῖς ἄρχουσιν, ἢ δημαγωγοῖς.* Nam Magistratibus apud alias civitates alia et nomina fuerunt. WOLF.

Οἱ καλούμενοι Ὀζόλαι] *Ὅτι ὄζουσιν.* Alii *Ἐπιζεφύριοι*, alii *Ἐπικνημίδιοι.* IDEM.

πλημμελοῦσιν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐν Δελφοῖς, καὶ τὴν ἱερὰν χώραν ἐρχόμενοι μεθ' ὅπλων λεηλατοῦσι, βούλομαι τῷ θεῷ μεθ' ὑμῶν βοηθεῖν, καὶ ἀμύνασθαι τοὺς παραβαίνοντάς τι τῶν ἐν ἀνθρώποις εὐσεβῶν. ὥςτε συναντᾶτε μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Φωκίδα, ἔχοντες ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν τετταράκοντα, τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Λῴου, ὡς ἡμεῖς ἄγομεν, ὡς δ' Ἀθηναῖοι, Βοηδρομιῶνος, ὡς δὲ Κορίνθιοι, Πανέμου. τοῖς δὲ μὴ συναν-

Ἱερὸν τοῦ] Corrigendum puto τὸ τοῦ. Wunderb.

Συναντᾶτε] Μοι inseruit sua auctoritate Lambinus: συναντᾶτέ μοι μετὰ τῶν ὅπλων. Taylor.

Ἐπισιτισμὸν] Juvabit conferre hos senarios Eubuli ab Harpocratione adductos, a Valesio autem scite admodum emendatos:

Ἡμεῖς ποτ' ἄνδρας Κεκροπίδας ἐπείσαμεν
Λαβόντας εἰς Ὑμηττον ἐξελθεῖν ὅπλα,
Καὶ σῖτον ἐπὶ μύρμηκας ἡμερῶν τριῶν,
Ὡς χρυσοτεύκτου ψήγματος πεφηνότος.

Idem.

Τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς] *Mense proximo*, plerique vertunt, incaute: tempus enim *præsens* ἐνεστῶτα Græci vocant. (Budæus, p. 107.) Stock.

Βοηδρομιῶνος] Iterum Corsinius, Fast. Attic. Dissert. III. §. 21. 22. et Agonist. in Nem. §. 14. Videamus autem primo Mensium seriem disertissimam, atque eam Anni portionem, quam Vir ille doctissimus his rebus assignat:

Anthesterio. Cui respondet *Februarius* præterpropter.
Elaphebolio.
Munychio.
Thargelio.
Scirrhophorio.
Hecatombæo.
Metagitnio.
Boedromio. circa *Septembrem*.

Videamus porro Rerum gestarum consequentiam.

Anthesterionis die XVI^to^ Æschines Pylagoras factus. Demosth. §. κά.

Delphos proficiscitur.
Bellum Amphissense, sive Amphictyonicum, concitat.
Eapropter Græcorum Imperator desideratur.
Id Imperium, Æschinis astutia, ad Philippum defertur.
Philippus, eam potestatem nactus, socios, hac Epistola, convocat quasi contra Locros Amphissenses.
Jam robustior factus totius Græciæ dominationem meditatur.
Elateam occupat.
Trepidatur Athenis.

Thebanorum Societas consiliis Demosthenis comparata.

Metagitnionis die VII^mo^ pugnatum est ad Chæroneam, atque actum est de libertate Græcorum. Plutarch. in vita Camilli.

Igitur, ut concludit Vir doctissimus, necesse est, ut exararet Philippus hanc Epistolam inter Anthesterionis diem XVI^um^ et Metagitnionis diem VII^mum^. Non contigit *ante* istam Æram, quia hæc scripsit jam Imperatoris Amphictyonici munere fungens. Neque rursus *post* bellum et infortunium Chæronense: Non potuit enim eos invitare ad commune bellum inferendum, Societatis jure, quos jam ipse debellaverat, et libertate fortunisque exuerat. Itaque Epistolam Boedromione, qui Metagitnionem mensem, cladem que Chæronensem sequitur, non dedit. Potuit fieri, ut Hecatombæone scripserit; eumque igitur mensem, rationibus quibusdam ad eam rem ductus, in Demosthenis Textu reponit. Verum certissimis argumentis evincitur, hanc rem contigisse etiam ante mensem Hecatombæonem, qui antevenit infortunium Chæronense. Ecce:

Philippus, Amphictyonici belli Imperator factus, primum occulte agit cum Sociis, simulans, se Amphictyonicæ causæ studere.
Bellum parat contra Locros.
Phocide conventum statuit.
Subito conversus, Amphictyonico bello valere jusso, contra Græcos nec opinantes arma vertit, atque Elateam, arcem munitissimam, occupat.

Jam ergo ante captam Elateam, ad Peloponnesenses atque socios literas dedit Philippus. Demosthenes enim disertissime scribit, eum, cum hæc scripserit, dissimulatis insidiis, quas Græciæ struxerat, videri Amphictyonica mandata exsequentem: Ταῦτ' ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς Θηβαίους, καὶ ὑμᾶς πράττειν ἀπεκρύπτετο, κοινὰ δὲ καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσι δόξαντα ποιεῖν προσεποιεῖτο. §. νά. Atque eadem pariter ex literis ipsis Philippi colligimus. Jam autem elatea capta est ante mensem hecatombæonem. Nam cum nuncius Athenas de ea re esset perlatus, et tanta facta Civium Consternatio,

Senatum Coss. indicunt. Deliberantibus visum est consultissimum, ut Thebanos, si qua ratione id fieri potuisset, in societatem contra Philippum adsciscerent. Quæ res immortale istud Decretum peperit, ubi Demosthenis Fides et Prudentia explorata est maxime, de mittendis Thebas legatis, conservatum in hac oratione, verbis expressis, §. vi. Id autem S. C. aperte dicitur esse latum Scirrhophorionis die XVI^to. Ergo ante eum mensem, vel saltem eo ineunte, capta est Elatea, adeoque ante Hecatombæonem, qui Scirrhophorionem sequitur, exarata hæc Philippi Epistola. Nihil hac argumentatione certius esse possit. Itaque non hic reponemus Ἑκατομβαιῶνος, loco τοῦ Βοηδρομιῶνος, ut voluit Vir ille clarissimus. Proximum est, ut dispiciamus, utrum necesse est, ut facesseret, atque e loco suo cederet, Boedromio. Ego omnino aliter statuo. Hæ res, non, ut rem reputavit Corsinius, intra spatium VIII Mensium sunt concludendæ. Non. Nimirum intra Æschinis munus Pylagoricum, et res infeliciter Chæroneæ gestas, non VIII sed XX Menses intercedebant. Nam Theophrasto Archonte Olymp. CX. 1. missus est Pylagoras; Archonte autem Chæronda, Olymp. CX. 3. pugnatum est Chæroneæ.

	Olymp.
Theophrastus	CX. 1.
Lysimachides	2.
Chærondas	3.

OLYMP. CX. 1.

Ἐπὶ Θεοφράστου Ἄρχοντος, Πυλαγόρους ὑμεῖς εἵλεσθε Μειδίαν τε ἐκεῖνον τὸν Ἀναγυῤῥάσιον καὶ Θρασυκλέα τὸν Λέσβιον, καὶ τρίτον μετὰ τούτων ἐμέ. Æsch. c. Ctesiph. pag. 505. ult. R. p. 428. T.

OLYMP. CX. 2.

Lysimachide Prætore captam esse Elateam disertissime testantur Dionysius Halicarnassensis et Diodorus Siculus. Ille Epistol. ad Ammæum, hic XVI. 84. Id vero contigit, ut vidimus, juxta Scirrhophorionem sive Junium, mensem Anni postremum; et eadem æstate, anno autem vertente.

OLYMP. CX. 3.

Chæronda Prætore, pugnatum est Chæroneæ: ut omnes norunt.

Ergo mense Boedromione Olymp. CX. 2. exarari potuerant literæ Philippi, ea nempe æstate, quæ consecuta est vernum istum conventum Amphictyonicum, in quo Æschines imperium Philippo comparabat, et diutius antequam Elatea occuparetur, et Philippi consilia patefierent. Eo igitur errore, si fas mihi sit homini doctissimo atque accuratissimo erroris dicam scribere, eo tamen abreptus est Corsinius, quod munus Æschinis Pylagoricum Olymp. CX. 2. non Olymp. CX. 1. ut debuit, assignaverit.

Attamen disputatur, Loum, Macedonum mensem, non Boedromioni respondere Atticorum, sed, quod Corsinius voluit, Hecatombæoni. Ecce enim: Natus est Alexander juxta Plutarchum in vita, pag. 7. Edit. Bryan. ἱσταμένου μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ὃν Μακεδόνες Λῷον καλοῦσιν, ἕκτῃ. Et memoriæ etiam proditur, quo tempore de filio nato, eodem de victoria quoque Olympica nuncium Philippo afferri. Mensis autem Olympicus erat Hecatombæo. Et proinde constat, non alienum potuisse, si vellet, Plutarchum mensem Atticum Macedonico Loo opponere, præter ipsum Hecatombæonem. Sed mihi videntur bene agere superiores illi, aut Dii, aut Diis similes, Chronologi, Scaligerum, Petavium, Usserium, Dodwellum intelligo, qui distinguunt inter Lunares Macedonum et Solares Annos; cujus distinctionis ratione habita, fieri potuit, ut Lous Macedonicus hac ratione Hecatombæoni, illa Boedromioni adinvicem responderet. Præterea cum non adeo distent Hecatombæo et Boedromio, (unicus enim Mensis, Metagitnio, interseritur) crediderim sane, tum ob imperitiam Veterum in rebus Chronologicis Astronomicisque, adeoque frequentem intercalandi necessitatem, tum vero propter hoc, quod non necesse est, ut supputemus utrosque Menses, Atheniensium Macedonumque, pariter, id est, eodem die, incipere, et pariter finire (immo contingere videmus in Kalendario Romano, Atticoque, ut unius Gentis Menses ordirentur, μεσούντων τῶν τῆς ἑτέρας) his rebus, inquam, adducor, ut crederem, non esse opus, ut in textum Demosthenis gravius aliquod statuamus. Uno Mense, vel Attico, vel Macedonico, protruso et promoto, ob accuratiorem calculum introducendum, Lous, qui modo Hecatombæoni, juxta Plutarchum, obvertebatur, jam aliquot dieculas cum Boedromione haberet communicatas. Ille ipse Plutarchus, qui in *vita* Camilli Bœotorum Panemum Metagitnioni Atticorum agglutinat, pag. 305. Edit. Bryan. tom. I. idem rursus, in Aristide, pag. 315. tom. II. Boedromioni istius Populi respondere ait. Verba ejus merentur, ut hic a me describerentur: Ταύτην τὴν μάχην (Plataïcam nempe) ἐμαχήσαντο τῇ τετράδι τοῦ Βοηδρομιῶνος ἱσταμένου κατ' Ἀθηναίους, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς, τετράδι τοῦ Πανέμου φθίνοντος· maxime autem, propter id, quod sequitur — τὴν δὲ τῶν ἡμερῶν ἀνωμαλίαν οὐ θαυμαστέον, ὅπου καὶ νῦν διηκριβω-

μένων τῶν ἐν ἀστρολογίᾳ μᾶλλον, ἄλλων ἄλλοι μηνὸς ἀρχὴν καὶ τελευτὴν ἄγουσιν.

Antequam meam Orationem finiam, tria sunt, quæ lectorem admonitum esse velim. Primum sit: Cum celeberrimo Corsinio miror, perspicacissimos illos viros, quos modo memoravi, arbitrari potuisse, Epistolam hanc Philippi quidquam cum bello Phocensi sive Sacro habere commune, quod octo ad minimum ante annos confectum erat et conclusum. Deinde, cum Corsinius duabus contra Boedromionem rationibus pugnet, tum quod Computo Macedonico adversetur; tum quod ultra Mensem Metagitnionem produci non potuit aut debuit ea Epistola, ideoque arbitrabatur, eam Philippum consignasse mense Hecatombæone: Ego autem Hecatombæone exarari non potuisse demonstravi, verum ante eum mensem, Scirrhophorione putassis, Thargelione, Munychione, aut demum Elaphebolione: Cum hæc, inquam, ita se habeant, non tamen interea nego, potuisse dari mense quidem Hecatombæone, verum mense Hecatombæone anni Olymp. CX. 2., non istius, quo res ad Chæroneam infeliciter erant gestæ. Ego enim Negotio isti Amphictyonico (idque Monumentorum fide certissima) spatium annum ultra assigno, quam assignaverit Corsinius. A quo tamen semper invitus discedo, quod hominis istius insignem modestiam, humanitatem, cæterasque virtutes valde sum admiratus; tum quod illi solertiam incredibilem, atque in his rebus peritiam, longe supra meam sortem modumque, contigisse videam. Denique, (namque erat Tertium, quod observatum volui) constat totum hunc computum a nobis esse institutum atque initum, juxta Æram Atheniensium *antiquam* et *primævam*. Nam Anthesterione, *Februario*, proficiscitur Æschines ad conventum *vernum* Delphis celebrandum: Scirrhophorione, Philippus Elateam occupat, Metagitnione dimicat, id est mensibus *æstivis*, *Junio* scil. et *Augusto*. Ergo Monumenta, quæ hic occurrunt, non arripuerunt eum *vulgarem* computum, de quo plura disserui ad Not. *ἑκατομβ. ἔνη καὶ νέα. §. 9. post med.* et quem ibi adduxi ad has et similes discordias sedandas. Noluerim sane dici, *solerter* admodum tale commentum a me esse excogitatum, et machinam esse utrinque aptissimam, sive eam applicuero, sive ab ea applicanda abstinuero. Verum lector meus bonus et æquus potius et hoc quoque apponet iis rationibus, quibus me olim adductum esse confirmavi, ut existimarem, hanc Demosthenis Editionem, qua utimur, e duabus esse consutam et concinnatam. Adeo sæpe, adeo vehementer sibi ipsi contrariatur. Taylor.

Τοῖς δὲ *μὴ συναντήσασι κ. τ. λ.*] Converti ex conjectura: *Qui se autem nobiscum non conjunxerint, eos hostium numero habebimus: eos vero, qui consiliis nostris non paruerint, mulctabimus.* Sive pro *πανδημεὶ* legas *πολεμίοις*, sive pro *κειμένοις*, *χρωμένοις*, ἢ, *πειθομένοις*, non satis intelligo. Neque etiam placet *τοῖς δὲ συμβόλοις*, *qui nostris* tesseris *usi non fuerint.* Melanchtho: *Si qui non venient, omnium rebus, ut hostium, utar: auctores vero, ni ad nos accedatis, mulctabo.* Perionius: *Qui nobis non occurrerint, iis passim utemur: qui nobis auctoribus communis consilii non assentientur, eos mulctabimus.* Ego me hunc locum non intelligere fateor. Sed si Scrimgeri emendationem sequaris, quæ ejusmodi est: *τοῖς δὲ ἡμῖν συναντήσασι πανδημεὶ, χρησόμεθα συμβούλοις· τοῖς δὲ μὴ προσθεμένοις, ἐπιζημίοις*, aliquis sensus elici ex his verbis potest, etsi nec τὸ *πανδημεὶ*, nec τὸ *συμβούλοις*, satis placet. Wolf.

Τοῖς δὲ *ἡμῖν συναντ. π. χρ. σ. τοῖς δὲ μὴ προσθεμένοις ἐπιζ.*] [Ita Tayl.] Edi solebat: Τοῖς δὲ *μὴ συναντήσασι, πανδημεὶ χρησόμεθα· τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις ἐπιζημίοις.* Ita Aldus et Benenatus. Ita Felicianus quoque, nisi quod *χρωμένοις*, loco τοῦ, *κειμένοις*. Et MSti similiter, omnes fere, Ital. Regii, Lindenb. etc. In nonnullis deest, uti solet, tota Epistola. Dionysius Lambinus, dum hariolationi indulgebat, in uno loco non longe aberat: in altero ineptit plane. Τοῖς δὲ *μὴ συναντήσασι πανδημεὶ, χρησόμεθα συμβούλοις· τοῖς δὲ μὴ συγκειμένοις, ἐπιζημίοις.* Wolfius, Scrimgeri auctoritate fretus, primus sustinuit evulgare id, quod, licet longe distet a recepta lectione, ad veritatem tamen prope accedit. Certissimum est tamen, diu inveterasse eam, quam damnat Wolfius et ejecit. Ulpianus enim, dum exponere voluit, ita: Τοῖς δὲ *μὴ συναντήσασι*] *τοῖς μὴ συνελθοῦσι, κολάσομεν κοινῇ συναθροισθέντες.* Interea Interpretes: Etruscus: *E di quelli, che non ci verranno incontro, ne prenderemo partito insieme con tutto il consiglio.* Anonymus: *His quidem, qui obviam ire noluerint, passim utemur: consiliarios autem, qui a nobis non stabunt, damno afficiemus.* Lambinus sane noluit a sua conjectura recedere: *Eorum igitur, qui non manu facta et multitudine armata, se tamen nobis adjunxerint, consilio utemur: qui vero ab hac societate refugerint, eos male mulctabimus.* Denique sic se habebat vetus Wolfii Tralatio: *Qui se autem nobiscum non conjunxerint*, etc. ut modo vidimus. Hæc sunt fere, quæ lectori ob oculos sisterem, ut intelligat, quid omnes, quos consulere

τήσασι πανδημεὶ χρησόμεθα, τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις ἐπιζημίοις. Εὐτυχεῖτε.

νβʹ. Ὁρᾶθ᾽ ὅτι φεύγει μὲν τὰς ἰδίας προφάσεις, εἰς δὲ τὰς Ἀμφικτυονικὰς καταφεύγει. Τίς οὖν ὁ ταῦτα συμπαρασκευάσας αὐτῷ; τίς ὁ τὰς προφάσεις ταύτας ἐνδούς; τίς ὁ τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων μάλιστα αἴτιος; Οὐχ οὗτος; Μὴ τοίνυν λέγετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περιϊόντες, ὡς ὑφ᾽ ἑνὸς τοιαῦτα πέπονθεν ἡ Ἑλλὰς ἀνθρώπου. Οὐχ ὑφ᾽ ἑνός, ἀλλ᾽ ὑπὸ πολλῶν καὶ πονηρῶν τῶν παρ᾽ ἑκάστοις, ὦ γῆ καὶ θεοί! ὧν εἷς οὗτός ἐστιν, ὅν, εἰ μηδὲν εὐλαβηθέντα τἀληθὲς εἰπεῖν δέοι, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι ἔγωγε κοινὸν ἀλιτήριον τῶν μετὰ ταῦτ᾽ ἀπολωλότων ἁπάντων εἰπεῖν, ἀνθρώπων, τόπων, πόλεων· ὁ γὰρ τὸ σπέρμα παρασχών,
281 [1]οὗτος τῶν [2]φύντων αἴτιος. ὃν ὅπως ποτὲ οὐκ εὐθὺς ἰδόντες ἀπεστράφητε, θαυμάζω· πλὴν πολύ τι σκότος, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ παρ᾽ ὑμῖν πρὸ τῆς ἀληθείας. Συμβέβηκε τοίνυν μοι τῶν κατὰ τῆς πατρίδος τούτῳ πεπραγμένων ἁψαμένῳ, εἰς ἃ τούτοις ἐναντιούμενος αὐτὸς πεπολίτευμαι ἀφῖχθαι· ἃ πολλῶν μὲν ἕνεκ᾽ εἰκότως [3]ἀκούσατέ μου, μάλιστα δ᾽ ὅτι αἰσχρόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ἐγὼ μὲν τὰ ἔργα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πόνων ὑπέμεινα, ὑμεῖς δὲ μηδὲ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀνέξεσθε. Ὁρῶν γὰρ ἐγὼ Θηβαίους, σχεδὸν δὲ καὶ ὑμᾶς ὑπὸ τῶν τὰ Φιλίππου [4]φρονούντων καὶ διεφθαρμένων

[1] οὗτος ἦν τῶν [2] † φύντων κακῶν αἴτιος [3] ἀκούσετε [4] † πραττόντων

potui, de hoc loco statuerint, sive annotando, sive interpretando. Nemo erit, qui dubitet de redintegratione prioris membri, invitis Ulpiano et Codd. Attamen in posteriori, illud προσθεμένοις nimis audax et temerarium esse crediderim, aliquid tamen erat istiusmodi. Hoc saltem profecimus, ut animum Philippi, qualis fuerit, jam certissime deprehendamus, (quem enim fugere potest?) licet de vocula una aut altera restiterit lis et dubitatio. TAYLOR.

Τοῖς δὲ ἡμῖν] MSS. habent, Τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι, πανδημεὶ χρησόμεθα· τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις, ἐπιζημίοις. Cum autem nullus ex his verbis sensus elici possit, coactus sum eam exhibere lectionem, quam ex Scrimgeri conjectura dedit Wolfius: nisi quod τῷ μὴ κειμένοις, συγκειμένοις (Lambino duce) potius quam προσθεμένοις, quod a recepta lectione nimis longe aberrat, substituendum duxi. Potuit fortasse et illud tolerari: Τοῖς δὲ ἡμῖν συναντήσασι πανδημεὶ, χρησόμεθα συμβούλοις· τοῖς δ᾽ ἡμῖν μὴ κειμένοις, ἐπιζημίοις: eos, qui a nobis non steterint, mulctabimus. STOCK.

νβʹ. Οὖν] Vid. Var. Lect.

Ἀλιτήριον] V. Suidam I. p. 115. ibique Küster. et Eudociam in Violario p. 36. HARL. v. 19. ἀκούσαιτε Tayl.

Σκόπας] [Ut Aldus] Manifestus error est, cum legendum sit vetusti exemplaris testimonio σκότος. Quod etiam verborum Sensus requirit. Ait enim, *multis tenebris veritatem Atheniensibus esse obscuratam.* Fortasse nonnulli Codd. habuere σκέπας, quæ lectio esset tolerabilior priore: *multis tectoriis involutam veritatem.* OBSOPŒUS. Σκέπας Ask. TAYLOR.

παρ' ἑκατέροις, ὃ μὲν ἦν ἀμφοτέροις φοβερὸν καὶ φυλακῆς πολλῆς δεόμενον, τὸ τὸν Φίλιππον ἐᾶν αὐξάνεσθαι, παρορῶντας καὶ οὐδὲ [1]καθ' ἓν φυλαττομένους, εἰς ἔχθραν δὲ καὶ τὸ προσκρούειν ἀλλήλοις ἑτοίμως ἔχοντας, ὅπως τοῦτο μὴ γενήσεται παρατηρῶν διετέλουν, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐμαυτοῦ γνώμης μόνον ταῦτα συμφέρειν ὑπολαμβάνων, ἀλλ' εἰδὼς [2]Ἀριστοφῶντα καὶ πάλιν Εὔβουλον πάντα τὸν χρόνον βουλομένους πρᾶξαι ταύτην τὴν φιλίαν, καὶ περὶ τῶν ἄλλων πολλάκις ἀντιλέγοντας ἑαυτοῖς εἰς τοῦθ' ὁμογνωμονοῦντας ἀεί. οὓς σὺ ζῶντας μέν, ὦ κίναδος, κολακεύων παρηκολούθεις, τεθνεώτων δ' οὐκ [3]αἰσχύνει κατηγορῶν· ἃ γὰρ περὶ Θηβαίων ἐπιτιμᾷς ἐμοί, ἐκείνων πολὺ μᾶλλον ἢ ἐμοῦ κατηγορεῖς, τῶν πρότερον ἢ ἐγὼ ταύτην τὴν συμμαχίαν δοκιμασάντων. Ἀλλ' ἐκεῖσ' ἐπάνειμι, ὅτι τὸν ἐν Ἀμφίσσῃ πόλεμον τούτου μὲν ποιήσαντος, συμπεραναμένων δὲ τῶν ἄλλων τῶν συνεργῶν αὐτῷ τὴν πρὸς τοὺς Θηβαίους ἔχθραν, συνέβη τὸν Φίλιππον ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς, οὗπερ ἕνεκα 282
τὰς πόλεις οὗτοι συνέκρουον, καὶ εἰ μὴ προεξανέστημεν [4]σμικρόν, οὐδ' ἀναλαβεῖν [5]ἑαυτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν· οὕτω μέχρι πόρρω προήγαγον οὗτοι τὸ πρᾶγμα. Ἐν οἷς δ' ἦτε ἤδη τὰ πρὸς ἀλλήλους, τουτωνὶ τῶν ψηφισμάτων ἀκούσαντες καὶ τῶν ἀποκρίσεων εἴσεσθε. Καί μοι λέγε ταῦτα λαβών.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Ἡροπύθου, μηνὸς Ἐλαφηβολιῶνος ἕκτῃ φθίνοντος, φυλῆς πρυτανευούσης Ἐρεχθηΐδος, βουλῆς καὶ στρατηγῶν γνώμῃ· Ἐπειδὴ Φίλιππος [6]τὰς μὲν κατείληφε πόλεις τῶν ἀστυγειτόνων, τινὰς δὲ πορθεῖ, κεφαλαίῳ δ' ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν παρασκευάζεται παραγίγνεσθαι, παρ' οὐδὲν ἡγούμενος τὰς ἡμετέρας συνθήκας, καὶ τοὺς ὅρκους λύειν ἐπιβάλλεται καὶ τὴν εἰρήνην, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ [7]πέμψαι πρὸς αὐτὸν κήρυκα καὶ πρέσβεις, οἵτινες [8]αὐτῳ διαλέξονται, καὶ παρακαλέσουσίν [9]αὐτον, μάλιστα μὲν τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμόνοιαν διατηρεῖν καὶ τὰς συνθήκας, εἰ δὲ μή, πρὸς τὸ βουλεύσασθαι δοῦναι χρόνον τῇ πόλει καὶ τὰς ἀνοχὰς ποιήσασθαι μέχρι τοῦ Θαργηλιῶνος μηνός. Ἡιρέθησαν ἐκ τῆς βουλῆς [10]Σῖμος Ἀναγυράσιος, Εὐθύδημος [11]Φλιάσιος, Βουλαγόρας Ἀλωπεκῆθεν.

[1] † καθὶν [2] *καὶ Ἀριστοφῶντα [3] † αἰσχύνῃ [4] † μικρὸν [5] †. αὐτοὺς [6] ἃς [7] † πέμπειν [8] αὐτῷ [9] αὐτὸν [10] Σῖμος [11] φλυάσιος

Κίναδος] Κίναιδος Guelph. Aug. Vind. Reg. s. V. notata ad Æschinem p. 557. R. p. 429. T. Taylor. Taylor ad Æschinis locum cit. laudat Scholiast. ad Aristoph. Nub. 447. et Aves 429. Add. Thom. Magist. sub h. v. p. 534. ibique Oudend. et Stoeber. Harl. v. 9. deest εἰς, et v. 17. ὑμᾶς, et v. 27. τινὰς μὲν, et v. 30. desunt κέφ. καὶ, et v. ult. Ἀναγυῤῥάσιος in ed. Tayl.

Εὐθύδημος Φλιάσιος] Rescribo Φιλάσιος. Nam Φιλαΐδαι fuit demus Ægeidis tri-

'ΕΤΕΡΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ.

'Επὶ ἄρχοντος Ἡροπύθου, μηνὸς [1] Μουνυχιῶνος ἔνῃ καὶ νέᾳ, πολεμάρχου γνώμῃ· 'Επειδὴ Φίλιππος εἰς ἀλλοτριότητα Θηβαίους πρὸς ἡμᾶς ἐπιβάλλεται καταστῆσαι, παρεσκεύασται δὲ καὶ παντὶ τῷ στρατεύματι
283 πρὸς τοὺς ἔγγιστα τῆς 'Αττικῆς παραγίγνεσθαι τόπους, παραβαίνων τὰς πρὸς ἡμᾶς ὑπαρχούσας αὐτῷ συνθήκας, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ πέμψαι πρὸς αὐτὸν κήρυκα καὶ πρέσβεις, οἵτινες ἀξιώσουσι καὶ παρακαλέσουσιν [2] αὐτον ποιήσασθαι τὰς ἀνοχάς, ὅπως ἐνδεχομένως ὁ δῆμος [3] βουλεύσεται· καὶ γὰρ νῦν οὐ κέκρικε βοηθεῖν ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων. Ἡιρέθησαν ἐκ τῆς βουλῆς Νέαρχος Σωσινόμου, Πολυκράτης 'Επίφρονος, καὶ κήρυξ Εὔνομος 'Αναφλύστιος ἐκ τοῦ δήμου.

Λέγε δὴ καὶ τὰς ἀποκρίσεις.

[1] *μουνιχιῶνος* [2] *αὐτὸν* [3] † *βουλεύσηται*

bus: at Φλιοῦς, urbs Peloponnesi, a qua formatur Φλιάσιος, ea nihil ad Remp. Atheniensium pertinebat. Palmer. Vide Memor. Cosson. p. 32. Taylor.

'Αλλοτριότητα] 'Αλλοτριοτάτους Ven. et Reg. s. Tum erat fortasse præterea ὡς. Nempe ὡς ἀλλοτριωτάτους. Aliter non bene procederet. Idem.

Κήρυκα καὶ] Hæc verba, Codd. auctoritate fere destituta, in contextum recepit Reiske, nos delenda censemus. Wunderl. Hæc nota, quod primum me fugerat, ad prius psephisma pertinet.

Καὶ γὰρ νῦν οὐ κέκρικε βοηθεῖν ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων] Utrum Philippus, an Populus? Et quid est, *ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων*? Utrum *οὐδαμῶς μετρίως*? An hoc vult, si *Philippus moderate se gesserit, populum ei non adversaturum?* Aretinus magnum fructum cepit sui codicis, qui neque Leges, neque Decreta, neque Epistolas ullas videtur habuisse, in quibus non minimum est difficultatis. Melanchtho: *Nunc enim eum non decrevisse opem ferre in ulla re moderata.* Perionius: *Præsertim cum ipse hoc tempore nulla ex parte æquum auxilium ferre censuerit.* Meletus: *Nam nunc in nulla re mediocri opem ferre decrevit.* Wolf. Fertus: *Percioche l' andare hora a dar soccorso, non lo reputa in niun conto per cosa modesta.* Anonymus Venetus: *Cum adhuc non statuerit, an salva modestia auxilium ferre possit.* Lambinus: *Nam nunc quidem non censuit, ne mediocre quidem auxilium esse mittendum.* Alius: *Etenim nunc non judicavit opitulari in ullo mediocrium.* De Interpretibus tantum. In Cod. s. deest ἐν ante οὐδενὶ, scil. οὐ κέκρικε βοηθεῖν οὐδενί. Tourrellius non inscite ratiocinatur de sensu hujus commatis. Attamen deploratus valde est Textus; neque verba, prout exhibentur, aut illius sensum, aut cujusvis eorum, quos adduximus, interpretationem admittunt. Taylor. Seilerus interpretatur: *Denn bis jetzt hat es sich noch nicht entschlossen, jemand in irgend einem Handel, so lang man sich in den Schranken hält, einige Hülfe zu leisten:* [*For as yet it has not determined, to succour any one in any matter, as long as he keeps himself within bounds:*] et *μέτρια* actiones æquas, tolerabiles significare, fulcit loco Lysiæ in orat. pro milite pag. 74. ed. Cantabr. 1740. lin. 12. *ἔτυχον δὲ οὐδενὸς τῶν μετρίων. οὐ μετρίως, non moderate,* supra cap. 7. paullo post init. add. Aristoph. Plut. v. 245. Illustrarunt hoc vocabulum *μέτριος* Heinsius ad Hesiod. Ἔργ. vers. 306. et Grævius ad hunc eundem versum in lection. Hesiod. cap. VII. pag. 83. Hesych. *Μέτριοι, ἐπιεικεῖς.* Harl.

Καὶ γὰρ νῦν οὐ κέκρικε] Dubia et controversa sententia. Mihi quidem videntur verba tacitam quandam Philippi *exprobrationem* concludere. "Nunc enim populus, *quæ sua est fides pactorumque constantia,* non censuit vel tantillum auxilii (*ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων,* ulla in re vel modica) finitimis suis, licet bello vexatis, ferendum esse contra eum, qui communi secum amicitiæ fœdere continetur." Ita fere Lambin. et Tourellius. Stock.

Οὐ *κέκρικε*] Nempe ὁ δῆμος. *Non statuit populus opem ferre* læsis urbibus, *ne modo quidem aliquo moderato.* Auger.

'Εκ τοῦ δήμου] Desiderantur in MSto γ. Potius desiderari video post has voces. Nam ut recensuit nomina eorum, quos proposuit Senatus, hic sequi debuerunt eorum, quos Populus. Sed Acta publica in MStis valde lacera esse solent. Annon id, mi lector, experti sumus his pauculis paginis. Taylor.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἣν μὲν ἀπ' ἀρχῆς εἴχετε πρὸς ἡμᾶς αἵρεσιν, οὐκ ἀγνοῶ, καὶ τίνα σπουδὴν ποιεῖσθε προςκαλέσασθαι βουλόμενοι Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους, ἔτι δὲ καὶ Βοιωτούς. βέλτιον δ' αὐτῶν φρονούντων καὶ μὴ βουλομένων ἐφ' ὑμῖν ποιήσασθαι τὴν ἑαυτῶν αἵρεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ συμφέρον ἱσταμένων, νῦν ἐξ ὑποστροφῆς ἀποστείλαντες ὑμεῖς [1] πρὸς ἐμὲ πρέςβεις καὶ [2] κήρυκας συνθηκῶν μνημονεύετε καὶ τὰς ἀνοχὰς αἰτεῖσθε, κατ' οὐδὲν [3] ὑπ' ἐμοῦ πεπλημμελημένοι. Ἐγὼ μέντοι ἀκούσας τῶν πρεςβευτῶν συγκατατίθεμαι τοῖς παρακαλουμένοις καὶ ἕτοιμός εἰμι ποιεῖσθαι τὰς ἀνοχάς, ἄνπερ τοὺς οὐκ ὀρθῶς συμβουλεύοντας [4] ὗμιν παραπέμψαντες τῆς προςηκούσης ἀτιμίας ἀξιώσητε. Ἔῤῥωσθε.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΘΗΒΑΙΟΙΣ.

Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Θηβαίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἐκομισάμην τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιστολήν, δι' ἧς μοι τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεοῦσθε. πυνθάνομαι μέντοι, διότι πᾶσαν [4] ὗμιν 284
Ἀθηναῖοι προςφέρονται φιλοτιμίαν, βουλόμενοι [5] ὗμας συγκαταίνους γενέσθαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν παρακαλουμένοις. πρότερον μὲν οὖν ὑμῶν κατεγίγνωσκον ἐπὶ τῷ μέλλειν πείθεσθαι ταῖς ἐκείνων ἐλπίσι καὶ ἐπακολουθεῖν αὐτῶν τῇ προαιρέσει· νῦν δ' ἐπιγνοὺς [5] ὗμας [6] τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐζητηκότας ἔχειν εἰρήνην μᾶλλον ἢ ταῖς ἑτέρων ἐπακολουθεῖν γνώμαις, ἥσθην καὶ μᾶλλον [5] ὗμας ἐπαινῶ κατὰ πολλά, μάλιστα δ' ἐπὶ τῷ βουλεύσασθαι περὶ τούτων ἀσφαλέστερον καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς ἔχειν ἐν εὐνοίᾳ· ὅπερ οὐ [7] σμικρὰν [4] ὗμιν οἴσειν ἐλπίζω ῥοπήν, ἐάνπερ ἐπὶ ταύτης μένητε τῆς προθέσεως. Ἔῤῥωσθε.

νγ'. Οὕτω διαθεὶς ὁ Φίλιππος τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας διὰ τούτων, καὶ τούτοις ἐπαρθεὶς τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν, ἧκεν ἔχων τὴν δύναμιν καὶ τὴν Ἐλάτειαν κατέλαβεν, ὡς οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο ἔτι συμπνευσόντων ἂν

[1] † πρός με [2] *κήρυκα [3] † ὑφ' ἡμῶν [4] ὑμῖν [5] ὑμᾶς [6] τὴν [7] † μικρὰν

Ἀπόκρισις] [Ita Tayl.] ἀπόκρισις, et rursus v. 13. Markland. v. 3. ἀπαρχῆς, et v. 9. πεπλημμένοι, et v. ult. συμπν. ὑμῶν Tayl.

Βουλόμενοι ὑμᾶς συγκαταίνους γενέσθαι] Συγκαταίνους vocat adstipulatores, καὶ συνεπαίνους, hoc est collaudatores. Ex edit. Hervag.

νγ'. Τὴν Ἐλάτειαν] Hoc fiebat Olymp. CX. 3. vide Diodor. Sic. libr. XVI. 84. pag. 146. 147. ibique Wesseling. qui, Elateam Phocidis urbem maximam fuisse, et loco ad Bœotiam invadendam prorsus opportuno, ex Strabone libr. VIIII. pag. 639. C. et p. 649. A. docet, et provocat ad Iac. Palmerium in Græc. Antiq. libr. VI. 15. Harl.

Ὡς οὐδ' ἄν, εἴ τι γένοιτο] S. Τῶν πεπτρασάντων ἐπὶ τὴν ἐμήνυαν. Aretinus: *Putans fieri nullo modo posse, ut cum Thebanis posthac conspiraretis.* Melanchtho: *Sperans nequaquam fieri posse, ut rursus vos et Thebani conjungeremini.* Perionius: *Quasi nunquam, etsi omnia faceret, jam cum Thebanis unum et idem sensuri essetis.* Meletus: *Quasi, si quid novi tentaret Philippus, non amplius conspiraturi essetis vos et Thebani.* Wolf. Adjungam et nostros quoque. Ferrus: *Come che voi e' Thebani, se fosse avvenuto qualche cosa, non havesse havuto a far lega insieme.* Anonymus: *Quasi, si quid fieret, non amplius Vos et Thebani essetis conspiraturi.* Lambinus: *Proinde, quasi si quid rerum novarum moliretur, ne tum quidem Vos et Thebani consensuri essetis.* Tourrellius: *Bien persuade qu' à quelque enterprise qu' il se portast, Vous et les Thébains vous ne*

ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. Ἀλλὰ μὴν τὸν τότε συμβάντα ἐν τῇ πόλει θόρυβον ἴστε μὲν ἅπαντες, [1]σμικρὰ δ' ἀκούσατε ὅμως, αὐτὰ [2]τὰ ἀναγκαιότατα. Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἧκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς πρυτάνεις, ὡς Ἐλάτεια κατείληπται. Καὶ [3]μετὰ ταῦθ' οἱ μὲν εὐθὺς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες τούς τ' ἐκ τῶν σκηνῶν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐξεῖργον καὶ τὰ γέρρα ἐνεπίμπρασαν, οἱ δὲ τοὺς στρατηγοὺς μετεπέμποντο καὶ τὸν σαλπιγκτὴν ἐκάλουν· καὶ θορύβου πλήρης ἦν ἡ πόλις. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ οἱ μὲν πρυτάνεις τὴν βουλὴν ἐκάλουν εἰς τὸ
285 βουλευτήριον, ὑμεῖς δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπορεύεσθε, καὶ πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι πᾶς ὁ δῆμος

[1] † μικρὰ [2] τἀναγκαιότατα [3] μεταταῦτα

conspireries plus à les transverser. Dubia sane Sententia. Nec enim video, quomodo Elateæ occupatio Thebanorum Atheniensiumque conjunctionem impedire aut prohibere potuit. Neque sane prohibuit. Legerem quidem, si adjuvarent Codd. ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἔτι ἀναπνευσόντων ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. Philippus, ea arce occupata, existimavit, se tantum utrique populo injecturum timorem, ut *respirare*, vel animos resumere, ne quidem, si quid præter spem acciderit, amplius potuerint. Taylor.

Ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο] "Philippus Atheniensium et Thebanorum animos in tantum jam mutuis odiis exacerbasse se sperabat, ut etiamsi quid ipse adversus communia utriusque populi commoda moliretur, ne tum quidem illi ad se repellendum consensuri essent." Prorsus non video, cur *dubiam* hanc sententiam, et emendatione dignam existimaret doctiss. Taylorus. Stock.

Ἐν τῇ πόλει] Melius sine Præpositione, συμβάντα τῇ πόλει, ut Codd. optimi, Guelph. Vind. Reg. *a*. Taylor.

Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν] Admirabilis Narratio, ad quam digitum intendit summus Criticus, Longinus, cap. 10. Vide Athen. l. 5. init. Citat hunc locum Hermogenes frequenter, scil. pagg. 284. 309. 312. Adde Diodor. Sic. XVI. 84. Dionys. Halic. pag. Hudson. 198. Tom. II. Taylor. Strabo p. 649. 7. Harl.

Καὶ τὰ γέρρα ἐνεπίμπρασαν] In quem usum? quo fine? Num per insaniam? An, ut ne conventus populi impediretur? Romæ quidem in seditione et tumultu tabernas claudi solitas, ne diriperentur, non est mirum. Wolf.

Γέρρα] Γέρα Guelph. Reg. *a*. ἔργα v. Ven. Absurde. Laudant hunc locum Harpocrat. Suid. v. Γέρρα. Etym. M. 228. 50. Disputavimus ea qua potuimus ἀκριβείᾳ de isto ad Orat. c. Neær. 1375. 19. R. t. iii. p. 620. T. Adde Suid. Γέῤῥον, ubi iterum Demosthenem citat, Meurs. VI. Attic. Lect. 24. Ait Plutarchus in Romulo pag. 42. Tom. I. Ἔνιοι δὲ λέγουσι τὴν εἰς τὸν ἱππόδρομον φέρουσαν ἐξ ἀγορᾶς πάροδον ἱστίοις καταπεταννῦναι τοὺς τὴν θέαν παρέχοντας. Exponere possumus ἱστία per γέῤῥα. Taylor.

Γέῤῥα] Proprie Clypei viminei sunt, Persis usitati; metaphorice vero quodvis integumentum, cratibus, corio, aliave aliqua materia confectum, vocabatur γέῤῥον. Suid. In hac tanta urbis trepidatione, τὰ γέῤῥα incendebantur, ne accurrentibus in forum iter intercluderetur, neu quis otiosus circa venalia cessaret: alias autem, cum seria res ageretur, sublata plerumque eadem integumenta erant, et ad viarum aditus obstruendos adhibita, ne elaberetur populus. Vid. Dem. c. Neæram, et inibi Taylorum. Stock.

Χρηματίσαι] Χρηματίζειν h. l. denotat, *deliberare, de republica agere*. vide Isocratis Panegyr. cap. 42. ibique Morum, qui etiam hunc nostrum Demosthenis locum laudat et interpretatur: *antequam senatus aliquid deliberaret et probuleuma faceret*. Harl.

Καὶ πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προβουλεῦσαι] Προβουλεύειν dicebatur curia Athenis, quando ante comitia populi, ea res consulendo, censendoque in curia agitabatur, qua de re populus in concione rogandus erat, cujus erat scilicet summa potestas, ut Romæ. et προβουλεύματα sunt curiæ quædam decreta, quæ ideo ad

ἄνω καθῆτο. Καὶ μετὰ ταῦθ' ὡς εἰσῆλθεν ἡ βουλή, καὶ ἀπήγγειλαν οἱ πρυτάνεις τὰ προσηγγελμένα ἑαυτοῖς, καὶ τὸν ἥκοντα παρήγαγον, κἀκεῖνος εἶπεν, ἠρώτα μὲν ὁ κῆρυξ τίς ἀγορεύειν βούλεται; παρῄει δ' οὐδείς. πολλάκις δὲ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, οὐδὲν μᾶλλον ἀνίστατ' οὐδείς, ἁπάντων μὲν τῶν στρατηγῶν παρόντων, ἁπάντων δὲ τῶν ῥητόρων, καλούσης δὲ [1] τῆς κοινῆς τῆς πατρίδος [2] φωνῆς τὸν ἐροῦνθ' ὑπὲρ σωτηρίας· ἣν γὰρ ὁ κῆρυξ κατὰ τοὺς νόμους φωνὴν ἀφίησι, ταύτην κοινὴν τῆς πατρίδος δίκαιόν ἐστιν ἡγεῖσθαι. Καίτοι εἰ μὲν τοὺς σωθῆναι τὴν πόλιν βουλομένους παρελθεῖν ἔδει, πάντες ἂν ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἀναστάντες ἐπὶ τὸ βῆμα ἐβαδίζετε· πάντες γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι σωθῆναι [3] αὐτὴν ἠβούλεσθε· εἰ δὲ τοὺς πλουσιωτάτους, οἱ τριακόσιοι· εἰ δὲ τοὺς ἀμφότερα ταῦτα, καὶ εὔνους τῇ πόλει καὶ πλουσίους, οἱ [4] μετὰ ταῦτα τὰς μεγάλας ἐπιδόσεις ἐπιδόντες· καὶ γὰρ εὐνοίᾳ καὶ πλούτῳ τοῦτ' ἐποίησαν. Ἀλλ' ὡς ἔοικεν, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη οὐ μόνον εὔνουν καὶ πλούσιον ἄνδρα ἐκάλει, ἀλλὰ καὶ πα-

[1] τῇ κοινῇ [2] φωνῇ [3] † αὐτὴν [4] [μετὰ ταῦτα]

plebem deferebantur concionantem, in concioneque populi promulgabantur, ut populi psephismate confirmarentur. et supra in eadem hac Oratione προβεβουλευμένα appellat præmia sibi per curiam, consiliumque decreta, his verbis, δι' ἃ φημι καὶ τούτων προβεβουλευμένων, καὶ πολλῷ μειζόνων ἔτι τούτων δωρεῶν δίκαιος εἶναι τυγχάνειν. Et πρόβουλος dicitur curia, quæ sic consiliis suis populo prospicit, ne quid perperam ab eo decernatur, aut alias incommodo afficiatur, unde quærendæ vitæ perinde vacare nequeat. *Ex edit.* Hervag. V. Not. p. 69.

Πᾶς ὁ δῆμος ἄνω καθῆτο] Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνεκαθέζετο. Wolf.

Ἄνω] *Sursum*, quia nempe plebis sedilia in foro paulo erant altiora iis in quibus sedebant senatores. Auger.

Καθῆτο] Vide supra annotata ad §. l. ex Magistro. Taylor. Vid. Var. Lect.

Ἄνω καθῆτο] Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνεκαθέζετο, ut recte Wolfius: sed cur ita intelligenda ista verba sint, aut non vidit, aut celavit. Feliciter sane nodum eum expedisse mihi videtur Interpres quidam Anglus, Portal. "Populus in concione cunctus *supra* sedere dicitur, quia Pnyx, ubi conciones haberi solitæ sunt, locus erat *editus* (teste Polluce, l. 8.) juxta Acropolim. Et ingentem eo tempore metum Atheniensium animos invasisse, vel ea res indicabit. Nam populus, qui alias vix aut mercede aut mulctis propositis in concionem cogi potuit, quique priusquam de re aliqua apud se referretur, senatus præconsultum opperiri solebat, jam sponte, et non expectato senatu, in curia sua consederat." Hæc ille. Atenim Diodorus Siculus, eandem rem enarrans quam hic describit Noster, populum ait in *Bacchi theatrum* (qui alter erat concioni habendæ solennis locus) hoc tempore concurrisse: ὁ δὲ δῆμος ἅπας ἅμ' ἡμέρᾳ συνέδραμεν εἰς τὸ θέατρον. l. 16. §. 84. Quod si in illius ἀκριβείᾳ usque adeo conquiescamus oportet, eadem tamen explicatio valebit. Theatrum enim Dionysiacum, quamvis subter arcem steterit, eidem tamen impositum clivo, urbem supereminuit: quod colligere licet ex Pausaniæ, et recentiorum qui Athenas inviserunt, narrationibus. Stock.

Ἐπιδόσεις] *Oblationes voluntariæ*, quæ, ut inquit Ulpianus, difficilibus reip. temporibus in senatu fiebant, bonis civibus certatim sese ultro reip. offerentibus, ac modo pecuniam, modo triremem, modo

ρηκολουθηκότα τοῖς πράγμασιν [1] ἐξ ἀρχῆς, καὶ συλλελογισμένον ὀρθῶς τίνος ἕνεκα ταῦτ' ἔπραττεν ὁ Φίλιππος καὶ τί βουλόμενος· ὁ γὰρ μὴ ταῦτ' εἰδὼς μηδ' ἐξητακὼς πόρρωθεν ἐπιμελῶς, οὔτ' εἰ εὔνους ἦν οὔτ' εἰ πλούσιος, οὐδὲν μᾶλλον ἤμελλεν ὅ τι χρὴ ποιεῖν εἴσεσθαι οὐδ' ὑμῖν ἕξειν συμβουλεύειν.

νδ'. Ἐφάνην τοίνυν οὗτος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐγώ, καὶ
286 παρελθὼν εἶπον εἰς ὑμᾶς, ἅ μου δυεῖν ἕνεκ' ἀκούσατε προσέχοντες τὸν νοῦν, ἑνὸς μέν, ἵν' εἰδῆτε, ὅτι μόνος τῶν λεγόντων καὶ πολιτευομένων ἐγὼ τὴν τῆς εὐνοίας τάξιν ἐν τοῖς δεινοῖς οὐκ ἔλιπον, ἀλλὰ καὶ λέγων καὶ γράφων ἐξηταζόμην τὰ δέονθ' ὑπὲρ ὑμῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς φοβεροῖς· ἑτέρου δέ, ὅτι [2] σμικρὸν ἀναλώσαντες χρόνον πολλῷ πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς πάσης πολιτείας ἔσεσθ' ἐμπειρότεροι. Εἶπον τοίνυν, ὅτι τοὺς μὲν ὡς ὑπαρχόντων [3] τῶν Θηβαίων Φιλίππῳ φίλων λίαν θορυβουμένους ἀγνοεῖν τὰ παρόντα πράγματα ἡγοῦμαι. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ τοῦθ' οὕτως ἐτύγχανεν ἔχον, οὐκ ἂν [4] αὐτὸν ἠκούομεν ἐν Ἐλατείᾳ νῦν ὄντα, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις ὁρίοις. ὅτι μέντοι, ἵν' ἕτοιμα ποιήσηται τὰ ἐν Θήβαις, ἥκει, σαφῶς ἐπίσταμαι. ὡς δ' ἔχει ταῦτα, ἔφην, ἀκούσατέ μου. Ἐκεῖνος ὅσους ἢ πεῖσαι χρήμασι Θηβαίων ἢ ἐξαπατῆσαι ἐνῆν, ἅπαντας [5] εὐτρέπι-

[1] † ἐξαρχῆς [2] † μικρὸν [3] † Deest articulus. [4] † αὐτὸν [5] † ηὐτρέπισται

alia, ut res videbatur poscere, pollicentibus. Sigon. STOCK. v. 13. ἐβούλ. Tayl.

νδ'. Καὶ λέγων καὶ γράφων ἐξηταζόμην] *Inveniebar*, id est, erat apertum, me dicere et scribere. Potestatem et quasi genealogiam vocabuli ἐξετάζεσθαι perite evolvit Morus ad Isocratis Panegyr. c. 41. pag. 109. Significat nimirum: 1) examinari; 2) habito examine talem, qualis quisque est, inveniri, id est, spectari; 3) inveniri, cognosci omnino qualitate præditum, sine notione examinis; 4) inveniri, esse, versari aliquo in loco; 5) inveniri inter alios, h. e. iis annumerari, esse inter eos; 6) inveniri aliquid agentem, ideoque cerni agentem, ut manifestum sit et certum, te egisse, uti infra, c. 36. sub finem. Exemplis firmat vir doctissimus, nostrumque laudat oratoris locum, sed varia lectione, quam unde sumserit, nescio, nimirum, ἐξηταζόμην λέγων καὶ πράττων τὰ δέοντα. Taylor et exempl. Hervag. habent γράφων, nec Reiskius varietatem lectionis ullam memorat. Sed πράττων mihi inprimis placet, cum quia Demosthenes et verbis et re vindex libertatis videri voluerat, tum præcipue, quia antea dixerat τῶν λεγόντων καὶ πολιτευομένων. Nisi γράφειν ad ea referas, quæ Demosthenes, dum in magistratu esset, decreverit. HARL. v. 5. ἤμελλεν, et v. 8. δυοῖν, et v. 16. φίλων Φιλ., et v. 19. deest νῦν in ed. Tayl.

Ἐὰν ἕτοιμα] [Ita Tayl.] Ἵνα MSS. Regg. quantum ex Benenato liquet, cum Guelph. et Vindob. non levi sensus mutatione aut prorsus negligenda. *Ma che egli venga accioche metta a ordine le cose appertinenti a Thebani, questo so io certo.* Ferrus. TAYLOR.

σται· τοὺς δ᾽ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἀνθεστηκότας αὐτῷ καὶ νῦν ἐναντιουμένους οὐδαμῶς πεῖσαι δύναται. Τί οὖν βούλεται καὶ τίνος ἕνεκα τὴν Ἐλάτειαν κατείληφε; Πλησίον δύναμιν δείξας καὶ παραστήσας τὰ ὅπλα τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους θρασεῖς ποιῆσαι καὶ [1] ἐπᾶραι, τοὺς δ᾽ ἐναντιουμένους καταπλῆξαι, ἵν᾽ ἢ συγχωρήσωσι φοβηθέντες, ἃ νῦν οὐκ ἐθέλουσιν, ἢ βιασθῶσιν. Εἰ μὲν οὖν προαιρησόμεθ᾽ ἡμεῖς, ἔφην, ἐν τῷ παρόντι, εἴ τι δύσκολον πέπρακται Θηβαίοις πρὸς ἡμᾶς, τούτου μεμνῆσθαι, καὶ ἀπιστεῖν αὐτοῖς ὡς ἐν τῇ τῶν ἐχθρῶν οὖσι μερίδι, πρῶτον μέν, ἃ ἂν εὔξαιτο Φίλιππος, ποιήσομεν· εἶτα φοβοῦμαι, μὴ προσδεξαμένων τῶν νῦν ἀνθεστηκότων αὐτῷ καὶ μιᾷ γνώμῃ πάν- 287
των φιλιππισάντων, εἰς τὴν Ἀττικὴν ἔλθωσιν ἀμφότεροι. ἂν μέντοι πεισθῆτ᾽ ἐμοί, καὶ πρὸς τῷ σκοπεῖν ἀλλὰ μὴ φιλονεικεῖν περὶ ὧν ἂν λέγω γένησθε, οἴομαι καὶ τὰ δέοντα λέγειν δόξειν καὶ τὸν ἐφεστηκότα κίνδυνον [2] τῇ πόλει διαλύσειν. Τί οὖν φημὶ δεῖν; Πρῶτον μὲν τὸν παρόντα ἐπανεῖναι φόβον, εἶτα μεταθέσθαι καὶ φοβεῖσθαι πάντας ὑπὲρ Θηβαίων· πολὺ γὰρ τῶν δεινῶν εἰσὶν [3] ἡμῶν ἐγγυτέρω, καὶ προτέροις αὐτοῖς ὁ [4] κίνδυνος· ἔπειτ᾽ ἐξελθόντας [5] Ἐλευσῖνάδε τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καὶ τοὺς ἱππέας δεῖξαι πᾶσιν ὑμᾶς αὐτοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ὄντας, ἵνα τοῖς ἐν Θήβαις φρονοῦσι τὰ ὑμέτερα [6] ἐξ ἴσου γένηται τὸ παῤῥησιάζεσθαι περὶ τῶν δικαίων, εἰδόσιν ὅτι, ὥςπερ τοῖς πωλοῦσι Φιλίππῳ τὴν πατρίδα [7] πάρεσθ᾽

[1] ἐπᾶραι καὶ θρασεῖς ποιῆσαι [2] τῇ πόλει κίνδυνον [3] † Deest ἡμῶν.
[4] κίνδυνος ἐστὶν ἡμῶν· [5] † Ἐλευσίναδε [6] † ἐξίσου [7] † πάρεσθ᾽

Ἐπᾶραι] Ἐπαίρειν *impellere*, sumta metaphora a vento, qui τὰ ἱστία ἐπαίρων, velis implendis, navem promovet. v. Isocr. Paneg. c. 31. p. 79. ex. Mori. HARL.

Δεῖν] Τί οὖν φημι δεῖν; πρῶτον μὲν κ. τ. λ. Ita forte distinguendum, propter τὰ δέοντα λέγειν. MARKLAND. Restitue omnino, τί οὖν φημι δεῖν; Ita optima et accurata Editio Feliciani. TAYLOR. φημι; δεῖν Tayl. et paulo ante πεισθῆτέ μοι, et infra οἶμαι.

Προτέροις] Πρότερος lubens praeferrem. Omnino ita, si qua Attentio debeatur MSS. Ald. — κίνδυνός ἐστιν ἡμῶν. Scil. *Periculum* propius *est Thebanos, quam nos.*

ἡ βοηθήσουσα δύναμις ἐν Ἐλατείᾳ, οὕτω τοῖς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι βουλομένοις ὑπάρχεθ᾽ ὑμεῖς ἕτοιμοι καὶ βοηθήσετε, ἄν τις ἐπ᾽ αὐτοὺς ἴῃ. Μετὰ ταῦτα χειροτονῆσαι κελεύω δέκα πρέσβεις, καὶ ποιῆσαι τούτους κυρίους μετὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τοῦ πότε δεῖ ἐκεῖσε βαδίζειν. καὶ τῆς ἐξόδου. Ἐπειδὰν δ᾽ ἔλθωσιν οἱ πρέσβεις εἰς Θήβας, πῶς χρήσασθαι τῷ πράγματι παραινῶ; τούτῳ πάνυ μοι προσέχετε τὸν νοῦν. Μὴ δεῖσθε Θηβαίων μηδέν — αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρός —, ἀλλ᾽ ἐπαγγέλλεσθε βοηθήσειν, ἐὰν κελεύωσιν, ὡς ἐκείνων μὲν ὄντων ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις, ἡμῶν δ᾽ ἄμεινον ἢ ἐκεῖνοι τὸ μέλλον προορωμένων· ἵν᾽ ἐὰν μὲν δέξωνται ταῦτα καὶ πει-
288 σθῶσιν [1]ἡμῖν, καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν διῳκημένοι, καὶ μετὰ [2]σχήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν· ἐὰν δ᾽ ἄρα μὴ συμβῇ κατατυχεῖν, ἐκεῖνοι μὲν ἑαυτοῖς ἐγκαλῶσιν, [3]ἐάν τι νῦν ἐξαμάρτωσιν, ἡμῖν δὲ μηδὲν αἰσχρὸν μηδὲ ταπεινὸν ᾖ πεπραγμένον.

[1] † ἡμεῖν [2] † προσχήματος [3] † ἂν

Taylor. V. Var. Lect.

Πότε δεῖ ἐκεῖσε βαδίζειν, καὶ τῆς ἐξόδου] Ἐκ παραλλήλου δὶς ταὐτόν. Wolf.

Τῆς ἐξόδου] Reiske in Annot. suis ad h. l. ἐξόδου interpretatur de tempore modoque expeditionis, quando, et quantas numero copias exire oporteat in castra versus Thebas. ἔξοδος pro *expeditione militari* sæpius occurrit. Ælian. V. H. XIII. 12. 2. σπεύδων τῆς ἐξόδου ἑαυτὸν ῥύσασθαι, *festinans hac belli expeditione se liberare.* Lysias defens. pro Mantitheo pag. 148. edit. Cantabrig. 1740. εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης, *suscepta in Corinthum expeditione;* et Taylor in indice Attico ad Lysiam suum hanc τοῦ ἔξοδος significationem refert ad attica vocabula. Harl.

Πῶς χρήσεσθε κ. τ. λ.] Ἐρωτηματικῶς, *Vultis moneam?* Vel, πῶς χρήσεσθε τῷ πράγματι τούτῳ, παραινῶ, πάνυ μοι προσέχετε. [Ita Tayl.] Wolf.

Χρήσεσθε] Χρήσεσθαι. Markland. Recte: Atque ita omnino legendum. χρήσασθαι Guelph. Vind. Reg. ε. χρήσεσθαι in Reg. aliis, et Altemps. Recte hæc verti video ab Etrusco: *E poscia che gli Ambasciadori saranno iti a Thebe, come io vi consigli che eglino habbiano a governar questa facenda, statemi molto attenti, che l' intenderete.* Monendus est Lector meus, Dionysium Halicarnassensem ita quoque legere in Arte Rhetorica, pag. Edit. Hudson. 80. et 101. Verum et ibi alia quoque habet circa hunc locum a me observanda, sc. πῶς—παραινῶ, τούτῳ πάνυ μοι προσέχετε τὸν νοῦν. Ita Reg. γ. Sed istud τούτῳ ad πράγματι omnino est referendum. Et ea mente recte se habent vulgata nostra. Taylor. V. Var. Lect.

Αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρὸς] Quia putabant, vos metu perterritos esse. Wolf.

Δέξωνται] Δέχωνται Dionysius. Verum vide, quo pacto tota hæc Sententia ab eo citetur, pag. 101. ἵν᾽, ἐὰν μὲν δέχωνται ταῦτα, καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν διοικούμενοι, καὶ μετὰ σχήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν· ἂν δ᾽ ἄρα μὴ τύχῃ, ἐκεῖνοι μὲν ἑαυτοῖς ἐγκαλῶσιν, ἄν τι ἐξαμαρτάνωσιν, ἡμεῖς δὲ μηδὲν αἰσχρὸν, μηδὲ κακὸν ὀφθείημεν πεπεισμένοι.

νέ. Ταῦτα [1] καὶ παραπλήσια τούτοις εἰπὼν κατέβην. Συνεπαινεσάντων δὲ πάντων καὶ οὐδενὸς εἰπόντος ἐναντίον οὐδὲν, οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ, οὐδ᾽ ἔγραψα μέν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ, οὐδ᾽ ἐπρέσβευσα μέν, οὐκ ἔπεισα δὲ Θηβαίους, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς διὰ πάντων ἄχρι τῆς τελευτῆς διεξῆλθον, καὶ ἔδωκα ἐμαυτὸν ὑμῖν ἁπλῶς εἰς τοὺς περιεστηκότας τῇ πόλει κινδύνους. Καί μοι φέρε τὸ ψήφισμα τὸ τότε γενόμενον.—Καίτοι τίνα βούλει σέ, Αἰσχίνη, καὶ τίνα ἐμαυτὸν ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶναι θῶ; βούλει ἐμαυτὸν μέν, ὃν ἂν σὺ λοιδορούμενος καὶ διασύρων καλέσαις Βάταλον, σὲ δὲ μηδ᾽ ἥρω τὸν τυχόντα, ἀλλὰ τούτων

[1] καὶ τὰ παραπλήσια

Taylor. V. Var. Lect. v. 12. ἐπαγγείλασθε, et v. 13. deest μὲν in ed. Tayl.

νέ. Οὐκ εἶπον κ. τ. λ.] Schema notabile, et a multis certatim laudatum, CLIMAX, *quod Græci vocant, Adscensus nominetur a nobis. Malo enim Adscensum, quam Scalam, aut Gradiculos, ut quidam, dicere. Est autem figura perquam decora, et a* Demosthene *commendata: in qua postremum quodque verbum in priore membro aut parte aliqua Elocutionis positum in inferiorem rursus assumtum injicitur: atque ita velut gradibus quibusdam connectitur Oratio, ad hunc modum. Ponam enim ipsum* Demosthenicum *versum:* ET NON DIXI HÆC QUIDEM, NON AUTEM SCRIPSI: NEC SCRIPSI QUIDEM, NON PROFECTUS SUM AUTEM AD LEGATIONEM: NEC PROFECTUS QUIDEM, NON PERSUASI AUTEM THEBANIS. *Hic animadvertis, quanto elatius dicta sint, quam si simpliciter enunciasset:* Et dixi hæc, et scripsi, et in legationem profectus sum, et persuasi Thebanis. *Sic M. Tullius pro Milone:* NEQUE VERO SE POPULO SOLUM, SED ETIAM SENATUI COMMISIT: NEC SENATUI MODO, SED ETIAM PUBLICIS PRÆSIDIIS ET ARMIS: NEQUE HIS TANTUM, SED ETIAM EJUS POTESTATI, CUI SENATUS TOTAM REMP. COMMISIT.—*Egregie autem, et, ut mihi videtur, feliciter Licinius Calvus in Vatinium:* NON ERGO PECUNIARUM MAGIS REPETUNDARUM, QUAM MAJESTATIS: NEQUE MAJESTATIS MAGIS, QUAM PLAUTIÆ LEGIS: NEQUE PLAUTIÆ LEGIS MAGIS, QUAM AMBITUS: NEQUE AMBITUS MAGIS, QUAM OMNIUM LEGUM OMNIA JUDICIA PERIERUNT. Aquila Romanus pag. 21, [p. 181. ed. Ruhnken.] Confer Quintilian. IX. 3. [ibique ad §. 54. Regium et Gesner. Harl.] Demetr. Phaler. §. 284. Hermog. pag. 297. Dionys. Halic. pag. 14. Ed. Huds. Tom. II. In quibus omnibus hoc Comma Demosthenicum aut *vertitur*, aut *illustratur*. Adde Cic. IV. ad Herenn. 25. Taylor.

Βάταλον] Βατταλον Guelph. Sed de his omnibus ago in Vita Auctorum meorum. Idem.

Βάταλον] Hesych. Βάταλος. καταπύγων, καὶ ἀνδρόγυνος. κίναιδος. ἔκλυτος. ubi vide interpretes in exemplo Alberti, et Etymol. M. sub h. v. Demosthenes in pueritia ob mollitiem corporisque infirmitatem Batalus nuncupabatur: Æschines autem in Timarch. pag. 188. ἐξ ἀνανδρίας, ait, τινὸς καὶ κιναιδείας ἐνεγκάμενος τοὔνομα. Plutarchus ignominiosam hujus cognominis originem tom. I. p. cxxxix. tradidit: ἦν δὲ, ait, ὁ Βάταλος, ὡς μὲν ἔνιοι φασὶν, αὐλητὴς τῶν κατεαγότων καὶ δραμάτιον εἰς τοῦτον κωμῳδῶν αὐτὸν Ἀντιφάνης πεποίηκεν. Aliam enarrat Scholiast. Dorvilliani codicis ad Aristoph. Plut. v. 1012. (pag. 361. exempl. Hemsterhus. cujus longam et doctam observationem conferas,) Νίταρος καὶ Βάτος ἄνδρες ἦσαν θηλυπρεπεῖς καὶ ὡραῖοι· παρήμαζεν (Hemsterh. conjicit legendum esse παρείκαζεν vel παρῄκαζεν) οὖν αὐτὴν τούτοις ὑποκοριζόμενος. ἄλλοι καὶ πτάριον καὶ βάτιον φασὶν εἴδη ἀνθέων, ἵνα λέγοι, ὡς ἄνθη με εἶχεν καὶ ἐκολάκευεν. Harl.

Βάταλος] *Effœminatus, cinædus.* Æsch. de f. leg. ἐν παισὶ μὲν γὰρ ὢν, ἐκλήθη δι᾽ αἰσχρουργίαν τινὰ, ἢ κιναιδίαν, Βάταλος. De nominis origine varia divinarunt Harpocration et Plutarchus in Demosthene, quæ non est operæ pretium describere. Stock. v. ult. ἥρωα Tayl.

τινὰ τῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς, Κρεσφόντην ἢ Κρέοντα ἢ ὃν ἐν [1]Κολλυτῷ ποτὲ Οἰνόμαον κακὸς κακῶς ὑποκρινόμενος ἐπέτριψας; Τότε τοίνυν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Παιανιεὺς ἐγὼ Βάταλος Οἰνομάου τοῦ Κοθωκίδου σοῦ πλείονος ἄξιος ὢν ἐφάνην τῇ πατρίδι. σὺ μέν γ' οὐδὲν οὐδαμοῦ χρήσιμος ἦσθα, ἐγὼ δὲ πάντα, ὅσα προσῆκε τὸν ἀγαθὸν πολίτην, ἔπραττον.—Λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

Ἐπὶ ἄρχοντος Ναυσικλέους, φυλῆς πρυτανευούσης Αἰαντίδος, Σκιροφοριῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἶπεν·
289 Ἐπειδὴ Φίλιππος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς ἔν τε τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ παραβαίνων φαίνεται τὰς γεγενημένας αὐτῷ συνθήκας πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον περὶ τῆς εἰρήνης, ὑπεριδὼν τοὺς ὅρκους καὶ τὰ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι νομιζόμενα εἶναι δίκαια, καὶ πόλεις παρῄρηται οὐδὲν [2]αὐτῷ προσηκούσας, τινὰς δὲ καὶ Ἀθηναίων οὔσας δορυαλώτους πεποίηκεν, οὐδὲν προαδικηθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἔν τε τῷ παρόντι [3]ἐπὶ πολὺ προάγει τῇ τε βίᾳ καὶ τῇ ὠμότητι· καὶ γὰρ Ἑλληνίδας πόλεις ἃς μὲν ἐμφρούρους ποιεῖ καὶ τὰς πολιτείας καταλύει, τινὰς δὲ καὶ ἐξανδραποδιζόμενος κατασκάπτει, εἰς ἐνίας δὲ καὶ ἀντὶ Ἑλλήνων βαρβάρους κατοικίζει, ἐπὶ τὰ ἱερὰ καὶ τοὺς τάφους ἐπάγων, οὐδὲν ἀλλότριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου, καὶ τῇ νῦν αὐτῷ παρούσῃ τύχῃ κατακόρως χρώμενος, ἐπιλελησμένος ἑαυτοῦ, ὅτι ἐκ [4]σμικροῦ καὶ τοῦ τυχόντος γέγονεν ἀνελπίστως μέγας, —. Καὶ ἕως μὲν πόλεις ἑώρα παραιρούμενόν [5]αὐτον βαρβάρους καὶ ἰδίας, ὑπελάμβανεν ἔλαττον εἶναι ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων τὸ εἰς [6]αὐτὸν πλημμελεῖσθαι· νῦν δ' ὁρῶν Ἑλληνίδας πόλεις τὰς μὲν ὑβριζομένας, τὰς δ' ἀναστάτους γιγνομένας, δεινὸν ἡγεῖται εἶναι καὶ ἀνάξιον τῆς τῶν προγόνων δόξης τὸ περιορᾷν τοὺς Ἕλληνας καταδουλουμένους. Διὸ δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, εὐξα-

[1] † Κολυττῷ [2] αὑτῷ [3] ἐπιπολὺ [4] † μικροῦ [5] αὑτὸν [6] αὑτὸν

Παραιρεῖται] [Ita Tayl.] Ita noster c. Æschin. π. Παραπρεσβ. pag. 424. 20. R. p. 206. l. 10. Τῶν δ' ἤδη καὶ τὴν ἐλευθερίαν παραιρεῖται. TAYLOR. v. 2. deest κακὸς in ed. Tayl.

Καὶ ἰδίας] Malim aliud. Si enim ejus fuerunt, quomodo intercepit illas? Melanchtho: *Barbara et privata oppida.* Hoc est, nulla cum Græcis societate conjuncta. WOLF.

Ἰδίας] Idem atque αὐτονόμους, *sui juris, nullo fœderis jure cum Græcis sociatas.* Ita sentit Tourrellius. Vertit Etruscus: *Pigliava terre barbare,* e non sue. Lambinus: *Videbat eum urbes barbaras,* quasi peculiares ac proprias, *intercipere.* TAYLOR.

Ἰδίας] *Privatas, proprias* ipsi populo Atheniensi. AUGER.

Οὐκ ἰδίας] Negationem intuli ex Schedis Scrimgeri, qua quo modo carere potuerint interpretes, equidem non satis intelligo. WUNDERL. Adstipulante Harlesio, qui addit: Intelligi ideo etiam possunt urbes in Thracia sitæ, quas Philippus suas esse dicebat, et quæ hucusque a barbaris occupatæ erant; vel intelligo urbes in Macedonia sitas, quæ vero antea in potestate regum Macedoniæ non fuerant.

Ἔλαττον εἶναι ὁ δ. ὁ Ἀθ.] [Ita Tayl.] Melanchtho: *Minus in se delinqui putabat P. A.* Perionius: *Leviora scelera ea, quæ in ipsum admitteret, existimarit.* Meletus: *Judicabat rem leviorem esse, quam ut adversus eum sollicitus esset.* WOLF. *Havea per manco male l' esser offeso da lui:* Ferrus. *Putabat contemnendum esse P. A. si in ipsum aliquid delinqueret:* Anonymus Venetus. *Levius id esse et tolerabilius arbitrabatur, quum ipse in se peccaret:* Lambinus. TAYLOR.

Δέδοκται] Δεδόχθαι arbitror. Vide annotata ad §. θ'. IDEM.

μένους καὶ θύσαντας τοῖς θεοῖς καὶ ἥρωσι τοῖς κατέχουσι τὴν πόλιν καὶ
τὴν χώραν τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐνθυμηθέντας τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς,
διότι περὶ πλείονος ἐποιοῦντο τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν διατηρεῖν ἢ 290
τὴν ἰδίαν πατρίδα, διακοσίας ναῦς καθέλκειν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ τὸν
ναύαρχον ἀναπλεῖν ἐντὸς Πυλῶν, καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τὸν ἵππαρχον
τὰς πεζὰς καὶ τὰς ἱππικὰς δυνάμεις [1]Ἐλευσῖνάδε ἐξάγειν· πέμψαι δὲ καὶ
πρέςβεις πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, πρῶτον δὲ πάντων πρὸς Θηβαίους
διὰ τὸ ἐγγυτάτω εἶναι τὸν Φίλιππον τῆς ἐκείνων χώρας· παρακαλεῖν δ'
αὐτούς, μηδὲν καταπλαγέντας τὸν Φίλιππον ἀντέχεσθαι τῆς ἑαυτῶν καὶ
τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας. καὶ ὅτι ὁ Ἀθηναίων δῆμος, οὐδὲν
μνησικακῶν εἴ τι πρότερον γέγονεν ἀλλότριον ταῖς πόλεσι πρὸς ἀλλήλας,
βοηθήσει καὶ δυνάμεσι καὶ χρήμασι καὶ βέλεσι καὶ ὅπλοις, εἰδὼς [2]ὅτι αὐ-
τοῖς μὲν πρὸς ἀλλήλους διαμφιςβητεῖν περὶ τῆς ἡγεμονίας, οὖσιν Ἕλλησι,
καλόν, ὑπὸ δ' ἀλλοφύλου ἀνθρώπου ἄρχεσθαι καὶ τῆς ἡγεμονίας ἀποστε-
ρεῖσθαι ἀνάξιον εἶναι καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων δόξης καὶ τῆς τῶν προγόνων
ἀρετῆς. ἔτι δ' οὐδ' ἀλλότριον ἡγεῖται εἶναι ὁ Ἀθηναίων δῆμος τὸν Θη-
βαίων δῆμον, οὔτε τῇ συγγενείᾳ οὔτε τῷ ὁμοφύλῳ. ἀναμιμνήσκεται δὲ καὶ
τὰς τῶν προγόνων τῶν ἑαυτοῦ εἰς τοὺς Θηβαίων προγόνους εὐεργεσίας·
καὶ γὰρ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, ἀποστερουμένους ὑπὸ τῶν Πελοποννη-
σίων τῆς πατρῴας ἀρχῆς, κατήγαγον, τοῖς ὅπλοις κρατήσαντες τοὺς
ἀντιβαίνειν πειρωμένους τοῖς Ἡρακλέους ἐγγόνοις, καὶ τὸν Οἰδίπουν καὶ
τοὺς μετ' ἐκείνου ἐκπεσόντας ὑπεδεξάμεθα, καὶ ἕτερα πολλὰ [3]ἡμῖν ὑπάρχει
φιλάνθρωπα καὶ ἔνδοξα πρὸς Θηβαίους. διόπερ οὐδὲ νῦν ἀποστήσεται ὁ 291
Ἀθηναίων δῆμος τῶν Θηβαίοις τε καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν συμφερόντων.
Συνθέσθαι δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ συμμαχίαν, καὶ ἐπιγαμίαν ποιήσασθαι,
καὶ ὅρκους δοῦναι καὶ λαβεῖν. Πρέςβεις Δημοσθένης Δημοσθένους Παια-

[1] Ἐλευσίναδε [2] [ὅτι καὶ] [3] ὑμῖν

Ἐνθυμηθεῖσι] [Ita Tayl.] Ἐνθυμηθέντας Lambin. ἀναμνησθέντας, et ἐνθυμηθείσης alii, juxta istum hominem. Vide, quæ diximus ad initium Orationis Demosthenis π. Παραπρεσβ. Idem.

Καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τὸν ἵππαρχον] Desunt in Lindenb. Cod. Ven. pariter, quasi olim in eo deessent quoque, legit: καὶ τὰς πεζὰς καὶ τὰς ἱππικὰς δυνάμεις Ἐλευσίναδε ἐξάγειν. Idem.

Ὅτι] Ὅτι καὶ, [ita Tayl.] quæ Reiske seclusit, constructionem et sensum turbant. Certe καὶ insititium judico. Wunderl.

Συγγενείᾳ] Εὐγενείᾳ Reg. γ. Quod amplector. Nam illud alterum vix fere distat ab eo, quod sequitur, sc. ὁμοφύλῳ. Et notissimum est, Thebanos cum Atheniensibus de antiquitate generis et nobilitate decertare. Autochthones enim gloriabantur esse et Thebani et Athenienses, ut constat ex Suida, a me emendato ad Leptineam pag. 489. 10. R. p. 42. l. 7. T. Taylor.

Καὶ γὰρ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας] Hoc solos Athenienses facere ausos fuisse, διὰ τὴν ἔμφυτον αὐτοῖς ἐπιείκειαν, scribit Diodorus, IV. 57. Stock.

Ἐγγόνοις] Ἐκγόνοις MSS. Lind. et Reg. ε. Cæterorum enim plerique omnes in hoc Decreto deficiunt. Vide, quæ Nos ad Demosthenem, in Oratione π. παραπρεσβ. §. ιζ'. not. ἐκγον. Taylor.

Καὶ τὸν Οἰδίπουν] Miror hoc commemorari, cum Œdipus probri loco Thebanis objici soleat. Unde Epaminondas illum a Thebanis ejectum, ab Atheniensibus receptum esse, conviciatori respondit. Quid si Scurra quispiam hoc assuit? Wolf. Eadem fere Tourrellius. Cæterum nihil incertius quam universa Œdipi historia, poetarum figmentis mirifice depravata. Nunquam enim eum ex matre liberos suscepisse, re tota statim post nuptias patefacta, haud obscure innuit Homerus, Odyss. Λ. et confirmant Pausanias Bœoticis, et Scholiast. in Euripidis Phœniss. Potuit autem fieri, ut absque ulla ignominia Thebis cederet Œdipus: apud omnes enim gentes antiquas, homicidii, quamvis non sponte facti, reos solum vertere coactos fuisse notissimum est. Tritum quidem hoc fuisse in Thebanos maledictum, neque unius conviciatoris petulantia declarat, neque responsum illud Epaminondæ, qui inepta objicientem hominem suo sibi jugulat: "Sit sane Œdipus patriæ probrum. Atqui probrum illud, a nobis eliminatum, vos excepistis." Stock.

Ὑμῖν] [Ita Tayl.] Ἡμῖν edi solebat, et rectius, ut arbitror. Taylor. v. antepen. deest τοῖς in ed. Tayl.

Πρέσβεις] Et hic non est denarius numerus legatorum. Wolf.

νιεύς, Ὑπερίδης Κλεάνδρου Σφήττιος, Μνησιθείδης Ἀντιφάνους Φρεάρριος, Δημοκράτης Σωφίλου Φλυεύς, Κάλλαισχρος Διοτίμου Κοθωκίδης.

νς΄. Αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγένετο πραγμάτων ἀρχὴ
καὶ κατάστασις πρώτη, τὰ πρὸ τούτων εἰς ἔχθραν καὶ
μῖσος καὶ ἀπιστίαν τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων.
τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον
παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος. Ἦν μὲν τοίνυν τοῦ δι-
καίου πολίτου τότε δεῖξαι πᾶσιν, εἴ τι τούτων εἶχεν ἄμει-
νον, μὴ νῦν ἐπιτιμᾶν. ὁ γὰρ σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης,
ἐν οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἐοικότες, ἐν τούτῳ πλεῖστον ἀλ-
λήλων διαφέρουσιν. ὁ μέν [1] γε πρὸ τῶν πραγμάτων γνώμην
ἀποφαίνεται, καὶ δίδωσιν αὑτὸν ὑπεύθυνον τοῖς πεισθεῖσι,
τῇ τύχῃ, τοῖς καιροῖς, τῷ βουλομένῳ· ὁ δὲ σιγήσας ἡνίκ᾽
ἔδει λέγειν, ἄν τι δύσκολον συμβῇ, τοῦτο βασκαίνει. Ἦν
μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς τοῦ γε φροντίζοντος
ἀνδρὸς τῆς πόλεως καὶ τῶν δικαίων λόγων· ἐγὼ δὲ τοσαύτην
ὑπερβολὴν ποιοῦμαι, ὥστ᾽ ἂν νῦν ἔχῃ τις δεῖξαί τι βέλτιον,
ἢ ὅλως εἴ τι ἄλλο ἐνῆν πλὴν ὧν ἐγὼ προειλόμην, ἀδικεῖν
ὁμολογῶ. εἰ γάρ ἔσθ᾽ ὅ τι τις νῦν ἑώρακεν, ὃ συνήνεγκεν
ἂν τότε πραχθέν, τοῦτ᾽ ἐγώ φημι δεῖν ἐμὲ μὴ λαθεῖν· εἰ
δὲ μήτ᾽ ἔστι μήτ᾽ ἦν μήτ᾽ ἂν εἰπεῖν ἔχοι μηδεὶς μηδέπω καὶ
292 τήμερον, τί τὸν σύμβουλον ἐχρῆν ποιεῖν; οὐ τῶν φαινομένων
καὶ ἐνόντων τὰ κράτιστα ἑλέσθαι; Τοῦτο τοίνυν ἐποίησα
ἐγώ, τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, Αἰσχίνη, τίς ἀγορεύειν
βούλεται, οὐ τίς αἰτιᾶσθαι περὶ τῶν παρεληλυθότων, οὐδὲ τίς ἐγγυᾶσθαι. τὰ μέλλοντ᾽ ἐσε-

[1] † γὰρ

νς΄. Τῶν πόλεων ὑπηγμένων] *Impulsis et productis*, sive *provectis:* ita enim dicitur *ὑπάγω ἀντὶ τοῦ προάγω procedo*. Vid. Comment. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Τοῦτο τὸ ψήφισμα] De numero Oratorio hujus Commatis, et Rhythmo Dactylico, agit Longinus satis liberaliter Cap. 38. Laudat Hermogenes pagg. 259. 299. 372, Demetrius Phaler. §. 287. Confer Clarkium ad Homer. Iliad. B. 537. TAYLOR.

Δικαίου πολίτου] Supra ad Æschinem p. 586. R. p. 441. l. 13. T. IDEM.

Βασκαίνει] Suid. in v. Harpocr. Magister, Ammonius, quorum plerique ad hunc locum respiciunt. Sed Suidas corrigendus est ex Magistro. Βασκαίνω οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ Φθονῶ (ὅπερ πρὸς δοτικὴν συντάσσεται) ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ Μέμφομαι καὶ Διαβάλλω παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὕρηται, καὶ συντάσσεται πρὸς αἰτιατικήν. Vide, quantum hæc præstant iis, quæ Suidas habet, consulto prius hoc Demosthenis loco. IDEM.

Ὑπερβολὴν] Sensus est: *addo hoc ex abundanti, ἐκ περιουσίας*. Supra. §. β΄. MARKLAND.

Ὅ, τις] [Ita Tayl.] Ἔσθ᾽ ὅ, τι τις νῦν ἑώρακεν Aug. Vindob. Alii aliter. Verum utcunque sit, delendum istud inauspicatum Comma ante τις. TAYLOR. v. antep. deest ἐγὼ in ed. Tayl. et v. penult. *αἰτιάσασθαι* leg.

Ἐγγυᾶσθαι] Vocabula ἔγγυος et ἐγγύα diligenter illustrat Salmasius de modo

σθαι. σοῦ δ᾽ ἀφώνου κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καθημένου, ἐγὼ παρελθὼν ἔλεγον. Ἐπειδὴ δ᾽ οὐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον. εἰπέ, τίς ἢ λόγος, ὅντινα ἐχρῆν εὑρεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρων ὑπ᾽ ἐμοῦ παρελείφθη τῇ πόλει; τίς δὲ συμμαχία, τίς πρᾶξις, ἐφ᾽ ἣν μᾶλλον ἔδει με ἀγαγεῖν τουτουσί;

νζ΄. Ἀλλὰ μὴν τὸ μὲν παρεληλυθὸς ἀεὶ παρὰ πᾶσιν ἀφεῖται, καὶ οὐδεὶς περὶ τούτου προτίθησιν οὐδαμοῦ βουλήν· τὸ δὲ μέλλον ἢ τὸ παρὸν τὴν τοῦ συμβούλου τάξιν ἀπαιτεῖ. τότε τοίνυν τὰ μὲν ἤμελλεν, ὡς ἐδόκει, τῶν δεινῶν, τὰ δ᾽ ἤδη παρῆν, ἐν οἷς τὴν προαίρεσίν μου σκόπει τῆς πολιτείας, μὴ τὰ συμβάντα συκοφάντει. τὸ μὲν γὰρ πέρας, ὡς ἂν ὁ δαίμων βουληθῇ, πάντων γίγνεται, ἡ δὲ προαίρεσις αὐτὴ τὴν τοῦ συμβούλου διάνοιαν δηλοῖ. Μὴ δὴ τοῦθ᾽ ὡς ἀδίκημα ἐμὸν θῇς, εἰ κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τὴν μάχην· ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τούτου τέλος ἦν, οὐκ ἐν ἐμοί· ἀλλ᾽ ὡς οὐχ ἅπαντα, ὅσα ἐνῆν κατ᾽ ἀνθρώπινον λογισμόν, εἱλόμην, καὶ δικαίως ταῦτα καὶ ἐπιμελῶς ἔπραξα καὶ φιλοπόνως ὑπὲρ δύναμιν, ἢ ὡς οὐ καλὰ καὶ τῆς πόλεως ἄξια πράγματα ἐνεστησάμην καὶ ἀναγκαῖα, ταῦτά μοι δεῖξον, καὶ τότ᾽ ἤδη κατηγόρει μου. Εἰ δ᾽ ὁ συμβὰς σκηπτὸς μὴ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μείζων γέγονε, τί χρὴ ποιεῖν; Ὥσπερ ἂν εἴ τις ναύκληρον 293
πάντ᾽ ἐπὶ σωτηρίᾳ πράξαντα, καὶ πᾶσι κατασκευάσαντα τὸ πλοῖον, ἀφ᾽ ὧν ὑπελάμβανε σωθήσεσθαι, εἶτα χειμῶνι χρησάμενον, καὶ πονησάντων αὐτῷ τῶν σκευῶν ἢ καὶ συντριβέντων ὅλως, τῆς ναυαγίας αἰτιῷτο. ἀλλ᾽ οὔτ᾽ ἐκυβέρνων τὴν ναῦν, φήσειεν ἄν, ὥσπερ οὐδ᾽ ἐστρατήγουν ἐγώ, οὔτε τῆς τύχης κύριος ἦν, ἀλλ᾽ ἐκείνη τῶν πάντων. Ἀλλ᾽ ἐκεῖνο λογίζου καὶ ὅρα. εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο πρᾶξαι, τί

usurar. cap. 16. Harl.

Εὑρεῖν] Τίς ἢ λόγος, ὅντινα ἐχρῆν ἐρεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρων, ὅστις ὑπ᾽ ἐμοῦ παρελείφθη τῇ πόλει; vid. §. ξβ΄. Markland.

νζ΄. Παρὰ πᾶσιν] Loco quodam communi perite conjungit antecedentia cum iis, quæ porro contra Æschinem dicturus est. Harl.

Προαίρεσιν τῆς πολιτείας] Huc fere spectant verba Libanii Epist. 45. Edit. Wolf. Ἐπεὶ καὶ Δημοσθένην ὁρῶ τὰ ἄριστα προελέσθαι δεικνύντα τῷ μηδὲ τοὺς ἐχθρούς, ἃ προείλετο, συκοφαντεῖν. Taylor. v. præc. ἤμελλεν, et v. 21. σκηπτός, ἢ χειμὼν (quæ Reisk. seclusit), μὴ μ. ὑμῶν, et. v. penult. deest τῶν in ed. Tayl.

Τότ᾽] Ταῦτά μοι δεῖξον, καὶ ταῦτ᾽ ἤδη κατηγόρει μου lege. Taylor.

Χρὴ] L. χρῆν. Iterumque v. 1. pag. seq. sicut legitur v. 6. Markland.

[1] χρὴ προσδοκᾶν, εἰ μηδὲ τούτους ἔσχομεν συμμάχους, ἀλλὰ Φιλίππῳ προσέθεντο, ὑπὲρ οὗ τότ' ἐκεῖνος πάσας ἀφῆκε φωνάς; καὶ εἰ νῦν τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν [2] ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς τῆς μάχης γεγενημένης τοσοῦτος κίνδυνος καὶ φόβος περιέστη τὴν πόλιν, τί ἄν, εἴ [3] που τῆς χώρας ταὐτὸ τοῦτο πάθος συνέβη, προσδοκῆσαι χρῆν; ἆρ' [4] οἶσθα ὅτι νῦν μὲν στῆναι, συνελθεῖν, [5] ἀναπνεῦσαι, πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἔδοσαν τῶν εἰς σωτηρίαν τῇ πόλει· τότε δέ —, [6] οὐκ ἄξιον εἰπεῖν, ἅ γε μηδ' ἐς πεῖραν ἔδωκε θεῶν τινὸς εὔνοια καὶ τὸ προβαλέσθαι τὴν πόλιν ταύτην τὴν συμμαχίαν, ἧς σὺ κατηγορεῖς.

νή. Ἔστι δὲ ταυτὶ πάντα μοι, τὰ πολλά, πρὸς ὑμᾶς, ἄνδρες δικασταί, καὶ τοὺς περιεστηκότας ἔξωθεν καὶ ἀκροωμένους· ἐπεὶ πρός γε τοῦτον αὐτὸν τὸν κατάπτυστον βραχὺς καὶ σαφὴς ἐξήρκει μοι λόγος. Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι πρόδηλα τὰ μέλλοντα Αἰσχίνη μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ' ἐβουλεύεθ' ἡ πόλις περὶ τούτων, τότ' [7] ἔδει προλέγειν· εἰ δὲ μὴ προῄδεις, τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἶ τοῖς ἄλλοις, ὥστε
294 τί μᾶλλον ἐμοῦ σὺ ταῦτα κατηγορεῖς ἢ ἐγὼ σοῦ; Τοσοῦ-

[1] *χρῆν [2] ἀπὸ τῆς ἀττικῆς ὁδὸν [3] που πλησίον τῆς [4] οἴεσθε *ἔτι νῦν ἂν στῆναι [5] † ἀναπνεῦσαι; [6] ἀλλ' οὐκ [7] ἔδει σε προλέγειν

Οἴεσθε] [Ita Tayl.] Οἶσθα Reg. a. et Altemps. ut ad Æschinem spectet, ad quem tota hæc Oratio converti videtur. Taylor.

Ὅτι νῦν ἐνῆν] [Ita Tayl.] V. Var. Lect.

Ὅτι νῦν μὲν στῆναι] Scilicet, προσδοκῆσαι χρῆν. Alii ἐνῆν, alii μὲν ἂν στῆναι, reponunt. Sed bene se habet vulgata: abrupta enim intensioni loquentis aptius concordat. Stock.

Τότε] Cum Aposiopesi, hoc modo: v. 6. νῦν ἐνῆν στῆναι etc. τότε δὲ — ἀλλ' οὐκ ἄξιον εἰπεῖν κ. τ. λ. Scilicet Νῦν, in hoc casu, Τότε, in isto. Νῦν, ut res ceciderunt, Τότε, ut potuissent. Ita §. νθ'. Markland.

Ἅ γε μηδὲ πεῖραν κ. τ. λ.] [Ita Tayl.] Ἅ γε πειρᾶν, ἢ πειρᾶσθαι, ἢ πεῖραν λαβεῖν, non placet. F. ὧν γε μηδὲ πεῖραν ἔδωκε. Vel, ὧν γε μηδὲ πεῖραν λαβεῖν ἔδωκε. Wolf.

Ἅ γε] Ὧν γε. Markland. ὧν ἃ γε Cod. Ven. Nimirum ita solens est iste liber. Utramque lectionem retinere cognoscitur: uti hic fortasse, juxta emendationem viri clarissimi. Interea tamen solerti isti et accuratissimæ disquisitioni Viri istius egregii de νῦν et τότε addam hæc Ulpiani ad locum: Τὸ νῦν ἐνταῦθα τμῆμα χρόνου δηλοῖ, καὶ ἔστιν ἐπὶ παρεληλυθότος. Et similiter judicasse videtur idem Scholiastes infra ad §. νθ'. Taylor.

Ἅ γε μηδὲ πεῖραν ἔδωκε] Ἡ πόλις, nempe. Ἅ γε pro ὧν γε Græca antiptosi: ita mox, §. ξδ'. ἐκ τῶν ἐπιστολῶν—ὧν ἔπεμψε. MSS. plerique εὔνοια habent, in recto casu: et sic admittatur necesse est lectio Wolfiana, τὸ προβαλέσθαι: dei alicujus benevolentia fecit, et obtentus societatis hujus. Stock.

Εὔνοια] Vid. Var. Lect.

Καὶ τὸ προβαλέσθαι τὴν πόλιν ταύτην τὴν συμμαχίαν] Objectu societatis hujus. Verbum verbo: Eo quod Resp. societatem hanc objecit, vel opposuit, Philippo. Wolf.

νή. Ἀγνοίας] Rectius, ut opinor, quam ἀνοίας, quæ videtur fuisse lectio Hermogenis, ubi de Dilemmate agit, pag. 192. Διλήμματόν ἐστι τοιοῦτον—ᾔδεις τὰ μέλλοντα, ἢ οὐκ ᾔδεις; ἐάν τε γὰρ εἴπῃ, ᾔδειν, ἀπαντᾷ, τί οὖν οὐ προέλεγες; ἐάν τε εἴπῃ, οὐκ ᾔδειν, τί οὖν ἡμῶν ὡς εἰδότων κατηγορεῖς; εἰ μὲν γὰρ ᾔδεις, προειπεῖν ὤφειλες· εἰ δὲ οὐκ ᾔδεις, τί τῶν ἄλλων, ὡς μὴ εἰδότων, κατηγορεῖς; τῆς ἀνοίας τῶν μελλόντων κοινῆς οὔσης πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Taylor. v. 15. desideratur μοι in ed. Tayl. V. Var. Lect.

τον γὰρ ἀμείνων ἐγὼ σοῦ πολίτης γέγονα εἰς αὐτὰ ταῦθ' ἃ λέγω — καὶ οὔπω περὶ τῶν ἄλλων διαλέγομαι —, ὅσον ἐγὼ μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν, οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον οὐδ' ὑπολογισάμενος· σὺ δ' οὔθ' ἕτερα εἶπες βελτίω τούτων—οὐ γὰρ ἂν τούτοις ἐχρῶντο — οὔτ' εἰς ταῦτα χρήσιμον οὐδὲν σεαυτὸν παρέσχες, ὅπερ δ' ἂν ὁ φαυλότατος καὶ δυσμενέστατος ἄνθρωπος ποιήσειε τῇ πόλει, τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι· καὶ ἅμα Ἀρίστρατος ἐν Νάξῳ καὶ Ἀριστόλεως ἐν Θάσῳ οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως τοὺς Ἀθηναίων κρίνουσι φίλους, καὶ Ἀθήνησιν Αἰσχίνης Δημοσθένους κατηγορεῖ. Καίτοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο, ἀπολωλέναι μᾶλλον οὗτός ἐστι δίκαιος ἢ κατηγορεῖν ἑτέρου· καὶ ὅτῳ συνενηνόχασιν οἱ αὐτοὶ καιροὶ καὶ τοῖς τῆς πόλεως ἐχθροῖς, οὐκ ἔνι τοῦτον εὔνουν εἶναι τῇ πατρίδι. Δηλοῖς δὲ καὶ ἐξ ὧν ζῇς καὶ ποιεῖς καὶ [1] πολιτεύει καὶ πάλιν οὐ [1] πολιτεύει. Πράττεταί τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρειν; Ἄφωνος Αἰσχίνης. Ἀντέκρουσέ τι καὶ γέγονεν οἷον οὐκ ἔδει; Πάρεστιν Αἰσχίνης· ὥσπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖται.

νθ'. Ἐπειδὴ δὲ πολὺς τοῖς συμβεβηκόσιν ἔγκειται, βούλομαί τι καὶ παράδοξον εἰπεῖν. καί μου, πρὸς Διὸς καὶ

[1] † πολιτεύῃ

Ἐχρῶντο] Nempe οἱ Ἀθηναῖοι. Auger.

Ὅπερ δ' ἂν κ. τ. λ.] *Quod homo nequissimus et reipublicæ inimicissimus fecisset, id tu post eventa fecisse repertus es.* Idem.

Τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι] *Compertus es fecisse*, pro, *Te fecisse constat.* Wolf.

Ἐξήτασαι] Recte notam instituit Wolfius, vertit vero satis infeliciter: *post eventum prodiisti.* Pene tenere visus sum, quid hominem abripuit. Bene Etruscus: *E quel, che un tristo, e nimico huomo alla citta farebbe, sei stato ritrovato far tu ne' casi che sono avvenuti.* Taylor.

Θάσσῳ] [Ita Tayl.] Θάσῳ. Vid. ad Steph. Byzant. Markl. Ἀριστόλαος Tayl.

Καίτοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο] Ἀντὶ τοῦ, ὥστε εὐδοκιμεῖν ἐν τοῖς ἀτυχήμασι. quamvis enim verba hæc ἐνευδοκιμῶ, ἐνεπιορκῶ, ἐναπομένω, ἐναποδημῶ, ἐνεγκάζομαι, et similia, implicitam habent loci certi reique significationem, cum ipsa actione vel passione (quæ quidem significatio interdum non primore attentione se promit legentibus) tamen nonnunquam pro simplicibus ponuntur, licet uberiorem significationem habeant. *Ex edit.* Hervag.

Ῥήγματα] Foesius in Œconom. Hippocratis sub h. v. ῥῆγμα, inquit, *ruptum aut ruptio* dicitur, *unitatis in carne solutio citra vulnerationem tamen*, ut in nervis σπάσμα ex violento ictu, vel gravi casu, vel distentione, vel alia quapiam intensa motione. Galen. libr. Meth. med. cap. I. Harl. v. 16. Δ. δὲ ἐξ Tayl.

Σπάσματα] Laudat hæc Demosthenis nostri Plutarchus de Discrim. Amici et Adul. Οἱ δ' ἀγεννεῖς καὶ ταπεινοὶ τῶν εὐτυχούντων κόλακες, ὥσπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματά φησι Δημοσθένης, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖσθαι. Taylor.

θεῶν, μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ, ἀλλὰ μετ' εὐνοίας, ὃ λέγω, θεωρησάτω. Εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι, καὶ προῄδεσαν ἅπαντες, καὶ σὺ προὔλεγες Αἰσχίνη καὶ διεμαρτύρου βοῶν καὶ κεκραγώς, ὃς
295 οὐδ' ἐφθέγξω, οὐδ' οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων ἦν, εἴπερ ἢ δόξης ἢ προγόνων ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. νῦν μέν [1]γ' ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμάτων, ὃ πᾶσι κοινόν ἐστιν ἀνθρώποις, ὅταν τῷ θεῷ ταῦτα δοκῇ· τότε δ' ἀξιοῦσα προεστάναι τῶν ἄλλων, εἶτ' ἀποστᾶσα τούτου, Φιλίππῳ προδεδωκέναι πάντας ἂν ἔσχεν αἰτίαν. Εἰ γὰρ ταῦτα προεῖτο ἀκονιτί, περὶ ὧν οὐδένα κίνδυνον ὅντιν' οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι, τίς ἂν οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σοῦ; μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεώς γε, μηδ' ἐμοῦ. τίσι δ' ὀφθαλμοῖς πρὸς Διὸς ἑωρῶμεν ἂν τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνουμένους, εἰ τὰ μὲν πράγματα εἰς ὅπερ νυνὶ περιέστη, ἡγεμὼν δὲ καὶ κύριος ᾑρέθη Φίλιππος ἁπάντων, τὸν δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῦτα ἀγῶνα ἕτεροι χωρὶς ἡμῶν ἦσαν πεποιημένοι! καὶ ταῦτα μηδεπώποτε τῆς πόλεως ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀσφάλειαν ἄδοξον μᾶλλον ἢ τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν κίνδυνον ᾑρημένης. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν Ἑλλήνων, τίς δὲ βαρβάρων, ὅτι καὶ παρὰ Θηβαίων καὶ παρὰ τῶν ἔτι τούτων πρότερον ἰσχυρῶν γεγενημένων Λακεδαιμονίων καὶ

[1] † γὰρ

ϑ'. Εἴπερ ἢ δόξης, ἢ προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον] Λόγον ἔχειν, est *rationem habere*, quemadmodum et ὑπολογίζεσθαι, quod idem significat, ut in hac eadem Oratione supra, μηδὲν ὧν ἠδίκησθε, ἐν οἷς ἐπιστεύθητε ὑπολογισάμενοι, id est, *injuriarum præteritarum rationem nullam habentes in his rebus, quæ fidei vestræ permissæ sunt*, hoc est, injurias non reputantes. dicitur et ὑπόλογον ποιεῖσθαι. Et, ἐν μηδενὶ ὑπολόγῳ τίθεσθαι. et, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τίθεσθαι, *floccifacere*. *Ex edit.* HERVAG.

Ἢ προγόνων] Wolfius interpretatur, perinde ac si legisset εἴπερ ἢ δόξης τῶν προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος κ. τ. λ. Quæ lectio mihi semper arridebat. TAYLOR. v. 3. πάντες Tayl.

Ἀκονιτὶ] Sicut ἀναιμωτὶ, ἀνιδρωτί. WOLF.

Ἀκοντί] Aliæ Editiones exhibent ἀκονητί. Sed legendum est ἀκονιτί. Vox est palæstrica, et metaphora ducta a luctatoribus, qui sine pulveris inspersione vincebant, nullo antagonista in medium procedere ausu. PALMER. cf. Dorville ad Charit. p. 33. et Herodian. II. 13. p. 394 sq. ibique Irmisch. tom. II. HARL. v. 11. πρόωιτο et ὀντινοῦν οὐχ Tayl.

Τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σου] [Ita Tayl.] Latentem hujusce commatis sensum aculeumque optime exseruit Budæus. Nimirum schematis illius παρ' ὑπόνοιαν, sæpius antea memorati, novum hoc exemplum est. "Verbum illud acerbum, quod recta ferebatur in Athenienses, Demosthenes in *adversarium* detorsit: εἰ γὰρ ταῦτα πρόοιτο ἀκονιτὶ, &c. τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν—— σου; μὴ γὰρ τῆς πόλεώς γε, μηδ' ἐμοῦ. Quis, inquit, *non despuisset in caput tuum: absit enim, ut id vel in civitatem, vel in me ominari mihi contingat.*" p. 913. STOCK.

Νυνὶ] Non est *Temporis*, sed significat, *in hoc casu, hac suppositione*, i. e. *si temp. sine contentione ulla et pugna projecissemus*. Plane fuisset, εἰς ὅπερ νυνὶ περιέστησεν ἄν. *Si res eo redactæ fuissent, quo*, in hoc casu, *fuissent redactæ*. Vide §. μϛ'. MARKLAND. v. 13. γὰρ τῆς, et v. ult. γενομένων Tayl.

παρ' αὐτοῦ τοῦ Περσῶν βασιλέως μετὰ πολλῆς χάριτος τοῦτ' ἂν ἀσμένως ἐδόθη τῇ πόλει, ὅ τι βούλεται λαβούσῃ καὶ τὰ ἑαυτῆς ἐχούσῃ τὸ κελευόμενον ποιεῖν καὶ ἐᾷν ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προεστάναι. Ἀλλ' οὐκ ἦν ταῦθ' ὡς ἔοικε τοῖς Ἀθηναίοις τοῖς τότε πάτρια οὐδ' ἀνεκτὰ οὐδ' ἔμφυτα, οὐδ' ἠδυνήθη πώποτε τὴν πόλιν οὐδεὶς ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου πεῖσαι τοῖς ἰσχύουσι μέν, μὴ δίκαια δὲ πράττουσι, προσθεμένην ἀσφαλῶς δουλεύειν, ἀλλ' ἀγωνιζομένη περὶ πρωτείων καὶ τιμῆς καὶ δόξης καὶ κινδυνεύουσα πάντα τὸν αἰῶνα διατετέλεκε. Καὶ ταῦθ' οὕτω σεμνὰ καὶ προσή- 298
κοντα τοῖς ὑμετέροις ἤθεσιν ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι, ὥςτε καὶ τῶν προγόνων τοὺς ταῦτα πράξαντας μάλιστ' ἐπαινεῖτε. Εἰκότως. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγάσαιτο τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῆς ἀρετῆς, οἳ καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν εἰς τὰς τριήρεις ἐμβάντες ὑπὲρ τοῦ μὴ τὸ κελευόμενον ποιῆσαι; τὸν μὲν ταῦτα συμβουλεύσαντα Θεμιστοκλέα στρατηγὸν ἑλόμενοι, τὸν δ' ὑπακούειν ἀποφηνάμενον [1] τοῖς ἐπιταττομένοις Κυρσίλον καταλιθώσαντες, οὐ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ ὑμέτεραι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. οὐ γὰρ ἐζήτουν οἱ τότ' Ἀθηναῖοι οὔτε ῥήτορα οὔτε στρατηγόν, δι' ὅτου δουλεύσουσιν εὐτυχῶς· ἀλλ' οὐδὲ ζῆν ἠξίουν, εἰ μὴ μετ' ἐλευθερίας αὐτοῖς ἐξέσται τοῦτο ποιεῖν. ἡγεῖτο γὰρ [2] αὐτῶν

[1] † τοῖς ἐπιταττομένοις ἀποφηνάμενον [2] † αὐτῶν

Τὸ κελευόμενον] Ὑπὲρ τοῦ τὸ κελευόμενον ποιεῖν Lambinus, adductus, ut existimare fas est, iis, quæ leguntur infra. Sed minime est necessaria ista Correctio, neque adjuvant MSti. Hoc alii melius et dilucidius interpretantur, quam noster Wolfius. *Quis Græcorum non novit, quisve Barbarorum, quod et a Thebanis, et ab eis, qui istis antea eo amplius potentes erant, Lacedæmoniis, et ab ipso Rege Persarum, multa cum gratia illud libenter civitati concessum fuisset, ut caperet, quodcumque vellet, et sua retineret, si imperata facere voluisset, ac permisisset, ut alius haberet Græciæ principatum.* Taylor. v. 1. deest αὐτοῦ, et 5. s. Ἀθ. πάτρια, et 5. 9. δόξης κτλ., et v. 10. ὑμετ. in ed. Tayl.

Περὶ τιμῆς] Ita Tayl. Vid. Var. Lect.

Ἐμβάντες] ἐκβάντες Guelph. Vind. Illud, ut arbitror, erat olim ἐσβάντες. Vide, quæ diximus ad Lysiam pag. 103. Not. 20. p. 51. edit. Lond. Taylor. Cf. in Chrest. gr. poet. nostra p. 36. ad v. 9. Harl.

Κυρσίλον] De eo Cic. III. Offic. 11. Canter. VII. Nov. Lect. 4. Harpocr. in v. Taylor.

Κυρσίλον] Cic. Offic. III. 11. *Athenienses* Cyrsilum *quendam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt.* Stock.

Αὐτὸν] F. οὐ μόνον αὐτὸν ὑμεῖς, ἀλλὰ— Markland.

Δι' ὅτου δουλεύσουσιν——ἐξέσται] Ἀντὶ τῶν καὶ δουλεύσουσιν καὶ ἐξέσοιτο. quemadmodum enim optativo indicativi loco utuntur Græci, ita viceversa. Idem inferius §. 4δ'. τοῦ τὴν σιτοπομπείαν ὅπως κομισθήσεται προϊδέσθαι; *non* (oportebat) *providere quomodo frumentum conveheretur?* Per indicativum enim Græci multa dicunt, quæ nos per conjunctivum dicimus. Cujus rei complura exempla vid. in Comment. Budæi. Ex *edit.* Hervag.

ἕκαστος οὐχὶ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεγενῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι. Διαφέρει δὲ τί; [1]Ὅτι ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γεγενῆσθαι νομίζων τὸν τῆς εἱμαρμένης καὶ τὸν αὐτόματον θάνατον [2]περιμενεῖ, ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι ὑπὲρ τοῦ μὴ ταύτην ἐπιδεῖν δουλεύουσαν ἀποθνήσκειν ἐθελήσει, καὶ φοβερωτέρας ἡγήσεται τοῦ θανάτου. [3]τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, ἃς ἐν δουλευούσῃ τῇ πόλει φέρειν ἀνάγκη.

ξ΄. Εἰ μὲν τοίνυν τοῦτ᾽ ἐπεχείρουν λέγειν, ὡς ἄρα ἐγὼ προήγαγον [4]ὑμᾶς ἄξια τῶν προγόνων φρονεῖν, οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειέ μοι. νῦν δ᾽ ἐγὼ μὲν ὑμετέρας τὰς τοιαύτας προαιρέσεις ἀποφαίνω, καὶ δείκνυμι ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ τοῦτ᾽ εἶχε τὸ φρόνημα ἡ πόλις, τῆς μέντοι διακονίας τῆς ἐφ᾽ ἑκάστοις τῶν πεπραγμένων καὶ ἐμαυτῷ μετεῖ-
297 ναί φημι· οὗτος δ᾽ [5]ὁ τῶν ὅλων κατηγορῶν, καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχειν ὡς φόβων καὶ κινδύνων αἰτίῳ τῇ πόλει γεγενημένῳ, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ ἀποστερῆσαι γλίχεται, τὰ δ᾽ εἰς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρόνον ἐγκώμια ὑμῶν ἀφαιρεῖται. [6]εἰ γάρ, ὡς οὐ τὰ βέλτιστα ἐμοῦ πολιτευσαμένου, τουδὶ καταψηφιεῖσθε, ἡμαρτηκέναι δόξετε, οὐ τῇ τῆς τύχης ἀγνωμοσύνῃ τὰ συμβάντα παθεῖν. Ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως [7]ἡμαρτήκατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας

[1] Deest ὅτι. [2] † περιμένει [3] τὰς ὕβρεις καὶ . . . . ἀνάγκη, τοῦ θανάτου. [4] † ἡμᾶς [5] † Deest articulus. [6] *εἰ γὰρ οὐχ, [7] † ἡμάρτετε, ἄνδρες

Διαφέρει δὲ τί] Ecce! Glossa T. Magistri. Τί διαφέρει, κάλλιον λέγει, ἢ τίνι διαφέρει, Καθὰ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου. τί δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἶναι διαφέρει. Profecto aut hic est locus, quem Glossographus ille memoriter citavit, aut nullus per totam hanc Orationem. Vide not. supra, §. ς΄. Taylor.

Αὐτόματον] *Mors naturalis et fatalis, nulla extrinsecus vi coacta*, ut rite interpretatur Gellius XIII. 1. ubi hoc Effatum Demosthenis laudat atque explicat. Idem.

Περιμένει] Lege περιμενεῖ. Markland.

Φοβερωτέρας] Sc. θανάτου. Quæ vox repetenda est ex præcedenti ἀποθνήσκειν. Idem. v. 6. desunt vv. τοῦ θαν. in ed. Tayl. V. Var. Lect.

ξ΄. Εἰς τὸ παρὸν] Omisit Wolfius, quod emphasin habet egregiam. Quanto melius ille, qui ita—*quia præsenti ornamento me cupit expoliare, et a vobis sempiternam laudem auferre?* Taylor.

Γλίχεται] Hesych. sub h. v. Γλίχεται, ait, παίζει. ἐπιθυμεῖ. προθυμεῖται. et Alberti in obs. ad h. l. docet, γλίχεσθαι proprie esse γλίσχρως ἐπιθυμεῖν, *misere cupere, discupere, gestire*; ut monet A. Dounæus Prælect. in Demosth. pag. 169. Harl.

Εἰ γὰρ——καταψηφιεῖσθε] Si mecum junxeris εἰ γὰρ καταψηφιεῖσθε τουδὶ ἐμοῦ ὡς πολιτευσαμένου οὐ τὰ βέλτιστα, nihil est, quod desideres Reiskii ineptam conjecturam εἰ γὰρ οὐχ, ὡς. Τουδὶ ἐμοῦ ad Demosthenem refer, ut οὗτος ἐγὼ et sæpius juncta reperiuntur, et supra §. λ΄. in init. ἐφάνη τοίνυν οὗτος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐγώ. Wunderl.

κίνδυνον ἀράμενοι, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ πολλοὺς ἑτέρους τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας, οὓς ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς ἔθαψεν, Αἰσχίνη, οὐχὶ τοὺς κατορθώσαντας [1] αὔτων οὐδὲ τοὺς κρατήσαντας μόνους. Δικαίως. ὃ μὲν γὰρ ἦν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργον, ἅπασι πέπρακται· τῇ τύχῃ δέ, ἣν ὁ δαίμων ἀπένειμεν ἑκάστοις, ταύτῃ κέχρηνται. Ἔπειτ', ὦ κατάρατε καὶ γραμματοκύφων, σὺ μὲν τῆς παρὰ τουτωνὶ τιμῆς καὶ φιλανθρωπίας ἐμὲ ἀποστερῆσαι βουλόμενος τρόπαια καὶ μάχας καὶ παλαιὰ ἔργα ἔλεγες, ὧν τίνος προσεδεῖτο ὁ παρὼν ἀγὼν οὑτοσί; ἐμὲ δ' ὦ τριταγωνιστά, τὸν περὶ τῶν πρωτείων σύμβουλον τῇ πόλει παριόντα τὸ τίνος φρόνημα λαβόντα ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ βῆμα ἔδει; τὸ τοῦ τούτων ἀνάξια ἐροῦντος; δικαίως μέντ' ἂν ἀπέθανον. [2] ἐπεὶ οὐδ' ὑμᾶς, ἄνδρες 298

[1] † αὐτῶν

[2] † ἔπειτ'.

Οὐ μὰ τοὺς] Stupendum hoc consummatæ Eloquentiæ monumentum omni laude majus haud dubie videretur, nisi præconem invenisset Longinum: ut præstantissimi illius viri commentarium (cap. 16.) evolventi incertum sit, Orator magis Criticusve sit mirandus. STOCK.

Οὓς ἅπαντας κ. τ. λ.] Vide Longin. c. 16. fin. Fabrum et Pearceum ad loc. Quorum ille δημοσίᾳ pro ὁμοίως substituit, τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς pro glossa, vel potius glossæ glossemate, ejicit; denique pro αὐτῶν vocem μόνους subrogari voluit. Non certe omnia hæc necessaria. TAYLOR. Hermog. p. 260. et 424. HARL.

Ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις] Vim ac potestatem hujus commatis fusius pulcreque illustrat Seiler in sua interpretatione hujus orationis pag. 159. et laudat finem Lysianæ orationis funebris. IDEM.

Γραμματοκύφων] Optime exponit Etymolog. M. Γραμματοκύφων, ἀντὶ τοῦ, γραμματεύς· ὅτι οἱ γραμματεῖς προσκεκυφότες γράφουσιν. ἢ ἐν ἀγορᾷ γραμματεύς· ἐπεὶ οἱ ἀγοραῖοι τῷ κύφωνι μαστιγοῦνται. Διὰ τοῦτο δ' αὐτὸν εἶπε καὶ περίτριμμα ἀγορᾶς παρὰ Δημοσθένει. Adde Suid. v. Γραμματοκύφων et Τρόμητος. Vocem hanc insolentiorem expendit et illustrat H. Steph. Thes. L. Gr. T. 1. col. 862. TAYLOR. Recte is fortasse vocem insolentiorem interpretatur. Sed utinam et voce ipsa caruissemus! Utinam, inquam, Orator (si mihi fas sit in Sole, ad summum gloriæ splendorisque culmen provecto, maculas conspicere) hoc saltem loco, si nusquam alibi, conviciis abstinuisset! Indignatur animus, tanto nisu ad fastigium veræ sublimitatis elatus, atque, ut ille ait Longinus, quasi propriæ dignitatis sensu superbiens, ὅταν γαῦρόν τι ἀνάθημα λαμβάνουσα, πληροῦται χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας, indignatur tum maxime animus in *scurram* despicere. STOCK.

Γραμματοκύφων] Γραμματοκύφωνα vocat Æschinem contumeliose, quoniam scriba erat, ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ γράφειν κεκυφότα. *Ex edit.* HERVAG.

Τριταγωνιστὰ] Kuhnius ad Pollac. Onomast. libr. VI. segm. 165. nr. 38. histriones hos tertiarum (partium) homines fuisse, scribit, vilioris conditionis, et tyrannos eosque, qui sceptra tenerent, repræsentasse. Conf. Ascon. ad Cic. Divinat. in Cæcil. c. 15. et Fabric. B. Gr. lib. II. c. 19. de Tragic. v. Æschines, tom. II. p. 281. m. edit. HARL.

Δικαίως μέντ' ἂν ἀπέθανον] *Atqui si hoc commisissem, jure ab ipsis morte affectus fuissem.* μέντ' ἂν autem ex μέντοι καὶ ἂν compositum est. *Ex edit.* HERVAG.

Ἐπεί γε οὐδ' ὑμᾶς] Me non decebat, remp. gerentem, abjecte de ea sentire: nam ne vos quidem pari cum animo

Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τῆς αὐτῆς διανοίας δεῖ τάς τ' ἰδίας δίκας καὶ τὰς δημοσίας κρίνειν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ καθ' ἡμέραν βίου συμβόλαια ἐπὶ τῶν ἰδίων νόμων καὶ ἔργων σκοποῦντας, τὰς δὲ κοινὰς προαιρέσεις εἰς τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα ἀποβλέποντας, καὶ παραλαμβάνειν γ' ἅμα τῇ βακτηρίᾳ καὶ τῷ συμβόλῳ τὸ φρόνημα τὸ τῆς πόλεως νομίζειν ἕκαστον [1] ὑμῶν [δεῖ], ὅταν τὰ δημόσια εἰσίητε κρινοῦντες, εἴπερ ἄξια ἐκείνων πράττειν οἴεσθε χρῆναι.

ξα΄. Ἀλλὰ γὰρ [2] ἐμπεσὼν εἰς τὰ πεπραγμένα τοῖς προγόνοις ὑμῶν ἔστιν ἃ τῶν ψηφισμάτων παρέβην καὶ τῶν πραχθέντων. ἐπανελθεῖν οὖν, ὅθεν εἰς ταῦτ' ἐξέβην, βούλομαι. Ὡς γὰρ ἀφικόμεθα εἰς τὰς Θήβας, κατελαμβάνομεν Φιλίππου καὶ Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παρόντας πρέσβεις, καὶ τοὺς μὲν ἡμετέρους φίλους ἐν φόβῳ, τοὺς δ' ἐκείνου θρασεῖς. Ὅτι δ' οὐ νῦν ταῦτα λέγω τοῦ συμφέροντος ἕνεκα ἐμαυτῷ, λέγε μοι τὴν ἐπιστολήν, ἣν τότ' ἐπέμψαμεν εὐθὺς οἱ πρέσβεις. Καίτοι τοσαύτῃ γ' ὑπερβολῇ συκοφαντίας οὗτος κέχρηται, ὥστ' εἰ μέν τι τῶν δεόντων ἐπράχθη, τὸν καιρόν, οὐκ ἐμέ φησιν

[1] ὑμῶν δεῖ [2] ἐκπεσὼν

caussas privatas atque publicas dijudicatis, &c. Harl. F. ἐπεί. Markland. v. præc. deest τοῦ in ed. Tayl.

Ἐπὶ] An ἀπό? Nisi desit aliquid post ἐπί. Sed vide §. ξή. Vel forte, ἐκ τῶν, ut apud Lysiam Orat. XV. p. 582. ult. Markland. ἀπὸ propter usum loquendi σκοπεῖν τι ἀπό τινος arridet. Sed lectio vulgata non sollicitanda est. σκοπεῖν ἐπί τινος, *rem ad aliquid exigere*, §. ξη΄. *a med.* et ϟα΄. *in init.* quoque eodem sensu legitur. Adde de usu præposit. ἐπὶ §. ζ. *in init.* ι΄. *ante med.* ξϛ΄. Wunderl.

Ἅμα τῇ βακτηρίᾳ καὶ τῷ συμβόλῳ] Symbolum illud, seu Tessera, cujusmodi fuerit, me latet. Aretinus: *Simul cum tabella mentem civitatis induere.* Perionius: *Se pariter cum bacillo et insignibus mentem animumque reip. assumere.* Wolf.

Βακτηρίᾳ—συμβόλῳ] Aristoph. Plut. v. 272. et 277. σχ. ad loc. Idem Ecclesiaz. 296. Valesius ad pag. 265. notarum Maussac. in Harpocr. Poll. VIII. 5. Ulpian. ad hunc locum Auctoris nostri, Pet. Faber Agonist. I. 20. Taylor.

Βακτηρίᾳ—συμβόλῳ] Decem erant Athenis Fora judicialia, quæ decem diversis literis signata sunt, totidemque coloribus in vestibulo distincta. Literis hisce in urnam conjectis, prout quisque hanc aut illam literam sortitus est, ita huic aut illi foro judex traditur. Profecto ei ad tribunal suum præco illius fori virgam dabat, βακτηρίαν, eodem quo forum colore, eademque litera signatam; et simul tabellam, συμβόλον, in qua nomen ipsius, itemque fori, inscriptum erat: hanc autem discessurus tanquam tesseram ostendebat, sine qua mercedem singulis judicibus assignatam, ternos scil. obolos, poscere non licuit. Schol. Aristoph. Plut. Petit. IV. 1. Sigon. l. 3. Stock.

Νομίζειν] Vid. Var. Lect.

Δεῖ] Quod plur. Codd. omittunt, commode possis ex superioribus repetere. cf. §. ϛ΄. similem constructionem. Wunderl. Deest in ed. Tayl. et mox καταλαμβάνομεν leg.

ξά. Ἐμπεσὼν] Reiske ex Aug. sec. ἐκπεσὼν recepit. At ἐμπίπτειν est de hac re legitimum verbum. Vid. §. ιδ΄. Wunderl.

Πραχθέντων] Τῶν τότε πρ. vel τῶν ἐμοὶ πρ. Markland.

Ὡς γὰρ κ. τ. λ.] Laudat Dionys. Halic. ad Amm. §. 11. Quem confer, si lubet. Taylor.

αἴτιον γεγενῆσθαι· τῶν δ' ὡς ἑτέρως συμβάντων ἁπάντων ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν τύχην αἰτίαν εἶναι. καὶ ὡς ἔοικεν, ὁ σύμβουλος καὶ ῥήτωρ ἐγὼ τῶν μὲν ἐκ λόγου καὶ τοῦ βουλεύσασθαι πραχθέντων οὐδενὸς [1] αὔτῳ συναίτιος εἶναι δοκῶ, τῶν δ' ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ κατὰ τὴν στρατηγίαν ἀτυχηθέντων μόνος αἴτιος εἶναι. Πῶς ἂν ὠμότερος συκοφάντης γένοιτ' ἂν ἢ καταρατότερος τούτου; Λέγε τὴν ἐπιστολήν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ. 299

ξβ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσαντο τὴν ἐκκλησίαν, προςῆγον ἐκείνους προτέρους διὰ τὸ τὴν τῶν συμμάχων τάξιν ἐκείνους ἔχειν. Καὶ παρελθόντες ἐδημηγόρουν, πολλὰ μὲν Φίλιππον ἐγκωμιάζοντες, πολλὰ δ' ὑμῶν κατηγοροῦντες, ἅπανθ' ὅσα πώποτ' ἐναντία ἐπράξατε Θηβαίοις ἀναμιμνήσκοντες. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον, ἠξίουν, ὧν μὲν εὖ [2] πεπόνθασιν ὑπὸ Φιλίππου χάριν [3] αὐτοῖς ἀποδοῦναι, ὧν δ' ὑφ' ὑμῶν ἠδίκηνται δίκην λαβεῖν, ὁποτέρως [4] βούλονται, ἢ διιέντας αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς, ἢ [5] συνεμβάλλοντας εἰς τὴν Ἀττικήν. καὶ ἐδείκνυσαν, ὡς ᾤοντο, ἐκ μὲν ὧν αὐτοὶ συνεβούλευον, τὰ ἐκ τῆς Ἀττικῆς βοσκήματα καὶ ἀνδράποδα καὶ τἄλλα ἀγαθὰ εἰς τὴν Βοιωτίαν ἥξοντα, ἐκ δ' ὧν ὑμᾶς ἐρεῖν ἔφασαν, τὰ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ διαρπασθησόμενα ὑπὸ τοῦ πολέμου. καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις, εἰς [6] ταῦτα δὲ πάντα συντείνοντα ἔλεγον. Ἃ δ' ἡμεῖς πρὸς ταῦτ' ἀντείπομεν, τὰ μὲν καθ' ἕκαστα ἐγὼ [7] μὲν ἂν ἀντὶ παντὸς τιμησαίμην εἰπεῖν τοῦ βίου, ὑμᾶς δὲ δέδοικα, μή, παρεληλυθότων τῶν καιρῶν, ὥςπερ ἂν εἰ κατακλυσμὸν ἡγούμενοι

[1] † αὐτῷ [2] † πεπόνθεσαν [3] † αὐτοὺς [4] βούλονται [5] † συνεμβαλόντας
[6] ταῦτα [7] μὲν ἀντὶ παντὸς τιμησαίμην ἂν εἰπεῖν

ξβ'. Ἐκείνους] Vid. Var. Lect.

Ἐκείνους] Nempe, alios legatos qui erant socii Thebanorum. Auger.

Τὸ δὲ οὖν κεφάλαιον] Id est, *summa autem hæc est*, vel, *quod autem summatim dici potest, ut ad summam autem dicam.* κεφάλαιον pro *firmamento* et *capite causæ* ponitur. et quod Latine *in summa*, et *ad summam* dicimus, Græci ἐν κεφαλαίῳ, ἐπὶ δὲ κεφαλαίῳ, κεφαλαίῳ, τὸ δὲ κεφάλαιον dicunt. *Ex edit.* Hervag.

Αὐτοῖς] [Ita Tayl.] Αὐτοὺς potius cum Cod. Regio ε. Altemps. et Editione præstantissima Feliciani. Taylor.

Ἀντὶ παντὸς ἂν—τοῦ βίου] [Ita Tayl.] *Præ omnibus facultatibus*, ut recte Lambinus. Cujus quidem significati multa reperies exempla apud Steph. Th. Gr. I. 736. Pollux, IX. §. 33. inter nomina quæ de Publicano honorifice prædicaveris, τὸ, κρείττων τοῦ βίου annumerat, id est, *opibus invictus, qui lucrum non amat*, quomodo rite inibi interpretatur Kuhnius. Stock. v. 3. βουλεύσασθαι, et v. 10. τάξιν ἔχ., et v. 13, καὶ ἅπαν., et v. 16. ὑμῶν, et v. 17. ὑμᾶς, et v. ult. ἀντείπομεν κ. γεγ. τῶν πρ. ἐγ. Tayl.

γεγενῆσθαι τῶν πραγμάτων, μάταιον ὄχλον τοὺς περὶ τούτων λόγους νομίσητε· ἃ δ᾽ οὖν ἐπείσαμεν ἡμεῖς καὶ ἃ [1]ἡμῖν ἀπεκρίναντο, ἀκούσατε. Λέγε τουτὶ λαβών.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΘΗΒΑΙΩΝ.

ξγ΄. [2]Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἐκάλουν ὑμᾶς καὶ μετεπέμποντο. [3]ἐξῆτε, ἐβοηθεῖτε, ἵνα [4]τἀν μέσῳ παραλείπω, οὕτως οἰκείως ὑμᾶς ἐδέχοντο, ὥστ᾽ ἔξω τῶν ὁπλιτῶν καὶ
300 τῶν ἱππέων ὄντων, εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὸ ἄστυ δέχεσθαι τὴν στρατιὰν ἐπὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὰ τιμιώτατα. Καίτοι τρία ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πᾶσιν ἀνθρώποις ἔδειξαν ἐγκώμια Θηβαῖοι καθ᾽ ὑμῶν τὰ κάλλιστα, ἓν μὲν ἀνδρίας, ἕτερον δὲ δικαιοσύνης, τρίτον δὲ σωφροσύνης. καὶ γὰρ τὸν ἀγῶνα μεθ᾽ ὑμῶν μᾶλλον ἢ πρὸς ὑμᾶς ἑλόμενοι ποιήσασθαι, καὶ ἀμείνους εἶναι καὶ δικαιότερα ἀξιοῦν ὑμᾶς ἔκριναν Φιλίππου· καὶ τὰ παρ᾽ [5]αὐτοῖς τε καὶ παρὰ πᾶσιν ἐν πλείστῃ φυλακῇ, παῖδας καὶ γυναῖκας ἐφ᾽ ὑμῖν ποιήσαντες, σωφροσύνης πίστιν περὶ ὑμῶν ἔχοντες ἔδειξαν. Ἐν οἷς ἅπασιν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατά γ᾽ [6]ὑμᾶς ὀρθῶς ἐφάνησαν ἐγνωκότες. οὔτε γάρ, εἰς τὴν πόλιν εἰσελθόντος τοῦ στρατοπέδου, οὐδεὶς οὐδὲν οὐδ᾽ ἀδίκως ὑμῖν ἐνεκάλεσεν· οὕτω σώφρονας παρέσχεσθε ὑμᾶς αὐτούς· δίς τε [7]παραταξάμενοι τὰς πρώτας μάχας, τήν τ᾽ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ

[1] ὑμῖν [2] Μεταταῦτα [3] ἐξήειτε [4] τὰν [5] αὐτοῖς δὲ καὶ τὰ παρὰ [6] * ὑμῶν [7] † συμπαραταξάμενοι

Ὑμῖν ἀπεκρ.] Ita Tayl. Vid. Var. Lect.

ξγ΄. Ἐξῆτε] Ἀντὶ τοῦ, ἐξήειτε, παρὰ τὸ Ἔξειμι, τὸ Ἐξέρχομαι. WOLF. Vid. Var. Lect.

Τῶν ὁπλιτῶν] *Peditibus et equitibus*, nempe Thebanorum. AUGER.

Ὄντων] Latet hic aliquid, quod turbat sententiam. *Che essendo fuori* i lor *cavalli, nondimeno nelle case, i dentro la città ricevettero il nostro esercito:* Versio Italica. TAYLOR.

Ἱππέων ὄντων] F. deest aliquid. MARKLAND.

Καθ᾽ ὑμῶν] Vide Not. ad Æschin. 439. R. 384. 2. T. περὶ ὑμῶν Reg. 1. Guelph. Vind. ὑπὲρ ζ. TAYLOR.

Σωφροσύνης] *Temperantiæ*. V. cum Harl. Xenoph. M. S. IV. 5. 7. ibique Ernest. et Schneider. in argumento. v. 15. ἐκρ. ἢ Φίλιππον, κ. τ. π. αὐτοῖς, καὶ τὰ παρὰ π. δὲ ἐν πλ. Tayl.

Πᾶσι δὲ] Reiske Codd. nonnull. secutus δὲ post αὐτοῖς collocaverat, sed ipse in Annotat. hoc factum improbavit. Recte καὶ-δὲ *sed et, quid? quod*. Demosth. in Mid. §. 9. *a med.* ἐγὼ δὲ ἓν μὲν ἐκεῖνο εὖ οἶδα, καὶ ὑμᾶς δὲ εἰδέναι χρὴ, quo loco recte editorem novissimum δὲ *etiam* reddidisse dubitem. Adde Xenoph. Anab. I. 1. 2. WUNDERL.

Ὑμᾶς] Reiske e conj. ὑμῶν. Nos vulgatam interpretamur: *ex vestro quidem ingenio recte judicasse apparuit*. IDEM.

Τὴν ἐπὶ — χειμερινὴν] [Ita Tayl.] Diodorus unam illam pugnam narrat, qua Græcorum opes conciderunt. Sed res gestæ illorum temporum utique notiores Demostheni fuerunt, videnturque hæ di-

τὴν χειμερινὴν, οὐκ ἀμέμπτους μόνον ὑμᾶς αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ θαυμαστοὺς ἐδείξατε, τῷ κόσμῳ, ταῖς παρασκευαῖς, τῇ προθυμίᾳ. ἐφ᾽ οἷς παρὰ μὲν τῶν ἄλλων ὑμῖν ἐγίγνοντο ἔπαινοι, παρὰ δ᾽ ὑμῶν θυσίαι καὶ πομπαὶ τοῖς θεοῖς. Καὶ ἔγωγ᾽ ἡδέως ἂν ἐροίμην Αἰσχίνην· ὅτε ταῦτ᾽ ἐπράττετε, καὶ ζήλου καὶ χαρᾶς καὶ ἐπαίνων ἦν ἡ πόλις μεστὴ, πότερον συνέθυε καὶ συνευφραίνετο τοῖς πολλοῖς, ἢ λυπούμενος καὶ στένων καὶ δυσμεναίνων ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀγαθοῖς οἴκοι καθῆτο; Εἰ μὲν γὰρ παρῆν καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξητάζετο, πῶς οὐ δεινὰ ποιεῖ, μᾶλλον δ᾽ οὐδ᾽ ὅσια, εἰ ὧν

micationes potius, quam justa prœlia fuisse. Fluvius vero ille, sive Cephissus, sive Hæmon, sive Thermodon fuerit, sive quis alius, nostra nihil refert. Wolf.

Ibid. Non potui melius de Demosthene mereri, quam si verba optimi Corsinii Fast. Attic. Dissert. III. §. 23. describerem. "De priori quidem pugna, quæ *ad flumen* contigisse dicitur, nihil hic dissero, quippe quæ facile prope Cephissum, qui Elateam, Orchomenum, et Chæroneam ipsam, interjectosque Phocidis Bœotiæque campos alluebat, committi potuerit. Quid vero de posteriore pugna suspicari, vel divinare quis poterit, quæ *hyberna* vocatur, cum tamen illa, inito jam Atheniensium cum Thebanis fœdere, atque ante Chæronensem cladem, adeoque Hecatombæone mense, vel ipsa æstate jam adulta, commissa fuerit? Mihi certe suspicio suboritur, Demosthenis textum depravatum esse, neque tamen facile dixerim, qua ratione ille corrigi, sanarique debeat. Id unum observo, quod in Phocidis, Bœotiæque finibus, inter Elateam, Phocensium urbem, quæ jampridem a Philippo occupata fuerat, et Chæroneam Bœotiæ civitatem, quam postremo Philippus ingenti Græcorum clade celebrem reddidit, Orchomenus urbs reperitur, atque exinde XX stadiorum intervallo, Aspledon, sive Spledon, Homero Iliad. II. v. 18. Pausaniæ l. 10. cæterisque Geographis memorata. De Splendone vero sic Strabo: Εἶτ᾽ Εὐδείελος μετωνομάσθη καὶ αὐτὴ καὶ ἡ χώρα, ἰδίωμά τι τάχα προσφερομένη ἐκ τοῦ δειλινοῦ κλίματος, εὐδιεινὸν τοῖς κατοικοῦσι, καὶ μάλιστα τὸ εὐχείμερον. l. 9. Vide Eustath. ad Iliad. B. v. 19. Quid ergo si Splendonem illam, non Εὐδείελον solum, sed etiam, Εὐχειμερινὴν vocatam esse quis dixerit, aut Εὐχειμερινῆς nomine urbem illam, finitimamque regionem a Demosthene hic indicatam esse conjiciat, ut ostenderet Athenienses Philippo ex Elateæ finibus in Bœotiam vel Chæroneam properanti primo prope Cephissum amnem, aut Melanem, qui Splendonem alluebat, deinde vero prope Splendonem ipsam, aut Orchomenum, acriter restitisse, quamvis postremo apud Chæroneam profligati illi fuerint? Si ejusmodi conjecturæ locus superesit, fortassis Demosthenes scripserat καὶ τὴν περὶ τὴν Εὐχειμερινὴν, *et altero circa Euchemerinen conflictu*; atque ipsa articuli iteratio imperitum librarium impulit, ut καὶ τὴν χειμερινὴν, nullo, ut opinor, sensu nobis obtruderet. Sed hæc divinando solum hic protuli." Hæc ille Vir præstantissimus. Quod si Hyems una intercesserit inter fœdus cum Thebanis initum, et pugnam ad Chæroneam, quidni recepta lectio confirmaretur? Quod tamen fieri non potuit, si mense Scirrhophorione, (aut Hecatombæone demum) icerint istud fœdus, et Metagitnione proxime sequenti, pugnaverint. Taylor.

Ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ] Cephissum fl. intelligunt plerique: pugna autem posterior, χειμερινὴ, *hyeme* illa commissa est, quæ inter fœdus cum Thebanis initum et prælium Chæronense intercessit. Supra not. ad §. 51. ad fin. Stock.

Δυσμεναίνων] Παρὰ τὸ δυσμενής. Homerus δυσμενέαινεν κατ᾽ ἐπένθεσιν τοῦ ε. facit. Wolf. Loca Homeri sunt in Odyss. B. 73. Y. 314. Harl.

Καθῆτο] Καθῆστο Reg. a. s. Vide T. Magistr. supra a me adductum, ad §. 6. Hunc locum etiam laudat idem Lexicographus v. Ζηλῶ. Taylor. v. 5. ἐπράττετο Tayl.

Πῶς οὐ δεινὰ ποιεῖ, μᾶλλον δ᾽ οὐδ᾽ ὅσια] Id est, *qui fieri potest, ut non ipse indigno facto se alliget, atque adeo nefario?* ἀνόσιον enim cum dicebant, et οὐχ ὅσιον, significabant *impium*, *nefarium*, *scelestum*, sicut contra ὅσιον sanctum, ἁγνὸν, καὶ εὐαγῆ, καὶ καθαρὸν, *innocentem*, *et nullo scelere contaminatum*. *Ex edit.* Hervag.

ὡς ἀρίστων ὄντων αὐτὸς τοὺς θεοὺς ἐποιήσατο μάρτυρας,
301 ταῦθ' ὡς οὐκ ἄξια νῦν ὑμᾶς ἀξιοῖ ψηφίσασθαι τοὺς ὀμωμοκότας τοὺς θεούς; εἰ δὲ μὴ παρῆν, πῶς οὐκ ἀπολωλέναι πολλάκις ἐστὶ δίκαιος, εἰ ἐφ' οἷς ἔχαιρον οἱ ἄλλοι, ταῦτ' ἐλυπεῖτο ὁρῶν; Λέγε δὴ καὶ ταῦτα τὰ ψηφίσματά μοι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΘΥΣΙΩΝ.

ξδ'. [1] Οὔκουν ἡμεῖς μὲν ἐν θυσίαις ἦμεν τότε, Θηβαῖοι δ' ἐν τῷ δι' ἡμᾶς σεσῶσθαι νομίζειν, καὶ περιειστήκει τοῖς βοηθείας δεήσεσθαι δοκοῦσιν ἀφ' ὧν ἔπραττον οὗτοι, αὐτοὺς βοηθεῖν ἑτέροις ἐξ ὧν [2] ἐπείσθητ' ἐμοί. Ἀλλὰ μὴν οἵας τότ' ἠφίει φωνὰς ὁ Φίλιππος καὶ ἐν οἵαις ἦν ταραχαῖς ἐπὶ τούτοις, ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν ἐκείνου μαθήσεσθε, ὧν εἰς Πελοπόννησον ἔπεμψε. Καί μοι λέγε ταύτας λαβών, ἵν' εἰδῆτε, ἡ ἐμὴ συνέχεια καὶ πλάνοι καὶ ταλαιπωρίαι καὶ τὰ πολλὰ ψηφίσματα, ἃ νῦν οὗτος διέσυρε, τί ἀπειργάσατο. Καίτοι πολλοὶ παρ' ὑμῖν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γεγόνασι ῥήτορες ἔνδοξοι καὶ μεγάλοι πρὸ ἐμοῦ, Καλλίστρατος ἐκεῖνος, Ἀριστοφῶν, Κέφαλος, Θρασύβουλος, ἕτεροι μυρίοι· ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς πώποτε τούτων [3] διὰ παντὸς ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς οὐδὲν τῇ πόλει, ἀλλ' ὁ μὲν γράφων οὐκ ἂν ἐπρέσβευσεν, ὁ δὲ πρεσβεύων οὐκ ἂν ἔγραψεν. ὑπελείπετο γὰρ [4] αὑτῶν ἕκαστος ἑαυτῷ ἅμα μὲν ῥᾳστώνην,

[1] † Οὐκοῦν [2] † ἐπείσθητέ μοι [3] † διαπαντὸς [4] † αὐτῶν

Αὐτοὺς τοὺς θεοὺς] Αὐτοὺς restitui, ejecto αὐτὸς, quod Reiske e Codd. nonn. prætulerat. Vide opposita αὐτοὺς τοὺς θεοὺς— ὑμᾶς. Wunderl. v. 2. ἄριστα pro ἄξια Tayl.

ξδ'. Οὐκοῦν ἡμεῖς κ. τ. λ.] *Proinde nos tum in sacrificiis eramus toti atque in supplicationibus. Thebani autem in eo, ut sese a vobis servatos ducerent et agnoscerent. adeoque res in contrarium circumactæ sunt, ut qui ex istorum rebus gestis eo redacti erant, alieni ut præsidii egentes esse viderentur, iidem ipsi ut aliis suppetias ultro mitterent, ex quo utique auscultare consiliis meis cœpistis.* Ubi observandum quod ἀφ' ὧν ἔπραττον οὗτοι dixit, idem esse quod διὰ τὰ τούτοις πεπραγμένα. Et, ἐξ ὧν ἐπείσθητέ μοι, τὸ, τούτων ἕνεκα ὧν τυγχάνετέ μοι πεπεισμένοι. *Ex edit.* Hervag.

Θηβαῖοι κ. τ. λ.] Θηβαῖοι δὲ ἦσαν ἐν τῷ νομίζειν, σεσῶσθαι (Latine ἑαυτοὺς addendum) δι' ἡμᾶς, καὶ περιειστήκει τοῖς δοκοῦσι δεήσεσθαι βοηθείας. διὰ τί; ἀφ' ὧν ἔπραττον οὗτοι, S. οἱ προδόται. τὸ τί; αὐτοῖς βοηθεῖν ἑτέροις. ὅπως αὐτοὶ βοηθῶσιν ἑτέροις, S. τοῖς Θηβαίοις. Wolf.

Ὅτι ἡ ἐμὴ] [Ita Tayl.] F. ὅ, τι, et delendum τί in v. seq. Markland. v. 9. αὐτοῖς, et v. 16. ἡμῖν, et v. 19. τούτων πώποτε Tayl.

Πλάνη] [Ita Tayl.] *Discursus. Concursatio.* Erudite H. Steph. Thes. L. Gr. Tom. III. col. 339. Nugivendolum hic habemus Scholiasten. Taylor.

Εἰς οὐδὲν] An εἰς ὅλον? Harl.

Ὑπελείπετο κ.τ.λ.] *Relinquebat sibi unusquisque simul fungendi officii facilitatem, simul si quid secus accidisset, criminis relationem.* ἀναφορὰ *relatio criminis est, et* ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν ἐπ' ἄλλον, *referre et rejicere.*

ἅμα δ' εἴ τι [1] γένοιτο ἀναφοράν. Τί οὖν; εἴποι τις ἄν, σὺ τοσοῦτον [2] ὑπερῆρας ῥώμῃ καὶ τόλμῃ τοὺς ἄλλους, ὥστε πάντα ποιεῖν αὐτός; Οὐ λέγω ταῦτα, ἀλλ' οὕτως ἐπεπείσμην μέγαν εἶναι τὸν κατειληφότα κίνδυνον τὴν πόλιν, ὥστ' οὐκ ἐδόκει μοι [3] ὥραν οὐδὲ πρόνοιαν
οὐδεμίαν τῆς ἰδίας ἀσφαλείας διδόναι, ἀλλ' ἀγαπητὸν εἶναι, 302
εἰ μηδὲν παραλείπων τις ἃ δεῖ πράξειεν. ἐπεπείσμην δ' ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, τυχὸν μὲν ἀναισθητῶν, ὅμως δ' ἐπεπείσμην, μήτε γράφοντ' ἂν ἐμοῦ γράψαι βέλτιον μηδένα, μήτε πράττοντα πρᾶξαι, μήτε πρεσβεύοντα πρεσβεῦσαι προθυμότερον [4] μηδὲ δικαιότερον. διὰ ταῦτ' ἐν ἅπασιν ἐμαυτὸν ἔταττον. Λέγε δὴ τὰς ἐπιστολὰς [5] τὰς τοῦ Φιλίππου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Εἰς ταῦτα κατέστησε Φίλιππον ἡ ἐμὴ πολιτεία, Αἰσχίνη· ταύτην τὴν φωνὴν ἐκεῖνος ἀφῆκε δι' ἐμέ, πολλοὺς καὶ θρασεῖς τὰ πρὸ τούτων τῇ πόλει ἐπαιρόμενος λόγους.

[1] † γίγνοιτο [2] ὑπερῆρας τοὺς ἄλλους ῥώμῃ καὶ τόλμῃ [3] χώραν οὐδὲ *προνοίας [4] † μήτε [5] † Desunt articuli.

crimen in alium, ut solent qui excusant. Aliter tamen accipitur paulo inferius, ὅτι τὸ μὲν ἔστ' ἀνενεγκεῖν ἐπ' ἐκείνους καὶ τὰς τῶν δικαστηρίων γνώσεις, καὶ τὸ, τοῦτον αὐτὸν ἐκεῖνον μὴ κατηγορηκέναι, τῶν ταῦτα γραψάντων ἅπερ οὗτος νυνὶ, καὶ τὸ, τοὺς νόμους μηκέτι ἐᾶν περὶ τῶν οὕτω πραχθέντων κατηγορεῖν, nempe quod huic adversus illos, et adversus judiciorum cognitiones recusare criminationem multipliciter licet. Primum enim dicet præjudicia in illorum absolutione facta, deinde quod huic non licet accusare Ctesiphontem, qui prius illis negotium nullum exhibuerit, qui eadem tum tulerunt, quæ hic nunc tulit, et quod legibus non liceat jam hujuscemodi res criminari. hic ἀναφέρειν pro *recusare* ponitur, hoc est, exceptione crimen summovere et rejicere. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀναφορὰν] Μετάθεσιν τῆς ἀληθείας. σχ. Vide Harpocrat. Suid. in v. Vales. ad Harpocr. pag. 20. et Æschin. pag. 277. 4. R. 275. l. ult. T. TAYLOR.

Ἀναφορὰν] Vox forensis. Actio subsidiaria, qua quis crimen sibi illatum in alium rejicit. *Harpoc.* Vel exponi possit simpliciter, *recursus, receptaculum.* Æsch. de fals. leg. νῦν δὲ αὐτοῖς μὲν κατέλιπεν τὴν εἰς τὸ ἀφανὲς ἀναφορὰν, *nunc autem sibi reliquit P. Aths. in latendi facultate recessum.* Vid. Polluc. VI. 184. STOCK.

Χώραν] [Ita Tayl.] Omnino ὥραν, ut olim correxeram. Præsto sunt MSS. Feliciani. Guelph. Vindob. et Reg. α. TAYLOR.

Πρόνοιαν] Non necessario Reiske emendationem προνοίας intulit, quam et constructio verborum respuere videtur. WUNDERL.

Προθυμότερον] F. γράφοντα—γράψαι βέλτιον—μήτε πράττοντά τι πρᾶξαι προθυμότερον, μήτε πρεσβεύοντα πρεσβεῦσαι δικαιότερον. Jam omnia pariter procedunt. Et multa sunt, quæ hanc correctionem suadent. TAYLOR. v. 10. πρ. τι πρᾶξ. Tayl.

Τὰς τοῦ] Optimorum Codd. auctoritate et Græcæ linguæ ratione postulantibus, addidi. WUNDERL.

Τῇ πόλει ἐπαιρόμενος λόγους] Κατὰ τῆς πόλεως ἐπηρμένως λαλήσας. Aretinus: *Contra urbem minitatus.* Perionius: *Verba audaciæ arrogantiæque plena jactare solitus.* Meletus: *Cum antea semper multa et superba verba contra hanc civitatem efferret.* Melanchtho: *Cum antea superba multa huic civitati minitatus esset.* WOLF.

Ἐπαιρόμενος] Ulpianus per ἐπαίρων exponit. Vid. Harpocr. et Suid. de hoc

Ἀνθ᾽ ὧν δικαίως ἐστεφανούμην ὑπὸ τουτωνί, καὶ σὺ παρὼν οὐκ ἀντέλεγες, ὁ δὲ γραψάμενος Διώνδας τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐκ ἔλαβε. Καί μοι λέγε ταῦτα τὰ ψηφίσματα, τὰ τότε μὲν ἀποπεφευγότα, ὑπὸ τούτου δ᾽ οὐδὲ γραφέντα.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

ξε΄. Ταυτὶ τὰ ψηφίσματα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτὰς συλλαβὰς καὶ [1]ταὐτὰ ῥήματα ἔχει, ἅπερ πρότερον μὲν Ἀριστόνικος, νῦν δὲ Κτησιφῶν γέγραφεν οὑτοσί· καὶ ταῦτ᾽ Αἰσχίνης οὔτ᾽ ἐδίωξεν αὐτός, οὔτε τῷ γραψαμένῳ συγκατηγόρησε. Καίτοι τότε τὸν Δημομέλην τὸν ταῦτα γράφοντα καὶ τὸν Ὑπερίδην, εἴπερ ἀληθῆ μου νῦν κατηγορεῖ, μᾶλλον ἂν εἰκότως ἢ τόνδ᾽ ἐδίωκε. [2]Διὰ τί; Ὅτι τῷ μὲν ἔστ᾽ ἀνενεγκεῖν ἐπ᾽ ἐκείνους καὶ τὰς τῶν δικαστηρίων γνώσεις καὶ τὸ τοῦτον αὐτὸν ἐκείνων μὴ
303 κατηγορηκέναι ταὐτὰ γραψάντων, ἅπερ οὗτος νυνί, καὶ τὸ τοὺς νόμους μηκέτ᾽ ἐᾶν περὶ τῶν οὕτω πραχθέντων κατηγορεῖν, καὶ πολλὰ ἕτερα· τότε δ᾽ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἂν ἐκρίνετο ἐφ᾽ ἑαυτοῦ, πρίν τι τούτων προλαβεῖν.

[1] † τὰ αὐτὰ

[2] † διατί;

loco Demosthenis, Meurs. III. Attic. Lect. 18. Taylor.

Ὁ δὲ γραψάμενος Διώνδας] De hoc et Plutarchus in *vita* minore Demosthenis, ὑπωμόσατο Διώνδας. Wolf.

Ψηφίσματα—γραφέντα] Κατηγορηθέντα explicat σχ. Recte. atque id eo libentius annoto, quoniam mox v. 12. sequitur γράφοντα τὰ ψηφίσματα in sensu paulo alieniore. Et potius οὐ γραφέντα, uti Harl. et s. Taylor.

ξέ. Ὑπερίδην] Cf. Ruhnken. ad Rutil. p. 64. et LXIX. Harl.

Τῷ μὲν] i. e. Ctesiphonti. Taylor. Vid. Var. Lect.

Ἐκείνων] [Ita Tayl.] Ἐκείνων legit Ulpianus, sed non eadem felicitate interpretatur, sc. τῶν ψηφισμάτων. ἐκείνων pariter Aug. Ital. Harl. Vindob. cum Edit. Luteciana. Verum non est *accusare decreta, sed eos, qui tulerunt*, ut recte Wolfius vertit: et ut recte alii: *non haver costui accusati* quelli che haveano scritto *il medesimo che costui hora*. Taylor. mox ταῦτα Tayl.

Τότε δ᾽ αὐτὸ] F. τότε δ᾽ αὖ τὸ πρᾶγμα. *Tum vero vicissim.* Locutio est pura puta Græcanica. Vide ad Æschin. 546. pen. R. 426. 6. T. Taylor.

Ἂν ἐκρίνετο——πρίν τι] Subaudi δικαστὰς, *priusquam* judices *aliquid horum præciperent*, i.e. præjudicatum acciperent. Auger.

Ἀνεκρίνετο] [Ita Tayl.] Reiskius, qui Marklandum ob particulam ἂν illatam ad §. λ΄. acerbius taxavit, ipse eam huic loco male intulisse censendus est. Nam Τότε δ᾽ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀνεκρίνετο ἐφ᾽ ἑαυτοῦ, πρίν τι τούτων προλαβεῖν, ubi ἂν ἐκρίνετο de conjectura ille reposuit, εἰ μ᾽ ἐδίωκε Αἰσχίνης ex contextu supplendum, et res ipsa, nulla conditione adjecta, æque pro certa accipienda est, ut verba, quæ sequuntur Ἀλλ᾽ οὐκ ἦν τότε—οὐκ ἦν τότε ταῦτα. Deterrere Reiskium debebant loca, ut §. νθ΄. Εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι—οὐδ᾽ οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων ἦν, εἴπερ ἢ δόξης, ἢ προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. et §. νη΄. Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι πρόδηλα τὰ μέλλοντα, Αἰσχίνη, μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ᾽ ἐβουλεύεθ᾽ ἡ πόλις περὶ τούτων, τότ᾽ ἔδει σε προλέγειν. §. ο΄. Μετὰ γὰρ τὴν μάχην εὐθὺς ὁ δῆμος—ἡνίκ᾽ οὐδὲ ἀγνωμονῆσαί τι θαυμαστὸν ἦν τοὺς πολ-

ξϛʹ. Ἀλλ᾽ οὐκ ἦν οἶμαι τότε, ἃ νυνὶ ποιεῖ, ἐκ παλαιῶν χρόνων καὶ ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξαντα, ἃ μήτε προῄδει μηδεὶς μήτ᾽ ἂν ᾠήθη τήμερον ῥηθῆναι, διαβάλλειν, καὶ μετενεγκόντα τοὺς χρόνους, καὶ προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθέντα τοῖς πεπραγμένοις, δοκεῖν τι λέγειν. οὐκ ἦν τότε ταῦτα, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας, ἐγγὺς τῶν ἔργων, ἔτι μεμνημένων ὑμῶν καὶ μόνον οὐκ ἐν ταῖς χερσὶν ἕκαστα ἐχόντων, πάντες ἐγίγνοντ᾽ ἂν οἱ λόγοι. διόπερ τοὺς παρ᾽ αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχους φυγὼν νῦν ὕστερον ἥκει, ῥητόρων ἀγῶνα νομίζων, ὥς γ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ οὐχὶ τῶν πεπολιτευμένων ἐξέτασιν ποιήσειν [1]ὑμᾶς, καὶ λόγου κρίσιν, οὐ τοῦ τῇ πόλει συμφέροντος ἔσεσθαι.

ξζʹ. Εἶτα σοφίζεται, καί φησι προσήκειν, ἧς μὲν οἴκοθεν ἥκετ᾽ ἔχοντες δόξης περὶ ἡμῶν ἀμελῆσαι· ὥσπερ δ᾽ ὅταν οἰόμενοι περιεῖναι χρήματά τῳ λογίζησθε, ἂν καθαραὶ ὦσιν

[1] ὑμᾶς [ὑπολαμβάνειν], καὶ † λόγων

λους πρὸς ἐμὲ, πρῶτον μὲν, περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως βουλευόμενος, τὰς ἐμὰς γνώμας ἐχειροτόνει. ubi Marklandus, θαυμαστὸν ἂν ἦν *fuisset* legendum esse opinans, sensu—nulla enim prorsus conditio cogitari potest—æque turpiter aberravit, quam cum §. ϛϛʹ. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πράττειν, Αἰσχίνη, τὸν καλὸν κἀγαθὸν πολίτην δεῖ, ὧν κατορθουμένων μὲν, ὦ γῆ καὶ θεοί! μεγίστοις ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν εἶναι, καὶ τὸ δικαίως προσῆν, ὡς ἑτέρως δὲ συμβάντων, τὸ γοῦν—εὐδοκιμεῖν περίεστι καὶ τὸ μηδένα μέμφεσθαι τὴν πόλιν. ὑπῆρχεν ἂν εἶναι reponendum esse conjiciebat. Nam ὧν κατορθουμένων—ὑπῆρχεν dictum est pro ἃ εἰ κατωρθοῦντο—ὑπῆρχεν, Demosthenesque, *factum esse*, ut *civitas Atheniensium tum floreret*, certo pronuntiat. Miror igitur neque §. ϛζʹ. Καίτοι ταύτης τῆς μελέτης, Αἰσχίνη, καὶ τῆς ἐπιμελείας, εἴπερ ἐκ ψυχῆς δικαίας ἐγίγνετο καὶ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα προῃρημένης, τοὺς καρποὺς ἔδει καλοὺς καὶ γενναίους καὶ πᾶσιν ὠφελίμους εἶναι neque §. κθʹ. ϛʹ. Marklandum aut Reiskium quidquam mutandum censuisse. Nos ejusmodi locis abstinendum esse statuimus, reputantes iidem, quantum ἐβουλόμην et ἐβουλόμην ἂν apud Æsch. in Ctes. §. 2. et 99. differant. Nec apud Ciceronem Philipp. II. c. 10. *Utinam, Cn. Pompei, cum C. Cæsare societatem aut numquam coisses aut numquam diremisses! Fuit alterum gravitatis, alterum prudentiæ tuæ*, erunt, opinor, qui indicativum *fuit* labefactare audeant. Wunderl.

Τούτων] An τοῦτον, sc. *Æschinem?* Markland.

Προλαβεῖν] Προσλαβεῖν Aug. Vind. Reg. *a. Non essendo ancora niuna di queste cose seguite:* Ferrus. *Antequam aliquod de his præjudicium acceptum esset:* Anon. Venet. *Ac tunc quidem res ipsa per se perpenderetur et disceptaretur, priusquam quicquam horum antecessisset, priusquam ullum præjudicium factum esset:* Lambinus. Vides hominem sibi ipsi fere displicere. Taylor.

ξϛʹ. Αὐτῆς ἀλ. ἐγ. οὔσης τ. ἐρ.] [Ita Tayl.] F. αὐτῆς τῆς ἀληθείας. Markland. Ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας Ven. Ital. *a*. ζ. Regiorum. Forte ἐπὶ τῆς ἀληθείας, ut Guelph. Aug. Vindob. atque uti ex lectione Cod. Italici conjecturam fecit ille, qui istud exemplar contulit. Porro Voces, ἐγγὺς οὔσης absunt a Guelph. et Reg. *a*. et puto glossam olim fuisse. Taylor.

Ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας] *Coram veritate ipsa*, ἐγγὺς τῶν ἔργων, *prope eventa*, ἔτι μεμνημένων ὑμῶν (scil. αὐτῶν), *vobis ea adhuc recenti memoria continentibus.* Harl.

Παρ᾽ αὐτὰ τὰ πράγμ.] *Sub ipsa facta*, h. e. tempore, quo ista gerebantur. cf. infra c. 88. ab initio. Idem.

Ποιήσειν ὑμᾶς ὑπολαμβάνειν] Ita Tayl. V. Var. Lect. et v. 10. γέ μοι, et v. ult. κρίν.

ξζʹ. Κἂν καθαραὶ ὦσιν αἱ ψῆφοι, καὶ μηδὲν

αἱ ψῆφοι καὶ μηδὲν περιῇ, συγχωρεῖτε, οὕτω καὶ νῦν τοῖς ἐκ τοῦ λόγου φαινομένοις προςθέσθαι. Θεάσασθε τοίνυν, ὡς σαθρὸν ὡς ἔοικέν ἐστι φύσει πᾶν ὅ τι ἂν μὴ δικαίως ᾖ πεπραγμένον. ἐκ γὰρ αὐτοῦ τοῦ σοφοῦ τούτου παραδείγματος ὡμολόγηκε νυνὶ [1]ὕμας ὑπάρχειν ἐγνωσμένους ἐμὲ μὲν λέγειν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, αὐτὸν δ᾽ ὑπὲρ Φιλίππου·
304 οὐ γὰρ ἂν μεταπείθειν ὑμᾶς ἐζήτει, μὴ τοιαύτης οὔσης τῆς ὑπαρχούσης ὑπολήψεως περὶ ἑκατέρου. Καὶ μὴν ὅτι γ᾽ οὐ δίκαια λέγει μεταθέσθαι ταύτην τὴν δόξαν ἀξιῶν ὑμᾶς, ἐγὼ διδάξω ῥᾳδίως, οὐ τιθεὶς ψήφους—οὐ γάρ ἐστιν ὁ τῶν πραγμάτων οὗτος λογισμός—ἀλλ᾽ ἀναμιμνήσκων ἕκαστα ἐν βραχέσι, λογισταῖς ἅμα καὶ μάρτυσι τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν χρώμενος. Ἡ γὰρ ἐμὴ πολιτεία, ἧς οὗτος κατηγορεῖ, ἀντὶ μὲν τοῦ Θηβαίους μετὰ Φιλίππου συνεμβαλεῖν εἰς τὴν χώραν, ὃ πάντες ᾤοντο ἔσεσθαι, μεθ᾽ [2]ἡμῶν συμπαραταξαμένους ἐκεῖνον κωλύειν ἐποίησεν· ἀντὶ δὲ τοῦ ἐν τῇ Ἀττικῇ τὸν πόλεμον εἶναι, ἑπτακόσια στάδια ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τοῖς Βοιωτῶν ὁρίοις γενέσθαι· ἀντὶ δὲ τοῦ τοὺς λῃστὰς [3]ἥμας φέρειν καὶ ἄγειν ἐκ τῆς Εὐβοίας, ἐν εἰρήνῃ τὴν Ἀττικὴν ἐκ θαλάττης εἶναι πάντα τὸν πόλε-

[1] † ὑμᾶς [2] ὑμῶν [3] † ὑμᾶς

Περιῇ] Post utitur verbo ἀνταναλεῖν, cum par est accepti expensique ratio. Aretinus: *Si posito diligenter calculo, nihil ipsi deberi reperiatis.* Perionius: *Si ratio constet, nihilque supersit.* Melanchtho: *Ut si mercator existimans multum superesse pecuniæ, positis calculis invenerit nihil superesse, mutat opinionem.* Meletus: *Calculis puris visis, cum nihil reliquum fuerit.* WOLF.

Σαθρὸν] Hesych. tom. II. col. 1137. Σαθρὰ, inquit, ἀσθενῆ, κεκλασμένα. Conf. Suidas in Σαθρὸς, et apud Albertum, quem conferas, ad Σαβακὸς apud Hesychium Photii Lex. MS. Σαθρὸν, οὐ σαβακὸν, χρὴ λέγειν. Et Fœsius in Œconom. Hippocratis Σαθρὸς, *marcidus, flaccidus, putris, lacerus*, et *victus* vertit. HARL.

Ἐγνωσμένους] Rarior istius Passivi usus, pro ἐγνωκότας, uti probe animadvertit H. Stephanus Thes. T. I. col. 1830. Ecce, ut scrupulum tollat Cod. Reg. ζ. Præfert enim ἐγνωκότας. Quod commendò. TAYLOR.

Αὐτὸν] Αὖ τόν. MARKLAND.

Πραγμάτων] F. χρημάτων. Perionius: *Neque enim ea est rerum ratio.* Meletus: *Non enim ea est computatio rerum gestarum.* WOLF. F. χρηματων. Vid. superiora. MARKLAND. Instituitur Comparatio inter Computum de *pecuniæ rationibus* habitum, et Judicium de *rebus gestis* factum: Et concludit demum 148. 3. ἆρά σοι ψήφοις ὅμοιος ὁ τῶν ἔργων λογισμὸς φαίνεται; Ergo necessario hic requiritur vox χρημάτων. Ait, non *calculis*, non *computo*, non *abaco* rem hanc esse conficiendam: οὐ τιθεὶς ψήφους· οὐ γάρ ἐστιν ὁ τῶν χρημάτων οὗτος λογισμός. Et in hac causa adjuvamur a Scholiaste. *Percioche non* è di robbe *questo conto.* Italus. TAYLOR. v. 16. παραταξ. Tayl.

Πόλεως] Ἀττικῆς Cod. s. solus. Non parvum ea res discrimen adfert ad computum itineris. IDEM.

Φερ. καὶ ἄγειν] *Deprædari, auferre et abigere quæ potuissent.* v. Gronov. Obss. lib. III. c. 22. p. 478. ed. Lips. HARL.

Ἐκ θαλάττης εἶναι, πάντα τὸν πόλεμον] Aretinus: *Ut maritima regio omni belli tempore pacata fuerit.* Melanchtho: *Sed toto belli tempore mare pacatum haberemus.* Perionius: *Ut pacata Attica, et tuta, qua*

μον· ἀντὶ δὲ τοῦ τὸν Ἑλλήσποντον ἔχειν Φίλιππον λαβόντα Βυζάντιον, συμπολεμεῖν τοὺς Βυζαντίους μεθ᾽ ἡμῶν πρὸς [1] ἐκεῖνον. Ἆρά σοι ψήφοις ὅμοιος ὁ τῶν ἔργων λογισμὸς φαίνεται; ἢ δεῖν ἀντανελεῖν ταῦτα, ἀλλ᾽ οὐχ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον μνημονευθήσεται σκέψασθαι; Καὶ οὐκέτι προστίθημι, ὅτι τῆς μὲν ὠμότητος, ἣν ἐν οἷς καθάπαξ τινῶν κύριος κατέστη Φίλιππος ἔστιν ἰδεῖν, ἑτέροις πειραθῆναι συνέβη, τῆς δὲ φιλανθρωπίας, ἣν τὰ λοιπὰ τῶν πραγμάτων ἐκεῖνος περιβαλλόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐπλάττετο, ὑμεῖς καλῶς ποιοῦντες τοὺς καρποὺς κεκόμισθε.

ξή. Ἀλλ᾽ ἐῶ ταῦτα. Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτ᾽ εἰπεῖν ὀκνήσω,
ὅτι ὁ τὸν ῥήτορα βουλόμενος δικαίως ἐξετάζειν καὶ μὴ συ-
κοφαντεῖν οὐκ ἄν, οἷα σὺ νῦν ἔλεγες, τοιαῦτα κατηγόρει, 305
παραδείγματα πλάττων καὶ ῥήματα καὶ σχήματα μιμού-
μενος,—πάνυ γὰρ παρὰ τοῦτο, οὐχ ὁρᾷς; γέγονε τὰ τῶν

[1] ἐκεῖνον ἐποίησεν. ἆρα

ex parte ad mare pertinet, toto belli tempore esset. Meletus: *Atticam ex mari toto belli tempore tutam fuisse.* Verba sic ordina: Τὴν Ἀττικὴν εἶναι ἐκ θαλάττης ἐν εἰρήνῃ πάντα τὸν πόλεμον. Wolf.

Πάντα τὸν πόλεμον] *Toto tempore belli.* Ita Græci accusativis utuntur, non significantibus temporis spatium. *Ex edit.* Hervag.

Ἐκεῖνον] Ad finem hujus periodi adjungunt MSS. non inscite, vocem ἐποίησεν. Istud vide. Taylor. V. Var. Lect.

Ἐκεῖνον ἐποίησεν] Ἐποίησεν, quod plures codd. omittunt, secludendum puto. Vide §. ξ'. *in fin.* quæ de v. δεῖ notavi. Wunderl.

Ἀντανελεῖν] Ἀντανακρίεσθαι. σχ. Profecto hujusmodi glossa non multum promovemus. Ita vertit Etruscus: *Overo parti egli, che bisogni* spegnor queste dalla memoria degli huomini, *e non operare, come in perpetuo se n' habbiano a ricordare?* Et pariter Venetus ille, cujus nomen ignoratur. Et Lambinus quoque: *Tu has* [rationes] *contrario judicio* delere ac de medio tollere putas oportere, *et non, quomodo earum memoria posteris prodatur sempiterna, videre?* Certe hæc non satis sunt sana. Neque tamen in Codd. quidquam est adjumenti. Vide Wolfium supra. Taylor.

Ἀντανελεῖν] *Ad calculos revocata delere, convenientibus inter se accepti expensique rationibus.* Stock.

Καὶ οὐκέτι προστίθημι κ. τ. λ.] Vide Dionys. Halic. de Thucyd. judic. §. 54. p. 163. Taylor.

Καθάπαξ] *Omnino.* Supra §. 58. οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως. Videatur T. Magister. Idem.

Περιβαλλόμενος] Μηχανὴν περιτιθεὶς περὶ τὰ λοιπὰ τῶν πραγμάτων. σχ. *In animo concipiens, moliens,* etc. Et profecto cum hujusmodi glossam in Harpocratione reperiamus, scil. προβαλλομένους, ἀντὶ τοῦ, ὑποτιθεμένους· οἷον πρὸ τῆς πράξεως εἰς τὸν νοῦν ἐμβαλλομένους· ὡς Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος, pene adducor, ut credam, Lexicographum hunc locum respexisse, et textum Demosthenis ad eam normam esse reformandum. Certe Valesius errat, qui credit, hic ab Harpocratione intelligi istud τὴν ἐλπίδα προβαλλομένους, quod occurrit §. κή. Quod longe alia res est. Idem.

ξή. Πάνυ κ. τ. λ.] Ironice. Sic Æschines, p. 492. 1. R. 403. 14. T. πάνυ γὰρ ἴδια δεηθῆναι. Markland.

Παρὰ τοῦτο] Διὰ τοῦτο Codd. Ven. et Reg. ζ. Minus istud probo. Παρὰ inter alia significata, quorum nonnulla sunt exquisitiora, et vulgarem aciem effugiunt, illum in hoc loco habet usum, ut ita fere exponere possimus: *The fate of Greece did not depend upon my using this expression or that,* οὐ παρὰ τοῦτο γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα. Disputat de hoc loco, et de vi hujus locutionis, H. Steph. Thes. III. 38. et æquipollere censet idiomati Gallico, *à cela pres.* Cui ego non obtem-

Ἑλλήνων [1]πράγματα, εἰ τουτὶ τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγὼ, ἢ δευρὶ τὴν χεῖρα ἀλλὰ μὴ δευρὶ παρήνεγκα —, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων ἂν ἐσκόπει, τίνας εἶχεν ἀφορμὰς ἡ πόλις καὶ τίνας δυνάμεις, ὅτ᾽ εἰς τὰ πράγματα εἰσῄειν, καὶ τίνας συνήγαγον [2]αὐτῇ μετὰ ταῦτ᾽ ἐπιστὰς ἐγὼ, καὶ πῶς εἶχε τὰ τῶν ἐναντίων· εἶτ᾽ εἰ μὲν ἐλάττους ἐποίησα τὰς δυνάμεις, παρ᾽ ἐμοὶ τἀδίκημ᾽ ἂν ἐδείκνυεν ὄν, εἰ δὲ πολλῷ μείζους, οὐκ ἂν ἐσυκοφάντει. Ἐπειδὴ δὲ σὺ τοῦτο πέφευγας, ἐγὼ ποιήσω· καὶ σκοπεῖτε, εἰ δικαίως χρήσομαι τῷ λόγῳ.

ξθ΄. Δύναμιν μὲν τοίνυν εἶχεν ἡ πόλις τοὺς νησιώτας, οὐχ ἅπαντας, ἀλλὰ τοὺς ἀσθενεστάτους· οὔτε γὰρ Χίος οὔτε Ῥόδος οὔτε Κέρκυρα μεθ᾽ ἡμῶν ἦν. χρημάτων δὲ σύνταξιν εἰς πέντε καὶ τετταράκοντα τάλαντα· καὶ ταῦτ᾽ ἦν προεξειλεγμένα. ὁπλίτην δ᾽ ἢ ἱππέα πλὴν τῶν οἰκείων

[1] [πράγματα]   [2] † αὐτῇ

pero. Non longe abest ab usu et proprietate τοῦ διὰ, quod modo vidimus in ejus locum substitui. Simile fere mox occurret, §. οά. εἴπερ ἐνεδέχετο παρὰ τοὺς παρόντας καιρούς. *If you could do it for the times.* Hæc verba ad meam fere sententiam interpretatur Etruscus: *Percioche in questo, ben sai* [ironice satis versum] *consiste una gran parte della salute de' Greci, se questo vocabolo, e non quello ho io usato.* Ita Lambinus: *In hoc enim positæ sunt fortunæ Græciæ, scilicet utrum hoc an illud verbum in oratione posuerim, huc an illuc manum porrexerim.* Alludit ad hunc locum Cicero Orat. §. 8. *Itaque se purgans jocatur Demosthenes, negat in eo positas esse fortunas Græciæ, in hoc eum, huc, an illuc, manum porrexerit.* D. Augustinus contra Crescon. l. 2. init. *Si enim Demosthenes, clarissimus Oratorum, quibus verborum tanta fuit cura, quanta rerum auctoribus nostris, cum tamen ei nonnullam locutionis insolentiam objecisset Æschines, negavit ille, in eo positas esse fortunas Græciæ, illone an illo verbo usus fuerit, et huc an illuc manum porrexerit.* D. denique Ambrosius in Lucam cap. 2. *Nam si Orator, illorum qui phaleras sermonum sequuntur, negat, in hoc fortunas positas esse Græciæ, hoc an illo verbo usus sit, sed rem spectandam putat,* cætera. Taylor. Conf. Seilerum in sua interpretatione german. ad h. l. et Plinium VIII. ep. 26. a Tayloro jam supra pag. 381. nr. 87. laudatum, ad quem conferas interpretes in editione Cortii, et Gesnerum in sua editione. Harl.

Πάνυ γὰρ παρὰ τοῦτο (οὐχ ὁρᾷς) γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα] Quod est apud Isocratem οὐ παρὰ ταῦτ᾽ ἐστὶν pro eo quod est, *non in his positum est rerum momentum, non hæc ad rem magnopere pertinent,* Demosthenes hic pleno sermone dixit. Tale est illud Luciani in tertio: *Non pondera rerum non momenta sumus.* quod autem mox sequitur, ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγὼ, notandum, ἀλλὰ μὴ interrogativum, pro *nunquid igitur? sed nunquid?* poni, quemadmodum ἆρα μή. Cum vero non est interrogativum, ut hoc loco, pro *non autem, non autem sic, non potius,* sicut etiam ἀλλ᾽ οὐ, καὶ, ἀλλ᾽ οὐχί. *Ex edit.* Hervag.

Γέγονε] Ἤγουν αὔξησιν ἔλαβεν. σχ. Dubito multum de ista Interpretatione. Taylor. v. 5. εἰσῄει, et v. 7. ἐδείκνυε, et v. 8. ἐσυκοφάντει Tayl.

Ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων ἂν ἐσκόπει] Similem contentionem Regni et Democratiæ vide et apud Isocratem in Nicocle. Wolf.

Ἐπ᾽] F. ἐξ. Vide notata ad §. ξ΄. Markland.

Ἀφορμὰς] Cf. Budæi comm. L. Gr. p. 1005. ed. Basil. ubi etiam noster locus laudatur. Harl.

ξθ΄. Τοὺς νησιώτας] Interpretarer, *quod attinet ad insulares.* V. ad Tyrtæum, vers. 5. in Chrestom. mea gr. poetica. Idem.

Προεξειλεγμένα] Ulpianus habet προκατειλεγμένα. Quod non intelligo. *I quali*

οὐδένα· ὃ δὲ πάντων καὶ φοβερώτατον καὶ μάλισθ᾽ ὑπὲρ
τῶν ἐχθρῶν, οὗτοι [1]παρεσκευάκεσαν τοὺς περιχώρους
πάντας ἔχθρας ἢ φιλίας ἐγγυτέρω, [2]Μεγαρέας, Θηβαίους,
[3]Εὐβοᾶς. Καὶ τὰ μὲν τῆς πόλεως οὕτως ὑπῆρχεν ἔχοντα,
καὶ οὐδεὶς ἂν ἔχοι παρὰ ταῦτ᾽ εἰπεῖν ἄλλο οὐδέν· τὰ δὲ
τοῦ Φιλίππου, πρὸς ὃν ἦν ἡμῖν ὁ ἀγών, σκέψασθε πῶς.
Πρῶτον μὲν ἦρχε τῶν ἀκολουθούντων αὐτὸς αὐτοκράτωρ
ὤν, ὃ τῶν εἰς τὸν πόλεμον μέγιστόν ἐστιν ἁπάντων. εἶθ᾽
οὗτοι τὰ ὅπλα εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν ἀεί. ἔπειτα χρημάτων
εὐπόρει. καὶ ἔπραττεν, ἃ δόξειεν [4]αὐτῷ, οὐ προλέγων ἐν 306
τοῖς ψηφίσμασιν, οὐδ᾽ ἐν τῷ φανερῷ βουλευόμενος, οὐδ᾽
ὑπὸ τῶν [5]συκοφαντῶν κρινόμενος, οὐδὲ γραφὰς φεύγων
παρανόμων, οὐδ᾽ ὑπεύθυνος ὢν οὐδενί, ἀλλ᾽ ἁπλῶς αὐτὸς
δεσπότης, ἡγεμών, κύριος [6]πάντων. Ἐγὼ δ᾽ ὁ πρὸς τοῦτον
ἀντιτεταγμένος—καὶ γὰρ τοῦτ᾽ ἐξετάσαι δίκαιον—τίνος
κύριος ἦν; Οὐδενός. αὐτὸ γὰρ τὸ δημηγορεῖν πρῶτον, οὗ
μόνου μετεῖχον ἐγώ, [7]ἐξ ἴσου προὐτίθετε ὑμεῖς τοῖς παρ᾽
ἐκείνου μισθαρνοῦσι καὶ ἐμοί, καὶ ὅσα οὗτοι περιγένοιντο
ἐμοῦ—πολλὰ δ᾽ ἐγίγνετο τοιαῦτα, δι᾽ ἣν ἕκαστον τύχοι

[1] † παρεσκευάκεισαν [2] † μεγαρεῖς [3] † εὐβοέας [4] † αὐτῷ [5] † συκοφαντούντων
[6] πάντων ὤν. [7] † ἐξίσου

anco erano stati per l' addietro riscossi: Etruscus. *Atque ista* [talenta] *ante fuerant consumta*: Anon. Ven. *Vectigal erat in singulas civitates descriptum circiter quater millies centies, atque hæc pecunia* jam erat redacta: Lambinus. *Exige per avance*: Interpres Gallicus. Si igitur de Tributis *anticipatis et ante diem collectis* intelligamus, fortasse in Ulpiano legendum erit *προαπαιτούμενα*. Interea animadvertat lector, vocem hanc *προεξειλεγμένα* Wolfianam esse, non Demosthenis, si qua Codd. fides. Ubique enim exarari video *προεξειλεγμένα*. Taylor. v. 4. deest *καὶ*, et v. 8. *ὢν αὐτ.*, et v. 17. *μόνον* Tayl.

Ὢν] MStis placere video, et Lambino, aliquid istiusmodi: *ἦρχε τῶν ἀκολουθούντων, αὐτὸς αὐτοκράτωρ ὢν τῶν εἰς τὸν πόλεμον· ὃ μέγιστόν ἐστιν ἁπάντων*. Taylor.

Αὐτοκράτωρ] *Αὐτοκράτωρ* est, *qui liberam habet plenamque rei constituendæ potestatem*. Unde *αὐτοκράτορες πρέσβεις* apud Plutarchum. Vide Comment. Budæi. *Ex edit.* Hervag.

Δεσπότης, ἡγεμὼν, κύριος] Ad vim horum verborum et totius periodi bene perspiciendam, cogita Athenienses, libertatis studiosissimos, et omnis dominatus atque tyrannidos osores. Conglomerat igitur Demosthenes, auget et quasi condensat omnia, quæ Philippum tyrannum et oppressorem libertatis luculenter referre, et huic invidiam odiumque possint conflare. Tum, ut sua in rempublicam merita reddat illustriora, instituit comparationem, et, quid profecerit, presse recenset. Mire igitur diminuisset vim omnemque perdidisset colorem, si fuisset loquacior. Harl.

Πολλὰ δ᾽ ἐγίγνετο τοιαῦτα δι᾽ ἣν ἕκαστον τύχοι πρόφασιν] *Multa enim hujuscemodi variis ex occasionibus fiebant*. Ubi notanda dicendi formula, *ὅπως ἔτυχε* quod *temere* est, et *sine judicio*, ut idem alibi, *κατεσκευάσεν αὐτοῖς νομοθετεῖν ὅταν τις βούληται καὶ ὃν ἂν τύχῃ τρόπον*, *prout fortuna tulerit, prout evenerit*. Ita in hac etiam supra, *οὐδὲ γὰρ ὢν ἔτυχεν ἦν, ἀλλ᾽ οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται*. *Neque vero unus erat quorumlibet hominum, sed ex eorum numero, quos populus devovere solet, dirisque execrationibus prosequi*. Idem alibi, *νὴ Δί᾽ ἀλλ᾽ ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἔστηκε*. *At enim ipsæ literæ obscuro quodam loco, temereque positæ sunt*, &c. *Ex edit.* Hervag.

Ἕκαστον τ.] Ἕκάστ᾽ ἂν τ. Et paulo ante ἃ ἂν δόξειεν. Markland.

πρόφασιν—, ταῦθ' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀπῄειτε βεβουλευμένοι. Ἀλλ' ὅμως ἐκ τοιούτων ἐγὼ ἐλαττωμάτων συμμάχους μὲν [1]ὑμῖν ἐποίησα [2]Εὐβοᾶς, Ἀχαιούς, Κορινθίους, Θηβαίους, Μεγαρέας, Λευκαδίους, Κερκυραίους, ἀφ' ὧν μύριοι μὲν καὶ πεντακισχίλιοι ξένοι, δισχίλιοι δ' [3]ἱππῆς ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων συνήχθησαν· χρημάτων δ' ὅσων ἠδυνήθην ἐγὼ πλείστην συντέλειαν ἐποίησα.

ό. Εἰ δὲ λέγεις ἢ τὰ πρὸς Θηβαίους δίκαια, Αἰσχίνη, ἢ τὰ πρὸς Βυζαντίους ἢ τὰ πρὸς [2]Εὐβοᾶς, ἢ περὶ τῶν [4]ἴσων νῦν διαλέγει, πρῶτον μὲν ἀγνοεῖς, ὅτι καὶ πρότερον τῶν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων ἀγωνισαμένων τριήρων, τριακοσίων οὐσῶν τῶν πασῶν, τὰς διακοσίας ἡ πόλις παρέσχετο, καὶ οὐκ ἐλαττοῦσθαι νομίζουσα οὐδὲ κρίνουσα τοὺς ταῦτα συμβουλεύσαντας οὐδ' ἀγανακτοῦσα ἐπὶ τούτοις ἑωρᾶτο— αἰσχρὸν γάρ—ἀλλὰ τοῖς θεοῖς ἔχουσα χάριν, εἰ κοινοῦ κινδύνου τοῖς Ἕλλησι περιστάντος αὐτὴ διπλάσια τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἁπάντων σωτηρίαν παρέσχετο. εἶτα κενάς
307 γε [5]χαρίζει χάριτας τουτοισὶ συκοφαντῶν ἐμέ· τί γὰρ νῦν λέγεις οἷα ἐχρῆν πράττειν, ἀλλ' οὐ τότ' ὢν ἐν τῇ πόλει καὶ παρὼν ταῦτ' ἔγραφες, εἴπερ ἐνεδέχετο παρὰ τοὺς παρόντας καιρούς, ἐν οἷς οὐχ ὅσα [6]ἠβουλόμεθα ἀλλὰ ὅσα δοίη τὰ πράγματα ἔδει δέχεσθαι. ὁ γὰρ ἀντωνούμενος καὶ ταχὺ τοὺς παρ' ἡμῶν ἀπελαυνομένους προςδεξόμενος καὶ χρήματα προςθήσων ὑπῆρχεν ἕτοιμος.

οα'. Ἀλλ' εἰ νῦν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις κατηγορίας ἔχω,

[1] † ὑμῖν [2] † εὐβοέας [3] ἱππεῖς [4] νήσων † νυνὶ διαλέγῃ [5] † χαρίζῃ [6] ἐβουλόμεθα

Δι' ἃν ἕκαστα τύχοι] *Prout singulis rebus sors obtingebat.* AUGER.

ό. Δίκαια] Explicat Scholiastes satis erudite. Disceptatio erat de Jure et Proportione. TAYLOR. Demosthenes nimirum effecit, ut Athenienses duas partes, Thebani vero unam tantum sumtuum militarium et erogarent et susciperent. Id igitur, quod Æschines culparat et calumniatus est, in laudem vertit Atheniensium callidus noster orator. HARL.

Ἴσων] Reiske, omnium Codd. scriptura repudiata, correctionem e margine Cod. Bav. νήσων intulit, nimis auctoritatem emendatoris illius, quisquis ille fuit, et alibi secutus. v. §. λ'. WUNDERL.

Τριήρων] Προπαροξυτόνως κατ' Ἀττικισμόν. Hinc et contractum genitivum sæpe invenias παροξυτόνως scribi τριήρων: cum lingua communis postulet προπερισπωμένως, τριηρῶν, a τριηρέων, ob acuti et gravis concursum. WOLF.

Τί γὰρ νῦν λέγεις] Διαφορεῖται ἡ ἀνάγνωσις, inquit σχ. Ἄλλως γὰρ ἀναγινώσκεται, στιγμῆς ἐν τῷ λέγειν [λέγεις] μεσιτευούσης, καὶ ἄλλως ἐν μόνῳ τῷ πράττειν τιθεμένης. TAYLOR.

Ὅσα ἂν βουλώμεθα] [Ita Tayl.] ἠβουλόμεθα. MARKLAND. V. Var. Lect.

Ἀντωνούμενος] Ἀντωνοῦμαι verbum ab rerum sectione sumtum, et denotat: *liceor adversus aliquem et supra eum.* V. Stephanus Thes. G. L. tom. III. pag. 783. Confer. Lysiæ orat. contra Dardanarios pag. 191. edit. Taylorianæ minoris. Et Seilerus observat, Thebanos et Byzantinos nihil sumtuum suscepturos, a parte Philippi si stare voluissent. HARL.

τί ἂν οἴεσθε, εἰ τότ' ἐμοῦ περὶ τούτων ἀκριβολογουμένου ἀπῆλθον αἱ πόλεις καὶ προσέθεντο Φιλίππῳ, καὶ ἅμα Εὐβοίας καὶ Θηβῶν καὶ Βυζαντίου κύριος κατέστη, τί ποιεῖν ἂν ἢ τί λέγειν οἴεσθε τοὺς ἀσεβεῖς ἀνθρώπους τουτουσί; Οὐχ ὡς ἐξεδόθησαν; οὐχ ὡς ἀπηλάθησαν βουλόμενοι μεθ' ἡμῶν εἶναι· εἶτα τοῦ μὲν Ἑλλησπόντου διὰ [1] Βυζαντίων ἐγκρατὴς καθέστηκε, καὶ τῆς σιτοπομπείας τῆς τῶν Ἑλλήνων κύριος [2] γέγονε, πόλεμος δ' ὅμορος καὶ βαρὺς εἰς τὴν Ἀττικὴν διὰ Θηβαίων κεκόμισται, ἄπλους δ' ἡ θάλαττα ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Εὐβοίας ὁρμωμένων λῃστῶν γέγονεν; οὐκ ἂν ταῦτ' ἔλεγον καὶ πολλά γε πρὸς τούτοις ἕτερα; Πονηρόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πονηρὸν ὁ συκοφάντης ἀεί, καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ φιλαίτιον· τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τἀνθρώπιόν ἐστιν, οὐδὲν ἐξ ἀρχῆς [3] ὑγιὲς πεποιηκὸς οὐδ' ἐλεύθερον, [4] αὐτοτραγικὸς πίθηκος, ἀρουραῖος Οἰνόμαος,

[1] Βυζάντιον [2] [γέγονε] [3] ὑγιὲς ἐξ ἀρχῆς [4] *αὐτοτραγικοπίθηκος

σα'. Τί ἂν οἴεσθε κ. τ. λ.] Τοῦτο γοῦν λαμπρὰν τῷ Δημοσθένει παῤῥησίαν ἐδίδου, καὶ τὸν κόρον ἀφῄρει τῶν ἐπαίνων, οἷς παρὰ πάντα τὸν λόγον ὁμοῦ τι τὸν ὑπὲρ τοῦ Στεφάνου κέχρηται, σεμνυνόμενος, οἷς ἐνεκαλεῖτο περὶ τοῦ πολέμου πρεσβεύμασι καὶ ψηφίσμασιν—καὶ τὰ Δημοσθένους τοιαῦτα. Τίς δ' οὐκ ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως, εἴ τι τῶν τῇ πόλει καλῶν ὑπαρχόντων, λόγῳ μόνον αἰσχύνειν ἐπεχείρησα; Καὶ, τί ἂν οἴεσθε λέγειν τοὺς μιαροὺς τούτους ἀνθρώπους, εἰ τότε μου περὶ τούτων ἀκριβολογουμένου, ἀπῆλθον αἱ πόλεις; Καὶ ὅλως ὁ περὶ τοῦ Στεφάνου λόγος εὐφυέστατα ταῖς ἀντιθέσεσι καὶ λύσεσι τῶν αἰτιῶν ἐπεισάγει τοὺς ἐπαίνους. Plutarch. in tractatulo, Περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαιν. ἀνεπιφθ. TAYLOR. v. 4. οἴεσθε λέγ. Tayl.

Εἶτα, τοῦ μὲν Ἑλλησπόντου] Hæc μιμητικῶς a Demosthene sub persona Calumniatorum dicta ego verti κατὰ πλαγιασμὸν, ἀλλ' οὐκ αὐτοπροσώπως. Quod si displicet, hæc reponas licebit: *Itaque et Hellespontum per Byzantios obtinuit, et frumenti in Græciam importationem in potestatem suam redegit, et bellum finitimum ac grave in Atticam per Thebanos est illatum, et mare propter grassantes ex Eubœa piratas navigari non potest. Nonne hæc* etc. WOLF.

Καθέστηκε] Καθέστη vel κατέστη alii. Et quidem Ven. cum ε. et κ. Regiorum, adjuncta voce Φίλιππος. τοῦ μὲν Ἑλλησπόντου ἐγκρατὴς κατέστη Φίλιππος. TAYLOR.

Πονηρὸν κ. τ. λ.] Vide Hermogen. pagg. 241. 271. Not. supra, ad §. λά. IDEM.

Κίναδος] Κίναιδος Guelph. Vind. (et Reg. α. ε. Vide §. ρϛ'. et Æsch. c. Ctesiph. §. νγ'. IDEM.

Αὐτοτραγικὸς πίθηκος] Διὰ τὸ ἀπαίδευτον ὄντα, τῇ φύσει χρώμενον, ὥσπερ οἱ πίθηκοι, τραγῳδίας ὑποκρίνεσθαι. WOLF.

Αὐτοτραγικὸς πίθηκος] Οἴκοθεν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἔχει τὸ πιθηκίζεσθαι. Ulpian. Lexicographi videntur legisse τραγικὸς πίθηκος. Ita Harpocr. Τραγικὸς πίθηκος. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Ἔοικε λέγειν τοῦτο ὁ ῥήτωρ, ὡς καὶ παρὰ τὴν ὑπόκρισιν ἀτυχοῦντος τοῦ Αἰσχίνου, καὶ μιμουμένου μᾶλλον τραγῳδοὺς, ἢ τραγῳδεῖν δυναμένου. Adde Suidam in v. et Photium MS. TAYLOR. v. 14. ἀνθρώπ. Tayl.

Αὐτοτραγικὸς πίθηκος] Æschinem *Tragicam simiam* vocat, quod cum esset nequissimus, splendidis verbis probum civem ageret. Erasm. *Ex edit.* HERVAG.

Ἀρουραῖος Οἰνόμαος] Διὰ τὸ ἐν ἀγροῖς ὑποκρίνεσθαι τὸν Οἰνόμαον. WOLF. Supra §. νέ. Vide Hesych. v. Ἀρουραῖος Οἰνόμαος, qui hunc locum spectat, virosque doctos in postrema et luculentissima Editione istius Auctoris, H. Steph. Thes. I. 544. Hermog. p. 356. et Tourrellium ad hunc locum. TAYLOR.

Ἀρουραῖος Οἰνόμαος] Œnomaus, rex Elidis, qui curuli certamine victus a Pelope, regnum amisit. Hujus personam cum in Colytto, pago Attico, quondam sustineret Æschines, turpiter in scena decidisse fertur. STOCK.

παράσημος ῥήτωρ. Τί γὰρ ἡ σὴ δεινότης εἰς ὄνησιν ἥκει τῇ πατρίδι; Νῦν ἡμῖν λέγεις περὶ τῶν παρεληλυθότων; Ὥσπερ ἂν εἴ τις ἰατρὸς ἀσθενοῦσι μὲν τοῖς κάμνουσιν
308 εἰσιὼν μὴ λέγοι μηδὲ δεικνύοι, δι' ὧν [1]ἀποφευξοῦνται τὴν νόσον, [2]ἐπειδὴ δὲ τελευτήσειέ τις αὐτῶν καὶ τὰ νομιζόμενα [3]αὐτῳ φέροιτο, ἀκολουθῶν ἐπὶ τὸ μνῆμα διεξίοι, εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος οὑτοσί, οὐκ ἂν ἀπέθανεν. Ἐμβρόντητε, εἶτα νῦν λέγεις;

οβ'. Οὐ τοίνυν οὐδὲ τὴν ἧτταν αὐτήν—εἰ ταύτῃ γαυριᾷς, ἐφ' ᾗ στένειν σε, ὦ κατάρατε, προσῆκεν—ἐν οὐδενὶ τῶν παρ' [4]ἐμοὶ γεγονυῖαν εὑρήσετε τῇ πόλει. οὑτωσὶ δὲ λογίζεσθε. Οὐδαμοῦ πώποτε, ὅποι πρεσβευτὴς ἐξεπέμφθην ὑφ' ὑμῶν ἐγώ, ἡττηθεὶς ἀπῆλθον τῶν παρὰ Φιλίππου πρέσβεων, οὐκ ἐκ Θετταλίας, [5]οὐκ ἐξ Ἀμβρακίας, οὐκ ἐξ Ἰλλυριῶν, οὐ παρὰ τῶν Θρᾳκῶν βασιλέων, οὐκ ἐκ Βυζαντίου, οὐκ ἄλλοθεν οὐδαμόθεν, οὐ τὰ τελευταῖα πρῴην ἐκ Θηβῶν· ἀλλ' ἐν οἷς κρατηθεῖεν οἱ πρέσβεις αὐτοῦ τῷ λόγῳ, ταῦτα τοῖς ὅπλοις ἐπιὼν κατεστρέφετο. Ταῦτ' οὖν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ [6]αἰσχύνει τὸν αὐτὸν εἴς τε μαλακίαν σκώπτων καὶ τῆς τοῦ Φιλίππου δυνάμεως ἀξιῶν ἕνα ὄντα κρείττω γενέσθαι; καὶ ταῦτα τοῖς λόγοις· τίνος γὰρ ἄλλου κύριος ἦν ἐγώ; οὐ γὰρ τῆς γ' ἑκάστου ψυχῆς οὐδὲ τῆς τύχης τῶν παραταξαμένων οὐδὲ τῆς στρατηγίας, ἧς ἐμὲ ἀπαιτεῖς εὐθύνας· οὕτω σκαιὸς εἶ.

ογ'. Ἀλλὰ μὴν ὧν γ' ἂν ὁ ῥήτωρ ὑπεύθυνος εἴη, πᾶσαν ἐξέτασιν λάμβανε· οὐ παραιτοῦμαι. Τίνα οὖν ἐστὶ

[1] ἀποφεύξονται [2] ἐπειδὰν [3] † αὐτῷ [4] ἐμοῦ [5] οὐδ' [6] † αἰσχύνῃ

Παράσημος ῥήτωρ] Τοῦ πονηροῦ κόμματος ὤν. Wolf. Citatur et explicatur ab Harpocrat. et Suida, v. Παράσημος. Taylor.

Ἀποφεύξονται] [Ita Tayl.] Ex Codd. opt. ratione linguæ Gr. jubente, pro vulgata ἀποφευξοῦνται recepi. Ita §. κγ'. οἵτινες παραγενόμενοι διαλέξονται. Wunderl.

Νομιζόμενα] Τὰ κατὰ νόμους φερόμενα τοῖς ἐχθροῖς. Ulpianus. Non crediderim. Lege τοῖς νεκροῖς. Nihil certius. Tayl.

Εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος οὑτοσί] Τὸ καὶ τὸ dixit ἀντὶ τοῦτο καὶ τοῦτο. quemadmodum et τὸν ἀντὶ τόνδε ponunt. Lys. νῦν δὲ πρέπον ἐστὶ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαί μου, καὶ μοι κάλει τὸν καὶ τὸν, hoc est, τόνδε καὶ τόνδε, *hunc et illum*. *Ex edit.* Hervag.

οβ'. Ὅποι] De vi et varietate ὅποι multus est Dorville ad Char. p. 118. 119. add. Heusing. ad Plutarch. de educat. &c. p. 24. Harl. ὅπου, et v. 9. deest αὐτὴν, et v. 20. deest τοῦ in ed. Tayl.

Ἀμβρακίας] Ambracia urbs in Epiro olim nobilissima et Pyrrhi regia fuit, postea vero bellis crebris exhausta et cum aliis ita destructa, ut Augustus omnes in sinu isto desertas urbes in unam contraheret, et Nicopolin vocaret. Vide Strabon. Geogr. libr. VII. pag. 500. edit. Almelov. et Dion. Cassium libr. 50. pag. 487. edit. Stephani. Harl.

ταῦτα; Ἰδεῖν τὰ πράγματα ἀρχόμενα καὶ προαισθέσθαι
καὶ προειπεῖν τοῖς ἄλλοις· ταῦτα πέπρακταί μοι. καὶ ἔτι
τὰς ἑκασταχοῦ βραδυτῆτας, ὄκνους, ἀγνοίας, φιλονεικίας,
[1]ἃ πολιτικὰ ταῖς πόλεσι πρόσεστιν ἁπάσαις καὶ ἀνα- 300
γκαῖα ἁμαρτήματα, ταῦθ' ὡς εἰς ἐλάχιστον συστεῖλαι, καὶ
τοὐναντίον εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν καὶ τοῦ τὰ δέοντα ποιεῖν
ὁρμὴν προτρέψαι· καὶ ταῦτά μοι πάντα [2]πέπρακται, καὶ
οὐδεὶς μήποτε ἀνθρώπων [3]εὕρῃ τὸ κατ' ἐμὲ οὐδὲν ἐλλειφθέν.
Εἰ τοίνυν τις ἔροιτο ὁντινοῦν, τίσι τὰ πλεῖστα Φίλιππος
ὧν κατέπραξε διῳκήσατο, πάντες ἂν εἴποιεν τῷ στρατοπέδῳ καὶ τῷ διδόναι καὶ διαφθείρειν τοὺς
ἐπὶ τῶν πραγμάτων. [4]Οὔκουν τῶν μὲν δυνάμεων οὔτε
κύριος οὔθ' ἡγεμὼν ἦν ἐγώ, ὥστ' οὐδ' ὁ λόγος τῶν κατὰ
ταῦτα πραχθέντων πρὸς ἐμέ· καὶ μὴν τῷ γε μὴ διαφθαρῆναι χρήμασι κεκράτηκα Φιλίππου. ὥσπερ γὰρ ὁ ὠνούμενος νενίκηκε τὸν λαβόντα, ἐὰν πρίηται, οὕτως ὁ μὴ λαβὼν μηδὲ διαφθαρεὶς νενίκηκε τὸν ὠνούμενον· ὥστ' ἀήττητος ἡ πόλις τὸ κατ' ἐμέ.

οδ'. Ἃ μὲν τοίνυν ἐγὼ παρεσχόμην εἰς τὸ δικαίως τοιαῦτα γράφειν τουτονὶ περὶ ἐμοῦ, πρὸς πολλοῖς ἑτέροις ταῦτα [5]καὶ παραπλήσια τούτοις ἐστίν· ἃ δὲ πάντες ὑμεῖς ἴστε, ταῦτ' ἤδη λέξω. Μετὰ γὰρ τὴν μάχην εὐθὺς ὁ δῆμος, εἰδὼς καὶ ἑωρακὼς πάντα ὅσα ἔπραττον ἐγώ, ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς καὶ φοβεροῖς ἐμβεβηκώς, ἡνίκ' οὐδ' ἀγνο-

[1] (ἃ *συνήλικα ταῖς . . . . ἁμαρτήματα) [2] † πεποίηται [3] † εὕροι
[4] † οὐκοῦν [5] καὶ * τὰ παραπλήσια

ογ'. Πολιτικὰ] Reiske ex conj. *συνήλικα* invexit. Jungendum *πολιτικὰ καὶ ἀναγκαῖα ἁμαρτήματα*. Wunderl.

Φιλίαν] Addunt MSti, et pulcre quidem, *εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν ἀγαγεῖν*. Taylor. v. 9. *ὀντ. ἔροιτο*, et. v. 11. *καὶ τῷ διαφθ.*, et v. 20. *τοῦτον* Tayl.

Ὁρμὴν] *Impetum et motum animi, studium*, ut hoc vocabulum pæne in scholis Stoicorum usurpatur: de quo usu confer Heyne ad Epictetum pag. 1. Adde Budæi comment. L. Gr. pag. 1228. ed. Basil. et Hesych. tom. II. pag. 784. qui *ὁρμὴ*, ait, *βουλὴ, ἐπιθυμία, τιμή*. Usum *τοῦ ὁρμᾶν* explicat Dorville ad Charit. pag. 119. Harl.

Μή ποτε] L. *πώποτε*. Markland.

Διδόναι] Vid. Not. Wunderl. §. ιθ'. p. 62.

Οὐδὲ] *Οὐδέν*. Markland.

Διαφθαρῆναι χρήμασι] Sic in MSto verba ordinata erant: *καὶ μὴν τῷ γε διαφθαρῆναι χρήμασιν ἢ μή*. Quæ cum Aldina lectione conferre potes. Obsopœus.

Ibid. Seilerus hoc loco ad interpretationem suam observat calliditatem et artem Demosthenis, cujus fugam e prœlio ad Chæronéam facto Æschines crebro exagitavit. Orator hoc crimen silentio prætermittit, sed adversario aliam opponit actionem, victoria, cujus exitus felix non semper est in potestate ducis, nobiliorem, se vicisse Philippum eo, quod pecunia non, ut ille, potuerit corrumpi. Harl.

οδ'. Ἃ δ' οἱ πάντες ὑμεῖς ἴστε] *Ἃ δ' ὑμεῖς οἱ πάντες*, vel *οἱ παρόντες*, ferri potest. Sed quid si, *ἃ δὲ πάντες ὑμεῖς ἴστε*? Wolf.

Ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς καὶ φοβεροῖς ἐμβεβηκὼς] *Ἀντὶ τοῦ, εἰς αὐτὰ τὰ δεινά*. Idem.

μονῆσαί τι θαυμαστὸν ἦν τοὺς πολλοὺς πρὸς ἐμέ, πρῶτον μὲν περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως βουλευόμενος τὰς ἐμὰς γνώμας ἐχειροτόνει, καὶ πάνθ' ὅσα τῆς φυλακῆς ἕνεκ' ἐπράττετο, ἡ διάταξις τῶν φυλάκων, αἱ τάφροι, τὰ εἰς
310 τὰ τείχη χρήματα, διὰ τῶν ἐμῶν ψηφισμάτων [1]ἐγίγνετο· ἔπειθ' αἱρούμενος σιτώνην ἐκ πάντων [2]ἐμὲ ἐχειροτόνησεν ὁ δῆμος. καὶ [3]μετὰ ταῦτα συστάντων, οἷς ἦν ἐπιμελὲς κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, καὶ γραφάς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, πάντα ταῦτ' ἐπαγόντων μοι, οὐ δι' ἑαυτῶν τό γε πρῶτον ἀλλὰ δι' ὧν μάλιστα ὑπελάμβανον ἀγνοηθήσεσθαι,—ἴστε γὰρ δή που καὶ μέμνησθε, ὅτι τοὺς πρώτους χρόνους καθ' ἑκάστην σχεδόν τι ἡμέραν ἐκρινόμην ἐγώ, καὶ οὔτ' ἀπόνοια Σωσικλέους οὔτε συκοφαντία Φιλοκράτους οὔτε Διώνδου καὶ Μελανίου μανία οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἀπείρατον ἦν τούτοις κατ' ἐμοῦ,—ἐν τοίνυν τούτοις πᾶσι μάλιστα μὲν διὰ τοὺς θεούς, δεύτερον δὲ δι' ὑμᾶς καὶ τοὺς ἄλλους [4]ἅπαντας Ἀθηναίους ἐσωζόμην. Δικαίως· τοῦτο γὰρ καὶ ἀληθές ἐστι καὶ ὑπὲρ τῶν ὀμωμοκότων καὶ γνόντων τὰ εὔορκα δικαστῶν. [5]Οὐκοῦν ἐν μὲν οἷς εἰσηγγελλόμην, ὅτ' ἀπεψηφίζεσθέ μου καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τοῖς διώκουσιν οὐ μετεδίδοτε, τότ' ἐψηφίζεσθε τὰ ἄριστά με πράττειν· ἐν οἷς δὲ τὰς γραφὰς [6]ἀπέφευγον, ἔννομα καὶ γράφειν καὶ [7]λέγειν ἀποδεικνύμην· ἐν οἷς δὲ τὰς εὐθύνας ἐπεσημαίνεσθε, δικαίως καὶ ἀδωροδοκήτως πάντα πεπρᾶχθαί [8]μοι προσωμολογεῖτε.

οε'. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, τί [9]προσῆκον ἢ τί δίκαιον ἦν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένοις θέσθαι τὸν Κτησι-

[1] † ἐγίγνετο [2] γ' ἐμὲ [3] μετὰ ταῦτα [4] [ἅπαντας] [5] † οὐκοῦν [6] † ἀπέφυγον
[7] λέγειν καὶ γράφειν [8] μοι πεπρᾶχθαι [9] προσῆκεν

Ἦν] F. θαυμαστὸν ἂν ἦν, *fuisset*. MARKLAND. Sed vid. Not. Wunderl. ad §. ξϛ'. in *fin*. p. 146.

Ἑκάστην] Καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἡμέραν, vel σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν MSti. TAYLOR. σχεδόν τι et ante v. 2. βουλευόμενος desunt in ed. Tayl.

Διώνδου] Vid. Corsin. Fast. Attic. Dissert. VIII. §. 24. Supra §. ξδ'. *in fin*. IDEM.

Μελάντου] Ex Codd. opt. recepi quod Graecum nomen esse falso negavit Reiske, emendans Μελανίου. WUNDERL. Μελάνου Tayl.

Ἅπαντας] Quod Codd. nonnulli omittunt, et Reiske inclusit, abesse nequit. IDEM. v. 18. καὶ ὑπὲρ τῶν τὰ εὔορ. γν. δ. Tayl.

Ἐν οἷς εἰσηγγελλόμην — τὰ ἄριστά με πράττειν] Ergo ἡ Εἰσαγγελία κατὰ τῶν τὰ πολιτικὰ οὐ καλῶς πραττόντων. WOLF.

Ἐν μὲν οἷς] Sc. χρόνοις. Temporis enim significationem habet τὸ ἐν οἷς hic, uti alibi saepe. Vide supra, §. 29. et infra, §. 78. STOCK.

Γραφὰς—ἔννομα] Ergo αἱ Γραφαὶ sunt κατὰ τῶν τὰ παράνομα λεγόντων, ἢ γραφόντων. WOLF.

Εὐθύνας—δικαίως] Ergo Εὐθύναι sunt κατὰ τῶν οὐ δικαίως καὶ ἀδωροδοκήτως πάντα πραττόντων. IDEM.

φῶντα [1]ὄνομα, οὐχ ὃ τὸν δῆμον ἑώρα τιθέμενον, οὐχ ὃ τοὺς ὀμωμοκότας δικαστάς, οὐχ ὃ τὴν ἀλήθειαν παρὰ πᾶσι βεβαιοῦσαν; Ναί φησιν, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλόν, τὸ μηδεμίαν γραφὴν [2]φυγεῖν. Καὶ νὴ Δί' εὔδαιμόν γε. ἀλλὰ τί μᾶλλον ὁ πολλάκις μὲν φυγών, μηδεπώποτε 311
δ' ἐξελεγχθεὶς ἀδικῶν ἐν ἐγκλήματι γίγνοιτ' ἂν διὰ τοῦτο δικαίως; Καίτοι πρός γε τοῦτον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ τοῦ Κεφάλου καλόν ἔστιν [3]εἰπεῖν μοι. οὐδεμίαν γάρ πώποτ' ἐγράψατό με οὐδ' ἐδίωξε γραφήν, ὥςτε ὑπὸ σοῦ γ' ὡμολόγημαι μηδὲν εἶναι τοῦ Κεφάλου χείρων πολίτης.

ος'. Πολλαχόθεν μὲν τοίνυν ἂν τις ἴδοι τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν βασκανίαν, οὐχ ἥκιστα δ' ἀφ' ὧν περὶ τῆς τύχης διελέχθη. Ἐγὼ δ' ὅλως μέν, ὅςτις ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι καὶ ἀπαίδευτον· ἣν γὰρ ὁ τὰ βέλτιστα πράττειν νομίζων καὶ ἀρίστην ἔχειν οἰόμενος οὐκ οἶδεν, εἰ μενεῖ [4]τοιαύτη μέχρι καὶ τῆς ἑσπέρας, πῶς χρὴ περὶ ταύτης λέγειν ἢ πῶς ὀνειδίζειν ἑτέρῳ; ἐπειδὴ δ' οὗτος πρὸς πολλοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τούτων ὑπερηφάνως κέχρηται τῷ λόγῳ, σκέψασθ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ θεωρήσατε, ὅσῳ καὶ ἀληθέστερον καὶ ἀνθρωπινώτερον ἐγὼ περὶ τῆς τύχης τούτου διαλεχθήσομαι. Ἐγὼ τὴν μὲν τῆς πόλεως τύχην ἀγαθὴν ἡγοῦμαι, καὶ τοῦθ' ὁρῶ καὶ τὸν Δία τὸν Δωδω-

[1] ὄνομα τὸν Κτησιφῶντα [2] φυγεῖν; [3] † εἰπεῖν ἐστί [4] † τοιαύτη μενεῖ

οέ. Οὐχ ὃ τὸν δῆμον] Non est utique temere factum ab Oratore, quod ad Εἰσαγγελίαν, τὸν δῆμον, ad Γραφάς, τὸν δικαστὴν, ad Εὐθύνας denique τὴν ἀλήθειαν accommodaret. Taylor. Stock.

Φυγεῖν—φυγὼν] Vid. Var. Lect.

Γραφὴν φυγεῖν] Γραφὴν φεύγειν est fugere persequentem in foro, h. e. reum agi. Sensus igitur loci: se numquam majestatis aut perduellionis fuisse postulatum. Harl.

ος'. Τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ] Id est, *improbitatem.* sic ἀγνώμων κριτὴς, *iniquus judex* est Xenophonti. *Ex edit.* Hervag.

Διελέχθη] Seilerus observat, Æschinem in sua oratione, Dinarchum aliosque, fortunam Demosthenis adversam causam esse omnium malorum, quæ ab eo tempore, quo Demosthenes rempublicam capessere cœpisset, civitatem vexassent, pro ea, quæ tunc erat, superstitione, calumniatos esse, atque Demosthenem post calamitatem et prœlium apud Chæroneam factum cessisse superstitioni plebis, et decretis suis amicorum, non suum nomen subscripsisse. Demosthenes vero hoc loco, quæ sua sit de hac religione sententia, prudenter et, ut philosophum decet, caute dicit, idemque, orator, blanditur populo, fortunam civitatis secundam efferendo. Harl. v. 15. ἡγοῦμαι. ἣν Tayl.

Ἐγὼ δ'] Ἐγω γ' *equidem.* Markland.

Τύχην προφέρει] Vid. Stobæum p. 583. Serm. CXI. Taylor.

Ἣν] [Alii ἣν] Legendum ἣν, *quam,* sc. Fortunam. Markland. ἣν Editio Benenati. Quod unice est verum, atque ita in suo exemplari restituerat optimus Marklandus. Corrige ergo Wolfii versionem. Taylor.

Εἰ μενεῖ τοιαύτη μέχρι τῆς ἑσπέρας] [Ita Tayl.] Sic Cato apud Ciceronem: *Quis,* inquit, *est tam adolescens, cui sit exploratum, se victurum usque ad vesperam?* Wolf.

ναῖον [1]ὑμῖν καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον μαντευόμενον· τὴν μέντοι τῶν πάντων ἀνθρώπων, ἣ νῦν ἐπέχει, χαλεπὴν καὶ δεινήν· τίς γὰρ Ἑλλήνων ἢ τίς βαρβάρων οὐ πολλῶν κακῶν καὶ μεγάλων ἐν τῷ [2]παρόντι πεπείραται; τὸ μὲν τοίνυν προελέσθαι τὰ κάλλιστα καὶ τὸ τῶν οἰηθέντων ἐκείνων Ἑλλήνων, εἰ [3]προοῖντο ἡμᾶς, ἐν εὐδαιμονίᾳ διάξειν, τούτων αὐτῶν ἄμεινον πράττειν τῆς ἀγαθῆς τύχης τῆς πόλεως εἶναι τίθημι· [4]τὸ δὲ προσκροῦσαι καὶ μὴ πάνθ' ὡς
312 ἠβουλόμεθ' ἡμῖν συμβῆναι τῆς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων τύχης τὸ ἐπιβάλλον ἐφ' ἡμᾶς [5]μέρος μετειληφέναι νομίζω τὴν πόλιν. τὴν δ' ἰδίαν τύχην τὴν ἐμὴν καὶ τὴν ἑνὸς [6]ἡμῶν ἑκάστου ἐν τοῖς ἰδίοις ἐξετάζειν δίκαιον εἶναι νομίζω. Ἐγὼ μὲν οὖν οὑτωσὶ περὶ τῆς τύχης [7]ἐξετάζειν ἀξιῶ, ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὡς ἐμαυτῷ δοκῶ, νομίζω δὲ καὶ ὑμῖν συνδοκεῖν· ὁ δὲ τὴν ἰδίαν τύχην τὴν ἐμὴν τῆς κοινῆς τῆς πόλεως κυριω-

[1] † ὑμῖν [2] παρελθόντι καιρῷ πεπείραται [3] προόιντο ἡμᾶς, ἂν ἐν [4] τῷ [5] [μέρος] [6] † ἡμῶν [7] [ἐξετάζειν]

Τὴν μέντοι—ἐπέχει] Id est, τὰ πάντα κρατοῦσαν, τῶν πάντων κατισχύουσαν, *qua homines feruntur et aguntur*. Est enim ἐπέχω τὸ κρατῶ, *obtineo pro potestate, et regio imperio*. *Ex edit.* HERVAG. v. 4. κακῶν ἐν τῷ παρ. πεπ. καιρῷ; et v. 7. αὐτ. ἐκείνων ἄμ. πρ. καὶ ἀγ. Tayl.

Εἰ πρόοιντο ἡμᾶς] [Ita Tayl.] F. προόιντο. Ἀόρ. β. εὐκτικῆς μέσης. WOLF.

Ἐν—διάξειν] Cum in Aug. sec. pro ἐν esset exaratum ἂν, hanc particulam ex conject. addidit Reiske, qua lubenter careo. Vide Æsch. c. Ctes. (Demosthenes) ἡγήσατο, εἰ τῶν συμπρεσβευόντων καὶ τοῦ Φιλίππου κατήγορος ἀναφανείη. τὸν μὲν Φιλοκράτην προδήλως ἀπολεῖσθαι—κινδυνεύσειν—εὐδοκιμήσειν. WUNDERL.

Τὸ δὲ προσκροῦσαι] F. τῷ δέ. Τουτέστι, διὰ δὲ τό. WOLF.

Τὸ δὲ προσκροῦσαι—ὥσ' ἠβ.—συμβῆναι] Conjecturam Wolfii τῷ, Reiskio probatam, ejeci, et ὥσ' pro ὡς ex Codd. plur. et opt. recepi, illud sensu postulante, hoc grammatica jubente. Quis enim ferat τῷ pro διὰ τό? Quis constructionem νομίζω τὴν πόλιν μετειληφέναι τὸ μέρος τῷ προσκροῦσαι, *propterea quod offenderit?*—Τὸ δὲ προσκροῦσαι καὶ—συμβῆναι absolute posita accipio, *quod vero* etc. quam rationem dicendi in oppositis haud raram animadverti. Xenoph. Cyrop. I. 6. 18. Ἀλλὰ μέντοι τό γε μελετᾶσθαι ἕκαστα τῶν πολεμικῶν ἔργων, ἀγῶνας ἄν τινάς μοι δοκεῖ προειπὼν ἑκάστοις μάλιστα ἂν ποιεῖν εὖ ἀσκεῖσθαι ἕκαστα. Ita explicandum in Æsch. c. Ctesiph. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα, ἤδη μοι σφόδρα προσέχετε τὸν νοῦν. Ubi interpretes nihil vidisse docent Soph. Phil. 497. Elect. 1071. WUNDERL.

Τὸ δὲ προσκροῦσαι, &c.] *Quod autem nostra civitas alioqui felix in paucis inceptis offendit, nec omnia nobis ex animi sententia successerunt, in eo ego vero ratam quandam partem, ad vosque pertinentem tulisse existimo communis aliorum mortalium fortunæ.* ubi τὸ ἐπιβάλλον μέρος dixit, pro eo quod est, τὸ καθῆκον μέρος. ἐπιβάλλω enim τὸ διαφέρω καὶ προσήκω, ut ἐπιβάλλει μοὶ τὸ πρᾶγμα, *pertinet ad me*. *Ex edit.* HERVAG.

Μέρος] Deest Guelph. Vindob. In sequentibus tamen, §. πβ'. a med. εἰ μὴ τὸ ὅλον, μέρος γ' ἐπιβάλλει τῆς βλασφημίας ἅπασι. An recte abesse possit, disputat, ut eruditum hominem decet, H. Steph. Thes. T. II. col. 576. TAYLOR.

Ἐξετάζειν] Uncis inclusit Reiske, quasi diceretur οὑτωσὶ ἀξιῶ περί τινος. WUNDERL.

Ὡς ἐμαυτῷ δοκῶ, νομίζω δὲ καὶ ὑμῖν συνδοκεῖν] *Ut mihi ipse videor, existimo autem et vobis quoque me videri recte id reputare, censerique.* συνδοκεῖν enim dicitur, quod inter multos convenit, et communiter placet. Isocrat. περὶ οὗ πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων συνδόκει, *quod constat inter multos, de quo convenit*. *Ex edit.* HERVAG.

τέραν εἶναί φησι, τὴν [1] σμικρὰν καὶ φαύλην τῆς ἀγαθῆς καὶ μεγάλης. Καὶ πῶς ἔνι τοῦτο γενέσθαι;

οζ'. Καὶ μὴν εἴ γε τὴν ἐμὴν τύχην πάντως ἐξετάζειν Αἰσχίνη [2] προαιρεῖ, πρὸς τὴν σαυτοῦ σκόπει, κἂν εὕρῃς τὴν ἐμὴν βελτίω τῆς σῆς, παῦσαι λοιδορούμενος [3] αὕτῃ. Σκόπει τοίνυν εὐθὺς [4] ἐξ ἀρχῆς.—Καί μου πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μηδεμίαν ψυχρότητα καταγνῷ μηδείς. ἐγὼ γὰρ οὔτ' εἴ τις πενίαν προπηλακίζει, νοῦν ἔχειν ἡγοῦμαι, οὔτ' εἴ τις ἐν ἀφθόνοις τραφεὶς ἐπὶ τούτῳ σεμνύνεται· ἀλλ' ὑπὸ τῆς τουτουὶ τοῦ χαλεποῦ βλασφημίας καὶ συκοφαντίας εἰς τοιούτους λόγους ἐμπίπτειν ἀναγκάζομαι, οἷς ἐκ τῶν ἐνόντων ὡς ἂν δύνωμαι μετριώτατα χρήσομαι.—

οη'. Ἐμοὶ μὲν τοίνυν ὑπῆρξεν, Αἰσχίνη, παιδὶ μὲν ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα, καὶ ἔχειν ὅσα χρὴ τὸν μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσοντα δι' ἔνδειαν· ἐξελθόντι δ' ἐκ παίδων τἀκόλουθα τούτοις πράττειν, χορηγεῖν, τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, μηδεμιᾶς φιλοτιμίας μήτ' ἰδίας μήτε δημοσίας

[1] † μικρὰν [2] † προαιρῇ [3] † αὐτῇ [4] † ἐξαρχῆς

Φαύλην] *Mediocrem, vilem.* Sic Xenoph. Mem. Socr. cap. VI. §. 2. ποτὰ πίνεις τὰ φαυλότατα. Conf. de vi et usu hujus vocabuli Thom. Magist. pag. 889. ibique Bosium, Moeris pag. 383. Timaei lexicon voc. Platon. pag. 191. ad quem locum Ruhnken. de hoc vocabulo copiosus est. Harl.

Καί μου πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεμίαν ψυχρότητα καταγνῷ μηδείς] *Me per deos immortales nullus ineptum esse judicet, nullus ita hoc quod dicturus sum excipiat, ut frigidum et absurdum*: id enim ψυχρὸν καὶ ψυχρότης dicitur, quemadmodum Latinis *frigus* et *frigidum*, id est, absurdum, nec plausu excipiendum, cui *facetum* et *plausibile* opponitur. hinc ψυχρολογοί, *qui ineptis et futilibus, et absurdis verbis uti solent*, et ψυχρολογεῖν, *frigida verba, ineptaque et scurrilia fundere.* Observandus vero et hic dicendi modus, καταγινώσκω σου τόδε, *hoc de te judico et existimo*, ex quo fit ut et sic dicam, καταγινώσκω σου ἀμάθειαν, ἢ κακίαν, ἢ φθόνον, et similia pro *judico imperitum*, &c. *Ex edit.* Hervag.

Ψυχρότητα] In nostro erat αἰσχρότητα, sine dubio rectius. Obsopoeus.

οη'. Παίδων] Instituit orator suam fortunam cum fortuna Æschinis comparare. Vide versutiam! Et Demosthenes hoc loco sophistarum more, aut instar callidi gladiatoris, qui quovis modo, arte et fraude, impetum adversarii declinare et huic vulnus infligere conatur, agere videtur. Æschines mihi quidem loquutus videtur non de fortuna vitae, sed de fortuna in republica administranda. Demosthenes contra posteriorem, sibi non aeque et constanter arridentem, nunc leviter tangit, et uno impetu ruit in adversarium, ejusque vitae consuetudinem a pueritia inde ad virilem aetatem exagitat. Harl.

Χορηγεῖν] Choregi sive choragi erant, qui sumtus praebebant ad ludos et ὄψεις, hoc est choragium, quo instruebantur theatrum et chorus; illos designabant et constituebant unaquaeque tribus suos. v. Petit. comm. ad L. Attic. Libr. III. tit. IV. pag. 351. 352. Kuhn. ad Polluc. VIII. p. 963. Hemsterh. ad eund. libr. IX. segm. 42. p. 1005. Polluc. III. 67. ibique Kuhn. van Dale Diss. ad antiqq. et marmora p. 674. seqq. etc. De trierarchis jam supra egimus. Idem. ἀκόλουθα Tayl.

Εἰσφέρειν] Scil. εἰς πόλεμον, est conferre stipem ad numeranda stipendia iis, qui pro patria in acie stant. Vide Petit. libr. mem. pag. 355. et ex Isaeo observat Vales. (not. in Harpocrat. p. 181. ad v. Ναυκράρου, Lugd. 1682.) εἰσφορὰς proprie esse ἐν τοῖς τριακοσίοις Pollux. VIII. segm. 108. et alibi. Et qui exigebant haec tributa,

ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις χρήσιμον εἶναι· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὰ κοινὰ προςελθεῖν ἔδοξέ μοι,
313 τοιαῦτα πολιτεύματα ἑλέσθαι, ὥστε καὶ ὑπὸ τῆς πατρίδος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολλάκις ἐστεφανῶσθαι, καὶ μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς, ὡς οὐ καλά γ' ἦν ἃ προειλόμην, ἐπιχειρεῖν λέγειν. Ἐγὼ μὲν δὴ τοιαύτῃ συμβεβίωκα τύχῃ, καὶ πόλλ' ἂν ἔχων ἕτερ' εἰπεῖν περὶ αὐτῆς παραλείπω, φυλαττόμενος τὸ λυπῆσαί τινας ἐν οἷς σεμνύνομαι.

οθ'. Σὺ δ' ὁ σεμνὸς ἀνὴρ καὶ διαπτύων τοὺς ἄλλους σκόπει πρὸς ταύτην ὁποίᾳ [1] τινὶ κέχρησαι τύχῃ· δι' ἣν παῖς μὲν ὢν μετὰ πολλῆς ἐνδείας ἐτράφης, ἅμα τῷ πατρὶ πρὸς τῷ διδασκαλείῳ προςεδρεύων, τὸ μέλαν τρίβων καὶ τὰ βάθρα σπογγίζων καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορῶν, οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων· ἀνὴρ δὲ γενόμενος τῇ μητρὶ τελούσῃ τὰς βίβλους ἀνεγίγνωσκες καὶ τἄλλα συνεσκευωροῦ, τὴν μὲν νύκτα νεβρίζων καὶ κρατηρίζων, καὶ καθαίρων τοὺς

[1] † τίνι

vocabantur νεωκόροι, aut, ut alii malunt legere, νεώκοροι. v. Ammon. Thom. Magistr. et Harpocrat. sub h. v. ibique interpretes et Hemsterh. ad Pollue. VIII. 108. X. 20. et in addendis ad pag. 930. Idem.

Εἰσφέρων] Id est, *in publicum pro modo census conferre.* id enim εἰσφέρειν significat, *tributum pendo*, quod Plinius in Panegyr. Graecorum more *inferre tributum* dixit. Plutarchus ἔοικε μηκέτι τὸν δῆμον εἰσενέγκειν, ita ut *populus tributum pendere desierit.* et εἰσφορὰ *tributum* et *collatio*. Dicitur tamen et de privata benignitate, et de annuis aut menstruis privatim hominibus collatis. Idem Demosthenes in eadem hac, τῷ πώποτε τῶν Ἀθηναίων εἰσενήνοχας; ἢ τίνι εὖ πεποίηκας; Ex edit. Hervag. v. 2. προσῆλθον, et v. 8. τινα, et v. 10. ποίᾳ Tayl.

Πόλλ' ἂν ἔχων] Solemnis formula est πολλὰ ἔχων §. ιϛ'. κθ'. μδ'. οθ'. in *fin.* Cave tamen quid mutes. Dem. Olynth. 3. (2.) §. θ'. *ante med.* Καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ' ἂν ἔχων εἰπεῖν. Wunderl.

οθ'. Διδασκαλείῳ] De hoc loco vide Pollucem lib. IV. cap. 2. Taylor.

Τελούσῃ] Nimirum in mysteriis Eleusin. Harl. ἀνεγίνωσκες Tayl.

Συνεσκευώρου] [Ita Tayl.] Συνεσκευωροῦ postrema circumflexa, Guelph. Melius, quam Wolfius, se gerunt, qui haec verba simpliciter vertunt, *reliqua curasti.* Lambinus: *reliqua, quae ad munus illud pertinent, concinnabas et comparabas.* Satis fideliter. Taylor.

Νευρίζων] [Ita Tayl.] F. Νεβρίζων, παρὰ τὰς νεβρίδας, καὶ οὐ τὰ νεῦρα. Wolf.

Ibid. Interpretes, qui veram lectionem nesciebant, et istis sordibus contenti esse poterant, mirum est, quantum laborent, et quam inhoneste se gerant. Corrige ex Feliciano optimo, MSS. item Ital. Harl. et Regg. a. s. νεβρίζων. Confirmant Lexicographi. νεβρίζων. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. οἱ μὲν ὡς τοῦ τελοῦντος νεβρίδα ἐνημμένου, ἢ καὶ τοὺς τελουμένους διαζωννύντος νεβρίσιν, ἐπὶ τοῦ νεβροὺς διασπᾶν, κατά τινα ἄῤῥητον λόγον. Harpocratio. Quem Suidas, ut solet, compilavit. Ita fere Ulpianus ad haec verba Auctoris nostri. Statius II. Thebaid. 664.

Nebridas, *et fragiles thyrsos portare putastis*
Imbellem ad sonitum.

Omnino consulendi sunt Viri doctissimi, qui simul Harpocrationem atque hunc textum Demosthenis elucidarunt, Maussacus, pag. not. 63. et Valesius, pag. 311. Adde Euripid. Bacch. v. 111. 833. et Phoeniss. 798. σχ. ad loc. Aristoph. Ran. v. 1242. Lucian. Bacch. init. Taylor.

Νεβρίζων] Stat. Theb. II. 664. Ubi Scholiastes: "*Nebridas*, pelles damarum, quae Graece νεβρίδες appellantur: ac per hoc Baccharum indumenta significat, quibus sacrificiorum tempore uti consueverunt; ut Virgil. *Pellibus in morem cincti.*" Neque vero pelles eas corporis solummodo tegendi causa gestasse Bacchantes ma-

τελουμένους, καὶ ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις, καὶ ἀνιστὰς ἀπὸ τοῦ καθαρμοῦ, καὶ κελεύων λέγειν ἔφυγον κακόν, εὗρον ἄμεινον, ἐπὶ τῷ μηδένα πώποτε

ligne innuit Scholiast. in Euripidis Phœniss. v. 798. Nam qui *sapienter*, inquit, *insaniunt*, οἱ σώφρονα μανίαν μαινόμενοι, cum alii corpora cultellis fœde lacerent, propriæ cutis curandæ memores, in vicarias illas Nebridas iram omnem suam effundunt. Stock.

Νεβρίζων] Reiske in indice vertit: *hinnulum agens*, h. e. hinnuli pelle indutus per semitas discursitans in sacris arcanis. Κρατηρίζων est sacris initians vel imbuens cratere pleno aquæ, quæ super initiandorum capita effundebatur. Harl.

Ἀπομάττων] Suidas v. Ἀπομάττεσθαι. Harpocratio Ἀπομάττων. Quorum hic: Ἀπομάττων οἱ μὲν ἁπλοϊκώτερον ἀκούουσιν, ἀντὶ τοῦ ἀποψῶν καὶ λυμαινόμενος· ἄλλοι δὲ περιεργότερον, οἷον περιπλάττων τὸν πηλὸν καὶ τὰ πίτυρα τοῖς τελουμένοις. ὡς λέγομεν ἀπομάττεσθαι τὸν ἀνδριάντα τῷ πηλῷ, καὶ τῷ πιτύρῳ τοὺς μυουμένους, ἐκμιμούμενοι τὰ μυθολογούμενα παρ' ἐνίοις, ὡς ἄρα οἱ Τιτᾶνες τὸν Διόνυσον ἐλυμήναντο, γύψῳ καταπλασάμενοι, ἐπὶ τῷ μὴ γνώριμοι γενέσθαι. Τοῦτο μὲν οὖν τὸ ἔθνος ἐκλιπεῖν· πηλῷ δὲ ὕστερον καταπλάττεσθαι νομίμου χάριν. Σοφοκλῆς ἐν Αἰχμαλωτίσι·

Στρατοῦ καθαρτὴς, κἀπομαγμάτων ἴδρις.

Καὶ πάλιν·

Δεινότατος ἀπομάκτης τε μεγάλων συμφορῶν.

Vir eruditus Phil. Iac. Maussacus ritum hunc in Lectionibus suis (quarum frequentem mentionem fecit in notis ad Harpocrationem, et magnam omnium spem concitaverat) accuratius pensitavit. Illæ autem interciderunt. Vide τὸν μέγαν Casaubonum ad Theophrasti Charact. c. 16. fin. Omnino igitur corrige cunctas versiones hujus loci. Nam si ἀπομάττειν esset *abstergere*, qualis est Constructio, et quænam mens istorum verborum, ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις? Ἀπομάττειν igitur est *imitari*, *effigiare*, *effingere*, ut illi solent, qui imagines ex cera ducunt. Eam notionem vocis Ἀπομάττεσθαι erudite explicant et confirmant Viri docti ad Pollue. lib. IX. c. 8. Imagunculas intelligit fortasse, Oscilla dicta, in Bacchi sacris usurpatas. Taylor.

Ἀπομάττων] Ego cum reliquis omnibus Interpretibus vertendum censeo, *luto et furfure circumlitos detergens*. Confirmat Harpocratio in voce: "*Quidam simplicius exponunt per* abstergens et expians: *alii autem majori diligentia sic*; circumliniens luto et furfure eos qui initiabantur. *Quemadmodum statuam dicimus argilla circumlini*, (puta quo melius deinde purgetur et expoliatur) *sic et furfure initiatos.*" Lucian. Νεκυομ. §. 7. *Magus*, inquit, ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἀγαγὼν, ἐκάθηρέ τέ με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγνισε δᾳδὶ καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις πλείοσιν· *lustravit me*, detersitque, *et circumtulit teda, scilla, aliisque pluribus*. Stock.

Πηλῷ] Πιλῷ Lambinus. Sibi habeat omnino, quocum se oblectet. Suidas et Harpocratio citant ex Auctore, ut vidimus, incomperto, hæc verba: Ἀπομάττεσθαι τὸν ἀνδριάντα τῷ πηλῷ: Quæ contulisset cum his Demosthenicis Lambinus, antequam ad notandum prosiliebat. Taylor.

Ἀναστὰς] [Ita Tayl.] Legendum ἀνιστὰς procul dubio, juxta MSS. Guelph. Aug. Ital. Vind. et. Regg. Codd. *a.* *κ.* *excitans, surgere faciens*, i. e. initiandos. Idem.

Ἔφυγον κακὸν κ. τ. λ.] Verba solennia in isto ritu ab iis proferenda, qui hujusmodi sacris nomen dederunt. Confer Porphyr. de Abstin. statim in princip. οὔτε, κατὰ τὴν παροιμίαν, φυγῇ κακοῦ τὸ ἄμεινον εὑρόντι: Ubi fortasse Παροιμία non *Proverbium* denotat, sed *Verbum solenne*. Apostolius IX. 37. Ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον] Ἐπὶ τῶν μεταβολὴν κρείττονα εἰσποιζομένων. ὅτε τὴν ἀγρίαν καὶ παλαιὰν δίαιταν ἔφυγον, εὗρον δὲ τὴν ἥμερον τροφὴν, τοῦτο ἔλεγον. τὸ γὰρ ἐκ τῶν δρυῶν καὶ ἀκανθῶν πέμμα, κακὸν ἔλεγον. Νόμος δὲ ἦν Ἀθήνησι, ἀμφιθαλῆ παῖδα ἐστεμμένον ἀκάνθαις μετὰ δρυΐνων καρπῶν, λίκνον βαστάζοντα ἄρτων πλέων, τοῦτο λέγειν, αἰνισσόμενον τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολήν. Eadem fere habet Suidas in v. Ἔφυγον κ. τ. λ. Nisi quod addat, Ritum fuisse *nuptialem*. Quod ego vehementer dubito. Adde eundem Apostol. XVIII. 52. Huc respexisse putatur Cicero II. de Legg. 24. *Nam mihi cum multa eximia, divinaque videntur Athenæ tuæ peperisse, atque in vita hominum attulisse, tum nihil melius illis mysteriis, quibus ex agresti immanique vita exculti ad humanitatem, et mitigati sumus; initiaque, ut appellantur, ita re vera principia vitæ cognovimus; neque solum cum lætitia vivendi rationem accepimus, sed etiam cum spe meliore moriendi.* Et Isocrates quoque Panegyric.—δούσης δωρεὰς διττὰς, αἵπερ μέγισται τυγχάνουσιν οὖσαι, τούς τε καρποὺς, οἳ τοῦ μὴ θηριωδῶς ζῆν ἡμᾶς αἴτιοι γεγόνασι, καὶ τὴν τελετὴν, ἧς οἱ μετέχοντες περί τε τῆς βίου τελευτῆς, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν. Add. Vossius 1. de origine Idololatriæ 30. Idem.

Ἔφυγον κακὸν] Solennis hicce versi-

τηλικοῦτον ὀλολύξαι σεμνυνόμενος,—καὶ ἔγωγε νομίζω· μὴ γὰρ οἴεσθ' αὐτὸν φθέγγεσθαι μὲν οὕτω μέγα, ὀλολύζειν δ' οὐχ ὑπέρλαμπρον—, ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις τοὺς καλοὺς θιάσους ἄγων διὰ τῶν ὁδῶν τοὺς ἐστεφανωμένους τῷ μαράθρῳ καὶ τῇ λεύκῃ, τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας θλίβων καὶ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς αἰωρῶν, καὶ βοῶν εὐοῖ σαβοῖ, καὶ ἐπορχούμενος

culus, a Mystis proferendus, eximiam eam victus mutationem innuebat, et innumera quæ in vitam mortalium commoda invexit Ceres, frumento reperto, cum antea glande vescerentur. Stock.

Ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον] Æschini objicit, quod noctu ministrans initiandis, absterso luto jussit eos dicere, ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον, id est, evasi mala, sum nactus meliora. Significat autem ab iis dici solere, qui initiabantur, cum peractis injuriis, quibus agitabantur ante mysteria, jam ad honorem initiationis admitterentur. Eras. Ex edit. Hervag.

Τοὺς καλοὺς θιάσους ἄγων] Barbarica ista Sacra a Cadmo, Inacho et Orpheo ex Ægypto in Græciam esse translata docet Epiphanius de Sectis lib. 1. fol. Gr. II. Wolf.

Θιάσους] Ὀδηγῶν τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τελετῇ καὶ τιμῇ τῶν θεῶν, ὑπερχορευόμενος. Ita negligenter Ulpianus. Aliquid tamen ejusmodi habet Harpocratio, qui adducit hunc Textum Auctoris nostri. Conferri merentur verba Demosthenis in Orat. π. Παραπρεσβ. §. ϟθ'. in fin. Οὐκ ἴσασιν οὗτοι, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς τὰς βίβλους ἀναγινώσκοντά σε τῇ μητρὶ τελούσῃ; καὶ παῖδα ὄντα ἐν θιάσοις, καὶ μεθύουσιν ἀνθρώποις καλινδούμενον; Euripid. Bacch. 55.

Ἀλλ', ὦ λιποῦσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
Θίασος ἐμὸς, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
Ἐκόμισα παρέδρους, καὶ ξυνεμπόρους ἐμοί.

Iterumque 113.

— ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβριστὰς
Ὁσιοῦσθ'· αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει·
Βρόμιος ὅστις ἄγει θιάσους
Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος, ἔνθα μένει
Θηλυγενὴς ὄχλος
Ἀφ' ἱστῶν, παρὰ κερκίδων
Τ' οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.

Adde eundem in Phœniss. v. 802. et in Ione 552. Athenæus V. 7. Ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι, καὶ Ὀρφεοτελεσταὶ, καὶ θίασοι παντοδαποὶ, καὶ αἱ τὰ λίκνα φεροῦσαι. Adde eundem, et Casaub. VIII. 16. Taylor. Ritum in mysteriis Eleusiniis explicat uberrime Spanhem. in comment. ad Callim. H. in Cerer. e. g. p. 738. ed. Ernesti et sæpius. Harl.

Θιάσους] Choros Bacchantium; tracto nomine ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Θεοὺς οἱ Λάκωνες Σιούς φασι. Athenæus, l. 8. Stock.

Μαράθρῳ] Μαράθῳ Harl. Utroque modo scribi solet. Harpocratio v. Λεύκη. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος· Ἐστεφανωμένους τῷ μαράθῳ, καὶ τῇ λεύκῃ. οἱ τὰ Βακχικὰ τελούμενοι τῇ λεύκῃ στέφονται, αὐτοχθόνιον μὲν εἶναι τὸ φυτόν. Χθόνιον δὲ καὶ τὸν τῆς Περσεφόνης Διόνυσον. Τὴν δὲ λεύκην πεφυκέναι φασὶ πρὸς τῷ Ἀχέροντι, ὅθεν καὶ Ἀχερωΐδα καλεῖσθαι παρ' Ὁμήρῳ·

Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ Ἀχερωΐς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρή.

Quæ sequuntur, verba sunt Philetæ apud Etym. M. v. Νῆ,

Καὶ μαράθου δὲ νήχυτος ὄρπηξ.

Vide viros doctos ad Ovid. de Medicam. faciei, v. 91. Herba est, quam *Fennel* vocamus. Taylor.

Ὄφεις τοὺς παρείας] Hujusce loci meminere σχ. Plut. Aristoph. 690. Hermogenes pag. 317. et Harpocr. in v. Παρείας ὄφεις. Vide Etym. in Παρείας, et Ammonium v. Παρειαί.

———— κᾆτα συρίξας ἐγὼ
Ὀδὰξ ἐλαβόμην, ὡς παρείας ὢν ὄφις.
Aristoph. Plut. l. c.

Bacchanalia etiam prætermittamus immania, quibus nomen Omophagiis Græcum est: in quibus furore mentito, et sequestrata pectoris sanitate, circumplicatis vos anguibus, *atque ut vos plenos Dei numine ac majestate doceatis, caprorum reclamantium viscera cruentatis oribus dissipatis.* Arnob. adv. Gent. l. 5. Add. Panelius de Cistophoris. Idem.

Ὄφεις τοὺς παρείας] Serpens inflatis *genis*, innocuo morsu. Schol. Aristoph. Plut. 690. Stock.

Καὶ Εὐοῖ Σαβοῖ] Ita Tayl. V. Var. Lect.

Εὐοῖ Σαβοῖ] Τῶν μὲν Βενδιδίων Πλάτων μέμνηται, τῶν δὲ Φρυγίων Δημοσθένης, διαβάλλων τὴν Αἰσχίνου μητέρα, καὶ αὐτὸν, ὡς τελούσῃ τῇ μητρὶ συνόντα, καὶ συνθιασεύοντα πολλάκις, καὶ ἐπιφθεγγόμενον Εὐοῖ, Σαβοῖ, Ὕης, Ἄττης. Strabo l. 10. p. m. 471. Διόνυσον μαινόλην ὀργιάζουσι Βάκχοι, ὠμοφαγίᾳ τὴν ἱερομανίαν ἄγοντες, καὶ τελίσκουσι τὰς κρεανομίας τῶν φόνων (ἐρίφων legit Heraldus ad Arnobium) ἀνεστεμμένοι τοῖς

ὕης ἄττης ἄττης ὕης, ἔξαρχος καὶ προηγεμὼν καὶ
κιστοφόρος καὶ λικνοφόρος καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπὸ τῶν γρα-
ιδίων προσαγορευόμενος, μισθὸν λαμβάνων τούτων ἔνθρυπτα 314
καὶ στρεπτοὺς καὶ νεήλατα, ἐφ᾽ οἷς [1] τίς οὐκ ἂν ὡς ἀληθῶς
αὐτὸν εὐδαιμονίσειε καὶ τὴν [2] αὑτου τύχην; ἐπειδὴ δ᾽ εἰς
τοὺς δημότας ἐνεγράφης ὁπωσδήποτε—ἐῶ γὰρ τοῦτό γε—,

[1] † τις [2] † αὐτοῦ

δφεσιν, ἐπολολύζοντες Εὐαν. Clemens Alexandr. Protrept. cap. 2. Vide Matth. Ægypt. Explicationem S. C. Marciani pag. 33. seq. Harpocr. et Suid. in Εὐοῖ et Σαβοῖ. Hadriani Junii IV. Animadv. 1. H. Steph. Thes. I. 1298. 1299. Taylor.

Ὕης etc.] Τὸ Ὕης Hesychius interpretatur Ζεὺς Ὄμβριος, qui et Ὑέτιος dicitur. Ἄττης, Puer Phrygius, a Rhea adamatus fuisse traditur. Ἀτθὶς ἀντὶ τῆς Ἀττικῆς. Ὁ δὲ Ἐπιφάνιος τὴν Ἰὼ, τὴν Ἶσιν ὑπ᾽ Αἰγυπτίων καλουμένην, καὶ Ἀτθίδα ἐπονομασθῆναι. Wolf. Matth. Ægyptius l. c. Etym. M. v. Ὕης. Harpocrat. et Suid. v. Ἄττης. Vales. IV. Emend. 6. atque ad Harpocr. p. 251. Mendosa est Glossa Suidæ. Ἄττις—Δημοσθένης· κατάρχεις τοῖς Σαβοῖς. Ἄττις Ὕις, Ὕις Ἄττις. Præferunt tamen MSS. Ald. et Felician. Ὕις Ἄττις, Ἄττις Ὕις. Confer, quæ habet Ulpianus. Taylor.

Ἔξαρχος] Totum hunc locum Demosthenis erudite explicat Maussacus in Dissertatione Critica Harpocrationi subjuncta. Idem.

Κιττοφόρος καὶ λικνοφόρος] Κίττα est *Pica*: Κισσὸς *Hedera*. Λίκνος *Vannus*. Λύχνος *Lucerna*. Wolf.

Κιττοφόρος] [Ita Tayl.] Ita Codd. constanter. Utrum vero κιττοφόρος, an κισσοφόρος scribi debeat, disputat idem Maussac. l. c. et de Pisce quodam intelligit. Plane legendum κισσοφόρος. Harpocratio. Κιττοφόρος, ἔνιοι διὰ δύο ΣΣ γράφουσι. MSS. διὰ ΣΤ. Ita MS. Reg. Cantab. Κιττοφόρος. Ἔνιοι γράφουσι κιστοφόρον. Videatur Kuster. ad Suid. v. Κιστοφόρος, Panelius de Cistophoris. Taylor.

Καὶ κιττοφόρος] Κιττοφόρον, id est, *Piciferum*, dicit Æschinem ab aniculis compellatum, quemadmodum et λικνοφόρον, quod picas et vannos capite bajularet. Nam his in mysteriis Bacchanalibus utebantur, quod ea avis sacra sit Baccho, et Vannus in omnibus mysteriis adhibebatur. Unde Virgil. *Et mystica Vannus Iacchi*. quadrat in hominem infimum, et despicatissimæ sortis. Eras. *Ex edit.* Hervag.

Λιχνοφόρος] [Ita Tayl.] Λικνοφόρος restius Ald. Ven. et Codd. Regii α. ϛ. ε. κ. Vide Athenæum modo a me laudatum, ad vers. 3. p. ult. Τὸ λίκνον πρὸς πᾶσαν τελετὴν καὶ θυσίαν ἐπιτήδειόν ἐστιν. ὁ τοῦτο οὖν φερόμενος λικνοφόρος λέγοιτ᾽ ἄν. Λίκνον, τὸ πτύον. Harpocr. Suidas. Addatur Servius ad Virgil. I. Georg. 166. Quid Ulpianus noster interea? Λιχνοφόρος] Παρὰ φύλαξι τιμώμενος. Quis hæc explicabit, aut emendabit? Taylor.

Λικνοφόρος] *Vannifer*. Auger.

Ἔνθρυπτα, καὶ στρεπτοὺς, καὶ νεήλατα] Placentarum sunt species, quas habet etiam Athenæus Dipnosophist. l. 14. et hunc locum citat. Palm. Ἔνθρυπτα, frusta panis in scaphula pinsita, et vino macerata, inspersis lentibus. Ulpian. Νεήλατα, quasi *νεωστὶ ἀληλεσμένα*, *recens molita*, fiebant, juxta Harpocr. ex farina, melle, uvis passis, ac viridibus ciceribus. Stock.

Ἔνθρυπτα] Harpocr. in v. meminit hujus loci Demosthenici. Erudite de his agit Cl. Valesius ad eam glossam Harpocrationis. Ἔνθρυπτα] ψωμοὶ ἦσαν, οἴνῳ βεβρεγμένοι, οὓς ἐποίουν εἰς σκάφην ἄρτους διαθρύψαντες, καὶ φακὴν ἐπισκεδάσαντες. Ulpian. Taylor.

Στρεπτοὺς] Πλακοῦντος εἶδος. Harpocr. qui excitat hanc vocem ex hoc loco Demosthenis. Στρεπτούς. Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος. πλακοῦντος εἶδός ἐστιν οἱ Στρεπτοὶ, ὡς καὶ παρ᾽ ἑτέροις. Adde Athenæum XIV. 13. qui locum hunc respicit, et Suid. v. Στρεπτούς. Idem.

Νεήλατα] Νεήλατα. Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος κατ᾽ ἔλλειψιν, ἀντὶ τοῦ, νεήλατα ἄλφιτα, τὰ νεωστὶ ἀληλεσμένα, ἃ δὲ μέλιτι ἀναδεύοντες, ἀσταφίδας τε καὶ χλωροὺς ἐρεβίνθους ἐπεμβαλόντες, τοῖς τὰ ἱερὰ τελοῦσιν ἔνεμον, ἐκάλουν δὲ αὐτὰ, οἱ μὲν ἀμβροσίαν, οἱ δὲ μακαρίαν. Harpocr. in v. Idem.

Τίς] Ex conject. Vulgo τις. Cf. §. λθ΄. ubi item mutavi. Wunderl.

Αὐτὸν εὐδαιμονίσειε] Per ι in antepenultima. Wolf.

Εὐδαιμονίσειε] Non εὐδαιμονήσειε, ut Aldus, et Parisini Editores. Id etiam non neglectum a Lambino. Taylor.

Αὑτοῦ] Αὐτοῦ. Markland.

Εἰς τοὺς δημότας ἐνεγράφης] Viginti annos natus. Stock. Deest γε in ed. Tayl.

Ὁπωσδήποτε] Hoc est, καθ᾽ οἷον δή τινα

[1] ἐπειδὴ δ' οὖν ἐνεγράφης, εὐθέως τὸ κάλλιστον ἐξελέξω τῶν ἔργων, ὑπογραμματεύειν καὶ ὑπηρετεῖν τοῖς ἀρχιδίοις· ὡς δ' ἀπηλλάγης ποτὲ καὶ τούτου, πάνθ' ἃ τῶν ἄλλων κατηγορεῖς αὐτὸς ποιήσας, οὐ κατῄσχυνας μὰ Δί' οὐδὲν τῶν προϋπηργμένων τῷ [2] μετὰ ταῦτα βίῳ, ἀλλὰ μισθώσας σαυτὸν τοῖς βαρυστόνοις ἐπικαλουμένοις ἐκείνοις ὑποκριταῖς, Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει, ἐτριταγωνίστεις, σῦκα καὶ βότρυς καὶ ἐλάας συλλέγων, ὥσπερ [3] ὀπωρώνης ἐκ τῶν ἀλλοτρίων χωρίων, πλείω λαμβάνων ἀπὸ τούτων τραύματα ἢ τῶν ἀγώνων, οὓς ὑμεῖς περὶ τῆς ψυχῆς ἠγωνίζεσθε· ἦν γὰρ ἄσπονδος καὶ ἀκήρυκτος [4] ὑμῖν ὁ πρὸς τοὺς θεατὰς πόλεμος, ὑφ' ὧν πολλὰ τραύματ' εἰληφὼς εἰκότως τοὺς ἀπείρους τῶν τοιούτων κινδύνων ὡς δειλοὺς σκώπτεις. Ἀλλὰ γὰρ παρεὶς ὧν τὴν πενίαν αἰτιάσαιτ' ἄν τις, πρὸς αὐτὰ τὰ τοῦ τρόπου σου βαδιοῦμαι κατηγορήματα. Τοιαύτην γὰρ εἵλου πολιτείαν, ἐπειδή ποτε καὶ τοῦτ' ἐπῆλθέ σοι ποιῆσαι, δι' ἣν εὐτυχούσης μὲν τῆς πατρίδος λαγὼ βίον ἔζης, δεδιὼς καὶ

[1] [ἐπειδὴ δ' οὖν ἐνεγράφης] [2] μεταταῦτα [3] ὀπωρώνης ἐκεῖνος ἐκ [4] † ὑμῖν

τρόπον, *quovis modo, quomodocunque.* Dicitur et ὁπωσποτε, et ὁπωσδηποτοῦν, et ὁπωσοῦν, et ὁπωστιοῦν, et ὁπωδήποτε, et ὁπητιοῦν, et ὅπη ἂν, ὅπη οὖν, &c. De quib. omnibus et aliis copiose in Comment. Bud. *Ex edit.* HERVAG.

Τοῖς ἀρχιδίοις] Τοῖς ἐλάττοσι τῶν ἀρχόντων. WOLF. Pro τοῖς ἀρχιδίοις in antiquo ἀρχείοις scriptum reperi, quæ χαρτοφυλάκια vocant. OBSOPŒUS. Ulpianus ita: Ἀρχιδίοις] Ἤγουν τοῖς χαρτοφυλακείοις, τοῖς δημοσίοις οἴκοις, ἔνθα οἱ δημόσιοι χάρται ἔκειντο. Vide Not. ad Jul. Pollucem VIII. 83. Ὑπηρετεῖν χαρτοφυλακίοις (ita mendosa) καὶ ἀρχιδίοις MSS. Ald. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Οὐ κατῄσχυνας μὰ Δί' οὐδὲν τῶν προϋπηργμένων τῷ μετὰ ταῦτα βίῳ] Id est, *nihil dedecorasti eorum quæ tibi antea contigerant,* quæ anterior fortuna tua tulerat. hoc est, τῶν προϋπαρξάντων σοι, vel, πρότερον ὑπαρξάντων σοι. *Ex edit.* HERVAG.

Σιμμύκκᾳ καὶ Σωκράτει] [Ita Tayl.] Notatur [in Editt. antiquioribus] asterisco vox Σιμύκκα, et jure. Nam Harpocratio hunc locum citans legit Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει. Eum vide in Σίμυλος, et testatur Editio Benenati in margine, sic legi in aliis Codd. PALMER. Legendum plane Σίμυλῳ. Vide vitam Æschinis ab Incerto conscriptam. Σίμυλος. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντός φησι· Ἀλλὰ μισθώσας σαυτὸν τοῖς βαρυστόνοις ὑποκριταῖς, Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει. Harpocr. in voce, et Suidas etiam, et Photius MS. Maussacus ad Harpocrat. plura et disertiora ad hunc locum Auctoris mei commentatur. Adde eruditissimum, et de Græcis literis optime meritum, Albert. ad Hesychium v. Βαρύστονος. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Ὀπωρώνης] Ὀπωροπώλης. τοῦθ' οἱ ἀγοραῖοι λέγουσι, οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ὀπωρώνης, ὡς καὶ Δημοσθένης. Phrynichus. IDEM. ἐλαίας Tayl.

Οὓς ὑμεῖς περὶ τῆς ψυχῆς ἠγωνίζεσθε] Lucianus ἁλιεῖ· Οἱ ἀθλοθέται μαστιγοῦν εἰώθασιν, ἤν τις ὑποκριτὴς Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ τὸν Δία ὑποδεδυκὼς, μὴ καλῶς ὑποκρίνηται, μηδὲ κατ' ἀξίαν τῶν θεῶν. WOLF. v. 12. ὧν τὰ πολλὰ, et v. 14. ἐξ ὧν, et v. ult. λαγὼ Tayl.

Ἀλλὰ γὰρ παρεὶς ὧν τὴν πενίαν αἰτιάσαιτ' ἄν τις, πρὸς αὐτὰ τὰ τοῦ τρόπου σου βαδιοῦμαι κατηγορήματα] *Verum enimvero, cum hæc mihi prætermittenda esse censeam, quorum paupertas tua deprecari crimen quorundam opinione posset, ad propria jam crimina mentis tuæ, morumque tuorum veniam.* Hic ἀλλὰ γὰρ simpliciter pro *sed enim* ponitur. *Ex edit.* HERVAG.

Λαγὼ βίον κ. τ. λ.] Id est, *leporis vivebas vitam, timens ac tremens, ac semper ex-*

τρέμων καὶ ἀεὶ πληγήσεσθαι προσδοκῶν ἐφ᾽ οἷς σαυτῷ συνῄδεις ἀδικοῦντι, ἐν οἷς δ᾽ ἠτύχησαν οἱ ἄλλοι, θρασὺς ἂν ὑφ᾽ ἁπάντων ὤφθαι. καίτοι ὅστις χιλίων πολιτῶν ἀποθανόντων [1]ἐθάρσησε, τί οὗτος παθεῖν ὑπὸ τῶν ζώντων δίκαιός ἐστι; Πολλὰ τοίνυν ἕτερ᾽ εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ [2]παραλείπω· οὐ γὰρ ὅσ᾽ ἂν δείξαιμι προσόντ᾽ αἰσχρὰ τούτῳ καὶ ὀνείδη, πάντ᾽ οἶμαι δεῖν εὐχερῶς λέγειν, ἀλλ᾽ ὅσα μηδὲν αἰσχρόν ἐστιν εἰπεῖν ἐμοί. 315

π΄. [3]Ἐξέτασον τοίνυν παράλληλα τὰ σοὶ κἀμοὶ βεβιωμένα, πρᾴως καὶ μὴ πικρῶς, Αἰσχίνη· εἶτ᾽ [4]ἐρώτησον τουτουσί, τὴν [5]ποτέρου τύχην ἂν ἕλοιθ᾽ ἕκαστος [6]αὐτῶν. Ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ᾽ ἐφοίτων. ἐτέλεις, ἐγὼ δ᾽ ἐτελούμην. ἐχόρευες, ἐγὼ δ᾽ ἐχορήγουν. ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δ᾽ ἐκκλησίαζον. ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ᾽ ἐθεώρουν. ἐξέπιπτες, ἐγὼ δ᾽ ἐσύριττον. ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πεπολίτευσαι πάντα, ἐγὼ δ᾽ ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἐῶ τἆλλα· ἀλλὰ νυνὶ τήμερον ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ στεφανωθῆναι δοκιμάζομαι, τὸ δὲ μηδ᾽ ὁτιοῦν ἀδικεῖν ἀνωμολόγημαι· σοὶ δὲ συκοφάντῃ μὲν εἶναι δοκεῖν ὑπάρχει, κινδυνεύεις δ᾽ εἴτ᾽ ἔτι δεῖ σε τοῦτο ποιεῖν, εἴτ᾽ ἤδη πεπαῦσθαι μὴ μεταλαβόντα τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. Ἀγαθῇ γε, οὐχ ὁρᾷς; τύχῃ συμβεβιωκὼς τῆς ἐμῆς ὡς φαύλης κατηγορεῖς. Φέρε δὴ καὶ τὰς τῶν λειτουργιῶν μαρτυρίας, ὧν λελειτούργηκα, ὑμῖν ἀναγνῶ πάσας. Παραναγνῶθι δ᾽ ἡμῖν καὶ σὺ τὰς ῥήσεις, ἃς

[1] † ἐθάῤῥησε [2] † παραλείψω [3] * ἐξετάσωμεν [4] * ἐρωτήσωμεν
[5] † ὁποτέρου † [6] αὐτῶν

pectans ut vapulares. Proverbium est, de quo Eras. IDEM.

Ἐφ᾽ οἷς σαυτῷ συνῄδεις ἀδικοῦντι] Ob conscientiam scelerum. Dicunt enim *σύνοιδα ἐμαυτῷ ἀπαιδεύτῳ ὄντι.* quod Fab. imitatus est in tertio de instit. or. " sed non sustineo esse conscius mihi dissimulanti." IDEM.

Ἠτύχησαν] F. *εὐτύχησαν οἱ ἄλλοι*, Philippus scil. vel alii Reip. inimici. Nam hoc opponi videtur istis *εὐτυχούσης τῆς πατρίδος.* Eodem modo, §. ς΄. in *fin.* *ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων, εὐτύχησεν ἕτερος.* MARKLAND.

π΄. Ἐξέτασον — ἐρώτησον] Reiske ex conj. *ἐξετάσωμεν — ἐρωτήσωμεν*, quod vel adverbia *πρᾴως καὶ μὴ πικρῶς* non patiuntur. WUNDERL.

Ἐδίδασκες κ. τ. λ.] Laudant Demetrius Phalereus §. 262. Hermog. cap. περὶ Ἀντιθέτου, pag. Edit. Crispin. 420. et Harpocrat. v. Ἀντίθεσις. TAYLOR.

Ἐξέπιπτες] *Explodebaris.* ἐξέπιπτε ἀντὶ τοῦ ἐκβάλλομαι, *ejicior, expellor.* Idem alibi, *ἀντὶ δὲ τῶν ἔργων τούτων ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἐξέπεσον, ejecti sunt. Ex edit.* HERVAG. v. 19. δεῖ σε ἔτι, et v. 21. ἀγ. δὲ Tayl.

Εἴτ᾽ ἤδη πεπαῦσθαι] S. *τοῦ συκοφαντεῖν.* Mulctam fuisse 500 drachmarum (etsi alibi 1000 fere scribuntur) cum diminutione capitis, apparet, si accusator quintam suffragiorum partem non tulisset. Unde et Cicero Æschinem propter ignominiam judicii cessisse Athenis tradit. Nam cum se quinque talentis prædium Rhodi emisse scribat, tantillam pecuniam facile solvisset. WOLF.

Παραναγνῶθι] Vide notata ad §. ς΄. TAYL.

ἐλυμήνω, ἥκω λιπὼν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας καὶ κακαγγελεῖν μὲν ἴσθι μὴ θέλοντά με, καὶ κακὸν κακῶς σε μάλιστα μὲν οἱ θεοί, ἔπειτα δ' οὗτοι πάντες ἀπολέσειαν, πονηρὸν ὄντα πολίτην καὶ προδότην καὶ τριταγωνιστήν. Λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

πα'. Ἐν μὲν τοίνυν τοῖς πρὸς τὴν πόλιν [1] τοιοῦτος· ἐν δὲ
316 τοῖς ἰδίοις εἰ μὴ πάντες ἴστε ὅτι κοινὸς καὶ φιλάνθρωπος [2] καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, σιωπῶ καὶ οὐδὲν ἂν εἴποιμι οὐδὲ παρασχοίμην ἂν περὶ τούτων οὐδεμίαν μαρτυρίαν, οὔτ' εἴ τινας ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτ' εἴ τισι [3] θυγατέρας συνεξέδωκα, οὔτε τῶν τοιούτων οὐδέν. Καὶ γὰρ οὕτω πως ὑπείληφα. ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν μεμνῆσθαι τὸν πάντα χρόνον, τὸν δ' εὖ ποιήσαντα εὐθὺς [4] ἐπιλελῆσθαι, εἰ δεῖ τὸν μὲν χρηστοῦ, τὸν δὲ μὴ [5] σμικροψύχου ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου· τὸ δὲ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομιμνήσκειν καὶ λέγειν [6] σμικροῦ δεῖν ὅμοιόν ἐστι

[1] τοιοῦτος * ἐγώ· [2] καὶ πᾶσι τοῖς [3] θυγατέρας ἀπορούσι συνεξέδωκα [4] ἐπιλελῆσθαι αὐτῶν, εἰ [5] † μικροψύχου [6] † μικροῦ

Ἐλυμαίνου] [Ita Tayl.] Ἐλυμήνω Chorus ille MStorum tam pulcre concinentium, Guelph. Aug. Vindob. et Reg. a. Ita infra, §. 95. πάντα ταῦτα ἅμα ἐλυμήνατε. Et §. 97. fin. ἐφ' οἷς ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον. IDEM. v. 2. κάκ' ἀγγελεῖν Tayl.

Ἥκω κ. τ. λ.] In principio Hecub. Euripid.

Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα, καὶ σκότου πύλας
Λιπών.

Cod. Harl. Ἥκων ἱερὸν κευθμῶνα. Et λιπὼν habet in margine. Senarius, qui sequitur, Tragici est cujusdam, cujus locus mihi festinanti non occurrit. TAYLOR.

Κακὸν κακῶς] Hunc versum abrumpit, et de suo attexit σὲ μάλιστα μὲν etc. ut apud Aristophanem uno dicente: Ὁ Τιμοθέου τε πυργός, alter interrumpens ait: ἐμπέσοι γέ σοι. WOLF. Initium est Versus ex aliqua Tragœdia quam Æschines agere solebat. Sed eum abrumpit Demosthenes, et παρὰ προσδοκίαν in execrationem ipsius Æschinis transfert et convertit. MARKL.

Καὶ τριταγωνιστὴν] Notandum δευτεραγωνιστὰς, scenicos, sive histriones dictos, qui secundas partes agebant, τριταγωνιστὰς vero, qui tertias et ultimas. id quod probrose Demosth. Æschini objicit. Utraque vero hac voce, et verbo etiam τριταγωνιστεῖν, καὶ δευτεραγωνιστεῖν alibi utitur, ut in Oratione περὶ παραπρεσβ. Et in hac περὶ στεφ. ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ' ἐθεώρουν. Ex edit. HERVAG.

πα'. Κοινὸς] Conf. Fischer. indic. ad Theophr. h. v. et ad Corn. Nep. I. 8. 4. HARL.

Ἐγὼ] L. καὶ γὰρ οὕτω πως ὑπείληφα ἐγώ. Νομίζω κ. τ. λ. MARKLAND.

Τὸν δὲ ποιήσαντα] [Ita Tayl.] In antiquo τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα: ut totum sic legatur: ἐγὼ νομίζω, τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν μεμνῆσθαι τὸν πάντα χρόνον· τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα, εὐθὺς ἐπιλελῆσθαι. OBSOPŒUS. Tota hæc periodus ita citatur in aureolo libello Hermogenis π. μεθόδ. δεινότ. pag. 411. Ἐν δὲ τοῖς ἰδίοις εἰ μὴ πάντες ἴστε ὅτι κοινὸς, καὶ φιλάνθρωπος, πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, σιωπῶ, καὶ οὐδὲν ἂν εἴποιμι, οὐδὲ παρασχοίμην ἂν περὶ τούτων οὐδεμίαν μαρτυρίαν, οὔτε εἴ τινας ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτε εἴ τισι θυγατέρας ἀπορούσι συνεξέδωκα—ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν μεμνῆσθαι παρὰ πάντα τὸν χρόνον, τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα εὐθὺς ἐπιλελῆσθαι, εἰ δεῖ τὸν μὲν, χρηστοῦ, τὸν δὲ, μὴ μικροψύχου, ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου· τὸ δὲ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ἀναμιμνήσκειν, μικροῦ δεῖν ὅμοιόν ἐστι τῷ ὀνειδίζειν. TAYL. Vid. Var. Lect.

Ὅμοιόν ἐστι τῷ ὀνειδίζειν] Quisquamne

τῷ ὀνειδίζειν. Οὐ δὴ ποιήσω τοιοῦτον οὐδέν, οὐδὲ προαχθήσομαι, ἀλλ' ὅπως ποθ' ὑπείλημμαι περὶ τούτων, ἀρκεῖ μοι.

πβ'. Βούλομαι δὲ τῶν ἰδίων ἀπαλλαγεὶς ἔτι [1] σμικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν περὶ τῶν κοινῶν. Εἰ μὲν γὰρ ἔχεις, Αἰσχίνη, τῶν ὑπὸ τουτονὶ τὸν ἥλιον εἰπεῖν ἀνθρώπων ὅςτις ἀθῷος τῆς Φιλίππου πρότερον καὶ νῦν τῆς Ἀλεξάνδρου δυναστείας γέγονεν, ἢ τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν βαρβάρων, ἔστω, συγχωρῶ σοι τὴν ἐμὴν εἴτε τύχην εἴτε δυςτυχίαν ὀνομάζειν βούλει πάντων αἰτίαν γεγενῆσθαι. εἰ δὲ καὶ τῶν μηδεπώποτ' ἰδόντων ἐμὲ μηδὲ φωνὴν ἀκηκοότων ἐμοῦ πολλοὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπόνθασι, μὴ μόνον κατ' ἄνδρα ἀλλὰ καὶ πόλεις ὅλαι καὶ ἔθνη, πόσῳ δικαιότερον καὶ ἀληθέστερον τὴν ἁπάντων, ὡς ἔοικεν, ἀνθρώπων τύχην κοινὴν καὶ φοράν τινα πραγμάτων χαλεπὴν καὶ οὐχ οἵαν ἔδει τούτων αἰτίαν [2] ἡγεῖσθαι; Σὺ τοίνυν [3] ταῦτ' ἀφεὶς ἐμὲ τὸν παρὰ τουτοισὶ πεπολιτευμένον αἰτιᾷ, καὶ ταῦτ' εἰδὼς ὅτι, καὶ [4] εἰ μὴ τὸ 317
ὅλον, μέρος γ' ἐπιβάλλει τῆς βλαςφημίας ἅπασι καὶ [5] μάλιστα σοί. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν αὐτοκράτωρ ὢν περὶ τῶν πραγμάτων ἐβουλευόμην, ἦν ἂν τοῖς ἄλλοις ῥήτορσιν ὑμῖν ἐμὲ αἰτιᾶσθαι· εἰ δὲ παρῆτε μὲν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἁπάσαις ἀεί, ἐν κοινῷ δὲ τὸ συμφέρον ἡ πόλις προὐτίθει σκοπεῖν, πᾶσι δὲ ταῦτ' ἐδόκει τότ' ἄριστα εἶναι καὶ

[1] † μικρὰ [2] ἡγεῖσθαι· [3] ταὐτ' [4] εἰ μὴ καὶ [5] † μάλιστά σοι

est, cui non statim in mentem subit simile Effatum Terentianum? Vide Victor. II. Var. Lect. 8. Taylor. Andria, Act. i. Sc. 1. ver. 16.

———*Istæc commemoratio*
Quasi exprobratio est immemoris beneficii.
Stock.

πβ'. Εἰπεῖν] Postquam satis exagitavit privatam Æschinis fortunam, suum peccatum in prœlio commissum pæne reticens, convincere studet Athenienses, fatum quoddam, omnibus tunc gentibus invisum, acerbum et perniciosum, res Philippi et Alexandri temperasse, et, ut his omnia ex votis fluerent, effecisse. Tum e naturæ et civitatum legibus, quænam culpa cuidam possit imputari, prosse et artificiose docet. Hic videbis orationis colorem et umbram. Harl.

Ἀθῷος τῆς Φιλίππου—δυναστείας] Ἀντὶ τοῦ, μὴ βλαβεὶς ὑπὸ ταύτης. Wolf.

Ἀλλὰ καὶ πόλεις] Malim, ἀλλὰ καὶ κατὰ πόλεις ὅλας καὶ ἔθνη. Quantum intersit inter πόλεις et ἔθνη, docebit Valesius ad Harpocrat. pag. 51. Taylor.

Πολιτευόμενον] [Ita Tayl.] Πεπολιτευμένον rectius, uti Guelph. Ital. et Regii α. ζ. ι. κ. Accedunt, et vel inhonesta scriptura ostendunt, idem olim obtinuisse in membranis, unde describebantur, MSti Ven. et Vindob. Ille enim πολιτεύμενον: Hic πεπολιτευόμενον. Vide supra, ad §. 78. et 99. Idem.

Καὶ ταῦτα εἰδὼς ὅτι, καὶ εἰ μὴ ὅλον, μέρος γε ἐπιβάλλει τῆς βλασφημίας ἅπασι, καὶ μάλιστα σοί] *Præsertim cum scias hujus tuæ maledicentiæ, si non summam, saltem partem quandam ad universos pertinere, ad te quoque in primis.* Quod dixit μέρος γε, Cicero diceret, *partem certe quandam. Ex edit.* Hervag.

[1]μάλιστα σοί,—οὐ γὰρ ἐπ᾽ εὐνοίᾳ γ᾽ ἐμοὶ παρεχώρεις ἐλπίδων καὶ ζήλου καὶ τιμῶν, ἃ πάντα προςῆν τοῖς τότε πραττομένοις ὑπ᾽ ἐμοῦ, ἀλλὰ τῆς ἀληθείας ἡττώμενος δηλονότι καὶ τῷ μηδὲν ἔχειν εἰπεῖν βέλτιον—, πῶς οὐκ ἀδικεῖς καὶ δεινὰ ποιεῖς τούτοις νῦν ἐγκαλῶν, ὧν τότ᾽ οὐκ εἶχες λέγειν βελτίω;

πγ´. Παρὰ μὲν τοίνυν τοῖς ἄλλοις ἔγωγ᾽ ὁρῶ πᾶσιν ἀνθρώποις διωρισμένα καὶ τεταγμένα [2]πως τὰ τοιαῦτα. ἀδικεῖ τις ἑκών; ὀργὴ καὶ τιμωρία κατ᾽ αὐτοῦ. ἐξήμαρτέ τις ἄκων; συγγνώμη ἀντὶ τῆς τιμωρίας τούτῳ. οὔτ᾽ ἀδικῶν τις οὔτ᾽ ἐξαμαρτάνων, εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν ἑαυτὸν δούς, οὐ κατώρθωσε μεθ᾽ ἁπάντων; οὐκ ὀνειδίζειν οὐδὲ λοιδορεῖσθαι τῷ τοιούτῳ δίκαιον, ἀλλὰ συνάχθεσθαι. φανήσεται τοίνυν ταῦτα πάντα οὕτως οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις, ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτὴ τοῖς ἀγράφοις νόμοις καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις ἤθεσι [3]διώρικεν. Αἰσχίνης τοίνυν τοσοῦτον ὑπερβέβληκεν ἅπαντας ἀνθρώπους ὠμότητι καὶ συκοφαντίᾳ, ὥςτε καὶ ὧν αὐτὸς ὡς ἀτυχημάτων ἐμέμνητο, καὶ ταῦτ᾽ ἐμοῦ κατηγορεῖ.

πδ´. Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὥςπερ αὐτὸς ἁπλῶς καὶ μετ᾽ εὐνοίας πάντας εἰρηκὼς τοὺς λόγους, φυλάττειν ἐμὲ καὶ
318 τηρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ [4]παρακρούσομαι μηδ᾽ ἐξαπατήσω, δεινὸν καὶ γόητα καὶ σοφιστὴν καὶ τὰ τοιαῦτ᾽ ὀνο-

[1] † μάλιστά σοι [2] * οὕτω πως [3] * διωρικέναι [4] † παρακρούσωμαι

Πῶς οὐκ ἀδικεῖς, καὶ δεινὰ ποιεῖς, &c.] Id est, *Nonne tu improbus es?* Ita enim Græci per hanc particulam quibusdam interrogationibus utuntur, quæ non perinde Latinis usitatæ sunt. Idem, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Et rursus, πῶς καὶ οὔ; *quis enim inficias ire potest?* Plinius in epistolis: *Constanter inquis, et fortiter, quid ni?* εὐσταθμῶς φαίης ἂν σύγε καὶ ἀνδρείως, πῶς γὰρ οὔ: Horat. *Qui nescit versus, tamen audet fingere, quid ni?* Idem Demosthen. supra in hac eadem, οὐκ ἀπορῶν. πῶς γάρ; *qui enim fieri posset?* Idem.

πγ´. Ὀργὴ κ. τ. λ.] Ὀργὴν—τιμωρίαν—συγγνώμην in quarto casu, (sc. ὁρῶ διωρισμένα καὶ τεταγμένα ταῦτα) MSS. Guelph. Aug. Vindob. Taylor.

Νομίμοις] [Ita Tayl.] νόμοις Obsop. Ital. Lind. Altemps. Ven. et Reg. s. V. annotata ad Dem. π. Παραπρεσβ. §. ξζ´. Idem.

Ἀγράφοις νομίμοις] Eodem etiam nomine *Leges Naturales*, non scriptas eas quidem, sed cordibus hominum insculptas, appellavit Sophocles, nobilissima ea, quam Antigonæ suæ tribuit, sententia: v. 453.

Οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
Κηρύγμαθ᾽, ὥστ᾽ ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
Νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ᾽ ὑπερδραμεῖν.
Stock.

πδ´. Παρακρούσομαι] Ex conj. ita mutavi, legem secutus illam, cui etiam Wolfius ad Lept. §. 34. subscripsit. Infra §. ρ´. in fin. ὅπως—διαμενεῖ—τηρεῖν, et §. ϛδ´. in fin. Codd. auctoritas idem postulabat. V. παρακρούσωμαι. Wunderl.

Δεινὸν καὶ γόητα] Exclusa Conjunctione, H. Steph. Thes. I. col. 859. legere mavult δεινὸν γόητα. Idque confirmat ex Platonis Symposio, ubi scribitur δεινὸς γόης, καὶ φαρμακεὺς, καὶ σοφιστής. Taylor. Timæus: Γόητες, οἱ ἀπατεῶνες, ubi vide pag. 53. Ruhnken; quo etiam ob-

μάζων· ὡς ἐὰν πρότερός τις [1] εἴπῃ τὰ προςόνθ' ἑαυτῷ περὶ ἄλλου, καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα καὶ οὐκέτι τοὺς ἀκούοντας σκεψομένους, τίς ποτ' αὐτός ἐστιν ὁ ταῦτα λέγων. ἐγὼ δ' οἶδ' ὅτι γιγνώσκετε τοῦτον ἅπαντες, καὶ πολὺ τούτῳ μᾶλλον ἢ ἐμοὶ νομίζετε ταῦτα προςεῖναι. Κἀκεῖνο δ' εὖ οἶδ' ὅτι τὴν ἐμὴν δεινότητα—ἔστω γάρ. καίτοι ἔγωγ' ὁρῶ τῆς τῶν λεγόντων δυνάμεως τοὺς ἀκούοντας τὸ πλεῖστον μέρος κυρίους ὄντας· ὡς γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀποδέξησθε καὶ πρὸς ἕκαστον ἔχητ' εὐνοίας, οὕτως ὁ λέγων ἔδοξε φρονεῖν. εἰ δ' οὖν ἔστι καὶ παρ' ἐμοί τις ἐμπειρία τοιαύτη, ταύτην μὲν εὑρήσετε πάντες ἐν τοῖς κοινοῖς ἐξεταζομένην ὑπὲρ ὑμῶν ἀεὶ καὶ οὐδαμοῦ καθ' ὑμῶν οὐδ' ἰδίᾳ, τὴν δὲ τούτου τοὐναντίον, οὐ [2] μόνον τῷ λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐλύπησέ τι τοῦτον ἢ [3] παρέκρουσέ που, κατὰ τούτων. οὐ γὰρ [4] αὕτῃ δικαίως οὐδ' ἐφ' ἃ συμφέρει τῇ πόλει χρῆται. οὔτε γὰρ τὴν ὀργὴν οὔτε τὴν ἔχθραν οὔτ' ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων τὸν καλὸν κἀγαθὸν πολίτην δεῖ τοὺς ὑπὲρ τῶν κοινῶν εἰςεληλυθότας δικαστὰς ἀξιοῦν [5] αὐτῷ βεβαιοῦν, οὐδ' ὑπὲρ τούτων εἰς ὑμᾶς εἰςιέναι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν μὴ ἔχειν ταῦτ' ἐν τῇ φύσει, εἰ δ' ἄρ' ἀνάγκη, πρᾴως καὶ μετρίως διακείμενα ἔχειν.

πέ. Ἐν τίσιν οὖν σφοδρὸν εἶναι τὸν πολιτευόμενον καὶ τὸν ῥήτορα δεῖ; Ἐν οἷς τῶν ὅλων τι κινδυνεύεται τῇ πόλει καὶ ἐν οἷς πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐστί [6] τι τῷ δήμῳ, ἐν τού-

1 † εἴποι   2 μόνον * ἐν τῷ   3 † προσέκρουσέ   4 † αὐτῇ   5 † αὐτῷ   6 [τι]

servante, locus Platonis exstat pag. 328. B. Idem ablegat lectores ad I. A. Fabricium ad Dion. Cass. libr. LII. pag. 688. Harl.

Εἴπῃ] Ex Codd. pro vulg. εἴποι, ne ἐὰν cum optativo junctum reperiretur, scribendum curavi, flagitante illud et Hermanno ad Viger. p. 516. et 787.—At in Homeri Odyss. N. 415. nuperrime ἦν που ἔτ' εἴῃς pro vulgari εἴπου, præcedente præterito, edidit Wolfius. Wunderl.

Ἀλλὰ καὶ εἴ τις κ. τ. λ.] Hic lego et distinguo: ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐλύπησέ τι τοῦτον, ἢ προσέκρουσέ που, κατὰ τοῦτον: *sed etiam si quis vir ipsi in aliqua re molestus fuit, et cum eo alicubi offendit, contra eum virum ipsius eloquentia usurpatur.* Auger.

Προσέκρουσε κατὰ τούτων] Τῶν ἐχθρῶν τῆς πόλεως. Wolf.

Ἀνάγκη] L. μάλιστα μὲν μὴ ἔχειν—εἰ δ' ἄρα ἂν ἔχῃ. Markland.

Διακείμενα] Pro vulg. διακείμενον [ita Tayl.] reposui. Præcepta autem dat aurea orator, quibus animum suum ingenuum, ab omnique ira alienum auditoribus commendare, et, quæ antea acerbe dixisse videretur, scite lenire, adversarii e contrario auctoritatem callide minuere studuit. Neque tamen in hoc argumento nugax est, satis aculeorum in animis auditorum relicturum se arbitratus. conf. Longin. π. ὕ. sect. 12. p. 127. ed. Heinecken. Harl.

πέ. Ἐν οἷς τῶν ὅλων τι κινδυνεύεται τῇ πόλει] *Cum ab aliquo periculum impendet, quæ ad summam rerum pertinent.* Ita enim κινδυνεύομαι dicitur, ut κινδυνεύω, non eadem tamen significatione. Idem, [π. Παραπρεσβ. §. ᵹ. in fin.] δι' ὧν τὰ μέγιστα κινδυνεύεται τῇ πόλει. *Ex edit.* Hervag.

Ἐν οἷς κ. τ. λ.] Constructio, opinor,

τοις· ταῦτα γάρ ἐστι γενναίου καὶ ἀγαθοῦ πολίτου. μηδενὸς
319 δ' ἀδικήματος πώποτε δημοσίου, προςθήσω δὲ μηδ' ἰδίου, δίκην ἀξιώσαντα λαβεῖν παρ' ἐμοῦ, μήθ' ὑπὲρ τῆς πόλεως μήθ' ὑπὲρ αὑτοῦ, στεφάνου καὶ ἐπαίνου κατηγορίαν νῦν ἥκειν συνεσκευασμένον καὶ τοσουτουσὶ λόγους [1]ἀναλωκέναι, ἰδίας [2]ἔχθρας καὶ φθόνου καὶ σμικροψυχίας ἐστὶ σημεῖον, οὐδενὸς χρηστοῦ. τὸ δὲ δὴ καὶ τοὺς πρὸς ἐμαυτὸν ἀγῶνας ἐάσαντα νῦν ἐπὶ τόνδ' ἥκειν καὶ πᾶσαν ἔχει κακίαν.

πς'. Καὶ ἔμοιγε δοκεῖς Αἰσχίνη [3]ἐκ τούτων τῶν λόγων, ἐπίδειξίν τινα φωνασκίας βουλόμενος ποιήσασθαι τοῦτον προελέσθαι τὸν ἀγῶνα, οὐκ ἀδικήματος οὐδενὸς λαβεῖν τιμωρίαν. ἔστι δ' οὐχ ὁ λόγος τοῦ ῥήτορος, Αἰσχίνη, τίμιος οὐδ' ὁ τόνος τῆς φωνῆς, ἀλλὰ τὸ ταὐτὰ προαιρεῖσθαι τοῖς πολλοῖς καὶ τὸ τοὺς αὐτοὺς καὶ μισεῖν καὶ φιλεῖν, οὕςπερ ἂν ἡ πατρίς. ὁ γὰρ οὕτως ἔχων τὴν ψυχήν, οὗτος ἐπ' εὐνοίᾳ πάντ' ἐρεῖ· ὁ δ' ἀφ' ὧν ἡ πόλις προορᾶταί τινα κίνδυνον ἑαυτῇ, τούτους θεραπεύων οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁρμεῖ τοῖς πολλοῖς, οὔκουν οὐδὲ τῆς ἀσφαλείας τὴν αὐτὴν ἔχει προςδοκίαν. ἀλλ', ὁρᾷς; ἐγώ· ταὐτὰ γὰρ συμφέρονθ' εἱλόμην τουτοισί, καὶ οὐδὲν ἐξαίρετον οὐδ' ἴδιον πεποίημαι. Ἆρ' οὖν οὐδὲ σύ; Καὶ πῶς; ὃς εὐθέως μετὰ τὴν μάχην πρεςβευτὴς ἐπορεύου πρὸς Φίλιππον, ὃς ἦν τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις συμφορῶν αἴτιος τῇ πατρίδι, καὶ ταῦτ' ἀρνούμενος πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ταύτην τὴν χρείαν, ὡς πάντες ἴσασι.

πζ'. Καίτοι τίς ὁ τὴν πόλιν ἐξαπατῶν; οὐχ ὁ μὴ

[1] † ἀνηλωκέναι [2] ἔχθρας * ἕνεκα, φθόνου καὶ † μικροψυχίας [3] † ἐκ τούτων Αἰσχίνη

est: Καὶ ἐν οἷς ἐστί τι πρὸς τοὺς ἐναντίους τῷ δήμῳ, cumque aliquid habet adversus inimicos Status Popularis. Hujusmodi Συγχύσεις in Demosthene sæpe occurrunt. Markl.

Ἐστί τι] Particulam τὶ, quæ abesse nequit, cum tres Codd. eum omittant, seclusit Reiske. Wunderl.

Τόνδ'] Hunc Ctesiphontem aggredi. Harl.

Πᾶσαν] Reiske ex uno Codd. καὶ πᾶσαν. Sed particula καὶ, quidquid ille disserit, hoc loco sensu caret. Wunderl.

πς'. Φωνασκίας] Φωνῆς ἀσκήσεως Cod. Obsop. Glossa est procul dubio. Id quod confirmat Ulpianus. Taylor.

Τοὺς αὐτοὺς] De eo proverbio consule Apostol. XV. 28. qui hunc locum citat. Similiter Harpocratio et Suidas, v. Οὐκ ἐπὶ τῆς κ. τ. λ. Subintelligitur, aiunt, ἀγκύρας. Idem. Vid. Var. Lect.

Οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁρμεῖ τοῖς πολλοῖς] Id est, *non eadem ancora nititur qua vulgus hominum.* significans illum novis, minimeque vulgaribus præsidiis niti. Suid. admonet esse proverbium, et subaudiendum *ancoram*. Eras. Vide Proverbium, *Duabus ancoris fultus.* Item, *Non vulgari ancora.* Ex *edit.* Hervag. v. 1. deest ἐστὶ, et. v. 8. ἐμὲ αὐτὸν et ἐπὶ. πᾶσαν, et v. 19. εὐνοῶν in ed. Tayl.

λέγων ἃ φρονεῖ; τῷ δ' ὁ κῆρυξ [1]καταρᾶται δικαίως; οὐ τῷ τοιούτῳ; τί δὲ μεῖζον ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν ἀδίκημα κατ' 320
ἀνδρὸς ῥήτορος ἢ εἰ μὴ ταὐτὰ καὶ φρονεῖ καὶ λέγει; Σὺ τοίνυν οὗτος εὑρέθης. Εἶτα σὺ [2]φθέγγει καὶ βλέπειν εἰς τὰ τουτωνὶ πρόσωπα τολμᾷς; πότερ' οὐχ [3]ἡγεῖ γιγνώσκειν αὐτοὺς ὅστις εἶ, ἢ τοσοῦτον ὕπνον καὶ λήθην ἅπαντας ἔχειν, ὥστ' οὐ μεμνῆσθαι τοὺς λόγους, οὓς ἐδημηγόρεις ἐν τῷ [4]πολέμῳ καταρώμενος καὶ διομνύμενος, μηδὲν [5]εἶναι σοὶ καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐμὲ τὴν αἰτίαν σοι ταύτην ἐπάγειν τῆς ἰδίας ἕνεκ' ἔχθρας, οὐκ οὖσαν ἀληθῆ. ὡς δ' ἀπηγγέλθη τάχισθ' ἡ μάχη, οὐδὲν τούτων φροντίσας εὐθὺς ὡμολόγεις καὶ προσεποιοῦ φιλίαν καὶ ξενίαν εἶναί σοι πρὸς αὐτόν, τῇ μισθαρνίᾳ ταῦτα μετατιθέμενος τὰ ὀνόματα· ἐκ ποίας γὰρ ἴσης ἢ δικαίας προφάσεως Αἰσχίνῃ τῷ Γλαυκοθέας τῆς τυμπανιστρίας ξένος ἢ φίλος ἢ γνώριμος ἦν Φίλιππος; Ἐγὼ μὲν οὐχ ὁρῶ, ἀλλ' ἐμισθώθης ἐπὶ τῷ τὰ τουτωνὶ συμφέροντα διαφθείρειν. Ἀλλ' ὅμως οὕτω φανερῶς [6]αὐτοῖς εἰλημμένος προδότης καὶ κατὰ σαυτοῦ μηνυτὴς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσι γεγονώς, ἐμοὶ [7]λοιδορεῖ καὶ ὀνειδίζεις ταῦτα, ὧν πάντας μᾶλλον αἰτίους εὑρήσεις ἢ ἐμέ.

ϖή. Πολλὰ καὶ καλὰ καὶ μεγάλα ἡ πόλις Αἰσχίνη

[1] καταρᾶται καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν δικαίως [2] † φθέγγῃ [3] † ἡγῇ γινώσκειν
[4] † πολέμῳ] δήμῳ [5] † εἶναί σοι [6] * αὐτὸς σαυτοῦ εἰλημμένος [7] † λοιδορῇ

Ἢ μὴ τ. κ. φρονεῖν κ. λέγειν] [Ita Tayl.] Εἰ (vel ἢ εἰ) μὴ ταὐτὰ καὶ φρονεῖ καὶ λέγει Editio Benen. Ven. Harl. ταῦτα ἃ Cod. Regius primus: Tandem præstantissimus Vindob. εἰ μὴ ταῦτα, ἃ φρονεῖ καὶ λέγει. Taylor. v. 1. τῳ Tayl.

Τοιοῦτος] [Ita Tayl.] Reposui. Reiske οὗτος intulit, quod pro τοιοῦτος dictum esse, non facile mihi persuadebit. Wunderl.

Τουτωνὶ] Δεικτικῶς, ut sæpius per totam hanc Orationem: sc. *hos*, qui adsunt, qui de hac causa sunt judicaturi, τοὺς δικαστάς. Infra §. 93. Erravit Ulpianus, sive potius, qui Ulpianum descripsit; τουτωνὶ] τῶν δυναστῶν. Repone δικαστῶν. Taylor.

Ἐν τῷ δήμῳ] Ἐν τῷ πολέμῳ. Consentiunt, qui consentire solent, Guelph. Aug. Vindob. et Reg. α. in ea lectione. Quæ, tametsi non placuerit Simoni Fabricio, est tamen observanda. *durante bello.* Credo sane esse amplectendam. Idem.

Μηδὲν εἶναι σοὶ καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα] Id est, nihil te Philippi gratia dicere, cum quo nihil esset negotii, a quo nihil sperares. dicitur et οὐδέν ἐστί μοι πρᾶγμα πρός σε, *nihil est mihi tecum negotii.* Idem, ὥστε πρὸς οὓς μηδέν ἐστί σοι πρᾶγμα λυπεῖσθαι, &c. *Ex edit.* Hervag.

Μισθαρνίᾳ—μετατιθέμενος] Τὴν μισθαρνίαν, φιλίαν, καὶ ξενίαν, ψευδωνύμως καλῶν. Wolf.

Οὕτω φανερῶς αὐτοῖς εἰλημμένος] Ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐξελεγχθεὶς, ὅτι προδότης εἶ. Idem.

Αὐτοῖς] Αὐτός. Markl. Vid. Var. Lect.

Συμβᾶσι] Haud scio an præfer. sit scriptura Aug. quart. συμβεβηκόσι; agitur de rebus, quæ peractæ exstant. Ita §. 44. quam diligenter Dem. discrimen aoristi et perfecti servet, et alia complura loca docent et Mid. §. 17. οὗτος ἀστρατείας ἑάλω, καὶ κεχρῆται συμφορᾷ. Wunderl.

καὶ προείλετο καὶ κατώρθωσε δι' ἐμοῦ, ὧν οὐκ ἠμνημόνησε. Σημεῖον δέ· χειροτονῶν γὰρ ὁ δῆμος τὸν ἐροῦντ' ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσι παρ' αὐτὰ τὰ συμβάντα οὐ σὲ ἐχειροτόνησε [1]προβληθέντα, καίπερ εὔφωνον ὄντα, οὐδὲ Δημάδην, ἄρτι πεποιηκότα τὴν εἰρήνην, οὐδ' Ἡγήμονα, οὐδ' ἄλλον ὑμῶν
321 οὐδένα, ἀλλ' ἐμέ. καὶ παρελθόντος σοῦ καὶ Πυθοκλέους ὠμῶς καὶ ἀναιδῶς, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί! [2]καὶ κατηγορούντων ἐμοῦ ταὐτὰ ἃ καὶ σὺ νυνί, καὶ λοιδορουμένων, ἔτ' ἄμεινον ἐχειροτόνησεν ἐμέ. Τὸ δ' αἴτιον οὐκ ἀγνοεῖς μέν, ὅμως δὲ φράσω σοι κἀγώ. Ἀμφότερ' ᾔδεσαν οὗτοι, τήν τ' ἐμὴν εὔνοιαν καὶ προθυμίαν, μεθ' ἧς τὰ πράγματ' ἔπραττον, καὶ τὴν ὑμετέραν ἀδικίαν· ἃ γὰρ [3]εὐθηνούντων τῶν πραγμάτων ἠρνεῖσθε διομνύμενοι, ταῦτ' ἐν οἷς ἔπταισεν ἡ πόλις ὡμολογήσατε. τοὺς οὖν ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀτυχήμασιν ὧν ἐφρόνουν λαβόντας ἄδειαν ἐχθροὺς μὲν πάλαι, φανεροὺς δὲ τόθ' ἡγήσαντο [4]αὐτοῖς γεγενῆσθαι. Εἶτα καὶ προσήκειν ὑπελάμβανον τὸν ἐροῦντα [5]τότ' ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσι καὶ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν κοσμήσοντα μήθ' ὁμωρόφιον μήθ' ὁμόσπονδον γεγενημένον εἶναι τοῖς πρὸς ἐκείνους παραταξαμένοις, μηδ' ἐκεῖ μὲν κωμάζειν καὶ παιανίζειν ἐπὶ ταῖς τῶν Ἑλλήνων συμφοραῖς μετὰ τῶν αὐτοχείρων τοῦ φόνου, δεῦρο δ' ἐλθόντα τιμᾶσθαι, μηδὲ τῇ φωνῇ δακρύειν ὑποκρινόμενον τὴν ἐκείνων τύχην, ἀλλὰ τῇ ψυχῇ συναλγεῖν. τοῦτο δ' ἑώρων παρ' ἑαυτοῖς καὶ παρ' ἐμοί, παρ' ὑμῖν δ' οὔ. [6]Διὰ ταῦτ' ἐμὲ ἐχειροτόνησαν, καὶ

[1] προβληθέντα, οὐ σὲ, καίπερ [2] [καὶ] [3] εὐθενούντων
[4] † αὐτοῖς [5] Deest τότ'. [6] διαταῦτ'

πή. Ἡγήμονα] Ἡγήμων. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Εἷς δὲ ἦν τῶν Μακεδονιζόντων, καὶ τῶν ἐπὶ δωροδοκίᾳ διαβεβλημένων. Harpocrat. Adde Suidam in v. Etymol. M. TAYLOR. v. 8. ταῦτα Tayl.

Ἔτι ἄμεινον] F. ἔτι μᾶλλον. WOLF. μᾶλλον, vel ἀσμενέστερον. MARKL.

Εὐθηνούντων] Meliores cum Wolfio. Edebatur semper εὐθενούντων. Supra §. ξς'. *post med.* TAYLOR.

Ὁμωρόφιον] Proprie *eum, qui sub eodem tecto habitat.* Hesych. tom. II. col. 759. ὁμωρόφιος καὶ ὁμότροφος· ὁ ὑπὸ τῇ αὐτῇ στέγῃ ὑπάρχων. vide etiam Alberti ad Hesychium voc. ὁμόροφος. HARL.

Γεγενημένον εἶναι] i. e. γεγενῆσθαι. Sed noluit ea voce uti, quia paulo ante dixerat γεγενῆσθαι. MARKLAND.

Παραταξαμένοις] Τάξις, τάσσομαι, et ita quoque compositum παρατάσσομαι, proprie usurpantur de re militari, de acie, et militibus in aciem productis suoque collocatis ordine. vide Krebs. Obss. in. N. T. e Josepho pag. 222. Hinc παρατάττομαι, *ex adverso aciem instruo, me oppono, resisto.* Isocrates Paneg. cap. 26. pag. 68. ἐπειδὴ γὰρ οὐχ οἷοί τ' ἦσαν πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα παρατάξασθαι τὰς δυνάμεις. ubi v. Morum. Ælian. V. H. IV. 8. 11. παρατάξασθαι ὀλίγαις τριήρεσι πρὸς πολλὰς, *resistere paucis triremibus adversus multas.* HARL.

Ἐλθόντας τιμ. καὶ μηδὲ τ. φ. δ. ὑποκρινομένους] Ita Tayl. et v. ult. δ' ὑμῖν οὔ. V. Var. Lect.

οὐχ ὑμᾶς. Καὶ οὐχ ὁ μὲν δῆμος οὕτως, οἱ δὲ τῶν τετε-
λευτηκότων πατέρες καὶ ἀδελφοί, ὑπὸ τοῦ δήμου [1] τόθ'
αἱρεθέντες ἐπὶ τὰς ταφάς, ἄλλως πως, ἀλλὰ δέον ποιεῖν
αὐτοὺς τὸ περίδειπνον ὡς παρ' οἰκειοτάτῳ τῶν τετε-
λευτηκότων, ὥσπερ τἄλλ' εἴωθε γίγνεσθαι, τοῦτ' ἐποίη-
σαν παρ' ἐμοί· Εἰκότως. γένει μὲν γὰρ ἕκαστος ἑκάστῳ
μᾶλλον οἰκεῖος ἦν ἐμοῦ, κοινῇ δὲ πᾶσιν οὐδεὶς ἐγγυτέρω· ᾧ
γὰρ τὸ ἐκείνους σωθῆναι καὶ κατορθῶσαι μάλιστα διέ- 322
φερεν, οὗτος καὶ παθόντων, ἃ μή ποτ' ὤφελον, τῆς ὑπὲρ
ἁπάντων λύπης πλεῖστον μετεῖχε. Λέγε δ' αὐτῷ τουτὶ
τὸ ἐπίγραμμα, ὃ δημοσίᾳ προείλετο ἡ πόλις αὐτοῖς ἐπι-
γράψαι· ἵν' εἰδῇς, Αἰσχίνη, καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ σαυτὸν
ἀγνώμονα καὶ συκοφάντην ὄντα καὶ μιαρόν. Λέγε.

πθ'. ## ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Οἵδε πάτρας ἕνεκα σφετέρας εἰς δῆριν ἔθεντο
 Ὅπλα, καὶ ἀντιπάλων ὕβριν ἀπεσκέδασαν.
Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ [2] δείματος οὐκ ἐσάωσαν
 Ψυχάς, ἀλλ' Ἀΐδην κοινὸν ἔθεντο βράβην,

[1] Deest τόθ'.

[2] λήματος

Δέον ποιεῖν αὐτοὺς] Addit Cod. Vindob. post αὐτοὺς hæc verba, scil. τὸ ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσι ἑστίας γινόμενον περίδειπνον. Doctissimo Domin. Bricherio Colombo, qui eas membranas contulit, genuina non videntur esse Demosthenis, verum eleganter adjecta. Simile fere adjectum in Guelph. et in Regiorum nonnullis, ut liquet ex margine Benenati. Nemo dubitat, hæc fuisse quondam scholiolum τοῦ, περίδειπνον. Immo confirmo id necessario fuisse, licet inemendate repræsententur Verba: Etym. M. 699. 43. Περίδειπνον] ἡ ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσι γενομένη ἑστίασις. Taylor.

Τἄλλ'] Vel ταῦτ'. Markland.

Ἐμοῦ] *Quam mihi* Wolfius. Inscite. Melius multo Etruscus: *Percioche di sangue l' uno all' altro atteneva* ben piu di me. Taylor. v. 10. τοῦτο Tayl.

Διέφερεν] A scholiaste redditur κέρδος ἦν. Conf. Koppiers. Observata philolog. Lugd. Bat. 1771. 8. p. 11. Harl.

πθ'. Δῆριν] Μάχην. Wolf.

Ἀπεσκέδασαν] Ὅσον ἐγένετο ἐπ' αὐτοῖς. προυθυμήθησαν μὲν γὰρ τοῦτό γε, οὐχὶ δὲ καὶ ἠδυνήθησαν. Idem.

Μαρνάμενοι—δείματος] S. ἕνεκα. Διὰ τό, τὴν μὲν ἰδίαν ἀρετὴν διαφυλάξαι, δεῖμα δὲ τοῖς πολεμίοις ἐμποιῆσαι. Sed, quid si ἀρετῇ καὶ δείματι legas? Aut subintelligas, μετ' ἀρετῆς καὶ δείματος? M. Æmilio Lepido Cos. apud Sallustium potior visa est periculosa libertas quieto servitio. Idem.

Μαρνάμενοι] Ad verbum,

Virtutis atque timoris ergo decertantes,
 non servarunt
Animas, sed Orcum communem fecerunt
 arbitrum certaminis, vel potius,
 commune præmium certaminis:

nam τὸ βράβην ἀντὶ τοῦ βραβεῖον, non βραβευτὴν, sumi monet Scholiastes. Stock.

Δείματος] F. δείγματος. Markland.

Δείματος] Φόβου, οὐ εἶχον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. σχ. Eruditissimus longe Valckenaerius ad Ammonium II. Animadv. 15. legit:

Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ λήματος.— Taylor.

Δείματος] Valckenaerii et Reiskii judicio subscripsi, et λήματος pro vulg. δείματος dedi. Sed haud alienum erit, Wunderlichii notam h. l. repetere. Ille autem, "nemo, ait, dixit nec dicere potuit μάρνασθαι ἀρετῆς. Nec supplemento præp. ἕνεκα quidquam proficitur, in quo interpretes nimis diu acquieverunt. Vide, an scribendum sit ἀρετῇ καὶ λήματι. Si quem dativus tertiæ declinationis, hiatum faciens, male habet, adeat Hermannum ad

Οὕνεκεν Ἑλλήνων, ὡς μὴ ζυγὸν αὐχένι θέντες
Δουλοσύνης στυγερὰν ἀμφὶς ἔχωσιν ὕβριν.
Γαῖα δὲ πατρὶς ἔχει κόλποις τῶν πλεῖστα καμόντων
Σώματ', ἐπεὶ θνητοῖς ἐκ Διὸς ἥδε κρίσις.
Μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν
Ἐν βιοτῇ, μοῖραν δ' οὔτι φυγεῖν [1] ἔπορεν.

Ἀκούεις, Αἰσχίνη, [2] καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ, ὡς τὸ μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν. οὐ τῷ συμβούλῳ τὴν τοῦ κατορθοῦν τοὺς ἀγωνιζομένους ἀνέθηκε δύναμιν, ἀλλὰ τοῖς θεοῖς. τί οὖν, ὦ κατάρατε, ἐμοὶ περὶ τούτων [3] λοιδορεῖ καὶ λέγεις, ἃ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς οἱ θεοὶ τρέψειαν εἰς κεφαλήν.

ζ'. Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλα κατηγορηκότος αὐτοῦ καὶ κατεψευσμένου, ἓν μάλιστ' ἐθαύμασα ἁπάντων, ὅτι τῶν συμβεβηκότων τότε τῇ πόλει μνησθεὶς οὐχ ὡς ἂν εὔνους καὶ δίκαιος πολίτης ἔσχε τὴν γνώμην, οὐδ' ἐδάκρυσεν οὐδ' ἔπαθε τοιοῦτον οὐδὲν τῇ ψυχῇ, ἀλλ'

[1] * ἔπορον [2] [καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ] [3] † λοιδορῇ

Orph. p. 730." Hactenus ille. Harl. Vide, ne vitium lateat in μαρνάμενοι. An legendum ἀρνύμενοι? quod de conatu oporteret intelligi. *cum strenuis facinoribus vitam servare cuperent.* Facinora illa pro pretio sunt, quo vita tanquam redimitur: unde genitivi ἀρετῆς καὶ λήματος. Conf. Homer. Od. I. v. 5. seq. et Mnasalc. Epigr. XVI. v. 3. Schaefer.

Οὐκ ἐσάωσαν ψυχὰς] Τὴν ζωήν, τὸ αἴτιον ἀντὶ τοῦ αἰτιατοῦ. Wolf.

Βράβην] Ἀντὶ τοῦ, βραβευτήν. Idem.

Ζυγὸν] Adscribere juvat, quæ Kypke in Obss. in N. T. tom. II. pag. 285. ad Galat. V. 1. scripsit, quoniam idem hunc Demosthenis locum emendaturus est. "Jugum conditionis servilis signum esse, vulgare est. Integræ gentes *jugum subire* dicebantur, quum bello victæ, alienis vivere legibus cogebantur. In epigrammate, monimento eorum, qui ad Chæroneam occubuerant, inscripto, apud Demosthenem de corona pag. 353. ed. Wolfii hi periisse dicuntur οὕνεκεν Ἑλλήνων, ὡς μὴ ζυγὸν αὐχένι θέντες, δουλοσύνης στυγερὰν ἄφις (leg. αὖθις, ut puto), ἔχωσιν ὕβριν, *propter Græcos, ne illi, jugo cervici imposito, triste servitutis subeant dedecus.*" ubi tamen ἄφις vitium arbitror esse typographicum. Harl.

Μηδὲν ἁμαρτεῖν] Οὐχὶ τοσοῦτον τὸ πλημμελεῖν, ὅσον τὸ ἀτυχεῖν σημαίνει τὸ ῥῆμα, καίτοι ἄμφω ταῦτα συγγενῆ ὄντα τῇ φύσει ἡμῶν. Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ κατορθοῦν τῆς τε ψυχῆς ἐστι καὶ τῆς τύχης. Wolf.

Μηδὲν ἁμαρτεῖν κ. τ. λ.] Confer Epist. Libanii MDLIV. et quæ Vir doctissimus, I. Christ. Wolfius, ad eum locum adduxit. Taylor.

Μοῖραν δ' κ. τ. λ.] Significat, vel fatalem fuisse calamitatem, humano consilio et virtute superiorem. Unde illud:

Τύχη, τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.

Vel, cum etiam ignavis moriendum sit, recte hos mortem pro patria oppetiisse. Pindarus [Olymp. A. 129.]

Ὁ μέγας δὲ κίνδυ-
νος ἄναλκιν οὐ φῶ-
τα λαμβάνει. Θανεῖν δ' οἷσιν ἀνάγκα,
Τί κέ τις ἀνώνυμον γῆρας ἐν σκότῳ
Καθήμενος ἕψοι μάταν, ἁπάντων
Καλῶν ἄμμορος; Wolf.

Ibid. Ita hunc locum distingue, et emenda:

Μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστι θεῶν, καὶ πάντα κατορθοῦν·
Ἐν βιοτῇ μοῖραν δ' οὔτι φυγεῖν ἔπορον.

sc. οἱ θεοί. Vide sequentia. Markland.

Ἔπορεν] Impersonaliter sumitur, *non datur via, non licet.* Auger.

Ἔπορον] Ex Aug. quart. invexi, quod acutissimum Marklandum divinasse, et Iacobsium in Anthol. IV. p. 249. edidisse video. Reiskii conjectura, recepta, ἔπορεν omnia perturbat. Wunderl.

ζ'. Ἀναμνησθεὶς] Ita Tayl. et mox οὐδ. οὐδὲ δίκ., et v. ult. οὐδὲν τοιοῦτ. V. Var. Lect.

ἐπάρας τὴν φωνὴν καὶ γεγηθὼς καὶ λαρυγγίζων ᾤετο μὲν 323
ἐμοῦ κατηγορεῖν δηλονότι, δεῖγμα δ' ἐξέφερε καθ' ἑαυτοῦ,
ὅτι ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀνιαροῖς οὐδὲν ὁμοίως ἔσχε τοῖς
ἄλλοις. Καίτοι τὸν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας φά-
σκοντα φροντίζειν, ὥςπερ οὗτος νυνί, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο
τοῦτό γ' ἔχειν δεῖ, τὸ ταὐτὰ λυπεῖσθαι καὶ ταὐτὰ χαί-
ρειν τοῖς πολλοῖς, καὶ μὴ τῇ προαιρέσει τῶν κοινῶν ἐν τῷ
τῶν ἐναντίων μέρει τετάχθαι· ὃ σὺ νυνὶ πεποιηκὼς εἶ φα-
νερός, ἐμὲ πάντων αἴτιον καὶ δι' ἐμὲ εἰς πράγματα φάσκων
ἐμπεσεῖν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐμῆς πολιτείας οὐδὲ
προαιρέσεως ἀρξαμένων ὑμῶν τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖν. ἐπεὶ
ἔμοιγ' εἰ τοῦτο δοθείη [1] παρ' ὑμῶν, τοσαῦτα δι' ἐμὲ ὑμᾶς
ἠναντιῶσθαι τῇ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἀρχῇ πραττομένῃ,
μείζων ἂν δοθείη δωρεὰ συμπασῶν, ὧν τοῖς ἄλλοις δεδώ-
κατε. ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ ταῦτα φήσαιμι· ἀδικοίην γὰρ ἂν
[2] ὑμᾶς· οὔτ' ἂν ὑμεῖς εὖ οἶδ' ὅτι συγχωρήσαιτε. οὗτος δ'
[3] εἰ δίκαια ἐποίει, οὐκ ἂν ἕνεκα τῆς πρὸς ἐμὲ ἔχθρας τὰ
μέγιστα τῶν ὑμετέρων καλῶν ἔβλαπτε καὶ διέβαλλεν.

λά. Ἀλλὰ τί ταῦτ' ἐπιτιμῶ, πολλῷ σχετλιώτερα
ἄλλα κατηγορηκότος αὐτοῦ καὶ κατεψευσμένου; Ὃς
γὰρ ἐμοῦ φιλιππισμόν, ὦ γῆ καὶ θεοί! κατηγορεῖ, τί οὐ-
τος οὐκ ἂν εἴποι; Καίτοι, νὴ τὸν Ἡρακλέα καὶ πάντας
τοὺς θεούς! εἴ γ' ἐπ' ἀληθείας δέοι σκοπεῖσθαι, τὸ κατα-
ψεύδεσθαι καὶ δι' ἔχθραν τι λέγειν ἀνελόντας ἐκ μέσου,
τίνες ὡς ἀληθῶς εἰσὶν οἷς ἂν εἰκότως καὶ δικαίως τὴν τῶν
γεγενημένων αἰτίαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναθεῖεν ἅπαντες,
τοὺς ὁμοίους τούτῳ παρ' ἑκάστῃ τῶν πόλεων εὕροι τις ἄν, 324

[1] [παρ' ὑμῶν] [2] † ὑμᾶς [3] εἰ τὰ δίκαια

Λαρυγγίζων] Λαρυγκίζων Reg. a. Meminit in ea voce hujus loci Harpocratio. Confer Suidam, qui eadem pariter habet, et T. Magistrum, qui huc etiam spectat. Aristoph. Equit. 357.

Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω.

Adde etiam σχ. nostrum, et Plin. IV. Ep. 7. Taylor. v. 3. deest ἐπὶ in ed. Tayl.

Τῶν κοινῶν] Quære, an poni debeant post τῶν νόμων supra v. 4. Markland.

Δοθείη] Δωρεὰ addit Reg. a. Proxime deest τοσαῦτα in multis, sc. Guelph. Aug. Harl. Vind. et Reg. a. s. Recte quidem, et pulcre: ἔμοιγ' εἰ τοῦτο δοθείη παρ' ὑμῶν, sc. τὸ δι' ἐμὲ ὑμᾶς ἠναντιῶσθαι—F. δωρεὰ τοιαύτη. Tayl. v. 16. αὐτός τ' Tayl.

Ἐπεὶ ἔμοιγ' κ. τ. λ.] *Quod si mihi a vobis hoc daretur, ut vos mea caussa usque adeo restitissetis imperio, in Græcorum perniciem crescenti.* vel, *quippe si mihi hoc tribueretur.* Ita enim hic verti potest τὸ ἐπεί. Sic Cicero in tertio Tuscul. *Quod si tales nos natura genuisset, ut eam ipsam intueri et perspicere:* et reliqua. ἐπεὶ εἰ οὕτως ὑμᾶς ἡ φύσις ἔφυε. *Ex edit.* Hervag.

λά. Εὕροι τις ἂν] Εὕροιτ' ἂν plurimi: Aug. Vind. Lind. Obsop. Reg. a. s. Similiter legit Dionys. Halic. de Thucyd. judic. §. 54. qui totam fere hanc periodum

οὐχὶ τοὺς ἐμοί· οἳ ὅτ' ἦν ἀσθενῆ τὰ Φιλίππου πράγματα καὶ κομιδῆ [1]σμικρά, πολλάκις προλεγόντων ἡμῶν καὶ παρακαλούντων καὶ διδασκόντων τὰ βέλτιστα, τῆς ἰδίας ἕνεκ' αἰσχροκερδείας τὰ κοινῇ συμφέροντα προΐεντο, τοὺς ὑπάρχοντας ἕκαστοι πολίτας ἐξαπατῶντες καὶ διαφθείροντες, ἕως δούλους ἐποίησαν, Θετταλοὺς Δάοχος, Κινέας, Θρασύδαιος· Ἀρκάδας Κερκιδᾶς, Ἱερώνυμος, [2]Εὐκαμπίδας· Ἀργείους Μύρτις, [3]Τελέδαμος, Μνασέας· Ἠλείους Εὐξίθεος, Κλεότιμος, Ἀρίσταιχμος· Μεσσηνίους οἱ Φιλιάδου τοῦ θεοῖς ἐχθροῦ παῖδες, Νέων καὶ Θρασύλοχος· Σικυωνίους Ἀρίστρατος, Ἐπιχάρης· Κορινθίους Δείναρχος, Δημάρατος· Μεγαρέας Πτοιόδωρος, Ἕλιξος, Περίλαος· Θηβαίους Τιμόλαος, Θεογείτων, Ἀνεμοίτας· [4]Εὐβοέας Ἵππαρχος, Κλείταρχος, Σωσίστρατος· — ἐπιλείψει με λέγοντα ἡ ἡμέρα τὰ τῶν προδοτῶν ὀνόματα. οὗτοι πάντες εἰσίν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν αὐτῶν βουλευμάτων ἐν ταῖς [5]αὑτῶν πατρίσιν, ὧνπερ οὗτοι παρ' ὑμῖν, ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας, τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες πρότερον

[1] † μικρὰ [2] † Εὐκαλπίδας [3] † Τηλέδαμος [4] † εὐβοίας [5] αὐτῶν

laudat, minima cum discrepantia. Taylor.

Εὕροιτ' ἂν] Pro vulg. εὕροι τις ἂν ex Codd. optimis et plurimis recepi, constructione postulante. Ad audientes convertitur oratio, ut ex verbis εἶγε—δέοι (ὑμᾶς) σκοπεῖσθαι—ἀπελθόντας satis apparet. Wunderl.

Δάοχος] Non necesse est, ut hic ingeminarem horum nominum varietatem, quæ est in MStis. Atque etiam satis est semel monere, unumquodque fere citari in Lexico Rhetorico Harpocrationis. Conjunge Vales. Excerpt. Polyb. p. 90. eundem ad Harpocrat. pagg. 37. 57. 108. et Meurs. VI. Attic. Lect. 30. Vir præstantissimus, Obsopœus, ad locum animadvertit, quanquam hæc *propria* sint nomina, præstare tamen et in his habere lectionem certam et emendatam. Eam itaque curam Variis Lectionibus ad calcem totius Operis assignavi. Taylor.

Εὐκαλπίδας] Pro Εὐκαλπίδας Pausanias in Arcadicis habet Εὐκαμπίδας. Harpocratio vero hunc locum citat in Μύρτις, et legit Μύρτις, Τελέδαμος, Μνασίας, et ait, Theopompum in LI. libro pro Μύρτις et Μνασίας habere Ἀμυρταῖος et Πασίας. Sed forte apud Theopompum male legebatur; nam Ἀμυρταῖος nomen est Ægyptum, Πασίας raro occurrit. Ideo puto legendum cum Harpocratione, una literula immutata, Μύρτις, Τηλέδαμος, Μνασίας. Palmer. Μύρτης Tayl.

Ἄνθρωποι μιαροὶ κ. τ. λ.] Vide Longinum §. 32. Tollium atque eruditissimum Langbænium ad loc. Plin. IX. Epist. 26. Harpocr. v. Ἀλάστωρ, Ἠκρωτηριασμένοι et Προπεπωκότες. Maussac. ad Harpocr. pag. 250. Suid. et Phot. MS. v. Προπίνει. Etym. M. 54. 8. Taylor. Thomas M. v. πίνει. ubi vid. VV. DD. Reisk.

Ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες, &c.] De proditoribus patriæ loquens, ἀλάστορες vocat, hoc est, *depopulatores, pestes, et interneciones.* Sic enim dicitur ἀλάστωρ, ut ἀλιτήριος. Athen. lib. 12. Διονύσιος δὲ ὁ Διονυσίου, ἁπάσης γενόμενος Σικελίας ἀλάστωρ, hoc est, *pernicies, pestis, internecio, populator totius Siciliæ.* Sequitur autem, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας, id est, *imperii et finium patriæ circumcisores, qui laceram patriam et mutilam flagitiosa proditione reddiderunt.* ἀντὶ τοῦ ἠκρωτηριακότες. Est enim ἀκρωτηριάζειν ἢ ἀκρωτηριάζεσθαι, τὰ ἄκρα τέμνειν. *Ex edit.* Hervag.

Προπεπωκότες] Hoc est, χαριζόμενοι, *gratis concedentes.* Metaphora ex antiquâ

μὲν Φιλίππῳ, νῦν δ' Ἀλεξάνδρῳ, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν δ' ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδένα ἔχειν δεσπότην αὑτῶν, ἃ τοῖς προτέροις Ἕλλησιν ὅροι τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες, [1] ἀνατετραφότες.

ϞΒʹ. Ταύτης τοίνυν τῆς οὕτως αἰσχρᾶς καὶ περιβοήτου συστάσεως καὶ κακίας, μᾶλλον δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 325
προδοσίας, εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν, τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἥ τε πόλις παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀναίτιος γέγονεν ἐκ τῶν ἐμῶν πολιτευμάτων καὶ ἐγὼ παρ' ὑμῖν. Εἶτά μ' ἐρωτᾷς ἀντὶ ποίας ἀρετῆς ἀξιῶ τιμᾶσθαι; Ἐγὼ δή σοι λέγω. ὅτι τῶν πολιτευομένων παρὰ τοῖς Ἕλλησι διαφθαρέντων ἁπάντων, ἀρξαμένων ἀπὸ σοῦ, πρότερον μὲν ὑπὸ Φιλίππου, νῦν δ' ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἐμὲ οὔτε καιρὸς οὔτε φιλανθρωπία λόγων οὔτ' ἐπαγγελιῶν μέγεθος οὔτ' ἐλπὶς οὔτε φόβος οὔτε χάρις οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἐπῆρεν οὐδὲ προηγάγετο, ὧν ἔκρινα δικαίων καὶ συμφερόντων τῇ πατρίδι οὐδὲν προδοῦναι, οὐδ', ὅσα συμβεβούλευκα πώποτε [2] τουτοισί, ὁμοίως ὑμῖν [3] ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ ῥέπων ἐπὶ τὸ λῆμμα συμβεβούλευκα, ἀλλ' ἀπ' ὀρθῆς καὶ δικαίας καὶ ἀδιαφθόρου τῆς ψυχῆς τὰ πάντα μοι πέπρακται, καὶ μεγίστων δὴ πραγμάτων τῶν κατ' ἐμαυτὸν ἀνθρώπων προστὰς πάντα ταῦτα ὑγιῶς καὶ δικαίως καὶ ἁπλῶς πεπολίτευμαι· διὰ ταῦτ' ἀξιῶ τιμᾶσθαι.

ϞΓʹ. Τὸν δὲ τειχισμὸν τοῦτον, ὃν σύ μου διέσυρες, καὶ τὴν ταφρείαν ἄξια μὲν χάριτος καὶ ἐπαίνου κρίνω· πῶς γὰρ οὔ; πόῤῥω μέντοι που τῶν ἐμαυτῷ πεπολιτευμένων τίθεμαι. οὐ γὰρ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις

[1] † ἀνατετροφότες [2] † τουτοισὶν [3] ὥσπερ ἂν εἰ ἐν

more translata, quo reges in festis vinum prælibantes, ipsum etiam poculum, cui visum est, porrigentes dono dabant. Suid. Langbæn. ad Longinum, c. 32. qui totum hunc locum laudat. Stock.

ϞΒʹ. Οὔτε καιρὸς etc.] Vide Victor. XII. Var. Lect. ult. Taylor. v. 3. αὐτῶν Tayl.

Ἐμὲ οὔτε καιρὸς] Nimirum hæc tibi oculis obversata species est, M. Tulli, cum clamares, NIHIL ORATORE ILLO COGITARI POSSE DIVINIUS! Stock.

Τουτοισὶ, ὁμοίως ὑμῖν] Nempe *Atheniensibus, similiter vobis*, i. e. tibi, Aeschine, et tuis similibus. Auger.

Πάντα μοι πέπρακται] Desunt in Guelph. Vind. et Reg. α. Recte sane. Quis enim non videt, temere et inconcinne hæc esse assuta Demostheni? Taylor. v. 19. ὥσπερανεὶ, et v. 21. ψ. πάντα, et v. 23. δικ. πεπολ. Tayl.

Καὶ μεγίστων κ. τ. λ.] Id est, *curæ et administrationi præfectus, et summam curam habens et potestatem*: προΐσταμαι τὸ ἔμπροσθεν ἵσταμαι καὶ βοηθῶ τοῖς ὄπισθεν. *Ex edit.* Hervag.

ϞΓʹ. Οὐ γὰρ λίθοις κ. τ. λ.] Plin. IX. Epist. 26. Porro Plutarchus in libro Περὶ

ἐγώ, οὐδ᾽ ἐπὶ τούτοις μέγιστον τῶν ἐμαυτοῦ φρονῶ· ἀλλ᾽ ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν [1] βούλῃ δικαίως σκοπεῖν, εὑρήσεις ὅπλα καὶ πόλεις καὶ τόπους καὶ λιμένας καὶ ναῦς [2] καὶ ἵππους καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων [3] ἀμυνομένους. ταῦτα προὐβαλόμην ἐγὼ πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ὅσον ἦν ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ δυνατόν, καὶ τούτοις ἐτείχισα τὴν χώραν, οὐχὶ τὸν
326 κύκλον μόνον τοῦ Πειραιῶς οὐδὲ τοῦ ἄστεος. Οὐδέ γ᾽ ἡττήθην ἐγὼ τοῖς λογισμοῖς Φιλίππου, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, οὐδὲ ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλ᾽ οἱ τῶν συμμάχων στρατηγοὶ καὶ αἱ δυνάμεις τῇ τύχῃ. Τίνες αἱ τούτων ἀποδείξεις; Ἐναργεῖς καὶ φανεραί. σκοπεῖτε δέ.

ϟδ'. Τί χρῆν τὸν εὔνουν πολίτην ποιεῖν, τί τὸν μετὰ πάσης προνοίας καὶ προθυμίας καὶ δικαιοσύνης ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτευόμενον; Οὐκ ἐκ μὲν θαλάττης τὴν Εὔβοιαν προβαλέσθαι πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ἐκ δὲ τῆς μεσογείας τὴν Βοιωτίαν, ἐκ δὲ τῶν πρὸς Πελοπόννησον τόπων τοὺς

[1] † βούλει [2] καὶ [πολλοὺς] ἵππους [3] ἀμυνουμένους

τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθ. ut olim monui, hujus Orationis utilis Commentator esse potest: Uti, cum scribat: Πρὸς δὲ τοὺς μετρίους οὐκ ἄτοπόν ἐστι χρῆσθαι καὶ ταῖς ἐπανορθώσεσι τῶν ἐπαίνων εἴ τις ὡς λόγιον, ἢ πλούσιον, ἢ δυνατὸν ἐπαινοίη, κελεύοντα μὴ ταῦτα περὶ αὐτοῦ λέγειν, ἀλλὰ μᾶλλον, εἰ χρηστὸς, καὶ ἀβλαβὴς, καὶ ὠφέλιμος. οὐ γὰρ εἰσφέρει τὸν ἔπαινον ὁ τοῦτο ποιῶν, ἀλλὰ μετατίθησιν· οὐδὲ χαίρειν δοκεῖ τοῖς ἐγκωμιάζουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ μᾶλλον, ὅτι μὴ προσηκόντως, μηδ᾽ ἐφ᾽ οἷς δεῖ, δυσχεραίνειν καὶ ἀποκρύπτειν τὰ φαυλότερα τοῖς βελτίοσιν, οὐκ ἐπαινεῖσθαι βουλόμενος, ἀλλ᾽ ἐπαινεῖν ὡς χρὴ διδάσκων. Τὸ γὰρ, οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, οὐδὲ πλίνθοις ἐγὼ, ἀλλ᾽ ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλει σκοπεῖν, εὑρήσεις καὶ ὅπλα, καὶ ἵππους, καὶ συμμάχους, τοιούτου τινὸς ἔοικεν ἅπτεσθαι. Adde Hermogenem, pag. 258. TAYLOR.

Οὐ γὰρ λίθοις κ. τ. λ.] Neque ex hoc maxime censeri me velim inter ea quæ ego in publicum contuli. Neque hoc nomine maxime censeri me de republ. meritum volo, ut quidem sunt reliquæ meæ actiones. neque eo nomine in primis mihi placeo. Hoc imitari eadem loquendi forma Latini non possunt. *Ex edit.* HERVAG.

Βούλῃ] Ex Codd. opt. erat edendum, grammatica damnante vulgatam ἐὰν—βούλει. WUNDERL. v. 4. πολλοὺς ἵπ. Tayl.

Τούτων] Sc. Ἀθηναίων. MARKLAND. *Pro harum rerum defensione* Wolfius. Incaute. Et similiter deceptus est, qui Italice vertit: Et cæteri omnes. Τούτων, δεικτικῶς. *Hos* nimirum, *qui adsunt*, intelligit, idque porrecto digito demonstrat. Simile habemus infra, §. ϟθ'. ὑμῶν δὲ οὐδεὶς ἦν οὐδαμοῦ, πλὴν εἰ τούτοις ἐπηρεάσαι τι δέοι. Vide, quæ Cl. Marklandus ad Orat. c. Æsch. π. Παραπρεσβ. pag. 346. 24. R. 140. 16. T. Ita supra in hac Oratione, §. θ. Τὸ ψήφισμα τοῦτο γράφω. HOC sc. Decretum, digito indicans. Et statim, ibid. Λέγε τοίνυν μοι τὸ ψήφισμα τουτὶ λαβὼν κ. τ. λ. Et §. κβ'. Εἰς ἔχθραν ἐμβαλεῖν τουτουσὶ, *hos qui adsunt*. Adde §. νϛ'. fin. ή. μά. ξδ'. fin. π'. πϛ'. πζ'. bis. ϟβ'. ϟζ'. fin. et σχολ. ϟή. fin. et ϟθ'. fin. Quorum locorum quædam melius et consultius exponerentur juxta hanc normam, quam hodie exponi et verti videam. TAYLOR.

Ταῦτα προὐβαλόμην ἐγὼ πρὸ τῆς Ἀττικῆς] *His ego propugnaculis circummunivi Atticum agrum.* προβάλλομαι *propugnaculum oppono, velamentum et integumentum obtendo et circumdo.* Unde προβεβλημένος, ὁ ἀντὶ τοῦ προβόλου ἱστάμενος, *propugnator, protector*, &c. *Ex edit.* HERVAG.

Τὸν κύκλον] F. τὴν κύκλῳ, ut §. κή. MARKLAND.

ϟδ'. Προθυμίας] Haud spernenda est altera lectio Codd. φιλοτιμίας, dummodo φιλοτιμία δημοσία intelligatur. cf. §. οά. WUNDERL.

ὁμόρους ταύτῃ; οὐ τὴν σιτοπομπείαν, ὅπως παρὰ πᾶσαν φιλίαν ἄχρι τοῦ Πειραιῶς κομισθήσεται, προϊδέσθαι; καὶ τὰ μὲν σῶσαι τῶν ὑπαρχόντων, ἐκπέμποντα βοηθείας καὶ λέγοντα καὶ γράφοντα τοιαῦτα, τὴν Προκόννησον, τὴν Χεῤῥόνησον, τὴν Τένεδον, τὰ δ' ὅπως οἰκεῖα καὶ σύμμαχα [1]ὑπάρξει πρᾶξαι, τὸ Βυζάντιον, τὴν Ἄβυδον, [2]τὴν Εὔβοιαν; καὶ τῶν μὲν τοῖς ἐχθροῖς ὑπαρχουσῶν δυνάμεων τὰς μεγίστας ἀφελεῖν, ὧν δ' [3]ἐνέλειπε τῇ πόλει, ταῦτα προςθεῖναι;

ζέ. Ταῦτα τοίνυν ὑμῖν ἅπαντα πέπρακται τοῖς ἐμοῖς ψηφίσμασι καὶ τοῖς ἐμοῖς πολιτεύμασιν, ἃ καὶ βεβουλευμένα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐὰν ἄνευ φθόνου τις βούληται σκοπεῖν, ὀρθῶς εὑρήσει, καὶ πεπραγμένα πάσῃ δικαιοσύνῃ, καὶ τὸν ἑκάστου καιρὸν οὐ παρεθέντα οὐδ' ἀγνοηθέντα οὐδὲ προδοθέντα ὑπ' ἐμοῦ, καὶ ὅσα εἰς ἀνδρὸς ἑνὸς δύναμιν καὶ λογισμὸν ἧκεν, οὐδὲν ἐλλειφθέν. εἰ δ' ἢ δαίμονός τινος [4]ἢ τύχης ἰσχύς, ἢ τῶν στρατηγῶν φαυλότης ἢ τῶν προδιδόντων τὰς πόλεις ὑμῶν κακία ἢ πάντα ταῦτα ἅμα ἐλυμήνατο τοῖς ὅλοις, ἕως ἀνέτρεψε, τί Δημοσθένης ἀδικεῖ; 327
Εἰ δ' οἷος ἦν ἐγὼ παρ' ὑμῖν κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ τάξιν, εἷς ἐν ἑκάστῃ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀνὴρ ἐγένετο, μᾶλλον δ' εἰ ἕνα μόνον ἄνδρα Θετταλία καὶ ἕνα ἄνδρα Ἀρκαδία ταὐτὰ φρονοῦντα [5]ἔσχεν ἐμοί, οὐδεὶς ἂν οὔτε τῶν ἔξω Πυλῶν

[1] † ὑπάρξῃ [2] [τὴν Εὔβοιαν;] [3] † ἐνέλιπε [4] [ἢ τύχης τινὸς] [5] † ἔσχον

Τὴν σιτοπομπείαν] Nemo, credo, dubitabit, quin ex conj. τῆς σιτοπομπείας, restituendum sit, verbo προϊδέσθαι *prospicere rei* secundum casum postulante. Idem.

Ὅπως—κομισθήσεται] Ὅπως hoc loco jungitur futuro indicativi; pariter ὅτι, ὥστε, διότι, ἵνα frequenter junguntur: de qua syntaxi agit Morus ad Isocratis Panegyr. cap. 22. p. 55. ubi plura loca, etiam nostrum Demosthenicum laudat. Harl.

Παρὰ πᾶσαν φιλίαν] Scil. γῆν, *per socialem agrum*. Steph. Th. IV. col. 156. Stock.

Γράφοντα τοιαῦτα] *Præsidiis missis, rebusque*, quæ eo pertinerent, *agendis*, interpretatur Wolfius. Sed potuit hoc loco Demosthenes protensa manu monstrare decretum aliquod suum, quod modo recitatum fuerat. Idem. Mox Πρικόννησον Tayl.

Τὴν Εὔβοιαν] Latet nomen loci alicujus sub Εὔβοιαν, ut mihi videtur. Nam de Eubœa ante dixerat. Sensui optime conveniret Πέρινθον, sed non Scripturæ. Markland.

ζέ. Ὑμῖν] Otiosum esse videtur vetusti exemplaris testimonio. Obsopœus.

Ἢ πάντα] Nihil importunius esse potuit, quam ista Conjunctio: quæ idcirco a melioribus non agnoscitur, Vindob. et a. Ni legamus cum Altemps. ἢ καὶ πάντα ταῦτα. In v. seq. magnas mihi molestias excitavit istud τοῖς ὅλοις, quod alii securi ad ἐλυμήνατο applicant, ut cum ea voce constructionem nanciscatur. Quod ego concoquere non possum. Procul dubio ἀνέτρεψε erat antiquitus varia lectio τοῦ, ἐλυμήνατο, atque id significabatur particula quâdam, quæ nunc in ἕως degeneravit. In MSS. circa eam vocem variatur. Taylor. V. Var. Lect. v. 17. ἢ στρ. Tayl.

Οὐδεὶς οὔτε κ. τ. λ.] [Ita Tayl.] Citatur a Magistro v. Εἴσω. Taylor.

Οὐδεὶς ἂν] Reiske ex Thom. Mag. ἂν

Ἑλλήνων οὔτε τῶν εἴσω τοῖς παροῦσι κακοῖς ἐνέχοιντ' ἄν, ἀλλὰ πάντες ἂν ὄντες ἐλεύθεροι καὶ αὐτόνομοι μετὰ πάσης ἀδείας ἀσφαλῶς ἐν εὐδαιμονίᾳ τὰς ἑαυτῶν ᾤκουν πατρίδας, τῶν τοσούτων καὶ τοιούτων ἀγαθῶν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις ἔχοντες χάριν δι' ἐμέ.

ϛϛ'. Ἵνα δ' εἰδῆτε, ὅτι πολλῷ τοῖς λόγοις ἐλάττοσι χρῶμαι τῶν ἔργων, εὐλαβούμενος τὸν φθόνον, [1] λαβέ μοι ταυτί, καὶ ἀνάγνωθι λαβὼν τὸν ἀριθμὸν τῶν βοηθειῶν [2] τῶν κατὰ τὰ ἐμὰ ψηφίσματα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΗΘΕΙΩΝ.

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πράττειν Αἰσχίνη τὸν καλὸν κἀγαθὸν πολίτην δεῖ, ὧν κατορθουμένων μέν, ὦ γῆ καὶ θεοί! μεγίστοις ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν εἶναι, καὶ τὸ δικαίως προσῆν, ὡς ἑτέρως δὲ συμβάντων τὸ γοῦν εὐδοκιμεῖν περίεστι καὶ τὸ μηδένα μέμφεσθαι τὴν πόλιν μηδὲ τὴν προαίρεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν τύχην κακίζειν τὴν οὕτω τὰ πράγματα κρίνασαν· οὐ μὰ Δί' οὐκ ἀποστάντα τῶν συμφερόντων τῇ πόλει, μισθώσαντα δ' αὑτὸν τοῖς ἐναντίοις τοὺς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν καιροὺς ἀντὶ τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος θεραπεύειν· οὐδὲ τὸν μὲν πράγματα ἄξια τῆς πόλεως ὑποστάντα λέγειν καὶ γράφειν, καὶ μένειν ἐπὶ τούτων

[1] † λέγε addidit. Male. WUNDERL.

[2] † Deest τῶν. Non male. IDEM.

Δι' ἐμὲ] Observante jam Seilero, positus verborum in hac periodo egregius est et artificiosus. Primum omnem honorem Græciæ conservandæ tribuit Atheniensibus, deinde illam gloriam sibi quasi arrogat, periodo graviter finita δι' ἐμέ. HARL.

ϛϛ'. Λέγε] Quid? λέγε et ἀνάγνωθι? Sanant hoc ulcus Codd. Aug. Vindob. et α. λάβε μοι ταυτὶ, καὶ ἀνάγνωθι. Sed vitata illa Charybdi, ecce parata est Scylla. Sequitur enim ἀνάγνωθι λαβών. TAYLOR.

ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΜΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] [Ita Tayl. post ΒΟΗΘ.] Absurde! Vox ΒΟΗΘΕΙΩΝ tam cito recurrens et hæc quoque recurrere fecit, quæ delenda sunt omnino: Et recte fecit Wolfius qui ea non censebat interpretatione digna. In vetusto et optimo Exemplari Regio α. desunt, ut oportuit. Ita et in Altemps. In Guelph. et Vindob. legitur ΑΡΙΘΜΟΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὦ γῆ καὶ θεοὶ] Exclamatio ista pulcherrima, quam ab amantissimo patriæ viro expresserat provisa et cogitatione ficta civium suorum tanta felicitas, Obsopœus non videt, "quam hoc loco valde sit necessaria." STOCK.

Ἐν μεγίστοις] [Ita Tayl.] F. Addendum ἀγαθοῖς. WOLF.

Εἶναι] F. ὑπῆρχεν ἂν εἶναι. MARKLAND. Vid. Not. Wunderl. §. ξέ. in fin. p. 146.

Ὡς] L. ὧν ἑτέρως δὲ συμβάντων. I. TOUP.

Οὐ, μὰ Δί', ἀποστάντα] [Ita Tayl.] Οὐ, μὰ Δί', οὐκ ἀποστάντα in omnibus. TAYL.

Μισθώσαντα δ' αὑτὸν τοῖς ἐναντίοις, τοὺς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν καιροὺς, ἀντὶ τῶν τῆς πατρίδος θεραπεύειν] [Ita Tayl.] *Servire temporibus hostium et occasionibus gerendæ rei contra patriam, quod proditoris est facinus.* Quid porro sit *servire*, et quam varie Græci dicant *servire tempori*, vide in Comment. Budæi. *Ex edit.* HERVAG.

προελόμενον βασκαίνειν, ἐὰν δέ τις ἰδίᾳ τι λυπήσῃ, τοῦτο μεμνῆσθαι καὶ τηρεῖν· οὐδέ [1] γ' ἡσυχίαν ἄγειν ἄδικον καὶ ὕπουλον, ὡς σὺ ποιεῖς πολλάκις. 328

ϛζ΄. Ἔστι γάρ, ἔστιν ἡσυχία δικαία καὶ συμφέρουσα τῇ πόλει, ἣν οἱ πολλοὶ τῶν πολιτῶν ὑμεῖς ἁπλῶς ἄγετε. ἀλλ' οὐ ταύτην ἄγει [2] οὗτος τὴν ἡσυχίαν, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ἀποστὰς ὅταν αὐτῷ δόξῃ τῆς πολιτείας—πολλάκις δὲ δοκεῖ — φυλάττει ὁπηνίχ' ὑμεῖς ἐστὲ μεστοὶ τοῦ συνεχῶς λέγοντος, ἢ παρὰ τῆς τύχης τι συμβέβηκεν ἐναντίωμα ἢ ἄλλο τι δύσκολον γέγονε — πολλὰ δὲ τἀνθρώπινα—· εἶτ' ἐπὶ τούτῳ τῷ καιρῷ ῥήτωρ ἐξαίφνης ἐκ τῆς ἡσυχίας ὥσπερ πνεῦμα ἀνεφάνη, καὶ πεφωνασκηκὼς καὶ συνειλοχὼς ῥήματα καὶ λόγους συνείρει τούτους σαφῶς καὶ ἀπνευστί, ὄνησιν μὲν οὐδεμίαν φέροντας οὐδ' ἀγαθοῦ κτῆσιν οὐδενός, συμφορὰν δὲ τῷ τυχόντι τῶν πολιτῶν καὶ κοινὴν αἰσχύνην. Καίτοι ταύτης τῆς μελέτης Αἰσχίνη καὶ τῆς ἐπιμελείας, εἴπερ ἐκ ψυχῆς δικαίας ἐγίγνετο καὶ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα προῃρημένης, τοὺς καρποὺς ἔδει γενναίους καὶ [3] καλοὺς καὶ πᾶσιν ὠφελίμους εἶναι, συμμαχίας πόλεων, πόρους χρημάτων, ἐμπορίου κατασκευήν, νόμων συμφερόντων θέσεις, τοῖς ἀποδειχθεῖσιν ἐχθροῖς ἐναντιώματα. τούτων γὰρ ἁπάντων ἦν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐξέτασις, καὶ ἔδωκεν ὁ παρελθὼν χρόνος πολλὰς ἀποδείξεις ἀνδρὶ καλῷ τε κἀγαθῷ, ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ [4] φανήσει γεγονώς, οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος, οὐχ ἕκτος, οὐχ ὁποστοσοῦν, οὔκουν

[1] † Deest γ'. [2] † οὗτος ἄγει [3] καλοὺς καὶ γενναίους [4] † φανήσῃ

Τούτων βασκαίνειν] Ita Tayl. V. Var. Lect. et v. 12. ἐφάνη, et v. 13. συνειλεχὼς, et v. 16. μελ. κ. τ. ἐ. Αἰσχ.

ϛζ΄. Λόγους συνείρει τούτους σαφῶς καὶ ἀπνευστί] Συνείρειν τοὺς λόγους, est *continuare sermonem, oratione continua uti.* De iis dicitur qui facunde et expedite loquuntur. Et *συνεῖραι ἀπνευστὶ περιόδους*, inquit Xenophon: quod Quintilianus libro secundo *connectere* dixit, et alibi *continuare verba* vocat; Cicero autem *declamare* appellat, in Oratione pro Plancio, et Roscio Amerino. *Ex edit.* Hervag.

Οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος] Videtur imitatus oraculum Delphicum:

Ὑμεῖς δ' Αἰγιέες μήτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι,
Μήτε δυωδέκατοι· μήτ' ἐν λόγῳ, οὔτ' ἐν ἀριθμῷ. Wolf.

Οὔκουν] F. οὔμενουν. Markland.

Οὔκουν ἐπεί γε καὶ ἡ π.] [Ita Tayl.] Ita intelligo: *In iis tempestatibus, ubi malorum hominum consiliis resistere erat opus, talem se præstitit. Quin et talem etiam, cum Resp. meliore usa sit fortuna.* Hæc verba ita exponit Lambinus: *Nam si ita esset, tuis rebus gestis, tuaque opera, opibus, copiis, honore, dignitate, civitas aucta esset, quod de te prædicare non potes.* Anonymus ita: *Quoniam neque id egisti, cum patria crevit.* Interpres denique Italicus: *Iddio te ne guardi. Percioche la patria sarebbe cresciuta.* Taylor. Vid. Var. Lect.

Οὔκουν] *Non, inquam.* Οὔκουν enim cum

ἐπί γ' οἷς ἡ πατρὶς ηὐξάνετο. Τίς γὰρ συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονε τῇ πόλει; τίς δὲ βοήθεια ἢ κτῆσις εὐ-
329 νοίας ἢ δόξης; τίς δὲ πρεσβεία; τίς διακονία, δι' ἣν ἡ πόλις ἐντιμοτέρα γέγονε; τί τῶν οἰκείων ἢ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ξενικῶν, οἷς ἐπέστης, ἐπηνώρθωται διὰ σέ; ποῖαι τριήρεις; ποῖα βέλη; ποῖοι νεώσοικοι; τίς ἐπισκευὴ τειχῶν; ποῖον ἱππικόν; τί τῶν ἁπάντων σὺ χρήσιμος γέγονας; τίς ἢ τοῖς εὐπόροις ἢ τοῖς ἀπόροις πολιτικὴ καὶ κοινὴ βοήθεια χρημάτων παρὰ σοῦ; Οὐδεμία. Ἀλλ' ὦ τᾶν, εἰ [1] μηδὲν τούτων, εὔνοιά γε καὶ προθυμία; Ποῦ; πότε; ὅστις, ὦ πάντων ἀδικώτατε, οὐδ' ὅτε ἅπαντες, ὅσοι πώποτ' ἐφθέγξαντο ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς σωτηρίαν ἐπεδίδοσαν, καὶ [2] τὸ τελευταῖον Ἀριστόνικος τὸ συνειλεγμένον ἐπὶ τὴν ἐπιτιμίαν ἀργύριον, οὐδὲ τότε παρῆλθες οὐδ' ἐπέδωκας οὐδέν, οὐκ ἀπορῶν — πῶς γάρ; ὅς γε κεκληρονόμηκας μὲν τῶν Φίλωνος τοῦ κηδεστοῦ χρημάτων πλειόνων ἢ [3] πέντε ταλάντων, διτάλαντον δ' εἶχες ἔρανον δωρεὰν παρὰ τῶν ἡγεμό-

[1] μηδὲν * πάντων τούτων [2] † τοτελευταῖον [3] * πεντεταλάντων

accentu in priore syllaba negationibus servit, quod pluribus confirmat exemplis Budæus, pp. 907. et 908. Stock.

Πατρὶς] Post πατρὶς adderem ἄν: *non sane, cum inde patria aucta esset.* Auger.

Ηὐξάνετο] F. ηὐξάνετ' ἄν. Markland.

Οἷς ἐπέστης] Vid. Var. Lect.

Βέλη] Pro ποῖα βέλη, in nostro ποῖα βουλὴ, haud dubie rectius, quanquam et Aldi lectio defendi possit. Et mox ποῖοι νεώσοικοι legendum est νεώσοικοι. Obsopœus. Codd. quidem etiam nostri βουλὴ et νεώσοικοι. Sed neutrum admittendum est, vel ipso approbante Obsopœo. Taylor. v. 7. γέγονας] αἰ Tayl.

Πολιτικὴ] F. πολιτικὴ ἡ καὶ κοινὴ βοήθεια. Markland.

Τᾶν] De hoc vocabulo vide Scholiast. ad Lucian. Gall. p. 727. tom. II. edit. Reitz. et Schol. ad Plutum Aristoph. v. 66. Harl.

Ἐπεδίδοσαν] Vide ad Æsch. p. 407. ult. R. p. 609. col. 2. T. Taylor.

Ἀργ. εἰς τὴν ἐπιτ.] [Ita Tayl.] Apparet, eum fuisse in ærariis, coactamque pecuniam ad dignitatem recuperandam callide civitati donasse: ut non solvere debitum, sed in Remp. liberalis exstitisse videretur. Consentaneum enim est, ei mulctam a populo fuisse, post hoc factum, remissam. Wolf. Ἐπιτιμία est *status civis, qui est integræ conditionis et famæ*; et opponitur, non τῇ ἀπορίᾳ, tenuitati illi facultatum, quæ homines arcet ab honoribus capessendis, (quod vult Tourrellius) sed τῇ ἀτιμίᾳ, cujus una species in Ærarios intentabatur. Gravis ea quidem pœna fuit, (adeoque merito laudatur Aristonicus, qui eam tolerare maluit, quam patriæ laboranti deesse) ejusmodi tamen, quæ *paupertatem* ejus qui solvendo non erat, non vero *improbitatem* argueret: potuitque ergo Demosthenes (vel refragante Tourrellio) citra Aristonici offensionem, in eam calamitatem incidisse amicum suum fateri. De Aristonico supra §. 26. Stock. v. 14. οὐδὲ τ. οὔτε π. οὔτε ἐπ. Tayl.

Ἐπιτιμίαν] Supra ad Arg. Lib. in fin. Not. ἐπιτιμ. Dem. π. Παραπρεσβ. Bene hic se gessit Tourrellius, quem consules. *I danari, c' havea ragunati Aristonico per ritener il suo honore*: Ferrus. *Pecuniam incolumitatis amissæ recuperandæ gratia coactam*: Lambinus. *Coactam pecuniam ad recuperandam dignitatem*: Perionius: Et alii similiter. Διὰ τιμὴν τῆς πόλεως. Ulpian. Taylor.

Εἰς τὴν ἐπιτιμίαν] Alii allo modo interpretati sunt. Ego interpretatus sum, *ad honorate vivendum*. Auger.

Ἔρανον] *Stipem collatitiam*, ad aliquem sublevandum, [cujus nobile exemplum recenset Corn. Nepos in vita Epamin. c. III.] egregie illustrat Casaubonus ad

νων τῶν συμμοριῶν, ἐφ' οἷς ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον. ἀλλ' ἵνα μὴ λόγον ἐκ λόγου λέγων τοῦ παρόντος ἐμαυτὸν ἐκκρούσω, παραλείψω ταῦτα. ἀλλ' ὅτι γ' οὐχὶ δι' ἔνδειαν οὐκ ἐπέδωκας, ἐκ τούτων δῆλον, ἀλλὰ φυλάττων τὸ μηδὲν ἐναντίον γενέσθαι παρὰ σοῦ τούτοις, οἷς ἅπαντα [1] πολιτεύει. Ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας καὶ πηνίκα λαμπρός; Ἡνίκ' ἂν εἰπεῖν τι κατὰ τούτων [2] δέῃ, ἐν τούτοις λαμπροφωνότατος, μνημονικώτατος, ὑποκριτὴς ἄριστος, τραγικὸς Θεοκρίνης.

ζή. Εἶτα τῶν πρότερον γεγενημένων ἀνδρῶν ἀγαθῶν μέμνησαι. καὶ καλῶς ποιεῖς. Οὐ μέντοι δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν πρὸς τοὺς τετελευτηκότας εὔνοιαν ὑπάρχουσαν προλαβόντα παρ' ὑμῶν πρὸς ἐκείνους ἐξετάζειν 330
καὶ παραβάλλειν ἐμὲ τὸν συζῶντα μεθ' ὑμῶν. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τῶν πάντων, ὅτι τοῖς μὲν ζῶσι πᾶσιν ὕπεστί τις ἢ πλείων ἢ ἐλάττων φθόνος, τοὺς δὲ τεθνεῶτας οὐδὲ τῶν

[1] † πολιτεύῃ

[2] † δέοι

Theophrasti charact. cap. 15. pag. 168. seq. ed. Fischeri, quem v. in indice Theoph. et Wesseling. ad Petiti comment. in LL. Attic. pag. 526. Alioqui denotat quoque *symbola convivarum*: de qua significatione consule Petitum loco memor. et Clark. ad Hom. Odyss. A. 226. Harl.

Ἐλυμήνω] Aliquid legi illi Demosthenis (supra §. 30.) subdole interseruit aut adjecit Æschines, quo vis ipsius imminuta et elusa fuit. Stock.

Ἐλυμήνω—νόμον] *Legem violasti, pervertisti.* Sic Isocrat. Paneg. c. 47. pag. 126. ed. Mori: ἡμῶν δέ τινές εἰσιν οἱ λυμαινόμενοι καὶ κακῶς ποιοῦντες αὐτήν (scil. εἰρήνην). Harl.

Τὸν τριηραρχικὸν νόμον] Vide annotata ad §. λ'. Taylor.

Ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας κ. τ. λ.] Νεανίαν pro *audaci et strenui spiritus homine acrique* posuit: quemadmodum et νεανίευμα, ὁ ἀνδρισμός, *audax facinus, jactantia,* et *egregium strenuumque factum* dicitur. Quod autem sequitur ἡνίκ' ἂν εἰπεῖν τι κατὰ τούτων δέοι, *cum oporteret,* vel *oportebat*: notandum quod ὁ ἂν ἀοριστολογικὸς, plerumque quidem cum subjunctivo construitur, ut, ὅτι ἂν λέγῃς, ὅσῳ ἂν διαφέρῃς. Interdum vero et optativo, sed tum demum, cum res præterita narratur. Sic supra in secunda κατὰ Φιλίππου. ἐκόλαζον δ' οὕτω καὶ ἐτιμωροῦντο οὓς ἂν αἴσθοιντο δωροδοκοῦντας. Id quod etiam in ἐὰν et ἂν ἀντὶ τοῦ ἐὰν observatum invenimus. Ex *edit.* Hervag.

Ἡνίκ'] Pierson, in calce Mœridis, ἡνίκα apud Demosthenem per *quando* posse verti, autumat. Harl.

Τραγικὸς Θεοκρίνης] Nisi Θεοκρίνης sit κύριον nomen alicujus fabularum Actoris tunc celebris, quod suspicor, videtur hæc vox, quæ alibi non occurrit, significare, *a Deo electus.* Palmer. Hunc et Tragœdiarum actorem, et calumniatorem fuisse tradit Erasmus. Exstat et Demosthenis nostri Actio in Theocrinem Sycophantam. Wolf. Omnino Harpocratio et Suidas in v. Θεοκρίνης. Apostol. XIX. 49. Brodæus V. Miscell. 23. Taylor.

Τραγικὸς Θεοκρίνης] Æschinem *tragicum Theocrinem* vocat. Fuit autem is primus Tragœdiarum actor, deinde calumniator et sycophanta. Utitur et Hieronymus in epist. ad Furiam, de Viduitate: Ubicunque viderent Christianum, statim illud de trivio τραγικὸς Θεοκρίνης. Erasm. *Ex edit.* Hervag.

ζή. Προσλαβόντα] [Ita Tayl.] F. προλαβόντα. Markland. v. ult. τεθν. δὲ Tayl.

Ὕπεστι — φθόνος] Φθονοῦνται οἱ ζῶντες.

Pascitur in vivis livor: post facta quiescit.

Cicero in Sallustium: *Neque me cum iis conferri decet, P. C. qui jam decesserunt, omnique odio carent et invidia, sed cum iis, qui mecum una in rep. versati sunt.* Wolf. Add. Victor. XV. Var. Lect. 3. Taylor.

ἐχθρῶν οὐδεὶς ἔτι μισεῖ; οὕτως οὖν ἐχόντων τούτων τῇ φύσει, πρὸς τοὺς πρὸ ἐμαυτοῦ νῦν ἐγὼ κρίνωμαι καὶ θεωρῶμαι; Μηδαμῶς· οὔτε γὰρ δίκαιον οὔτ' [1] ἴσον, Αἰσχίνη, ἀλλὰ πρὸς σὲ καὶ ἄλλον [2] ὄντινα βούλει τῶν ταῦτά σοι προῃρημένων καὶ ζώντων. Κἀκεῖνο σκόπει. πότερον κάλλιον καὶ ἄμεινον τῇ πόλει, διὰ τὰς τῶν [3] πρότερον εὐεργεσίας, οὔσας ὑπερμεγέθεις, [4] οὐ μὲν οὖν εἴποι τις ἂν ἡλίκας, τὰς ἐπὶ τὸν παρόντα βίον γιγνομένας εἰς ἀχαριστίαν καὶ προπηλακισμὸν ἄγειν, ἢ πᾶσιν, ὅσοι τι μετ' εὐνοίας πράττουσι, τῆς παρὰ τούτων τιμῆς καὶ φιλανθρωπίας μετεῖναι;

ϟθ'. Καὶ μὴν εἰ καὶ τοῦτ' ἄρα δεῖ με εἰπεῖν, ἡ μὲν ἐμὴ πολιτεία καὶ προαίρεσις, ἄν τις ὀρθῶς σκοπῇ, ταῖς τῶν τότ' ἐπαινουμένων ἀνδρῶν ὁμοία καὶ ταὐτὰ βουλομένη φανήσεται, ἡ δὲ σὴ ταῖς τῶν τοὺς τοιούτους τότε συκοφαντούντων· δῆλον γὰρ ὅτι καὶ κατ' ἐκείνους ἦσάν τινες τοὺς χρόνους, οἳ διέσυρον μὲν τοὺς ὄντας τότε, τοὺς δὲ πρότερον γεγενημένους ἐπῄνουν, βάσκανον πρᾶγμα καὶ ταὐτὸ ποιοῦντες σοί. Εἶτα λέγεις, ὡς οὐδὲν ὅμοιός εἰμι ἐκείνοις ἐγώ; Σὺ δ' ὅμοιος, Αἰσχίνη; ὁ δ' ἀδελφὸς ὁ σός; ἄλλος δέ τις τῶν νῦν ῥητόρων; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδένα φημί. Ἀλλὰ πρὸς τοὺς ζῶντας, ὦ χρηστέ, ἵνα μηδὲν ἄλλο εἴπω, τὸν ζῶντα ἐξέταζε καὶ τοὺς καθ' [5] ἑαυτόν, ὥσπερ τἄλλα
331 πάντα, τοὺς ποιητάς, τοὺς χορούς, τοὺς ἀγωνιστάς. ὁ Φιλάμμων οὐχ ὅτι Γλαύκου τοῦ Καρυστίου καί τινων ἑτέρων πρότερον γεγενημένων ἀθλητῶν ἀσθενέστερος ἦν, ἀστεφά-

[1] ἴσον ἐστὶν, [2] † ὄντινα] εἴ τινα [3] † προτέρων
[4] οὐμενοῦν [5] † αὐτὸν

Κἀκεῖνο σκόπει] Pro κἀκεῖνο σκόπει, πότερον κάλλιον καὶ ἄμεινον τῇ πόλει διὰ τὰς τῶν προτέρων εὐεργεσίας οὔσας ὑπερμεγέθεις, in antiquo sic collocata hæc verba reperi: κἀκεῖνο σκόπει, πότερον εὐεργεσίας οὔσας ὑπερμεγέθεις etc. Obsopœus. Vide Victor. XXII. Var. Lect. 8. Taylor.

Οὐμενοῦν] [Ita Tayl.] Οὐδὲ μὲν οὖν Ven. Obsop. Ital. Scribi debuit proparoxytone, ut Grammatici dicunt. De ea re consulantur Budæus, et qui post Budæum istam disceptationem suscepit, H. Stephanus Thes. T. II. col. 1532. Atque hoc in superioribus animadvertendum erat, scil. ad §. με'. fin. Idem. v. 2. κρίνομαι κ. θεωροῦμαι Tayl.

ϟθ'. Οἱ διασύροντες τ. δ.] [Ita Tayl.] Οἳ διέσυρον Reg. a. In Augustano Cod. ea lectio videtur pro scholiolo fuisse. MSS. Ven. ut aliquando fieri solet, inter utrumque libratur, διεσύροντες scil. Supra §. πβ'. Taylor.

Γὰρ] Vid. Clark. ad Hom. Il. E. v. 22.

Τοὺς καθ' αὐτὸν] Vel hic aliquid deest, vel hoc significat, *cum hominibus ejusdem ac ipse conditionis*. Auger.

Γλαύκου τοῦ Καρυστίου] De hoc vide Suidam. Wolf. Καριστίου in Feliciano. Perperam. Vide not. ad Lucian. in Herodoto, fin. in nupera et præcellentissima Editione. Taylor.

νωτος ἐκ τῆς Ὀλυμπίας ἀπῄει, ἀλλ' ὅτι τῶν εἰσελθόντων πρὸς [1] αὐτὸν ἄριστα ἐμάχετο, ἐστεφανοῦτο καὶ νικῶν ἀνηγορεύετο. καὶ σὺ πρὸς τοὺς νῦν ὅρα με ῥήτορας, πρὸς σαυτόν, πρὸς ὅντινα βούλει τῶν ἁπάντων· οὐδενὶ ἐξίσταμαι. ὧν, ὅτε μὲν τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ἑλέσθαι παρῆν, ἐφαμίλλου τῆς εἰς τὴν πατρίδα εὐνοίας ἐν κοινῷ πᾶσι κειμένης, ἐγὼ τὰ κράτιστα λέγων ἐφαινόμην, καὶ τοῖς ἐμοῖς ψηφίσμασι καὶ νόμοις καὶ πρεσβείαις ἅπαντα διῳκεῖτο· ὑμῶν δ' οὐδεὶς ἦν οὐδαμοῦ, πλὴν εἰ τούτοις ἐπηρεάσαι [2] τι δέοι. ἐπειδὴ δέ, ἃ μή ποτ' ὤφελε, συνέβη, καὶ [3] οὐκέτι συμβούλων ἀλλὰ τῶν τοῖς ἐπιταττομένοις ὑπηρετούντων καὶ τῶν κατὰ τῆς πατρίδος μισθαρνεῖν [4] ἑτοίμων καὶ τῶν κολακεύειν ἑτέρους βουλομένων ἐξέτασις ἦν, τηνικαῦτα σὺ καὶ τούτων ἕκαστος ἐν τάξει καὶ μέγας καὶ λαμπρὸς ἱπποτρόφος, ἐγὼ δ' ἀσθενής, ὁμολογῶ, ἀλλ' εὔνους μᾶλλον ὑμῶν τουτοισί.

ρ'. Δύο δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα τὸν φύσει μέτριον πολίτην ἔχειν δεῖ· — οὕτω γάρ μοι περὶ ἐμαυτοῦ λέγοντι ἀνεπιφθονώτατον εἰπεῖν — ἐν μὲν ταῖς ἐξουσίαις τὴν τοῦ γενναίου καὶ τὴν τοῦ πρωτείου τῇ πόλει προαίρεσιν διαφυλάττειν, ἐν παντὶ δὲ καιρῷ καὶ πράξει τὴν εὔνοιαν· τούτου γὰρ ἡ φύσις κυρία, τοῦ δύνασθαι [5] δὲ καὶ ἰσχύειν ἕτερα. ταύτην τοίνυν παρ' ἐμοὶ μεμενηκυῖαν εὑρήσετε ἁπλῶς. ὁρᾶτε δέ. οὐκ ἐξαιτούμενος, οὐκ Ἀμφικτυονικὰς δίκας ἐπαγόντων μοι, οὐκ ἀπειλούντων, οὐκ ἐπαγγελλομένων, οὐ τοὺς κατα- 332
ράτους τούτους ὥσπερ θηρία μοι προσβαλλόντων, οὐδαμῶς προδέδωκα [6] ἐγὼ τὴν εἰς ὑμᾶς εὔνοιαν. τὸ γὰρ [7] ἐξ ἀρχῆς [8] εὐθὺς ὀρθὴν καὶ δικαίαν τὴν ὁδὸν τῆς πολιτείας εἱλόμην,

[1] † αὐτὸν [2] † τί [3] † οὐκ ἔτι [4] ἑτοίμων ὄντων καὶ [5] δὲ δύνασθαι [6] ἐγὼ προδέδωκα [7] † ἐξαρχῆς [8] εὐθὺς * τὴν ὀρθὴν καὶ δικαίαν ὁδὸν

Οὐδενὶ ἐξίσταμαι] Nota: ὁ Δημοσθένης οὐδενὶ τῶν ῥητόρων ἐξίσταται. et Erasmi Terminus, CEDIT NEMINI. WOLF. v. 7. ἐγὼ κράτ., et v. 11. ἐπιτασσομένοις Tayl.

Τούτοις] *Huic populo.* MARKLAND.

ρ'. Τοῦ δύνασθαι δὲ καὶ ἰσχύειν, ἕτερα] [Ita Tayl.] 8. ἡ Τύχη, ἑταίρα οὖσα, καὶ Σειρῆν, καὶ δραπέτις. WOLF.

Οὐκ ἀπειλούντων, οὐκ ἐπαγγελλομένων] Quid Ἐπαγγελία sit, vide argumentum κατὰ Τιμάρχου. Sed quia ἀπειλαὶ καὶ ὑποσχέσεις opponuntur, nihil vetat, de pollicitationibus intelligere. Genitivi isti participiorum referendi sunt ad Macedonas, eorumque factionem. IDEM.

Οὐχὶ τοὺς καταράτους κ. τ. λ.] [Ita Tayl.] *Ne tum quidem cum istos calumniatores sceleratissimos homines, tanquam feras in me bestias protruderent et adurgerent, charitatem civilem patriamque destitui aut prodidi.* προσβάλλειν τινὰ ἑτέρῳ, est *incitare in eum et irritare, stimulare et impellere*, ut hoc loco, unde προσβολὴ *impressio ruentis aciei, impetusque militum cuneatim incurrentium.* *Ex edit.* HERVAG.

τὰς τιμάς, τὰς δυναστείας, τὰς εὐδοξίας τὰς τῆς πατρίδος θεραπεύειν, ταύτας αὔξειν, μετὰ τούτων εἶναι. οὐκ ἐπὶ μὲν τοῖς ἑτέρων εὐτυχήμασι φαιδρὸς ἐγὼ καὶ γεγηθὼς κατὰ τὴν ἀγορὰν περιέρχομαι, τὴν δεξιὰν προτείνων καὶ εὐαγγελιζόμενος τούτοις, οὓς ἂν ἐκεῖσε ἀπαγγελεῖν οἴωμαι· τῶν δὲ τῆς πόλεως ἀγαθῶν πεφρικὼς ἀκούω καὶ στένων καὶ κύπτων εἰς τὴν γῆν, ὥσπερ οἱ δυσσεβεῖς οὗτοι, οἳ τὴν μὲν πόλιν διασύρουσιν, ὥσπερ οὐχ αὑτοὺς διασύροντες, ὅταν τοῦτο ποιῶσιν, ἔξω δὲ βλέπουσι, καὶ ἐν οἷς ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων εὐτύχησεν ἕτερος, ταῦτ᾽ ἐπαινοῦσι καὶ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον διαμενεῖ φασὶ δεῖν τηρεῖν.

ρά. Μὴ δῆτ᾽, ὦ πάντες θεοί! μηδεὶς [1] ταῦθ᾽ ὑμῶν ἐπινεύσειεν. ἀλλὰ μάλιστα μὲν καὶ τούτοις βελτίω τινὰ νοῦν καὶ φρένας ἐνθείητε· εἰ δ᾽ ἄρ᾽ ἔχουσιν οὕτως ἀνιάτως, τούτους μὲν αὐτοὺς καθ᾽ ἑαυτοὺς ἐξώλεις καὶ προώλεις ἐν γῇ καὶ θαλάττῃ [2] ποιήσατε, ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖς τὴν ταχίστην ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπηρτημένων φόβων δότε καὶ σωτηρίαν ἀσφαλῆ.

1 † ταῦθ᾽

2 † ποιήσαιτε

Ἀπαγγέλλειν] [Ita Tayl.] Ἀπαγγελεῖν. Markland.

Ἀκούω] Ἀκούων Harl. Id quod satius est. Taylor.

ρά. Μὴ δῆτ᾽ ὦ πάντες θεοί, μηδεὶς ταῦθ᾽ ὑμῶν ἐπινεύσειε] *Videte per deos immortales, videte inquam, ne sic annuatis*, vel, *dii prohibeant*. Est enim ἀπαγορευτικόν, τὸ, μὴ δῆτα. Synes. μὴ δῆτα ὦ πάντων ἐμοὶ προσφιλέστατε: *Absit, ut hoc facias, vir mihi amicissime*. Vide Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

Καὶ προώλεις] Desunt Guelph. Vindob. et Reg. a. Habuit Ulpianus, qui etiam exponit. Taylor.

De exitu istius celeberrimi judicii meminerunt, inter alios plurimos, M. Tullius, lib. tertio de Oratore, et Valerius Max. VIII. c. 10. Quorum ille: "Sed hæc ipsa omnia perinde sunt, ut *aguntur*. Actio, inquam, in dicendo una dominatur: sine hac summus orator esse in numero nullo potest: mediocris, hac instructus, summos sæpe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, cum rogaretur quid in dicendo esset primum; huic secundas; huic tertias. Quo mihi melius etiam illud ab Æschine dictum videri solet, qui cum propter ignominiam judicii cessisset Athenis, et se Rhodum contulisset, rogatus a Rhodiis, legisse fertur Orationem illam egregiam, quam in Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua perlecta, petitum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam, quæ erat contra a Demosthene pro Ctesiphonte edita: quam cum suavissima et maxima voce legisset, admirantibus omnibus. Quanto, inquit, magis admiraremini, si audissetis ipsum?" [Τί δὲ εἰ αὐτοῦ τοῦ θηρίου ἀκηκόειτε; quomodo eundem sensum reddidit Plinius Junior, Epist. II. 3.] "Ex quo satis significavit, quantum esset in actione, qui orationem eandem aliam esse putaret, actore mutato." Valerius deinde Maximus, cum iisdem pene verbis id factum exposuisset, hæc subjungit: "Tantus orator [*Æschines*] et modo tam infestus adversarius, sic inimici vim ardoremque dicendi suspexit, ut se scriptorum ejus parum idoneum lectorem esse diceret: expertus acerrimum oculorum vigorem, terribile vultus pondus, accomodatum singulis verbis sonum vocis, efficacissimos corporis motus. Ergo etsi operi illius adjici nihil potest, tamen in Demosthene magna pars Demosthenis abest, quod legitur potius quam auditur." Steck.

Ex *Vincentii Contareni variarum lectionum libro* (Trajecti ad Rhenum. MDCCLIIII. p. 87.) ea, quæ ad illustrandam temporis rationem Demosthenicam faciant, typis repetenda curavi: neque lectoribus ingratum fore arbitror. HARL.

De locis quibusdam Demosthenis ex orationibus pro Corona, et de ementita legatione disputatum.

AMPHIPOLIM Thraciæ urbem a Philippo occupatam quum recuperare niterentur Athenienses, gravi ac difficili bello se implicuerunt. Quod quum spe omnium esset diuturnius, nec procederet ex sententia, coacti sunt animum appellere ad pacem, a qua ne Philippum quidem abhorrere multi nuntiabant. Creati igitur X ad Regem legati, qui explorata ejus sententia, si pax impetrari æquis conditionibus potuisset, curarent, ut legati ab eo Athenas mitterentur. Rex Parmenionem, Antipatrum, Eurylochum misit, a quibus est brevi negotium confectum, exactoque ab Atheniensibus jurejurando pax facta. Eam pacem ut Philippus quoque jurejurando suo confirmaret, illi ipsi, qui obierant primam legationem, redire jussi in Macedoniam. Quumque moras traherent, nec darent se in viam, ne Philippus solutus jurisjurandi religione agros sociorum interea popularetur, oppida redigeret in suam potestatem, S. C. maturare profectionem jussi sunt. Veniunt in Macedoniam absente Philippo, qui de industria ante eorum adventum expeditionem susceperat in Thraciam; quumque liceret paucorum dierum itinere adire ad eum, et magnam Thraciæ partem servare, paucorum proditione factum est, ut non ulterius progrediendum, quam esset in mandatis, sed ejus in Macedoniam reditum opperiendum statuerent. Tandem ille venit, re gesta ex sententia, nec tamen diu exspectatus statim, ut par erat, jurejurando se obstringit, sed nectit moras, et producit legatos, quantum potest, interea se comparans ad bellum Phocense in Thebanorum gratiam susceptum. Rebus omnibus comparatis, in viam se dat cum omnibus copiis, atque in ipso demum itinere in publico diversorio jurejurando se obstringit, et legatos dimittit: qui dum redeunt in patriam, ipse interea, nec opinantibus Atheniensibus, quos certo sciebat, si id essent subodorati, impedimento futuros, trajicit Thermopylas et ducit in Phocenses. Legati reversi Athenas renunciant pacem jurejurando sancitam a Philippo cum populo Atheniensi, et sociis, extra Phocenses, cum quibus negaret adduci se posse ulla ratione, ut pacem faceret, quod, templo Delphico spoliato, immani sacrilegio se contaminassent. Hæc omnes præter Æschinem, qui unus adfirmabat, hæc a Philippo jactari publice, ut Thebanos falleret, quibus erat infensus; Phocensibus autem nihil a Philippo esse periculi: id uni sibi a Rege secreto commissum, et in aurem dictum. Sed Athenienses, ut qui de Phocensium salute valde laborabant, non contenti unius testimonio decernunt, ut iidem legati redeant tertio ad Philippum, ejusque animum explorent diligentius. Quum autem Demosthenes abjurasset legationem, Æschines quoque, ne quid adversarius per suam absentiam moliretur novi, adversam valetudinem simulat; reliqui cum duobus in horum locum factis in viam se dant: quumque in Euboea de perditis ac profligatis Phocensium rebus certiores essent facti,

advolat Dercyllus legatorum unus ad urbem, et rem populo aperit. Magna trepidatio Athenis fuit, quum est auditum, Philippum tam callido consilio in Græciæ viscera penetrasse improviso: sed longe major, quum de subactis Phocensibus nuntius venit, deque Thebanorum et Philippi societate. Quum igitur esset incertum, ut victoria esset usurus Macedo, nec quidquam obstaret, quominus ad suam libidinem Atticam invaderet; decretum est factum, quo in agro Attico, quicumque habebant domicilium, migrare omnes in urbem sunt jussi, aut in castella, cum liberis, et conjugibus, rebusque omnibus suis. Inter hos tumultus Æschines, valetudine subito recuperata, nemine jubente, suscipit legationem ad Philippum. Hæc ex Demosthenis orationibus pro Corona, et de ementita legatione, hausta sunt eo consilio, ut notatis diligenter temporibus, quibus hæc sunt gesta, judicent viri docti, falso necne queratur de Demosthene Æschines [§. κϑ'.] quod *τοῦ βουλευτηρίου, καὶ τῶν δημοσίων γραμμάτων, καὶ τοῦ χρόνου, καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καταψεύδεται.* Sed antequam dicere de temporibus incipio, proponere necesse est ordinem mensium Atticorum, quo ignorato non possunt, quæ sum dicturus, intelligi. In iis autem digerendis Gazam sequar, quem in hac re scopum attigisse multis alibi ostendam. Primus igitur anni Attici mensis est

α Ἑκατομβαιών.	1 Hecatombæon.
β Μεταγειτνιών.	2 Metagitnion.
γ Βοηδρομιών.	3 Boedromion.
δ Μαιμακτηριών.	4 Mæmacterion.
ε Πυανεψιών.	5 Pyanepsion.
ϛ Ἀνϑεστηριών.	6 Anthesterion.
ζ Ποσειδεών.	7 Posideon.
η Γαμηλιών.	8 Gamelion.
θ Ἐλαφηβολιών.	9 Elaphebolion.
ι Μουνυχιών.	10 Munychion.
ια Θαργηλιών.	11 Thargelion.
ιβ Σκιροφοριών.	12 Scirophorion.

Elaphebolionis, qui nonus est anni Attici mensis, die XIX. pax facta, teste Demosthene de falsa legatione pag. 150. Cod. Aldini [§. κ'.] *ἡ μὲν τοίνυν εἰρήνη ἐλαφηβολιῶνος ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα ἐγένετο.* IV. et XX. die ejusdem mensis legatos Athenienses redituros in Macedoniam ad jusjurandum a Philippo exigendum adhuc Athenis esse versatos, nec dedisse se in viam, nisi post diem IV. mensis insequentis, quem appellabant Munychionem, affirmat, et probat Æschines de legatione [§. κθ'.] *τὸ ἱερὸν ὄρος κατείληφε Φίλιππος ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς ἕκτῃ φθίνοντος. Δημοσθένης δὲ ἐν τῷ δήμῳ προήδρευε τούτου τοῦ μηνὸς εἷς ὢν τῶν πρέσβεων ἑβδόμῃ φθίνοντος. οὐ μόνον τοίνυν διετρίψαμεν τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς, ἀλλὰ μουνυχιῶνος ἐξωρμήσαμεν. καὶ τούτου τὴν βουλὴν μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι. ἔστι γὰρ αὐτῆς ψήφισμα, ὃ κελεύει ἀπιέναι τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς ὅρκους.* ΨΗΦΙΣΜΑ. ΧΡΟΝΟΣ. *ἀκούετε, ὅτι μουνυχιῶνος ἐψηφίσθη τρίτῃ ἱσταμένου.* Iidem legati Athenas redierunt obita legatione XIII. die Scirophorionis, qui postremum in anno locum tenet. Demosth. ubi supra [§. κ'.] *Ἥκομεν δὲ δεῦρο ἀπὸ τῆς πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους τρίτῃ ἐπὶ δεκάτῃ τοῦ σκιροφοριῶνος μηνός.* IV. Post die, qui est ejusdem mensis XVI., legati, quid a se

in ea legatione gestum esset, renuntiarunt. Demosth. ibid. ἡ δὲ ἐκκλησία, ἐν ᾗ πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσαν οὗτοι ψευσάμενοι καὶ φενακίσαντες ὑμᾶς, τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ σκιροφοριῶνος ἐγίγνετο. III. et XX. die ejusdem mensis Phocenses jam fuerant a Philippo subacti. VII. autem et XX. id est, quinto post die nuntius de ea re venit Athenas, seu in Piræeum. Demosth. ibidem [§. κ'.] τῇ τετράδι φθίνοντος ἐκκλησιάζετε μὲν ὑμεῖς τότε ἐν Πειραιεῖ, ἧκε δὲ Δερκύλλος ἐκ Χαλκίδος, καὶ ἀπήγγειλεν ὑμῖν, ὅτι πάντα τὰ πράγματα ἐγκεχείρηκε Θηβαίοις ὁ Φίλιππος, καὶ πέμπτην ἡμέραν εἶναι ταύτην ἐλογίζετο, ἀφ' οὗ γεγόνασιν αἱ σπονδαί. Supra autem scripserat, eadem die τὰ πράγματα ἀπολωλέναι. De tumultu autem ac trepidatione, quæ fuit Athenis his rebus auditis, deque tempore, quo sponte sua legatus fuit ad Philippum Æschines, in eadem oratione hæc leguntur pag. 168. [§. λθ'.] ἐπειδὴ δὲ ἀπολώλεσαν οἱ Φωκεῖς ὕστερον ἡμέραις πέντε ἢ ἕξ, καὶ ὁ Δερκύλλος ἐκ τῆς Χαλκίδος ἧκεν ἀναστρέψας, καὶ ἀπήγγειλεν ὑμῖν ἐκκλησιάζουσιν ἐν Πειραιεῖ, ὅτι Φωκεῖς ἀπολώλασι, καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ἐξεπέπληχθε, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν ἐψηφίζεσθε, καὶ τὰ φρούρια ἐπισκευάζειν, καὶ τὸν Πειραιᾶ τειχίζειν, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν, ἐπειδὴ ταῦτ' ἦν, καὶ τοσαύτη ταραχῇ καὶ τοσοῦτος θόρυβος περιειστήκει τὴν πόλιν, τηνικαῦτα ὁ δεινὸς καὶ σοφὸς οὗτος καὶ εὔφωνος, οὔτε βουλῆς οὔτε δήμου χειροτονήσαντος αὐτὸν, ᾤχετο πρεσβεύων πρὸς τὸν ταῦτα πεποιηκότα. His jactis ut fundamentis, nunc rem ipsam expendere incipiamus. Si legati post diem tertium Munychionis, ut probat Æschines [§. κθ'.] in Macedoniam iter ad jusjurandum Philippo deferendum susceperunt, XIII. vero Scirophorionis die sunt reversi; fieri non posse videtur, ut plus quam novem et sexaginta dies ab eis in legatione obeunda sint consumti. At Demosthenes [§. κ'.] tres totos menses, qui dies sunt LXXXIIX, huic itineri tribuit: ἀπεδημήσαμεν, inquit, ἡμεῖς ἐπὶ τοὺς ὅρκους τρεῖς ὅλους μῆνας, et infra: τρεῖς μῆνας ὅλους ἀποδημήσαντες, et in oratione pro Corona [§. ι'.] multo a veritate remotius: οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας, ἕως ἦλθε Φίλιππος ἐκ Θρᾴκης. At vero tantum abest, ut legati tres totos menses otiose in Macedonia triverint Philippum exspectando, ut universum iter minus diebus LXX confecerint. His illa germana sunt, quæ scribit in oratione de falsa legatione pag. 152. [§. κζ'.] τῆς εἰρήνης ἤδη γεγονυίας καὶ τῆς Χεῤῥονήσου σώας οὔσης, τέτταρας μῆνας ὅλους ἐσώζοντο οἱ Φωκεῖς τοὺς ὕστερον. Qui tamen tres non amplius menses sunt, et dies quatuor, nisi me digiti fallunt numerantem a XIX. Elaphebolionis, quo pacem factam diximus, ad III. et XX. Scirophorionis, quo Phocensium urbes in jus ac potestatem Philippi venerunt. Videntur tamen, (nam placet Demosthenem, qua datur, excusare,) ita loqui soliti, aut Græci omnes, aut Attici, ut, cujus pars multo maxima, aut aliqua saltem, quanta quanta esset, id ὅλον esse dicerent. Observavi id cum apud alios, tum apud Arist. II. Rhet. cap. XXIII. ἔστιν ὁ τόπος οὗτος ὅλη τέχνη ἥ τε Παμφίλου, ἥ τε Καλλίππου: quum tamen supra de alio loco agens, unde sumuntur argumenta, scriptum reliquisset, ὁ τόπος οὗτός ἐστιν ἡ Καλλίππου τέχνη. Qui enim fieri potest, ut Callippus in arte dicendi de superiore tantum loco egerit, quo ars ejus contineretur universa, si fatetur ipse Aristoteles, de altero etiam egisse? Præterquam quod abhorret a vero, his tantum præceptis artem dicendi universam a Callippo fuisse comprehensam. Fuit igitur locus ille, si minus tota ars, at ejus certe pars

multo maxima et potissima; et tum ὅλῃ τέχνῃ dicta est. Verum enim vero ne hac quidem ratione, quod de legatis Demosthenes scribit, potest omnino excusari. Quid enim? nullane itineris habenda fuit ratio? an potuerunt legati puncto temporis sistere se in Macedonia? et tamen tres totos menses ibi sedisse dicuntur. Sequitur alter multo obscurior locus; ait enim Demosthenes, Philippi ingenium perspectum quum haberet, ne suspicaretur fore, ut moram legatorum converteret in rem suam, et solutus religione jurisjurandi Thraciæ urbes Atheniensium imperio subjectas occuparet, ratus id, quod fuit, quamvis illæ non redderentur, pacem tamen firmam et certam futuram: hoc igitur ne eveniret, decretum, ait, a se factum, quo jubebantur legati profectionem maturare. Illi decreto, quod exstat in oratione pro Corona p. 96. [§. ϑ'.] adscripta est dies ultima Hecatombæonis. At, o bone, quum tu patriæ commodis invigilans hoc decretum scribebas, aut pax nondum erat facta, aut multo ante Philippi jurejurando confirmata. Erunt fortasse, qui putent, corruptam hic esse mensis nomen, et pro Hecatombæone Elaphebolionem reponendum. Sed quæri potest, quid sit, quod nec de numero, nec de nomine legatorum convenit Demostheni cum Æschine, cum Ulpiano, secum. Nam decem fuisse, atque inter eos Demosthenem ipsum et Æschinem, ex tam multis utriusque orationum locis intelligere est, ut pigeat in iis describendis bonas horas perdere. Missos autem secundo legatos in Macedoniam eos ipsos, qui primam obierant legationem, docet Libanius in argumento orationis de ementita legatione: et eorum nomina auctor incertus in altera hypothesi ejusdem orationis hæc ponit: Ctesipho, Aristodemus, Iatrocles, Cimon, Nausicles, Dercyllus, Phrynon, Philocrates, Æschines, et Demosthenes; quem tamen si audis in calce [§. ϑ'.] hujus psephismatis, quinque tantum creatos legatos credes, Eubulum, Æschinem, Ctesiphontem, Democratem, Cleonem, quorum nemo, si unum excipias Æschinem, inter decem superiores recensetur. Quamobrem non injuria hoc totum decretum mihi suspectum est. Quid dicam de altero illo, quo migrare omnes cum rebus suis in urbem aut arces jussi sunt? quod legitur in eadem oratione pro Corona p. 98. [§. ιϐ'.] Sane hoc quoque alienum videtur ab his temporibus, neque scriptum ea tempestate, qua Philippus in Græciam primum irrupit, sed aliquanto post, quum, occupatis Thermopylis, arbitratu suo Græcos terrebat, eorumque urbes improviso adventu occupare conabatur: hoc enim ab eo sæpe factum testatur Demosthenes de legatione pag. 154. [§. λ'.] *καὶ μετὰ ταῦτα ὁσάκις πρὸς Πορθμῷ, ἢ πρὸς Μεγάροις ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους ἐθορυβεῖτε, πάντες ἐπίστασθε.* Cur ita credam, paucis exponam. Allato nuntio de Thermopylis a Philippo occupatis, narrat Demosthenes de legat. pag. 158. [§. λθ'.] decretum factum, ut omnes reciperent se in loca munita, arces instaurarentur, Piræeus muro cingeretur, Herculi in urbe, non in agro, ut mos erat, sacra fierent, quæ tamen, si primum excipias, in decreto illo Callisthenis, cujus tam frequenter facit mentionem Demosthenes, non leguntur. Quamquam, ut verum fatear, fieri potuit, ut, multis de eadem re factis decretis, uno contentus fuerit orator: aut, si unum decretum de omnibus est factum, non est novum, eum esse mutilum, quum multa hujusmodi exstent apud Demosthenem, et alios oratores, de qua re alibi agemus copiosius. Legat interea, qui volet, in oratione in Neæram Hip-

pocratis decretum de civitate Platæensibus danda, et, quæ illud sequuntur, verba oratoris: intelliget enim, admodum exiguam ejus partem esse descriptam. Sed tamen Psephisma illud Callisthenis potest alia ratione acrius oppugnari. Nam quum primum auditum est, penetrasse Philippum Thermopylas, et subegisse Phocenses, scriptum esse hoc decretum credere par est, et intelligitur ex verbis Demosthenis supra allatis in medium. At illud Callisthenis scriptum est prima et vicesima die Mæmacterionis, id est, quarto post mense, quam hæc acta sunt. Si quis erit, qui neget, adduci se posse, ut credat, mentitum Demosthenem in re tam recenti, quum præsertim psephismata omnia publice adservarentur, et posset ab adversario paullo negotio coargui; is intelligat, nihil fuisse facilius, quam, innumeris in unum coacervatis decretis, ea mutilare, corrumpere, et ad alia, quam scripta essent, tempora accommodare. Solitam autem fieri, non modo conjicere licet ex Æschine, hoc Demostheni non de nihilo objiciente, sed ex ipso etiam Demosthene, qui telum hoc anceps torquet in adversarium illis verbis pro Corona p. 125. [§. ξϛ'.] *ἀλλ' οὐκ ἦν, οἶμαι, τότε ἃ νυνὶ ποιεῖ, ἐκ παλαιῶν χρόνων, καὶ ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξαντα, ἃ μήτε προῄδει μηδεὶς, μήτ' ἂν ᾠήθη τήμερον ῥηθῆναι, διαβάλλειν, καὶ μετενεγκόντα τοὺς χρόνους, καὶ προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθέντα τοῖς πεπραγμένοις δοκεῖν τι λέγειν.* Romæ quoque scimus fuisse, qui mentirentur auctoritatem summi ordinis, et huic rei sæpe obviam itum.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM

DEMOSTHENIS

DE

MALE GESTA LEGATIONE.

HABES, Lector, primo Demosthenis Orationem decantatam; ad optima fere, quæ reperiri poterant, exemplaria a me recensitam, eorumque ope, quod vix credibile existimari potest, quingentis circiter in locis restitutam: deinde Æschinis Defensionem, summa itidem cura expolitam. Neque me infiniti fere laboris, quem exantlavi, poenitet. Nam, ut ad utramque contentionem referamus ea, quæ dixit Cicero de altera, *Quid tam visendum aut audiendum fuit, quam summorum Oratorum in gravissimis causis accurata et inimicitiis incensa Contentio?*

Non multa sunt, quæ iis habeo præfanda. Neminem ad eas accessurum esse arbitror, nisi Historia Græca leviter saltem imbutum, rerumque, quæ Macedonia et Athenis hoc tempore agitabantur, scientem. Quod si quem lectorem ea negotia hactenus fugerint, satis tamen instructus esse poterit a diligenti istarum rerum temporumque Recensione, quam Ulpianus (nam Libanius brevior est) huic orationi Demosthenis præfixam pro Argumento esse voluit. Et quia nemo fere, nisi perlectis Philippicis, huc progreditur, eapropter, quoniam multa exinde sunt depromenda, (maxime ex Philippica II. quæ est hujus quodammodo orationis aditus) Historiæ, ut passim soleo, concinnandæ et præponendæ supersedere majore cum venia possum.

At interea nonnulla sunt sane a me minime negligenda. Gravissime enim in Titulo peccatur; et ex omnibus, tam antiquis, quam Recentioribus, qui laudant hanc Orationem Demosthenis, (laudatur autem, illa *De Corona* excepta, præ cæteris fere omnibus) neminem ad hunc diem usque vidi, qui recte riteque appellavit. Κατ' Αἰσχίνου nonnulli, ut Priscianus aliquoties, Ulpianus frequenter, Suidas, Harpocratio, aliique: Iidem quandoque Περὶ τῆς παραπρεσβείας, ut et alii plurimi. Etiam conjunctim nonnulli, Κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς παραπρεσβείας λόγος. Paucis denique, inter quos est Dionysius Halicarnassensis, Κατηγορία Αἰσχίνου. Qui Κατ' Αἰσχίνου simpliciter appellant, satis quidem distinguunt ab illa altera Demosthenis, quæ est *De Corona*. Nam accurate scribendo, κατὰ ad

Actoris Orationem recte applicatur, cum *Reus* interea non *κατὰ*, sed π ρ ὸ ς, verba habere dicitur: Si vera sint ea, quæ notavi ad initium Eubulideæ. Neque enim ullo in numero sunt habendi, qui forte contra hanc legem peccant. Sunt autem *vel Duo, vel Nemo.* Non, inquam, si incogitanter Orationem apologeticam Demosthenis, quæ est *De Corona*, semel nominavit, aut Servius, CONTRA ÆSCHINEM, ut nominavit ad Virg. XI. Æn. 301. aut Photius in vita Demosthenis, Κατ' Αἰσχίνου, idcirco Ego et Tu protinus ita scribemus, sed distinguemus solertius, atque ut jurisprudentes Atticos distinguere decet, inter Formulam et Appellationem istius Actionis, quæ in se continet Accusationem, et illius, quæ Apologiam.

Mane. Nondum eo perveni, quo volui. Male hæc Oratio titulum nacta est, ab iis, qui *causam actionis* Auctoris nomini addunt, Κατ' Αἰσχίνου περὶ παραπρεσβείας, sed pressius et accuratius laudari debuit, κατ' Αἰσχίνου, παραπρεσβείας. Nam π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α est vocabulum Forense, Crimen intentatum, ipsius Actionis proprium et definitum Vocabulum. Et, qua proprietate insimulabatur aliquis Athenis Atticis, 'Αργίας, Λειποταξίου, 'Ασεβείας, etc. eadem hic Demosthenes postulavit Æschinem Π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α ς. Qua in causa Περὶ esset inutile admodum, et præter solitum Atheniensium morem. Ita Scholiastes Thucydidis VI. 91. enumerat γραφὰς Δωροδοκίας, 'Υβρεως, Συκοφαντίας, Μοιχείας, Ψευδογραφίας, Π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α ς, Λειποστρατίου. Et Pollux VIII. 6. 'Ιδίως ἡ κατὰ τῶν Πρεσβευτῶν Γραφὴ π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α ς ἐλέγετο. Et alibi similiter. Accedat Hermogenes lib. I. de Invent. pag. Edit. Porti 102. Πρεσβεύων Αἰσχίνης παρὰ τὸν Φίλιππον — κ ρ ί ν ε τ α ι π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α ς ὑπὸ Δημοσθένους. Et alibi, sc. pag. 70. Αἰσχίνης καὶ Δημοσθένης ἀπὸ τῆς παρὰ Φιλίππου ἥκοντες πρεσβείας ἀντεγκαλοῦσιν ἀλλήλοις· ἐπειδὴ ὁ μὲν — ὁ δὲ ἀ π ο λ ο γ ί α ν π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α ς γεγραφὼς, ὁ Αἰσχίνης. Et nescio sane, annon his testibus accenseri mereatur Cic. Orat. 31. *Multæ sunt ejus totæ Orationes subtiles—multæ totæ graves—multæ variæ: ut contra Æschinem* Falsæ Legationis, *ut contra eundem, pro causa Ctesiphontis*. Pari felicitate et cura loquuntur Plutarchus et Photius mox a me in hoc tractatulo adducendi. Immo semper ita scribunt accuratiores. 'Ως ἐπανῆκον ἐκ τῆς ὑστέρας πρεσβείας, τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, ἐ γ ρ ά ψ α ν τ ο π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α ς Αἰσχίνην Δημοσθένης τε καὶ Τίμαρχος. Argum. Orat. Æschin. adversariæ. Et deinde, paucissimis interjectis, πρὸ τοῦ τῆς π α ρ α π ρ ε σ β ε ί α ς ἀγῶνος. Semper denique ita indigitantur Orationes Forenses, uti apud Lysiam plurimæ: scil. 'Υπὲρ Καλλίου ἱ ε ρ ο σ υ λ ί α ς. Κατ' 'Ανδοκίδου ἀ σ ε β ε ί α ς. Πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς κ α κ ο λ ο γ ι ῶ ν. Κατ' 'Αλκιβιάδου, λ ε ι π ο τ α ξ ί ο υ, ἀ σ τ ρ α τ ε ί α ς. Κατὰ Φίλωνος, δ ο κ ι μ α σ ί α ς. Πρὸς Αἰσχίνην, χ ρ ε ο ῦ ς. 'Υπὲρ Δεξιοῦ, ἀ π ο σ τ α σ ί ο υ. Κατὰ Στρατοκλέους, ἐ ξ ο ύ λ η ς. Κατὰ Θεοπόμπου, α ἰ κ ί α ς. Κατ' Αὐτάνδρου, ξ ε ν ί α ς. 'Υπὲρ 'Αχιλλείδου, φ ό ν ο υ. Κατὰ Καλλίου, ὕ β ρ ε ω ς. etc. etc.

Eodem pacto Æschinis Oratio 'Απολογία, vel τῆς Παραπρεσβείας 'Απολογία nominari et citari debet, quem tamen tenorem citandi non accurate servant aut Antiqui, aut Neoterici. Harpocratio quidem in v. 'Αργᾶς eam vocat π ε ρ ὶ τ ῆ ς ἀ π ο δ ό σ ε ω ς: quoniam, ut ait Maussacus, in ea *rationem reddat Æ*schines defunctæ et peractæ Legationis. Vulgo etiam, addit idem Vir eximius, περὶ παραπρεσβείας inscribitur, sed minus proprie. Ita quidem, sed ἡ παραπρεσβείας, non utique. Cl. interea Vir, H. Vale-

sius pro τῆς Ἀποδόσεως, τῆς ἀπολογίας, substituit, in textu Harpocrationis, quo modo ea Oratio, juxta eundem virum eruditissimum, laudatur alicubi ab isto Auctore, et a Commentatore Hermogenis. Attamen, mi homo, id nunquam; hoc præstabo.

Habita est hæc Causa Olymp. CIX. 2. (Vid. Dionys. Halic. ad Ammæum, §. 10. Meursii Solonem, cap. extrem. Schott. in vit. Demosth. ad eum annum) triennio post legationem obitam. Interjectum esse quoddam temporis intervallum inter Crimen et Contentionem non uno in loco lamentatur Demosthenes. Χρόνον γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβείαν πολὺν, §. γ'. statim exorsa Oratione. Et similiter infra, §. ογ'. Et quidem Triennium fuisse, uti modo diximus, testatur etiam Ulpianus in Argumento.

Oratio habita non Olymp. CIX. 2. sed CVIII. 4. siquidem Phocensium Clades in annum 1. Olymp. CVIII. inciderat, atque Demosthenes observavit Theoros ab Atheniensibus miseratione perculsis ad Pythia missos non fuisse, adeoque demonstrat Orationem Judiciumque de falsa Legatione ineunte saltem anno 4. ejus Olymp. institutum fuisse. Corsin. Tom. III. F. A. pag. 101. *But this is no argument.*

Cum dixi, *habitam* esse hanc Orationem, non sane nescivi, aut oblitus sum, fuisse apud Antiquos, qui id aut negarent, aut addubitarent certe. Ὁ δὲ κατ' Αἰσχίνου τῆς Παραπρεσβείας, inquit Plutarchus in vita Demosthenis, ἄδηλον, εἰ λέλεκται. Καίτοι φησὶν Ἰδομενεὺς παρὰ τριάκοντα μόνας τὸν Αἰσχίνην ἀποφυγεῖν. Ἀλλ' οὐκ ἔοικεν οὕτως ἔχειν τἀληθὲς, εἰ δεῖ τοῖς περὶ Στεφάνου γεγραμμένοις ἑκατέρων λόγοις τεκμαίρεσθαι. Μέμνηται γὰρ οὐδέτερος αὐτῶν ἐναργῶς, οὐδὲ τρανῶς, ἐκείνου τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἄχρι δίκης παρελθόντος. Ταυτὶ μὲν οὖν ἕτεροι διακρινοῦσι μᾶλλον. In eadem dubitatione esse video eum, qui scripsit Argumentum Defensionis Æschineæ. Memorat ille scil. a multis credi, scriptas quidem fuisse has Orationes, non tamen in Curia esse actas: ab aliis, et actas, et Æschinem tot suffragiis esse absolutum, quot Idomeneus ille apud Plutarchum modo memoriæ prodidit. Adhibeatur Æschini ipsi fides, si qua sit fides in Epistolis, quæ illi adscribuntur. Ἐφάνη δὲ ἴσως, ἐφ' οἷς κατηγορήθην πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους — οὐ μικρὸν εἰς ὑμᾶς δεῖγμα τοῦτο τοῦ καλῶς ἐμὲ πολιτεύεσθαι, ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἑάλων. Epist. XII. Argumentum Plutarchi elumbe sane et inficetum, tractum scil. a silentio hujusce Accusationis per totam *De Corona* controversiam, bene refutat noster Wolfius, dum commentatur ad Orationem illam, in initio. Et mirum sane, unde arriperet Ulpianus istud ἀνέκδοτον, scil. Ἰστέον, ὅτι ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ (scil. §. νθ'. ubi agitur de mulieroula Olynthia) ἀνέστησαν οἱ δικασταί, καὶ εἴασαν ῥήτορα λέγοντα, τοῦ Εὐβούλου, συμπράττοντος τῷ Αἰσχίνῃ, μισοῦντος δὲ τὸν ῥήτορα, εἰπόντος αὐτοῖς· "Τοιούτων αἰσχρῶν ἀνέχεσθε λέγοντος Δημοσθένους;" Et id quoque Photius tuetur: Κατηγορηθεὶς [Æschines] παραπρεσβείας ὑπὸ Δημοσθένους, οὐχ ἑάλω, ἅτε δὴ Εὐβούλου τοῦ δημαγωγοῦ, ᾧ ὑπηρέτησε, συναγωνισαμένου αὐτῷ κατὰ Δημοσθένους, ἐν τῷ παρασκευάσαι τοὺς δικαστὰς ἀναστῆναι ἔτι τοῦ Δημοσθένους λέγοντος. Annon hæc clamant, non solum scriptas esse has Orationes, verum etiam peroratas? Adjungere etiam potuissem anonymum Scriptorem vitæ Æschinis, sc. Ὅτι ἠδυνήθη νικῆσαι τὴν κατηγορίαν, Εὐβούλου συναγωνισαμένου κατὰ τοῦ Δημοσθένους, ἐν τῷ ποιῆσαι τοὺς δικαστὰς ἀναστῆναι, ἔτι τοῦ Δημοσθένους λέγοντος, ὡς ἔγνωμεν καὶ τοῦτο ἐν τοῖς Δημοσθενικοῖς. Sed quis non videt, hæc esse

iterum Ulpiani, qui ad Commentarios suos ad Demosthenem his verbis alludit, ut patet ex ea locutione, *ὡς ἔγνωμεν ἐν τοῖς Δημοσθενικοῖς*, de qua alibi dixi? Potuissem etiam adjungere ipsum Æschinem, qui confirmat in principio suæ Defensionis, surrexisse Judices in Consilio, cum causa ageretur, ni vidissem, objectionem isti auctoritati jamdudum esse paratam.

Sed pene video, quid hic rei agatur. Dubitari nimirum potest, an Oratio, quam tractamus, Demosthenis, sit consummatum et sincerum opus istius Auctoris, et a manu ejus ultima profectum. Et hujusmodi fere Suspicio fuit apud antiquiores. *Μάλιστα ὁ κατ' Αἰσχίνου λόγος παρέσχεν αἰτίαν ἐν ὑπομνήμασι καταλελεῖφθαι, οὔπω τὴν ἐργασίαν ἀπειληφὼς τελείαν. Διότι καὶ ἃ πρὸς τὴν κατηγορίαν πολλὴν ἔσχε τὴν ἀμυδρότητα καὶ κουφότητα, ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ λόγου παρέθετο, ὅπερ οὐκ ἂν περιεῖδεν ὁ ῥήτωρ εἰς ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν τῶν ἰδίων λόγων καταστάς.* Photius in vita Demosthenis. Et rursus, Id. ibid. *Ὁ κατὰ Μειδίου, καὶ κατ' Αἰσχίνου λόγος αἰτίαν ἔσχε τοῦ μὴ τὴν αὐτὴν κατὰ πάντα ἀρετὴν τῷ Δημοσθενικῷ συνδιασώσασθαι χαρακτῆρι. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις λόγοις ἐκ διαλειμμάτων τινῶν ταῖς αὐταῖς ἐννοίαις ἐπιβάλλων, ἁμιλλᾶσθαι δοκεῖ πρὸς ἑαυτὸν, ὥσπερ ἀσκούμενος, ἀλλ' οὐκ ἐπ' αὐτοῖς ἀγωνιζόμενος τοῖς ἔργοις. διὸ καί τινες ἔφησαν, ἑκάτερον λόγον ἐν τύποις καταλειφθῆναι, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἔκδοσιν διακεκαθάρθαι.* Et sane ea Suspicio, si quid concludi potest ex summa rerum omnium confusione, ex argumentis, quasi tela quadam, inceptis, necdum pertextis, et sententiis inconcinne aut alieno loco positis, profecto fidem nacta est maximam. Habes igitur, ut credere fas est, Orationem, non ab ipso Auctore perpolitam et evulgatam, sed quæ inchoata solummodo, et quasi adumbrata, ex ejus commentariolis et scriniis excidit: fœtum quidem abortivum, sed abortivum Demosthenis: et, quod Criticus ille summus de summi Poetæ *Ulysse* scriptum reliquit: *Sint sane Somnia, Somnia tamen sunt Jovis.*

Ad has tamen, cuicuimodi sint, Orationes non nuper solum, sed olim, operam atque industriam contulerunt viri eruditi. Ad Demosthenicam scripsit Apollonides quidam Nicæensis (Vid. Ammonium v. Ὀφλεῖν) idem fortasse, ut id interea submoneam, qui ad Sillos Timonis Phliasii commentarium scripsit, ut ex Diogene Laertio constat IX. 109. et Tiberio Imp. consecravit. Ut ille, quisquis fuerit, de Demosthene mereri studuit, ita pariter de Æschine Didymus quidam. Istius rei vestigium exstat apud Harpocrat. v. *Προστασία.* Didymus procul dubio ille est, qui ad Demosthenem quoque et Isæum commentatus est, et de quo pariter in commodiori loco dicemus. Hic tamen utrum Æschinem totum, an hanc singularem istius Orationem commentario suo illustraverit, nobis non est permissum adfirmare. Atque hos quidem doleo esse interceptos vetustate, temporisque inclementia: quæ meditati sunt Recentiores, invideo minus. Minus enim exquisita sunt, quæ exorsus est scribere Vir alioqui non indoctus, Fr. Portus Cretensis; quorumque omne, quod superest, conjungi solet ejus in Sophoclem commentariis. Quæ studiosis in Schola Parisiensi prælegit ad hanc Causam Dion. Lambinus, ut testatur in notis ad Corn. Nepotis Miltiadem §. 4. ea, nunquam, quod sciam, publici juris fecit. Procul dubio multam lucem fœnerata esset hæc biga Orationum, si Maussaci, viri eruditissimi, Lectiones prodiissent unquam: An prodierint, dubito. Ibi enim, sc. Lib. II. Cap. 15. de variis conviciis, *βλασ-*

φημίαις, et falsis dictis, in quibus inter se luserunt hi duo Oratores, satiatissime a se actum esse profitetur. De licentia ista, βωμολοχίαν vocant, qua usi sunt aliquando Veteres Oratores, operæ pretium erit consulere locum insignem Plutarchi in Polit. Præcept. *Αἱ δὲ λοιδορίαι τοῖς πολιτικοῖς ἥκιστα πρέπουσιν. ὅρα δὲ τὰ πρὸς Αἰσχίνην ὑπὸ Δημοσθένους εἰρημένα, καὶ τὰ πρὸς τοῦτον ὑπ' Αἰσχίνου, καὶ πάλιν ἃ πρὸς Δημάδην γέγραφεν Ὑπερίδης, εἰ Σόλων ἂν εἶπεν, ἢ Περικλῆς, ἢ Λυκοῦργος ὁ Λακεδαιμόνιος, ἢ Πίττακος ὁ Λέσβιος.*

Denique mirum artificium, quo usus est Demosthenes per totam hanc Orationem, et vafritiam summam: cur insimulet potius *secundam* Legationem, τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους scil. (Vid. §. ζ'. *in init.*) quam *priorem*, in qua omnia gesta sunt, et ubi peccavit Æschines, si quid peccaverit: hæc, inquam, cæteraque hujus generis argumenta persequitur Dionysius Halicarnassensis, in Arte Rhetorica VIII. 5.

Quod superest, Dio Prusæus, Platonis et Demosthenis æmulus, (Philostrat. in vit. Sophistar. §. 7.) maximi semper fecit hanc Orationem. Nam in sordibus istius Textus eam latere arbitror: sc. *ἀπὸ δυοῖν βιβλίουν ἑαυτὸν ξυνεῖχε. Ταυτὶ δὲ ἦν ὅ, τε Φαίδων ὁ τοῦ Πλάτωνος, καὶ Δημοσθένης* (l. *Δημοσθένους*) *ὁ κατὰ τῆς πρεσβείας*. Quod mendum ex iis, quæ modo præfabar, tollas quæso. Taylor.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag. ed. Reisk.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ ἦν ἀνὴρ Ἀθηναῖος, υἱὸς Ἀτρομήτου καὶ Γλαυκοθέας, ἀμφοτέρων ἀδόξων, ὥς 333
φησι Δημοσθένης. τὸν μὲν γὰρ, γράμματα διδάσκοντα, τὴν δὲ, καθαίρουσαν, καὶ τελετάς
τινας οὐ σπουδαίας τελοῦσάν φησι διαζῆν. παραδέδοται δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Αἰσχίνης, τραγῳδιῶν τε
ὑποκριτὴς γενόμενος, καὶ γραμματεὺς τῆς πόλεως, ἥ τις ἦν εὐτελὴς ὑπηρεσία. ὕστερον μέν τοι
τῶν ῥητόρων εἷς ἐγένετο, καὶ περὶ τῆς εἰρήνης πρὸς Φίλιππον ἐπρέσβευσε. πολεμοῦντες γὰρ
Ἀθηναῖοι Φιλίππῳ περὶ Ἀμφιπόλεως, καὶ πολλὰ μὲν αὐτοὶ δεινὰ πάσχοντες, δρῶντες δὲ οὐδὲν
ἄξιον λόγου, ἐπείσθησαν ὑπὲρ εἰρήνης πρεσβεύσασθαι πρὸς [1] Φίλιππον, πέμπουσι [2] δὲ πρέ-
σβεις, δέκα τὸν ἀριθμὸν, ἐν οἷς Αἰσχίνης τε καὶ Δημοσθένης ἦσαν. δεξαμένου δὲ Φιλίππου τὰς
διαλύσεις, πάλιν οἱ αὐτοὶ πρεσβεύουσι δεύτερον, ὅπως οἱ περὶ τῆς εἰρήνης ὅρκοι γένοιντο. περὶ δὲ
ταῦτα τὰ πράγματα, κατηγορεῖ ὁ Δημοσθένης Αἰσχίνου τρία· ὅτι Φιλοκράτους αἰσχρὰν καὶ
ἀσύμφορον εἰρήνην λέγοντος καὶ γράφοντος, συνεῖπεν αὐτῷ· ὅτι τοὺς χρόνους κατέτριψε, παρ'
ὃ συνέβη τὰ ἐν Θρᾴκῃ διαφθαρῆναι· ὅτι ψευδῆ πρὸς Ἀθηναίους ἀπήγγειλε, παρ' ὃ συνέβη Φω-
κεῖς ἀπολέσθαι. εἶπε γάρ, φησιν, ὅτι Φωκέας οὐκ ἀναιρήσει Φίλιππος· καὶ ὑμεῖς τούτῳ πι-
στεύσαντες οὐκ ἐβοηθήσατε τοῖς ἀνδράσι. φησὶ δὲ ταῦτα πάντα ἐπὶ μισθῷ καὶ δώροις τὸν 334
Αἰσχίνην κεκακουργηκέναι. ἡ στάσις περὶ οὐσίας, καὶ στοχαστική. ἡ δὲ κίνησις τῆς μάχης λέ-
γεται διὰ Τίμαρχον, τὸν φίλον Δημοσθένους, ὃν ἠτίμωσεν Αἰσχίνης, κατηγορήσας ὡς κακοῦ

[1] τὸν Φίλιππον [2] δὲ

Οὐ σπουδαίας διαγγέλλουσαν] Vid. Var. Lect.

Δεινὰ] Deest in Cod. Mead. Non ineleganter. πολλὰ μὲν πάσχοντες, δρῶντες δὲ οὐδὲν — Aliter Liber ille, in toto hoc Argumento (et ultra non procedit) nihil sani habet in sua Varietate. Taylor.

Λέγοντος] Ἄγοντος Reg. s. Sed tam vulgatæ, quam MS. lectioni præstat Lindenb. Φιλοκράτους αἰσχρὰν καὶ ἀσύμφορον εἰρήνην γράφοντος, cæteris omissis. Male hic Wolfius *decernenti*. Philocrates enim, hac locutione, non utique pacem decrevit, verum *proposuit*, ut *decerneretur*: *relationem habuit*. Idem.

Τὴν στάσιν περὶ οὐσίας] Lege ἡ στάσις etc. Περὶ οὐσίας vero, πότερον οὕτως ἐστίν; An sit? Feceritne id Reus, cujus arguitur? Wolf. Recte sane: Ald. enim, Ven. et Lind. τὴν στάσιν — στοχαστικήν. Taylor.

Ἠτίμασεν] Lege ἠτίμωσεν, παρὰ τὸ ἀτιμόω. Nam τὸ ἀτιμάζω aliud est, pro quo Poetæ etiam ἀτιμάω dicunt. Wolf. Ἠτίμασεν in omnibus, tam MSS. arbitror, quam Impressis. Restat ergo sola Wolfii auctoritas. Quam tamen amplector. Ἀτιμόω enim est vox quasi Ritualis; et tota Forensis. Pœnas eas civiles denotat, et supplicium, quod non admodum scite reddidit Wolfius, cum scripsit in *ordinem cogere*: nam propius esset, quod Nos in nostra Jurisprudentia per OUTLAWRY intelligimus: *Aliquem præsidio legum, et publico jure privare, — eximere e numero civium, atque hominum prope — in eam conditionem detrudere, ut ejus neque verbera, neque injuriæ, neque internecio denique ipsa legibus vindicari poterat.* Adi Petit. Comment. ad LL. Attic. Lib. IV. Tit. IX. Demosth. Philipp. III. n. 48. Ed. Paris. Ulpian. ad loc. Harpocrat. v. Ἄτιμος, et Cl. Abresch. Animadv. ad Æschyl. II. 21. Constanter, inquam, video Curiam Atticam ita loqui. Ita Libanius in argumento Orationis adversariæ: Τίμαρχον — γραψάμενος Αἰσχίνης ἑταιρήσεως, ἠτίμωσε. Et Demosthenes infra §. ϛγ'. de hac ipsa causa Timarchi: ἠτίμωσεν ὑπακούσαντά τινα αὐτοῦ κατήγορον. Iterumque in eadem, §. ϛθ'. in *fin.* Ὁ μὲν ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἠτίμωται. Et similiter §. οθ'. in *fin.* τοὺς πρώτους εἰσαγαγόντας ἀτιμώσατε. Rursus, De Corona §. κέ. in *fin.* ἐὰν μή σε οὗτοι παύσωσιν, ἀτιμώσαντες τήμερον. Id. c. Mid. §. 25. *post med.* ἐπειδή γε ἠτίμωσεν, ὃν ἐβουλήθη — οὐκοῦν ὁ μὲν ἠτίμωται καὶ παραπόλωλεν. Ibid. §. 29. in *fin.* ἐφ' ᾗ γὰρ ἐκεῖνος ἠτίμωκεν αὐτὸν, οὐκ ἐπεξελθὼν — §. 50. ἠτιμωμένοι διὰ πολλῷ τούτων ἐλάττω πράγματα. Et §. 50. in *fin.* ἀλλ' ἀποκτενεῖτε, ἢ ἀτιμώσετε. Recte quidem hoc: neque enim multum intererat. Namque hæc *Capitis Diminutio* morti per omnia assimilabatur. Unde Ulpianus ad initium hujus Orationis, sc. §. β'. a med. scribere non dubitavit, τοὺς ἠτιμωθέντας

βίου, διότι πρὸς Πιττάλακον, τὸν ὀρνιθίαν, φασὶν, εἰσῄει, σύμμορφος ὢν, ἐπὶ τῷ θεᾶσθαι τὰς μάχας τῶν ὀρνίθων, διαφθειρόμενον, καὶ διαφθείροντα.

ΑΛΛΩΣ.

ΠΟΛΕΜΟΣ συνειστήκει Φιλίππῳ καὶ Ἀθηναίοις [1]μακρός· ἐξ οὗ περ παραβὰς τὰς πρὸς αὐτοὺς συνθήκας, ἔλαβε παρ' Ὀλυνθίων Ἀμφίπολιν, οὖσαν [2]κτῆμα τῆς πόλεως, [3]καὶ ὑπ' Ὀλυνθίοις, καθ' ὃν καιρὸν ἀπέστησαν καὶ οἱ σύμμαχοι. συνειστήκει δὲ καὶ ἕτερος Φωκεῦσι πρὸς Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους· τοῦτο μὲν, [4]περὶ τοῦ Πυθοῖ πρὸς Θετταλούς· τοῦτο δὲ, ὑπὲρ Ὀρχομένου καὶ Κορωνείας πρὸς τοὺς Θηβαίους. εὔδηλον γὰρ ἐκ τῆς ἱστορίας, ὅτι τῶν μὲν παρείλοντο τὰς δύο πόλεις, γειτνιώσας αὐτοῖς· Θετταλοὺς δὲ παρωσάμενοι, τὴν Ἀμφικτυονίαν, ἅτε ἐν μέσῃ Φωκίδι [5]τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἱδρυμένου. ἐπειδὴ δὲ πολὺν χρόνον ἐπολέμησαν πρὸς ἑαυτοὺς Ἀθηναῖοι καὶ Φίλιππος, τῷ χρόνῳ τὴν εἰρήνην ἑκάτεροι ποιεῖν ἐβούλοντο· ἀλλ' ὁπότερος
335 ταῦτα προβάλλοιτο, αἰσχύνην ἔχειν ἐνόμιζεν. Ἀριστόδημος δὲ, καὶ Νεοπτόλεμος, ὑποκριταὶ

[1] μικρὸς [2] τμῆμα [3] καὶ ἦν ὑπ' [4] περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ [5] τῶν ἐν Δελφοῖς ἱερῶν ἱδρυμένων

ἐγγὺς τῶν τεθνηκότων εἶναι. Id quod monet, ut lectorem, hac occasione arrepta, obiter docerem, unde tanta videatur esse inconstantia apud Antiquos de pœna Timarchi, atque exitu istius Accusationis; cum nonnulli (ut Demosthenes statim in adita hujus Orationis, §. β'. a med.) videntur dicere, eum ultimo supplicio fuisse affectum, et §. π'. ἀπώλεσε τὸν Τίμαρχον: alii, quod perinde pene jam esse sentimus, ἀτιμωθέντα solum. Utrumque dicitur §. σά. ἀπόλωλε καὶ ὕβρισται. Verum, quod præcipue hic per totum observabam, et ab aliis observari volebam, non pro nihilo est, quod, dum hæc res agitur, constantissime videamus, Scriptores hos juridicos, ex duabus istis vocibus, una perpetua esse contentos: Ἀτιμόω sc. nunquam Ἀτιμάζω, ut Wolfius acutissime. Nam Ἀτιμάζω ad privatam infamiam detrudi videtur, ad contumeliam significandam, easque ignominias, quæ homini ab homine, non a lege, infliguntur. Ut finem huic Commentatiunculæ imponam, rectus ille Status, quo quis privatur, cum ἀτιμοῦται, a Scriptoribus nostris vocatur emphatice ἐπιτιμία. Ita N. c. Midiam, §. 31. ἐκεῖνά τε, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, τὴν πόλιν, τὸ γένος, τὴν ἐπιτιμίαν, etc. Uti in Æschinis Epistola II. loco admodum consimili, recte et sane in Exemplari MSto scribitur: ἐκπεπτωκόσι τῆς πατρίδος, καὶ ἀπεστερημένοις ἐπιτιμίας, καὶ πόλεως, καὶ πολιτῶν, καὶ φίλων. Male excudebatur ἐπιθυμίας. Taylor.

Ibid. Wolfius, *quem in ordinem coegerat.* Potius, *quem ignominia damnaverat.* Jurin.

Κατηγορήσας ὡς κακοῦ βίου] Sub. ὄντα. Etsi τὸ ὡς malim abesse. Wolf.

Τὸν ὀρνιθίαν] Ὀρνιθίας χειμὼν, ab Internecione: Ὀρνιθίας ἄνεμος, ab adventu Avium, huc non pertinet: Hic eum significat, qui Aves pugnaces alit, ut ex eo argumento, quod sequitur, incerti Auctoris, apparet. Et in Oratione κατὰ Τιμάρχου, τοὺς ὄρτυγας, inquit, καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας, οὓς ἠγάπα ὁ τρισκακοδαίμων ἄνθρωπος, ἀπέκτεινεν. Nam vero ὀρνιθίας eum significet, qui in lustris et ganeis gallos gallinaceos, ut Cono ille, contra quem nostri Auctoris exstat Oratio, per lasciviam et ludibrium imitetur, alii dixerint. Idem.

Μικρὸς] Μακρός. Idem. Recte. Ita Cod. a. et Altemps. et Editiones accuratiores. Cum Benenatus in corrupta lectione cum Aldo consentiat. Non negligendum est, quod admonet Vir optimus, D'Orvillius ad Chariton. pag. 467. potuisse μικρὸς pro πικρὸς per errorem substitui. Taylor.

Τμῆμα] [Ita Editi] Κτῆμα. Wolf. cum Bodl. et MS. Reg. a. Taylor.

Καὶ ὑπ'] Restitue, nam excidit Wolfii incuria, καὶ ἦν ὑπ' Ὀλυνθ.—Reperitur in o. l. s. Idem etiam dicendum videtur de sequentibus: τοῦτο μὲν περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Πυθοῖ: vel, ut nonnulli, sine præpositione, τοῦ Πυθοῖ. Idem.

Παρωσάμενοι] Dele punctum post hanc vocem, legendo παρωσάμενοι τὴν Ἀμφικτυονίαν: *jus Amphictyonicum a Thebanis* [Thessalis] *eripuisse:* vel, *Thebanos* [Thessalos] *jure Amphictyonico privasse.* Wolfius longe errat in vertendo. Hoc Auctor noster vocat Πυλαίαν, dum infra de hac ipsa re loquitur, sc. §. πθ'. a med. [Θετταλοῖς] τὴν Πυλαίαν συγκαταστήσειν. Idem.

Τῶν ἐν Δ. ἱερῶν ἱδρυμένων] Ἱδρυμένων. Sed cum unum Delphicum templum celebretur, aut legendum (κοινῶς) τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἱδρυμένου, aut (Ἀττικῶς) τὸ ἐν Δ. ἱερὸν ἱδρυμένον. Wolf. Nostri tamen Editique omnes constanter, τῶν ἱερῶν—ἱδρυμένων, vel saltem id voluerunt. Nam ἱδρυμένων impressorum quorundam est error tantummodo typographicus. Cod. optimus Vindob. sine litura, ἱδρυμένων. Taylor.

τραγῳδίας ἐτύγχανον. οὗτοι διὰ τὴν οἰκείαν τέχνην, ἄδειαν εἶχον ἀπιέναι ὅποι ἂν βούλωνται·
ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς πολεμίους. ἀπελθόντες οὖν οὗτοι εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐπεδείξαντο τὴν οἰκείαν
τέχνην· καὶ οὕτω φιλοφρόνως αὐτοὺς ἐδέξατο Φίλιππος, ὥς τε πρὸς τοῖς ἄλλοις χρήμασι, καὶ
ἄλλα ἐκ τῶν οἰκείων παρεῖχεν αὐτοῖς. αἰσθόμενος δὲ μελλόντων πρεσβεύεσθαι πρὸς αὐτὸν Φω-
κέων, καὶ Θετταλῶν, καὶ Θηβαίων, ἐβουλήθη τοὺς Ἀθηναίους ἐξαπατῆσαι· καὶ ταύτης τῆς
προφάσεως δραξάμενος Φίλιππος, ἀπολύων Ἀριστόδημον καὶ Νεοπτόλεμον, ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι
φίλος εἰμὶ Ἀθηναίοις. συνέβη δὲ πάλιν τι τοιοῦτον γενέσθαι. Φρύνων τις Ἀθηναῖος ἀπιὼν
Ὀλυμπιάσιν [1] ἀγωνισάμενος, ἢ [2] θεασάμενος, ἐκρατήθη ὑπό τινων στρατιωτῶν τοῦ Φιλίππου
ἐν ἱερομηνίᾳ, καὶ ἀφῃρέθη πάντα τὰ αὐτοῦ. καὶ ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας, παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους,
ἵνα χειροτονήσωσιν αὐτὸν πρεσβευτὴν, ὅπως ἀπελθὼν πρὸς Φίλιππον, λάβῃ ἅπερ ἀφῃρέθη. καὶ
πεισθέντες [3] οἱ Ἀθηναῖοι ἐχειροτόνησαν αὐτὸν καὶ Κτησιφῶντα· καὶ ἐλθόντων αὐτῶν εἰς Μα-
κεδονίαν, φιλοφρόνως αὐτοὺς ἐδέξατο ὁ Φίλιππος. ὥς τε καὶ τὰ ἀφαιρεθέντα ὑπὸ τῶν στρατιω-
τῶν πάντα ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἐκ τῶν οἰκείων ἄλλα ἐπιδοῦναι, καὶ ἀπολογεῖσθαι, ὅτι ἠγνόουν
οἱ στρατιῶται, ὅτι ἱερομηνία ἐστί. καὶ τούτοις πάλιν ὁμοίως ἔλεγεν, ὡς φίλος εἰμὶ Ἀθηναίοις.
καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν Ἀττικὴν, τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν. ταῦτα ἀκούσαντες Ἀθηναῖοι
ἐβούλοντο μαθεῖν, εἰ μετ' ἀληθείας εἰρήνην ἄγειν βούλεται Φίλιππος. καὶ δὴ χειροτονοῦσι δέκα 336
πρέσβεις, εἰσὶ δ' οὗτοι, Κτησιφῶν, Ἀριστόδημος, Ἰατροκλῆς, Κίμων, Ναυσικλῆς, Δερκύλλος,
Φρύνων, Φιλοκράτης, Αἰσχίνης, Δημοσθένης. πέμπουσι δὲ τούτους εἰς Μακεδονίαν, ἵνα μάθωσιν
εἰ μετ' ἀληθείας βούλεται εἰρήνην ἄγειν ὁ Φίλιππος, καὶ, εἰ ἀληθές ἐστιν, [4] ἥκειν παρ' αὐτοῦ
πρέσβεις, τοὺς ληψομένους τοὺς ὅρκους. ἀπελθόντων οὖν τῶν δέκα πρέσβεων, ὧν ἦν καὶ Δημο-
σθένης, ἤγαγον ἀπὸ τοῦ Φιλίππου τρεῖς πρέσβεις, Ἀντίπατρον, Παρμενίωνα, καὶ Εὐρύλοχον,
ὀφείλοντας λαβεῖν τοὺς ὅρκους. συναγομένων δὲ τῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῷ παρα-
σχεῖν τοὺς ὅρκους, χρόνος παρείχετο, καὶ γινώσκων τὴν φύσιν τοῦ Φιλίππου ὁ Δημοσθένης, ὡς
ἀεὶ καταστρεφομένου, καὶ ἐπηρεάζοντος, λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ταχέως δοῦναι τοὺς ὅρκους, καὶ
μὴ παρόντος Κερσοβλέπτου. ἔλεγε γὰρ, ὅτι εἰς τὴν Θρᾴκην ἀπερχομένων ἡμῶν, παρέξει τοὺς
ὅρκους ὁ Κερσοβλέπτης. ἰστέον δὲ ὅτι Δημοσθένης [5] ἀπῆλθεν ἐν τῇ δευτέρᾳ πρεσβείᾳ διὰ τον-

[1] ἀγωνισόμενος [2] θεασόμενος [3] Deest articulus. [4] ἥκειν] ἐνέγκαι
[5] οὐκ ἀπῆλθεν

Οἰκείαν] Forte delendum. Et infra, v. 4. pro ἄλλα rectius πολλά. Markland.

Ἄδειαν] Sic fere Demosth. de Pace, init. Νεοπτόλεμον, τὸν ὑποκριτὴν, τῷ μὲν τῆς τέχνης προσχήματι, τυγχάνοντα ἀδείας. Vide Orat. Eubulideam pag. 1304. 8. *Ed. Reisk.* Taylor.

Ἄλλα] Duriusculum istud πρὸς τοῖς ἄλλοις χρήμασι, καὶ ἄλλα — παρεῖχεν. Quare doctissimo Marklando omnino assentior legenti πολλά. Idem.

Ἀγωνισάμενος ἢ θεασάμενος] Videtur per α scribendum, Aoristo primo medio, quia præcedit ἀπιὼν Ὀλυμπιάσιν. Wolf. Miror, has turbas dedisse hominem non ineruditum, et sollicitasse lectionem, quæ unice est vera, et ab omnibus, credo, Codd. confirmata. Tum autem bella est argumentatio, quare nimirum sollicitaret. *Quia præcedit* ἀπιὼν Ὀλυμπιάσιν. Illud est scitissimum. Mi homo! Ἀπιὼν est *Profectus*, non *Regressus*, neque conjungi debet cum Ὀλυμπιάσι, verum hoc potius cum ἀγωνισόμενος. Verto igitur liberius: *Phryno Athenis profectus, ut Olympicum vel certamen iniret, vel spectaculo interesset,* cætera. Taylor.

Ἱερομηνίᾳ] Festi præfinitum tempus, non necessario menstruum, ut erudite explicat Cl. D'Orvillius ad Chariton. Aphrodis. VI. 2. et H. Steph. Thes. L. G. T. I. col. 1647. Idem.

Εἰρήνην ἄγειν] *Pacem servare.* Wolf. Immo, *pacem redintegrare.* Nam adhuc bellum erat. Jurin.

Καὶ εἰ ἀληθές ἐστιν, ἐνέγκαι] Forte, ἥκειν, *venturos esse legatos.* Sed videtur poni pro ἀγαγεῖν πρέσβεις, quo verbo paulo post utitur. *Quod verum si esset,* (sc. eum pacem velle facere) *ut legati Atheniensium legatos illius adducerent.* Wolf. Rursus contra Codd. militat Wolfius. Cum in nullo istud ἥκειν reperiatur, et ἐνέγκαι est vox satis proba in eo sensu, quem idem hic assignavit. Ni legendum potius ἐνέγκωσι, cum Bodl. et Ital. Sc. ἵνα μάθωσι — καὶ, εἰ ἀληθές ἐστιν, ἐνέγκωσι παρ' αὐτοῦ πρέσβεις. Num potuit apertius? Taylor.

Ἀπελθόντων] Ἀπελθόντων non de regressis dicitur, ut iterum cespitat Wolfius, sed abeuntibus. Quid enim, mi Annotator? Annon, cum infra v. pen. dicitur εἰς τὴν Θρᾴκην ἀπερχομένων, Tu interpretaris nobis in *Thraciam abeuntibus?* Porro autem hic non intelligo hujuscemodi syntaxin, ἀπελθόντων τῶν δέκα πρέσβεων, ἤγαγον κ. τ. λ. Mirum, ni aliqua exciderint in priore membro Sententiæ. Idem.

Ἰστέον δὲ, ὅτι Δ. οὐκ ἀπῆλθεν] Τὸ οὐκ delendum esse constat, quod [§. νά.] ipse Auctor ait, se ad redimendos Captivos denuo cum legatis ivisse. Wolf. Hæc tam sicco pede Wolfium transire non oportuit. Mire enim in his turbatum est. Constat ex infinitis fere locis, ea legatione functum esse Demosthenem. Et ea, quæ hic sequuntur, aliter non possunt

αὐτῷ πρόφασιν. ἀπελθὼν γὰρ εἰς τὴν πρώτην πρεσβείαν, εὗρεν ἐν Μακεδονίᾳ τινὰς τῶν Ἀθηναίων αἰχμαλώτους· καὶ ὑπέσχετο φέρειν ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων καὶ ῥύσασθαι αὐτούς. οὐκ ἠδύνατο δὲ τοῦτο ποιῆσαι, εἰ μὴ ἐν προσχήματι πρεσβευτοῦ. [1] ἐκέλευσε δὲ τὴν πρεσβείαν ἀπελθεῖν πλῷ, διὰ τὸ αὐτοὺς ταχέως ἀπελθεῖν· καὶ ὅπου ἂν ὄντα πύθωνται Φίλιππον, δεῖ αὐτοὺς ἀπελθεῖν, καὶ ἐκεῖσε τοὺς ὅρκους λαβεῖν. οἱ δὲ, μὴ πεισθέντες, πεζῇ ἀπῆλθον, καὶ εἰς
337 Μακεδονίαν ἀπελθόντες, [2] ἐκάθισαν ὅλους τρεῖς μῆνας, ἕως οὗ πολλὰ τῶν Ἀθηναίων χωρία καταστρέψας, ὑπέστρεψε Φίλιππος, ἐν οἷς καὶ Κερσοβλέπτης. καὶ ἐλθὼν, οὐκ εὐθὺς παρέσχεν αὐτοῖς τοὺς ὅρκους, ἀλλ' εἵλκυσεν αὐτοὺς, ἕως ηὐτρέπισε τὴν ἐπὶ Φωκέας [3] στρατιάν· καίτοι πρεσβευσαμένων πρὸς αὐτὸν Φωκέων, περὶ διαλύσεως τοῦ πολέμου. καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς Φωκέας, ἀντὶ τοῦ παρασχεῖν ἐν ἱερῷ τοὺς ὅρκους, ἐν πανδοχείῳ παρέσχε, λέγων οὕτω· σπένδομαι Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμμάχοις χωρὶς Ἀλέων καὶ Φωκέων. ἔλεγε γὰρ ὅτι οἱ Ἀλεῖς ἐχθροὶ ἦσαν τῶν φίλων μου τῶν Φαρσαλίων· Φωκεῦσι δὲ οὐ σπένδομαι, ἐπειδήπερ ἠσέβησαν εἰς τὸ ἱερόν. ἐλθούσης οὖν τῆς δευτέρας πρεσβείας εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὁ Δημοσθένης ἐστασίαζε, λέγων, ὅτι οὐκ ἀρέσκει μοι τὰ ὑπὸ Φιλίππου δεδογμένα. ὁ δὲ Αἰσχίνης ἔλεγεν, ὅτι ταῦτα εἶπε Φίλιππος ἐν τῷ φανερῷ· ἐμοὶ δὲ εἶπεν εἰς τὸ οὖς, ὅτι πλὴν Ἀλέων

[1] ἐκέλευσε] ἔλεγε [2] ἐκάθησαν [3] στρατείαν

aut sibi constare, aut rite intelligi. Interea tamen æque liquet, negativam istam particulam in omnibus Codd. tam scriptis, quam prelo excusis, (solo Reg. *a.* forte excepto) solenniter et obstinate exstare, atque ea quidem constantia, ut cedere velle non videatur. Sed de ea re essemus otiosi, nisi majus esset aliquid, quod nos commovere possit. In oratione π. Στεφ. §. θ'. exstat dissertissimis verbis Demosthenis de hac re Decretum: in quo tam explicate dicitur, quam dici potuit maxime, ad hoc negotium electos esse *quinque* legatos, quorum nomina in decreto continentur: sc. Eubulus Anaphlystius, Æschines Cothocides, Cephisopho Rhamnusius, Democritus Phlyensis, Cleo Cothocides. De Demosthene altum silentium. Et quidem, quicunque legit *istam* Orationem, fere sentiet, Demosthenem legatum *non* fuisse. Dum ex Æschinis adversaria contrarium facillime erui posse video: πρὶν ἐπὶ τὴν ὑστέραν ἀπαίρειν πρεσβείαν, τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους, Δημοσθένην. Ὁ γὰρ μισαλέξανδρος καὶ μισοφίλιππος ὑμῖν οὗτος ῥήτωρ δὶς ἐπρέσβευεν ἐν Μακεδονίᾳ. Æschin. c. Ctesiph. 462. 10. Ed. Reisk. Ita Demosthenes ipse in hac Orat. ὥσπερ ἐπρέσβευσα δὶς, οὕτω καὶ λόγον ὑμῖν δοῦναι δὶς. (loquitur de prima et secunda legatione.) §. ξβ'. Ita loca fere sexcenta. Vix meum est asserere, aut abiisse eum in ea legatione, aut domi mansisse. Sed pene teneo, quid de hac patientia Codicum, adeo incredibili, et inaudita, sit statuendum. Quod alibi exponam liberius. Interea de hac re cogitent Eruditi. Nec solus sum, quem ea discrepantia in numero Legatorum perculit. Jam enim video, istis locis in Exemplari Altempsiano crucem esse affixam: et de ea inconstantia nonnulla disputasse Contareum, Var. Lect. Cap. XVII. Taylor.

Ἐκάθισαν] Ἐκάθισαν, παρὰ τὸ καθίζω. Quod cum Activum potius, quam Absolutum, videatur, (neque vero moror depravatos Codices. Quoties enim Librarii η et ι, et alias cognatas literas permutant?) malim ἐκάθηντο. Et paulo post ἐν οἷς καὶ Κερσοβλέπτην. Et v. 8. ηὐτρέπισε. Et v. 1. p. seq. παραφυλάξωνται. Wolf. Edebatur enim παραφυλάξονται. Si bene intelligam virum hunc eruditum, nam præter solitum est paulo obscurior, ἐκάθησαν, lectionem insinceram, sed ab omnibus confirmatam, propter facilem depravationem in ἐκάθισαν retrahi jubet: deinde autem, quia vox Activa huic loco non conveniat, ἐκάθηντο jubet. Non male, quod ἐκάθηντο. Ipse namque Demosthenes in hac eadem historia: βραχὺ φροντίσαντες οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας. De Cor. §. ι'. Cæterum Wolfium de Grammatica sua non oportuit esse tam sollicitum. Ἐκάθισαν enim tam Absolute, (si per hoc Neutrum intelligit) quam Active dicitur. Et ea, propter Codicum quasi auctoritatem, est lectio hujus loci. Taylor.

Ἐν οἷς καὶ Κερσοβλέπτης] Wolfius, *ac præter cætera, ipso etiam Cersoblepte capto.* Rectius, *Cersoblepte ditione exuto.* Jurin.

Στρατιάν] Infinitum esset recensere, quot in locis permutentur hæ voces Στρατεία et Στρατιά. Idque ante me annotarunt plurimi. Hic tantum admoneo, utramvis hic bene constare posse. Nam, me judice, et εὐτρεπίζειν στρατείαν, et εὐτρεπίζειν στρατιὰν, recte dicitur. Sed illud fortasse commodius: Nam De Corona, §. ιά. legitur, ἕως ἂν τὰ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ τοὺς Φωκέας εὐτρεπῆ ποιήσαιτο. Ubi minus bene legeremus στρατιᾶς, quanquam et id scribitur quoque. Attamen hic Wolfium video parum recte alteram in textu, alteram significationem in versione exhibere. Taylor.

Ταῦτα εἶπε] Elegantius paulo Cod. Vind. ὅτι ταῦτα μὲν ἔλεγε Φίλιππος — ἐμοὶ δὲ εἶπεν κ. τ. λ. Idem.

καὶ Φωκέων εἶπον, ἵνα μὴ μαθόντες Θηβαῖοι παραφυλάξωνται. αὐτοὺς γὰρ εἰσερχόμενος
ἀπολέσω, τούτους δὲ σώσω. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πεισθέντες Αἰσχίνῃ, ἐχειροτόνησαν τρίτην πρεσβείαν,
βουλόμενοι μαθεῖν, εἰ φυλάττει Φίλιππος τὰ ὑπ᾽ Αἰσχίνου λεχθέντα. καὶ ἐξωμόσατο Δημοσθέ-
νης, μήτε πρεσβεῦσαι, μήτε κοινωνεῖν, εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς πράξει ἡ πρεσβεία. καὶ τότε φο-
βηθεὶς ὁ Αἰσχίνης, μή ποτε μένων ὁ Δημοσθένης πέμψαι πείσει τὸν δῆμον τοῖς Φωκεῦσι βοήθειαν,
προσεποιήσατο, ὡς λέγει Δημοσθένης, ἀῤῥωστεῖν. καὶ τότε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Εὔνομος ἦλθεν ἔχων
ἰατρὸν, καὶ ὀμνύων ὅτι ἀῤῥωστεῖ Αἰσχίνης· καὶ αὐτὸν τὸν Εὔνομον ἀντὶ τούτου ἐχειροτόνησεν ὁ 338
δῆμος πρεσβευτήν. καὶ ἀπελθόντων τούτων τῶν πρέσβεων, ὡς κατέλαβον Εὔβοιαν, ἤκουσαν ὅτι
Φωκέας κατεστρέψατο [1] Φίλιππος, καὶ μετ᾽ αἰσχύνης ὑπέστρεψαν. ἐλθούσης δὲ τῆς τρίτης
πρεσβείας εἰς τὴν Ἀττικὴν, Αἰσχίνης αὐτοχειροτόνητος πρεσβευτὴς ἀπῆλθε πρὸς Φίλιππον, ὡς
λέγει Δημοσθένης. ἰστέον δὲ ὅτι μετὰ τὴν πρεσβείαν ἕκαστος τῶν πρέσβεων εὐθύνας ἐδίδου.
καὶ ἡ μὲν πρώτη πρεσβεία παρέσχεν εὐθύνας οὕτω καλῶς, ὥς τε τὸν Δημοσθένην γράψαι, κα-
λέσαι αὐτοὺς ἐπ᾽ ἄριστον. ἔθος γὰρ ἦν τοὺς καλῶς πρεσβευσαμένους, εἰς δημόσιον ἄριστον
καλεῖσθαι. ἀποροῦσι δέ τινες, ὅτι, εἰ ἠπίστατο Δημοσθένης, ὅτι προδόται ἦσαν, διὰ τί ἐποίη-
σεν αὐτοὺς κληθῆναι εἰς δημόσιον ἄριστον. καὶ λέγομεν, ὅτι μετὰ τὸ ἄριστον ἔγνω τὸν σκοπὸν
αὐτῶν. τῶν δὲ τῆς δευτέρας πρεσβείας, μόνος ὁ Δημοσθένης δέδωκεν εὐθύνας· μέλλοντος δὲ τοῦ
Αἰσχίνου παρέχειν, ἐπέστη Τίμαρχος καὶ Δημοσθένης κατηγορήσοντες τούτου. καὶ ᾔτησεν Αἰ-
σχίνης ἀνάκρισιν γενέσθαι, καὶ γενομένης ἀνακρίσεως, ἔδειξε Τίμαρχον ἡταιρηκότα, καὶ [2] ἐξέ-
βαλεν αὐτόν. νόμος γὰρ ἦν τὸν ἡταιρηκότα μὴ πολιτεύεσθαι. εἶτα ἐπέστη κατηγορήσων ὁ Δη-
μοσθένης. καὶ λέγουσί τινες, πῶς ἐνταῦθα μέμνηται τῆς τρίτης πρεσβείας; λέγομεν δ᾽ ὅτι
μετὰ τρία ἔτη τῆς γραφῆς, εἰσῆλθεν ἔχων τὴν κατηγορίαν. γενομένης γὰρ τῆς δευτέρας πρε-
σβείας, μαθόντες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν τῶν Φωκέων ἀπώλειαν, ἐσκευαγώγουν ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ ἐν
πολλῷ θορύβῳ ἦσαν. καὶ μετὰ τρία ἔτη εἰσῆλθεν ὁ Δημοσθένης κατηγορήσων Αἰσχίνου, καὶ 339
κρίνει αὐτὸν διὰ δύο ἐγκλήματα· διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν Φωκέων, καὶ διὰ δωροδοκίαν. ἰστέον δὲ
ὅτι προηγούμενόν ἐστιν ἔγκλημα, ὅτι Φωκεῖς ἀπολώλασι. πρὸς σύστασιν [3] δὲ τούτου, δεύτερον
[4] ἀνέκυψε ζήτημα, ὅτι ἐπὶ χρήμασιν Αἰσχίνῃ τοῦτο τετόλμηται· ὡς σύστασιν γενέσθαι [5] τοῦ
προτέρου ἐγκλήματος τοῦ κατὰ Φωκέας. τεκμήρια [6] δ᾽ ἐστι τοῦ πάλαι ταῦτα ἐσκευωρῆσθαι
καὶ κατεσκευάσθαι,—δι᾽ ὧν ἅμα καὶ προαναιρεῖ τὸ χρῶμα Αἰσχίνου, καταφεύγοντος ἐπὶ
ἄγνοιαν, καὶ συγγνώμην—, καὶ τούτων τὰ μὲν, ἐκ τῶν παρειμένων εἴληφε, τὰ δὲ, ἐκ τῶν πε-
πραγμένων. συνεῖπε γὰρ Φιλοκράτει, ἄνευ Φωκέων γράφοντι τὴν εἰρήνην· οὐκ ἔλαβεν ὅρκους
παρὰ Θετταλῶν συμμαχούντων Φιλίππῳ, οἳ οὐκ ἂν συνεστράτευσαν ἐπὶ Φωκέας, εἰ πρ
δεδωκότες ἦσαν τοὺς ὅρκους· ἐνέδωκε Φιλίππῳ [7] χρόνον τοῦ παρασκευάσασθαι τὴν ἐπὶ

[1] ὁ Φίλιππος [2] ἐξέβαλον [3] Deest δέ. [4] ἐνέκυψε [5] Deest articulus. [6] Deest δ᾽. [7] χρόνῳ παρασκευάσασθαι

Πεισθέντες] Male Wolfius interpretatur, ac si tertiam legationem *suadebat* Æschines. Suadere quidem potuit, sed non ex his verbis colligitur. Tantum dicitur, quod, dum Demosthenes acta legatorum de pace ineunda improbaret, defenderet autem Æschines, *vicit hujus causa et sententia, unde factum est, ut tertio mitterentur legati.* Distant hæc inter se plurimum. IDEM.

Φυλάττει] Rectius φυλάττοι cum Vindob. Et mox, πείσῃ. IDEM.

Ἐξέβαλον] i.e. Judices. Ἐξέβαλον o. l. s. Bodl. interea ἐξέβαλεν, quasi ad Æschinem referre voluit. Atque ita Wolfius legit et interpretatur, lectore suo, id quod minime decuit, non admonito. IDEM.

Λέγουσι] Ζητοῦσι. Lambinus. IDEM.

Δεύτερον ἐνέκυψε] [ut Editi] ἀνέκυψε lego. Et [paulo ante] πρὸς σύστασιν δὲ τούτου. [Aberat enim.] WOLF.

Τεκμήρια δ᾽ ἐστι κ. τ. λ.] Post hæc verba deesse videntur *ea signa*. Sequitur enim mox, δι᾽ ὧν ἅμα. Sed ea ex iis, quæ sequuntur, possunt intelligi. Paulo post [v. antepen.] ἄνευ Φωκέων γράφοντι. Et [v. ult.] ἐνέδωκε Φιλίππῳ χρόνον lege. Et [v. 3. p. seq.] μιᾷ μὲν, ὅτι Θηβαῖοι ἀπολοῦνται. Et [v. 4.] σώσειν γὰρ αὐτοὺς χάριν τῆς πόλεως, ut habet Felicianus, aut, σώσειν γὰρ αὐτῶν τὰς πόλεις ἐπηγγείλατο. Et [v. 8.] πρεσβευσαμένων περὶ αὐτοῦ τῶν Ἀμφικτυόνων. Et [v. 11.] ἀλόντων Φωκέων μετὰ τὴν ἐξωμοσίαν. IDEM. Quid hic præstitit Wolfius, melius discetur ex VARIIS LECTIONIBUS, ad calcem operis. Quædam tamen sunt hic dicenda. Voces illæ δι᾽ ὧν — συγγνώμην cum Cl. Marklando parenthesi sunt includendæ; quod difficultatem hujus loci aliquatenus levabit. Ita enim quodammodo fluet Oratio: τεκμήρια δὲ (sc. signa, sive argumenta prioris Quæstionis) — τὰ μὲν ἐκ τῶν παρειμένων — τὰ δὲ etc. Deinde v. ult. pro χρόνῳ, accuratiores Editiones, Manutii sc. et Feliciani, uti restituit cum Lambino Wolfius, diserte χρόνον. Proxime autem, [v. 4. p. seq.] neque cum Aldo et Benenato σώσειν γὰρ αὐτοὺς τῆς πόλεως, neque cum Feliciano et Manutio χάριν τῆς πόλεως, neque cum Wolfio, σώσειν γὰρ αὐτῶν τὰς πόλεις, verum cum Bodl. Cod. Reg. a. Ital. et Vindob. σώσειν γὰρ αὐτοὺς τῇ πόλει ἐπηγγείλατο. Demum [v. 12.] μετὰ recte, non ἐπὶ, cum Codd. Impressis emendatioribus, Lambino simili-

Φωκέας στρατείαν, διέτριψε γὰρ ἐκεῖνος, τοὺς χρόνους ἐξεπίτηδες ἀναλίσκων, ἵνα μὴ περιπλεύσας ὁ δῆμος κλείσῃ τὰς Πύλας· ἐξηπάτησε τὴν πόλιν ἐπανελθὼν ἐπίτηδες διτταῖς ἐλπίσι, μιᾷ μὲν, ὅτι [1] Θηβαῖοι ἀπολοῦνται, ἑτέρᾳ δὲ, ὅτι Φωκεῖς σωθήσονται, ὥς τε μὴ ἐγχειρεῖσθαι βουλεύσασθαί τι δεξιὸν ὑπὲρ Φωκέων, εἶπε γὰρ δεῖν Φιλίππῳ πιστεύειν, σώσειν γὰρ αὐτοὺς [2] χάριν τῆς πόλεως ἐπηγγείλατο. καὶ τοῦ μὲν προτέρου ταῦτα τεκμήρια· τοῦ δὲ δευτέρου, τοῦ περὶ τῶν δώρων, ἐν ᾧ δείκνυται ὅτι εἴληφεν Αἰσχίνης, ταῦτα τεκμήρια, ὧν ὁμοίως τὰ μὲν ἐκ τῶν παρειμένων ἐστὶ, τὰ δὲ ἐκ τῶν πεπραγμένων. οὐ μισεῖ Φίλιππον καίπερ ἐξαπατηθεὶς ὑπ' αὐ-
340 τοῦ, ὥς φησι· συνεῖπε Φιλίππῳ γενέσθαι Ἀμφικτύονα, πρεσβευσαμένων [3] ὑπὲρ αὐτοῦ τῶν Ἀμφικτυόνων· σύνεστιν ἀεὶ Φιλοκράτει χρήματα εἰληφότι· καλούμενος ἐπὶ μαρτυρίαν, ἡνίκα Ὑπερίδης εἰσήγγειλε Φιλοκράτην, παρὼν οὐκ ἐφθέγξατο· χειροτονηθεὶς πρεσβευτὴς ἐπὶ τὴν Φωκίδα πρὸς Φίλιππον ἐπὶ ταῖς ὑποσχέσεσιν, ἀρρωστεῖν προσεποιήσατο· ἀλόντων Φωκέων [4] μετὰ τὴν ἐξωμοσίαν, ἀχειροτόνητος πορεύεται, ὅτε καὶ φυλάξασθαι αὐτὸν ἐχρῆν. ταῦτα τὰ τεκμήρια τοῦ δευτέρου λόγου. ἔστι δὲ τούτων τὸ ἰσχυρότερον, καὶ οὗ μάλιστα ἀντέχεται, ἡ ἐπαγγελία, καὶ ἡ ὑπόσχεσις Αἰσχίνου, ἡ περὶ Θηβαίων καὶ Φωκέων. Ἡ μὲν ὑπόθεσις

[1] Θηβαῖοι deest. [2] Deest χάριν. [3] περὶ αὐτῶν ἀμφικτυόνων [4] μετὰ] ἐπὶ

ter ita conjectante. Nihil agunt illi, qui παρὰ substituunt. Taylor.

Στρατείαν] Lege στρατιὰν, uti supra ηὐτρέπισε τὴν ἐπὶ Φωκέας στρατιάν. Mox lege ἐξεπίτηδες. Markland.

Θηβαῖοι] Deest in Impressorum plurimis. Restituerunt cum Wolfio Codd. Reg. a. Altemps. aliique. Taylor.

Ὅτι καὶ φυλάξασθαι αὐτὸν ἐχρῆν] E verbis Demosthenis legendum videtur ὅτι καὶ φίλος εἶναι αὐτῷ ἔφη. Wolf. Quid hoc, mi homo? Cur hortaris, ut tuam fidem secuti tam longe a Codd. atque a Veritate ipsa aberraremus? *Metuendum esset Æschini*, inquit Scriptor, *a Thebanis, præsertim si iter suscepisset sine auctoritate publica.* Olim enim, eo tempore, quo legationem suam renunciavit, aiebat, se, propter fidem patriæ suæ præstitam, a Thebanis fuisse proscriptum et proclamatum. Πάνδεινον igitur est, (ut ait Demosthenes, §. λθ'. in fin. de hac ipsa re, quæ hic tractatur) ἀπηγγελκότα, ὡς ἐπικεκήρυκται χρήματα αὐτῷ ἐν Θήβαις, ἐπειδὴ Θηβαῖοι πρὸς τῷ τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν ἔχειν, καὶ τῆς Φωκέων χώρας ἐγκρατεῖς γεγόνασι, τηνικαῦτα εἰς μέσας τὰς Θήβας, καὶ τὸ τῶν Θηβαίων στρατόπεδον βαδίζειν. Jam judicet æquus lector, uter *e verbis* Demosthenis (nam ad verba Demosthenis provocavit) veram lectionem stabiliverit, Ego, an Professor Francofurtensis? Tayl.

Λόγου] Ineunte scribitur ab Ulpiano (nam hæc Ulpianus) λόγου, qui prius scripserat, ζητήματος. *Accusatio* hæc, sive *Oratio*, duas continet *quæstiones*. Vid. pag. præteritam, v. 26. Mox cum MSto Vindob. restituas τὸ ἰσχυρότατον. Idem.

Ἐπαγγελία] Permisceri sæpissime a Librariis inter describendum, voces, Ἀπαγγέλλειν et Ἐπαγγέλλειν, id quidem annotatur a multis. Vid. Cl. D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. pag. 413. Albert. ad Act. Apost. XXIII. 21. Nihil potest istius rei illustrius proferri exemplum, quam quod occurrit in Ulpiano. Dum commentatur ad §. ιθ'. *in fin.* hujusce Orationis, ἐπαγγελλομένου καὶ ὑπισχνουμένου τὴν [σωτηρίαν Αἰσχίνου, hærebat ibi in Lutecianorum primo ἀπαγγελλομένου. Hærebat, inquam, et ita credere fas est. Nam Benenatus, dum eam varietatem lectionis in margine annotare voluit, (adeo proclive erat in his vocibus describendis errare) pro varia, istud Ἐπαγγελλομένου Auctoris sui iterum repræsentavit. Cum autem per totam hanc Orationem potissimum in cognatis his vocabulis et peccatum est maxime, et tamen quam minime oportuit, venia dignus censebitur, qui id utique negotii diligentissime et accuratissime excutiet: præsertim cum ea varietate referta sunt Exemplaria non solum ex imperitia describentium, qui in ductu literarum hallucinabantur, verum etiam aliquando ex temeritate sanare meditantium: uti accidit Brodæo, quem vide ad Æschinem in Defensione sua, pag. 292. Not. 85. *Ed. Reisk.* ἀπαγγέλλειν igitur, vox intra limites unius fere significationis contenta et conclusa, nihil dicit, nisi *Renunciare*, id est, *simpliciter enarrare, quæ gesta sunt, et quo modo.* Οὐδὲν ῥᾶον, ut scribitur apud Æschinem, p. 231. 4. *Ed. Reisk.* ἢ πρεσβείαν ἀπαγγεῖλαι. Sic, εἶναι ταῦτα ἀληθῆ, ἃ οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, infra §. ιθ'. *ante med.* Et §. ζ'. *post med.* πάντα τἀληθῆ πρὸς τὴν βουλὴν ἀπήγγειλα. Et pariter §. ιθ'. *in fin.* ἁπάντων ἐναντίων, ὧν πρὸς ὑμᾶς οὗτος ἀπήγγειλεν. Adde §. γ'. *ante med. bis.* §. κα'. *post med. bis.* etc. Infinitus enim essem, si exempla coacervarem: neque opus est multis. Ἐπαγγελία interea (I.) de eo dicitur, *qui aliquid in se præstandum suscepit, qui sponte agit, non coactus, aut invitus.* Ita De Corona, §. μβ'. Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγειλάμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν. Sic adv. Leptin. §. ια'. ὁρῶν— σπανίζοντα τὸν δῆμον χρημάτων, τάλαντον ἔδωκεν αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος, i. e. *ultro, sponte sua.* Vid. Wolf. ad locum. Similiter fere De Corona, §. λγ'. ὧν μέντοι γε ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα. Inde aliquoties, cum quadam

plenitudine dicitur, αὐτεπαγγέλτους, ἐθελοντὰς, ut De Coron. §. κά. in fin. Et profecto non solummodo cum plenitudine, sed tanta similitudine etiam, ut nonnulli posteriorem vocem, pro Glossa damnatam, ejicere non dubitarent. (II.) Deinde significat *Polliceri, Fidem dare,* et *Se obstringere ad aliquid præstandum.* Ita Noster in hac Oratione, §. ιζ΄. ἐπαινέσαι Φίλιππον, ὅτι ἐπαγγέλλεται τὰ δίκαια ποιήσειν· ἀλλ' οὐδὲν ἐκεῖνός γε ἐπηγγέλλετο, ἀλλὰ τοσούτου γε ἔδει ἐπαγγέλλεσθαι, ὥστε—Ita in Argumento Philipp. II. διαβάλλουσιν αὐτὸν—ὡς ἐπαγγελλόμενον αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα, ψευδόμενον δέ. Atque iterum ibid. Οὔτε γὰρ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνέγραψεν ὁ Φίλιππος ἐπαγγελίαν οὐδεμίαν, οὐδὲ διὰ τῶν ἰδίων πρεσβειῶν ἐποιήσατό τινα ὑπόσχεσιν. Sed pergo sustinere Lexicographi personam. Ἐπαγγέλλεσθαι in III. et leviter inflexo sensu, est *operis formam proponere; rem seu argumentum futurum delineare;* et *rationem instituere istius, quod esset exsequendum.* Οἶμαι τοίνυν (inquit Noster Philipp. A. §. ϛ΄. in fin.) ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος (lege ἄλλο) ἐπαγγέλλεται. *Unless some one has another plan.* Exemplum est satis notabile in Hermogene III. de Invent. his verbis: εὗρον τὸν ῥήτορα, εἰ μὲν ἀπατήσειν μὴ μέλλοι τοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ πληρώσειν τὴν ἐπαγγελίαν καθαρῶς—τῆς μνήμης οὔσης ἐκκύλου τῆς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν, μηδὲν ψεύδεσθαι δεινῶν, ἀλλ' ὡς ἐπηγγείλατο τιθέντα τὴν κατασκευὴν οὕτως—δεινῶν δικαίως μὲν ἐπαγγέλλεσθαι, τὴν ἐπαγγελίαν δὲ παρ' οὐδὲν τίθεσθαι—εἶθ' οὕτω—ἐξελθόντα τὴν ἐπαγγελίαν—καὶ ὅλως τὴν τάξιν τῆς ἐπαγγελίας συγχέας, οὐχ ὡς ἐπηγγείλατο, κατεσκεύασεν. Porro autem ἐπαγγέλλεσθαι (IV.) est *Petere,* sive *Rogare.* Dubitare nos non sinit Ulpianus: Τὸ μὲν Ἐπαγγέλλεσθαι αἰτεῖν σημαίνει. Rursus ille: Ἐπαγγελίαν] Πρόσταξιν, ἢ αἴτησιν. Et rursus: Ἐπαγγείλασθαι] ἀντὶ τοῦ αἰτῆσαι. Quæ Glossæ reperientur omnes ad hanc ipsissimam Orationem, in qua versamur. Et notavit Suidas, eo sensu reperiri istam vocem in Causa π. παραπρεσβ. sed locum non memorat. Ostendam: §. ιη΄. ἐστιῶν [Philippus] αὐτοὺς—ἤρετο Σάτυρον τουτονὶ,—τί δὴ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται; *cur ille solus nihil postularet*—εἰπεῖν δέ φασι Σάτυρον—ἃ ἂν αὐτὸς ἐπαγγείλαιτο ἰδίας, ῥᾷστα μὲν ἐστι κ. τ. λ. Et forte in ea significatione est vox accipienda rursus in hac Oratione, §. ιδ΄. in fin. κἂν ἄρα εἴπωσι καὶ προαχθῶσι ὑμᾶς ἐπαγγείλασθαι: ut plenius confirmavi ad locum ipsum. Et præterea ita sumi debere existimavit Ulpianus in his quoque verbis, §. ιά. post med. δὸς δέ μοι τὸ προβούλευμα, ὃ πρὸς τὴν ἐμὴν ἐπαγγελίαν ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ, cum interpretatur πρόσταξιν, ἢ αἴτησιν. Ibi tamen rectius scribas ἀπαγγελίαν, ut pariter mihi confirmasse videor. Ultimo denique (V.) ἐπαγγελία est Vox Juridica: Δοκιμασίαν, inquit Æschines c. Timarch. pag. 56. 12. *Ed. Reisk.* ἐπαγγειλάτω Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος. Plurimis exposuit Scriptor eruditus ad LL. Atticas Lib. III. Tit. III. Sed hoc extra oleas. Jam si hæc adeo distincta sint, in suo unumquodque significatu, quid, inquiet aliquis. Te monitore opus est? Vel cæcus viderit, ubi τοῦ Ἀπαγγέλλειν locus sit, et ubi τοῦ Ἐπαγγέλλειν vicissim. Cui Ego: Mane, inquam, nondum ea res transacta est et expedita. Accidit enim, ut Æschines in *renuncianda* legatione, qua functus est, dum ἀπήγγειλεν ea, quæ gesserat, Philippi quoque nomine *sponderet, polliceretturque,* (ἐπηγγέλλετο) quæ ille alter erat præstiturus. Unde factum est, ut non solum enascerentur istæ turbæ, quas in initio hujus Notæ memoravi, ex similitudine harum vocum in MSS. verum etiam aliquando esset difficile, vel summo homini et acutissimo, dijudicare, utram postularet loci sententia. Verbi gratia, cum in §. ιθ΄. dicitur: οἱ μὲν Φωκεῖς, ὡς—τὴν ἀπαγγελίαν ἐπύθοντο τὴν τούτου, καὶ τὰς ὑποσχέσεις—Ecquis est, qui hanc lectionem asserturus est contra membranas Ven. et Harl. contra Impressores, Aldum et Morelium, quorum uterque excudit ἐπαγγελίαν? Quod ex iis, quæ dixi, æque commode intelligi potest: quoniam isti Renunciationi Æschinis inerant quoque quædam Pollicitationes. Ita quandoque conjunguntur ἐπαγγελία et ὑπόσχεσις, ut in loco præ manibus: ἔστι δὲ—οὗ μάλιστα ἀντέχεται, ἡ ἐπαγγελία, καὶ ἡ ὑπόσχεσις Αἰσχίνου. Et similiter §. ί. ante med. hujusce Orationis: μεμνημένοι τὰς ὑποσχέσεις—καὶ τὴν ἐπαγγελίαν. Ut §. ηγ΄. ταῖς ὑποσχέσεσι καὶ ταῖς ἐπαγγέλμασι τοῖς τούτου καταληφθέντας τότε. Ita etiam recte conjungi posse videntur, Ἀπαγγελία et Ὑπόσχεσις: ut exeunte fere Oratione, §. ζ΄. in fin. οὗτοι δὲ τοιαῦτα ἀπαγγέλλουσι παρ' ὑμῶν, καὶ ὑποσχήσονται. Legimus etiam §. κί. πάντων τῶν πεπραγμένων ἐκστάντα, ὧν ἀπήγγειλεν, ὧν ὑπέσχετο, cætera. Statuere igitur non semper erit facillimum, (id enim agebam) quonam modo scribendum fuerit. Duo insigniora loca proferam. Dicitur §. ζ΄. in fin. ἀπὸ τῶν πρώτων ἐλπίδων ἐκείνων, ἃς ὁ Κτησιφῶν καὶ ὁ Ἀριστόδημος ἀπήγγειλαν πρὸς ὑμᾶς. Duriuscule quidem *Spem* aliquis *renunciare* posse videtur: Renunciamus enim ea, quæ gesta sunt, non ea, quæ ventura. Interea ἐπαγγέλλειν, *spem polliceri, spondere,* aut *mentibus auditorum subjicere,* paulo esset elegan-

τοῦ λόγου, στοχαστική. οὐ γὰρ συντρέχει τοῖς ἐγκαλουμένοις Αἰσχίνης, ἀλλ' ἀρνεῖται [1]παντάπασιν. τὸ δὲ εἶδος, οἱ μὲν, ἁπλοῦν νενομίκασιν, ὕλης πολλῆς [2]εἰς ἓν ἔγκλημα συνδραμούσης· οἱ δὲ, συγκατασκευαζόμενον, [3]δύο εἶναι ὑπολαβόντες ἐγκλήματα, τὸ κατὰ Φωκέας, καὶ Θρᾴκην. Μένανδρος δὲ ἐμπίπτοντά φησιν. εἴληπται δὲ ἐκ διαβολῆς τὸ προοίμιον. δι' οὗ γὰρ αὐτὸν δεδιότα ποιεῖ καὶ δεόμενον, διὰ τούτων δείκνυσιν οὐ πάνυ τοῖς δικαίοις τεθαῤῥηκότα. καὶ ἅμα συγκρουστικὸν ἂν εἴη τὸ νόημα, [*add. ed. R. et al.*] ἐκ διαβολῆς τοῦ τε ἀντιδίκου, καὶ τῶν συνηγόρων αὐτοῦ, οἷον τοῦ Εὐβούλου, καὶ τῶν περὶ αὐτόν. ἀεὶ γὰρ ὁ Εὔβουλος ἐπολέμει τῷ Δημοσθένει, ἀπὸ τῆς αἰτίας τῆς κατὰ Ἀρίσταρχον, ὡς ἔγνωμεν ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.

[1] παντάπασι [2] εἰς ἓν ἔγκλημα] ὡς ἐν ἀληθείᾳ [3] δύο λαβόντες

tius. Et tamen Codd. obstinate et morose defendunt lectionem receptam. E contra in illa De Corona, §. ιβ'. *post med.* Ἆρ' ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσιν ἐποιεῖσθε τὴν εἰρήνην, ἢ ταῦτ' ἐπηγγείλαθ' ὑμῖν οὗτος ὁ μισθωτός; Vide, mi lector, in utroque loco, cum res sint prope *pares*, constantiam Codd. in *diversa* locutione. Verum extra ea, quæ recitavi, generaliter quidem neminem paulo attentiorem fugere potest Lectio unice vera. Exempli gratia: cum scribitur §. κέ. *in fin.* οὐ γὰρ ὡς εἰ μὴ διὰ Λακεδαιμονίους—οὐχ οὕτω τότε ἀπήγγειλεν, quisquamne est, qui Cod. unius Veneti auctoritate moveretur, ubi exaratur ἐπήγγειλεν? Vicissim cum Morelius et Wolfius, §. νβ'. *post med.* dederunt, λαβὼν ἐξιόντα ἐκ τῆς Φιλίππου σκηνῆς, ἐμοὶ τὸν παῖδα ἐκέλευσεν ἐπαγγέλλειν, eoquis erit, qui non Editorum, MStorumque, exceptis forte Parisiensibus, omnium auctoritatem arriperet—τὸν παῖδα ἐκέλευσεν ἀπαγγέλλειν? Atque hæc hactenus. TAYLOR.

Ὡς ἐν ἀληθείᾳ συνδραμούσης] Forte, εἰς ἓν ἔγκλημα συνδραμούσης. WOLF. Audacter sane: feliciter, necne, non possum dicere. IDEM.

Δύο λαβόντες] Forte δύο ὑπολαβόντες εἶναι ἐγκλήματα. WOLF.

Post νόημα nonnulla leguntur in Codd. Regg. et Ven. et prelo dedit Benenatus; quæ repetuntur initio Scholiorum. Nam cum iis hoc Argumentum, ab eodem nimirum Auctore profectum, olim connectebatur. Et sane satius esset, ut Argumentum desineret saltem in voce τεθαῤῥηκότα. Certe non in νόημα, sensu imperfecto. Mens enim hæc est Ulpiani: συγκρουστικὸν ἂν εἴη τὸ νόημα ἐκ διαβολῆς τοῦ τε ἀντιδίκου καὶ τῶν συνηγόρων, etc. ut in scholiis continuatur. TAYLOR.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΛΟΓΟΣ.

ά. ΌΣΗ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σπουδὴ περὶ τουτονὶ 341
τὸν ἀγῶνα, καὶ παραγγελία γέγονε, σχεδὸν [1] οἶμαι πάντας ὑμᾶς ᾐσθῆσθαι ἑωρακότας ἄρτι τοὺς, ὅτε ἐκληροῦσθε, ἐνοχλοῦντας καὶ προσιόντας ὑμῖν· δεήσομαι δὲ πάντων ὑμῶν, ἃ καὶ τοῖς μὴ δεηθεῖσι δίκαιόν ἐστιν ὑπάρχειν, μηδεμίαν μήτε χάριν, μήτε ἄνδρα ποιεῖσθαι περὶ πλείονος, ἢ τὸ δίκαιον, καὶ τὸν ὅρκον, ὃν εἰσελήλυθεν ἕκαστος ὑμῶν ὀμωμοκὼς, ἐνθυμουμένους, ὅτι ταῦτα μέν ἐστιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ὅλης τῆς πόλεως, αἱ δὲ τῶν παρακλήτων αὗται δεήσεις καὶ σπουδαὶ, τῶν ἰδίων πλεονεξιῶν ἕνεκα γίγνονται. ἃς ἵνα κωλύηθ' οἱ νόμοι συνήγαγον ὑμᾶς, οὐχ ἵνα κυρίας τοῖς ἀδικοῦσι ποιῆτε.

[1] οἴομαι

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ] Interpres Demosthenis in ea Oratione quæ de falsa legatione inscribitur, id est, περὶ παραπρεσβείας: Contendentibus, inquit, Atheniensibus cum Megareis de Salamine insula, Solon Atheniensis Homericis versibus causam suam judicibus approbasse dicitur, versum commentatitium Homericis versibus intercalando. Cum enim Homerus dixisset, Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δύο καὶ δέκα νῆας, id est, ut Lapus ex Plutarcho vertit, *Bis senis Salamine Ajax cum navibus ibat*. addidit Solon hunc versum: Cecropidum quo castra loco posuere phalanges, Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες. Hoc modo docuit Salamina omni memoria Atheniensium fuisse, sicque disceptatoribus Lacedæmoniis Salamina Megareis abjudicata. Meminit Fab. libr. 5. Bud. in Pand. *Ex edit.* Hervag.

ΛΟΓΟΣ] Titulo addunt κατ' Αἰσχίνου Cod. Lind. et Aug. Hic destituimur ope et auxilio Vindobonensis; in quo servatur solummodo Argumentum cum scholiis, Oratio ipsa deficit. Taylor.

ά. Παραγγελία γέγονε] Παραγγελία est *ambitus, et preces amicorum pro eis causam dicentibus.* Idem infra in eadem [§. οθ'. post *med.*] ἐν ᾗ συγγνώμη καὶ παραγγελία τῶν νόμων μεῖζον ἰσχύουσιν, &c. *Ex edit.* Hervag.

Παραγγελία] Vid. §. οθ'. *post med.* v. παραγγελ. Harpocrat. et Ulpianum. Hanc vocem et hunc locum satis illustrat Christoph. Rufus in Antexegem. apud Gruter. Thesaur. Crit. Tom. II. Taylor.

Ἐνθυμούμενος] Ita Benenatus incorrecte: ἐνθυμουμένους cæteri plerique, ut Man. Fel. Harl. Cant. Bodl. Obsop. Ital. Nimirum ea constructione, quæ dixit Æschines in eadem causa, juxta init. Δέομαι ὑμῶν — ἐθελῆσαι — ὑπολογιζομένους κ. τ. λ. Vid. IND. LYSIÆ, ANTIPTOSIS, et Cl. Marklandum ad finem hujusce Orationis. Sic scribunt plerumque: Δέομαι — ὑμῶν — εὐνοϊκῶς ἀκροᾶσθαι — προσέχοντας τὸν νοῦν. Noster c. Macart. init. Aliquando lasciviunt: Ita De Coron. §. ιέ. a *med.* δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ — εὐξαμένους καὶ θύσαντας τοῖς θεοῖς — καὶ ἐνθυμηθεῖσι τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς — διακοσίας ναῦς καθέλκειν. Si locus iste sanus sit. Idem.

β'. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους, ὅσοι πρὸς τὰ κοινὰ δικαίως
προσέρχονται, κἂν δεδωκότες ὦσιν εὐθύνας, τὴν ἀειλογίαν
ὁρῶ προτεινομένους· τουτονὶ δ' Αἰσχίνην, πολὺ τἀναντία
τούτων. πρὶν γὰρ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς, καὶ λόγον δοῦναι τῶν
πεπραγμένων, τὸν μὲν, ἀνῄρηκε τῶν ἐπὶ τὰς εὐθύνας ἐλ-
θόντων, τοῖς δὲ, ἀπειλεῖ περιιών· δεινότατον πάντων ἔθος
καὶ ἀσυμφορώτατον ὑμῖν, εἰς τὴν πολιτείαν εἰσάγων. εἰ
γὰρ ὁ πράξας τι τῶν κοινῶν καὶ διοικήσας, τῷ καθ' ἑαυ-
342 τὸν φόβῳ, καὶ μὴ τῷ δικαίῳ, κατασκευάσει μηδένα εἶναι
κατήγορον αὐτοῦ, παντάπασιν ἄκυροι πάντων ὑμεῖς γενή-
σεσθε.

γ'. Τὸ μὲν οὖν ἐξελέγχειν πολλὰ καὶ δεινὰ πεποιηκότα τουτονὶ, καὶ τῆς ἐσχάτης ὄντα τιμωρίας ἄξιον, θαῤῥῶ καὶ πάνυ πιστεύω· ὃ δὲ, καίπερ ὑπειληφὼς ταῦτα, φοβοῦμαι, φράσω πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. ὅτι μοι δοκοῦσιν ἅπαντες οἱ παρ' ὑμῖν ἀγῶνες, οὐχ ἧττον, ὦ ἄνδρες Ἀθη-

β'. Κἂν δεδωκότες ὦσιν εὐθύνας, τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προτεινομένους] *Etiamsi rationes jam administratæ reip. reposciti fuerint, iterum tamen iterumque reddere rationem offerentes et paratos.* Ita enim et Platoni de repub. προτείνεσθαι, *palam offerre* et *proferre in medium* significat, quemadmodum hoc loco etiam Demostheni. Porro ἀειλογία est, aut dicendæ caussæ, aut rationis reddendæ necessitas sine præscriptione aut temporis, aut personæ, aut rei jam judicatæ et finitæ. Ita autem etiam εὐθύνας διδόναι καὶ δίκην διδόναι et δίκην ὑπέχειν dicunt, ut λόγον ὑπέχειν, et λόγον διδόναι. Unde statim subjungitur τουτονὶ δ' Αἰσχίνην πολὺ τἀναντία τούτων. πρὶν γὰρ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς καὶ λόγον δοῦναι τῶν πεπραγμένων, τῶν μὲν ἀνῄρηκε, τῶν ἐπὶ τὰς εὐθύνας ἐλθόντων, τοῖς δ' ἀπειλεῖ περιιών. εὐθύνας διδόναι, et λόγον δοῦναι pro eodem dixit. *Ex edit.* Hervag.

Ἀειλογίαν] Vox ista Demosthenica fere. Nam secundum Genethlium, qui fuit inter antiquos Demosthenis Commentatores, σπανίως εὑρίσκεται παρ' ἄλλῳ. Occurrit iterum in Eubulidea, pag. 1306. 27. Ed. Reisk. Vide Harpocrat. et Suid. in v. Taylor.

Προτεινομένους] Suid. v. Προβάλλεσθαι, hunc locum Auctoris nostri respiciens, προβαλλομένους legit, et exponit per προτεινομένους. Προβάλλεσθαι—ὁ ῥήτωρ. Τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προβαλλομένους, ὅπερ ταὐτὸν τῷ προτεινομένους. Unde suspicantur, vocem veram, προβαλλομένους, a glossa sua hic esse loco avito exclusam, ut solet aliquando fieri. Sed hic in Codd. altum ubique silentium. Idem.

Ἀνῄρηκε] Vide modo, quæ protuli, ut confirmarem, hanc vocem, etiam latissime sumtam, nimirum de ultimo supplicio, bene constare posse cum ea Infamia, qua sola plectebatur Timarchus. Sed non necesse est tam inclementer et rigide interpretari, verum de *exilio* fortasse, aut pœna leviori. Atque id cautum a Suida video, si hunc locum respexerit. Respexisse autem credo: Ἀνῄρηκεν, ἀντὶ τοῦ, ἐκποδὼν ἐποιήσατο. Δημοσθένης· καὶ ἀντὶ τοῦ, ἐφόνευσεν. Id est, Ἀνῄρηκεν est aliquando Ἐφόνευσεν, sed non in illo loco Demosthenis. Adjicere liceat σχόλιον ad marginem Exemplaris Altemps. Ἀνῄρηκε] Ὑποποιησάμενος ἐπεστόμισεν. Idem.

Ἀνῄρηκε] *Sustulit.* i. e. amovit et os occluxit infamem efficiendo, nam hic agitur de Timarcho qui infamia mulctatus est. Auger.

γ'. Ἀποκρύψομαι] Similiter Philipp. II. versus finem [§. ϛ'. *post med.*] ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Sed, nescio quo consilio, sæpissime in Codd. manu exaratis vocem istam præfocavit illa altera ἀποτρέψομαι: Uti hic in optimo Reg. α. in Harleiano itidem, a manu secunda, quasi a cura secunda. Ulpianus, γράφεται γὰρ καὶ ἀποκρύψομαι. Proinde quasi Jus et Possessio commendasset ἀποτρέψομαι. Plura ad initium Timocrateæ. Taylor..

ναῖοι, τῶν καιρῶν, ἢ τῶν πραγμάτων εἶναι, καὶ τὸ, χρόνον γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβείαν πολὺν, δέδοικα μή τινα λήθην, ἢ συνήθειαν τῶν ἀδικημάτων ὑμῖν [1] ἐμπεποιήκει. ὡς δή μοι [2] δοκοῖτ᾽ ἂν ὅμως ἐκ τούτων καὶ γνῶναι τὰ δίκαια καὶ δικάσαι νυνὶ, [3] τοῦθ᾽ ὑμῖν λέξω. εἰ σκέψαισθε παρ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ λογίσαισθε, τίνων προσήκει τῇ πόλει λόγον παρὰ πρεσβευτοῦ λαβεῖν. πρῶτον μὲν τοίνυν, ὧν ἀπήγγειλε· δεύτερον δὲ, ὧν ἔπεισε· τρίτον δὲ, ὧν προσετάξατε αὐτῷ· μετὰ ταῦτα δὲ, τῶν χρόνων· ἐφ᾽ ἅπασι δὲ τούτοις, εἰ ἀδωροδοκήτως ἢ μὴ πάντα [4] ταῦτα πέπρακται. τί δή ποτε [5] τούτων; ὅτι ἐκ μὲν τῶν ἀπαγγελιῶν, τὸ βουλεύσασθαι περὶ τῶν πραγμάτων ὀρθῶς, ὑμῖν ἐστίν· ἂν μὲν οὖν ὦσιν ἀληθεῖς, τὰ δέοντα ἔγνωτε, ἂν δὲ μὴ τοιαῦται, τἀναντία. τὰς δὲ συμβουλίας πιστοτέρας ὑπολαμβάνετ᾽ εἶναι τὰς τῶν πρέσβεων· ὡς γὰρ εἰδότων περὶ ὧν [6] ἐπέμφθησαν, ἀκούετε. οὐδὲν οὖν ἐξελέγχεσθαι δίκαιός ἐστιν ὁ πρεσβευτὴς φαῦλον οὐδὲ ἀσύμφορον ὑμῖν συμβεβουλευκώς. καὶ μὴν, περὶ ὧν γε προσετάξατε εἰπεῖν, ἢ πρᾶξαι, καὶ διαῤῥήδην ἐψηφίσασθε ποιῆσαι, προσήκει διῳκηκέναι. εἶεν. τῶν δὲ δὴ χρόνων διατί; ὅτι
πολλάκις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συμβαίνει πολλῶν πραγμά- 343
των καὶ μεγάλων καιρὸν ἐν βραχεῖ χρόνῳ γίγνεσθαι· ὃν ἐὰν τις ἑκὼν καθυφῇ τοῖς ἐναντίοις, καὶ προδῷ, οὐδ᾽ ἂν

[1] ἐμπεποιήκῃ [2] δοκεῖτ᾽ [3] ταῦθ᾽ [4] ταῦτα πάντα
[5] τούτων ἑκάστου; [6] ἐξεπέμφθησαν

Ἐμπεποιήκει] F. ἐμπεποίηκεν. MARKLAND. Et Lambinus quoque. TAYLOR.

Ἐκ τούτων] *Rebus ita se habentibus, quamvis res ita se habent.* AUGER.

Σκέψαισθε] Vid. Var. Lect.

Τὰς δὲ *συμβουλίας* κ. τ. λ.] Secundum jam hoc caput, et respondet superioribus, δεύτερον, ὧν ἔπεισε, v. 8. Quod non animadvertens Wolfius inficete perquam vertit: *legatorum* enim *consilia veriora esse putatis.* TAYLOR.

Προσήκει διῳκηκέναι] Post hæc verba Ratio tertiæ hujus Propositionis reddi debuit, quemadmodum in cæteris quatuor factum est. Sed hæc incuria Scribæ excidit. MARKLAND. Neque quinque ista membra, (Vid. v. 8. et sqq.) in quæ dividitur Criminatio Demosthenis, satis recte aut accurate recensentur a Quintiliano IV. 4. his verbis: *Singula ex pluribus colliguntur: ut cum Legatio male gesta objicitur Æschini, quod mentitus sit, quod nihil ex mandatis fecerit, quod moratus sit, quod munera acceperit.* TAYLOR.

Εἶεν. τῶν δὲ δὴ χρόνων] Age illa concessa sint, age jam veniamus ad temporum rationem, quæramusque cur reddenda sit eorum ratio, si præteriit rerum in tempore gerendarum occasio legatorum culpa. Ubi observandum δὲ cum δὴ junctum, *μεταβατικὸν* esse, ut Latinis, *quod si etiam*, pro quo Cicero *Porro autem* dicere solet, quomodo et Terentius, [Phorm. 1. 1. 13.] *Porro autem Geta Ferietur alio munere, ubi hera pepererit, Porro autem alio, ubi erit puer natus.* Ex edit. HERVAG.

Οὐδ᾽ ἂν ὁτιοῦν ποιῇ πάλιν, οἷός τ᾽ ἔσται σῶσαι] *Quicquid postea fecerit, servare denuo non poterit*, vel *nullo pacto denuo servare poterit.* Sic dicitur etiam, οὐδ᾽ ἂν ὁτιοῦν γένηται, *quicquid evenerit*, 'οὐδ᾽ ἂν

ὁτιοῦν ποιῇ, πάλιν οἷός τε ἔσται σῶσαι. ἀλλὰ μὴν, ὑπέρ γε τοῦ προῖκα ἢ μὴ, τὸ μὲν ἐκ τούτων λαμβάνειν ἐξ ὧν ἡ πόλις βλάπτεται, πάντες εὖ οἶδ' ὅτι φήσαιτ' ἂν εἶναι δεινὸν, καὶ πολλῆς ὀργῆς ἄξιον. ὁ μέν τοι τὸν νόμον τιθεὶς, οὐ διώρισε τοῦτο, ἀλλ' ἁπλῶς εἶπε, μηδαμῶς δῶρα λαμβάνειν· ἡγούμενος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὸν ἅπαξ λαβόντα καὶ διαφθαρέντα ὑπὸ χρημάτων, οὐδὲ κριτὴν ἔτι τῶν συμφερόντων ἀσφαλῆ μένειν τῇ πόλει.

δ'. Ἂν μὲν τοίνυν ἐξελέγξω καὶ δείξω σαφῶς Αἰσχίνην τουτονὶ καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα, καὶ κεκωλυκότα ἐμοῦ τὸν δῆμον ἀκοῦσαι τἀληθῆ, καὶ πάντα τἀναντία τῶν συμφερόντων ὑμῖν συμβεβουλευκότα, καὶ μηδὲν ὧν προσετάξατε, ἐν τῇ πρεσβείᾳ πεποιηκότα, καὶ ἀνηλωκότα τοὺς χρόνους, ἐν οἷς πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων καιροὶ πρόειντο τῇ πόλει, καὶ πάντων τούτων δῶρα καὶ μισθοὺς εἰληφότα μετὰ Φιλοκράτους, καταψηφίσασθε αὐτοῦ, καὶ δίκην ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων λάβετε· ἂν δὲ μὴ δείξω ταῦτα, [1] ἢ μὴ πάντα, ἐμὲ μὲν φαῦλον ἡγεῖσθε, τουτονὶ δὲ ἄφετε. πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ κατηγορεῖν ἔχων ἔτι πρὸς τούτοις ἕτερα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ὧν οὐκ ἔσθ' ὅς τις ἂν οὐκ εἰκότως μισήσειεν αὐτὸν, βούλομαι πρὸ πάντων, ὧν μέλλω λέγειν, μνημονεύοντας ὑμῶν εὖ οἶδ' [2] ὅτι τοὺς πολλοὺς ὑπομνῆσαι, εἰς τίνα τάξιν ἔταξεν ἑαυτὸν Αἰσχίνης ἐν τῇ πολιτείᾳ [3] τοπρῶτον, καὶ τίνας λόγους κατὰ τοῦ
344 Φιλίππου δημηγορεῖν ᾤετο δεῖν· ἵν' εἰδῆτε, ὅτι τοῖς ὑφ' ἑαυτοῦ πεπραγμένοις καὶ δεδημηγορημένοις ἐν ἀρχῇ, τούτοις μάλιστα πάντων ἐξελεγχθήσεται δῶρα ἔχων.

[1] [ἢ μὴ] [2] ὅτι πολλοὺς [3] τὸ πρῶτον

ὁτιοῦν γένοιτο, *quicquid accidisset.* Idem.

Ἢ μὴ] Melius Interrogative, ἀλλὰ μὴν ὑπέρ γε τοῦ προῖκα, ἢ μή; Ita modo antecedens caput adduxit similiter, τῶν δὲ τῶν χρόνων διατί; Interpres interrogative quasi dedit, sed non satis accurate. Taylor. Ita Brooke, et in vers. Lat. Wolfius ed. Fr. 1604.

Τὸ μὲν] F. ὅτι τὸ μέν. Markland.

Τῇ πόλει] Codd. duo, s. et n. μένειν ἐν τῇ πόλει. Quod facile excidere poterat, Versio Etrusca: *non puo piu esser sicuro giudice di quel che giovi alla citta.* Tayl.

Τῇ πόλει] Cohæret cum τῶν συμφερόντων. Auger.

δ'. Τοὺς πολλοὺς] Rescribe εὖ οἶδ', ὅτι πολλοὺς, sine articulo: ut sæpe alibi loquitur. Verbi gratia, infra §. ζ'. *post med.* in simili sensu scripsit, ταυτὶ πολλὰ συνίσασιν, ἃ μέλλω λέγειν, non οἱ πολλοί. Quod alia res est. Et deesse video articulum in optimis fere exemplaribus, Reg. a. et Harl. Taylor.

Εἰς τίνα τάξιν ἔταξεν ἑαυτὸν Αἰσχίνης] *Quod institutum secutus sit, quem locum reip. gerendæ capessierit.* τάξις enim præter cætera, *officium et munus* significat. Ex edit. Hervag.

έ. Ἔστι τοίνυν οὗτος ὁ πρῶτος Ἀθηναίων αἰσθόμενος Φίλιππον, ὥς τότε δημηγορῶν ἔφη, ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἕλλησι, καὶ διαφθείροντά τινας τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ προεστηκότων· καὶ ἔχων Ἴσχανδρον τὸν Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστὴν, προσιὼν μὲν τῇ βουλῇ, προσιὼν δὲ τῷ δήμῳ περὶ τούτων, καὶ πείσας ὑμᾶς [1] πανταχοῦ πρέσβεις πέμπειν, τοὺς συνάξοντας δεῦρο τοὺς βουλευσομένους περὶ τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου· [2] καὶ ἀπαγγέλλων, μετὰ ταῦθ' ἥκων ἐξ Ἀρκαδίας, τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ μακροὺς λόγους, οὓς ἐν τοῖς μυρίοις ἐν Μεγάλῃ πόλει, πρὸς Ἱερώνυμον τὸν ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντα, ὑπὲρ ὑμῶν ἔφη δεδημηγορηκέναι· καὶ διεξιὼν ἡλίκα τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, οὐχὶ τὰς ἰδίας

[1] πανταχῇ

[2] [καὶ]

έ. Ἴσχανδρον] Ambigue, ni distinguatur post Ἴσχανδρον, h. m. ἔχων Ἴσχανδρον. τὸν Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστὴν, etc. MARKLAND.

Ibid. Harpocr. v. Ἴσχανδρος, Maussacus, aliique de Ischandro multa; qui tamen omnes locum hunc non expediunt. Credo quidem, Ischandrum fuisse histrionem, Neoptolemi, non filium, sed ministrum, τὸν Νεοπτολέμου, Æschinis vero δευτεραγωνιστὴν, sc. qui Æschini succenturiabatur, et in hac quasi Fabula secundas partes agebat: allusorie scil. ad Æschinis artificium et quæstum, ut Demosthenes frequenter hominem exagitat, et Ulpianus diserte affirmat hic eum exagitasse. Punge igitur, si hæc vera sint, ἔχων Ἴσχανδρον, τὸν Νεοπτολέμου, δευτεραγωνιστὴν, etc. Neque interea sum nescius, Æschinem ab Harpocratione dici Ischandri succenturiatorem, non Ischandrum Æschinis. Sit ita sane. Sit Æschines secundarum vel etiam tertiarum partium Actor in Fabula, sub Ischandro. At constat ex §. πδ'. *a med.* Æschinem hunc hominem ex Arcadia duxisse, quem Civitati amantissimum venditabat, eique secundas partes in Rep. detulit, nimirum quas in Scena agebat ipse. Neoptolemus Histrio erat ea ætate celeberrimus. Vid. Argumentum Ulpiani huic Orationi præmissum, Demosth. de Pace, rursus c. Eubulid. p. 1304. 8. Ed. Reisk. TAYLOR.

Δευτεραγωνιστὴν, προσιὼν μὲν τῇ βουλῇ] Δευτεραγωνιστὴν metaphorice dixit, quasi optionem et secundas partes negotii suscepti tractantem, quasi secundarium proditorem. Siquidem δευτεραγωνισταὶ sunt *scenici, qui secundas partes fabulæ agunt,* ut τριταγωνισταὶ, *qui tertias.* Quod autem dixit, προσιὼν μὲν τῇ βουλῇ, προσιὼν δὲ τῷ δήμῳ περὶ τούτων, hoc significat, *ad concilium et curiam referens, cum populo agens.* Idem περὶ Στεφ. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖσθαι δεῖ τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν. Ex *edit.* HERVAG.

Τοὺς βουλευσομένους] Videtur deesse Ἕλληνας inter has voces, ut §. ϛ'. in *fin.* et passim in Orat. c. Ctesiph. MARKLAND.

Ἀπαγγέλλων] Notabilis est lectio, non tamen verissima, quam repræsentavit, hujus loci, Dionys. Halic. exscribens in Arte Rhetor. VIII. 6. per binas fere paginas Editionis nostræ: scil. πείσας ὑμᾶς —καὶ ἀπαγγέλλων. Μετὰ ταῦθ' ἥκων ἐξ Ἀρκαδίας, τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ μακροὺς λόγους ἐν [sine οὓς] τοῖς μυρίοις κ. τ. λ. Concoquere ista potuerunt homines parum sagaces. Sed tum, quid de Megalopoli statuendum est, cum *jam* res Athenis agi videtur? Nimirum ista ἐν Μεγάλῃ πόλει dissimularunt hoc pacto, sc. ἐν τῇ μεγάλῃ βουλῇ. Istud est sapere! TAYL.

Ibid. Ita distingue: καὶ ἀπαγγέλλων μετὰ ταῦθ', ἥκων ἐξ Ἀρκαδίας, τοὺς καλοὺς κ. τ. λ. MARKLAND.

Μυρίοις] Harpocratio in v. Μύριοι, iterumque in Ἱερώνυμος locum hunc illustrabit. Hieronymus iste Arcas erat, a Philippo corruptus, et, uti ex Ulpiano hic discimus, e Schola Isocratis. Μύριοι erat Concilium Arcadicum, sub quo Resp. gerebatur. Constitutum autem erat, ut ex Diodoro Sic. discimus, Olymp. CII. 3. Plura Valesius ad Harpocr. et Kuster. ad Suid. TAYLOR.

ἀδικοῦσι μόνον πατρίδας οἱ δωροδοκοῦντες, καὶ χρήματα λαμβάνοντες παρὰ Φιλίππου.

ς′. Ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα πολιτευομένου τούτου τότε, καὶ τοῦτο τὸ δεῖγμα ἐξενηνοχότος περὶ ἑαυτοῦ, τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης πρέσβεις πέμπειν ὡς Φίλιππον ἐπείσθητε ὑπὸ Ἀριστοδήμου καὶ Νεοπτολέμου καὶ Κτησιφῶντος, καὶ τῶν ἄλλων, τῶν ἐκεῖθεν ἀπαγγελλόντων οὐδ᾽ ὁτιοῦν ὑγιὲς, γίγνεται τῶν πρέσβεων τούτων εἷς καὶ οὗτος· οὐχ ὡς τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέτερα, οὐδ᾽ ὡς τῶν πεπιστευκότων [1] τῷ Φιλίππῳ, ἀλλ᾽ ὡς τῶν φυλαξόντων τοὺς ἄλλους. διὰ γὰρ τοὺς προειρημένους λόγους καὶ τὴν πρὸς Φίλιππον ἀπέχθειαν, ταύτην εἰκότως περὶ αὐτοῦ πάντες εἴχετε τὴν δόξαν. προσελθὼν τοίνυν ἐμοὶ μετὰ ταῦτα, συνετάττετο
345 κοινῇ πρεσβεύειν, καὶ ὅπως τὸν μιαρὸν καὶ ἀναιδῆ φυλάξωμεν ἀμφότεροι [2] τὸν Φιλοκράτην, πολλὰ παρεκελεύσατο. καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο ἐπανελθεῖν ἀπὸ τῆς πρώτης πρεσβείας, ἐμὲ γοῦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διεφθαρμένος καὶ πεπρακὼς ἑαυτὸν ἐλάνθανε. χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων, ὧν, ὅπερ εἶπον, εἰρήκει πρότερον, ἀναστὰς τῇ [3] προτεραίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν, ἐν αἷς περὶ τῆς εἰρήνης ἐβουλεύεσθε, ἤρξατο ἀρχὴν, ἣν ἐγὼ καὶ τοῖς ῥήμασιν [4] οἶμαι τοῖς αὐτοῖς, οἷς περ οὗτος εἶπεν, ἐν ὑμῖν ἀπομνημονεύσειν· Εἰ πάνυ πολὺν, ἔφη, χρόνον ἐσκόπει Φιλοκράτης, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως ἂν ἄριστα ἐναν-

[1] Deest articulus. [2] Deest articulus. [3] προτέρᾳ [4] οἴομαι

ς′. Κτησιφῶντος] Forte Κηφισοφῶντος. Anonymus quidam in Argumento scribit, Ctesiphontem Phrynoni legatum adjunctum fuisse. Utcunque sit, videtur alius ab eo fuisse, cujus decretum defendit Demosthenes. WOLF. Ctesipho quidem nomen erat huic homini, et quidem alius ab isto Ctesiphonte, in quem postea insurgebat Æschines. Hæc Wolfium docere poterat Harpocratio in v. qui consuli debuit. Hic cum Aristodemo et Neoptolemo conjunctus, non tamen Histrio fuit, ut Ulpianus recte præcaveri voluit. TAYLOR.

Πεπιστευκότων] Ἐμπολησόντων Lambinus. οὐχ ὡς τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέτερα, οὐδ᾽ ὡς τῶν ἐμπολησόντων τῷ Φιλίππῳ. Quem non recte intelligo. Scholiastes quidem noster in glossis: Ἀποδωσομένων] ἤγουν ἐμπολησόντων. Atque id credo voluisse Lambinum. IDEM.

Τῇ προτεραίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν] Sub. ἡμέρᾳ. *Pridie Concionum: eo die, qui Pop. conventum antecessit.* Sed, quia additur ἀναστὰς, et non fit mentio Curiæ, aut alterius publici loci, videtur legendum τῇ προτέρᾳ, ut sit τῇ προτέρᾳ ἐκκλησίᾳ, *priore concione*; in qua fuit assertor Æschines publicæ dignitatis, quam eandem posteriore oppugnavit. WOLF. προτέρᾳ ἐκκλησίᾳ. Cod. Reg. α. ut voluit Wolfius. Et similiter in aliis credo obtinuisse, in quibus mox pro ἐν αἷς, ἐν ᾗ scriptum deprehendi: sc. Lind. et Ven. In sequentibus v. 6. p. seq. pro προτεραίᾳ, Aug. προτέρᾳ. TAYLOR.

Ἐν ὑμῖν] Ita distinguendum: ῥήμασι—τοῖς αὐτοῖς, οἷσπερ οὗτος εἶπεν ἐν ὑμῖν, ἀπομνημονεύσειν, *verbis—iisdem, quæ ille dixit apud vos, commemorabo.* MARKLAND.

Εἰ πάνυ] Initium cujusdam δημηγορίας Æschinis. *Ald. Ex edit.* BROOK.

τιωθείη τῇ εἰρήνῃ, οὐκ ἂν αὐτὸν ἄμεινον εὑρεῖν [1] οἶμαι, ἢ τοιαῦτα γράφοντα. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν τὴν εἰρήνην, ἕως ἂν εἷς Ἀθηναίων λείπηται, οὐδέποτ᾽ ἂν συμβουλεύσαιμι ποιήσασθαι τῇ πόλει· εἰρήνην μέν τοι φημὶ δεῖν ποιεῖσθαι. καὶ τοιούτους τινὰς εἶπε βραχεῖς, καὶ μετρίους λόγους. ὁ δὲ ταῦτ᾽ εἰπὼν τῇ προτεραίᾳ, πάντων ἀκουόντων ὑμῶν, εἰς τὴν ὑστεραίαν, ἐν ᾗ τὴν εἰρήνην ἔδει κυροῦσθαι, ἐμοῦ τῷ τῶν συμμάχων συνηγοροῦντος δόγματι, καὶ τὴν εἰρήνην ὅπως ἴση, καὶ δικαία γενήσεται, πράττοντος, καὶ ὑμῶν βουλομένων [2] ταῦτα, καὶ οὐδὲ φωνὴν ἐθελόντων [3] ἀκούειν τοῦ καταπτύστου Φιλοκράτους, ἀναστὰς ἐδημηγόρει, καὶ συνηγόρει ἐκείνῳ πολλῶν ἀξίους, ὦ Ζεῦ, καὶ πάντες θεοὶ, θανάτων λόγους· ὡς οὔτε τῶν προγόνων ὑμᾶς μεμνῆσθαι δέοι, οὔτε τῶν τὰ τρόπαια, καὶ τὰς ναυμαχίας λεγόντων ἀνέχεσθαι, νόμον τε θήσειν, καὶ γράψειν, μηδενὶ τῶν Ἑλλήνων ὑμᾶς βοηθεῖν, ὃς ἂν μὴ πρότερος βεβοηθηκὼς [4] ὑμῖν ᾖ. καὶ ταῦτα ὁ σχέτλιος, καὶ ἀναιδὴς οὗτος ἐτόλμα λέγειν, 346
[5] ἐφεστηκότων πρέσβεων καὶ ἀκουόντων, οὓς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων μετεπέμψασθε, ὑπὸ τούτου τότε πεισθέντες, ὅτ᾽ οὔπω πεπρακὼς ἑαυτὸν ἦν.

ζ. Ὃν μὲν οὖν τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χειροτονησάντων ὑμῶν ἐπὶ τοὺς ὅρκους αὐτὸν πάλιν τούς τε χρόνους κατέτριψε, καὶ τὰ πράγματα πάντα ἐλυμήνατο τὰ τῆς πόλεως, καὶ ὅσαι περὶ τούτων ἐμοὶ πρὸς τοῦτον ἀπέχθειαι συνέβησαν, βουλομένῳ κωλύειν, αὐτίκα· ἀκούσεσθε. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πάλιν ἥκομεν ἐκ τῆς πρεσβείας ταύτης τῆς ἐπὶ τοὺς

[1] οἴομαι [2] ταὐτὰ [3] ἀκούειν ἐθελόντων [4] ὑμῖν βεβοηθηκὼς
[5] ἐφεστηκότων ἔτι τῶν πρέσβεων

Τῇ εἰρήνῃ] Forte τῇ πόλει. Nam pacem suasisse et Philocratem apparet, sed parum honestam. Wolf. Excidit forte vox: ἐναντιωθείη τῇ πόλει εἰρήνη; par noceret *Reip.* Markland. Wolfius, *reipublicæ*. Immo, *paci*. Nimirum, cum Philocrates pacem iniquissimis conditionibus ineundam suaderet, eo ipso paci adversari censendus erat. Jurin.

Εἰς τὴν ὑστεραίαν] S. τῶν ἐκκλησιῶν. Sequitur longa ἐμβολὴ, ἐν ᾗ—ἀναστὰς ἐδημηγόρει. etc. Malim et hic, εἰς τὴν ὑστέραν, pro ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἐκκλησίᾳ, potius quam εἰς τὴν ὑστεραίαν ἡμέραν, *in posteriore Concione.* Wolf.

Πράττοντος] Hoc est, *hoc agente me et laborante*, ἀγωνιζομένου. est enim πράττειν *contendere et laborare ut aliquid fiat*, quod etiam *agere* Latine dicitur. *Ex edit.* Hervag.

Ἐφεστηκότων πρέσβεων] Repete articulum, ἐφεστηκότων τῶν πρέσβεων. Et ita *Æschines* in π. παραπρεσβ. pag. 236. 4. Ed. Reisk. τοὺς γὰρ λόγους τούτους ἐναντίον φησὶ τῶν πρέσβεων, οὓς μετεπέμψαντο πρὸς ὑμᾶς οἱ Ἕλληνες. Ex hoc loco. Markland. V. Var. Lect.

ζ. Αὐτίκα] Non est *statim*, ut vulgo; sed, *primo quoque tempore, postea*, ut aliquando. Auger.

ὅρκους, ἧς περ εἰσὶν αἱ νῦν εὐθῦναι, οὔτε μικρὸν, οὔτε μέγα οὐδοτιοῦν εὑρημένοι τῶν, ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, λεχθέντων, καὶ προσδοκηθέντων, ἀλλὰ πάντα ἐξηπατημένοι, καὶ τούτων ἕτερ' αὖθις αὖ πεπραχότων, καὶ [1]παρὰ τὸ ψήφισμα πεπρεσβευκότων, [2]προσῆμεν τῇ βουλῇ· καὶ ταυτὶ πολλοὶ συνίσασιν ἃ μέλλω λέγειν, τὸ γὰρ βουλευτήριον μεστὸν ἦν ἰδιωτῶν. παρελθὼν δ' ἐγὼ πάντα τἀληθῆ πρὸς τὴν βουλὴν ἀπήγγειλα, καὶ κατηγόρησα τούτων, καὶ [3]ἀπηριθμησάμην ἀπὸ τῶν πρώτων ἐλπίδων ἐκείνων, ὧν ὁ Κτησιφῶν καὶ ὁ Ἀριστόδημος ἀπήγγειλαν πρὸς ὑμᾶς, καὶ μετὰ ταῦτα ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, ἃ οὗτος ἐδημηγόρησε, καὶ εἰς ἃ προήχασι τὴν πόλιν, καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων — ταῦτα δ' ἦν Φωκεῖς, καὶ Πύλαι — μὴ προέσθαι συνεβούλευον, μηδὲ ταῦτα παθεῖν, μηδ' ἀναρτωμένους ἐλπίσιν ἐξ ἐλπίδων, καὶ ὑποσχέσεσιν, εἰς τοὔσχατον ἐλθεῖν τὰ πράγματα ἐᾶσαι. καὶ ἔπεισα ταῦτα τὴν βουλήν.

347 η΄. Ἐπειδὴ δὲ ἧκεν ἡ ἐκκλησία, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔδει λέγειν, παρελθὼν Αἰσχίνης οὑτοσὶ πρῶτος ἡμῶν ἁπάντων — καὶ πρὸς Διὸς, καὶ θεῶν, πειρᾶσθε συνδιαμνημονεύειν, ἂν ἀληθῆ λέγω, [4]τὰ γὰρ πράγματα πάντα λυμηνάμενα ὑμῶν, καὶ διαφθείραντα ὅλως, ταῦτ' ἔστιν ἤδη — τοῦ μὲν ἀπαγγέλλειν τι τῶν πεπρεσβευμένων, ἢ περὶ τῶν ἐν τῇ

[1] παρ' αὐτὸ τὸ [2] προσῄειμεν [3] ἀνηριθμησάμην
[4] τὰ γὰρ πάντα τὰ πράγματα

Καὶ τούτων ἕτερ' αὖθις αὖ πεπρακότων] A πιπράσκω, non a πράττω. Mox, pro παρὰ τὸ alii habent παρ' αὐτὸ τὸ ψήφισμα. Et [v. 9.] καὶ ἀπηριθμησάμην. Wolf. *Vendidissent*. Immo *fecissent*, πεπραχότων. *Vendidissent* esset πεπρακότων. Markland. Wolfius, *cumque isti rursus alia vendidissent*: Immo, *cumque isti rursus alia omnia fecissent*, alia nempe, quam quæ plebiscito imperata fuerant. Jurin. Πεπρακότων Manutius quoque et Felicianus. Utraque sane lectio tolerabilis: licet aliquanto potior sit ea, quam rejecit Wolfius. *Havendo costoro altre cose in contrario fatte*. Ita Ferro. Taylor.

Ἀπηριθμησάμην] Hic grassatur Wolfius contra Codd. universos. Nam in omnibus ἀνηριθμησάμην. Idem.

Προήχασι] A προάγω. Dicunt etiam Attici προαγηόχασι. Wolf. MS. ζ. προήγαγον. Vid. præstantissimum Iac. Phil. D'Orvillium ad Charit. Aphrodis. V. 8. Not. ad Demosth. c. Aristog. I. pag. 772. 5. Ed. Reisk. Taylor.

Μηδὲ ταῦτα παθεῖν] Lego, ταὐτὰ, ut Olynth. I. (III.) Wolf. Correcte etiam legunt Codd. ε. ζ. Taylor.

Μηδ' ἀναρτωμένους κ. τ. λ.] Consulatur Cl. D'Orvillius ad Chariton. Aphrodis. III. 9. Idem.

Ὑποσχέσεσιν] Exspectassem καὶ ὑποσχέσεσιν ἐξ ὑποσχέσεων. Vid. §. ι. ante med. Markland.

η΄. Πειρᾶσθε συνδιαμνημονεύειν] *Date operam, ut una mecum memoriæ infigatis*. Wolfius. Potius, *date operam, ut una mecum memoria repetatis*. Agitur enim de verbis olim factis in Concione. Jurin.

Ὑμῶν] Ὑμᾶς MSS. α. et δ. Quasi hic locus ita esset intelligendus, sc. πάντα ταῦτα τὰ πράγματα λυμηνάμενά ἐστιν ὑμᾶς. Taylor.

Περὶ] Facessere jubet Lambinus utam quam minus necessarium. Idem.

βουλῇ ῥηθέντων, εἰ ἄρα ἠμφισβήτει μὴ [1] ἀληθῆ λέγειν ἐμὲ, μνησθῆναι πάμπληθες ἀπέσχεν, εἶπε δὲ τοιούτους λόγους, καὶ τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτα ἔχοντας ἀγαθὰ, ὥσθ' ἅπαντας ὑμᾶς λαβὼν ᾤχετο. ἔφη γὰρ ἥκειν πεπεικὼς Φίλιππον, πάνθ' ὅσα συμφέρει τῇ πόλει, καὶ περὶ τῶν [2] ἐν Ἀμφικτυόσι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, καὶ διεξῆλθε λόγον μακρὸν ὑμῖν, ὃν κατὰ Θηβαίων εἰπεῖν πρὸς Φίλιππον ἔφη, καὶ τὰ κεφάλαια ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀπελογίζετο ἐκ τῶν αὐτῷ πεπρεσβευμένων, [3] δυοῖν, ἢ τριῶν ἡμερῶν, ὑμᾶς, μένοντας οἴκοι, καὶ οὐ στρατευομένους, οὐδ' ἐνοχλουμένους, Θήβας μὲν πολιορκουμένας αὐτὰς καθ' αὑτὰς, χωρὶς τῆς ἄλλης Βοιωτίας, ἀκούσεσθαι, Θεσπιὰς δὲ, καὶ Πλαταιὰς οἰκιζομένας, τῷ θεῷ δὲ τὰ χρήματα εἰσπραττόμενα, οὐ παρὰ Φωκέων, ἀλλὰ παρὰ Θηβαίων, τῶν βουλευσάντων τὴν κατάληψιν τοῦ ἱεροῦ. διδάσκειν γὰρ αὐτὸς ἔφη τὸν Φίλιππον, ὅτι οὐδὲν ἧττον ἠσεβήκασιν οἱ βε-

[1] τἀληθῆ [2] [ἐν] [3] δυεῖν

Εἰ ἄρα ἠμφισβήτει κ. τ. λ.] Sententia est: Æschini imprimis et acta legationis renuncianda, et orationem Demosthenis in senatu habitam refutandam fuisse. Verum ille pollicitationibus illis majorem iniit a populo gratiam. Wolf.

Ὥσθ' ἅπαντας ὑ. λ. ᾤ.] Ἀντὶ τοῦ, ἔπεισε ταῦθ' οὕτως ἔχειν. Idem.

Ibid. Similiter scripsit infra, §. ιζ. in fin. Πρὸς τοὺς παρὰ τούτου λόγους ὡρμηκότας ὑμᾶς λαβὼν ὁ Φιλοκράτης — Nonnulli Codd. hic λαθών. Sunt autem ex Regg. α. et δ. non sane contemnendi. "Nescio, cui incidit λαχὼν," ait Vir doctissimus ad Chariton. III. 7. "non adeo necessarium. Alioqui obvia permutatio horum vocabulorum." Taylor.

Ἀπελογίζετο] Utrum ἀπελογίζετο ἐκ, an ἐκ τῶν πεπρεσβευμένων ἀκούσεσθαι δυεῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν? Wolf. F. ὑπελογίζετο. Markland. Recte. Auctoribus et fidejussoribus etiam Harl. (ita tamen ut ἀπελογ.—sic illic a manu secunda) Bodl. et Reg. ε. Supputabat, computabat, *intra triduum vos audituros ea, quæ maxime velletis fieri: Adeo strenue se munere suo esse defunctum.* Tametsi et hunc sensum non invite admittat Vox altera: Et, nescio sane, annon hic sit locus, quem respexit Suidas v. Ἀπολογίζομαι. Taylor.

Μένοντας οἴκοι κ. τ. λ.] Dubito, an ea mente scripserit Demosthenes, ut ea, quæ hic sequuntur, Conditio esset ab Atheniensibus præstanda. Scil. *Hæc omnia vobis promitto, ea tamen lege, ut domi maneatis,* etc. Ita quidem Wolfius: ita alii quoque interpretantur. Et est sententia satis proba. Ego tamen semper aliter accepi: Nempe, *curavi sedulo, ut omnia, quæ velletis, efficerentur, sine vestro labore, sumtu aut sollicitudine,* μένοντας οἴκοι, καὶ οὐ στρατευομένους. Idem.

Τῶν βουλευσάντων τὴν κατάληψιν] Ex Historia non constat: ac potius absurdum est, Thebanos id consilii dedisse Phocensibus hostibus, ut templum occuparent: sed cum ipsi pecunia egerent, Phocensibus antevertere voluisse, cum fuerint posteriores. Wolf. Consule Ulpianum. Taylor.

Διδάσκειν] Putarem διδάξαι, quod (non διδάσκειν) est *docuisse.* Alia ratio est τοῦ ἀκούειν, quod mox sequitur. Markl.

Διδάσκειν γὰρ αὐτὸς ἔφη] *Docuisse se dixit.* præsens pro præterito, Attico more. Idem alibi, ἀκούειν γὰρ ἔφη, καὶ τῶν Εὐβοέων ἐνίων. ἀντὶ τοῦ, ἀκηκοέναι. cui simile est illud Ciceronis in Oratore: "Sed ego idem qui in illo sermone nostro, qui est expositus in Bruto, multum tribuerim Latinis, vel ut hortarer alios, vel quod amarem meos, recordor longe omnibus unum anteferri Demosthenem." Et in pri. de Orat. "Memini dici mihi ludorum Romanorum diebus L. Crassum, quasi colligendi sui causa se in Tusculanum contulisse." *Ex edit.* Hervag.

βουλευκότες, τῶν ταῖς χερσὶ πραξάντων· καὶ διὰ ταῦτα
χρήματα αὐτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι. ἀκούειν δὲ
καὶ τῶν Εὐβοέων ἐνίων ἔφη πεφοβημένων καὶ [1] τεταραγμέ-
νων τὴν πρὸς τὴν πόλιν οἰκειότητα Φιλίππῳ γεγενημένην,
348 καὶ λεγόντων, ὅτι οὐ λελήθατε ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες πρέσβεις,
ἐφ' οἷς πεποίησθε τὴν εἰρήνην πρὸς Φίλιππον, οὐδ' ἀγνοοῦ-
μεν, ὅτι ὑμεῖς μὲν Ἀμφίπολιν δεδώκατε ἐκείνῳ, Φίλιππος
δ' ὑμῖν Εὔβοιαν ὡμολόγηκε παραδώσειν. εἶναι [2] μέν τοι καὶ
διῳκημένον τί αὐτῷ, οὐ μήν πω τοῦτο βούλεσθαι λέγειν,
καὶ γὰρ νῦν φθονεῖν [3] τινὰς αὐτῷ τῶν συμπρέσβεων. ὑπηνίτ-
τετο δ' οὕτω που, καὶ παρεδήλου τὸν Ὠρωπόν.

θ'. Εὐδοκιμῶν δ' ἐπὶ τούτοις εἰκότως, καὶ δοκῶν καὶ
ῥήτωρ ἄριστος εἶναι, καὶ ἀνὴρ θαυμαστὸς, κατέβη μάλα
σεμνῶς. ἀναστὰς [4] δ' ἐγὼ ταῦτά τε οὐκ ἔφην εἰδέναι, [5] καὶ
ἐπειρώμην τι λέγειν τούτων, ὧν εἰς τὴν βουλὴν ἀπήγγει-
λα. καὶ παραστὰς ὁ μὲν, ἔνθεν, ὁ δὲ, ἔνθεν, οὑτοσὶ καὶ

[1] * τεταραγμένων καὶ πεφοβημένων [2] μέντοι τι καὶ ἄλλο διῳκημένον αὐτῷ [3] τινὰς αὐτ. φθ. [4] δ' εὐθὺς ἐγὼ [5] καὶ ἅμα ἐπειρώμην

Καὶ διὰ ταῦτα χρήματα αὐτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι] *Et ea propter Thebanos pecuniæ quandam summam edicto pronunciasse, ei dandam qui eum interfecisset.* In quo sermone subintelligimus ἐπὶ, ut sit, ἐπ' αὐτοῦ φόνῳ ἐπικηρύξαι. quod autem Græci dicunt ἐπικηρύττειν χρήματά τινι, Curtius significare voluit, cum "licitari hostium capita" dixit. Vide Comment. Bud. Idem.

Χρήματα—ἐπικεκηρυχέναι] Proclamare pecuniam contra aliquem proprie significat, sive is vivus adducatur ad supplicium, sive interficiatur. Q. Curtius, lib. 3. *Darius mille talenta interfectori Alexandri daturum se pronunciari jusserat*, id est, ἐπικεκήρυχει τῷ Ἀλεξάνδρῳ χίλια τάλαντα. Wolf.

Ibid. Moneo, ut conferantur, quæ habet Harpocratio v. Ἐπικεκηρυχέναι, cum σχ. ad hæc verba Demosthenis. Quod sane Scholium scitissime et solerter emendatur a viro doctissimo, Animadv. ad Æschyl. I. 19. Interea de more isto et ritu proscribendi nonnulla habet non inscita aut injucunda doctissimus H. Valesius ad Harpocrationem in voce, iterumque ad pag. 179. Notar. Maussaci. Hominem tamen miror, qui in utroque loco existimare potuit, Thebanos hic caput Philippi pretio devovisse. Non enim istius, sed Æschinis, licitatum; si quid Ego videre possim. Taylor.

Ἐπικεκηρυχέναι] Ἐπικηρύσσειν χρήματά τινι, *proclamare pecunias contra aliquem*, i. e. caput alicujus proscribere. Auger.

Αὐτῷ] Αὑτῷ. Vid. §. κε'. in *fin.* ubi est, χρήμαθ' ἑαυτῷ. Markland. χρήμαθ' ἑαυτῷ Cod. Ital. nostrique Ven. et Lind. Taylor.

Τὴν πρὸς τ. π.] F. διὰ τὴν πρὸς τὴν πόλιν. Markland. Aliter sane insolentior videri posset Structura. Interea tamen vide, quæ mox annotamus ad κη'. *post med.* Not. κ. τ. Θηβ. Taylor.

Εἶναι μέντοι καὶ διῳκημένον αὐτῷ] S. τὴν τῆς Εὐβοίας παράδοσιν. Sed puto legendum μέν τι, *esse quidem aliquid a se jam instructum et confectum.* Wolf. Vid. Var. Lect.

Καὶ γὰρ etc.] Καὶ γὰρ νῦν τινὰς αὐτῷ φθονεῖν τῶν συμπρέσβεων. Ita verba ordinat Cod. Harl. Quod vix esset monitu dignum, nisi ut inde intelligeretur auctoritas quædam accedere conjecturis Lambini, qui locum juxta Cod. nostrum complanavit, cum in Edit. Paris. pessime repræsentaretur. Taylor.

Που] Restitue mecum, ὑπηνίττετο δ' οὕτω μου, καὶ παρεδήλου τὸν Ὠρωπόν. Dixerat enim immediate Æschines, quosdam e Collegis sibi invidere, *alludens* procul dubio, sed tecte et tacite, ad Demosthenem. Idem.

θ'. Ταῦτά τε] Ταῦτά με οὐκ ἔφην εἰδέναι. Markland.

Φιλοκράτης, ἐβόων, ἐξέκρουόν με, τελευτῶντες ἐχλεύαζον· ὑμεῖς δ' ἐγελᾶτε, καὶ [1] οὔτ' ἀκούειν ἠθέλετε, οὔτε πιστεύειν ἠβούλεσθε ἄλλα, πλὴν ἃ οὗτος ἀπηγγέλκει. καὶ, νὴ τοὺς θεοὺς, εἰκός τι παθεῖν [2] ἔμοιγ' ἐδοκεῖτε. τίς γὰρ ἂν ἠνέσχετο, τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτα ἔσεσθαι προσδοκῶν ἀγαθὰ, ἢ ταῦθ' ὡς οὐκ ἔσται λέγοντός τινος, ἢ κατηγοροῦντος τῶν πεπραγμένων τούτοις; πάντα [3] γὰρ τἄλλ', οἶμαι, τότε καὶ δεύτερα ἦν τῶν ὑποκειμένων προσδοκιῶν, καὶ τῶν ἐλπίδων· οἱ δ' ἀντιλέγοντες, ὄχλος ἄλλως, καὶ βασκανία κατεφαίνετο, ταῦτα δὲ θαυμάσια ἡλίκα καὶ συμφέροντα ἐδόκει πεπρᾶχθαι [4] τῇ πόλει.

ι'. Τοῦ χάριν δὴ ταῦθ' ὑπέμνησα πρῶτα νῦν ὑμᾶς, καὶ διεξῆλθον τούτους τοὺς λόγους; ἑνὸς μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλιστα καὶ πρώτου, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, ἐπειδάν [5] τι λέγοντος ἀκούῃ μου, καὶ κατηγοροῦντος τῶν πεπραγμένων, [6] ἀπιστῇ, καὶ δοκῇ δεινὸν αὐτῷ, καὶ ὑπερβάλλον εἶναι, εἶτα 349 τότε οὐκ ἔλεγες παραχρῆμα [7] ταῦτα, οὐδ' ἐδίδασκες [8] ἡμᾶς, θαυμάζῃ· ἀλλὰ μεμνημένοι τὰς ὑποσχέσεις τὰς τούτων, ἃς ἐφ' [9] ἑκάστων ποιούμενοι τῶν καιρῶν, ἐξέκλειον

[1] οὐδ' [2] ἔμοιγε δοκεῖτε [3] γὰρ, οἶμαι, τἄλλα τότε δεύτερα [4] τῇ πόλει πεπρᾶχθαι [5] τι λέγοντος] [5] ἀντιλέγοντος [6] Deest ἀπιστῇ. [7] ταῦτα; [8] ἡμᾶς; θαυμάζῃ, [9] ἑκάστῳ

Εἰκός τι παθεῖν] Plane effert Æschines π. παραπρεσβ. pag. 193. 1. Ed. Reisk. εἰκός τι πρᾶγμα πάσχειν δόξω. Idem.

Ὑποκειμένων] Notatur legi et ὑποκρινομένων. Malim προκειμένων. Wolf.

Οἱ δ' ἀντιλέγοντες ὄχλος — κατεφαίνετο] Ἑτέρωσις ἀριθμοῦ, ἀντὶ τοῦ, κατεφαίνοντο ὀχληροὶ μάτην καὶ βάσκανοι. Wolf. Vid. Cl. D'Orvillium ad Charit. pag. 596. Taylor.

Ὄχλος ἄλλως] Inutile istud ἄλλως valde mihi displicet: nec tamen præ manibus habeo, quod reponam melius. Nisi Tu mavis ὅλως. Codd. Harl. et Reg. α. ἄλλος. Idem.

Ὄχλος] *Turba, perturbatio.* ἄλλως, *frustra, incassum, temere.* Auger.

ι'. Τῶν πεπραγμένων] Τῶν πεπραγμένων, ἀπιστῇ, καὶ δοκῇ lege. Wolf. Nam edebatur δοκεῖ. Quod cum Wolfio restituunt MSS. Felician. et Bodl. Vox autem ἀπιστῇ, quæ ab omnibus abest, ex Wolfiano penu est ad sententiam suffarcinandam. Vide, ut belle procedat Oratio in Versione Etrusca, sine isto adjumento: *Prima e principalmente, accioche a niun di voi, posciache m' hara udito parlato, paja grave et esorbitante cosa, ch' io habbia accusate le amministrationi passate, e se ne maravigli, dicendo: e perche alhora incontanente non ci dicevi tu, e ci mostravi queste cose?* Redonabit lector meus Wolfio praeclarissimum suum inventum, τὸ, ἀπιστῇ. Taylor.

Αὐτῷ] An αὐτό? Markland.

Εἶτα τότε οὐκ ἔλεγες] Μιμητικῶς. Hoc in Orat. περὶ Στεφάνου Æschini ipse objicit, quod non refragatus sibi fuerit, societates, leges et bella suadenti. Wolf.

Εἶτα τότε] F. εἶτα τὸ, τί οὐκ, etc. Markland. Vel, εἶτα, τί τότε οὐκ ἔλεγες —θαυμάζῃ. Taylor.

Ἑκάστων] Melius fortasse cum Regg. α. δ. η. ἐφ' ἑκάστῳ ποιούμενοι τῶν καιρῶν. Idem.

Ἐξέκλειον] Nescio, an Variæ sint Lectiones, an Glossæ potius, quas ex MSS. proferimus. ἐξέκρουον Reg. β. ἐξέβαλλον ζ. ἐξέλαβον (vitiose, pro ἐξέβαλον) ἢ ἐξέκρουον Ven. Hæc certe postrema glossam sapiunt et interpretationem. Idem.

λόγου τυγχάνειν τοὺς ἄλλους, καὶ τὴν [1] ἐπαγγελίαν τὴν τούτου ταύτην τὴν καλὴν, εἰδῆτε ὅτι πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτ᾽ ἠδίκησθε ὑπ᾽ αὐτοῦ, ὅτι τἀληθῆ παραχρῆμα, καὶ ἡνίκα ἔδει πυνθάνεσθαι, διεκωλύθητε, ἐλπίσι, καὶ φενακισμοῖς, καὶ ὑποσχέσεσιν ἐξαπατώμενοι. πρώτου [2] μὲν τούτου, καὶ μάλισθ᾽ οὗπερ εἵπον ἕνεκα, ταῦτα διεξῆλθον. δευτέρου [3] δέ τινος, καὶ οὐδὲν ἐλάττονος, ἢ τούτου· ἵνα τὴν, ὅτ᾽ ἀδωροδόκητος ὑπῆρχε, προαίρεσιν αὐτοῦ τῆς πολιτείας ἀναμνησθέντες, ὡς προβεβλημένη, καὶ ἄπιστος ἦν πρὸς τὸν Φίλιππον, τὴν μετὰ ταῦτα ἐξαίφνης γεγονυῖαν πίστιν, καὶ φιλίαν σκέψησθε. εἶτα, εἰ μὲν ἐκβέβηκεν ὅσα ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς οὗτος, καὶ καλῶς [4] εἶχε τὰ πεπραγμένα, διὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ συμφέρον τῇ πόλει γεγενῆσθαι νομίσητε· εἰ δὲ πάντα τἀναντία ὧν οὗτος εἶπε πέπρακται, καὶ πολλὴν αἰσχύνην, καὶ μεγάλους κινδύνους ταῦτ᾽ ἔχει τῇ πόλει, διὰ τὴν αἰσχροκέρδειαν τὴν τούτου, καὶ τὸ χρημάτων ἀποδόσθαι τἀληθῆ, μεταβεβλημένον αὐτὸν εἰδῆτε.

ιά. Βούλομαι δὲ, ἐπειδή περ εἰς τούτους προήχθην τοὺς λόγους, ὃν τρόπον τὰ περὶ τοὺς Φωκέας πράγματα ὑμῶν

[1] ἀπαγγελίαν [2] μὲν οὖν τούτου [3] δὲ τίνος; [4] * ἔχειν

'Επαγγελίαν] F. ἀπαγγελίαν. Vid. §. ιθ'. et passim. Infra ὅσα ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς. MARKLAND. Nollem sane: et istam conjecturam, quæ mihi cum viro eruditissimo communis erat, etiam nonnullis Codd. commendatam, (sunt autem Bodl. marg. Benenati, cum Editt. Manut. et Felician.) nunc penitus rejicio. Voces, ὑποσχέσεις, v. pen. p. præc. et ἐπαγγελίαν recte conjunguntur. Dixi nuper; neque eam sententiam muto. Licet nescius non sim, aliquando stare bene posse ἀπαγγελίαν, etiam ubi vox ὑπόσχεσις simul sequatur, ut §. ιθ'. et §. κε'. Iterumque §. ζ'. *in fin.* Supra ad Arg. post. *in fin.* TAYLOR.

Πυνθάνεσθαι]| Anne distinguendum cum Wolfio Interprete, ἡνίκα ἔδει, πυνθάνεσθαι διεκωλύθητε? Sed non magni refert. IDEM.

Οὗπερ] Forte legendum ὅπερ, ut annotavit, qui Cod. Italicum in Wolfii gratiam contulit. IDEM.

"Η τούτου] Forte delendum ἤ. MARKLAND.

Προβεβλημένη] Πεφυλαγμένη καὶ ὠχυρωμένη. ὥσπερ πρόβλημα καὶ ἀσφάλειαν ἔχουσα τὴν ἀπιστίαν. WOLF. Wolfius, *quam munitum.* Potius, *quam projectum: quanto ante cæteros omnes præcipitatum.* JURIN. Mallem sane cum Wolfio interpretari, pace Viri doctissimi: et credo, metaphoram a munitionibus esse deductam. Cum autem, ne id prætermittam, Ulpianus vocabulum προβεβλημένη exponat εὐλαβῶς ἔχουσα, etc. id sane malim, quam Suidæ et Harpocrationis interpretamentum amplecti, qui habent ἐλαφρῶς. Quod certe vitiosum est. Adducitur hoc Comma ab iis in v. Προβαλλομένους. Adducitur etiam ter a Prisciano, et bis quidem in ead. pag. sc. col. 1175. 1176. sed in priore loco, errore membranarum. TAYLOR.

Προβεβλημένη] *Munita, vallata,* nempe adversus omnes fraudes et largitiones. AUGER.

"Απιστος] Sensu activo *diffidens.* IDEM.

Εἶτα εἰ μὲν] Ita lege. WOLF. Debetur etiam Particula εἰ sinceritati boni Cod. Reg. *a.* TAYLOR.

"Εχει] F. εἶχε, ut πέπρακται. Sic in Androt. pag. 616. 9. Ed. Reisk. ἃ ζῆλον πολὺν εἶχε καὶ φιλοτιμίαν τῇ πόλει. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

παρείλοντο, πρῶτον εἰπεῖν ἁπάντων. δεῖ δὲ μηδένα ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰς τὸ τῶν πραγμάτων μέγεθος ἀπο- 350
βλέψαντα, μείζους τὰς κατηγορίας, καὶ τὰς αἰτίας, τῆς τούτου δόξης νομίσαι· ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ὁρᾶν, ὅτι εἰ καὶ [1] ὁντιναοῦν ὑμεῖς εἰς ταύτην τὴν τάξιν κατεστήσατε, καὶ τῶν συμβάντων καιρῶν ἐποιήσατε κύριον, εἶθ᾽ οὗτος, εἴπερ ὥσπερ οὗτος, ἐβουλήθη, μισθώσας ἑαυτὸν τοῖς ἐχθροῖς, ἐξαπατᾶν ὑμᾶς, καὶ φενακίζειν, τῶν ἴσων ἂν αἴτιος ἦν κακῶν, ὅσων περ καὶ οὗτος. οὐ γὰρ εἰ φαύλοις χρῆσθε [2] ὑμεῖς εἰς τὰ κοινὰ πολλάκις ἀνθρώποις, καὶ τὰ πράγματά ἐστι φαῦλα, ὧν ἡ πόλις ἀξιοῦται παρὰ τοῖς ἄλλοις· οὐδὲ πολλοῦ δεῖ. εἶτα [3] καὶ Φωκέας ἀπολώλεκε μὲν, οἶμαι, Φίλιππος, συνηγωνίσαντο δὲ οὗτοι. τοῦτο δὴ δεῖ σκοπεῖν, καὶ ὁρᾶν, εἰ ὅσα τῆς τῶν Φωκέων σωτηρίας ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἧκε, ταῦτα πάντα ἀπώλεσαν οὗτοι, καὶ διέφθειραν ἑκόντες· οὐχ ὡς ὅδε Φωκέας ἀπώλεσεν ἂν καθ᾽ ἑαυτόν. πόθεν; δὸς δέ μοι τὸ προβούλευμα, ὃ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀπαγγελίαν

[1] ὁντινοῦν [2] ὑμεῖς χρῆσθ᾽ [3] καί, [4] εἰ φωκέας

ιά. Εἶθ᾽ οὗτος, εἴπερ ὥσπερ οὗτος] Delendum videtur τὸ εἴπερ, cum supervacaneum sit, præcedente εἰ vers. 4. et insuper conturbet sententiam. Jurin. Recte sane, et in ea mente semper fui. Contra tamen stat Ulpianus, neque quidquam in MSS. præsidii. Aliquam tamen asperitatem tollunt probi MSS. Harl. Aug. et Reg. *a.* qui ita legunt, ἐποιήσατε κύριον, οὗτος δὲ, εἴπερ, ὥσπερ οὗτος κ. τ. λ. Taylor.

Οὐ γὰρ κ. τ. λ.] Lubens consentio Ulpiano, qui palam profitetur, *τοῦτο τὸ χωρίον τῶν ἀσαφῶν εἶναι*, atque illud etiam adjungo, posteaquam ejus scholium pertractavi, esse *τῶν ἀσαφεστάτων*. Nam, consulto eo oraculo, ut verbis utar Terentianis,

Incertior sum multo, quam dudum fui.
Idem.

Οὐ γὰρ εἰ φαύλοις χρῆσθε ὑμεῖς] *Neque enim quod vos sæpe hominum despicabilium opera soletis uti in rebus vestris publice administrandis, idcirco quoque despicabilia sunt ea quæ nobis committenda exteri credendaque duxerunt, multumque abest, ut ita res se habeant.* Idem in eadem, οὐ γὰρ ταῦτα ἀντ᾽ ἐκείνων γέγονεν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ. *Neque enim illorum loco hæc nobis obtigerunt, multumque abest ut ita sit.* Idem in eadem, pro οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, οὐδ᾽ ὀλίγου δεῖ dixit. *Ex edit.* Hervag.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Sub. λόγου. Alii ἀντὶ τοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum abest, ut res ita se habeat.* Wolf. Sic §. λά. *in fin.* et §. ξ. *post med.* quod §. νέ. *post med.* exprimitur per οὐδ᾽ ὀλίγου γε δεῖ, *multum abest*: usitatissime πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Sed mirum est, unde οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, Leontio, uti videtur, Negativa, tantundem valeret, ac Affirmativa, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Non possum solvere hunc nodum, nisi aliter distinguendo, οὐ δέ. πολλοῦ δεῖ. *minime vero: multum abest.* Notandum enim est, in omnibus iis locis, ubi hæc phrasis invenitur, semper præire negativam οὐ, unde repetitio ejusdem vehementius *negat.* Sic §. λά. *in fin.* οὐ γὰρ ταῦτ᾽ ἀντ᾽ ἐκείνων γέγονεν. Οὐ δέ. πολλοῦ δεῖ. Quod eodem recidit, quo istud in Midian. pag. 524. 12. ed. Reisk. ἔχει δ᾽ οὐχ οὕτω ταῦτα. οὐδ᾽ ἐγγύς. Markland. Rescribendum videtur, οὔ. πολλοῦ γε δεῖ. Jurin.

Πόθεν;] *Unde?* est particula vehementer negantis. Auger.

Πρὸς τὴν ἐμὴν ἀπαγγελίαν ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ] Ita lege. Wolf. Recte, et ut Criticum decuit, noster Wolfius ἀπαγγελίαν pro ἐπαγγελίαν revocavit, quod erat ex prelo Aldino et Luteciano. Cum Wolfio, Bodl. Reg. *a.* et Harl. Attamen Ulpianum video aliter sentire. Interea Wolfius non eo acumine reddidit, quo re-

ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν τοῦ γράψαντος αὐτὸ τότε, ἵν' εἰδῆθ' ὅτι ἐγὼ μὲν [1] οὐδὲ τότε σιγήσας, οὐδὲ νῦν ἀφίσταμαι τῶν πεπραγμένων, ἀλλ' εὐθὺς κατηγόρουν, καὶ [2] προεώρων τὰ μέλλοντα· ἡ βουλὴ δὲ ἡ μὴ κωλυθεῖσα ἀκοῦσαι τἀληθῆ παρ' ἐμοῦ, οὔτ' ἐπῄνεσε τούτους, οὔτ' εἰς τὸ πρυτανεῖον ἠξίωσε καλέσαι. καίτοι τοῦτο ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις, οὐδεὶς πώποτέ [3] φησι παθεῖν οὐδένας πρέσβεις. οὐδὲ Τιμαγόραν, οὗ θάνατον κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος. ἀλλ' οὗτοι πεπόνθασι. λέγε δ' αὐτοῖς πρῶτον μὲν τὴν μαρτυρίαν, εἶτα τὸ προβούλευμα.

351 ## ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑ.

Ἐνταῦθ' οὔτ' ἔπαινος, οὔτε κλῆσις εἰς τὸ πρυτανεῖόν ἐστι τῶν πρέσβεων ὑπὸ τῆς βουλῆς. εἰ δέ φησιν οὗτος, δειξάτω καὶ παρασχέσθω, κἀγὼ καταβαίνω. ἀλλ' οὐκ ἔστιν.

ιβ'. Εἰ μὲν τοίνυν ταὐτὰ πάντες ἐπρεσβεύομεν, δικαίως οὐδένα ἐπῄνεσεν ἡ βουλή· δεινὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς τὰ πεπραγμένα πᾶσιν· εἰ δ' οἱ μὲν, τὰ δίκαια ἔπραττον ἡμῶν, οἱ δὲ, τἀναντία, διὰ τοὺς πεπονηρευμένους, ὡς ἔοικε, τοῖς ἐπιεικέσι συμβεβηκὸς ἂν εἴη, ταύτης τῆς ἀτιμίας μετεσχηκέναι. πῶς οὖν ῥᾳδίως ἅπαντες εἴσεσθε, τίς ποτ' ἐσθ' ὁ πονηρός; ἀναμνήσθητε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, τίς ἐσθ' ὁ κατηγορῶν τῶν πεπραγμένων ἐξαρχῆς. δῆλον γὰρ ὅτι τῷ μὲν ἠδικηκότι σιγᾷν ἐξήρκει, καὶ διακρουσαμένῳ τὸν παρόντα χρόνον, μηκέτ' εἰς λόγον περὶ τῶν πεπραγμένων ἑαυτὸν

[1] οὐ, τότε σιγήσας, νῦν [2] προωρώμην [3] φήσει

stituit: *quod me* referente *factum est*. Nequaquam. Hoc enim erat istius hominis, cujus testimonio jam est usurus, *τοῦ γράψαντος* scil. Istius enim erat *referre* ad Senatum, qui Decretum apud se habebat scriptum, paratumque, quod eorum suffragiis confirmari voluit—*et in acta referri*. Quod dicit hic Demosthenes, est hujusmodi: *Profer S. Ctum, quod factum est eo tempore, ubi Ego* legationem renunciavi, *atque etiam hominis istius testimonium*, quo referente, factum est id S. Ctum. TAYLOR.

Ἵν' εἰδῆθ' κ. τ. λ.] Verba sic ordina: *ἵνα εἰδῆτε, ὅτι ἐγὼ νῦν ἀφίσταμαι τῶν πεπραγμένων*, sc. *τοῖς συμπρέσβεσι, σιγήσας οὐδὲ τότε*. WOLF. Delendum ultimum istud οὐδὲ. Unde, et quare adderetur, obvium est. Præcessit nempe οὐδὲ τότε: putabant igitur οὐδὲ νῦν sequi oportere. MARKLAND. Postulare videtur sententia, ut rescribamus, οὐδὲ τότ' ἐσίγησα. JURIN. Vid. Var. Lect.

Κατηγόρουν] Verbum augetur, non Præpositio: quamvis ἀγορεύω, non ἀγορέω, dicatur, unde fit κατηγορέω. WOLF.

Οὐδὲ Τιμαγόραν] Hic legatus, Artaxerxe adorato, multis muneribus donatus est. Vide Suidam. WOLF. De hoc Timagora vide Plutarch. in Pelopida, et in Artaxerxe. PALMER.

Αὐτοῖς] *Ipsis* nempe, ut millies alias, vel Atheniensibus, vel auditoribus, vel judicibus. AUGER.

ιβ'. Ταύτης τῆς ἀτιμίας] F. τῆς αὐτῆς ἀτιμίας. MARKLAND.

καθιστάναι· τῷ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδότι δεινὸν, εἰ [1] σιγῴη, πονηρῶν καὶ δεινῶν ἔργων [2] δόξα κοινωνεῖν τῷ σιωπῆσαι. εἰμὶ τοίνυν ὁ κατηγορῶν ἐξ ἀρχῆς ἐγὼ τούτων. τούτων δ' οὐδεὶς ἐμοῦ.

ιγ'. Ἡ μὲν τοίνυν βουλὴ ταῦτα προβεβουλεύκει, τῆς δ' ἐκκλησίας [3] γιγνομένης, καὶ τοῦ Φιλίππου παρόντος ἤδη [4] ἐν Πύλαις· ἦν γὰρ τοῦτο πρῶτον ἁπάντων τῶν ἀδικημάτων, τὸ τὸν Φίλιππον ἐπιστῆσαι τοῖς πράγμασι [5] τούτοις, καὶ δέον ὑμᾶς ἀκοῦσαι περὶ τῶν πραγμάτων, εἶτα βουλεύσασθαι, μετὰ ταῦτα δὲ πράττειν ὅ, τι δόξαι, ἅμα [6] ἀκούειν, κἀκεῖνον παρεῖναι, καὶ μηδ' ὅ, τι χρὴν ποιεῖν, ῥᾴδιον εἰπεῖν εἶναι· πρὸς δὲ τούτοις, τοῦτο μὲν οὐδεὶς ἀνέγνω
τῷ δήμῳ τὸ προβούλευμα, οὐδ' ἤκουσεν ὁ δῆμος, ἀναστὰς 352
δὲ οὗτος ἐδημηγόρει ταῦτα, ἃ διεξῆλθον ἄρτι πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ, τὰ πολλὰ, καὶ μεγάλα ἀγαθὰ, ἃ πεπεικὼς ἔφη τὸν Φίλιππον ἥκειν, καὶ διὰ ταῦτα χρήματα [7] αὐτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι. ὥσθ' ὑμᾶς, ἐκπεπληγμένους τῇ παρουσίᾳ [8] τὸ πρῶτον τῇ τοῦ Φιλίππου, καὶ τούτοις ὀργιζομένους ἐπὶ τῷ μὴ προηγγελκέναι, πρᾳοτέρους γενέσθαι τινὸς, πάνθ' ὅσα ἐβούλεσθε ὑμῖν ἔσεσθαι προσδοκήσαντας,

[1] * σιγῷη [2] * δόξει [3] γινομένης [4] ἐν Πύλαις ἤδη· (ἦν [5] * τούτους,) δέον [6] ἀκούειν συνέβη, κἀκεῖνον [7] αὐτῷ [8] τοπρῶτον

Τῷ δὲ μηδὲν κ. τ. λ.] Sequitur δόξει κοινωνεῖν. Est Ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ, ὁ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδὼς—δόξει. Ac potius, lapsus memoriæ, ex eo, quod antecessit, τῷ μὲν ἠδικηκότι σιγᾷν ἐξήρκει. Nisi forte sit locus hic mendosus. WOLF. Sana non sunt: sed opinor, Demosthenem scripsisse: τῷ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδότι δεινὸν, δεινὸν, εἰ σιγῴη, πονηρῶν καὶ δεινῶν ἔργων δόξαι κοινωνεῖν τῷ σιωπῆσαι. Non repugnabo tamen, si velis ejicere prius illud δεινόν. Utcunque sensus erit: *Sonti satis erat tacere, at insonti grave erat tacere, cum ex ipso silentio futurum erat, ut videretur particeps culpæ*. JURIN.

Δεινὸν] Δεινὸν εἰσήει, εἰ σιγῴη—δόξειν (vel δόξαι) κοινωνεῖν. Lambin. Jam autem pro δεινὸν εἰ σιγῴη, Cod. Aug. εἰσήει, εἰ σιγῴη. Forte τῷ δὲ μηδὲν αὑτῷ συνειδότι δεινὸν εἴη, εἰ σιγῴη, πονηρῶν—ἔργων δόξαι κοινωνεῖν, τῷ σιωπῆσαι. Vel fortasse, in hac inconstantia scribendi, voces εἰ σιγῴη irrepsisse poterant ex marginali glossa τοῦ, τῷ σιωπῆσαι. Utcunque verba ordinentur; sensus periodi est satis manifestus. TAYLOR.

Τῷ σιωπῆσαι] F. κοινωνεῖν τὸ σιωπῆσαι. MARKLAND.

ιγ'. Ἦν γὰρ τοῦτο πρῶτον] F. τὸ πρῶτον, ut §. οἰ. καὶ τοῦτ' ἔστι τῶν ἐγκλημάτων τὸ πρῶτον. IDEM.

Τὸ τὸν Φίλιππον ἐπιστῆσαι τοῖς πράγμασι τούτοις] Id est, *hoc egisse, ut Philippus imparatos opprimeret*. ut enim παριστάναι significat *sistere ad judicium*, ita ἐφιστάναι est sistere aliquem, et, ut præsto sit, vel præsens, facere, et ut inter negotium tractandum adveniat, etiam ut interdum importunus adsit, et tractantes, agentesque opprimat. *Ex edit*. HERVAG.

Ἅμα ἀκούειν] Ἅμα ὑμᾶς ἀκούειν. MARKLAND.

Πρὸς δὲ τούτοις] Malim πρὸς δὲ τούτοις. Alioqui erit ἀνανταπόδοτον. WOLF.

Αὐτῷ] Αὐτῷ. Vid. §. κέ. in *fin*. MARKLAND. Vid Var. Lect.

Τινὸς] Alii τέως, πάνθ' ὅσα βούλεσθε. WOLF. Utinam dixisset, quinam illi *alii* essent. REISK. μέχρι τινός? MARKLAND. τινὸς supervacuum est, vel πρᾳοτέρους τινὸς significat *paulo leniores*. AUGER.

καὶ μηδὲ φωνὴν ἐθέλειν [1] ἀκούειν ἐμοῦ, μηδ' ἄλλου μηδενός. καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεγινώσκετο ἡ ἐπιστολὴ ἡ παρὰ τοῦ Φιλίππου, ἣν οὗτος ἔγραψεν, ἀπολειφθεὶς ἡμῶν, ἄντικρυς οὑτωσὶ, καὶ διαῤῥήδην ἀπολογία γεγραμμένη τῶν τούτοις ἡμαρτημένων. καὶ γὰρ ὡς αὐτὸς κατεκώλυσεν αὐτοὺς, βουλομένους ἐπὶ τὰς πόλεις ἰέναι, καὶ τοὺς ὅρκους ἀπολαμβάνειν, ἔνεστι, καὶ ὡς, ἵνα συνδιαλλάττωσιν αὐτῷ τοὺς Ἀλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, κατέσχεν αὐτοὺς, καὶ πάντα ἀναδεχόμενος, καὶ εἰς ἑαυτὸν ποιούμενος τὰ τούτων ἁμαρτήματά ἐστιν· ὑπὲρ δὲ Φωκέων, ἢ Θεσπιέων, ἢ ὧν οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' οὐδὲ μικρόν. καὶ τοῦτο οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου τοῦτον ἐπράχθη τὸν τρόπον, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν ὧν παρὰ τούτων ὑμᾶς ἔδει δίκην λαμβάνειν, οὐ πεποιηκότων, οὐδὲ διῳκηκότων οὐδὲν, ὧν ὑμεῖς προσετάξατε ἐν τῷ ψηφίσματι, ἐκεῖνος [2] ἐνδέχεται τὴν αἰτίαν, καί φησιν αὐτὸς αἴτιος γεγενῆσθαι, ὃν οὐκ ἐμέλλεθ' ὑμεῖς, οἶμαι, δυνήσεσθαι κολάσαι· ἃ δ' ἐκεῖνος ἐξαπατῆσαι, καὶ προλαβεῖν τῆς πόλεως ἐβούλετο, οὗτος ἀπήγγειλεν, ἵνα μηδ' ἐγκαλέσαι,
353 μηδὲ μέμψασθαι μηδὲν ὕστερον ὑμεῖς ἔχητε Φιλίππῳ, μήτ' ἐν ἐπιστολῇ, μήτ' ἄλλοθι μηδαμοῦ [3] τοῖς παρ' ἐκείνου τούτων [4] ὄντων. λέγε δ' αὐτοῖς αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἔγραψε

1 ἀκούειν ἐθέλειν 2 ἐνδέχεται 3 τῶν 4 ἐνόντων

Ἀλεῖς] Ita Cod. Aug. Alii Ἄλεις, accentu ad penult. retracto: Ἀλέας legit Harpocratio, cum hunc locum laudat. Vide, quæ dixit Maussacus de ea re, atque de hoc populo. Taylor.

Ὑπὲρ] Περὶ Lind. et Ven. Quod rectius. Uti infra §. ιγ'. *in fin.* Ubi similiter περὶ Codd. plurimorum auctoritatem habet, et locum habet in Textu, quem et hic quoque occupare debuit. Idem.

Φωκέων ἢ Θεσπιέων] Post recitatam epistolam Philippi, §. ιγ'. *in fin.* ubi eadem repetuntur, (et repeti solent, quæ præmittebantur: nam in uno loco prædicit, quæ erant ab epistola exspectanda, in altero admonet, ea evenisse, quæ prædixerat) in eo, inquam, loco, nihil reperimus de Thespiensibus, verum verba Oratoris sunt, περὶ Θηβαίων, ἢ Φωκέων, ἢ τῶν ἄλλων, ὧν οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲ γρύ. Plane ut in hoc loco, verbis iisdem. Et recte sane. Nam in tota hac Tragœdia Thespienses secundarum tantum partium erant: primas utique agebant Phocenses et Thebani. Quibus, sat scio, benevolus lector postliminium dabit. Similiter peccatum est infra, §. λϛ'. in init. Ubi vide Lambinum. Idem.

Ἀλλ' οὐδὲ μικρὸν] Τὸ ἀλλ' παρέλκει ἐμφατικῶς. Wolf.

Ἐκεῖνος ἐνδέχεται τὴν αἰτίαν, καί φησιν αὐτὸς αἴτιος γεγενῆσθαι] De infinitivi natura, quod non modo accusativum, sed etiam ante se nominativum poscat apud Græcos, vel in contextu orationis existentem, vel subauditum, vide Comment. Bud. et in Orat. κατὰ Μειδίου. *Ex edit.* Hervag.

Τοῖς] F. Ἐν τοῖς, ut ἐν ἐπιστολῇ. Markland.

Τοῖς παρ' ἐκείνου] Subaudi γράμμασι. τούτων dicitur de his quæ Æschines nuntiaverat. Auger.

Τούτων ὄντων] Forte, ἐνόντων τοῖς παρ' ἐκείνου, sc. λόγοις, ἢ ἔργοις. Alioqui duriuscula fuerit Ellipsis. Wolf. Idem alibi conjecerat, ὡς παρ' ἐκείνου τούτων ὄντων. Taylor. Vid. Var. Lect.

μὲν οὗτος, ἔπεμψε δ᾽ ἐκεῖνος· καὶ σκοπεῖθ᾽ ὅτι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ὃν διεξελήλυθα ἐγώ. λέγε.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς ἐπιστολῆς, ὡς καλὴ καὶ φιλάνθρωπος. περὶ δὲ Θηβαίων, ἢ [1] Φωκέων, ἢ τῶν ἄλλων, ὧν οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲ γρύ.

ιδ΄. Ταύτης τοίνυν οὐδοτιοῦν ἐστὶν ὑγιές· καὶ τοῦτο αὐτίκα δὴ μάλα ὑμεῖς ὄψεσθε. οἱ μὲν γὰρ Ἀλεῖς, οὓς ἵνα συνδιαλλάττωσιν, ἐκεῖνος κατασχεῖν φησὶ τούτους, τοιαύτης τετυχήκασι τῆς διαλλαγῆς, ὥστ᾽ ἐξελήλανται, καὶ ἀνάστατος ἡ πόλις αὐτῶν γέγονε· τοὺς δὲ αἰχμαλώτους, ὁ σκόπων τί ἂν ποιῶν ὑμῖν χαρίσαιτο, οὐδ᾽ ἐνθυμηθῆναί φησι λύσασθαι. μεμαρτύρηται δὲ δήπουθεν ὑμῖν ἐν τῷ δήμῳ πολλάκις, ὡς ἐγὼ τάλαντον ἔχων ἐπ᾽ αὐτοὺς ᾠχόμην, καὶ [2] νῦν μαρτυρηθήσεται. διὸ καὶ τὴν ἐμὴν φιλοτιμίαν οὗτος ἀφαιρούμενος, τοῦτ᾽ ἔπεισεν ἐκεῖνον ἐγγράψαι. ὃ τοίνυν μέγιστον ἁπάντων. ὁ γὰρ εἰς τὴν προτέραν γράψας ἐπιστολὴν, ἣν ἠνέγκαμεν ἡμεῖς, ὅτι ἔγραφον [3] μὲν ἂν καὶ διαῤῥήδην ἡλίκα ὑμᾶς εὖ ποιήσω, εἰ εὖ ᾔδειν καὶ τὴν συμμαχίαν μοι γενησομένην, γεγονυίας [4] δὲ τῆς συμμαχίας, οὔ φησιν εἰδέναι τί ἂν ποιῶν χαρίσαιτο, οὐδ᾽ [5] ὃ αὐτὸς

[1] φωκέων, ἢ Θηβαίων [2] νῦν δὲ [3] δ᾽ [4] Deest δέ. [5] ἃ

Καὶ σκοπεῖθ᾽ ὅτι] Num ita se illa habent, ut ego exposui. Malim, καὶ σκοπεῖτε, εἰ τοῦτον. Wolf.

Οὐδὲ γρὺ] Sic et Aristophanes [Plut. v. 17.] ἀντὶ τοῦ, μηδὲ τοὐλάχιστον προσέγραψε. Idem.

ιδ΄. Τούτους] Τοὺς πρεσβευτάς. Idem.

Ἀνάστατος] Ἀνάσπαστος Ven. Ask. marg. Benen. Ital. Obsop. et MSS. Manut. et Felician. sed præter rem. "Ἀνάσπαστος," inquit Vir longe celeberrimus ad Chariton. Aphrodis. III. 7. "ferri posset, si non de Civibus jam præcessisset ἐξελήλαντο. Quare ἀνάστατος, ut in §. ϛά. post med. legitur ἀνάστατος χώρα, prætulerim: ut apud Sophocl. Trachin. 244." A contraria tamen parte omnino stat Valesius, pag. Animadv. ad Maussacum, 212. Ubi contendit, Halum eversam non fuisse, sed traditam Pharsaliis, ejusque Incolas abductos et in servitutem redactos. Tales vocari solere ἀνασπάστους multis et luculentis confirmat testimoniis Vir ille eruditissimus. Optaverim adductum esse vel unicum saltem locum, ubi πόλις, Urbs ipsa, aut χώρα, ἀνάσπαστος dicitur. Taylor.

Ἀφαιρούμενος] Malim, etiam tacitis Exemplaribus, ὑφαιρούμενος: quoniam fraude magis, quam vi, hæc geri video. Idem.

Ὁ γὰρ εἰς] Plane delendum videtur γάρ. Jurin. Ut in Bodl. deprehendi. Taylor.

Γράψας] F. ἐγγράψας, ut §. ιζ΄. in fin. Markland.

Δὲ] Abundat δὲ, ut in Midian. pag. 547. 6. Ed. Reisk. Nisi hic legendum ἤδη, ut §. κζ΄. *ante med.* Quod verius puto. Markland. Vel δὴ cum emphasi bene nota: γεγονυίας δὴ τῆς συμμαχίας—*is, conflata* demum *ea, quam dixi, societate*—Atque ita video in Bodl. et Ital. Desideratur quidem δὲ in Harl. Lind. et Regg. α. ϐ. δ. ε. η. Taylor.

Οὐδ᾽ ὃ αὐτὸς ὑπέσχετο] S. εἰδέναι. Se ne-

ὑπέσχετο· τοῦτο γὰρ ᾔδει δηλονότι, εἴ περ μὴ ἐφενάκιζεν
354 ὑμᾶς. ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦθ᾽ [1] οὗτος ἔγραψε, λέγε μοι λαβὼν ἐκ τῆς προτέρας ἐπιστολῆς αὐτὸ τοῦτο ἐνθένδε. λέγε.

ΕΞ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

Οὐκοῦν, πρὶν μὲν εἰρήνης τυχεῖν, εἰ καὶ συμμαχία προσγένοιτ᾽ αὐτῷ, γράψειν ὡμολόγει ἡλίκα τὴν πόλιν εὖ ποιήσει· ἐπειδὴ δὲ ἀμφότερα αὐτῷ γέγονεν, [2] οὐκ εἰδέναι φησὶ, τί ἂν ποιῶν χαρίσαιτο. ἐὰν δ᾽ ὑμεῖς λέγητε, ποιήσειν ἃ μήτε αἰσχύνην, μήτε ἀδοξίαν αὐτῷ φέρει, εἰς ταύτας τὰς προφάσεις [3] καταφεύγων, κἂν ἄρα εἴπητέ τι, καὶ προαχθῆτε ὑμεῖς ἐπαγγείλασθαι, ἀναχώρησιν ἑαυτῷ [4] καταλείπει.

[1] οὕτως τότε ἔγραψε [2] οὐ φησὶν εἰδέναι [3] καταφεύγων, ἵνα, κἂν [4] καταλείπῃ

scire, quidnam promiserit. Hoc est, negat, se quicquam esse pollicitum Atheniensibus. Hoc malo, quam, *negat, se scire id, quod vobis promisit.* Videtur enim ad Philippum ὑποθετικῶς, non ad Demosthenem ἀποφαντικῶς referendum. WOLF. Wolfius, *neque quicquam promisisse.* Minime ad mentem Demosthenis, qui hunc in modum intelligendus est: *ait, se nescire, qua in re vobis gratum facere possit, ne illud quidem excipiens, quod ipse promiserat.* JURIN.

Τί ἂν ποιῶν κ. τ. λ.] Distinguendum—τί ἂν ποιῶν χαρίσαιτο. Οὐδ᾽ ὃ αὐτὸς ὑπέσχετο; τοῦτο γὰρ ᾔδει δηλονότι etc. *neque scire se, qua re vobis gratificetur. Quid?* (inquit Orator indignabundus) nescivit, *quod ipse promiserat? Fieri certe non potest, ut hoc nesciret, nisi vobis illuderet.* Par istud, et ejusdem caloris in Leptin. p. 506. 8. Ed. Reisk. μηδ᾽ ἂν τοιοῦτοί τινες γένωνται, Λεπτίνη; MARKLAND.

Οὗτος ἔγραψε] Πότερος, Φίλιππος, ἢ Αἰσχίνης; WOLF. Codd. complures, quasi fere caverent a Wolfii dubitatione, non οὗτος, sed οὕτως, vel οὕτω. TAYLOR. Vid. Var. Lect.

Ἐνθένδε] Potius ita mecum: λέγε μοι—αὐτὸ τοῦτο. Ἐνθένδε λέγε. *Begin at this place.* Non enim totæ literæ Philippi jam perlectæ erant, sed earum particula. Sequitur enim, ΕΞ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ. Simile occurrit in ea Æschinis, quæ c. Ctesiphontem est, pag. 494. 1. Ed. Reisk. cum particulam ex psephismate excerpi et a Scriba legi voluit, ὅτι δ᾽ ἀληθῆ λέγω, ἀφελὼν τὸν νόμον—ἐκ τοῦ ψηφίσματος, ἀνάγνωθι, καὶ τοῦ κλέμματος ἅψαι—*Istud membrum decreti attinge, ubi continetur Fraus et Impostura hominis, cæteris omissis.* E contrario, ubi Scriba non excerperet, sed totum continuo recitaret, ibi dicitur, φέρε—τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, καὶ λέγε ἐφεξῆς. De Corona, §. κγ΄. in init. Et dixerat paulo superius, περὶ πάντων ἐρῶ καθέκαστον ἐφεξῆς, καὶ οὐδὲν ἑκὼν παραλείψω. Non tantum *juxta ordinem et seriem,* quantum *continuo: perpetuo tenore: ab initio usque ad finem.* TAYLOR.

Ἐὰν δ᾽ ὑμεῖς λέγητε κ. τ. λ.] Totam fere hanc periodum male vertit Interpres. Sensus est: *quod si vos eum certiorem feceritis,* sc. quibus in rebus civitati gratum facere possit, *se ea facturum, quæ sibi nec pudori, nec dedecori, futura sint, ad has excusationes confugiens, ut etiam si vos animum inducatis ad aliquid proferendum et postulandum, hunc receptum sibi relinquat.* JURIN.

Ποιήσειν] Adde vel potius subaudi φήσει. AUGER.

Αὐτῷ] Scr. αὑτῷ, *sibi.* MARKLAND.

Εἰς ταύτας τὰς προφάσεις] S. περὶ τῆς συμμαχίας. Nam τὰ μήτε αἰσχύνην μήτε ἀδοξίαν αὐτῷ φέροντα, nondum etiam sunt συμμαχία. WOLF.

Κἂν ἄρα εἴπη τέ τι] Sub. ὁ Φίλιππος. Sin τὸ εἴπητε una vox numeri pluralis fuerit, pro, *et ipse dixerit,* repone, *et si sane et dixeritis aliquid, et ad pollicendum adducti fueritis.* Sed prior sententia magis mihi probatur. WOLF. F. εἴπῃ τι, καὶ προαχθῇ ὑμῖν ἐπαγγείλασθαι, etc. Etiam si

ιϛ. Ταῦτα τοίνυν, καὶ πολλὰ ἕτερα ἐνῆν παραχρῆμα τότ᾽ εὐθὺς ἐξελέγχειν, καὶ διδάσκειν ὑμᾶς, καὶ μὴ προΐεσθαι τὰ πράγματα ἐᾶν, εἰ μὴ Θεσπιαὶ, καὶ Πλαταιαὶ, καὶ τὸ Θηβαίους αὐτίκα δὴ μάλα δώσειν δίκην ἀφείλετο τὴν ἀλήθειαν. καί τοι ταῦτα, εἰ μὲν ἀκοῦσαι μόνον ἔδει, καὶ φενακισθῆναι τὴν πόλιν, ὀρθῶς ἐλέγετο· εἰ δὲ πραχθῆναι τῷ ὄντι, σιωπᾶσθαι συνέφερεν. εἰ μὲν γὰρ ἐνταῦθ᾽ ἦν ἤδη τὰ πράγματα, ὥστε μηδ᾽ αἰσθομένοις τοῖς Θηβαίοις πλέον εἶναι μηδὲν, τί οὐ γέγονεν; εἰ δὲ παρὰ τὸ προαισθέσθαι κεκώλυται, τίς ὁ ἐκλαλήσας; οὐχ οὗτος; ἀλλ᾽ οὔτε [1] ἔμελλεν, οὔτ᾽ ἠβουλήθη ταῦτ᾽, οὔτ᾽ ἤλπισεν οὗτος· ὥς τε τοῦ γε ἐκλελαληκέναι μηδ᾽ αἰτίαν ἐχέτω. ἀλλὰ φενακισθῆναι τοῖς λόγοις τούτοις ὑμᾶς ἔδει, καὶ ἐμοῦ τἀληθῆ μὴ ἐθελῆσαι ἀκοῦσαι, καὶ αὐτοὺς οἴκοι καταμεῖναι, καὶ ψήφισμα νικῆσαι τοιοῦτον, δι᾽ οὗ Φωκεῖς ἀπολοῦνται· διὰ ταῦτ᾽ ἐσπαθᾶτο ταῦτα, καὶ διὰ ταῦτ᾽ ἐδη- 355
μηγορεῖτο.

[1] ἤμελλον

aliquid certi dicat, et eo procedat, ut polliceatur vobis, etc. Vulgata est ab Interpolatione. Cum enim facili aberratione scriptum fuisset εἴπητέ τι, pro εἴπῃ τι, jam necesse erat, ut προαχθῇ mutaretur in προαχθῆτε, et ὑμῖν in ὑμεῖς. Markland. Juxta mentem et interpretationem Scholiastæ, quem aliquoties juvabit in consilium adhibere, minima arte, aut fidiculis opus erit ad sanum sensum ex his verbis eliciendum. Ἐπαγγείλασθαι enim, ut pluribus ostendi ad Arg. post. h. Or. *in fin.* aliquando est, *rogare*, aut *postulare*. Atque ita hic exponit Ulpianus: Ἐπαγγείλασθαι] ἀντὶ τοῦ, αἰτῆσαι. Vide ergo: *Philippus ait* (pene cum servulo Terentiano): *Aliquid invenite modo, Athenienses, quod ametis: utilitatem in ea re faciam ut cognoscatis meam. Quod si vos ea oratione deliniti adducamini, ut aliquid ab eo re vera peteretis, protinus sibi perfugium quærit: vobis autem nihil nisi illud relictum — Quo promissa cadunt!* Et profecto cum exemplaribus, quæ sunt præstantiora, totam hanc periodum reformo:—εἰς ταύτας τὰς προφάσεις καταφεύγει, ἵνα, κἂν ἄρα εἴπητέ τι, καὶ προαχθῆτε ὑμεῖς ἐπαγγείλασθαι, ἀναχώρησιν ἑαυτῷ καταλείπῃ. Taylor.

ιϛ. Παραχρῆμα—εὐθὺς] Hæc nonnullis Glossam forte sapere posse videantur: Mihi quidem emphasin non mediocrem continere. Neque tamen interea significationem habent plane identicam, ut bene exposuit Wolfius in sua interpretatione. Idem.

Εἰ μὴ Θεσπιαὶ—καὶ τὸ Θηβαίους—ἀφείλετο] Ἀντὶ τοῦ, ἀφείλοντο. Retulit καθ᾽ ὑπόζευξιν verbum ad postremam clausulam. Wolf.

Πλέον εἶναι μηδὲν] *Ut nec—quidquam proficerent.* Idem. Inficetissime, quod unquam vidi. Dixi ad Aristocrateam, 642. 25. Ed. Reisk. Taylor.

Παρὰ τὸ προαισθέσθαι] Legendum opinor παρὰ τοῦ, vel διὰ τό. Jurin. Minime. Τὸ παρὰ in hoc loco, ut frequenter, vim habet τοῦ διά. Taylor.

Οὔτε ἔμελλεν] Sc. ὁ Φίλιππος ταῦτα ποιήσειν: Wolf.

Οὔτε ἔμελλεν κ. τ. λ.] Sensus et Lingua, opinor, volunt: ἀλλ᾽ οὔτε ἔμελλεν αὐτὸς, (vel ἐκεῖνος) οὔτ᾽ ἠβουλήθη ταῦτ᾽, οὔτ᾽ ἤλπισεν οὗτος. *Sed neque facturus erat ille* (sc. Philippus), *neque hæc voluit, nec speravit hic*, sc. Æschines: ἔμελλε, nempe ποιήσειν. Markland.

Οὔτ᾽ ἤλπισεν οὗτος] Sc. ὁ Αἰσχίνης. Wolf.

Ἐσπαθᾶτο] Ulpiani glossæ, quæ hic est melioris notæ, conjunge Etym. M. 384. 44. Harpocr. et Suid. in v. Ἐσπαθᾶτο. Confer etiam Cl. Albert. ad 1. Timoth. V. 6. et Illustriss. Ezech. Span-

ιϛʹ. Ἀκούων τοίνυν ἐγὼ τηλικαῦτα καὶ [1] τοιαῦτα ἐπαγγελλομένου τούτου τότε, καὶ ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι ψεύδεται,— καὶ ὅθεν, φράσω πρὸς ὑμᾶς· πρῶτον μὲν, ἐκ τοῦ, ὅτε τοὺς ὅρκους ἤμελλε Φίλιππος ὀμνύναι τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης, ἐκσπόνδους ἀποφανθῆναι τοὺς Φωκέας ὑπὸ τούτων, ὃ σιωπᾶν, καὶ ἐᾶν εἰκὸς ἦν, εἴπερ [2] ἔμελλον σώσεσθαι· ἔπειτα, ἐκ τοῦ, μήτε τοὺς παρὰ Φιλίππου πρέσβεις ταῦτα λέγειν, μήτε τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, ἀλλὰ τοῦτον —, ἐκ τούτων οὖν τεκμαιρόμενος, ἀναστὰς καὶ παρελθὼν, ἐπειρώμην μὲν ἀντιλέγειν. ὡς δ' ἀκούειν οὐκ ἠθέλετε, ἡσυχίαν ἔσχον, τοσοῦτον μόνον διαμαρτυράμενος,— καὶ πρὸς Διὸς καὶ θεῶν ἀναμιμνήσκεσθε —, ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα, οὔτε κοινωνῶ, προσέθηκα δὲ, ὡς οὐδὲ προσδοκῶ. τραχέως δ' ὑμῶν ἐπὶ τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων, καὶ ὅπως γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔφην, ἄν τι τούτων γίγνηται, τούτους μὲν ἐπαινέσετε, καὶ τιμήσετε, καὶ στεφανώσετε, ἐμὲ δὲ, μή· καὶ μέν τοι κἄν τι τῶν ἐναντίων, ὅπως τούτοις ὀργιεῖσθε, ἐγὼ δὲ, ἀφίσταμαι. μὴ νῦν, [3] ὑπολαβὼν ἔφη Αἰσχίνης οὑτοσὶ, μὴ νῦν ἀφίστασο· ἀλλ' ὅπως τότε μὴ προσποιήσῃ. νὴ Δία,

[1] τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα [2] ἤμελλον σώζεσθαι [3] ὑπολ. Αἰσχ. οὑτ., μὴ νῦν ἀφίστασο, ἔφη.

heim. ad Aristoph. Nub. v. 55. Cod. Aug. servavit hocce scholiolum: sc. ἐσπάθᾶτο] ὑφαίνετο, κατισκευάζετο, κατεδαψιλεύετο. l. κατεδαψιλεύετο. Taylor.

ιϛʹ. Εἰδὼς, ὅτι ψεύδεται κ. τ. λ.] Est prolixa Ἐπεμβολὴ, qualem et supra notavi. Ἀπόδοσις prioris membri, sive προτάσεως, quæ est, εἰδὼς, ὅτι ψεύδεται, sequitur his verbis, ἐκ τούτων οὖν τεκμαιρόμενος [v. 9.] mutato participio, et addito οὖν. Huc illud Ciceronis II. de Orat. pertinere puto: *Quum Demosthenis spiritus esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut una continuatione verborum, id quod ejus scripta declarant, binæ ei contentiones vocis et remissiones continerentur.* Sed quis scit, an ita locutus sit, ut scripsit? Wolf.

Ταῦτα οὔτε οἶδα, οὔτε κοινωνῶ] S. τούτων. Verba diversæ Constructionis conjuncta eodem casu. Nam τὸ κοινωνῶ Dativo et Genitivo fere jungitur, ut in Aristogit. μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν. Illud autem, κοινωνίαν κοινωνεῖν, communis Atticismus est, non propria verbi constructio. Mox τραχέως δὲ, et καὶ ὅπως γε, ὦ ἄνδρες. Idem.

Τραχέως] Pro ταχέως, τραχέως MS. Quam ego veram lectionem esse puto. Est enim referendum ad sequens participium σχόντων, *aspere, acerbe ferentibus vobis*, etc. Proclivis autem lapsus librarii fuit ex τραχέως in ταχέως, unica omissa litera ρ. Obsop. Vid. Var. Lect.

Τραχέως δ' ὑμῶν ἐπὶ τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων] *Cum autem vos ægre, asperequе hoc tulissetis, quod dixissem me ne ea quidem sperare: Et facite, inquam, o viri Athenienses, ut si quid horum fiat quod vobis promittitur, ut istos collaudetis, et honoribus afficiatis, et coronis donetis, in me autem nihil horum conferatis. At vero si quid in contrarium cesserit, videte etiam, ut istis succenseatis, non mihi, qui rem totam ad me nihil pertinere contestatus sum.* Idem, ὅπως τοίνυν τὰ περὶ τοῦ πολέμου μηδὲν ἐρεῖς, *Nihil igitur de rebus bellicis dixeris*, quæ minime ad rem quæ agitur attinent. Convenit autem et indicativo et subjunctivo ὅπως. *Ex edit.* Hervag.

Ἐγὼ δὲ ἀφίσταμαι] Ac si diceret, ad me vero harum rerum vel præmii, vel offensionis nihil pertinere volo, idque contestor. Dicunt enim ἀφίσταμαι τῶν πραγμάτων, ἀντὶ τοῦ, μακρὰν εἰμι. Hoc est, *non sum particeps, non communico consilia cum aliis, nolo implicari.* Idem.

ἀδικήσω γ᾽ ἔφην. ἐπαναστὰς δ᾽ ὁ Φιλοκράτης μάλα ὑβριστικῶς, οὐδέν ἐστιν, ἔφη, θαυμαστὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [1] μὴ ταὐτὰ ἐμοὶ καὶ Δημοσθένει δοκεῖν· οὗτος μὲν γὰρ ὕδωρ, ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω. καὶ ὑμεῖς ἐγελᾶτε.

ιζ΄. Σκέψασθε δὴ τὸ ψήφισμα, ὃ δίδωσι [2] γράψαι μετὰ ταῦτα ὁ Φιλοκράτης. ἀκοῦσαι μὲν γὰρ οὑτωσὶ, παγκάλως ἔχει· ἐπειδὰν δὲ τοὺς καιροὺς συλλογίσηταί τις, ἐφ᾽ ὧν ἐγράφη, καὶ τὰς ὑποσχέσεις, ἃς οὗτος ὑπισχνεῖτο πότε, 356 οὐδὲν ἄλλο φανήσονται, πλὴν παραδόντες Φιλίππῳ καὶ Θηβαίοις Φωκέας, μόνον οὐκ ὀπίσω τὼ χεῖρε δήσαντες. λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ ψήφισμα, ὅσων ἐπαίνων καὶ ὅσης εὐφημίας μεστόν ἐστι· καὶ τὴν εἰρήνην εἶναι τὴν αὐτὴν ἥν περ Φιλίππῳ, καὶ τοῖς [3] ἐκγόνοις, καὶ τὴν συμμαχίαν· καὶ ἐπαινέσαι δὲ Φίλιππον, ὅτι ἐπαγγέλλεται τὰ δίκαια ποιήσειν. ἀλλ᾽ οὐδὲν ἐκεῖνός γε ἐπηγγέλλετο, ἀλλὰ τοσούτου [4] γε ἔδει ἐπαγγέλλεσθαι, ὥστ᾽ οὐδ᾽ εἰδέναι φησὶ, τί ἂν ποιῶν ὑμῖν χαρίσαιτο· ἀλλ᾽ οὗτος ἦν ὁ λέγων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπισχνούμενος. πρὸς δὲ τοὺς παρὰ τούτου λόγους ὡρμηκότας ὑμᾶς [5] λαβὼν ὁ Φιλοκράτης, ἐγγράφει τοῦτο εἰς τὸ ψήφισμα· ἐὰν δὲ μὴ ποιῶσι Φωκεῖς ἃ δεῖ, καὶ παραδιδῶσι τοῖς Ἀμφικτυόσι τὸ ἱερὸν, ὅτι βοηθήσει ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ἐπὶ τοὺς διακωλύοντας [6] αὐτὰ γίγνεσθαι.

[1] εἰ μὴ——δοκεῖ [2] γράψας [3] ἐγγόνοις [4] [γε] [5] λαβὼν ὑμᾶς [6] ταῦτα

ιζ΄. Ἀκοῦσαι μὲν γὰρ etc.] In tribus Editionibus Conversionis meæ sic legitur: *Hic enim orationis ordo perquam opportunus est.* Quæ verba nescio quomodo irrepserint in eorum locum, quæ sunt in Græco: *nam obiter quidem auditu sane preclarum est; sed si quis etc.* Nisi forte in Veneta Editione Feliciani, quam nunc ad manum non habeo, scriptum fuit: αὕτη γὰρ ἡ τάξις τοῦ λόγου πάνυ καλῶς ἔχει. Sic enim lego pro παγκάλως. Sed Hervagiana vetus magis probatur. Wolf. πάνυ καλῶς plerique e nostris. Tayl.

Συλλογίσηται] Ita recte reposuit Wolfius, et conjecit Lambinus, pro συλλογήσηται Parisiensium. Ulpianus enim modo: ἐκ τῶν χρόνων βούλεται συλλογίσασθαι τὴν ἀπόδειξιν. Idem.

Καὶ τοῖς ἐγγόνοις] M. ἐκγόνοις. Etsi non adeo multum interest. Wolf. ἐγγόνοις Benenatus, et Editi: Codd. tamen α. δ. ε. Ask. Lind. Obsop. Harl. et MSS. Felician. uti maluit Wolfius. Ita exaratur infra §. ιθ΄. a *med.* et *in fin.* §. λ΄. *post med.* §. ϛ΄. *in fin.* Ita etiam in Orat. c. Neær. c. Macartat. Philipp. II. De Corona, et Epist. Philipp. Vide Cl. D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. pag. 209. Taylor.

Αὐτὰ] Forte, αὐτὸ, S. τὸ πρᾶγμα, ἢ αὐτὴν, τὴν παράδοσιν τοῦ ἱεροῦ τοῖς Ἀμφικτύοσι. Wolf.

ιη'. Οὐκοῦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μενόντων μὲν ὑμῶν οἴκοι καὶ οὐκ ἐξεληλυθότων, ἀπεληλυθότων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ προησθημένων τὴν ἀπάτην, οὐδενὸς δ' ἄλλου παρόντος τῶν Ἀμφικτυόνων πλὴν Θετταλῶν καὶ Θηβαίων, εὐφημότατα ἀνθρώπων, τούτοις παραδοῦναι [1] γέγραφε τὸ ἱερὸν, γράψας τοῖς Ἀμφικτύοσι παραδοῦναι. ποίοις; οὐ γὰρ ἦσαν αὐτόθι, πλὴν Θηβαῖοι, καὶ Θετταλοί. ἀλλ' οὐδὲ [2] συγκαλέσαι τοὺς Ἀμφικτυόνας, οὐδ' ἐπισχεῖν ἕως ἂν συλλεγῶσιν, οὐδὲ βοηθεῖν Πρόξενον εἰς Φωκέας, οὐδ' ἐξιέναι
357 Ἀθηναίους, οὐδὲ τοιοῦτον οὐδέν. καί τοι καὶ ἐπιστολὰς ἔπεμψεν ὁ Φίλιππος δύο, καλούσας ὑμᾶς, οὐχ ἵν' ἐξέλθητε. πώμαλα. οὐ γὰρ [3] ἄν ποτε τοὺς χρόνους ἀνελὼν, ἐν οἷς ἠδυνήθητ' ἂν ἐξελθεῖν, τηνικαῦτα ἐκάλει, οὐδ' ἂν ἐμὲ, ἡνίκα δεῦρο ἀποπλεῖν ἐβουλόμην, κατεκώλυεν, οὐδὲ τοιαυτὶ λέγειν τούτῳ προσέταττεν, ἐξ ὧν ὑμεῖς [4] ἥκιστα ἐμέλλετε ἐξιέναι· ἀλλ' ἵν' ἃ [5] ἐβούλεσθε οἰόμενοι πράξειν αὐτὸν, μηδὲν ἐναντίον ψηφίσαισθε αὐτῷ, μηδ' ἀμύνοιντο, μηδ' ἀντέχοιεν οἱ Φωκεῖς, [6] ἐπὶ ταῖς παρ' ὑμῶν ἐπέχοντες ἐλπίσιν, ἀλλ' ἀπογνόντες ἅπαντες, ἑαυτοὺς ἐγχειρίσαιεν. λέγε δ' αὐτοῖς αὐτὰς τὰς ἐπιστολὰς τὰς τοῦ Φιλίππου.

[1] γέγραφε παραδοῦναι [2] συγκαλέσαι ἔδει ἀμφικτύονας
[3] ἄν, * τότε τοὺς χρόνους * οὐκ ἀνελὼν [4] ἥκιστα ὑμεῖς ἠμέλλετ' [5] ἠβούλεσθε
[6] ἐπὶ * τι ταῖς παρ' ὑμῶν ἐπανέχοντες

ιε'. Οὐδενὸς — πλὴν — Θηβαίων] Paulo post οὐ γὰρ ἦσαν αὐτόθι πλὴν Θηβαῖοι. Sic fere τὸ πλὴν cum antecedente casu consentit. Idem.

Εὐφημότατ' ἀνθρώπων] Ἀντὶ τοῦ, πάντων εὐφημότατα. Idem. Vid. Var. Lect.

Ἀλλ' οὐδὲ κ. τ. λ.] Vide, annon præstet hæc lectio e plurimis MSS. consarcinata? ἀλλ' οὐ συγκαλέσαι δὲ ἔδει τοὺς Ἀμφικτυόνας; *Verum nonne oportuit convocare saltem Amphictyonas?* Deinde οὐδ' ἐπισχεῖν —; οὐδὲ βοηθεῖν Πρόξενον —; οὐδ' ἐξιέναι Ἀθηναίους; οὐδὲ τοιοῦτον οὐδέν. *Ne minimum horum omnium.* Taylor.

Καίτοι] Hoc, et quæ sequuntur verba, sunt verba Adversarii, qui hac ratione se tueri conatur. *Atqui* (dicet sc. Æschines) *literas binas misit Philippus, quæ vocarent vos.* Hucusque ille. Punge igitur ad ista verba. Deinde regerit Demosthenes: Οὐχ ἵνα ἐξέλθοιτε. πώμαλα. In ea fere mente est Ulpianus quoque, quem prætera consulere de voce πώμαλα operæ erit pretium, ut conferantur ea, quæ illic habet, cum iis, quæ protulere de ista voce Suidas, Harpocratio, Magister, etc. ad hunc locum Demosthenis respicientes. Idem.

Ἀλλ' ἵνα ἐβούλεσθε] Ἀλλ' ἵν' ἃ ἐβούλεσθε. Wolf.

Ἐπέχοντες] Judicii plena sunt, quæ habet, sive Budæus sit, sive H. Stephanus, Thes. Gr. Tom. I. col. 1336. Igitur exscribo. "Ἐπανέχοντες habet Interpres Demosthenis, et in MSto sic legimus, licet in vulgatis ἐπέχοντες legatur. Ἐπανέχοντες enim dixit, ἀντὶ τοῦ, θαῤῥοῦντες, ἐμμένοντες, ἐπαναπαυόμενοι, ἰσχυριζόμενοι, στηριζόμενοι, στέργοντες, *incumbentes, acquiescentes.*" ἐπανέχοντες Cant. Bodl. Aug. Ital. cum Lutecianis. Taylor.

Ἅπαντες] F. ἁπάντων. §. ιθ'. *post med.* Markland. Vid. Var. Lect.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Αἱ μὲν τοίνυν ἐπιστολαὶ, καλοῦσιν αὗται· καὶ νὴ Δία, ἤδη γε· τούτοις δ', εἴπερ ἦν ὑγιές τι τούτων, τί ἄλλο προσῆκεν ἢ συνειπεῖν, ὅπως [1]ἐπεξέλθοιτε ὑμεῖς, καὶ τὸν Πρόξενον, ὃν περὶ τοὺς τόπους ᾔδεσαν ὄντα, γράφειν εὐθέως βοηθεῖν; πάντα τοίνυν τἀναντία τούτων φαίνονται πεποιηκότες. εἰκότως. οὐ γὰρ οἷς ἐπέστελλε προσεῖχον τὸν νοῦν, ἀλλ' ἃ φρονῶν ταῦτ' ἔγραφε, συνῄδεσαν. τούτοις οὖν συνέπραττον, καὶ τούτοις συνηγωνίζοντο.

ιθ'. Οἱ μὲν τοίνυν Φωκεῖς, ὡς τὰ παρ' ὑμῶν ἐπύθοντο
ἐκ τῆς ἐκκλησίας, καὶ [2]τὸ ψήφισμα τοῦτο ἔλαβον τὸ τοῦ
Φιλοκράτους, καὶ τὴν ἀπαγγελίαν ἐπύθοντο τὴν τούτου,
καὶ τὰς ὑποσχέσεις, κατὰ πάντας τοὺς τρόπους ἀπώ-
λοντο. σκοπεῖτε γάρ. ἦσαν ἀπιστοῦντές τινες αὐτόθι τῷ
Φιλίππῳ, καὶ νοῦν ἔχοντες. οὗτοι πιστεύειν ὑπήχθησαν.
διὰ τί; ὅτι ἡγοῦντο, οὐδ' εἰ δεκάκις Φίλιππος αὐτοὺς ἐξη- 358
πάτα, οὐδέποτ' ἂν τούς γε Ἀθηναίων πρέσβεις, Ἀθηναί-
ους ἐξαπατᾷν τολμῆσαι· ἀλλ' εἶναι ταῦτ' ἀληθῆ, ἃ οὗ-
τος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, καὶ τοῖς Θηβαίοις ἥκειν, οὐκ
[3]αὐτοῖς, ὄλεθρον. ἦσαν ἄλλοι τινὲς, οἳ πάσχειν ὁτιοῦν, καὶ
[4]ἀμύνασθαι δεῖν ᾤοντο. ἀλλὰ καὶ τούτους μαλακοὺς
ἐποίησε, τὸ, τὸν Φίλιππον ὑπάρχειν αὐτοῖς πεισθῆναι,
καὶ τὸ, ταῦτα εἰ μὴ [5]ποιήσουσιν, ὑμᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἥξειν,
οὓς βοηθήσειν αὐτοῖς ἤλπιζον ἐκεῖνοι. ἀλλὰ καὶ μεταμέλειν
ὑμῖν ᾤοντό τινες, πεποιημένοις τὴν πρὸς Φίλιππον εἰρήνην.

[1] ἐξέλθοιτε [2] τό τε ψήφισμα [3] αὐτοῖς [4] ἀμύνεσθαι [5] ποιήσουσι

Τούτοις—προσῆκεν] Sc. Αἰσχίνῃ καὶ Φιλοκράτει. An τούτοις συνειπεῖν? S. τοῖς ὑπὸ Φιλίππου ἐπεσταλμένοις. Mox verba sic ordina: καὶ προσῆκε τούτοις γράφειν, τὸν Πρόξενον βοηθεῖν εὐθέως. S. τοῖς Φωκεῦσι, pro ὅπως ὁ Πρόξενος βοηθῇ. Wolf.

Ἐπεξέλθοιτε] Vid. Var. Lect.

ιθ'. Ἐπύθοντο] Forte ἐπύθοντο a Πυνθάνομαι, ut paulo post. Τὰ παρ' ὑμῶν, id est, τὰ ὑμέτερα ψηφίσματα, τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνεγνωσμένα. Post τὴν ἀπαγγελίαν. Wolf. ἐπύθοντο omnium fere Codd. est. Alterum solummodo venerat ex incuria Typothetæ. Proxime autem, Obsopœi quidem Cod. cum Wolfio consentit, ἐπαγγελίαν tamen retinent plures. Alibi meam exposui sententiam. Taylor.

Νοῦν ἔχοντες] Hæc interrogative bene legi possunt: ut et ista mox, ἦσαν ἄλλοι — ᾤοντο; et, ἀλλὰ καὶ εἰρήνην; Markl.

Ἀμύνασθαι] F. ἀμύνεσθαι. Markland. Vid. Var. Lect.

Τὸ, τὸν Φ.] Τὸ ὑπάρχειν αὐτοῖς, τουτέστιν, ὅτι δυνατόν ἐστι τὸν Φίλιππον πεισθῆναι, ὅπως ἂν αὐτοὺς σώσῃ. Wolf. Lego ὑπάρξειν αὐτοῖς, suum fore: ut §. λς'. a med. §. μγ'. post med. Alibi plenius dicitur, ὑπάρχειν φίλον τινὶ, §. μβ'. a med. §. μγ'. ante med. Markl. Lego τὸν Φίλιππον, φίλον ὑπάρχειν (vel ὑπάρξειν potius, αὐτοῖς πεισθῆναι. Nam vox ista post Φίλιππον facile excidere potuit, Scriba properante, vel dormitante. Taylor.

τούτοις, ὅτι καὶ τοῖς ἐκγόνοις τὴν αὐτὴν ἐψηφίσασθε, ἐπέδειξαν· ὥστε πανταχῆ τὰ παρ' ὑμῶν ἀπογνωσθῆναι. διόπερ ταῦτα πάντα εἰς ἓν ψήφισμα οὗτοι συνεσκεύασαν, ὃ καὶ μέγιστον ἔμοιγε δοκοῦσιν ἁπάντων ὑμᾶς ἠδικηκέναι. τὸ γὰρ πρὸς ἄνδρα θνητὸν, καὶ διὰ καιρούς τινας ἰσχύοντα, γράφοντας [1] εἰρήνην ἀθάνατον, συνθέσθαι τὴν κατὰ τῆς πόλεως αἰσχύνην, καὶ ἀποστερῆσαι μὴ μόνον [2] τῶν παρὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τῶν παρὰ τῆς τύχης εὐεργεσιῶν τὴν πόλιν, καὶ τοσαύτῃ περιουσίᾳ χρήσασθαι πονηρίας, ὥς τε μὴ μόνον τοὺς ὄντας Ἀθηναίους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὕστερόν ποτε μέλλοντας ἔσεσθαι, πάντας ἠδικηκέναι. πῶς οὐχὶ πάνδεινόν ἐστι; τοῦτο τοίνυν οὐδέποθ' ὑμεῖς ὑπεμείνατ' ἂν ὕστερον προσγράψαι πρὸς τὴν εἰρήνην, τὸ, καὶ τοῖς ἐκγόνοις, εἰ μὴ ταῖς παρ' Αἰσχίνου ῥηθείσαις ὑποσχέσεσι τότε ἐπιστεύσατε· αἷς περ οἱ Φωκεῖς πιστεύσαντες, ἀπώλοντο. καὶ γάρ τοι παραδόντες αὑτοὺς Φιλίππῳ, καὶ
359 ἑκόντες ἐγχειρίσαντες ἐκείνῳ τὰς πόλεις, [3] ἁπάντων ἐναντίων, ὧν πρὸς ὑμᾶς οὗτος ἀπήγγειλεν ἔτυχον.

κ'. Ἵνα δὲ εἰδῆτε σαφῶς, ὅτι ταῦθ' οὕτω καὶ διὰ τούτους ἀπόλωλε, τοὺς χρόνους ὑμῖν λογιοῦμαι, καθ' οὓς ἐγί-

[1] *εἰρήνην, ἀθάνατον* [2] Desunt *τῶν παρά.* [3] *ἀπάντων τῶν ἐναντίων*

Ἀθάνατον] Pessime hæc ad hunc usque diem intelligebantur. Nec tamen laborant, nisi mala interpunctione. Ἀθάνατον oportet non ad vocem *εἰρήνην*, ut vulgo solet fieri, sed ad *αἰσχύνην* accommodari. Lege itaque: *τὸ γὰρ πρὸς ἄνδρα θνητὸν—γράφοντας εἰρήνην, ἀθάνατον συνθέσθαι τὴν κατὰ τῆς πόλεως αἰσχύνην κ. τ. λ.* *Vos, ubi cum viro* mortali *pacem decerneretis*, immortale *civitatis vestræ opprobrium pacisci*—*πῶς οὐχὶ πάνδεινόν ἐστι*; confirmat hoc vis et vehementia totius periodi. Idem.

Ὕστερον] *Posterius, post alia.* Auger.

κ'. Τοὺς χρόνους λογιοῦμαι] Calculus hic lectorem meum non morabitur, si subnectam Calendarii Attici particulam, resque a Demosthene relatas, in ea quasi tabella pictas.

I. Πρώτη Ἱσταμένου.
II. Δευτέρα.
III. Τρίτη.
IV. Τετάρτη.
V. Πέμπτη.
VI. Ἕκτη,
VII. Ἑβδόμη.
VIII. Ὀγδόη.
IX. Ἐνάτη.
X. Δεκάτη.
XI. Πρώτη Μεσοῦντος, vel ἐπὶ Δέκα.
XII. Δευτέρα.
XIII. Τρίτη. Reversi Athenas Legati. Demosth. v. 5. p. seq.
XIV. Τετάρτη.
XV. Πέμπτη.
XVI. Ἕκτη. Senatus habitus. v. 11. Renunciatur Legatio.
XVII. Ἑβδόμη.
XVIII. Ὀγδόη.
XIX. Ἐνάτη.
XX. Εἰκάς. Hoc die ponit Demosthenes decreta Atheniensium renunciari potuisse Phocensibus, v. 16.
XXI. Δεκάτη Φθίνοντος.
XXII. Ἐνάτη.
XXIII. Ὀγδόη. Fœdus. Interitus Phocensium. v. ult.
XXIV. Ἑβδόμη.
XXV. Ἕκτη.
XXVI. Πέμπτη.
XXVII. Τετάρτη. Senatus in Piræeo. Auditur Athenis Clades Phocensium. v. 2. p. 231.

γνεθ' ἕκαστα, περὶ ὧν δ' ἄν τις ἀντιλέγῃ τούτων, ἀναστὰς ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι εἰπάτω. ἡ μὲν τοίνυν εἰρήνη Ἐλαφηβολιῶνος ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα ἐγένετο, ἀπεδημήσαμεν δ' ἡμεῖς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, τρεῖς μῆνας ὅλους· καὶ τοῦτον ἅπαντα τὸν χρόνον ἦσαν οἱ Φωκεῖς σῶοι. ἥκομεν δὲ δεῦρο ἀπὸ τῆς πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, τρίτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Σκιροφοριῶνος μηνός· καὶ παρῆν ἐν Πύλαις ὁ Φίλιππος ἤδη, καὶ τοῖς Φωκεῦσιν ἐπηγγέλλετο ὧν οὐδὲν ἐπίστευον ἐκεῖνοι. σημεῖον δέ. οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἧκον ὡς ὑμᾶς. ἡ δ' ἐκκλησία μετὰ ταῦτα, ἐν ᾗ πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσαν οὗτοι, ψευσάμενοι καὶ φενακίσαντες ὑμᾶς, τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Σκιροφοριῶνος ἐγίγνετο. ἀπὸ τοίνυν ταύτης, πεμπταῖα λογίζομαι [1] καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐν τοῖς Φωκεῦσι γενέσθαι. παρῆσαν γὰρ οἱ τῶν Φωκέων πρέσβεις ἐνθάδε, καὶ ἦν αὐτοῖς, καὶ τί ἀπαγγελοῦσιν οὗτοι, καὶ τί ψηφιεῖσθε ὑμεῖς, ἐπιμελὲς εἰδέναι. οὐκοῦν εἰκάς, ᾗ τίθεμεν πυθέσθαι τοὺς Φωκέας τὰ παρ' ὑμῶν. ἀπὸ γὰρ τῆς ἕκτης εἰς ταύτην, πέμπτη γίνεται. ὑστέρα τοίνυν δεκάτη. ἐνάτη. ὀγδόη.

[1] Deest *καί*.

XXVIII. Τρίτη.
XXIX. Δευτέρα.
XXX. Ἔνη καὶ Νέα.

Vir doctissimus Vincent. Contarenus huic rei impendit Variar. suarum Lectionum Cap. XVII. quem juvabit consulere, cum ob rationes temporis probe subductas, tum quod historiam hujus Orationis in initio Capitis breviter et luculente describit. Adde eruditissimum Virum, Edoard. Corsinium in Fastis Attic. Dissert. II. n. XV. Taylor.

Τρεῖς μῆνας ὅλους] Ita infra §. μζ'. *ante med.* τρεῖς μῆνας ὅλους ἀποδημήσαντες. Et De Cor. §. ι'. *in init.* οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθῆντο ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας. Quod si, ut certissime constat, peregre profecti sint Legati post diem tertium Munychionis, (sit v. g. Martius Mensis. Et ita est præter-propter) redierunt die 13. Scirrhophorionis, (vel Maii) errat Noster in calculo. Sed in his rebus non exspectamus rigorem supputationis: licet Vox ὅλους, *totos*, id exspectare permittat. Sufficit, si fuerit bimestre spatium, *et quod excurrit*. Venia ea facile conceditur, præsertim si amplificandi studio id ab Oratore dicitur. Vid. Contaren. l. c. Idem.

Τρίτῃ ἐπὶ δέκα] Ita edidimus, moti auctoritate Bodl. et Reg. *a*. non δεκάτῃ, ut alii repræsentant. Modo dixerat, eadem ratione, ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα: quanquam et ibi obtinet apud vetusta quædam exemplaria, uti *β*. ε. ἐνάτῃ ἐπὶ δεκάτῃ. Sed corrupte, ut arbitror, et contra communem usum scribendi. Et similiter infra v. 11. τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δεκάτῃ Codd. *β*. *δ*. *ε*. Idem.

Πεμπταῖα] Τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τοῖς Φωκεῦσιν ἀπηγγέλθαι. Post [§. κς'. ante med.] dicet πέντε γεγόνασιν ἡμέραι μόναι, ἐν αἷς οὗτος ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ, ὑμεῖς ἐπιστεύσατε, οἱ Φωκεῖς ἐπύθοντο, ἐνέδωκαν ἑαυτούς, ἀπώλοντο. Sic autem numerabis 16. 17. 18. 19. 20. Wolf.

Καὶ ἦν αὐτοῖς] Verba sic ordina: καὶ ἦν ἐπιμελὲς αὐτοῖς εἰδέναι, καὶ τί ἀπαγγελοῦσιν οὗτοι, καὶ τί ὑμεῖς ψηφιεῖσθε. Idem.

Ὑστέρα τοίνυν δεκάτη] Non ea, quam εἰκάδα modo dixit, sed a tempore habitæ Concionis. Retro autem numerat Demosthenes, (ut opinor) ut ostendat, brevissimum tempus intercessisse inter pollicitationes Æschinis, et Phocense excidium. Idem. Minime gentium. Progreditur noster in numerando ea, quæ evenerunt post diem vigesimum. Id quod fiebat apud Athenienses ordine retrogrado. Quod quanquam plurimis notum est, non

ταύτῃ ἐγίγνοντο αἱ σπονδαί, καὶ πάντα τἀκεῖ πράγματα ἀπολώλει, καὶ τέλος εἶχε. [1] τῷ τοῦτο δῆλον; τῇ τετράδι [2] φθίνοντος, ἐκκλησιάζετε μὲν ὑμεῖς τότ' ἐν Πειραιεῖ, περὶ
360 τῶν ἐν τοῖς νεωρίοις, ἧκε δὲ Δέρκυλλος ἐκ Χαλκίδος, καὶ ἀπήγγειλεν ὑμῖν, ὅτι πάντα τὰ πράγματα ἐγκεχείρικε Θηβαίοις ὁ Φίλιππος· καὶ πέμπτην ἡμέραν εἶναι ταύτην ἐλογίζετο, ἀφ' οὗ γεγόνασιν αἱ σπονδαί. ὀγδόη τοίνυν. ἑβδόμη. ἕκτη. πέμπτη. τετράς. αὐτὸ συμβαίνει, εἰς ταύτην εἶναι πέμπτην. ἀκοῦν τοῖς χρόνοις οἷς ἀπήγγελλον,

[1] τῷ [2] φθίνοντος. ἐκκλ. μὲν * γὰρ ὑμεῖς

tamen gravabor verba Ulpiani ad hunc locum exscribere. Εἶτα, id est, post diem vigesimum, λοιπὸν ἐκ τῆς πρώτης καὶ εἰκάδος ἐξ ὑποστροφῆς λέγοντες τὴν πρώτην εἰκάδα, (corrige τὴν πρώτην καὶ εἰκάδα), δεκάτην, καὶ τὴν δευτέραν (iterum corrige), ἐνάτην, καὶ τὴν τρίτην εἰκάδα (iterum) ὀγδόην, καὶ ὁμοίως οὕτως ἕως τῆς τριακάδος. Jam ab hoc computo recens ita Demosthenem eris interpretaturus. *Scirrhophorionis dies vigesimus: Postridie vigesimus primus*, (Attico computo, δεκάτῃ sc. μηνὸς φθίνοντος, cursu retrogrado) *deinde vigesimus secundus, tertius: eo die factum est fœdus.* Concordat Interpretatio Etrusca: *A' venti adunque pogniamo — Seguono poi i vent'uno, i ventidue, i ventitre.* Et similiter in sequentibus. Miror, hæc tam protrita non vidisse Wolfium. Et qui hæc non viderit, ne ille de tota hac supputatione et calculo Demosthenis nihil omnino intelliget. Ergo v. 2. τετράδι φθίνοντος Tu interpreteris *die mensis vigesimo septimo:* non decimo quarto. et v. 7. ὀγδόη. ἑβδόμη. ἕκτη. πέμπτη. τετράς, ita exponas: *Dies Scirrhophorionis vigesimus tertius — quartus — quintus — sextus — septimus*, vel, τετρὰς φθίνοντος. Intervallum nimirum dierum quinque, quo sane utrinque contigit, ut et ea, quæ Athenis gesta essent, rescirent Phocenses, et quæ in Phocide, renunciarentur Athenis. Taylor.

Ταύτῃ ἐγίγνοντο αἱ σπονδαί] Sub. τῶν Θηβαίων πρὸς Φίλιππον τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν Ἀθήνησιν ἐκκλησίαν, hoc est, 24. Maii, qui est ἡ τετρὰς φθίνοντος, vel, ἡ τετάρτη ἐπὶ εἰκάδι, vel, ἡ ἑβδόμη φθίνοντος. Sin a tempore supputes, quo Phocenses Atheniensem Concionem cognoverunt, decimus inde dies erit 30. Maii, nonus, 29. octavus, 28. Ego dubitationem meam fateor. Wolf. Qui ea legerit, quæ modo annotavi, eum de hoc loco *dubitare* non sinam. Taylor.

Τῷ τοῦτο δῆλον;] Ἀντὶ τοῦ, τίνι σημείῳ &c. Wolf.

Τῇ τετράδι φθίνοντος] Τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ Σκιῤῥοφοριῶνος. Τετρὰς hic non significat quartam lunam, de qua Proverbium, τῇ τετράδι γεγονέναι, sed simpliciter, τὴν τετάρτην μετὰ τὴν εἰκάδα, nisi forte a trigesimo die mensis sit retro numerandum. Ita cadet ἡ τετρὰς in 27. Maii, nec erit ἡ τετάρτη φθίνοντος. Fuit et ἡ τετρὰς ἱσταμένου, Mercurio sacra, id est, quartus cujusque mensis dies, seu pridie Nonas. Nomina illa Decuriarum Mensis, ἱσταμένου — μεσοῦντος — φθίνοντος, ἀπιόντος, ἢ λήγοντος satis nota sunt. Ulpiani autem hujus loci Enarratio corrupta, et Supputatio hæc obscura est, quod non satis constat, mihi quidem, unde, aut cur, ordiatur ad hunc modum. Qua de ratione etiam in Orat. περὶ Συμμοριῶν sum conquestus. καὶ ἴσως πανούργημά τι ῥητορικὸν τῇ συγχύσει τῶν ἀριθμῶν ἐμβολεύει. Idem.

Ἐν Πειραιεῖ] Alias ἐν Πνὺξ locus Concionum fuit. Nunc in Piræeo portu, a quo utique navalia non longe abfuerunt. Idem.

Ὀγδόη τοίνυν] 8. φθίνοντος. Hoc est, 23. 24. 25. 26. Idem. Aliquando expergiscitur bonus Homo, et ad se redit. Tayl.

Τετρὰς] Si τετάρτη φθίνοντος, est 27. Sin τετρὰς, ἢ τετάρτη ἐπὶ εἰκάδι., 24. Wolf.

Αὐτὸ] Sc. τὸ πρᾶγμα. *Res ipsa convenit.* Plene in Midiana, p. 517. 15. Ed. Reisk. ὡς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μαρτυρεῖ. Vel τοὔργον, ut in Timocratea, p. 705. 4. Ed. Reisk. Markland.

Ibid. Lambinus, deleta præpositione, legit, αὐτὸ συμβαίνει ταύτην εἶναι πέμπτην. Quod non improbo, et confirmat, quod in superioribus admonebam, scil. *Perinde est: utrinque evenit*, τὸ αὐτὸ συμβαίνει, utrum a Phocide Athenas, an ab Athenis Phocida nuncietur. Taylor.

οἷς ἔγραφον, πᾶσιν ἐξελέγχονται συνηγωνισμένοι Φιλίππῳ, καὶ συναίτιοι γεγονότες τοῦ τῶν Φωκέων ὀλέθρου.

κά. Ἔτι τοίνυν τὸ, μηδεμίαν τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἁλῶναι πολιορκίᾳ, μηδ' ἐκ προσβολῆς κατὰ κράτος, ἀλλ' ἐκ τοῦ σπείσασθαι πάντας ἄρδην ἀπολέσθαι, μέγιστόν ἐστι σημεῖον τοῦ διὰ τούτους πεισθέντας αὐτοὺς, ὡς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου σωθήσονται, ταῦτα παθεῖν· οὐ γὰρ ἐκεῖνόν γε ἠγνόουν. φέρε δή μοι καὶ τὴν συμμαχίαν τὴν τῶν Φωκέων, καὶ τὰ δόγματα, ὑφ' ὧν καθεῖλεν αὐτῶν τὰ τείχη, ἵν' εἰδῆτε, οἵων ὑπαρχόντων αὐτοῖς παρ' ὑμῶν, οἵων ἔτυχον διὰ τούτους, τοὺς θεοῖς ἐχθρούς. λέγε.

ΣΥΜΜΑΧΙΑ [1]ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ.

Ἃ μὲν τοίνυν ὑπῆρχε παρ' ὑμῶν αὐτοῖς, ταῦτ' ἐστὶ, φιλία, συμμαχία, βοήθεια· ὧν δ' ἔτυχον διὰ τοῦτον, τὸν βοηθῆσαι κωλύσαντα ὑμᾶς ἀκούσατε. λέγε.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ὁμολογία Φιλίππου καὶ Φωκέων φησὶν, οὐχὶ Θηβαίων καὶ Φωκέων, οὐδὲ Θετταλῶν καὶ Φωκέων, οὐδὲ Λοκρῶν, οὐδ' ἄλλου τῶν παρόντων οὐδενός. καὶ πάλιν, παραδοῦναι δὲ τὰς πόλεις [2]φησὶ Φωκέας Φιλίππῳ, οὐχὶ Θηβαίοις, οὐχὶ Θετταλοῖς, οὐδὲ ἄλλῳ οὐδενί. 361
διὰ τί; ὅτι Φίλιππος ἀπηγγέλλετο πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τούτου, ἐπὶ τῇ τῶν Φωκέων σωτηρίᾳ παρεληλυθέναι. τούτῳ δὴ [3]πάντ' ἐπίστευον, καὶ πρὸς τοῦτον [4]πάντ' ἐσκόπουν·

[1] [ἀθηναίων καὶ] [2] (φησὶ) [3] πάντες
[4] [πάντ' ἐσκόπουν, πρὸς τοῦτον] πάντες ἐπιοιοῦντο

κα'. Σπείσασθαι] S. τοὺς Φωκέας. Mox [v. 12.] ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ. Wolf. Πείσασθαι habent Editi præter Parisienses. Ubi renovari voluit Lambinus. Rectius manuscripti nostri, ut edidimus. Taylor.

Καθεῖλεν] Nempe Φίλιππος. Auger.

ΣΥΜΜΑΧΙΑ κ. τ. λ.] Pro Συμμαχία Θηβαίων καὶ Φωκέων, in nostro Ἀθηναίων καὶ Φωκέων erat. Atque ita legendum esse superiora et antecedentia verba confirmant. Obsop. Θηβαίων quoque Ald. Hervag. aliique. Sed Editiones, quæ rite procurabantur, ut oportebat, et Codd. nonnulli, inter quos Altemps. et Askew. In Codd. a. b. Aug. Harl. desunt verba Ἀθηναίων καὶ, et exaratur solummodo Συμμαχία Φωκέων. Quod est inhonestum. Cæterum multas turbas dederunt propter similitudinem voces Θηβαίων et Ἀθηναίων. Nam prima litera abrasa in hac posteriore voce, non multum abludunt. Notavi et confirmavi pluribus ad Leptineam pag. 489. 10. Ed. Reisk. Et juvabit quoque adjicere, quæ produxit Cl. Valesius ad pag. 155. Harpocrationis. Taylor.

Παρόντων] F. ἁπάντων, ut §. κγ'. ante med. καὶ οὐδενὶ τῶν ἁπάντων ἄλλῳ γεγονώς. Markland. Felicissime. πάντων Cod. Reg. a. Idem.

Πρὸς τοῦτον κ. τ. λ.] Voces istæ πρὸς

πρὸς τοῦτον ἐποιοῦντο τὴν εἰρήνην. λέγε δὴ τἀπίλοιπα, καὶ σκοπεῖτε [1] τί πιστεύσαντες, [1] τί ἔπαθον. ἆρά γε ὅμοια, ἢ παραπλήσια, οἷς οὗτος ἀπήγγειλε; λέγε.

ΔΟΓΜΑ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΩΝ.

Τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεινότερα οὐ γέγονεν, οὐδὲ μείζω πράγματα ἐφ' [2] ὑμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν· οἶμαι δ' οὐδ' ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. τηλικούτων μέντοι, καὶ τοιούτων πραγμάτων εἷς ἀνὴρ [3] κύριος Φίλιππος γέγονε διὰ τούτους, οὔσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως, ᾗ προεστάναι τῶν Ἑλλήνων πάτριον, καὶ μηδὲν τοιοῦτον περιορᾶν γιγνόμενον.

κβ'. Ὃν μὲν τοίνυν τρόπον οἱ ταλαίπωροι Φωκεῖς ἀπολώλασιν, οὐ μόνον ἐκ τῶν δογμάτων τούτων ἐστὶν ἰδεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἃ πέπρακται. θέαμα δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐλεεινόν. ὅτε γὰρ νῦν ἐπορευόμεθα εἰς Δελφοὺς, ἐξ ἀνάγκης ἦν ὁρᾷν [4] ἡμῖν πάντα ταῦτα, οἰκίας κατεσκαμμένας, τείχη περιῃρημένα, χώραν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γύναια δὲ, καὶ παιδάρια ὀλίγα, καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους οἰκτρούς· ὅλως δὲ, οὐδ' ἂν εἷς ἐφικέσθαι δύναιτο [5] τῷ λόγῳ τῶν ἐκεῖ κακῶν νῦν ὄντων. ἀλλὰ μὴν, ὅτι τὴν ἐναντίαν ποτὲ Θηβαίοις ψῆφον ἔθεντο οὗτοι περὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ προτεθεῖσαν, ὑμῶν ἔγωγε ἀκούω πάντων.
362 τίνα ἂν οὖν οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς προγόνους ὑμῶν, εἰ λάβοιεν αἴσθησιν, ψῆφον ἢ γνώμην θέσθαι περὶ [6] τῶν τοῦ

[1] τί] οἷα [2] ἡμῶν [3] κύριος εἷς ἀνὴρ [4] ἡμῖν ὁρᾷν [5] τῷ λόγῳ δύναιτο [6] τῶν αἰτίων τοῦ τῶν φωκέων ὀλέθρου;

τοῦτον (vel cum nonnullis πρὸς τοῦτο) πάντ' ἐσπένδον, desunt in Codd. Regg. α. ε. et in Harleiano nostro. Et profecto melius absunt. Eas natas esse arbitror a sequentibus, quæ in Veneto exemplari ita leguntur, πρὸς τοῦτον πάντες ἐποιοῦντο. Idem.

Τί ἔπαθον] Excidii Phocensium descriptionem vide apud Diodorum, [lib. 16.] folio Græco 542. Wolf.

Δόγμα] Lege Δόγματα. Supra v. 9. p. 232. et §. κβ'. in init. Markland.

Ὑμῶν] F. ἡμῶν, ut §. κγ'. in init. Markland. Vid. Var. Lect.

Οὐδ' ἐν τῷ πρόσθεν] Χρόνῳ lege. Wolf.

κβ'. Ἐναντίαν—ψῆφον] Thebani, victis ad Ægospotamos Atheniensibus, in Concilio pronunciarunt, Athenas delendas esse, et Atticam pascuis ovium assignandam. Quibus adversatos fuisse Phocenses hic tradit Demosthenes, cum nec Lacedæmonii committendum censerent, τὴν Ἑλλάδα ἑτερόφθαλμον γίνεσθαι. Idem.

Οὗτοι] Nempe Φωκεῖς. Auger.

Προστεθεῖσαν] Lege προτεθεῖσαν. Wolf. Recte. Nam προστεθεῖσαν, quod exibat e prelo Benenati, aliorumque, erat a mala manu. Sinceriorem lectionem agnoscit Cod. Paris. α. item Bodl. et MSS. Felician. Recte etiam Ulpianus noster, dum historiam hujus loci enarrat: Κρατήσαντες—οἱ Λακεδαιμόνιοι—προέθεντο ψῆφον περὶ τῶν Ἀθηναίων. Non potuit melius. Dixi liberius de hoc errore Codicum facillimo, ad Lysiam, Orat. I. pag. 23. Not. 50. et ad Timocrateam pag. 715. 13. Ed. Reisk. Taylor.

Περὶ τοῦ τῶν] [ita Aldus.] M. Περὶ τῶν τοῦ τῶν: ac potius, quia molesta est tot

Φωκέων ὀλέθρου αἰτίων; ἐγὼ μὲν γὰρ [1] οἶμαι, κἂν καταλεύσαντας αὐτοὺς ταῖς ἑαυτῶν χερσὶ καθαροὺς ἔσεσθαι νομίζειν. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, μᾶλλον [2] δὲ τίς ἐστιν ὑπερβολὴ τούτου, τοὺς σεσωκότας ἡμᾶς τότε, καὶ τὴν σώζουσαν περὶ ἡμῶν ψῆφον θεμένους, τούτους τῶν ἐναντίων τετυχηκέναι διὰ τούτους, καὶ περιεῶφθαι τοιαῦτα πεπονθότας, οἷα οὐδένες ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων; τίς οὖν ὁ τούτων αἴτιος; τίς ὁ ταῦτα φενακίσας; οὐκ οὗτος;

κγ΄. Πολλὰ μὲν τοίνυν ἄν τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον εὐδαιμονίσας τῆς τύχης, εἰκότως [3] τοῦτο μάλιστ᾽ ἂν εὐδαιμονίσειεν ἁπάντων, ὃ, μὰ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς, οὐκ ἔχω λέγειν ἔγωγε ἄλλον, ὅς τις εὐτύχηκεν ἐφ᾽ ἡμῶν. τὸ μὲν γὰρ πόλεις μεγάλας εἰληφέναι, καὶ χώραν πολλὴν ὑφ᾽ ἑαυτῷ πεποιῆσθαι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, ζηλωτὰ μέν ἐστιν, οἶμαι, καὶ λαμπρά· πῶς γὰρ οὔ; ἔχοι δ᾽ ἄν τις εἰπεῖν πεπραγμένα καὶ ἑτέροις πολλοῖς. ἀλλ᾽ [4] ἐκεῖνο ἴδιον, καὶ οὐδενὶ τῶν ἁπάντων ἄλλῳ γεγονὸς εὐτύχημα. τὸ ποῖον; τὸ, ἐπειδὴ πονηρῶν ἀνθρώπων εἰς τὰ πράγματα αὐτῷ ἐδέησε, πονηροτέρους εὑρεῖν, ἢ ἐβούλετο. πῶς γὰρ οὐχ οὗτοι τοιοῦτοι δικαίως ὑποληφθεῖεν ἄν, εἴγε ἃ [5] ὑπὲρ ὧν αὐτὸς Φίλιππος, τηλικούτων ὄντων αὐτῷ τῶν διαφόρων, οὐκ ἐτόλμα ψεύσασθαι, [6] οὔτ᾽ εἰς ἐπιστολὴν γράψαι οὐδεμίαν, οὐδὲ πρεσβευτὴς οὐδεὶς εἶπε τῶν παρ᾽ ἐκείνου· ἐπὶ ταῦτα

[1] οἴομαι [2] δ᾽, εἴ τις [3] * τούτου [4] ἐκεῖνό γ᾽ ἴδιον
[5] ὑπὲρ αὐτοῦ Φίλιππος [6] * οὐδ᾽ αὐτὸς εἰς

articulorum repetitio, περὶ τῶν τοῦ Φωκέων ὀλέθρου αἰτίων. Wolf. Satius cum Harl. περὶ τῶν αἰτίων τοῦ (non τῆς, ut MS.) τῶν Φωκέων ὀλέθρου. Taylor.

Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι κ. τ. λ.] Dubitatio hic subit; referendumne sit τὸ καθαροὺς ad homicidii crimen, quod quidem nullum futurum videtur in pœna proditorum: an ad crimen perfidiæ et ingratitudinis, quo spectare videntur et præcedentia et subsequentia. Nempe proditionis crimine primum legati, deinde civitas ipsa teneri videbatur, nisi vindicaret. Tu, si ita sentias; rescribe, καθαροὺς οὐκ ἔσεσθαι, vel, si malis, οὐκ ἂν καταλεύσαντας, vel etiam; οὐ κἂν καταλεύσαντας. Jurin.

Τούτου] Nempe τοῦ αἰσχροῦ. Auger.

Τίς ἐστιν ὑπερβολὴ] Editi omnes ante Wolfium, et manuscripti quoque, μᾶλλον δὲ, εἴ τις ἐστὶν ὑπερβολή. Et tum deesse aliquid suspicarer post τοῦτο, hoc pacto: πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, μᾶλλον δὲ, εἴ τις ἐστὶν ὑπερβολὴ τούτου, πῶς οὐκ ἀσεβέστατον; vel aliquid simile. Taylor.

κγ΄. Ἄλλο] Lege ἄλλῳ. Wolf. ἄλλο enim plurimi: et in aliis prorsus deerat. Taylor.

Ἃ ὑπὲρ ὧν] Alterum horum ex margine esse opinor: et ultimum potius, nempe ὑπὲρ ὧν. Ita primitus, εἴγε ἃ αὐτὸς Φίλιππος—οὐκ ἐτόλμα ψεύσασθαι. Aliquis deinde explicavit ἃ ὑπὲρ ὧν. Sequiores utrumque admiserunt. Markland. E nostris, pro εἴγε, οἴγε, et nonnulli, οἴγε ἃ Φίλιππος, cæteris neglectis. Cod. Reg. a. εἴγε ὑπὲρ ὧν, omisso prænomine. In pluribus, εἴγε ἃ ὑπὲρ αὐτοῦ Φίλιππος—οὐκ ἐτόλμα ψεύσασθαι. Taylor.

Γράψαι] Constantius exarari in MSS. video ἔγραψεν. οὔτ᾽ εἰς ἐπιστολὴν, vel, abjecta præpositione, οὔτ᾽ ἐπιστολὴν ἔγραψεν οὐδεμίαν. Ita plurimi. Idem.

οὗτοι μισθώσαντες ἑαυτοὺς, ὑμᾶς ἐξηπάτων; καὶ ὁ μὲν Ἀντίπατρος, καὶ ὁ Παρμενίων, δεσπότῃ διακονοῦντες, καὶ
363 οὐ μέλλοντες μετὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐντεύξεσθαι, ὅμως τοῦθ' εὕροντο, τὸ μὴ δι' αὐτῶν ὑμᾶς ἐξαπατηθῆναι· οἱ δὲ Ἀθηναίων, τῆς ἐλευθερωτάτης πόλεως, πρέσβεις ταχθέντες, ὑμᾶς, οἷς ἀπαντῶντας ἐμβλέπειν, οἷς συζῆν ἀνάγκη τὸν λοιπὸν βίον, καὶ ἐν οἷς εὐθύνας ἤμελλον δώσειν τῶν πεπραγμένων, τούτους ἐξαπατᾶν ὑπέστησαν. πῶς ἂν ἄνθρωποι κακίους, ἢ μᾶλλον ἀπονενοημένοι τούτων γένοιντο;

κδ'. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι καὶ κατάρατός ἐστιν ὑφ' ὑμῶν, καὶ οὐδ' ὅσιον ὑμῖν οὐδ' εὐσεβές ἐστι τοιαῦτα ἐψευσμένον αὐτὸν ἀφεῖναι, λέγε τὴν ἀρὰν, καὶ ἀνάγνωθι λαβὼν τὴν ἐκ τοῦ νόμου ταυτηνί.

ΑΡΑ.

Ταῦθ' ὑπὲρ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ὁ κῆρυξ εὔχεται, νόμῳ προστεταγμένα, καὶ ὅταν ἡ βουλὴ κάθηται, παρ' ἐκείνῃ πάλιν. καὶ ταῦτ' οὐκ ἔνεστιν εἰπεῖν τούτῳ, ὡς οὐκ εὖ ᾔδει· ὑπογραμματεύων γὰρ ὑμῖν, καὶ ὑπηρετῶν τῇ βουλῇ, αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυκι. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, καὶ ὑπερφυὲς ἂν πεποιηκότες ὑμεῖς εἴητε, εἰ ἅρ' ἃ προστάττετε, μᾶλλον δ' ἀξιοῦτε [1] ποιήσειν ὑπὲρ ὑμῶν τοὺς θεοὺς, ταῦτ' αὐτοὶ κύριοι γεγενημένοι τήμερον μὴ ποιήσετε· ἀλλ' ὃν ἐκείνοις εὔχεσθε ἐξώλη ποιεῖν, αὐτὸν, καὶ γένος, καὶ οἰκίαν, τοῦτον ἀφίετε

[1] ποιεῖν

Καὶ ὁ μὲν Ἀντίπατρος κ. τ. λ.] Restituendum est καὶ ἔλεγε ὁ μὲν Ἀ. Aut ea vox saltem subintelligenda est. Uno enim spiritu, uno tenore orationis dixit Demosthenes: πῶς γὰρ—ἔλεγε ἃ αὐτὸς Φίλιππος—καὶ ἔλεγε ὁ μὲν Ἀντίπατρος κ. τ.λ. Quo admisso, Interrogationis nota recte apponetur clausulæ orationis, ad vocem ὑπέστησαν. Idem.

Ἀθηναίων] F. leg. Ἀθηνῶν. Auger. Vid. Var. Lect.

κδ'. Κατάρατος] Refertur ad Æschinem. Idem.

Λέγε] Vid. Var. Lect.

Ὑπογραμματεύων γὰρ ὑμῖν—αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυκι] Id est, cum enim scribæ officio fungeretur, ipse apud vos (ad judices loquens) recitanti præconi legis hujus verba præibat. Id enim a Latinis præire dicitur, quæ Græcis est ἐξηγεῖσθαι, καὶ προοδοποιεῖν. Plinius in epistolis de pseudochristianis quibusdam loquens. "Cum præeunte me, inquit, deos appellarent, et imagini tuæ, quam propter hoc jusseram cum simulacris numinum afferri, thure ac vino supplicarent." præeunte me dixit, id est, verba præloquente. Livius lib. 8. de Decio devovente se: "Agedum, inquit, pontifex pop. Rom. præi verba quibus me pro legionibus devoveam." Bud. in Pandect. Ex edit. Hervag.

Ἐξηγεῖτο] Demosthenes ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου Αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τῷ κήρυκι, ἀντὶ τοῦ, ὑπηγόρευεν. Priscian. col. 1189. Taylor.

αὐτοί; μηδαμῶς. ὃς γὰρ ἂν ὑμᾶς λάθῃ, τοῦτον ἀφίετε τοῖς
θεοῖς κολάζειν· ὃν [1] δ' αὐτοὶ λάβητε, μηκέτ' ἐκείνοις περὶ
τούτου προστάττετε.

κέ. Εἰς τοίνυν [2] τοῦτ' ἀναιδείας, καὶ τόλμης ἥξειν [3] αὐ-
τὸν ἀκούω, ὥστε πάντων τῶν πεπραγμένων ἐκστάντα, ὧν
ἀπήγγειλεν, ὧν ὑπέσχετο, ὧν πεφενάκικε τὴν πόλιν, ὥσ-
περ ἐν ἄλλοις τισὶ κρινόμενον, καὶ οὐκ ἐν ὑμῖν τοῖς πάντ' 364
εἰδόσι, πρῶτον μὲν Λακεδαιμονίων, εἶτα Φωκέων, εἶθ' Ἡ-
γησίππου κατηγορήσειν. ἔστι δὲ ταῦτα γέλως, μᾶλλον δὲ
ἀναισχυντία δεινή. ὅσα γὰρ νῦν ἐρεῖ περὶ τῶν Φωκέων, ἢ
τῶν Λακεδαιμονίων, ἢ τοῦ Ἡγησίππου, [4] ἢ ὡς Πρόξενον οὐχ
ὑπεδέξαντο, [4] ἢ ὡς ἀσεβεῖς εἰσὶν, [5] ἢ ὅ, τι ἂν δή ποτε αὐ-
τῶν κατηγορῇ, πάντα δήπου ταῦτα πρὸ τοῦ τοὺς πρέσβεις
τούτους δεῦρ' ἥκειν, ἐπέπρακτο· καὶ οὐκ ἦν ἐμποδὼν τῷ
τοὺς Φωκέας σώζεσθαι. ὡς τίς φησιν; Αἰσχίνης αὐτὸς οὑ-
τοσί. οὐ γὰρ ὡς, εἰ μὴ διὰ Λακεδαιμονίους, οὐδ' ὡς, εἰ μὴ
Πρόξενον οὐχ ὑπεδέξαντο, οὐδ' ὡς, εἰ μὴ δι' Ἡγήσιππον,
οὐδ' ὡς, εἰ μὴ διὰ τὸ, καὶ τὸ, ἐσώθησαν ἂν οἱ Φωκεῖς, οὐχ
οὕτω τότε ἀπήγγειλεν· ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ὑπερβὰς διαρ-
ῥήδην ἥκειν ἔφη πεπεικὼς Φίλιππον, Φωκέας σώζειν, τὴν
Βοιωτίαν οἰκίζειν, ὑμῖν τὰ πράγματα οἰκεῖα ποιεῖν, ταῦτα
πεπράξεσθαι [6] δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, [7] διὰ ταῦτα χρήμαθ'
ἑαυτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι.

[1] δ' ἂν αὐτοὶ [2] τοῦτο τοίνυν [3] αὐτὸν ἥξειν [4] Deest ἢ. [5] ὡς [6] δυεῖν [7] καὶ διὰ

κέ. Ἢ ὅ, τι] Cum nonnullos, immo plurimos, Codd. vidi, ut Ven. Lind. Harl. Ital. Obsop. Aug. constanter insinuare ὡς ante ὅ, τι, scil. ἢ ὡς, ὅ, τι (Ask. quidem ὡς ὅτι pro ἢ ὅτι) arbitrabar hoc non temere aut inconsulto factum: et judicabam protinus, aliquid latere, ἢ ὡς ἀσεβεῖς εἰσὶν, ἢ ὡς *** Quid esset interea, quod latebat, hoc eruere desperabam, cum Codd. de ea re prorsus tacuerunt. Ecce mihi præsto fuit ex insperato Ulpianus, cujus scholion adhibere lectorem meum admoneo: nam ad totius hujusce loci illustrationem multum conferet; præcipue autem eam medicinam adferet, quam memoravi. Ecce enim: Φωκέων κατηγορεῖ, διότι—Πρόξενον—οὐ προσεδέξαντο, κατάλυσιν τῶν πόλεων ὑποπτεύσαντες, ἐντεῦθεν πονηροὺς Φωκέας ἐκάλεσεν· ἀσεβεῖς δὲ, ὅτι—τὰς μυστηριώδεις σπονδὰς οὐκ ἐδέξαντο—ὅθεν αὐτοὺς καὶ ἀσεβεῖς ὠνόμασεν. Lege ergo in Textu, ἢ ὡς ἀσεβεῖς εἰσὶν, ἢ ὡς πονηροὶ, ἢ ὅ, τι ἂν δήποτε αὐτῶν κατηγορῇ. TAYLOR.

Ὡς τίς φησιν; Αἰσχίνης αὐτὸς] Est hæc Subjectio. *Quis hoc dicit? Æschines ipse.* οὐχ ὑπεδέξαντο v. 17. lege. S. οἱ Φωκεῖς. WOLF. Legitur in Cod. Vaticano, uti discimus ex marg. Exemplaris Altemps. ὥς που φησὶν Αἰσχίνης οὑτοσί. Plurimi item Codd. ὡς πού φησιν. Tum ista Wolfiana distinctione nihil opus erit. TAYLOR.

Ἂν] Inserui auctoritate Codd. Paris. Obsop. et Ask. ἴσ. ἂν οὕτως ὀρθῶς, sc. οὐ σωθήσονται Φωκεῖς. Ita marg. Altemps. IDEM. Cujus annotationis sententiam haud percipio, REISK. At, si Wolfianum, in quo legitur ἐσώθησαν οἱ Φ. sine ἂν, cum textu Taylori contulisset V. D., umbras illico, ni fallor, facile discussisset.

Πεπράξεσθαι] Verba hæc adducit Priscianus, col. 1185. ordine inverso, δυοῖν ἢ τρι-

κς´. Μὴ τοίνυν ἃ πρὸ τοῦ τοῦτον ἀπαγγεῖλαι ταῦτα
ἐπέπρακτο ἢ Λακεδαιμονίοις, ἢ Φωκεῦσιν, ἀκούετε, μηδὲ
ἀνέχεσθε, μηδὲ κατηγορεῖν ἐᾶτε Φωκέων, ὡς πονηροί. οὐδὲ
γὰρ Λακεδαιμονίους διὰ [1] τὴν ἀρετήν ποτε ἐσώσατε, οὐδὲ
τοὺς καταράτους Εὐβοέας τουτουσὶ, οὐδὲ ἄλλους πολλούς·
ἀλλ' ὅτι συμφέρον ἦν, σῶς εἶναι, τῇ πόλει, ὥσπερ Φωκέας
νυνί. καὶ τί, τῶν Φωκέων, ἢ τῶν Λακεδαιμονίων, ἢ ὑμῶν,
ἢ ἄλλου τινὸς [2] ἀνθρώπου, μετὰ τοὺς παρὰ τούτου λόγους
ἐξαμαρτόντος, οὐκ ἀπέβη τὰ πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τούτου τότε
365 ῥηθέντα· τοῦτ' ἐρωτᾶτε. οὐ γὰρ ἕξει δεῖξαι. πέντε γὰρ
γεγόνασιν ἡμέραι μόναι, ἐν αἷς οὗτος ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ·
ὑμεῖς ἐπιστεύσατε· οἱ Φωκεῖς ἐπύθοντο· ἐνέδωκαν ἑαυτούς·
ἀπώλοντο. ὅθεν, οἶμαι, καὶ δῆλόν ἐστι σαφῶς, ὅτι πᾶσα
[3] ἀπάτη καὶ τέχνη συνεσκευάσθη τοῦ περὶ τοὺς Φωκέας
ὀλέθρου. ὃν μὲν γὰρ χρόνον οὐχ οἷός τ' ἦν ἐλθεῖν ὁ Φίλιππος
[4] διὰ τὴν εἰρήνην, ἀλλ' ἦν ἐν παρασκευῇ, τοὺς Λακεδαιμο-
νίους μετεπέμπετο, πάντα τὰ πράγματα ὑποσχόμενος
πράξειν [5] ἐκείνοις, ἵνα μὴ δι' ὑμῶν αὐτοὺς [6] οἱ Φωκεῖς ὑπο-
ποιήσωνται· ἐπειδὴ δὲ ἧκεν εἰς Πύλας, οἱ Λακεδαιμόνιοι δ'

[1] τὴν αὐτῶν ἀρετήν [2] ἀνθρώπων [3] ἡ ἀπάτη [4] μετὰ
[5] ἐκείνοις ὑποσχόμενος πράξειν [6] οἱ φωκεῖς αὐτοὺς

ὂν ἡμερῶν ταῦτα πεπρᾶξεσθαι. Taylor.

κς´. Ὡς πονηροὶ] Ὡς πονηρῶν legendum. Spectat enim praecedentem genitivum Φωκέων. Obsop. Ita MSS. Felic. et Man. Ita Exemplar D. Askew. Taylor.

Ἀρετὴν] Adde αὐτῶν ex Editt. Ald. et Lutec. et exemplaribus probatissimis Ven. Harl. Aug. Idem.

Εὐβοέας τουτουσὶ] *Eubœenses hos*, vel *istos*. Demonstrative: licet istud, de quo Sermo tunc fit, non *adsit*. Qui Græcis est usus Pronominis οὗτος, de re aliqua omnibus bene *nota*. Sic §. νά. ἤρετο Σάτυρον τουτονὶ, *Satyrum* HUNC *interrogavit*. Satyrus non tunc *aderat*: vide quæ sequuntur. Ita, §. ξί. *post med.* Πυθοκλέα τουτονὶ, et §. ξς´. *ante med.* Φίλιππον τουτονὶ et passim in hac ipsa Oratione. Unde explicandus locus iste in Leptinea, p. 480. 8. Ed. Reisk. de Chabria: εἷλε δὲ τῶν νήσων τούτων τὰς πολλάς: *harum* vel *istarum insularum plerasque*, scil. quas omnes novistis: de quibus Insulis vide Cl. Taylorum ad Marmor Sandvicense. Aliud agebam, cum vocem τούτων ibi delendam putavi, immemor exemplorum hujusce rei plurium, quæ antea dederam ad Max. Tyrium, Dissert. XXIII. p. 694. Ed. Lond. A Græcis mutuati sunt Latini eundem morem loquendi in pronomine *Hic*. Markland.

Ἐπύθοντο] Ἐπείθοντο Lambinus: forte propter §. κά. *ad init.* Sed omnino præter rem. Flagitat locus, ut intelligatur de iis rebus, quæ gestæ erant Athenis, et quas Phocenses *resciverunt*. Confer §. κ´. per totam: Ubi, inter alia dicitur, εἰκὰς, ἣ τίθεμεν πυθέσθαι τοὺς Φωκέας τὰ παρ' ὑμῶν. Sin alium exspectet Lector meus fidejussorem, præstabo. Ecce enim Suidas: πυνθάνεσθαι—ἀντὶ τοῦ ἀκούειν—Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας. Οὗτος ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ· ὑμεῖς ἐπιστεύσατε· οἱ Φωκεῖς ἐπύθοντο. Taylor.

Πᾶσα ἀπάτη] F. πᾶσ' ἡ ἀπάτη, ut §. πθ´. *ad init.* τὴν ἀπάτην ὅλην. Markland.

Ὀλέθρου] Subaudi ἕνεκα. Auger.

Τοὺς Λακεδαιμονίους μετεπέμπετο] Clam cum Phocensibus conjunctos fuisse Lacedæmonios tradit Diodorus. Wolf.

Ἵνα μὴ δι' ὑμῶν αὐτοὺς οἱ Φωκεῖς ὑποποιήσωνται] Hoc est, οἰκειώσωνται, *sibi concilient*. ὑποποιοῦμαι idem fermo est quod περιποιοῦμαι. *Ex edit.* Hervag.

αἰσθόμενοι τὴν ἔνεδραν ὑπεχώρησαν, τοῦτον αὖ προκαθῆκεν ἐξαπατᾷν ὑμᾶς, ἵνα μὴ πάλιν ὑμῶν αἰσθομένων, ὅτι Θηβαίοις τὰ πράγματα πράττει, εἰς χρόνους, καὶ πόλεμον, καὶ τριβὴν ἐμπέσῃ, τῶν μὲν Φωκέων ἀμυνομένων, ὑμῶν δὲ βοηθούντων, ἀλλ' ἀκονιτὶ πάνθ' ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσηται. ὅπερ καὶ γέγονε. μὴ οὖν ὅτι καὶ Λακεδαιμονίους καὶ Φωκέας ἐξηπάτησε Φίλιππος, διὰ ταῦθ' ὧν ὑμᾶς οὗτος ἐξηπάτησε, μὴ δότω δίκην. οὐ γὰρ δίκαιον.

κζ'. Ἂν τοίνυν ἀντὶ Φωκέων, καὶ Πυλῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀπολωλότων, [1] Χεῤῥόνησος ὡς περίεστι τῇ πόλει λέγῃ, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μὴ ἀποδέξησθε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μηδ' ὑπομείνητε, πρὸς οἷς ἐκ τῆς πρεσβείας ἠδίκησθε, καὶ ἐκ τῆς ἀπολογίας ὄνειδος προσκατασκευασθῆναι τῇ πόλει· ὡς ἄρα ὑμεῖς τῶν ἰδίων τι κτημάτων ὑπεξαιρούμενοι, τὴν τῶν συμμάχων σωτηρίαν προήκασθε. οὐ γὰρ ἐποιήσατε τοῦτο, ἀλλ' ἤδη τῆς εἰρήνης γεγονυίας, καὶ τῆς Χεῤῥονήσου σώας οὔσης, τέτταρας μῆνας ὅλους ἐσώζοντο οἱ 368
Φωκεῖς τοὺς ὕστερον· ἡ δὲ τούτου ψευδολογία, μετὰ ταῦθ' ὕστερον αὐτοὺς ἀπώλεσεν, ἐξαπατήσασα ὑμᾶς. εἶτα καὶ νῦν ἐν μείζονι κινδύνῳ τὴν Χεῤῥόνησον οὖσαν εὑρήσετε, ἢ τότε. πότερον γὰρ εὐπορώτερον ἂν δίκην ἔδωκε Φίλιππος ἐξαμαρτὼν εἰς αὐτὴν, πρὶν τούτων τι τῆς πόλεως προλαβεῖν, ἢ νυνί; ἐγὼ μὲν οἶμαι τότε πολλῷ. τίς οὖν ἡ ταύτης

[1] Χεῤῥόνησον

Μὴ οὖν ὅτι καὶ Λακεδαιμονίους] *Non igitur hic pœnas ideo non pendet imposturæ in perniciem vestram admissæ, quod et Lacedæmoniis et Phocensibus Philippus imposuit. neque enim id æquum est.* Ubi videre est, duas negationes geminatas affirmare interdum, ut apud Latinos quoque. Idem alibi, [§. ρη.] κελεύσαντος δ' ἐκείνου λέγειν, καὶ τι καὶ νεανιευσαμένου τοιοῦτον ὡς οὐδὲν ὅ, τι οὐ ποιήσει, εἰπεῖν φασὶν, ὅτι, &c. *Jubente autem illo dicere, atque hujusmodi aliquid jactabunde, juvenilique ferocia pollicente nihil non se facturum.* Hoc enim significat νεανιεύεσθαι voce passiva prolatum. Idem.

κζ'. Ἂν τοίνυν κ. τ. λ.] Vid. Hermog. de Invent. pag. 151. Edit. Port. Verba quidem non magnopere illustrat, neque enim illustrari egent, sed vim Oratoris nostri et artificium, eamque Figuram, in qua dominatur maxime, satis dilucide ob oculos ponit. Taylor.

Ὑπεξαιρούμενοι] *Eriperetis* Wolfius: minus accurate; *per levare occultamente dal pericolo alcuna delle vostre cose*, uti optimus Interpres Etruscus. Idem.

Τέτταρας μῆνας ὅλους] Attamen, ut recte Contarenus, Var. Lect. Cap. 17. a die XIX. Elaphebolionis, quo die Pacem factam fuisse constat, si numerando perveniamus ad diem XXIII. Scirrhophorionis, quo redigerentur Phocenses, non amplius *tribus mensibus* reperietur cum *diebus quatuor*. Vide, quæ dixi ad §. κ'. *in init.* Idem.

Τούτων] Conjeceram τοῦτον, sed abstinui, monitus a Scholiaste. Phocis, sive Resp. Phocensium, constabat ex plurimis Civitatibus: Αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν, αἱ τῶν Φωκέων, ut ait Noster in sequentibus, sc. §. λθ'. *ante med.* Nimirum numero erant XXII. Ad has respicit Orator. τοῦτον habet marg. Exemplaris Ask. Idem.

Τίς οὖν ἡ ταύτης σωτηρία] Id est, ut

περιουσία, τῶν φόβων ἀφῃρημένων, καὶ τῶν κινδύνων [1] τῶν τοῦ βουληθέντος αὐτὴν ἀδικῆσαι;

κή. Ἔτι τοίνυν, καὶ τοιοῦτόν τι μέλλειν αὐτὸν ἀκούω λέγειν, ὅτι θαυμάζει, τί δήποτε Δημοσθένης μὲν αὐτοῦ κατηγορεῖ, Φωκέων δὲ οὐδείς. ὡς δὴ τοῦτ᾽ ἔχει, βέλτιον προακοῦσαι παρ᾽ ἐμοῦ. Φωκέων τῶν ἐκπεπτωκότων οἱ μὲν, οἶμαι, βέλτιστοι καὶ μετριώτατοι, φυγάδες γεγενημένοι, καὶ τοιαῦτα πεπονθότες, ἡσυχίαν ἄγουσι, καὶ οὐδεὶς ἂν αὐτῶν ἐθελήσειεν, ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφορῶν, ἰδίαν ἔχθραν ἀνελέσθαι· οἱ δὲ [2] μηδοτιοῦν ἄνευ ἀργυρίου ποιήσοντες, τὸν δώσοντα οὐκ ἔχουσιν ἑαυτοῖς. οὐ γὰρ ἔγωγ᾽ ἂν ἔδωκα οὐδενὶ οὐδὲν, ὥστε μοι παραστάντας ἐνταυθοῖ, βοᾷν οἷα πεπόνθασιν· ἡ γὰρ ἀλήθεια, καὶ τὰ πεπραγμένα [3] αὐτοῖς βοᾷ. ἀλλὰ μὴν, [4] ὅ, τε δῆμος ὁ τῶν Φωκέων, οὕτω κακῶς καὶ ἐλεεινῶς διάκειται, ὥς τε μὴ περὶ τοῦ κατηγορεῖν ἑκάστῳ τὰς Ἀθήνησιν εὐθύνας εἶναι τὸν λόγον, ἀλλ᾽ [5] οὐ δουλεύειν,

[1] [τῶν] τοῦ βουληθέντος ἂν αὐτὴν
[2] ὁτιοῦν ἂν ἀργυρίου ποιήσαντες
[3] αὐτοῖς αὐτὰ βοᾷ
[4] ὅ γε
[5] Deest οὐ.

opinor, πλεονέκτημα. *Quare nunc est meliore conditione, quam prius?* Sed fortasse rectius: *Quæ est utilitas ejus conservandæ, cum sine periculo nobis eripi possit?* Wolf. Absurde! ut potuit maxime. Aliter ac Wolfius, hunc locum, et vim vocis Περιουσία, illustrat Christoph. Rufus apud Gruter. Thes. Crit. Tom. II. *Che salvezza adunque è quella di Cherroneso hora essendo tolte via le paure e' pericoli di chi la vuole offendere?* Ita Hieron. Ferro. Taylor.

Τίς οὖν ἡ ταύτης περιουσία] Quid igitur prodest Cherronesum superesse, et esse incolumem, quum impune a Philippo diripi possit, cum primum illi commodum atque etiam visum fuerit? Quam varie τῆς περιουσίας vocabulum accipiatur, vide in Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

κή. Μὲν] Restitui, necessarium enim erat, ex Edit. Lutec. et MSS. Ven. Aug. Harl. Taylor.

Μηδοτιοῦν κ. τ. λ.] Plurimi MSS. arripiunt, et in eo mire consentiunt, οἱ δ᾽ ὁ, τιοῦν ἂν δι᾽ ἀργύριον ποιήσαντες. Hanc lectionem, et fortasse præstantiorem, sequitur eruditus Interpres Etruscus: *Quegli che ogni cosa per danari fanno.* Idem.

Ἑαυτοῖς] Αὐτοῖς melius cum Harl. et Regg. α. δ. Idem.

Αὐτοῖς] Anne ita accipiendum est, quasi diceret Auctor noster: *Veritas et res ipsa* pro illis *clamant?* An potius cum MSS. et cum Maximo Sophista, qui hunc locum laudat, emendabimus, καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτὰ βοᾷ? Ita enim Felic. Manut. Codd. Reg. ε. Obsop. Ital. Cant. Harl. et Ask. Idem.

Ὅ, τε δῆμος] Ὅ γε δῆμος, uti expresserunt Editi Felician. et Manut. MSti Obsop. Ital. marg. Ask. et admonuit Lambinus. Idem.

Ὥστε μὴ περὶ κ. τ. λ.] *Ita ut non sit unicuique cura de accusando &c.* hic mihi sensus videtur eo loci vocis λόγου. Auger.

Εὐθύνας] Exscribo Ulpianum, ut exponat, et enodet, si quis in ejus lectione erit me peritior et exercitatior: sc. Ὥστε μὴ εἶναι ἕκαστον τῶν λόγων, εἴ τις Ἀθήνησιν εὐθύνας δίδωσι. οἱ δὲ ἐνήλλαξαν ὡς ἐν σχήματι τὰς πτώσεις, γενικὴν ἀντὶ αἰτιατικῆς εἰληφότες, καὶ εὐθυνῶν εἰπόντες. Nequeo sane hariolari, quid velit. συγκατηγορεῖν Lambinus; qui totam etiam hanc periodum ita confingit: ὥστε μὴ περὶ τοῦ συγκατηγορεῖν ἑκάστῳ τὰς εὐθύνας (deleto Ἀθήνησιν) εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ τοῦ δουλεύειν κ. τ. λ. Porro περὶ τὰς Ἀθήνησιν εὐθύνας Codd. α. δ. Sed locus, etiam his omnibus adjumentis, non satis est defæcatus. Taylor.

Ἀλλ᾽ οὐ δουλεύειν] Forte, ἀλλὰ περὶ τοῦ μὴ δουλεύειν, καὶ τεθνᾶσι τῷ φόβῳ, pro τεθνάναι, quod tamen pendere potest ab

καὶ τεθνᾶναι τῷ φόβῳ, καὶ τοὺς Θηβαίους, καὶ τοὺς Φιλίππου ξένους, [1] οὓς ἀναγκάζονται τρέφειν, διῳκισμένοι κατὰ κώμας, καὶ παρῃρημένοι τὰ ὅπλα. μὴ δὴ ταῦτα λέγειν αὐτὸν ἐᾶτε, ἀλλ' ὡς οὐκ ἀπολώλασι Φωκεῖς δεικνύναι, ἢ ὡς 367
οὐχ ὑπέσχετο σώσειν αὐτοὺς Φίλιππον. τοῦτο γάρ εἰσι πρεσβείας εὔθυναι, τί πέπρακται; τί ἀπήγγειλας; εἰ μὲν ἀληθῆ, σώζου· εἰ δὲ ψευδῆ, δίκην δός. εἰ δὲ μὴ πάρεισι Φωκεῖς, τί τοῦτο; οὕτω γὰρ διέθηκας αὐτούς, οἶμαι, τὸ μέρος σύ, ὥς τε μήτε τοῖς φίλοις βοηθεῖν, μήτε τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι δύνασθαι.

κθ'. Καὶ μήν, ὅτι χωρὶς τῆς ἄλλης αἰσχύνης καὶ ἀδοξίας, ἣν τὰ πεπραγμένα ἔχει, καὶ μεγάλοι κίνδυνοι περιεστᾶσιν ἐκ τούτων τὴν πόλιν, ῥᾴδιον δεῖξαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν, ὅτι τῷ Φωκέων πολέμῳ, καὶ τῷ κυρίους εἶναι Πυλῶν Φωκέας, ἥ τε ἀπὸ Θηβαίων ἄδεια ὑπῆρχεν ὑμῖν, καὶ τὸ μηδέποτ' ἂν ἐλθεῖν εἰς Πελοπόννησον, μηδ' εἰς Εὔβοιαν, μηδ' εἰς τὴν Ἀττικὴν [2] Φίλιππον, μηδὲ Θηβαίους; ταύτην μέντοι τὴν ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀσφάλειαν ὑπάρχουσαν τῇ πόλει, ταῖς τούτων ἀπάταις καὶ ψευδολογίαις πεισθέντες, [3] προήκαθ' ὑμεῖς· καὶ τετειχισμένην ὅπλοις, καὶ πολέμῳ συνεχεῖ, καὶ πόλεσι μεγάλαις συμμάχων [4] ἀνδρῶν, καὶ χώρᾳ πολλῇ, περι-

[1] [οὓς] [2] μηδὲ Φίλιππον [3] προήκασθ' [4] * ἀνδρῶν, χώραν πολλὴν

ἐστι. Wolf. Vid. Var. Lect.

Τεθνᾶναι τῷ φόβῳ] *Mori timore*, i. e. timere quasi mortem, et construitur cum accusativo. Cujus extat exemplum in Philippica prima. [§. ιε'.] Auger.

Καὶ τοὺς Θηβαίους] Διὰ τοὺς Θηβαίους, Lambinus. Sed non est necesse. Proba est Constructio, τεθνᾶναι τῷ φόβῳ τοὺς Θηβαίους, *metu emori Thebanorum*; quam erudite explicat, ut audio, Cl. Frid. Lud. Abresch. Animadv. ad Æschyl. Lib. I. Cap. 9. Ita Demosthenes, Philipp. I. §. ιε'. *post med.* Ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους. Et pene similiter Polybius, l. 1. initio: καταπλαγεῖς γενόμενοι τὴν ἔφοδον. Atque hic adducendus est Priscianus, licet valde laceratus. Ita Ille: Demosthenes, καὶ περιῶν ἐν Βαιοῖς (f. Θηβαίοις) τεθνᾶναι τῷ δέει τὸν Φίλιππον. lib. 13. col. 1176. Taylor.

Τοῦτο γὰρ] Lambinus mavult, αὗται γάρ εἰσι πρεσβείας εὔθυναι, nulla, vel saltem, non maxima, necessitate. Idem.

κθ'. Πραγμάτων] *Rebus ipsis*, Wolfius. Vult Auctor *negotium*, *difficultatem*, *molestiam*, quam Philippo exhibebant istæ Pylarum angustiæ. Ea est creberrima notio vocis πραγμάτων. Ita modo, §. λα'. Ἡ τοῖς ἄλλοις ἀγαθῶν αἰτία, τοσούτων πραγμάτων, καὶ τηλικαύτης ταραχῆς ἡμῖν αἰτία γέγονε. Et rursus, §. νγ'. Οἵοις κακοῖς καὶ πράγμασι—συνεσχόμην, ἑωράκατε. Denique §. μγ'. *a med.* τὰ τῆς πόλεως πράγματα, ἐν οἷς ἦν τότε. Add. De Cor. §. 4. §. ιδ'. *ad init.* Idem.

Τετειχισμένην] Etsi ad ἀσφάλειαν duriuscule Participia τετειχισμένην καὶ ἀνασταθεῖσαν referuntur, tamen, cum χώρᾳ πολλῇ sequatur, non ausim legere καὶ χώραν τετειχισμένην χώρᾳ πολλῇ. Wolf.

Ibid. Videtur desiderari Vox πόλιν in hac sententia; nempe *civitatem* Phocensium. Aliter nihil erit, ad quod referre possis τετειχισμένην. Markland.

εἴδετε ἀνασταθεῖσαν. καὶ ματαία μὲν ἡ προτέρα βοήθεια [1] εἰς Πύλας ὑμῖν γέγονεν, ἣν μετὰ πλειόνων ἢ διακοσίων ταλάντων [2] ἐποιήσασθε, ἐὰν λογίσησθε τὰς ἰδίας δαπάνας τῶν στρατευσαμένων· μάταιαι δὲ καὶ αἱ κατὰ Θηβαίων ἐλπίδες.

λ'. Ὃ δὲ, πολλῶν ὄντων καὶ δεινῶν, ὧν οὗτος ὑπηρέτηκε Φιλίππῳ, πλείστην ὕβριν ὡς ἀληθῶς ἔχει κατὰ τῆς πόλεως, καὶ κατὰ πάντων ὑμῶν, τοῦτ' ἀκούσατέ μου· ὅτι τοῖς Θηβαίοις ἐγνωκότος ἐξ ἀρχῆς τοῦ Φιλίππου πάνθ'
368 ἅπερ [3] προῄρητο ποιεῖν, οὗτος ἀπαγγείλας τἀναντία, καὶ φανεροὺς ἐπιδείξας ὑμᾶς οὐχὶ βουλομένους, ὑμῖν μὲν τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς Θηβαίους μείζω, Φιλίππῳ δὲ τὴν χάριν πεποίηκε. πῶς ἂν οὖν ὑβριστικώτερον ἄνθρωπος [4] ὑμῖν ἐχρήσατο; λέγε δὴ τὸ ψήφισμα λαβὼν τὸ τοῦ Διοφάντου, καὶ τὸ τοῦ Καλλισθένους, ἵν' εἰδῆτε, ὅτι, ὅτε μὲν τὰ δέοντα ἐποιεῖτε, θυσιῶν καὶ ἐπαίνων ἠξιοῦσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τοῖς [5] ἄλλοις· ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τούτων παρεκρούσθητε, παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν [6] μετεκομίζετε, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐντὸς τείχους θύειν ἐψηφίζεσθε, εἰρήνης οὔσης. ὃ καὶ θαυμάζω, εἰ τὸν μηδὲ τοὺς θεοὺς, καθ' ὃ πάτριον ἦν, τιμᾶσθαι ποιήσαντα, τοῦτον ἀτιμώρητον ἀφήσετε· λέγε τὸ ψήφισμα.

[1] ἡ εἰς [2] ἐποιήσασθ' ὑμεῖς, [3] * προῄρητο [4] ὑμῖν ἄνθρωπος [5] ἄλλοις Ἕλλησιν. [6] μετεκομίζεσθε

λ'. Προῄρητο ποιεῖν] Προαίρεσις illa fuit belli Phocensis Confectio. Wolf.

Ibid. Legendum fortasse πάνθ', ἅπερ πεποίηκε, οὗτος κ. τ. λ. Ita MSS. Harl. et Bodl. Taylor.

Καὶ φανεροὺς ἐπιδείξας ὑμᾶς οὐχὶ βουλομένους] S. Φίλιππον τοῖς Θηβαίοις ἅπαντα ποιεῖν, *vestra aversatione declarata*, id est, *cum aperte præ vobis tulissetis odium in Thebanos vestrum*. Wolf.

Καλλισθένους] Callisthenis plebiscitum asservatur, verbis disertissimis, in Orat. De Corona, §. ιϛ'. *a med.* hujus Editionis. Taylor.

Μετεκομίζετε] Κατεκομίζετε Ven. Lind. Harl. Regii δ. ζ. Infra §. λθ'. *post med.* loco perquam simili: αὐτοὶ ἐξεπέπληχθε, καὶ παῖδας, καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν ἐψηφίζεσθε, καὶ τὰ φρούρια ἐπισκευάζειν, καὶ τὸν Πειραιᾶ τειχίζειν, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν. Atque ita scribitur disertissimis verbis ipsius Decreti: κατακομίζειν τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν πάντα τὴν ταχίστην. De Corona §. ιβ'. *post med.* Idem.

Ἡράκλεια] Πολλῶν ὄντων κατὰ τὴν Ἀττικὴν Ἡρακλείων, Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου ἤτοι τῶν ἐν Μαραθῶνι, ἢ τῶν ἐν Κυνοσάργει μνημονεύει. Ταῦτα γὰρ διὰ τιμῆς μάλιστα ἦγον Ἀθηναῖοι. Suid. ex Harpocrat. Observat, non tamen pro sua solita felicitate, Kusterus, accipi apud Demosthenem in hac Oratione vocem Ἡράκλεια, *non pro Templo*, sed pro *Festo* Herculis. Proinde quasi non ita essent accipienda verba Lexicographi quoque. Ταῦτα, sc. τὰ ἱερά. vel ταύτας, ut scribitur quoque, i. e. ἑορτάς. Vid. Vales. ad Harpocrat. Observo, Festa Atheniensia neutro genere perpetuo efferri. Vox igitur ταῦτα doctissimum Kusterum torquere non debuit. Idem.

Εἰ μηδὲ τὸν τοὺς θεοὺς] Lego, εἰ τὸν μηδὲ τοὺς θεούς. Wolf. Sed et ita excudebatur quoque a Felician. Manut. et Benenat. Ita Bodl. quoque. Taylor.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ταῦτα μὲν τότε ἄξια, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πεπραγμένων ἐψηφίσασθε. λέγε δὴ τὰ μετὰ ταῦτα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ταῦτα τότε ἐψηφίζεσθ' ὑμεῖς διὰ τούτους, οὐκ ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσιν οὔτε καταρχὰς ποιησάμενοι τὴν εἰρήνην καὶ τὴν συμμαχίαν, οὔθ' ὕστερον ἐγγράψαι πεισθέντες [1] αὐτὴν καὶ τοῖς ἐκγόνοις· ἀλλ' ὡς θαυμάσια ἡλίκα πεισόμενοι διὰ τούτους ἀγαθά. καὶ μὴν καὶ μετὰ ταῦτα ὁσάκις πρὸς Πορθμῷ, ἢ πρὸς Μεγάροις ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους, [2] ἐθορυβεῖσθε, πάντες ἐπίστασθε. οὐ τοίνυν εἰ μή πω τῆς Ἀττικῆς ἐπιβαίνει, δεῖ σκοπεῖν, οὐδὲ ῥαθυμεῖν, ἀλλ' εἰ διὰ τούτους ἐξουσία γέγονεν αὐτῷ τοῦθ' ὅταν βούληται ποιῆσαι, τοῦθ' ὁρᾶν, καὶ πρὸς ἐκεῖνο τὸ δεινὸν βλέπειν, καὶ τὸν αἴτιον, καὶ τὸν παρασκευάσαντα τὴν ἐξουσίαν ταύτην 369 ἐκείνῳ, μισεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι.

λά. Οἶδα τοίνυν ὅτι τοὺς μὲν ὑπὲρ τῶν κατηγορημένων αὐτοῦ λόγους Αἰσχίνης φεύξεται· βουλόμενος δ' ὑμᾶς ὡς πορρωτάτω τῶν [3] πραγμάτων ἀπάγειν, διέξεισιν, ἡλίκα πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγαθὰ ἐκ τῆς εἰρήνης γίγνεται, καὶ τοὐναντίον ἐκ τοῦ πολέμου κακά, καὶ ὅλως ἐγκώμια εἰρήνης ἐρεῖ, καὶ τοιαῦτα ἀπολογήσεται. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πάντα κατηγορήματα τούτου. εἰ γὰρ ἡ τοῖς ἄλλοις ἀγαθῶν αἰτία, τοσούτων πραγμάτων, καὶ τηλικαύτης ταραχῆς ἡμῖν αἰτία

[1] αὐτῇ· [2] ὡς ἐθορυβεῖσθε [3] πεπραγμένων

ΨΗΦΙΣΜΑ] In marg. Benenati scribitur [sine auctoritate. *Reisk.*]: Ψήφισμα Διοφάντου, οἷον τὸ θῦσαι τοῖς θεοῖς, ὑπὲρ τοῦ διᾶξαι Φίλιππον. Idem.

ΨΗΦΙΣΜΑ] Ibidem [tacita auctoritate. *Reisk.*]: Ψήφισμα Καλλισθένους, οἷον τὸ σκευαγωγεῖν ἐκ τῶν ἀγρῶν, δι' ὅπερ ἐποίησε Φίλιππος εἰς τοὺς Φωκέας. Rectius sane hoc adnotatum, quam illud prius. Idem.

Αὐτὴν] F. αὐτῇ: deinde ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΚΓΟΝΟΙΣ, literis majusculis. Vel εἰς αὐτὴν, ut §. ιζ. in *fin.* His verbis, καὶ τοῖς ἐκγόνοις, sæpe Æschinem pungit Demosthenes. Markland.

Ἐθορυβεῖτε] Usus est verbo θορυβεῖν, id est, *tumultuari*, pro *in tumultu esse*, et quasi *tumultum decernere*. id ferme quod lingua vernacula dicimus emoveri, aut etiam mutinari, quod verbum a mutiendo, id est, mussando deductum est. Populus enim multa in hujusmodi consternatione summissim dicere solet, quæ aperte non audet. Vide Annot. in Pand. *Ex edit.* Hervag.

Καὶ τὸν αἴτιον] Scil. τούτων τῶν φόβων. Auger.

λα'. Ὑπὲρ τῶν κατηγ.] Ὡς ὑπὲρ τῶν κατηγορημένων αὐτοῦ lege. Wolf. Alii enim incorrecte habent κατηγορουμένων. Et αὐτῷ porro, non αὐτοῦ, in Editis omnibus. Taylor. Vid. Var. Lect.

γέγονε, τί τις εἶναι τοῦτο φαίη, πλὴν ὅτι δῶρα λαβόντες οὗτοι, καλὸν πρᾶγμα φύσει, κακῶς διέθηκαν; τί δέ; οὐ τριήρεις τριακόσιαι, καὶ σκεύη ταύταις, καὶ κτήμαθ' ὑμῖν περίεστι, καὶ περιέσται διὰ τὴν εἰρήνην; ἴσως ἂν εἴποι. πρὸς δὴ ταῦτα, [1] ἐκεῖνο ὑμᾶς ὑπολαμβάνειν δεῖ, ὅτι καὶ τὰ Φιλίππου πράγματα ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν εὐπορώτερα πολλῷ, καὶ κατασκευαῖς ὅπλων, καὶ χώραις, καὶ προσόδοις, αἳ γεγόνασιν ἐκείνῳ μεγάλαι· γεγόνασι δὲ καὶ [2] ἡμῖν τινές· ἡ δέ γε τῶν πραγμάτων κατασκευὴ καὶ τῶν συμμάχων, δι' ἣν ἢ [3] αὐτοῖς ἢ τοῖς κρείττοσι τὰ ἀγαθὰ πάντες κέκτηνται, ἡ μὲν ἡμετέρα, πραθεῖσα ὑπὸ τούτων, ἀπόλωλε, καὶ γέγονεν ἀσθενής, ἡ δ' [4] ἐκείνων φοβερὰ καὶ μείζων πολλῷ. οὐ δὴ δίκαιον, ἐκείνῳ μὲν ἀμφότερα ηὐξῆσθαι διὰ τούτους, καὶ τὰ τῶν συμμάχων, καὶ τὰ τῶν προσόδων· [2] ἡμῖν δὲ, [5] ἃ δικαίως ἂν ὑπῆρχεν ἐκ τῆς εἰρήνης, ταῦτα ἀνθ' ὧν ἀπέ-
370 δοντο οὗτοι λογίζεσθαι. οὐ γὰρ ταῦτ' ἀντ' ἐκείνων γέγονεν· οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἦν ἂν ὁμοίως [2] ἡμῖν, ἐκεῖνα δὲ τούτοις ἂν προσῆν, εἰ μὴ διὰ τούτους.

λβ'. Ὅλως δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον δήπου φήσαιτ' ἂν εἶναι, μήτ', εἰ πολλὰ καὶ δεινὰ τὰ συμβεβηκότα ἐστὶ τῇ πόλει, μηδενὸς δ' Αἰσχίνης αἴτιος τούτων, εἰς τοῦ-

[1] *ἐκείνως [2] ὑμῖν [3] αὐτοῖς [4] ἐκείνου [5] ἃ, καὶ δικαίως,

Κτήμαθ'] Rectius χρήμαθ', et tuentur complures : Codd. sc. α. β. δ. Obsop. Harl. Ask. cum Editis Felio. et Manut. Atque ita a Maximo laudatur locus, et restitui voluit Cl. D'Orvillius ad Chariton. Aphrodis. II. 7. TAYLOR.

Κατασκευαῖς] Sedulo lectori meo commendo varietatem Cod. Harleiani : ὅτι καὶ τὰ Φιλίππου πράγματα—γέγονεν εὐπορώτερα πολλῷ, καὶ κατασκευαὶ ὅπλων, καὶ χῶραι, καὶ πρόσοδοι γεγόνασιν ἐκείνῳ μεγάλαι. IDEM.

Μεγάλαι] Post hanc vocem sequitur in Maximo Sophista. Τὰ δὲ ἐκείνου οὐδεὶς ἀπέδοτο, ὡς οὗτοι τὰ ἡμέτερα. Οὐ δὴ δίκαιον etc. deinceps, uti in v. 13. Intermedia desiderantur. IDEM.

Πραγμάτων] F. προσόδων, ex seqq. v. 14. MARKLAND.

Ἐκείνων] F. ἐκείνου, sc. Philippi. IDEM. Vid. Var. Lect.

Ηὐξῆσθαι] Vid. Var. Lect.

Ἡμῖν δὲ, ἃ δικαίως] Hic est ordo verborum : οὐ δίκαιον ταῦτα, ἃ ὑπῆρχεν ἂν ὑμῖν δικαίως ἐκ τῆς εἰρήνης, λογίζεσθαι ἀντὶ τούτων, ἃ οὗτοι ἀπέδοντο. Τί δὲ ἀπέδοντο; τὴν τῶν πραγμάτων κατασκευὴν, καὶ τῶν συμμάχων. WOLF. Recte quidem hoc : sed perperam vertit, aut potius, quæ male verterat, mutare destitit. *Istorum corruptelis æstimari* : Quanto felicius Ferrus : *E che le cose, lequali à noi debitamente veniuano per la pace, voi contiate in luogo di quelle che costoro hanno venduto.* TAYL.

Δικαίως] Hic sumi potest pro ἀληθῶς *vere.* AUGER.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] *Neque multis verbis est opus.* WOLF. Nequaquam. Verte : *Longe abest.* Uti nos solemus dicere : *No. Not by a great deal.* Interpres Italicus, quod non intellexit, dissimulavit, et in versione omisit. Vide Cl. Marklandum, supra, §. ια'. *ante med.* TAYLOR.

Εἰ μὴ διὰ τούτους] Εἰ μὴ οὗτοι ἐμποδὼν ἐγένοντο. Isocrates in Panegyrico : καὶ γὰρ τούτους περιγενέσθαι τῆς βασιλέως δυνάμεως ὁμολογοῦσιν, εἰ μὴ διὰ Κῦρον. Τουτέστιν, εἰ μὴ ἂν ὁ Κῦρος τῆς νίκης ἀπεστέρησεν. WOLF. *If it had not been for Cyrus.* TAYLOR.

τὸν ἐλθεῖν τὴν ὀργήν, μήτ', εἴ τι τῶν δεόντων πέπρακται δι'
ἄλλον τινά, τοῦτο σῶσαι τουτονί· ἀλλ' ὅσων οὗτος αἴτιος
σκεψάμενοι, καὶ χάριν, ἂν ταύτης ἄξιος ᾖ, καὶ τοὐναντίον
ὀργήν, ἂν τοιαῦτα φαίνηται πεποιηκώς, ποιεῖσθε. πῶς οὖν
εὑρήσετε ταῦτα δικαίως; ἐὰν μὴ πάνθ' ἅμα ἐᾶτε [1] ταράτ-
τειν αὐτόν, τὰ τῶν στρατηγῶν ἀδικήματα, τὸν πόλεμον
τὸν πρὸς Φίλιππον, τἀπὸ τῆς εἰρήνης ἀγαθά, ἀλλ' ἕκαστον
ἐφ' ἑαυτοῦ [2] σκοπεῖτε. οἷον, ἦν [3] ἡμῖν πόλεμος πρὸς Φίλιπ-
πον. ἦν. ἐνταῦθ' ἐγκαλεῖ τις Αἰσχίνῃ; βούλεταί τις τού-
του κατηγορεῖν περὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πραχθέντων; οὐδὲ
εἷς. οὐκοῦν περὶ τούτων γε ἀφεῖται, καὶ οὐδὲν αὐτὸν δεῖ
λέγειν. περὶ γὰρ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ τοὺς μάρτυρας
παρέχεσθαι, καὶ τὰ τεκμήρια δεῖ λέγειν τὸν φεύγοντα, οὐ
τὰ ὁμολογούμενα ἀπολογούμενον, ἐξαπατᾷν. ὅπως τοίνυν
[4] τὰ περὶ τοῦ πολέμου μηδὲν ἐρεῖς· οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν αἰτιᾶταί
σε περὶ αὐτοῦ. μετὰ ταῦτα [5] δ' εἰρήνην τινὲς ἡμᾶς ἔπειθον
ποιήσασθαι· ἐπείσθημεν· πρέσβεις ἐπέμψαμεν· ἤγαγον οὗ-
τοι δεῦρο τοὺς ποιησομένους τὴν εἰρήνην. πάλιν ἐνταῦθα
περὶ τούτων μέμφεταί τις Αἰσχίνην; φησί τις εἰσηγήσασθαι
τοῦτον [6] εἰρήνην, ἢ ἀδικεῖν, ὅτι δεῦρ' ἤγαγε τοὺς ποιησομένους;
οὐδὲ εἷς. οὐκοῦν οὐδ' ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν 371
εἰρήνην, οὐδὲν αὐτῷ λεκτέον· οὐ γὰρ οὗτος αἴτιος. τί οὖν,
ἄνθρωπε, λέγεις, εἴ τις ἔροιτό με, καὶ πόθεν ἄρχῃ κατη-
γορεῖν; ὅθεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλευομένων ὑμῶν, οὐ
περὶ τοῦ εἰ ποιητέον εἰρήνην, ἢ μή,—ἐδέδοκτο γὰρ ἤδη τοῦτό
γε—, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ποίαν [7] τινά. τοῖς γὰρ τὰ δίκαια γρά-
φουσιν ἀντειπών, τῷ μισθοῦ γράφοντι συνεῖπε, δῶρα λα-
βών· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοὺς ὅρκους αἱρεθεὶς, ὧν μὲν ὑμεῖς

[1] ταράττειν αὐτὸν ἐᾶτε [2] σκοπῆτε [3] ὑμῖν [4] Deest τά. [5] Deest δ'.
[6] * τὴν εἰρήνην [7] τινὰ, τοῖς τὰ

λϛ'. Χάριν] Quære de phrasi, χάριν et ὀργὴν ποιεῖσθαι. Markland.

Καὶ χάριν, ἂν ταύτης κ. τ. λ.] Ποιεῖσθαι χάριν τι, est *animo benevolo accipere aliquid, et gratiam habere*, cui opponitur, ποιεῖσθαι ὀργὴν τὸ πρᾶγμα. Ex *edit.* Hervag.

Τοιαῦτα] F. τἀναντία. Taylor.

Ποιεῖσθε] *Faciatis*, in imperativo. Aug.

Φίλιππον] Ita distingue, ut opinor: ἦν ἡμῖν πόλεμος πρὸς Φίλιππον; Interrogative. Markland.

Αὐτὸν ἀφεῖται] Vid. Var. Lect.

Μέμφεταί τις Αἰσχίνην;] F. Αἰσχίνῃ. Wolf. Ita Lambinus etiam. Taylor.

'Αλλ' ὑπὲρ κ. τ. λ.] 'Αλλ' ὑπὲρ τοῦ ποίαν τινὰ, τοῖς τὰ δίκαια etc. Ita distinguendum puto, et delendum γὰρ, quod constructioni officit. Markland. Recte sane. Ita excuderunt Parisienses. Et in Harleiano pariter deest particula, ut oportuit. Taylor.

προσετάξατε, οὐδοτιοῦν ἐποίησε, τοὺς δ' ἐπὶ τοῦ πολέμου
διασωθέντας ἀπώλεσε τῶν συμμάχων, καὶ [1]τηλικαῦτα
ἐψεύσατο, ἡλίκα οὐδεὶς ἀνθρώπων ἄλλος πώποτε, οὔτε
πρότερον, οὔθ' ὕστερον. τὸ μὲν γὰρ ἐξαρχῆς ἄχρι τοῦ λό-
γου τυχεῖν Φίλιππον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, Κτησιφῶν καὶ Ἀρι-
στόδημος τὴν ἀρχὴν τὴν πρώτην ἔφερον τοῦ φενακισμοῦ·
ἐπειδὴ δ' εἰς τὸ πράττειν ἤδη τὰ πράγματα [2]ἧκε, Φιλο-
κράτει καὶ τούτῳ παρέδωκαν. [3]δεξάμενοι δ' οὗτοι, πάντ'
ἀπώλεσαν. εἶτ' ἐπειδὴ δεῖ λόγον αὐτὸν καὶ δίκην ὑπέχειν
τῶν πεπραγμένων, ὧν, οἶμαι, πανοῦργος οὗτος, καὶ θεοῖς
ἐχθρὸς, καὶ γραμματεὺς, ὡς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρινόμενος
ἀπολογήσεται, οὐχ ἵνα πλειόνων ἢ κατηγορεῖ [4]τίς αὐτοῦ,
δῷ λόγον· μανία γὰρ τοῦτό γε· ἀλλ' ὁρᾷ τοῦθ', ὅτι ἐν μὲν
τοῖς ὑφ' ἑαυτοῦ πεπραγμένοις, ἀγαθὸν μὲν οὐδέν ἐστιν,
ἅπαντα δὲ τἀδικήματα, ἡ δ' ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἀπολογία,
καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο, τοὔνομα γοῦν ἔχει φιλάνθρωπον. ἣν δέ-
372 δοικα μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δέδοικα, μὴ λελήθαμεν
ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ πολλῷ ἄγοντες. τὸ γὰρ ἀσφαλὲς
αὐτῆς, καὶ τὸ βέβαιον, οὗτοι προὔδοσαν, Φωκέας καὶ Πύ-
λας· οὐ μὴν διὰ τοῦτόν γε ἐξαρχῆς [5]ἐποιησάμεθα.

[1] τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐψεύσατο [2] ἧκον [3] ἐνδεξάμενοι [4] τις
[5] ἐποιησάμεθα τὴν εἰρήνην.

Ἐπὶ τοῦ πολέμου] Ἐπὶ, *in*, ut §. μέ. in *fin.* ἐπὶ τῆς εἰρήνης, *in pace.* §. νγ. in *fin.* ἐπὶ τῆς ἀποδημίας. Markland. Inutile ergo erit corrigere, cum Harl. Aug. et Paris. α. δ. ε. ἐν τῷ πολέμῳ. Tayl.

Τηλικαῦτα] Τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐψεύσατο Codd. Regg. β. δ. ζ. et Ven. Aug. Harl. Lind. *tanta et talia mendacia*, ut alicubi observavit Wolfius. Malim quidem, si opus sit correctione, τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτα, quæ sæpissime quidem conjunguntur: uti infra, §. λή. *ad init.* τοσούτων καὶ τηλικούτων ἀδικημάτων αἴτιος. Et §. λθ'. *a med.* ἐπὶ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἀγαθά. Ita infra §. ϛγ'. *in fin.* τούτων οὐδὲν, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων. et alibi passim. Sed et conjunguntur quoque τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα, ut, exempli causa, §. ις'. *ad init.* Idem.

Τὸ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Pro τὸ Parisienses melius καί. Idem.

Τὴν ἀρχὴν] Delendum est utique vel τὴν ἀρχὴν, vel τὴν πρώτην. Altera vox est enim alteri pro glossemate. Priorem inducunt Reg. δ. et Harl. Idem.

Δεξάμενοι] Potius ἐνδεξάμενοι, uti præferunt Regg. α. δ. ε. Aug. et Harl. Idem.

Ὧν] Inutile hoc et otiosum. Natum est scil. ex fine verbi præcedentis. MSS. Felio. et Manut, ὧν οἶμαι ὁ πανοῦργος, et ὡς οἶμαι πανοῦργος. Idem.

Καὶ εἰ] Qui accuratius scribunt, scriberent εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο. Et ita feliciter sane optimus Cod. Harleianus. Cum autem Lysias dixit, pag. 854. 8. Ed. Reisk. ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις θυσίας ποιεῖσθαι· καὶ εἰ μηδὲν δι' ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα κ. τ. λ. ea res est omnino diversa. Idem.

Λελήθαμεν] Disputatur, utrum ita distingui oporteret: ἣν [εἰρήνην scil.] — δέδοικα, μὴ λελήθαμεν, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ πολλῷ, ἄγοντες: an ita: ἣν — δέδοικα, μὴ λελήθαμεν, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι, ἐπὶ πολλῷ ἄγοντες. Priorem distinctionem amplectitur Cl. Marklandus, posteriorem, uti ex Versione liquet, Hier. Wolfius. Quam pace viri amicissimi doctissimique amplector quoque. Pro nihilo est, quod habet Cod. Venetus, ἐπὶ πολλῷ κακῷ. Idem.

Τοῦτον] F. τούτους, ut v. 6. p. seq. Markland.

λγ΄. Ἀλλ᾽ ἄτοπον μὲν ἔστιν ὃ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δὲ πάνυ. εἰ γάρ τις ὡς ἀληθῶς χαίρει τῇ εἰρήνῃ, τοῖς στρατηγοῖς, ὧν κατηγοροῦσιν ἅπαντες, χάριν [1] αὐτοῖς ἐχέτω. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι, ὡς ὑμεῖς ἐβούλεσθε, ἐπολέμουν, οὐδ᾽ ὄνομα εἰρήνης ἂν ὑμεῖς ἠνέσχεσθε. εἰρήνη μὲν οὖν δι᾽ ἐκείνους, ἐπικίνδυνος δὲ, καὶ σφαλερὰ, καὶ ἄπιστος, διὰ τούτους γέγονε δωροδοκήσαντας. εἴργετε οὖν, εἴργετε αὐτὸν τῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης λόγων, εἰς δὲ τοὺς ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων ἐμβιβάζετε. οὐ γὰρ Αἰσχίνης ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, οὔ· ἀλλ᾽ ἡ εἰρήνη, δι᾽ Αἰσχίνην διαβέβληται. σημεῖον δέ· εἰ γὰρ ἡ μὲν εἰρήνη ἐγεγόνει, μηδὲν δ᾽ ὕστερον ἐξηπάτησθε ὑμεῖς, μηδ᾽ ἀπολώλει τῶν συμμάχων μηδεὶς, τίνα ἀνθρώπων ἐλύπησεν ἂν ἡ εἰρήνη, ἔξω τοῦ [2] ἀδόξως γεγενῆσθαι; καίτοι καὶ τούτου συναίτιος οὗτος συνειπὼν Φιλοκράτει· ἀλλὰ ἀνήκεστόν γε οὐδὲν ἂν ἦν γεγονός. νῦν δ᾽, οἶμαι, πολλῶν ἄλλων ἐστὶ κακῶν αἴτιος οὗτος.

λδ΄. Ὅτι μὲν τοίνυν αἰσχρῶς καὶ κακῶς πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων ἀπόλωλε καὶ διέφθαρται, [3] οἶμαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι· ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ συκοφαντίαν τινὰ τοῖς πράγμασι τούτοις προσάγειν, ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν, ὥστε, εἰ ταῦθ᾽ ὑπ᾽ ἀβελτηρίας, ἢ δι᾽ εὐήθειαν, ἢ δι᾽ ἄλλην ἄγνοιαν ἡντινοῦν [4] οὕτω πέπρακται, αὐτός τε ἀφίημι Αἰσχίνην, καὶ ὑμῖν ἀφεῖναι συμβουλεύω. καίτοι 373
τῶν σκήψεων τούτων οὐδεμία ἐστὶ πολιτικὴ, οὐδὲ δικαία. οὐδένα γὰρ τὰ κοινὰ πράττειν ὑμεῖς κελεύετε, οὐδ᾽ ἀναγκάζετε, ἀλλ᾽ ἐπειδάν τις ἑαυτὸν πείσας δύνασθαι, προσέλθῃ, πρᾶγμα ποιοῦντες [5] ἀνθρώπων χρηστῶν καὶ φιλαν-

[1] αὐτῆς [2] ἄδοξον [3] οἴομαι [4] αὐτῷ [5] [ἀνθρώπων]

λγ΄. Ἀλλ᾽] Benenatus distinxit hoc pacto: ἀλλ᾽· ἄτοπον μὲν ἐστι — ἀληθὲς δὲ πάνυ. periodum istam post ἀλλ᾽ parenthesi includens. Vide, annon præstet. Tayl.

Αὐτοῖς] F. αὐτῆς, sc. εἰρήνης. Sic §. ν΄. μηδεμίαν τούτου Φιλίππῳ χάριν ἔχειν. Et ita §. ξή. et in Midian. pag. 566. 17. Ed. Reisk. Markland. Omnino recte. Et Wolfius alibi in ea mente est quoque. Αὐτοῖς saltem erat supervacaneum post τοῖς στρατηγοῖς in v. eodem: et eo credo animo deesse in Harleiano nostro. Taylor.

Αὐτοῖς] Cod. Lat. habet αὐτῆς, sc. τῆς εἰρήνης ἕνεκα χάριν ἐχέτω. Ex edit. Brook.

Ἡ διαβέβληται] Ita Parisienses, quod non neglexit Lambinus. Taylor.

Καί τοι καὶ] Quæ sequuntur καίτοι καὶ τούτου — ad vocem Φιλοκράτει, juxta monitum Cl. Marklandi, inter cancellos parentheseos sunt circumscribenda. Idem.

λδ΄. Ὑπ᾽ ἀβελτηρίας] Sic per η plerique scribunt, cum ἀβελτερία sit analogum. Wolf.

Οὕτω] Immo τούτῳ πέπρακται· uti optimi Reg. a. et Harl. Neque damno, quod Ven. Aug. et ζ. Regiorum habent, sc. αὐτῷ. Taylor.

θρώπων, εὐνοϊκῶς δέχεσθε, καὶ οὐ φθονερῶς· ἀλλὰ καὶ χειροτονεῖτε, καὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἐγχειρίζετε. ἐὰν μὲν οὖν κατορθοῖ τις, [1] τιμήσεται, καὶ πλέον ἕξει τῶν πολλῶν [2] κατὰ τοῦτο· ἐὰν δ' ἀποτυγχάνῃ, σκήψεις καὶ προφάσεις ἐρεῖ; ἀλλ' οὐ δίκαιον. οὐ γὰρ ἂν ἐξαρκέσειε τοῖς ἀπολωλόσι συμμάχοις, οὐδὲ τοῖς [3] παισὶν, οὐδὲ ταῖς γυναιξὶν, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις, διὰ τὴν ἀβελτηρίαν τὴν ἐμὴν, ἵνα μὴ τὴν τούτου λέγω, τοιαῦτα πεπονθέναι· πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλ' ὅμως ὑμεῖς ἄφετε Αἰσχίνῃ τὰ δεινὰ ταῦτα καὶ ὑπερβάλλοντα, ἂν δι' εὐήθειαν, ἢ δι' [4] ἄλλην ἄγνοιαν ἡντινοῦν λελυμασμένος φανῇ· ἂν μέντοι διὰ πονηρίαν, ἀργύριον λαβὼν, καὶ δῶρα, καὶ τοῦτ' ἐξελεγχθῇ σαφῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν πεπραγμένων, μάλιστα μὲν, εἰ οἷόν τε, ἀποκτείνατε, εἰ δὲ μὴ, ζῶντα τοῖς [5] πολλοῖς παράδειγμα ποιήσατε.

λέ. Σκοπεῖτε δὴ τὸν ἔλεγχον τὸν ὑπὲρ τούτων, ὡς δίκαιος ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀνάγκη δή που τοὺς [6] λόγους περὶ

[1] τιμηθήσεται [2] κατὰ τοῦτο τῶν πολλῶν [3] παισὶν αὐτῶν, οὐδὲ
[4] ἄλλην τινὰ ἄγνοιαν [5] λοιποῖς
[6] λόγους τούτους Αἰσχίνην τουτονὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, τοὺς περὶ

Τιμήσεται] Vel τιμηθήσεται, quod solennius arbitror, et magis usitatum. Tuentur Editt. Felician. Manut. et Parisiens. Idem.

Ἐὰν δ' ἀποτυγχάνῃ, σκήψεις καὶ προφάσεις ἐρεῖ; ἀλλ' οὐ δίκαιον] *Sin ei conatus non successerit, hæc atque illa causabitur? atqui id iniquum est, at id jure fieri non potest.* ἀλλὰ posteriore loco cum interrogationem excipit, significat *atqui* et *profecto*. Idem Demosthenes alibi, εἶτα τοὺς δι' ὑμᾶς φεύγοντας, ἐάσομεν ἀφαιρεθῆναι τὰ δοθέντα, μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; ἀλλ' αἰσχρὸν ἂν εἴη, *certe id turpe est.* [π. Λεπτ. §. ιδ'.] Cic. pro lege Manil. "Quid vero tam inauditum, quam equitem Rom. triumphare? at eam quoque rem pop. Rom. non modo vidit, sed etiam studio omni visendam putavit." Interdum ἀλλὰ νὴ Δία, pro ἀλλὰ γὰρ ἴσως, vel pro νὴ Δί' ἀλλὰ dicitur, ut infra in hac eadem, ἀλλὰ νὴ Δία ἐκ τούτων τῷ χρόνῳ τοὺς ὅρκους ἔλαβον, ἢ τἄλλ' ἃ προσῆκεν ἐποίησαν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *at enim fortasse. Ex edit.* Hervag.

Πολλοῖς] Vid. Var. Lect.

λέ. Σκοπεῖτε — μεθ' ὑμῶν] Utrum σκοπεῖτε μεθ' ὑμῶν, an, ὡς ἔσται δίκαιος μεθ' ὑμῶν, τούτεστι βοηθούντων ὑμῶν, *vestra opera, vobis adjuvantibus*, Wolf.

Σκοπεῖτε δὴ] Nonne σκοπεῖτε δέ? Jurin.

Μεθ' ὑμῶν] Refertur ad σκοπεῖτε. Aug.

Ὑμῶν] Ἡμῶν habet Cod. Harl. Quam lectionem quoque agnoscit et interpretatur Scholiastes. Interpretatur quidem utramque, sed meliorem adhuc desidero interpretem. Taylor.

Ἀνάγκη δή που τοὺς λόγους] Desiderari videntur aliqua ad supplendam orationem: Hæc in Editione Benenati reperies, etsi non suo loco posita. Sic itaque legi velim: ἀνάγκη δήπου τοὺς λόγους τούτους τοὺς περὶ τῶν Φωκέων — καὶ τῆς Εὐβοίας, Αἰσχίνην τουτονὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· εἴπερ κ. τ. λ. Hæc autem si non admittas, necessarium videtur pro ἀκούσαντα et ἐλπίσαντα rescribere ἀκοῦσαι et ἐλπίσαι. Jurin.

Ἀνάγκη κ. τ. λ.] Credo, Wolfium hic errore, non consilio, recessisse a lectione omnium Editorum, Manuscriptorumque: ἀνάγκη δήπου τοὺς λόγους τούτους, Αἰσχίνην τουτονὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, τοὺς περὶ τῶν Φωκέων κ. τ. λ. Aliter cum Cl. Jurino legendum est, et vertendum: *Necesse est igitur, hunc, si bona fide egerit, aut audivisse Philippum hæc verba facientem de Phocensibus*, etc. *aut speravisse hæc eum facturum.* Sed sine dubio erravit præ incuria aut festinatione Wolfius. Non enim sciens prudensque tam insignem et notabilem varietatem transi-

τῶν Φωκέων, καὶ τῶν Θεσπιέων, καὶ τῆς Εὐβοίας, εἴπερ μὴ πεπρακὼς αὑτὸν, ἑκὼν ἐξηπάτα, δυοῖν θάτερον, ἢ διαῤῥήδην ἀκούσαντα ὑποσχομένου Φιλίππου, ὅτι πράξει [1] ταῦτα καὶ ποιήσει· ἢ, εἰ μὴ τοῦτο, γοητευθέντα, καὶ φενακισθέντα τῇ περὶ [2] τὰ ἄλλα φιλανθρωπίᾳ, καὶ ταῦτ' ἐλπίσαντα παρ' αὐτοῦ. οὐκ ἔνεστι τούτων οὐδὲ ἓν χωρίς. ἐκ τοίνυν 374 τούτων ἀμφοτέρων, μάλιστα πάντων ἀνθρώπων, μισεῖν αὐτῷ προσήκει Φίλιππον. διὰ τί; ὅτι τὸ μὲν ἐκείνου μέρος πάντ' αὐτῷ γέγονε τὰ δεινότατα καὶ τὰ αἴσχιστα· ὑμᾶς ἐξηπάτηκεν· ἀδοξεῖ· [3] δίκαιος ἀπολωλέναι κρίνεται. καὶ εἴ γέ τι τῶν προσηκόντων ἐγίνετο, ἐν εἰσαγγελίᾳ πάλαι ἂν ἦν· νῦν δὲ διὰ τὴν [4] ἡμετέραν πρᾳότητα καὶ εὐήθειαν, εὐθύνας δίδωσι, καὶ ταύτας ὁπηνίκα βούλεται. ἔστιν οὖν ὅς τις ὑμῶν φωνὴν ἀκήκοεν Αἰσχίνου, κατηγοροῦντος Φιλίππου; τίς δ' ἐξελέγχοντα, ἢ λέγοντά τι τοῦτον ἑώρακεν; οὐδὲ εἷς. ἀλλ' ἅπαντες Ἀθηναῖοι πρότερον κατηγοροῦσι Φιλίππου, καὶ ὁ τυχὼν ἀεί· ὧν οὐδεὶς οὐδὲν ἰδίᾳ [5] ἠδίκηται δήπου. ἐγὼ δὲ ἐκείνους τοὺς λόγους ἐζήτουν παρὰ τούτου, εἴ περ μὴ πεπρακὼς ἑαυτὸν ἦν· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐμοὶ μὲν χρήσασθε ὅ, τι βούλεσθε· ἐπίστευσα· ἐξηπατήθην· ἥμαρτον· ὁμολογῶ· τὸν δ' ἄνθρωπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φυλάττεσθε, ἄπιστος, γόης, πονηρός. οὐχ ὁρᾶτε οἷα πεποίηκεν ἐμέ; οἷα ἐξηπάτηκε; τούτων οὐδένα ἀκούω τῶν λόγων, οὐδ' ὑμεῖς. διὰ τί; ὅτι οὐ παρακρουσθεὶς, οὐδ' ἐξαπατηθεὶς, ἀλλὰ μισθώσας ἑαυτὸν, καὶ λαβὼν ἀργύριον, ταῦτ' εἶπε, καὶ προὔδωκεν ἐκείνῳ, καὶ γέγονε καλὸς κἀγαθὸς καὶ δίκαιος μισθωτὸς ἐκείνῳ, πρεσβευτὴς μέντοι καὶ πολίτης ὑμῖν, προδότης, καὶ τρὶς οὐχ ἅπαξ ἀπολωλέναι δίκαιος.

[1] ταῦτα πράξει [2] τἄλλα [3] δικαίως [4] ὑμετέραν [5] ἠδίκηται ἰδίᾳ

liret, et obmutesceret. Taylor.

Καὶ τῆς Εὐβοίας] Pro istis verbis reponit Lambinus καὶ τῶν Θηβαίων. Nimirum opus est Thebanis, verum fortasse, non ut excluderentur Euboenses. Vide supra ad §. ιγ'. *post med.* Idem.

Ἑκὼν ἐξηπάτα] F. A. ἑκὼν ὑμᾶς ἐξηπάτα. Sic in Leptinea: ἀλλ' οὐ δίκαιοί ἐσμεν ἀφαιρεθῆναι, εἴ τι ἐξηπατήθημεν. Wolf.

Δίκαιος ἀπολωλέναι] Lego, non δικαίως. Idem. Ita contra Codd. omnium, credo, auctoritatem Wolfius. Nactus est tamen Lambinum et nescio quem in Bodleiano nostro consentientem. Taylor.

Ἡμετέραν] Puto ὑμετέραν. Jurin.

Τίς δ' ἐξελέγχοντα — ἑώρακεν;] Ita fere Editi. Wolfius cum Aldo dederat τί δ'; ἐξελέγχοντα κ. τ. λ. Quo sensu, apparebit ex ejus versione. Taylor.

Τοῦτον] F. τοιοῦτον. Markland.

Ἐζήτουν] F. ἐζήτουν ἄν. Idem.

Προὔδωκεν] Subaudi ἑαυτὸν, *seipsum tradidit.* Auger.

λϛ΄. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνων δῆλός ἐσθ᾽, ὅτι χρημάτων ἅπαντα εἶπεν ἐκεῖνα· ἀλλ᾽ ἧκον ὡς ὑμᾶς ἔναγχος
375 Θετταλοὶ, καὶ Φιλίππου πρέσβεις μετ᾽ αὐτῶν, ἀξιοῦντες ὑμᾶς, Φίλιππον Ἀμφικτυόνα εἶναι ψηφίσασθαι. τῷ προσῆκεν οὖν ἀντειπεῖν [1] τούτοις μάλιστα πάντων ἀνθρώπων; Αἰσχίνῃ τούτῳ. διὰ τί; ὅτι οἷς οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, τούτοις τὰ ἐναντία ἐποίησεν ἐκεῖνος. οὗτος μὲν γὰρ ἔφη Θεσπιὰς, καὶ Πλαταιὰς αὐτὸν τειχιεῖν, καὶ τοὺς μὲν Φωκέας οὐκ ἀπολεῖν, τὴν δὲ Θηβαίων ὕβριν ὑμῖν καταλύσειν· ὁ δὲ, τοὺς μὲν Θηβαίους μείζους ἢ προσῆκε πεποίηκε, τοὺς δὲ Φωκέας ἄρδην ἀπολώλεκε, καὶ τὰς μὲν Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς οὐ τετείχικε, τὸν δὲ Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν προσεξηνδραπόδισται. πῶς ἂν ἐναντιώτερα πράγμαθ᾽ ἑαυτοῖς τούτων γένοιτο; οὐ τοίνυν ἀντεῖπεν, οὐδὲ διῆρε τὸ στόμα, οὐδ᾽ ἐφθέγξατο ἐναντίον οὐδέν. καὶ οὐχὶ τοῦτό πω δεινὸν, τηλικοῦτον ὂν, ἀλλὰ καὶ συνεῖπε μόνος τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἀνθρώπων. καί τοι τοῦτό γε οὐδὲ Φιλοκράτης ἐτόλμησε ποιῆσαι, ὁ μιαρὸς, ἀλλ᾽ Αἰσχίνης οὑτοσί. καὶ θορυβούντων ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐθελόντων ἀκούειν αὐτοῦ, καταβαίνων ἀπὸ τοῦ βήματος, ἐνδεικνύμενος τοῖς πρέσβεσι, τοῖς παρὰ Φιλίππου παροῦσι, πολλοὺς ἔφη τοὺς θορυβοῦντας εἶναι, ὀλίγους δὲ τοὺς στρατευομένους

[1] τούτοις; μάλιστα πάντων ἀνθρώπων Αἰσχίνῃ

λϛ΄. Δῆλος] Δῆλον Parisienses: quibus ex ingenio suo, et solertia, qualis fuerit, adjecit Lambinus ea, quæ sequuntur: Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνων δῆλόν ἐσθ᾽ ὅτι χρημάτων ἅπαντα εἶπεν ἐκεῖνα, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων· ἧκον etc. Taylor.

Ὑμῖν] Ἡμῖν Regg. Codd. α. δ. ζ. Quod perinde est. In Harl. deest. Sed recte dicitur, et notissima structura. Ita supra, §. ιγ΄. post med. ἵνα συνδιαλλάττωσιν αὐτῷ τοὺς Ἀλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους. Idem.

Προσεξηνδραπόδισται] Lege. Wolf. Aldus enim προεξ.—Taylor. Potius προσηνδραπόδισται juxta vet. Cod. *Ex edit.* Brook.

Τηλικοῦτον ὂν] Pro τηλικοῦτον ὂν m. Par. καίπερ ὂν δεινόν. Wolfio utrumque conjungendum videbatur: καὶ οὐχὶ τοῦτό πω δεινὸν, καίπερ ὂν δεινὸν, τηλικοῦτον ὄν. Ut margo Paris. ita Harl. quoque, ita Cod. Aug. quo in conferendo, idem Sim. Fabricio in mentem venit, quod Wolfio nostro. Demosthenes in Philipp. III. καὶ οὐχὶ τοῦτό πω δεινὸν, καίπερ ὂν δεινόν. Taylor.

Ἀλλὰ καὶ συνεῖπε μόνος] S. τῷ Φίλιππον Ἀμφικτυόνα εἶναι ψηφίσασθαι. Hinc recte colligunt, Orationem περὶ εἰρήνης non esse habitam a Demosthene. Quid vero, si Æschinis illa esset, siquidem is unus Thessalorum postulationi suffragatus est? Ut enim dictio non sit Æschinea per omnia similis, tamen eosdem alias alio dicendi genere uti, quid vetat? Tametsi tres tantum eas, quæ illius nomine exstant, orationes scripsisse fertur. Wolf.

Τοῖς πρέσβεσι, τοῖς παρὰ Φιλίππου] Lege. Idem. Περὶ enim in nonnullis inscite. Taylor.

Στρατευομένους] F. στρατευσομένους. Markland.

ὅταν δέῃ. μέμνησθε γὰρ δήπου, αὐτὸς ὤν, οἶμαι, θαυμάσιος στρατιώτης, ὦ Ζεῦ.

λζ. Ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν μηδένα ἔχοντα [1] μηδὲν εἴχομεν δεῖξαι τῶν πρέσβεων, μηδ᾽ ἦν ὥστε ἰδεῖν ἅπαντας, βασάνους [2] καὶ τοιαῦτα ὑπόλοιπον ἂν ἦν σκοπεῖν· εἰ δὲ Φιλοκράτης μὴ μόνον ὡμολόγει παρ᾽ ὑμῖν ἐν τῷ δήμῳ πολλάκις, ἀλλὰ καὶ ἐδείκνυεν ὑμῖν, [3] πυροπωλῶν, οἰκοδομῶν, βαδιεῖσθαι φάσκων, κἂν μὴ χειροτονῆτε ὑμεῖς, ξυληγῶν, τὸ χρυσίον καταλλαττόμενος φανερῶς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, οὐκ ἔνι δήπου τοῦτον εἰπεῖν ὡς οὐκ εἴληφε, τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦντα καὶ δεικνύντα. ἔστιν οὖν οὕτω τις ἀνθρώπων ἀνόητος ἢ κακοδαίμων, ὥσθ᾽ ἵνα λαμβάνῃ μὲν Φιλοκράτης, ἀδοξῇ δὲ αὐτὸς καὶ κινδυνεύῃ, ἐξὸν αὐτῷ μετὰ τῶν μηδὲν ἠδικηκότων ἐξετάζεσθαι, τούτοις μὲν πολεμεῖν, πρὸς δ᾽ ἐκεῖνον ἐλθὼν κρίνεσθαι βούλεται; ἐγὼ μὲν οὐδένα [4] οἶμαι, ἀλλὰ πάντα ταῦτα, ἐὰν ὀρθῶς σκοπῆτε, εὑρήσετε μεγάλα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐναργῆ σημεῖα, τοῦ χρήματα τοῦτον ἔχειν. 376

λή. Ὃ τοίνυν ὕστατον μὲν γέγονεν, οὐδενὸς δ᾽ ἐστὶν ἔλαττον σημεῖον τοῦ πεπρακέναι τοῦτον ἑαυτὸν Φιλίππῳ, θεάσασθε. ἴστε δήπου πρώην ὅτε εἰσήγγειλεν Ὑπερίδης Φιλοκράτην, ὅτι παρελθὼν ἐγὼ δυσχεραίνειν ἔφην ἔν τι

[1] μηδὲν ἔχοντα [2] καὶ τὰ τοιαῦτα [3] πυροπωλῶν [4] οἴομαι

Δέῃ] Ita locum distingui jubet Cl. Marklandus: ἔφη — ὅταν δέῃ· μέμνησθε γὰρ δήπου· αὐτὸς ὢν κ. τ. λ. Taylor.

λζ΄. Ἔτι τοίνυν κ. τ. λ.] Adnotator in Exemplari Altemps. non contentus his Negativis ingeminat talem constructionem: εἰ οὐκ εἴχομεν δεῖξαι μηδένα τῶν πρέσβεων ἔχοντα μηδέν. Sed non est necessarium. Idem.

Ἔτι τοίνυν εἰ μὲν μηδένα ἔχοντα μηδὲν εἴχομεν δεῖξαι] *Jam vero si probare non possemus.* Idem alibi, ἔτι τοίνυν ἴσως ἐροῦσιν ὡς, *Atque etiam, ut opinor, hoc dicturi sunt.* Sic οὐ τοίνυν, *neque vero.* Idem in eadem, οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνον δῆλός ἐσθ᾽ ὅτι χρημάτων, &c. *Neque vero ex his tantum manifestum est,* &c. Ex edit. Hervao.

Μηδ᾽ ἦν ὥστε ἰδεῖν ἅπαντας] S. τὸ πρᾶγμα οὕτω φανερόν. Wolf.

Μηδ᾽ ἦν κ. τ. λ.] *Neque esset ut viderint omnes.* Sic Horatius græcorum exemplo: *est ut viro vir latius ordinet arbusta.* Auger.

Εἰ δὲ Φιλοκράτης] Philocrates factus dives a Philippo, ostentabat opes. Ex edit. Brook.

Πυροπωλῶν] Emenda πυροπωλῶν, ut habent omnes præter Aldum: cujús in luto hærens Wolfius textum quoque nostrum inquinari fecit. Suid. v. Ἀντικαταλλαττόμενος, describens hunc locum, habet τυροπωλῶν. Sed hoc pariter esset τυροπωλῶν, si de *caseis vendendis* res ageretur, quo pacto Suidam isti interpretantur. Taylor.

Ξυληγῶν] Vid. Poll. VII. 29. Conjunge nostrum inferius, §. μγ΄. *a med.* et §. οἰ. *a med.* Idem.

Οὐκ ἔνι δήπου etc.] Ad Philocratem hæc pertinent, quem cum cepisse munera contra Remp. constet, eodem crimine et amicum ejus Æschinem teneri sit consentaneum. Wolf.

Βούλεται] Vid. Var. Lect.

[1]τῶν τῆς εἰσαγγελίας, εἰ μόνος Φιλοκράτης τοσούτων καὶ
τηλικούτων ἀδικημάτων αἴτιος γέγονεν, οἱ δ᾽ ἐννέα τῶν
πρέσβεων μηδενός· καὶ οὐκ ἔφην τοῦθ᾽ οὕτως ἔχειν. οὐ-
δαμοῦ γὰρ ἂν φανῆναι καθ᾽ ἑαυτὸν ἐκεῖνον, εἰ μὴ τοὺς
συναγωνιζομένους τούτων τινὰς εἶχεν. ἵν᾽ οὖν μήτε ἀφῶ,
μήτ᾽ αἰτιάσωμαι μηδένα, ἔφην ἐγὼ, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα
αὐτὸ τοὺς μὲν αἰτίους εὕρῃ, τοὺς δὲ μὴ μετεσχηκότας ἀφῇ,
ἀναστὰς ὁ βουλόμενος, καὶ παρελθὼν εἰς ὑμᾶς, ἀποφη-
νάσθω μὴ μετέχειν, μηδὲ ἀρέσκειν αὐτῷ τὰ ὑπὸ Φιλοκρά-
377 τους πεπραγμένα· καὶ τὸν τοῦτο ποιήσαντα ἀφίημι ἔγω-
γε, ἔφην. ταῦτα [2]καὶ μνημονεύετε, ὡς ἐγὼ οἶμαι. οὐ τοίνυν
παρῆλθεν οὐδεὶς, οὐδ᾽ ἔδειξεν ἑαυτόν· καὶ τῶν μὲν ἄλλων
ἔστιν ἑκάστῳ [3]τις πρόφασις. ὁ μὲν, οὐχ ὑπεύθυνος ἦν· ὁ
δ᾽ οὐχὶ παρῆν ἴσως· τῷ δὲ, κηδεστὴς ἦν ἐκεῖ· τούτῳ δ᾽ οὐ-
δὲν τούτων, ἀλλ᾽ οὕτω καθάπαξ πέπρακεν ἑαυτὸν, καὶ
οὐκ ἐπὶ τοῖς παρεληλυθόσι μεμισθάρνηκε μόνον, ἀλλὰ καὶ
μετὰ ταῦτα δῆλός ἐστιν, ἐάνπερ ἐκφύγῃ νῦν, καθ᾽ ὑμῶν
ὑπάρξων ἐκείνῳ. ὥς τε ἵνα μηδὲν ἐναντίον μηδὲ ῥῆμα πρόη-
ται Φιλίππῳ, οὐδ᾽ ἀφιέντων ἀφίησιν, ἀλλ᾽ ἀδοξεῖν, κρί-

[1] Deest τῶν. [2] καὶ] γὰρ [3] τις, ὡς ἔοικε, πρόφασις

λέ. Οἱ δ᾽ ἐννέα] Distingue sic: οἱ δ᾽ ἐννέα τῶν πρέσβεων, μηδενός. *Novem autem legatorum* (pro, legati) *nullius*, subaudi, rei essent auctores. Gallice, *neuf des Députés*. Auger.

. Οὐδαμοῦ γὰρ κ. τ. λ.] *Nullam ejus fuisse auctoritatem.* Ita interpretatur Wolfius. *Percioche non mai egli à far questo da per se solo si sarebbe iscoperto, se non havesse havuti alcuni compagni.* Ferrus. *Nusquam enim ille per se solus visus fuisset, nisi aliquos ex his adjutores habuisset.* Anonymus. Quod pene ridiculum est. Sensus est: *Non ille palam et publice hæc agere sustinuisset, nisi aliquid adjumenti socii ejus occulto subministrassent.* Taylor.

Εἰ μὴ τοὺς συναγωνιζομένους] M. εἰ μὴ συναγωνιζομένους: nisi placeat invertere ordinem, εἰ μὴ τούτων τινὰς εἶχε τοὺς συναγωνιζομένους. Wolf.

. Ποιήσαντα] Lege πεισθέντα. Taylor.

. Πρόφασις] Plenius, et quidem valde usitato genere loquendi, cuderant Parisienses, ἔστιν ἑκάστῳ τις, ὡς ἔοικε, πρόφασις. Quibus consentiunt optima Exemplaria, Aug. et Harl. Idem.

Τῷ δὲ, κηδεστὴς ἦν ἐκεῖ] Omnino legendum videtur ἐκεῖνος, nempe Philocrates. Jurin. F. ἐκεῖνος, Philocrates. Markland. Ego etiam lego ἐκεῖνος, cum viris doctissimis, verum aliter intelligo. Scilicet, τῷ δὲ [Phrynoni] κηδεστὴς ἦν ἐκεῖνος [Philippus]. Consule Ulpianum ad h. locum, iterumque Demosthenem §. ξς΄. *ante med.* et *in fin.* σχ. denique ad §. νθ΄. *ante med.* et Suid. v. Φρύνων. Taylor.

Ἐκείνῳ. ὥστε ἵνα] Male distinguitur. Delenda est plena στιγμὴ post ἐκείνῳ, et ponenda minima. Nam ὥστε dependet ab οὕτω præcedenti; οὕτω πέπρακεν ἑαυτὸν — ὥστε — οὐδ᾽ ἀφίησι. Markland.

Μηδὲ ῥῆμα] Deesse arbitror ante, vel post, has voces: ἵνα μηδὲν ἐναντίον μηδὲ * * * μηδὲ ῥῆμα. Taylor.

Οὐδ᾽ ἀφιέντων ἀφίησιν] S. τῶν κατηγόρων αὐτόν· ἀφίησιν αὐτοὺς, τουτέστι, τὴν ἡσυχίαν ἄγειν ἐᾷ. Wolf. Ludit in duplici significatione Verbi ἀφίημι: *ut, neque si vos illum absolvatis, vos ille missos faciat. That, if you would even acquit him, he would not let you alone.* Similiter in Midiana, pag. 580. 19. Ed. Reisk. οὗτος δὲ οὐδ᾽ ἀφιέντα ἀφίησιν. Markland.

νεσθαι, πάσχειν ὁτιοῦν αἱρεῖται παρ' ὑμῖν μᾶλλον, ἢ Φι-
λίππῳ τι ποιῆσαι μὴ πρὸς ἡδονήν. καί τοι, τίς ἡ κοινωνία;
τίς ἡ πολλὴ πρόνοια ὑπὲρ Φιλοκράτους αὕτη; [1]ὃς εἰ τὰ
κάλλιστα, καὶ πάντα τὰ συμφέροντα ἐπεπρεσβεύκει,
χρήματα δ' ὡμολόγει λαβεῖν ἐκ τῆς πρεσβείας, [2]ὥσπερ
ὡμολόγει, τοῦτό γε αὐτὸ φυγεῖν καὶ διευλαβηθῆναι τῷ
προῖκα πρεσβεύοντι προσῆκε, καὶ διαμαρτύρασθαι τὸ καθ'
αὑτόν. οὐ τοίνυν πεποίηκε τοῦτ' Αἰσχίνης. ταῦτ' οὐ φα-
νερά, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ταῦτ' οὐχὶ βοᾷ καὶ λέγει, ὅτι
χρήματα εἴληφεν Αἰσχίνης, καὶ πονηρός ἐστιν ἀργυρίου συν-
εχῶς, οὐ δι' ἀβελτηρίαν, οὐδὲ δι' ἄγνοιαν, οὐδὲ ἀποτυγχά-
νων; καὶ τίς μου καταμαρτυρεῖ, φησὶ, δῶρα λαβεῖν;
τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λαμπρόν. τὰ πράγματ', Αἰσχίνη, ἅπερ
πιστότατά ἐστιν ἁπάντων· καὶ οὐκ ἔνεστιν εἰπεῖν οὐδ' αἰ-
τιάσασθαι, ὡς ἢ πεπεισμένα, ἢ χαριζόμενά τῳ ἐστὶ τοι-
αῦτα, ἀλλ' οἷά περ αὐτὰ προδοὺς καὶ διαφθείρας σὺ πε- 378
ποίηκας, τοιαῦτα ἐξεταζόμενα φαίνεται. πρὸς δὲ τοῖς
πράγμασιν, αὐτὸς αὐτίκα δὴ σὺ σαυτοῦ καταμαρτυρήσεις.
ἀπόκριναι γάρ δεῦρο ἀναστάς μοι· οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν
γε, οὐ φήσεις ἔχειν ὅ, τι εἴποις. ὃς γὰρ ἀγῶνας καινοὺς,

[1] ὃν [2] (ὅστις ὁμολογεῖ [3]τοῦτό γ' αὐτὸς,)

Καί τοι τίς ἡ κοινωνία; τίς ἡ πολλὴ πρόνοια] *Verum quænam est ista causæ communitas? quæ tanta hujus providentia pro Philocrate.* Accipitur enim pro *verum*, et pro *sed* καί τοι, et servit διαπορήσει. Quod autem mox subdit, ταῦτ' οὐχὶ βοᾷ καὶ λέγει; &c. Cicero pro Roscio ad verbum sic transtulit: "Nonne supercilia illa penitus rasa olere malitiam, et clamitare calliditatem videntur." *Ex edit.* Hervag.

Ἀποτυγχάνων] Absolute positum pro ἀποτυγχάνων τῶν ἐλπίδων. *Ald.* *Ex edit.* Brook.

Ἀπόκριναι κ. τ. λ.] Huc spectat fortasse Comma istud Suidæ: Ἀποκρίθητι. Δημοσθένης. Ἀπόκριναι δεῦρό μοι παρελθών. — ἀλλὰ καὶ Δημοσθένης λέγει ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου, ὡς προείρηται. Adde Harpocrat. v. Ἀπόκρισις. Disertius aliquanto idem Suidas v. Δεῦρο. Certe spectat Hermogenes verbis disertissimis: Ἀπόκριναι γὰρ δεῦρο ἀναστάς μοι· οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν γε οὐ φήσεις ἔχειν, ὅ, τι εἴποις. pag. 179. Ed. Fr. Porti. Taylor.

Οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν γε οὐ φήσεις ἔχειν ὅ, τι εἴποις] Ut ὃ ἂν, vel δυνητικὸς, vel ἀοριστολογικὸς sæpe abundat, ita sæpe etiam deest, præsertim ubi locus causam habet a præterito. quanquam hic quoque deest, cum de futuro dixerit. habet autem vim optativam. *Neque enim te ut imperitum negabis habere, quod respondeas*, quod dici poterat ὅ, τι ἐρεῖς, ὅ, τι enim φιλευκτικὸν est. Vide Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

Ὃς γὰρ ἀγῶνας] Alludit ad accusationem Timarchi, quæ æque est ἀμάρτυρος, atque hæc Demosthenica. Wolf.

Ibid. Alludit ad multa: ad pristinam artem quæstumque Æschinis: ad novam et insolitam criminationem Timarchi, jam senis, et cui per anteactam vitam inusta non erat ea suspicio: ad rudimenta fortasse et tyrocinium Æschinis, qui nemini unquam ante hunc Timarchum, diem dixerat: ad accusandi denique licentiam, cum non ex testibus, sed vulgi rumoribus, et incerta fama, nitebatur. Nonnulla hic Scholiastes, qui est consulendus. Neque tamen vel eo magistro totam fabulam edisces, aut hujus scommatis leporem omnem plene exhauries. Non

ὥσπερ δράματα, καὶ τούτους ἀμαρτύρους, πρὸς διαμεμετρημένην τὴν ἡμέραν αἱρεῖς διώκων, δῆλον ὅτι πάνδεινος εἴ τις;

λθ'. Πολλῶν τοίνυν καὶ δεινῶν ὄντων τῶν πεπραγμένων Αἰσχίνῃ τούτῳ, καὶ πολλὴν κακίαν ἐχόντων, ὡς καὶ ὑμῖν, [1] οἶμαι, δοκεῖν, οὐδέν ἐστιν οὗ μέλλω λέγειν, ὡς ἐγὼ κρίνω, δεινότερον, οὐδ' ὅ, τι μᾶλλον δεδωροδοκηκότ' αὐτὸν ἐπαυτοφώρῳ, καὶ πεπρακότα πάντ' ἐξελέγξει. ἐπειδὴ γὰρ [2] ἀπεστείλατ' αὖθις αὖ [3] τὸ τρίτον τοὺς πρέσβεις ὡς τὸν Φίλιππον, ἐπὶ ταῖς καλαῖς καὶ μεγάλαις ἐλπίσι ταύταις αἷς οὗτος ὑπισχνεῖτο, ἐχειροτονήσατε καὶ τοῦτον, καὶ ἐμὲ, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς πλείστους τοὺς αὐτούς. ἐγὼ μὲν δὴ παρελθὼν, ἐξωμοσάμην εὐθέως. καὶ θορυβούντων τινῶν, καὶ κελευόντων βαδίζειν, οὐκ ἂν ἔφην ἀπελθεῖν. οὗτος δ' ἐκεχειροτόνητο. ἐπειδὴ δὲ ἀνέστη μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκλησία, συνελθόντες ἐβουλεύοντο οὗτοι, τίνα αὐτοῦ καταλείψουσιν. ἔτι γὰρ τῶν πραγμάτων ὄντων μετεώρων, καὶ τοῦ μέλλοντος ἀδήλου, σύλλογοι καὶ λόγοι παντοδαποὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐγίγνοντο τότε. ἐφοβοῦντο δὴ μὴ σύγκλητος ἐκκλησία γένοιτο

[1] *οἴομαι [2] ἀπεστέλλετ' [3] τοτρίτον

enim omnia, quæ ab Antiquis allusorie et vellicatim jaciuntur, Posteritati datum est, ut probe intelligerent. Vid. Æschin. π. παραπρεσβ. pag. 297. Ed. Reisk. Brodæum ad loc. Harpocrat. v. Διαμεμετρημένη. Maussacum, Victor. IX. Var. Lect. 20. alios. Voces istæ, ἀγῶνας καινοὺς, ὥσπερ δράματα, lucem fortasse aliquam consequentur ex iis, quæ dicturi sumus ad init. Æschineæ c. Ctesiphontem. TAYL.

Πάνδεινος εἴ τις] * * * Nonnulla opinor deesse. MARKLAND.

λθ'. Ὡς καὶ ὑμῖν οἶμαι δοκεῖν] Lege, vel δοκεῖ, ut habet Felician. pro εἶναι. WOLF. Nam Aldus dedit εἶναι pro οἶμαι. Felician. quidem et Manut. δοκεῖ, uti Parisienses quoque, et Scholiastes, qui exponit per φαίνεται. Non male. Et tum obtineret punctuatio Textus nostri. Aliter et ea reformanda fuerit. Marg. Ask. cum Wolfio consentit. TAYLOR.

Ἐγὼ μὲν παρελθὼν ἐξωμοσάμην εὐθέως] Ἐξομόσασθαι *cum jurejurando aliquid excusare*, aut *detrectare et recusare*, de quo verbo satis alibi dictum est, ex cujus imitatione Cicero *ejurare* iniquum judicem dixit, ut annotatur in Pandect. *Ex edit.* HERVAG.

Τίνα αὐτοῦ καταλείψουσι] *Quem ibi statum rerum deprehensuri essent.* Τὸ αὐτοῦ, παρὰ τῷ Μακεδόνι, ἢ, ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, accepi, et pro καταλείψουσι legendum censui καταλήψονται. Sed agnosco erratum, et emendo, *quemnam hic relicturi essent*, qui sc. Demostheni adversaretur. αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ, ἐνθάδε, ἢ ἐνταῦθα. WOLF.

Ἐγίγνοντο τότε] Mallem distingui, — κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐγίγνοντο. τότε ἐφοβοῦντο δὴ etc. MARKLAND.

Ἐφοβοῦντο δὴ μὴ] Auctores sunt Suidas, et interpretes hoc loco, apud Athenienses νόμιμον ἐκκλησίαν dictam esse τὴν κυρίαν καὶ ὡρισμένην τρὶς τοῦ μηνὸς, id est, legitimam concionem, *quæ fixa stataque erat concio, et ter in mense habebatur.* σύγκλητον autem, id est, *convocatam* sive *indictam*, τὴν ἐξαίφνης γενομένην διά τι κατεπεῖγον, *quæ repente nova quadam de causa fiebat.* Sic etiam apud Romanos Senatus habebatur aut legitimus, aut indictus. Legitimus quidem, statis diebus. Tranquillus in Aug. "Sanxit," inquit, "ne plus quam bis in mense legitimus Senatus ageretur, scilicet Calendis et Idibus, &c." Edictus autem vel indictus erat, qui ob negotia incidentia repente indicebatur.

ἐξαίφνης· εἶτα ἀκούσαντες ὑμεῖς ἐμοῦ τἀληθῆ, [1] ψηφίσησθέ τι τῶν δεόντων ὑπὲρ τῶν Φωκέων, καὶ τὰ πράγματα ἐκφύγοι τὸν Φίλιππον. εἰ γὰρ ἐψηφίσασθε μόνον, καὶ μικρὰν ὑπεφήνατε ἐλπίδα ἡντινοῦν αὐτοῖς, ἐσώθησαν ἄν. οὐ 379
γὰρ ἐνῆν, οὐκ ἐνῆν, μὴ παρακρουσθέντων ὑμῶν, [2] μεῖναί τι Φιλίππῳ. οὔτε γὰρ σῖτος ἐνῆν ἐν τῇ χώρᾳ, ἀσπόρῳ διὰ τὸν πόλεμον γεγονυίᾳ, οὔθ' ἡ [3] σιτοπομπεία δυνατὴ, τριήρων οὐσῶν ὑμετέρων ἐκεῖ καὶ τῆς θαλάττης κρατουσῶν· αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν αἱ τῶν Φωκέων, μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ. εἰ γὰρ ἐν ἡμέρᾳ πόλιν ᾕρει, δύο καὶ εἴκοσίν εἰσιν ἀριθμῷ. διὰ δὴ ταῦτα πάντα, ἵνα μηδὲν μετάθησθε ὧν ἐξηπάτησθε, τοῦτον αὐτοῦ κατέλιπον. ἐξομόσασθαι μὲν δὴ μὴ μετ' αἰτίας τινὸς, δεινὸν ἦν, καὶ ὑποψία μεγάλη. τί λέγεις; ἐπὶ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἀγαθὰ οὐχὶ βαδίζεις ἀπαγγείλας, οὐδὲ πρεσβεύεις; ἔδει δὲ μένειν. πῶς οὖν; ἀῤῥωστεῖν προφασίζεται, καὶ λαβὼν Ἐξήκεστον

[1] ἐπιψηφίσασθέ [2] μεῖναι ἔτι [3] σιτοπομπία

Idem in Cæs. "Postquam Senatus idibus Martiis in Pompeii curiam edictus est, &c." Capitol. in Gord. "Non legitimo," inquit, "sed indicto Senatus die consul jam domi conventus, cum prætoribus, ædilibus, et tribunis in curiam venit." Ex Annotationibus Bud. in Pandect. *Ex edit.* Hervago.

Σύγκλητος ἐκκλησία]. Huc spectat Etym. M. 753. 15. Τῶν Ἐκκλησιῶν αἱ μὲν ἐξ ἔθους καὶ κατὰ μῆνα ἐγίνοντο, εἰ δέ τι ἐξαίφνης κατεπείξειεν, ὥστε γενέσθαι ἐκκλησίαν, αὕτη ἐκαλεῖτο Σύγκλητος Ἐκκλησία. Δημοσθένης κατ' Αἰσχίνου. Hoc Harpocratio et Suidas denique. Erant igitur Σύγκλητοι Ἐκκλησίαι Conciones *extra ordinem datæ*, proclamatæ, ut vox sonat, ubi aliquid necopinatum acciderit. Ad statas enim et legitimas, utpote notas, et periodice recurrentes, non opus erat *citare*, aut monere: ut vocabulum hoc rite explicat Scholiastes noster, Attici Juris sæpe bene consultus. Πλείους Ἐκκλησίας (inquit Æschines π. παραπρεσβ. pag. 251, 6. ed. Reisk.) συγκλήτους ἠναγκάζεσθε ἐκκλησιάζειν μετὰ φόβου καὶ θορύβου, ἢ τὰς τεταγμένας ἐκ τῶν νόμων. Apposite ad eam rem, quam velim. Ut sunt etiam verba hæc σχ. Aristoph. Acharn. v. 19. Κυρίας Ἐκκλησίας.] Ἐν ᾗ ἐκύρουν τὰ ψηφίσματα. Εἰσὶ δὲ Νόμιμοι Ἐκκλησίαι αἱ λεγόμεναι τρεῖς τοῦ μηνὸς Ἀθήνησιν, ἡ πρώτη, καὶ ἡ δευτέρα, καὶ ἡ τρίτη. (Hæc fortasse minus accurate) εἰσὶ δὲ καὶ Πρόσκλητοι, ἐναγόμεναι κατά τινα ἐπείγοντα πράγματα. αἱ μὲν οὖν νόμιμοι καὶ ὡρισμέναι Ἐκκλησίαι Κύριαι λέγονται, ὡς ἔφαμεν· αἱ δὲ πρὸς τὰ κατεπείγοντα συναγόμεναι, σύγκλητοι. Adde Petit. LL. Attic. Lib. III. Tit. I. Ulpian. hic, et ad N. de Coron. §. κγ'. ad init. et eruditissimum longe virum, Valckenaerum Animadv. ad Ammon. I. 16. Taylor.

Καὶ μικρὰν ὑπεφήνατε ἐλπίδα ἡντινοῦν αὐτοῖς] Omisit Wolfius in vertendo. Resarcias ex Anonymo: *et aliquam mediocrem spem eis prætulissetis.* Idem.

Μεῖναί τι] Scribendum forte ἔτι pro τι. Markland. Vid. Var. Lect.

Μὴ οὐ χρόνῳ] Ἀντὶ τοῦ, εἰ μὴ χρόνῳ. Wolf. Idem fere annotatur in marg. Altemps. Taylor.

Ἐξήκεστον] Mirum, ni servilem et peregrinam conditionem denotet, quod nomen ab Arte sumserit. Commune hoc et solenne apud Antiquos: Ubi PAUSILYPUS, SOTER, SOSTHENES, LYSIPONUS etc. convenientissima Medico nomenclatura, ut Reinesius scribit ad hunc lapidem XI. 2.

P. CHAR M.
SOSTHE
MEDIC.
IIIIII VIR. AUG.
SIBI
ANCHAR.

τὸν ἰατρὸν ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν τῇ βουλῇ, ἐξω-
μόσατο ἀῤῥωστεῖν τουτονὶ, καὶ αὐτὸς ἐχειροτονήθη. ἐπειδὴ
δὲ [1] ἀπολώλεσαν οἱ Φωκεῖς, ὕστερον ἡμέραις πέντε ἢ ἕξ,
καὶ τέλος εἶχε τὸ μίσθωμα, ὥσπερ ἂν ἄλλο τι τούτῳ, καὶ
ὁ Δέρκυλλος ἐκ τῆς Χαλκίδος ἧκεν ἀναστρέψας, καὶ ἀπήγ-
γειλεν [2] ὑμῖν ἐκκλησιάζουσιν ἐν Πειραιεῖ, ὅτι Φωκεῖς ἀπο-
λώλασι· καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα ἀκούσαντες,
εἰκότως [3] καὶ ἐκείνοις συνήχθεσθε, καὶ αὐτοὶ ἐξεπέπληχθε,
καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν ἐψη-
φίζεσθε, καὶ τὰ φρούρια ἐπισκευάζειν, καὶ τὸν Πειραιᾶ
τειχίζειν, καὶ τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν. ἐπειδὴ ταῦτ᾽
ἦν, καὶ τοσαύτη ταραχὴ, καὶ τοσοῦτος θόρυβος περιειστή-
380 κει τὴν πόλιν, τηνικαῦτα [4] ὁ δεινὸς, καὶ σοφὸς οὗτος, καὶ
εὔφωνος, οὔτε βουλῆς οὔτε δήμου χειροτονήσαντος αὐτὸν,
ᾤχετο πρεσβεύων ὡς τὸν ταῦτα πεποιηκότα, οὔτε τὴν
ἀῤῥωστίαν, ἐφ᾽ ᾗ τότε ἐξωμόσατο, ὑπολογισάμενος, οὔθ᾽ ὅτι
πρεσβευτὴς ἄλλος ᾕρητο ἀντ᾽ αὐτοῦ, οὔθ᾽ ὅτι τῶν τοιούτων
ὁ νόμος θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι κελεύει, οὔθ᾽ ὅτι πάνδεινόν
ἐστιν ἀπηγγελκότα, ὡς ἐπικεκήρυκται χρήματα αὐτῷ ἐν
Θήβαις, ἐπειδὴ Θηβαῖοι πρὸς τῷ τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν
ἔχειν, [5] καὶ τῆς Φωκέων χώρας ἐγκρατεῖς γεγόνασι, τηνι-
καῦτα εἰς μέσας τὰς Θήβας, καὶ τὸ τῶν Θηβαίων στρα-
τόπεδον βαδίζειν. ἀλλ᾽ οὕτως ἔκφρων ἦν, καὶ [6] ὅλως πρὸς

[1] ἀπολώλεισαν [2] ἡμῖν [3] κἀκείνοις [4] ὁ σοφὸς οὑτοσὶ, καὶ δεινὸς, καὶ [5] καὶ τῆς τῶν [6] ὅλος

Ex eadem nomenclatura est Medicus ille ex sepulcreto Domus Augustæ, Bianchin. p. 57.

M. LIVIUS
BOETHUS
MEDICUS DAT
M. LIVIO SPERATO ET
IOLE L.
SUAE.

Potuissem adjungere, Execestidem quendam nunquam ab Aristophane adduci, nisi ut dilaceraretur ob peregrinitatem:

Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι, καὶ Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκε-
στίδης,
Φυσάτω πάππους παρ᾽ ἡμῖν, καὶ φανοῦνται
φράτορες.

Ex Avibus, v. 765. Taylor.

Τειχίζειν] Potius credo ἐπιτειχίζειν, cum Editt. Felic. et Manut. ut sit *Reficere*, non *de novo Ædificare*. Idem.

Θύειν] Tollenda est Distinctio plena post θύειν, et ponenda ὑποστιγμή. Adhuc enim pendet sententia, quæ incepit v. 2. Ἐπειδὴ δὲ ἀπολώλεσαν οἱ Φωκεῖς — καὶ ὁ Δέρκυλλος ἧκεν—καὶ ὑμεῖς ἐψηφίζεσθε τὰ Ἡράκλεια ἐν ἄστει θύειν· ἐπειδὴ ταῦτ᾽ ἦν etc. Markland.

Ἐπειδὴ] A Benenato editur: ἐπειδὴ τοιαύτη ἦν καὶ τοσαύτη ταραχὴ κ. τ. λ. Taylor.

Ἔκφρων ἦν] Vid. Var. Lect.

Ὅλως] Ὅλος πρὸς τῷ λήμματι lege, nominandi casu. Etsi et ὅλως Adverbium ferri potest. Wolf. F. ὅλος—totus *in illis*. Horat. Markland. Wolfii et Marklandi Conjecturam tuetur Cod. Aug. ὅλος. Taylor.

τῷ [1] λήμματι καὶ τῷ δωροδοκήματι, ὥστε πάντα τὰ ἄλλα ἀνελὼν καὶ παριδὼν ᾤχετο.

μ΄. Καὶ τοιούτου τοῦ πράγματος ὄντος, ἔτι πολλῷ δεινότερά ἐστιν ἃ ἐκεῖσε ἐλθὼν διεπράξατο. ἁπάντων γὰρ ὑμῶν τουτωνὶ, καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων οὕτω δεινὰ καὶ σχέτλια ἡγουμένων τοὺς ταλαιπώρους πάσχειν Φωκέας, ὥστε μήτε τοὺς ἐκ τῆς βουλῆς θεωροὺς, μήτε τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὰ Πύθια πέμψαι, ἀλλ᾽ ἀποστῆναι τῆς πατρίου θεωρίας, οὗτος εἰς τὰ ἐπινίκια τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ πολέμου, ἃ Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος ἔθυον, εἱστιᾶτο ἐλθὼν, καὶ σπονδῶν μετεῖχε καὶ εὐχῶν, ἃς ἐπὶ τοῖς τῶν συμμάχων τῶν [2] ἡμετέρων τείχεσι καὶ χώραις, καὶ ὅπλοις ἀπολωλόσιν ηὔχετο ἐκεῖνος, καὶ συνεστεφανοῦτο, καὶ [3] συνεπαιώνιζε Φιλίππῳ, καὶ φιλοτησίας προὔπινε. καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἔνεστιν ἐμοὶ μὲν

[1] λήμματι, ὥσθ᾽ ἅπαντα ταῦτα ἀνελὼν [2] ὑμετέρων [3] συνεπαιάνιζε

μ΄. Οὗτος εἰς τὰ ἐπινίκια] Lege αὐτὸς εἰς τὰ ἐπινίκια etc. Id est, *hic solus epulatus est*, sensu plano. Nam, ut scriptum est, nec bene hellenizat Oratio, nec bene procedit Sententia. PALMER.

Συνεπαιώνιζε] Si παρὰ τὸν παιᾶνα fuit, malim συνεπαιάνιζε, per ᾱ. Etsi passim per ω̄ scribi video. WOLF.

Φιλοτησίας προὔπινε] *Familiariter propinavit*, Wolfius: *benevolentiæ poculo propinabat*, Alius: *Invitava a bere*, Etruscus. Exspectassem quidem *propinasse* Philippum, non Æschinem. Sed nihil hic omnino de *propinando*, aut *præbibendo*. Negligere enim nos jubent *præpositionem* in ista compositione omnes, qui accuratius hanc rem tractant. Postulabit igitur a me Lector meus benevolus informari, quid ea locutione contineatur; postulabit quoque, ut mentem meam etiam exponam de lectione MStorum in hac re, quorum nonnulli, neque infimæ auctoritatis, exhibent φιλοτησίας προὔτεινε, ut MSS. Ald. Felic. Manut. Lind. et Regg. α. ϐ. δ. ζ. Et, quoniam eo proceditur, rogabit, quid statuam, de illa etiam locutione: Occurit autem *μγ΄. ad init.* ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προὔτεινεν αὐτοῖς [Philippus], cum MSti, quasi vicem rependere vellent, ibi rursus ἐκπώματα—προὔπινεν. Est quædam, inquam, inter hæc duo loca quasi necessitudo: Ita ut mihi erit expeditius, et lectori fortasse neque ingratius, neque incommodius, si utrumque parietem eadem fidelia dealbarem. Neutro igitur in loco stare posse προπίνειν contendo, verum recte dici in altero φιλοτησίας προπίνειν, in altero ἐκπώματα, licet diverso sensu et proprietate, ut jam sum dicturus. Προπίνειν φιλοτησίας est simpliciter *compotare*, vel, ut verbis utar Plautinis, Pseud. V. 1. 18. *Propinare amicissimam amicitiam*. Quod quoniam tractim fiebat, et per modum successionis, ubi alter poculis præiret et quasi provocaret, alter deinde exciperet, et per vices traderet, usurpabant vocem compositam προπίνειν, et, quoniam Genio litabant, et Amicitiæ, προπίνειν φιλοτησίας. Ita Lucianus: Οὐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἑστίαν τοὺς ταῦτα διαπραχθέντας καλεῖν, καὶ φιλοτησίας προπίνειν, καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἅπτεσθαι. Pseudolog. §. 31. Et in Somnio rursus §. 12. Καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ ὁ πότος συνεκροτεῖτο· ἐν τούτῳ ὄντα με, καὶ φιλοτησίας προπίνοντα ἐν χρυσαῖς φιάλαις ἑκάστῳ τῶν παρόντων κ. τ. λ. Προπεπωκέναι δὲ παρὰ τὴν συνουσίαν πολλὰ μὲν ἀργυρώματα τῶν ἐστρατευμένων, πολλὰ δὲ χρυσώματα τῷ Προυσίᾳ. Suid. v. Προπεπωκότες. Fragmentum hoc Valesius Polybio tribuit. Utile erit adhibere verba Bisseti ad Aristoph. Lysistr. 203. κύλιξ φιλοτησία] Οὕτω καλεῖται ἡ φιάλη ἡ διδομένη ἐν τοῖς πότοις. Ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις φιλοφρονούμενοι ἀλλήλους ἐπεδίδοσαν οἴνου κύλικα, ἣν φιλοτησίαν ἐκάλουν· ὡς Ὑπερίδης φησὶ, καὶ Ἄλεξις, καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ Δ. τῆς Ἰλ. [v. 3.]

Νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ᾽ ἀλλήλους.

381 οὕτω, τούτῳ δ᾽ ἄλλως πως εἰπεῖν. ἀλλ᾽ ὑπὲρ μὲν τῆς ἐξωμοσίας ἐν τοῖς κοινοῖς τοῖς ὑμετέροις γράμμασιν ἐν τῷ μητρῴῳ ταῦτ᾽ ἐστὶν, ἐφ᾽ οἷς ὁ δημόσιος τέτακται, καὶ ψήφισμα ἄντικρυς περὶ τούτου τοῦ ὀνόματος γέγραπται· ὑπὲρ δὲ ὧν ἐκεῖ διεπράξατο, οἱ συμπρεσβεύοντες καὶ παρόντες, καταμαρτυρήσουσιν, οἵπερ ἐμοὶ ταῦτα διηγοῦντο. οὐ γὰρ ἔγωγε αὐτοῖς συνεπρέσβευσα, ἀλλ᾽ ἐξωμοσάμην. καί μοι λέγε τὸ ψήφισμα, καὶ τὰ γράμματα, καὶ τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΑ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τίνας οὖν εὐχὰς ὑπολαμβάνετε εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς τὸν

Καὶ αὖθις· Ἐγχείτω τις τούτῳ φιλοτησίαν. Καὶ φιλοτησίας, τὰς δεξιώσεις διὰ τῆς φιλίας. Καὶ φιλοτησίαν προπίνειν ἐστὶν, ἡνίκα τις ἐν ἀρίστῳ ἀπὸ τῆς δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν παράσχῃ τῷ φίλῳ, καὶ τὴν φιάλην χαρισάμενος. Horum magnam partem, et præcipue extremam, Suidæ et Etymol. M. debet Bisetus. Quid ergo? *An poculum Aureum Argenteumve, quoties se plusculum invitarent, pro munere offerebatur? Num hujusmodi liberalitas hic prædicatur in Æschine?* Ita quidem interpretantur hæc verba, καὶ τὴν φιάλην χαρισάμενος. Credo, hanc olim fuisse Regum, Magnatumque munificentiam: ut Suidas testatur in v. Προπίνειν. Immo clarissimum Exemplum mox subjicitur in hac ipsissima Oratione, §. μγ΄. Ubi Rex Philippus comiter et laute excipiens Thebanorum legatos, ἐν θυσίᾳ τινὶ καὶ δείπνῳ πίνων, καὶ φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς ἄλλα τε δὴ πολλὰ, οἷον αἰχμάλωτα καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τελευτῶν, ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προὔτεινεν αὐτοῖς. Ταῦτα πάντα ἐκεῖνοι διεωθοῦντο—αὐτοὶ μὲν οὖν ὑπάρχειν αὐτῷ φίλοι—καὶ ἄνευ τῶν δώρων τούτων. Atque ita Ulpianus ad textum, in quo versamur: πολλάκις καὶ ταῦτα τὰ ποτήρια χαρίζεσθαι τὸν βασιλέα, οἷς προπίνει, χρυσᾶ ὄντα. Τοῦτο γὰρ ἦν τὸ προπίνειν. Ita quidem, sed προπίνειν ποτήρια, quod jam est illud diversum, atque aliud, quam προπίνειν φιλοτησίας. Corrige ergo fidenter ex auctoritate MStorum optimorum (sunt autem, præter Editiones Felician. et Manut. Codd. præstantes, Regg. α. β. δ. ε. η. Obs. Harl. Lind. Ital. Aug. Ask.) verba illa Demosthenis, §. μγ΄. ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προὔπινεν αὐτοῖς. Num hæsitas? num dubitas, neutiquam dici posse προὔτεινεν, sed utrobique προὔπινεν? Annon demum censes, recte a me distingui προπίνειν φιλοτησίας, *amice et familiariter compotare*, et προπίνειν ἐκπώματα, *regio more, pocula aurea pretiosave dono donare?* Inerat Alexandro M. ut refert Plutarchus in ejus vita, munificentia plane singularis, cum summa comitate conjuncta: cujus rei exemplum subjicit: Ὁ τῶν Παιόνων ἡγούμενος, ἀποκτείνας πολέμιον ἄνδρα, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιδειξάμενος αὐτῷ, τοῦτο, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, παρ᾽ ἡμῖν ἐκπώματος χρυσοῦ τιμᾶται τὸ δῶρον· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος γελάσας, κενοῦ γε, εἶπεν· ἐγὼ δέ σοι μεστὸν ἀκράτου προπίομαι. Similis error, προτείνειν, sc. loco τοῦ προπίνειν, occupavit Libanium Declam. II. quem emaculavit doctissimus Gatakerus ad M. Antonin. XI. 13. dignus omnino, qui de hoc ritu *propinandi* consulatur: præcipue autem *de hac largitione poculorum*, in Adversar. Miscell. Posthum. V. 5. Adde Cl. Valesium ad Harpocr. v. Προπεπωκότες. Scio, esse apud Veteres nonnulla, quæ militare videntur contra meam sententiam, veluti illud Aristophanis, Acharn. v. 981.

Κἀμάχετο, καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου,
Πίνε, κατάκεισο, λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν.

Cui subnectitur scholion: Φιλοτησίαν ἔλεγον τὴν φιάλην τὴν διδομένην ἐν τοῖς συμποσίοις. Taylor.

Ἐφ᾽ οἷς ὁ δημόσιος τέτακται] S. οἰκέτης, ἢ δοῦλος. Wolf. Recte sane Wolfius. Οἰκέτης subintelligitur, pro quo Scholiolum Ulpiani perperam habet Οἶκος. Vid. Cl. D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. pag. 292. Taylor.

Περὶ τούτου τοῦ ὀνόματος] S. τοῦ Αἰσχίνου ἐξομόσαντος τὴν πρεσβείαν. Wolf.

Φίλιππον, ὅτ' ἔσπενδεν, ἢ τοὺς Θηβαίους; ἆρ' οὐ κράτος πολέμου, καὶ νίκην [1] αὐτοῖς καὶ τοῖς συμμάχοις διδόναι, καὶ [2] τἀναντία τοῖς τῶν Φωκέων; οὐκοῦν ταῦτα συνηύχετο οὗτος, καὶ κατηρᾶτο τῇ πατρίδι, ἃ νῦν εἰς κεφαλὴν ὑμᾶς αὐτῷ δεῖ τρέψαι. οὐκοῦν ᾤχετο μὲν παρὰ τὸν νόμον, ὃς θάνατον κελεύει τούτων τὴν ζημίαν εἶναι, ἐλθὼν δὲ ἐκεῖσε, ἑτέρων θανάτων ἄξια ποιῶν πέφανται· τὰ δ' ἔμπροσθεν πεπραγμένα, καὶ πεπρεσβευμένα ὑπὲρ τούτων, ἀποκτείνειεν ἂν αὐτὸν δικαίως.

μά. Σκοπεῖτε τοίνυν τί τίμημα [3] ἔσται, ὃ [4] ταύτην ἕξει τὴν ἀξίαν, ὥστε τοσούτων ἀδικημάτων ἀξιόχρεων φαίνεσθαι. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημοσίᾳ μὲν ἅπαντας ὑμᾶς καὶ ὅλον τὸν δῆμον, ἅπασι τοῖς πεπραγμένοις ἐκ τῆς εἰρήνης ἐπιτιμᾷν, καὶ μήτε τῶν ἐν Ἀμφικτυόσι κοινωνεῖν ἐθέλειν, δυσκόλως τε ἔχειν καὶ ὑπόπτως πρὸς τὸν Φίλιππον, ὡς ἀσεβῶν καὶ δεινῶν ὄντων
τῶν πεπραγμένων, καὶ οὔτε δικαίων, οὔθ' ὑμῖν συμφερόν- 382
των· εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντας τὰς ὑπὲρ τούτων εὐθύνας δικάσοντας, [5] καὶ τὸν ὅρκον [6] τὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως ὀμωμοκότας, τὸν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴτιον, καὶ ὃν εἰλήφατε ἐπαυτοφώρῳ τοιαῦτα πεποιηκότα, τοῦτον ἀφεῖναι; καὶ τίς οὐ δικαίως [7] ὑμῖν ἐγκαλέσει τῶν ἄλλων πολιτῶν, μᾶλλον δὲ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶν Φιλίππῳ μὲν ὑμᾶς ὀργιζομένους, ὃς [8] ἐκ πολέμου μὲν ποιούμενος τὴν εἰρήνην, παρὰ τῶν πωλούντων τὰς πράξεις ἐωνεῖτο, πρᾶγμα πολλὴν συγγνώμην ἔχον διαπραττόμενος· τουτονὶ δὲ ἀφιέντας, ὃς τὰ ὑμέτερα οὕτως αἰσχρῶς ἀπέδοτο, τῶν νόμων τὰ ἔσχατα ταττόντων ἐπιτίμια, ἐάν τις ταῦτα [9] ποιῇ;

[1] αὐτοῖς [2] τἀναντία τούτων τοῖς [3] ἔσται τίμημα [4] τοιαύτην [5] [καὶ τὸν] [6] [τὸν] [7] ὑμῖν ἂν ἐγκαλέσειε [8] ἐκ τοῦ πολέμου [μὲν] [9] ποιῇ.

Αὐτοῖς] Rescribi jubet Cl. Marklandus αὑτοῖς, uti habet Benenatus. Mox cum eod. Editore, Feliciano pariter et Manutio, et Cod. Harleiano, καὶ τἀναντία τούτων τοῖς τῶν Φ. Taylor.

Τούτων] Sc. τῶν ἔργων. Forte τούτῳ, sc. τῷ Αἰσχίνῃ. Sic enim solet leges ad reos accommodare. Wolf.

Τούτων] Scil. τῶν οἰχομένων παρὰ τὸν νόμον, vel πραγμάτων. Markland. Vox haec in Harleiano nostro desideratur. Taylor.

Πεπρεσβευμένα ὑπὲρ τούτων] Τῶν νῦν γεγενημένων ἐν Φωκεῦσι, ἢ Φιλίππου καὶ Θηβαίων. Wolf.

μά. Δυσκόλως κ. τ. λ.] Ὀργίζεσθαι τῷ Φιλίππῳ, καὶ ὑφορᾶσθαι αὐτόν. Mox τὸν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴτιον lege, non τῶν ἁπάντων. Idem.

Τοιαῦτα] F. ταῦτα, sc. τὰ κακά. Markland.

Ἐγκαλέσει] Vid. Var. Lect.

μβ'. Τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τοιοῦτος ἥξει τις λόγος
παρὰ τούτων, ὡς ἀρχὴ γενήσεται τῆς πρὸς Φίλιππον
ἔχθρας, εἰ τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην καταψηφιεῖσθε.
ἐγὼ δ', εἰ τοῦτ' ἐστὶν ἀληθὲς, οὐκ ἔχω σκοπούμενος εὑρεῖν,
ὅ, τι τούτου μεῖζον κατηγορήσω. εἰ γὰρ ὁ τῆς εἰρήνης χρή-
ματα ἀναλώσας ὥς τε τυχεῖν, οὗτος οὕτω νῦν γέγονε φοβε-
ρὸς καὶ μέγας, ὥς τε τῶν ὅρκων, καὶ τῶν δικαίων ἀμελή-
σαντας ὑμᾶς ἤδη τί Φιλίππῳ χαριεῖσθε σκοπεῖν, τί πα-
θόντες ἂν οἱ τούτων αἴτιοι, τὴν προσήκουσαν δίκην [1]δεδω-
κότες εἶεν; οὐ μὴν, ἀλλ' ὅτι καὶ φιλίας ἀρχὴ συμφερού-
σης [2]ὑμῖν μᾶλλον ἐκ τῶν εἰκότων γενήσεται, καὶ τοῦτ' [3]οἴ-
μαι δείξειν. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ τοῦθ', ὅτι οὐ καταφρονεῖ
Φίλιππος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς πόλεως τῆς ὑμετέρας,
383 οὐδ' ἀχρηστοτέρους νομίσας ὑμᾶς Θηβαίων, ἐκείνους εἵλετ'
ἀνθ' ὑμῶν, ἀλλ' ὑπὸ τούτων ἐδιδάχθη, καὶ ταῦτ' ἤκουσεν,
ἅπερ καὶ πρότερόν ποτ' εἶπον ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ δήμῳ,
καὶ τούτων οὐδεὶς ἀντεῖπεν· ὡς ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ὄχλος,
ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων, καὶ [4]ἀσυνετώ-
τατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ πνεῦμα ἀκατάστατον, ὡς ἂν

[1] δεδωκότες ἂν εἶεν [2] ὑμῖν οὕτω μᾶλλον [3] οἴομαι [4] ἀσυνθετώτατον

μβ'. Τάχα τοίνυν ἴσως] Σχ. non habet ἴσως. Sed vide Cl. Marklandum ad Leptineam, pag. 462. 6. Ed. Reisk. Tayl.

Τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην] Vertit Wolfius, *pacis interpretes*. Potius, *pacis auctores*, vel, *legatos ad pacem conficiendam missos*. Jurin. *Quegli, che hanno fatto la pace*. Ferro. Ad hunc locum alludit verbis aliquantulum consentientibus Hermogenes de Invent. pag. 151. Ἀλλ' ἀγανακτήσει Φίλιππος, ἐὰν τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην καταψηφίσησθε. Aut alios reperit Codices Rhetor ille, aut, quod nonnunquam fit, memoriter laudavit, de Figura et Sententia, quam de Verbis, sollicitior. Taylor.

Ἀσταθμητότατον] Explicant Harpocratio et Suidas, ad hunc locum respicientes. Eos etiam vide in v. Ἀσυνθετώτατον. Nam ita scribendum arbitror in linea sequenti, cum Lambino, cum MSS. Ald. Felic. et Manut. et optimo nostro Harleiano, non ἀσυνετώτατον, uti dedit Wolfius, neque ἀσύνετον, ut Regii Codd. α. δ. Verte autem, *rem omnium inconstantissimam et maxime infidam*. Sic Horatius habet *Vulgus infidum*. Oritur menda in libris Demosthenis, solito more. Cum enim antiquiores Glossographi ἀσυνθετώτατον quandoque per ἀσυνετώτατον exponerent, id quod fecit Harpocratio, arripuit scriba interpretamentum. Vel potuit similitudine vocabulorum esse deceptus. Sunt autem simillima. Interpretes interea securi, hic, *res imprudentissima*, ille, *cosa pazzissima*. Uterque præter rem et veritatem. Nam mea lectio est unice approbanda. Et confirmat Cl. Valesius ad Harpocrat. Idem.

Πνεῦμα] F. κῦμα, vel ῥεῦμα. Nam Ventus non magis inconstans est in *mari*, quam *terra*. Markland. Omnino recte. κῦμα margo Benenati: atque insuper Editiones apprime bonæ Feliciani et Manutii. Simile est illud D. Iacobi, I. 6. Ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης, ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. Vide Cl. Wolfium Cur. Philolog. ad Act. XVII. 13. Anne hunc locum Demosthenis respexit M. Antonius, cum Octavio juvene sermocinans, apud Appian. II. B. Civ. p. m. 271. Ὁ δὲ δῆμός ἐστιν, ὥσπερ καὶ σὺ τῶν Ἑλληνικῶν ἀρτιδιδακτος ἂν ἔμαθες, ἀστάθμητον, ὥσπερ ἐν θαλάσσῃ κῦμα κινούμενον, ὃ μὲν ἦλθεν, ὃ δ' ἀπῆλθεν? Verum utrum re

τύχοι κινούμενον, ὁ μὲν ἦλθεν, ὁ δ' ἀπῆλθε· μέλει δ' οὐδενὶ τῶν κοινῶν, ἀλλ' οὐδὲ μέμνηται. δεῖ δέ τινας φίλους ὑπάρχειν τοὺς ἕκαστα πράξοντας ἐν ὑμῖν αὐτῷ, καὶ διοικήσοντας οἷον ἂν αὐτῷ δοκῇ· κἂν περ αὐτῷ τοῦτο κατασκευασθῇ, πᾶν ὅ, τι ἂν βούληται παρ' ὑμῖν, ῥᾳδίως διαπράξεται. εἰ μὲν οὖν ἤκουσεν, οἶμαι, τοὺς τότε ταῦτα πρὸς αὐτὸν εἰπόντας, παραχρῆμα ὡς δεῦρ' ἐπανῆλθον, ἀποτετυμπανισμένους, ἐποίησεν ἂν ταὐτὸ τῷ βασιλεῖ. τί δ' ἦν ὃ ἐκεῖνος ἐποίησεν; ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ Τιμαγόρου, καὶ τετταράκοντα τάλαντα, ὡς λέγεται, δεδωκὼς αὐτῷ, ἐπειδὴ παρ' ὑμῖν [1]ἐπύθετο αὐτὸν τεθνεῶτα, καὶ οὐδὲ [2]τοῦ ζῆν ὄντα κύριον ἑαυτῷ βεβαιῶσαι, μή τι γ' ἃ ἐκείνῳ τότε ὑπέσχετο πρᾶξαι, ἔγνω τὴν τιμὴν οὐχὶ τῷ κυρίῳ τῶν πραγμάτων δεδωκώς. καὶ γάρ τοι, πρῶτον μὲν Ἀμφίπολιν, πόλιν [3]ἡμετέραν δούλην κατέστησεν, ἣν τότε σύμμαχον αὐτοῦ καὶ φίλην ἔγραψεν· εἶτ' οὐδενὶ πώποτε ἔδωκε χρήματα [4]τοῦ λοιποῦ. ταὐτὸ τοίνυν [5]τοῦτ' ἂν ἐποίησε Φίλιππος, εἴ τινα τούτων εἶδε δίκην διδόντα· καὶ νῦν, ἂν ἴδῃ, ποιήσει. ἐπειδὰν δὲ ἀκούσῃ λέγοντας, εὐδοκιμοῦντας ἐν ὑμῖν, ἑτέρους κρίνοντας, τί καὶ [6]ποιῆσαι ζητοίη; πολλὰ 384
ἀναλίσκειν, ἐξὸν ἐλάττω; καὶ πάντας θεραπεύειν [7]βου-

[1] ἐπύθετο αὐτὸν παρ' ὑμῖν [2] *τοῦ τὸ ζῆν [3] ὑμετέραν [4] τουλοιποῦ [5] τότ' ἂν ἐποίησε ὁ Φίλ. [6] ποιῆσαι; ζητοίη πολλὰ [7] βούλοιτο

spexerit, necne, correctio nostra est necessaria. Et retinerem sane articulum ὁ: neque *genus* mutassem cum *Appiano* ὃ μὲν ἦλθεν—Ad *civem* enim refertur, τὸν δεῖνα ἐκ τοῦ δήμου, non ad *fluctum marinum*. Sc. *Alius accedit, alius abit: Nemini autem Remp. curæ esse video*, ut recte Interpres. Vide Lipsium I. Var. Lect. 3. conferentem hunc locum Demosthenis cum alio Ciceronis. Taylor.

Αὐτῷ] Vid. Var. Lect.

Ὑμῖν] Ὑμῶν est Hariolatio Lambini, sed inscitior. Idem.

Οὐδὲ τοῦ ζῆν ὄντα κύριον ἑαυτῷ βεβαιῶσαι] S. αὐτό. Sed quid si οὐδὲ τὸ ζῆν, ut referatur ad βεβαιῶσαι? Wolf. An τὸ ζῆν, *vitam*? Κύριον βεβαιῶσαι, ut κύριοι ζημιῶσαι, contr. Aristocratem, pag. 630. 14. ed. Reisk. Vide tamen pag. 642. pen. ejusd. Orat. Markland. Legendum opinor τοῦ τὸ ζῆν, ut sit sensus, κύριον ὄντα τοῦ βεβαιῶσαι τὸ ζῆν (vitam) ἑαυτῷ. Jurin.

Καὶ γάρ τοι—φίλην ἔγραψεν] Male, opinor, hæc vertit Wolfius. Vertendum: *itaque primum quidem Amphipolim, vestram urbem, imperio suo subjecerat, quam tunc* (Timagora nempe damnato) *in sociarum et amicarum urbium catalogum retulit*. Legendum vero ὑμετέραν pro ἡμετέραν. Jurin.

Πόλιν] F. πάλιν ἡμετέραν δούλην κατέστησεν. Wolf. F. ἣν, πόλιν ἡμετέραν, δούλην κατέστησε, τότε etc. Male Wolfius conjungit Ἀμφίπολιν πόλιν, et pejus vertit, ἡμετέραν δούλην κατέστησεν, *vestro imperio denuo subjecit*: et quæ sequuntur, *quam hactenus sociam suam* etc. Markland. Quicquid sit in ista conjectura Wolfii, auctoritatem aliquam nacta est ex scriptis Codd. Ven. Ital. Lind. et Regg. α. β. qui omnes præferunt πάλιν. Sed Viri doctissimi amicissimique Correctio est unice vera. Taylor. Deleo πόλιν ut inutile. Auger.

Τοῦτ'] F. τότ' ἂν etc. cui mox opponitur νῦν. Markland.

λήσεται, δύο ἢ τρεῖς ἐξόν; μαίνοιτο μέν τ' ἄν. οὐδὲ γὰρ τὴν τῶν Θηβαίων πόλιν εἵλετο δημοσίᾳ ποιεῖν ὁ Φίλιππος εὖ· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ὑπὸ τῶν πρέσβεων ἐπείσθη. ὃν δὲ τρόπον, φράσω πρὸς ὑμᾶς ἐγώ.

μγ'. Ἦλθον [1] πρὸς αὐτὸν πρέσβεις ἐκ Θηβῶν, ὅτε περ καὶ παρ' ὑμῶν ἡμεῖς ἦμεν ἐκεῖ. τούτοις χρήματα ἐκεῖνος ἠβούλετο δοῦναι, καὶ πάνυ γε, ὡς ἔφασαν, πολλά· [2] οὐκ ἐδέξαντο οὐδ' [3] ἔλαβον ταῦτα οἱ τῶν Θηβαίων πρέσβεις. μετὰ ταῦτα ἐν θυσίᾳ τινὶ [4] καὶ δείπνῳ πίνων, καὶ φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς ὁ Φίλιππος, ἄλλα τε δὴ πολλὰ, οἷον αἰχμάλωτα καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τελευτῶν, ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ [5] προὔτεινεν αὐτοῖς. ταῦτα πάντα ἐκεῖνοι διεωθοῦντο, καὶ οὐδαμῇ προΐεντο ἑαυτούς. τελευτῶν δὲ Φίλων, εἷς τῶν πρέσβεων, εἶπεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγον, [6] ὃν οὐχ ὑπὲρ Θηβαίων, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν ἄξιον εἰρῆσθαι. ἔφη γὰρ, τὸν Φίλιππον ὁρῶν μεγαλοψύχως καὶ φιλανθρώπως ἔχοντα πρὸς αὐτοὺς, ἥδεσθαι καὶ χαίρειν. αὐτοὶ μὲν οὖν ὑπάρχειν αὐτῷ φίλοι καὶ ξένοι καὶ ἄνευ τῶν δώρων τούτων· εἰς δὲ τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐν οἷς ἦν τότε, τὴν φιλανθρωπίαν αὐτὸν ἠξίουν ταύτην [7] προθέντα, ἄξιόν τι καὶ [8] αὐτοῦ καὶ τῶν Θηβαίων πρᾶξαι, καὶ ὅλην δὲ τὴν πόλιν οὕτω καὶ σφᾶς ὡμολόγουν ὑπάρξειν αὐτῷ. καὶ γάρ τοι σκέψασθε, τί τοῖς Θηβαίοις γέγονεν ἐκ τούτων, καὶ [9] τί συμβέβηκε, καὶ θεάσασθε ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀλη-

[1] πρὸς] ὡς [2] *ὡς δ' οὐκ [3] ἔλαβεν F. err. typ. [4] [καὶ δείπνῳ] [5] προὔτεινεν [6] Deest ὅν. [7] προσθέντα [8] αὑτοῦ [9] τί ἡμῖν συμβέβηκε

Μαίνοιτο μέντ' ἂν] *At furore id agitati esset*, μέντ' ἂν ex μέντοι et ἂν componitur, pro *at* vel *atqui*. Vide Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

μγ'. Οὐκ ἐδέξαντο] F. ἃ οὐκ ἐδέξαντο. Markland.

Φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς] *In comitatem benignitatemque compositus.* id enim φιλανθρωπεύεσθαι vocant Græci. Unde philanthropia non modo *humanitatem*, id est, *morum clementiam ac benignitatem* significat, sed etiam *liberalitatem*, καὶ φιλοδωρίαν: et φιλανθρώπευμα, pro *benigne dato, ac liberali facinore, benignitatisque pleno.* Sic Latini *benigne facere* dicunt. Cicero pro Plancio: "Doceo gratiosum etiam tribubus Plancium, quod multis benigne fecerit, pro multis spoponderit." *Ex edit.* Hervag.

Προὔτεινεν] Omnino προὔπινεν, ut nuper ostendimus. Taylor.

Οὐδαμῇ προΐεντο ἑαυτοὺς] Verte, *neque se usquam prostituebant.* Incautius hic Wolfius, et negligentius. Idem.

Ὃν οὐχ ὑπὲρ Θ.] Delendum puto istud ὅν. Jurin. Id tamen minus necessarium. Licet in Harleiano deesse videam. Tayl.

Προθέντα] Male Edit. Ben. προσθέντα. Quod vidit et vindicavit Lambinus. Cf. §. κβ'. Idem.

Αὐτοῦ] Scr. αὑτοῦ. Markland. Et recte. Harl. ἑαυτοῦ. Id quod voluisse credo Regg. a. d. qui σαυτοῦ. Taylor.

Καὶ τί συμβέβηκε] Wolfius, *et quid vo-*

θείας, ἡλίκον ἐστὶ τὸ μὴ πωλεῖν τὰ τῆς πόλεως πράγματα. πρῶτον μὲν τοίνυν εἰρήνη γέγονεν αὐτοῖς πονοῦσι καὶ ταλαιπωρουμένοις ἤδη τῷ πολέμῳ, καὶ ἡττωμένοις· εἶτα 385
τῶν ἐχθρῶν Φωκέων ἄρδην ὄλεθρος, καὶ ὅλων τῶν τειχῶν, καὶ τῶν πόλεων ἀναίρεσις. ἆρα καὶ μόνα ταῦτα; οὐ, μὰ Δί', ἀλλ' ἔτι πρὸς τούτοις, Ὀρχομενὸς, Κορώνεια, Κορσιαὶ, τὸ Τιλφωσσαῖον, τῆς τῶν Φωκέων χώρας ὅσην [1] ἐβούλοντο. τοῖς μὲν δὴ Θηβαίοις, ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν, ὧν οὐδ' ἂν εὔξαιντο δήπου μείζονα· τοῖς δὲ πρέσβεσι τοῖς τῶν Θηβαίων τί; οὐδὲν, πλὴν τὸ τούτων αἰτίοις γεγενῆσθαι τῇ πατρίδι. τοῦτο δὲ καλὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σεμνὸν εἰς ἀρετῆς λόγον καὶ δόξης, ἣν οὗτοι χρημάτων ἀπέδοντο.

μδ'. Ἀντιθῶμεν δὴ τί τῇ τῶν Ἀθηναίων πόλει γέγονεν ἐκ τῆς εἰρήνης, καὶ τί τοῖς πρέσβεσι τοῖς τῶν Ἀθηναίων, καὶ θεωρεῖτε εἰ παραπλήσια τῇ πόλει καὶ τούτοις αὐτοῖς. τῇ πόλει μὲν τοίνυν, ἀφεστηκέναι μὲν ἁπάντων καὶ τῶν κτημάτων, καὶ τῶν συμμάχων, ὀμωμοκέναι δὲ Φιλίππῳ, [2] κἄν τις ἄλλος ἴῃ ποτ' ἐπ' αὐτὰ βουλόμενος σώζειν, ὑμᾶς κωλύσειν, καὶ τὸν μὲν ὑμῖν βουλόμενον παραδοῦναι, ἐχθρὸν [3] ἡγήσασθαι καὶ πολέμιον, τὸν δὲ ἀπεστερηκότα, σύμμαχον καὶ φίλον. ταῦτα γάρ ἐστιν ἃ συνεῖπε μὲν Αἰσχίνης οὑτοσὶ, ἔγραψε δὲ ὁ τούτου συνεργὸς Φιλοκράτης. καὶ κρατοῦντος ἐμοῦ τὴν προτέραν ἡμέραν, καὶ πεπεικότος ὑμᾶς, τὸ τῶν συμμάχων δόγμα κυρῶσαι, καὶ καλέσαι τοὺς πρέσβεις τοὺς τοῦ Φιλίππου, ἐκκρούσας οὗτος εἰς τὴν ὑστεραίαν, τὴν [4] τοῦ Φιλοκράτους γνώμην [5] ἔπεισεν ἑλέσθαι, ἐν ᾗ καὶ ταῦτα καὶ

[1] ἠβούλοντο [2] κἂν ἄλλος τις [3] ἡγήσεσθαι [4] Deest articulus.
[5] ἔπεισεν ὑμᾶς ἑλέσθαι

bis acciderit. Immo, *et quid* iis (Thebanis) *evenerit*. Jurin. Recte fortasse. Sed nonnulli Codd. Wolfii interpretationem confirmant. MS. enim Harl. cum Aug. et Editt. accuratioribus: τί τοῖς Θηβαίοις γέγονεν ἐκ τούτων, καὶ τί ὑμῖν συμβέβηκε. Quam lectionem neque laudo admodum, neque improbo. Taylor.

Τῆς τῶν Φωκέων χώρας] Ut excudebant Parisienses, et confirmant MSti, Lind. et Harl. Idem.

Ὅσην] Rectius fortasse ὅσων, uti præferunt MSS. Idem.

Ἀπέδοντο] L. οὐκ ἀπέδ. — quod patet ex comparatione sequenti. οὗτοι sunt *legati Thebanorum*. Markland. Ni οὗτοι fortasse in Æschinem et socios jaciatur. Quod est verisimile. Taylor.

μδ'. Ἡγήσασθαι] L. ἡγήσεσθαι, ut κωλύσειν. Markland. Recte. Taylor. Vid. Var. Lect.

Καλέσαι] F. καὶ μὴ καλέσαι. Markland.

Ἐκκρούσας οὗτος εἰς τὴν ὑστεραίαν] *Re fraude in posterum diem dilata.* Hoc malo, quam, *Iste cavillationibus eludens,*

πολλὰ ἄλλα ἔτι τούτων δεινότερά [1]ἐστι γεγραμμένα. τῇ
386 μὲν δὴ πόλει ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν, ὧν οὐδ᾽ εὑρεῖν
αἰσχίω ῥᾴδιον· τοῖς δὲ πρέσβεσι τί, τοῖς ταῦτα πράξασι;
τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πάνθ᾽ ὅσα ἑωράκατε ὑμεῖς, οἰκίας,
ξύλα, πυρούς, ἀλλ᾽ ἐν τῇ τῶν ἀπολωλότων συμμάχων
[2]χώρᾳ, κτήματα καὶ γεωργίαι παμπληθεῖς, Φιλοκράτει
μὲν τάλαντον ἔχουσαι πρόσοδον, τούτῳ δ᾽ Αἰσχίνῃ, τριάκοντα μνᾶς. καί τοι, πῶς οὐ δεινόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σχέτλιον, τὰς τῶν ὑμετέρων συμμάχων συμφορὰς προσόδους τοῖς πρέσβεσι τοῖς ὑμετέροις γεγενῆσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν εἰρήνην τῇ μὲν ἐκπεμψάσῃ πόλει, τῶν μὲν συμμάχων ὄλεθρον, τῶν δὲ κτημάτων ἀπόστασιν, ἀντὶ δὲ δόξης, αἰσχύνην γεγενῆσθαι, τοῖς δὲ πρέσβεσι, τοῖς κατὰ τῆς πόλεως ταῦτα πράξασι, προσόδους, εὐπορίας, κτήματα, πλοῦτον, ἀντὶ τῶν ἐσχάτων ἀποριῶν, εἰργάσθαι; ἀλλὰ μήν, ὅτι ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς Ὀλυνθίους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

μέ. Οὐ τοίνυν θαυμάσαιμ᾽ ἄν, εἰ καὶ [3]τοιοῦτό τι τολμήσει λέγειν, ὡς οὐκ ἦν καλήν, οὐδ᾽ οἵαν ἠξίουν ἐγώ, τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, κακῶς τῷ πολέμῳ τῶν στρατηγῶν κε-

[1] ἔνεστι [2] χώρᾳ συμμάχων [3] τοιοῦτόν

postridie persuasit. Wolf.

Πάνθ᾽] Distinguit Cl. Marklandus ita: τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ πάνθ᾽, ὅσα ἑωράκατε. Taylor.

Ἀλλ᾽ ἃ ἐν τῇ] Vid. Var. Lect.

Καὶ γεωργίαι παμπληθεῖς] Sub. ἐγένοντο. Wolf.

Ἀποριῶν] Proba est Lectio, neque temere sollicitanda. Bene, ut mihi videtur, addit Demosthenes, ἀντὶ τῶν ἐσχάτων ἀποριῶν, ad exprimendam istorum hominum subitam novamque fortunam. *Ex summa rerum omnium inopia, et maxima egestate evaserunt beatissimi.* Simile est istud Terentianum, initio Andriæ:

Feci, e servo *ut esses libertus mihi.*

Simile etiam istud Lysiacum, de Cæde Eratosthenis, p. 7. 3. Ed. R. οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι. Ita Olynth. III. [II.] οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ᾽ ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι. Ita De rebus Chersones. τούτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γεγόνασι· καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ ἀδόξων, ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι· ὑμεῖς δὲ τοὐναντίον ἐκ μὲν εὐδόξων ἄδοξοι, ἐκ δ᾽ εὐπόρων ἄποροι. Ita Philipp. III. ὅτι μὲν δὴ μέγας ἐκ μικροῦ καὶ ταπεινοῦ τοκαταρχὰς ὁ Φίλιππος ηὔξηται. Ita infra, §. πβ΄. *post med.* ἐξ ὧν ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν συνέβη γενέσθαι τὴν εἰρήνην. Item §. νέ. *a med.* et §. μά. *in fin.* Ita Herodot. Erat. 32. Ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας, εὐνούχους. Emphasin hæc habere solent præcellentem. Taylor.

Τοὺς Ὀλυνθίους μάρτυρας] Quid Olynthiis extorribus cum Phocensi agro? Puto legendum Φωκέας. Etsi Æschines meminit Olynthii cujusdam, quem Demosthenes corrumpere non potuerit, ut pro testimonio mentiretur. Wolf. Delendum opinor Ὀλυνθίους. Markland.

μέ. Ὡς οὐκ ἦν καλὴν] Lege. Wolf. Nam Editio Parisina una cum Ulpiano habet καλή. Minime recte. Taylor,

χρημένων. ἂν δὴ ταῦτα λέγῃ, πρὸς θεῶν ἐρωτήσατε αὐτὸν
μεμνημένοι, πότερον ἐξ ἑτέρας τινὸς ᾤχετο πρεσβεύων πό-
λεως, ἢ ταύτης [1] τῆς αὐτῆς. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἑτέρας, ἣν [2] κε-
κρατηκέναι τῷ πολέμῳ φήσει, καὶ χρηστοὺς ἔχειν τοὺς
στρατηγοὺς, εἰκότως χρήματα εἴληφεν· εἰ δ' ἐκ ταύτης αὐ-
τῆς, τίνος ἕνεκα ἐφ' οἷς ἡ πέμψασα πόλις τῶν [3] αὑτῆς
ἀπέστη, ἐπὶ τούτοις οὗτος δῶρα προσλαβὼν φαίνεται;
τῶν γὰρ αὐτῶν ἔδει τήν τε πέμψασαν πόλιν τυγχάνειν, 387
καὶ τοὺς ἐκ ταύτης πρέσβεις, εἴπερ τι τῶν δικαίων [4] ἐγί-
γνετο. ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι·
πότερ' οἴεσθε, πλέον Φωκέας Θηβαίων, ἢ Φίλιππον ὑμῶν
κρατεῖν τῷ πολέμῳ; ἐγὼ μὲν γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι Φωκεῖς Θη-
βαίων. [5] εἶχον γὰρ Ὀρχομενὸν, καὶ Κορώνειαν, καὶ τὸ Τιλ-
φωσσαῖον, καὶ τοὺς ἐν Νέωσιν ἀπειλήφεσαν αὑτῶν, καὶ
ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίους ἀπεκτόνεσαν ἐπὶ τῷ Ἡδυλείῳ,
καὶ τρόπαιον εἱστήκει, καὶ ἱπποκράτουν, καὶ κακῶν Ἰλιὰς
περιειστήκει Θηβαίους· ὑμῖν δὲ [6] τοιοῦτο μὲν οὔτ' ἦν, οὔτε
γένοιτο τοῦ λοιποῦ. τοῦτο δ' ἦν τὸ δεινότατον τοῦ πρὸς Φί-
λιππον πολέμου· οὐκ [7] ἐδύνασθε κακῶς ἡνίκα ἐβούλεσθε

[1] Deest articulus. [2] κεκρατηκέναι τι τῷ [3] ἑαυτῆς
[4] ἐγίγνετο. νῦν δὲ, ἡ μὲν πόλις τῶν αὑτῆς ἀφέστηκεν, οὗτος δὲ χρήματα εἴληφεν. ἔτι
[5] εἶχον μὲν γὰρ [6] τοιοῦτον μὲν οὐδὲν οὔτ' ἦν, μήτε γένοιτο [7] ἠδύνασθε

Τῆς αὐτῆς] F. del. τῆς, ut paulo post. Markland. Vid. Var. Lect.

Χρήματα] F. χρήματ' ἄν. Markland.

Ἐγίγνετο] Vid. Var. Lect.

Ἐν Νέωσιν] Νέωνα Stephanus urbem Phocidis esse scribit, unde fiat patrium nomen, Νεώνιος. Sed hoc plurale est, sive οἱ Νέωνες, sive τὰ Νέωνα, fortassis a nova emptione. Εἰς νέωτα, *novo*, aut *altero anno*. Unde Versus:

Ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωτα πλούσιος. Wolf.

Ibid. Harpocr. v. Νεῶσι hunc locum citat: apud quem Androtio in plurali habet Νεῶνας: licet Herodotus, ut discimus ex eod. Harpocr. et Stephano Byzantino, in singulari, Νεῶνα. MSti nostri Νεωσίνας, Ἐννεωσίνας, etc. non quod librarii duplicem scripturam Civitatis invenerant, ut male auguratur Valesius in Notis ad Harpocr. sed quod proclive fuerit, ex his vocibus καὶ τοὺς ἐν Νέωσιν ἀπειλήφεσαν, oscitanti Scribæ tale monstrum procudere. Sed Valesii existimationi melius esset consultum, si tota illa Annotatio deleretur. Pessime enim cepit Auctoris nostri mentem in hac periodo, atque hic extra limites negotii sui divagatur, ut id palam omnibus faceret. Ejus tamen meritis hoc lubenter sum condonaturus. Locus Herodoti est VIII. 32. Taylor.

Τοὺς—αὐτῶν] *Illos ipsorum*, i. e. suos. Auger.

Ἡδυλείῳ] In Cod. Augustano σχ. ὄρος Φωκίδος. Plura de eo consignantur ab Ulpiano et Harpocratione. Taylor.

Καὶ τρόπαιον εἱστήκει] Malim εἱστήκεισαν. Jurin. Dubito vehementer. Scriptum est Græcanico more. Infra §. κθ'. *post med.* ἐκρατοῦντο Θηβαῖοι, καὶ μάχῃ ἥττηντο, καὶ τρόπαιον ἀπ' αὐτῶν εἱστήκει. Taylor.

Κακῶν Ἰλιάς] Miror, cur Genethlio, antiquo scriptori in Demosthenem, displicuerit hoc Proverbium: Φησὶ δὲ Γενέθλιος, ὅτι ἐνήλλακται (ita lege) ἡ πτῶσις. ἔδει γὰρ εἰπεῖν Ἰλιάδος κακά. Ulpianus. Idem.

ποιεῖν ἐκεῖνον, τοῦ δὲ μὴ πάσχειν ἔτι αὐτοὶ, πᾶσαν ἄδειαν ἤγετε. τί ποτ' οὖν ἐκ τῆς αὐτῆς εἰρήνης, τοῖς μὲν Θηβαίοις, τοῖς τοσαύτῳ κρατουμένοις τῷ πολέμῳ, καὶ τὰ ἑαυτῶν κομίσασθαι, καὶ τὰ τῶν ἐχθρῶν προσλαβεῖν ἐγγέγονε· τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ὑμῖν, καὶ ἃ τῷ πολέμῳ διεσώζετο, ταῦτ' ἐπὶ τῆς εἰρήνης ἀπολωλεκέναι; ὅτι [1] τὰ ἐκείνων μὲν οὐκ ἀπέδοντο οἱ πρέσβεις, τὰ δ' ὑμέτερα οὗτοι πεπράκασιν.

μς'. [2] Ἀλλὰ, νὴ Δία, τοὺς συμμάχους ἀπειρηκέναι φήσει τῷ πολέμῳ. ὅτι γὰρ ταῦτα οὕτω πέπρακται, καὶ ἐκ τῶν ἐπιλοίπων ἔτι μᾶλλον εἴσεσθε. ἐπειδὴ γὰρ ἡ μὲν εἰρήνη τέλος εἶχεν [3] αὐτὴ ἡ τοῦ Φιλοκράτους, ἣ συνεῖπεν οὗ-
388 τος, οἱ δὲ πρέσβεις ἀπήρκεσαν οἱ τοῦ Φιλίππου, λαβόντες τοὺς ὅρκους,—καὶ μέχρι τούτου γε οὐδὲν ἀνήκεστον ἦν τῶν πεπραγμένων, ἀλλ' αἰσχρὰ μὲν ἡ εἰρήνη καὶ ἀναξία τῆς πόλεως, ἀντὶ δὲ τούτων δὴ τὰ θαυμάσια ἀγαθὰ [4] ἡμῖν ἔμελλεν ἔσεσθαι—, ἠξίουν [5] ὑμᾶς ἐγὼ, καὶ τούτοις ἔλεγον, πλεῖν τὴν ταχίστην ἐφ' Ἑλλησπόντου, καὶ μὴ προέσθαι,

[1] τὰ μὲν ἐκείνων [2] [ἀλλὰ νὴ - - - - πολέμῳ] [3] αὕτη [4] ὑμῖν ἤμελλεν [5] ἡμᾶς

Τοσούτῳ] L. τοσοῦτον: ut vidi in quodam Exemplari olim correctum. Atque ita MSS. optimi, Aug. et Harl. Idem.

Ἐγγέγονε] Non est, ut muniretur Vox ea tali Præposito. Simplicius multo et melius MSS. Ven. Lind. Aug. Harl. cum duobus Paris. α. et ζ. γέγονε. Idem.

Ἃ τῷ πολέμῳ] F. ἃ ἐν τῷ πολέμῳ. ς. λβ'. *post med.* ἐπὶ τοῦ πολέμου διασωθέντας. Markland.

μς'. Ἀλλὰ, νὴ Δία κ. τ. λ.] Aut hæc Objectio abundare, aut Refutatio ejus abesse videtur. Præstiterit enim, positam non fuisse, quam non eversam. Neque enim facile bellum est sine sociorum auxiliis. Ulpianus εἰρώνειαν esse putat, quæ κατ' ἀπόδειξιν refutatione indigna esse putetur. Wolf.

Ἀλλὰ, νὴ Δία—τῷ πολέμῳ] Hæc aliena esse arbitror, neque hujus loci. Ita connectendum et legendum existimo: ὅτι τὰ ἐκείνων μὲν οὐκ ἀπέδοντο οἱ πρέσβεις, τὰ δὲ ὑμέτερα οὗτοι πεπράκασιν. ὅτι γὰρ ταῦτα οὕτω πέπραται, καὶ ἐκ τῶν etc. Πέπραται, inquam, non πέπρακται. Nam caussale γὰρ, et narratio, quæ sequitur, clare evincunt, Demosthenem jam in eo esse, ut probet *venditam* fuisse rempublicam. Markland. Mire æstuat Ulpianus in sordibus hujus κακοῦ κόμματος expurgandis. Et simile aliquid ei contigisse video ad eam, quæ est De Corona. Annotarunt hic Librarii in suis Exemplaribus: δοκεῖ λείπειν ἐνταῦθα πολλά. Nemo autem ante præstantissimum Marklandum vidit, infaustissimum id Incisum [Ἀλλὰ, νὴ Δία —τῷ πολέμῳ.] potius esse eliminandum. Veruntamen, ut meam exponam de ea re sententiam, vero est omnino simillimum, et talem objectionem, (vel potius, talem defensionem Pacis male conciliatæ) sc. *Socios belli diuturnitate fractos esse et defessos*, factam fuisse ab Æschine, et a Demosthene alicubi animadversam: Qua tamen in parte Orationis, neque liquet, neque fortasse unquam liquebit. Per totam enim mirum in modum omnia sunt conturbata, ut in aditu Orationis admonui, et ut, ea progrediente, planius apparebit. Taylor.

Ἀλλὰ νὴ Δία κ. τ. λ.] Hanc phrasim fere omnes delendam censent, utpote quæ sequentium cum præcedentibus nexum interturbet. Ego aliquem inde sensum erui posse arbitror levi mutatione phraseos sequentis, nempe: ὅτι δή γε ταῦτα - - - et paucis cætera commentando. Videatur mea hujusce loci interpretatio. Auger.

Αὐτὴ] F. αὕτη, *hæc*. Wolf. Markland.

μή δ᾽ [1]ἐᾶσθαι κατασχεῖν Φίλιππον μηδὲν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τῶν ἐκεῖ τι χωρίων. ᾔδειν γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι πάνθ᾽ ὅσα ἂν ἐκ πολέμου γιγνομένης εἰρήνης προεθῇ, ταῦτα τοῖς [2]ἀμελήσασιν ἀπόλλυται. οὐδεὶς γὰρ πώποτε ὑπὲρ τῶν ὅλων πεισθεὶς εἰρήνην ἄγειν, ὑπὲρ τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐξαρχῆς ἠθέλησε πολεμεῖν· ἀλλὰ ταῦθ᾽ οἱ προλαβόντες ἔχουσι. χωρὶς δὲ τούτων, δυοῖν χρησίμοιν οὐ διαμαρτήσεσθαι τὴν πόλιν ἡγούμην, πλευσάντων ἡμῶν. ἢ γὰρ παρόντων, καὶ κατὰ τὸ ψήφισμα αὐτὸν ἐξορκωσάντων, ἃ μὲν εἰλήφει τῶν τῆς πόλεως, ἀποδώσειν, τῶν δὲ λοιπῶν ἀφέξεσθαι· ἢ μὴ ποιοῦντος [3]τούτου ταῦτα, [4]ἀπαγγέλλειν ἡμᾶς εὐθέως δεῦρο. ὥς τ᾽ ἐν ἐκείνοις τοῖς πόῤῥω, καὶ ἐλάττοσι τὴν πλεονεξίαν, καὶ τὴν ἀπιστίαν [5]εἰδότας ὑμᾶς, περὶ τῶνδε τῶν ἐγγὺς καὶ [6]τῶν μειζόνων, λέγω δὴ Φωκέων καὶ Πυλῶν, οὐ προήσεσθαι. μὴ προλαβόντος δ᾽ ἐκείνου ταῦτα, μηδ᾽ ὑμῶν ἐξαπατηθέντων, ἅπαντ᾽ ἐν ἀσφαλεῖ τὰ πράγμαθ᾽ ὑμῖν ἔσεσθαι, καὶ παρ᾽ ἑκόντος ὑπάρξειν αὐτοῦ τὰ δίκαια. καὶ ταῦτ᾽ εἰκότως οὕτως [7]ὑπελάμβανον ἕξειν. εἰ γὰρ ἦσαν, ὡς ἦσαν τότε, οἱ Φωκεῖς σῷοι, καὶ Πύλας εἶχον, ἐκεῖνος μὲν ἂν [8]οὐδὲν ὑμῖν εἶχεν ἀνατείνασθαι φοβερὸν, δι᾽ ὃ τῶν δικαίων 389
ἄν τι παρείδετε. οὔτε γὰρ κατὰ γῆν παρελθὼν, οὔτε ναυσὶ κρατήσας, εἰς τὴν Ἀττικὴν ἥξειν ἔμελλεν, ὑμεῖς δ᾽ ἐκείνῳ παραχρῆμα, εἰ μὴ τὰ δίκαια ποιοίη, κλείσειν τὰ ἐμπόρια,

[1] ἐᾶσαι [2] μελλήσασιν [3] τούτου] ἐκείνου [4] ἀπαγγελεῖν [5] ἰδόντας
[6] Deest articulus. [7] ὑπελάμβανον οὕτως [8] οὐδὲν ἂν εἶχεν ὑμῖν

Ἐᾶσθαι] F. ἐᾶσαι. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

Τι] Τὸ τὶ videtur παρέλκειν, cum μηδὲν antecedat. WOLF.

Ἐγκαταλειφθέντων] Τῶν προειμένων, καὶ ἠμελημένων. Postea conjungo ἠθέλησε πολεμεῖν ἐξαρχῆς. IDEM. Ἐγκαταληφθέντων maluit Lambinus. Næ ille aliquoties truculentus est Criticus, præter æquum modumque. TAYLOR.

Ἐξαρχῆς] Cohæret cum ἠθέλησε πολεμεῖν, et significat *denuo, rursus*. AUGER.

Ἐξαρχῆς] Quæro, an significet *denuo*, et conjungendum sit cum ἠθέλησε πολεμεῖν, *denuo bellum gerere voluit*. Ita sumendum videtur apud Æsch. π. Παραπρ. p. 338. ult. Ed. R. καὶ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἰσχύσαντος — *atque iterum, denuo, viribus aucto*, sc. populo, vel, statu populari. MARKLAND. Recte: et corrige Wolfii versionem ad normam Etruscæ: *verra per qualche rimanente* di nuovo *guerregiare*. TAYLOR.

Ἔχουσι] Hinc illud in fœderibus, ὁ ἔχων ἐχέτω. WOLF.

Ἀπαγγέλλειν] F. ἀπαγγελεῖν, ut ἀποδώσειν, ἀφέξεσθαι, προήσεσθαι, etc. MARKLAND. Recte. Ita quoque MSS. et marg. Benenati. TAYLOR.

Δικαίων] Non *Jus*, ut reddit Wolfius, sed *Jura*. Τὰ Δίκαια sumuntur, ut τὰ δικαιώματα, nimirum *Postulationes. Claims or pretences. Ea, quæ juste vobis concedi oportere existimatis.* Vide De Coron. §. ί. *ante med.* et §. ϛ΄. *ad fin.* Mox melius fortasse cum *Reg.* μ. παρίδετε, et v. pen. cum Ven. et Harl. ἐκείνου — τὰ ἐμπόρια. IDEM.

Κλείσειν] Sc. ἐμέλλετε, repetendum ex

καὶ χρημάτων [1]γ' ἐν σπάνει, καὶ τῶν ἄλλων ἐν πολιορκίᾳ πάλιν αὐτὸν καταστήσειν. ὥστε ἐκεῖνος ὁ δουλεύσων ἔσεσθαι [2]ἔμελλε τοῖς ἀπὸ τῆς εἰρήνης λυσιτελοῦσιν, οὐχ ὑμεῖς. καὶ ταῦθ' ὅτι οὐκ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι νυνὶ πλάττομαι, καὶ προσποιοῦμαι, ἀλλὰ τότ' εὐθὺς ἐγνώκειν καὶ προεωρώμην ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τούτοις ἔλεγον, ἐκεῖθεν εἴσεσθε. ἐπειδὴ γὰρ ἐκκλησία μὲν οὐκ ἔτ' ἦν ὑπόλοιπος οὐδεμία, διὰ τὸ προκατακεχρῆσθαι, οὗτοι δ' οὐκ ἀπῄεσαν, ἀλλ' αὐτοῦ διέτριβον, γράφω ψήφισμα βουλεύων, τὴν βουλὴν ποιήσαντος τοῦ δήμου κυρίαν, ἀπιέναι τοὺς πρέσβεις τὴν ταχίστην, τὸν δὲ στρατηγὸν Πρόξενον κομίζειν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ὄντα Φίλιππον πυνθάνηται, γράψας, ὥσπερ νῦν λέγω, τοῖς ῥήμασιν οὕτως [3]ἄντικρυς. καί μοι λέγε τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

μζ΄. Ἐνθένδε μὲν τοίνυν αὐτοὺς ἐξήγαγον οὕτως ἄκοντας, ὡς καθαρῶς οἷς μετὰ ταῦτα ἐποίουν, εἴσεσθε. ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεθα εἰς Ὠρεὸν, καὶ συνεμίξαμεν τῷ Προ-

[1] τ' [2] ἔμελλεν ἔσεσθαι [3] ἄντικρυς οὕτως

praecedenti ἔμελλεν. Markland.

Ὥστε ἐκεῖνος ὁ δουλεύων ἔσεσθαι ἔμελλε] *Proinde ille erat ipse commoda pacis capturus, commodis pacis inserviturus*, hoc est, longe magis intererat ejus, pacem coire et componere, quam vestra. Est enim modus loquendi per participium cum articulo, ut idem περὶ Στεφάνου. καί τοι τίς ὁ τὴν πόλιν ἐξαπατῶν, οὐχ ὁ μὴ λέγων ἃ φρονεῖ; Et *servire* est *addictum esse et nimium colere*, ut etiam alibi dictum est. Unde τῷ ῥυθμῷ δουλεύειν, καιρῷ δουλεύειν, et *scenae servire* apud Ciceronem, &c. *Ex edit.* Hervag.

Διὰ τὸ προκατακεχρῆσθαι] Id est, *quod jam antea omnes concionum dies consumpti essent*. id enim hoc loco προκαταχρῆσθαι significat. Utitur paulo aliter Isocrates in Panegyrico. Idem.

Τὴν βουλὴν ποιήσαντος τοῦ δήμου κυρίαν] Alioqui Προβούλευμα τῆς Βουλῆς ad Concionem fuisset referendum. Sic enim scribit Aphthonii Interpres: Ὅσα ἐν τῇ Βουλῇ ἔδοξε, ταῦτα ἐπὶ τὸν Δῆμον ἀνεφέρετο· καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων, τὰ ὑπὸ τοῦ Δήμου ψηφιζόμενα ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκυροῦτο. Wolf. *Havendo dato il popolo la podestà al Senato*, Italus Interpres, paulo pressius, quam sunt Latina Wolfii. Taylor.

Γράφω ψήφισμα βουλεύων, τὴν βουλὴν ποιήσαντος] *Cum essem tum Senator*, id est, βουλευτὴς, *rogationem tuli, cum populus rem Senatui permisisset, ut primo quoque tempore legati proficiscerentur*. κύριον enim ποιῆσαι, significat *dare auctoritatem et potestatem*. Dicitur etiam αὐτοκράτορα ποιῆσαι. Est enim αὐτοκράτωρ πρεσβευτὴς, *legatus qui cum potestate mittitur*. Idem in eadem, ὧν μέντοι νῦν αὐτοκράτωρ ἦν ἐγὼ κατὰ τὴν πρεσβείαν τούτων ἴσχε τὸν τρόπον ὑμῖν. *Ex edit.* Hervag.

Ὥσπερ] Lambinus ita corrigit: γράψας, ὥσπερ νῦν λέγω, τοῖς ῥήμασιν αὐτοῖς. Illud probo: hoc certe est minus necessarium. Οὕτως enim non semper ad comparationem adhibetur: sed est quoddam quasi intensivum. Et ecce, ne nimis divagari videar, §. μζ΄. αὐτοὺς ἐξήγαγον οὕτως ἄκοντας, *full sore against their will*; ut dicerent nostrates. Ubi Versionem Wolfii reformabis. Taylor.

μζ΄. Οὕτως ἄκοντας] Ἀντὶ τοῦ, πάνυ. Nisi forte ὄντως legendum sit, *revera invitos*. Quod annotatum est, ἀκούοντας etiam legi,

ξένῳ, ἀμελήσαντες οὗτοι τοῦ πλεῖν, καὶ τὰ προστεταγμένα πράττειν, ἐπορεύοντο κύκλῳ· καὶ πρὶν εἰς Μακεδονίαν ἐλθεῖν, τρεῖς καὶ εἴκοσιν ἡμέρας ἀνηλώσαμεν, τὰς δὲ ἄλλας ἁπάσας καθήμεθα ἐν Πέλλῃ, πρὶν Φίλιππον ἐλθεῖν, 390 σὺν αἷς ἐπορεύθημεν, ὁμοῦ πεντήκονθ᾽ [1]ὅλαις. ἐν δὲ τούτῳ, Δορίσκον, Θρᾴκην, τὰ [2]ἐπὶ τειχῶν, ἱερὸν ὄρος, πάντα τὰ πράγματα, ἐν εἰρήνῃ καὶ σπονδαῖς ᾕρει, καὶ διῳκεῖτο [3]ὁ Φίλιππος, πολλὰ λέγοντος ἐμοῦ καὶ θρυλλοῦντος ἀεὶ, τὸ μὲν πρῶτον, ὡς ἂν εἰς κοινὸν γνώμην ἀποφαινομένου, μετὰ ταῦτα δὲ, ὡς ἀγνοοῦντας διδάσκοντος, τελευτῶντος δὲ, ὡς ἂν πρὸς πεπρακότας ἑαυτοὺς καὶ ἀνοσιωτάτους ἀνθρώπους, οὐδὲν ὑποστελλομένου· ὁ δὲ τούτοις ἀντιλέγων φανερῶς, καὶ ἅπασιν ἐναντιούμενος οἷς ἔλεγον μὲν ἐγὼ, ἐψήφιστο δὲ ὑφ᾽ ὑμῶν, οὗτος ἦν. εἰ δὲ καὶ πᾶσιν ἤρεσκε ταῦτα τοῖς ἄλλοις πρέσβεσιν, αὐτίκα εἴσεσθε. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδέν πω λέγω περὶ οὐδενὸς, οὐδ᾽ αἰτιῶμαι, οὐδ᾽ ἀναγκασθέντα αὐτῶν οὐδένα δεῖ δοκεῖν χρηστὸν εἶναι τήμερον, ἀλλὰ δι᾽ [4]αὐτὸν, καὶ τῷ μὴ κεκοινωνηκέναι τῶν ἀδικημάτων. ὅτι μὲν γὰρ αἰσχρὰ, καὶ δεινὰ, καὶ οὐ προῖκα τὰ πεπραγμένα, πάντες ὑμεῖς ἑωράκατε· οἵτινες δ᾽ οἱ τούτων μετεσχηκότες αὐτὰ δηλώσει. ἀλλὰ, νὴ Δία, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ τοὺς ὅρκους ἔλαβον παρὰ τῶν συμμάχων, ἢ τἄλλ᾽ ἃ προσῆκεν ἐποίησαν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλὰ τρεῖς μῆνας ὅλους ἀποδημήσαντες, καὶ χιλίας δραχμὰς λαβόντες ἐφόδιον παρ᾽ ὑμῶν, ὅσα παρ᾽ [5]οὐδεμιᾶς πόλεως, οὔθ᾽ ὅτε ἐκεῖσε ἐπορεύοντο, οὔθ᾽ ὅτ᾽ ἐκεῖθεν δεῦρο, τοὺς ὅρκους ἔλαβον, ἀλλ᾽ ἐν τῷ πανδοκείῳ τῷ πρὸ τοῦ Διοσκουρείου—εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς

[1] ὅλας [2] ἐπὶ τῶν τειχῶν [3] Deest articulus. [4] αὐτὸν, καὶ τὸ μὴ
[5] οὐδεμιᾶς ἄλλης πόλεως

nullum habet sensum. Wolf.

Ὅλαις] F. ὅλας. Markland. Ita etiam Lambinus auguratus est, et vertit Wolfius. Sine litura denique ὅλας in Harleiano nostro, et Ital. Taylor.

Δορίσκον, Θρᾴκην, τὰ ἐπὶ τειχῶν] Θρᾴκης τὰ ἐπὶ τειχῶν. Ita legendum arbitratur Palmerius ad Scylacem, p. 280. Exercitat. Taylor.

Τὰ ἐπὶ τειχῶν] Alias τοῦ Ἡραίου τείχους meminit, de quo et Stephanus in Ἡραῖον. Wolf.

Ἱερὸν ὄρος] Vid. Strabon. Vales. ad Harpocr. v. Ἐργίσκη, Not. ad Æschin. p. 260. not. 61. Ed. R. Taylor.

Ὡς ἀγνοοῦντας] F. ὡς ἂν ἀγνοοῦντας, ut ante, et mox. Markland.

Αὐτὸν] L. αὑτόν. Idem.

Αἰσχρὰ δεινὰ] F. αἰσχρὰ καὶ δεινά. Wolf. Deerat enim in Impressorum aliquibus. Taylor.

Αὐτὰ δηλώσει] S. τὰ πράγματα. Wolf.

Πανδοκείῳ] Illustrat Brodaeus IV. Miscell. 17. Taylor.

ἀφῖκται, οἶδεν ὃ λέγω—ἐνταῦθα ἐγίγνοντο οἱ ὅρκοι, ὅτε
δεῦρ' ἤδη τὸ στράτευμα ἄγων ἐβάδιζε Φίλιππος, αἰσχρῶς,
391 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναξίως ὑμῶν. καί τοι τοῦθ' ὁ Φί-
λιππος ἁπάντων ἂν ἐτιμήσατο πλείστου, τοῦτον τὸν τρό-
πον πραχθῆναι. τήν τε γὰρ εἰρήνην οὐχὶ δυνηθέντων, ὡς
ἐπεχείρησαν οὗτοι τὸ πρῶτον, πλὴν [1]Ἀλέων καὶ Φω-
κέων γράψαι, ἀλλ' ἀναγκασθέντος ὑφ' ὑμῶν τοῦ Φιλο-
κράτους ταῦτα μὲν ἀπαλεῖψαι, γράψαι δ' ἄντικρυς Ἀθη-
ναίους, καὶ τοὺς Ἀθηναίων συμμάχους, οὐκ ἐβούλετο τοῦ-
τον ὀμωμοκέναι τὸν ὅρκον οὐδένα τῶν αὑτοῦ συμμάχων· οὐ
γὰρ αὐτῷ συστρατεύσειν ἐφ' ἃ νῦν ἔχει τῶν ὑμετέρων
[2]ἔμελλον, ἀλλ' ἕξειν πρόφασιν τοὺς ὅρκους· οὔτε μάρτυρας
γενέσθαι τῶν ὑποσχέσεων, ἐφ' αἷς εὑρίσκετο τὴν εἰρήνην·
οὐδὲ τοῦτο δειχθῆναι πᾶσιν, ὅτι οὐκ ἄρα ἡ πόλις ἡ τῶν
Ἀθηναίων ἥττητο τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ Φίλιππός ἐστιν ὁ τῆς
εἰρήνης ἐπιθυμῶν, καὶ ὁ πολλὰ ὑπισχνούμενος τοῖς Ἀθη-
ναίοις, ὥς τε τυχεῖν τῆς εἰρήνης. ἵνα δὴ μὴ γένηται ταῦθ',
ἃ λέγω, φανερά, διὰ ταῦτα ᾤετο δεῖν [3]αὐτοὺς μηδαμόσε
βαδίζειν· οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντα, ἐνδεικνύμενοι καὶ

[1] ἀλέων [2] ἤμελλον [3] τούτους

Τήν τε γὰρ εἰρήνην οὐχὶ δυνηθέντων] S. τῶν πρέσβεων. Ὑποθετικῶς ea, quæ sequuntur, accipienda sunt, εἰ μὴ ἠδυνήθησαν etc. Quæ cum e conversione mea plana et perspicua esse confidam, nihil est, quod actum agam. Wolf. Apage Hypotheticam istam et odiosam Wolfii obscuritatem. Quanto præstantius ille, qui Italice vertit? *Percioche non possendo egli, come costoro haveano innanzi tentato—scriver la pace, ma essendo stato forzato da noi Filocrate, che cancellasse questo—non voleva che alcuno de' suoi confederati facesse questo giuramento.* [Post] εἰρήνην additur in MStorum nonnullis, καὶ τὴν συμμαχίαν. Taylor.

Οὐχὶ δυνηθέντων] Nempe τούτων, istis, scilicet Philocrate et ejus consortibus. Auger.

Ἀθηναίους] Rectius credo, quod Lambinus submonuit, adstipulantibus etiam Codd. Harl. et Reg. a. Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμμάχοις. Taylor.

Ὤετο δεῖν αὐτοὺς] Uter? Philippus, an Æschines? Wolf. Philippus procul dubio. Taylor.

Μηδαμόσε βαδίζειν] *Che essi in ulun luogo andassero*, ut recte Ferrus. *A loco, in quo erant, nusquam pedes dimovere.* Quod omne pessundat lectio Cod. Reg. a. οὐδαμῶς ᾤετο δεῖν τούτους (ita enim etiam nonnulli) βαδίζειν. Sed in illo exemplari non sincere exaratur. Voluit certe Scriba id, quod reperitur in Lindenb. et Harl. διὰ ταῦτα οὐδαμόσε ᾤετο δεῖν τούτους βαδίζειν. Quod vulgatam lectionem tuetur, et eodem recidit. Taylor.

Οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντα ἐνδεικνύμενοι καὶ ὑπερκολακεύοντες ἐκεῖνον] Id est, *operam suam illi venditantes, et in adulationem effusi, sese illi commendare atque insinuare cupientes, et veluti lenocinantes omnibus obsequiis.* Quibus verbis aut similibus respondens Æschin. ἐν τῷ κατὰ Κτησιφ. ita inquit, λέγων ὡς ἐγὼ τὴν γραφὴν οὐχ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐγραψάμην, ἀλλ' ἐνδεικνύμενος Ἀλεξάνδρῳ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν, *sed operam Alexandro venditans propter odium, quo ipse Demosthenem prosequitur.* Ergo ἐνδείκνυσθαι Græci dicunt, quod *venditare se alicui* Latini, hoc est, per assentationem operam suam ultro spondere, quasique venalem ostentare. Cicero ad Atticum, "Quomodo autem se venditant Cæsari?" Ex edit. Hervag.

ὑπερκολακεύοντες ἐκεῖνον. καί τοι ταῦθ᾽ ὅταν ἐξελέγχωνται πάντα, τοὺς χρόνους ἀνηλωκότες, τὰ ἐν Θρᾴκῃ προέμενοι, μηδὲν ὧν ἐψηφίσασθε πεποιηκότες, μηδ᾽ ὧν συμφέρον ἦν, τὰ ψευδῆ δεῦρ᾽ ἀπηγγελκότες, πῶς ἔνεστι παρ᾽ εὖ φρονοῦσι δικασταῖς, καὶ βουλομένοις εὐορκεῖν, τούτοις σώζεσθαι; ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, λέγε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, ὡς ὀρκοῦν προσῆκεν ἡμῖν· εἶτα τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου· εἶτα τὸ Φιλοκράτους ψήφισμα· εἶτα τὸ τοῦ δήμου.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. 392

Καὶ μὴν, ὅτι τὸν Φίλιππον ἐν Ἑλλησπόντῳ κατελάβομεν ἂν, εἴ τις ἐπείθετό μοι, καὶ τὰ προστεταγμένα ὑφ᾽ ὑμῶν ἐποίει κατὰ τὰ ψηφίσματα, κάλει τοὺς ἐκεῖ παρόντας μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Λέγε δὴ καὶ τὴν ἑτέραν μαρτυρίαν, ἃ πρὸς Εὐκλείδην ὕστερον ἐλθόντα τουτονὶ ἀπεκρίνατο Φίλιππος.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

μή. Ὅτι τοίνυν οὐδ᾽ ἄρνησίς ἐστιν αὐτοῖς, [1] τοῦ μὴ ταῦθ᾽ ὑπὲρ Φιλίππου [2] πράττειν, ἀκούσατέ μου. ὅτε γὰρ τὴν προτέραν ἀπήραμεν πρεσβείαν, τὴν περὶ τῆς εἰρήνης, κήρυκα ὑμεῖς προαπεστείλατε, ὅς τις [3] ὑμῖν σπείσεται. τότε μὲν τοίνυν ὡς τάχιστα εἰς Ὠρεὸν ἦλθον, οὐκ ἀνέμειναν τὸν κήρυκα, οὐδὲ ἐποίησαν χρόνον οὐδένα, Ἅλου δὲ πολιορκου-

[1] τὸ [2] πράττειν, τοῦτο ἀκούσατέ [3] ἡμῖν

Ὅταν ἐξελέγχωνται πάντα] S. οἱ πρέσβεις. Wolf.

μή. Ἀπήραμεν] Ἀπηράμην Lind. ἀπηρόμην Ask. et similiter Cod. Obsopœi, cui visum est addere hæc verba, *haud dubie emendatius.* Sed non teneo emendationem. Loquitur de toto grege Legatorum, *Nos omnes.* Et recte igitur modo v. 22. doctissimus Jurinus restituit ἡμῖν. ὅστις ἡμῖν, nobis legatis, σπείσεται. Jam autem unde, aut quo artificio, delapsus est Noster a prima persona, ἀπήραμεν, ad tertiam in istis vocibus ἦλθον, ἀνέμειναν, ἐποίησαν, etc. utile erit consulere, quæ habet ad locum σχ. noster Ulpianus. Taylor.

Ὅς τις ἡμῖν σπείσεται] Non ὑμῖν, qui *nobis inducias pacisceretur.* Auger.

Ἐποίησαν τὸν χρόνον] Ita dedit Benenatus. Forte restituendum ἐποιήσαντο χρόνον. Quod in margine exaratum est, γρ. ἀνήλωσαν, ἤγουν ἔτριψαν, utrumque pro Glossa habeo, uti habebat etiam Wolfius. Taylor.

μένου, διέπλευσαν [1]ὡς τοῦτον, καὶ πάλιν ἐντεῦθεν πρὸς Παρμενίωνα, τὸν πολιορκοῦντα, ἐξελθόντες, ἀπῇραν διὰ τοῦ πολεμίου στρατεύματος εἰς Παγασάς, καὶ προϊόντες, ἀπήντων ἐν Λαρίσσῃ τῷ κήρυκι· τοσαύτῃ σπουδῇ καὶ προθυμίᾳ τότ' ἐχώρουν· ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη μὲν ἦν, ἅπασα δὲ ἀσφάλεια ἰέναι, καὶ πρόσταγμα παρ' ὑμῶν σπεύδειν, τηνικαῦτα οὔτ' ἐπείγεσθαι βαδίζουσιν, οὔτε πλεῖν αὐτοῖς ἐπῄει. τί δήποτε; ὅτι τότε μὲν τὸ τὴν εἰρήνην ὡς τάχιστα γενέσθαι, τοῦτ' ἦν ὑπὲρ Φιλίππου· νῦν δέ, τὸ ὡς πλεῖστον
393 τὸν μεταξὺ χρόνον διατριβῆναι, πρὸ τοῦ τοὺς ὅρκους ἀπολαβεῖν. ἀλλὰ μὴν, ὅτι καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἔστιν οὖν ὅπως ἂν μᾶλλον ἄνθρωποι πάνθ' ὑπὲρ Φιλίππου πράττοντες ἐξελεγχθεῖεν, ἢ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, ἡνίκα μὲν σπεύδειν ὑπὲρ ὑμῶν ἔδει, καθήμενοι, ὅτε δ' [2]οὐ βαδίζειν προσῆκε, πρὶν ἐλθεῖν τὸν κήρυκα, ἐπειγόμενοι;

μθ'. Ὃν τοίνυν χρόνον ἦμεν ἐκεῖ, καὶ καθήμεθα ἐν Πέλλῃ, σκέψασθε τί πράττειν ἕκαστος ἡμῶν προείλετο. ἐγὼ μὲν τοίνυν τοὺς αἰχμαλώτους ἀνασώζειν, καὶ ζητεῖν, καὶ παρ' ἐμαυτοῦ χρήματ' ἀναλίσκειν, καὶ Φίλιππον

[1] εἰς   [2] οὐδὲ

Παγασὰς] Πηγασὰς Reg. Cod. ε. Forte πηγὰς appellative, notavit alicubi Wolfius. Qua mente et consilio, sane nescio. Taylor.

Ἐπῄει] Ab ἔπειμι, ἀντὶ τοῦ, ἐπῆλθε, ἢ, εἰς νοῦν ἦλθε. Wolf.

Ἢ τὴν αὐτὴν] Restitue, ἢ οἱ τὴν αὐτὴν ὁδὸν κ. τ. λ. Editt. Felician. et Manut. cum MSS. Harl. et Obsop. Taylor.

Οὐ] Quære, annon utilius esset οὐδὲ βαδίζειν Codicum, Aug. Ven. Ital. et Regg. α. ζ. Idem.

Πρὶν ἐλθεῖν τὸν κήρυκα] Wolfius, *ante caduceatoris reditum*. Potius, *ante caduceatoris adventum*. Nempe Athenis missus erat Caduceator, necdum legatos assecutus fuerat. Jurin. Recte. Ita Italus: *prima che fosse* venuto *il trombetta*. Tayl.

μθ'. Καθήμεθα] Hic locus, credo, designatur a Polluce III. 13. [p. 389.] cum ait, apud Demosthenem reperiri καθήμεθα pro ἐκαθήμεθα. Idem.

Καὶ Φίλιππον ἀξιοῦν ὧν ἡμῖν ἐδίδου ξενίων τούτους λύσασθαι] Xenia Demosthenes appellat dona quæ a Philippo rege legatis Atheniensium donabantur. Lautia ea a Romanis vocabantur. Volens autem Philippus legatos Atheniensium corrumpere donis, xenia splendidissima eis mittebat. quod Demosthenes unus ipse legatorum cavere volens, orare cœpit Philippum, ut iis xeniis captivos Atheniensium redemptos legatis dono mitteret, unde καὶ Φίλιππον, inquit, ἀξιοῦν ὧν ἐδίδου ξενίων τούτους λύσασθαι. Propterea falsæ, perversæque legationis Æschinem collegatum insimulans, xeniorum eum obtentu corruptum esse a Philippo donis ingentibus dicit. ξένια δ' ἦν ἡ πρόφασις. *Xeniorum*, inquit, *prætextus a Philippo quæsitus est*. Hoc est autem, ut arbitror, quod Ulpianus significare his verbis voluit, Sed nec xenia

ἀξιοῦν, ὧν ἡμῖν ἐδίδου ξενίων, τούτους λύσασθαι· [1] αὐτὸς δὲ, αὐτίκα ἀκούσεσθε, τί ποιῶν διετέλεσε. τί οὖν ἦν τοῦτο; τὸ κοινῇ τὸν Φίλιππον χρήμαθ' ἡμῖν διδόναι. ἵνα γὰρ μηδὲ τοῦτο ἀγνοῆτε, ἐκεῖνος ἡμᾶς διεκωδώνισεν [2] ἅπαντας, ἑκάστῳ τινὰ τρόπον προσπέμπων ἰδίᾳ, καὶ πολύ γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διδοὺς χρυσίον. ὡς δ' ἀπετύγχανεν ὁτουδήποτε,—οὐ γὰρ ἐμέ γε εἰπεῖν ἐμαυτὸν δεῖ, ἀλλὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτὰ δηλώσει —, τὰ κοινῇ δοθέντα ἅπαντας ἡγεῖτο [3] εὐθέως εὐήθως λήψεσθαι. ἀσφάλειαν οὖν ἔσεσθαι τοῖς ἰδίᾳ πεπρακόσιν ἑαυτοὺς, εἰ καὶ κατὰ μικρὸν τοῦ κοινῇ λαβεῖν πάντες μετάσχοιμεν. διὰ ταῦτ' ἐδίδοτο· ξένια δ' ἦν [4] ἡ πρόφασις. ἐπειδὴ δ' ἐκώλυσα ἐγὼ, πάλιν προσδιενείμαντο οὗτοι. τῷ Φιλίππῳ δ', ἐπειδὴ ταῦτ' εἰς τοὺς αἰχμαλώτους ἠξίουν αὐτὸν ἀναλίσκειν ἐγὼ, οὔτε κατ-

[1] οὗτος [2] ἅπαντάς τινα τρόπον, ἑκάστῳ πρ. [3] Deest εὐθέως. [4] [ἡ]

producenda sunt ad munerum qualitatem, hoc est, munusculorum prætextu quæsito non sunt aucupanda munera, quæ sumptu onerare provinciales possint. Vide Annotat. in Pandect. ubi plura etiam de xeniis et lautiis, &c. *Ex edit.* Hervag.

Αὐτὸς δὲ] Requirit Sensus, ut legatur οὗτος δέ. Quod etiam reperitur in Benenati margine. Jurin. Recte. Et conservant plurimi. Taylor.

Αὐτίκα] Hic rursus, ut supra notavimus, non est *statim*, sed *postea*. Auger.

Διεκωδώνισεν] Vide Harpocrationem. Codd. non moror, qui vocem hanc jactitant, διεκωδώνησεν, διεκωδώνιζεν. Scitius est, et felicius, quod locum desperatiorem nonnulli ex iis ita complanent, sc. ἐκεῖνος ἡμᾶς διεκωδώνισεν ἅπαντας. τίνα τρόπον; ἑκάστῳ προσπέμπων ἰδίᾳ κ. τ. λ. Ita enim Cod. Lindenb. Cui accedit etiam Cant. Ita etiam voces constituunt Ven. et Harl. verum sine Interrogativa. Tayl.

Διεκωδώνισεν] Διακωδωνίζειν proprie sumitur ab equis quos tintinnabulorum strepitu explorari mos erat, sive ab iis qui nolarum tinnitu excubias explorabant. Auger.

Εὐθέως] Ferri potest. Sed speciem habet Variæ Lectionis τοῦ εὐήθως. Quod male redditur *temere*. Significat *simpliciter, faciliter, sine scrupulo*. Markland. Recte in σχ. εὐήθως. ἀπλούστερον. Scholiolon illud, quod in Augustano exstat, minus intelligo. Εὐήθως. οὐ λέγει μωρῶς, ἀλλὰ κακούργως. Porro, istud εὐθέως in Edit. Parisiensi non exstat: neque in Harleiano Codice. Taylor. In codice Aug. non est ἀλλὰ κακούργως, sed, ut debet, ἀλλ' ἀκακούργως. Interim sententiam scholii non probo. Significat utique hic loci μωρῶς. *Philippus pro ea, qua erat, stultitia existimabat.* Reisk.

Τοῦ κοινῇ λ. π. μετάσχοιμεν] Huc, ut arbitror, respexit Priscianus, col. 1142. cum ex Demosthene citat τῶν ξενίων εἰ μετάσχοιεν. Taylor.

Τῷ Φιλίππῳ δ' ἐπειδὴ ταῦτ' εἰς τοὺς αἰχμαλώτους ἠξίουν, &c.] *Postquam autem ego suadere cœpi Philippo, ut ea quæ sub xeniorum nomine ipse in istos largiebatur, in redimendis captivis consumeret, nec contra ille quippiam honeste dicere poterat, nec vero illud causari et respondere, At hic et ille jam habent, nec ullo jam pacto vitare eam impensam, tum demum spopondit ille quidem, sed rem in Panathenæa rejecit, quo tempore se missurum ait.* ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα pro *hic et ille* dixit. Sic πρὸς Λεπτίνην. τῷ δεῖνι μεμφόμενος, καὶ τὸν δεῖνα ἀνάξιον εἶναι φάσκων. *Ex edit.* Hervag.

Οὔτε κατειπεῖν] Periodi duo sunt membra, οὔτε κατειπεῖν—οὔτε φυγεῖν τὸ ἀνάλωμα. Quod interpositum est, οὐδ' εἰπεῖν — καὶ ὁ δεῖνα, Tu priori substitues, quasi interpretamentum: ut recte in versione distinxit Wolfius: Neque *opportunum illi fuit istos prodere*, (aut *dicere, illum vel illum accepisse*) neque *impensam fugere*. Verum quid erat dicturus Philippus, si dixisset? Sequitur, ὅτι ἀλλ' etc. Ubi ὅτι perinde est, ac scilicet: Formula Græca, ubi Persona mutatur, et Alius loqui in-

εἰπεῖν τούτων εἶχε καλῶς, οὐδ' εἰπεῖν, ὅτι ἀλλ' ἔχουσιν ὁ
394 δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, οὔτε φυγεῖν τὸ ἀνάλωμα. ὡμολόγησε μὲν δὴ, διεκρούσατο δὲ, εἰς τὰ Παναθήναια φήσας ἀποπέμψειν. λέγε δὴ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀπολλοφάνους, εἶτα τὴν τῶν ἄλλων τῶν [1] παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ν'. Φέρε δὴ καὶ ὅσους αὐτὸς ἐλυσάμην τῶν αἰχμαλώτων, εἴπω πρὸς ὑμᾶς. ἐν ὅσῳ γὰρ, οὐχὶ παρόντος πω τοῦ Φιλίππου, διετρίβομεν ἐν Πέλλῃ, ἔνιοι τῶν ἑαλωκότων, ὅσοι περ ἦσαν ἐξηγγυημένοι, ἀπιστοῦντες, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μὴ δυνήσεσθαι μετὰ ταῦτα πεῖσαι τὸν Φίλιππον, ἑαυτοὺς ἔφασαν βούλεσθαι λύσασθαι, καὶ μηδεμίαν τούτου Φιλίππῳ [2] χάριν ἔχειν· καὶ ἐδανείζοντο, ὁ μὲν, τρεῖς μνᾶς, ὁ δὲ, πέντε, ὁ δὲ, ὅπως συνέβαινεν ἑκάστῳ τὰ λύτρα. ἐπειδὴ τοίνυν ὡμολόγησεν ὁ Φίλιππος τοὺς λοιποὺς λύσασθαι, συγκαλέσας ἐγὼ τούτους, οἷς αὐτὸς ἔχρησα [3] τὰ ἀργύρια, καὶ τὰ πεπραγμένα ὑπομνήσας, ἵνα μὴ δοκοῖεν ἔλαττον ἔχειν ἐπειχθέντες, μηδ' ἐκ τῶν ἰδίων λελυτρῶσθαι πένητες ἄνθρωποι, τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ Φιλίππου προσδοκωμένων ἀφεθήσεσθαι, ἔδωκα δωρεὰν τὰ λύτρα. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε καὶ ταύτας τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

να'. Ὅσα μὲν τοίνυν ἀφῆκα χρήματα, καὶ δωρεὰν ἔδωκα τοῖς ἀτυχήσασι των πολιτῶν, ταῦτ' ἐστιν. ὅταν δὲ οὗτος λέγῃ αὐτίκα δὴ πρὸς ὑμᾶς, τί δή ποτε, ὡς φής, ὦ Δημό-

[1] παρόντων. λέγε. [2] χάριν ἔχειν Φιλίππῳ [3] τἀργύριον

telligitur. Deinde, ἀλλὰ est quasi Negantis. Immo *jam consumta sunt: In hunc et illum contuli.* Vid. §. ος'. *ad fin.* ἀλλ' ὅλης κ. τ. λ. Ita in minutis istis particulis volui et industrius videri et utilis esse. Taylor.

Κατειπεῖν τούτων] Intelligo, non, *dicere contra legatos*, sed, *dicere contra ea quæ dixeram.* Auger.

Ὡμολόγησε κ. τ. λ.] Priorem horum partem omisit Wolfius in versione. Rescribendum, *assensus est igitur, sed elusit.* Jurin.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. Markl.

ν'. Ὅσοιπερ ἦσαν ἐξηγγυημένοι] *Qui sponsores dederant.* Wolf.

Λύσασθαι] Λύσεσθαι. Markland. Ita Harleianus noster. Taylor.

Οἷς αὐτὸς ἔχρησα τὸ ἀργύριον] Lego, παρὰ τὸ χράω, τὸ χρήματα δίδωμι, ἄνευ τόκου ἀπολη‑ψόμενος. Nam τὸ δανείζειν usuram complectitur. Wolf. Illud propter fæces Aldinas aliorumque, ubi ἐχρήσατο ἀργύριον sive ἀργύρια. Taylor.

σθενες, ἀπὸ τοῦ συνειπεῖν ἐμὲ Φιλοκράτει, γνοὺς οὐδὲν ἡμᾶς
[1]ὑγιὲς πράττοντας, τὴν μετὰ ταῦτα πρεσβείαν τὴν ἐπὶ
τοὺς ὅρκους συνεπρέσβευσας πάλιν, καὶ οὐκ ἐξωμόσω; 395
ταῦτα μέμνησθε, ὅτι τούτοις ὡμολογήκειν ἥξειν, οὓς ἐλυ-
σάμην, καὶ κομιεῖν τὰ λύτρα, καὶ σώσειν εἰς δύναμιν.
δεινὸν οὖν ἦν ψεύσασθαι, καὶ προέσθαι δυστυχοῦντας ἀν-
θρώπους πολίτας· ἰδίᾳ δ᾽ ἐξομοσάμενον οὐ πάνυ καλὸν οὐδ᾽
ἀσφαλὲς ἦν ἐκεῖσε πλανᾶσθαι. ἐπεὶ εἰ μὴ διὰ τὸ τούτους
βούλεσθαι σῶσαι, ἐξώλης ἀπολοίμην καὶ προώλης, εἰ καὶ
προσλαβών γ᾽ ἂν ἀργύριον πάνυ πολὺ, μετὰ τούτων ἐπρέ-
σβευσα. σημεῖον δέ. ἐπὶ γὰρ τὴν τρίτην πρεσβείαν δίς με
χειροτονησάντων ὑμῶν, δὶς ἐξωμοσάμην, καὶ παρὰ ταύτην
ἀποδημίαν πάντα τἀναντία ἔπραττον τούτοις. ὧν μὲν τοί-
νυν αὐτοκράτωρ ἦν ἐγὼ κατὰ τὴν πρεσβείαν, τοῦτον ἔσχε
τὸν τρόπον ὑμῖν· ἃ δ᾽ οὗτοι πλείους ὄντες ἐνίκων, ἅπαντ᾽
ἀπόλωλε. καί τοι καὶ τἄλλα ἂν [2]πάντα, ἀκολούθως τού-
τοις ἐπέπρακτο, εἴ τις ἐπείθετό μοι. οὐ γὰρ ἔγωγε οὕτως
ἄθλιος, οὐδ᾽ ἄφρων ἦν, ὥστε χρήματα μὲν διδόναι, λαμβά-
νοντας ὁρῶν ἑτέρους, ὑπὲρ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας· ἃ δ᾽
ἄνευ μὲν δαπάνης οἷά τε ἦν πραχθῆναι, πολλῷ δὲ μεί-
ζονας εἶχεν [3]ὠφελείας πάσῃ τῇ πόλει, ταῦτ᾽ οὐκ [4]ἐβου-
λόμην γίγνεσθαι. καὶ σφόδρα γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ἀλλ᾽,
οἶμαι, περιῆσαν οὗτοί μου.

νβ΄. Φέρε δὴ, τί τούτῳ πέπρακται παρὰ ταῦτα, καὶ τί
τῷ Φιλοκράτει, θεάσασθε· παράλληλα γὰρ ἔσται φανε-

[1] Deest ὑγιές. [2] πάντα ἀκολούθως ἂν [3] ὠφελείας εἶχε [4] ἠβουλόμην

να΄. Δεινὸν οὖν ἦν] Sor. δεινὸν οὖν ἂν ἦν, *fuisset*. Markland.

Ἰδίᾳ] Sic ordina: πλανᾶσθαι ἐκεῖσε ἰδίᾳ ἐξομοσάμενον (S. τὴν πρεσβείαν) οὐ πάνυ καλὸν, οὐδ᾽ ἀσφαλὲς ἦν. Et post [v. 18.] ὥστε χρήματα διδόναι ὑπὲρ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας, ὁρῶν ἑτέρους λαμβάνοντας. Et [v. 3. p. seq.] ἐπεχείρησαν, ab ἐπιχειρέω. Wolf.

Οὐ πάνυ] Satius cum Aug. Cod. ἰδίᾳ δ᾽ ἐξομοσάμενον οὔτ᾽ αὖ καλὸν, οὐδ᾽ ἀσφαλὲς κ. τ. λ. Taylor.

Παρὰ ταύτην κ. τ. λ.] Lege cum Aug. et Harl. παρ᾽ αὐτὴν τὴν ἀποδημίαν. Illud τὴν etiam in Ald. Benenat. et Lind. Idem.

Περιῆσαν οὗτοί μου] F. περιῆσαν ἄν. Loquitur ex opinione sua. Frustra, inquit, opinor, suscepissem hanc tertiam legationem: nam isti, utpote plures, περιῆσαν ἄν μου, *superiores me fuissent*. Markland.

Ἀλλ᾽ οἶμαί περιῆσαν οὗτοί μου] *At credo isti præstantiores se, quam ipse me præbui. at isti credo in ea re me superaverunt.* Ita enim et Latinis *Credo* alicubi ironicum est, sicut Græcis οἶμαι. Cicero de natura Deorum, de latronibus et sacrilegis loquens, "Credo aut hos mortis timor terret, aut hos religionis." *Ex edit.* Hervag.

νβ΄. Παράλληλα] Ἀντιτιθέμενα ἀλλήλοις, καὶ συγκρινόμενα. Schol. Cod. Augustani.

ρώτερα. πρῶτον μὲν τοίνυν Φωκεῖς ἐκσπόνδους καὶ [1]Ἄλεις
ἀπέφηναν, καὶ Κερσοβλέπτην, [2]καὶ παρὰ τὸ ψήφισμα,
καὶ τὰ πρὸς ὑμᾶς εἰρημένα· εἶτα τὸ ψήφισμα ἐπεχείρησαν
κινεῖν, καὶ μεταίρειν, ἐφ᾽ ᾧ πρεσβεύοντες ἥκομεν· εἶτα Καρ-
396 διανοὺς Φιλίππῳ συμμάχους [3]ἀνέγραψαν, καὶ τὴν μὲν γρα-
φεῖσαν ἐπιστολὴν ὑπ᾽ ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς ἀπεψηφίσαντο μὴ
πέμπειν, αὐτοὶ δ᾽ οὐδοτιοῦν ὑγιὲς γράψαντες, [4]ἀπέπεμψαν·
εἶθ᾽ ὁ γενναῖος οὑτοσὶ, ἐμὲ μὲν τὸν δῆμον ἔφη τὸν ὑμέτερον
καταλύσειν ἐπηγγέλθαι Φιλίππῳ, ὅτι ταῦτ᾽ ἐπέπληττον,
οὐ μόνον αἰσχρὰ νομίζων, ἀλλὰ καὶ δεδιὼς, μὴ συμπαρα-
πόλωμαι διὰ τούτους, αὐτὸς δὲ ἰδίᾳ πάντα τὸν χρόνον ἐν-
τυγχάνων οὐδοτιοῦν ἐπαύσατο Φιλίππῳ. καὶ τὰ μὲν ἄλλα
σιωπῶ, Δέρκυλλος δ᾽ αὐτὸν ἐν Φεραῖς τὴν νύκτα ἐφύ-
λαττεν, οὐκ ἐγὼ, τὸν παῖδα ἔχων τὸν ἐμὸν τουτονὶ, καὶ
λαβὼν ἐξιόντα ἐκ τῆς Φιλίππου σκηνῆς, ἐμοὶ τὸν παῖδα
ἐκέλευσεν [5]ἐπαγγέλλειν, καὶ αὐτὸν μεμνῆσθαι. καὶ τὸ
τελευταῖον ὁ βδελυρὸς [6]οὗτος καὶ ἀναιδὴς, νύκτα καὶ
ἡμέραν, ἀπιόντων ἡμῶν, ἀπελείφθη παρὰ Φιλίππῳ. καὶ
ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, πρῶτον μὲν αὐτὸς ἐγὼ συγγραψά-
μενος, καὶ καταστήσας ἐμαυτὸν ὑπεύθυνον, μαρτυρήσω·
εἶτα τῶν ἄλλων πρέσβεων ἕκαστον καλῶ, καὶ δυοῖν θάτε-
ρον, ἢ μαρτυρεῖν, ἢ ἐξόμνυσθαι ἀναγκάσω. ἐὰν δ᾽ ἐξομνύω-
σιν, ἐπιορκοῦντας ἐξελέγξω παρ᾽ ὑμῖν φανερῶς.

[1] ἀλεῖς [2] Deest καί. [3] ἐνέγραψαν [4] ἔπεμψαν
[5] ἀπαγγέλλειν [6] οὑτοσὶ

Taylor.

Ἄλεις] Ἀλεῖς. Circumflecti debuit, ut pariter fieret cum §. ιγ΄. *post med.* Ubi de accentu isto dixi. Idem.

Ἀπέπεμψαν] Vid. Var. Lect.

Διὰ τούτους] Μετὰ τούτων. Ita Lambinus sua sola auctoritate, id est, nulla; legere voluit. Taylor.

Ἐπαγγέλλειν] Legendum ἀπαγγέλλειν. Ita Ald. Manut. Bodl. Felic. Harl. Aug. etc. Vide supra ad Arg. post. *in fin.* Idem.

Ἀπελείφθη παρὰ Φιλίππῳ] Lege. Wolf. Περὶ enim nonnulli admodum insincere. Taylor.

Συγγραψάμενος] Hæc intelligenda sunt de testimonio, quod Actor ipse, magno suo periculo, perhibet in sua causa. Ὁ κατὰ συγγραφὴν μαρτυρῶν, inquit Ulpianus ad locum, ἑαυτὸν ὑπεύθυνον κατηγορίᾳ καθίστησιν. Et rursus: ὁ μαρτυρίαν συγγραψάμενος ἐδίδου ἑαυτὸν ὑπεύθυνον τῷ καταμαρτυρηθέντι. Bene est, et addit: ἐπεὶ ἄτοπον ἦν τὸν αὐτὸν κατηγορεῖν καὶ μαρτυρεῖν, ἔδωκεν ὑμῖν μεθόδους, προσθεὶς, καὶ εἰπὼν, καὶ συγγραψάμενος. Ejusmodi Testimonium videtur in *scripta* referri, et obsignari (ideoque fieri dicitur κατὰ συγγραφὴν) ut adversarius, quandocunque vellet, litem falsi testimonii intendere posset adversario: et idcirco bene addit Scholiastes noster—ὑπεύθυνον καὶ εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον. Singularis hæc Jurisprudentiæ Atticæ Formula non adeo silenti pede præteriri debuit ab iis, qui Jurisprudentiam Atticam illustrare volue-

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

νγ΄. Οἵοις μὲν τοίνυν κακοῖς καὶ πράγμασι κατὰ τὴν ἀποδημίαν ἅπασαν [1]συνεσχόμην, ἑωράκατε. τί γὰρ αὐτοὺς οἴεσθε ἐκεῖ [2]ποιεῖν, ἐγγὺς [3]ὄντας τοῦ διδόντος, ὅθ' ὑμῶν ὁρώντων τῶν καὶ τιμῆσαι κυρίων ὄντων καὶ τοὐναντίον κολάσαι, τοιαῦτα ποιοῦσι; συλλογίσασθαι δὴ βούλομαι τὰ κατηγορημένα ἀπαρχῆς, ἵνα ὅσα ὑμῖν ὑπεσχόμην ἀρχόμενος τοῦ λόγου, δείξω πεποιηκώς. ἐπέδειξα οὐδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα, ἀλλὰ φενακίσαντα ὑμᾶς, μάρτυσι τοῖς γε- 397
γενημένοις αὐτοῖς· οὐ λόγοις χρώμενος· ἐπέδειξα αἴτιον γεγενημένον τοῦ μὴ θέλειν ὑμᾶς ἀκούειν ἐμοῦ τἀληθῆ, ταῖς ὑποσχέσεσι, καὶ τοῖς ἐπαγγέλμασι τοῖς τούτου [4]καταληφθέντας τότε, πάντα τἀναντία συμβουλεύσαντα, ἢ ἔδει, καὶ τῇ μὲν τῶν συμμάχων ἀντειπόντα εἰρήνῃ, τῇ δὲ Φιλοκράτους συναγορεύσαντα· τοὺς χρόνους κατατρίψαντα, ἵνα μηδ' εἰ βούλησθε, δύναισθε ἐξελθεῖν εἰς Φωκέας· καὶ ἄλλα ἐπὶ τῆς ἀποδημίας πολλὰ καὶ δεινὰ εἰργασμένον· προδεδωκότα [5]πάντα· πεπρακότα· δῶρα ἔχοντα· οὐδὲν ἐλλελοιπότα μοχθηρίας. οὐκοῦν ταῦτα ὑπεσχόμην ἐν ἀρχῇ, [6]ταῦτα ἐπέδειξα.

νδ΄. Ὁρᾶτε τοίνυν τὰ μετὰ ταῦτα· ἁπλοῦς γάρ ἐστιν ὁ μέλλων λόγος οὑτοσὶ πρὸς ὑμᾶς ἤδη. ὀμωμόκατε ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ δήμου, καὶ τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων· φαίνεται δ' οὗτος πάντα τἀναντία τοῖς νόμοις, τοῖς ψηφίσμασι, τοῖς δικαίοις, πεπρεσβευκώς. οὐκοῦν ἑαλωκέναι προσήκει, παρά γε νοῦν ἔχουσι δικασταῖς. εἰ γὰρ ἄλλο μηδὲν ἠδίκει, δύο τῶν πεπραγμένων ἔσθ' [7]ἱκανὰ αὐτὸν ἀποκτεῖναι. οὐ γὰρ μόνον Φωκέας, ἀλλὰ καὶ Θρᾴκην προδέδωκε Φιλίππῳ. καί τοι δύο χρησιμωτέρους τόπους τῆς οἰκουμένης οὐδ' ἂν εἷς ἐπι-

[1] συνειχόμην [2] ποιεῖν ἐκεῖ [3] ὄντος [4] προκαταληφθέντας [5] πάντα καὶ πεπρακότα, [6] ταῦτα *καὶ ἐπέδειξα [7] ἱκανά ἐστιν

runt. Idem.

νγ΄. Οἵοις] Apparet, legatos aspere Demostheni respondisse. Wolf.

Τοιαῦτα ποιοῦσι] Wolfius, *ista designent*: Potius, *ita faciant*. Jurin.

Ἵνα — δείξω πεποιηκὼς] Elegans Græcismus, φαίνομαι πεποιηκὼς, etsi δείξω ἐμαυτὸν πεποιηκότα crebrius est. Latine dicendum esset, ἐμαυτὸν πεποιηκέναι. Multa enim Græcorum verba feruntur in Nominativum, aut Accusativum Participii, ubi Latini Accusativum cum Infinitivo ponunt. Wolf.

Καταληφθέντας] Vid. Var. Lect.

δεῖξαι τῇ πόλει, κατὰ μὲν γῆν, Πυλῶν, ἐκ θαλάττης δὲ, τοῦ Ἑλλησπόντου· ἃ συναμφότερα οὗτοι πεπράκασιν αἰσχρῶς, καὶ καθ᾽ ὑμῶν ἐγκεχειρίκασι Φιλίππῳ. τοῦτο τοίνυν αὐτὸ ἄνευ τῶν ἄλλων, ἡλίκον ἐστὶν ἀδίκημα, τὸ Θρᾴκην καὶ τὰ τείχη προέσθαι; [1] μυρία δ᾽ ἂν εἴη λέγειν, καὶ ὅσοι
398 διὰ ταῦτα ἀπολώλασι παρ᾽ ὑμῖν, οἱ [2] δὲ, ὅτι χρήματα πάμπολλα ὠφλήκασιν, οὐ χαλεπὸν δεῖξαι· Ἐργόφιλος, Κηφισόδοτος, Τιμόμαχος, [3] τὸ παλαιόν ποτε, Ἐργοκλῆς, Διονύσιος, ἄλλοι, οὓς ὀλίγου δέω σύμπαντας εἰπεῖν, ἐλάττω τὴν πόλιν βεβλαφέναι τούτου. ἀλλ᾽ ἔτι γὰρ τότε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκ λογισμοῦ τὰ δεινὰ ἐφυλάττεσθε ὑμεῖς, καὶ προεωρᾶσθε· νῦν δ᾽ ὅ, τι ἂν μὴ καθ᾽ ἡμέραν ὑμᾶς ἐνοχλῇ, καὶ παρὸν λυπῇ, παροράτε. εἶτα τηνάλλως ἐνταῦθα ψηφίζεσθε, ἀποδοῦναι [4] μὲν καὶ Κερσοβλέπτῃ τὸν Φίλιππον τοὺς ὅρκους, μὴ μετέχειν δὲ τῶν ἐν Ἀμφικτυόσιν, ἐπανορθώσασθαι δὲ τὴν εἰρήνην. καί τοι τούτων οὐδενὸς ἂν τῶν ψηφισμάτων ἔδει, εἰ πλεῖν οὗτος ἤθελε, καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν· νῦν δ᾽ ἃ μὲν ἦν πλεύσασι σῶσαι, βαδίζειν κελεύων, ἀπολώλεκεν, ἃ δ᾽ εἰποῦσι τἀληθῆ, ψευδόμενος.

νε΄. Ἀγανακτήσει τοίνυν αὐτίκα δὴ μάλα, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, εἰ μόνος τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων, λόγων εὐθύνας ὑφέξει. ἐγὼ δ᾽, ὅτι μὲν πάντες ἂν [5] εἰκότως ὧν λέγουσι δίκην ὑπέχοιεν, εἴπερ ἐπ᾽ ἀργυρίῳ τί λέγοιεν, παραλείψω·

[1] *μυρία ἂν [2] δὲ χρήματα [3] τοπαλαιόν [4] μὲν] δὲ [5] εἰκότως ἂν

νδ΄. Μυρία] Non bene conveniunt, μυρία ἂν εἴη λέγειν—ὅσοι κ. τ. λ. Tum supervacanea sunt illa in fine periodi, οὐ χαλεπὸν δεῖξαι. Neque interea bene opponuntur, καὶ ὅσοι — οἱ δὲ — ubi Cod. Lind. ὡς δὲ χρήματα — Quod Harl. habet, pro nihilo est, εἰ δὲ χρήματα κ. τ. λ. Locus certe præfractus et mendosus. Taylor.

Μυρία—καὶ ὅσοι] Est constructio inusitata, sed intelligitur quid velit orator. Auger.

Ἐργοκλῆς] Vid. Cl. Valesium ad Harpocr. in hac voce. Taylor.

Εἶτα τηνάλλως ἐνταῦθα ψηφίζεσθε] Effectus negligentiæ et cessationis hic describitur. Wolf.

Ἀποδοῦναι μὲν] Vid. Var. Lect.

Βαδίζειν] *Ire pedibus.* Cæterum in hac phrasi ea repetere quæ subaudiuntur, non difficile est. Auger.

Κελεύων] Κωλύων nonnullis placere video; et meo exemplari, nescio a qua manu, adhæsit. Sed certe præter rem, ut præter membranas. Opponuntur voces πλεύσασιν et βαδίζειν. *Quæ potuissent conservari, si navibus essent profecti, ea omnia perdidit, dum effecit*, ut pedibus iter facerent. Nihil certius. Vide, quod ad historiam attinet hujus rei, §. μς΄. *ante med.* et demum §. μζ΄. *ad init.* Opponuntur sæpe hæ duæ locutiones. Ita §. μη΄. a med. τηνικαῦτα οὔτ᾽ ἐπείγεσθαι βαδίζουσιν, οὔτε πλεῖν αὐτοῖς ἐξεῖναι. Atque ita bis laudat hunc locum Hermogenes de Invent. Tom. IV. p. 180. 181. Taylor.

Ἀπολώλεκεν] Lege, ut Regii α. δ. ἀπολώλεκεν οὗτος. Æschines sc. Ita Hermogenes loco nuper laudato: νῦν δ᾽ ἃ μὲν πλεύσασιν ἦν σῶσαι, βαδίζειν κελεύων, ἀπολώλεκεν οὗτος· ἃ δ᾽ εἰποῦσι τἀληθῆ, ψευδόμενος. Idem.

ἀλλ' ἐκεῖνο λέγω. εἰ μὲν Αἰσχίνης ἰδιώτης ὢν ἀπελήρησέ τι καὶ διήμαρτε, μὴ σφόδρα ἀκριβολογήσησθε, ἀλλ' ἐάσατε, συγγνώμην ἔχετε· εἰ δὲ πρεσβευτὴς ὢν, ἐπὶ χρήμασιν ἐξεπίτηδες ἐξηπάτηκεν ὑμᾶς, μὴ ἀφῆτε, μὴ δ' ἀνάσχησθε, ὡς οὐ δεῖ δίκην ὧν εἶπεν ὑποσχεῖν. τίνος γὰρ ἄλλου δεῖ δίκην παρὰ πρέσβεων, ἢ λόγων λαμβάνειν; εἰσὶ γὰρ οἱ πρέσβεις, οὐ τριήρων, οὐδὲ τόπων, οὐδὲ ὁπλιτῶν, οὐδ' [1]ἀκροπόλεως κύριοι. οὐδεὶς γὰρ πρέσβεσι ταῦτα ἐγχειρίζει, ἀλλὰ λόγων καὶ χρόνων. τοὺς μὲν οὖν χρόνους, εἰ μὲν μὴ προανεῖλε τῆς πόλεως, οὐκ ἀδικεῖ, εἰ δ' ἀνεῖλεν, ἠδίκηκε· 399
τοὺς δὲ λόγους, εἰ μὲν ἀληθεῖς ἀπήγγελκεν, ἢ συμφέροντας, ἀποφευγέτω, εἰ δὲ καὶ ψευδεῖς, καὶ μισθοῦ, καὶ ἀσυμφόρους, ἁλισκέσθω. οὐδὲν γὰρ ἔσθ' ὅ, τι μεῖζον ἂν ὑμᾶς ἀδικήσειέ τις, ἢ ψευδῆ λέγων. οἷς γὰρ ἐστὶν ἐν λόγοις ἡ πολιτεία, πῶς, ἂν οὗτοι μὴ ἀληθεῖς ὦσιν, ἀσφαλῶς ἐστὶ πολιτεύεσθαι; ἐὰν δὲ δὴ καὶ πρὸς ἃ τοῖς ἐχθροῖς συμφέρει, δωρά τις λαμβάνων λέγῃ, πῶς οὐχὶ καὶ [2]κινδυνεύσετε; οὐδέ γε τοὺς χρόνους ἴσον ἐστ' ἀδίκημα ὀλιγαρχίας, ἢ τυράννου παρελέσθαι, καὶ ὑμῶν· οὐδ' ὀλίγου γε δεῖ. ἐν ἐκείναις γὰρ, οἶμαι, ταῖς πολιτείαις, πάντα ἐξ ἐπιτάγματος ὀξέως γίνεται· ὑμῖν δὲ, πρῶτον μὲν περὶ πάντων, τὴν βουλὴν ἀκοῦσαι καὶ προβουλεῦσαι δεῖ καὶ τοῦθ', ὅταν ᾖ κήρυξι καὶ πρεσβείαις προσγεγραμμένον, οὐκ ἀεί· εἶτ' ἐκκλησίαν ποιη-

[1] ἀκροπόλεων [2] κινδυνεύσεται

· τι'. Ἰδιώτης ὢν] Vertit Wolfius, ut *homo rerum imperitus*. At si animum advertisset, opposi inter se verba ἰδιώτης et πρεσβευτὴς, transtulisset, *privatus cum esset*, vel, *cum nullo publico munere fungeretur*. Jurin.

Ἀκριβολογήσησθε] Ἀκριβολογήσασθε Lambin. ἀκριβῶς λογίσησθε, vel λογίσασθε plurimi Codd. Quod rectius fortasse in Aug. et Ital. rationem habet Scholii et Interpretationis. Taylor.

Μηδ' ἀνάσχησθε, ὡς] F. addendum: μηδὲ ἀνάσχησθε λέγοντος, ὡς — Wolf. Legendum puto: μηδ' ἀνάσχησθε λέγοντος, ὡς οὐ δεῖ. Jurin. Ita Lambinus restituit quoque. Taylor.

Κύριοι] Distinguendum — οὐδ' ἀκροπόλεως κύριοι· οὐδεὶς γὰρ πρέσβεσι ταῦτα ἐγχειρίζει· ἀλλὰ λόγων καὶ χρόνων. Markland.

Μὴ ἀληθ.] Γρ. εἰ μὴ Marg. Altemps. Sed recte se habent vulgata. Ἂν, id est ἐὰν; ut solet dici. Taylor.

Πρὸς] Adverbialiter, *prœterea, insuper*. Auger.

Οὐδέ γε τοὺς χρόνους κ.τ.λ.] *Neque vero par est delictum in Oligarchia, aut regno, rerum gerendarum occasiones eximere, et in vestra civitate* quæ Democratia regitur. *neque prope hoc crimen ab illo abest, neque parum inter hoc et illud interest.* ubi negatio quidem vim suam servat, quæ in illo superiore ornatus tantum causa ponitur atque idiomatis. *Ex edit.* Hervag.

Ὑμῖν] Forte παρ' ὑμῖν δὲ — Wolf.

Ὅταν ᾖ — προσγεγραμμένον] S. τῷ νόμῳ, ut opinor. Videtur esse clausula de Senatu habendo de Caduceatoribus et Legatis. Idem.

Προσγεγραμμένον] F. Προγεγραμμένον, *præscriptum*. Markland. Lege τοῦθ', ὅταν ᾖ κήρυξι καὶ πρεσβείαις προγεγραμμένον. Vid. Vales. ad Harpocrat. v. Κυ-

σαι, καὶ ταύτην, ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκῃ· εἶτα κρατῆσαι, καὶ περιγενέσθαι δεῖ τοὺς τὰ βέλτιστα λέγοντας, τῶν ἢ δι' ἄγνοιαν, ἢ διὰ μοχθηρίαν ἀντιλεγόντων· ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, ἐπειδὰν καὶ δεδογμένον ᾖ, καὶ συμφέρον ἤδη φαίνηται, χρόνον δεῖ δοθῆναι τῇ τῶν πολλῶν ἀδυναμίᾳ, ἐν ᾧ καὶ ποριοῦνται ταῦθ', ὧν ἂν δέωνται, ὅπως ἂν τὰ δόξαντα καὶ δυνηθῶσι ποιῆσαι. ὁ δὴ τοὺς χρόνους τούτους [1] ἀναιρῶν, τῆς οἵας παρ' ἡμῖν ἐστὶ πολιτείας, οὐ χρόνους ἀνῄρηκεν οὗτος, οὔ· ἀλλὰ τὰ πράγματα ἁπλῶς ἀφῄρηται.

νς'. Ἔστι τοίνυν τις πρόχειρος λόγος πᾶσι τοῖς ἐξαπατᾶν ὑμᾶς βουλομένοις· οἱ ταράττοντες τὴν πόλιν, οἱ διακωλύοντες Φίλιππον εὖ ποιῆσαι τὴν πόλιν. πρὸς οὓς ἐγὼ λόγον μὲν οὐδένα ἐρῶ, τὰς δὲ ἐπιστολὰς ὑμῖν ἀναγνώσομαι τὰς τοῦ Φιλίππου, καὶ τοὺς καιροὺς, ἐφ' ὧν ἕκαστα ἐξηπάτησθε, ὑπομνήσω· ἵνα εἰδῆθ', ὅτι τὸ ψυχρὸν τοῦτο
400

[1] ἀναιρῶν τῆς, οἷα παρ' ὑμῖν ἐστι, πολιτείας

ρία Ἐκκλησία, qui etiam confirmat emendationem istam auctoritate Ulpiani. Adi etiam celeberrimum Hemsterhus. ad Lucian. Necyomant. §. 19. Πρόγραμμα, inquit Scholiastes, est τὸ προτιθέμενον τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε βουλεύσασθαι, ἢ περὶ τοῦ πέμψαι πρέσβεις, ἢ, πρέσβεων ἐλθόντων, μαθεῖν, ὅ, τι λέγουσιν. Hanc necessariam lectionem reperit in suis Codicibus optimus Budæus, qui ita locum vertit: "*Apud vos autem rem ipsam Curiæ innotescere moris est, deque ea re SC. fieri, idque tum demum, cum aut de mittendis legatis vestris, aut audiendis aliorum,* concionis edicta proscripta sunt, *non semper. Deinde concione advocata, id quod tum solenne est fieri, cum præscriptis legum congruit e re nata, oratoribus videndum est, ut, cum consilia sane utilia commodaque Reip. in medium attulerint, dicendi quoque facultate iis prævaleant, qui e diametro in medium allatis pugnantia, vel imprudentia ipsi lapsi, vel ducti improbitate, tueantur.*" [Προβουλεύειν enim dicebatur curia Athenis, quando ante comitia populi, ea res consulendo censendoque in curia agitabatur, qua de re populus in concione rogandus erat, cujus erat scilicet summa potestas, ut Romæ. De hoc vero dictum nobis etiam est περὶ στεφάνου. *Ex edit.* HERVAG.] Προγεγραμμένον excusum denique a Parisiensibus sine litura, nihil contra nitentibus membranis. Ita quoque Harleianus noster. TAYLOR.

Ὅταν ᾖ κ.τ.λ.] *Quando tabula fixa sit fecialibus et legatis.* i. e. quando consultandum proponitur quæ sint respondenda fecialibus et legatis. κήρυξι, non *præconibus*, sed *fecialibus*, i. e. legatis ad res repetendas missis. AUGER.

Ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκῃ] De statis Concionibus loquitur. Nam supra facta est Mentio etiam συγκλήτου ἐκκλησίας. Nota τὸ καθήκῃ, ἀντὶ τοῦ, προσήκῃ. Hinc Stoicorum καθῆκον. WOLF.

Ὁ δὴ τοὺς χρόνους τούτους ἀναιρῶν &c.] Ἀναιρεῖν τοὺς χρόνους Demostheni ἀντὶ τοῦ ἐκκρούειν, hoc est, *tempus eximere, et occasiones rerum gerendarum auferre*, et hoc loco, et alibi dicitur. *Ex edit.* HERVAG.

Ὁ δὴ τοὺς χρόνους τούτους ἀναιρῶν — οὐ χρόνους ἀνῄρηκεν etc.] Similis omnino Locutio Marci Evangelistæ, IX. 37. καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. MARKLAND.

Οἵας] Οἷα Lambini est conjectura. Ita Cant. Ita Ital. Quid si, τῆς οἵαπερ ἡμῶν πολιτείας? TAYLOR.

νς'. Οἱ ταράττοντες τὴν πόλιν] Μιμητικῶς. WOLF. Wolfius non recte cepit. Hæc non sunt verba ipsius Demosthenis, sed Adversariorum, ab eo μιμητικῶς vel τεχνικῶς prolata. Ut in Midiana, pag. 564. 8. ed. Reisk. Ἡμεῖς οἱ λειτουργοῦντες, Ἡμεῖς οἱ προεισφέροντες ὑμῖν, Ἡμεῖς οἱ πλούσιοι. MARKLAND.

Οἱ ταράττοντες] Est ipsa oratio eorum qui populum decipere volunt. AUGER.

Ἵν' εἰδῆθ', ὅτι τὸ ψυχρὸν τοῦτο ὄνομα, τὸ ἄχρι κόρου, παρελήλυθ' ἐκεῖνος φενακίζων

ὄνομα, τὸ ἄχρι κόρου, παρελήλυθ' ἐκεῖνος φενακίζων ὑμᾶς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

νζ'. Οὕτω τοίνυν αἰσχρὰ, καὶ πολλὰ, καὶ πάντα καθ' ὑμῶν πεπρεσβευκὼς, περιιὼν λέγει, τί δ' ἂν εἴποι τις περὶ Δημοσθένους, ὃς τῶν συμπρέσβεων κατηγορεῖ; νὴ Δία, εἴτε βούλομαί γε, εἴτε μή· παρ' ὅλην μὲν τὴν ἀποδημίαν ὑπὸ σοῦ τοιαῦτα ἐπιβεβουλευμένος, [1] δυοῖν δὲ αἱρέσεων οὐσῶν μοι νυνὶ, ἢ τοιούτων ὄντων τῶν πεπραγμένων, δοκεῖν κοινωνεῖν ὑμῖν, ἢ κατηγορεῖν, ἐγὼ δ' οὐδὲ συμπεπρεσβευκέναι φημί σοι, πρεσβεύειν μέντοι, σὲ μὲν πολλὰ καὶ δεινὰ, ἐμαυτὸν δ' ὑπὲρ τουτωνὶ τὰ βέλτιστα. ἀλλὰ Φιλοκράτης σοι συμπεπρέσβευκε, κἀκείνῳ σὺ καὶ Φρύνων. ὑμεῖς γὰρ ταῦτα ἐπράττετε, καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ἤρεσκε. ποῦ δ'

[1] δυοῖν δ' αἱρέσεως οὔσης μοι

ὑμᾶς] *Ut intelligatis Æschinem in impostura vobis factitanda, etiam verbum illud, quod frigide et scurriliter dici solet, ad satietatem usque, exuperasse.* Sic enim interpretandum arbitror, τὸ ψυχρὸν hoc loco. Unde ψυχρόλογοι dicuntur, qui ineptis et futilibus, et absurdis verbis uti solent. Et ψυχρολογεῖν verbum, *frigida verba ineptaque et scurrilia fundere.* Sic Cicero in Brut. "Quare tibicen dixerit discipulo sane frigenti ad populum, mihi cane et Musis," frigenti dixit, οὐκ εὐδοκιμοῦντι, ἀποτυγχάνοντι, ψυχρῶς ἔχοντι. Idem Demosth. [§. οζ'.] περὶ Στεφάνου. καί μου, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεμίαν ψυχρότητα καταγνῷ μηδεὶς, *nullus ita hoc quod dicturus sum excipiat ut frigidum et absurdum. Ex edit.* Hervag. Interpres Etruscus. *Acciocche veggiate, che questa promessa fredda, la quale hoggi ci è venuta a noia, egli no ce l' ha osservata, ingannandoci.* Taylor.

Τὸ ψυχρὸν] Qu. τῷ ψυχρῷ τούτῳ ὀνόματι, τῷ, Ἄχρι κόρου, παρελήλυθ' etc. Ista, Ἄχρι κόρου, videntur esse verba Philippi ex Epistolis ejus desumta, in quibus promiserat, se satisfacturum esse Atheniensibus ἄχρι κόρου, *usque ad satietatem.* Ἐκεῖνος est Philippus. Markl.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ] ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ, ut excudebat Benenatus, atque ut promisit Demosthenes. pag. 279. v. 13. Ita denique Codd. Aug et Ital. Taylor.

νζ'. Καὶ πολλὰ] Quid hoc? καὶ πολλὰ, καὶ πάντα. Necesse est, ut sit aliquid hujusmodi: οὕτω τοίνυν αἰσχρὰ, καὶ δεινὰ, πάντα καθ' ὑμῶν πεπρεσβευκώς. Idem.

Τί δ' ἂν εἴποι τις περὶ Δημοσθένους] *Quid autem de Demosthene dicere quisquam digne poterit, qui legationis socium accusare non vereatur? prorsus quidem ipse, seu velim, seu nolim. quippe per totam illam legationem insidiis hujuscemodi a te petitus.* vel sic, *Accuso ego vero sive velim, sive nolim. qui in ea legatione perpetuis a te insidiis petitus sim.* est enim anthypophoris accommodata hæc vox νὴ Δία, ita ut responsioni congruat, ut περὶ Στεφάνου etiam dictum est. addita quoque γὰρ particula, ἀνθυποφορικὸν est, ut *at* et *at enim* Latine, et interrogationibus convenit, ut in eadem hac Oratione, [§. οθ'. *in fin.*] νὴ Δί' οἱ νέοι γὰρ ἡμῶν διὰ ἐκεῖνον ἔσονται ἀγῶνα βελτίους· οὐκ οὖν καὶ διὰ τόνδε οἱ πολιτευόμενοι, δι' ὧν τὰ μέγιστα κινδυνεύεται τῇ πόλει. *At enim juvenes nostri ob illud judicium, illamque animadversionem, ad frugem morum meliorem redigentur. atqui et ab hoc quoque magistratus emendabuntur, quorum sub manu reipublicæ summa periclitatur. Ex edit.* Hervag.

Παρ' ὅλην μὲν τὴν] Videtur deesse γὰρ post μέν. Markland.

Ἐγὼ δ'] F. ἔγωγ' Idem. Pungit Wolfius post κατηγορεῖν. Deinde procedit: Ἐγὼ δ' οὐδὲ κ. τ. λ. Taylor.

Ταῦτα ἐπράττετε] An ταὐτὰ, *eadem?* Infra §. ξδ'. in init. Markland. Ὑμεῖς γὰρ ταὐτὰ ἐπράττετε, καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ἤρεσκε. Cod. Ital. Taylor.

Καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ἤρεσκε] Lege.

ἅλες; ποῦ τράπεζαι; ποῦ σπονδαί; ταῦτα γὰρ τραγῳδεῖ περιιών· ὥσπερ οὐχὶ τοὺς ἀδικοῦντας τούτων ὄντας προδότας, ἀλλὰ τοὺς τὰ δίκαια ποιοῦντας. ἐγὼ δ' οἶδ' ὅτι πάντες οἱ πρυτάνεις θύουσιν ἑκάστοτε κοινῇ, καὶ συνδειπνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ συσπένδουσι, καὶ οὐ διὰ τοῦτο οἱ χρηστοὶ τοὺς πονηροὺς μιμοῦνται, ἀλλ' ἐὰν ἀδικοῦντα λάβωσί τινα [1]αὐτῶν, τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ δηλοῦσι. καὶ ἡ [2]βουλὴ τὰ αὐτὰ ταῦτα εἰσιτήρια ἔθυσε, συνειστιάθη· σπονδῶν, ἱερῶν [3]ἐκοινώνησαν οἱ στρατηγοὶ, σχεδὸν, ὡς εἰπεῖν, αἱ ἀρχαὶ πᾶσαι. ἆρ' οὖν διὰ ταῦτα τοῖς ἀδικοῦσιν [1]αὐτῶν ἔδωκαν ἄδειαν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Λέων Τιμαγόρου κατηγόρει,
401 συμπεπρεσβευκὼς τέτταρα ἔτη· Εὔβουλος Θάῤῥηκος, καὶ Σμικύθου, συσσεσιτηκώς· Κόνων ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος, Ἀδειμάντου συστρατηγήσας. πότεροι οὖν τοὺς ἅλας, καὶ τὰς σπονδὰς παρέβαινον, Αἰσχίνη; οἱ προδιδόντες, [4]καὶ παραπρεσβεύοντες, καὶ οἱ δωροδοκοῦντες, ἢ οἱ κατηγοροῦντες; οἱ

[1] αὐτῶν [2] βουλὴ δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα. εἰσιτ. [3] ἐκοινώνησεν. οἱ [4] καὶ οἱ παραπρ.

Wolf. Legebatur enim insulse: καὶ ταῦτα ἅπασιν ὑμῖν ταῦτα ἤρεσκε. Taylor.

Εἰσιτήρια] Locum hunc confer cum iis, quæ habet Suidas. Εἰσιτήρια, ἡμέρα ἑορτῆς, ἐν ᾗ οἱ ἐν τῇ ἀρχῇ πάντες προΐασιν, οὕτως ἐκαλεῖτο. Ταύτην δὲ τὴν ἡμέραν πρώτην τοῦ ἔτους Ἀθηναῖοι νενομίκασι. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας· Ἡ Βουλὴ τὰ εἰσιτήρια ἔθυσεν. Συνεστιάθησαν δὲ καὶ τῶν ἐκοινώνησαν οἱ στρατηγοὶ, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν αἱ ἀρχαὶ πᾶσαι. Emendandus est ex textu Demosthenis. Nescio, unde arripuerit hanc glossam Suidas, certe non verbis mendosiorem, quam re et doctrina insinceram. Quanto rectius alii, ut Ulpianus ad Midianam, interpretantur de Sacris, quæ Senatus facit, religione antiqua, antequam consilium caperetur, et cœptum esset agi. Vid. doctissimum Valesium ad Harpocrat. pag. 343. et in Excerptis Peiresc. pag. 90. Photii Lexic. MS. Casaubon. ad Theophrast. Charact. p. 153. H. Steph. Thes. L. Gr. Tom. I. col. 1138. et Petitum denique ad LL. Attic. pag. 275. Idem.

Ταῦτα εἰσιτήρια] Ταῦτα delerem ut inutile, nisi significent, *hæc quæ hodie vigent*. Per τὰ εἰσιτήρια alii intelligunt, dies festi, primus anni dies in quo omnes magistratus apparebant; alii, sacra quædam antiqua, quæ Senatus faciebat, antequam consilium caperetur et cœptum esset agi. Auger.

Συσσεσιτηκὼς] Συσσεσιτηκότα pro *sodali* dixit, vel *contubernali*. Utrumque enim significat, ut apud Platonem in Sympos. καὶ μετὰ ταῦτα στρατεία ἡμῖν εἰς Ποτίδαιαν ἐγένετο, καὶ συνεσιτοῦμεν ἐκεῖ. παρὰ τὸ συσσιτεῖν, *in contubernio esse, sodalitate uti*, et συσσίτιον, *sodalitas*. *Ex edit.* Hervag.

Συσσεσιτευκὼς] [Ut Ald.] Σιτεύειν est *saginare*, ut σιτευτὸς μόσχος. A σιτεῖν vero fit συσσιτεῖν, unde Συσσίτια. Quare cum Feliciano lego συσσεσιτηκώς. Wolf.

Συσσεσιτευκὼς] Id est συμπρυτανεύσας. Nam, ut dixit supra, οἱ Πρυτάνεις θύουσιν ἑκάστοτε κοινῇ, καὶ συνδειπνοῦσιν ἀλλήλοις. Palmer.

Συσσεσιτηκὼς] Est Lectio omnium fere Codd. a Συσσιτέω. Nam Σιτεύω, alia plane res est. Taylor.

Οἱ δωροδοκοῦντες.] Delendum οἱ. Markland. E contra Aldus ingeminavit articulum, οἱ προδιδόντες, καὶ οἱ παραπρεσβεύοντες, καὶ οἱ δωροδοκοῦντες. Taylor. Paulus nempe medium articulum omisit. unde nata est illa dubitatio. Reisk.

ἀδικοῦντες δηλονότι τὰς ὅλης γε τῆς πατρίδος σπονδὰς, ὥσπερ σὺ, καὶ οὐ μόνον τὰς ἰδίας.

νή. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι οὐ μόνον τῶν δημοσίᾳ [1] ποτὲ ἐληλυθότων ὡς Φίλιππον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίᾳ, καὶ πάντων, οὗτοι φαυλότατοι καὶ πονηρότατοι γεγόνασιν, μικρὸν ἀκούσατέ μου ἔξω τί τῆς πρεσβείας ταυτησί. ἐπειδὴ γὰρ εἷλεν Ὄλυνθον Φίλιππος, Ὀλύμπια ἐποίει· εἰς δὲ τὴν θυσίαν ταύτην καὶ τὴν πανήγυριν, πάντας τοὺς τεχνίτας συνήγαγεν. ἑστιῶν δ' αὐτοὺς, καὶ στεφανῶν τοὺς νενικηκότας, ἤρετο Σάτυρον τουτονὶ, τὸν κωμικὸν ὑποκριτὴν, τί δὴ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται; ἢ τίνα ἐν αὐτῷ μικροψυχίαν, [2] ἢ πρὸς αὐτὸν ἀηδίαν ἐνεωρακὼς εἴη; εἰπεῖν [3] δέ φασι τὸν Σάτυρον, ὅτι, ὧν μὲν οἱ ἄλλοι δέονται, οὐδενὸς ὧν ἐν χρείᾳ τυγχάνει· ἃ δ' ἂν αὐτὸς ἐπαγγείλαιτο ἡδέως, ῥᾷστα μέν ἐστι Φιλίππῳ δοῦναι, καὶ χαρίσασθαι πάντων, δε-

[1] πώποτε [2] ἢ τίνα πρὸς [3] δή

Δηλονότι] Punge leviter post istam vocem. Et rem ita concipias mecum. Scil. Πότεροι παραβαίνουσι; — οἱ ἀδικοῦντες δηλονότι. Et quid παραβαίνουσι? nimirum τὰς ὅλης γε κ. τ. λ. Taylor.

νή. Ἑστιῶν κ. τ. λ.] Pulcherrima sane Historia, et digna, quæ Demosthenis oratione posteritati consecraretur. Attigit etiam Libanius Declam. XIV. Ἀκούομεν δὲ αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς Ἀπολλοφάνους θυγατέρας ποιῆσαί τι παραπλήσιον. ἀφεῖναι γὰρ αὐτὰς Σατύρῳ τῷ τῆς Κωμῳδίας ὑποκριτῇ. Geminam plane adjungo ex Scriptore incerto apud Suidam, v. Ἐπαγγέλλει. Ὁ δὲ Βασιλεὺς φιλοφρόνως δέχεται αὐτὸν, καὶ κελεύει θαῤῥεῖν, καὶ εἴ τι θέλει ἐπαγγέλλειν (id erat αἰτεῖσθαι, *aliquid postulare*, ut hic) ὁ δὲ δεῖται ὑπὲρ Μονάτου τοῦ Πεμάτου, ὃς ἦν λ̄. ἔτη ἐν σκότῳ καθειργμένος. Adi Harpocr. et Suid. v. Ὅτι ξένους κ. τ. λ. Apud hunc in v. Φωκίων, legitur ex arcana historia, quod sequitur: Ὁ δὲ περὶ Σατύρου φησὶν ὁ Δημοσθένης ἕνεκα τῶν Ἀπολλοφάνους θυγατέρων, τοῦτο εἰς Φωκίωνα τινὲς ἀναφέρουσι. Καί φασιν, ὅτι λαβὼν αὐτὰς εἰς Ἀθήνας ἤγαγε, καὶ ἐξέδωκε. Postremo adjungam Hermogenem in aureo libello περὶ μεθόδου δεινότητος: Cap. Περὶ Ἀντιθέτου. Τοῦτο δὲ τὸ ἀντίθετον ὁ Δημοσθένης ἐποίησε κακόηθες, τὸ μὲν πρᾶγμα ἀληθὲς λαμβάνων, τὸ δὲ ἀντικείμενον, ψευδὲς ὄν. ὡς ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας εἰσάγει συμπόσιον Φιλίππου, καὶ τῶν Ὀλύμπια νενικηκότων, καὶ διάλογον Σατύρου τοῦ κωμικοῦ ὑποκριτοῦ. οὕτω δὲ ψυχαγωγεῖ τοὺς ἀκούοντας, ὥστε οἴεσθαι ἐν συμποσίῳ εἶναι. Εἶτα ἀντιτίθησι συμπόσιον ἕτερον ὡς γενόμενον Αἰσχίνῃ, ψευδόμενος, μηδέποτε γενόμενον. ἵνα ἐψυχαγωγημένοι διὰ τῶν προτέρων λόγων οἱ δικασταὶ πιστεύωσι καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις, ὡς ὁμοίως ἀληθέσι. Quod cum historiolam hanc plurimi attigerunt, alii de humanitate Philippi solliciti, alii artificium admirati Demosthenis, ideo tamen præ cæteris Hermogenem adductum esse volui, ut lectionem illam v. 7. Ὀλύμπια simul stabiliret. Philippus sc. ob partam victoriam lætabundus, et res Olynthi prospere gestas, convivio excepit, ut narrat iste Scriptor, eos, qui nuper Olympia vicerunt. Et percommode sane accidit, ut Olympia celebrarentur eodem anno, quo Philippus Olynthum obsidione cepit, sc. Olymp. CVIII. 1. Minus igitur necessaria est, elegantissima licet, conjectura viri nunquam satis laudandi, qui pro Ὀλύμπια, Ὀλύνθια, *ludos ob captam Olynthum*, reponit. Idem.

Στεφανῶν] Locum hunc adducit et explicat Harpocr. in v. Στεφανῶν τοὺς νενικ. Idem.

Ἐπαγγέλλεται] Harpocr. v. Ἐπαγγελία consulatur, item Ulpianus ad hanc vocem, et quæ Ego produxi ad initium Orationis. Cod. Aug. scholion conservavit, sc. Ἐπαγγέλλεται] αἰτεῖ. Idem.

Ἐνεωρακὼς] Simplicius et rectius, ἑωρακὼς, ut plurimi. Idem.

δοικέναι δὲ, μὴ διαμάρτῃ. κελεύσαντος δ᾽ ἐκείνου λέγειν,
καί τι καὶ νεανιευσαμένου τοιοῦτον, ὡς οὐδὲν ὅ, τι οὐ ποιή-
σει, εἰπεῖν αὐτόν φασιν, ὅτι ἦν αὐτῷ Ἀπολλοφάνης ὁ Πυ-
δναῖος, ξένος, καὶ φίλος· ἐπειδὴ δὲ δολοφονηθεὶς ἐτελεύτησεν
ἐκεῖνος, φοβηθέντες οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ὑπεξέθεντο τὰς θυ-
γατέρας, παιδία οὔσας, εἰς Ὄλυνθον. αὗται νῦν, ἔφη, τῆς
402 πόλεως ἁλούσης, αἰχμάλωτοι γεγόνασι, καὶ εἰσὶ παρὰ
σοὶ, ἡλικίαν ἔχουσαι γάμου. ταύτας αἰτῶ σε, καὶ δέομαι,
δός μοι. βούλομαι δέ σε ἀκοῦσαι καὶ μαθεῖν, οἵαν μοὶ δώ-
σεις δωρεὰν, ἐὰν ἄρα [1] δῷς. ἀφ᾽ ἧς ἐγὼ κερδανῶ μὲν οὐδέν·
προῖκα δὲ προσθεὶς, ἐκδώσω, καὶ οὐ περιόψομαι παθούσας
οὐδὲν ἀνάξιον, οὔθ᾽ ἡμῶν, οὔτε τοῦ πατρός. ὡς δὲ ἀκοῦσαι
τοὺς παρόντας ἐν τῷ συμποσίῳ, τοσοῦτον κρότον καὶ ἔπαι-
νον καὶ [2] θόρυβον παρὰ πάντων γενέσθαι, ὥστε τὸν Φί-
λιππον παθεῖν τι, καὶ δοῦναι. καί τοι τῶν ἀποκτεινάντων
ἦν Ἀλέξανδρον τὸν ἀδελφὸν [4] τοῦ Φιλίππου οὗτος ὁ Ἀπολ-
λοφάνης.

νθ΄. Ἐξετάσωμεν δὴ πρὸς τὸ τοῦ Σατύρου [3] τούτου
συμπόσιον, ἕτερον συμπόσιον, τὸ τούτων, ἐν Μακεδονίᾳ γε-
νόμενον· καὶ θεάσασθε εἰ παραπλήσιον τούτῳ, καὶ ὅμοιον.
κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενόφρονα, τὸν υἱὸν [4] τοῦ Φαιδί-
μου, τοῦ τῶν τριάκοντα, ᾤχοντο, ἐγὼ δ᾽ οὐκ ἐπορεύθην.
ἐπειδὴ δὲ ἧκον εἰς τὸ πίνειν, εἰσάγει τινὰ Ὀλυνθίαν γυ-

[1] δῷς· — οὐδὲν, ἐὰν λάβω, προῖκα [2] θόρυβον καὶ ἔπαινον [3] τοῦτο [4] τὸν

Καί τι καὶ νεανιευσαμένου τοιοῦτον, ὡς οὐδὲν ὅ,τι οὐ ποιήσει] *Atque adeo juvenili jactantia pollicente.* ubi καὶ geminatur, quod sæpe fit Attico more. Et in eadem paulo inferius, [§. νθ΄. ante med.] ὡς δὲ προῄει τὸ πρᾶγμα, καὶ διεθερμαίνοντο, κατακλίνεσθαι [τὴν ἄνθρωπον,] καί τι καὶ ᾄδειν ἐκέλευον, *ut autem res jam procedere cœpit, et illi incalescere, accumbere jubent mulierem, atque adeo canere. Ex edit.* Hervag. V. not. §. κς΄. fin.

Οὐδὲν] Subaudi ἐστί. Auger.

Ἀφ᾽ ἧς] Corrupte posterior vox in Ald. Totum comma, si Lambini conjecturam, et plurimorum Codd. additamentum admiseris, ita plenius erit concipiendum: sc. — δωρεὰν, ἐὰν ἄρα δῷς· τοιαύτης, ἀφ᾽ ἧς ἐγὼ κερδανῶ μὲν οὐδὲν, ἐὰν λάβω· προῖκα δὲ κ. τ. λ. Vid. Var. Lect. In nonnullis ἐὰν λάβω pro ἐὰν ἄρα δῷς. Taylor.

Ὡς δὲ ἀκοῦσαι] Pro ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ παρόντες. Deinde, ad γενέσθαι subauditur φασὶ, quod est superius. Auger.

Ἀλέξανδρον] Plures erant eo nomine. Ἕτερος Ἀλέξανδρος καὶ αὐτὸς Μακεδόνων βασιλεὺς, ἀδελφὸς Φιλίππου πρεσβύτερος, περὶ οὗ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Παραπρεσβείας φησὶ, καίτοι τῶν ἀποκτεινάντων Ἀλέξανδρον ἦν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φιλίππου οὗτος Ἀπολλοφάνης. Harpocrat. v. Ἀλέξανδρος. Taylor.

νθ΄. Φαιδίμου] Xenopho in recensione XXX. Tyrannorum, Φαιδρίαν, non Φαίδιμον posuit. Palmer.

Ibid. Dixi in *vita* Lysiæ. Notabile est, quod conservarentur hæc verba a Polluce VIII. 1. Κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενόφρονα, τὸν υἱὸν τοῦ Φαιδίμου. Taylor.

Ἐπειδὴ δὲ ἧκον κ. τ. λ.] Locum hunc confert cum simili Ciceronis in Verrinis

ναῖκα, εὐπρεπῆ μὲν, ἐλευθέραν δὲ καὶ σώφρονα, ὡς τὸ τέ-
λος ἐδήλωσε. ταύτην, τὸ μὲν πρῶτον, οὑτωσὶ πίνειν ἠνά-
γκαζον ἡσυχῇ, καὶ τρώγειν οὗτοι, μοι δοκεῖν, ὡς διηγεῖτο
Ἰατροκλῆς ἐμοὶ τῇ ὑστεραίᾳ· ὡς δὲ προῄει τὸ πρᾶγμα, καὶ
διεθερμαίνοντο, κατακλίνεσθαι, καί τι καὶ ᾄδειν ἐκέλευον.
ἀδημονούσης δὲ τῆς ἀνθρώπου, καὶ οὔτε ἐθελούσης, οὔτε
ἐπισταμένης, ὕβριν τὸ πρᾶγμα ἔφασαν, οὑτοσὶ καὶ ὁ Φρύ-
νων, καὶ οὐκ ἀνεκτὸν εἶναι, τῶν θεοῖς [1] ἐχθρῶν τε, καὶ ἀλι-
τηρίων Ὀλυνθίων αἰχμάλωτον οὖσαν, τρυφᾷν. καὶ, κάλει
παῖδα, καὶ ἱμάντα [2] τίς φερέτω. ἧκεν οἰκέτης ἔχων ῥυτῆρα.
καὶ πεπωκότων, οἶμαι, καὶ μικρῶν ὄντων τῶν παροξυνόν- 403
των, εἰπούσης τι, καὶ [3] δακρυσάσης ἐκείνης, περιῤῥήξας τὸν
χιτωνίσκον ὁ οἰκέτης, ξαίνει κατὰ τοῦ νώτου πολλάς. ἔξω
δ' αὑτῆς οὖσα ὑπὸ τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ [4] πράγματος ἡ γυνὴ,

[1] ἐχθρῶν, τῶν ἀλιτηρίων [2] τις [3] διακρουσάσης [4] τραύματος

Victorius XIV. Var. Lect. 14. Non pœnitebit elegantem istum Criticum consulere. Idem.

Οὑτωσὶ πίνειν] Lege. [Nam Ald. οὑτοσί.] Et infra v. 11. καὶ μιαρῶν ὄντων, ut referatur ad Phrynonem et Æschinem. Sin placet μικρῶν, significat ebrios facile concitari. Wolf.

Οὑτωσὶ] *Indifferenter, nullo consilio, sine dolo*, ὡς ἔτυχεν. Vid. Not. ad Midianam, 553. 13. Ed. Reisk. H. Steph. Conformitè du lang. Franc. avec le Grec. p. 86. D. Chrysostom. ad Ioan. IV. 6. Taylor.

Μοι δοκεῖν] Otiosum mihi videtur et delendum. Auger.

Ἀδημονούσης] Consule Ulpianum ad loc. item Maussaci nót. ad Harpocrat. p. 16. Taylor.

Πεπωκότων] *Et cum isti, puto, bibissent, et cum leves causæ ipsos excitarent.* Auger.

Μικρῶν] Μιαρῶν cum Wolfio, quod jam vidimus, habent etiam marg. Benenati, et Bodl. Videamus Interpretem Etruscum: *E quantunque fosse* leggieri la cagione *che gli moveva ad ira, nondimeno perche eglino haveano bevuto, poscia che ella hebbe detto non so che, e che hebbe pianto* —Hoc cum secundis curis Wolfii atque ejus interpretatione consentit. Et credo ad sensum Auctoris pertinere. Interea, si bene se habeat illa versio Italica, *leves illæ causæ*, quæ stomachum movebant temulentis illis et petulantibus, erant, quod Mulier infelix præ impatientia aliquid inconsulto dixerit, et suam fortunam sit conquesta. Fuerint igitur quæ effutiverit hujusmodi, qualia comminiscebatur Ulpianus: "*Hæccine ab Atheniensibus perpetior! Immo cum Scythis dego, non cum legatis istius Urbis, quæ humanitatis laude semper florebat.*" Hinc illæ Iræ. Pergo. Immo non *dixit* solummodo, sed *illacrymavit*. Quid? an *illud* quoque bilem moverit? An *Lacrymæ?* Expectaret Lector: *Dixit aliquid, quod animos hominum perculit, quod* offensionem ferre *videbatur.* Anne hoc εἰπούσης τι καὶ διακρουσάσης ἐκείνης, ut in uno exemplari Reg. n. scribitur? Taylor.

Περιῤῥήξας] Locum hunc citat σχ. Aristoph. Acharn. 319. Idem.

Πολλὰς] Πληγὰς sc. Ellipsis est singularis, sed non infrequens. Hinc pendet Joculare istud Phrynes scorti non incelebris: Μαστιγίου δέ τινος μειρακιευομένου πρὸς αὐτὴν, καὶ φαμένου πολλαῖς συμπεπλέχθαι, καθ' ὑπόκρισιν ἐσκυθρώπασεν· ἐπερωτήσαντος δὲ τὴν αἰτίαν, ὀργίζομαί σοι, εἶπεν, ὅτι πολλὰς ἔχεις. Athen. l. 13. p. m. 289. Cæterum de hoc loco vide Suid. v. Φοινικίδα. et T. Magist. v. Ξαίνω: ubi dedit, Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, immemor orationis, ξαίνει κατὰ τοῦ νώτου πολλάς. Idem.

Ἔξω δ' αὑτῆς οὖσα] Pro *mente alienata* dixit, et velut ἑαυτῆς ἐξισταμένη. Quod autem sequitur καὶ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει, καὶ εἰ μὴ ἐκεῖνος ἀφείλετο, ἀπώλετ' ἂν παροινουμένη, &c. id est, Hujus super mensam et vinum petulantia. id enim παροίνεσθαι

ἀναπηδήσασα, προσπίπτει πρὸς τὰ γόνατα τῷ Ἰατροκλεῖ, καὶ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπειν· καὶ, εἰ μὴ ἐκεῖνος [1]ἀφείλετο, ἀπώλετ᾽ ἂν παροινουμένη. καὶ γὰρ ἡ παροινία τοῦ καθάρματος τουτουὶ, δεινή. καὶ περὶ ταύτης τῆς ἀνθρώπου, καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ λόγος ἦν ἐν τοῖς μυρίοις, καὶ Διόφαντος ἐν ὑμῖν ἀπήγγειλεν, ἃ νῦν μαρτυρεῖν αὐτὸν ἀναγκάσω, καὶ κατὰ Θετταλίαν πολὺς λόγος, καὶ πανταχοῦ. καὶ τοιαῦτα συνειδὼς ἑαυτῷ πεπραγμένα ὁ ἀκάθαρτος οὑτοσὶ, τολμήσει βλέπειν εἰς ὑμᾶς; καὶ τὸν βεβιωμένον αὐτῷ βίον αὐτίκα δὴ μάλα ἐρεῖ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ; ἐφ᾽ οἷς ἔγωγε ἀποπνίγομαι. οὐκ ἴσασιν οὗτοι, τὸ μὲν ἐξαρχῆς τὰς βίβλους ἀναγινώσκοντά σε τῇ μητρὶ τελούσῃ; καὶ παῖδα ὄντα ἐν θιάσοις καὶ μεθύουσιν ἀνθρώποις καλινδούμενον; μετὰ ταῦτα δὲ ταῖς ἀρχαῖς ὑπογραμματεύοντα, καὶ [2]δυοῖν, ἢ τριῶν δραχμῶν πονηρὸν ὄντα; τὰ τελευταῖα δὲ, ἔναγχος ἐν χορηγίοις ἀλλοτρίοις ἐπὶ τῷ τριταγωνιστεῖν ἀγαπητῶς παρατρεφόμενον; ποῖον οὖν ἐρεῖς βίον; ὃν οὐ βεβίωκας; ἐπεὶ ὅγε βεβιωμένος σοι, [3]τοιοῦτος φαίνεται. ἀλλὰ δὴ τὰ τῆς [4]ἐξουσίας· οὗτος ἄλλον ἔκρινε παρ᾽ ὑμῖν ἐπὶ πορνείᾳ. ἀλλὰ μή πω ταῦτα· ἀλλὰ τὰς μαρτυρίας μοι λέγε πρῶτον ταυτασί.

404 ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ξ΄. Τοσούτων τοίνυν καὶ τοιούτων ὄντων, ὦ ἄνδρες δικα-

[1] ἀφείλετο αὐτὴν, καὶ ἀπώλετ᾽ [2] δυεῖν [3] τοιοῦτος ὢν φαίνεται [4] ἐξουσίας!

vocant Græci, quod nos *bacchari* et *debacchari*, hoc est, *per vinum et petulantiam injuria et probro afficere.* Ex edit. Hervag.

Ἀφείλετο] Plenius in membranis: εἰ μὴ ἐκεῖνος ἀφείλετο αὐτὴν, καὶ ἀπώλετ᾽ ἂν παροινουμένη. Taylor.

Αὐτῷ βίον] Lege αὐτῷ. Markland.

Θιάσοις] Δημοσθένης ἐν τῷ κατ᾽ Αἰσχίνου. Θίασός ἐστι τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τελετῇ καὶ τιμῇ θεῶν. Harpocrat. in v. Taylor.

Βεβίωκας;] Melius sine Interrogatione. Nam redditivum est. Ποῖον; ὃν οὐ βεβίωκας scil. Nam βεβιωμένος τοιοῦτος ὢν φαίνεται. Sic enim et illud corrigendum, ex Parisiensibus et Augustano. Idem.

Τῆς ἐξουσίας] Post hanc vocem pono notam Interrogationis: ἀλλὰ δὴ τὰ τῆς ἐξουσίας; sc. ἐρεῖς. *Eam igitur vitæ partem referes, in qua tam licenter grassatus es?* Hic exemplum statim subditurus erat Demosthenes, Timarchi historiam. Sed subito abrumpit, et in alium magis opportunum locum rejicit. οὗτος ἄλλον ἔκρινε παρ᾽ ὑμῖν ἐπὶ πορνείᾳ — ἀλλὰ μήπω ταῦτα. ἀλλὰ τὰς κ. τ. λ. Markland. Recte hæc omnia: et improbanda omnino Wolfii Conversio. Liquet enim, eum locum hunc non intellexisse. Ἐξουσία hic non significat *auctoritatem*, aut *jus*, sed *injuriam* potius et audaciam ad omne nefas paratissimam. Ita exeunte hac Oratione: εἰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ἧσπερ νῦν, ἐξουσίας καὶ ἀσελγείας μενεῖ. Et §. ϛ΄. *ad fin.* γέλως — αἰσχύνη, εἰ μὴ τὴν ἄγαν ταύτην ἐξουσίαν σχήσετε νῦν ὑμεῖς. Taylor.

σται, ὧν ἀδικῶν ὑμᾶς ἐξελήλεγκται, ἐν οἷς τί κακὸν οὐκ ἔνι; δωροδόκος, κόλαξ, ταῖς ἀραῖς ἔνοχος, ψεύστης, τῶν φίλων προδότης, πάντα ἔνεστι τὰ [1] λεγόμενα, πρὸς ἓν οὐδοτιοῦν τούτων ἀπολογήσεται, οὐδ᾽ ἕξει δικαίαν οὐδ᾽ ἁπλῆν εἰπεῖν ἀπολογίαν οὐδεμίαν· ἃ δ᾽ ἐγὼ πέπυσμαι μέλλειν αὐτὸν λέγειν, ἔστι μὲν ἐγγυτάτω μανίας. οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἴσως τῷ μηδὲν ἔχοντι δίκαιον ἄλλο εἰπεῖν ἀνάγκη πάντα μηχανᾶσθαι. ἀκούω γὰρ αὐτὸν ἐρεῖν, ὡς ἄρα ἐγὼ, πάντων ὧν κατηγορῶ, κοινωνὸς γέγονα, καὶ συνήρεσκέ ταῦτά μοι, καὶ συνέπραττον αὐτῷ, ἔπειτα ἐξαίφνης μεταβέβλημαι καὶ κατηγορῶ. ἔστι δὲ ὑπὲρ μὲν τῶν πεπραγμένων, οὔτε δικαία, οὔτε προσήκουσα ἡ τοιαύτη ἀπολογία, ἐμοῦ μέν τοι [2] τίς κατηγορία· ἐγὼ μὲν γὰρ, εἰ ταῦτα πεποίηκα, φαῦλος εἰμὶ ἄνθρωπος, τὰ δὲ πράγματα οὐδὲν βελτίω διὰ τοῦτο, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔγωγε [3] οἶμαί μοι προσήκειν ἀμφότερα ὑμῖν ἐπιδεῖξαι, καὶ ὅτι ψεύσεται, ταῦτα ἐὰν λέγῃ, καὶ τὴν δικαίαν ἥ τις ἐστὶν ἀπολογία [4] φεύξεται. ἡ μὲν τοίνυν δικαία καὶ ἁπλῆ, ἢ ὡς οὐ πέπρακται τὰ κατηγορημένα, δεῖξαι, ἢ ὡς πεπραγμένα συμφέρει τῇ πόλει· τούτων δ᾽ οὐδέτερον δύναιτ᾽ ἂν οὗτος ποιῆσαι. οὔτε γὰρ ὡς συμφέρει δή που Φωκέας ἀπολωλέναι, καὶ Πύλας Φίλιππον ἔχειν, καὶ Θηβαίους ἰσχύειν, καὶ ἐν Εὐβοίᾳ στρατιώτας εἶναι, καὶ Μεγάροις ἐπιβουλεύειν, καὶ ἀνώμοτον εἶναι τὴν εἰρήνην, λέγειν αὐτῷ [5] ἔνεστιν, οἷς τότε τἀναντία ἀπηγ-

[1] δεινότατα [2] τις [3] οἴομαί [4] , [φεύξεται.] [5] ἔνεστι λέγειν αὐτῷ

ξ. Λεγόμενα] Wolfius vertit lectionem, non a se receptam, sed quæ reperitur in membranis vetustis, Regg. sc. β. δ. Harl. Obsop. Ital. Ask. et Editis sanioribus, τὰ δεινότατα. Idem.

Πρὸς ἓν οὐδ᾽ ὁτιοῦν τούτων ἀπολογήσεται] Negatio, ut alibi παρέλκει, ita contra hoc loco desideratur. dici enim plenius poterat, πρὸς οὐδὲν οὐδ᾽ ὁτιοῦν. ut apud eundem alibi, περὶ ὧν οὐδένα κίνδυνον ὁντινοῦν οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι. *Quarum rerum gratia nullum non certamen majores nostri susceperunt.* Sic etiam apud Ciceronem desiderari negatio videtur interdum, ut in Pandectas annotatum est. *Ex edit.* Hervag.

Ταῦτα] F. ταὐτὰ, *eadem.* Markl.

Πεπραγμένων] Subaudi τούτῳ. Auger.

Ἐμοῦ μέντοι τίς κατηγορία] Lambinus, argumento non intellecto, locum inquinat, legendo, ἐμοῦ μέντοι τίς κατηγορεῖ; Licet ea lectio et scholia quoque occupavit. Sensus est: *Sit verum in me crimen: illi tamen in eo nullum est præsidium.* Hoc est certissimum. Taylor. Videtur Lamb. eam lectionem tantum commemorare, non commendare voluisse. Reisk.

Τὰ πράγματα] Subaudi τούτου. Auger.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Rescribendum videtur οὐδέν· πολλοῦ γε δεῖ. Vel οὔ· πολλοῦ γε δεῖ. Jurin.

Οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔγωγε] *Enimvero, at vero.* Quanquam enim negationis speciem præfert οὐ μὴν ἀλλὰ, tamen affirmationis vim habet. Idem alibi, οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐλπίζω ἐπιδείξειν εἰσαγώγιμον τὴν δίκην οὖσαν. *Ex edit.* Hervag.

405 γειλε πρὸς ὑμᾶς, ὡς συμφέροντα καὶ γενησόμενα· οὔτε ὡς οὐ πέπρακται ταῦτα, δυνήσεται πεῖσαι τοὺς αὐτοὺς ἑωρακότας ὑμᾶς καὶ εὖ εἰδότας. οὐκοῦν ὡς οὐ κεκοινώνηκα τούτοις μηδενὸς, λοιπόν μοι δεῖξαι.

ξά. Βούλεσθε οὖν ὑμῖν, πάντα [1] τὰ ἄλλα ἀφεὶς, ἃ παρ' ὑμῖν ἀντεῖπον, ἃ ἐν τῇ ἀποδημίᾳ προσέκρουον, ὡς ἅπαντα τὸν χρόνον ἠναντίωμαι, αὐτοὺς παράσχωμαι μάρτυρας τουτουσὶ, ὡς πάντα τἀναντία ἐμοὶ, καὶ τούτοις πέπρακται, καὶ χρήματα οὗτοι μὲν ἔχουσιν ἐφ' ὑμῖν, ἐγὼ δ' οὐκ ἠθέλησα λαβεῖν; θεάσασθε δή. τίνα τῶν ἐν τῇ πόλει φήσαιτ' ἂν βδελυρώτατον εἶναι, καὶ πλείστης ὀλιγωρίας καὶ ἀναιδείας μεστόν; οὐδεὶς οὐδ' ἂν ἁμαρτὼν ὑμῶν ἄλλον εὖ οἶδ' ὅτι [2] φήσειεν, ἢ Φιλοκράτην. τίνα δὲ φθέγγεσθαι μέγιστον ἁπάντων, καὶ σαφέστατ' ἂν εἰπεῖν ὅ, τι [3] βούλοιτο τῇ φωνῇ; Αἰσχίνην οἶδ' ὅτι τουτονί. τίνα δ' οὗτοι μὲν ἄτολμον καὶ δειλὸν πρὸς τοὺς ὄχλους [4] φασὶν, ἐγὼ δ' εὐλαβῆ; ἐμέ. οὐδὲν γὰρ πώποτ' οὔτ' ἠνώχλησα, οὔτε μὴ βουλομένους ὑμᾶς βεβίασμαι. οὐκοῦν ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, ὁσάκις λόγος γέγονε περὶ τούτων, καὶ κατηγοροῦντος ἀκούετέ μου, καὶ ἐλέγχοντος ἀεὶ [5] τούτους, καὶ λέγοντος ἄντικρυς, ὅτι χρήματα εἰλήφασι, καὶ πάντα πεπράκασι [6] τὰ πρά-

[1] τἄλλα [2] φήσειεν ἂν, ἢ [3] βούλοιτο, λαμπρᾷ τῇ [4] φασὶν εἶναι, ἐγὼ [5] τουτουσὶ [6] τὰ πράγματα πεπράκασι

Καὶ γενησόμενα] Iterum hallucinatur Lambinus, qui legit ὡς συμφέροντα γενησόμενα, deleta conjunctione: *in rem vestram futura*. Sensus est: *Hæc renunciavit Æschines, ut quæ essent* et *utilia*, et *quæ certissime erant eventura*. Taylor. Dubium est, utrum deleat, an solummodo commemoret a libris nescio quibus καὶ abesse. Sæpe fecit nimia brevitas, cui Lamb. in adornando indice suo studuit, ut nunc ignoremus, quid ad ipso profectum, quid e libris petitum sit, et e quibus. Reisk.

Τούτοις] Τούτων οὐδενὸς Harl. οὐδενὸς etiam Reg. δ. Fortasse Vulgata recte se habet. *Cum iis* [legatis sc.] *in nulla re communicavi*. Taylor.

ξά. Ὑμῖν πάντα] Ὑμῖν refertur ad παράσχωμαι. Auger.

Ἐφ' ὑμῖν] Forte, ἐφ' ὑμᾶς. Τουτέστιν, ἐπὶ τῇ βλάβῃ ὑμῶν. Ἐφ' ὑμῖν vero significat ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ὑμῶν. Wolf. Ὑμᾶς. Markland.

Τῇ φωνῇ] Lego λαμπρᾷ τῇ φωνῇ. Quod deerat in aliquibus: sed non oportuit. Restituerunt optimi Harl. et Aug. cum Edit. Lutec. Modo §. νθ'. *post med.* — καὶ τὸν βεβιωμένον αὐτῷ βίον αὐτίκα δὴ μάλα ἐρεῖ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ. (Ubi Hermogenes invenerat in suis Codd. μακρᾷ τῇ φωνῇ.) Nimirum ex multis locis hic est unus, in quibus Demosthenes *dicit, voce dulci et clara fuisse Æschinem*: Verbis utor Ciceronis in Oratore §. 18. Sic in sequentibus, §. ξδ'. *ante med.* μηδέ γε εἰ καλὸν καὶ μέγα οὗτος φθέγγεται, μηδ' εἰ φαῦλον ἐγώ. Vid. Orationem hanc exeuntem, §. ϛς'. §. ϛς'. §. λθ'. *post med.* §. ξη'. *a med.* Iis, quæ ex Cicerone attulimus, adde Ulpianum in σχ. ad Auctorem nostrum, §. ϛς'. *a med.* ἔστι γὰρ εὐφωνότατος Αἰσχίνης, ὡς αὐτὸς μαρτυρεῖ πολλάκις ὁ Δημοσθένης. Similia pene habet Plin. II. Epist. 3. Taylor.

Καὶ δειλὸν πρὸς τοὺς ὅρκους] F. ὄχλους. ut e Plutarcho apparet. Wolf. Ὅρκους habuit Aldus, credo, solus. Taylor.

γματα τῆς πόλεως. καὶ τούτων οὐδεὶς πώποτ' ἀκούων ταῦτα,
ἀντεῖπεν, οὐδὲ διῆρε τὸ στόμα, [1] οὐδ' ἔδειξεν ἑαυτόν. τί ποτ'
οὖν ἐστὶ τὸ αἴτιον, ὅτι οἱ βδελυρώτατοι πάντων τῶν ἐν τῇ
πόλει, καὶ μέγιστον φθεγγόμενοι, τοῦ καὶ ἀτολμοτάτου
πάντων ἐμοῦ, [2] καὶ οὐδενὸς μεῖζον φθεγγομένου, τοσοῦτον 406
ἡττῶνται; ὅτι τἀληθὲς ἰσχυρόν ἐστι, καὶ τοὐναντίον [3] ἀσθε-
νές. τὸ συνειδέναι πεπρακόσιν ἑαυτοῖς τὰ [4] πράγματα, τοῦτο
παραιρεῖται τὴν θρασύτητα τὴν τούτων· τοῦτο ἀποστρέφει
τὴν γλῶτταν· ἐμφράττει τὸ στόμα· ἄγχει· σιωπᾶν ποιεῖ.
τὸ τοίνυν τελευταῖον, ἴστε δήπου πρώην ἐν Πειραιεῖ, ὅτ'
αὐτὸν οὐκ εἰᾶτε πρεσβεύειν, βοῶντα ὡς εἰσαγγελεῖ με, καὶ
γράψεται, καὶ ἰοὺ ἰού. καίτοι ταῦτα μέν ἐστι μακρῶν καὶ
πολλῶν ἀγώνων καὶ λόγων ἀρχή, ἐκεῖνα δὲ ἁπλᾶ, καὶ δύ'
ἢ τρία ἴσως ῥήματα, ἃ κἂν ἐχθὲς ἐωνημένος ἄνθρωπος εἰ-
πεῖν δυνηθείη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τουτὶ τὸ πρᾶγμα πάνδεινόν
ἐστιν. οὑτοσὶ κατηγορεῖ ταῦτα ἐμοῦ, ὧν αὐτὸς κοινωνὸς γέ-
γονε, καὶ χρήματα εἰληφέναι φησὶν ἐμὲ, αὐτὸς εἰληφὼς,
[5] ἢ μετειληφώς. τούτων μὲν τοίνυν [6] οὐδὲν εἶπεν, οὐδ' ἐφθέγ-
ξατο, οὐδ' ἤκουσεν ὑμῶν οὐδείς· ἄλλα δὲ ἠπείλει. διὰ τί;
ὅτι ταῦτα μὲν αὑτῷ συνῄδει πεπραγμένα, καὶ δοῦλος ἦν
τῶν ῥημάτων τούτων. οὔκουν προσῄει πρὸς ταῦθ' ἡ διάνοια,
ἀλλ' ἀνεδύετο. [7] ἐπέλαμπε γὰρ αὐτοῖς τὸ συνειδέναι· λοι-

[1] *ἀλλ' οὐδ' ἔδειξεν ἑαυτόν; [2] καὶ οὐδὲν οὐδενὸς [3] ἀσθενές sine puncto. [4] πράγματα. [5] [ἢ μετειληφώς] [6] οὐδὲν οὔτ' εἶπεν, οὔτ' ἐφθέγξατο [7] ἐπελαμβάνετο γὰρ αὐτῆς τὸ

Οὐδ' ἔδειξεν] Quid hoc? Harl. Cod. habet ἀλλ' ἔδειξεν ἑαυτόν. *Se ipsum, ut sorex, suo indicio prodidit.* Non negligenda sane lectio. Idem.

Τὸ συνειδέναι] F. τὸ γὰρ συνειδέναι. Markland. Deceptus a vulgari interpungendi ratione, quæ hæc est — ἀσθενές, τὸ συνειδέναι — πράγματα, τοῦτο — Reisk.

Καίτοι ταῦτα] F. καὶ τὰ τοιαῦθ' ἃ μὲν etc. Markland.

Μακρῶν] F. τραγικῶν pro μακρῶν. Suspicor, insignem aliquam depravationem his verbis subesse. Idem. Vana erat istæc suspicio. Reisk.

Ἃ κἂν ἐχθὲς ἐωνημένος ἄνθρωπος εἰπεῖν δυνηθείη] Observandum hoc loco, cum μετὰ σφοδροῦ τόνου scribitur κἂν, hoc est, cum significat *atque adeo*, vel *etiam*, tunc et optativo et indicativo jungi. Sic Aristophanes, κἂν προσκαταθεῖεν γ' ὥστ' ὀμόσαι τριώβολον. Idem Demosthen. in eadem, [ϛγ'. post med.] ταῦτα κατηγορῶ, ταῦτα μέμνησθε· ἐπεὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ ἴσην, καὶ μηδὲν πεπρακότας ἀνθρώπους μηδὲ ψευσαμένους ὕστερον, κἂν ἐπῄνουν καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον. *Hæc sunt quæ accuso, quæ vos in memoriam vestram revocate. nam pacem æquam, justamque ego laudarem, ejusque auctores probos viros atque integros corona donandos censuissem.* Cum autem significat καὶ ἐὰν, *quod si*, vel *sin*, vel *etsi*, subjunctivum poscit. Idem in eadem, [§. ξί. *fin.*] κἂν ἀναγκασθῇ που συντυχεῖν, ἀποπηδήσεται εὐθέως, μή τις αὐτὸν ἴδῃ λαλοῦντα ἐμοί. κἂν εἰ vero indicativo jungitur, ut in eadem, κἂν εἰ ταῦτα πάντα ὑπῆρχεν, ἐκεῖνο δὲ μὴ προσῆν, &c. *et si in eo omnia hæc essent.* Ex edit. Hervag.

Ταῦτα ἐμοῦ] F. ταὐτὰ, ex §. ξδ'. *ad init.* et §. ξϛ'. *ad init.* Markland.

Ἐπέλαμπε γὰρ αὐτοῖς] F. αὐτῷ. Nam de solo nunc Æschine loquitur. Felician.

δορεῖσθαι δὲ ἄλλα ἄττα οὐδεὶς ἐκώλυεν αὐτὸν, οὐδὲ βλασφημεῖν.

ξβ΄. Ὃ τοίνυν μέγιστον ἁπάντων, καὶ οὐ λόγος ἀλλ᾽ ἔργον ἤδη. βουλομένου γὰρ ἐμοῦ τὰ δίκαια, ὥσπερ ἐπρέσβευσα δὶς, οὕτω καὶ λόγον ὑμῖν δοῦναι δὶς, προσελθὼν Αἰσχίνης οὑτοσὶ τοῖς λογισταῖς, ἔχων μάρτυρας πολλοὺς, ἀπηγόρευε μὴ καλεῖν ἐμὲ εἰς τὸ δικαστήριον, ὡς δεδωκότα εὐθύνας, καὶ οὐκ ὄντα ὑπεύθυνον. καὶ τὸ πρᾶγμα ἦν ὑπεργέλοιον. τί οὖν
407 ἦν τοῦτο; τῆς προτέρας ἐκείνης πρεσβείας, ἧς οὐδεὶς κατηγόρει, δοὺς λόγον, [1] οὐκ ἐβούλετο αὖθις εἰσιέναι περὶ ταύτης, ἧς νῦν εἰσέρχεται, ἐν ᾗ πάντα [2] τὰ ἀδικήματα ἐνῆν· ἐκ δὲ τοῦ δὶς ἐμὲ εἰσελθεῖν, ἀνάγκη περιίστατο καὶ τούτῳ πάλιν εἰσιέναι. διὰ ταῦτα οὐκ εἴα καλεῖν. καί τοι τοῦτο τὸ ἔργον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀμφότερ᾽ ὑμῖν ἐπιδείκνυσι σαφῶς, καὶ κατεγνωκότα ἑαυτοῦ τοῦτον, ὥς τε μηδενὶ [3] νῦν ὑμῶν εὐσεβῶς ἔχειν ἀποψηφίσασθαι αὐτοῦ· καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἐροῦντα περὶ ἐμοῦ. εἰ γὰρ εἶχε, τότ᾽ ἂν καὶ λέγων, καὶ κατηγορῶν ἐξητάζετο· οὐ, μὰ Δία, οὐκ ἀπηγόρευε καλεῖν. ὡς τοίνυν ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ξγ΄. Ἀλλὰ μὴν, ἐάν γέ τι ἔξω τῆς πρεσβείας βλασ-

[1] οὐκ ἔτ᾽ ἐβούλετο αὖθις περὶ ταύτης εἰσιέναι [2] τἀδικήματα [3] Deest νῦν.

ἐπελαμβάνετο γὰρ αὐτοῖς. Wolf. F. αὐτῇ. sc. διανοίᾳ, vel αὐτῆς. Markland. Ἐπελαμβάνετο plurimi præter Felician. Immo omnes, arbitror. Et in totidem fere αὐτῆς. Ἐπελαμβάνετο γὰρ αὐτῆς τὸ συνειδέναι. *Percioche la facea tirare in dietro la conscienza.* Italus. Taylor.

Ἄττα] Ita Parisienses cum spiritu leni. Credo, tum adspirandum esse, cum significat ὅσα; quam significationem produxit Harpocr. ex hac oratione. Confer §. σγ΄. *in fin.* §. πδ΄. *post med.* Vid. Suid. Etym. M. 167. 35. Idem.

Οὐδεὶς] An οὐδέν? Markland. Ita scribitur in marg. Benenati. Taylor.

ξβ΄. Βουλομένου γὰρ ἐμοῦ τὰ δίκαια] F. addendum ποιοῦντος. Ni sit ἐλλειπτικὸν, κατὰ τὰ δίκαια. Wolf. Alibi Idem: βουλομένου γὰρ ἐμοῦ τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ, ὥσπερ κ. τ. λ. Taylor. Distingue: βουλομένου γὰρ ἐμοῦ, τὰ δίκαια, ὥσπερ ἐπρέσβευσα etc. Sic τὸ παλαιὸν, §. ιδ΄. *a med.* Markland.

Ἀνάγκη περιίστατο καὶ τούτῳ πάλιν εἰσιέναι] Subintelligitur τὸ δικαστήριον. Et εἰσιέναι περὶ γραφῆς, est *postulari et causam dicere.* εἰσιέναι autem τὸν Δία significat ὑποκρίνεσθαι, *subire personam Jovis, et Jovem agere*, ut idem in eadem, ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς δράμασι τοῖς τραγικοῖς ἐξαίρετόν ἐστιν, ὥσπερ γέρας τι τοῖς τριταγωνισταῖς, τὸ τοὺς τυράννους καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. Ex *edit.* Hervag.

Εὐσεβῶς] Vide supra §. κδ΄. *ad init.* et Priscian. col. 1190. l. 21. Taylor.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Deleo, quia hic non prodeunt testes, sed interea dum prodeant, orator aliqua dicit abs re non aliena. Auger.

φήμῃ περὶ ἐμοῦ, κατὰ πολλὰ οὐκ ἂν εἰκότως ἀκούοιτε αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἐγὼ κρίνομαι τήμερον, οὐδ' ἐγχεῖ μετὰ ταῦθ' ὕδωρ οὐδεὶς ἐμοί. τί οὖν ἐστι ταῦτα, πλὴν δικαίων λόγων ἀπορία; τίς γὰρ ἂν κατηγορεῖν ἕλοιτο κρινόμενος, ἔχων ὅ, τι ἀπολογήσεται; ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο σκοπεῖτε, ὦ ἄνδρες δικασταί. εἰ ἐκρινόμην μὲν ἐγὼ, κατηγόρει δὲ Αἰσχίνης οὑτοσὶ, Φίλιππος δ' ἦν ὁ κρίνων, εἶτα ἐγὼ μηδὲν ἔχων εἰπεῖν ὡς οὐκ ἀδικῶ, κακῶς ἔλεγον τουτονὶ, καὶ προπηλακίζειν ἐπεχείρουν· οὐκ ἂν οἴεσθε καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτῆσαι τὸν Φίλιππον, εἰ παρ' ἐκείνῳ τοὺς ἐκείνου [1] τίς εὐεργέτας κακῶς [2] λέγει; μὴ τοίνυν ὑμεῖς χείρους γένησθε Φιλίππου, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται, περὶ τούτων [3] ἀναγκάζετε ἀπολογεῖσθαι. λέγε μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. 408

ξδ'. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ μηδὲν ἐμαυτῷ συνειδέναι δεινὸν, καὶ [4] λόγον διδόναι, καὶ πάντα τὰ ἐκ τῶν νόμων ὑπέχειν ᾤμην δεῖν· οὑτοσὶ δὲ τἀναντία. πῶς οὖν ταὐτὰ ἐμοὶ καὶ τούτῳ [5] ταῦτα πέπρακται; ἢ πῶς ἔνεστι τούτῳ ταῦτα πρὸς ὑμᾶς λέγειν, ἃ μηδ' ᾐτιᾶτο πρότερον πώποτε; οὐδαμῶς δήπου. ἀλλ' ὅμως ἐρεῖ, καὶ νὴ Δί' εἰκότως γε. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι ἀφ' οὗ γεγόνασιν ἄνθρωποι, καὶ κρίσεις γίνονται, οὐδεὶς πώποθ' ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ἑάλω· ἀλλ' ἀναισχυντοῦσιν, ἀρνοῦνται, ψεύδονται, προφάσεις πλάττον-

[1] τις [2] λέγοι [3] ἀναγκάζετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι [4] λόγον ἤθελον διδόναι
[5] Deest ταῦτα.

ξγ'. Ἀπολογήσεται] Ἀπολογήσηται. Markland.

Ἀναγκάζετε] Restitue ἀναγκάζετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι, cum Benenato, Codd. Harl. et Aug. Taylor.

Λέγε μοι τὴν μαρτυρίαν] Cujusnam rei testimonium? Hæc aut loco suo mota videntur, aut aliquid forte ante ea excidit. Nisi hæc μαρτυρία referenda sit ad modo citatos (p. 289. v. antepen.) μάρτυρας. Quod tamen non puto. Markland.

ξδ'. Ἐμοὶ καὶ τούτῳ ταῦτα] F. πάντα. Ac potius abundat, quia ταὐτὰ antecedit. Wolf. Vid. Var. Lect.

Οὐδεὶς πώποθ' κ. τ. λ.] Ambigue dictum. Vult, *neminem unquam, qui condemnatus fuerit, fassum esse crimen.* Rationem reddit Æschines in Timarch. p. 113. 7. ed. Reisk. quia, οἱ μὲν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἁλόντες, ἂν μὲν ὁμολογῶσι, παραχρῆμα τῷ θανάτῳ ζημιοῦνται· οἱ δὲ λαθόντες, καὶ ἔξαρνοι γενόμενοι, κρίνονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Markland. Recte. Constructio est, οὐδεὶς πώποθ' ἑάλω, ὁμολογῶν ἀδικεῖν. *Niuno mai per confessare il suo errore è stato condemnato.* Ferrus. Aliter Wolfius: οὐδεὶς πώποθ' ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ἑάλω. *Neminem unquam, qui crimen fateretur, esse condemnatum.* Hæc inter se distant plurimum. Vid Lection. Lysiac. Cap. XI. p. 713. Taylor.

ται, πάντα ποιοῦσιν, ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην. ὧν οὐδενὶ δεῖ παρακρουσθῆναι τήμερον ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ὧν ἴστε αὐτοὶ, τὰ πράγματα κρίναι, μὴ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, μηδὲ τοῖς τούτου προσέχειν, μηδέ γε τοῖς μάρτυσιν, οὓς οὗτος ἑτοίμους ἕξει μαρτυρεῖν ὁτιοῦν, Φιλίππῳ χορηγῷ χρώμενος· ὄψεσθε δ᾽ ὡς ἑτοίμως αὐτῷ μαρτυρήσουσι. μηδέ γε εἰ καλὸν καὶ μέγα οὗτος φθέγγεται, μηδ᾽ εἰ φαῦλον ἐγώ. οὐ γὰρ ῥητόρων, οὐδὲ λόγων κρίσιν ὑμᾶς τήμερον, εἴπερ εὖ φρονεῖτε, προσήκει ποιεῖν· ἀλλ᾽ ὑπὲρ πραγμάτων αἰσχρῶς καὶ δεινῶς ἀπολωλότων, τὴν ὑπάρχουσαν αἰσχύνην εἰς τοὺς αἰτίους ἀπώσασθαι, τὰ πεπραγμένα ἃ ἅπαντες ἐπίστασθε [1]ἐξετάσαντες. τίνα οὖν ἐστὶ ταῦτα; ἃ ὑμεῖς ἴστε, καὶ οὐ παρ᾽ ἡμῶν ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ. εἰ μὲν γὰρ ἅπαντα, ὅσα [2]ὑπέσχεθ᾽ ὑμῖν, ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονε, καὶ τοσαύτης ἀνανδρίας καὶ κακίας ὁμολογεῖτε [3]ὑμεῖς εἶναι μεστοὶ, ὥς τε μήτε ἐν τῇ χώρᾳ τῶν πολεμίων ὄντων, μήτε ἐκ θαλάττης πολιορκούμενοι, μήτε ἐν
409 ἄλλῳ μηδενὶ δεινῷ τῆς πόλεως οὔσης, ἀλλὰ καὶ σῖτον εὔωνον ὠνούμενοι, καὶ [4]τὰ ἄλλα οὐδὲν χεῖρον πράττοντες ἢ νῦν, προειδότες καὶ προακηκοότες παρὰ τούτων, καὶ τοὺς συμμάχους ἀπολουμένους, καὶ Θηβαίους ἰσχυροὺς γενησομένους, καὶ τὰ ἐπὶ Θρᾴκης Φίλιππον ληψόμενον, καὶ τὰ ἐν Εὐβοίᾳ κατασκευασθησόμενα ὁρμητήρια ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ πάντα ἃ πέπρακται γενησόμενα· εἶτα τὴν εἰρήνην ἐποιήσασθε ἀγαπητῶς, ἀποψηφίσασθε Αἰσχίνου, καὶ μὴ πρὸς τοσούτοις αἰσχροῖς, καὶ ἐπιορκίαν προσκτήσησθε. οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς ἀδικεῖ, ἀλλ᾽ ἐγὼ μαίνομαι, καὶ τετύφωμαι, νῦν κατηγορῶν αὐτοῦ. εἰ δ᾽ ἅπαντα τἀναντία τούτων, καὶ πολλὰ, καὶ φιλάνθρωπα εἰπόντες, Φίλιππον φιλεῖν τὴν πόλιν, Φωκέας σώσειν, Θηβαίους παύσειν τῆς ὕβρεως, ἔτι πρὸς τούτοις μεί-

[1] ἐξετάσαντας [2] ὑπέσχοντο [3] ὑμεῖς ὁμολογεῖτε [4] τἄλλα

Οὓς οὗτος κ. τ. λ.] Omnia hæc post μάρτυσιν, usque ad μαρτυρήσουσι, v. 6. parenthesi sunt includenda, juxta monitum Cl. Marklandi. Jam ita instituetur Oratio; sc. μὴ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, — μηδὲ τοῖς τούτου — μηδὲ τοῖς μάρτυσιν — μηδέ γε εἰ καλὸν, cætera. Ad quam normam reformabis Versionem. Idem.

Εἰ καλὸν μέγα] Forte, εἰ καὶ μέγα. Vel, εἰ καλὸν καὶ μέγα. Wolf. Deerat enim καὶ apud Ald. Taylor.

Φθέγγεται] Vid. Var. Lect.

Ἃ ὑμεῖς ἴστε] Modo dixerat, ἃ ἅπαντες ἐπίστασθε. Markland.

Γενησομένους] Melius cum historia concordabit Cod. August. γεγενημένους: itemque Harl. ex secundis curis. Taylor.

Τετύφωμαι] Vid. Not. περὶ Στεφ. §. 4. in fin.

ζονα ἢ κατ' Ἀμφίπολιν εὖ ποιήσειν ὑμᾶς, ἂν τύχῃ τῆς εἰ-
ρήνης, Εὔβοιαν, Ὠρωπὸν ἀποδώσειν· εἰ ταῦτ' εἰπόντες καὶ
ὑποσχόμενοι, πάντα ἐξηπατήκασι, καὶ πεφενακίκασι, καὶ
[1] μόνον οὐ τὴν Ἀττικὴν ὑμῶν [2] παρήρηνται, καταψηφίσασθε,
καὶ μὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς ὕβρισθε,—οὐ γὰρ ἔγωγ' οἶδ'
ὅ, τι χρὴ λέγειν ἄλλο —, καὶ ὑπὲρ ὧν οὗτοι δεδωροδοκή-
κασιν, ὑμεῖς τὴν ἀρὰν καὶ τὴν ἐπιορκίαν οἴκαδε ἀπενέ-
γκησθε.

ξε'. Ἔτι τοίνυν κἀκεῖνο σκοπεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τίνος ἕνεκα ἐγὼ μηδὲν ἠδικηκότων τούτων κατηγορεῖν ἂν
προειλόμην. οὐ γὰρ εὑρήσετε. ἡδὺ πολλοὺς ἐχθροὺς [3] ἔχειν;
οὐδ' αὖ ἀσφαλές. ἀλλ' ὑπῆρχέ μοι πρὸς τοῦτον ἀπέχθειά
τις; οὐδεμία. τί οὖν; ἐφοβοῦ περὶ σεαυτοῦ, καὶ διὰ δειλίαν,
ταύτην ἡγήσω [4] σωτηρίαν; καὶ γὰρ ταῦτα ἀκήκοα αὐτὸν
λέγειν· καί τοι, μηδενὸς [5] ὄντος, Αἰσχίνη, δεινοῦ, μηδὲ ἀδι- 410
κήματος ὡς σὺ φῄς. εἰ γὰρ αὖ ταῦτ' ἐρεῖ, σκοπεῖτε, ὦ ἄν-
δρες δικασταί, εἰ ἐφ' οἷς ὁ μηδοτιοῦν ἀδικῶν ἐφοβούμην ἐγὼ,
μὴ διὰ τούτους ἀπόλωμαι, τί τούτους προσήκει παθεῖν,
τοὺς αὐτοὺς ἠδικηκότας; ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα, ἀλλὰ διὰ τί
σου κατηγορῶ; συκοφαντῶ νὴ Δία, ἵνα ἀργύριον λάβω παρὰ
[6] σοῦ. καὶ πότερον κρεῖττον ἦν μοι, παρὰ Φιλίππου λαβεῖν
τοῦ διδόντος πολὺ, καὶ μηδενὸς τούτων ἔλαττον, καὶ φίλον
κἀκεῖνον ἔχειν καὶ τούτους, — ἦσαν γὰρ ἄν, ἦσαν φίλοι
[7] μοι τῶν αὐτῶν κεκοινωνηκότι, οὐδὲ γὰρ νῦν ἔχθραν πα-
τρικὴν ἔχουσι πρὸς ἐμὲ, ἀλλ' ὅτι τῶν πεπραγμένων οὐ μετ-
έσχηκα —, ἢ παρὰ τούτων ἀφ' ὧν εἰλήφασι, μεταιτεῖν,
κἀκείνῳ τε ἐχθρὸν εἶναι καὶ τούτοις; καὶ τοὺς μὲν αἰχμα-

[1] μενονοὺ [2] περιῄρηνται [3] ἔχειν; οὔ· οὐδ' [4] σωτηρίαν. (καὶ - - - λέγειν).
[5] γ' ὄντος [6] σοῦ; [7] μοι φίλοι

Παρῄρηνται] Ita exhibuit Wolfius solus, neque lectorem admonuit, se ab omnibus exemplaribus, tam literis cusis, quam manu exaratis, discessisse. Nam in omnibus, quæ consului, legitur περιῄρηνται. Taylor. Sed et ejus exemplum nimis secure, et sæpe secus, quam criticum decebat, secutus ipse Taylor. Reisk.

Καὶ ὑπὲρ ὧν] Et propter quæ, ὧν refertur ad ἄλλοις. Auger.

ξε'. Καὶ γὰρ ταῦτα ἀκήκοα αὐτὸν λέγειν] Ἀκήκοα ἑτέρων, ὅτι Αἰσχίνης ταῦτα λέγει. Alias, si de ipso Æschine intelligeretur, dicendum esset, ἀκήκοα αὐτοῦ ταῦτα λέγοντος. Wolf.

Εἰ ἐφ' οἷς] Εἰ ἐφ' οἷς οὗτοι ἠδικήκασιν. Lambinus. Nulla omnino necessitate. Taylor.

Ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα κ. τ. λ.] i. e. *Verum esto, ut non propter hæc te accusem: ob quid igitur te accuso? dices, per calumniam* etc. Markland.

Πότερον] F. πότερ' ἄν. Idem.

Καὶ μηδενὸς] *Et nihilominus istis*, i. e. non minus quam isti (nempe, legati sontes) dare poterant. Credo ironice dictum, pro, *multo plus quam isti dare poterant*. Auger.

λώτους ἐκ τῶν ἰδίων τοσούτων χρημάτων λύσασθαι, μικρὰ δ' ἀξιοῦν παρὰ τούτων αἰσχρᾶς μετ' ἔχθρας λαμβάνειν; οὐκ ἔστι ταῦτα. ἀλλ' ἀπήγγειλα μὲν τἀληθῆ, καὶ ἀπεσχόμην τοῦ λαβεῖν, τοῦ δικαίου, καὶ τῆς ἀληθείας ἕνεκα, καὶ τοῦ λοιποῦ βίου, νομίζων, ὥσπερ ἄλλοι τινὲς, παρ' ὑμῖν, καὶ αὐτὸς, ὢν ἐπιεικὴς, [1] τιμηθήσεσθαι, καὶ οὐκ ἀνταλλακτέον εἶναί μοι τὴν πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίαν, οὐδενὸς κέρδους. μισῶ δὲ τούτους, ὅτι μοχθηροὺς καὶ θεοῖς ἐχθροὺς εἶδον ἐν τῇ πρεσβείᾳ, καὶ ἀπεστέρημαι καὶ τῶν ἰδίων φιλοτιμιῶν, διὰ τὴν τούτων δωροδοκίαν πρὸς ὅλην δυσχερῶς ὑμῶν τὴν πρεσβείαν ἐσχηκότων. κατηγορῶ δὲ νυνὶ, καὶ ἐπὶ τὰς εὐθύνας ἥκω, τὸ μέλλον προορώμενος, καὶ βουλόμενος ἀγῶνι καὶ δικαστηρίῳ μοι διωρίσθαι παρ' ὑμῖν, ὅτι τἀναντία ἐμοὶ καὶ τούτοις πέπρακται. καὶ δέδοικα, δέδοι-
411 κα, — εἰρήσεται γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, [2] πάντα ἃ φρονῶ πρὸς ὑμᾶς —, μὴ τότε μὲν τούτοις συνεπισπάσησθέ με τὸν μηδοτιοῦν ἀδικοῦντα, νῦν δὲ ἀναπεπτωκότες ἦτε. παντάπασι γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκλελῦσθαί μοι δοκεῖτε, καὶ παθεῖν ἀναμένειν τὰ δεινά· ἑτέρους δὲ πάσχοντας ὁρῶντες οὐ [3] φυλάττεσθε, οὐδὲ φροντίζετε τῆς πόλεως πάλαι κατὰ πολλοὺς καὶ δεινοὺς τρόπους [4] ἀδικουμένης. οὐκ οἴεσθε δεινὸν εἶναι καὶ ὑπερφυές; καὶ γὰρ εἴ τι σιωπᾷν ἐγνώκειν, νῦν λέγειν ἐξάγομαι. ἴστε δήπου Πυθοκλέα τουτονὶ, τὸν

[1] τιμηθήσεσθαι, καὶ πλέον ἕξειν τῶν πολλῶν κατὰ τοῦτο, καὶ οὐκ [2] ἅπανθ'
[3] φυλάττεσθαι, οὐδὲ φροντίζειν [4] ἀδικουμένης,

Ὥσπερ ἄλλοι τινὲς,] Ita distinguendum cum commate post istam vocem. Quod rursus delendum, post δωροδοκίαν. v. 11. id monente Cl. Marklando. Verte autem locum hunc posteriorem: *Istos autem odi, quod improbos esse et sacrilegos in legatione animadverti, et quod etiam privato meo honore sum spoliatus, cum vos propter istorum corruptelas toti legationi succenseretis.* Taylor.

Τιμηθήσεσθαι] In Codd. Reg. et Harl. nostro, post hæc verba scribitur: καὶ πλέον ἕξειν τῶν πολλῶν κατὰ τοῦτο. Idem.

Μὴ τότε] Sensus videtur poscere, μή ποτε. Jurin.

Ἐκλελῦσθαι κ. τ. λ.] Laudat αὐτολεξεὶ Hermogenes, pag. 250. iterumque 252. Taylor.

Φυλάττεσθε κ. τ. λ.] Totus iste locus, ex MSS. sic legendus: ἑτέρους δὲ πάσχοντας ὁρῶντες οὐ φυλάττεσθαι, οὐδὲ φροντίζειν τῆς πόλεως· πάλαι δὲ κατὰ τοὺς πολλοὺς καὶ δεινοὺς τρόπους διαφθειρομένης. Obsopœus. Vid. Var. Lect.

Ἀδικουμένης] F. ἠδικημένης. Markl.

Οὐκ οἴεσθε] Verti: *tametsi Resp. multis jamdiu et miris modis lædatur, neque id esse grave et immane putatis,* conjuncta hac clausula cum superiore periodo. Sed videtur ea pertinere potius ad illa, quæ sequuntur, et novam inchoare periodum. *Annon grave, ac pene incredibile videtur esse vobis?* Scil. id, quod de Pythocle dicturus sum. Wolf. Recte. Et Textum cum versione repræsentavi juxta saniorem mentem Wolfii, aliter ac distinguitur in Edit. Luteciana. Taylor.

Πυθοδώρου. τούτῳ πάνυ φιλανθρώπως ἐκεχρήμην ἐγώ. καὶ ἀηδὲς ἐμοὶ καὶ τούτῳ γέγονεν εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην οὐδέν. οὗτος ἐκτρέπεταί με νῦν ἀπαντῶν, ἀφ᾽ οὗ πρὸς Φίλιππον ἀφῖκται. κἂν ἀναγκασθῇ [1]πού συντυχεῖν, ἀπεπήδησεν εὐθέως, μή τις αὐτὸν ἴδῃ λαλοῦντα ἐμοί· μετὰ δὲ Αἰσχίνου περιέρχεται τὴν ἀγορὰν κύκλῳ, καὶ βουλεύεται, καὶ σκοπεῖ. οὐκοῦν δεινόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σχέτλιον, τοῖς μὲν τὰ Φιλίππου πράγματα ᾑρημένοις θεραπεύειν, οὕτως ἀκριβῆ τὴν παρ᾽ ἐκείνου πρὸς ἑκάτερα αἴσθησιν ὑπάρχειν, ὥστε ἕκαστον [2]ὡσπερανεὶ παρεστηκότος αὐτοῦ, μηδ᾽ ὧν ἂν ἐνθάδε πράξῃ, μηδὲν ἡγεῖσθαι λήσειν, [3]ἀλλὰ φίλους τε νομίζειν οὓς ἂν ἐκείνῳ δοκῇ, καὶ μὴ φίλους ὡσαύτως· τοῖς δὲ πρὸς ὑμᾶς ζῶσι, καὶ τῆς παρ᾽ ὑμῶν τιμῆς γλιχομένοις, καὶ μὴ προδεδωκόσι ταύτην, τοσαύτην κωφότητα καὶ [4]τοσοῦτο σκότος παρ᾽ ὑμῶν ἀπαντᾷν, ὥστε τοῖς [5]ἀλητηρίοις τούτοις ἐξ ἴσου νῦν ἐμὲ ἀγωνίζεσθαι, καὶ ταῦτα παρ᾽ ὑμῖν, τοῖς ἅπαντα εἰδόσι.

ξς΄. Βούλεσθε οὖν εἰδέναι καὶ ἀκοῦσαι τὸ τούτων αἴτιον; ἐγὼ δὴ φράσω, ἀξιῶ δὲ [6]μηδὲν ἄχθεσθαί μοι λέγοντι τἀ- 412
ληθῆ. ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἕν, οἶμαι, σῶμα ἔχων καὶ ψυχὴν μίαν, παντὶ θυμῷ καὶ φιλεῖ τοὺς ἑαυτὸν εὖ ποιοῦντας, καὶ μισεῖ τοὺς τἀναντία· ὑμῶν δὲ ἕκαστος [7]πρῶτον μέν, οὔτε τὸν εὖ ποιοῦντα τὴν πόλιν, αὐτὸν εὖ ποιεῖν ἡγεῖται, οὔτε τὸν [8]κακῶς, ἀλλ᾽ ἕτερά ἐστιν ἑκάστῳ προυργιαίτερα, ὑφ᾽ ὧν παράγεσθε πολλάκις, ἔλεος, φθόνος, ὀργή, [9]χαρίσασθαι τῷ δεηθέντι, ἄλλα μυρία. ἂν γὰρ ἅπαντά τις ἐκφύγῃ τἆλλα, τούς γε οὐδένα βουλομένους εἶναι τοιοῦτον, οὐ διαφεύξεται.

[1] πον [2] ὥσπερ ἂν εἰ [3] ἀλλὰ καὶ φίλους νομίζειν [4] τοσοῦτον [5] ἀλιτηρίοις [6] μηδέν᾽ [7] [πρῶτον μὲν,] [8] κακῶς, κακῶς· ἀλλ᾽ [9] χαρίσασθαί τῳ

Φιλανθρώπως] F. τούτῳ πάνυ φιλῳ-πρώνη ἐκεχρήμην ἐγώ. Wolf.

Οὗτος ἐκτρέπεταί με νῦν ἀπαντῶν] Cum accusativo dixit ἐκτρέπεσθαι, pro *decedere via*, non tamen honoris causa, ut cum alicui occurrere nolumus. Cæsar, *Quibus ita interdictum est, iis omnes decedunt, aditum sermonemque defugiunt*, τούτους πάντες ἐξετράπησαν. Aristophanes, ἀλλ᾽ ἐξετρέποντο, κοὐκ ἐδόκουν ὁρᾷν με, id est, *oculis alio aversis transmittebant me, paululum via decedentes.* Ex edit. Hervag.

Οὐκοῦν] F. οὔκουν, *nonne igitur*, interrogationis nota post εἰδόσι posita, v. 17. Markland.

ξς΄. Μηδὲν] F. μηδέν᾽ *neminem.* Sic in Leptin. pag. 479. 7. Ed. Reisk. Sed et μηδὲν ibid. pag. 488. 7. et in Mid. pag. 533. 3. Nil igitur muto. Idem.

Πρῶτον μὲν] Videtur postulare ἔπειτα δ᾽ ἕτερα — sed oratores spernunt aliquando severas grammaticæ leges. Auger.

Χαρίσασθαι] F. τὸ χαρίσασθαι. Markland.

Οὐδένα βουλομένους] Apposite ad hæc

ἡ δ' ἐφ' ἑκάστου τούτων ἁμαρτία, κατὰ μικρὸν ὑπορρέουσα, ἀθρόως τῇ πόλει βλάβη [1]γίνεται. ὧν μηδὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάθητε τήμερον, μηδ' [2]ἀνῆτε τοῦτον, ὃς ὑμᾶς τηλικαῦτα ἠδίκηκε. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς τίς ἔσται λόγος περὶ ὑμῶν, εἰ τοῦτον ἀφήσετε; Ἀθήνηθεν ἐπρέσβευσάν τινες ὡς Φίλιππον τουτονὶ, Φιλοκράτης, Αἰσχίνης, Φρύνων, Δημοσθένης. τί οὖν; ὁ μὲν, πρὸς τῷ μηδὲν ἐκ τῆς πρεσβείας λαβεῖν, τοὺς αἰχμαλώτους ἐκ τῶν ἰδίων ἐλύσατο· ὁ δὲ, ὧν τὰ τῆς πόλεως πράγματα χρημάτων ἀπέδοτο, τούτων πόρνας ἠγόραζε καὶ ἰχθῦς περιιών. καὶ ὁ μὲν, τὸν υἱὸν ἔπεμψε Φιλίππῳ πρὶν εἰς ἄνδρας ἐγγράψαι, ὁ μιαρὸς Φρύνων· ὁ δ' οὐδὲν ἀνάξιον οὔτε τῆς πόλεως, οὔτε αὑτοῦ διεπράξατο. καὶ ὁ μὲν, χορηγῶν καὶ τριηραρχῶν ἔτι καὶ ταῦτ' ᾤετο δεῖν ἐθελοντὴς ἀναλίσκειν, λύεσθαι τοὺς αἰχμαλώτους, μηδένα
413 ἐν συμφορᾷ τῶν πολιτῶν δι' ἔνδειαν περιορᾶν· ὁ δὲ, τοσούτου δεῖ τῶν [3]ὑπαρχόντων τινὰ αἰχμάλωτον σῶσαι, ὥσθ' ὅλον τόπον, καὶ πλείους ἢ μυρίους μὲν ὁπλίτας, ὁμοῦ δὲ [4]πλείους ἢ χιλίους ἱππέας τῶν ὑπαρχόντων συμμάχων, ὅπως αἰχμάλωτοι γένωνται Φιλίππῳ, συμπαρεσκεύασε. τί οὖν

[1] *γίνεται βλάβη* [2] *ἀφῆτε* [3] [*ὑπαρχόντων*] *τινὰ αἰχμαλώτων*
[4] Desunt v. *πλείους ἢ*.

verba leve scholium, quod sequitur, exaratur in marg. Altemps. scil. *Οὐ γὰρ οἱ κακοὶ δικασταὶ, τῶν ἀγαθῶν τῷ φθόνῳ, καὶ οἱ ἀγαθοὶ, τῶν κακῶν τῷ μίσει, ἀποψηφίζονται· οὔτε κακὸς ἀγαθὸν, οὔτ' ἀγαθὸς κακὸν δικαστὴν διαφεύξεται.* Sed neque hoc rem attingit, neque quod produxit Ulpianus. Quid autem statuendum sit de hujus loci, vel sententia, vel sinceritate; de auctoris mente, vel scripturæ veritate, id judicent alii. Id interea scio: bene conjungi cum superioribus ea, quæ sequuntur, si totum hoc comma [*ἂν γὰρ—διαφεύξεται*] facesseret. Taylor.

Ἀθρόως] Opponitur *τῷ κατὰ μικρὸν*, ideoque non optime redditur a Wolfio. Potius, *Uno ictu*. Bene distinxit Hieron. Ferrus: *à poco à poco — à un tratto*. *Πάντων δ' ἀθρόως, καὶ ὑφ' ἕνα καιρὸν — κολασθέντων.* Philo de Providentia apud Euseb. Præpar. Evang. lib. 8. Taylor.

Ἀνῆτε] Vid. Var. Lect.

Πρὸς τῷ] Cum libris omnibus. Operarum fuisse vitium arbitror, cum Wolfius emisit *πρὸς τὸ — μηδὲν* — Taylor.

Ἀπέδοτο] Philocrates nempe. *Ἐκ τύχης δὲ καὶ διὰ τύχην Φιλοκράτης λαβὼν χρυσίον παρὰ Φιλίππου, πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζε, καὶ Λασθένης καὶ Εὐθυκράτης ἀπώλεσαν Ὄλυνθον, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις εὐδαιμονίαν.* Plutarch. de Fortuna, init. Adde, quæ dicemus infra ad §. *οϛ'*. *a med.* v. *Λασθ.* Idem.

Οὔτε αὑτοῦ] Usitatius *οὐδ' αὑτοῦ*. Markland. Et ita edidit Reiske.

Τριηραρχῶν] Distinguas: *χορηγῶν καὶ τριηραρχῶν, ἔτι καὶ ταῦτ' ᾤετο δεῖν, ἐθελοντὴς* κ. τ. λ. Markland. Sic distinctum est in ed. Parisina, sed secus in Wolfiana. Reisk.

Τῶν ὑπαρχόντων] F. *ἐκ τῶν ὑπαρχόντων*. Markland.

Ὁμοῦ] Male Wolfius interpretatur *simul*. *Ὁμοῦ* in computo est *prope*, *pene*, etc. ut pluribus declaravi ad Orat. c. Aristogit. pag. 785. 23. ed. Reisk. Certe istud *πλείους ἢ*, quod sequitur, et quod meæ Crisi non mediocriter officit, natum est ex linea superiori, et abesse et potest, et debet. Deest in Lind. et Harl. *milites amplius decies mille, et pene mille equites*. Tayl.

μετὰ ταῦτα; Ἀθηναῖοι λαβόντες· ᾔδεσαν μὲν γὰρ πάλαι· τί [1]δέ; τοὺς μὲν χρήματα εἰληφότας, καὶ δῶρα, καὶ καταισχύναντας ἑαυτούς, τὴν πόλιν, τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, ἀφίεσαν, καὶ νοῦν ἔχειν ἡγοῦντο, καὶ τὴν πόλιν εὐθηνεῖσθαι. τὸν δὲ κατηγοροῦντα τί; ἐμβεβροντῆσθαι, τὴν πόλιν ἀγνοεῖν, οὐκ ἔχειν ὅποι τὰ ἑαυτοῦ [2]ῥίπτοι. καὶ τίς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ἰδὼν τὸ παράδειγμα, δίκαιον αὑτὸν παρασχεῖν ἐθελήσει; τίς προῖκα πρεσβεύειν; εἰ μήτε λαβεῖν, μήτε τῶν εἰληφότων ἀξιοπιστότερον παρ' ὑμῖν εἶναι δοκεῖν ὑπάρξει; ὥστε οὐ μόνον κρίνετε τούτους τήμερον, οὔ· ἀλλὰ καὶ νόμον [3]τούτοις τίθεσθε εἰς ἅπαντα τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, πότερον χρημάτων αἰσχρῶς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πρεσβεύειν ἅπαντας προσήκει, ἢ προῖκα ὑπὲρ ὑμῶν τὰ βέλτιστα ἀδωροδοκήτως. ἀλλὰ μὴν περὶ μὲν τῶν ἄλλων, οὐδενὸς προσδεῖσθε μάρτυρος· ὡς δὲ τὸν υἱὸν ἔπεμψεν ὁ Φρύνων, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τοῦτον μὲν τοίνυν οὐκ ἔκρινεν Αἰσχίνης, ὅτι τὸν αὑτοῦ παῖδα ἐπ' αἰσχύνῃ πρὸς Φίλιππον ἔπεμψεν· εἰ δέ τις ὢν ἐφ' [4]ἡλικίας, τὴν ἰδέαν ἑτέρου βελτίων, μὴ προειδόμενος τὴν ἐξ ἐκείνης τῆς ὄψεως ὑποψίαν, ἰταμώτερον τῷ μετὰ ταῦτα ἐχρήσατο βίῳ, τοῦτον ὡς πεπορνευμένον κέκρικε. 414

ξζ'. Φέρε δὴ περὶ τῆς ἑστιάσεως καὶ τοῦ ψηφίσματος εἴπω. μικροῦ γε, ἃ μάλιστά [5]με δεῖ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν,

[1] δαί;
[2] ῥιπτοῖ
[3] Deest τούτοις.
[4] ἡλικίας ἑτέρου βελτίων τὴν ἰδέαν
[5] μ' ἴδει

Λαβόντες] Verte: *quid igitur secutum est? Athenienses, cum ii essent adducti (olim enim senserant)* etc. MARKLAND.

Ἀθηναῖοι λαβόντες] *Athenienses accipientes sontem*, i. e. cum is apud ipsos adductus esset reus. AUGER.

Τί δέ;] Est interrogatio alicujus qui gestit scire quid factum sit. Totus hic locus est vivida duorum colloquii assimulatio. IDEM.

Εὐθηνεῖσθαι] Vid. Var. Lect.

Ῥίπτοι] Iterum Wolfius ab omnibus tacitus discedit, qui ῥίπτοι habent, ῥιπτοῖ, et ῥιπτῇ. Qui ῥίπτοι nullus. TAYLOR.

Εἰ μήτε λαβεῖν κ. τ. λ.] *Si contingat ut non accipere non videatur apud vos fide dignius iis etiam qui accipiunt*, i. e. si non accipiens non videatur apud vos fide dignior iis etiam qui accipiunt. AUGER.

Τούτοις] Τούτους. MARKLAND.

Τούτων] Scribe τούτου, *hujus rei*. IDEM.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Hic, ut paulo superius deleo, quia nondum testes prodeunt, sed antequam prodeant nonnulla dicit Orator. AUGER.

Ἔκρινεν] Ἔκρινεν hoc loco est κατηγόρησεν, *accusavit, reum detulit*, ut alibi etiam in eo significatu reperitur. PALMER. Nos uberrime ad Lycurgum, §. 2. TAYLOR.

ξζ'. Μικροῦ γε] Verba sic ordino: μικροῦ

παρῆλθον. τῆς πρώτης ἐκείνης πρεσβείας, γράφων τὸ προβούλευμα ἐγὼ, καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ, ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν αἷς [1] ἐμέλλετε βουλεύεσθαι περὶ τῆς εἰρήνης, οὐδενὸς οὔτε λόγου πω παρὰ τούτων, οὔτ' ἀδικήματος ὄντος φανεροῦ, τὸν νόμον ἔθος ποιῶν, καὶ ἐπῄνεσα τούτους, καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσα· καὶ, νὴ Δί', ἔγωγε καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις ἐξένισα, καὶ πάνυ γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λαμπρῶς. ἐπειδὴ γὰρ ἑώρων αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐκεῖ σεμνυνομένους, ὡς εὐδαίμονας καὶ λαμπροὺς, εὐθὺς ἡγούμην ἐν τούτοις πρῶτος αὐτὸς περιεῖναι δεῖν αὐτῶν, καὶ μεγαλοψυχότερος φαίνεσθαι. ταῦτα δὴ παρέξεται νῦν οὗτος, λέγων, ὡς αὐτὸς ἐπῄνεσεν ἡμᾶς, καὶ αὐ-

[1] ἠμέλλετε

παρῆλθον τῆς πρώτης πρεσβείας (S. ταῦτα), ἃ μὲ μάλιστα εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. Et postea v. 1. p. seq. ἐγὼ γράφων τὸ προβούλευμα (S. ἐν τῇ βουλῇ) καὶ πάλιν ποιῶν τὸν νόμον ἔθος, καὶ ἐπῄνεσα τούτους ἐν τῷ δήμῳ, οὐδενὸς οὔτε λόγου, οὔτε ἀδικήματος, παρὰ τούτων ὄντος φανεροῦ ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν αἷς etc. καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσα. Pro μικροῦ γε malim μικροῦ γάρ. Hujus loci prima Conversio mea sic habet: *Age igitur, jam de convivio et decreto dicam. Propemodum sane, quæ potissimum ad vos dicenda sunt, preterissem. Primæ illius legationis S. C. ego cum scriberem, et rursus apud populum in iis concionibus, quibus deliberaturi eratis de pace, cum nullum isti etiamnum verbum fecissent, neque de ullo eorum facinore constaret, consuetudinis jure usus et laudavi istos, et in curiam invitavi.* Qua, cui visum fuerit, utatur. Est enim locus hic non ita planus, ut non aliis aliter interpretandus esse videatur. Sed hac Editione, hanc, quam posui, distinctionem sum secutus: quod ἐν τῷ δήμῳ ταῖς ἐκκλησίαις neque ἐξηγητικῶς, neque, si τὸ καὶ adderetur, conjungi commode viderentur. Sic igitur verto: *Nam parum abfuit, quin ea primæ legationis acta, quæ me in primis vobis referre oportet, præterirem. Ego, cum S. C. scriberem, ac rursus apud populum (cum quidem iis concionibus, in quibus de pace deliberaturi eratis, nihil dum neque de rationibus istorum, neque de injuriis, constaret) consuetudinis jure usus eos et laudavi, et in curiam invitavi.* Wolf. F. μικροῦ γάρ. Et ita legisse videtur Wolfius. Deinde, v. ult. pro με δεῖ fortasse μ' ἴδει. Markland. Μικροῦ γὰρ Ven. Et με ἴδει, vel μ' ἴδει plurimi. Taylor.

Τῆς πρώτης] F. ad. ἐπανελθούσης, reversa *prima illa legatione.* Auger.

Παρῆλθον] Satius est cum MStis, παρῆλθεν. Immo necessarium arbitror. Tayl.

Λόγου] *Rationibus* Wolfius. Ægre ferrem. *Cum nullus adhuc neque sermo de iis increbuit, neque facinus constaret:* Vel, cum Etrusco, *non essendo anchora nota niuna parola, ne ingiuria de costoro.* Quod præstat. Utcunque id sit, hæc verba parenthesi sunt includenda. Idem.

Τὸν νόμον ἔθος ποιῶν] *Ex lege consuetudinem faciens.* Videtur Ὑπαλλαγὴ, τὸ ἔθος νόμον ποιῶν. Nisi forte aliter legendus sit hic locus. Wolf. F. τὸ ἔννομον, *morem legitimum.* Markland. Variant MSti τὸ κοινὸν νόμιμον ἔθος ποιῶν, plurimi: id quod Obsopœo arrisit. Suspicor autem, vel κοινὸν, vel νόμιμον glossam esse. Quod confirmatur ab optimis exemplaribus Harl. et Aug. in quibus exaratur τὸ κοινὸν ἔθος ποιῶν. Taylor. *Consuetudinem pro lege accipiens.* Hic transfero καὶ et lego: καὶ τὸν νόμον ἔθος ποιῶν ἐπῄνεσα. Auger.

Μεγαλοψυχότερος] Ἀντὶ τοῦ, μεγαλοπρεπέστερος. Sic supra, in Satyri fabula, §. νέ. ἤ τινα ἐν αὐτῷ μικροψυχίαν ὑπεροπτικὸς εἴη, ἀντὶ τοῦ, μικροπρέπειαν. Unde Cicero: *Nihil*, inquit, *est animi tam angusti, tamque parvi, quam amare pecuniam.* Wolf.

Ὡς αὐτὸς] Inducit Æschinem directe loquentem. Αὐτὸς, ipse, nempe Demosthenes. Ὡς vacat, ut sæpius alias. Auger.

τὸς εἱστία τοὺς πρέσβεις· τὸ πότε, οὐ [1] διορίζων. ἔστι δὲ ταῦτα πρὸ τοῦ τὴν πόλιν ἠδικῆσθαί τι, καὶ φανεροὺς τούτους πεπρακότας [2] αὑτοὺς γενέσθαι· ὅτε ἄρτι μὲν ἧκον οἱ πρέσβεις [3] τὸ πρῶτον, ἀκοῦσαι δὲ ἔδει τὸν δῆμον τί λέγουσιν, οὐδέπω δὲ οὐθ' οὗτος συνεργῶν δῆλος ἦν τῷ Φιλοκράτει, οὔτ' ἐκεῖνος τοιαῦτα γράφων. ἂν δὴ ταῦτα λέγῃ, μέμνησθε τοὺς χρόνους, ὅτι τῶν ἀδικημάτων εἰσὶ πρότεροι. μετὰ ταῦτα δὲ, οὐδὲν ἐμοὶ πρὸς τούτους οἰκεῖον, οὐδὲ κοινὸν γέγονε. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ξή. Ἴσως τοίνυν ἀδελφὸς αὐτῷ συνερεῖ Φιλοχάρης, καὶ Ἀφόβητος· πρὸς οὓς ἀμφοτέρους ὑμῖν πολλὰ καὶ δίκαιά 415
ἐστιν εἰπεῖν. ἀνάγκη δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ παῤῥησίας διαλεχθῆναι, μηδὲν [4] ὑποστελλόμενον. ἡμεῖς, Ἀφόβητε, καὶ σὺ, Φιλόχαρες, [5] ἴσμεν σὲ μὲν τὰς ἀλαβαστροθήκας γράφοντα, καὶ τὰ τύμπανα, τούτους δὲ [6] γραμματέας καὶ τοὺς τυχόντας ἀνθρώπους—καὶ οὐδεμιᾶς κακίας

[1] προσδιορίζων [2] ἑαυτοὺς [3] τοπρῶτον [4] ὑποκρινόμενον [5] [ἴσμεν] [6] ὑπογραμματέας

Ἔστι δὲ ταῦτα] Adde vel subaudi πεπραγμένα, *hæc autem facta sunt*. i. e. latum est decretum. Idem.

ξή. Ὑποκρινόμενον] Fortassis allusit ad Æschinis Histrionicam. Alioqui dicere solet, μηδὲν ὑποστειλάμενον. Wolf. Editio autem Wolfiana ὑποστελλόμενον habet. Vid. Var. Lect.

Ἴσμεν] Quid si ὑμᾶς? Ut referatur ad ἠξιώσαμεν, et sit Prolepsis. Alioqui Constructio parum consentanea est, φαρμάκων δεομένη σοφῶν. Etsi autem veterem conversionem haud muto, malim tamen sic interpretari (quod quidem ad verborum proprietatem attinet): *Nos, Aphobete, vos, et Tu, Philochares, Te quidem, cum alabastrothecas et tympana pingeres, Istos autem* (Aphobetum et Æschinem, ut exponit Ulpianus) *notarios et vulgares homines (quæ ut ab omni improbitate remota sunt, sic neque imperii dignitatem merentur) legationibus, imperiis, maximis honoribus, ornavimus.* Wolf.

Ἀλαβαστροθήκας] Ἀλαβαστοθήκας Lambinus. Atque ita hanc vocem citat Suidas: Ἀλαβαστοθήκας, τὰς θήκας τῶν ἀλαβάστων, Δημοσθένης λέγει. Ita etiam legi voluit Maussacus ad Harpocrat. Vide Not. p. 22. ubi de hoc genere vasis disserit. Licet Suidæ Ἀλάβαστρον non sit ignotum, uti liquet ex proximo articulo istius Lexicographi. Utroque modo apud antiquos scribitur, verum Ἀττικώτερον est sine ῥῶ. Vid. doctissimum Alberti ad Hesych. v. Ἀλάβαστος. De Alabastrothecis vide Ulpianum ad h. l. Illustriss. Spanheimium ad Callimach. Hymn. in Lavacr. Pallad. v. 13. Taylor. Et sic, sine ρ, bis exhibet Harpocration v. ἀλαβαστοθῆκαι h. l. laudans. Reisk.

Τούτους] Scil. fratres tuos, Æschinem et Aphobetum. Markland.

Γραμματέας] Nulla auctoritate, nullis rationibus, discedit ab omnibus ubique exemplaribus Wolfius noster. Restitue ex iis dictum satis cum amaritudine, ὑπογραμματέας. Miror sane ridiculam hanc Wolfii licentiam. Taylor.

Καὶ οὐδεμιᾶς] Punge cum accuratissimo Marklando: τούτους — τυχόντας ἀνθρώπους· καὶ οὐδεμιᾶς κακίας ταῦτα; ἀλλ' οὐδὲ στρατηγίας γε ἄξια· πρεσβειῶν — ἠξιώσαμεν. Idem.

ταῦτα, ἀλλ' [1]οὐδὲ στρατηγίας γε ἄξια—πρεσβειῶν, στρατηγιῶν, τῶν μεγίστων τιμῶν ἠξιώσαμεν. εἰ τοίνυν μηδὲν ὑμῶν ἠδίκει μηδεὶς, οὐχ ἡμεῖς χάριν ὑμῖν οὐδενὸς, ἀλλ' ὑμεῖς ἡμῖν δικαίως ἂν ἔχοιτε τούτων. πολλοὺς γὰρ ὑμῶν μᾶλλον ἀξίους τιμᾶσθαι παρέντες ἡμεῖς ὑμᾶς ἐσεμνύνομεν. εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς οἷς ἐτιμᾶσθε, ἠδίκηκέ τις ὑμῶν, καὶ ταῦτα τοιαῦτα, πόσῳ μᾶλλον ἂν μισοῖσθε δικαίως, ἢ σώζοισθε; ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῷ. βιάσονται τοίνυν ἴσως, μεγαλόφωνοι καὶ ἀναιδεῖς ὄντες, καὶ τὸ, συγγνώμη ἀδελφῷ βοηθεῖν, προσειληφότες. ὑμεῖς δὲ μὴ ἡττᾶσθε, ἐκεῖνο ἐνθυμούμενοι, ὅτι τούτοις μὲν, τούτου προσήκει φροντίζειν· ὑμῖν δὲ, τῶν νόμων, καὶ ὅλης τῆς πόλεως, καὶ παρὰ πάντα, τῶν ὅρκων, οὓς αὐτοὶ κάθησθε ὀμωμοκότες. καὶ γὰρ [2]εἴ τινων δεδέηνται τουτονὶ σώζειν, πότερ', ἂν μηδὲν ἀδικῶν φαίνηται τὴν πόλιν, ἢ κἂν ἀδικῶν, σκοπεῖτε. εἰ μὲν [3]γὰρ μὴ ἀδικῶν, κἀγὼ φημὶ δεῖν· εἰ δ' ὅλως κἂν ὁτιοῦν, ἐπιορκεῖν δεδέηνται. [4]οὐ γὰρ εἰ κρύβδην ἐστὶν ἡ ψῆφος, λήσει τοὺς θεούς· ἀλλὰ [5]καὶ τοῦτο, καὶ πάντων ἄριστα ὁ τιθεὶς τὸν νόμον εἶδε, [6]τὸ κρύβδην ψηφίζεσθαι. διὰ τί; ὅτι τούτων μὲν οὐδεὶς εἴσεται τὸν ἑαυτῷ κεχαρισμένον ὑμῶν· οἱ
416 θεοὶ δὲ εἴσονται καὶ τὸ δαιμόνιον, τὸν μὴ τὰ δίκαια ψηφι-

[1] οὐδέ γε στρατηγίας [2] εἰ τινῶν [3] γὰρ ἂν * μηδὲν ἀδικῶν [4] οὐδὲ γὰρ, [5] Deest καί. [6] τοῦ

Εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν] Hermogenes de Ideis Oratt. Tom. II. bis hunc locum laudat: εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς, οἷς ἐτιμᾶσθε, ἠδίκηκέ τις ὑμῶν, καὶ ταῦτα τοιαῦτα, πόσῳ μᾶλλον μισοῖσθ' ἂν διὰ ταῦτα δικαίως, ἢ σώζοισθε; εἶτά ἐστιν ὁ ἀπόλυτος μερισμὸς, οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἐπίκρισις ὤν· οἷον ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῷ. Pag. 353. Versus 368. εἰ δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς, οἷς ἐτιμᾶσθε, ἠδίκηκέ τις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον μισοῖσθ' ἂν, ἢ σώζοισθε δικαίως; εἶτα ἡ ἐνδοίασις μετ' ἐπικρίσεως· ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῷ. IDEM.

Τοιαῦτα] F. καὶ ταῦτα τὰ τοιαῦτα, *præsertim in talibus* et tantis *rebus*. MARKL.

Πόσῳ] Potius πῶς οὐ μᾶλλον ἂν μισοῖσθε δικαίως, ἢ σώζοισθε; Ita marg. Benenati; atque emendatissima exemplaria, Harl. et Aug. TAYLOR.

Καὶ τὸ] *Et illud jactantes*, nempe, *est venia fratri opitulari.* Subaudi ἐστὶ ad συγγνώμην. AUGER.

Συγγνώμην ἀδελφῷ βοηθεῖν] S. εἶναι. Videtur παροιμιῶδες εἶναι. WOLF. Lege συγγνώμη, uti habet margo Benenati, licet solus. Effatum illud, et quod Terentius vocat *honestam orationem*, (non enim, ut Wolfius, est Adagium aliquod) sæpius proferentes: *Ignoscendum est, si quis fratri opitulari nitatur.* TAYLOR.

Καὶ γὰρ] *Et enim si isti rogarunt vestrum aliquos.* AUGER.

Εἶδε] F. διεῖλε, ut c. Aristocrat. p. 637. 13. Ed. Reisk. Vel εἶπε, ut hac Orat. §. γ'. *in fin.* ὁ μέντοι τὸν νόμον τιθεὶς — ἁπλῶς εἶπε etc. MARKLAND.

Ὅτι τούτων μὲν κ. τ. λ.] *Quia nemo reus sciturus est, quis vestrum sibi gratiam contulerit.* ubi etiam αὐτῷ dicere poterat, hoc est, *quis vestrum ipsi suffragio suo indulserit.* ἑαυτῷ enim χαρίζεσθαι cum dico, hoc intelligi volo, *ipsum animo suo obsequi.* atque ita composita pronomina pro simplicibus, et simplicia pro compositis accipiuntur. *Ex edit.* HERVAO.

Οἱ θεοὶ δὲ εἴσονται καὶ τὸ δαιμόνιον] Post deos, τὸ δαιμόνιον, ut majus numen dixit.

σάμενον. παρ' ὧν κρεῖττόν ἐστιν ἑκάστῳ τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας τοῖς παισὶ καὶ ἑαυτῷ, τὰ δίκαια γνόντα καὶ τὰ προσήκοντα, περιποιήσασθαι, ἢ τὴν ἀφανῆ καὶ ἄδηλον χάριν [1] τούτοις καταθέσθαι, καὶ ἀφεῖναι τοῦτον, ὃς αὐτὸς ἑαυτοῦ καταμεμαρτύρηκε.

ξθ'. Τίνα γὰρ, Αἰσχίνη, μάρτυρα μείζω παράσχωμαι τοῦ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπρεσβεῦσθαί σοι, ἢ σε κατὰ σεαυτοῦ; ὃς γὰρ ᾠήθης χρῆναι τὸν φανερόν τι ποιῆσαι βουληθέντα τῶν σοὶ πεπρεσβευμένων, τηλικαύτῃ καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιβαλεῖν, δῆλον ὅτι δεινὸν ἄν τι παθεῖν σαυτὸν ἤλπιζες, εἰ πύθοινθ' οὗτοι τὰ πεπραγμένα σοι. τοῦτο τοίνυν, ἄνπερ ὑμεῖς εὖ φρονῆτε, καθ' αὑτοῦ συμβήσεται τούτῳ πεπρᾶχθαι, οὐ μόνον κατὰ τοῦθ', ὅτι παμμέγεθες σημεῖόν ἐστι τῶν πεπρεσβευμένων· ἀλλ' ὅτι καὶ [2] κατηγορῶν, ἐκείνους τοὺς λόγους εἶπεν, οἳ κατ' αὐτοῦ νῦν ὑπάρξουσιν. ἃ γὰρ ὡρίσω σὺ δίκαια, ὅτε Τίμαρχον ἔκρινες, [3] ταῦτα δήπου ταὐτὰ καὶ κατὰ σοῦ προσήκει τοῖς ἄλλοις ἰσχύειν. [4] ἔλεγε τοίνυν τότε πρὸς τοὺς δικαστὰς, ὅτι Ἀπολογήσεται δὲ Δημοσθένης ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ κατηγορήσει τῶν ἐμοὶ πε-

[1] τούτοις χάριν [2] κατηγορῶν *ἐκείνου, [3] ταὐτὰ δήπου ταῦτα [4] *ἔλεγες

Cum enim *τὸ δαιμόνιον καὶ τὸ θεῖον* dicebant, *deum supremum, divinitatemque mundi moderatricem* intelligebant. Sed et philosophi *deos* cum dicebant, *numina vulgi opinione consecrata* significabant, Dei vero appellatione unum intelligi, supremumque numen dignum esse censebant, cujus imperio et potestate omnia administrarentur, id cum Macrobius docuit, tum vero Plato in epistolis. Plura Bud. in Comment. Idem.

Ἢ τὴν ἀφανῆ καὶ ἄδηλον χάριν τούτοις καταθέσθαι] Id est, *quam ab istis occultam et incertam gratiam inire*, a reo scilicet absoluto, et ab ejus amicis, qui ignorabunt damnantes et absolventes. passiva voce usus est verbo *κατατίθημι*, quo Lucianus quoque pro *rependere gratiam*, et *paria facere* sæpe utitur. Idem Demosthenes alibi, *οἰόμενος εἰς τὴν ἄνθρωπον χάριν καταθέσεσθαι*, *existimans a muliere gratiam se initurum*, hoc est, *καταχαριεῖσθαι*. Latine *collocare gratiam* dicitur. Idem.

ξθ'. Τίνα] F. Τίνα γὰρ ἂν, Αἰσχίνη, κ.τ.λ. propter *παράσχωμαι*. Markland.

Πεπρεσβεῦσθαί σοι] Puto παραπεπρεσβεῦσθαί σοι. Alioquin ineptum esset τὸ πολλά. Jurin. Similiter etiam infra §. σγ'. *ad init.* erratum esse arbitror: Ἄνθρωπος πολλὰ καὶ δεινὰ πεπρεσβευκώς. Interea tamen minus necessaria conjectura illa Lambini, v. 8. φανερόν τι ποιῆσαι — τῶν σοὶ πεπρεσβευμένων, ubi commendavit παραπεπρεσβευμένων (voluit dicere παραπεπρεσβευμένων), atque etiam, quæ mihi olim placebat, v. 13. παμμέγεθες σημεῖον τῶν παραπεπρεσβευμένων. Licet hoc potius mutari debuit, quam illud. Taylor.

Ταῦτα δήπου ταὐτὰ] Αὐτὰ δήπου ταῦτα Wolf. Ταὐτὰ δήπου ταῦτα Cod. Aug. Cæteri omnes, tam cusi, quam manu exarati, (a qua lectione tacitus abire non debuit Wolfius in sua Impressione) ταῦτα δήπου ταῦτα cum emphasi et quadam vehementia. Taylor.

Τοῖς ἄλλοις] F. παρὰ τοῖς ἄλλοις. Markland.

Δὲ Δημοσθ.] Exsulare debere videtur istud δέ. Jurin. Deest quidem in Reg. a. Sed non recte. Vide præstantissimum D'Orvillium ad Chariton. Aphrodis. VII. 1. fin. Verba enim ita non sunt

πρεσβευμένων· εἶτα ἂν ὑμᾶς ἀπαγάγῃ τῷ λόγῳ, νεανιεύσεται, καὶ περιϊὼν ἐρεῖ, πῶς; τί; τοὺς δικαστὰς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως, ᾠχόμην τὸ πρᾶγμα αὐτῶν ὑφελόμενος. μὴ σύ γε· ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζῃ, ὑπὲρ τούτων ἀπολογοῦ —. τότε δὲ, ἡνίκα ἐκεῖνον ἔκρινες, ἐξῆν σοι κατηγορεῖν καὶ λέγειν ὅ, τι ἐβούλου. ἀλλὰ μὴν, καὶ ἐπὶ τοῖς δι-
417 κασταῖς ἔλεγες, οὐδένα μάρτυρα ἔχων, ἐφ' οἷς ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, παρασχέσθαι,

Φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥν τινα πολλοὶ
Λαοὶ [1]φημίζωσι· [2]θεός νυ τίς ἐστι καὶ αὐτή.

οὐκοῦν, Αἰσχίνη, καὶ σὲ πάντες οὗτοι χρήματα ἐκ τῆς πρεσβείας [3]φασὶν εἰληφέναι· ὥστε καὶ κατὰ σοῦ δήπουθεν

Φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥν τινα πολλοὶ
Λαοὶ [4]φημίζωσιν.

ὅσῳ γὰρ αὖ σε πλείους ἢ ἐκεῖνον αἰτιῶνται, θεώρησον ὡς

[1] φημίξωσι [2] θεός νύ τίς ἐστι [3] φασὶν ἐκ τῆς πρεσβείας
[4] φημίξωσι. θεός νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή. ὅσῳ

accipienda: ἔλεγε τότε, ὅτι ἀπολογήσεται Δημοσθένης — *Tum dixit, quod Demosthenes defensionem parabit*, vel, *Demosthenem defensurum esse*. Verum hoc potius pacto: scil. ἔλεγε τότε, ὅτι — (*Tum hac oratione usus est*, NEMPE) "Ἀπολογήσεται δὲ Δημοσθένης — Ea nempe voluit putari *ipsissima* verba Æschinis, et sunt: quæ, juxta distinctionem Italici Interpretis, continuantur usque ad vocem ἀπολογοῦ." v. 5. p. seq. TAYLOR.

Τῷ λόγῳ] Futilis Versio, *a causa abduxerit*. Quæ si mens Demosthenis fuisset, scripsisset procul dubio eadem syntaxi, qua statim scribit, τοὺς δικαστὰς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως. Recte Anonymus Interpres: *si vos orando seduxerit*. TAYLOR.

Πῶς; τί;] Est dialogus inter Demosthenem et ipsius amicos. *Quomodo res peracta est? quid egisti?* Deinde responsio Demosthenis. AUGER.

Μὴ σύ γε] Wolfius, *nequaquam vero*. Potius, *Tu ne ita feceris*. JURIN. Est Demosthenis orationem convertentis ad Æschinem. AUGER.

Ὑπὲρ — ὑπὲρ] Melius utroque in loco περὶ cum MSS. TAYLOR.

Τὸν ἄνθρωπον παρασχέσθαι] Dubia est Distinctio, utrum ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, an, παρασχέσθαι τὸν ἄνθρωπον. Sed quia Æschines Fama nititur, loco Testium, legendum videtur: ἐφ' οἷς ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, τὴν φήμην παρασχέσθαι. Ut enim in Orat. Æschinis (aliter enim dixisse, quam scripsisse, probabile est) hæc verba ipsa non sint, sententia tamen est eadem. Quare vertere malim: *Atqui et apud judices dicebas, Te, qui nullo teste crimen homini objectum probare posses, Famam testem producere*. WOLF. Et meo quidem judicio emendatius: quia Æschines loco testium famæ innixus est. BROOK. Male Wolfius: *Quin et ad judices dicebas, Te, qui nullum actionis tuæ testem haberes, ipsum hominem exhibere*. Transferendum potius: *Quin et apud judices, cum earum rerum, quarum hominem accusabas, testem omnino nullum posses exhibere, dicebas*. JURIN.

Τὸν ἄνθρωπον, παρασχέσθαι] Aliter distinxit Wolfius, sed non bene. MARKLAND. Recte etiam Ulpianus: Οὐδένα μάρτυρα δυνάμενος παρασχέσθαι ἐπὶ τούτοις, ἐφ' οἷς Τίμαρχον ἔκρινες. TAYLOR.

Φημίζωσι] Codd. MSti, et Impressi, pariter ut in Orat. Æschinea, περὶ παραπρ. φημίξωσι vel φημίξουσι. Ita fere variatur in illa altera c. Timarch. Atque etiam eadem est inconstantia scribendi in MStis Hesiodi. IDEM.

ἔχει. τὸν μὲν Τίμαρχον, οὐδ' οἱ πρόσχωροι πάντες ἐγίγνωσκον· ὑμᾶς δὲ τοὺς πρέσβεις, οὐδεὶς Ἑλλήνων, οὐδὲ Βαρβάρων ἔσθ' ὅς τις οὐ φησὶ χρήματα ἐκ τῆς πρεσβείας εἰληφέναι. ὥστ' [1] εἴπερ ἀληθὴς ἡ φήμη, καὶ καθ' ὑμῶν ἐστὶν ἡ παρὰ τῶν πολλῶν. ἣν ὅτι πιστὴν εἶναι δεῖ, καὶ [2] θεός νυ τὶς ἐστὶ καὶ αὐτὴ, καὶ ὅτι σοφὸς ἦν ὁ ποιητὴς ὁ ταῦτα ποιήσας, σὺ διώρισας αὐτός.

ό. Ἔτι τοίνυν ἰαμβεῖα δήπου συλλέξας ἐπέραινεν· οἷον,

Ὅς τις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
Οὐ πώποτ' ἠρώτησα· γιγνώσκων, ὅτι
Τοιοῦτός [3] ἐστιν οἷς περ ἥδεται ξυνών.

εἶτα τὸν εἰς [4] τοὺς ὄρνις εἰσιόντα, καὶ μετὰ Πιτταλάκου περιϊόντα, καὶ τοιαῦτ' εἰπὼν, ἀγνοεῖτ', ἔφη, ποῖον τινα ἡγεῖσθαι δεῖ; οὐκοῦν, Αἰσχίνη, καὶ κατὰ σοῦ τὰ ἰαμβεῖα ταῦθ' ἁρμόσει νῦν ἐμοί· κἂν ἐγὼ λέγω πρὸς τούτους, ὀρθῶς καὶ προσηκόντως ἐρῶ. ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται, καὶ [5] ταὐτὰ πρεσβεύων Φιλοκράτει, οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γινώσκων, ὅτι ἀργύριον εἴληφεν οὗτος, ὥσπερ Φιλοκράτης ὁ ὁμολογῶν. λογογράφους τοίνυν καὶ σοφιστὰς ἀποκαλῶν τοὺς ἄλλους, καὶ ὑβρίζειν πειρώμενος, αὐτὸς ἐξελεγχθήσεται τούτοις 418
ὢν ἔνοχος. ταῦτα μὲν γὰρ τὰ ἰαμβεῖα ἐκ Φοίνικός ἐστιν Εὐριπίδου. τοῦτο δὲ τὸ δρᾶμα, οὐδεπώποτε, οὔτε Θεόδωρος, οὔτε Ἀριστόδημος ὑπεκρίνατο, οἷς οὗτος τὰ τρίτα λέγων

[1] εἴπερ ἐστὶν ἀληθὴς [2] θεός νύ τίς ἐστι [3] ἐστιν ἕκαστος οἷσπερ
[4] τὰς [5] ταῦτα

Ἀληθὴς] Restitue verbum cum Ulpiano et plurimis membranis: ὥστ' εἴπερ ἐστὶν ἀληθὴς ἡ φήμη. Idem.

Ὁ ποιητὴς] Abest ab uno exemplari. Cur non ab omnibus? Age consule auriculas, et judica: Σοφὸς ἦν ὁ ταῦτα ποιήσας. Et, Σοφὸς ἦν ὁ ποιητὴς, ὁ ταῦτα ποιήσας. Existimavit sedulus glossographus, lectorem latere potuisse notionem τοῦ ποιεῖν, i. e. *versus facere*: adeoque exadversum his verbis ὁ ποιήσας, admonuit, idem id esse, ac si scripsisset Auctor ὁ ποιητής. Idem.

6. Τοιοῦτος] Malim Τοιοῦτός ἐσθ' οἷοισπερ, ut et in Timarchea notavi. Wolf. Ita Markland.

Εἶτα τὸν τοὺς] Lego, εἶτα τὸν ὡς τοὺς ὄρνις, aut potius, ὄρνεις. Wolf. Vid. Var. Lect.

Ὄρνις] Dicitur pro ὄρνιθας. Hic, *gallos gallinaceos*. Ludus erat quidam Athenis in quo galli gallinacei pugnantes inter se committebantur. Auger.

Τὰ τρίτα λέγων] Egregie explicat eruditissimus Valesius, dum commentatur ad pag. 197. Notarum Maussaci. Similiter H. Stephanus Thes. L. Gr. Tom. I. col. 104. qui etiam anticipavit solertem illam conjecturam Valesii in hoc loco Plutarchi de Rep. bene gerenda, scil. Ἄτοπον γάρ ἐστι, τὸν ἐν τραγῳδίᾳ πρωταγωνιστὴν Θεόδωρον ἢ Πῶλον ὄντα μισθωτῷ τῷ τὰ τρίτα (non τρία) λέγοντι πολλάκις ἕπεσθαι καὶ προσδιαλέγεσθαι ταπεινῶς, ἂν ἐκεῖνος ἔχῃ τὸ διάδημα καὶ τὸ σκῆπτρον. Adjungere liceat Ulpianum ad Orat. de Pace, prout optime emendatur a Lambino: Οἱ ἀρχαῖοι ὑποκριτὰς ἐκάλουν τοὺς

διετέλεσεν, ἀλλὰ Μόλων ἠγωνίζετο, καὶ εἰ δή τις ἄλλος τῶν παλαιῶν ὑποκριτῶν· Ἀντιγόνην δὲ Σοφοκλέους, πολλάκις μὲν Θεόδωρος, πολλάκις δὲ Ἀριστόδημος ὑποκέκριται, ἐν ᾗ πεποιημένα ἰαμβεῖα καλῶς καὶ συμφερόντως ὑμῖν πολλάκις οὗτος εἰρηκὼς, καὶ ἀκριβῶς ἐξεπιστάμενος, παρέλιπεν. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ᾽, ὅτι ἐν [1] πᾶσι τοῖς δράμασι τοῖς τραγικοῖς, ἐξαίρετόν ἐστιν, ὥσπερ γέρας [2] τί, τοῖς τριταγωνισταῖς, τὸ, τοὺς τυράννους, καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. ταῦτα τοίνυν ἐν τῷ δράματι τούτῳ σκέψασθε, ὁ Κρέων Αἰσχίνης οἷα λέγων πεποίηται τῷ ποιητῇ· ἃ οὔτε πρὸς [3] αὐτὸν οὗτος ὑπὲρ τῆς πρεσβείας διελέχθη, οὔτε πρὸς τοὺς δικαστὰς εἶπε. λέγε.

ΙΑΜΒΕΙΑ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΕΞ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ.

Ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
Ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
Ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
Ἐμοὶ γὰρ, ὅς τις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν,
Μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων,
Ἀλλ᾽ ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει,
Κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ.
Καὶ μείζον᾽ ὅστις ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας
419 Φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
Ἐγὼ γὰρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ᾽ ὁρῶν ἀεὶ,
Οὔτ᾽ ἂν σιωπήσαιμι, τὴν ἄτην ὁρῶν
Στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας·

[1] ἅπασι [2] τι [3] αὐτὸν

τῶν κωμῳδοὺς καὶ τραγῳδοὺς λεγομένους· οὗτοι δὲ ἦσαν τρεῖς, ὁ μὲν πρωταγωνιστὴς, ὁ δὲ δευτεραγωνιστὴς, ὁ δὲ τριταγωνιστής. Et tamen, licet Tertianus ille Actor infimæ erat conditionis, Æschines noster, qui istas partes egit, Creontem in Tragœdia fingitur repræsentasse. Id enucleabit Scriptor vetustissimus, ὁ τὰς θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας, ab Ulpiano in hoc loco conservatus: διὰ τοῦτο τοῖς τριταγωνισταῖς τὰς ὑποκρίσεις τῶν δυναστευόντων παρέχεσθαι, ἐπειδὴ ἧττόν ἐστι παθητικὰ τὰ ὑπέρογκα. Ita corrigerem, non, uti edi solet, ἧττόν ἐστι παθητικὰ καὶ ὑπέρογκα. Nam Longinus: Ἐγκώμια, καὶ τὰ Πομπικὰ καὶ Ἐπιδεικτικὰ τὸν μὲν ὄγκον καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐξ ἅπαντος περιέχει, πάθους δὲ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον. §. 8. TAYLOR.

Τοὺς τυράννους — εἰσιέναι] Si recte habet εἰσιέναι, transitivum hic videri potest, εἰσιέναι τοὺς τυράννους, *intrare tyrannos*, i. e. *intrando agere*, vel, *exhibere tyrannos*, ut *saltare Cyclopa*, pro, *saltando exhibere Cyclopa*, apud Horatium. Sin neutrum sit εἰσιέναι, hoc modo supplenda erit Constructio: ἐξαίρετόν ἐστιν — τὸ [αὐτοὺς ὄντας] τοὺς τυράννους, καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. Quod verius. MARKL.

Οἷα λέγων] *Qualia dicens inductus est a Poeta.* AUGER.

Ἀμήχανον κ. τ. λ.] Vers. 175 seq. ed. Brunck.

Οὐδαμοῦ] *Nullius*, nempe, pretii. AUG.

Οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
Θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων, ὅτι
Ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι
Πλέοντες ὀρθῆς, τοὺς φίλους ποιούμεθα.

σά. Τούτων οὐδὲν [1] Αἰσχίνης εἶπε πρὸς αὑτὸν ἐν τῇ πρεσβείᾳ, ἀλλ' ἀντὶ μὲν τῆς πόλεως, τὴν Φιλίππου ξενίαν, καὶ φιλίαν, [2] πολλῷ μείζονα ἡγήσατο αὑτῷ, καὶ λυσιτελεστέραν, ἐῤῥῶσθαι πολλὰ φράσας τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ. τὴν δὲ ἄτην ὁρῶν στείχουσαν ὁμοῦ, τὴν ἐπὶ Φωκέας [3] στρατείαν, οὐ προεῖπεν, οὐδὲ προεξήγγειλεν, ἀλλὰ τοὐναντίον, συνέκρυψε, καὶ συνέπραξε, καὶ τοὺς βουλομένους εἰπεῖν διεκώλυσεν, οὐκ ἀναμνησθεὶς, ὅτι ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι τελοῦσα μὲν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ καθαίρουσα, καὶ καρπουμένη τὰς τῶν χρωμένων οἰκίας, ἐξέθρεψε τοσούτους τουτουσί· διδάσκων δ' ὁ πατὴρ γράμματα, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, πρὸς τῷ τοῦ Ἥρωος τοῦ ἰατροῦ, ὅπως ἠδύνατο, ἀλλ' οὖν ἐν ταύτῃ γε ἔζη· ὑπογραμματεύοντες δὲ οὗτοι, καὶ ὑπηρετοῦντες ἁπάσαις ταῖς ἀρχαῖς, ἀργύριον εἰλήφεσαν, καὶ τὸ τελευταῖον, ὑφ' ὑμῶν γραμματεῖς χειροτονηθέντες, δύ' ἔτη διετράφησαν ἐν τῇ Θόλῳ· πρεσβεύων δ'

[1] Αἰσχίνης οὐδὲν [2] πολλῷ καὶ μείζονα [3] στρατιὰν

σά. Ἐῤῥῶσθαι] *Valedicens Sophocli.* Divagatur Wolfius et nugatur Scholiastes. Taylor.

Ὁμοῦ] F. στείχουσαν ὁμοῦ τῇ — στρατείᾳ, vel στείχουσαν χθονὶ, τὴν — στρατείαν — Markland.

Τὴν ἐπὶ Φ. στρατείαν] Potest accipi κατ' ἐπεξήγησιν. Sed quid si ὁμοῦ τῇ ἐπὶ Φωκέας στρατείᾳ? Wolf. Ita etiam legi voluit Vir celeberrimus in Animadvers. ad Chariton. pag. 540. Taylor.

Ἔπι τελοῦσα] Nonnulli conjunctim ἐπιτελοῦσα. Quos bene refutat Ulpianus. Idem.

Οἰκίας] F. οὐσίας. Nisi sit, quale istud Lucæ XX. 47. οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν. Markland.

Ἥρωος] Ἥρω Codd. Regg. α. δ. et, emendatiores cæteris, Harl. et Aug. Arridere forte potest quibusdam Lectio Obsop. et Ask. πρὸς τὸ Ἡρῷον τοῦ ἰατροῦ. Contra tamen explicat σχ. cui conjungas Meurs. Athen. Attic. III. 1. Taylor.

Ἰατροῦ] Subaudi ἱερῷ, *fano.* Quis sit *Heros ille medicus* ignoratur, nominatur *Calamites* in oratione pro Ctesiphonte. Auger.

Ὅπως ἠδύνατο, ἀλλ' οὖν ἐν ταύτῃ γε ἔζη] *Ut poterat quidem, sed tamen in hac urbe vivebat.* ἀλλ' οὖν, ἀντὶ τοῦ, ὅμως dixit, vel ἀλλ' ὅμως potius. ac si diceret, ὅπως μὲν ἠδύνατο, ὅπως δ' οὖν ἐν ταύτῃ ἔζη. Cicero *at certe* eodem modo usus est, sed interpositis aliis verbis inter *at* et *certe*, ut adderet gratiam, ut pro Marcello: "Itaque illam tuam præclarissimam vocem invitus audivi, satis te diu vel naturæ vixisse, vel gloriæ. satis, si ita vis, fortasse naturæ, addo etiam, si placet, gloriæ. at id quod maximum est, patriæ certe parum." προστιθείην δ' ἂν εἰ οὕτω δοκεῖ σοι καὶ εὐδοξίᾳ. τῇ δὲ πατρίδι τὸ μέγιστον, ὀλίγον γε, vel, ὅμως μέντοι ὃ δὴ μέγιστον, τῇ πατρίδι γε ὀλίγον. Dicitur et ἀλλ' ὅμως, et ὅμως δ' οὖν. Idem Demosthenes in eadem, ὅμως δ' οὖν ἔτι καὶ τόδε ἀκούσατε. *Ex edit.* Hervag.

Θόλῳ] Laudat Harpocr. ex Orat. π. Παραπρεσβ. Et occurrit etiam infra, §. σπ'. fin. De hac voce, fere nihil habeo,

ἀπέσταλτο νῦν οὗτος ἐκ [1] ταύτης. τούτων οὐδὲν ἐσκέψατο, οὐθ' ὅπως [2] ὀρθῇ πλεύσεται, προείδετο, ἀλλ' ἀνέτρεψε,
420 καὶ κατέδυσε, καὶ τὸ καθ' αὑτὸν, ὅπως ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς ἔσται, παρεσκεύασεν. εἶτ' οὐ σὺ σοφιστὴς καὶ πονηρός γε; οὐ σὺ λογογράφος, καὶ θεοῖς ἐχθρός; ὃς, ἃ μὲν πολλάκις ἠγωνίσω καὶ ἀκριβῶς ἐξηπίστασο, ὑπερέβης· ἃ δὲ οὐδεπώποτε ἐν τῷ βίῳ ὑπεκρίνω, ταῦτα ζητήσας ἐπὶ τῷ τῶν πολιτῶν βλάψαι τινὰ, εἰς μέσον ἤνεγκας;

οβ'. Φέρε δὴ καὶ περὶ τοῦ Σόλωνος ὃν εἶπε λόγον, σκέψασθε. ἔφη γὰρ τὸν Σόλωνα ἀνακεῖσθαι τῆς τῶν τότε δημηγορούντων σωφροσύνης παράδειγμα, εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα ἀναβεβλημένον, ἐπιπλήττων [3] τί καὶ λοιδορούμενος τῇ τοῦ Τιμάρχου προπετείᾳ. καί τοι τὸν μὲν ἀνδριάντα τοῦτον οὔπω πεντήκοντα ἔτη φασὶν ἀνακεῖσθαι Σαλαμίνιοι· ἀπὸ Σόλωνος δὲ, ὁμοῦ διακόσιά ἐστιν ἔτη καὶ τεττα-

[1] ταύτης αὐτῆς. [2] ὀρθὴ πλευσεῖται [3] τι

quod adjiciam exquisitæ doctrinæ H. Stephani Thes. Gr. L. T. I. col. 1573. qui omnia, quæ ad hanc vocem spectant, congessit ex Lexicis antiquis, ex Servio et Ulpiano nostro, aliisque Scriptoribus. Videtur Camera fuisse fornicata, ea fere figura, qua effigiebantur in sæculis sequentibus Ædes Capitulares in Ecclesiis et Monasteriis. Apud antiquos hic congregabantur, alebantur, et fortasse erudiebantur quoque, Ædium Sacrarum ministri famulique. Et, ut apparet, unumquodque Templum suam Tholon habebat, in qua Pueruli literis operam darent. Ἐν δὲ τῇ Θόλῳ τοῦ Πτῴου Ἀπόλλωνος μαθών τις ὑμῶν ἐνέγραψεν, Ἀχιλλεὺς καλός. Ita in schedis meis annotatum reperi ex Auctore, cujus nomen elapsum est: sive Synesius fuerit, ut arbitror fuisse, sive quispiam alius. De Tholo plurima etiam collegit diligentissimus I. Meursius Ceramici Cap. 7. ut alios prætoream. Taylor.

Ὀρθῇ] Ταύτης ἔστι.

Πλέοντες ὀρθῆς habet Poeta. Wolf. F. ἐπ' ὀρθῆς. Vid. supra v. 3. p. præc. Markland. Ὀρθὴ in recto casu excuderunt Parisienses. Taylor.

Εἶτ' οὐ σὺ κ. τ. λ.] Ita distinguendum: εἶτ' οὐ σὺ σοφιστής; καὶ πονηρός γε. οὐ σὺ λογογράφος; καὶ θεοῖς ἐχθρός. *Nonne Tu igitur literator es? Immo et improbus quidem. Nonne Tu scriptor Orationum? et quidem Diis invisus: qui*—Verba, καὶ πονηρός γε, et, καὶ θεοῖς ἐχθρὸς, sunt responsa ipsius Demosthenis. Markland. Vulgo enim hæc omnia velut una continua interrogatio, sine interjecta responsione efferuntur. Reisk.

οβ'. Εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα ἀναβεβλημένον] Ἀντὶ τοῦ, εἴσω τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐσθῆτος. Sic Plato in Theæteto: ἀναβάλλεσθαι δ' οὐκ ἐπισταμένου ἐπὶ δεξιὰ ἐλευθέρως. Et Athenæus l. 1. Ἔμελε τοῖς παλαιοῖς, καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν ἐσθῆτα, καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας ἔσκωπτον. Wolf. Conjunge Vales. ad Excerpt. Polyb. pag. 34. Recte autem mihi videor distinxisse: εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα, ἀναβεβλημένον: Quasi diceres: *Stat Solo paludatus*, vel *tunicatus, manum intra vestem habens.* Hoc neglexit in versione Wolfius, quia non intellexit. Eo *habitu* erat Solo. Adjuvat iste locus Plutarchi in Phocione T. IV. pag. 179. οὐδὲ ἐκτὸς ἔχοντα τὴν χεῖρα τῆς περιβολῆς ὅτε τύχοι περιβεβλημένος. Et ex his locis inter se collatis lucis aliquantulum fœnerabitur Suidas: Ἀναβάλλεσθαι τὸ ἱμάτιον οἱ Ἀττικοὶ, οὐ Περιβάλλεσθαι λέγουσιν. Taylor.

Ἀπὸ Σόλωνος] Utrum a *nato*, an *mortuo*, an *florente?* In quo genere loquendi sæpe haud injuria majorum Scriptorum diligentiam requiras. Wolf. Recte. Meursius non animadvertit hanc inconstantiam veterum Scriptorum: adeoque retro computando ad Olymp. XLVI. 3. (quo tempore Solo Rempublicam istam

ῥάκοντα, εἰς τὸν [1] νυνὶ χρόνον. ὥσθ' ὁ δημιουργὸς, ὁ τοῦτο
πλάσας τὸ σχῆμα, οὐ μόνον οὐκ αὐτὸς ἦν κατ' ἐκεῖνον τὸν
χρόνον, ἀλλ' οὐδ' ὁ πάππος αὐτοῦ. τοῦτο μὲν τοίνυν εἶπε
τοῖς δικασταῖς, καὶ ἐμιμήσατο· ὃ δὲ τοῦ σχήματος ἦν
τούτου πολλῷ τῇ πόλει λυσιτελέστερον, τὸ τὴν ψυχὴν
[2] τοῦ Σόλωνος ἰδεῖν, καὶ τὴν διάνοιαν, ταύτην οὐκ ἐμιμήσατο,
ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον. ἐκεῖνος μέν γε, ἀφεστηκυίας Σαλα-
μῖνος Ἀθηναίων, καὶ θάνατον [3] τὴν ζημίαν ψηφισαμένων,
ἄν τις εἴπῃ κομίζεσθαι, τὸν ἴδιον κίνδυνον ὑποθεὶς, ἐλεγεῖα
ποιήσας ᾖδε, καὶ τὴν μὲν χώραν ἔσωσε τῇ πόλει, τὴν δ'
ὑπάρχουσαν αἰσχύνην ἀπήλλαξεν· οὗτος δὲ, ἣν [4] ὁ Βασι-
λεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ὑμετέραν ἔγνωσαν, Ἀμφίπολιν,
ταύτην ἐξέδωκε, καὶ ἀπέδοτο, καὶ τῷ ταῦτα γράφοντι
συνεῖπε Φιλοκράτει. [5] ἄξιόν γε. οὐ γὰρ ἦν Σόλωνος αὐτῷ 421
μεμνῆσθαι. καὶ οὐ μόνον ἐνταῦθα ταῦτ' ἐποίησεν, ἀλλὰ
κἀκεῖσε ἐλθὼν, οὐδὲ τοὔνομα ἐφθέγξατο τῆς χώρας, ὑπὲρ
ἧς ἐπρέσβευε. καὶ ταῦτα αὐτὸς ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς. μέ-
μνησθε γὰρ δήπου λέγοντ' αὐτὸν, ὅτι [6] περὶ Ἀμφιπόλεως
εἶχον μὲν κἀγὼ λέγειν· ἵνα δ' ἐγγένηται Δημοσθένει περὶ
αὐτῆς εἰπεῖν, παρέλιπον. ἐγὼ δὲ παρελθὼν, οὐδὲν ἔφην
[7] τούτων ὧν ἐβούλετο εἰπεῖν πρὸς Φίλιππον, ἐμοὶ παραλι-
πεῖν· θᾶττον γὰρ ἂν τοῦ αἵματος, ἢ λόγου μεταδοῦναί
τινι· ἀλλ', οἶμαι, [8] τὸν χρήματ' εἰληφότα, οὐκ ἦν ἀντιλέ-
γειν πρὸς Φίλιππον, τὸν ὑπὲρ τούτου δεδωκότα, ὅπως ἐκεί-

[1] νυνὶ παρόντα χρόνον [2] τὴν [3] [τὴν] [4] Deest articulus. [5] ἄξιόν γε (οὐ γάρ;) [6] περὶ δ' Ἀμφ. [7] τοῦτον [8] χρήματ' εἰληφότι

latis legibus ordinavit) deprehendit annos excurrisse CCLII. Ad quem fere computum Auctoris nostri textum conformari voluit. Vide ejus Solonem cap. extremo. Sed melius cum Wolfio cogites, Demosthenem rem liberius supputasse, et more rotundiore; Anni sc. sunt CCXL. præterpropter. Atque ea est vis τοῦ ὁμοῦ, ut alibi annotavimus, sc. ad Aristogit. I. pag. 785. 23. Ed. Reisk. TAYLOR. Corsinii Fast. Att. III. 101. A morte Solonis anni 214. σ. ἔτη καὶ μ. 240. σ. καὶ ν. Meurs. potius σ. καὶ ι. vel κ. vel potius ιδ. quod librarii oscitantia mox in μ. abiit. Hæc Corsinius l. c. TAYLOR in schedis.

Καὶ τὴν διάνοιαν ταύτην] Ita distinguas. MARKLAND.

Σαλαμῖνος] F. Σαλαμῖνος, καὶ Ἀθηναίων θάνατον, etc. IDEM.

Οὐ γὰρ] Distingue: ἄξιόν γε (οὐ γάρ;) ἦν Σόλωνος etc. Sic contra Androt. pag. 616. 16. Ed. Reisk. ὁμοιόν γε (οὐ γάρ;) τοῦτο etc. Distingui quoque potest: ἄξιόν γε (οὐ γὰρ ἦν;) Σόλωνος etc. Respondet nostrati locutioni: *Was it not?* Contra Aristocr. pag. 673. 19. ed. Reisk. καλά γε (οὐ γάρ;) ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, etc. ubi vide Cl. Taylorum, qui et ibi hujus loci meminit. Vid. et De Coron. §. μγ'. *ad init.* IDEM.

Οὐδὲν ἔφην τούτων] Malim τοῦτον. WOLF.

Οὐκ ἦν] F. οὐ χρῆν. MARKLAND.

νην μὴ ἀποδῶ. λέγε δή μοι λαβὼν καὶ τὰ τοῦ Σόλωνος ἐλεγεῖα ταυτί· ἵν᾽ εἰδῆτε, ὅτι καὶ [1] ὁ Σόλων ἐμίσει τοὺς, οἷος οὗτος, ἀνθρώπους. οὐ λέγειν εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα, Αἰσχίνη, δεῖ, οὔ· ἀλλὰ πρεσβεύειν εἴσω τὴν χεῖρα ἔχοντα. σὺ δ᾽ ἐκεῖ προτείνας, καὶ ὑποσχὼν, καὶ καταισχύνας τούτους, ἐνθάδε σεμνολογῇ; καὶ λογάρια δύστηνα μελετήσας καὶ φωνασκήσας, οὐκ οἴει δίκην δώσειν τηλικούτων καὶ τοσούτων [2] ἀδικημάτων; κἂν πιλίδιον λαβὼν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, περινοστῇς, καὶ ἐμοὶ [3] λοιδορῇ. λέγε σύ.

[1] Deest articulus. [2] ἀδικημάτων, ἂν [3] λοιδορῇ;

Ἐμίσει κ. τ. λ.] Id est, ἐμίσει τοὺς ἀνθρώπους [οἳ ἦσαν τοιοῦτοι] οἷος οὗτος [ἐστι]. Ita Æschines π. Παραπρεσβ. pag. 316. 11. ed. Reisk. τρισμυρίους κιναίδους, οἷός περ σύ. Idem.

Οὐ λέγειν κ. τ. λ.] Tangit hunc locum Eustathius ad Iliad. Γ. 216. Χειρῶν κινήσει — ἣν Δημοσθένης μὲν ἐπαινεῖτο, Αἰσχίνης δὲ ἀπέστεργεν, ὁ καὶ ἀκούσας ἐκ Δημοσθένους χρῆναι τοὺς Ῥήτορας πρεσβεύοντας ἔσω τὰς χεῖρας ἔχειν, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης δημηγοροῦντας. Et Hermogenes quoque pag. 165. Edit. Porti. Taylor.

Κἂν πιλίδιον λαβὼν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, περινοστῇς] Id est, *oberres, obambules, expatieris per urbem.* Hoc enim περὶ significat in compositione in quibusdam verbis. Synes. Theophilo, de vagis sacerdotibus compendia sua sacerdotiorum commutatione sectantibus: καρποῦνται δὲ τὰς τιμὰς, ἐκεῖ περινοστοῦντες ὅπου κερδαλεώτερον. Porro autem πιλίδιον hoc loco apud Demosthenem, τὴν ἐπιτηδευτὴν κόμην intelligo, id est, *adulterinam comam,* quem Latini uno verbo *galericulum* appellant, Tranquillus etiam *capillamentum.* dicitur Græce quoque φενάκη, a quo φενακισμὸς, et verbum φενακίζειν, pro *impostura* et *imponere,* qua Demosthenes identidem uti solet. Ex *edit.* Hervag.

Πιλίδιον] "Quod Græci πῖλον, πιλίον, πιλίδιον dicunt, hoc Latini *pileum* et *pileolum* vocant. Pollux: οὐ μόνον δὲ πιλίδιον, ὃ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἐπιτιθέμενος πῖλος οὕτως ἐκαλεῖτο, ἀλλὰ καὶ ὁ παρὰ τοῖς ποσίν. Demosth. περὶ Παραπρεσβ. κἂν πιλίδιον λαβὼν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, περινοστῇς. Budæus in Pandectis hunc Demosthenis locum exponens, τὴν ἐπιτηδευτὴν κόμην intelligit, quæ φενάκη etiam πρόσθετος et περίθετος κόμη dicitur. A quo ut invitus dissentiam, facit primum Interpres, deinde Aristophanes in Comœdia, quæ Ἀχαρνῆς inscribitur:

> Εὐριπίδη, ἐπειδήπερ ἐχαρίσω μοι ταδὶ,
> Κἀκεῖνά μοι δὸς τἀκόλουθα τῶν ῥακῶν,
> Τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον.

Ex his vocibus, ἀκόλουθα τῶν ῥακῶν, ut πιλίδιον petasum exponas, necesse est: id quod etiam Glossographus agnoscit. Plato Πολιτ. γ. Ἐὰν δέ τις αὐτῷ μακρὰν δίαιταν προστάττῃ, πιλίδιά τε περὶ τὴν κεφαλὴν περιτιθείς. An ulla ægrotationis generi conveniat adulterina coma, cuivis perspicuum esse potest." Hæc Brodæus Miscell. I. 12. Confer et quæ Junius item II. Animadv. 6. Quicquid demum sit, sive, ut isti volunt, Demosthenes noster adversario suo mollitiei notam his verbis inurere voluit, sive veræ sint hariolationes, quas Ulpianus produxit, liceat certe lectori ob oculos ponere, quæ Plutarchus in vit. Solon. pag. 180. T. I. Ed. Bryan. Ἐλεγεῖα δὲ κρύφα συνθεὶς, [Solo] καὶ μελετήσας, ὥστε λέγειν ἀπὸ στόματος, ἐξεπήδησεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἄφνω πιλίον περιθέμενος. ὄχλου δὲ πολλοῦ συνδραμόντος, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν τοῦ κήρυκος λίθον, ἐν ᾠδῇ διεξῆλθε τὴν ἐλεγείαν, ἧς ἐστὶν ἀρχὴ,

> Αὐτὸς κῆρυξ ἦλθον ἀφ᾽ ἱμερτῆς Σαλαμῖνος,
> Κόσμον ἐπέων ᾠδὴν ἀντ᾽ ἀγορῆς θέμενος.

An ad hanc historiam Demosthenes hic alludat, viderit Annotator, qui id asseruit ad Plutarchum. Interea tamen habet lector meus ex hac narratione Plutarchi, quod displicere non possit. Taylor.

Πιλίδιον λαβὼν] *Pileolum accipiens.* Misere se torquent commentatores ut hæc verba explicent, neque ulla mihi arridet eorum explicatio. Ego supposui, forte gratuito, πιλίδιον esse gestamen capitis cum actor versus in scena recitaret, et ad hanc mentem huncce locum verti. Auger.

ΕΛΕΓΕΙΑ ΣΟΛΩΝΟΣ.

Ἡμετέρα δὲ πόλις, κατὰ μὲν Διὸς οὔποτ' ὀλεῖται
Αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.

ΕΛΕΓΕΙΑ ΣΟΛΩΝΟΣ] Solonis Poeticen sive usum in versibus pangendis prædicant præter alios Æschines c. Ctesiph. pag. 500. 1. ed. Reisk. qui eum vocat *ἄνδρα περὶ ποίησιν καὶ φιλοσοφίαν διατετριφότα*, et Plato in Timæo: *δοκεῖν οἱ τά τ' ἄλλα σοφώτατον γεγονέναι Σόλωνα, καὶ κατὰ τὴν ποίησιν αὖ τῶν ποιητῶν πάντων ἐλευθεριώτατον.* De ea multi, inquam, scripsere, et nonnulli quædam citaverunt. Vid. Plutarch. in vita Solonis — Compar. Solon. et Poplicol. — de amore Divitiar. — Præcept. bene gerendæ Reip. — Sept. Sapient. Conviv. — Orat. Amator. — de Tranq. Anim. — de Profectu in virtute etc. Adjiciatur maxime Philo Judæus, Clemens Alexandrinus, Aristoteles, Stobæus, Phrynichus, Laertius, Pausanias, Athenæus, Aristides, Gellius, Tertullianus, Eustathius, aliique. Ex Recentioribus Canter. V. Nov. Lect. 9. H. Steph. IV. Schediasm. 20, 21. Allat. de patr. Homeri, c. 5. Stanleius in vita Solonis, etc. In iis, quæ conservata sunt, elegantiam sane et nitorem, floremque illum Poeticum, quem sentimus, describit nemo, lector meus non maximum deprehendet: verum simplicitatem quandam, quæ primævos mores et ætatem redolet. Ejus *lascivissimos versus* memorat Apuleius in Apologia, et Plutarchus in vita. Et restant sane apud antiquorum nonnullos, quos modo adduxi, quædam ejus commatis et petulantiæ. Honestius sane fragmentum, et elegantius paulo ad nos duravit, I. Stobæo Serm. IX. id procurante: in quo varii humani generis quæstus, artificia, et rationes, quibus homo ab homine distinguitur, lepide depinguntur. Et quoniam Stobæi Chartæ, doctæ sane et laboriosæ, in hac nostra ætate, atque hac Sapientia, non assidue teruntur, aut saltem non ea assiduitate teruntur, quam merentur, depromam pauca, atque lectorem donabo meum illo Humanæ Vitæ Speculo Soloniano:

Σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος· ὁ μὲν κατὰ πόντον
  ἀλᾶται
 Ἐν νηυσὶν, χρήζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν,
Ἰχθυόεντ' ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
 Φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίην θέμενος.
Ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον εἰς ἐνιαυτὸν
 Λατρεύει, τοῖσι καμπύλ' ἄροτρα μέλει.
Ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυ-
  τέχνεω
 Ἔργαλα εἰν χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον.
Ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσάων πάρα δῶρα δι-
  δαχθεὶς,
 Ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.
Ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλ-
  λων,
 Ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
Ὧι συνομαρτήσωσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάν-
  τως
 Οὔ τι τὶς οἰωνὸς ῥύσεται, οὔθ' ἱερά.
Ἄλλοι Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργον ἔχοντες
 Ἰητροὶ, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος.
Πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται
  ἄλγος,
 Κἂν τις λύσαιτο ἤπια φάρμακα δούς.
Τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις
  τε
 Ἁψάμενος χειροῖν αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.

Mendas, quibus obsiti sunt hi Elegi, tollere non vacat: ad alia festino. TAYLOR. Basilius de legendis Græcis citat tres versus Solonis, quos pariter laudat Plutarchus de sentiendo virtutis profectu, et in Solone. Exstant hodie inter Gnomas Theognidis versu 316. Verum in poesi non multum abludunt Solo et Theognis. See Plutarch. Prosaica of Theognis p. 9. ed. Gr. TAYLOR in schedis.

Ἡμετέρα] Poemation hoc esse ἀκέφαλον, annotatur in Altemps. Et continuo repræsentatur hoc Distichon:

Ἴσμεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου,
 Ἱμερτῆς χαλεπὸν αἶσχος ἀπωσάμενοι.

Qui hæc allevit margini Exemplaris Altempsiani, errorem magnum erravit. Arbitror enim, neque sine auctoritate, duo fuisse insignia et pervulgatiora Poemata Solonis, elegiacis versibus concinnata; quorum unum hoc aut simile initium habere potuit: scil.

Ἴσμεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου,
 Ἱμερτῆς χαλεπὸν αἶσχος ἀπωσάμενοι.

Alterum vero et diversum est id Fragmentum, quod beneficio Demosthenis hodie legimus. Hæc admonuit Ulpianus. Verum cum ille Annotator Altempsianus, et Scholiastes noster, Ulpianus, hæc scripserunt, quid hoc mali et infortunii in priore disticho, ubi Vox initialis et sensui et metro repugnat:

Ἴσμεν εἰς Σαλαμῖνα — ?

Lege itaque:

Ἴομεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου.

Τοίη γὰρ μεγάθυμος, ἐπίσκοπος, ὀβριμοπάτρη,
Παλλὰς Ἀθηναίη, χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.
Αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν
422 Ἀστοὶ βούλονται, χρήμασι πειθόμενοι,
Δήμου θ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον
Ὕβριος ἐκ μεγάλης, ἄλγεα πολλὰ παθεῖν.
Οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον, οὐδὲ παρούσας
Εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ.
[1] Χρήματα δ' ἱμείρουσιν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι,
Πλουτοῦσι δ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενοι,

[1] [Χρήματα - - - - πεπᾶσθαι,]

Ἴομεν, *Eamus, Proficiscamur*, id quod exspectare fas erat ab homine, qui carmen προτρεπτικὸν canebat. Atque ita recte exaratur in Laertio. TAYLOR.

Τοίη γὰρ μεγάθυμος] Sed bello Persico nihil profecit Minerva, si oraculo quod in Polymnia [c. 141.] refert Herodotus, credimus:

Οὐ δύναται Παλλὰς Δί' Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι,
Λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.

Ne tamen illa suam urbem prorsus destituisse videatur,

Τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς
Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει.
WOLF.

Χεῖρας ὕπερθεν ἔχει] Festivissimus omnium et lepidissimus, qui scripsit, Poeta hos versus Solonis ita deridendos propinavit, Equit. 1168.

Κλ. Ἐγὼ δ' ἴπτος γε πίσινον, εὔχρων καὶ καλόν·
Ἐτόρυνε δ' αὔθ' ἡ Παλλάς, ἡ Πυλαιμάχος.
Αλ. Ὦ δῆμ' ἐναργῶς ἡ θεός σ' ἐπισκοπεῖ,
Καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν, ζωμοῦ πλέαν.
Δη. Οἴει γὰρ οἰκεῖσθ' ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν,
Εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν;
Κλ. Τουτὶ τέμαχός σοι δῶκεν ἡ Φοβεσιστράτη.
Αλ. Ἡδ' Ὀμβριμοπάτρα γ' ἐφθὸν ἐν ζωμοῦ κρέας.

Ubi recte σχ. τὴν χύτραν] Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν χεῖρα. Hæc animadvertit, Senatus Criticorum Princeps, ὁ μέγας Hemsterhusius ad Lucian. Timon. Tom. I. pag. 119. Edit. Nov. TAYLOR.

Χρήμασι πειθόμενοι] Δωροδοκοῦντες. WOLF.

Οἷσιν ἑτοῖμον] S. ἐστὶ παθεῖν ἄλγη πολλὰ ἐξ ὕβριος μεγάλης, sive ob petulantiam suam insignem; sive magnos cruciatus perferunt ab insolentia tyrannorum et crudelitate. IDEM.

Κατέχειν κόρον] *Continere* aut *reprimere satietatem*, [Ovid. 2. de art. aman. v. 437.]

Luxuriant animi rebus plerumque secundis:
Nec facile est æqua commoda mente pati.
IDEM.

Οὐδὲ παρούσας — ἡσυχίῃ] In conviviis elati voluptate modestiæ obliviscuntur: indulgent genio usque ad ebrietatem et insaniam. ἐν ἡσυχίῃ, ἡσύχως, μεθ' ἡσυχίας. IDEM.

Χρήματα] Hoc distichon videtur laudari, verbis diversis, a Plutarcho, in vit. Solon. p. 174. T. 1.

Χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
Οὐκ ἐθέλω· πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.

Sed non est hujus loci. Pertinet enim ad poema bene longum, cujus partem modo laudavimus ex Stobæo. Deerat prior Versus in Wolfio: restituit autem Benenatus. TAYLOR.

Πλουτοῦσι] F. πλουτῆσαι. MARKLAND.

Ἔργμασι] Ἕργμα, cum adspiratione, est περίφραγμα, κώλυμα, παρὰ τὸ ἔργω, unde ἕρκος et εἱρκτή. Ἔργμα, cum tenui, ἔργον, ut apud Hesiodum,

ἐπ' ἔργματι τούτῳ ἄριστοι.

Utraque Scriptura locum habere potest:

Οὔθ' ἱερῶν κτεάνων, οὔτε [1] τί δημοσίων

[1] τι

τὰ γὰρ ἄδικα ἔργα ἔργματά ἐστι. Sententia est, *injustis lucris eos ditari.* Hesiodus:

Κακὰ κέρδεα ἶσα ἄτῃσιν. WOLF.

Οὔθ' ἱερῶν] Hic occurrunt duo Pentametri nullo Hexametro interveniente; et v. ult. p. 312. eadem conditione vicissim duo Hexametri. Aliter credo, quam Lex et Ratio Elegiarum postulavit, saltem apud Antiquos. Fortasse ea res movit Editores, ut avellerent in his locis et discerperent hos Elegos Solonis, quasi defectum indicarent: vel fortasse putarunt tria hæc esse Solonis fragmenta, ex diversis locis sumta, et hic quasi consarcinata. Ea est, inquam, Facies Editionum omnium. An ita se res habeat, necne, ignoro. Illud saltem teneo, neutiquam posse fieri, ut multa in istis lacunis, si tamen lacunæ sint, deessent: adeo bene cohærent et consequuntur, quæ hodie habemus. Hoc in Poetica versione, qualem Wolfii subjecimus, non adeo facile apparet. Apponemus igitur Etruscam, quæ nec pura puta est Poetica, verum utcunque inter Prosam et Poeticen ambulat:

La Città nostra mai per fato iniqua
Non perirà, ne per voler di Giove.
Che quella che dal forte padre è nata
Pallade saggia, la difende, e regge.
Ma i cittadin, ch' all' oro sono intenti,
E la de gli ottimati ingiusta mente,
I quai sono a far mille ingiurie pronti,
Onde poscia patisce il popol tutto,
Corromper voglion la lor gran cittade,
Perche nel ben non sanno temperarsi,
Ne celebrar l' allegre feste in pace,
Ne s' astengon dal sacro, o dal profano,
Pur ch' adempian la lor ingorda voglia.
Ne servan la giustitia amica a Dio.
La qual tacendo, il presente, e'l passato
Vede, e tarda, ma al fin viene à punire.
Onde incurabil piaga la cittade
Assale tutta, onde ella poscia presto.
Sotto 'l giogo servile il collo pone;
E discordia civile, e guerra desta
Che dorme, laqual molti giovin spegne.
Perche la patria, è da' nimici offesa,
Ch' offendan quei che dianzi erano amici.
Hor questi mali tra'l popolo sono.
Altri miseri vanno a terra strana
Venduti, in brutti, e duri lacci avvolti.
Cosi il mal tutti va a trovare a casa.
E se la prima porta no'l riceve,
Egli in cima dell' alto tetto sale,
Talche ritruova ognun, se bene e' fusse
Ne' piu secreti penetrali ascoso.
Hor queste cose me le detta il genio
Per gli Athenìesi. Che le triste leggi
Di molti mali alla città son causa.
E le buone ogni cosa eguale, e piana
E ben composto fanno; e le medeme
Spesso avvolgan la fune al collo a' tristi:
E l' aspro molle fanno, e l' insolenza
Lievan, e fanno ancor cessar l' ingiuria,
E i fior seccar del mal, ch' ogni hora nasce:
E modrano i giuditii duri, e l' opre
Superbe humili fanno, e la civile
Discordia fan coll' ira altiera vana,
E da lor' ogni bene human deriva.

Versus hos Solonis plurimi Latinitate poetica donarunt: Wolfius noster, Philippus Melanchtho, cujus Versio ad finem I. Stobæi editur, pag. 632. Anonymus quidam, qui quinque has Orationes convertit, ediditque Venet. apud Hieron. Scotum 1545. Verum, ut credo, (namque in eo vertitur hæc Annotatio) licentiam istam in Elegiacis componendis, quam modo annotavi, non facile admiserunt Veteres. In plurimis sane, quæ reliquerunt, religio erat Hexametro Pentametrum suum subjicere et conjugare, ut per totam Elegiam pariter fieret. Recentiorum arbitror esse commentum, quos tamen ipsos in ea re parcos fuisse deprehendimus: sed quædam ex eo genere Saxis et Marmoribus adhærescunt.

ΕΚ ΓΕΝΕΗΣ ΠΕΡΙΒΩΤΟΝ ΑΠ' ΑΝΘΥΠΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΩΝ
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ ΚΑΘΑΡΗΣΙΝ ΑΟΙΔΙΜΟΝ ΕΥΝΟΜΙΗΣΙΝ
ΠΡΩΦΡΟΝΕΩΣ ΜΕΓΑΡΗΕΣ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΙΣ ΕΠΙ ΕΡΓΟΙΣ
ΕΙΚΟΝΙ ΑΑΙΝΕΗΙ ΣΤΗΣΑΝ ΑΓΑΣΣΑΜΕΝΟΙ
ΠΑΝΤΗ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΙΟ ΚΛΕΟΣ ΠΑΝΤΗ ΔΕ ΤΕ ΘΑΥΜΑ
ΠΑΝΤΗ Δ' ΕΥΝΟΜΙΗΣ ΕΥΧΟΣ ΑΠΕΙΡΕΣΙΟΝ
ΥΙΕΟΣ ΕΥΡΥΟΙΟ ΤΟΝ ΑΑΚΑΘΕΟΥ ΝΑΕΤΗΡΕΣ
ΠΟΛΛΩΝ ΑΝΤ' ΑΓΑΘΩΝ ΑΜΦΙ ΔΙΚΗΣ ΤΕΜΕΝΕΙ. Megaris.

Ex Schedis anecdotis Vernonii. Num hæc Inscriptio ab aliis edatur, necne, nescio sane, neque vacat consulere: et præterea omnes Auctores, qui in ea materia versantur, ad manus præsto non sunt. Sed pergo. Alia porro, cum simili licentia, et pariter inemendata, exstat in Reinesio, Inscript. XV. ult. Attamen, si fides sit habenda exemplaribus Plutarchi, antiquis etiam placebat hæc Inconstantia:

ΤΟΝΔΕ ΠΟΘ' ΕΛΛΗΝΕΣ ΝΙΚΑΣ ΚΡΑΤΕΙ ΕΡΓΩΙ ΑΡΗΟΣ
ΠΕΡΣΑΣ ΕΞΕΛΑΣΑΝΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΕΛΛΑΔΙ ΚΟΙΝΟΝ
ΙΔΡΥΣΑΝΤΟ ΔΙΟΣ ΒΩΜΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ.

Ita dedit Plutarch. in Aristid.

Quod tamen alibi, scil. de Herodot. malignit. emendatius hoc pacto:

ΤΟΝΔΕ ΠΟΘ' ΕΛΛΗΝΕΣ ΝΙΚΗΣ ΚΡΑΤΕΙ ΕΡΓΟΝ ΑΡΗΟΣ
ΕΥΤΟΛΜΩΙ ΨΥΧΗΣ ΛΗΜΑΤΙ ΠΕΙΘΟΜΕΝΟΙ
ΠΕΡΣΑΣ ΕΞΕΛΑΣΑΝΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΕΛΛΑΔΙ ΚΟΙΝΟΝ
ΙΔΡΥΣΑΝΤΟ ΔΙΟΣ ΒΩΜΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ.

Et quidem ea Consuetudo, binis Hexametris subdendi unum Pentametrum, (quale metrum excidimus modo ex inemendatis Plutarchi membranis) præ cæteris omnibus placuisse videtur iis Scriptoribus, qui senectutem Poetices viderunt. Gotfridus Viterbiensis, qui sæculo XIII^{tio}. floruit, eo tenore, per opus bene longum, Chronicorum scil. librum, partim ligata, partim soluta oratione scriptum, perpetuo est usus. Et eodem consilio, nam casu factum esse non existimo, exaravit quidam in marmore Epigramma, quod sequitur:

ΕΚ ΔΕΚΑ ΠΕΝΤ' ΑΝΔΡΩΝ ΦΟΙΒΟΥ ΤΕ ΦΑΝΗΦΟΡΟΣ ΙΡΕΥΣ
ΚΡΗΣΚΗΝΣ, ΗΓΑΘΕΟΣ ΤΕ ΛΕΟΝΤΙΟΣ, ΕΝΣΟΦΟΙ ΑΝΔΡΕΣ,
ΟΣ ΜΕΝ ΑΠ' ΑΝΤΟΛΙΗΣ, ΟΣ Δ' ΑΡ' ΑΦ' ΕΣΠΕΡΙΗΣ
ΟΡΓΙΑ ΣΥΝΡΕΞΑΝΤΕ ΘΕΑΙ ΠΑΜΜΗΤΟΡΙ ΡΕΙΗΙ
ΚΡΙΟΒΟΛΟΥ ΤΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΑΥΡΟΒΟΛΟΙΟ ΦΕΡΙΣΤΗΣ
ΗΜΑΣΙ ΜΥΣΤΙΠΟΛΟΙΣ ΒΩΜΟΝ ΥΠΕΡΤΙΘΕΣΑΝ. Reines. I. 41.

Ex omnibus exemplis, ubi legibus Elegiacis hujusmodi facta est Violentia, nullum habemus insignius, aut luculentius, quam suavissimum istud Epicedion, quod Athenis hodie exstans descripserunt plurimi, incorrecte, uti existimavi, omnes. Sed errores, qui sunt (sunt autem non pauci) non Exscriptoribus, sed Quadratariis esse adscribendos, docuit me Vir doctissimus et amicissimus D. Anton. Askew; qui mendarum memor, quæ isti saxo imputare solebant, maxima cura et sollicitudine descripsit. En exemplum antiquum Incuriæ et Negligentiæ! En pulcherrimum poemation, non sæpius describendo, sed semel exarando, misere et lacrymabiliter contaminatum!

Η ΠΟΤΕ ΚΥΔΙΟΩΣΑ ΞΑΝΘΑΙΣ ΕΠΙ ΚΡΑΤΟΣ ΕΘΙΡΑΙΣ
ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΟΒΛΕΦΑΡΟΙΣ ΟΜΜΑΣΙ ΛΑΜΠΟΜΕΝΗ
ΧΙΟΝΕΟΙΣ ΤΕ ΠΡΕΠΟΥΣΑ ΠΡΟΣΩΠΟΙΣ ΗΔΕ ΠΑΡΕΙΑΙΣ
ΚΑΙ ΓΛΥΚΕΡΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΟΠΑ ΛΙΡΙΟΕΣΣΑΝ ΙΕΙΣΑ
ΧΙΛΕΞΙ ΠΟΡΦΥΡΕΟΙΣ ΕΛΕΦΑΝΤΙΝΕΟΝ ΔΙ ΟΔΟΝΤΩΝ
ΠΑΝΤΟΙΗΝ ΤΕ ΑΡΕΤΗΝ ΠΕΡΙΚΑΛΛΑΕΙ ΣΩΜΑΤΙ ΘΕΙΣΑ
ΗΝ ΤΕΚΕΝ ΕΥΤΥΧΙΔΗ ΣΘΕΝΑΡΩ ΚΙΛΙΚΙΑ ΧΑΡΙΤ
ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΣ ΤΡΥΦΕΡΑ ΤΗΔ ΕΝ ΧΘΟΝΙ ΚΕ
ΕΡΜΕΡΩΣ ΔΕ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΙΟ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟ
ΜΝΗΜ ΑΛΟΧΩ ΦΙΛΙΗ ΘΗΚΑΤΟ ΚΟΥΡΙΔΙΗ.

Coronidem huic Annotationi satis prolixæ jam sum impositurus. Idem Vir præstantissimus, quem modo memoravi, cui tantum debent Græcæ literæ, secum etiam ex iis regionibus adsportari fecit Marmor, novi sane et insoliti argumenti

Φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος,
Οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ δίκης θέμεθλα.
Ἣ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' [1] ἀποτισαμένη.
Ταῦτ' ἤδη πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυκτον,
Εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην.
Ἣ στάσιν ἔμφυλον, πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει,
Ὃς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην.
Ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
Τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι φίλους.
Ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακά· τῶν δὲ πενιχρῶν,
Ἱκνοῦνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπὴν
Πραθέντες, δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες.

[1] ἀποτισομένη

pariter et Græcismi: et quod Nemo ex nostra Familia non ad originem suam corrigere et revocare festinaret, ni admoneretur, autographum istud, ita inemendatum, aut saltem obscurum, hisce ipsis literis domi apud eundem hodie conservari. Age, Lector, explica.

ΣΟΙ ΠΛΑΚΑ ΝΗ *** ΑΝΗΚΕ ΚΟΡΗ ΔΙΟΣ ΥΔΑΤΟΕΣΣΑ
ΠΗΓΗ ΝΥΜΦΑΩΝ ΟΡΦΙΤΕ ΝΑΜΑ ΦΙΛΟΝ
ΕΝΘΑ ΠΑΛΑΙ ΒΑΣΙΛΗΕΣ ΑΠΟ ΠΤΟΛΕΜΟΙΟ ΚΑΜΟΝΤΕΣ
ΕΝΧΕΑ ΚΑΙ ΚΟΡΥΝΑΣ ΚΑΘΘΕΣΑΝ ΙΠΠΟΛΟΦΟΥΣ
ΕΞ ΟΥ ΔΗ ΔΟΡΥΚΝΑΜΑ ΤΕΟΣ ΛΑΧΕΝ ΟΥΝΟΜΑ ΧΩΡΟΣ
ΧΩΡΟΣ ΕΛΛΙΗΡΗ ΤΕΡΠΟΜΕΝΟΣ ΛΙΒΑΔΙ
ΠΑΝΤΑ ΔΕ ΣΟΙ ΝΥΝ ΤΑΥΤΑ ΔΙΕΡΓΑΤΙΝΑΙΣ ΠΑΛΑΜΑΙΣΙΝ
ΤΡΙΣΣΟΝ ΥΠΟΛΛΥΚΑΒΑΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΤΕΛΕΩ.

TAYLOR.

Κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ] Μετὰ τὴν ἁρπαγὴν ἁρπάζουσι καὶ κλέπτουσι. WOLF.

Θέμελα] F. θέμεθλα, τὰ θεμέλια. Nisi forte θέμελον ἀντὶ θεσμοῦ ponatur. *Non observant augustas justitiæ sanctiones.* IDEM. Vid Var. Lect.

Ἣ σιγῶσα σύνοιδε] Hinc dii dicuntur habere laneos pedes, et ferreas manus. Val. Max. Lento gradu ad vindictam sui procedit ira divina: et tarditatem, supplicii gravitate, compensat. WOLF.

Τῷ δὲ ---- ἀποτισαμένη] Ἔρχεται καὶ ἀποτίεται. Similis est huic ille versus:

Ὀψὲ θεῶν ἀλέουσι μύλοι· ἀλέουσι δὲ λεπτά.
IDEM.

Ἀποτισαμένη] F. ἀποτισομένη. MARKLAND.

Ταῦτ' ἤδη] F. ταύτῃ δὴ, *hoc pacto igitur.* IDEM.

Ἤλυθε] S. ἡ πόλις. WOLF.

Ἐπεγείρει] Utrum ἡ Δίκη, an ἡ Πόλις? IDEM.

Ἐρατὴν ἡλικίην] Pericles τὴν ἥβην τὸ ἔαρ τῆς πόλεως appellavit. IDEM.

Ἐκ γὰρ δυσμενέων κ. τ. λ.] Sic intelligo hos duos versus: *ab hostibus enim externis urbs vexatur, in societatibus quæ amicos injuria afficiunt.* AUGER.

Τρύχεται] Ἄστυ πολυήρατον τρύχεται ταχέως ἐκ δυσμενέων, τοῖς ἀδικοῦσι τοὺς φίλους ἐν συνόδοις. Id est; *Urbs eorum, qui cives suos in congressibus et commerciis afficiunt injuriis, opportuna et obnoxia est hostium insultui.* WOLF.

Ἱκνοῦνται πολλοὶ] Est legendum. IDEM. Alii enim πολλήν. TAYLOR. Qui nullos nominat. REISK.

Πραθέντες] Videtur in Pentametro, quod deest, etiam divitibus pœnam esse minatus. Quare ausus ego sum distichon addere:

Οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ·
Αὔλειαι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι,
Ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἕρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ [1] πάντων,
Εἴ [2] γε τίς ἢ φεύγων ἐν μυχῷ, ἢ θαλάμῳ.
Ταῦτα διδάξαι θυμὸς Ἀθηναίους με κελεύει,
Ὡς κακὰ πλεῖστα πόλει δυσνομία παρέχει·
Εὐνομία δ' εὔκοσμα, καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
Καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας,
423 Τραχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ,
Αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθεα φυόμενα,
Εὐθύνει δὲ δίκας σκολιὰς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
Πραΰνει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης,
Παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον. ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
Πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια, καὶ πινυτά.

σγ'. Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, οἷα Σόλων λέγει, καὶ περὶ τῶν θεῶν, οὕς φησι τὴν πόλιν σώζειν. ἐγὼ δ' ἀεὶ μὲν ἀληθῆ τὸν λόγον [3] εἶναι τοῦτον ἡγοῦμαι καὶ βούλομαι, ὡς ἄρα οἱ θεοὶ σώζουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν· τρόπον δέ [4] τινα ἡγοῦμαι καὶ βούλομαι, καὶ τὰ νῦν συμβεβηκότα πάντα ἐπὶ ταῖς εὐθύναις ταυταισὶ, δαιμονίας τινὸς εὐνοίας ἔνδειγμα τῇ πόλει γεγενῆσθαι. σκοπεῖτε γάρ.

[1] πάντως [2] γέ τις [3] εἶναι ἀληθῆ τὸν λόγον [4] τινα οἴομαι καὶ τὰ νῦν

Nec sunt expertes cladis, quos ampla beat res,
Et sua divitibus pœna luenda venit. WOLF.

Lege Αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν] Ἔτι κωλύειν οὐ δύνανται. IDEM.

Ὑψηλὸν κ. τ. λ.] S. Τὸ δημόσιον κακόν. Potest hoc ad divites referri, quorum sunt altæ ædes. IDEM.

Εὗρε δὲ πάντων] F. πάντως, ut supra. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

Εἴη γέ τις φεύγων] Vid. Var. Lect.

Ἐν μυχῷ] Pro εἰς μυχὸν, ἢ θάλαμον. Attica Enallage Præpositionum ἐν et εἰς. WOLF.

Τραχέα λειαίνει] Utrum ἤθη, an τὰ ἀτυχήματα? IDEM.

Αὐαίνει κ. τ. λ.] Venustissima et significantissima metaphora. Noxæ flores nascentes æquitas arefacit. IDEM.

Παύει δ' ἀργαλέης] Lege. IDEM. Nescio, quid sibi velit annotatio Wolfii, cum sic legatur in omnibus editionibus. ἐργαλέης, dat Ald. Tayl. REISK.

Ἄρτια] Ἀπηρτισμένα, τέλεια, προσηρμοσμένα: WOLF.

σγ'. Καὶ βούλομαι] Hæc duo verba videntur e scholio huc irrepsisse. IDEM. Bene Wolfius. Desunt etiam in Codd. β. δ. η. et Lindenb. Porro autem ista ἡγοῦμαι καὶ in v. præced. æque sunt importuna. Corrige ergo: ἀεὶ μὲν ἀληθῆ τὸν λόγον εἶναι τοῦτον βούλομαι, ὡς — τρόπον δέ τινα ἡγοῦμαι καὶ τὰ νῦν συμβεβηκότα κ. τ. λ. Vel si prius istud ἡγοῦμαι cuidam adblandiatur, et retinendum videatur in v. præc. ἡγοῦμαι καὶ βούλομαι tunc restitues cum Reg. δ. et Aug. in v. seq. τρόπον δέ τινα οἶμαι καὶ τὰ νῦν συμβεβηκότα κ. τ. λ. Meminerit Lector, prius καὶ βούλομαι deesse in Exemplaribus Ven. Aug. et Harl. atque etiam vocem εἶναι in omnibus. TAYLOR.

ἄνθρωπος πολλὰ καὶ δεινὰ πρεσβεύσας, καὶ χώρας ἐκδεδωκὼς, ἐν αἷς τοὺς θεοὺς ὑφ᾽ ὑμῶν καὶ τῶν συμμάχων τιμᾶσθαι προσῆκεν, ἠτίμωσεν ὑπακούσαντά τινα αὐτοῦ [1] κατήγορον. διὰ τί; ἵνα μήτε ἐλέου, μήτε συγγνώμης, ἐφ᾽ οἷς αὐτὸς ἠδίκησε, τύχῃ. ἀλλὰ καὶ κατηγορῶν ἐκείνου, κακῶς λέγειν προείλετο ἐμέ· καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ γραφὰς ἀποίσειν, καὶ τοιαῦτα ἠπείλει. διὰ τί; ἵνα ὡς μετὰ πλείστης συγγνώμης παρ᾽ ὑμῶν, ὁ τὰ τούτου πονηρεύματα ἀκριβέστατα εἰδὼς ἐγὼ, καὶ παρηκολουθηκὼς ἅπασι, κατηγορῶ. ἀλλὰ καὶ διακρουόμενος [2] πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον εἰσελθεῖν, εἰς τοιοῦτον ὑπῆκται καιρὸν, ἐν ᾧ τῶν ἐπιόντων ἕνεκα, εἰ μηδενὸς ἄλλου, οὐχ οἷόν τε, οὐδ᾽ ἀσφαλὲς ὑμῖν, δεδωροδοκηκότα τοῦτον ἀθῷον ἐᾶσαι. [3] ἀεὶ μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσήκει μισεῖν, καὶ κολάζειν τοὺς προδότας, καὶ 424
δωροδόκους· μάλιστα δὲ νῦν ἐπὶ καιροῦ τοῦτο γένοιτ᾽ ἂν, καὶ πάντας ὠφελήσειεν ἀνθρώπους κοινῇ. νόσημα γὰρ, ὦ

[1] *κατηγορῶν [2] ἅπαντα [3] αἰεὶ

Πρεσβεύσας] Lege παραπρεσβεύσας. Nam πολλὰ πρεσβεύειν in nulla criminationis parte esse arbitror. Idem.

Ὑπακούσαντα] Τὸ ὑπακούσαντα videtur significare, Timarchum a populo delectum accusatorem Æschinis paruisse. Quod, ut verum non sit, quid vetat, a Demosthene, caussæ ut serviret, confictum esse? Wolf. Vide infra §. πα΄. a med. Markland. Ita se habet Italica versio: *ha privato del suo honore un suo accusatore* accusato poi da lui, e comparso in giudicio: Anonymus *quendam ejus accusatorem* ex animi sententia *infamia notavit*. Taylor. Vid. Var. Lect.

Ὑπακούσαντα] *Obedientem*, nempe, publico commodo, nullo privato odio adductum. Auger.

Καὶ πάλιν κ. τ. λ.] Supra *βοῶντα ἐν Πειραιεῖ ὡς εἰσαγγελεῖ με, καὶ γράψεται, καὶ ἰοὺ, ἰού*. Verba sic ordino: *ἠπείλει ἐν τῷ δήμῳ (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) ἀποίσειν γραφὰς* (S. *πρὸς τὸν Ἄρχοντα, καὶ τοὺς Θεσμοθέτας, κατ᾽ ἐμοῦ*) *καὶ τοιαῦτα* (S. *ἠπείλει*). Wolf. Punge igitur post *δήμῳ*, ut sit *κατηγορῶν ἐκείνου, καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ, γραφὰς ἀποίσειν —ἠπείλει*. *et in curia, et in concione*. Infra §. πγ΄. *ad init*. Ποῦ τούτων ἕκαστος ἐπρώτευεν; ἐν τῷ δήμῳ. ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις, οὐδείς πω κ. τ. λ. Taylor.

Ὑμῶν] Potius ὑμῖν, ut marg. Benenati, et Cod. Aug. Idem.

Ἀκριβέστατα] Malim ἀκριβέστατον. Jurin.

Καὶ παρηκολουθηκὼς ἅπασι κατηγορῶ] *Ut qui omnium arbiter fuerim et spectator, ut comes legationis*. Sic in epistola ad Athenienses cum exularet, *ὅσα τυγχάνω δι᾽ ἐμπειρίαν καὶ τὸ παρηκολουθηκέναι τοῖς πράγμασιν εἰδώς*. *Ex edit*. Hervag.

Παρηκολουθηκὼς ἅπασι] Frigide Wolfius interpretari videtur, *omnia comperta habeo*. Neque multo felicius cæteri. H. Stephanus, Thes. L. G. Tom. I. col. 282. exquisitius de eo, *qui rerum cognitionem studiose persecutus est, ita ut eam sit consecutus*. Ita De Coron. §. *ιγ΄*. *in fin*. *παρηκολουθηκότα τοῖς πράγμασιν ἐξ ἀρχῆς, καὶ συλλελογισμένον ὀρθῶς*. Vide, quæ protulit Vir ille doctissimus; et quam pulcre consonat locus ille D. Lucæ (ab illo non præteritus) I. 3. Ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς —. Neque tamen interpretibus id vitio verti, quasi mentem Auctoris non omnino attigerint, sed quod vim et emphasin non adeo dilucide expresserint. Taylor.

Διακρουόμενος] Ἀντὶ τοῦ, διακρουσάμενος εἰσελθεῖν εἰς τὸ δικαστήριον. Wolf.

Τῶν ἐπιόντων] Τῶν μελλόντων καὶ προσδοκωμένων κινδύνων καὶ συμφορῶν. Idem.

Νόσημα] *Jam quid audentius illo pulcherrimo ac longissimo excessu? Νόσημα γὰρ* — Plin. IX. Epist. 26. Taylor. Aristides T. p. 274. sic e memoria recitat *νόσημα δεινὸν καὶ χαλεπὸν, καὶ φυλακῆς πολ-*

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἐμπέπτωκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ χαλεπὸν, καὶ πολλῆς τινὸς εὐτυχίας, καὶ [1] τῆς παρ' ὑμῶν ἐπιμελείας δεόμενον. οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι γνωριμώτατοι, καὶ προεστάναι τῶν κοινῶν ἀξιούμενοι, τὴν αὑτῶν προδιδόντες ἐλευθερίαν, οἱ δυστυχεῖς, αὐθαίρετον αὑτοῖς ἐπάγονται δουλείαν, Φιλίππου ξενίαν, καὶ ἑταιρίαν, καὶ [2] φιλίαν, καὶ τοιαῦθ' ὑποκοριζόμενοι· οἱ δὲ λοιποὶ, καὶ τὰ κύρια

[1] Deest articulus. [2] φιλίαν, καὶ ξενίαν, καὶ ἑταιρίαν, καὶ τὰ τοιαῦθ'

λῆς, καὶ τῆς παρ' ὑμῶν ἐπανορθώσεως δεόμενον. Citat h. l. quoque Hermogenes cap. περὶ ἀκμῆς. Reisk.

Δεινὸν] Deerat in Aldo, neque excudit Wolfius. Restitui e cæteris. Taylor.

Εὐτυχίας] Arridere potest εὐλαβείας. Ut modo de eadem re scribitur, §. οδ'. in *fin.* Ταῦτα, νὴ τὴν Δήμητρα — εὐλαβείας οὐ μικρᾶς δεῖται. Sed Hermogenes περὶ ἀκμῆς, ubi hunc locum laudat, diserte habet εὐτυχίας. Dionysius interea Halicarn. qui pariter citat, de admir. vi dicendi in Demosth. §. 14. habet συντυχίας. Stet igitur vulgata lectio: *ad Remp. servandam opus est cum fortunæ auxilio, tum providentia vestra.* Ita Etruscus: *d' una divina gratia, e della vostra diligenza ha di bisogno.* Idem.

Ἐπάγονται κ. τ. λ.] 2 Pet. I. 1. ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. Mox τὰ τοιαῦθ' v. ult. Markland. Uti habent Parisienses, et Suidas. Taylor.

Φιλίππῳ] Forte Φιλίππου ξενίαν — ὑποκοριζόμενοι. Τουτέστιν, ἀντὶ προδοσίας ξενίαν εὐφημοτέρως ὀνομάζοντες. Wolf. Φιλίππῳ Editi omnes cum Harleiano: In paucissimis MSS. Φιλίππου: quod tamen debuit legi. Taylor.

Καὶ τοιαῦθ' ὑποκοριζόμενοι] Id est, *honestis appellationibus rem sceleratam et pudendam velantes, et prætexentes.* est enim *ὑποκορίζεσθαι rem odiosam specioso nomine appellare,* aut *minus invidioso,* hoc est, εὐφήμως ὀνομάζειν. Sic Virgil. [Æn. IV. 172.] Conjugium vocat, hoc prætexit nomine culpam, τοῦτο τὸ ὑποκόρισμα τῇ ἁμαρτίᾳ προβαλλόμενος. *Ex edit.* Hervag.

Ὑποκοριζόμενοι —] Ὁ δὲ Δημοσθένης ἐχρήσατο τῇ λέξει, ἐπὶ τοῦ, εὐφημοῦντες, καὶ τὸ αἰσχρὸν εὐφήμως ὀνομάζοντες. Λέγει γὰρ ἐν τῷ περὶ Παραπρεσβείας· Αὐθαίρετον αὐτοῖς ἐπάγονται δουλείαν, Φιλίππου ξενίαν, καὶ ἑταιρείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα ὑποκοριζόμενοι. Suidas. ὑποκρινόμενοι Harl. Sed perperam. Nemo ex Interpretibus hæc probe intellexit. *Quam serviunt servitutem illiberalem, blando nomine dissimulant: vocant enim amicitiam cum Philippo initam.* Ea est vis τοῦ ὑποκορίζεσθαι, atque ea mens hujus commatis. Taylor.

Τὰ κύρια] Οἱ τὸ κῦρος, καὶ τὴν ἐξουσίαν ἔχοντες, οἱ ἄρχοντες, οἱ ἐν τέλει. Intelligo hæc de variis appellationibus Magistratuum in aliis atque aliis Civitatibus. Wolf. Wolfius: *Magistratus singularum urbium.* Potius: *Ii, quicunque sint, penes quos est summa potestas in singulis urbibus*: sc. Populus in Democratia, in Aristocratia Nobiles Jurin. Recte omnino et feliciter Vir, dum viveret, mihi amicissimus. Τὸ Κῦρος non significat Magistratus, sive τοὺς ἐν τέλει, sed, quod Nos emphatice in Lingua Anglicana, *The Constitution.* Eo modo intelligendi, distinguit Scriptor noster in hoc loco, inter τοὺς γνωριμωτάτους, τοὺς προεστάναι τῶν κοινῶν ἀξιουμένους, *eos, qui Remp. administrant,* et, τὰ κύρια — ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων, sive *Remp. ipsam.* Dilucida hæc omnia et distincta. Verum interea, quinam sint illi λοιποὶ, paulo ante, eod. v. ult. qui tam odiose se his rebus admiscent, et conturbant omnia, quæ enarravimus? Et, quorum ope tam bellam versionem nobis procudit Wolfius? Sc. *ii, in quos collata est Reip. auctoritas, — cæteri autem, et magistratus singularum urbium.* Non potuit optare, non ausus est, ut, qui Græce nescivere, existimarent, Oratorum principem tam futilia, tam inania, tam insulsa blaterasse. Quid ergo? Pro οἱ λοιποὶ, omnino restituas οἱ πολλοί. Ex iis enim *constituta* erat Resp. Atheniensis. Et benigne sane nobiscum actum est, quod hæc mea Divinatio præsidium quoddam nacta esse videretur ab Auctore nostro, exeunte hac Oratione, sc. §. ϟζ'. ubi legimus ἡμῖν τοῖς πολλοῖς, καὶ πάντων κυρίοις. Parem omnino huic præ manibus locum habemus §. οα'. *a med.* ubi Lasthenes et Euthycrates erant οἱ προεστηκότες, οἱ ὑπὲρ ἄλλων λέγοντες, et sequitur deinde, οἱ δὲ πολλοὶ — οὐχ ὅπως ὠργίζοντο. Similiter in Oratione De Corona §. ιδ'. *post med.* Αἱ μὲν πόλεις ἐνόσουν, τῶν μὲν ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν δωροδοκούντων — τῶν δὲ

ἅττα ποτ᾽ ἐστὶν ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων, οὓς ἔδει τούτους κολάζειν, καὶ παραχρῆμα ἀποκτιννύναι, τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ τοιοῦτόν τι ποιεῖν, ὥστε [1] καὶ θαυμάζουσι, καὶ ζηλοῦσι, καὶ βούλοιτ᾽ ἂν αὐτὸς ἕκαστος τοιοῦτος εἶναι.

οδ᾽. Καί τοι τουτὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὰ τοιαῦτα ζηλώματα, Θετταλῶν μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέχρι μὲν ἐχθὲς καὶ πρώην, τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὸ κοινὸν ἀξίωμα ἀπολωλέκει, νῦν δ᾽ ἤδη καὶ τὴν ἐλευθερίαν παραιρεῖται. τὰς γὰρ ἀκροπόλεις αὐτῶν ἐνίων Μακεδόνες φρουροῦσιν. εἰς Πελοπόννησον δὲ εἰσελθὸν, τὰς ἐν [2] Ἤλιδι σφαγὰς πεποίηκε, καὶ [3] τοσαύτης παρανομίας, καὶ μανίας ἐνέπλησε τοὺς ταλαιπώρους ἐκείνους, ὥσθ᾽, ἵνα ἀλλήλων ἄρχωσι, καὶ Φιλίππῳ χαρίζωνται, [4] τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν, καὶ πολίτας μιαιφονεῖν. καὶ οὐδ᾽ ἐνταῦθ᾽ ἕστηκεν, ἀλλ᾽ εἰς Ἀρκαδίαν εἰσελθὸν, πάντ᾽ ἄνω καὶ κάτω τἀκεῖ πεποίηκε. καὶ νῦν Ἀρκάδων πολλοὶ, προσῆκον αὐτοῖς ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ μέγιστον φρονεῖν, ὁμοίως ὑμῖν,— μόνοι [5] γὰρ ἁπάντων ὑμεῖς αὐτό-

[1] Deest καί. [2] Ἦλιδι [3] τοσαύτης μανίας καὶ παροινίας [4] Deest articulus. [5] γὰρ τῶν ἁπάντων

ἰδιωτῶν καὶ πολλῶν κ. τ. λ. Iterum [in ead. §.] Συμβέβηκε τοῖς μὲν πλήθεσιν — τὴν ἐλευθερίαν ἀπολωλεκέναι, τοῖς δὲ προεστηκόσι κ. τ. λ. Ita Noster Philippic. II. §. γ᾽. in *fin.* φυλακτήριον — τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους. Ita Æschines c. Ctesiph. Λέγει γάρ που παιδεύων τὰ πλήθη, καὶ συμβουλεύων ταῖς πόλεσι τοὺς πονηροὺς τῶν δημαγωγῶν μὴ προσδέχεσθαι, pag. 525. 14. ed. Reisk. Et antea p. 454. 9. ed. Reisk. εἴ τινες προσέχοιεν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. Scriptores enim antiqui indifferenter eam Remp. designant, sive per τοὺς πολλοὺς, sive per τὸ πλῆθος. Ita Lysias c. Agorat. Αἰσθόμενοι ἐκ τοῦ τρόπου τούτου τὸ ὑμέτερον πλῆθος καταλυθησόμενον, pag. 454. 7. Add. 411. 412. 447. 451. 599. etc. ed. Reisk. Etiam Latini Scriptores, (ut id obiter admoneam) præsertim si Atticissant, ita rem describere solent. *Non idem ipsis*, qui summas imperii tenerent, *expedire, et* Multitudini. Corn. Nep. in Miltiade §. 3. Loquitur enim ibi Histiæus de Tyrannis, quos in unaquaque civitate constituerat Darius (in quo numero et ipse fuit) et de iis Civitatibus, quæ populari forma uterentur Remp. administrandi. Aliud porro et insigne exemplum habemus in eodem Auctore. Accidit, ut Athenis duæ essent Factiones, quarum una Populi causam agebat, altera Optimatium. In hac erat Phocio. *In quem*, ait Cornelius noster, *tantum fuit odium* Multitudinis, *ut nemo ausus sit eum sepelire.* Quid? Cave, ut vocem istam *Multitudinis* de *majore*, sed de *altera*, parte interpreteris. Ut redeam jam ad Demosthenem, quis non fatebitur, istas sordes fuisse a me feliciter expurgatas? Οἱ προεστάναι τῶν κοινῶν ἀξιούμενοι — et deinde, οἱ πολλοὶ, id est, τὸ πλῆθος, sive τὸ κῦρος. Verum, quia unaquæque Civitas non eadem forma utatur imperii, subjicit: καὶ τὰ κύρια ἅττα ποτ᾽ ἐστὶν ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων. Harpocratio vocem ἅττα illustrans ait sumtam esse in hac Oratione Demosthenis pro ὅσα. Potius pro οἷα, si hic sit locus. Nam et occurrit §. πδ᾽. *post med.* Modo melius ἑκάστῃ τῶν πόλεων, (sine præpositione) uti habet MS. Reg. δ. Taylor. Πλῆθος spoken of a few. Lysiæ or. funebr. v. Demosth. or. 2. c. Aristogiton. initio. Magnus multitudini timor injectus. Corn. Nep. Alcib. c. 3. Taylor. in schedis.

οδ᾽. Μέχρι μὲν ἐχθὲς καὶ πρώην] Ἐπ᾽ ὀλίγον χρόνον. Wolf.

Μανίας] Vid. Var. Lect.

Αὐτῶν] Corrige αὑτῶν. Markland.

Ὑμεῖς] S. οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Ἀρκάδες. Sui-

425 χθονές ἐστε, κἀκεῖνοι —, Φίλιππον θαυμάζουσι, καὶ χαλκοῦν ἱστᾶσι, καὶ στεφανοῦσι, καὶ τὸ τελευταῖον, ἂν εἰς Πελοπόννησον ἴῃ, δέχεσθαι ταῖς πόλεσιν εἰσὶν ἐψηφισμένοι. ταὐτὰ δὲ ταῦτα Ἀργεῖοι. ταῦτα, [1] νὴ τὴν Δήμητρα, εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν, εὐλαβείας οὐ μικρᾶς δεῖται· ὡς βαδίζον γε κύκλῳ, καὶ δεῦρο εἰσελήλυθεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ νόσημα τοῦτο. ἕως οὖν [2] ἐστὲ ἐν ἀσφαλεῖ, φυλάξασθε, καὶ τοὺς πρώτους εἰσαγαγόντας ἀτιμώσατε· εἰ δὲ μή, [3] σκοπεῖτε ὅπως μὴ τηνικαῦτα εὖ λέγεσθαι δόξῃ τὰ νῦν εἰρημένα, ὅτε οὐδ᾽ ὅ, τι χρὴ ποιεῖν ἕξετε.

οέ. Οὐχ ὁρᾶτε ὡς ἐναργὲς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σαφὲς παράδειγμα οἱ ταλαίπωροι γεγόνασιν Ὀλύνθιοι; οἳ παρ᾽ οὐδὲν οὕτως, ὡς τὸ [4] τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἀπολώλασιν οἱ δείλαιοι. ἔχοιτε δ᾽ ἂν ἐξετάσαι καθαρῶς, ἐκ τῶν συμβεβηκότων αὐτοῖς. ἐκεῖνοι γὰρ, ἡνίκα μὲν τετρακοσίους ἱππέας ἐκέκτηντο μόνον, καὶ σύμπαντες οὐδὲν ἦσαν [5] πλείους πενταχισχιλίων τὸν ἀριθμὸν, οὔπω Χαλκιδέων πάντων εἰς ἓν συνῳκισμένων, Λακεδαιμονίων ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐλθόντων, καὶ πεζῇ, καὶ ναυτικῇ [6] πολλῇ δυνάμει, — ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ᾽, ὅτι γῆς καὶ θαλάττης ἦρχον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, Λακεδαιμόνιοι κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους —, ἀλλ᾽ ὅμως τηλικαύτης ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐλθούσης δυνάμεως, οὔτε τὴν πόλιν, οὔτε φρούριον οὐδὲν ἀπώλεσαν, ἀλλὰ καὶ μάχας πολλὰς ἐκράτησαν, καὶ τρεῖς τῶν πολεμάρχων ἀπέκτειναν, καὶ τὸ τελευταῖον, ὅπως ἠβούλοντο, οὕτω τὸν πόλεμον κατέθεντο. ἐπειδὴ δὲ δωροδοκεῖν ἤρξαντό τινες, καὶ δι᾽ ἀβελτηρίαν οἱ πολλοὶ, μᾶλλον δὲ διὰ δυστυχίαν, τούτους πιστοτέρους ἡγήσαντο τῶν ὑπὲρ [7] αὐτῶν λεγόντων, καὶ Λασθένης μὲν

[1] μὰ [2] ἔστ᾽ [3] σκοπεῖσθ᾽ [4] Deest articulus. [5] πλείους τῶν πεντ. [6] πολλῇ πεζῇ καὶ ναυτικῇ [7] αὑτῶν

das addit Αἰγινήτας καὶ Θηβαίους (sic enim lego, non Ἀθηναῖοι) et eam affert causam, quod vel terram ante ignavam excoluerint, vel non aliunde advenerint. Wolf. Bene. Diximus ad pag. 489. 10. ed. Reisk. Taylor.

Ταῖς πόλεσι] F. ἐν ταῖς πόλεσι. Markland.

Ἀργεῖοι] Subaudi, vel potius adde, ἐποίησαν. Deinde ταῦτα cum circumflexo est repetitio ad vim augendam orationis. Auger.

Εἰσελήλυθεν] Mallem hanc vocem participii formam gessisse, et τῷ, βαδίζον ex aequo respondisse: utraque voce absolute sumta, ut solent Attici. Taylor. Tanti non est quaerere, utrum εἰσερχόμενον, an εἰσεληλυθὸς voluerit. nam tota illa annotatione carere poteramus. Reisk.

οέ. Αὐτῶν] Αὑτῶν. Markland.

Λασθένης] Plutarch. de Garrulitate: Εὐθυκράτης μὲν οὖν ἔρεψε τὴν οἰκίαν τοῖς ἐκ

ἤρειψε τὴν οἰκίαν τοῖς ἐκ Μακεδονίας δοθεῖσι ξύλοις, Εὐθυ- 426
κράτης δὲ βοῦς ἔτρεφε πολλάς, τιμὴν οὐδενὶ δούς, ἕτερος δέ τις ἧκεν ἔχων πρόβατα, ἄλλος δέ τις ἵππους, οἱ δὲ πολλοί, καὶ καθ' ὧν ταῦτα ἐγίγνετο, οὐχ ὅπως ὠργίζοντο, ἢ κολάζειν ἠξίουν τοὺς ταῦτα ποιοῦντας, ἀλλ' ἀπέβλεπον, ἐζήλουν, ἐτίμων, ἄνδρας ἡγοῦντο· [1] ἐπειδὴ ταῦθ' οὕτω προήγετο, καὶ τὸ δωροδοκεῖν ἐκράτησε, χιλίους μὲν ἱππέας κεκτημένοι, πλείους δὲ ὄντες ἢ μύριοι, πάντας δὲ τοὺς περιχώρους ἔχοντες συμμάχους, μυρίοις δὲ ξένοις, καὶ τριήρεσι πεντήκοντα ὑμῶν βοηθησάντων αὐτοῖς, καὶ ἔτι τῶν πολιτῶν τετρακισχιλίοις, οὐδὲν αὐτοὺς τούτων ἠδυνήθη σῶσαι, ἀλλὰ πρὶν μὲν ἐξελθεῖν ἐνιαυτὸν τοῦ πολέμου, τὰς πόλεις ἁπάσας ἀπολωλέκεσαν τὰς ἐν τῇ Χαλκιδικῇ οἱ προδιδόντες, καὶ Φίλιππος οὐκ ἔτ' εἶχεν ὑπακούειν τοῖς προδιδοῦσιν, οὐδ' εἶχεν ὅ, τι πρῶτον λάβῃ, πεντακοσίους δ' ἱππέας προδοθέντας ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡγεμόνων ἔλαβεν αὐτοῖς ὅπλοις ὁ Φίλιππος, ὅσους οὐδεὶς πώποτε ἄλλος ἀνθρώπων, καὶ οὔτε τὸν ἥλιον ᾐσχύνοντο οἱ ταῦτα ποιοῦντες, οὔτε τὴν γῆν, πατρίδα οὖσαν, ἐφ' ἧς ἕστασαν, οὔτε ἱερά, οὔτε τάφους, οὔτε τὴν μετὰ ταῦτα γενησομένην αἰσχύνην ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἔρ-

[1] ἐπειδὴ δὲ ταῦθ'

Μακεδονίας ξύλοις, ὥς φησι Δημοσθένης· Φιλοκράτης δὲ χρυσίον πολὺ λαβών, πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζεν, Εὐφόρβῳ δὲ καὶ Φιλάγρῳ τοῖς Ἐρέτριαν προδοῦσι, χώραν ὁ βασιλεὺς ἔδωκε. Taylor.

Δοθεῖσι] Hæreo de hac voce, non solummodo, quod apud Plutarchum non appareat, sed quod otiosa est, vel potius importuna. Dedit curiosus aliquis Annotator, qui Lectorem admonere voluit, Lasthenem *largitione* Philippi esse corruptum, cum potuit aliquis citra culpam domum suam exstruere, vel reficere ex lignis, vel materia Macedonica: et ideirco observat, eam non solum a Macedonia esse asportaatm, verum etiam *dono datam*. Eam cautelam a Demosthene non utique exspectabant ejus Auditores. Ergo vocem elimino. Idem.

Τιμὴν οὐδενὶ δοὺς] Id est, *gratis acceptos*, dono datos a Macedonibus. Markland.

Ἐπειδὴ ταῦθ' οὕτω] Forte addendum ἐπειδὴ δὴ, vel γοῦν, vel τοίνυν, ταῦθ' οὕτω — propter prolixitatem periodi. Wolf. Immo cum Aug. Cod. ἐπεὶ δὲ κ. τ. λ. Taylor.

Κεκτημένοι] Observes ἀνακολουθίαν hujus sententiæ. χιλίους ἱππέας κεκτημένοι, πλείους δὲ ὄντες, ἢ μύριοι — οὐδὲν αὐτοὺς τούτων ἠδυνήθη σῶσαι. Vis et Spiritus Oratoris Grammaticam prostravit. Taylor.

Οἱ προδιδόντες] F. Glossa. Markland. Id quoque credo. Hoc non potuit a Demosthene proficisci, scil. τὰς πόλεις ἀπολωλέκεσαν — οἱ προδιδόντες, καὶ Φίλιππος οὐκ ἔτ' εἶχεν ὑπακούειν τοῖς προδιδοῦσιν. Et glossam esse puto istorum verborum οἱ ταῦτα ποιοῦντες, quæ occurrunt infra v. antepen. Neque me magnopere afficit, quod hæc duo adeo locis essent disjuncta. Solet hoc fieri. Taylor.

Οὐκ ἔτ' εἶχεν] Vid. Var. Lect.

Ὁ Φίλιππος] Iterum glossam sapit. Ecce enim in una periodo: Φίλιππος οὐκ ἔτ' εἶχεν — πεντακοσίους δ' ἱππέας — ἔλαβεν αὐτοῖς ὅπλοις ὁ Φίλιππος. An potuit inhonestius scribi? An ab omni, non dicam elegantia, verum a castitate sermonis alienius? Taylor.

Ἐφ' ἧς ἕστησαν] Lege. Wolf.

γοις. οὕτως ἔκφρονας, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ παραπλῆγας τὸ δωροδοκεῖν ποιεῖ. ὑμᾶς οὖν, ὑμᾶς εὖ φρονεῖν δεῖ, τοὺς πολλοὺς, καὶ μὴ ἐπιτρέπειν τὰ τοιαῦτα· ἀλλὰ κολάζειν δημοσίᾳ. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὑπερφυὲς εἴη, εἰ κατὰ μὲν τῶν Ὀλυνθίους προδόντων, πολλὰ καὶ δεινὰ ἐψηφίσασθε, τοὺς δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἀδικοῦντας, μὴ κολάζοντες φαίνοισθε. λέγε οὖν τὸ [1] ψήφισμα τὸ περὶ τῶν Ὀλυνθίων.

427 ## ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ταῦτα ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὀρθῶς καὶ καλῶς πᾶσιν Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις δοκεῖτε ἐψηφίσθαι, κατ' ἀνδρῶν προδοτῶν, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν. ἐπειδὴ τοίνυν τὸ δωροδοκεῖν, πρότερον τοῦ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν ἐστὶ, καὶ δι' ἐκεῖνο καὶ τάδε πράττουσί τινες, ὃν ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δωροδοκοῦντα ἴδητε, τοῦτον καὶ προδότην εἶναι νομίζετε. εἰ δὲ ὁ μὲν καιροὺς, ὁ δὲ πράγματα, ὁ δὲ στρατιώτας προδίδωσιν, [2] ὧν ἂν ἕκαστος αὐτῶν, οἶμαι, κύριος γίγνηται, ταῦτα διαφθείρει. μισεῖν δὲ ὁμοίως τοὺς τοιούτους ἅπαντας προσήκει.

ος'. Ἔστι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τούτων μόνοις πάντων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, οἰκείοις χρῆσθαι παραδείγμασι, καὶ τοὺς προγόνους, οὓς ἐπαινεῖτε δικαίως, ἔργῳ μιμεῖσθαι. καὶ γὰρ εἰ μὴ τὰς μάχας, μηδὲ τὰς στρα-

[1] ψήφισμά μοι τὸ

[2] *ὧν μὲν ἂν ἕκαστος, οἶμαι, κύριος γένηται

Ἐψηφίσασθε] Scribe ψηφίσαισθε. Markland.

Εἰ δὲ κ. τ. λ.] Legendum arbitror: Εἰ δὲ ὁ μὲν καιροὺς, ὁ δὲ πράγματα, ὁ δὲ στρατιώτας προδίδωσι, καὶ ὧν ἂν ἕκαστος αὐτῶν, οἶμαι, κύριος γίγνηται, ταῦτα διαφθείρει, μισεῖν δὴ ὁμοίως τοὺς τοιούτους ἅπαντας προσήκει. Et sic mecum verto: *Quod si hic opportunitates, ille negotia, tertius milites prodit, et, ut uno verbo complectar, cuicunque res aliquæ fuerint commissæ, eas utique perdat, omnes demum istiusmodi pari odio digni esse censeantur.* Hic tacitus discedit Wolfius ab omnibus exemplaribus, ubi ἕκαστος ὑμῶν universe. Taylor. Cur tamen propagat errores Taylor. cur recoquit? ipse videns et arguens. Reisk.

ος'. Εἰ μὴ τὰς μάχας —] S. μιμεῖσθαι συμβαίνει καιρὸς, ἀλλ' εἰ ἄγετε ἡσυχίαν etc. Hunc locum videtur imitatus Cicero I. de Offic. ubi de imitatione parentum agit. Si, inquit, *non poterit sive causas defensitare, sive populum concionibus tenere, sive bella gerere, illa tamen præstabit, quæ erunt in ipsius potestate, justitiam, liberalitatem, fidem, modestiam, temperantiam, quo minus ab eo id, quod desit, requiratur.* Wolf.

Εἰ μὴ τὰς μάχας — συμβαίνει καιρὸς] Sc. καιρὸς [τοῦ μιμεῖσθαι] τὰς μάχας etc. Quod infinitivum subintelligendum est ex τῷ μιμεῖσθε ad finem sententiæ, si hæc integra sint. Markland. Acute hæc, ut omnia, Vir ingeniosissimus. Verum locum *haud integrum* ita restituunt MSti: καὶ γὰρ εἰ μὴ τὰς μάχας — ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει μιμεῖσθαι καιροῖς. Ita disco ex marg. Benen. et Altemps. Ita etiam Codd. Aug. Ven. Harl. Ital. Tayl.

τείας, μηδὲ τοὺς κινδύνους, ἐν οἷς ἦσαν ἐκεῖνοι [1] λαμπροὶ, συμβαίνει καιρὸς, ἀλλ' ἄγετε ἡσυχίαν ὑμεῖς ἐν τῷ παρόντι, ἀλλὰ τό γε εὖ φρονεῖν αὐτῶν μιμεῖσθε· τούτου γὰρ πανταχοῦ χρεία. καὶ οὐδέν ἐστι πραγματωδέστερον, οὐδ' ὀχληρότερον τὸ καλῶς φρονεῖν τοῦ κακῶς. ἀλλ' ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ νυνὶ καθήμενος ὑμῶν ἕκαστος, ἂν μὲν ἃ χρὴ γιγνώσκῃ περὶ τῶν πραγμάτων καὶ ψηφίζηται, βελτίω τὰ κοινὰ ποιήσει τῇ πόλει, καὶ ἄξια τῶν προγόνων πράξει· ἂν δ' ἃ μὴ δεῖ, [2] φαυλότερα καὶ ἀνάξια τῶν προγόνων ποιήσει. τί οὖν ἐκεῖνοι περὶ τούτων ἐφρόνουν; ταυτὶ λαβὼν ἀνάγνωθι, γραμματεῦ. δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἔργοις ῥαθυμεῖτε, ὧν θάνατον [3] κατεγνώκασιν οἱ πρόγονοι. λέγε ταῦτα.

[4] ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ. 428

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν γραμμάτων λεγόντων,

[1] λαμπροὶ, ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει μιμεῖσθαι καιροῖς, ἀλλ' ἄγεθ' [2] φαυλότερά τε καὶ [3] κατεγνώκασιν ὑμῶν οἱ [4] ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ] Στήλη

Ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ] Quicquid statuatur de hoc Textu, dubio sane, atque, ut videtur, inficeto, nemo integræ mentis absolverit mirabilem istam conversionem, *pari spatio temporis*. Sed locus sine dubio est contaminatus. Nonnihil proficimus, sublata voce χρόνῳ. *Vos nunc in deliberationibus, æqualem partem Reip. sustinentes, ac illi militantes.* Pene videor tenere mentem Auctoris. Idem.

Ψηφίζηται] Recte. Male editur a Parisiensibus ψηφίζεται. Idem.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ] Qui sit delectus iste, me ignorare fateor. Wolf. An ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΛΟΓΗ? Markland. Lege omnino ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚ ΣΤΗΛΗΣ, ut annotatum est in margine Benenati. Leges, Plebiscita, Fœdera, omnia denique cujuscunque generis Monumenta, fuisse apud Antiquos columnis lapideis, æreis, ligneisve exarata, nemo est, qui ignorat. Leges. Ἀνάγνωθι, inquit Lysias, Orat. I. 31. 11. ed. Reisk. p. 17. ed. Tayl. δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου. Ita Demosth. c. Neær. p. 1370. 25. Τοῦτον τὸν νόμον γράψαντες ἐν στήλῃ λιθίνῃ ἔστησαν ἐν τῷ ἱερῷ — καὶ αὕτη ἡ στήλη ἔτι καὶ νῦν ἕστηκεν. Adde p. 1381. 10. ed. Reisk. Ita Andocid. Orat. I. p. 12. Edit. Steph. Ὁ δὲ νόμος τί κελεύει, ὃς ἐν τῇ στήλῃ ἔμπροσθέν ἐστι τοῦ βουλευτηρίου; Atque hinc loco Lysiæ deploratissimo, sc. Orat. c. Nicomachum p. 852. ult. ed. Reisk. p. 478. ed. Tayl. si memineris, mi Lector, aut ea res te ceperit, Lux olim plenissima a me affusa. Fœdera porro. Ita in Epistola Philippi, §. γ. in init. Ἐγὼ δὲ τούτους οὔτε τῶν περὶ τῆς εἰρήνης συνθηκῶν οἶδα μετασχόντας ὑμῖν, οὔτ' ἐν ταῖς στήλαις ἀναγεγραμμένους. Deinde Æschines c. Ctesiph. p. 460. 3. ed. Reisk. Ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν τρισὶ μησὶν εἰς τὴν αὐτὴν στήλην ἀναγεγράφθαι μετ' Ἀθηναίων, καὶ μετέχειν τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνθηκῶν. Harpocratio denique v. Ἀττικοῖς γράμμασι. Θεόπομπος ἐσκευωρῆσθαι λέγει τὰς πρὸς τὸν Βάρβαρον συνθήκας, ἃς οὐ τοῖς Ἀττικοῖς γράμμασιν ἐστηλιτεῦσθαι, ἀλλὰ τοῖς τῶν Ἰώνων. Postremo Obæratorum nomina, maxime autem proscriptorum (*Relegatos* vocat Jurisprudentia nostra) cippis et saxis frequenter, cum titulo et causa condemnationis, inscribi solebant. Isocrates in Orat. de Bigis. Εἰς τοσοῦτον ὕβρεως ἦλθον, ὥστ' ἔπεισαν ὑμᾶς ἐλαύνειν αὐτὸν ἐκ πάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ στήλην ἀναγράφειν. Diodorus Siculus, l. 16. Ὁ δὲ Φιλόμηλος ἐπαρθεὶς τῇ νίκῃ, τὰς τῶν Ἀμφικτυόνων ἀποφάσεις ἔκ τε τῶν στηλῶν ἐξέκοψε, καὶ τὰ περὶ τῶν καταδικῶν

Ἄρθμιον τὸν Πυθώνακτος τὸν Ζελείτην, ἐχθρὸν εἶναι καὶ πολέμιον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῶν συμμάχων, αὐτὸν καὶ γένος ἅπαν. διὰ τί; ὅτι τὸν [1] χρυσὸν ἐκ τῶν Βαρβάρων εἰς τοὺς Ἕλληνας ἤγαγεν. οὐκοῦν ἐστὶν, ὡς ἔοικεν, ἐκ τούτων ἰδεῖν, ὅτι οἱ πρόγονοι μὲν ὑμῶν, ὅπως μηδὲ ἄλλος ἀνθρώπων μηδεὶς ἐπὶ χρήμασι μηδὲν ἐργάσηται κακὸν τὴν Ἑλλάδα, ἐφρόντιζον· ὑμεῖς δὲ οὐδὲ τὴν πόλιν αὐτὴν ὅπως μηδεὶς τῶν πολιτῶν ἀδικήσῃ, προορᾶσθε. νὴ Δί',

[1] χρυσὸν, τὸν ἐκ

γράμματα. Unde factum est, ut στηλιτεύεσθαι idem esset, ac *Proscribi*: et λόγοι στηλιτευτικοὶ apud Antiquos pro *Invectivis* passim haberentur. Cujusmodi sunt Gregorii Nazianzeni Orationes duæ adv. Julianum: Istius posterior his verbis clauditur: Αὕτη σοι παρ' ἡμῶν στήλη τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ὑψηλοτέρα τε καὶ περιφανεστέρα — ἣν καὶ ὁ μέλλων ὑπολήψεται χρόνος, εὖ οἶδα, σέ τε καὶ τὰ σὰ στηλιτεύουσαν, καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας παιδεύουσαν, μή τινα τοιαύτην κατὰ Θεοῦ τολμᾷν ἐπανάστασιν, ἵνα μὴ τὰ ὅμοια δράσαντες, τῶν ἴσων καὶ ἀντιτύχωσιν. Omnino Lycurg. c. Leocratem p. 234. 235. Plato. περιϊόντες ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς στήλαις. At quid in his moramur? Hoc in Arthmio esse factum, et hæc ipsa verba, quæ hic memorat Noster, esse in ejus *cippo* insculpta, abunde docemur. Orator noster in Philipp. III. [§. 9.] Οὐ λόγους ἐμαυτοῦ λέγων, ἀλλὰ γράμματα τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων δεικνύων, ἃ ἐκεῖνοι κατέθεντο, εἰς στήλην χαλκῆν γράψαντες — τί οὖν λέγει τὰ γράμματα;

ΑΡΘΜΙΟΣ, φησι, Ο ΠΥΘΩΝΑΚΤΟΣ
Ο ΖΕΛΕΙΤΗΣ
ΑΤΙΜΟΣ ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ
ΑΥΤΟΣ ΚΑΙ ΓΕΝΟΣ.

Εἶθ' ἡ αἰτία προσγέγραπται, δι' ἣν τοῦτ' ἐγένετο,

ΟΤΙ ΤΟΝ ΧΡΥΣΟΝ ΤΟΝ ΕΚ ΤΩΝ ΜΗΔΩΝ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ
ΗΓΑΓΕΝ.

Sed hoc unico testimonio contentus non ero. Addere liceat Aristidem: Θεμιστοκλῆς μὲν Ἀρίθμιον (Ita Aristidis ubique exemplaria, Tu corriges mecum) ἐστηλίτευσεν, ὅτι τὸν ἐκ Μήδων etc. Iterum. Τοῦ δ' αὐτοῦ φρονήματός ἐστι καὶ ἡ στήλη, ἣν ὕστερον τούτων ἔστησαν, λέγουσαν τάδε·

ΑΡΙΘΜΙΟΝ ΤΟΝ ΠΥΘΩΝΑΚΤΟΣ ΤΟΝ ΖΕΛΕΙΤΗΝ
ΑΤΙΜΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΑΥΤΟΝ ΚΑΙ ΓΕΝΟΣ
ΟΤΙ ΤΟΝ ΕΚ ΜΗΔΩΝ ΧΡΥΣΟΝ ΕΙΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ
ΗΓΑΓΕΝ.

Vid. Aristid. Tom. II. pag. 218. 303. Edit. postrem. Coronidis loco adjiciantur hæc ex Nonno, qui Historica Ὑπομνήματα Gregorii Nazianzeni collegit, et illustravit. Στήλη δέ ἐστιν ἡ λίθος ἢ χαλκὸς, ἐν ἐπιμήκει τετραγώνῳ σχήματι, ἐν ᾗ ἐγγέγραπται ἡ τοῦ στηλιτευομένου ὕβρις. Οἷον Ἀθηναῖοι τὸν Ζελείτην Ἄρθμιον, τὸν διαφθείροντα τοὺς Ἕλληνας χρήμασιν, ἐπὶ τῷ μᾶλλον ὑπακοῦσαι τῷ Πέρσῃ, ἐν στήλῃ ἀνέγραψαν, ἀτιμώσαντες καὶ αὐτὸν, καὶ ἅπαν τὸ γένος αὐτοῦ, ἐξουσίαν δεδωκότες ἐν τοῖς γράμμασι τῷ βουλομένῳ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐγγράψαντες καὶ τὴν αἰτίαν ἐν αὐτῇ τῇ στήλῃ, ἥτις ἦν αὐτῷ τῷ Ἀρθμίῳ ψόγος· ὅτι, φησὶ, τὸν χρυσὸν τὸν ἐκ τῶν Μήδων εἰς Πελοπόννησον ἤγαγεν. Εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι πολλάκις καὶ εὐεργετῶν αἱ εὐεργεσίαι ἐν ταῖς στήλαις ἀνεγράφοντο, ὥσπερ ἡ τοῦ Λεύκωνος, τοῦ ἄρχοντος Βοσπόρου, ἀνεγράφη ἐν Ἀθήναις.

ἀλλ' ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἕστηκεν; ἀλλ' ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως ταυτησὶ, καὶ πολλὴν εὐρυχωρίαν ἐχούσης, παρὰ τὴν χαλκῆν τὴν μεγάλην Ἀθηνᾶν ἐν δεξιᾷ ἕστηκεν· ἣν, ἀριστεῖον ἡ πόλις τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμου, [1] δόντων Ἑλλήνων τὰ χρήματα ταῦτα, ἀνέθηκε. τότε μὲν τοίνυν οὕτω σεμνὸν ἦν τὸ δίκαιον, καὶ τὸ κολάζειν τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας ἔντιμον, ὥστε τῆς αὐτῆς ἠξιοῦτο στάσεως τό, τε ἀριστεῖον τῆς θεοῦ, καὶ αἱ κατὰ τῶν τὰ τοιαῦτα ἀδικούντων τιμωρίαι· νῦν δὲ, [2] γέλως, ἄδεια, αἰσχύνη, εἰ μὴ τὴν ἄγαν ταύτην ἐξουσίαν σχήσετε νῦν ὑμεῖς.

οζ΄. Νομίζω τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ καθ' ἕν τι μόνον τοὺς προγόνους μιμουμένους ὀρθῶς ἂν ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντα, ὅσα ἔπραττον ἐφεξῆς. ἐκεῖνοι τοίνυν, ὡς ἅπαντες εὖ οἶδ' ὅτι τὸν λόγον τοῦτον ἀκηκόατε, Καλλίαν τὸν Ἱππονίκου, [3] τὸν ταύτην τὴν ὑπὸ πάντων θρυλλουμένην εἰρήνην πρεσβεύσαντα, ἵππου μὲν δρόμον ἡμέρας πεζῇ μὴ καταβαίνειν ἐπὶ [4] τὴν θάλατταν βασιλέα, 429
ἐντὸς δὲ Χελιδονέων καὶ Κυανέων, πλοίῳ μακρῷ μὴ πλεῖν,

[1] δόντων τῶν ἑλλήνων [2] γέλως, *ὅση ἄδεια Αἰσχίνῃ, εἰ μὴ, τὴν ἄγαν ἐξουσίαν ταύτην
[3] Deest articulus. [4] [τὴν]

Plura de Arthmio præstabunt Plutarch. in Themistocle Vol. 1. p. 253. Harpocrat. v. Ἄτιμος, Dinarchus, Æschines, Vales. ad Harpocrat. pag. 26. aliique. Taylor.

Ἀλλ' ὅλης] Videtur deesse μηδαμῶς in subjectione, ante ἀλλ' ὅλης: aut τὸ ἀλλὰ pro *immo vero* ponitur. Wolf. Ellipsis est Negativæ οὐχὶ ante ἀλλ'. Unde explicatur par omnino locus D. Pauli, 1. Cor. X. 19, 20. Τί οὖν φημι; ὅτι εἴδωλόν τι ἐστὶν, ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν τι ἐστίν; Respondet ipse [Οὐχί·] Ἀλλ' [φημὶ] ὅτι ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει, καὶ οὐ Θεῷ. Confer loca. Markland. Suppletur Negativa in marg. Morel. οὐ μὰ Δία. Taylor.

Ἐν δεξιᾷ] Ἐκ δεξιᾶς in MSS. fere cunctis. Atque ita laudat Hermog. de formis Orat. Tom. I. pag. 272. Idem.

Τὸ δίκαιον καὶ τὸ κολάζειν] Lege. Wolf.

Τὸ ἀριστεῖον τῆς θεοῦ] Simile est istud σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου apud Evang. sc. Matth. XII. 39. et alibi. Nam hæc Statua Deæ erat ipsissimum ἀριστεῖον. Taylor.

Ἀριστεῖον τῆς θεοῦ] *Præmium fortitudinis Divæ*. i. e. Statua Divæ quæ erat præmium, monimentum fortitudinis. Auger.

Νῦν δὲ, γέλως, ἄδεια] S. τὸ τοιαῦτα ἀδικεῖν. Quod vero sequitur, αἰσχύνη, videtur ad sequentia pertinere, εἰ μὴ ὑμεῖς σχήσετε νῦν τὴν ἄγαν ταύτην ἐξουσίαν, αἰσχύνη ἐστί. Wolf. Disputo, quæ hic scripsit Wolfius. Totum enim (non vocem αἰσχύνη solam) pertinere video ad sequentia. Sed tum quid erit ἄδεια? Nimirum ex loco suo exturbatur, quem occupavit. Vox alia et similis ἄγαν. Lege itaque: νῦν δὲ γέλως, αἰσχύνη, εἰ μὴ τὴν ἄδειαν ταύτην καὶ ἐξουσίαν σχήσετε νῦν ὑμεῖς. Taylor. Lego νῦν δὲ γέλως καὶ ἄδεια (ἔσται) αἰσχύνη opprobrium quo quis se donis corrumpi sinit. Auger.

οζ΄. Ὡς ἅπαντες] Εὖ οἶδ, ὡς (ὅτι) ἅπαντες τὸν λόγον τοῦτον ἀκηκόατε. Wolf.

Ἵππου κ. τ. λ.] Dixi ad Lycurg. §. 17. de hoc fœdere. Taylor.

Βασιλέα] Lege τὸν βασιλέα, ut §. μβ΄. *post med*. et ubique. Nam Rex Persarum ὁ βασιλεὺς Græcis appellabatur. Markland.

Χελιδονέων] Stephanus Χελιδονίας πέτρας appellat per ι. Κυάνεαι, Συμπληγάδες, Συν-

ὅτι δῶρα λαβεῖν ἔδοξε πρεσβεύσας, μικροῦ μὲν ἀπέκτειναν, ἐν δὲ ταῖς εὐθύναις πεντήκοντα ἐπράξαντο [1] τάλαντα. καίτοι καλλίω ταύτης εἰρήνην, οὔτε πρότερον, οὔθ᾽ ὕστερον, οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν ἔχοι πεποιημένην τὴν πόλιν. ἀλλ᾽ οὐ τοῦτο ἐσκόπουν. τούτου μὲν γὰρ ἡγοῦντο τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν, καὶ τὴν τῆς πόλεως δόξαν, αἰτίαν εἶναι· τοῦ δὲ προῖκα, ἢ μὴ, τὸν τρόπον τοῦ πρεσβευτοῦ. τοῦτον οὖν δίκαιον ἠξίουν παρέχεσθαι καὶ ἀδωροδόκητον, τὸν προσιόντα τοῖς κοινοῖς. ἐκεῖνοι μὲν οὖν οὕτως ἐχθρὸν ἡγοῦντο τὸ δωροδοκεῖν, καὶ ἀλυσιτελὲς τῇ πόλει, ὥστε μήτ᾽ ἐπὶ πράξεως μηδεμιᾶς, μήτε ἐπ᾽ ἀνδρὸς ἐᾶν γίγνεσθαι· ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν αὐτὴν εἰρήνην ἑωρακότες, τὰ μὲν τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων τείχη καθῃρηκυῖαν, τὰς δὲ τῶν πρέσβεων οἰκίας οἰκοδομοῦσαν, καὶ τὰ μὲν τῆς πόλεως κτήματα ἀφῃρημένην, τούτοις δ᾽ ἃ μηδὲ ὄναρ ἤλπισαν πώποτε, κτησαμένην, οὐκ αὐτοὶ τούτους ἀπεκτείνατε, ἀλλὰ κατηγόρου προσδεῖσθε, καὶ λόγῳ κρίνετε, ὧν ἔργῳ [2] τὰ ἀδικήματα πάντες ὁρῶσιν. οὐ τοίνυν τὰ παλαιὰ ἄν τις ἔχοι μόνον εἰπεῖν, καὶ διὰ τούτων τῶν παραδειγμάτων ὑμᾶς ἐπὶ τιμωρίαν παρακαλέσαι, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ὑμῶν τουτωνὶ τῶν ἔτι ζώντων ἀνθρώπων πολλοὶ δίκην δεδώκασιν· ὧν ἐγὼ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείψω, τῶν δ᾽ ἐκ πρεσβείας, ἢ πολὺ ταύτης ἐλάττω κακὰ τὴν πόλιν εἴργασται, θανάτῳ ζημιωθέντων, ἑνὸς ἢ [3] δυοῖν ἐπιμνησθήσομαι. καί μοι λέγε τουτὶ τὸ ψήφισμα [4] λαβών.

430 ΨΗΦΙΣΜΑ.

Κατὰ τουτὶ τὸ ψήφισμα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πρέσβεων ἐκείνων ὑμεῖς θάνατον κατεγνώκατε· ὧν εἷς ἦν Ἐπικράτης,

[1] τάλαντα ἐπράξαντο. [2] τἀδικήματα [3] δυεῖν [4] λαβών. λέγε.

δρομάδες vel ex Homeri Scholiaste notæ sunt. Wolf.

Ὅτι δῶρα λαβεῖν] At in Cimonis vita Plutarchus contra asserit; et Calliam, de quo hic sermo, dicit multum honoris et reverentiæ adeptum fuisse ex hac legatione apud Athenienses. Cui credendum? Utrique, ut credo. Callias accusatus vitæ periculum adiit; at crimine δωροδοκίας absolutus multum honoris adeptus est. Palmer.

Τοῦτον οὖν δίκαιον] S. τὸν τρόπον χρὴ παρέχεσθαι δίκαιον, τὸν προσιόντα τοῖς κοινοῖς. Wolf. Τοῦτον, sc. τὸν τρόπον. Vage interpretatur Wolfius. Markland.

Ἐπ᾽ ἀνδρὸς ἐᾶν γίγνεσθαι] Lege. Wolf. Aldus enim ἐᾷ. Taylor.

Ἢ πολὺ ταύτης] Lege, ut sit articulus postpositivus, cum adspiratione. Wolf.

Ἐπικράτης] Infra, §. οθ΄. ad init. dicit,

ἀνὴρ, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, σπουδαῖος, καὶ πολλὰ χρήσιμος τῇ πόλει, καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς καταγαγόντων τὸν δῆμον, καὶ ἄλλως δημοτικός. ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν αὐτὸν ὠφέλησε τούτων. δικαίως. οὐ γὰρ ἐφ᾽ ἡμισείᾳ χρηστὸν εἶναι δεῖ, τὸν τὰ τηλικαῦτα διοικεῖν ἀξιοῦντα, οὐδὲ τὸ πιστευθῆναι [1] προσλαβόντα παρ᾽ ὑμῶν, εἰς τὸ μείζω δύνασθαι κακουργεῖν καταχρῆσθαι· ἀλλ᾽ ἁπλῶς μηδὲν ὑμᾶς ἀδικεῖν ἑκόντα.

οη΄. Εἰ τοίνυν [2] τί τούτων ἄπρακτόν ἐστι τούτοις, ἐφ᾽ οἷς ἐκείνων θάνατος κατέγνωσται, ἐμὲ ἀποκτείνατε ἤδη. σκοπεῖτε γάρ. ἐπειδὴ παρὰ τὰ γράμματά φησιν ἐπρέσβευσαν ἐκεῖνοι [3] καὶ τὸ ψήφισμα. καὶ τοῦτ᾽ ἔστι τῶν ἐγκλημάτων τὸ πρῶτον. οὗτοι δὲ οὐ παρὰ τὰ γράμματα; οὐ τὸ μὲν ψήφισμα Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμμάχοις εἶναι κελεύει τὴν εἰρήνην· οὗτοι δὲ Φωκέας ἐκσπόνδους ἀπέφηναν; οὐ τὸ μὲν ψήφισμα τοὺς ἄρχοντας ὁρκοῦν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν· οὗτοι δὲ οὓς ὁ Φίλιππος αὐτοῖς προσέπεμψε, τούτους [4] ὥρκωσαν; οὐ τὸ μὲν ψήφισμα οὐδαμοῦ μόνους ἐντυγχάνειν Φιλίππῳ· οὗτοι δ᾽ οὐδὲν ἐπαύσαντο ἰδίᾳ χρηματίζοντες; [5] καὶ ἠλέγχθησάν τινες αὐτῶν ἐν τῇ βουλῇ οὐ τἀληθῆ ἀπαγγέλλοντες. οὗτοι

[1] προλαβόντα [2] τι [3] [καὶ τὸ ψήφισμα,] [4] ὥρκισαν [5] καὶ·

hunc Epicratem· ἐκπεσεῖν, *exsilio mulctatum fuisse*, vel, *urbe pelli*, Wolfio vertente. Dubito, an ibi recte. Vid. init. Androt. ubi ἐκπεσεῖν vertit *honore dejicere*. Latine dici posset *excidere*. Sub quo comprehenditur vel Mors, vel Exsilium, vel Mulcta. MARKLAND. Harpocr. et Suid. v. Ἐπικράτης, ad hunc locum digitum intendunt. Male ergo Cod. Paris. δ. Εὐθυκράτης: Quo pacto etiam habet infra, §. οθ΄. *ad init.* De hoc Epicrate multa Maussacus ad glossam Harpocrationis, et Valesius ad Annotata Maussaci. Alius porro erat Epicrates, Æschinis affinis, ut observarunt iidem Lexicographi, οὗ ἐπώνυμον Κυρηβίων, ὡς Δημ. ἐν τῷ κατ᾽ Αἰσχίνου. Vid. §. π΄. in *fin.* TAYLOR.

Χρήσιμος] F. πολλὰ χρήσιμος γενόμενος τῇ πόλει. WOLF.

Καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς καταγαγόντων τὸν δῆμον (S. εἷς) καὶ ἄλλως δημοτικὸς] Lege. WOLF. Ald. valde insincere τὸν et ἄλλος. TAYLOR.

Ἐφ᾽ ἡμισείᾳ] Malim ἐξ ἡμισείας, ut Aristot. ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξ ἡμισείας δυστυχοῦσι γυναικοκρατούμενοι. WOLF. γρ. ἡμίσεια et ἡμισείᾳ. Quod si hoc postremum obtineat, annotavit alibi Wolfius intelligendum esse μερίδι. TAYLOR.

Καταχρῆσθαι] S. τῷ πιστευθῆναι. WOLF.

οη΄. Ἄπρακτόν ἐστι τούτοις] Lege. IDEM. Quidam enim εἰ τοίνυν τι τούτων ἄπρακτόν ἐστι τούτων. Optime hæc verba ordinantur in nonnullis exemplaribus: εἰ τοίνυν τι τούτοις ἄπρακτόν ἐστι τούτων, ἐφ᾽ οἷς κ. τ. λ. Lind. Ven. Obsop. TAYLOR.

Ὁρκοῦν — ὥρκισαν] Ergo τὸ ὁρκοῦν et ὁρκίζειν idem valent: nisi, ut existimo, legendum sit ὥρκωσαν. WOLF. Quænam est hæc petulantia, et prurigo emendandi! Quare exterminanda est ὥρκισαν, ab ὁρκίζω, vox ab omnibus confirmata Codd. quæ æque valet *jusjurandum deferre*, ac ὥρκωσαν, quæ profecta est ab ὁρκόω. Noster De Corona §. ι. ἢ οὐκ ἂν ὡρκίζομεν αὐτόν. TAYLOR.

Καὶ ἠλέγχθησάν τινες] Lege. WOLF. Aldus enim ἠλέχθησαν. Restituerunt et alii. TAYLOR.

δέ γε καὶ ἐν τῷ δήμῳ· καὶ ὑπό του; — τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λαμπρὸν — ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων. οἷς γὰρ ἀπήγγειλαν οὗτοι, πάντα δήπου γέγονε τἀναντία. οὐδὲ ἐπιστέλ-
431 λοντές φησι [1] τὰ ἀληθῆ. οὐκοῦν οὐδ' οὗτοι. καὶ καταψευδόμενοι τῶν συμμάχων καὶ δῶρα λαμβάνοντες. ἀντὶ μὲν τοίνυν τοῦ καταψεύδεσθαι, παντελῶς ἀπολωλεκότες· πολλῷ δὲ δή που τοῦτο τοῦ καταψεύσασθαι δεινότερον· ἀλλὰ μὴν, ὑπέρ γε τοῦ δῶρα εἰληφέναι, εἰ μὲν ἠρνοῦντο, ἐξελέγχειν τὸ λοιπὸν ἂν ἦν, ἐπειδὴ δὲ ὁμολογοῦσιν, ἀπάγειν δή που προσῆκε.

οθ'. Τί οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὑμεῖς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὄντες, οἱ δὲ καί τινες αὐτῶν ἔτι ζῶντες, ὑπομενεῖτε τὸν μὲν εὐεργέτην τοῦ δήμου, καὶ [2] τῶν ἐκ Πειραιῶς, Ἐπικράτην, ἐκπεσεῖν καὶ κολασθῆναι, καὶ πάλιν πρώην [3] Θρασύβουλον ἐκεῖνον, τὸν Θρασυβούλου τοῦ δημοτικοῦ υἱὸν, [4] καὶ ἀπὸ Φυλῆς καταγαγόντος τὸν δῆμον, τάλαντα δέκα ὠφληκέναι, καὶ [5] τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, [6] καὶ τῶν τὰ μέγιστα ἀγαθὰ ὑμᾶς [7] ἐργασαμένων, οὓς νόμῳ διὰ τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑπῆρξαν εἰς ὑμᾶς, ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς, ἐπὶ ταῖς θυσίαις, σπονδῶν,

[1] τἀληθῆ [2] τὸν [3] Θρασύβουλον, *ἐκείνου τοῦ Θρασυβούλου [4] καὶ τοῦ ἀπὸ [5] τὸν [6] [καὶ] [7] ἐργασαμένων ὑμᾶς

Οὐδ' οὗτοι] Ita f. distinguendum: οὐδ' οὗτοι; cum Interrogatione. Sensus est: Οὐδ' οὗτοι, sc. ἠλέγχθησαν οὐ τἀληθῆ ἀπαγγέλλοντες, οὐδὲ ἐπιστέλλοντες τὰ ἀληθῆ. Markland.

Ἐπειδὴ δὲ ὁμολογοῦσιν, ἀπάγειν δήπου προσῆκε] *Cum vero fateantur, nimirum ad supplicium par est ut rapiantur.* Id enim ἀπάγειν significat, ut κατ' Ἀριστοκράτ. etiam, ἀπάγειν ἔξεστιν εἰς τὸ δεσμωτήριον dixit. *Ex edit.* Hervag.

οθ'. Οἱ δὲ καί τινες αὐτῶν ἔτι ζῶντες] Ὑμεῖς τινες, ἀντὶ τοῦ, ὑμῶν τινες αὐτῶν. S. τῶν προγόνων. Wolf.

Καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς] Iterum lege. S. ἕνα. Idem. i. e. καὶ ἕνα τῶν ἐκ Πειραιῶς. Ut §. πδ'. *ante med.* τῶν ἀπιστούντων Φιλίππῳ, pro ἕνα τῶν etc. Et supra, §. οζ'. *in fin.* Markland. Melius hoc multo, quam quod legitur in Benenato, aliisque Editis, sc. τὸν ἐκ Πειραιῶς. Taylor. Correctio hæc est, quæ nemini non facile occurrat. nolim tamen ideo probare. Reisk.

Ἐκπεσεῖν] *Excidisse*, nempe, de vita. Auger.

Καὶ τὸν ἀπὸ Φυλῆς] Καὶ τοῦ ἀπὸ Φυλῆς. Etsi malim abesse articulum. Wolf. Necessarium sane articulum, τοῦ ἀπὸ Φυλῆς, prout legitur in MSS. præfocavit Wolfius. Male τὸν Ald. Felician. et Harl. Taylor.

Τάλαντα δέκα ὠφληκέναι] Id est, *decem talentis damnari.* Idem, ὦφλε τὴν δίαιταν, *ab arbitris damnatus est.* Et rursum alibi, καὶ δίκην ἐξούλης ὠφληκὼς ταύτην, οὐκ αὐτὸς ὠφληκέναι φησὶν, ἀλλ' ἐμὲ, *atque in hac controversia de vi damnatus, non se damnatum, sed me esse contendit. damnati* enim dicuntur οἱ ὠφληκότες et οἱ ὄφλοντες. *Ex edit.* Hervag.

Καὶ τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου] Si hoc ad Thrasybulum non refertur, cujus mihi genealogia nota non est, subintelligendum est, aut omissum, τινάς. Ulpianus Proxenum intelligit. Wolf.

Καὶ τῶν τὰ] F. delendum *καί*. Vel legendum τῶν καὶ τὰ etc. Markland. Recte deest καὶ in Cod. δ. Taylor.

καὶ κρατήρων κοινωνοὺς πεποίησθε, καὶ ᾄδετε καὶ τιμᾶτε
ἐξ ἴσου τοῖς ἥρωσι, καὶ τοῖς θεοῖς, τούτους μὲν πάντας τὴν
ἐκ τῶν νόμων δίκην ὑπεσχηκέναι, καὶ μήτε συγγνώμην, μήτε
ἔλεον, μήτε παιδία κλάοντα, ὁμώνυμα τῶν εὐεργετῶν, μήτ᾽
ἄλλο μηδὲν αὐτοὺς ὠφεληκέναι· τὸν δὲ Ἀτρομήτου τοῦ γραμ-
ματιστοῦ, καὶ Γλαυκοθέας, τῆς τοὺς θιάσους συναγούσης,
ἐφ᾽ οἷς ἑτέρα τέθνηκεν ἱέρεια, τοῦτον ὑμεῖς [1] λαβόντες, τὸν
τῶν τοιούτων, τὸν οὐδὲ καθ᾽ ἓν χρήσιμον τῇ πόλει, οὐκ αὐ-
τὸν, οὐ πατέρα, οὐκ ἄλλον οὐδένα τῶν τούτου, [2] ἀφήσετε;
ποῖος γὰρ ἵππος, ποία τριήρης, ποία στρατεία, ποία χο- 432
ρηγία, τίς χορὸς, τίς λειτουργία, τίς εἰσφορὰ, τίς εὔνοια,
ποῖος κίνδυνος, τί [3] τούτων ἁπάντων, ἐν [4] παντὶ χρόνῳ γέ-
γονε παρὰ τούτων τῇ πόλει; καίτοι, κἂν εἰ ταῦτα πάντα
ὑπῆρχεν, ἐκεῖνο δὲ μὴ προσῆν, τὸ, δικαίως, καὶ πρᾶκα πε-
πρεσβευκέναι, ἀπολωλέναι δή που προσῆκεν [5] αὐτῷ· εἰ δὲ
μήτε ταῦτα, μήτε ἐκεῖνα, οὐ τιμωρήσεσθε; οὐκ ἀναμνη-
σθήσεσθε, ὧν οὗτος κατηγορῶν ἔλεγε Τιμάρχου; ὡς οὐδέν
ἐστιν ὄφελος πόλεως, ᾗ τις μὴ νεῦρα ἐπὶ τοὺς ἀδικοῦντας
ἔχει, οὐδὲ πολιτείας, ἐν ᾗ συγγνώμη καὶ παραγγελία τῶν
νόμων μεῖζον ἰσχύουσιν. οὐδὲ ἐλεεῖν ὑμᾶς οὔτε τὴν μητέρα
[6] δεῖν τὴν Τιμάρχου, γραῦν γυναῖκα, οὔτε τὰ παιδία, οὔτε
ἄλλον οὐδένα, ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ὁρᾶν, ὅτι εἰ προήσεσθε τὰ τῶν νό-
μων, καὶ τὰ τῆς πολιτείας, οὐχ εὑρήσετε τοὺς ὑμᾶς αὐτοὺς
ἐλεήσοντας. ἀλλ᾽ ὁ μὲν ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἠτίμωται,
ὅτι τοῦτον εἶδεν ἀδικοῦντα· τούτῳ δ᾽ ἀθῴῳ δώσετε εἶναι; διὰ
τί; εἰ γὰρ παρὰ τῶν εἰς ἑαυτοὺς ἐξαμαρτανόντων τηλικαύ-

[1] λαβόντες ἀφήσετε, τὸν [2] Deest ἀφήσετε. [3] τῶν [4] παντὶ τῷ χρόνῳ [5] αὐτὸν [6] δεῖ

Καὶ κρατήρων] Κρατῆρες fortasse additi sunt, quod unicuique Deo sui peculiares crateres fuerunt. WOLF.

Ἱέρεια] Quædam hic non inutilia habet Scholiastes. Meminerit autem lector meus, hæc et ejusmodi omnia, quæ ad Æschinis genus et familiam pertinent, quemadmodum et ea, quæ ad Demosthenis pariter, studiose a me in vita Auctorum recenseri. TAYLOR.

Χορηγὸς] Lege χόρος. Alioqui χορηγία et χορηγὸς inanis erit nugatio. WOLF. Vid. Var. Lect.

Αὐτῷ] Rectius αὐτόν. Ita optimi Reg. a. Aug. Harl. TAYLOR.

Ἐκεῖνα] L. ἐκεῖνο. Vide, quæ præcedunt. MARKLAND.

Οὐδὲ ἐλεεῖν κ. τ. λ.] Hæc cum non sint in Æschinis oratione, satis apparet, eum, ut et cæteros oratores, aliter dixisse, aliter scripsisse; ipsoque eventu edoctos et detraxisse et addidisse et mutasse complura. Nisi forte et hoc sit Demosthenicæ licentiæ mendacium. WOLF.

Οὐδὲ ἐλεεῖν] F. οὐ δὴ — non igitur. Ut §. λα΄. in fin. οὐ δὴ δίκαιον. MARKLAND.

την ἠξίωσε δίκην Αἰσχίνης λαβεῖν, παρὰ τῶν εἰς τὰ τῆς πόλεως τηλικαῦτα ἡμαρτηκότων, ὧν εἷς οὗτος ὢν ἐξελέγχεται, πηλίκην ὑμᾶς προσήκει λαβεῖν, τοὺς ὀμωμοκότας καὶ δικάζοντας; νὴ Δί'. οἱ νέοι γὰρ [1]ὑμῶν δι' ἐκεῖνον ἔσονται [2]τὸν ἀγῶνα βελτίους; οὐκοῦν καὶ [3]διὰ τόνδε οἱ πολιτευόμενοι, δι' ὧν τὰ μέγιστα κινδυνεύεται τῇ πόλει. προσήκει δὲ καὶ τούτων φροντίζειν.

π'. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι καὶ τοῦτον ἀπώλεσε τὸν Τίμαρχον, οὐ, μὰ Δία, οὐχὶ τῶν ὑμετέρων παίδων, ὅπως
433 ἔσονται σώφρονες, προορῶν, — εἰσὶ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ νῦν σώφρονες, μὴ γὰρ οὕτω γένοιτο κακῶς τῇ πόλει, ὥστε Ἀφοβήτου καὶ Αἰσχίνου σωφρονιστῶν δεηθῆναι τοὺς νεωτέρους —, ἀλλ' ὅτι βουλεύων ἔγραψεν, ἄν τις ὡς Φίλιππον ὅπλα ἄγων ἁλῷ, ἢ σκεύη τριηρικά, θάνατον εἶναι τὴν ζημίαν. σημεῖον δέ. πόσον γὰρ ἐδημηγόρει χρόνον Τίμαρχος; πολύν. οὐκοῦν τοῦτον ἦν Αἰσχίνης ἅπαντα ἐν τῇ πόλει, καὶ [4]οὐδὲ πώποτε ἠγανάκτησεν, οὐδὲ δεινὸν ἡγήσατο εἶναι τὸ πρᾶγμα, εἰ ὁ τοιοῦτος λέγει, ἕως εἰς Μακεδονίαν ἐλθών, ἑαυτὸν [5]ἐμίσθωσε. λέγε δή μοι τὸ ψήφισμα λαβὼν αὐτὸ τὸ τοῦ [6]Τιμάρχου.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὁ μὲν τοίνυν ὑπὲρ ὑμῶν γράψας, μὴ ἄγειν ἐν τῷ πολέμῳ

[1] ὑμῖν [2] τὸν ἀγῶνα ἔσονται βελτίους. [3] διὰ τοῦτόν γε οἱ [4] οὐδεπώποτε
[5] ἐμίσθωσε Φιλίππῳ. [6] Τιμάρχου. λέγε.

Ὑμῶν] Ὑμῖν legit marg. Edit. Paris. Ven. Harl. Ital. cum Edit. Felician. (ἡμῖν Harl.) solita et nota syntaxi. Ἐστασίαζε μὲν αὐτῷ τὰ Θετταλῶν, infra §. πθ'. post med. et alibi passim. Atque ita hic interpretatur Wolfius. Taylor.

Διὰ τόνδε] Vertendum, *propter hoc*, judicium nempe, non, *propter hunc*, sc. Æschinem, ut Wolfius. Opponuntur enim δι' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα, et διὰ τόνδε. Jurin. Omnino recte Vir doctissimus. Animadverti velim hic, in Edit. Morel. legi διὰ τῶνδε, atque in Codd. Regiis, α. β. ε. διὰ τούτων γε. Atqui id inde enatum, quia Scriba, aut malus Corrector, existimabat, intercessisse aliquid inter τόνδε et δι' ὧν, quod sequitur. Quod tamen verum non est: quia δι' ὧν pertinet ad τοὺς πολιτευομένους. Et recte alicubi Wolfius: Malim, διὰ τόνδε, sc. ἀγῶνα τῆς παραπρεσβείας. Διὰ τοῦτόν γε Aug. Harleianus autem, ut editur. Taylor.

π'. Σημεῖον δὲ] *Hujus rei argumentum est.* Nam σημεῖον δὲ cum dicunt, hoc significant, hujus rei quam dico signum est et argumentum, et sine verbi substantivi aut alius adjectione dicitur. Simile est ἀπόδειξις δὲ, et τεκμήριον δέ. *Ex edit.* Hervag.

Πόσον γὰρ ἐδημηγόρει χρόνον Τίμαρχος;] *Quanto igitur tempore concionari licuit Timarcho? multo. At omni eo tempore Æschines in urbe fuit, nec unquam conquestum est, quod Timarchus publice concionaretur.* δημηγορεῖν et λέγειν pro eodem dixit, h. e. *oratorie loqui, concionari.* Idem.

πρὸς Φίλιππον ὅπλα, εἰ δὲ μὴ, θανάτῳ ζημιοῦσθαι, ἀπόλωλε, καὶ ὕβρισται· ὁ δὲ καὶ τὰ τῶν ὑμετέρων συμμάχων ὅπλα ἐκείνῳ παραδοὺς οὑτοσὶ, κατηγόρει, καὶ περὶ πορνείας ἔλεγεν, ὦ γῆ καὶ θεοὶ, δυοῖν μὲν κηδεσταῖν παρεστηκότοιν, οὓς ἰδόντες ἂν ὑμεῖς ἀνακράγοιτε, Νικίου τε τοῦ βδελυροῦ, ὃς ἑαυτὸν ἐμίσθωσεν [1] εἰς Αἴγυπτον Χαβρίᾳ, καὶ τοῦ καταράτου [2] Κηρυβιῶνος, ὃς ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ [3] προσωπείου κωμάζει. καὶ τί ταῦτα; ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ὁρῶν Ἀφόβητον. ἀλλὰ δῆτα ἄνω ποταμῶν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πάντες ὅσοι οἱ περὶ πορνείας ἐρρύησαν λόγοι.

πα΄. Καὶ μὴν εἰς [4] ὅσην ἀτιμίαν τὴν πόλιν ὑμῶν ἡ τούτου πονηρία, καὶ ψευδολογία καταστήσασα ἔχει, πάντα

[1] εἰς Αἴγυπτον ἐμίσθωσε [2] Κηρυβίωνος [3] προσώπου
[4] ὅσην αἰσχύνην καὶ ἀτιμίαν τὴν πόλιν ἡμῶν ἡ τούτου πονηρία

Εἰ δὲ μὴ, θανάτῳ ζημιοῦσθαι] Hoc loco εἰ δὲ μὴ significat εἰ δὲ μὴ πειθαρχήσει, *quod si non pareat. sin minus* enim et *alioqui* significat. Idem.

Κατηγόρει] Recte, ut exemplaria optima, propter sequens ἔλεγεν. Mala fide nobiscum egit Wolfius, qui κατηγορεῖ legit, in præsenti tempore, et pariter interpretatur. Taylor.

Οὓς ἰδόντες ἂν] Quia alii illius causæ judices fuerunt, quotannis mutari soliti. Istos ergo affines in hoc judicio non affuisse, τὸ δυνητικὸν μόριον, ἰδόντες ἂν, τουτέστιν, εἰ ἴδοιτε, arguit. Wolf.

Κηρυβιῶνος] Ad hanc vocem ita annotavit I. Meursius, I. Attic. Lect. 4. "Τοῦ καταράτου Κυρηβίωνος. Ita rescribo. Hodie editur τοῦ καταράτου Κηρυβιῶνος. Nam Κυρηβίωνος scripsisse Demosthenem certum ex Suid. in Ἐπικράτης, et Harpocr. in Κηρυβίων. Quibus addo Athen. l. 6. Κυρηβίων δ' ἐπεκαλεῖτο Ἐπικράτης, ὁ Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος κηδεστὴς, ὥς φησι Δημοσθένης, ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας. Idem mendum apud Ulpianum in eandem Orat. καὶ τοῦ καταράτου Κηρυβιῶνος] Τὸ μὲν ὄνομα, Ἐπικράτης, τὸ δὲ Κηρυβιῶνος, Ἀττικῶς. λέγει δὲ τὸ κάθαρμα, καὶ εὐτελές. Κηρύβια γὰρ τὰ ἀποκαθάρματα τοῦ σίτου λέγουσι. Rescribe Κυρηβίωνος et Κυρήβια. Scio ego, κηρύβια scribi apud nonnullos Grammaticos Græcos, sed tamen apud potiores κυρήβια. Corruptus quoque Alexis in Pancratiaste, apud Athen. l. c. et Themist. in Orat. Πῶς τῷ φιλοσόφῳ λεκτέον." Hactenus Vir doctissimus. Taylor.

Ἄνευ τοῦ προσωπείου] Consule Ulpianum ad loc. Harpocr. v. Πομπείας, ceteros. Annotavit hic σχόλιον, in antiquis libris reperiri πρόσωπον, non προσωπεῖον. Vide quantum auctoritatis tribuat Cod. Augustano, qui ex istis veterrimis describi videtur, cum retineat προσώπου! Idem.

Καὶ τί ταῦτα; ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν] Ἀποδίωξις καὶ Ἀποσιώπησις, quasi præ indignatione flagitia Aphobeti commemorare non possit. Wolf.

Καὶ τί ταῦτα;] *Et quid hæc?* i. e. hæc sunt levia, ecce aliquid majus. Auger.

Ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ὁρῶν Ἀφόβητον] Referenda hæc sunt et conjungenda cum superioribus: περὶ πορνείας ἔλεγεν, δυοῖν μὲν κηδεσταῖν παρεστηκότοιν—ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ὁρῶν Ἀφόβητον, cum indignatione. *Accusavit,* inquit, *Æschines Timarchum impudicitiæ coram duobus suis affinibus, Nicia et Cerybione, multo impurioribus. Sed hoc parum est. Accusavit eum etiam coram suo fratre Aphobeto.* Amare! Markland.

Ὅσοι οἱ] Vid. Var. Lect.

πά. Καταστήσασα ἔχει] Ἀντὶ τοῦ, κατέστησεν, ut φλυαρεῖς ἔχων, πλεονασμῷ Ἀττικῷ. Wolf. Non admodum est simile, quod produxit Wolfius. Propius illud Lucretii I. 1068.

Sed vanus stolidis hæc omnia finxerit error,
Amplexi *quod* habent *perversa prima viai.*

Huic locutioni ortum debere Neotericorum verbum, quod dicunt, *auxiliare,* habere, notavit H. Stephanus Conformité du lang. Franc. avec le Grec. Taylor.

τὰ ἄλλα ἀφεὶς, [1]ὃ πάντες ὑμεῖς ἴστε, ἐρῶ. πρότερον μὲν
434 γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί παρ' ὑμῖν ἐψήφισται, τοῦτο ἐπετήρουν οἱ ἄλλοι πάντες Ἕλληνες· νῦν δὲ δὴ περιερχόμεθα ἡμεῖς, τί δέδοκται τοῖς ἄλλοις σκοποῦντες, καὶ ὠτακουστοῦντες, τί τὰ τῶν Ἀρκάδων; τί τὰ τῶν Ἀμφικτυόνων; ποῖ πάρεισι Φίλιππος; ζῇ, ἢ τέθνηκεν; οὐ [2]τοιαῦτα ποιοῦμεν; ἐγὼ δὲ οὐ δέδοικα, εἰ Φίλιππος ζῇ· ἀλλ' εἰ τῆς πόλεως τέθνηκε τὸ τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν, καὶ τιμωρεῖσθαι. οὐδὲ φοβεῖ με Φίλιππος, ἂν τὰ παρ' [3]ὑμῶν ὑγιαίνῃ, ἀλλ' εἰ παρ' ὑμῖν ἄδεια γενήσεται τοῖς παρ' ἐκείνου μισθαρνεῖν βουλομένοις, καὶ συνεροῦσί τινες τούτοις τῶν ὑφ' ὑμῶν πεπιστευμένων, καὶ πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἀρνούμενοι μὴ πράττειν ὑπὲρ Φιλίππου, νῦν ἀναβήσονται· ταῦτα φοβεῖ με. τί γὰρ δή ποτε, Εὔβουλε, Ἡγησίλεῳ μὲν κρινομένῳ, ὃς ἀνεψιός ἐστί σοι, καὶ Θρασυβούλῳ πρώην, τῷ Νικηράτου θείῳ, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ψήφου οὐδ' ὑπακοῦσαι καλούμενος ἠθέλησας, [4]εἴς τε τὸ τίμημα ἀναβὰς, ὑπὲρ μὲν ἐκείνων

[1] ἃ [2] ταῦτα [3] ὑμῖν [4] εἰς δὲ

Ὃ πάντες ὑμεῖς ἴστε] Nove hoc, ut *cætera omnia dissimularet*, id solum, *quod omnes norant, proferre vellet*. Lege cum MStis δ. et Aug. πάντα τὰ ἄλλα ἀφεὶς, ἃ πάντες ὑμεῖς ἴστε — *omissis iis, quæ vos bene nostis*. Parisienses neque ὃ, neque ἃ. Idem.

Τοιαῦτα] Ταῦτα potius, ut habent Reg. δ. et Aug. Idem.

Ἐγὼ δὲ] Locum hunc aliquanto plenius laudat Hermogenes περὶ δεινότητος. so. Ἐγὼ δὲ οὐ τοῦτο δέδοικα, εἰ Φίλιππος ζῇ, ἢ τέθνηκεν, ἀλλ' εἰ — T. II. p. 334. Idem.

Παρ' ὑμῶν] F. ὑμῖν. Et vicissim modo, παρ' ὑμῶν ἄδεια γενήσεται. Vid. §. 47. *a med.* Markland. Vid. Var. Lect.

Νῦν ἀναβήσονται] *Nunc ascendent*, nempe Æschini et ejus similibus auxiliaturi. Auger.

Ἡγησίλεῳ] Incorrecte. Ratione accentus formam habet Genitivi, ratione autem τοῦ Ἰῶτα subscripti, Dativi quidem. Ulpianus cum margine Benenati, accuratius Ἡγησίλεω κρινομένου. Quod si recte fit, quid statuemus de Θρασυβούλῳ, τῷ — θείῳ? An hæc etiam in eundem casum vertentur? Mihi quidem videtur, propter constructionem totius commatis. Taylor.

Θείῳ] S. σοῦ, sive patruo, sive avunculo tuo. Πάτρως γὰρ, ὁ πρὸς πατρὸς, μήτρως δὲ, ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος. Quæ, incognita genealogia, discerni per se non possunt. Sed quid hæc nostra? Neque enim hæreditatem illorum cernemus. Wolf. Punge igitur post Νικηράτου. Θρασυβούλῳ τῷ Νικηράτου, θείῳ so. σοῦ, et pariter distingue in versione, ut distinxerat quidem Wolfius, dum nos Editioni Lutecianæ adhæsimus. Ita tamen, si viri doctissimi Genealogia se recte habeat. Ulpianus quidem in ea est sententia; et utrosque, Hegesilaum et Thrasybulum, modo vocat Noster Eubuli cognatos et necessarios. Taylor.

Ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ψήφου] Cum, ut conjicio, teneaturne reus, pronunciatur. ἡ δευτέρα ψῆφος, cum lis æstimatur, et mulcta dicitur. Wolf. Recte conjicis. Confirmo in proximis. Taylor.

Εἴς τε τὸ τίμημα] Lege, εἴς τε τὸ τε βῆμα, sensu manifesto. Et ita habet Editio Benenati in margine adscriptum. Palmer. Habet quidem τὸ βῆμα ex Cod. β. adscriptum, quo pacto et marg. Altemps. et Bodl. sed nullo commodo. Wolfius hæc vidit et vertit recte. Sed nemo melius hæc explanabit, quam Æschines in ea, quæ est c. Ctesiphontem, p. 586. ed. Reisk. Εἰς τρία μέρη διαιρεῖται ἡ ἡμέρα — ἐγχεῖται γὰρ τὸ μὲν πρῶτον

οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἔλεγες, ἐδέου δὲ τῶν δικαστῶν συγγνώμην ἔχειν σοι· εἶτα ὑπὲρ μὲν συγγενῶν καὶ ἀναγκαίων ἀνθρώπων οὐκ ἀναβαίνεις, ὑπὲρ Αἰσχίνου δὲ ἀναβήσῃ; ὅς, ἡνίκα ἔκρινεν Ἀριστοφῶν Φιλόνεικον, καὶ δι᾽ ἐκείνου τῶν σοὶ πεπραγμένων κατηγόρει, συγκατηγόρει μετ᾽ ἐκείνου σοῦ, καὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν σῶν εἷς ἐξητάζετο· ἐπειδὴ δὲ σὺ μὲν τουτουσὶ [1] δεξάμενος, καὶ φήσας καταβαίνειν εἰς Πειραιᾶ δεῖν ἤδη, καὶ χρήματα εἰσφέρειν, καὶ τὰ θεωρικὰ στρατιωτικὰ ποιεῖν, ἢ χειροτονεῖν, ἃ συνεῖπε μὲν οὗτος, ἔγραψε δὲ ὁ βδελυρὸς Φιλοκράτης, ἐξ ὧν ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν συνέβη γενέσθαι τὴν εἰρήνην, οὗτοι δ᾽ ἐπειδὴ τοῖς μετὰ ταῦτα ἀδικήμασι πάντα 435

[1] δεδεξάμενος

ὕδωρ τῷ κατηγόρῳ — τὸ δὲ δεύτερον — τῷ τὴν γραφὴν φεύγοντι —. Ἐπειδὰν δὲ τῇ πρώτῃ ψήφῳ μὴ λυθῇ τὸ παράνομον, ἤδη τὸ τρίτον ὕδωρ ἐγχεῖται τῇ τιμήσει καὶ τῷ μεγέθει τῆς ὀργῆς τῆς ὑμετέρας. ὅστις μὲν οὖν ἐν τῇ τιμήσει τὴν ψῆφον αἰτεῖ, τὴν ὀργὴν τὴν ὑμετέραν παραιτεῖται· ὅστις δὲ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν ψῆφον αἰτεῖ, νόμον αἰτεῖ κ. τ. λ. TAYLOR.

Συγγνώμην ἔχειν σοι] Queat dicere Eubulus, eo se hæc facere, quod habeat religioni, nocentem et nefarium impiumque defendere. Causam autem aliam esse Æschinis, quem Demosthenes innocentem in judicium capitis arcessierit, et eloquentiam a natura ad salutem hominum, et ad conservationem datam, ad boni viri pestem perniciemque convertat. WOLF.

Ἀναγκαίων] Nota, ἀναγκαίους hic, ut et Latinis, dici *Necessarios*. Sic et Isocrates τὴν *συγγένειαν*, *ἀνάγκην* vocat his verbis: *μᾶλλον ἐθαύμαζε τοὺς περὶ αὐτὸν σπουδάζοντας, ἢ τοὺς τῷ γένει προσήκοντας. ἡγεῖτο γὰρ πρὸς ἑταιρίαν πολλῷ κρείττω φύσιν νόμου, καὶ τρόπον γένους, καὶ προαίρεσιν ἀνάγκης*. IDEM.

Ὅς — συγκατηγόρει] Sic alienare studet Eubulum ab Æschine. IDEM.

Συγκατηγόρει μετ᾽ ἐκείνου σοῦ] Explicatio marginalis præcedentis sententiæ. MARKLAND. Quanquam hæc Oratio istiusmodi glossis et quisquiliis ultra modum sit referta, hic tamen rem ita se habere, multum dubito. Videor enim videre ita sententiam progredientem: *Cum Aristopho Philonicum in judicium adduxit, et per illum tua quoque, Eubule, crimina attigit, iste Æschines una cum Aristophonte te accusabat, et inter inimicos tuos numerabatur. Cur igitur istum Æschinem nunc adjuvas? cur defendis?* TAYLOR.

Τουτουσὶ δεξάμενος] Ποτέρους; τοὺς δικαστὰς, ἢ τοὺς περὶ τὸν Αἰσχίνην; adhibitis judicibus, aut populo? Vel ἀποδεξάμενος τουτουσὶ, suffragatus Æschini et Philocrati, vel approbatis istis? Ego hæc verba, quæ non satis intelligo, notavi asterisco. Pro μὲν τουτουσὶ, Versio mea declarat, me aut alicubi notatum legisse, aut legi oportere suspicatum esse, σὺ μετὰ τούτους λεξάμενος. Sed nihilo magis hoc placet. WOLF. Cum his ultimis dictis pene consentit Etruscus Interpres: *Ma poi che tu dopo che costoro hebbero finito*, parlasti, *e dicesti* — Licet δεξάμενος cum ista interpretatione stare possit. διαδεξάμενος, διδαξάμενος, etc. alii. Sed neque *Excipere*, neque *Dicere*, neque *Docere*, quidquam valent. Corrige periculo nostro δεδεξάμενος. Oratio Eubuli erat *comminatoria*. Dixit enim, *aut* extrema esse subeunda, sc. descendendum in Piræeum, et Theatralem pecuniam in Militarem convertendam (quod nisi in summo discrimine Reip. fieri non solebat) *aut* statuenda esse ea, quæ Philocrates suadebat, τουτουσὶ δεδεξάμενος, hos nempe, qui adstant, digito monstratos, Cives Athenienses, *hos*, inquam, *perterrefaciens*. Et præterea δεδεξάμενος est Lectio Codd. omnium, qui aut ævitate valent, aut sinceritate scribendi, Ital. Ven. Harl. et Aug. Et in hoc postremo additur scholiolon, sc. Δεδεξάμενος] εἰς δέος καταστήσας. Illud habe. TAYLOR.

Τουτουσὶ] Αἰσχίνην καὶ Φιλοκράτην· ἢ τοὺς περὶ τὸν Αἰσχίνην. *Ex edit.* BROOK.

Οὗτοι δ᾽ ἐπειδὴ] M. οὗτοι δὴ ἐπειδὴ, ut sit repetitio ἐν τῇ ἀποδόσει propter prolixitatem τῆς προτάσεως. WOLF. Deleri suadeo istud ἐπειδή. Et deest quidem

ἀπολωλέκασι, τηνικαῦτα διήλλαξαι; καὶ ἐν μὲν τῷ δήμῳ [1] κατηγορῶν Φιλίππου, καὶ κατὰ τῶν παίδων ὤμνυες, ἦ μὴν ἀπολωλέναι Φίλιππον, ἂν [2] βούλησθε· νῦν δὲ βοηθήσεις τούτῳ; πῶς οὖν ἀπολεῖται, ὅταν τοὺς παρ' ἐκείνου δωροδοκοῦντας σὺ σώζῃς; τί γὰρ δήποτε, [3] Μυροκλέα μὲν ἔκρινας, εἰ παρὰ τῶν τὰ μέταλλα ἐωνημένων εἴκοσιν ἐξέλεξε δραχμὰς παρ' ἑκάστου, καὶ Κηφισοφῶντα γραφὴν ἱερῶν χρημάτων ἐδίωκες, εἰ τρισὶν ὕστερον ἡμέραις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔθηκεν ἑπτὰ μνᾶς· τοὺς δὲ ἔχοντας, ὁμολογοῦντας, ἐξελεγχομένους ἐπαυτοφώρῳ ἐπὶ τῷ τῶν συμμάχων ὀλέθρῳ ταῦτα πεποιηκότας, τούτους οὐ κρίνεις, ἀλλὰ καὶ σώζειν κελεύεις;

πβ'. Καὶ μὴν, ὅτι ταῦτα μέν ἐστι φοβερὰ, καὶ προνοίας καὶ φυλακῆς πολλῆς δεόμενα· ἐφ' οἷς δὲ ἐκείνους σὺ [4] ἔκρινας, γέλως, ἐκεῖθεν ὄψεσθε. ἦσαν ἐν Ἤλιδι κλέπτοντες τὰ κοινά τινες; καὶ μάλα εἰκός γε. ἔστιν οὖν ὅς τις μετέσχεν αὐτόθι νῦν τούτων τοῦ καταλῦσαι τὸν δῆμον; οὐδὲ εἷς. τί δέ; ἦσαν, ὅτε ἦν Ὄλυνθος, τοιοῦτοί τινες ἄλλοι; ἐγὼ μὲν οἶμαι. ἆρ' οὖν διὰ τούτους ἀπώλετο Ὄλυνθος; οὔ. [5] τί οὖν;

[1] κατηρῶ Φιλίππῳ   [2] βούλεσθαι   [3] Μοιροκλέα   [4] ἔκρινες   [5] τί δ' ἐν Μεγάροις

in binis Regg. δ. ε. in Lind. et Aug. Cohærent hæc cum prioribus, v. 6. ἐπειδὴ δὲ σὺ μὲν — οὗτοι δ' — Wolfius locum non intellexit. Taylor.

Φιλίππου] Recte, si obtineat κατηγορῶν. Sed quæ mens tum fuerit tot legentium Φιλίππῳ? Mirum, ni sinceriora sint, quæ habent MSS. Ald. et Felician. ἐν μὲν τῷ δήμῳ κατηρῶ Φιλίππῳ, *Diris insectabaris*. Idem.

Ἀπολωλέναι Φ.] F. ἀπολωλέναι ἂν Φίλιππον, *fore, ut pereat*. Ut, ἂν ἑαλωκέναι, §. πζ'. *post med.* Markland.

Τί γὰρ δήποτε Μυροκλέα μὲν ἔκρινας, εἰ παρὰ τῶν τὰ μέταλλα ἐωνημένων εἴκοσιν ἐξέλεξε δραχμὰς παρ' ἑκάστου] Vel hic aliquid subaudiendum, vel εἰ ἀντὶ τοῦ ὅτι ponitur et διότι. Idem in eadem, [§. πδ'. *post med.*] καὶ τοὺς Ἀρκάδας ὑμῖν ἀπήγγειλεν, ὡς ἔχαιρον εἰ προσέχει τοῖς πράγμασιν ἤδη ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις. Et rursus in eadem, οὐ γὰρ Αἰσχίνης ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, οὔ. ἀλλ' ἡ εἰρήνη δι' Αἰσχίνην διαβέβληται. σημεῖον δέ. εἰ γὰρ, &c. *Ejus autem quod dico argumentum est quod sequitur*. Simile est τεκμήριον δὲ, quod pro eodem ponitur. *Ex edit.* Hervag.

Μυροκλέα] Alii non per υ, sed per οι scribunt, Μοιροκλέα. Sed parum refert, sive παρὰ τὸ τοῦ μύρου, sive τὸ τῆς μοίρας κλέος, appellatus fuerit. Wolf.

Παρ' ἑκάστου] Ἑλληνικώτερον erit, si priorem vocem eliminaveris: παρὰ τῶν — ἐωνημένων — ἑκάστου. Taylor.

Γραφὴν ἱερῶν χρημάτων] Fortassis pecuniæ sacræ quæstor aliquid inde mutuatus fuit. Wolf.

Ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔθηκεν] Utrum τὴν ἱερὰν, an τὴν τῶν τραπεζιτῶν? Num et sacram pecuniam fœnore occuparunt? Idem.

Πεποιηκότας] F. πεπρακότας. Markland.

πβ'. Ἦσαν] Lambinus, nulla cogente necessitate: τί δέ; οὐκ ἦσαν ἐν Ὀλύνθῳ, ὅτε ἦν Ὄλυνθος, τοιοῦτοί τινες ἄλλοι; Taylor.

Τοιοῦτοί τινες ἄλλοι;] Pro quo alias ἕτεροι. Quod non semper conduplicationem præcedentis numeri significare, alibi notatum est. Wolf.

Τί οὖν;] F. τί; ἐν Μεγάροις, ut ἐν Ἤλιδι, v. 15. et ἐν τοῖς Μεγάροις, v. 8. p. seq. Nam τί οὖν non convenit huic loco. Markland. Vid. Var. Lect.

Μεγάροις οὐκ οἴεσθ' εἶναί τινα κλέπτην, καὶ παρεκλέγοντα τὰ κοινά; ἀνάγκη καὶ πέφηνε. τίς οὖν αἴτιος αὐτόθι νῦν τούτων τῶν συμβεβηκότων πραγμάτων; οὐδὲ εἷς. ἀλλὰ ποῖοι, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ τὰ τηλικαῦτα, καὶ [1] τοιαῦτα ἀδικοῦντες; οἱ νομίζοντες [2] αὑτοὺς ἀξιόχρεως εἶναι, τοῦ Φιλίππου ξένοι, καὶ φίλοι προσαγορεύεσθαι, οἱ στρατηγιῶν τε, καὶ [3] προστασίας ἀξιούμενοι, οἱ μείζους τῶν πολλῶν οἰόμενοι δεῖν εἶναι. οὐ Περίλαος ἐκρίνετο ἔναγχος ἐν [4] τοῖς Μεγάροις ἐν τοῖς τριακοσίοις, ὅτι πρὸς Φίλιππον ἀφίκετο, 436
καὶ παρελθὼν Πτοιόδωρος αὐτὸν ἐξῃτήσατο, καὶ πλούτῳ, καὶ γένει, καὶ δόξῃ πρῶτος [5] ὢν Μεγαρέων, καὶ πάλιν ὡς Φίλιππον [6] ἐξέπεμψε; καὶ μετὰ ταῦτα, ὁ μὲν ἧκεν, ἄγων τοὺς ξένους, ὁ δ' ἔνδον [7] ἐτύρευε τοιαῦτα. οὐ γάρ ἐστιν, οὐκ ἔσθ' ὅ, τι τῶν πάντων μᾶλλον [8] εὐλαβεῖσθαι δεῖ, ἢ τὸ, μείζω τινὰ τῶν πολλῶν ἐᾶν γίγνεσθαι. μή μοι σωζέσθω, μηδ' ἀπολλύσθω μηδεὶς, ὃν ἐὰν ὁ δεῖνα βούληται, ἀλλ' ὃν ἂν τὰ πεπραγμένα σώζῃ, καὶ τοὐναντίον, τούτῳ τῆς προσηκούσης ψήφου παρ' ὑμῶν ὑπαρχέτω τυγχάνειν. τοῦτο γάρ ἐστι δημοτικόν.

πγ'. Ἔτι τοίνυν, πολλοὶ παρ' ὑμῖν ἐπὶ καιρῶν γεγόνασιν ἰσχυροὶ, Καλλίστρατος ἐκεῖνος, αὖθις Ἀριστοφῶν, Διόφαν-

[1] τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτ' [2] ἑαυτοὺς [3] προστασιῶν [4] Deest articulus.
[5] Deest ὢν. [6] ἐξέπεμψε, [7] ἐτύρευε. τοιαῦτα. [8] εὐλαβεῖσθαι δεῖ μᾶλλον

Τίς οὖν αἴτιος αὐτόθι νῦν τούτων, τῶν συμβεβηκότων πραγμάτων] Sic puto legendum, ut τούτων referatur ad κλέπτας: Τίς τούτων αἴτιος τῶν νῦν αὐτόθι συμβεβηκότων πραγμάτων; Wolf. Recte. Quis igitur eorum? In marg. Altemps. ad hunc fere modum: ἀνάγκη, καὶ πέφηνέ τις αἴτιος αὐτόθι νῦν τούτων. Taylor.

Ἀλλὰ ποῖοι κ. τ. λ.] Incuriosius hæc edidit Benenatus: ἀλλὰ ποῖοι, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ τὰ τοιαῦτα τηλικαῦτα, καὶ τοιαῦτα ἀδικοῦντες; Idem.

Πτοιόδωρος] "Πτυόδωρος Harpocr. Edit. Maussac. Ποιόδωρος Edit. Ald. Πτοιόδωρος recte apud Suidam. Hic est, quem memorat Thucyd. l. 4. et Plutarch. Dione." Hæc Meurs. IV. Attic. Lect. 2. Idem.

Ὢν] Non admodum necessaria Vox. Ita tamen tacitus Wolfius, omnibus invitis exemplaribus. Quod non oportuit fieri. Idem.

Ἐξέπεμψε] Κατεσκεύαζε Cod. ϛ. Mira sane varietas. Sed neque varia est lectio, neque huic loco convenit. Quid ergo? Sane Glossa est insolitæ vocis, quæ proxime sequitur, ἐτύρευε. Ecce enim: τυρεύων, κατασκευάζων. καὶ τυρεύσαντες, κατασκευάσαντες, Suid. Ita Ulpianus quoque: Ἐτύρευε] κατεσκεύαζε, ἐμηχανᾶτο. Cæterum notatu dignum est, quod legitur in Polluce VI. 32. Εἰ δὲ καὶ Δημοσθένης φησὶν, ὁ δὲ ἔνδον ἐτύρευεν, ἀλλ' οὐκ ἔγωγε ἀποδέχομαι τὸ τυρεύειν. Idem.

Μή μοι κ. τ. λ.] Vid. Var. Lect.

Τοὐναντίον, τούτῳ] Τῷ Αἰσχίνῃ. Thesin enim transfert ad Hypothesin. Wolf. Wolfius sequitur suam distinctionem Textus, quam et Ego repræsentavi. Quæ si præstare videbitur, hic erit Sensus: *Neminem alicujus Gratia vel eripiat, vel perdet. Unusquisque autem vel ex rebus gestis servetur, vel, si ita res tulerit, condemnetur, uti hicce Æschines.* Vide, quæ diximus ad Æschin. c. Timarchum, pag. 45. Not. 66. ed. Reisk. Taylor.

τος, τούτων ἕτεροι πρότερον. ἀλλὰ ποῦ τούτων ἕκαστος ἐπρώτευεν; ἐν τῷ δήμῳ. ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις, οὐδείς πω μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας ὑμῶν, οὐδὲ τῶν νόμων, οὐδὲ τῶν ὅρκων κρείττων γέγονε. μὴ τοίνυν μηδὲ νῦν τοῦτον ἐάσητε. ὅτι γὰρ ταῦτα φυλάττοισθε ἂν εἰκότως μᾶλλον ὑμεῖς, ἢ τούτοις πιστεύοιτε, τῶν θεῶν ὑμῖν μαντείαν ἀναγνώσομαι, οἵ περ ἀεὶ σώζουσι τὴν πόλιν πολλῷ τῶν προεστηκότων μᾶλλον. λέγε τὰς μαντείας.

ΜΑΝΤΕΙΑΙ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν θεῶν, οἷα ὑμῖν προλέγουσιν; εἰ μὲν τοίνυν πολεμούντων ὑμῶν ταῦτ' ἀνῃρήκασι, τοὺς στρατηγοὺς λέγουσι φυλάττεσθαι· πολέμου γάρ εἰσιν ἡγεμόνες οἱ στρατηγοί· εἰ δὲ πεποιημένων εἰρήνην, τοὺς ἐπὶ τῆς πολιτείας ἐφεστηκότας. οὗτοι γὰρ ἡγοῦνται, τούτοις
437 πείθεσθε ὑμεῖς, ὑπὸ τούτων δέος ἐστὶ μὴ παρακρουσθῆτε. καὶ τὴν πόλιν δεῖν συνέχειν φησὶν ἡ μαντεία, ὅπως ἂν μίαν γνώμην ἔχωσιν ἅπαντες, καὶ μὴ τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν ποιῶσι. πότερον οὖν οἴεσθ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν τοσαῦτα κακὰ εἰργασμένον, σωθέντα, ἢ δίκην δόντα, [1] ἡδονὴν Φιλίππῳ ποιῆσαι; ἐγὼ μὲν οἶμαι σωθέντα. φησὶ δέ γε ἡ μαντεία, [2] ἀεὶ δεῖν, ὅπως ἂν μὴ χαίρωσιν οἱ ἐχθροί, ποιεῖν. ἅπασι [3] τοίνυν μιᾷ γνώμῃ παρακελεύεται κολάζειν τοὺς ὑπηρετηκότας τι τοῖς ἐχθροῖς, ὁ Ζεύς, ἡ Διώνη, πάντες οἱ θεοί.

[1] ἡδονὴν ἂν Φιλίππῳ [2] [ἀεὶ] [3] τοίνυν ὑμῖν μιᾷ

πγ'. Τοῦτον] Refero ad Eubulum. Aug.

Τῶν θεῶν] F. τὰς τῶν θεῶν ὑμῖν μαντείας ἀναγνώσομαι, ex sequentibus. Markl.

Πολλῷ - - - μᾶλλον] *Multo magis.* Auger.

Ἡγοῦνται] Videtur deesse εἰρήνης, vel τότε. Markland.

Πότερον] F. πότερ' ἂν οὖν, ut lingua postulat. Idem.

Διώνη] Δωδώνη reponit Gul. Canter. VIII. Nov. Lect. 12. idque confirmat auctoritate Dinarchi. Hominem vide. Taylor. Reperi hoc in margine Lessing. Reisk. Canter. sic: "Datum fuit Atheniensibus quondam a Dodonæo Jove oraculum, quo jubebantur inter cætera suos principes cavere, civitatemque ita constituere, ut una sententia cuncti uterentur, nec hostibus lætandi occasionem præbere. Hoc oraculum Demosthenes quidem de Falsa legat. de Æschine interpretatur. Dinarchus autem in Demosthenem de ipso Demosthene, qui pecuniam ab Harpalo inter alios acceperit. Sed in utroque vocabulum unum corruptum legitur, in priore loci, in posteriore oraculi. Demosthenes enim post factam oraculi mentionem, hæc subjungit, ἅπασι κ. τ. λ. at hic Δωδώνη pro Διώνη reponendum est. Dinarchus vero recitaturus oraculum ait, λέγε τὴν μαρτυρίαν πρῶτον. at hic μαντείαν scribendum fuerat. Et illum quidem locum ita corrigendum esse docet apertissime Dinarchus, qui prodiisse dicit hoc oraculum ἐκ

ἔξωθεν οἱ ἐπιβουλεύοντες, ἔνδοθεν δὲ οἱ συμπράττοντες.
οὐκοῦν τῶν ἐπιβουλευόντων μὲν ἔργον, τὸ διδόναι· τῶν συμ-
πραττόντων [1] δὲ, λαμβάνειν, καὶ τοὺς εἰληφότας ἐκσώζειν.

πδ΄. Ἔτι τοίνυν κἂν ἀπ᾽ ἀνθρωπίνου λογισμοῦ [2] τοῦτο
ἴδοι τίς, ὅτι πάντων ἐχθρότατον καὶ [3] φοβερώτατον τὸ, τὸν
προεστηκότα ἐᾶν οἰκεῖον γίγνεσθαι τοῖς μὴ τῶν αὐτῶν ἐπι-
θυμοῦσι τῷ δήμῳ. τίσι γὰρ τῶν πραγμάτων ἐγκρατὴς γέ-
γονε Φίλιππος ἁπάντων, καὶ τίσι τὰ μέγιστα κατείργα-
σται τῶν πεπραγμένων, σκέψασθε. τῷ παρὰ τῶν πωλούν-
των τὰς πράξεις ὠνεῖσθαι, τῷ τοὺς προεστηκότας ἐν ταῖς
πόλεσι διαφθείρειν, καὶ [4] ἐπαίρειν τούτους. ταῦτα τοίνυν
ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστὶν ἀμφότερα, ἐὰν βούλησθε, ἀχρεῖα ποιῆσαι
τήμερον, ἐὰν τῶν μὲν, μὴ ἐθέλητε [5] ἀκούειν, τοῖς τοιούτοις
συνηγορούντων, ἀλλ᾽ ἐπιδείξητε ἀκύρους ὄντας ὑμῶν· νῦν
γάρ φασιν εἶναι κύριοι· τὸν δὲ πεπρακότα ἑαυτὸν κολάσητε,
καὶ [6] τοῦτον ἅπαντες ἴδωσι. παντὶ μὲν γὰρ εἰκότως ἂν
ὀργισθείητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [7] τοιαῦτα πεποιηκότι, καὶ 438
προδεδωκότι συμμάχους, καὶ φίλους, καὶ καιροὺς, μεθ᾽
[8] ὧν καλῶς, ἢ κακῶς ἑκάστοις ἔχει τὰ πάντα· οὐ μὴν οὐ-
δενὶ μᾶλλον οὐδὲ δικαιότερον ἢ τούτῳ. ὃς γὰρ ἑαυτὸν τάξας
τῶν ἀπιστούντων εἶναι Φιλίππῳ, καὶ μόνος καὶ πρῶτος
ἰδὼν, ὅτι κοινὸς ἐχθρὸς [9] ἐκεῖνός ἐστιν ἁπάντων τῶν Ἑλλή-
νων, ηὐτομόλησε, καὶ προὔδωκε, καὶ γέγονεν ἐξαίφνης ὑπὲρ
Φιλίππου, πῶς οὐ πολλάκις ἔσθ᾽ [10] οὗτος ἄξιος ἀπολωλέ-

[1] δὲ τὸ λαμβάνειν [2] τοῦτ᾽ ἂν ἴδοι τις [3] φοβερώτατόν ἐστι τὸ
[4] ἐπαίρειν. *τούτοις. [5] ἀκούειν, τῶν τοῖς [6] τοῦτό *γ᾽ ἅπαντες [7] τὰ τοιαῦτα
[8] ὧν ἢ καλῶς [9] ἐκεῖνός ἐστιν ἐχθρὸς [10] οὗτος ἄξιός ἐστιν

Δωδώνης παρὰ τοῦ Διὸς τοῦ Δωδωναίου. hunc autem ita restituendum fuisse, cum Demosthenes hoc loco, tum Dinarchus ipse prioribus ac posterioribus verbis indicii satis dederat."

Ἔξωθεν] Lambinus: ἐχθροὶ δὲ, ἔξωθεν μὲν, οἱ ἐπιβ. κ. τ. λ. Ingeniose satis et feliciter. Prima ista vox, quam restituit, latebat in praecedenti. *Omnes hortatur ad puniendos eos, qui in re aliqua hostes Reip. adjuverunt.* Hostes autem quinam sunt? Illi *scil. qui* etc. Taylor. 2. Cor. VII. 5. ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. Markland.

πδ΄. Ἀπ᾽ ἀνθρωπ.] Usitatius credo ἐπ᾽ ἀνθρωπίνου λογισμοῦ. Taylor.

Τὸν προεστηκότα] Scil. τοῦ δήμου. Markland.

Ἐν ταῖς πόλεσι] *In liberis civitatibus et* αὐτονόμοις, quæ αἱ πόλεις frequenter appellantur. Markland. Istud confirmavi pluribus in notis ad Æsch. c. Ctesiph. pag. 392. ed. Reisk. Taylor.

Καὶ τοῦτον ἅπαντες] Τὸν Αἰσχίνην. S. κεκολασμένον. Vel, καὶ τοῦθ᾽ ἅπαντες. [Et, in alio loco] Vel, καὶ τοῦτον ἅπαντες κεκολασμένον ἴδωσι. Wolf. F. καὶ τοῦτ᾽ ἂν ἅπαντες. Markland. Puto καὶ τοῦτο. Jurin. Vid. Var. Lect.

Δικαιότερον] Addit Exemplar Altemps. ὀργισθείητε. Sed commode subintelligi potest. Idcirco nihil moveo. Verum cum istud οὐδὲ in melioribus desit, legendum arbitror (deleto etiam μᾶλλον) οὐ μὴν οὐδενὶ δικαιότερον, ἢ τούτῳ. Taylor.

ναι; ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, αὐτὸς οὐχ οἷός τε ἀντειπεῖν ἔσται. τίς γάρ ἐστιν ὁ τὸν Ἴσχανδρον προσάγων ὑμῖν τοκαταρχὰς, ὃν παρὰ τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ φίλων τῇ πόλει δεῦρο ἥκειν ἔφη; τίς ὁ συσκευάζεσθαι τὴν Ἑλλάδα καὶ Πελοπόννησον Φίλιππον βοῶν, ὑμᾶς δὲ καθεύδειν; τίς ὁ τοὺς καλοὺς, καὶ μακροὺς, [1] καὶ πολλοὺς λόγους ἐκείνους δημηγορῶν, καὶ τὸ Μιλτιάδου καὶ Θεμιστοκλέους ψήφισμα ἀναγινώσκων, καὶ τὸν ἐν τῷ τῆς Ἀγραύλου τῶν ἐφήβων ὅρκον; οὐχ οὗτος; τίς ὁ πείσας ὑμᾶς [2] μόνον οὐκ ἐπὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν πρεσβείας πέμπειν, ὡς ἐπιβουλευομένης μὲν ὑπὸ Φιλίππου τῆς Ἑλλάδος, ὑμῖν δὲ προσῆκον προορᾶν ταῦτα, καὶ μὴ προΐεσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων; οὐχ ὁ μὲν γράφων τὸ ψήφισμα Εὔβουλος ἦν, ὁ δὲ πρεσβεύων εἰς Πελοπόννησον, Αἰσχίνης οὑτοσί; ἐλθὼν δὲ ἐκεῖσε ἅττα [3] μέν ποτε διελέχθη καὶ ἐδημηγόρησεν, αὐτὸς ἂν εἰδείη· ἃ δ' ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς, [4] ὑμεῖς οἶδ' ὅτι μέμνησθε πάντες. βάρβαρόν τε γὰρ πολλάκις καὶ ἀλάστορα τὸν Φίλιππον ἀποκαλῶν, ἐδημηγόρει, καὶ τοὺς Ἀρκάδας ὑμῖν ἀπήγγειλεν ὡς ἔχαιρον,
439 εἰ προσέχει τοῖς πράγμασιν ἤδη, καὶ ἐγείρεται ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις. ὃ δὲ πάντων μάλιστα ἀγανακτῆσαι ἔφη· συντυχεῖν γὰρ ἀπιὼν Ἀτρεστίδᾳ παρὰ Φιλίππου πορευομένῳ,

[1] [καὶ πολλοὺς] [2] μονονοὺκ [3] μὲν τότε [4] ὑμεῖς εὖ οἶδ'

Φίλων] Utrum τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ φίλων. An ὃν — φίλον — δεῦρο ἥκειν? Nam et ita scribitur. Atque ita exhibent Editi omnes, improbante Lambino. Φίλων quidem Interpretes, ille Venetus innominatus, et alter, qui hanc Orationem Italice vertit. Et ita exaratur in optimo Augustano, et in Harleiano. Bonus Wolfius, dum sequitur *eam* lectionem in textu, *alteram* sequitur in versione. Sed ita solens est. Suo more id facit. Neque id exprobranti similis dico, sed ut lectorem meum admonerem, licet non semel de ea re a me admonitum. Idem est Ischander, de quo nonnulla superius ad §. ϛ'. Idem.

Τίς ὁ συσκευάζεσθαι τὴν Ἑλλάδα] Id est, *insidiis petere, imminere per insidias et captare*. Idem πρὸς Ζηνόθεμιν: ἀδίκημα τοιοῦτον μετ' ἐκείνου συνεσκευάσατο. pro *molior* enim *et capto*, et *insidiis aggredior*, et *negotium captiosum, insidiosumque adorno*, dicitur passiva tantum voce. Nam συσκευάζειν activa voce est *colligere in fasciculum*, vel *in unam sarcinam connectere*, ut idem supra in eadem, διόπερ ταῦτα πάντα εἰς ἓν ψήφισμα οὗτοι συνεσκεύασαν. *Ex edit*. Hervag.

Συσκευάζεσθαι] Marklandus vertit: *quis captare Græciam et Peloponnesum* Philippum *clamitabat, vos autem dormitare?* Fortasse Wolfii Interpretatio non est admodum improbanda. Euphemismus est insignis et notabilis in v. συσκευάζεσθαι: *non solum vasa colligere atque profectionem parare, verum etiam* vasa aliena; i. e. *prædari et diripere*. Usi sunt in hoc sensu, ut ante me observatum est, LXX. Interpretes, sc. Exod. III. 22. Καὶ ἐπιθήσετε, καὶ συσκευάσετε τοὺς Αἰγυπτίους. Ubi alii σκυλεύσατε. Quod poterat fuisse scholion, aut glossema vocabuli paulo insolentioris. Verum illa prior τοῦ συσκευάζεσθαι notio potius est Demosthenica: ut in init. Chersonesitanæ: Εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος ἄγει — μήτε συσκευάζεται πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ὑμᾶς. H. Steph. Th. Gr. L. T. III. col. 849. Taylor.

καὶ μετ᾽ αὐτοῦ γύναια καὶ παιδάρια ὡς τριάκοντα βαδίζειν, αὐτὸς δὲ θαυμάσας, ἐρέσθαι τινὰ τῶν ὁδοιπόρων, τίς [1] ὁ ἄνθρωπός ἐστι, καὶ τίς [1] ὁ ὄχλος ὁ μετ᾽ αὐτοῦ. ἐπειδὴ δὲ ἀκοῦσαι, ὅτι Ἀτρεστίδας παρὰ Φιλίππου τῶν Ὀλυνθίων αἰχμάλωτα δωρεὰν ταῦτα ἔχων ἀπέρχεται, δεινὸν αὐτῷ τι δόξαι, καὶ δακρῦσαι, καὶ ὀδύρασθαι τὴν Ἑλλάδα, ὡς κακῶς διάκειται, [2] ἣ τοιαῦτα πάθη περιορᾷ γινόμενα, καὶ συνεβούλευσεν ὑμῖν, πέμπειν τινὰς εἰς Ἀρκαδίαν, οἵτινες κατηγορήσουσι τῶν τὰ Φιλίππου πραττόντων. ἀκούειν γὰρ ἔφη τῶν φίλων, ὡς ἐὰν ἐπιστροφὴν ἡ πόλις ποιήσηται, καὶ πρέσβεις πέμψῃ, δίκην ἐκεῖνοι δώσουσι.

πέ. Ταῦτα μὲν τοίνυν τότε καὶ μάλα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλὰ, καὶ τῆς πόλεως ἄξια ἐδημηγόρει· ἐπειδὴ δὲ ἀφίκετο εἰς Μακεδονίαν, καὶ τὸν ἐχθρὸν εἶδε τὸν ἑαυτοῦ, καὶ τῶν Ἑλλήνων, [3] τὸν Φίλιππον, ἆρά γε ὅμοια, ἢ παραπλήσια τούτοις; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλὰ μήτε τῶν προγόνων μεμνῆσθαι, μήτε τρόπαια λέγειν, μήτε βοηθεῖν μηδενὶ, τῶν τε κελευόντων μετὰ τῶν Ἑλλήνων περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης βουλεύεσθαι, θαυμάζειν [4] ἔφη, εἰ περὶ τῶν ὑμετέρων ἰδίων ἄλλον τινὰ δεῖ πεισθῆναι, εἶναί τε τὸν Φίλιππον αὐτὸν, Ἡράκλεις, Ἑλληνικώτατον ἀνθρώπων, δεινότατον λέγειν, φιλαθηναιότατον, οὕτω δὲ ἀτόπους τινὰς ἐν τῇ πόλει καὶ δυσχερεῖς ἀνθρώπους εἶναι, ὥστε οὐκ αἰσχύνεσθαι λοιδορουμένους αὐτῷ, καὶ βάρβαρον αὐτὸν ἀποκαλοῦντας. 440

πς΄. Ἔστιν οὖν ὅπως ἂν ταῦτ᾽ ἐκεῖνα προειρηκὼς, ὁ αὐτὸς ἀνὴρ, μὴ διαφθαρεὶς, ἐτόλμησεν εἰπεῖν; [5] τίς δέ ἐστιν, ὅς τις ἂν τὸν Ἀτρεστίδαν τότε μισήσας, διὰ τοὺς τῶν Ὀλυνθίων παῖδας καὶ τὰ γύναια, ταῦτα Φιλοκράτει νῦν πράττειν

[1] Deest articulus. [2] εἰ [3] Deest articulus. [4] Deest ἔφη. [5] τί δέ; ἔστιν

Ἀκοῦσαι] Ἀκούσαι lege, cum acuto, ut sit tertia persona ἀορ. ᾱ. εὐκτικῆς. Wolf.

Αἰχμάλωτα δωρεὰν ταῦτα] S. σώματα, ἢ ἀνδράποδα, aut pro τούτους αἰχμαλώτους. Idem.

πέ. Κελευόντων] F. κελευόντων κοινῇ, ut §. πζ. *ante med.* et alibi. Markland.

Ἔφη] Ex penu et liberalitate Wolfiana. Nam in Editt. quæ præivere, ignoratur. Atque idem intelligo de MStis. Taylor.

πς΄. Ταῦτ᾽ ἐκεῖνα] F. τότ᾽ ἐκεῖνα. Et mox v. antepen. τίς δ᾽ ἐστὶν ὅστις ἂν videtur rectius legi, quam τί δέ; ἔστιν ὅστις ἂν —? *Quis vero est, qui, cum Atrestidam ob Olynthiorum puerulos et mulierculas tum odisset, nunc Philocratis adjutor esse vellet* etc. Wolf.

Τίς δέ ἐστιν] F. τί δέ; ἔστιν ὅστις —? Ut §. πβ΄. *ad init.* Markland. Vid. Var. Lect.

ὑπέμεινεν, ὃς γυναῖκας ἐλευθέρας τῶν Ὀλυνθίων ἤγαγε δεῦρο ἐφ' ὕβρει; καὶ οὕτως ἐπὶ τῷ βδελυρῶς βεβιωκέναι γιγνώσκεται, ὥς τε μηδὲν ἐμὲ αἰσχρὸν εἰπεῖν νυνὶ περὶ αὐτοῦ δεῖν, μηδὲ δυσχερὲς, ἀλλὰ τοσοῦτον εἰπόντος μόνον, ὅτι Φιλοκράτης γυναῖκας ἤγαγε, πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, καὶ τοὺς περιεστηκότας τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐλεεῖν, εὖ οἶδ' ὅτι, τὰς ἀτυχεῖς καὶ ταλαιπώρους ἀνθρώπους· ἃς οὐκ ἠλέησεν Αἰσχίνης, οὐδὲ ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταύταις τὴν Ἑλλάδα, εἰ παρὰ τοῖς συμμάχοις ὑπὸ τῶν πρέσβεων ὑβρίζονται, ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ κλαήσει, τοῦ τὰ τοιαῦτα πεπρεσβευκότος, καὶ τὰ παιδία ἴσως παράξει καὶ ἀναβιβᾶται. ὑμεῖς δὲ ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὸς μὲν τὰ τούτου παιδία, ὅτι πολλῶν συμμάχων ὑμετέρων καὶ φίλων παῖδες ἀλῶνται, καὶ πτωχοὶ περιέρχονται, δεινὰ πεπονθότες διὰ τοῦτον· οὓς ἐλεεῖν πολλῷ μᾶλλον ὑμῖν ἄξιον, ἢ [1] τοὺς τοσαῦτα ἠδικηκότας, καὶ προδότου πατρὸς, καὶ ὅτι τοὺς ὑμετέρους παῖδας οὗτοι, καὶ τοῖς [2] ἐκγόνοις προσγράψαντες τὴν εἰρήνην, καὶ τῶν ἐλπίδων ἀπεστερήκασι. πρὸς δὲ τὰ αὐτοῦ τούτου δάκρυα, ὅτι νῦν ἔχετε ἄνθρωπον, ὃς εἰς Ἀρκαδίαν [3] ἐκέλευεν ἐπὶ

[1] τοὺς τοῦ τοιαῦτα ἠδικηκότος [2] ἐκγόνοις, προσγράψαντες τῇ εἰρήνῃ, [3] ἐκέλευσεν

Μετὰ ταῦτα] Non satis placet. Sed nihil occurrit melius. Abesse mallem et hoc. Παρέλκειν certe videtur. Wolf. τὰ μετὰ ταῦτα, consequentia. Markland.

Πεπρεσβευκότος] Distingue: πεπρεσβευκότος. Καὶ τὰ etc. Idem. Aliter distinxit Benenatus: sc. pungit ad ὑβρίζονται in linea superiori: — ὑβρίζονται· Ἀλλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ κ. τ. λ. Verum neutra Distinctio satis placet. Totum enim, quod hic sequitur, ita cohæret cum ἐδάκρυσεν in v. 8. ut in novum paragraphum divelli et distrahi nequeat. Taylor.

Ἀναβιβᾶται] Ἀντὶ τοῦ, ἀναβιβάσεται, in *judicium et in locum editum scandere faciet*, ut sint conspicui coronæ populari, hoc est, παραστήσεται. *Ex edit.* Hervag.

Ἀναβιβᾶται] M. ἀναβιβάσεται. Wolf. Ut in margine Benenati, et MSS. Ald. Taylor.

Ὑμῖν ἄξιον] Πρέπον. F. ὑμᾶν. Wolf. Veritus nempe, ne ἄξιον cum dativo ὑμῖν minus bene conveniret. Reisk.

Ἠδικηκότας] Ἢ τοὺς τοῦ τοσαῦτα ἠδικηκότος καὶ προδότου πατρός. S. παῖδας. Wolf. ἠδικηκότος. Markland. Jurin. Ita Paris. Felio. Obsop.— γρ. ἢ τοὺς τὰ τοιαῦτα ἠδικηκότας, καὶ προδότου πατρὸς παῖδας, οἷς οὗτοι καὶ τοῖς ἐγγόνοις etc. Marg. Altemps. et similiter Aug. ἢ τοὺς τοῦ τοσαῦτα Ven. Lind. Harl. ἢ τοῦ τοσαῦτα Benenatus cum Ital. Bene hæc omnia vertit Etruscus, cum Wolfius pessime. *De' quali è molto piu convenevole, che voi habbiate compassione, che di questi, che sono figliuoli di padre, il quale ha fatte tante ingiurie, e traditore:* *E che eglino i vostri figliuoli delle speranze, che poteano havere, havendo scritto la pace anco per i posteri, hanno privato.* Taylor.

Καὶ ὅτι] Repeto ἐνθυμεῖσθε. Auger.

Τὴν εἰρήνην] Scr. καὶ τοῖς ἐκγόνοις προσγράψαντες τῇ εἰρήνῃ, vel, πρὸς τὴν εἰρήνην. Vid. §. ιθ'. *in fin.* Interpreteris autem, *qui verba ista*, [quæ literis majusculis etiam describi poterant] ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΚΓΟΝΟΙΣ *paci addiderunt.* Markl. Vide supra, §. λ'. *post med.* Taylor. Vid. Var. Lect.

Ὅτι νῦν] Repeto adhuc ἐνθυμεῖσθε. Auger.

τοὺς ὑπὲρ Φιλίππου πράττοντας πέμπειν τοὺς κατηγορή-
σοντας.

πζ'. Νῦν τοίνυν ὑμᾶς οὐκ εἰς Πελοπόννησον δεῖ πρεσβείαν 441
πέμπειν, οὐδ' ὁδὸν μακρὰν βαδίσαι, οὐδὲ ἐφόδια ἀναλίσκειν,
ἀλλὰ ἄχρι τοῦ βήματος ἐνταυθοῖ [1] προσελθόντα ἕκαστον
ὑμῶν, τὴν ὁσίαν καὶ δικαίαν [2] ταύτην ψῆφον ὑπὲρ τῆς πα-
τρίδος θέσθαι κατ' ἀνδρὸς, ὃς, ὦ γῆ καὶ θεοὶ, ἐκεῖνα ἃ διεξ-
ῆλθον ἐν ἀρχῇ δεδημηγορηκὼς, τὸν Μαραθῶνα, τὴν Σαλα-
μῖνα, τὰς μάχας, τὰ τρόπαια, ἐξαίφνης, ὡς ἐπέβη Μακε-
δονίας, πάντα τἀναντία τούτοις ἔλεγε, μὴ προγόνων με-
μνῆσθαι, μὴ τρόπαια λέγειν, μὴ βοηθεῖν μηδενὶ, μὴ κοινῇ
μετὰ τῶν Ἑλλήνων βουλεύεσθαι, [3] μόνον οὐ καθελεῖν τὰ
τείχη. καί τοι τούτων αἰσχίους λόγοι οὐδένες πώποτε ἐν
τῷ [4] παντὶ γεγόνασι χρόνῳ παρ' ὑμῖν. τίς γάρ ἐστιν Ἑλ-
λήνων ἢ βαρβάρων [5] οὕτω σκαιὸς, ἢ ἀνήκοος, ἢ σφόδρα μι-
σῶν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν, ὅς τις, εἴ τις ἔροιτο, εἰπέ μοι,
τῆς νῦν οὔσης Ἑλλάδος ταυτησὶ καὶ οἰκουμένης, ἔσθ' [6] ὅτι
ταύτην ἂν τὴν προσηγορίαν εἶχεν, ἢ ᾤκεῖτο ὑπὸ τῶν νῦν
ἐχόντων Ἑλλήνων, εἰ μὴ τὰς ἀρετὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐκείνας
οἱ Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι παρέσχοντο ἡμέτεροι πρόγονοι;
οὐδ' ἂν εἷς εὖ οἶδ' ὅτι φήσειεν· ἀλλὰ πάντα [7] ταῦθ' ὑπὸ
τῶν βαρβάρων ἂν ἑαλωκέναι. εἶθ' οὓς μηδὲ τῶν ἐχθρῶν μη-
δεὶς ἂν τούτων τῶν ἐγκωμίων καὶ τῶν ἐπαίνων ἀποστερή-
σειε, τούτων Αἰσχίνης ὑμᾶς οὐκ ἐᾷ μεμνῆσθαι, τοὺς ἐξ
ἐκείνων, ἵνα αὐτὸς ἀργύριον λάβῃ; καὶ μὴν τῶν μὲν ἄλλων
ἀγαθῶν, οὐ μέτεστι τοῖς τεθνεῶσιν· οἱ δὲ ἐπὶ τοῖς καλῶς
πραχθεῖσιν ἔπαινοι, τῶν οὕτω τετελευτηκότων ἴδιον κτῆμά
εἰσιν. οὐδὲ γὰρ ὁ φθόνος αὐτοῖς ἔτι τηνικαῦτα ἐναντιοῦται. 442

[1] παρελθόντα [2] Deest ταύτην. [3] μονονοὺ [4] παντὶ τῷ χρόνῳ γεγόνασι
[5] οὕτω σφόδρα σκαιὸς, καὶ ἀνήκοος [6] ὅ, τι [7] ταῦτα πάντα

πζ'. Ἀλλ' ἄχρι τοῦ βήματος] S. τοῦ Ἄρχοντος. Etsi non satis mihi constat de consuetudine ferendi suffragia; quæ non una eademque in omnibus judiciis fuisse videtur. WOLF.

Διεξῆλθον] Distingue: ἐκεῖνα, ἃ διεξῆλθον, ἐν ἀρχῇ δ. MARKLAND. Corrige ergo Wolfii versionem, hoc pacto: *Qui cum illas, quas recensui, conciones initio habuerit*—Ita distinguit Hieron. Ferrus in versione Italica. TAYLOR.

Ὅτι] Scribendum ὅ, τι. Vid. ad §. πς'. *ad init.* MARKLAND. Et recte vertit Wolfius: *Ejus Græciæ estne ulla pars, quæ —?* TAYLOR.

Λάβῃ] Interrogative λάβῃ; MARKL.

ὧν ἀποστερῶν ἐκείνους οὗτος, αὐτὸς ἂν τῆς ἐπιτιμίας [1]δικαίως νῦν στερηθείη, καὶ ταύτην ὑπὲρ τῶν προγόνων ὑμεῖς δίκην [2]λάβητε παρ' αὐτοῦ.

πή. Τοιούτοις μέν τοι λόγοις, ὦ κακὴ κεφαλὴ, σὺ τὰ τῶν προγόνων ἔργα συλήσας, καὶ [3]διασύρας τῷ λόγῳ, πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσας. εἶτα γεωργεῖς ἐκ τούτων, καὶ σεμνὸς γέγονας. καὶ γὰρ αὖ τοῦτο, πρὸ μὲν τοῦ πάντα τὰ κακὰ εἰργάσθαι τὴν πόλιν, ὡμολόγει γεγραμματευκέναι, καὶ χάριν ὑμῖν ἔχειν τοῦ χειροτονηθῆναι, καὶ μέτριον παρεῖχεν ἑαυτόν· ἐπειδὴ δὲ μύρια εἴργασται κακὰ, τὰς ὀφρῦς ἀνέσπακε, κἂν, ὁ γεγραμματευκὼς Αἰσχίνης, εἴποι τις, ἐχθρὸς [4]εὐθέως, καὶ κακῶς φησιν ἀκηκοέναι, καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται, θοιμάτιον καθεὶς ἄχρι τῶν σφυρῶν, ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ, τὰς γνάθους φυσῶν, τῶν Φιλίππου ξένων καὶ φίλων εἷς οὗτος ὑμῖν ἤδη, τῶν ἀπαλλα-

[1] δικαίως ἂν νῦν [2] λάβοιτε [3] *διασύρας καὶ συλήσας [4] εὐθέως ἐχθρὸς

Ἀποστερῶν — στερηθείη] Scholiastes, si ejus verba recte intelligam, acutam ponit harum vocum distinctionem, huic quidem loco satis convenientem, dubito autem, an a Veteribus religiose observatam. Juxta ejus sententiam Ἀποστερεῖσθαι erit *Carere*, Στερεῖσθαι, *Amittere*. In illo sensu *Defraudamur*, in hoc *Spoliamur*. Qui præ nobis otio abundant, viderint, an hæc rite discriminentur. Ego sane dubito. Consonat quidem hoc: Οὕτω γὰρ ἄν τις οὐ πλοῦτον, οὐ δόξαν, οὐ σοφίαν ἀγαπήσειε παραγενομένην, δεδιὼς στερεῖσθαι. Plutarch. in Solone. Iterumque: Οἷς οὐδ' ἀπόλαυσις ἐγγίνεται τοῦ ποθουμένου παρόντος, τοῦ μέλλοντος ὠδῖνας ἀεὶ, καὶ τρόμους, καὶ ἀγῶνας, εἰ στερήσονται, παρέχοντος αὐτοῖς. Ibid. Ita scripsit Demosthenes, aut scripsisse videtur: τῆς χάριτος ἀποστερεῖσθαι, *gratia et popularitate* defraudari, *non earum rerum compotem fieri*. Sed et scripsit quoque Idem τῆς ἡγεμονίας ἀποστερεῖσθαι, *de avito imperio deturbari*. Ita scribunt et alii quoque. Taylor.

πή. Λόγοις] F. ἔργοις, cui mox opponitur λόγῳ. Vid. Æschin. adv. Ctesiph. p. 639. 9. ed. Reisk. Markland. Fortasse mecum. Τοιούτοις μέντοι λόγοις, tali oratione, (nempe, μὴ προγόνων μεμνῆσθαι, μὴ τρόπαια λέγειν, quæ *verba* Æschinis sæpe perstringit, in aditu scil. hujus Orationis, §. ς'. *ad fin.* rursus §. πέ. et rursus denique §. πζ'. *ante med.*) τοιούτοις, inquam λόγοις σὺ τὰ τῶν προγόνων ἔργα συλήσας καὶ διασύρας, πάντα τὰ πράγματα ἀπώλεσας. Nam illud τῷ λόγῳ post διασύρας est inficetum, et pene expiandum. Taylor.

Γέγονας;] Ita distingue. Markland.

Μύρια εἴργασται κακὰ] Lege, [non εἰργάσθαι cum Aldo] et paulo ante [v. 7.] καὶ γὰρ αὖ τοῦτο, F. addendum εἰπεῖν δεῖ, nisi τὸ τοῦτο redundet. Referri quidem potest ad ὡμολόγει. Wolf.

Ἄχρι τῶν σφυρῶν] Vid. Victor. XI. Var. Lect. 11. Taylor.

Ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ] Hunc supra Æschinis amicum esse dixit. Qui, cum forte procerus homo esset, Æschines pusillus homuncio, æque μακροβαίνων præ indignatione esse studuit. Wolf. Vid. Harpocr. Suidam. Adducit Kusterus locum similem ex Athenæo, lib. 5. Ubi videbis Casaubonum. Constat quidem, parva fuisse statura Æschinem, si ulla fides habenda sit Ulpiano, dum interpretatur ista verba in Orat. De Corona, §. μ'. τὸν καλὸν ἀνδριάντα, καὶ τριταγωνιστὴν ἄκρον ἐξέθρεψέ σε. Cæterum quis fuerit iste Pythocles, nescimus hodie et nescibitur. Hoc tantum scio, Valesium futiliter conjectasse, hunc esse Pythoclem, adolescentem ex Secta Epicurea, cujus meminere Plutarchus et Laertius. Quid, mi homo? In qua Olympiade acta erat hæc causa Athenis, ea ipsa in lucem editus est EPICURUS ipse, qui sectam et scholam condidit. Verba ea adagialia, Ἴσα βαίνειν, illustrarunt plurimi: omnium fortasse felicissime Homo eruditissimus, D. Langbænius ad Longini Caput ultimum. Taylor.

γῆναι τοῦ δήμου βουλομένων, καὶ κλύδωνα καὶ μανίαν τὰ καθεστηκότα πράγματα ἡγουμένων, ὃ τέως [1] ἔτι προσκυνῶν τὴν Θόλον.

πθ΄. Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν ἐπὶ κεφαλαίων [2] ἐπελθεῖν, ὃν τρόπον ὑμᾶς κατεπολιτεύσατο Φίλιππος, προσλαβὼν τούτους τοὺς θεοῖς ἐχθρούς· πάνυ δὲ ἄξιον ἐξετάσαι καὶ θεάσασθαι τὴν ἀπάτην ὅλην. τὸ μὲν γὰρ ἀπ᾽ ἀρχῆς, τῆς εἰρήνης ἐπιθυμῶν, διαφορουμένης αὐτοῦ τῆς χώρας ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ κεκλεισμένων τῶν ἐμπορίων, ὥστε ἀνόνητον ἐκεῖνον ἁπάντων εἶναι τῶν ἀγαθῶν, τοὺς τὰ φιλάνθρωπα λέγοντας ἐκείνους ἀπέστειλεν ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸν Νεοπτόλεμον, τὸν Ἀριστόδημον, τὸν Κτησιφῶντα· ἐπειδὴ δὲ ἤλθομεν ὡς 443
αὐτὸν ἡμεῖς οἱ πρέσβεις, ἐμισθώσατο μὲν τοῦτον [3] εὐθέως, ὅπως συνερεῖ καὶ συναγωνιεῖται τῷ μιαρῷ Φιλοκράτει, καὶ τῶν τὰ δίκαια βουλομένων ἡμῶν [4] πράττειν περιέσται. συνέγραψε δὲ ἐπιστολὴν ὡς ὑμᾶς, ᾗ μάλιστα ἂν ᾤετο τῆς εἰρήνης τυχεῖν. ἦν δὲ οὐδὲν μᾶλλον μέγα αὐτῷ καθ᾽ ὑμῶν οὐδ᾽ οὕτω πρᾶξαι, εἰ μὴ Φωκέας ἀπολῇ· τοῦτο δὲ οὐκ ἦν εὔπορον. συνῆκτο γὰρ αὐτῷ τὰ πράγματα, ὥσπερ ἐκ τύχης, εἰς καιρὸν τοιοῦτον, ὥστε ἢ μηδέν, ὧν ἐβούλετο εἶναι

[1] [ἔτι]   [2] ἐπανελθεῖν   [3] εὐθέως τοῦτον   [4] πράττειν ἡμῶν

Προσκυνῶν τὴν Θόλον] Significat, illi optatissimum fuisse scriptionis illud vile munus. Curia quædam Atheniensis Tholus dicta fuit. Wolf. Dixi supra, ad §. οά. *a med.* Unde liquebit, nihil hic sani protulisse Wolfium. Ad phrasin istam, προσκυνῶν τὴν Θόλον, quod attinet, notavit doctissimus Tiber. Hemsterhusius, conferri eam merito posse cum his verbis Lucianeis, in Timone, §. 23. Ὁ δὲ ἐμπεσὼν ἀθρόως ἐς ἐμὲ ἀπειρόκαλος καὶ παχύδερμος ἄνθρωπος, ἔτι τὴν πέδην πεφρικὼς, καὶ εἰ παριὼν ἄλλος μαστίξειέ τις, ὄρθιον ἐφιστὰς τὸ οὖς, καὶ τὸν μυλῶνα, ὥσπερ τὸ ἀνάκτορον, προσκυνῶν — Recte ergo τέως ἔτι, *qui nondum deposuit eos mores et vitæ rationem.* Wolfius vertit, quasi approbasset lectionem quamplurimorum Codd. πρώην προσκυνῶν τὴν Θόλον. Hoc explicabit mentem ejus, qui contulit Italicum Codicem: "Τὴν Θόλον quidam legendum putant" [nam Θόλον edi videbat] "et pro hoc alii ὑπερώην." Hoc erat istud πρώην, de quo modo dixi. Taylor.

πθ΄. Ἐπελθεῖν] Malim ἐπεξελθεῖν. Quod longe præstat. Licet Codd. ut puta Ven. Reg. α. et Aug. habeant ἐπανελθεῖν. Idem.

Διαφορουμένης] F. διαφθειρομένης. Wolf. Inutiliter sane et inauspicato: licet eam lectionem quoque commendet Cod. Harl. cum Regg. β. et ε. Vid. D'Orvill. ad Chariton. Aphrodis. III. 5. Tayl.

Ὑπὸ τῶν λῃστῶν] Prima Philippica [§. θ΄.] monuit, ὅτι λῃστεύειν ἀνάγκη, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην. Wolf.

Ὥστε ἀνόνητον etc.] Ὥστε οὐχ οἷόν τ᾽ εἶναι ὄνασθαι καὶ ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν. Vid. II. (I.) Olynth. Idem.

Ἦν δὲ οὐδὲν μᾶλλον μέγα] F. ἦν δ᾽ οὐδενὸς μᾶλλον οὐδὲν μέγα. Wolf. F. οὐδὲν ἄλλο μέγα, ut §. ξ΄. μηδὲν ἄλλο δίκαιον. Markland. Vid. Var. Lect.

Ὧν ἐβούλετο εἶναι] Otiosum sane istud εἶναι, ne dicam molestum—ὧν ἐβούλετο εἶναι, διαπράξασθαι, ἢ ἀνάγκην εἶναι. Credo ergo, ortum esse ex ea vicinia. Nam nunquam alibi sic loquitur. Infra v. 18. p. seq. διεπράξατο, ὧν ἠβουλήθη: et sic satis. Rursus, v. penult. πάνθ᾽, ὅσα βούλομαι, διαπράξομαι. Et §. ϛ΄. *ad fin.* πάντα, ὅσα ἂν

διαπράξασθαι, ἢ ἀνάγκην εἶναι ψεύσασθαι, [1] ἐπιορκῆσαι, καὶ μάρτυρας τῆς αὑτοῦ κακίας [2] πάντας Ἕλληνας καὶ Βαρβάρους ποιήσασθαι. εἰ μὲν γὰρ προσδέξαιτο Φωκέας συμμάχους, καὶ μεθ' ὑμῶν τοὺς ὅρκους αὐτοῖς ἀποδοίη, τοὺς πρὸς Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους ὅρκους παραβαίνειν εὐθὺς ἀναγκαῖον ἦν, ὧν τοῖς μὲν, τὴν Βοιωτίαν συνεξαιρήσειν ὀμωμόκει, τοῖς δὲ, τὴν Πυλαίαν συγκαταστήσειν· εἰ δὲ μὴ προσδέχοιτο, ὥσπερ οὐ προσίετο, οὐκ ἐάσειν ὑμᾶς παρελθεῖν [3] αὐτὸν ἡγεῖτο, ἀλλὰ βοηθήσειν εἰς Πύλας. ὅπερ, εἰ μὴ παρεκρούσθητε, ἐποιήσατε ἄν. εἰ δὲ τοῦτο γένοιτο, οὐκ ἐνεῖναι παρελθεῖν ἐλογίζετο. καὶ ταῦτα οὐ παρ' ἄλλων αὐτὸν ἔδει πυθέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς ὑπῆρχε μάρτυς ἑαυτῷ τοῦ πράγματος. ὅτε γὰρ τὸ πρῶτον ἐκράτησε [4] Φωκέας ὁ Φίλιππος, καὶ διέφθειρε τοὺς ξένους αὐτῶν, καὶ τὸν ἡγούμενον, καὶ στρατηγοῦντα Ὀνόμαρχον, τότε τῶν ὄντων ἀνθρώπων ἁπάντων οὐδενὸς οὔτε Ἕλληνος, οὔτε Βαρβάρου βοηθήσαντος [5] Φωκεῦσι, πλὴν ὑμῶν, οὐχ ὅπως παρῆλθεν,
444 ἢ διεπράξατο ὧν ἠβουλήθη τι παρελθὼν, ἀλλ' οὐδὲ προσελθεῖν ἐγγὺς ἠδυνήθη. ᾔδει δὲ σαφῶς, οἶμαι, τοῦτο, ὅτι νῦν, ἡνίκα [6] ἐστασίαζε μὲν αὐτῷ τὰ Θετταλῶν, καὶ Φεραῖοι πρῶτον οὐ συνηκολούθουν, ἐκρατοῦντο δὲ Θηβαῖοι, καὶ μάχῃ ἥττηντο, καὶ τρόπαιον ἀπ' αὐτῶν εἱστήκει, οὐκ ἔνεστι παρελθεῖν, εἰ βοηθήσεθ' ὑμεῖς· οὐδὲ, ἂν [7] ἐπιχειρῇ τοῖς ὅπλοις, δυνήσεται, εἰ μή τις τέχνη προσγενήσεται. πῶς οὖν μήτε ψεύσομαι φανερῶς, μήτε ἐπιορκεῖν δόξας, πάνθ' ὅσα βούλομαι, διαπράξομαι; πῶς; οὕτως. [8] ἐὰν Ἀθηναίων

[1] καὶ ἐπιορκῆσαι [2] ἅπαντας [3] αὐτὸν παρελθεῖν [4] φωκέας ἐκράτησεν [ὁ Φίλιππος,] [5] φωκεῦσι βοηθήσαντος [6] ἐστασιάζετο μὲν αὐτῷ τὰ τῶν θετταλῶν [7] ἐπιχειρῇ, τοῖς ὅπλοις *γ' αἱρήσειν δυνήσεται [8] ἂν

βούλονται, νομίσαντες ὑπάρχειν. Et §. 44. ad fin. πάντα, ὅσα ἐβουλήθη, διαπέπρακται. Ita §. μθ'. a med. πᾶν, ὅ, τι ἂν βούλωνται, παρ' ὑμῖν ῥᾳδίως διαπράξεται. Et sic in locis sexcentis. Inutile enim erat et insolitum, adjicere τὸ εἶναι. Taylor.

Συγκαταστήσειν] M. συναποκαταστήσειν. Erepta enim erat eis Pylaea sive Amphictyonica dignitas a Phocensibus. Wolf.

Ὁ Φίλιππος.] Vid. Var. Lect.

Ἐκρατοῦντο δὲ Θηβαῖοι] Ἐνικῶντο καὶ ἡττῶντο ὑπὸ Φωκέων. Wolf.

Καὶ τρόπαιον ἀπ' αὐτῷ] F. ἀπ' αὐτῶν S. τῶν Θηβαίων. Sin de Philippo, nam et is semel a Phocensibus profligatus est, lego ἐπ' αὐτῷ. Verba sic ordino: ᾔδει δὲ σαφῶς, οἶμαι, τοῦτο, ὅτι νῦν οὐκ ἔνεστι παρελθεῖν (S. εἴσω Πυλῶν), ἡνίκα ἐστασίαζε. Wolf. Quid hoc somnii! ἀπ' αὐτῷ nullus est, qui legit, aut impressus, aut manu exaratus. Taylor.

Ἐπιχειρῇ] Marg. Altemps. et Aug. γρ. οὐδ' ἂν ἐπιχειρῇ — χειρήσειν. Suspicor aliquid hujusmodi. οὐδ', ἂν ἐπιχειρῇ τοῖς ὅπλοις, δυνήσεται χωρήσειν. Idem.

τινὰς εὕρω τοὺς Ἀθηναίους ἐξαπατήσοντας. ταύτης γὰρ οὐκ ἔτ᾽ ἐγὼ τῆς αἰσχύνης κληρονομῶ. ἐντεῦθεν οἱ μὲν παρ᾽ ἐκείνου πρέσβεις προὔλεγον ὑμῖν, ὅτι Φωκέας οὐ προσδέχεται Φίλιππος συμμάχους· οὗτοι δὲ ἐκδεχόμενοι, τοιαῦτα ἐδημηγόρουν, ὡς φανερῶς μὲν οὐχὶ καλῶς ἔχει τῷ Φιλίππῳ προσδέξασθαι τοὺς Φωκέας συμμάχους, διὰ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Θετταλοὺς, ἐὰν δὲ γένηται τῶν πραγμάτων κύριος, καὶ τῆς εἰρήνης τύχῃ, ἅπερ ἂν συνθέσθαι νῦν ἀξιώσαιμεν αὐτὸν, ταῦτα ποιήσει τότε.

ζ′. Τὴν μὲν τοίνυν εἰρήνην, ταύταις ταῖς ἐλπίσι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς [1]ἐπαγωγαῖς, [2]εὕροντο παρ᾽ ὑμῶν ἄνευ Φωκέων. τὴν δὲ βοήθειαν ἔδει μετὰ ταῦτα κωλῦσαι, τὴν εἰς [3]τὰς Πύλας, ἐφ᾽ ἣν αἱ πεντήκοντα τριήρεις ὁμόσε ἐφώρμουν, ἵν᾽, εἰ πορεύοιτο Φίλιππος, κωλύοιτε ὑμεῖς. πῶς οὖν; τίς τέχνη πάλιν αὖ γενήσεται περὶ ταύτης; τοὺς χρόνους ὑμῶν ἀφελέσθαι, καὶ ἐπιστῆσαι τὰ πράγματα ἀγαγόντας ἄφνω, ἵνα, μηδ᾽ ἂν βούλησθε, [4]δυνή- 445
σεσθε ἐξελθεῖν. οὐκοῦν ταῦθ᾽ οὗτοι πράξαντες φαίνονται. ἐγὼ δ᾽, ὥσπερ ἀκηκόατε ἤδη πολλάκις, οὐχὶ δυνηθεὶς προαπελθεῖν, ἀλλὰ καὶ μισθωσάμενος πλοῖον [5]κατεκωλύθην ἐκπλεῦσαι. ἀλλὰ καὶ πιστεῦσαι Φωκέας ἔδει Φιλίππῳ, καὶ ἑκόντας ἑαυτοὺς ἐνδοῦναι, ἵνα μηδεὶς χρόνος ἐγγένηται τοῖς πράγμασι, μηδ᾽ ἐναντίον ἔλθῃ ψήφισμα παρ᾽ ὑμῶν μηδέν. οὐκοῦν, ὡς μὲν οἱ Φωκεῖς σωθήσονται, παρὰ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεων ἀπαγγελθήσεται· ὥς τε καὶ εἴ τις ἐμοὶ διαπιστεῖ, τούτοις πιστεύσας, ἑαυτὸν ἐγχειριεῖ. τοὺς δὲ Ἀθηναίους αὐτοὺς μεταπεμψόμεθ᾽ ἡμεῖς, ἵνα

[1] ὑπαγωγαῖς [2] εὕρετο [3] Deest articulus. [4] δυνήσησθε [5] κατακωλυθεὶς

ζ′. Εὕροντο] F. εὗρον παρ᾽ ὑμῶν τὸ ἄνευ Φωκέων. Wolf. Illud flocci non facio. Lege omnino cum optimo Aug. εὕρετο παρ᾽ ὑμῶν ἄνευ Φωκέων, Philippus scil. Taylor.

Ἐφ᾽ ἣν αἱ πεντήκοντα τριήρεις ὁμόσε ἐφώρμουν] Idest, *in statione erant imminentes in occasionem, et transitum* ὑποτειμούμεναι. Est enim ἐφορμεῖν etiam, *navibus insidere, et obsidere portum.* Ex edit. Hervag.

Τοὺς χρόνους] F. addendum ἔδει τοὺς χρόνους, ut et post, v. 21. πιστεῦσαι Φωκέας ἔδει. Wolf.

Καὶ ἐπιστῆσαι] *Et continere res eo tandem adducentes ut* --- Auger.

Ἀγαγόντας ἄφνω] F. ἀγαγόντος ἄφνω (sc. Φιλίππου τὴν δύναμιν ἐπὶ Φωκέας). Praecedit enim εἰ πορεύοιτο Φίλιππος. Wolf. Et huic negotio *praeficere homines, qui subito res eo deducerent, ut* etc. Markland.

Δυνήσεσθε] Δυνήσησθε. Idem.

Ὥστε καὶ εἴ τις ἐμοὶ διαπιστεῖ] Verba Philippi sunt μιμητικῶς. Et v. 2. p. seq. ἀπαγγελοῦσι παρ᾽ ἡμῶν, sc. ἐμοῦ τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν συμμάχων. Et v. 3. μηδ᾽ ἂν ἕ, τινῶν ᾖ. Wolf.

πάντα ὅσα ἂν βούλωνται, νομίσαντες ὑπάρχειν σφίσι, μηδὲν ἐναντίον ψηφίσωνται· οὗτοι δὲ τοιαῦτα ἀπαγγέλουσι παρ' ἡμῶν καὶ ὑποσχήσονται, ἐξ ὧν μηδ' ἂν ὁτιοῦν ᾖ, κινηθήσονται.

ϛα'. Τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τοιαύταις τέχναις, ὑπὸ τούτων τῶν κάκιστα ἀπολουμένων ἀνθρώπων, πάντα τὰ πράγματα ἀπώλετο. καὶ γάρ τοι παραχρῆμα, ἀντὶ μὲν τοῦ, [1] Θεσπιὰς οἰκιζομένας ἰδεῖν, Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν ἠκούσατε [2] ἠνδραποδισμένας· ἀντὶ δὲ τοῦ, τὰς Θήβας ταπεινὰς γενέσθαι, καὶ περιαιρεθῆναι τὴν ὕβριν καὶ τὸ φρόνημα αὐτῶν, τὰ τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων Φωκέων τείχη κατεσκάπτετο, Θηβαῖοι δὲ ἦσαν οἱ κατασκάπτοντες, οἱ διοικισθέντες ὑπ' Αἰσχίνου τῷ λόγῳ· ἀντὶ δὲ τοῦ, τὴν Εὔβοιαν ἀντ' Ἀμφιπόλεως [3] ὑμῖν παραδοθῆναι, ὁρμητήρια ἐφ' [4] ὑμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προσκατασκευάζεται,
446 καὶ [5] Γεραστῷ καὶ Μεγάροις ἐπιβουλεύων διατελεῖ· ἀντὶ δὲ τοῦ, τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ἀποδοθῆναι, περὶ Δρύμου, καὶ τῆς πρὸς Πανάκτῳ χώρας, μεθ' ὅπλων ἐξερχόμεθα, ὃ,

[1] Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς ἰδεῖν οἰκιζομένας [2] ἐξηνδραποδισμένας [3] ἡμῖν [4] ἡμᾶς [5] Γεραιστῷ

Ὑπάρχειν] F. ὑπάρξειν. Markland. Recte. Consentit marg. Benenati. Taylor.

Ἡμῶν] Ita Wolfius edidit juxta marg. Parisiensem. Benenatus enim dedit ὑμῶν. Nec ille solus, sed Impressi omnes, et MSti. Erat, ubi Wolfio arridebat ὑμῖν. Quod miror, cum in ultima ejus annotatione arripuit id, quod res ipsa fuit. Idem.

ϛά. Τῶν κάκιστα ἀπολουμένων] Non perditissimos proprie significat, sed pessime perituros. Denunciat enim eis exitium. Wolf.

Θεσπιὰς] In vetusto plura erant addita, nec ab re, ut opinor, ad hunc modum: *ἀντὶ μὲν τοῦ Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς οἰκιζομένας*. Obsop. Confer omnino §. ή. a med. et §. ιέ. Taylor. Et vid. Var. Lect.

Διοικισθέντες] Hunc locum bene illustrat Ulpianus, et vertit Wolfius. Et Italus quoque: i *quali per le parole d' Eschine havevano à essere dishabitati*. Promisit Æschines, Philippum Thebanis omne robur ademturum. Quod efficeret, armis e manibus eripiendis, castellis atque urbibus diruendis, ipsis denique *per* pagos et *vicos distribuendis*. Simile aliquid occurrit superius de Phocensibus, §. κή. *post med. διῳκισμένοι κατὰ κώμας, καὶ παρῃρημένοι τὰ ὅπλα*. Idem.

Ὑμῖν — ὑμᾶς] Nulla auctoritate, nulla necessitate addo, recedit Wolfius ab omnibus, qui ἡμῖν — ἡμᾶς. Idem.

Γεραστῷ] Stephanus Γεραιστὸς per *αι* habet, non Γεραστός. Plinius Geræstum Eubœæ promontorium esse scribit ad Atticam vergens. Wolf. Γεραιστῷ. Markland. Ita notavit doctissimus etiam Valesius ad Harpocrat. v. Δρυμός. Ita scribi solet: a Strabone sc. ab Homero, Odyss. Γ. 177. cujus Scholiastes portum esse Eubœæ docet. Γεραιστῷ denique cum marg. Benenati Cod. Italicus. Taylor.

Δρύμου — Πανάκτῳ] Panactum Atticæ castellum esse tradit Stephanus: cui fortasse Δρύμος, cujus non meminit, vicina fuit. Wolf. Conjunge Suidam. Δρύμος ἐν τῷ περὶ Παραπρεσβείας Δημοσθένους. Πόλις ἐστὶ μεταξὺ Βοιωτίας καὶ τῆς Ἀττικῆς. Taylor.

Μεθ' ὅπλων ἐξερχόμεθα] Wolfius: *armis dimicamus*. Rectius: *cum armis eximus*. Necdum enim bellum redintegratum cum

τέως ἦσαν Φωκεῖς σῶοι, [1]οὐδέ ποτε ἐποιήσαμεν· ἀντὶ δὲ τοῦ, τὰ πάτρια ἐν τῷ ἱερῷ κατασταθῆναι, καὶ τὰ χρήματα εἰσπραχθῆναι τῷ θεῷ, οἱ μὲν ὄντες Ἀμφικτυόνες φεύγουσι καὶ ἐξελήλανται, καὶ ἀνάστατος αὐτῶν ἡ χώρα γέγονεν, οἱ δ' οὐδὲ πώποτε ἐν τῷ [2]πρόσθεν γεγονότες, Μακεδόνες βάρβαροι, νῦν Ἀμφικτυόνες εἶναι βιάζονται, ἐὰν δέ τις περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων μνησθῇ, κατακρημνίζεται, ἡ πόλις δὲ, τὴν προμαντείαν ἀφῄρηται, καὶ γέγονε τὰ πράγματα πάντα, ὥσπερ αἴνιγμα τῇ πόλει· ὁ μὲν, οὐδὲν ἔψευσται, καὶ πάντα ὅσα [3]ἐβουλήθη διαπέπρακται, ὑμεῖς δὲ, ἅπερ εὔξαισθε ἂν ἐλπίσαντες, τἀναντία τούτων ἑωράκατε γιγνόμενα. καὶ, δοκεῖτε μὲν εἰρήνην ἄγειν, πεπόνθατε δὲ δεινότερα, ἢ πολεμοῦντες, οὗτοι δὲ χρήματα ἔχουσιν ἐπὶ τούτοις, καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας, δίκην οὐ δεδώκασιν.

ϛβʹ. Ὅτι δὲ ταῦθ' ἁπλῶς δεδωροδόκηνται, καὶ τιμὴν ἔχουσιν ἁπάντων τούτων οὗτοι, πολλαχόθεν μὲν ἔγωγ' οἶμαι δῆλον ὑμῖν εἶναι πάλαι, καὶ δέδοικα, μὴ τοὐναντίον οὗ βούλομαι ποιήσω, σφόδρα ἀκριβῶς δεικνύναι πειρώμενος [4]διοχλῶ πάλαι τοῦτο αὐτοὺς ὑμᾶς εἰδότας· ὅμως δ' οὖν ἔτι καὶ τόδε [5]ἀκούσατε. ἔστιν ὅντινα ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τῶν πρέσβεων, ὧν ἔπεμψε Φίλιππος, χαλκοῦν στήσαιτ' ἂν ἐν ἀγορᾷ; τί δέ; δοίητ' ἂν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, ἢ ἄλλην τινὰ δωρεὰν, αἷς τιμᾶτε τοὺς εὐεργέτας; ἐγὼ 447
μὲν οὐκ [6]οἶμαι. διὰ τί; οὔτε γὰρ ὑμεῖς γε ἀχάριστοί ἐστε, οὔτε ἄδικοι ἄνθρωποι, οὔτε κακοί· [7]ἀλλ' ὅτι πάνθ' ὑπὲρ

[1] οὐδὲ πώποτε [2] πρόσθεν χρόνῳ γενόμενοι, μακεδόνες καὶ βάρβαροι [3] ἠβουλήθη [4] διενοχλῶ [5] ἀκούσατέ μου. ἔστιν ὅντιν' ἂν ὑμεῖς [6] οἴομαι [7] ἀλλ'·

Philippo, sed infida pax erat. Jurin.

Τέως] Τέως — ἐν τῷ περὶ τῆς Παραπρεσβείας· Ἀντὶ δὲ τοῦ τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν παραδοθῆναι, περὶ τοῦ Δρύμου καὶ τῆς πρὸς Πανάκτῳ χώρας μεθ' ὅπλων ἐξέρχεσθε, ὃ, τέως ἦσαν σῶοι Φωκεῖς, οὐδέποτε ἐποιήσαμεν. Suidas. Benenatus dedit τέως ἕως ἦσαν κ. τ. λ. Corrige autem hic οὐδεπώποτε ἐποιήσαμεν. Ita Lind. Ven. et Aug. Taylor.

Κατασταθῆναι] M. ἀποκατασταθῆναι. Wolf.

Πρόσθεν] Excidit χρόνῳ, quod habent plurimi: qui legunt etiam ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ γενόμενοι. Taylor. Vid. Var. Lect.

Περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων] Quæ direpta a Phocensibus renumeranda erat a Thebanis, qui Phocidis pleraque loca occupabant. Wolf.

Ἐπὶ τούτοις] Neglexit Wolfius in vertendo. E costoro per tali cose, hanno guadagnato. Italus. Taylor.

ϛβʹ. Ποιήσω καὶ σφόδρα ἀκριβῶς] Wolf. Sensus videtur postulare, ut legamus: εἰ σφόδρα ἀκριβῶς. Jurin.

Ἐν] Restituit Lambinus cum Wolfio. Taylor.

Φιλίππου καὶ οὐδετιοῦν ὑπὲρ ὑμῶν [1]ἔπραξαν, εἴποιτε ἂν καὶ ἀληθῆ καὶ δίκαια. εἶτα οἴεσθε [2]ὑμεῖς μὲν οὕτω γιγνώσκειν, τὸν δὲ Φίλιππον οὐχ οὕτως; ἀλλὰ τούτοις διδόναι τοσαύτας καὶ τηλικαύτας δωρεὰς, διότι ὑπὲρ ὑμῶν δικαίως καὶ [3]καλῶς ἐπρέσβευσαν; οὐκ ἔστι ταῦτα. τὸν γὰρ Ἡγήσιππον ὁρᾶτε, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πρέσβεις ὅπως ἐδέξατο, τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, ἀλλὰ Ξενοκλείδην τουτονὶ τὸν ποιητὴν ἐξεκήρυξεν, ὅτι αὐτοὺς ὑπεδέξατο, πολίτας ὄντας. τοῖς μὲν γὰρ ὑπὲρ ὑμῶν λέγουσι δικαίως ὅσα ἂν φρονῶσι, τοῦτον τὸν τρόπον προσφέρεται· τοῖς δὲ πεπρακόσιν ἑαυτοὺς, ὡς τούτοις. ταῦτ' οὖν μαρτύρων; [4]ταῦτ' οὖν ἐλέγχων τινῶν ἔτι δεῖται μειζόνων; ταῦτ' ἀφαιρήσεταί τις ὑμῶν;

ϛγʹ. Εἶπε τοίνυν μοί τις ἄρτι προσελθὼν πρὸ τοῦ δικαστηρίου πρᾶγμα καινότατον πάντων· Χάρητος [5]κατηγορεῖν παρεσκευάσθαι, καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου, καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων, ἐξαπατήσειν ὑμᾶς ἐλπίζειν. ἐγὼ δ', ὅτι μὲν πάντα τρόπον κρινόμενος Χάρης, εὑρεθήσεται πιστῶς

[1] ἔπραξαν· εἴποιτ' ἂν καὶ ἀληθῆ καὶ δίκαι' ἂν εἴποιτε. [2] ὑμᾶς
[3] καλῶς καὶ δικαίως ὑπὲρ ὑμῶν [4] ταῦτ' ἐλέγχων ἔτι [5] κατηγορεῖν αὐτὸν παρεσκευάσθαι

Ὑμεῖς] L. ὑμᾶς. εἶτα οἴεσθε ὑμᾶς μὲν οὕτω — τὸν δὲ Φίλιππον οὐχ οὕτως; Illud habe. Idem.

Ἐδέξατο, τὰ μὲν ἄλλα etc.] Lego et distinguo — πρέσβεις ὅπως ἐδέξατο. καὶ τὰ μὲν ἄλλα — Sic §. ϛϛʹ. a med. καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ. Δέρκυλλος δ' αὐτὸν etc. Et ita in Leptin. p. 467. 12. et in Midian. p. 552. 15. et p. 558. 1. ed. Reisk. Markland.

Ἐξεκήρυξεν] Διὰ κηρύγματος ἐκέλευσεν ἀποσχέσθαι τῆς Μακεδονίας. Wolf.

Ὡς τούτοις] S. τῷ Φιλοκράτει καὶ Αἰσχίνῃ προσφέρεται. Idem.

ϛγʹ. Παρεσκευάσθαι] Αὐτὸν παρεσκευάσθαι restituas cum optimis exemplaribus, et scriptis, et prelo cusis. Taylor. Addit idem etiam Weim. Abest ab Aldina et Wolfiana. Reisk.

Χάρης] Chares ille Imp. uti ex Ulpiano liquet, et ex Æschinis obtrectatione, ex inimicitiis, quas cum Phocione gessit, et ex multis aliis locis constare posse arbitror, Demosthenis, ejusque causæ partiumque erat patronus. Nihilo minus adeo adversa usus est fortuna, ut defendi non potuisset etiam ab amicissimo. Ecce unum infelicitatis exemplum e multis. Οἱ ῥήτορες ἠγωνίσαντο τὸν Χάρητα στρατηγὸν ἀποσταλῆναι. καὶ πλεύσας ἐκεῖνος οὐδὲν ἄξιον τῆς δυνάμεως ἔπραττεν, οὐδὲ αἱ πόλεις ἐδέχοντο τὸν στόλον, ἀλλ' ὕποπτος ὢν πᾶσιν ἐπλανᾶτο χρηματιζόμενος ἀπὸ τῶν συμμάχων, καὶ καταφρονούμενος ὑπὸ τῶν πολεμίων. Plutarch. in Phocione. Reliquum igitur erat Oratori nostro extenuare, quod refutare non potuit. Idque omnino hic facturus esset, si id permisissent Descriptorum malæ manus. Id autem quo modo, aut qua ratione? Nempe in *Charete bonum animum, et Reip. studiosum fuisse asserit: res improspere gestas dissimulare non potest: verum omnem eam culpam in eos rejicit, qui pretio corrupti Reip. male consulebant.* Honesta sane Oratio, et digna, quam proferret homo, cum Charetis, tum Reip. amantissimus. Lege ergo, et distingue mecum: ἐγὼ δὲ, ὅτι μὲν πάντα τρόπον κρινόμενος Χάρης εὑρεθήσεται πιστῶς καὶ εὐνοϊκῶς, ὅσον ἦν ἐπ' ἐκείνῳ, πράττων ὑπὲρ ὑμῶν, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ χρήμασι λυμαινομένους, τοῖς πράγμασι πολλῶν ὑστερῶν, τοῦτο πάνυ (vel σφόδρα cum plurimis) διϊσχυρίζομαι. Sic verto: *Ego autem, si accusetur Chares, inventum iri eum fideliter et benevole modis omnibus pro*

καὶ εὐνοϊκῶς, ὅσον ἦν ἐπ᾽ ἐκείνῳ, πράττων ὑπὲρ ὑμῶν, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ χρήμασι λυμαινομένους τοῖς πράγμασι, πολλῶν ὑστερῶν, οὐ πάνυ διϊσχυρίζομαι, ἀλλ᾽ ὑπερβολὴν ποιήσομαι· ἔστω γάρ, πάντα τἀληθῆ λέξειν περὶ αὐτοῦ τουτονί· καὶ οὕτω τοίνυν κομιδῇ γέλως ἐστὶ κατηγορεῖν ἐκείνου τουτονί. ἐγὼ γὰρ Αἰσχίνην οὐδενὸς αἰτιῶμαι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πραχθέντων· τούτων γάρ εἰσιν οἱ στρατηγοὶ ὑπεύθυνοι· οὐδὲ 448
τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην. ἀλλ᾽ ἄχρι τούτου πάντα ἀφίημι. τί οὖν λέγω, καὶ πόθεν ἄρχομαι κατηγορεῖν; τοῦ, ποιουμένης τῆς πόλεως εἰρήνην, Φιλοκράτει συνειπεῖν, ἀλλὰ μὴ τοῖς τὰ βέλτιστα γράφουσι· καὶ τοῦ, δῶρα εἰληφέναι· τοῦ, μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς ὑστέρας πρεσβείας τοὺς χρόνους κατατρίψαι, καὶ μηδὲν ὧν προσετάξατε ὑμεῖς, ποιῆσαι· τοῦ, φενακίσαι τὴν πόλιν, καὶ παραστήσαντα ἐλπίδας, ὡς ὅσα βουλόμεθα ἡμεῖς, Φίλιππος πράξει, πάντα ἀπολωλεκέναι· τοῦ, μετὰ ταῦτα ἑτέρων προλεγόντων φυλάττεσθαι τὸν τοσαῦτα ἠδικηκότα, τοῦτον ἐκείνῳ συνηγορεῖν. ταῦτα κατηγορῶ. ταῦτα μέμνησθε. [1]ἐπεὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ [2]ἴσην, καὶ μηδὲν πεπρακότας ἀνθρώπους μηδὲ ψευσαμένους ὕστερον, κἂν ἐπῄνουν, καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον. στρατηγὸς δ᾽ εἴ τις ἠδίκηκεν ὑμᾶς, οὐχὶ κοινωνεῖ ταῖς νῦν εὐθύναις. ποῖος γὰρ στρατηγὸς [3]Ἄλον, τίς δὲ Φωκέας ἀπολώλεκε; τίς δὲ Δορίσκον; τίς δὲ Κερσοβλέπτην; τίς δὲ ἱερὸν ὄρος; τίς δὲ Πύλας; τίς δὲ πεποίηκεν ἄχρι τῆς Ἀττικῆς ὁδὸν διὰ συμμάχων καὶ φίλων εἶναι Φιλίππῳ; τίς δὲ [4]Κορώνειαν, τίς Ὀρχομενόν, τίς Εὔβοιαν ἀλλοτρίαν; τίς Μέγαρα

[1] ἐπεὶ [εἰ] [2] ἴσην [ἑώρων,] [3] Ἄλον [4] Κορώνειαν; τίς δ᾽ Ὀρχομενόν; τίς δ᾽ Εὔβοιαν

vobis, *quantum in eo fuerit, egisse*, id constanter asseverare audeo: *quod si rebus gestis et successu*, a multis fuerit superatus, *deberi id omne malorum hominum consiliis, qui largitionibus corrupti Remp. labefactarunt*. TAYLOR.

Ἀλλ᾽ ὑπερβολὴν ποιήσομαι] *Sed id omne adversario largior*. Facessat istud nimium Wolfii. IDEM.

Καὶ τοῦ δῶρα] Omnino ablegandum istud καὶ, quod totam sententiam enervat. MARKLAND.

Μετὰ ταῦτα] Ante voces μετὰ ταῦτα Maximus Sophista, dum hoc comma laudat, insinuavit vocem ἐξαπατῆσαι. Fortasse igitur: τοῦ δῶρα εἰληφέναι· τοῦ ἐξαπατῆσαι μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς ὑστέρας πρεσβείας· τοῦ χρόνους κατατρίψαι, καὶ μηδὲν κ. τ. λ. TAYLOR.

Ἴσην] Hæret Sententia. Quid enim? Anne εἰρήνην ἐπῄνουν καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον? Nimirum hic nonnihil deest, ἐπεὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ ἴσην ***, καὶ μηδὲν etc. Scribitur: ἐπεὶ εἰ δικαίαν εἰρήνην καὶ ἴσην ἑώρων. IDEM.

Καὶ στεφανοῦν] Fortius: κἂν ἐπῄνουν, κἂν στεφανοῦν ἐκέλευον. MARKLAND.

Ἀλλοτρίαν] Subaudi πεποίηκεν, sicut ad Κορώνειαν et Ὀρχομενόν, et ἀλλοτρίαν et πεποίηκεν. AUGER.

πρώην ὀλίγου; τίς Θηβαίους ἰσχυρούς; τούτων γὰρ οὐδὲν, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων, διὰ τοὺς στρατηγοὺς ἀπώλετο, οὐδ᾽ ἐν τῇ εἰρήνῃ [1] συγχωρηθὲν, πεισθέντων ὑμῶν, ἔχει Φίλιππος, ἀλλὰ διὰ τούτους ἀπόλωλε, καὶ τὴν τούτων δωροδοκίαν.

ϛδ'. Ἂν τοίνυν ταῦτα μὲν φεύγῃ, πλανᾷ δὲ, καὶ πάντα
449 μᾶλλον λέγῃ, ἐκείνως αὐτὸν δέχεσθε· οὐ στρατηγῷ δικάζομεν. οὐ περὶ τούτων κρίνῃ. μὴ λέγε εἴ τις αἴτιός ἐστι καὶ ἄλλος τοῦ [2] τῶν Φωκέων ὀλέθρου, ἀλλ᾽ ὡς οὐ σὺ [3] συναίτιος εἶ, δεῖξον. τί οὖν, εἴ τι Δημοσθένης ἠδίκει, νῦν λέγεις, ἀλλ᾽ οὐχ ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδου, κατηγόρεις; δι᾽ αὐτὸ γὰρ εἴ τοῦτο ἀπολωλέναι δίκαιος. μὴ λέγε, ὡς [4] καλὸν εἰρήνη, μηδὲ συμφέρον· οὐδεὶς γὰρ αἰτιᾶταί σε τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην· ἀλλ᾽ ὡς οὐκ αἰσχρὰ, καὶ [5] ἐπονείδιστα, καὶ πολλὰ ὕστερον ἐξηπατήμεθα, καὶ πάντα ἀπώλετο, ταῦτα λέγε. τούτων γὰρ ἁπάντων [6] ἡμῖν αἴτιος σὺ δέδειξαι.

[1] συγχωρηθὲν *οὐδὲν πεισθέντων [2] Deest articulus. [3] αἴτιος
[4] καλὸν ἡ εἰρήνη, μηδὲ ὡς συμφέρον [5] ἐπονείδιστος [6] ἡμῖν ἁπάντων

Οὐδ᾽ ἐν τῇ εἰρήνῃ] Lege. Wolf. Hic cogitur Demosthenes repugnantia sibi dicere. Voluit id nimirum inculcare: *Non hæc accidisse ob Imperatorum male res gestas in Bello, sed aliorum corruptelam in Pace.* Sed anne hoc dixit? aut aliquid huic simile? Lege itaque et emenda: Τούτων γὰρ οὐδὲν, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων, διὰ τοὺς στρατηγοὺς ἀπώλετο, ἀλλ᾽ ἐν τῇ εἰρήνῃ συγχωρηθὲν, πεισθέντων ὑμῶν, ἔχει Φίλιππος, καὶ διὰ τούτους ἀπόλωλε. Istud ἀλλὰ, postquam suo loco exciderit, has turbas dedit. Taylor.

ϛδ'. Ἂν τοίνυν ταῦτα μὲν φεύγῃ] Wolfius: *quod si hæc fugerit.* Potius: *quod si hæc illi defendenda sint.* Jurin.

Δέχεσθε] Ὑποδέχεσθαι. Lambin.

Αἴτιος — συναίτιος] Nisi fallor, mutandæ sunt sedes harum vocum, et legendum: εἴ τις συναίτιός ἐστι — ἀλλ᾽ ὡς οὐ σὺ αἴτιος. Markland. Hoc postremum adjuvatur a MSS. Obsop. et Aug. Taylor.

Εἴ τι Δημοσθένης ἠδίκει] Non necesse est, Charetem loco Demosthenis ponere. Nam et ipsum Demosthenem Æschines recriminaturum se esse, est minitatus. Wolf.

Δι᾽ αὐτὸ — τοῦτο ἀπολωλέναι δίκαιος] *Ob id ipsum, scil. quod Demosthenem nunc potius accuset, quam olim in rationibus reddendis?* Vix crediderim. Neque facile judicarim, eam rem fuisse adeo capitalem. Sed recte hæc conjunges cum iis, quæ v. 9. dicuntur de excidio Phocensium. Inducas igitur ea verba [τί οὖν, εἴ τι Δ. — κατηγόρεις;] Simile aliquid deprehendit Cl. Marklandus, §. μϛ'. *ad init.* Ubi totum pariter Comma locum alienum occupaverit, atque omnem omnino, non solum gratiam, verum sensum ab Auctore nostro excusserit. Et profecto, quantum per totam hanc Orationem vel grassata fuerit imperitorum Licentia, vel labem addiderit aliorum Socordia, vel si qua potior sit Causa, Lector meus infinitis fere in locis a me docetur. Si quærat interea, ubi referre possit istud comma, quod eliminavimus, infra fortasse, v. 1. p. seq. commodior erit locus. Τί οὖν, εἴ τι Δημοσθένης ἠδίκει, νῦν λέγεις, ἀλλ᾽ οὐχ ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδου, κατηγόρεις; καὶ τί δὴ μέχρι νυνὶ τὸν τὰ τοιαῦτα πεποιηκότα ἐπαινεῖς; Nam πεποιηκότα omnes, Regii scil. Ven. Ital. Obsop. Aug. et Harl. Taylor.

Ἀπολωλέναι εἶ δίκαιος] Ἀντὶ τοῦ, δίκαιόν ἐστιν ἀπολωλέναι σε, Latino more. Wolf.

Ταῦτα λέγε· τούτων γὰρ ἁπάντων ἡμῖν αἴτιος σὺ δέδειξαι· καὶ τί δὴ — πεποιηκότα ἐπαινεῖς. ἂν οὕτω —] *Et* dic, *quare hactenus eum, qui talia fecit, laudas. si sic* etc. Markland.

[1] καὶ τί δὴ μέχρι [2] νυνὶ τὸν τὰ τοιαῦτα [3] πεπονηκότα ἐπαινεῖς; ἂν οὕτω φυλάττητε αὐτὸν, οὐχ ἕξει [4] τί λέγειν, ἀλλὰ τηνάλλως ἐνταῦθα ἐπαρεῖ τὴν φωνὴν, καὶ πεφωνασκηκὼς ἔσται.

ϛέ. Καίτοι καὶ περὶ τῆς φωνῆς ἴσως εἰπεῖν ἀνάγκη· πάνυ γὰρ μέγα καὶ ἐπὶ ταύτῃ φρονεῖν αὐτὸν ἀκούω, ὡς καθυποκρινούμενον ὑμᾶς. ἐμοὶ δὲ δοκεῖτε ἀτοπώτατον ἁπάντων ἂν ποιῆσαι, εἰ, ὅτε μὲν τὰ Θυέστου καὶ τῶν ἐπὶ Τροίᾳ κακὰ ἠγωνίζετο, ἐξεβάλλετε αὐτὸν, καὶ ἐξεσυρίττετε ἐκ τῶν θεάτρων, καὶ [5] μόνον οὐ κατελεύετε οὕτως, ὥστε τελευτῶντα, τοῦ τριταγωνιστεῖν ἀποστῆναι· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἀλλ' ἐν τοῖς κοινοῖς, καὶ [6] τοῖς μεγίστοις τῆς πόλεως πράγμασι μυρία εἴργασται κακὰ, τηνικαῦτα ὡς καλὸν φθεγγομένῳ προσέχοιτε. μηδαμῶς. μηδὲν ἀβέλτερον [7] ὑμεῖς πάθητε, ἀλλὰ λογίζεσθε, ὅτι δεῖ, κήρυκα μὲν ἂν δοκιμάζητε, εἰ εὔφωνος, σκοπεῖν· πρεσβευτὴν δὲ, καὶ τῶν κοινῶν ἀξιοῦντά τι πράττειν, δίκαιον καὶ φρόνημα ἔχοντα, ὑπὲρ μὲν ὑμῶν μέγα, πρὸς δὲ ὑμᾶς ἴσον.
ὥσπερ ἐγὼ Φίλιππον μὲν οὐκ ἐθαύμασα, τοὺς δὲ αἰχμα- 450
λώτους θαυμάσας ἔσωσα, οὐδὲν δὲ ὑπεστειλάμην· οὗτος δ'

[1] καί· [2] νῦν [3] πεπονηκότα [4] τί λέγῃ [5] μονονοὺ
[6] Deest articulus. [7] ὑμεῖς ἀβέλτερον

Καὶ τί δὴ μέχρι νυνὶ etc.] Verba perspicua sunt, sed quorsum pertineant, me fateor non intelligere. Sive enim ad Demosthenem, sive ad Macedonem referantur, non video, quam belle conveniant. Wolf.

Καὶ τί δὴ κ. τ. λ.] *Etiam hoc, Athenienses, ad Æschinem dicite: quid vero &c.* Auger.

ϛέ. Ὡς καθυποκρινούμενον ὑμᾶς] Hoc est, *histrionica actione vos capturum, et ita demulsurum, ut damnari a vobis non possit,* ἀντὶ τοῦ, ὑποκριτικῇ φωνῇ κατασκελήσοντα καὶ καταγωνιούσοντα. *Ex edit.* Hervag.

Καθυποκρινούμενον] Impotenter Wolfius, *debellaturus.* Sed quibus armis, quibusve machinis, non dixit. At id dixit Demosthenes interea: nimirum *Theatralibus, Histrionicis.* Recte Italus: *come che con essa a guisa di histrione esercitandola inganni voi.* Raro ab artificio Adversarii recedit Noster, quæstum et professionem, non sane liberalissimam, semper exagitans. Taylor.

Κατελεύετε] Lego et distingue: μόνον οὐ κατελεύετε, οὕτως, ὥστε τελευτῶντα καὶ τοῦ τριταγωνιστεῖν ἀποστῆναι. Markland.

Πρεσβευτὴν δὲ — δίκαιον, καὶ φρόνημα ἔχοντα] Antecedit, εἰ εὔφωνος, σκοπεῖν. Hic igitur requirebatur: εἰ δίκαιος, καὶ φρόνημα ἔχων. Aut igitur est ἀνακόλουθον, aut addendum, εἶναι χρὴ δίκαιον, καὶ φρόνημα ἔχειν. Wolf. Præcedentia postulant: εἰ δίκαιος, καὶ φρόνημα ἔχων ὑπὲρ etc. Markland.

Ibid. Aliter hæ nugæ complanantur in marg. Paris. (Ita Ital. etiam, Obsop. et Editio Feliciani.) Ubi γρ. κήρυκα — εὔφωνον σκοπεῖν. Aliter denique Cod. MS. ∂. qui pro ἔχοντα, habet ἔχειν. Quod fortasse est res ipsissima — δεῖ, κήρυκα μὲν ἂν δοκιμάζητε, εἰ εὔφωνος, σκοπεῖν· πρεσβευτὴν δὲ, καὶ τῶν κοινῶν ἀξιοῦντά τι πράττειν, δίκαιον (i. e. δεῖ) καὶ φρόνημα ἔχειν. Taylor.

Θαυμάσας] F. Ἀθηναίους — cui respondet ὑμῶν in altero membro sententiæ. Vid. *Æsch.* pag. 274. ed. Reisk. Nisi de-

ἐκείνου μὲν προὐκαλινδεῖτο, καὶ τοὺς παιᾶνας ᾖδεν, ὑμῶν δὲ ὑπερεώρα.

ϟϛ'. Ἔτι τοίνυν, ὅταν μὲν ἴδητε δεινότητα, ἢ εὐφωνίαν, [1]ἢ τὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ἀγαθῶν ἐπὶ χρηστοῦ καὶ φιλοτίμου γεγενημένον ἀνθρώπου, συγχαίρειν καὶ συνασκεῖν ἅπαντας δεῖ· κοινὸν γὰρ ὑμῶν ἅπασι τοῖς ἄλλοις τοῦτο τὸ ἀγαθὸν γίνεται· ὅταν δ' ἐπὶ δωροδόκου, καὶ πονηροῦ, καὶ παντὸς ἥττονος λήμματος, ἀποκλείειν, καὶ πικρῶς, καὶ ἐναντίως ἀκούειν, ὡς πονηρία δυνάμεως δόξαν [2]εὑρομένη παρ' ὑμῶν, ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστίν. ὁρᾶτε δ' ἀφ' ὧν οὗτος εὐδοκιμεῖ, ἡλίκα τῇ πόλει περιέστηκε πράγματα. αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι δυνάμεις, ἐπιεικῶς εἰσὶν αὐτάρκεις· ἡ δὲ τοῦ λέγειν, ἂν τὰ παρ' ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἀντιστῇ, διακόπτεται. οὕτως οὖν ἀκούετε τούτου, ὡς πονηροῦ, καὶ δωροδόκου, καὶ οὐδοτιοῦν ἐροῦντος ἀληθές.

ϟζ'. Ὅτι δ' οὐ μόνον κατὰ τὰ ἄλλα, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν τὸν Φίλιππον πράγματα, πανταχοῦ συμφέρει τουτονὶ ἑαλωκέναι, θεάσασθε. εἴτε γὰρ ἥξει ποτὲ εἰς ἀνάγκην τῶν δικαίων τι ποιεῖν τῇ πόλει, τὸν τρόπον μεταθήσεται· νῦν μὲν γὰρ προῄρηται, τοὺς πολλοὺς ἐξαπατῶν, ὀλίγους θεραπεύειν, ἂν δὲ τούτους ἀπολωλότας αἴσθηται, ὑμῖν τοῖς πολλοῖς, καὶ πάντων κυρίοις, τὰ λοιπὰ ποιεῖν βουλήσεται· εἴτ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ἧσπερ νῦν, ἐξουσίας καὶ ἀσελγείας μενεῖ, τοὺς ὁτιοῦν ἂν ἐκείνῳ ποιήσοντας ἀνῃρηκότες ἐκ τῆς πόλεως ἔσεσθε, ἂν τούτους ἀνέλητε. εἰ γὰρ οἰόμενοι δίκην ὑφέξειν, τοιαῦτα ἔπραξαν, τούτους, ἐὰν

[1] ἤ τι

[2] εὑρημένη

lendum sit θαυμάσας, ortum ex ἐθαύμασα, quod modo in eodem versu præcedit. Markland. Recte proculdubio. ἐθαύμασα membranæ plurimæ, quod nihil aliud est, quam Vox per errorem describentium repetita, ut feliciter conjecit Vir summus, et quem suo maximo merito maximi semper feci. Taylor.

Ὑποστειλάμην] Wolfius: *neque dissimulavi quicquam.* Potius: *neque egi quicquam animo abjecto.* Jurin.

ϟϛ'. Ὅταν μὲν ἴδητε δεινότητα] Isocrates in Panathenaico paulo aliter: *non facultates ipsas laudandas, sed usum earum exspectandum esse.* Wolf.

Συνασκεῖν] F. συνεπασκεῖν. Æsch. π. Παραπρεσβ. p. 304. 2. ed. Reisk. δύναμιν ἀνθρώπων ἀπίστων ἐπασκῆσαι. Markl.

Πονηρία] M. πονηρίας δυνάμεις, *improbitatis dotes.* Auger.

Αἱ μὲν τοίνυν ἄλλαι δυνάμεις] Similis Sententia exstat in Epitaphio, sed tractata copiosius. Wolf.

Ἐπιεικῶς] Hic significat, *satis, plerumque.* Auger.

ϟζ'. Πανταχοῦ] Πανταχῶς melius, quod reperitur in Lind. et Obsop. Taylor.

Εἴτ'] Ita recte Larbinus, qui legerat in Benenato εἶτ'. Idem.

Τούτους] Opinor τουτονί, sc. Æschinem. Markland.

Εἰ γὰρ οἰόμενοι] F. οἱ γάρ. Sed et illud

τὰ παρ' ὑμῶν αὐτοῖς [1] ἀφεθῇ, τί οἴεσθε ποιήσειν; ποῖον 451
Εὐθυκράτην; ποῖον Λασθένην; τίν' οὐχ ὑπερβαλεῖσθαι προδότην; τίνα δ' οὐ πάντων τῶν ἄλλων χείρω πολίτην ὑπάρξειν; ὁρῶντα τοῖς μὲν ἅπαντα πεπρακόσι, χρήματα, δόξαν, ἀφορμὴν, τὴν Φιλίππου ξενίαν περιοῦσαν· τοῖς δὲ δικαίους τε παρέχουσιν ἑαυτοὺς, καὶ προσανηλωκόσι χρήματα, πράγματα, ἀπεχθείας, [2] φθόνους περιόντα παρ' ἐνίων; μηδαμῶς. οὔτε γὰρ πρὸς δόξαν, οὔτε πρὸς εὐσέβειαν, οὔτε πρὸς ἀσφάλειαν, οὔτε πρὸς ἄλλο οὐδὲν ὑμῖν συμφέρει, τοῦτον ἀφεῖναι· ἀλλὰ τιμωρησαμένους παράδειγμα ποιῆσαι πᾶσι καὶ τοῖς πολίταις, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν.

[1] ἀφεθῇ αὐτοῖς [2] φθόνον

bene habet. Wolf. Non *bene* solummodo. οἱ γὰρ similiter Ven. et Ital. Verum hoc *non bene* se habet. Taylor.

Ποῖον Εὐθυκράτην] Vertendum: *qualem Euthycratem? qualem Lasthenem? quem proditorem non audaciorem futurum?* Jurin.

Πεπρακόσι] Sic ordina: ὁρῶντα περιοῦσαν (Zeugma est, et respondet ultimo nomini ξενίαν) τοῖς πεπρακόσιν ἅπαντα. Quid? περιόντα χρήματα, δόξαν, τὴν Φιλίππου ξενίαν, ἀφορμὴν, τουτέστιν, ἀσφάλειαν. Wolf.

Ἀφορμὴν] Est velut appositio, *amicitiam Philippi quæ est magnorum ipsis causa commodorum.* Auger.

Τοῖς δὲ δικαίους] Ὁρῶντα, περιόντα παρ' ἐνίων τοῖς etc. τίνα; πράγματα, ἀπεχθείας, φθόνους. Wolf.

Τιμωρησαμένους] F. τιμωρησαμένοις. S. ὑμῖν συμφέρει. Idem.

Τιμωρησαμένους] Id est, ἀλλὰ (συμφέρει ὑμῖν ὑμᾶς) τιμωρησαμένους (τοῦτον) ποιῆσαι παράδειγμα etc. Sic Æschines π. Παραπρεσβ. p. 280. 5. ed. Reisk. οὐδ' ἐπιτρέψειν τινὶ — προκαταλαβόντα τὰ Φιλίππου ὦτα etc. hoc est, τινὶ, (αὐτὸν) προκαταλαβόντα etc. pro τινὶ προκαταλαβόντι. Initio hujusce Orationis: δέομαι δὲ πάντων ὑμῶν — [ὑμᾶς] ἐνθυμουμένους etc. C. Aristocr. p. 665. ult. ed. Reisk. ἆρ' οὖν — πρέπον ὑμῖν — τοιαύτην φυλακὴν ἐψηφισμένους φαίνεσθαι etc. i. e. ὑμᾶς ἐψηφισμένους φαίνεσθαι: ut nihil mutarem sine Codd. cum utrovis modo scribere liceat. Markland.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ

ΛΟΓΟΣ.

FRID. AUG. WOLFII

IN

DEMOSTHENIS

ORATIONEM LEPTINEAM

PROLEGOMENA.

—— Est Leptinea hujus [Demosthenis] ex genere quietiore, tota in docendo magis quam in permovendo auditore occupata, nec eam vim et granditatem habens verborum ac sententiarum, quam in Philippicis aliisque nonnullis admiramur; unde fere Demosthenicus character constitui solet.[a] Hic lenia, summissa, enucleata omnia, æquabili quodam tenore. Sed enim hoc vel summum est oratoriæ facultatis, nosse, quomodo pro varietate rerum ad dicendum propositarum stilus variandus sit, ne, ubi vehementem et incitatum res poscat, summisso, neve contra elato utaris. Quam artem nemo unquam melius calluit Oratore nostro, quem quis recte hac una de caussa ceteris omnibus, quos et suppar et posterior ætas protulit, anteponendum putet. Ita ille in nonnullis Orationibus, quas in caussulis privatorum scripsit, pressus est et tenuis, ita in Philippicis copiosus, gravis et grandiloquus, vix ut in utrisque eandem manum agnoscas.[b] Sed his duobus generibus interjectum tertium est Orationum earum, quibus ab eo leges aut populiscita impugnantur, præ ceteris illud jam ab antiquis magistris commendatum.[c] Excellit in eo imprimis nobilis illa de Corona, quanquam grandiori generi propior. Secundum quam, haud scio, an Leptinea nostra proxima ponenda sit. Certe quæ sunt ex eadem classe Orationes, contra Androtionem, Aristocratem, Timocratem, Aristogitonem, harum quatuor nulla est, quæ nostræ anteferri debeat, una Androtiana, quæ cum ea de loco contendere possit.

Non ego omnia, quæ in ea placent, huc congeram, præmonebo tamen, quibus maxime rebus præstantia illius cernatur: in quo non tam meis utar, quam veterum judiciis. Ac primum quidem ipsum genus dicendi tantam habet subtilitatem, vix ut majorem usquam,

[a] Res nota ex Longino, imprimisque Hermogene, et Auctore libelli de Elocutione. Characterem vocarunt Græci μέγεθος vel δεινότητα.

[b] Idem passim monuerunt nonnulli veterum, nemo diligentius quam Dionysius Halic. de vi dicendi in Demosth. p. 974. seqq. T. VI. Reisk. edit.

[c] Theo Progymn. p. 5. Basil. edit. Οἱ κάλλιστοι τῶν δημοσίων λόγων εἰσὶν, ἐν οἷς περὶ νόμου τι ἢ ψηφίσματος ἀμφισβητεῖται, λέγω δὲ τόν τε περὶ Στεφάνου κ. τ. λ.

præterquam in Lysia, qui totus subtilis est, invenias. Cujus virtutis qui vim et difficultatem cognovit, neque nescit, quanti eam veteres æstimarint, magnum sane putabit Ciceronis testimonium, nominatim hanc Orationem ab hac parte laudantis.[d] Sed illa virtus non nisi ab eo animadverti potest, qui tritas notando proprio cujusque generis sono aures affert: at veritatem et pulcritudinem, et nobilitatem sententiarum etiam indoctior sentiat oportet. Oriuntur autem hæc ex communi fonte eorum, quæ in eloquentia maxime eminent, animo erecto, liberali, et ea, quæ vulgus ampla ducit, contemnente: id quod imprimis ex iis locis intelligitur, ubi Orator sanctitatem fidei atque honorem Reipubl. ceteris rationibus omnibus anteponendam esse docet. Hujus vero doctrinæ omnia hic plena sunt, ad eamque, quidquid profertur, revolvitur. Quapropter non mirum est, quod Orationem eximie placuisse legimus Panætio, Stoico, scilicet quem ad honestatem ex præceptis disciplinæ suæ omnia retulisse, illam in omni actione, etiam repugnante utilitate, sequendam putasse constat.[e]

Jam vero quanta vis et gravitas inest argumentis, quibus a Demosthene adversaria ratio refellitur! Commotum te sentires, si judices non secundum hunc decrevissent, præsertim quum gravitatem illam ubique magna in refellendo lenitate temperarit. Id quod mirabuntur fortasse ii, qui audierunt, rem rari apud hunc exempli esse. Sed Oratorem, qui nihil indecorum, nihil alienum a tempore moliri consuerat, alia nunc fortasse ad moderationem et lenitatem flectere potuerunt,[f] et vero debuit adversarii ipsius persona, et eorum, qui ad ejus caussam defendendam delecti essent, ætas atque auctoritas.[g] Ipse quidem Leptines quis fuerit, nescimus:[h] veri tamen persimile puto, hominem in civitate potentem et

[d] Orat. ad M. Brut. c. 31. *Multæ sunt Demosthenis totæ Orationes subtiles, ut contra Leptinem: multæ totæ graves, ut quædam Philippicæ: multæ variæ, ut contra Æschinem, falsæ legationis; ut contra eundem, pro caussa Ctesiphontis.* De subtilitate orationis, quam Græci dicunt λέξιν λιτήν, ἰσχνήν, ἀφελῆ, videndus a tirone impr. Cicero Orat. c. 23. seqq. vel Ernest. Init. rhetor. §. 397. qui sua omnia a Cicerone sumsit. Fuerunt olim, qui in ea sola Atticum characterem ponerent. Tanti res videbatur.

[e] Plutarch. in Demosth. §. ιγ'. Παναίτιος, ὁ φιλόσοφος, καὶ τῶν λόγων αὐτοῦ φησιν οὕτω γεγράφθαι τοὺς πλείστους, ὡς μόνου τοῦ καλοῦ δι' αὐτὸ αἱρετοῦ ὄντος, τὸν περὶ τοῦ στεφάνου, τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους, τὸν ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν, τοὺς Φιλιππικούς· ἐν οἷς πᾶσιν οὐ πρὸς τὸ ἥδιστον ἢ ῥᾷστον ἢ λυσιτελέστατον ἄγει τοὺς πολίτας, ἀλλὰ πολλαχοῦ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν οἴεται δεῖν ἐν δευτέρᾳ τάξει τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι καὶ τοῦ πρέποντος.

[f] Verbi caussa, quod Leptines reus non erat. Hoc quid sit, postea explicabo.

[g] De Syndicis loquor, de quorum munere plura paullo mox, et in Commentar. ad §. λβ'. seqq. Simul magnitudinem caussæ arguunt tales tamque clari viri a Populo ad id munus delecti.

[h] An is sit Λεπτίνης ὁ ἐκ Κοίλης quem commemorat Demosth. in Androt. p. 611. ed. R. aut ille, quem inimicum Æschini inducit hunc auctorem mentiens Epist. 5. extr., nemo dixerit, nisi qui sit divinus. Videri autem potest idem esse, cujus dictum quoddam refert Aristot. Rhet. III. 10. med. Quod pertinere conjicio ad tempora, pugnam Leuctricam insecuta. Sed quod ille fortasse primus dixerat, Athenas et Lacedæmonem ocellos Græciæ esse, id deinde sæpe ad alios transiit, unde nunc in vulgaribus libellis

gratiosum fuisse, ut ejus dignitati parcere, eumque humane et placide tractare, Demostheni etiam necesse videri potuerit. Itaque sicubi in hominem invehitur, molli brachio facit; nusquam, nisi me memoria fallit, acerbis aut contumeliosis verbis. Quidquid enim nobis asperius dictum videbitur, de eo ita judicandum est, longe aliter Græcis auditoribus visum esse, Atticis præsertim, qui, pro prisca sua simplicitate et licentia morum, summos cives in foro acerrimis sese conviciis proscindentes audire assuevissent.[i] Quod autem a talibus pura est Oratio, tanto est aptior nostri sæculi moribus et ingeniis, tantoque plus hæc commendatio ejus apud studiosos eloquentiæ valere debet. Atque ego neminem fore arbitror, qui non diligenter cognita venustate et festivitate illius, excussisque etiam iis artibus, quæ primum adspectum fugiunt, multum se hac una lectione non modo ad judicandum, sed ad scribendum quoque adjutum sentiat.[k] Unum addam, in quod præterea lectoris animum intendi velim, ubertatem et copiam rerum, qua Demosthenes hoc argumentum suum dilatavit, in intimos quasi recessus materiæ descendendo, nihil tamen, quod vel alienum esset, vel e longinquo petitum, Sophistica arte inculcando, omnibus vero, quæ rem clarissima luce circumfundere, et judices in quam vellet partem movere possent, occupandis et in usum suum convertendis: ita, ut mirum sit, quid de iisdem rebus Phormio attulerit, si ista omnia Demostheni reliquit dicenda, quum hic nemini post se dicturo quidquam reliquisse videatur.

legitur. Ceterum ex modo, quo Dio Chrysost. T. I. p. 635. meminit Leptinis nostri, non efficitur, hominem suo tempore obscurum aut ignobilem fuisse. Verba Dionis infra dabimus.

[i] Sic §. κβ'. nihil grave se dicere ait, quum dicit, leges Solonis a Leptine aut non lectas, aut certe non intellectas videri. Locus aliquid ridiculi habet, si eum e nostra verecundia et modestia judices. Omnino Orator versus finem exardescit aliquantum, non tamen eam, quam dixi, moderationem deponit.

[k] Pertinent huc verba Dionysii Halic. Epist. ad Amm. §. δ'. Ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν λόγος, χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. In quibus duæ virtutes hujus Orat. laudantur. Alteram, χάριν τῆς λέξεως, nemo, opinor, ignorat. De altera, quæ designatur voce γραφικώτατος, Dionysius alias non loquitur. Sed aliunde nota est λέξις γραφική, quo spectat imprimis *levitas verborum* et *bene vincta oratio*. Scriptor de Elocutione §. 193. Γραφικὴ δὲ λέξις ἡ εὐανάγνωστος· αὕτη δέ ἐστιν ἡ συνηρτημένη καὶ οἷον ἠσφαλισμένη τοῖς συνδέσμοις κ. τ. λ. Ex illo judicio Dionysii et loco Plutarchi antea laudato fluxit fabula Pauwii, viri eleganter literis tincti, in libro, quem inscripsit *Recherches philosophiques sur les Grecs* P. III. p. 23. ita narrantis: *On disoit de Demosthene, qu' il ne fut éloquent que trois fois en sa vie.* Lepidissime! Sed ænigmatis explicandi caussa hæc addit non minus nova, etsi ex iisdem fontibus hausta, quos dixi: *Le philosophe Panétius prétendoit qu' il n' y a de l' éloquence que dans trois harangues de Demosthene, dans celle pour la couronne, celle contre Aristocrate, et celle contre Leptine, que Denys d' Halicarnasse regardoit comme son chef d' œuvre; mais l' opinion la plus générale a accordé cette prérogative à la harangue pour la couronne.* Immo hæc Ciceronis (v. Orat. c. 38.) et aliorum opinio fuit eadem Dionysii. Nam est apud eum ita de comp. verbb. T. V. p. 204. Λόγος ὑπὲρ Κτησιφῶντος, ὃν ἐγὼ κράτιστον ἀποφαίνομαι πάντων λόγων. Sed addere licet, τῶν δικανικῶν, ex ipso de Thucyd. judic. T. VI. p. 949. Testes quidem istarum fabularum non citavit Pauwius; cave tamen credas, alios fuisse, quam illos. Videlicet hoc est, vetera novo modo narrare.

Est enim hæc Oratio ex genere δευτερολογιῶν, et is, quem modo nominavi, Phormio priore loco verba fecerat.[l] Illi generi, re ipsa jubente, summa brevitas proposita erat, et nonnunquam, si quis rem a decessore suo ab omni parte illustratam putaret, nudo epilogo defungebatur. Cujusmodi aliquot Oratiunculæ apud Lysiam exstant.[m] Quanquam in gravioribus caussis etiam satis longæ Orationes secundo et tertio loco afferebantur, qualis Nostri est contra Androtionem, et hæc Leptinea. At in talibus vix potuit fieri, quin sæpe eadem, quæ πρωταγωνιστὴς[n] dixisset, repeterentur, mutatis tantum verbis, ordine argumentorum, aliis id genus. Cujus rei culpa aliqua, si hæc culpa dicenda est, ne hanc quidem Orationem caruisse, ex Hermogene intelligi licet.[o] Quid? quod in ea, quanquam rarius, et multo crebrius in aliis hujus auctoris, eædem subinde diversis in locis sententiæ resumuntur: id quod miretur aliquis, qua ratione aures Atheniensium tulerint tam fastidiosæ. Sed ego sic omnino statuo, aliter oratione affici legentem, aliter audientem. Nimirum alterum, cui vacat prima cum mediis, media cum extremis conferre, omniaque secum composite revolvere, talis res suboffendere potest; alterum, qui incitate cursum præeuntis sequitur, non potest; sed latet eum, aut, si minus latet, etiam juvat,

[l] Quater ille a Nostro commemoratur in Orat. §. ιγ'. ιϑ'. κά. λδ'.

[m] Vid. Lysiæ Orationes XVIII. XXI. XXVII. XXVIII. XXIX. ex ordine Taylori. Conf. Hermog. περὶ τῶν στάσεων c. 5. p. 30. et περὶ μεθόδου δεινότ. c. 27. p. 554. ed. Laurent. cum Gregor. Cor. Comment. p. 944. Ulpian. ad Orat. nostræ init.

[n] Scilicet nomina, πρωταγωνιστής, δευτεραγωνιστής, τριταγωνιστής, usu a scena ducto, dicuntur de oratoribus seu caussidicis, qui se in eadem caussa dicendo excipiunt et adjuvant. Simili translatione Latini quoque interdum utuntur, quum dicunt *actores primarum, secundarum, tertiarum partium.*

[o] Περὶ μεθ. δειν. c. 24. p. 551. ubi ostenditur, quibus modis Orator ab aliis ante se dicta proferre possit sine offensione: Ἐν τῇ δικανικῇ ἰδέᾳ καὶ ἡ τῆς τάξεως μεταβολὴ χώραν ἔχει, ὥσπερ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ περὶ τῆς ἀτελείας. Φορμίωνος γὰρ προκατηγορήσαντος τοῦ νόμου, καὶ χρησαμένου τοῖς κεφαλαίοις τῆς διαιρέσεως, τῷ δικαίῳ, τῷ συμφέροντι, τῷ καλῷ, τῷ τῆς ἀξίας, ἀνέστρεψε τὴν τάξιν μεταβαλών. Πῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἐν τοῖς περὶ τοῦ λόγου διεξήλθομεν. Hinc obiter discimus, Rhetorem proprium quiddam in hanc Orationem, fortasse commentarium rhetoricum, scripsisse. Sed ad illa verba, ἐν τῇ δικανικῇ ἰδέᾳ, ita Gregor. Cor. in Explicatione Hermog. p. 938. Ἀπορῆσαί μοι πρότερον ἔπεισι, πῶς προθέμενος ὁ τεχνικὸς διδάξαι, ὅτι ἐν τῷ δικανικῷ ἀλλάσσεται καὶ ἡ τάξις, παράδειγμα ἤγαγε τὸν περὶ ἀτελείας λόγον· εὔδηλον γάρ, ὅτι ὑπὸ τὴν πραγματικὴν οὗτος ἀνάγεται· ἡ δὲ πραγματικὴ τοῖς τοῦ συμβουλευτικοῦ κεφαλαίοις τέμνεται, καὶ ὑπὸ τὸ συμβουλευτικὸν εἶδος ἀνάγεται μόνη τῶν ἄλλων στάσεων δικανικῶν οὐσῶν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ σκοποῦ λέγεται δικανικός· ἐπεὶ γὰρ σκοπὸν ἔχει κατηγορῆσαι τοῦ νόμου τοῦ ὑπὸ Λεπτίνου τεθέντος, ἡ δὲ κατηγορία μέρος ἐστὶ τοῦ δικανικοῦ, διὰ τοῦτο λέγεται καὶ δικανικὸς ὁ λόγος, εἰ καὶ ἡ κατηγορία τοῖς τοῦ συμβουλευτικοῦ κεφαλαίοις κατασκευάζεται· ὁ δὲ Φορμίων ῥήτωρ ἦν, καὶ κατηγόρησε καὶ οὗτος τοῦ νόμου τοῦ Λεπτίνου, συνηγορῶν τῷ Ἀψεφίωνι, υἱῷ Βαθίππου, τοῦ προκατηγορήσαντος τοῦ νόμου, καὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς δίκης ἀποθανόντος. Κατηγόρησε δὲ καὶ Κτησίππος, υἱὸς Χαβρίου, ᾧ συνηγόρει Δημοσθένης. Ἡ δὲ ζήτησίς ἐστι πραγματικὴ ἔγγραφος. Ὁ μὲν οὖν Φορμίων πρώτῳ τῷ δικαίῳ ἐχρήσατο· ὁ δὲ Δημοσθένης τῷ τῆς ἀξίας, εἶτα τῷ καλῷ, εἶτα τοῖς λοιποῖς κ. τ. λ. Locum hunc transscripsi propter illa, quæ habet de genere Orationis nostræ. Hæc autem eo pertinent, quod veteres magistri singulas Orationes in aliquod horum trium generum, deliberativi, judicialis et epidictici, includere solebant. Quam id plerumque temere et parum utiliter factum sit, constat, etiam ex hoc loco. Nihil ergo ista quæstio ad nos.

Quin apud auditores, quales Athenis fere essent, in foro atque in judiciis, id est, homines mire inter se ingenio, moribus et peritia rerum dispares, sæpe adeo opus esse potuit, gravissima momenta rationum animis et memoriæ impensius inculcare, et hoc pacto negligentium quoque ac reluctantium assensum extorquere. Qui pro concione ibi voluisset Thucydidius esse, næ illi intempestivum studium magno stetisset.[p] Verum, ut dixi, hic haud facile ulla sententia iteratur, quam non alio atque alio colore inductam novitatis quædam species commendet. Sed hæc et his similia quilibet sine ulla doctrina invenire legendo et existimare poterit: nos agamus id, quod proprium est Grammatici, ut lectori viam aperiamus ad caussam, in qua Oratio habita est, cognoscendam.

Is, quem Noster in ea adversarium habet, Leptines legem tulerat Athenis, ut quas immunitates honoris caussa adhuc bene meritis civibus concedi usitatum esset, eæ pariter omnibus, qui eas accepissent, adimerentur, et plane tollerentur in reliquum tempus. Jam quum in illa Republ. cuique liceret, perlatæ ac publice fixæ legis latorem reum agere, modo ut id intra eum annum fieret, quo rogatio esset promulgata; accusavit ita illum Bathippus quidam, subscriptoribus duobus.[q] Subscriptionis enim mos, quem constat Romæ fuisse, idem in Attico foro viguit. Sed Bathippo mortuo ante, quam ea caussa in judicium deducta esset, quum reliqui, (incertum, sponte an consilio Leptinis) ab accusatione destitissent, alii duo postea aliquanto, certe anno illo elapso, exorti sunt, qui legis tanquam vitiosæ et perniciosæ abrogationem commoverent. Illi duo fuerunt Aphepsio, filius Bathippi, et Ctesippus, Chabriæ, clari imperatoris.[r] Et huic quidem id negotium proprium fuisse propter immunitatem patri datam, satis declarat is Orationis locus, qui est de laudibus Chabriæ:[s] de Aphepsione nihil tale, neque hic, neque alibi, proditur. Sed omnino hujus hominis non magis, quam Bathippi, ulla memoria exstat; alterum tanto novimus melius.[t]

[p] Conf. Ciceronis Brut. c. 83. et Orat. c. 9. At octies Thucydidem ipse Demosthenes descripserat, si vera narravit Lucian. adv. Indoct. T. III. p. 102. Conf. Agathiæ Hist. II. p. 48. Venet. Nimirum in magnis scriptoribus aliud legit homo ingeniosus, illorum similis, aliud serva natio imitatorum. Id docent rara in Demosthene vestigia imitationis Thucydidiæ.

[q] Vid. Orat. §. λά. et Argum. græc. Sed nusquam illorum duorum nomina leguntur.

[r] Sane ex Demosthene de his duobus tantum constat. Auctor tamen brevioris Argumenti, a nobis omissi, quem Libanium ferunt, sic scribit: Φορμίων, καὶ Κτήσιππος, ὁ Χαβρίου παῖς, καὶ τινὲς μεθ' αὐτῶν, οἷς συνήγορος Δημοσθένης γίνεται. At homini hujus familiæ parum fidei habuerim.

[s] Vid. §. ιζ'.

[t] Præcipue ex Plutarch. Phoc. p. 744. E. et ex Athenæo IV. p. 165., apud quem Diphili, Timoclis, et Menandri versus de Ctesippo proferuntur. Postremi poetæ fragmentum est ex fabula, Ὀργῇ, quam omnium primam docuit Olymp. 114, 4. ut est apud Euseb. in Chron. Conf. Corsini Fastorum Att. T. IV. p. 54. seq. Fragmentum intulit in Menandrea sua Clericus p. 136. Perditissimus nebulo fuit iste filius herois, et omni generi luxuriæ et nequitiæ dedi-

Major autem natu, Aphepsio, *συνήγορον* habuit Phormionem, Oratorem:[u] minor, Ctesippus, Demosthenem, qui caussam receperat vel propter Rempubl., vel mercede, qui tum mos erat, vel vinculo nescio quo cum illo conjunctus.[v] In quo id mirabile accidit, quod in tam longa Oratione ne semel quidem clientis nomen legimus: sicubi nominandus erat, Chabriæ filius vocatur.[w] Sed ejus rei, quæ propter caussam hodie prorsus ignotam fieri potuit, si modo ulla de caussa, et non fortuito potius facta est, ejus, inquam, rei rationes operose exquirere velle, alienum duco et prope ineptum.[x] Sufficit tenere, quod ex Ulpiano et aliunde cognoscimus, Ctesippi nomen homini fuisse.[y] Et quidquid est, ab ipso auctore, Demo-

tissimus. Eo denique processit improbitatis, ut, quum bona sua omnia prodegisset, etiam lapides divenderet de monumento, quod patri Populus Athen. impensa 1000 drachmarum exstruxerat. Inde nomen ejus apud Comicos, etsi tum modestos et minime maledicos, in proverbium cessit, et quodammodo commune factum est asotorum. Neque vero Phocio, hominis corrigendi cura propter amorem patris suscepta, quidquam videtur valuisse ad ejus perviciaciam expugnandam. Sed hæc omnia, mea quidem sententia, post tempus hujus Orationis acciderunt, cujus tempore, plane non dubito, quin Ctesippus prima adhuc ætate fuerit, et ambigui ingenii. Huc et alia me deducunt, et anni poetarum, quos citavi. Ceterum ipsum quoque patrem, Chabriam, nomine *ἀσελγείας* notavit Theopomp. in Philippicis, teste Athen. XII. p. 532. B., quod, ut alia ejusdem Theopompi, in libellum suum transtulit Cornelius Nepos.

[u] Itaque propter ordinem ætatis, in foro Attico observatum, et ipsi Aphepsioni et actori ejus debebatur prior locus dicendi, ἡ πρωτολογία. Vid. Argum. nostræ Orat. et Androtianæ, et conf. Hotom. ad Cic. Divin. in Cæcil. c. 15. De Phormione, dubito, an ullus præter Nostrum vetus auctor mentionem habeat. Et quis miretur, in tanta turba Oratorum, quam illa ætas tulit, plurium, neque tum obscurorum, nomina vel obscurata esse, vel prorsus intercidisse? præsertim si qui nihil scripto mandassent. At hoc posterius an ad Phormionem et hanc ejus Orationem pertineat, ambigere licet propter Hermogenem, tali modo loquentem l. c., ut ipsa illi præ manu fuisse videatur.

[v] Id vinculum olim nonnulli putarunt, amorem matris Ctesippi fuisse. Rem narrat Plutarch. in Vita Demosth. §. ιέ. Τὸν κατὰ Ἀριστογείτονος αὐτὸς ἠγωνίσατο, καὶ τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, διὰ τὸν Χαβρίου παῖδα, Κτήσιππον, ὥς φησιν αὐτός· ὡς δ' ἔνιοι λέγουσι, τὴν μητέρα τοῦ παιδίσκου μνώμενος· οὐ μὴν ἔγημε ταύτην, ἀλλὰ Σαμία τινὶ κ. τ. λ. Conf. Ulpian ad Orat. §. ις'. At nihil hujus rei habet Dinarchus Or. contra Demosth. p. 74., ubi orationes a Nostro dicit mercede conscriptas esse ὑπὲρ Κτησίππου καὶ Φορμίωνος καὶ ἑτέρων πολλῶν. Quem locum huc potissimum refero, nihil moratus Reiskii animadversionem, tametsi non negarim, forsan in aliis quoque caussis, quas ignoramus, Ctesippo eidem Demosthenem se *συνήγορον* præbuisse. Quid autem? Nihilne caussæ fuit Dinarcho, cur duos istos ex tot aliis nominarit? Immo putem fuisse. Certe Phormionis, qui Pasionis fuit libertus, et diversus haud dubie ab eo, qui in Or. ὑπὲρ δανείου compellatur, Phormionis igitur illius patrocinium dedecori fuisse Nostro, patet ex Plut. l. c., et probabile nobis fit ex ipsa Orat. pro Phormione p. 958. et duabus seqq. in Stephanum.

[w] Vid. §. ά. ιζ'.

[x] Apud Athen. IV. p. 166. B. est suspicio, juvenis nomen ab Oratore celatum de industria esse ob ejus publicam ex moribus infamiam. Non id equidem arroganter rejicio, sed admodum dubitare me fateor propter ea, quæ paullo ante de temporibus scripsi. Penitus suspicionem rejicit Ulpian. ad Orat. §. ά. Qui quam ipse affert rationem, ea satisfacere fortasse videbitur iis, qui rem forte fieri potuisse negarint. Nam et alibi legimus pueros et adolescentes, nullodum suo merito claros, vulgo non suis, sed patrum nominibus appellatos.

[y] Iis, quos testes dedi in antecedentibus notis, accedit Aristid. Declam. Lept. §. 107. Etsi ibi Καλλίππου est in Cod. Marc. Recte vidit Morellius, quid librario ante oculos fuerit.

sthene, habitam Orationem esse, non a filio Chabriæ, sicut alteram a Phormione, non ab Aphepsione, id ex iis, quæ hactenus passim diximus, planissime apparet.[1]

Sed ante omnia breviter docendum, quo tempore actio a duobus illis instituta, et hæc Oratio habita sit. Qua de re partim apud ipsum, partim alibi indicia sunt ejusmodi, ut de ipso quoque anno liqueat. Ac primum quidem ex eo loco, ubi Lacedæmoniorum et Thebanorum meminit,[a] facile intelligitur, Athenienses tum hostili publice in hos animo, cum illis autem junctos amicitia fuisse, sive ea vera fuerit, sive temporis caussa simulata. Quippe ibi manifesto studio res et instituta Lacedæmoniorum excusantur, omnique modo quasi colorantur, quum Thebani, tanquam Populus omnis humanitatis expers et improbitate infamis, notentur acerbissime. Quo modo Populi judicia prodi, non Oratoris, quis dubitet? Itaque si trium illarum civitatum, de principatu inter se certantium, vel civiles, vel bellicas res et harum tempora attenderis, utrumque judicium reperias optime ad id temporis congruere, quod Leuctricam pugnam proximo intervallo secutum est.[b] Quoniam enim per hos

[1] Animadvertere id operæ putavi propter Androtianam, Timocrateam, Aristocrateam, alias in privatis caussis a Nostro scriptas, quas constat in suggestum attulisse eos, quibus scriptæ essent. In tali genere cavendum, ne temere ea, quæ sunt aliorum et diversorum hominum, ad Demosthenem, ejusque res ac vitam referamus. Nonnunquam id a viris doctis factum vidimus.

[a] Vid. §. κγ΄. Conf. §. λέ.

[b] Summatim hic a studiosis repetenda sunt, quæ hunc tractum temporis notabilem fecerunt. Primum est prœlium, apud Leuctra factum Olymp. 102, 2. Ea prima caussa fuit odii Atheniensium in Thebanos, inflammati deinde horum superbia et imperandi libidine. Vid. Demosth. de Cor. §. ζ΄. Mox Megalopolis in Arcadia conditur, et Messenii, auctoribus Thebanis, in Peloponnesum redeunt Olymp. 102, 3. Jam Thebani, tum bellum in Thessalia gerentes, deseri cœpti sunt a sociis, gravate ferentibus illorum dominationem: Athenienses autem contra Thebanos cum Lacedæmoniis societatem et fœdus faciunt, quo imprimis imperium maris recuperant Olymp. 102, 4. Dein Olymp. 103, 2. Thebani, auxilium Persarum expetentes ad potentiam suam augendam, ad Artaxerxem legatos mittunt, Pelopidam et Ismeniam. Olymp. 103, 3. occupatur a Thebanis Oropus, oppidum in confinio Atticæ et Bœotiæ situm. Olymp. 104, 2. pugna fit ad Mantineam, qua penitus concidunt Spartanæ vires, nec ipsi tamen multum juvantur Thebani, præsertim orbati consiliorum suorum omnium principibus, Pelopida et Epaminonda. Ex adversa fortuna utriusque populi jam vires colligit Resp. Attica, validior etiam novis copiis navalibus, receptaque multitudine sociorum, tributa pendentium. Ac sane Resp. ad pristinam magnitudinem rediisset, magnorum quorundam civium adjuta consiliis, si non duos insidiatores peræque infestos aluisset, morum publicam pravitatem, et Philippum Macedonem. Hic, regno Olymp. 104, 4. occupato, primum artes suas callide tegere, amicitiam quoque cum Atheniensibus pangere. Olymp. 105, 2. Idem tamen paullo post amicis Pydnam et Potidæam eripit Olymp. 105, 3., aliaque mox in Græcorum libertatem machinatur, quæ non sunt hujus loci. Interea socii, novo jugo Atheniensium nimium pressi, Chii, Rhodii, Coi et Byzantii, bellum movent, (τὸν πόλεμον συμμαχικόν,) quod grave imprimis exstitit vectigalibus Reipubl. Ducitur illud per tres fere annos, neque pax insecuta Ol. 106, 1. opes statim reddidit. Hinc proximis annis querelæ de afflicta conditione rerum Atticarum. Et tantum quod profligatum bellum sociale erat, quum aliud exarsit, quod sacrum vocant, omni Græciæ funestissimum. Quanquam ejus calamitates Attica minus sensit. Sub hujus belli initia Demosthenem ad Rempubl. accessisse, a Dionysio et aliis memoriæ proditum est. Sed hactenus hæc.

annos Lacedæmonii, gravissima clade afflicti, Atticæ civitati æmuli potentiæ desierant esse, Thebani contra, ad summum imperium celeriter gradum facientes, omni Græciæ impotentem dominatum minabantur; horum odium et metus, ipsa vicinitate Thebarum auctus, Athenienses callidos rerumque peritos facile eo perduxit, ut ad illorum amicitiam se applicarent, cum iisque societatem conjungerent. At hæc nimirum nimis vaga sunt. Neque etiam magis certa ratio iniri potest ex iis, quæ Orator de publica inopia Athenarum et exhausto ærario queritur.[c] Opportune alia sunt in promtu, quæ nos ad illud, quod quærimus, propius ducant. Nam res memorantur Olympiadis 105, Pydna videlicet et Potidæa, a Philippo occupatæ, et interitus Chabriæ, qui in primum annum belli socialis incidit.[d] Tum alia proximæ Olympiadis succurrunt, Dionysius, filius, e regno expulsus a Dione, et Leuco, tyrannus Bospori, ut quum maxime opibus florens atque imperio.[e] Atqui hunc principem Olymp. 106, 3. mortem obiisse, apud Diodorum perspicue traditum est. Jam in cumulum accedit locus Dionysii Halicarnassei,[f] hanc de immunitatibus Orationem testantis habitam esse

[c] Orat. §. ή. κδ'. a med. Continuo tamen hæc faciunt, ut versari tibi videaris in tempore belli socialis vel proxime insecuto. Sic vero mireris Oratorem, si de classibus (περὶ συμμοριῶν) oravit Olymp. 106, 3., quæ Dionysii Halic. sententia est, qua tandem ratione ibi p. 136. Atticas opes ceteris civitatibus prope omnibus æquiparare potuerit. Sed ita sæpe Oratores temporis caussa de Republ. sua elatius dicunt, quam pro vera conditione rerum. Quanquam ne illud quidem omnino falso dictum videtur. Illo autem tempore quam summam quotannis in Rep. Attica reditus publici confecerint, neque ex Oratoribus, nec, quod sciam aliunde liquet. Certe locus in Philipp. IV., ubi vectigalia civitatis summam 130 talentûm non superare dicuntur, ad superiora tempora pertinet, si qua omnino fides est Orationi illi, quam Orationem Valckenaerius, plane me probante, suspectam habet in Not. ad Orat. suam de Philippo Maced. p. 251. Multo potius fidem habendam putem auctori inter Plutarchea de Vitis X. Orr. T. II. p. 842. E., qui narrat, reditus a Lycurgo auctos esse ad 1200 talentûm, quum prius fuissent 60. Nam conjecturæ Meursii de Fort. Att. c. 7. non multum tribuo. Id vero mihi non dubium est, Lycurgi, qui Orator per 12 annos ærario præfuit, administrationem hanc tempori assignandam esse Oratione nostra posteriori, ita ut bona vota Demosthenis eventum suum potissimum per hunc virum habuisse videantur. De ejus cura vectigalium, Reipubl. fructuosissima, vide quamvis diverse narrata apud Plutarch. l. c. p. 841. B. et 852. B. coll. Taylori Præf. ad Lycurgi Orat. et Wesseling. ad Diod. Sic. XVI. 88.

[d] Vid. §. ις'. et ιζ'. et ibi Comment.

[e] Vid. §. λζ'. et θ', seqq. Ibi in Commentario legantur, quæ de hoc Leucone cognita habemus. Ἄρχοντα eum Demosthenes appellat, non τύραννον, quippe hominem gratiosum, et eum, cujus in Rempubl. merita extollere studet, gratiore Atticis auribus, et liberæ conditionis nomine commendans. Ita sæpius faciunt Oratores.

[f] Locum, quo et superius utebamur, nunc totum damus ex Epist. ad Ammæum §. δ'. ad init. Tom. I. Οὗτος ἐγεννήθη μὲν ἐνιαυτῷ πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος· ἄρχοντος δὲ Τιμοκράτους, εἰς ἔτος ἦν ἐμβεβηκὼς ἑπτακαιδέκατον· δημοσίους τε λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος. Καὶ ἔστιν αὐτοῦ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγώνων ὁ κατὰ Ἀνδροτίωνος, ὃν γέγραφε Διοδώρῳ, τῷ κρίνοντι τὸ ψήφισμα παρανόμων· καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἕτερος ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν, ὃν αὐτὸς διέθετο χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. Postremus in hoc loco numerus tum aliis vitiatus videtur, tum Tayloro ad Or. in Androt. p. 659. Omnes pro anno XXV. rescribi jubent XXVII., advocato etiam Gellio XV. 28. Itaque simul præcedens

Callistrato Archonte, h. e. Olymp. 106, 2. ab U. C. 399. a. Chr. 355. Adeo nihil dubitationis relictum videas, quin actionis tempus atque ipsum etiam annum teneamus.[g]

Atque hac eadem opera hoc quoque liqueret, quo anno lex esset a Leptine lata, si, quam pridem ea tum obtinuisset, quum hac Oratione impugnaretur, a nostro aut alio scriptore proditum exstaret. Verum nulla adest talis significatio, id quod conjecturæ locum aperit. At Athenis cuique idem jus fuit, legem perlatam et brevissimo intervallo, et decem vel viginti annis post, ad novum judicium devocare. Fuit utique id liberum cuique facere, quocunque tempore vellet. In hac autem lege, quam non paucis damni plurimum dedisse necesse est, numne credibile fit, rem ab illis post mortem primi accusatoris esse dilatam, aut segniter actam? Etiam hoc amplius. In tota Oratione nullus locus est, qui nos cogat ademtionem immunitatum e Leptinis lege jam tum perfectam, aut quenquam præmio suo jam tum spoliatum putare. Immo nonnullis in locis Demosthenes ita loquitur, ut solemus, quum imminentis, nondum factæ, rei malis proponendis homines ab ea facienda avertimus; nec usquam, quod solet in hoc genere, legis incommoda ullo argumento, ab experientia ducto, demonstrat. His igitur de caussis veri mihi videtur simile, legem Elpine Archonte, h. e. Olymp. 106, 1. latam esse, statimque insequenti anno hac actione petitam.[h]

Ipsum argumentum et capita legis ex nullo veterum, præterquam ex hoc Nostro, cognita habemus; etsi ne ipse quidem totam sententiam ejus uno tenore retulit. Opus est ergo coagmentari ea,

numerus XVII. corrigendus erat. Falluntur viri optimi. Ex computatione Dionysii Demosthenes natus est Olymp. 99, 4. Demophilo Arch. Ergo quum extremo anno, non ineunte, in lucem editus sit, idem Timocrate Arch. (Olymp. 104, 1.) dici debebat *agere* annum XVII, et Callistrato Arch. (Olymp. 106, 2.) *complesse* annum XXV., id est, *agere* a. XXVI. Interest nimirum aliquid inter verba, ἦν ἑμβεβηκὼς ἔτος, et ἔτος ἔχων, quod posterius idem est, ac γεγονώς. Attamen Dionysii ipsa sententia de natali anno Oratoris vera non est, quamvis eam et Plutarchus sequatur in Vit. Demosth. et hodie doctorum plerique omnes. Ostenderunt id S. Petitus de Legibus Atticis p. 267. et Corsin. Fast. Att. T. II. p. 139., et nos idem agemus alibi tollendis variis in ea re dubitationibus. Interim cum illis sequimur scriptorem de Vit. X. Orr. qui natalis anni Archontem Dexitheum prodit, summum magistratum Olymp. 98, 4. a. Chr. 385. Proinde Demosthenes quum Leptineam Or. habebat, annum agebat XXX.

[g] Eandem rationem, h. e. ipsum Dionysium Halicarnasseum, sequitur Anonymus, quem vocant, in Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ p. 326. Ab ea longius abit Photius in loco, quem exscripsi in Comment. §. 4. Nihil tamen ibi corrigendum, nisi forsan πέντε καὶ εἴκοσι γεγονότα ἔτη, vel ne hoc quidem. Erroris caussa manifesta est ex iis, quæ modo de computatione Dionysii monui.

[h] Pro Elpine plerique male scribunt Elpinicen. Ipsa opinio mea de anno latæ legis non est nova, ut nunc video Petitum tractans LL. AA. p. 381. Sed is non habet, quo eam confirmet, nisi verba Argum. græci, μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπέστη κατήγορος Ἀψεφίων, υἱὸς Βαθίππου κ. τ. λ. Quodsi quis illa, μετὰ τὸν ἐνιαυτόν, aliter accipi non posse putat, omninoque Anonymo isti aliquid in hoc auctoritatis tribuit, certam rem esse sibi persuadeat. Ego probabilem opinionem attulisse satis habeo.

quæ pluribus in locis sparsa leguntur, tanquam verba Leptinis. Unde efficitur, si modo ab Oratore nihil omissum est, conceptam legem fuisse hisce verbis :[i]

Λεπτίνης εἶπεν· ὅπως ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα ἀτελῆ εἶναι, μήτε τῶν πολιτῶν, μήτε τῶν ἰσοτελῶν, μήτε τῶν ξένων, ἁπλῶς μηδένα, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος· μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι τῷ Δήμῳ αἰτηθέντι τὴν ἀτέλειαν δοῦναι. Ὃς δ' ἂν αἰτήσῃ, ἄτιμος ἔστω, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δημοσία, ἔστωσαν δὲ καὶ ἐνδείξεις καὶ ἀπαγωγαί· ἐὰν δὲ ἁλῷ, ἔνοχος ἔστω τῷ νόμῳ, ὃς κεῖται, ἐάν τις ὀφείλων ἄρχῃ τῷ δημοσίῳ.

Patet, per hanc legem immunitate fraudari, quoscunque ea unquam Populus Athen. donasset, excepto nemine præter posteros Harmodii et Aristogitonis. His duobus enim honores sui integri a Leptine relinquuntur, prudenti illud consilio. Ita celebrata et sancta etiam tum erat tyrannicidarum illorum memoria apud bonum quemque et patriæ amantem, ut verendum esset, si quis vel ipsos, vel aliquem ex posteris eorum, ullo genere injuriæ afficere voluisset, ne eum omnes malum hominem, ne dicam proditorem libertatis, judicarent. Meruerant autem illi plurima et amplissima præmia, statuas æneas, honoratiorem in publicis consessibus locum, victum Prytanei, immunitatem, alia, partim novo exemplo, ex quibus pleraque etiam posteris propria manebant.[k] Sed ceteros omnes, ut dixi, lex Leptinea alligat, plane rigideque vetans, immunem esse quempiam *μήτε τῶν πολιτῶν, μήτε τῶν ἰσοτελῶν, μήτε τῶν ξένων*. Quibus vocabulis tribus comprehenduntur, quotquot liberos incolas habuit regio Attica. Primum *πολῖται* sunt illi, qui, vere et optima conditione cives, omnibus juribus et commodis Reipubl. fruebantur. Vulgo iidem vocantur *ἀστοί*. Contra *ξένοι* vel ii sunt, quos proprie dixerunt, peregrini, Athenis commorantes aliquamdiu, vel qui alias nominantur *μέτοικοι*, Latine hodie vertunt *inquilinos* seu *municipes*, utrumque minus congruenter, ut fit in his rebus. At quæri potest de voce *ξένος*, utro sensu in lege dicatur. De quo vix nostrum esset judicare, si Leptines, quod in Oratione innuitur, ex ambiguo fallaciam quæsivisset. Verum non nimis tamen dubitem, quin vocem præcipue ad *μετοίκους* referri voluerit.[l] Fuerunt autem *μέτοικοι*

[i] Vid. §. ά. Θ'. κζ'. λγ'. Ex iisdem locis, non ex alio fonte, sua hausit auctor Argum. græci, sed minus fideliter in nonnullis; ita, ut ex eo legem augeri nolim. Sic nihil est in Oratore de Archontibus lege solutis; etsi hoc non est improbabile. Alia passim habet Aristides in Declamatione, quæ Morellius ad legem referenda putat, velut §. 23. Sed ne hoc quidem ausim.

[k] Statuæ H. et A. in foro positæ ad sera tempora manserunt. Nam quum ablatæ essent a Xerxe, instauratæ postea sunt Olymp. 75, 4. Vid. Meursii Pisistr. c. 14. et Corsini Fast. Att. T. III. p. 171.

[l] Haud scio an nulli antea hoc observatum sit, simplici nomine *ξένων* vocari *μετοίκους*. Scripsi id autem Aristophanis auctoritate Equitt. v. 347., ubi est *κατὰ ξένων μετοίκων*, et ipsius Demosthenis cujus locum notavi in Comment. §. ζ.

illi vel ipsi, vel illorum progenies, qui, relicto patrio solo, in Atticam migraverant, non ad tempus illi quidem, sed ita, ut fide publica domicilium ibi ac sedem fortunarum constituerent; fuitque hæc turba utilissima Civitati. Nam exercebat præcipue præter ceteros opificia, artes et mercaturam, sequebatur militiam, imprimis navalem, Reipubl. quotannis pendebat decem, vel, quod probabilius est, duodecim drachmas *μετοικίου* nomine, et quasdam præterea operas præstabat.[m] Atque erant in hoc numero, quem constat sæpe magnum fuisse, familiæ ditissimæ et honestissimæ:[n] nihilo tamen secius illi plane exclusi erant a Republ. administranda, atque adeo civium, quorum quisque, ut in libero Populo, videbatur sibi rex esse, indignis vexationibus obnoxii. Media inter hos utrosque et eximia conditione fuerunt *ἰσοτελεῖς*. Nec raro *μέτοικοι*, qui genere, opibus, bona fama eminerent, vel facto aliquo gratiam apud Populum iniissent, *ἰσοτελείας* honore dignabantur.[o] Id præmium solvebat eos operis omnibus, quas in *μετοικίᾳ* præstiterant, neque jam *μετοίκιον* pendebant, at tanto plus tributi, utpote hac in re prope æquati civibus optima lege; ut honorem illi suum magno pretio emisse videantur. Tametsi nihil caussæ reperio, cur iis ipsa vi hujus præmii suffragium impertitum esse, aut omnino ad curam Reipubl. accedere licuisse neges, si modo a magistratibus et similibus honoribus discesseris.[p]

At distinguuntur alibi ab Atticis diserte *ξένοι* et *μέτοικοι*, ut a Xenoph. Hellen. V. 1. 12. Nimirum alia potestas nominis *ξένου* latior est, alia angustior. Hanc vulgo sequitur usus loquendi: illa et locis, quos indicavi, confirmatur et ratione. Res quodammodo illustrari potest collato Latino nomine *peregrini*. Et hactenus non male Diodorus Sic. XIII. 97. videri debet scripsisse, *τοὺς μετοίκους καὶ τῶν ἄλλων ξένων τοὺς βουλομένους συναγωνίσασθαι*. Etiam *ξενίας γραφὴ* in jure Attico potissimum ad *μετοίκους* pertinet. Similiter *μέτοικοι* duplicis generis sunt, alii, quos dixerunt proprie, alii *ἰσοτελεῖς μέτοικοι*. Nam sic plene dicuntur peregrini, qui Populi beneficio ornati sunt *ἰσοτελείᾳ*. De qua continuo exponam.

[m] Drachmas 12 posui tum aliis de caussis, tum propter notam auctoritatem Isæi, quæ difficilius corrumpi potuit, quam loci Ammonii et Hesychii. Quod propter Valckenaerium monebam. Et idem, Ammonium explicans, non meminerat fortasse loci Xenoph. de Vectig. II. 2., unde clare apparet, et terra et mari *μετοίκους* stipendia fecisse. Sed sananda sunt Xenophontis verba Wesselingii ad Petitum LL. AA. p. 654. emendatione, *μέγας μὲν γὰρ ὁ κίνδυνος αὐτῶν*, pro eo, quod vulgatur, *ἀπών*. Alia nunc omitto de conditione *μετοίκων*, etiam locum Demosth. in Androt. p. 612. ed. R. a nemine notatum, notabilem tamen. Ceterum de operis eorum, ex quibus *σκαφηφόροι* vocantur et rel., nota sunt omnia.

[n] In recensu incolarum Atticæ, quem Demetrius Phalereus egit, inventi sunt *μέτοικοι* 10 000, cives 21 000, servi 400 000. Ctesicles in illustri loco Athenæi VI. p. 272. C. Ergo non mirum est, Xenophontem eos majore cura dignos censuisse l. c. Cephalus, vir bonus et locuples, idem quem Plato in sermone de Republica induxit, Athenis vixit *μέτοικος*, ejusque filius, Lysias, *ἰσοτελής*. Vid. Lysiæ Orat. XII. et Plut. Vit. X. Oratt. p. 836. A.

[o] Fuit, quum omnes simul *μέτοικοι* civitate donarentur, quod Olymp. 94, 3. factum narrat Diod. Sic. l. c. Idem antea fecerat Clisthenes, qui *μετὰ τὴν τῶν τυράννων ἐκβολὴν πολλοὺς ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους*. Aristot. Polit. III. 1. p. 141. Conring. Sed ibi, nisi quod gravius vitium subest, cum Lambino scribendum censeo, inserta copula, *δούλους καὶ μετοίκους*.

[p] Immo rem ita fuisse docerem, si alienis proposito tractandis lectorem ducere vellem. Miror enim, cur Valckenaerius cum reliquis, qui hæc tractarunt, plane

Fuit harum trium classium, Civitati munera quædam præbere, idque privato sumtu, quas Attici *λειτουργίας*[q] vocabant, de quarum ratione postea pluribus exponemus. Nunc unum illud explicandæ legi animadverti debet, vacationem horum munerum nonnunquam Populiscito vel lege datam esse iis, qui nimium se eo onere premi, aut beneficii in Populum collati pretium meruisse viderentur. Hæc ferme illa est *immunitas*, *ἀτέλεια*, in qua defendenda Orator laborat.[r] Minimum id vulgo habitum inter præmia solennia,[s] quæ Athenis ex vetere consuetudine et sapienti consilio constituta erant. Etenim ampliora et illustriora erant *εἰκών*, *προεδρία*, *σίτησις*, *στέφανος*. Sed hæc omnia, dici vix potest, quam rara fuerint prioribus ætatibus, quum Populus, de sua libertate et majestate tuenda unice sollicitus, et nimium suspiciosus, omnem gloriam rerum publice gestarum sibi vindicaret, civibus, qui res gesserant, maligne detraheret.[t] Itaque statuæ honor, quantum accepimus, ante ty-

neglexerit Ammonii sui verba, hausta e perito auctore, in v. *ἰσοτελής*. *Πάντα ἔχων τὰ αὐτὰ τοῖς πολίταις, πλὴν τοῦ ἄρχειν.* Ne *τὸ δικάζειν* quidem Grammaticus excepit. Quam vere, nescio. Nec tamen id nescio, ex hac classe ab ipsis civibus *διαιτητὰς* sumtos esse, qualem Theodotum *ἰσοτελῆ* apud Demosthenem legimus in Phorm. p. 912. ed. R. Ceterum conf. ad hæc Pollux III. 56. et VIII. 155. Harpocrat. vv. *μετοίκιον*, *προστάτης*, *ἰσοτελής*. Petit. LL. AA. p. 246. seqq. Valcken. Anim. ad Ammon. p. 112. Ruhnken. ad Timæum p. 110. Zeunii Not. ad Xenoph. l. c. Quanquam post hæc omnia vis et ratio *ἰσοτελείας* non satis clara est, partim veterum ipsorum culpa. At prorsus diversam eam fuisse ab *ἀτελείᾳ*, apertum est. Confudit has res Potterus Archæol. gr. lib. I. c. 10., qui plura ibi falsa docet, aut e Petito suo trahit.

[q] Vocabulum interdum *Latinis* literis scriptum servavi, exemplo Latinorum, qui nomina, *Archon*, *strategus*, *ephebus*, etc. servarunt; alias dixi *munera solennia*, et contra *extraordinaria*. Nam duplex eorum genus fuit, ut postea videbimus.

[r] Etiam *ἀτελείας* duo imprimis genera sunt, alterum, de quo nunc diximus, quod vacationem dabat a choragia, gymnasiarchia et *ἑστιάσει*; alterum, ad quod pertinebant immunitates portorii, reliquorumque vectigalium, aliæ. Bene hæc et similia docent Intpp. ad Pollucem VIII. 140. et Vandal. Dissertatt. Antiqq. et Marmorr. illustr. p. 781. Unum tamen ab his omissum est, *ἀτέλεια ἱερῶν*, quam Noster tangit §. *κζ'*., brevius, quam velles in re, quam nullus veterum nobis exposuit. Conjectura ergo quum utendum sit, nisi me mea fallit, Oratoris sententiam presse sequens, pertinuit *immunitas sacrorum* eo, quod cives debuerant victimas et alias res, fortasse pecuniam quoque erogare in templa, sacrificia et alia ejusdem generis: ac de his ipsis, vel parte eorum, accipiam etiam *τὰ γέρα*, Æschini memorata in loco insigni Orat. in Ctesiph. §. *Ϛ'*. Confirmatur hoc quodammodo ab Aristotele, qui de magnificentia loquens in Ethica Nicom. IV. 5. sumtus in templa, anathemata et sacrificia conjungit cum choragia, trierarchia et *ἑστιάσει*. Sed alterum illorum generum, quæ superius posui, vel utrumque Græci dicunt, quum simpliciter dicunt *ἀτέλειαν*. Et hinc quoque intelliges *ἀτέλειαν ἁπάντων* apud Atticos. Nam nihil ad nos Herodian. II. 4. Itaque si vectigalium immunitas continetur nomine *ἀτελείας*, vere Leptines illa ratione potuit uti, quam Noster carpit, ne dicam calumniatur §. 4. Jam ex iis, quæ disputavi, varie explicari debent immunitates, quas legimus seu civitati a civitate, seu privato concessas, ut in Inscriptt. ap. Chandlerum p. 20. Herodot. I. 54. Xenoph. Hellen. I. 2. 7. Psephism. Byzant. in Demosth. Or. de Cor. §. *κζ'*. ubi *ἀλειτούργητοι* dicuntur, qui Atticis sunt *ἀτελεῖς*. Adde Diodorum Sic. XI. 43. Nondum enim video, cur *ἀτελεῖς* docto interpreti ibi scriptum videatur pro *ἰσοτελεῖς*: nisi forte in animo habuit locum Xenoph. de Vectig. IV. 12.

[s] Colligere id mihi recte videor ex iis, quæ Orator habet §. *κζ'*. Apud alios rem non memini me legere.

[t] Conf. scriptores, quos laudavi in Commentar. §. *ιϛ'*. ante med. et §. *κϛ'*. Sed illi rem paullo aliter interpretantur. His addat tiro Nepotem suum Miltiad. c. 6.

rannicidas nemini contigit præter Solonem,[u] neque eo proximis temporibus dignati sunt Miltiades, Themistocles, alii, quamvis maxima fama meritorum inter suos conspicui. Æque raro προεδρία, id est, honoratior locus sedendi in ecclesia, theatris, aliisque popularibus consessibus, illa ætate dabatur: nam ad hunc quoque honorem decreto Populi opus erat.[v] Verum Periclis sæculo, si Comico credimus, invasit omnes vanæ gloriolæ amor, et alios præcedendi primamque sedem occupandi cupiditas, præmia autem obsolescere cœperunt; quum, quæ antea essent summis meritis negata, sæpe indignissimus quisque auferret. Dein Populi impotens levitas amplissima quæque, et ipsam civitatem,[w] effudit in primum quemque, civem, peregrinum, Græcum, Barbarum; qua de re Oratores passim graviter conqueruntur.[x] Tum imprimis frequentata σίτησις, seu σίτησις ἐν Πρυτανείῳ, id est, victus quotidianus in Prytaneo, quæ res nemini ignota est per historiam Socratis; et coronæ, non insignia regiæ dignitatis apud veteres quidem, sed ornamenta ejusmodi, quibus Civitates vel se invicem, vel cives suos afficerent.[y] Plura autem ex his ea lege dari solebant, ut ad filios et posteros tanquam hereditatis jure cederent.[z] Certe immunitatis dandæ, quod donum pervulgatius a bello Peloponnesiaco factum videtur, vix fuit alia conditio. Itaque quum plures nunc superstites essent posteri eorum, qui immunitatem olim meruissent, plures deinceps eam facili Populo consequerentur; nonnulli etiam, in his improbi homines, nulloque suo merito noti, dolo et fraude usurparent,[a] publice vero summa esset inopia: Leptines videri potuit e Republ. facere, quod pravam consuetudinem lege ferenda aboleret.

[u] Vid. Meursium de Ceram. gem. c. 16.

[v] De jure προεδρίας conf. Casaub. ad Theophrast. Charact. 5. et Hemsterhus. ad Pollucem VIII. 133.

[w] Quantum pretium olim, florente disciplina, Athenienses juri civitatis suæ statuerint, notum est in vulgus, et docent exempla negati vel potentibus regibus, qualia libelli Antiquitatum suggerunt. Sed eximendum iis exemplis est illud, quod Potterus aliique inde a Sigonio repetunt, de Menone, Pharsalio, et Perdicca, Macedonum rege, tractum ex Demosth. de Rep. ordin. Qui ambo enim hoc in loco sola immunitate ornati esse dicuntur, eosdem Orator alio loco, ubi illa eadem et iisdem verbis recurrunt, sola civitate ornatos dicit, nec ibi de immunitate ne γρὺ quidem. Quod utrum ad exempla fidei oratoriæ referamus, quæ passim leguntur? an ipsum dicamus, meliora edoctum, in altera Oratione se revocasse? Mihi neutro inclinat animus. Nam si quid video, Oratio, quæ inscribitur περὶ συντάξεως, seu de Republ. ordinanda, Demosthenis non est, sed ex aliis ejus, maxime Olynth. III. et Aristocratea ab aliquo Declamatore consutis pannis confecta. Ceterum plures posteriore tractu temporum immunitatem habuerunt principes, ut præter Leuconem Dionysius cum filiis, Sitalces, rex Thracum, Evagoras, Cyprius, alii; ac plures item privati, alibi habitantes. Conf. Cic. pro Corn. Balbo c. 12.

[x] Ut Demosth. in Aristocrat. p. 687. sq. ed. R. Sed vide, quam huic ipsi, qui alios accusat talium decretorum auctores, dicam impingat Dinarchus in Orat. contra eum habita p. 33. seq.

[y] Vid. Petitum LL. AA. p. 377. Quanquam, perlectis Æschinis et Nostri contrariis Oratt. de Corona, illum auctorem parum desiderabis.

[z] Imprimis σίτησις, interdum et προεδρία. Eadem ratio fuit προξενίας et εὐεργεσίας, de quibus v. Comment. §. ιϛ΄. et κή.

[a] Vid. §. κή. Et alios ejusdem notæ homines fortasse addidit Leptines aut Syndici.

Sed age, quo melius statim totius caussæ constitutio pateat, inseramus huic loco argumentum Orationis. In quo sic versabimur, ut primum eas rationes, quas Leptines ipse, vel ii, qui ejus partes sequerentur, videantur attulisse, deinde adversarias Oratoris nostri brevi in conspectu ponamus. Non omnia enim persequemur, sed libabimus res summas, quæ maxime caussam faciunt, nec plane eo ordine, quo apud Demosthenem leguntur, sed sæpe ad arbitrium nostrum mutato. Ceterum operæ pretium faciet, qui, quo loco quæque ab illo prolata sint, diligenter spectarit, qua in re artis plurimum reperiet. Sed jam prodeat (nam obliqua narratione non utemur, perspicuitatis caussa) prodeat, inquam, ipsum celebre par, contra positis argumentis certans. Primum Leptines:

" Videntur brevi tempore defuturi esse, qui liturgiis fungantur, quandoquidem nimis multi, immunitate ornati, ab hac functione et cura se subtrahunt."

" Jam munera fere ad inopes reciderunt, ditissimo quoque ea defugiente. Quare lege opus est, quæ inopi multitudini onus levet, divites cogat opes suas in usum Reipubl. conferre."

" Neque enim decet privatos ex immunitatibus divitias quærere, quum Respubl. in summa difficultate numaria sit."

" Sunt inter eos, quibus Populus hoc præmium impertiit, multi parum eo digni, sive quod illud omnino præter meritum acceperunt, sive quod acceptum vita et moribus dedecorant."

" Quod quoniam sæpe nobis extortum est fraude malisque artibus, quo res certius caveatur in posterum, ita sanciri legem oportet, ut sibi ipse Populus in perpetuum interdicat immunitatum dationem, ac pœnæ proponantur, si qui petat."

" Ignotum est hoc præmii genus Lacedæmoniis et Thebanis, nec apud hos tamen non boni viri exstiterunt, deque patria præclare merentes. Neque opus omnino hac invitatione ad bene de Republ. merendum esse, maximo est argumento, quod ne ipse quidem Populus Athen. ejus olim usum habuit. Immo tum, quum Respubl. maxime florebat civium studiis, præmia erant tenuissima."

" Cetera, quæ apud nos usitata sunt, statuas, victum Prytanei, alia, integra et intacta reliqui rogatione mea, unum et minus illis sustuli, immunitatem: ne quis mercedem virtuti a me detractam calumnietur."

" Denique liturgiæ illæ, quarum immunitas esse solet, spectant quodammodo ad sacra. Sacris autem muneribus quenquam vacare, nefas est."

Plura ex his sane speciosa sunt et apta ad persuadendum. Sed Demosthenes opponit ea, quæ vel nuda, omnique oratorio ornatu detracto, hodie legentem sollicitare possint, ornata autem *Populum*

nullius rei præter laudem avarum plane in contrariam sententiam deflectere debuerint. Sunt enim hæc fere:

"Turpe est fidem violare, præsertim publice datam, et in ea Republ., qua illustrior nulla unquam fuit exemplis liberalitatis et cujusque generosæ virtutis, quæ Civitas gloriæ caussa nullo tempore nec sumtibus pepercit, neque ad atrocissima pericula expavit. Violamus autem fidem gravissime, si revocamus præmia, quæ olim dedimus, Populiscitis sanximus, insculpenda columnis curavimus. Itaque si vel maxime immunitas sublata Reipubl. opes augeret, tamen ne sic quidem Leptinis lex tenenda esset. Omni enim compendio majus detrimentum infligit ea nomini Attico, notasque infamiæ inurit nobis, tam singulis, quam universis. Ac monumenta illa, quibus fides nostra inscripta est, si auctoritas iis integra manebit, monumenta nobis erunt præclari moris publici: sin autem —, eadem illiberalitatem, invidiam et improbitatem nostram apud omnes homines testabuntur."

"Sed leve compendium est, quod tanta fraude commutare sustinemus. Multo sunt pauciores, quam Leptines putat, quos, præmio illo adhuc usos, in posterum ad munera obeunda adigere liceat. Ditissimus quisque enim trierarchia et tributis bellicis faciendis distinetur: at hi de vetere more solennibus muneribus vacant. Inopes vero inopiam suam habent ultimum et acerrimum telum, quo se a nova lege defendant. Sic relicti nobis sunt mediæ sortis homines, qui numero pauci sunt. Atque omnino qui ex civibus immunitate fruuntur, ii sunt vix quinque vel sex; et ex inquilinis, ad summum decem.[b] Sed sumite, ex utraque classe confici posse triginta. Quid lucri erit? aut quantulum levamenti tantulus numerus multitudini præstare poterit? præsertim quum illos ne in singulos quidem annos lucremur, sed universe."

"Respubl. nihilo fit opulentior immunitatibus tollendis. Non enim ærarium attinent impensæ, quæ in solennia munera fieri solent. Quid? quod, si qui ex immunitate sibi divitias pararunt, ea res etiam in commodum cedit Reipubl., quoniam, quidquid lucri fecerunt, ad rei bellicæ necessitates conferre queunt. Adeo ex hoc dono Respubl. nihil damni contrahit, ut ipsa inde magnum fructum percipere videri debeat."

"At multi sunt indigni. Audio. Sed primum dignus aliquis sit dono nostro, an minus, nunc sero quæritur; quærendum id fuit tum, quum quisque donabatur. Nam prudentis est, nihil omnino dare, quod olim pœnitere possit; inconsiderati ac maligni, ea, quæ semel dederit, sine magna caussa repetere. Deinde ipsum hoc, an

[b] Dubites, an hæc computatio a Demosthene bona fide facta sit, maxime de civibus. Nam si ipsam Orationem sequamur in iis, quæ de immunibus civibus habet, horum major numerus colligetur. At esset mirum tamen, in tali re fallere velle Populum.

quis dignus præmio sit, publice secus judicandum, quam privatim in communi vita solet. Si quis enim Civitati sua opera utilitatem vel salutem attulit, sit ille ignobilis, sit cetera vitiosus, tamen publice ipsi honor et remuneratio debetur. Facto hominis merces redditur, non vitæ, non moribus. Præterea per se injustum est, propter malos quosdam aut indignos, quibuscum judicio experiri licet, præmia omnibus auferre, et iis quoque, quos omni ex parte dignissimos esse nemo negarit. Tales autem inter eos, qui immunitate a Leptine fraudantur, plures sunt, seu olim de Republ. præclare meriti, seu etiam nunc merentes. Nam quod nonnulli ex numero illorum jam non vivunt, nihil id nostram fidem mutare potest. Vivunt eorum liberi aut posteri, quibus quæ a nobis injuria imponitur, ea non ad hos minus, quam ad ipsos parentes, pervenire putanda est. Ita ista lege injuria afficiuntur viri summa gloria meritorum clari, a quibus restitutum et auctum insigniter hoc imperium est: in his Conon, haud minor ipso Themistocle, et Chabrias, tot tropæorum de hostibus nostris auctor, dux felicissimus, et alienæ vitæ in periculis providus, idem suæ prodigus gloriose. Tum etiam non desunt, quibus nuper demum immunitas cœpit fructuosa fieri, quando donum, patribus olim honoris ergo datum, sorte mutata, ad vitam tolerandam factum est necessarium. Denique est, qui vivit adhuc, et prope videt ea, quæ agimus, Leuco, Bospori rex, cujus in Rempubl. nostram maxima merita exstant et augentur in dies. Quid, si ille, quum fractam a nobis fidem audierit, ipse suam quoque liberam putabit? Quid, si immunitatem, si alia, quorum usus nobis necessarius est, revocabit?"

"Populus hujus doni tribuendi jus sibi interdicere nullo pacto potest, nisi forte simul alia omnia, quorum potestatem habet, sibi erepta vult. Nam per eandem speciem, qua Leptines ad illud utitur, nulla Reipubl. pars est, quæ non Populo prima quaque die eripi possit cum summo detrimento libertatis."

"Nihil efficitur exemplis aliarum Civitatum, nedum talium, quarum instituta a libertate abhorrent. Nec plus valet ipsorum majorum nostrorum consuetudo. Nam quum eos satis constet adversus suorum merita non ingratos fuisse, si alia, ac nos, si etiam minora dederunt, fecerunt illi ex ea, quæ tum erat, institutorum et morum ratione; neque omnino verum est, nihil illos nisi parva dedisse. Unum eorum hoc est dignum imitatione nostra, quod honorem nullum revocarunt, quem semel dederant."

"Quod Leptines præmium immunitatis tenue dicit esse, vere dicit. Perexiguum quiddam est immunitas; sed propter hanc ipsam caussam revocanda non est. Præterea quod obvertit, cetera præmia a se relinqui, unum tolli: primum nihil id juvat eos, qui forte hoc uno affecti sunt. Deinde non minus laborabit fides

publica, si unum genus tollatur, quam si omnia. Denique Reipubl. id ipsum expedit, alia aliis præmia proposita esse, ut virtutibus et beneficiis civium minus splendidis, qualia vel optatissima nobis esse debent, sua merces ne desit."

"Captiosum atque Sophista dignum est argumentum, quo liturgiæ solennes cum muneribus sacris confunduntur. Nam harum rerum diversam esse rationem, palam est: immo ex universo tenore legis ad liquidum confessumque perduci potest, Leptinem hoc proferre, non quia id verum putet, sed ad tempus, et ut nomine religionis prætexendo judicium fallat."

His quidem, quæ ita a me collocata sunt, ut facilius cum rationibus adversarii, quibus quidque respondet, comparari possint, his igitur Demosthenes plura et ad persuadendum potentia momenta interponit, ex jure Attico fere petita, ut hæc:

"Vitiosa est Leptinea lex primum ideo, quod auctor in ea roganda legum novarum ad Populum ferendarum formulas legitimas et præscriptum jus migravit:"

"Secundo, quod vel manifesto repugnat receptis legibus, vel certe sententiæ earum et consilio. Hujusmodi v. c. sunt, quæ sanciuntur de pœna irroganda ei, qui sibi præmium petat."

"Etiam ex alia parte lex vitiosa est in hoc, quod Harmodii et Aristogitonis progeniem excipit. Oportet enim legem, præsertim latam in libera Civitate, æqua conditione de omni cive statuere, nec secus vetera aut præterita, atque nova aut futura judicare. Et quis hanc Reipublicæ nostræ fortunam adeo stabilem propriamque præstet futuram, ut nunquam quisquam eadem sibi deposcere queat, quæ duobus illis olim data sunt?"

"Sed nimirum habebat factio adversaria, cur talem legem ferret. Exercet ea simultates cum pluribus ex numero immunium, hisque præmia sua ereptum ibat. At turpe est, ut privatas injurias persequare, auctoritate publica abuti, et inimico tuo lege eripere, quod accusatione et judicio conflato eripere non audeas."

"Syndici, quos Populus delegit legi Leptineæ defensores, partim suspecti sunt, partim rejiciendi propterea, quod idem ministerium illi jam ante in aliis caussis fecerunt."

"Antiquanda igitur lex Leptinis, et in ejus locum substituenda talis, quæ tum receptis legibus non repugnet, tum bonæ famæ Civitatis nostræ consulat, tum incommodis, si qua ex immunitatibus orta sunt, medeatur[c] etc."

Satis diximus de argumento Orationis et statu caussæ: itaque

[c] Demosthenicæ legis, quæ Leptineæ opponitur, nec verba tenemus, nec totam sententiam. Petitus quidem in LL. AA. p. 382. hæc verba posuit, quæ in Argumento Græco Anonymi leguntur. Τὰς δωρεάς, ὅσας ὁ Δῆμος ἔδωκε, κυρίας εἶναι κ. τ. λ. At auctor indicat ipse, verba legis a se non dari. Quippe sic præfatur: τί γὰρ ὁ Δημοσθένους βούλεται νόμος;

videmur nobis eos quoque adjuvasse, qui forte a Græcæ linguæ cognitione imparatiores ad hanc lectionem accesserint. Patet jam, quo in orbe rerum et sententiarum versetur Oratio: in quo multum adjumenti est ad melius intelligendum. Attamen ut ea a nobis, qui legimus, quoad ejus fieri possit, eodem modo intelligatur, quo intellecta quondam est ab iis, qui Oratorem coram audierunt: imprimis cognoscenda est ratio, quæ Athenis obtinuit, publicorum munerum curandorum, nec non legum ad Populum ferendarum abrogandarumque. Quibus de rebus, nondum ab omni parte aliorum cura illustratis, longa esset disputatio nostra, si eas propter jus Atticum tractaremus: nunc satis erit persequi ea, quæ hujus scriptionis institutum poscere videbitur.[d]

Jam primum illud constat, libertatem suam, tantopere jactatam celebratamque, olim civem Atticum, ut Romanum, et ut quisque in simillima Republ. vixerit, haud parvo redemtam habuisse. Nam uti is, qui civitate Attica fruebatur, summi erat consilii publici particeps, atque summorum honorum aditum patentem habebat, æquato omnium jure et potestate imperandi; ita eundem præter ipsius publicæ curæ molestias multa et magna negotia, impensæ et ministeria onerabant, in commune facienda. In quo genere sunt, ut alia prætercam, minus cum hoc loco conjuncta, *αἱ λειτουργίαι ἐγκύκλιοι*, quarum crebra hic mentio fit apud Oratorem nostrum. Latine non incommode interpreteris *munera solennia, stata, ordinaria*.[e] Hæc enim in urbe nullo tempore intermittebantur, curatione per tribus eunte in orbem. Cujusmodi sunt *χορηγία, γυμνασιαρχία, ἑστίασις*. Et belli tempore duo accedebant nova, *εἰςφορὰ* et *τριηραρχία*.[f] Sed ad horum duorum posterius, quod sumtus erat

[d] Tractarunt priorem partem de muneribus Sigonius in libro de Republ. Athen. IV. 4. et Petitus LL. AA. III. 4. p. 349. seqq., aliique plures: et difficillimum locum de trierarchia, etiam G. Budæus de Asse et partibus ejus lib. V. p. m. 531. seqq. Scheffer. de Milit. nav. II. 4. et Tourrellius in Notis ad Demosth. Or. de Corona gallice a se versam in Œuvres de M. Tourreil, Paris, 1721. 8. T. IV. p. 501. seqq. Qui, quæ virtus est Gallorum pæne propria, dilucide, multoque, quam Petitus et alii, aptius ad communem intelligentiam de ea re scripsit. Sed nos passim ea afferemus, quæ ostendant, libros istos lectos a nobis esse, non exscriptos.

[e] Ulpian. ad Orat. §. κζ΄. *Λεῖτον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον, ὅθεν λειτουργεῖν τὸ εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι ἔλεγον.* Ad hoc conf. Herodot. VII. 197. Etymol. M. Ammon. et Mœrid. in v. λειτουργὸς vel λειτουργεῖν, et ibi Valcken. et Pierson. Scilicet voces sunt sola forma diversæ, utpote a λαὸς et λεὼς ductæ, λάϊτος, λέϊτος, λεῖτος, λήϊτος, λῆτος, *popularis, publicus.* E postrema formatum ληιτουργεῖν recte Piersonus veteribus Atticis vindicat, simul in Plutarchi Romulo p. 34. B. scite reponens, λήϊτον γὰρ τὸ δημόσιον. Altera et generalis notio, qua λειτουργία dicitur de quacunque opera publicis usibus præstata, minus frequentatur apud Atticos. Brevem historiam verbi, Theologo præter ceteros legendam, dedit Casaub. Exercitt. in Baron. Annal. p. 470. seqq. Ceterum quód Latine verti *munera*, cogitandum est de Romanorum muneribus ædiliciis et aliis ejusmodi. Minime vero λειτουργίαι miscendæ sunt cum ἀρχαῖς h. *magistratibus*, quod a nonnullis factum vidi. Temere id collegerant ex Demosth. de Cor. §. 78.

[f] Demosth. ipse §. ζ΄. post med. *Οἱ κατ' ἐνιαυτὸν τὰς ἐγκυκλίους λειτουργίας* (conf. §. κζ΄. ad fin.) *λειτουργοῦντες ὑμῖν,*

plurimi, non fere nisi opulentissimus quisque adigebatur, ceteri perpetua ejus muneris immunitate fruebantur: itemque vicissim, quod damno levando esset, trierarchis licebat immunibus esse a priori genere statarum functionum. Εἰςφορὰ autem erat omnium, nisi qui in nota testataque inopia vitam degerent.[g] Jam explicate dicendum de singulis.

Ac primum nomen χορηγοῦ et inde ducta, solenni Atticis sensu, propria sunt de eo, qui a tribu sua editus sumtum præbebat choris instruendis et adornandis.[h] Res in speciem levis est, at magna, si eam ex institutis Græcorum spectes. Notum est enim, Athenienses, quibus nulla unquam gens gratius feliciusque virilem gravitatem cum ludorum juvenilium hilaritate conjunxit, per omne florentis Reipubl. tempus scenæ spectaculis et magnificentiæ fuisse deditos, ac tantas in hæc impensas fecisse, quæ sæpe etiam ærarium et privatorum facultates exhaurirent.[i] Sed res, ex primis ætatibus populi ducta, servata eo constantius et studiosius est, quod partem religionum continere putabatur. Fuerunt autem chori varii generis. Agebantur alii in theatro, conjuncte cum fabulis scenicis, quo in genere frequenter legitur χορηγεῖν τραγῳδοῖς vel κωμῳδοῖς.[k] Alii ad ejusmodi spectacula pertinebant, et ad eos dies festos, in quibus fabulæ non darentur, quum choris certaretur ἀνδρικοῖς, παιδικοῖς, πυῤῥιχιστῶν, reliquis.[l] Jam vero in his omnibus eum,

χορηγοὶ, καὶ γυμνασίαρχοι καὶ ἑστιάτορες. Idem adv. Bœot. I. p. 996. ed. R. Οἰκοῦν Μαντίθεον Μαντίου Θορίκιον οἴσουσί με, ἂν χορηγὸν ἢ γυμνασίαρχον ἢ ἑστιάτορα ἢ ἄλλο τι τῶν ἄλλων φέρωσι. (Scil. οἱ φυλέται seu ἡ φυλή. Nam tribuum erat, eos, qui munera præberent, nominare sive edere, quod est φέρειν, ἐνεγκεῖν. Conf. Comment. ad §. κζ΄. ad fin.) Xenoph. Œcon. II. 6. Ἔτι δὲ καὶ τὴν πόλιν αἰσθάνομαι τὰ μὲν ἤδη σοι προστάττουσαν μεγάλα τελεῖν, ἱπποτροφίας τε καὶ χορηγίας καὶ γυμνασιαρχίας καὶ προστατείας· ἢν δὲ δὴ πόλεμος γένηται, οἶδ' ὅτι καὶ τριηραρχίας μισθοὺς καὶ εἰςφορὰς τοσαύτας σοι προςτάξουσιν, ὅσας σὺ οὐ ῥᾳδίως ὑποίσεις· ὅπου δ' ἂν ἐνδεῶς δόξῃς τι τούτων ποιεῖν, οἶδ' ὅτι σὲ τιμωρήσονται Ἀθηναῖοι οὐδὲν ἧττον ἢ εἰ τὰ αὐτῶν λάβοιεν κλέπτοντα. Aristot. Ethic. Nicom. IV. 5. Ἔστι δὲ τῶν δαπανημάτων, οἷα λέγομεν τὰ τίμια· οἷον τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ἀναθήματα καὶ κατασκευαὶ καὶ θυσίαι· ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα περὶ πᾶν τὸ δαιμόνιον καὶ ὅσα πρὸς τὸ κοινὸν εὐφιλοτίμητά ἐστιν, οἷον εἴ που χορηγεῖν οἴονται δεῖν λαμπρῶς, ἢ τριηραρχεῖν, ἢ καὶ ἑστιᾷν τὴν πόλιν. Idem philosophus, vel potius ignotus scriptor, in Œconom. II. p. 502. C. de Hippiæ tyranni temporibus: Ὅσοι τριηραρχεῖν, ἢ φυλαρχεῖν, ἢ χορηγεῖν, ἤ τινα εἰς ἑτέραν λειτουργίαν τοιαύτην ἤμελλον δαπανᾷν, τίμημα τάξας μέτριον κ. τ. λ. Ubi sine dubio verbum φυλαρχεῖν imprimis ad ἑστίασιν pertinet.

[g] Vid. Orat. §. ή.

[h] Usitatissima hæc notio est verborum, χορηγός, χορηγία, χορηγεῖν, in Atticis. Apud alias gentes sumebantur potius de eo, qui choream ducit. Vid. Athen. XIV. p. 633. B. et Pollucem IX. 41. Hic notes simul, verba illa, proprie unum excellentius genus notantia, dici etiam de reliquis duobus statis muneribus. Conf. notam Σκεψώμεθα δὴ κ. τ. λ. ad §. ζ΄. Similiter ipsum λειτουργεῖν nunc de solis ministeriis pacis ponitur, nunc ita, ut bellica complectatur. Hoc imprimis notandum.

[i] Vid. Xenoph. de Mag. equit. off. c. 1. extr. Demosth. Philipp. I. §. 50. Plutarch. Bellone an pace cl. f. Ath. p. 349. A. alios.

[k] Dicuntur in hac locutione actores pro fabulis, plane ut in illa celebri, Διονυσίοις, τραγῳδοῖς καινοῖς, de qua multa notavit Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 166.

[l] Huc pertinet munus in pompis sacris, et munus ἀρχιθεωρίας, cujus mentionem habent Lysias Orat. XXI. p. 700. Andocid. de Myster. p. 65. Aristot. Ethic. Nicom. IV. 4. et aactt. ap. Vandal. Dissertatt. laudd. VI. 4. Valcken. ad Ammon. p. 94. et Ernest. ad Xenoph. M. S. III.

qui partes choragi receperat, primo loco oportebat deligere, quos producere in scenam vellet, et eos per artificem, quem χοροδιδάσκαλον vocabant, erudiendos et exercendos curare in iis artibus, in quibus sibi certatio esset futura, tum chorum vestibus ac coronis ad solennitatem ludorum aptis ornare, et omne choragium, id est instrumenta, quæcunque seu fabulæ docendæ seu alii spectaculo necessaria essent, privato sumtu præbere. Nihil enim dubitandum, quin ejusdem, qui choris scenicis sumtum suggereret, commissio totius ludi esset. Nam omnino chorum, tanquam fabulæ primariam partem, et eam, unde antiquitus omnis ratio scenæ effloruit, ita Græci usurpare consueverunt, ut verbi vis ad universam fabulam spectet. Sed satis de choragia.[m]

Alterum, γυμνασιαρχία, pertinet ad ludos gymnicos, in quibus juventus exercebatur, et similiter publice in Panathenæis, Hephæsteis, Prometheis et aliis solennibus commissiones fiebant. Præerant his γυμνασίαρχοι, eodem fere, quo choragi, modo a tribubus delecti in certum tempus, modo longius illud, modo brevius, nonnunquam in unum mensem. Mandata iis erat gymnasii alicujus aut ephebei cura summa et potestas, ipsique exercere se volentibus oleum, pulverem palæstricum, atque alia, quæ usus posceret, suppeditabant, omninoque ludos apparabant.[n] Tertium munus, paullo rarius a veteribus commemoratum, ejus est, qui ἑστιάτωρ appellatur. Talem oportebat in sacris festorumque dierum lætitia tribulibus suis epulum dare; quod in illa vilitate rerum venalium, quam Athenis fuisse scimus, nisi forte mensa lautitiis opipare exstruenda erat, haud magnæ impensæ esse potuit. Id munus qui faceret, ex sua tribu sorte ducebatur, nisi si quis sponte se facturum ostendisset.[o] Jam quærere libeat, quæ fuerit ratio sumtus, in unam-

3. 12. Fabulæ autem, sive tragicæ, sive comicæ, sive satyricæ, tribus tantum festis Bacchicis dabantur, Dionysiis urbanis magnificentissime, et illo tempore plures quam alias, interdum ad sedecim. De qua tota re vid. egregiam Diss. Barthelemii in Mem. de l' Ac. d. Inscr. et d. B. L. T. XXXIX. Itaque ubi commemorantur choragi in Panathenæis utrisque, in Thargeliis, in aliis solennibus, ibi de altero genere chororum, non de scenico, cogitandum est.

[m] Accuratior tractatio rei hujus loci non est. Nihil igitur dixi de certatione choragorum, nihil de ἀντιχορηγοῖς (h. e. iis, a quibus certamen fiebat, cuique pro tribu sua) quod verbum rari usus legimus apud Andocid. in Alcib. p. 121. et Nostrum in Midiam §. 17. ante med. §. 18. a med. nihil denique de præmiis, quorum honor ad ipsas tribus pertinebat, de tripodibus, a victore cum magna cærimonia consecratis etc. Tamen conferre operæ pretium erit Aristoph. Ran. v. 94. ejusque Schol. ad v. 406. Antiphont. Orat. ult. περὶ τοῦ χορευτοῦ, Demosth. Midianam passim cum Argumm. gr., adv. Phænipp. p. 1045. ed. R. Isæi Or. de Dicæog. hered. p. 113. De Apollod. hered. p. 187. et ex recentioribus, præter libros notos, Vandal. l. c. p. 675. seqq.

[n] De discrimine γυμνασιάρχου et γυμναστοῦ nota est admonitio Perizonii ad Ælian. V. H. II. 6. Ad reliqua conf. Schol. ad Orat. §. 4. in fin. Vandal. p. 584. seqq. et Corsin. Fast. Att. II. p. 133. Ex conjectura oleo adjeci pulverem, de cujus genere vide loca, quæ designat Casaub. ad Theophr. Char. 5.

[o] Conf. Pollux III. 67. Harpocrat. v. ἑστιάτωρ. Salmas. Observatt. ad Jus Att. et Rom. p. 72. Hinc ἑστιᾷν τὴν φυλὴν, apud Demosth. in Midiam §. 44. et alibi.

quamque harum rerum necessario faciendi. Sed equidem nihil usquam legi relatum, nisi hoc, choragi fuisse munus sumtuosissimum, præsertim in tragœdia et Dionysiis magnis, sumtuosius etiam in certamine tibicinum, quam in aliis.[p] Et narrat nescio quis apud Lysiam, triginta minas se choragum tragœdis, comœdis sedecim, Prometheis porro gymnasiarchum duodecim, rursus choro pyrrhichistarum Panathenæis magnis octo, parvis in eodem certamine septem, et cyclio choro tres impendisse.[q] Ex quo intelligitur, tantum uni tragico muneri potuisse impendi, quantum quatuor aliis honeste sufficeret.

Pergamus ad alterum genus munerum, temporarium et extraordinarium, *εἰςφορὰν* et *τριηραρχίαν*. Quorum nominum prius significat pecuniam ad necessitates belli conferendam, unde præcipue stipendium militi persolveretur.[r] Collationis hujus descriptio fiebat ex censu, varie pro usu rerum ac temporum. Strategorum cura erat, hoc et alterum munus bellicum ordinare, ad eaque vocare cives, ac lites et caussas forte de iis ortas judicare.[s] Qua in re non raro hæc fraus versata est, ut qui cuipiam incommodare vellet, eum suffragiis suis in numerum ditissimorum aut superiorem classem adscriberet. Id quod ex Cleonis comminatione quadam apud Aristophanem apparet.[t] Mox, Oratorum nostrorum sæculo, hoc omne onus legimus solis mille ac ducentis civibus impositum, tali ordine.[u] Singulæ tribus (decem autem tribus erant Athenis) cen-

[p] Demosth. in Midiam l. c. *Τραγῳδοῖς κεχορήγηκέ ποτε οὗτος; ἐγὼ δ' αὐληταῖς ἀνδράσι· καὶ ὅτι τοῦτο τὸ ἀνάλωμα ἐκείνης τῆς δαπάνης πολλῷ πλεῖόν ἐστιν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπου.* Mirum est, quid intenderit pretium posterioris certaminis. Possunt fuisse rei aliæ caussæ, quas ignoramus. Unam conjecerim fuisse hanc, quod, quum fabulis agendis cives gratuitam operam darent, ad illud peregrini artifices conducendi essent. Et omnino apud veteres parva mercede contenti non erant tales artifices.

[q] Lysias Orat. XXI. princ. Locus est classicus ac varii usus. Quare posthac eum apponemus *αὐτολεξεί*.

[r] Solennia hic sunt *εἰςφέρειν χρήματα, εἰςφέρειν εἰς τὸν πόλεμον, εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, εἰςφορὰς εἰςφέρειν*, et de hominibus, qui id munus faciunt, *οἱ εἰςφέροντες*. Vide, ut unum ex numero antiquiorum citem, Lysiæ Orat. XII. p. 396. ibique Markl.

[s] Vid. Orat. adv. Phænipp. passim, et adv. Bœot. I. p. 996. ed. R. ubi Mantitheus, actor, ita ait: *Τίνα οἱ στρατηγοὶ τρόπον ἐγγράψουσιν, ἐὰν εἰς συμμορίαν ἐγγράφωσιν; ἢ ἐὰν τριήραρχον καθιστῶσιν; ἢ, ἂν στρατεία τις ᾖ, τῷ δῆλον ἔσται, πότερος ἐσθ' ὁ κατειλεγμένος;* Formulæ hujus, *εἰς συμμορίαν ἐγγράφειν*, gemina illa est apud Aristophanem, *εἰς τοὺς πλουσίους ἐγγράφειν*, versibus mox ponendis. Omnino potestas Strategorum nota est, etiam hoc, quod illis idem jus fuit, ac Prytanibus, in urbe conciones et ecclesias habendi.

[t] Equitt. v. 923.

Δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην,
ἰπούμενος ταῖς εἰςφοραῖς·
ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους
σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῇς.

[u] Unus nobis hic sequendus est Ulpianus in his verbis (primam enim partem Scholii omitto, alienæ manus laciniam, et minus antiquam, ut opinor) ad Demosth. Or. Olynth. A. ad fin. *Δέκα οὐσῶν φυλῶν καὶ ἑκάστης προβαλλομένης ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσι, συνέβη τοὺς πάντας εἶναι λειτουργοὺς χιλίους διακοσίους. Ἐμέριζον οὖν αὐτοὺς ἀπὸ ἑξακοσίων ἀνδρῶν, ὅ ἐστιν, ἀπὸ δέκα συμμοριῶν· πάλιν δὲ ἑκατέραν τῶν δύο μερίδων τούτων ἔτεμνον εἰς δύο, ὅ ἐστιν, εἰς τριακοσίους μὲν ἄνδρας, κατὰ πέντε δὲ συμμορίας. Οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ τριακόσιοι οἱ πάνυ πλούσιοι, οἱ πρῶτοι· οἵτινες προειςέφερον τῶν ἄλλων τε καὶ εἶχον αὐτοὺς ὑπακούοντας εἰς πάντα, ὥστε συμβαίνειν εἰς δύο μερίδας εἶναι*

tenos vicenos, qui ditissimi essent, de suo corpore prodebant. Hi omnes in partes binas dispertiti efficiebant viginti classes, *συμμορίας*, sexagenorum capitum singulas, et in singulis tribubus binas. Ita collecti mille ducenti rursus in duas partes dividebantur, sexcentorum hominum utramque; easque rursus in binas, ut essent quatuor, unaquæque trecentorum. Isti vero trecenti, divitiis ceteram turbam anteeuntes, principes erant in conferendo, et urgente bello pecuniam repræsentabant, quam deinde minus iniquo tempore a tenuioribus redigerent: quare eos dicto audientes habebant in rebus omnibus.[v] Ex quo factum erat, ut omnes in duas partes divisi essent: siquidem qui ab utraque erant parte, quodammodo trecentis ditissimis, qui utrinque erant, adhærebant. Ceterum istæ classes habebant singulæ suos principes, *ἡγεμόνας συμμοριῶν*, itemque curatores, *ἐπιμελητὰς συμμοριῶν*.[w] Horum alteri, copia divitiarum ceteris omnibus præstantes, videntur *συμμορίτας* suos ad muneris partes vocasse, et, si quis inter illos minus valeret, ejus ipsi partes sustinuisse: curatores autem in classibus eodem ministerio videntur functi esse, quo aliud notum genus curatorum in tribubus, *ἐπιμεληταὶ τῶν φυλῶν*, videlicet ut classes ad conventus convocarent, atque ad eas de communibus rebus referrent.

Hæc tota descriptio civium talis, qualem nunc retuli, quo tempore primum in *εἰςφοραῖς* sit inducta, nullus Oratorum nos docet. At vero Philochori fragmentum servatum est ex Atthide,[x] quod

τοὺς πάντας· εἶγε οἱ τῶν ἑκατέρωθεν ἦσαν ὥςπερ ἡνωμένοι τοῖς ἑκατέρωθεν τριακοσίοις, τοῖς πλουσιωτέροις. Εἶχε δὲ ἑκάστη μερὶς τῶν τεσσάρων ἴδιον στρατηγὸν καὶ ἴδιον ῥήτορα· ὁμοίως δὲ πάλιν τῶν δευτέρων καὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ στρατηγοὶ ὑπεῖκον τοῖς προτέροις. Quod h. l. est *προτελεῖν* vel *προειςφέρειν τῶν ἄλλων*, id habes etiam in Midiana §. 43. adv. Phænipp. p. 1046. ed. R. adv. Polycl. p. 1208. ed. R. Et inde *προειςφοραί*. Plane autem sentio cum Vales. ad Harpocrat. p. 73., ultima ista de Strategis et Oratoribus utrorumque falsa esse, et exsculpta ex verbis auctoris male intellectis. De toto Scholio intelligi non vult Valesius.

[v] Horum trecentorum in Republ. Demosthenes Olynth. A. §. θ'., ubi Scholion illud legitur, clare meminit: *Πρότερον μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰςεφέρετε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. Ῥήτωρ ἡγεμὼν ἑκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ βοηθησόμενοι οἱ τριακόσιοι· οἱ δὲ ἄλλοι προςνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δὲ ὡς ἐκείνους·* Quæ ad verbum repetuntur ab auctore Orat. *περὶ Συντάξεως* §. ζ'. Meminit eorundem etiam Isæus, qui ætate paullo antecedit Nostrum, atque ille primus, ni fallor, in Orat. de Philoctem. hered. p. 154. Ubi quod est *ἐν τοῖς τριακοσίοις εἰςφέρειν*, ab eodem alibi dicitur *ἐν πρώτοις*, de Apollod. hered. p. 187. Lysias, quamvis sæpe de omni genere munerum loquatur, nusquam nec trecentorum, nec symmoriarum mentionem intulit.

[w] Vid. Harpocr. v. *ἡγεμὼν συμμορίας*, et Pollux III. 53. Decem annos eum locum tenuit Demosthenes, quem vid. de Cor. §. λ'. ante med. et §. ϛζ'. ad fin. in Mid. §. 44. in Aphob. II. p. 836. ed. R. alibi. Rarius alterum vocabulum occurrit, *ἐπιμελητὴς συμμορίας*, ut in Everg. et Mnesib. p. 1145. ed. R. et in sola trierarchia.

[x] Apud Harpocr. et alios in v. *συμμορία*. Petitus et ejus asseclæ hoc fragmentum ad solam trierarchiam trahunt, neque omnino quidquam de symmoriis dicunt in *εἰςφοραῖς*, velut in illis talis descriptio nulla fuerit. Inde plura turbata sunt in hac disputatione. Ego accuratius distinctis locis, quæ alterius utrius generis symmoriarum mentionem habent, non dubitavi, quin ratio, initio usitata in *εἰςφοραῖς*, serius demum migrarit in trierarchiam. Putes etiam, rem deinde obsolevisse in *εἰςφοραῖς*, quam Orator di-

docet simpliciter, Populum in symmorias divisum esse Nausinico Arch. Olymp. 100, 3. Quæ res licet illum unum auctorem habeat, tantumque universe prodita sit, et eo modo, quo Grammatici abuti solent, id est, non disertis verbis auctoris, sed per compendium; veri tamen per est simile, Philochori narrationem ad εἰςφορὰς pertinere, præsertim quum in iis novum ordinem quendam illo Archonte inductum ipse Orator noster non obscure significet.[y] Adde præterea, quod ante Olymp. 100, 3. apud nullum veterum, qui supersunt, ne nomen quidem symmoriæ in neutro genere bellici muneris occurrit.[z] Ceterum vehementer cives pressit hoc onus. Nam quodam tempore reperimus eos quintam partem annuorum redituum contulisse; quin etiam, si quis plures domos fundosve possidebat, eum probabile est totidem nominibus in classem esse adscriptum.[a]

Sequitur trierarchia, onus olim molestius et sumtuosius ceteris omnibus, etiam hodie, quanquam sine sumtu, molestissimum, si quis rationem ejus penitus cognoscere cupiat. Quippe quæ passim veteres de ea dixerunt, diligenter in unum conducta cæcam faciunt molem rerum, cui lucis aliquid afferre difficillimum est. Nam quum aliam aliis temporibus trierarchiæ rationem fuisse, totumque ordinem identidem immutatum esse constet, harum immutationum vel nulla, vel tenuissima nobis in libris veterum vestigia relicta sunt. In his autem rebus nemo ignorat, quam parum sciatur, nisi quis tempora sciat, et ad annum suum quodque redegerit. Quod ni fiat, ne id quidem bene explicari poterit, quid sit trierarchus. Nihil enim nos juvat, si quis cum vulgo narrat, civem esse, qui navem bellicam, armamenta navalia, remiges, alia ejus generis præbuerit. Nos igitur disputationem nostram ita instituemus, ut primum paucis quæramus de antiquiore ætate, tum ordine enarremus, quæ nostri Oratoris sæculo mutata esse videantur.

Jam quadringentos olim ad functionem trierarchiæ esse delectos, apud unum Xenophontem legimus.[b] Sed nihil hic de ratione deli-

cat in Olynth. A. §. θ'. Πρότερον εἰςεφέρετε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ κ. τ. λ. Oratio autem hæc habita est Olymp. 107, 4.

[y] In Androt. p. 606. ed. R. Ubi in transcursu attinguntur εἰςφοραὶ αἱ ἀπὸ Ναυσινίκου. Quas propter Philochori locum potius intellexerim esse *collationes Nausinico Arch. institutas*, quam Nausinicum quæstorem quendam, ut apud Reisk. est in Ind. Demosth. histor. Conf. Taylorum in Not. §. ιδ'. et Corsini F. A. T. III. p. 301.

[z] Unus locus est, qui huic sententiæ obstare videatur, apud Isæum. Vid. notam r p. 378.

[a] Propter posterius vid. Orat. adv. Polycl. p. 1208. ed. R. Prius illud factum est certe circ. Olymp. 103., teste Orat. I. in Aphob. p. 815. ed. R., cujus loci caussa Orationem eam laudat Harpocr. l. c. Discimus inde, et ex II. in Aphob. p. 836., collatas tum Demosthenis nomine a tutoribus ejus esse de minis vicenis quinis drachmas quingenas, quæ est, ut dixi, quinta pars. Apponitur, non plus dedisse Timotheum Cononis, et ditissimos. Orationes illæ omnium primæ fuerunt Nostro, habitæ Olymp. 104, 1. Utile erit in his rebus, quoad poterit, ubique auctoritatum tempora annotare.

[b] De Republ. Athen. III. 4. Τριήραρ-

gendi, nihil, quantæ illis curæ classis fuerit. Itaque advocandi sunt supparis ætatis testes, Aristophanes et Thucydides.[c] Quorum fide hoc ponere certum licet, belli Peloponnesiaci tempore trierarchos naves accepisse de publico ædificatas, nihilque aliud ab ipsis exactum esse, nisi ut naves remigio et armamentis instruerent, tuerenturque. Ne victum quidem aut stipendium classiariis dare videtur trierarchus debuisse: si quis hæc vel etiam alia plura ex privato addebat, liberalitas ea erat, non munus lege impositum. Verum hic quoque interdum factum est, ut cives cogerentur plus, quam præscriptum et imperatum esset, impendere. Scilicet Strategi, qui malevoli essent in aliquem, navem ei attribuere solebant vitiosam et mutilatam, quæ quamprimum refici, ac tantum non de integro fabricari deberet. Omnino putes, jam tum trierarchiam magni sumtus fuisse.[d]

Demosthenis autem ætate res plures commutationes habuit, variis legibus alio atque alio modo comparata.[e] Imprimis sæpe numerus hominum uni navi attributorum variavit, pro eo ut temporis difficultas ferebat, quum pauciores in dies fierent, qui opibus valerent, et tantos sumtus tolerare possent. Primum bini tantum una navi adornanda occupabantur, quo modo rem apud Oratorem reperimus constitutam Olymp. 104, 1. et 4.[f] Neque tamen intra hunc numerum substitit, sed nonnunquam advocati ad unam navem sunt terni, quini, seni, deni, etiam quinideni.[g] Coibant tales so-

χοι καθίστανται τετρακόσιοι ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, καὶ τούτων τοῖς βουλομένοις διαδικάσαι ὅσα ἔτη.

[c] Alter in Equitt. v. 913. ibique Schol. et Ran. v. 1096. Thucyd. VI. 31. Conf. Isocrat. adv. Callim. p. 565. A. Ad idem tempus, aut antiquius etiam, spectant fortasse, quæ Pollux VIII. 108. et Hesych. v. ναύκλαροι habent de naucrariis. Ibi vid. Intpp. Sed de hac tota re parum habemus explorati.

[d] Is certe, qui munera magnificentissime a se obita jactat apud Lysiam l. c., septem annis narrat sex talenta a se in hoc munere effusa.

[e] Demosth. de Cor. §. λά. Καίτοι κατὰ τοὺς προτέρους νόμους κ. τ. λ. Ita is et alibi loquitur de pluribus legibus propter rem trierarchicam latis. Nulla harum superest.

[f] Orat. in Midiam §. 43. Κἀγὼ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἐτριηράρχουν, εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθών, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι. Atqui Demosthenes in album civium relatus est Olymp. 103, 3. anno ætatis XIX. Ergo illud, εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθών, pertinet ad Olymp. 103. exeuntem, vel ineuntem 104. Prætuli autem Olymp. 104, 1. propter ea, quæ narrantur in Or. II. adv. Aphob. p. 841. ed. R. De altero numero conf. Orat. adv. Polyclem p. 1218. et ad hunc locum Petit. LL. AA. p. 359.

[g] Ulpian. ad Orat. Mid. §. 43. Πολλαὶ περὶ τὰς τριηραρχίας ἐγίγνοντο μεταβολαὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀναλώματος. Καὶ ὁτὲ μὲν σύνδυο ἦσαν· ὁτὲ δέ, σύντρεις· καὶ ὁτὲ δέ, καὶ δέκα τριήραρχοι· ὁτὲ δὲ χίλιοι. Ὁ γοῦν Δημοσθένης ὕστερον δυοῖν τριήρων ἕνα τριήραρχον ἐποίησε. Καὶ ὁτὲ μὲν ἡ πόλις τὴν κατασκευὴν καὶ τοὺς ναύτας ἐδίδου, καὶ μόνον τὴν ναῦν ὁ τριήραρχος παρεῖχε· ὁτὲ δὲ σύμπαντα οἴκοθεν οἱ τριήραρχοι παρεῖχον. De trinis etiam sequens Scholion loquitur, cetera ineptum: Τὴν τριήρη ἐπλήρουν ἢ σύντρεις, ἢ ὅσοι δήποτε. In prioribus Petitus rejicit verba, ὁτὲ δὲ χίλιοι, omnino me probante, saltem in illo contextu. At quod idem in iis, quæ proxime præcedunt, emendat, ὁτὲ δ' ἐκκαίδεκα, illud non imiter. Plura huc spectantia vetus scriptor scire potuit, quorum auctores hodie deficiunt. Ceterum cum Ulpiani auctoritate conjunxi verba Hyperidis ap. Harpocr. v. συμμορία. Nam ibi quoque de conjecturis Petiti, pessimi conjectoris, consentio cum Wesseling. Temerarium est, in dubiis et incertis testimonia refingere. Id

cietates permixti opulentiores cum minus opulentis, ea conditione, ut omnes æqualiter conferrent, ne nimium premerentur ii, qui singuli per se parandæ navi impares essent, aut videri vellent. Omnino videtur trierarchia ab opulentioribus sæpius ad suum compendium ordinata esse, et eo quidem tempore, in quo nunc versamur, prope liberum cuique arbitrium permissum, in quam portionem impensæ venire vellet. Itaque factum est aliquando, ut plane viderentur defore, qui munus ex ordine obirent. Id quod colligi puto posse ex eo, quod Olymp. 105, 3. exstitisse primum traduntur voluntarii trierarchi.[h] Sed horum quæ ratio fuerit ac descriptio, non traditur, immo ne id quidem constat, an forte illi operam suam duntaxat ad unius belli Euboici necessitatem obtulerint.

Utut est, proximo statim intervallo mutatio placuit. Constituti sunt ad trierarchiam, quod jam prius in εἰςφοραῖς factum erat, mille ac ducenti cives ex numero eorum, qui domos, fundos, alia quæ moveri non possent, numosque, seu fenore seu apud mensam publicam occupatos, possidebant.[i] Id corpus autem non puto omnino ex iisdem compositum fuisse, qui essent in classibus εἰςφερόντων: videntur potius ex iis, quibus modicæ divitiæ essent, plures in solis εἰςφοραῖς contulisse, vacasse contra a trierarchia.[k] Constitutæ igitur ad hanc quoque viginti symmoriæ, sexagenorum hominum singulæ, ex quibus etiam plures, quam ante, unius navis caussa jungebantur; dubium tamen an manente illo delecto ordine trecentorum.[l] Atque hæc ratio trierarchiæ faciendæ vocata est συντέλεια, id est *contributio*, et συντελεῖς, ex quibus societates istæ fiebant.[m] Cujus rationis, etsi quasi prætereundo, ita tamen Orator

qui facit, ipse quasi regulam, qua utendum est, incurvat.

[h] Tribus verbis rem, tanquam notam auditoribus, tangit Demosth. de Cor. §. κθ'. Nobis adeo de tempore dubitare liceret, absque Diodoro Siculo si essemus XVI. 7. Conf. A. Schotti Vit. Demosth. ad Olymp. 105, 3.

[i] Haud scio, an constitutio facta sit νόμῳ τῷ τοῦ Περιάνδρου, καθ' ὃν αἱ συμμορίαι συνετάχθησαν, cujus obiter his verbis meminit Noster adv. Everg. et Mnesib. p. 1145. ed. R. Sed desero conjecturam, dum cogito, plures leges de trierarchia affuisse. Id vero non video, quare nonnulli Periandri legem, non aliunde notam, ad illam descriptionem symmoriarum, quam Nausinico Arch. factam vidimus, referre, vel ipsum Periandrum descriptionis illius auctorem facere voluerint. Scilicet putarunt, symmorias pertinere ad solam trierarchiam. Quod, nisi me omnia fallunt, falsissimum est.

[k] Non videor mihi abuti verbis Orat. nostræ §. ℞. Οὐκοῦν οἱ μὲν ἐλάττω κεκτημένοι τοῦ τριηραρχίας ἄξια ἔχειν, ἐν ταῖς εἰςφοραῖς συντελοῦσιν εἰς τὸν πόλεμον· οἱ δ' ἐφικνούμενοι τοῦ τριηραρχεῖν, εἰς ἀμφότερα ὑμῖν ὑπάρξουσι χρήσιμοι, καὶ τριηραρχεῖν καὶ εἰςφέρειν.

[l] Dubitatio mea tum alias caussas habet, tum hanc, quod in Orat. περὶ συμμοριῶν nihil legitur de trecentis. Quanquam silentii hujus vim haud magnam puto, quum nihil in eo insit, unde illos non fuisse intelligatur. At meminit trecentorum Oratio in Phænippum. Meminit sane; nusquam tamen certum indicium habet, utro de munere agatur, de trierarchia, an de εἰςφοραῖς. Legimus quidem ibi in Argum. Græco hæc: Ἦν σύνταγμα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τριακοσίων ἀνδρῶν κατὰ τὸν πλοῦτον ἐξειλεγμένων, οἷς ἀνέκειντο τῶν λειτουργιῶν αἱ μείζονες h. e. *liturgiæ extraordinariæ*. Sed quis nos doceat, de quo tempore hic scriptor loquatur, quum Orationis ipsius tempus incertum sit?

[m] Etymol. M. et eodem fere modo Harpocr. v. συντελεῖς. Οἱ τριηραρχοῦντες κατ'

in hoc libro[n] mentionem facit, ut eam Olymp. 106, 2. plane receptam putari oporteat. Quod quidem eo facere licebit confidentius, quia in alia Oratione, quam insequenti anno de ordinandis symmoriis habuit, ejusdem contributionis in trierarchia receptæ et viginti symmoriarum nominatim meminit.[o] Accedit etiam Oratio Midiana, in qua tale est indicium rei, ut ea haud multo ante, quam ista caussa ageretur, instituta videri debeat.[p] Pertinet vero caussa Midiana ad Olymp. 106, 4.[q] Jam annum si quæras, quo contributio trierarchica fieri cœperit, nihil diserte de eo relatum invenias; tamen quum id institutum primis annis Olympiadis 106. valuisse, ea, quæ modo scripsi, luculenter monstrent, Oratio autem adversus Polyclem fidem faciat, Olymp. 104, 4. id nondum in usu fuisse: relinquitur una Olymp. 105., in qua initia latere videantur. Atque huic computationi forsan etiam aliunde probabilitas addi possit.[r]

μιᾶς ἅμα ἐπεμελοῦντο, συντελεῖς ἐλέγοντο. Τὸ δὲ πρᾶγμα συντέλεια καλεῖται. Quodsi Antiphontis auctoritas, quam Harpocr. addit, loco suo posita est, pertinuit ea ad aliud genus συντελείας. Idque ipsa inscriptio Orationis probabile facit.

[n] Vid. §. ζ. in fin.

[o] Animadvertenda ibi imprimis sunt hæc §. ἑ. Οἶμαι δεῖν ποιῆσαι συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσίν, ἑξήκοντα σώματα ἔχουσαν ἑκάστην. Quod Orationem refero ad Olymp. 106, 3., in eo sequor Dionysium Halic. Ep. ad Ammæum §. 4., ubi primam illam ponit publicarum Oratt., et habitam Diotimo Arch.

[p] Orat. in Mid. §. 43. Οὗτος (ὁ Μειδίας) γεγονὼς ἔτη περὶ πεντήκοντα ἴσως ἢ μικρὸν ἐλάττω οὐδὲν ἐμοῦ πλείους λειτουργίας ὑμῖν λελειτούργηκεν, ὃς δύο καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονα. Κἀγὼ μὲν κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐτριηράρχουν, εὐθὺς ἐκ παίδων ἐξελθών, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι, καὶ τὰ ἀναλώματα πάντα ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων, καὶ τὰς ναῦς ἐπληροῦμεν αὐτοί· οὗτος δέ, ὅτε μὲν κατὰ ταύτην τὴν ἡλικίαν ἦν, καθ᾽ ἣν ἐγὼ νῦν, οὐδέπω λειτουργεῖν ἤρχετο, τηνικαῦτα δὲ τοῦ πράγματος ἥπται, ὅτε πρῶτον μὲν διακοσίους καὶ χιλίους πεποιήκατε συντελεῖς ὑμεῖς.

[q] Sic scribendo, effugimus necessitatem quærendi de anno Orationis, sive scriptæ modo, sive etiam habitæ. Namque id ipsum dubitatur, an habita sit; et merito. Caussa autem assignari debet Olymp. 106, 4., si Demosthenes recte locutus est, quum dixit l. c., annum ætatis se agere XXXIII. At Dionys. Halic. Ep. ad Ammæum l. c. Orationem refert scriptam esse Callimacho Arch. Olymp. 107, 4. Quæ diversitas nihil nos movere propter illud, quod supra de calculis Dionysii dixi in nota f. p. 360., nisi Orator ibi res gestas commemoraret, quas demum post Olymp. 106. gestas historia ponit. Sed hoc in loco nihil interest nosse, quo anno scripta sit Oratio: id interest, quo anno ejus caussa sit ponenda. Scilicet hæc duo diversa sunt non parum.

[r] Tentavit hoc facere ex Orat. adv. Evergum et Mnesibulum Petitus p. 366. Isti tamen argumento non confiderem, nisi alia essent et majora. Sed locus est apud Isæum de Apollod. hered. p. 184., qui locus acutiori lectori nostram rationem nonnihil turbare possit videri. Ὁ μὲν γὰρ πατὴρ αὐτοῦ τάς τε ἄλλας ἁπάσας λειτουργίας λελειτούργηκε, καὶ τριηραρχῶν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν· οὐκ ἐκ συμμορίας τὴν ναῦν ποιησάμενος, ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν αὐτοῦ δαπανῶν· οὐδὲ δεύτερος αὐτὸς ὤν, ἀλλὰ καταμόνας· οὐδὲ δύο ἔτη διαλιπών, ἀλλὰ συνεχῶς κ. τ. λ. Ita h. l. symmoriarum ordo memoratur, tanquam nuper institutus. Isæi autem ætas paullo superior est, quippe quem Demosthenis magistrum fuisse tradunt. Universe aliquis respondeat, et illius Orationis, et aliarum plurimarum ejusdem auctoris, dubia et incerta tempora esse. Sed melior responsio parata est ex eo, quod plura fidem faciunt, Isæum adhuc primis annis Philippi regnantis, id est Olymp. 105., non modo superstitem fuisse, sed et caussis scribendis operam dedisse. Vid. Ionesii Not. ad Isæum anglice translatum p. 162. seq. Alter locus ex Demosth. adv. Bœotum in mentem recurrit, ante prolatus ille in nota s. p. 373., qui et ipse offensione non caret. Nam si quis premat particulam disjunctivam ἤ, *aut*, facile inde extricet, tum temporis nihildum symmoriis commune fu-

Hac igitur ratione ac descriptione pro fundamento usus est Demosthenes in novis consiliis, quæ in ea Oratione, quam vulgo περὶ συμμοριῶν inscribunt, proposuit tum, quum Artaxerxes Ochus expeditionem in Athenienses facturus dicebatur. Quando enim Populus ad istum rumorem tumultuari cœperat, quasique ducem quærere, qui instructo exercitu Persis ultro obviam procederet, Orator temerarium id esse videns, nec tamen aperte dissuadere aut damnare ausus, prius censuit de bellico apparatu cogitandum, et quonam modo copiæ suppetere propulsando tanto bello possent.[s] Itaque de classe et trierarchia quærit potissimum. Sed nihil fere aliud agit, nisi ut rationem, quam descripsimus, corrigat, turbatam restituat, restitutam novo modo ordinet. Nam quum nimis multi ex illis mille ac ducentis excusationes obeundi muneris haberent,[t] postulare cœpit, ut legerentur omnino duo millia. Ex his, demta multitudine excusandorum, vix plures quam pristinum numerum mille ac ducentorum superfore, at certum illum, paratumque. Eos porro describendos esse in viginti symmorias, sexagenorum capitum singulas, hasque rursus in quinas decurias, unamquamque duodenorum. In eas decurias pro modo census ita cives referendos esse, ut ditissimo cuique tenuissimi subjungerentur. Ab his centum decuriis comparari facile posse classem trecentarum triremium, si ternas singulæ decuriæ darent, singulæ symmoriæ quinasdenas. Sed reliqua melius apud ipsum auctorem legi poterunt.[u]

Quæ vero ibi leguntur omnia, non eo disputata sunt modo, quo solet id, quod in formulam legis redigi debet. Neque latam legem in illam sententiam reperiri arbitror. Immo res trierarchica paullo post Olymp. 106. rursus cœpta est perturbari.[v] Imprimis invalescit, legibusque adeo firmatur consuetudo, ut sedeni ad unam navem conferant, sine ullo discrimine census, et ut omnes cives ab anno ætatis vicesimo quinto in quadragesimum ad partes veniant, decimam sextam sumtuum præbendo.[w] Qua ratione συντελείας

isse cum trierarchia. Atqui licet nec hujus Orationis annum exploratum habeamus, tamen probabile est, eum incidere in Olymp. 108. Vid. Dionys. Hal. de Dinarcho T. V. p. 665. bene correctum a Corsino F. A. T. IV. p. 30. Quid ergo? Aut illo anno symmoriarum descriptio prorsus a trierarchis neglecta est, aut, aliter accepto loco, vis particulæ minus est premenda. Omnino hoc præceptum teneamus in historia, ut testimonia scriptorum obscuriora ex iis, quæ clara et perspicua sunt, explicemus.

[s] Conf. Dionys. Halic. Art. rhet. §. 7. et 10.

[t] Variæ fuerunt illæ. Partem profert Orator §. ί. Quare non est mirum, si vulgaris usus loquendi pro mille ducentis olim usurpavit mille. Quod ex deperditis Orationibus notavit Harpocr. v. χίλιοι διακόσιοι.

[u] Orat. περὶ συμμοριῶν §. ί. sqq. Potiora ex ea excerpsit G. Budæus l. c. p. 532. seqq.

[v] Juvabit comparare Demosth. Philipp. I. §. ιβ΄. sqq. cum eo loco, quem mox laudabo ex Orat. de Cor. Nempe Philippica illa habita est Olymp. 107.

[w] Loco classico uti cœpimus ex Oratione de Corona, et nunc quidem lege seu catalogo §. λ΄. Quæ verba utinam ab omni parte clara essent. Nunc laboramus maxime in his, ἐκ τῶν ἐν τοῖς λόχοις συντελειῶν, in quibus vellem minus multi

nihil iniquius fuit, nihil publice incommodius. Primum pauper jure queri poterat, sese ditissimis exæquari, velut ii, quibus hodie a principibus tributum in capita æqualiter imperatur. Tum divites simul illud detrectare, quod pro habitu opum sustinere debuissent, sæpeque adeo hanc tantulam partem impendere gravari, et onus variis artibus omnino a se in tenuiores transferre.[x] Ita res, divitibus utilissima, inutilis Civitati exstitit et perniciosa. Etenim si quod subito bellum ineundum aut periculum propulsandum erat, vel prorsus deficiebant, qui naves instruerent, vel classis male ac post tempus comparata exibat; unde factum, ut Respubl. occasiones gerendarum rerum prætermittere deberet, et detrimenta acciperet. Adeo laborare pessimo publico rem navalem, Demosthenes non amplius ferendum ratus, novam descriptionem excogitavit, per quam contributio sedenorum sublata, itemque nomen *συντελῶν*, quo se trierarchi adhuc vocabant, usurpari desitum est. Factum id est lege, quam, licet acriter obnisis divitibus et principibus symmoriarum, pertulit tamen ille Olymp., ut videtur, 109, 3.[y] Ea ex lege, qui divites adhuc exiguum decimæ sextæ partis sumtum, aut ne hunc quidem, toleraverant, non raro singuli coacti sunt unam navem soli, vel etiam plus una instruere.[z] Namque ad censum nunc perducta res, ætatis nulla ratio habita. Videlicet opibus civium tanquam in unum collatis, decem cuique triremi talenta assignabantur, ita, ut qui decem talentis census esset, eum solum oporteret triremem suam apparare; qui viginti talentis, duas: quibus vero major erat census, eorum nemini, quantumvis opulento, plus quam tres triremes et una scapha imperaretur. Contra illorum, quorum minor census erat decem talentis, modo bini, modo terni, modo plures in unum corpus jungebantur, usque dum decem talentûm summa confieret ex pecunia, quam quisque pro rata portione numeraret. At vero quam multi ex hac lege ad trierarchiam vocari potuerunt? Tacet Demosthenes, ut est omnino paullo brevior, ubi de hoc merito suo loquitur, in iis præsertim, quæ ad declarandum novum ordinem pertinent. Sed Hyperides

essent Intpp. Neque iis difficultas tollitur, quæ habet auctor Miscell. Defenss. ad Jus. Att. et Rom. p. 135. seq. Nihil tamen illa res ad nos et nostrum institutum. Magis attinet, legis illius, a Demosthene abrogatæ, tempus scire. Sed ne hoc quidem, nisi conjecturis incertis, assequi licet. Vid. Petitum p. 360.

x Vid. Orat. de Cor. §. λ'. seqq. et in Midiam §. 43.

y Dubitanter locutus sum. Nam qui Archon a Demosthene §. λ'. ponitur, Polycles, nullus apparet in fastis. Pessime illum Meursius de Archont. IV. 14. eundem habuit ac Philoclem, qui magistratum gessit Olymp. 114, 3. quo anno mortuus est Orator. Istius rationem refellens Petitus p. 362. Polyclem pseudeponymum Archontem facit Olymp. 110, 2. rationibus non plane futilibus. Corsinum tamen potius sequor, qui pseudeponymum Arch. ponit Olymp. 109, 3. anno, quo verus Archon fuit Sosigenes. Vid. Corsini F. A. T. I. p. 351. T. IV. p. 36.

z Huc pertinent verba Scholii ad Orat. in Midiam, supra prolati: Ὁ γοῦν Δημοσθένης ὕστερον δυοῖν τριήρων ἕνα τριήραρχον ἐποίησε.

apud Harpocrationem et Pollux[a] testantur, ab Oratore nostro trecentos lege lata ad trierarchiam vocatos. Sæpe multumque dubitavi, quænam ista esset lex, eademne nostræ, an alia. Nihil enim in eo loco Demosthenis, quo nunc utimur, de trecentis. Ne quem tamen hoc postea fallat, uti me diu fefellit: primum nihil legimus in eo loco, quod adversetur Hyperidis auctoritati: immo divites isti, quos gravatos dicit lege sua, quod defunctis antea exiguo sumtu in posterum onus pro censu subeundum esset, isti, inquam, facile pro trecentis illis haberi possunt. Deinde quum nusquam ullius legis, præter illam a se de re trierarchica latæ, meminerit, nostri loci ea est ratio, ut, si quam alias tulisset, id non videatur sane silentio transiturus fuisse. Ita sponte eo nos conjectura fert, ut Hyperidem de ipsa hac lege, Olymp. 109, 3. lata, non de alia loqui dicamus.[b] De illa autem *παρανόμων* accusatus Demosthenes est a Patrocle quodam.[c] Verum is caussa cecidit, narrante auctore in eadem Oratione de corona, quam Olymp. 112, 3. habitam constat, ubi tota legis commemoratio talis est, qualem quisque intelligat nonnisi de recepta et valente esse potuisse. Jam ab hoc inde tempore quid factum sit de trierarchia, nos fugit, destitutos omnibus testimoniis auctorum.

Non minus autem variatum est in parte impensarum, quam trierarchi ferre debebant. Primo tempore quum quadringenti essent, vidimus triremes publico sumtu ædificatas, illos nihil addidisse de suo, præter *πληρώματα* et *σκεύη*. Tum vero illorum quisque fere navem præfectus conscendebat, et militiam ipse sequebatur. Posthac quando duo vel tres ad unius navis societatem coibant, sumtum inter se ita partiebantur, ut nihil Respubl. erogasse videatur.[d] Mox mille ducenti successere, ex quo societas quæque solam navem præbebat ædificatam, publice addebantur armamenta, nautæ et *σκεύη τριηραρχικά*: quas res, exacto munere, quisque vel ei, qui successurus erat, vel Reipubl. reddere debebat.[e] Sed trierarchi

[a] Harpocr. v. *συμμορία*, et Pollux VIII. 100. Ibi quid sibi Kuhnius velit, non in omnibus assequor.

[b] Addi ad hæc potest Dinarchus Orat. in Demosth. p. 33., adversario probri loco objiciens legem, quam nemo dubitet eandem esse, qua ipse de Cor. gloriatur. Εἰσί τινες, inquit, ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐν τοῖς τριακοσίοις γεγενημένων, ὅθ' οὗτος ἐτίθει τὸν περὶ τριηράρχων νόμον. Οὐ φράσετε τοῖς πλησίον, ὅτι τρία τάλαντα λαβὼν μετέγραφε καὶ μετεσκεύαζε τὸν νόμον καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν; Vix Dinarchus sic meminisset *trecentorum*, nisi lex ad illos onus transtulisset.

[c] Etiam Æschinem, perpetuum suum in Republ. adversarium, narrat Demosth. ibid. §. 47. subornatum fuisse a principibus symmoriarum, ut legem dissolveret. Fortasse ergo is in subscriptoribus Patroclis fuit. Nam de eadem lege ibi Demosthenem intelligendum arbitror.

[d] Vid. Orat. in Midiam §. 43. et ibi Schol. et paullo ante eundem Schol. §. 23. ad fin.

[e] Vid. ibid. §. 43. et Orat. in Everg. et Mnesib. passim. Interdum factum est, ut ultra præscriptum conferrent, qui studium suum in Rempubl. vellent ostentare, ut Apollodorus se fecisse narrat apud Demosth. de Cor. trierarch. p. 1229. ed. R. Τὰ σκεύη, ὅσα δεῖ παρέχειν τὴν πόλιν τοῖς τριηράρχοις, ἐγὼ μὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἀνήλωσα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδέν· οὗτοι δ' ὑμετέροις κέχρηνται, καὶ τῶν σφετέρων οὐδὲν εἰς ταῦτα προεῖνται. Omni-

vocabulum antiquam et propriam potestatem, qua præfectum triremis signarat, jam tum exuisse putandum est. Nam qui contribuerant, sæpe domi residebant, alio quopiam ad navem amandato. Scilicet in morem venerat locatio trierarchiæ, haudquaquam utilis Civitati res. Unus *συντελῶν*, otiosus forte aut aliqua de caussa expeditionem quæstui habiturus, pecuniam a sociis exigebat, eaque collecta solus militabat. Ita vero de iis, quæ male facta aut curata in munere essent, non redemtori erat ratio reddenda, sed illis, qui locaverant.[f]

Ex his, quæ disputavi, facilis est existimatio, quam onerosa munera fuerint, quantumque tum periculi habuerit, divitem esse. Et postulabat Civitas quasi jure suo, uti facultates quisque suas in publica commoda et ornamenta profunderet, non laborans illa, quin quis choragiis aut trierarchiis ad egestatem redigeretur.[g] Itaque apud Oratores legimus accidisse non raro, ut qui opibus valeret, opes, quacunque arte posset, dissimularet. Contra non deerant florente Republ., qui, popularis auræ captandæ, quam opum, cupidiores, munera libenter reciperent, et vel multo plus insumendo, vel sæpius repetendo, quam opus esset, suum in cives studium jactarent.[h] Neque vero occasiones omnes enumeravimus,

no insignis materia fuit laudis et gratiæ apud multitudinem, si quis munera liberaliter et magnifice fecerat; contra magnum probrum, si quis ea defugerat, aut fecerat sordide. Vid. Lysiæ Or. VII. p. 285. XVIII. p. 603. Isæi Or. de Dicæog. hered. p. 109. de Philoctem. hered. p. 154. Demosth. in Cherson. §. *ιγ'*. et passim alibi.

[f] Vid. Or. Mid. l. c. et §. 23. cum Schol. et Or. adv. Polycl. seu *περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος* p. 1223. ed. R. de Cor. trierarch. l. c. etc. Talento fere locabatur trierarchia in annum. Unde magnitudo muneris cognosci potest.

[g] Vid. Xenoph. de Rep. Athen. I. 13. Sæpe igitur cives querebantur in judiciis, se bona sua *καταλειτουργῆσαι*, *καταχορηγῆσαι* et rel. Conf. facetos versus Antiphanis ap. Athen. III. p. 103. F. Sed ne quæras, a quo censu aliquis in numerum *τῶν λειτουργούντων* receptus sit, et quinam sint in Orat. §. *ζ'*. *οἱ ἐλάττω τῶν ἱκανῶν κεκτημένοι*: unus huc spectat locus ex Orat. I. in Aphob. p. 835. ed. R. Unde saltem hoc intelligitur, non temere quenquam, cujus census non excederet summam 2 talentûm, ad munera encyclia seu solennia adigi potuisse. De hisce muneribus solis ibi capienda vox, *λειτουργεῖν*.

[h] Nam nemo nisi annis alternis ad liturgiam adigi poterat, *ἐκ νόμων πάλαι κυρίων*. Vid. Orat. §. *δ'*. et Isæi locum, appositum in nota r. p. 378. Notabile hic imprimis est exemplum ejus, qui a Lysia defenditur in *ἀπολογίᾳ δωροδοκίας* Orat. XXI. Is paucis annis enormem summam variis muneribus obeundis impenderat, tantam, ut ne quartam quidem partem legibus se debuisse dicat. Verba, unde jam ante profecimus, ipsa huc transscribam, additis rationibus pecuniæ nostræ. *Ἐγὼ γὰρ*, inquit, *ἐδοκιμάσθην μὲν ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, καταστὰς δὲ χορηγὸς τραγῳδοῖς, ἀνήλωσα τριάκοντα μνᾶς·* (637 imperial. 12 gr. convent.) *καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαργηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ, δισχιλίας δραχμάς·* (425 imp.) *ἐπὶ δὲ Γλαυκίππου ἄρχοντος, εἰς πυῤῥιχιστὰς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ὀκτακοσίας·* (170 imp.) *ἔτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει πεντακισχιλίας δραχμάς·* (1062 imp. 12 gr.) *καὶ ἐπὶ Διοκλέους Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κυκλίῳ χορῷ τριακοσίας.* (63 imp. 18 gr.) *Τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηράρχουν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἓξ τάλαντα ἀνήλωσα.* (7650 imp.) *Καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπανώμενος, καὶ καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ ἀποδημῶν, ὅμως εἰςφορὰν, τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς,* (637 imp. 12 gr.) *τὴν δὲ τετρακισχιλίας δραχμὰς* (850 imp.) *εἰςενήνοχα. Ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθὺς ἐγυμνασιάρχουν εἰς Προμήθεια, καὶ ἐνίκων, ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς.* (255 imp.) *Καὶ ὕστερον κατέστην χορηγὸς παιδικῷ χορῷ, καὶ ἀνήλωσα πλέον ἢ πεντεκαίδεκα μνᾶς·* (318 imp. 18 gr.) *ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρ-*

ubi numi in Rempubl. erogandi erant. Nam, ne alias memorem, factum est interdum difficilibus temporibus, ut, Senatu concionem habente de inopia ærarii, voluntaria collatio fieret, quum boni cives certatim modo pecuniam, modo naves, modo alia, quæ usui fore putarent, pollicerentur.[i] In his dubitatio superest, utrum ad solos cives, et quidem habitatores Atticæ, an ad alios quoque homines iste liturgiarum orbis pertinuerit. Paucis defungar. Nam prius illud de civibus plane compertum habendum puto ex loco quodam Antiphontis,[k] etiam eos, qui alibi habitarent quam in Attica, quoad cives essent, ad solennia illa munera perinde esse adactos, ac si domicilium Athenis haberent. Quod nisi ita fuisset, sane, quicunque vellet, peregrinando potuisset effugere. Deinde illud quoque, quin et *μετοίκοις* et *ἰσοτελέσι* suæ munerum partes fuerint, nullo modo dubium esse potest propter ipsam legem Leptinis, et alia indicia, per Orationem nostram sparsa.[l] Quanquam a nemine, quod sciam, disertius proditur, quo modo utraque classis hominum in eo negotio versata sit, et qua tandem re illorum functiones discreparint a civium. Illud traditum vidi a Grammatico quodam, unis Lenæis *μετοίκους* choragia functos esse, nec minus actores ex corpore peregrinorum in illa solennitate scenam adiisse,[m] quod alias, nominatim Dionysiis urbanis, non licuisse scimus. Sed hæc sufficiant in rebus, de quibus non omnia, quæ exquirere libeat, certa auctoritate veterum explorari possunt.[n]

χοῦντος κωμῳδοῖς χορηγῶν Κηφισοδότῳ, ἐνίκων, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκκαίδεκα μνᾶς, (340 imp.) *καὶ Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυῤῥιχισταῖς ἀγενείοις, καὶ ἀνήλωσα ἑπτὰ μνᾶς.* (148 imp. 18 gr.) *Νενίκηκα δὲ τριήρει μὲν ἁμιλλώμενος ἐπὶ Σουνίῳ, ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς·* (318 imp. 18 gr.) *χωρὶς δὲ ἀρχιθεωρίας καὶ ἀῤῥηφορίας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, εἰς ἃ ἐμοὶ δεδαπάνηται πλέον ἢ τριάκοντα μναῖ.* (637 imp. 12 gr.) *Καὶ τούτων, ὧν κατέλεξα, εἰ ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ λειτουργεῖν, οὐδ' ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνήλωσα.* Summa summarum est 13515 imp.

[i] Est hoc *ἐπιδιδόναι, ἐπίδοσις*, de qua sæpe Attici, ut Noster in Midiam §. 45., quem locum diligentius expenderem, si vacaret; ut adv. Phorm. p. 918. ed. R. Plut. in Alcib. p. 195. E. Conf. Casaub. ad Theophr. Char. 22.

[k] In Orat. de cæde Herod. p. 744. ubi verum vidit Reisk. Antiphonti adjungo Demosth. Leptin. §. ϑ'. et ι. ad fin. Hic quæ dicuntur Leuconi *χρήματα* esse Athenis, vel pecunia est ad mensam trapezitæ data, vel rex in urbe domum habuit aut aliud quidpiam.

[l] Vide mihi modo diserta verba: *εἰσὶ γὰρ δήπου παρ' ἡμῖν αἵ τε τῶν μετοίκων λειτουργίαι, καὶ αἱ πολιτικαί.* §. ζ'. et §. ιέ. In prioribus vero putandum est nomen *μετοίκων* pertinere etiam ad *ἰσοτελεῖς*. Præterea huc refer præclarum locum Lysiæ Or. in Eratosth. p. 396., quam ille Orationem habuit, uti mea fert conjectura, paullo post, quam *ἰσοτελὴς* factus erat. In eo igitur loco se *μέτοικον* gloriatur omnibus choragiis functum, et sæpe *εἰσφορὰς* contulisse. Minus certum est illud Isæi de Cleonymo, Cretensi, in Or. de Dicæog. hered. p. 111. Non longe tamen abest, quin priori parti Reiskianæ notæ subscribam.

[m] Vid. Schol. ad Aristoph. Plut. v. 954. et ibi Hemsterhus. in Notis p. 334. Etsi non videtur mihi vir magnus tum recens fuisse ab Oratorum Græcorum lectione, quum ista scriberet. Scholio fides accedit ex eo, quod in nostra Oratione legitur de muneribus et immunitatibus *μετοίκων*. Ac si populus Athen. illos homines, quibus alias parum honoris tribuebat, quadam in re ita honoravit, ut eorum crumenam sibi faceret tributariam, nihil profecto alienum ab ingenio suo fecisse videri debet.

[n] Ex hoc genere et illud est, quod Demosth. §. ζ'. post med. dixit de 60 homi-

Et addendum est aliquid de antidosi.[o] Ne quis enim excusatione tenuitatis onus suum defugere posset, neve id accideret, ut qui cuipiam ex tribulibus negotium facessere, eumque ad paupertatem redigere vellet, minus opulentum suffragio suo ad choragiam, trierarchiam aut aliud quid[p] designaret; prospectum erat veteri lege *περὶ τῶν ἀντιδόσεων*, cujus auctoritatem ad Solonem referunt. Res ridicula, et, ut verum dicamus, subabsurda. Nam is, qui designatus erat, si quem præteritum esse opulentiorem putabat, poterat, quemcunque vellet, nominare, ab eoque petere, ut aut ipse munus reciperet, aut secum facultates permutaret. Ita nominatus alterutrum facere cogebatur. Si detrectabat munus, pernegans se ditiorem esse, ædibus et omnibus rebus ejus sigillum imponebatur, ne quid inde alio exportare posset. Tum ambo litigantes, interposito jurejurando, bona sua omnia, præterquam ea, quæ in argentifodinis erant, commentario[q] consignata edere debebant; caussa in judicium deducebatur. Mirum est, quod per hanc antidosin etiam civiles actiones ejus, unde petebatur, ad alterum transire consuerant. Sed plura iste mos incommoda habere debuit, in his illud non minimum, quod per eum interdum rebus gerendis moram objici necesse esset.[r] Mitto privata incommoda. Quis illa non pervideat? Sane omnino si hæc et alia, quæ hactenus scripsimus, cognita haberent ii, qui hodie sæpe bellis declamationibus beatam libertatem antiquarum civitatum desiderant, næ illi, puto, tali votorum temeritate abstinerent.

Alterum, de quo explicandum nobis esse diximus, est de modo legum ferendarum, qualis apud Athenienses in usu fuit Oratoris sæculo. Qua in re, si plane rudibus hæc scriberemus, id esset præmonendum, sciscendæ vel jubendæ legis auctoritatem penes Populum fuisse, latoris nullas fuisse partes, nisi ut scriberet et rogaret. Nemo vero est tam imperitus, quin sciat, hoc uno maxime differre liberas Civitates ab unius aut paucorum imperio, quod, quum apud illas imperium sit legum, non hominum, legibus ipsæ

nibus, quibus opus esset quotannis ad encyclia munera. Quidni tamen ipsi vel uni in eo fidem habeamus? Putida est et nimium quam inepta Petiti emendatio LL. AA. p. 372. in illis, *ἑξήκοντα ἴσως, ἢ μικρῷ πλείους σύμπαντες οὗτοι.* Occurri præcipuo errori hominis in nota ad §. ζ. l. c. ipsam conjecturam non dignam memoratu duxi, ut similes alias aliorum.

[o] Duæ exstant Oratt. *περὶ ἀντιδόσεως* inscriptæ, una Isocratis, composita, ut opinor, Olymp. 106. quum a Lysimacho quodam ad antidosin vocatus erat. Sed in hac *μελέτῃ* plura reperias de Oratoris vitâ et studiis, quam de instituto illo. Altera inter Demosthenicas legitur, adversus Phænippum habita, quæ tota versatur in eo instituto, et jucunda lectu est. Verbum proprii usus hic notabis, *ἀντιδοῦναι ἀλλήλοις*.

[p] Videtur antidosis locum habuisse in omnibus muneribus sumtuosis, non in sola trierarchia; quanquam in hac crebrius, quam alibi. De choragia testes sunt Xenoph. Œcon. VII. 3. Lysias Or. XXIV. p. 745. Demosth. Leptin. §. κζ. ad fin.

[q] *Ἀπόφανσιν* dixerunt, nos vulgo *inventarium*.

[r] Vid. Xenoph. de Rep. Athen. III. 4. Demosth. Philipp. I. §. ιγ'.

sese adstringant, atque ejus rei jus ad omnes cives ex æquo pertineat.[s]

Itaque post Solonem, quum, sublato dominatu Pisistratidarum, libertas in pristinum restituta et insigniter aucta vigeret, licuit civium cuique, qui opera sua Rempubl. juvari posse putabat, legem a se excogitatam rogare, antiquam abrogare. Non tam multis difficultatibus, quam Romæ, septa erat facultas cum Populo agendi, ut in Civitate multo magis ad popularem formam composita. Sed de tali rogatione Populus in ecclesiis judicabat, utrum ea accipienda esset, an rejicienda, vel id judicium publica auctoritate agendum mandabat cognitoribus quibusdam, quos Nomothetas dixerunt.[t] Sed ante tempora belli Peloponnesiaci paullo rarius a disciplina Solonis et institutis Clisthenis descitum, minusque in legibus novatum est. Belli autem illius occasione constat labefactatam variis modis liberam conditionem Civitatis cessisse denique in tyrannidem Trigintavirorum, a quibus prisca pæne omnia dissoluta sunt Olymp. 94, 1. a. Chr. 404. Ἀναρχίαν eum annum vocant Attici; quanquam non integrum annum valuit illorum dominatio. Insequens statim annus, Euclide Archonte, recreatam vidit Rempubl., et ex integro multis novis legibus præclare salubriterque fundatam.[u]

[s] Ad sequentia conf. præ ceteris Petitum II. 1. p. 171. et Potterum I. 26. Petitum legenti si cui caput dolebit, me sibi socium mali esse, sciat. Incondite ille omnia ordinat. Sed laudanda doctrina ejus in multis rebus. Omnino ea recte refert, quæ claris testimoniis scriptorum constant; non æque id, quod ex locis reconditioris intellectus subtilitate comparandi erui potest, aut diligenti temporum distinctione eget.

[t] Hinc pendet usus loquendi in voce νομοθετεῖν. Ea adhibetur 1) de cive, qui ad Populum fert legem, i. e. rogationem, formulam, etiamsi non perferat. Ita sæpe jungitur γράφειν καὶ νομοθετεῖν. 2) De Nomothetis, qui Populi mandato et nomine de rogatione judicant; 3) de ipso Populo κυρίῳ ἁπάντων, cujus auctoritate et nutu in Republ. omnia geruntur, et a quo ea quoque dicuntur fieri, quæ ab aliis fiunt jussu ejus, ut a magistratibus judicibus etc. Quod ultimum tenendum est imprimis. Sed θεῖναι νόμον Attici prope de eo solo dicunt, qui νόμον ἔγραψε, medium, θέσθαι νόμον, de Populo, rogatam legem jubente. Moschopul. περὶ σχεδῶν p. 10. Θεῖναι λέγουσι τὸν νομοθέτην τὸν νόμον· θέσθαι δὲ τὸν Δῆμον, ἤγουν δέξασθαι καὶ κυρῶσαι. Sic in Or. adv. Timocrat. p. 732. ed. R. activum est de ipso Solone, qui eodem modo dicitur ὁ νομοθέτης, sed cum emphasi, ut Homerus, ὁ ποιητής. Medium ubique habes eo sensu, quem posui, in Atticis certe. Quare mireris glossam Harpocrationis et aliorum hanc: Θέσθαι ἀντὶ τοῦ προέσθαι καὶ κυρῶσαι· Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν. Puto, notatu dignum duxerunt Grammatici, quod formula in Leptinea occurrit de judicibus, quos Orator alloquitur. Uti §. κά. Οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ ἐπείσθητε θέσθαι τὸν νόμον. Quem locum fortasse spectarunt illi. Sed primum jam vidimus, θέσθαι νόμον pro κυροῦν solenne esse de judicibus: deinde licet nescias, quos auditores ibi alloquatur, de quo postea quæremus, licet putes etiam, alios fuisse hos, alios illos, qui legem Leptinis probassent; tamen ne sic quidem usus verbi insolens videatur. Omnes judices quasi personam Civitatis sustinent: hactenus quod alteri fecerunt, alteris tribui potest. Ita ubique loquuntur Oratores.

[u] Insignem hunc annum Olymp. 94, 2. fecerunt plura, quæ recensere longum est. Nec ignorat, qui ad lectionem Demosthenis accedit, scitum eo anno esse, τοῖς νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, et ἄκυρα τὰ ἐπὶ τῶν Τριάκοντα καὶ τὰ πρὸ Εὐκλείδου, quod multarum litium occasiones præcidit, et amnestiam, quam attigi in Comment. ad §. ί. Sed propter lationem legum, quam nunc tractamus, vid. impr. Andocid. de Myster. p. 39. et ibi psephisma, quo negotii totius ordo describitur, factum in sententiam Tisameni cujusdam, illius, ni fallor, cujus Lysias non

Ex quo tempore, quum res mutatæ mutatas leges poscerent, neque omnia potuissent uno anno provideri, plus paullatim novatum est, subindeque exstiterunt multi, qui leges cupide convellerent et abrogarent, ac novis super novas acervandis rem eo deducerent, ut, si quis per aliquod tempus a Civitate abfuisset, redux eam tantum non aliam factam videre sibi videretur.[v] In illa scena imprimis se extulit mobile ingenium Atheniensium: porrexerunt manus, et lex nata est.[w] Non deerant tamen de jure ac tempore rogandæ legis sanctiones, eæque severæ et rigidæ, quæ tantam libidinem coercerent. De his dicendum est nobis: sed dicemus breviter, et accommodate ad Orationis hujus intelligentiam.

Cautum igitur erat primum, ne quis legem receptam tollere conaretur, neve ageret abrogando, derogando, obrogando, nisi continuo novi quid surrogaret. Tum similiter ei, qui novam legem ferebat, receptæ contrariam, ab hoc initio erat ordiendum, ut veterem infirmaret, et tollendam vinceret.[x] Scilicet noluerunt Athe-

sine contemtu meminit Or. XXX. p. 864. Eo autem psephismate mihi abuti videntur, qui ad explicandum modum legum ferendarum, qualis postmodum fuit, adhibent. Pertinet illud potius ad Civitatem a tyrannide modo liberatam, quum XXX virorum acta rescinderentur, ac Solonis leges vel revocare, denuoque ratas facere, vel novis ad novum statum rerum aptis augere visum esset. Totum enim corpus legum usque huc latarum ad censuram vocatum est Euclide Arch. Cura rei a Populo duplicis generis Nomothetis commissa, alteris a Senatu delectis, qui leges conscriberent, alteris in ecclesia, qui promulgatas ab illis communiter cum Senatu spectarent, recognoscerent, juberentque Populi auctoritate, quas vellent. Cujus posterioris generis Nomothetæ quod in psephismate ponuntur CCCCC, insequente vero ætate dicuntur cIↃI fuisse, id eo perduxit Petitum et Reiskium, ut verba apud Andocidem transponerent. Humane tamen Reiskius: *Possumus ambo falli, potest vulgata bene habere.* Recte. Omnia docent, illam legum lationem singulare quiddam esse: eandem autem normam fuisse sequentium temporum, quis docuit?

[v] Demosth. in Timocrat. p. 744. ed. R. *Οἱ παρ' ὑμῖν ῥήτορες πρῶτον μὲν ὅσοι μῆνες μικροῦ δέουσι νομοθετεῖν τὰ ἑαυτοῖς συμφέροντα κ. τ. λ.* Similes querelæ sunt alibi, et in Orat. nostra §. κ'. post med. Conf. Wesseling. ad Petit. p. 185.

[w] In usum converti Ciceronis verba de psephismatis Atticis ex Or. pro L. Flacco c. 7.

[x] Vid. Orat. §. κ'. a med. et κά. ante med. Sed subjiciam hic statim legem ex Demosth. Timocratea p. 710. ed. R. Etsi ea Oratio tota cognoscenda est, si quis rationem legum apud Athenienses accurate discere velit. Accusatur ibi a Diodoro (nam huic scripta est) vir legis perniciosæ lator, adhuc *ἔνοχος ὢν τῇ γραφῇ καὶ τιμωρίᾳ*, in quo genere hæc una caussa ex antiquitate superest. Verba legis hæc sunt: *Τῶν νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λῦσαι μηδένα, ἐὰν μὴ ἐν νομοθέταις· τότε δ' ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν Ἀθηναίων λύειν, ἕτερόν τι τιθέντι* (corr. *ἕτερον ἀντιτιθέντι*) *ἀνθ' ὅτου ἂν λύῃ. Διαχειροτονίαν δὲ ποιεῖν τοὺς προέδρους περὶ τούτων τῶν νόμων, πρῶτον μὲν περὶ τοῦ κειμένου, εἰ δοκεῖ ἐπιτήδειος εἶναι τῷ Δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, ἢ οὔ· ἔπειτα περὶ τοῦ τιθεμένου· ὁπότερον δ' ἂν χειροτονήσωσιν οἱ νομοθέται, τοῦτον κύριον εἶναι. Ἐναντίον δὲ νόμον μὴ ἐξεῖναι τιθέναι τῶν νόμων τῶν κειμένων μηδενί. Ἐὰν δέ τις, λύσας τινὰ τῶν νόμων τῶν κειμένων, ἕτερον ἀντιτιθῇ μὴ ἐπιτήδειον τῷ Ἀθηναίων Δήμῳ, ἢ ἐναντίον τῶν κειμένων τῳ, τὰς γραφὰς εἶναι κατ' αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον, ὃς κεῖται, ἐάν τις μὴ ἐπιτήδειον θῇ νόμον.* Simul notentur formulæ aliquot solennes. *Νόμος κύριος*, *lex rite perlata, recepta, obtinens*; contra *ἄκυρος*, *usu non stabilita*: *ἐπιτήδειος τῇ πόλει*, *bona, probabilis, ideoque jubenda*: *εἰσφέρειν νόμον*, *rogare legem* aut *ferre*; *παρεισφέρειν* seu *ἀντεισφέρειν*, *rogare novam, in locum veteris et repudiandæ ponendam*, Lat. *legi abrogare*; quo et *ἀντιθεῖναι* pertinet. Denique *λύειν νόμον*, *dissolvere legem*, vel de *Populo*, vel de *rogatore*: liceat enim nobis interdum hac voce prisci moris Latini uti de eo, qui rogationem fert ad Populum.

Athenienses nec corpus legum suarum ulla parte temere mutilari, nec plures de una eademque re leges inesse, quæ sententia dissonæ essent vel inter se contrariæ. Ita enim vulgus juris ignarum conturbari, et rudem innocentiam a peritioribus circumveniri et opprimi, neque ipsum judicem servare posse jusjurandum, ex quo sententiam ferre ad præscripta legum deberet; omnibus oblatam plana jura discendi facultatem unice convenire libertati.[y] In quo multo illi aliter fecerunt, quam Romani, callide impeditis formulis et laqueis usi, quo difficilior juris scientia fieret. Verumtamen quum nullo pacto satis caveri posset Athenis, ne leges irreperent παρανόμως scriptæ; nonnunquam viris extra ordinem delectis negotium datum est recognoscendi omnes, et contrarias inter se seligendi.[z] Et alia recognitio legum annua fuit, de qua paullo post dicendi locus erit.

Non autem is solum παράνομα rogasse arguebatur, qui legem legi veteri, necdum sublatæ, repugnantem tulerat, sed etiam is, qui vel in parte aut capite novæ legis quidquam posuerat contra ea, quæ veterem auctoritatem haberent.[a] Nec minus curiose videndum erat rogatori, ne quid proprii sui paucorumve commodi caussa poneret, ne quid per se injustum, Reipubl. indecorum, utilitati ejus alienum, ne quid omnino accusandi ansam malevolis habiturum; denique ne quid peccaret in tempore, locis, toto ordine agendi. Nam habebant hæc omnia cautiones suas, erantque antiquis legibus sancita. Nec injuria. Certarum enim in tali re formularum usus eo valere solet, ut Populum tutiorem a fraudibus et insidiis præstent, et temeritatem arceant. Itaque hic ordo rei præfinitus erat.[b] Si quis civium legis formulam domi conceperat, primo debebat eam in albo scriptam per aliquod tempus publice proponere, vetere illa, quam abrogabat, adjecta, ut omnibus copia fieret sæpius legendi utramque, consultandi cum amicis, judicandique, utra alteri præferenda esset. Locus promulgandi erat ante statuas Eponymorum.[c] Secundo legis recitatio semel iterumque in ec-

[y] Vid. Orat. §. κά. Timocrateam singulis in locis citare nihil opus est.

[z] De tali recognitione accipio Orat. §. κ'. ad fin., quanquam res alio teste caret. Nec ipse hic locus Demosthenis ab omni parte clarus est. Ut nihil dicam de verbo, χειροτονεῖτε, quod in Comment. notavi; quid illa sibi volunt: ἐπὶ πάμπολυν ἤδη χρόνον? An hæc trahamus ad tempus, recognitoribus ad gerendam rem concessum? Abnuit adjecta particula, ἤδη. Et notum est, formulam ἐπὶ πολὺν χρόνον sæpius apud Atticos esse, *per longum tempus*, et ἐπὶ χρόνον, *aliquamdiu*. Ita Æschin. in Ctesiph. §. γ'. de Strategis queritur: εἰ ἐπὶ πολὺν ἤδη χρόνον συνηγοροῦντες τισὶ τῶν ῥητόρων λυμαίνονται τὴν πολιτείαν. At non minus ex hac ratione verba junges cum participio, διαλέξοντας.

[a] Hoc in promtu est ex Orat. §. κά. ante med.

[b] Vid. §. κά. et ibi passim Schol.

[c] Vocantur sic simpliciter heroes, unde decem tribus, a Clisthene institutæ, nomina acceperunt, quibus statuæ erant positæ prope curiam Quingentorum et tholum, in Ceramico urbico. Eos enumerat Pausan. I. 5. Conf. Ulpian. ad Timocrat. §. γ'. ad vv. τὸν δὴ εἰς κ. τ. λ. et ad nostram §. κά. in init. et scriptores ap. Meurs. Att. Lectt. V. 5. ac Corsin.

clesia fiebat per scribam publicum.[d] Quo facto, an prius (incertum enim) Senatusconsulto erat opus, si quis actionem in forum deducere vellet, et Populum rogare. Nam nihil ex veteribus institutis Reipubl. ad Populum ferri in ecclesia licuit ἀπροβούλευτον, id est, de quo non antea S. C. factum esset.[e] Jam rogator legem suam oratione pro suggestu habita suadebat, ac si qua simul vetusta delenda esset, hanc primum ut vitiose latam, aut ceteroqui malam Reique publicæ incommodam monstrabat abjici debere, mox novam contra ponebat, omni ope præstantiam ejus docere annisus.[f] Dein suffragium inibatur, χειροτονία. At vero hæc ratio, in psephismatis faciendis solennis, plane exoleverat tempore Oratorum in legibus. Ad judices tum vocata res est, sive quis veterem legem seu latorem accusabat, sive nova erat jubenda.[g] Neque enim uno judicio utrumque videtur factum esse. Jubendi autem et antiquandi auctoritas dabatur Nomothetis, ita quidem, ut, quidquid illi probassent, jus ratumque esset, quidquid repudiassent, nulla daretur ad Populum provocatio. Sorte ducebantur hi judices ex Heliæa, ut operam jurati navarent, sed potestate extraordinaria, quippe nec ultra id temporis valente, ad quod creati essent, nec nisi ad eas leges, quas Populus eis designassent.[h] Quoniam vero instituta vetera in universum bene habere putabantur, (nec immerito in tali Civitate, in qua sæpe res novæ fraudem tegunt,) legi cuique, in judicium adductæ, quinque viri publice patroni dabantur, quos illi Syndicos appellabant.[i] Ii quasi dissuasores quidam erant legis novæ, orna-

F. A. T. I. p. 121. Propter reliqua hæ notandæ sunt locutiones: νόμον ἀναγράφειν εἰς λεύκωμα, εἰς σανίδα· παραγράφειν νόμον νόμῳ· ἐκθεῖναι πρόσθεν τῶν Ἐπωνύμων, πρὸς τοὺς Ἐπωνύμους· παραδοῦναι τῷ γραμματεῖ.

[d] Demosth. l. c. Ἵνα ἕκαστος ὑμῶν ἀκούσας πολλάκις κ. τ. λ. Sed id ita accepisse videtur Ulpianus, ut prima recitatio ante promulgationem facta sit. Scripsit enim hoc modo: Δεῖ προαναγνωσθῆναι τῷ Δήμῳ, ἔπειτα προτεθῆναι, εἶτα λαβεῖν τὸν γραμματέα.

[e] An semper hoc servatum sit in legum latione, incertum est nobis. Nihil de eo in Orat. Nostra. Posui id tamen ex Timocrat. p. 715. sq. ed. R. quia haud dubie ad legitimum ordinem pertinuit.

[f] Hoc fundamento nititur partitio hujus Orationis nostræ. Prima in parte lex Leptinis impugnatur, in quo est caput caussæ; in altera parte adversarius suam opponit, inde a §. κ'.

[g] Quinctilian. I. O. II. 4. 33. *Apud Græcos lator legum ad judicem vocabatur: Romanis pro concione suadere ac dissuadere moris fuit.*

[h] Loquitur de his Nomothetis Orator etiam in Olynth. B. §. ί. Eorum numerum constitisse cIↃI, supra dixi, scilicet uno super cIↃ adjecto, ne unquam pares essent calculi suffragiorum. Vid. Petit. p. 177. An tamen omni tempore tot numero ducti sint, dubito, nec id video effici illo psephismate Timocrateo p. 708. ed. R., quo uno hic nitimur. Nam constat omnino, judices pro caussarum magnitudine ex Heliæa delectos esse modo plures, modo pauciores. Ordinarius numerus fuit CCCCC. Sed duplicatum habemus, uno item adjecto, in caussa, quæ non ad leges pertinet, in ead. Orat. p. 702. ubi v. Schol. Et triplicatum in Dinarcho adv. Demosth. p. 72. Conf. Harpocr. v. Ἡλιαία, et Pollux VIII. 123. et 101. Quo posteriori loco simpliciter traditur: Νομοθέται ἦσαν χίλιοι. At is totus locus non est ejusmodi, ut vera et certa inde peti possint.

[i] Bene Ulpian. ad Timocrat. p. 707. ad vv. εἰς λεύκωμα. Εἰκός, ὅτι βελτίους ἦσαν οἱ πρότεροι νόμοι τοῦ εἰσαγομένου, καὶ χηρείᾳ τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν ἐνομίζοντο εἶναι φαῦλοι. Idemque paullo post: Πέντε ἄνδρας κατ' ἕκαστον νόμον ἐχειροτόνουν. Sed hoc, quod de numero virorum dicit,

bantque dicendo, quæcunque in altera laudari posse viderentur, ut judices, audita atque subducta utriusque partis ratione, sententiam ferrent.

Horum omnium quidquam si omissum erat aut neglectum in ferenda lege, latorem accusare poterat, quisquis vellet. Caussa fuit publica et magna, *γραφὴ παρανόμων*. Idque periculum illi non depulit Populi suffragium, quo rogationem pertulerat, atque omnino mali sciti pœna unus auctor tenebatur. Nomen deferre moris erat ad Archontes, qui exploratam antea et instructam caussam ad justum certamen apud judices devocarent. In eo judicio omnia prope eodem modo et tenore fiebant, quo in aliis caussis publicis. Accusator in actionis formula addebat æstimationem pœnæ, (nam erat fere is *ἀγὼν τιμητός*,) tum orando certabat utraque pars, deinde a judicibus sententiæ ferebantur, et quæ sunt reliqua. Neque vero hoc in genere accusationis, quantum ex Timocratea suspicari licet, lege opus erat accusatæ obrogata: satis habebatur illam dissolvisse, ut antiqua contraria, si qua esset, vim reciperet; sin talis nulla esset, eo, puto, certamen pertinebat, ut nulla opus esse videretur.[k] Ceterum ejusmodi accusatio nec ipsa caruit periculo. Nam actor, sicut in aliis caussis publicis, quintam partem calculorum tulisse debebat; alioquin ei multa imponebatur. Reus contra si caussa ceciderat, interdum gravissimam pœnam subibat, nec supplicii extremi in *γραφῇ παρανόμων* sumti exempla desunt.[l]

Verum ut modus esset ac finis accusandi, nemini hæc actio dabatur elapso anno, ex quo lator præscriptionis, quam Juris consulti vocant, beneficio fruebatur. Quæ res tamen non obstabat, quo minus ipsam legem, quicunque vellet et quoquo tempore, in judicium revocare, infirmare, dissolvere posset:[m] et in hoc genere hæc versatur Oratio. In qua quæ ad formam et ordinem judicii spectant notatu digniora, quanquam haud multum abhorrentia ab

majorem auctoritatem habet a lege ex Demosth. infra apponenda. Hi universe dicuntur *συνηγορεῖν*, *συναπολογεῖσθαι τοῖς νόμοις*, proprie *συνδικῆσαι τοῖς νόμοις*. Creabantur vero Syndici vel publice vel privatim: *publice*, per *χειροτονίαν*, non propter leges tantum, sed ad defendendam domi aut foris quamcunque partem Reipubl., in caussis Civitatem universam spectantibus; hique sunt *χειροτονηθέντες ὑπὸ τοῦ Δήμου*, et dicuntur *συνδικῆσαι τῷ Δήμῳ*, ut ap. Æschin. in Timarch. §. ί. *privatim* autem a tribu vel collegio, vel universitate quadam, et hi erant privati juris defensores. *Publice* autem nemini iterum Syndicum fieri licuit, idque ideo, ne munus ob publicam utilitatem inventum, cederet in quæstum privatorum. Locus class. hac de re infra est §. λβ΄. ad fin. ubi vid. Schol. et Comment.

[k] Ulpian. ad §. κ΄. Ὅπου μὲν οὖν κύριος, ἀντεισφέρειν δεῖ· ὅπου δὲ οὔ, λύειν μόνον. Hic et aliis plerisque in locis vocabulum *κύριος* de lege accipi debet, jam calculis Nomothetarum perlata, et primi anni periculum elapsa. Qua de re paullo post.

[l] Vid. Timocrat. p. 743. ed. R. Quam varii tamen modi esse debuerint ex hoc crimine elabendi, insigni exemplo docet Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος, ὁ Ἀζηνιεύς, ὃς ἐτόλμα ποτὲ σεμνύνεσθαι, λέγων, ὅτι γραφὰς παρανόμων πέφευγεν ἑβδομήκοντα καὶ πέντε ap. Æschin. in Ctesiph. §. ξέ.

[m] Jam γραφὴ ἦν οὐ κατὰ τοῦ νομοθέτου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ νόμου, seu, ut Noster ait §. λά., περὶ τοῦ νόμου πᾶς ἦν ὁ λόγος, τῷ δὲ νομοθέτῃ οὐδεὶς κίνδυνος. Conf. Argum. Græc. Orat.

altera actione, hæc ferme sunt. Primum illud maxime interest, quod Orator nusquam cum Leptine agit tanquam cum reo, etsi is præsens in judicio adest, mox legem ipse quoque suam defensurus.[n] Secundo nunc rem ab actoribus delatam reperimus ad Thesmothetas, ultimos sex Archontum; eorundemque permissu novam legem Demosthenis Leptineæ in albo adscriptam, *παραγεγραμμένην*.[o] Id vero quamvis nulli interpretum curam movit, non caret tamen dubitatione, quos ad judices hæc caussa delegata, aut apud quos Oratio habita sit. De quo ita statuo, judices nec universam ecclesiam esse, nec Senatum, nec Thesmothetas, neque etiam Nomothetas, verum selectos ex judicio ordinario, Heliæa, aut simili quodam.[p] At apud hos Orator simul veterem, quam impugnat, legem abrogandam esse contendit, simul propriam affert in illius locum jubendam. Sed ad posterius hoc singulari judicio, et quidem Nomothetarum, opus fuisse, vero mihi simile visum dixi, idque feci quodam Orationis loco, licet ambiguo et subobscuro, adductus.[q] Præterea illud quoque notabile est, quod in eadem

[n] Comparanda hanc ob caussam studioso est Orat. in Timocrat.

[o] Ante dicebam universe, Archontes nomina recepisse in *γραφαῖς παρανόμων*, nunc ex Orat. §. *κά*. a med. solos dixi Thesmothetas. Illud suadet Æschinis *γραφὴ κατὰ Κτησιφῶντος* ap. Demosth. de Cor. §. *ιζ'*. hoc præter istum locum scriptor Or. II. in Aristogit. p. 803. ed. R. *Ὅταν τὶς ψηφίσματος ἢ νόμου γραφὴν ἀπενέγκῃ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας κ. τ. λ.* Quodsi rem ex cetero ordine judiciorum existimes, Archontibus aliis alia genera *παρανόμων* tributa conjeceris. Nam ex nomine Thesmothetarum et prima institutione eorum, ex quo dicuntur §. *κ'*. et alibi *ἐπὶ τοὺς νόμους κληρούμενοι*, nihil certi colligi potest. Sed quod apud eos fieri solebat, erat tantum quædam *postulatio*, ut verbo fori Romani utar. Sequebatur apud eosdem domestica *ἀνάκρισις* seu *προαγών*, ut aliis in caussis. Tum iidem *εἰσῆγον τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς εἰς τὸ δικαστήριον*, uti bene Pollux VIII. 87. et Ulpian ad §. *κά*. ad vv. *ἃ δὲ πρὸς κ. τ. λ.* Ex his apparet, opinor, quo modo jam ante hanc actionem Leptines aliquid dicere potuerit apud Thesmothetas: *ἃ δὲ πρὸς τοῖς θεσμοθέταις ἔλεγε, ταῦτ' ἴσως λέγων παράγειν ὑμᾶς ζητήσει.*

[p] Eadem difficultas etiam in aliis Orationibus interpretem premit, quo quæque caussa agatur loco, curiosius quærentem. In hac autem primum illud clarum est, legitimos judices appellari. Nusquam *ἄνδρες δικασταὶ* ad Populum pertinet universum, nusquam ad Senatum. Nec de Senatu dici ista poterant, *παρ' οἷςπερ καὶ τἆλλα κυροῦται* §. *κά*. *Κύρωσις* omnium rerum in Republ. est vel Populi, vel eorum, quibus eam potestatem Populus delegavit, judicum imprimis. Adde, quod reliqua, quæ l. c. et §. *κά*. leguntur, plane jusjurandum judicum designant. At Thesmothetas ita commemorat Orator §. *κά*. post med., ut de his cogitare non magis liceat. Et illi tantum *εἴσαγον τὴν γραφὴν εἰς τὸ δικαστήριον*, ut monitum est. Nomothetas igitur solos nobis putes relictos. Neque ego acrius pugnem, si cui actum ab illis hoc judicium esse videatur, propter illud, *τῶν νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λῦσαι μηδένα, ἐὰν μὴ ἐν νομοθέταις*. Expendenti tamen alium locum Orat. §. *κθ'*. a med. de quo mox conjecturam expromam, secus debet videri. Ac verba legis, quæ modo laudabam, omnino sic accipi malim, ut ad veterem legem abrogandam accedente post primum judicium auctoritate Nomothetarum opus fuerit, utpote *ἀντεισφερομένου* probantium atque jubentium. Conf. not. seq. Unus, si Heliæam intelligas, scrupulus residet ex iis, quæ §. *κά*. de jurejurando judicum dicuntur. Nam ea verba in *ὅρκῳ ἡλιαστῶν* non inesse, animadverti. Sed tenue quiddam hoc est. Nam illa talia sunt, quæ ad cujusvis judices officium pertineant, minime propria Heliastarum. Ad Heliæam autem nos ducit illius temporis mos, quo plurima alicujus momenti ad id judicium pertracta esse constat.

[q] Est is §. *κθ'*. a med. in verbis: *ὅταν πρῶτον γένωνται νομοθέται.* De quibus ita Reiskius, veloci stilo interrogans: Qui-

Oratione legitur, novam legem quodammodo valuisse statim post, quam altera abrogata et rejecta esset.[r] Id autem fortasse eo instituti debuerat, ne quis, quod sæpius in proclivi fuisset, hac uteretur fallacia, ut legem, sibi vel suis damnosam, tantummodo rejectam vellet, idque vinceret nova promittenda, quam de industria deinde non rogaret.[s] Atque hac in re non minus alius quispiam videtur legem παρεισφερομένην pro sua usurpare potuisse, ac perferendi periculum loco alterius viri ingredi.[t] Denique etiam in judicio nostro lex Leptinis suos habet Syndicos, de quibus Demosthenes ita loquitur, ut se et Phormionem dicendo excepturi esse videantur.[u] Atqui loquitur ibi de quatuor tantum; cujus rei caussa non constat: quare hæc forsan non displicuerit opinio. Nimirum in numero illorum ipse potuit esse Leptines, idcirco fortasse in eo loco, ubi fides Syndicorum suspecta redditur, prætermissus, quod illum tota pæne Oratio persecuta esset. Ac quum plura loca doceant, et ipsum Leptinem pro suggestu esse dicturum,[v]

nam? Leptinesne et socii ejus? An alii quidam? Dubitavit hoc ipsum jam dudum Wolfius. Totus hic mihi locus obscurus est ideo, quod rationem creandorum legislatorum haud teneo. Non poterat, quo quisque tempore vellet, eo legem ferre? Exspectandusne erat aliquis ordo temporis ad locum in legislatoribus obtinendum? Eratne perpetuus magistratus τῶν νομοθετῶν, penes quem promulgatio atque explicatio, item emendatio legum esset? Quo a collegio qui abesset, eine legem ferre non licebat? Pepercissem ego quidem horum nonnullis: fateor tamen impeditum eum locum esse, et soli conjecturæ obnoxium; quod et Ulpiani obscuræ gerræ docent. Ergo si opus est denuo hanc aleam experiri, verba universe et ita ceperim: *quum primum in Republ. creati erunt Nomothetæ.* Non dubito vero, cogitandum esse de Nomothetis, solenni more sub anni cujusque initia creari solitis, uti deinceps videbimus. Quodsi cui hæc levior videatur auctoritas ad probandum duplex judicium illud, pensitet, velim, mihi ea, quæ Orator §. κά. ad fin. clarius profert: Ἐγγυώμεθα ἡμεῖς θήσειν τὸν νόμον. Ἐγγυώμεθα, ὑπισχνούμεθα· οἱ θεσμοθέται ταῦτα γραφόντων· ἐπὶ τούτοις τὸ πρᾶγμα γιγνέσθω κ. τ. λ. Num *ita* Demosthenes loqui potuisset, nisi alia actione posthac opus fuisset, ut lex sua acciperet auctoritatem? Numne futuri temporis verbo, θήσειν, esset usus? Nihil igitur rejectæ alterius legis judicium videri potest fuisse, nisi præjudicium novæ. Atque etsi haud dubium est, quin, quo quisque tempore vellet, novam legem posset proponere: (alia enim omnia, quam Reisk. suspicatur, docuit nota v p. 386. supra:) tamen plura in eam me sententiam trahunt, ut putem, omnes leges, quotquot per annum propositæ essent, tandem in prima prytanea novi anni ad legitimum judicium Nomothetarum vocari debuisse, eoque demum secundum latorem facto, νόμον fuisse κύριον. Addo hoc quoque, quod lator legis videtur mihi nonnisi ante secundum judicium fuisse ὑπεύθυνος aut ἔνοχος τῇ τῶν παρανόμων γραφῇ. Quare cavi, ne cum Petito et reliquis, quos vidi, hoc in genere dicerem, *latorem indemnem fuisse exacto a lege lata anno.* Nam hæc alium sensum habent, quem vellem illi uno antiquo teste præstassent. De reliquo lectores harum rerum minus periti a nobis monendi sunt, ut justam lucem earum ab iis, quæ sequentur, exspectent.

[r] Orat. §. κά. post med. Τοῦ νόμου λυθέντος, τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι, σαφῶς ὁ παλαιὸς κελεύει νόμος. Itaque σαφῶς sancitum de eo erat. Sequitur tamen: ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι. Aut ergo lex illa jam tum erat obliterata, aut omnino multis ambagibus cautionum septa, ut Orator ea non magnopere sibi utendum duxerit.

[s] In hanc sententiam accipe verba §. κ'. et κά. post med. ubi vid. Comment.

[t] Suspicionem hanc movent ea, quæ leguntur §. κά. ad fin. Alibi idem legere non recordor.

[u] Vid. §. λβ'.

[v] Vid. §. κς'. et passim aliis locis, ab ipso inde exordio Orat.

qua id ille alia, quam Syndici, persona facere potuerit, haud facile dixerim. Pervellem quidem, hæc et alia quædam auctoritate certa firmari possent: verum ubi illa defecerit, quid vetabit modestam fidem conjecturis habuisse?

Hactenus scribendo ea sum potissimum secutus, quæ ad hanc Leptineam caussam partim illustrandam valere, partim disci ex ea queant. Non negligendus tamen nobis est insignis locus Orationis in Timocratem, sub idem tempus ab eodem Oratore conscriptæ, qui est de annua censura legum in Republ. latarum, atque in universum de novarum ferendarum modis solenni usu receptis. Sed ne longior sim, omissis omnibus iis, quæ ex doctrina Antiquitatum Græcarum lecturo jam pridem innotuisse debent, ut illa sunt de ecclesiis, de prytaneis,[w] de Prytanibus, de Proedris; nudum expromam locum Latine translatum. Habet is plures leges aut potius fragmenta legum, ita totum ordinem rei ob oculos ponentium, ut ipsæ nos commentandi labore liberent.[x] Sunt autem eæ hujusmodi:

Primæ prytaneæ undecimo die (qui dies idem est undecimus primi mensis, Hecatombæonis) in ecclesia, post præconis solennem precationem Prytanes ad Populum referunto de legibus, eumque in suffragium mittunto; primo loco de iis, quæ pertinent ad Senatum Quingentorum, secundo de iis, quæ ad Rempubl. universam, tertio, quæ ad novem Archontes, denique, quæ ad reliquos magistratus. Ita autem hoc fito, ut de singulis generibus legum Populus in suffragium eundo decernat ante omnia, utrum quodque sufficiat, an minus. Cujus rogationis idem plane modus esto, idem ordo, quem in reliquis rogationibus leges sanxerunt antiquitus latæ.

Si quasdam legum receptarum Populus repudiari jusserit, Prytanes, id temporis munere fungentes, providento, ut de iis legibus, quas major pars suffragiorum repudiassit, in tertia ecclesia consilia ineantur; et Proedri quidem ejus tertiæ ecclesiæ post sacra utique

[w] Unum hoc placet subnotare de πρυτανείαις, quod a Tayloro, Augerio et aliis perperam traditur, tametsi jam olim vera docuerat Sigon. de R. A. II. 4. et impr. Petit. p. 277. In decem πρυτανείας civilis annus Atticorum divisus erat, unamquamque 35 dierum, divisione mensem varie intersecante. Habuit autem πρυτανεία quæque 4 ecclesias κυρίας, i. e. *statas* seu *ordinarias* quarum prima incidebat in diem 11, secunda in 20, tertia in 30, quarta in 33 πρυτανείας. Itaque qui tres tantum ecclesias numerant, falluntur in eo, quod πρυτανείας confundunt cum mensibus. Rectius hactenus Ulpian. ad §. κά. Τρεῖς ἐγίνοντο ἑκάστου μηνὸς ἐκκλησίαι.

[x] Nec Græca subjicere opus, quæ leguntur p. 706. ed. R. ubi conf. Schol. Ad ea primus Taylorus bene docuit, variarum tantum legum partes ab Oratore dari, compositas pro consilio suo, non unam legem et continuam. Id vero clarissime ipse innuit, non νόμον promittens, sed νόμους. Alia dubitatio est, an omnino ita locum ipse consignarit, ut nunc legitur. Nimis sæpe in istis publicis literis, apud Oratores insertis, serior manus lectorum mihi videtur grassata esse, interpolando, addendo, detrahendo. In interpretatione mea denique affectavi priscum sermonem Latinum.

agunto cum Populo de Nomothetis deligendis, de legibus eorum judicio permittendis, et omni potestate regunda, simul de mercede iis judicibus publice comparanda.

Nomothetæ sunto ex numero eorum, qui jus dixerunt in Heliæa, et jusjurandum dederunt, quod ab Heliastis exigi solet.

Si secus Prytanes faxint, neque ecclesiam habessint secundum ordinem, in legibus præscriptum; vel si Proedri neglexerint cum Populo agere: unusquisque Prytanum mille drachmas Minervæ dare damnas esto; et Proedrorum unusquisque quadraginta drachmas.[y] *Exin utrorumque nomina ad Thesmothetas deferuntor, non aliter, atque quum quis magistratum gessit, quum ærario debet. Thesmothetæ autem ejus rei judicium constituunto ex lege. Contra si faxint, adscensus eis ad Areopagum occluditor, ut qui emendationem legum pro virili parte perverterint.*

Ante ecclesiam vero tertiam, quisquis Atheniensium voluerit leges ferre, publice primum, quas laturus sit, ante statuas Eponymorum proscribito, ut pro numero propositarum legum Populus spatium temporis præstituere possit Nomothetis ad negotium suum curandum.

Rogaturus novam legem in albo scriptam proponito ante statuas Eponymorum, idque singulis diebus ad diem tertiæ ecclesiæ usque.

Hecatombæonis die undecimo, in prima statim ecclesia, quinque viri suffragio Populi eliguntor ex civibus universis, leges defensuri, quæ apud Nomothetas abrogentur.

Jungendam denique cum his puto auctoritatem Æschinis ex Oratione contra Ctesiphontem, quamvis ibi simul aliarum rerum quarundam mentio fiat, quas in illis legibus non reperias.[z] Quamobrem vulgo quidem videmus a viris doctis de utroque loco sejunctim exponi; nec id ego, re sæpius pensitata, penitus damnare

[y] Iniqua hæc videbitur proportio, Prytanum et Proedrorum pœnas comparanti; unde est Reiskii correctio, *τετταράκοντα μνᾶς* pro *δραχμάς*, non inepta illa. Tamen in tali re hodie non satis clare dispicimus. Et periculum errandi auget Scholiastes, illam unam lectionem ob oculos habens, ejusque rationem aperire conatus. Hunc unum Scholiastam designat Petitus p. 177., ubi de *juris Attici consultis* loquitur.

[z] Locus Æschinis hic est §. ιϛ΄. Διαῤῥήδην προστέτακται τοῖς Θεσμοθέταις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν διορθοῦν ἐν τῷ δημοσίῳ (leg. ἐν τῷ Δήμῳ) τοὺς νόμους, ἀκριβῶς ἐξετάσαντας, καὶ σκεψαμένους, εἴ τις ἀναγέγραπται (id est κεῖται, ἔνεστι, ἐστί,) νόμος ἐναντίος ἑτέρῳ νόμῳ, ἢ ἄκυρος ἐν τοῖς κυρίοις, ἢ εἴπου εἰσὶ νόμοι πλείους ἑνὸς ἀναγεγραμμένοι περὶ ἑκάστης πράξεως· κἂν τι τοιοῦτον εὑρίσκωσιν, ἀναγεγραφότας ἐν σανίσιν (alibi ἐν λευκώμασι) ἐκτιθέναι κελεύει (subaud. ὁ Σόλων, ὁ νόμος Σόλωνος) πρόσθεν τῶν Ἐπωνύμων· τοὺς δὲ πρυτάνεις ποιεῖν ἐκκλησίαν, ἐπιγράψαντας νομοθέτας, τὸν δ' ἐπιστάτην τῶν προέδρων διαχειροτονίαν διδόναι τῷ Δήμῳ, καὶ τοὺς μὲν ἀναιρεῖν τῶν νόμων, τοὺς δὲ καταλείπειν, ὅπως ἂν εἷς ᾖ νόμος, καὶ μὴ πλείους, περὶ ἑκάστης πράξεως. In postremis obscurius est, ἐπιγράψαντας νομοθέτας, seu quod Markl. malit, τοὺς νομοθέτας. Nullo sensu Wolfius vertit, *inscriptis legumlatoribus*; nec melius ceteri, quos vidi. Attendere debuerant ad id, quod eodem loco apud Æschinem sequitur de Prytanibus, ἀποδιδόναι νόμους τοῖς νομοθέταις. Nempe utrobique νομοθέται sunt *judices* illi a Populo constituti, non *rogatores legum*: ἐπιγράφειν vero, ut ἀποδιδόναι, est *attribuere*, *designare*, *constituere*, quod Populi fuit proprie, non Prytanum. Sed his, tanquam ecclesiam

ausim. Contra quum reputo mecum, apud Æschinem non minus agi de annua emendatione legum, priscis legibus constituta, nihilque ab illo dici, quod cum loco Demosthenis pugnet, quumque istis legum fragmentis vix omnis ratio negotii plane descripta videri queat, pronior sum in eam partem, ut Æschinem, quamvis breviorem, tum de eadem re vel ejus rei præparatione loqui, tum adeo nonnihil novi ab eo nobis afferri arbitrer.

Ad Leptineam redeamus. In paucis, quas hic Orator dixit, caussis noti hodie sunt eventus judiciorum: id quod sæpe ingratum legenti accidere debet. Nec de hac Oratione quidquam esset nobis compertum, nisi testimonium Dionis Chrysostomi exstaret.[a] Atque id testimonium aperte prodit, (talia enim Sophistæ non mentiuntur:) vicisse Demosthenem caussam suam, sublatamque esse legem Leptinis.

Jam quod unum reliquum est, nos in Orationis hujus inscriptione secuti sumus morem vulgatorum librorum, qui summo consensu hanc tenent, ὁ πρὸς Λεπτίνην λόγος. Nec sane eum morem novum esse, præter alios[b] monstrat anonymus Argumenti Græci scriptor, admonens, quid intersit inter κατὰ Λεπτίνου et πρὸς Λεπτίνην. Scilicet prius quasi domicilium habet in accusatione, posterius tantum *præsentem in judicio* signat, non *reum factum*.[c] Sed antiquior ætas Græcorum frequentius ita citare solet: περὶ τῶν ἀτελειῶν, περὶ τῆς ἀτελείας, rarius etiam ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν. Docent hæc plures loci, quos alibi adscripsimus. Omnes auctores, a quibus hæc Oratio laudetur, huc constipare, obscuram et inutilem diligentiam puto.

habentibus, id commode tribui potuit. Sæpe hæc me torserunt. Alii ignorantiam suam silentio tegunt.

[a] Verba Dionis, etiam a Tayloro adhibita, sunt in Rhodiaca, Or. XXXI. T. I. p. 635. ed. Reisk. Λεπτίνης τις εἰσήνεγκε νόμον, ὡς χρῆν τὰς ἀτελείας ἀφελέσθαι τοὺς ἔχοντας παρὰ τοῦ Δήμου, δίχα τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, καὶ μηκέτι τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι διδόναι μηδενὶ τὴν δωρεὰν ταύτην. Τί οὖν; ἴσθ' ὅπως παρεδέξαντο τὸν νόμον; Οὐμενοῦν· ἀλλ' ἑάλω γράφως. In ultimis his inepte Reiskius, injecto vocabulo, legendum censet, ἑάλω παρανόμων γραφῆς. Ratio patet ex superioribus.

[b] Ut Philostrat. de Vit. Soph. II. p. 601. unde sua repetiit Eudocia Ion. p. 57. Adde Theonem Progymn. p. 9. et 16. Tiberium Rhet. p. 168. et 176. Apsin. in Aldi Rhet. p. 695. 697. et alios. Ipse Cicero quodammodo huc trahi potest Orat. c. 31. Contra ultimæ ætatis auctor, Thomas Magister v. παρανόμων, Demosthenem laudat ἐν τῷ περὶ ἀτελείας. At verba, quæ apponit, non leguntur ibi, sed in Orat. de Cor. §. λέ. in fin.

[c] De hoc usu particulæ πρὸς conf. Mureti V. L. VII. 9. et Tayl. ad Demosth. adv. Eubulid. in proleg. Ad plures Orationes ea observatio pertinet. Latine in his omnibus πρὸς vertendum, *adversus*, non *in*, quod est κατά.

I. TAYLORI
PRÆFATIO
AD
ORATIONEM
DEMOSTHENIS
ADVERSUS LEPTINEM.

Usitatior multo apud Antiquos erat Inscriptio, περὶ ἀτελείας, sive potius περὶ ἀτελειῶν, *De Immunitatibus*, quo nomine laudarunt Plutarchus, in vita Demosthenis, Dionysius Halic. in Epistola ad Ammæum pag. 121. init. Edit. Sylburg. [p. cccxxxvi. vol. I. §. δ.] atque iterum, de admiranda vi dicendi in Demosth. pag. 171. fin. Athenæus l. 4. p. 166. Edit. 1612. Priscian. l. 18. Hermogenes sæpiuscule, Photius in Myriobibl. Codd. ccLxv. et in Lexico inedito, v. Θέσθαι, et Λυσίμαχος, in qua voce apud Suidam pro ἀτελειῶν perperam legitur ἀδελφῶν: quali mendo etiam laborat Harpocrat. in Δεκατευτάς. Oratio est χαριέστατος ἁπάντων καὶ γραφικώτατος, ut scribit Dionysius loco citato. Egregiam in ea subtilitatem admiratus est Cicero Orat. ad Brutum III. Cujus denique exordium non illaudatum præteriit summus ille Criticus, Dionysius Longinus, teste Photio in Myriobibl. loco supra a me laudato. Idem Photius ibidem traditum esse ait, Demosthenem eam conscripsisse annos natum XXIV. Φασὶ δὲ, τὸν Δημοσθένην τέσσαρα καὶ εἴκοσι γεγονότα ἔτη τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, ἤτοι τὸν πρὸς Λεπτίνην, φιλοπονήσασθαι λόγον. οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος ὁ Κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει. Contra, Prætore Athenis Callistrato habitam esse contendit Dionys. Halicarn. qui erat Olymp. CVI. annus secundus, atque adeo Demosthenis nati XXVII. Habebatur certe vix ante istam ætatem, quam assignavit Photius, aut citra istam, quam Dionysius. Nam Olymp. CV. 3. secundum Diodorum Siculum Philippus Macedoniæ Rex Pydnam et Potidæam cepit, CVI. 3. autem obiit Leuco, Rex Bospori. Constat autem ex §§. θ'. ιδ'. et ιε'. hujus orationis, tum, quum habita esset, captas esse Pydnam et Potidæam, Leuconem autem adhuc fuisse superstitem. Porro exeunte oratione memorantur Dionis res feliciter gestæ contra Dionysium Tyrannum, agitatæ illæ quidem circa Olymp. CVI. mediam, ita ut non dubitem pronunciare, Halicarnassensem ipsissimam ætatem teti-

gisse. Nemini, credo, suboluit, hanc Orationem mancam et imperfectam ad nos descendisse. Quod tamen necesse est ita se habere, si bona fide nobiscum egerit Syrianus ad Hermogenem pag. 28. *Καὶ πάλιν, Λεπτίνην μεμφόμενος, ὡς ἀφελόμενον τὰς δωρεὰς τῶν εὐεργετῶν, εἶπεν· Ὅτι οἱ ἀλλαχοῦ πολῖται* (lege *αἱ πολιτεῖαι*) *καὶ μείζους παρέχουσι τῆς εὐτελείας* (lege *ἀτελείας*) *δωρεάς, καὶ τοὺς εὐεργέτας τῶν ἰδιωτῶν δεσπότας καθιστᾶσιν.* Qui, tametsi verba *diserta* Auctoris videatur citare, *alludit* solummodo ad ea, quæ dicuntur §. ϛ'. init. et §. κβ'. a med. Porro de hac Causa, atque de exitu, quem habuit, nonnulla conservavit Dio Chrysostomus in Orat. Rhodiaca, pag. 350. Edit. Morel. 1604. a me adducenda. *Παρὰ τοίνυν τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ Φίλιππον, μάλιστα δ', ὅτε τῆς ἡγεμονίας παρακεχωρήκασι, τῆς δ' ἐλευθερίας μόνης λοιπὸν ἀντείχοντο, Λεπτίνης τις εἰσήνεγκε νόμον, ὡς χρῆν τὰς ἀτελείας ἀφελέσθαι τοὺς ἔχοντας παρὰ τοῦ δήμου, δίχα τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, καὶ μηκέτι τολοιπὸν ἐξεῖναι διδόναι μηδενὶ τὴν δωρεὰν ταύτην. τί οὖν; ἔσθ' ὅπως παρεδέξαντο τὸν νόμον;* (Ita locum lego. In editis male repræsentatur.) *οὐμενοῦν. ἀλλ' ἑάλω γραφῆς.* Huic Historiæ Orationis Leptineæ liceat subjungere lepidam narratiunculam ex Violeto Eudociæ MS. pag. 78. *Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορος. — Πρεσβεύων δὲ παρὰ Σέβηρον ἐν Ῥώμῃ τὸν αὐτοκράτορα, ἀπεδύσατο πρὸς Ἡρακλείδην τὸν σοφιστὴν τὸν ὑπὲρ μελέτης ἀγῶνα· καὶ ἀπῆλθεν, ὁ μὲν τὴν ἀτέλειαν ἀφαιρεθεὶς, ὁ δὲ Ἀπολλώνιος δῶρα ἔχων. διαδιδόντος δὲ τοῦ Ἡρακλείδου λόγον οὐκ ἀληθῆ ὑπὲρ τοῦ Ἀπολλωνίου, ὡς αὐτίκα δὴ βαδιουμένου εἰς Λιβύην, ἡνίκα Λεπτίνης ἦν αὐτοκράτωρ ἐκεῖ, καὶ τὰς ἐξ ἁπάσης γῆς ἀρετὰς συνῆγε, καὶ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος· Ὥρα σοι ἀναγινώσκειν τὸν πρὸς Λεπτίνην· Σοὶ μὲν οὖν, ἦ δ' ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ γὰρ δὴ καὶ ὑπὲρ τῆς ἀτελείας γέγραπται.* Taylor. Petit. pag. 178. Priscian. col. 1169. 1171. 1182. v. Ind. Valckenaer. ad Ammon. pag. 8. 185. Casaubon. ad Theophr. Character. pag. 147. 163. Etymol. M. 448. 18. Meurs. Pisistr. c. 14. Att. Lect. 3. 2. A. A. 1. 3. Fabr. B. G. T. 4. pag. 16. et eodem tomo de Aristide. Vales. ad Harpocr. pag. 21. 39. 90. bis. 105. 107. Maussac. p. 249. Petit. Ed. Wessel. pag. 103. 185. 372. H. Steph. Th. L. G. T. III. col. 691. Judicium de eadem caussa bis adipiscier non licet. Lindenbr. ad Terent. Phorm. II. 3. Taylor. in schedis.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΤΕΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

451 Ἡ ΤΩΝ Ἀθηναίων πόλις ἄλλοις τε ἐτίμα τοὺς εὐεργέτας καὶ ἀτελείᾳ λειτουργιῶν. πολλῶν
οὖν λαμβανόντων αὐτὴν, σπάνις ἐδόκει τῶν λειτουργησόντων εἶναι. διὰ τοῦτο Λεπτίνης νόμον
εἰσήνεγκεν, εἶναι μηδένα ἀτελῆ μήτε [1]τολοιπὸν ἐξὸν εἶναι τῷ δήμῳ
δοῦναι, τὸν δὲ ἀτέλειαν αἰτήσαντα πάσχειν τὰ ἔσχατα. τοῦτον ἐγράψαντο τὸν νόμον, πρότερον μὲν ἄλλοι· μεθ' ὧν καὶ Βάθιππος, καὶ οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἢ χρήματα
λαβὼν, ἢ νόσῳ περιπεσών· νῦν δὲ Φορμίων καὶ Κτήσιππος ὁ Χαβρίου παῖς, καί τινες μετ'
αὐτῶν, οἷς συνήγορος Δημοσθένης γίνεται. ὁ μὲν οὖν Λεπτίνης πλέον ἰσχύει τῷ συμφέροντι·
452 τὴν γὰρ χρείαν προΐσχεται· ὁ δὲ Δημοσθένης τῷ τε ἐνδόξῳ καὶ τῷ δικαίῳ. καὶ τῷ δικαίῳ μὲν,
ὅτι δίκαιόν ἐστι τοὺς εὖ ποιήσαντας ἀντευπεπονθέναι, καὶ τοὺς ὀρθῶς ἄν τι λαβόντας τῶν δοθέντων μὴ ἀφαιρεῖσθαι· τῷ δὲ ἐνδόξῳ, διότι τάχα μὲν [2]ἄλλοις αἴσχιον ἃ δεδώκασιν ἀφαιρεῖσθαι· Ἀθηναίοις δὲ οὐχ ἥκιστα, οἷς ἀντ' ἄλλου γνωρίσματος, τὸ μεγαλόψυχον προσεῖναι δοκεῖ. ἐπιδεικνύει δὲ, ὅτι καὶ παρανόμως εἰσήνεγκε τὸν νόμον. [3]λέγει γὰρ νόμον, τὸν κελεύοντα ἀναιρεῖν πρῶτον τὸν ἐναντίον νόμον, καὶ τότε αὐτὸν [4]ἄλλον τιθέναι νόμον, ἵνα μὴ ἀλλήλοις ἐναντίοι νόμοι εὑρίσκωνται.

ΑΛΛΩΣ.

Ὁ ΠΡΟΣ Λεπτίνην λόγος ἐπιγραφὴν ἔχει ταύτην· ἐπειδήπερ παρελθόντος τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ὑπεύθυνος ἦν κρίσει καὶ τιμωρίᾳ [5]γράψας τις νόμον, ἐφαίνετο Λεπτίνης [6]ἀκίνδυνος· ὅθεν

[1] τὸ λοιπὸν [2] καὶ ἄ. αἰσχρὸν [3] λέγειν γὰρ ἐχρῆν νόμον [4] Deest ἄλλον. [5] γράψαι τὸν ν. T. γράφειν τις ν. R. [6] ἀκινδύνους T.

Ἡ τῶν Ἀθηναίων] Hoc Libanii argumentum, quod ex Taylori editione excerpere libuit, Frid. Aug. Wolfius omnino omittit.

Ἐξὸν εἶναι] Forte, ut olim divinabam, ἐξεῖναι. Atque ita Bodl. Accedit, quod mecum scripsit Auctor argumenti alterius, atque adeo Demosthenes ipse. Vide §. ά. *ante med.* Taylor.

Ἐγράψαντο] Pro ἐγράψαντο lectio Editionis Aldinæ, Codd. item Regg. quibus usus est Morelius in Editione sua adornanda, præter α. κ. omnium, est ἀντεγράψαντο. Incommode, si me audias. Nam qui Legem aut Constitutionem improbat, γράφεσθαι νόμον aut ψήφισμα dicitur. Et est verbum quasi legitimum. Ita in argumento sequente, τὸν γράψαντα νόμον, ἢ ψήφισμα, et in lege a Demosthene adducta, γράφεσθαι μὲν ἄν τις τινὰ τῶν ὑπαρχόντων νόμων μὴ καλῶς ἔχειν ἡγῆται. §. κ'. τοῦτον δ' ἐγράψαντο τὸν νόμον Felician. et Manut. κατὰ τοῦτον ἐγράψαντο τοῦτον τὸν νόμον MSS. Ven. et Vind. Idem.

Ἄν τι λαβόντας] Absurde editiones pleræque ante Wolfium ἀντιλαβόντας una voce, quod mendum etiam sustulit Bodl. Idem.

Αἴσχιον] Αἰσχρὸν reponit Wolf. Ita Bodl. quoque. Idem.

Λέγειν γὰρ ἐχρῆν] F. λέγει γὰρ νόμον τὸν κελεύοντα. et, καὶ τότε ἄλλον τιθέναι νόμον: vel quod malim: καὶ τότε αὐτὸν ἄλλον τιθέναι νόμον, ἵνα. Wolf.

Λέγει etc.] Mira est in hoc loco Codd. inconstantia. Simplicissimam medelam exhibet Bodl. λέγει γὰρ εἶναι νόμον τὸν κελεύοντα κ. τ. λ. Expressiorem tamen et disertiorem judico eam, quam ex Codd. Regiis, ut autumo, produxit lectionem Morelius: ἐχρῆν γὰρ ἀναιρεῖν πρῶτον τὸν ἐναντίον νόμον τὸν κελεύοντα τὰς τοῦ δήμου δωρεὰς εἶναι βεβαίας, καὶ τότε αὐτὸν ἄλλον τιθέναι. Quam in vertendo secutus aliquatenus videtur Petrus Nannius Alomarianus. *Oportuisse enim prius contrariam legem abrogare, deinde suam proponere* etc. Tu autem præterea dele νόμον post τιθέναι. Quis enim non fastidiret vocem istam usque ad nauseam hic repetitam? εἰσήνεγκε τὸν νόμον· λέγει γὰρ νόμον — τὸν ἐναντίον νόμον — ἄλλον τιθέναι νόμον — ἐναντίοι νόμοι εὑρίσκωνται. Notabile est tamen, quod in hac Codd. dissonantia (ubi lectionum quidem diversitatem sentis, eundem vero omnino sensum retineri) Editiones vetustæ ex utraque lectione videantur conflari, λέγειν γὰρ ἐχρῆν νόμον τὸν κελεύοντα ἀναιρεῖν πρῶτον τὸν ἐναντίον νόμον, ut Ald. Manut. Morel. Taylor.

Αὐτὸν ἄλλον τιθέναι] Medium voc. abest a Vindob. Idem.

Γράφειν τις] F. γράφειν τὸν νόμον — ἀκινδύνως. Wolf. Γράφειν τις νόμον, et

πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' οὐ κατ' αὐτοῦ ὁ λόγος. Ἡ δὲ ὑπόθεσις οὕτως ἔχει. Σύνηθες ἦν τῇ πόλει τῶν Ἀθηναίων, τιμᾷν τοὺς εὐεργέτας μάλιστα [1] πόλεως καὶ διαφόροις τιμαῖς, καὶ δὴ καὶ ἀτελείᾳ. Πολλῶν δὲ εἰληφότων, καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, ἐπέλειψαν οἱ [2] λειτουργήσαντες. Καὶ διὰ τοῦτο σχεδὸν τῶν [3] λειτουργιῶν περιϊσταμένων εἰς τοὺς ἀπόρους, Λεπτίνης, τῶν πολιτευομένων ἀνὴρ οὐκ ἀδόκιμος, ἔγραψε νόμον αὐτοῖς ῥήμασιν οὕτως ἔχοντα·

Ὅπως ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα ἀτελῆ εἶναι, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, καὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων· μηδὲ [4] τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι τῷ Δήμῳ αἰτηθέντι διδόναι· εἰ δέ τις ἀλῷ αἰτῶν, 453
ἄτιμον αὐτὸν εἶναι, καὶ γένος καὶ οἰκίαν, καὶ ὑποκεῖσθαι γραφαῖς καὶ ἐνδείξεσιν· εἰ δὲ καὶ ἐν τούτοις ἀλῷ, ἔνοχον εἶναι τοῖς αὐτοῖς, οἷσπερ οἱ δικάζοντες, ὅταν ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ δικάζωσι.

Τοῦ νόμου οὖν οὕτως ἔχοντος, ἐγράψατο μὲν τὸ πρότερον Βάθιππος [5] Λεπτίνην· ὃς ἀπέθανε, πρὶν εἰσελθεῖν τὴν γραφήν. Κᾆτα διετρίβη χρόνος, καὶ γέγονε Λεπτίνης ἀνεύθυνος. Νόμος γὰρ ἦν, τὸν γράψαντα νόμον ἢ ψήφισμα μετὰ ἐνιαυτὸν μὴ εἶναι ὑπεύθυνον. Ὅμως ἐπειδὴ

[1] πολλαῖς T. R. [2] λειτουργήσοντες T. [3] λειτουργειῶν παρισταμένων R. [4] τολοιπὸν T. [5] Λεπτίνη R.

mox ἀκίνδυνος Editi. γράφει τις νόμος Vindob. idem dat ἀκίνδυνος. Ut mirum non sit, si olim legebatur, quo pacto etiam legi debere judico, ἐπειδήπερ παρελθέντος τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ὑπεύθυνος ἦν κρίσει καὶ τιμωρίᾳ ὁ γράφων τὸν νόμον, ἐφαίνετο Λεπτίνης ἀκίνδυνος. Observabis, Wolfium ita hunc locum convertisse. Nam cum versionem adornavit ex superioribus Editionibus, eam neglexit ad Editionem suam, si qua incidisset varietas, recudere. Confer hunc locum cum §. λά. Taylor. Hinc feci γράψας τις νόμον, veram haud dubie scripturam. Taylorus correxit ὁ γράφων τὸν νόμον. Sed locus, quem verba tenent, ea vix sinit ad Leptinem trahi. Universe contra si acceperis, nullus in posteriore voce articulo locus est. Etiam posthac in hoc Argumento legimus: νόμος ἦν, τὸν γράψαντα νόμον ἢ ψήφισμα μετὰ ἐνιαυτὸν μὴ εἶναι ὑπεύθυνον. F. A. Wolf.

Πρὸς αὐτὸν] Robortell. Emend. c. 37. pag. 63. V. præfationem nostram ad orat. in Eubulidem. Taylor.

Πολλαῖς καὶ διαφόροις] Lege ἄλλαις τε καὶ διαφόροις τιμαῖς, καὶ δὴ καὶ ἀτελείᾳ, ex Cod. Ital. Ita scripsit Libanius in argumento superiore. Notissima est figura; *hyperbaton* vocant Rhetorum filii. (vide nos in Ind. Attic. ad Lysiam in ista voce.) πολλαῖς hic et διαφόροις idem sonant. Idem. Quæ [lectio], etsi melior tamen et ipsa videtur esse a correctore. Vocabuli ejus, in quo vitium patet inesse, emendationem meam firmat Demosth. in Orat. §. ιϛ΄. aliisque locis. Erroris caussam habeo καὶ, quod sequitur, minus a scribis intellectum, cui respondent καὶ δὴ καί. Sic enim καὶ, vel τε, ponunt in uno membro, in altero ad vim augendam vel καὶ δὴ, vel καὶ δὴ καὶ, vbi Latini dicunt *quum*, et mox *tum etiam*, *tum maxime*. F. A. Wolf.

Λειτουργήσαντες] Optime Wolfius lectionem MStorum prætulit λειτουργήσοντες, et mox περιϊσταμένων, pro quibus Editi habebant λειτουργήσαντες et παρισταμένων. Taylor. Λειτουργήσαντες tenui cum Reiskio, qui tamen hic auctoritatem habet nullam, quod criticum in hoc Argumento agere noluit. Wolf. et Tayl. malebant λειτουργήσοντες. Hos v. seq. secutus pro παρισταμένων, quod nihili est, dedi περιϊσταμένων, verbum huic rei proprium, ut περιήκουσι in Schol. ad §. γ'. F. A. Wolf.

Γραφαῖς κ. τ. λ.] Nannius: *adversus eundem competant et publica judicia et actio famosa*. Et deinde: *eadem luito, quæ illi, qui, cum* Reip. obærati essent, *judicia exercuere*. Taylor.

Οἷσπερ οἱ δικάζοντες] Ex Oratore §. λγ'. ad fin. scribi hoc loco debebat οἱ ἄρχοντες, ὅταν ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ ἄρχωσι. Ad rem tamen minimum interest quum τοὺς ἐγγεγραμμένους ἐν ἀκροπόλει Athenis eadem lex a magistratu et a judiciis excluserit. F. A. Wolf.

Βάθιπ. Λεπτίνῃ] M. Λεπτίνην. et [v. ult.] ἐπειδὴ δὲ καὶ οὕτω. Wolf.

Ὅμως ἐπειδὴ etc.] *Tamen, quoniam et sic ex lege licebat accusare*. Wolf. Non miraberis, versionem Interpretis parum textui respondere, si memineris, quod superius monui, Wolfium Editiones priores, non suam, transtulisse, in quibus sic legebatur: ὅμως ἐπειδὴ καὶ οὕτω κατὰ τὸν νόμον ἐξῆν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας. Sic etiam est in Vindob. Sed præstantior multo est lectio, quam in textum admisit, non tamen interpretatus est. Vox enim οὕτω exprimit, quod isti Codd. volunt per κατὰ τὸν νόμον, et

καὶ οὕτω κατὰ [1] τῶν νόμων ἐξῆν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας, κἂν οἱ γράψαντες ἔξω κινδύνων ὦσι, μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπέστη κατήγορος Ἀψεφίων, υἱὸς Βαθίππου, ᾧ συνηγόρει Φορμίων ὁ ῥήτωρ, καὶ Κτήσιππος, ὁ υἱὸς Χαβρίου, ᾧ συνηγόρει Δημοσθένης. Τούτων οὖν κατηγόρων ἐπιστάντων, κατὰ τοῦ νόμου πεποίηνται τὴν γραφήν. Ἡ δὲ στάσις, πραγματικὴ ἔγγραφος· κεφάλαια δὲ τοῦ λόγου, τὸ νόμιμον, τὸ συμφέρον, τὸ δίκαιον.

Ἀναγκαῖον δὲ εἰπεῖν τὰς δικαιολογίας ἑκατέρων. Καὶ ὁ μὲν Λεπτίνης ἰσχυρίζεται τῷ συμφέροντι, διὰ τὸ περιποιεῖν [2] λειτουργούς, [3] ὅτι ἀσύμφερον ὑμῖν γίνεται, ἐὰν οἱ πένητες μόνοι λειτουργῶσιν· ἀπορήσουσι γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ οὐχ ἕξετε τοὺς λειτουργοῦντας· ἀλλὰ καὶ τῷ δι-
καίῳ, [4] ὅτι δεινόν ἐστι τοὺς μὲν ἀδεῶς πλουτεῖν, τοὺς δὲ, λειτουργοῦντας ἀεὶ, πένεσθαι. Ὁ
454 δὲ κατήγορος ἰσχυρίζεται τῷ νομίμῳ, [5] τῷ δικαίῳ καὶ τῷ συμφέροντι. Καὶ ἔστι τὸ νόμιμον
διπλοῦν, περί τε τὸ πρόσωπον καὶ τὸ πρᾶγμα. Καὶ περὶ μὲν τὸ πρόσωπον, ἀφ' ὧν αὐτὸν ἐχρῆν ποιῆσαι, οὐκ ἐποίησε· παρέβη γὰρ τὸν θεσμόν. Θεσμὸς δέ ἐστι νόμος, παρακελευόμενος πῶς δεῖ νομοθετεῖν. Ἔδει γὰρ αὐτὸν γράψαντα τιθέναι ἔμπροσθεν τῶν Ἐπωνύμων, καὶ ἐν νομοθέταις κυρῶσαι· τοῦτο [6] δ' οὐκ ἐποίησε. Περὶ δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅτι παρέβη ὁ νόμος οὗτος παλαιὸν νόμον, τὸν λέγοντα, τὰς τοῦ Δήμου δωρεὰς εἶναι βεβαίας. Ὑπεναντίος οὖν τῶν νόμων οὗτός ἐστιν, ὅτι κελευόντων ἐκείνων, ὅσας ὁ Δῆμος δέδωκε δωρεὰς, κυρίας εἶναι, οὗτος ἀφαιρεῖσθαι τὰς δεδομένας βιάζεται. Τῷ δὲ δικαίῳ ἰσχυρίζεται, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς εὐεργέτας ἀποστερεῖν δωρεῶν. Τῷ δὲ συμφέροντι τριχῶς ἰσχυρίζεται· πρῶτον μὲν, ὅτι ἀσύμφορον ὑμῖν γενήσεται, [7] ἐὰν τοὺς εὐεργέτας [8] ἀφαιρῆσθε τὴν δωρεάν· οὐκ ἔτι γὰρ ὁ Λεύκων πέμψει τὸν σῖτον

[1] τοῦ νόμου T. τὸν νόμον R. [2] λειτ., καὶ ὅτι ἀσύμφορον ἡμῖν γίν. R.
[3] Desunt ὅτι - - - - λειτουργοῦντας. T. [4] ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιον T. [5] καὶ τῷ R.
[6] Deest δ'. R. [7] ἐὰν τοὺς] ἐὰν τοὺς T. ἑαυτοὺς R. [8] ἀφαιρεῖσθαι T. R.

postulat locus omnino *κατὰ τοῦ νόμου* (vel, ut Bodl. legit, et alii legere perhibentur, *κατὰ τῶν νόμων*) *ἐξῆν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας, κἂν οἱ γράψαντες ἔξω κινδύνων ὦσι*. Leges *licebat accusare, tametsi* earum auctores *indemnes essent*. Quo pacto fere et legisse videtur, interpretatur certe, Pet. Nannius. Taylor.

Κατὰ τῶν νόμων] Ferant fortasse multi, quod olim constanter legebatur, *κατὰ τὸν νόμον*. At potior Bodl. lectio, nunc restituta, vel ei similis altera, *κατὰ τοῦ νόμου*. Sensus est: *Quandoquidem sic quoque leges ipsas licebat accusare, tametsi latores non amplius obnoxii essent. Ἐξῆν μετὰ ἐνιαυτὸν ποιεῖσθαι τὰς κατηγορίας κατὰ τῶν νόμων, οὐ κατὰ τῶν γραψάντων.* Usus particulæ ne quem offendat in formula, *ποιεῖσθαι κατηγορίαν κατά τινος*, occurrit statim hic *ποιεῖσθαι τὴν γραφὴν κατὰ τοῦ νόμου*, illaque ipsa formula in Lysiæ Or. XXXI. princ. Conf. Xenoph. Hellen. 1. 7. 6., ubi quod scriptum est, scribi etiam debuit ambigui vitandi caussa. Omnino id sæpius fit, ut præpositiones nominibus, ad quæ alias subaudiri solent, apponantur. F. A. Wolf.

Δικαιολογίας] *Allegationes. ἰσχυρίζεται τῷ συμφέροντι, fiduciam habet in utilitate. τοὺς δὲ λειτουργοῦντας ἀεὶ πένεσθαι, hos vero, qui pauperes perpetuo sunt, oneribus liturgiæ pessundari. παρέβη γὰρ τὸν θεσμόν, quandoquidem sanctiones juris transgressus est. πῶς δεῖ νομοθετεῖν, quo modo jura nova condenda sint.* Nannius. Wolf.

Λειτουργούς] Morelius primus hunc locum ex Codd. Regiis plenius expressit: *τῷ συμφέροντι, διὰ τὸ περιποιεῖν λειτουργούς, καὶ ὅτι ἀσύμφορον ἡμῖν γίνεται, ἐὰν οἱ πένητες μόνοι λειτουργῶσιν· ἀπορήσουσι γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ οὐχ ἕξετε τοὺς λειτουργοῦντας· ἀλλὰ καὶ τῷ δικαίῳ* κ. τ. λ. In Vindob. sic est: *καὶ τῷ μὲν συμφέροντι, ὅτι ἀσύμφορον ὑμῖν γίνεται, ἐὰν οἱ πένητες μόνοι λειτουργῶσι. ἀπορήσουσι γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ οὐχ ἕξετε τοὺς λειτουργοῦντας. τῷ δὲ δικαίῳ, ὅτι οὐκ ἐστὶ τοὺς μὲν* etc. *Leptines igitur utili nititur, quod eos, qui munera obeant, reip. comparet*, et quod incommodum erit civitati, si pauperes solummodo ea sint obituri: post aliquantum enim temporis deficient, et tum, qui munera obeant, non estis habituri: *atque etiam justo* etc. Taylor.

Ὅτι δεινὸν] M. *ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιον*. Wolf.

Ἐν νομοθέταις κυρῶσαι] Addit Nannius: et in ærarium, cum receptæ fuissent, recondere. Taylor.

Ὑπεναντίος] *Habet igitur hæc lex controversiam* cum reliquis legibus, *quæ populi munerationes firmas volunt, cum ista eas rescissas cupiat*. Nannius. Idem.

Ἀποστερεῖν δωρεῶν] M. *τῶν δωρεῶν*. Notatum est pro *δωρεῶν* legi *ἀμοιβῶν*. Wolf.

Ἀσύμφορον] Wolfius *inutile*. Nannius autem, *commodi nihil allaturum*. Novi *illaudatum Busiridem*, ut Virgilius, et *Pythagoram non sordidum Auctorem*, ut Horatius, et *Polybium non contemnendum*, ut Livius loquitur, cæteraque id genus Orationis ornamenta. Sed non est Interpretis *ἀνθολογεῖν*. Verte simpliciter: *Vobis incommodum erit*. Taylor.

Ἐὰν etc.] F. *ἐὰν τοὺς εὐεργέτας ἀφαιρῆσθε*, vel, *ἐὰν τοὺς εὐεργέτας ἀφαιρεῖσθαι*. Wolf. Editi enim *ἑαυτοὺς εὐεργέτας ἀφαιρεῖσθαι*. Taylor. *ἐὰν τοὺς* κ. τ. λ. de

ὑμῖν ἐκ τοῦ Βοσπόρου· δεύτερον δὲ, ὅτι ἀσύμφορον ὑμῖν ἔσται· οὐκ ἔτι γὰρ εὐεργετήσει τις τὴν
πόλιν, στερουμένους τῆς δωρεᾶς ὁρῶν τοὺς ἄλλους· τρίτον δὲ, ὅτι ἀδοξήσετε· δόξετε γὰρ ἀγνώ-
μονες εἶναι. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος δευτερολογία· ὁ Ἀφεψίων γὰρ, ὡς πρεσβύτερος, ἔλαβε τὴν
πρωτολογίαν. Οὐκοῦν ὁ Λεπτίνης προηγουμένως τῷ συμφέροντι χρῆται, φάσκων ἐν σπάνει
καθεστάναι τὴν πόλιν τῶν λειτουργούντων· δευτέρῳ δὲ τῷ δικαίῳ, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἰσότητος θεω-
ρεῖται. Πάνυ γὰρ, φησὶ, δεινόν ἐστι, τινὰς μὲν πλουτεῖν, ἀτελείας ἐσειλημμένους, τὴν πόλιν 455
δὲ μηδὲ τῶν λειτουργούντων εὐπορεῖν. Προβάλλεται δὲ ὁ ῥήτωρ, τῷ μὲν δοκεῖν, τὴν κατηγο-
ρίαν τοῦ νόμου· [1] συνυποδύεται δὲ καὶ κατασκευάζει καὶ τὴν σύστασιν τοῦ οἰκείου νόμου. Ἐν
γὰρ τῷ νομίμῳ κεφαλαίῳ καθίστησιν [2] αὐτὸν, ἀνταναγινώσκων καὶ ἀντιτιθεὶς καὶ ἀντεξετάζων
ἀμφοτέρους τοὺς νόμους, καὶ τὸ διάφορον ὅσον δεικνύς. Ἵνα δὲ μὴ ἐξαίφνης μηδὲ ἀναρμόστως
παρέχηται τῶν νόμων τὴν σύστασιν, ἐκ πολλοῦ παρεσκεύασε. Καὶ ἡ πρώτη γε ἀντίθεσις τοῦ
λόγου, τῷ μὲν δοκεῖν, ἔστι παρὰ Λεπτίνου· τῇ δ᾽ ἀληθείᾳ, πρὸς σύστασιν τοῦ οἰκείου συμφέ-
ροντος ἐξεύρηται, ἵνα φαίνηται ὁ ἀντίδικος τὸν Δημοσθένους εἰσάγων νόμον. Τί γὰρ ὁ Δημο-
σθένους βούλεται νόμος; Τὰς δωρεὰς, ὅσας ὁ Δῆμος ἔδωκε, κυρίας εἶναι· τοὺς δὲ ἔχοντας
κρίνεσθαι, ἵν᾽, εἰ μὲν ἄξιοι, ἔχωσιν, εἰ δὲ ἀναξίως ἔχειν δοκοῖεν, ἐλεγχθέντες ἀφαιρεθῶσιν. Οὐκ-
οῦν αὐτὸς ὁ Λεπτίνης τὸν Δημοσθένους νόμον [3] κεκύρωκε. Τί γάρ; αἰτιᾶται κατ᾽ ἀρχὰς
εὐθὺς, ὅτι πολλοὶ τῶν εἰληφότων εἰσὶν ἀνάξιοι. Οὐκοῦν ἔχει τὸν Δημοσθένους νόμον, τοὺς
ἀναξίους ἐκκρίνοντα· καὶ τοῦτο [4] διὰ πάντων κατέσπαρται. Ὁ γὰρ πολὺς περὶ αὐτοῦ λόγος
ἐθίζει τοὺς δικαστὰς πρὸς τὴν τοῦ νόμου μετὰ μικρὸν ἀνάγνωσιν. Ἰδὼν δὲ, ὅτι Λεπτίνης ἐκεῖ-
νον ἔχει τὸν ἰσχυρότατον λόγον, ὡς, ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα ἀτελῆ εἶναι, οὐ
ταύτην ἔθηκε προηγουμένην ἀντίθεσιν, ἀλλὰ τὴν λυσιτελοῦσαν [5] αὐτῷ, καὶ τὴν μέλλουσαν εἰς- 456
φέρειν τὸν παρ᾽ [6] αὐτοῦ νόμον. Ὅταν γὰρ λέγῃ, καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται
τῷ λόγῳ, σοφίζεται τοὺς ἀκούοντας. Οὐ γὰρ τῷ περὶ τῶν ἀναξίων πολλῷ χρήσεται τῷ
λόγῳ, ἀλλὰ τῷ δηλονότι σπανίζειν τὴν πόλιν τῶν λειτουργούντων, καὶ τῷ συμφέρειν μετατιθέ-
ναι τὰς λειτουργίας ἀπὸ τῶν ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους.

Ἔστι δὲ τὸ μὲν εἶδος τοῦ λόγου δικανικὸν, εἴ γε κρίσις ἐστὶν ἐπὶ τὸν νόμον. Ἡ δέ γε ὕλη πᾶσα ἔστι διπλῆ· καὶ ταύτης ἡ μέν ἐστι δικανικὴ, ἡ δὲ συμβουλευτική. Εὕροις δ᾽ ἂν οὐδὲ πανηγυρικῆς ἰδέας ἀμοιροῦντα τὸν λόγον, ἐν οἷς πειρᾶται σεμνύνειν ἕκαστον τῶν εὐεργετῶν· καὶ γὰρ ἐνταῦθα εὑρήσεις ἄξια τῶν ἀνδρῶν ἐγκώμια, καὶ λόγους εὐφήμως ἁρμόττοντας ταῖς ἐκείνων πράξεσιν, οἷον, ὡς ὅταν ἐμπομπεύῃ τοῖς Κόνωνος καὶ Χαβρίου κατορθώμασι, καὶ τοῖς Ἐπικέρδους, καὶ τῶν ἐκ Θάσου καὶ Κορίνθου, καὶ Λεύκωνος. [7] Ἰτέον δὲ ἐπὶ τὴν μεταχείρισιν τοῦ λόγου.

[1] *συναποδεύεται* T. R. [2] Deest *αὐτόν*. R. [3] *κεκύρωκεν. ἔτι γὰρ αἰτ. κατ᾽ ἀρχὰς* T. R.
[4] *διὰ τοῦτο πάντων* R. [5] *αὐτῷ* R. [6] *αὐτοῦ* R. [7] Desunt *ἰτέον - - - - λόγου*. T.

Wolfii conjectura certissima scripsi pro vulgato, quod et Reisk. inculcat, *ἑαυτοὺς κ. τ. λ.* F. A. Wolf.

Συναποδύεται] *Συναπολύεται* marg. Edit. Morel. Fortasse cum Ital. *συνυποδύεται*. *συνυποδύεται δὲ καὶ κατασκευάζει* Vindob. Taylor.

Συνυποδύεται δὲ καὶ κατασκευάζει καὶ τὴν σύστασιν τοῦ οἰκείου νόμου] *Orator occulte se insinuans, jam nunc etiam propriæ legis commendationem parat.* In edd. est *συναποδύεται*, quod, Tayloro monente, in illud mutavi ex Ital. et Vind. F. A. Wolf. *Latenter suam legem insinuat.* Nannius. Wolf.

Καὶ διὰ τοῦτο π.] F. *καὶ τοῦτο διὰ π.* Wolf. *Ejus rei mentio ubique aspersa est.* Nannius.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ

ΛΟΓΟΣ.

457 α'. ἌΝΔΡΕΣ δικασταί! Μάλιστα μὲν εἵνεκα τοῦ νομίζειν συμφέρειν τῇ πόλει λελῦσθαι τὸν νόμον, εἶτα καὶ τοῦ παιδὸς εἵνεκα τοῦ Χαβρίου, ὡμολόγησα τούτοις, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνερεῖν. Ἔστι δ' οὐκ ἄδηλον, ὦ ἄνδρες

ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ] Cur dicatur potius quam ΚΑΤΑ ΛΕΠΤΙΝΟΥ, docet Libanius [Ulpianus], ideo scilicet, quia ex formula τῆς τῶν παρανόμων γραφῆς post annum accusari legislatores non poterant. Quare *ad* eum potius, quam *contra* eum, legem ab eo latam accusat post annum, quasique *apud* eum. *Ex edit.* Hervag.

α'. Ἄνδρες δικασταί] Quæ primam hanc periodum sequuntur, ea statim ita in causam irrumpunt, ut nobis, qui assueti sumus procœmiis, pæne capite truncata Oratio videri possit. Neque tamen magis procœmium pro necessaria parte habendum, quam peroratio, præsertim ad auditores, satis jam alterius Oratione ad argumentum, quod quis tractat, præparatos. Vid. Aristot. Rhet. III. 13. et Quinctil. IV. 2. 72. Verum de exordio nostro aliter antiquos Rhetores judicasse, docet Photius Biblioth. Cod. CCLXV. p. 1470. Φασὶ δὲ τὸν Δημοσθένην τέσσαρα καὶ εἴκοσι γεγονότα ἔτη τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, ἤτοι τὸν πρὸς Λεπτίνην, φιλοπονήσασθαι λόγον· οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος μὲν ὁ κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει, ἕτεροι δὲ οὐκ ὀρθῶς ἔφασαν τὸ προοίμιον ἠθικὸν εἶναι. Καὶ πολλοῖς οὗτος ὁ λόγος παρέσχεν ἀγῶνα, κρίνεσθαι προτεθείς, ὥσπερ καὶ Ἀσπασίῳ τῷ ῥήτορι, ἅτε μηδ' ἐφειμένῳ τῆς τοῦ λόγου θεωρίας εἰς ἀκρίβειαν. Hoc ergo unum olim dubitarunt, quam dicendi formam Demosthenes h. l. adhibuerit. Longinus autem, cujus illa sententia e libro, quem τοὺς φιλολόγους inscripsit, petita videtur Ruhnkenio de Vita Longini §. 10., procœmium videri debet inclusisse prima §., eaque præcipue spectasse, quæ acrius contra Leptinis in ferenda lege consilium dicuntur. De Photii loco conf. Toup. ad Longin. c. 39. F. A. Wolf.

Μάλιστα μὲν εἵνεκα —] Brevitate, Demostheni præter ceteros propria, arctatur sententia: *Duæ sunt causæ, quibus commotus ad dicendum surrexi, altera et ea præcipua, quod abrogationem legis Leptineæ* (τὸν νόμον, legem de qua nunc agitur) *e Rep. esse arbitror; altera, quod Ctesippi hujus, qui in judicio adest, causa cupio.* Τούτοις jungendum cum συνερεῖν h. e. συναγορεῖν, ut ὡμολόγησα absolute accipiatur, quod sæpe fit: *Recepi, me causam horum defensurum.* Spectat autem τούτοις Aphepsionem et Ctesippum, fortasse etiam subscriptores quosdam. Mox ὡς, omissum vulgo a nonnullis, Tayl. restituit, probandum non ob consensum tantum codicum, sed propter ipsam vim sententiæ et usum. Ita Lysias Or. V. p. 186. Δοκεῖ μοι αἰσχρὸν εἶναι — μὴ βοηθῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια, ὅπως ἂν δύνωμαι. Isæus Or. III. princ. Εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς. Idem.

Ὡς] Restitui ὡς, quod erat necessarium, et ex quibusdam Editionibus excidit. Habet Ald. Ven. Aug. Lindenbr. Codd. Regg. α. β. Demetr. Phaler. §. 10. et 256. Aristides Vol. II. p. 483. Edit. Jebb. Ulpian. et Hermog. lib. 1. de formis Oratt. cap. ult. Paulo inferius v. 2. p. seq. λέγῃ itidem pro vulgata λέγει, ex Ald. Felician. Manut. Ven. Lindenbr. Codd. Morel. et Hermog. Taylor.

Ἔστι δ' οὐκ ἄδηλον —] Astuta est ratio oratorum, ut quid adversarius allaturus sit pro sua causa, compertum se habere dicant, qua techna illius sæpe firmissima argumenta elevant occupando. Ἐπιστήμην vocant Rhetores. Hermogenes περὶ μεθόδου δεινότητος c. 23. p. 547. Laur. Ἐν τῷ περὶ τῆς ἀτελείας ἰσχυρότατον προτείνων τοῦ Λεπτίνου κεφάλαιον, τὸ τῆς

'Αθηναῖοι! τοῦθ', ὅτι Λεπτίνης, κἂν τις ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νόμου λέγῃ, δίκαιον μὲν οὐδὲν ἐρεῖ περὶ αὐτοῦ, φήσει δ' ἀναξίους τινὰς ἀνθρώπους, [1] εὑρομένους ἀτέλειαν, ἐκδεδυκέναι τὰς λειτουργίας· καὶ τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ. 'Εγὼ δὲ, ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν [2] ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω· καὶ γὰρ

[1] εὑραμένους R.

[2] ἀδικούντων T.

ἀξίας, τῇ ἐπιστήμῃ προέτεινεν οὕτως· "Εστι δ' οὐκ ἄδηλον κ. τ. λ. Τὶς ἄλλος ad syndicos legis pertinet §. λβ'. Deinde subjunctivum λέγῃ, pro vulgato λέγει, a Tayloro aliunde probatum, recte dant etiam Apsines p. 697. Tom. I. Rhetorum Ald. et Gregor. Cor. ad Hermog. p. 939. F. A. Wolf.

Δίκαιον μὲν οὐδὲν ἐρεῖ —] *Æquam justamque esse legem, adversarii nostri vincere dicendo non poterunt; utilem duntaxat civitati esse, inculcabunt.* Τούτῳ πλείστῳ χρήσεται τῷ λόγῳ. *Hanc rationem urgebit cupidissime, hanc nobis ubique ingeret,* ἄνω καὶ κάτω, ut attice loquitur Schol. §. ιγ'. a med. ad verba: τουτὶ παρὰ πάντ' ἔσται τὸν λόγον αὐτοῖς. Idem.

Εὑρομένους] Melior lectio est εὑραμένους, eaque non paulo. Præfert Aug. Ital. Regg. s. n. Bodl. Cant. et Hermogenes περὶ 'Ιδεῶν, τομ. α. p. 300. Edit. Crisp. et iterum περὶ μεθόδου δεινότητος p. 427. Taylor. et Gregor. Cor. l. c., scripturam εὑραμένους cur Tayl. et Auger. commendarint, receperit Reiskius, non video. Improbat factum et Dawesius Miscell. crit. p. 255., vera tamen non nixus ratione, ideoque reprehensus a Dorvill. ad Chariton. p. 403. nov. ed., qui formam εὑράμενος defendit ex analogia similium, quæ leguntur, ut εἱλάμην, ὠνάμην. Recte id quidem: quamquam ex hac observatione nondum constat de usu formæ εὑράμενος apud genuinos Atticos. Neque in his ullum certum hujus usus exemplum credo reperiri. In Nostro sæpius habes promiscue εὑρημένος et εὑρόμενος, posterius etiam infra §. ιδ'. in fin. et λδ'. ad fin. et in Neær. p. 1381. ed. R., quibus in locis Reisk. nihil mutat; in εὑράμενος, consentientes libros nusquam videas. F. A. Wolf.

Λειτουργίας] Λειτουργία, pecunia, sive opera, quæ Reip. impenditur. Prisci enim λεῖτον publicum vocabant. Nannius.

"Οτι μὲν τινῶν —] *Injustum est, si quis hac causa abusus, quod quidam immunitate videantur indigni, ad unum omnes dono suo spoliatos velit.* Τινῶν κατηγοροῦντα est τινὰς ἀναξίους νομίζοντα, uti deinde καταμεμφόμενόν τινας. Ad ipsum κατηγοροῦντα supple τινὰ, et simpliciorem structuram cogita hanc esse: Τινὰς κατηγορεῖν τινῶν, εἶτα ἀφαιρεῖσθαι πάντας τὴν δωρεάν. Priore structura nihil est frequentius, et præstat eam hic Dionys. de Comp. Verbb. §. 9., hæc laudans in exemplum concinnitatis, e qua brevitatem putat ortam. Ita enim Oratorem scribere debuisse: 'Εγὼ δὲ, ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα, ὡς οὐκ ἐπιτηδείων ἔχειν τὴν ἀτέλειαν, πάντας ἀφαιρεῖσθαι καὶ τοὺς δικαίως αὐτῆς τυχόντας, τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω. Alias virtutes plures in hoc exordio miratur Hermogenes π. ἰδεῶν lib. I. extr. Sed locus est longior, quam ut huc transscribi possit. F. A. Wolf.

Τῶν ἀδικούντων ἐστὶν] Cum dixisset κατηγοροῦντα, in Singulari numero, non κατηγοροῦντας, scripsisse quoque debuit τοῦ ἀδικοῦντός ἐστιν, non τῶν ἀδικούντων. Sed manum Demosthenis opinor fuisse, τῶν ἀδίκων ἐστὶν, *est ex rebus injustis*, hoc est, *injusta res est*. sic §. ιέ. ad fin. τῶν αἰσχίστων ἐστὶ, *est ex rebus turpissimis*, vel, *res est turpissima*. Vid. ad §. ιβ'. Markland. Favet viri doctissimi et amicissimi conjecturæ, quod in pluribus iisque præstantissimis Exemplaribus ἀδίκων legatur, in Codd. sc. Regiis α. ζ. Aug. Ital. Ven. Obsop. Bodl. Cant. Vindob. Ita etiam laudat Hermogenes περὶ μεθόδου δεινότητος. Qui et in alio loco, sc. περὶ 'Ιδεῶν, pag. 303. Edit. Crispini, locum hunc memoriter citans habet τῶν ἀτοπωτάτων. Ut dubium non sit, quo animo ille hunc locum intellexerit. Cæterum habetur et κατηγοροῦντας in Editt. Manut. et Morel. Taylor. M. τινῶν κατηγοροῦντα πάντας. Wolf. Editt. enim nonnull. κατηγοροῦντας πάντα.

Τῶν ἀδίκων ἐστὶν] H. e. ἄδικόν ἐστιν. Ita dicunt ἔστι τῶν καλῶν, τῶν χρησίμων, τῶν χαλεπῶν, τῶν ἀτόπων pro ἕν τι τῶν καλῶν etc., quod est infra §. κθ'. et ap. Æschin. in Timarch. princ. Sic Æschyl. Agam. 1407. accipimus ἓν πρεπόντων pro ἓν πρέπον, ἔπρεπε, ubi erravit Heath. Ceterum a nonnullis perperam scribitur τῶν ἀδικούντων, et antea κατηγοροῦντας πάντα. Melius Tiberius περὶ τῶν παρὰ Δημοσθένει σχη-

εἴρηται τρόπον τινά, καὶ ὑφ' ὑμῶν ἴσως γιγνώσκεται· ἀλλ' ἐκεῖνο ἂν ἐροίμην ἡδέως αὐτόν, τίνος εἵνεκα, εἰ τὰ μάλιστα μή τινες, ἀλλὰ πάντες ἦσαν ἀνάξιοι, τῶν αὐτῶν ἠξίωσεν ὑμᾶς τε καὶ [1] τούτους; Ἐν μὲν γὰρ τῷ γράψαι, μηδένα εἶναι ἀτελῆ, τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν ἀτέλειαν· ἐν δὲ τῷ προσγράψαι, μηδὲ [2] τὸ λοιπὸν [3] ἐξεῖναι δοῦναι, ὑμᾶς τὸ δοῦναι. Οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἔνεστιν εἰπεῖν, ὡς τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ τοὺς ἔχοντας

[1] τούτους. R. [2] τολοιπὸν T. [3] ἐξεῖναι· ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. οὐ R.

μάτων §. 5. Ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντας πάντων ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεάν. Hermogenes autem p. 370. habet πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀτοπωτάτων ἐστίν, quod est a memoriæ lapsu. Alio in loco, Π. Μ. Δ. p. 526., ubi de præteritione agit, et ipse lectionem optimorum librorum tuetur. Tamen ex illo ἀτοπωτάτων Reisk. et Auger. exsculpunt olim in nostro loco lectum videri ἀδικωτάτων. Sine causa. F. A. Wolf.

Ἀλλ' ἐκεῖνο ἂν ἐροίμην — τούτους] *Illud libenter e Leptine quæsiverim, quid causæ sit, cur, si vel maxime non unus forte aut alter, verum omnes indigni viderentur, Populum Atheniensem perinde ut illos tractare voluerit, cur Vos quoque in ordinem putarit cogendos.* Quæstio in speciem simplex est et ingenua, vere subdola et acerba. Idem.

Τῶν αὐτῶν] *Iisdem pœnis mulctandos esse censuit vos et istos.* Auger.

Μηδὲ etc.] Obsopœus annotavit: ἐν δὲ τῷ προσγράψαι, μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς τὸ δοῦναι, S. ἀφείλετο.—Quæ lectio perspicua est, et cum Leptinea lege consentit in argumentis exposita: modo post δοῦναι interpungas. Nannius. *Dum vero addit*, neve in posterum dare liceat, *vos donandi facultate privat.* Wolf. Lege μηδὲ τολοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Quam lectionem commendant Editt. veteres, nec non MSS. Venetus et Lindenbr. nisi quod a nonnullis absit prius δοῦναι. ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ἐξεῖναι ὑμῖν Vindob. Cæterum quandam gravitatem sive δεινότητα in hac lectione deprehendit acutissimus Scriptor, quisquis fuerit, qui περὶ Ἑρμηνείας scripsit, §. 257. Ποιεῖ δέ τινα καὶ ἡ βία κατὰ τὴν σύνθεσιν δεινότητα· δεινὸν γὰρ πολλαχοῦ καὶ τὸ δύσφθογγον, ὥσπερ αἱ ἀνώμαλοι ὁδοί. παράδειγμα τὸ Δημοσθενικὸν, τὸ, Ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Eam vetustatem, qualis demum fuerit, habet lectio, quam commendamus. Commendamus autem sedulo. Taylor.

Μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι, ὑμᾶς τὸ δοῦναι] Hæc quum mire varient in MSS., tutissimum putavi optare lectionem ab Obsop. et Wolf. proditam, quæ tum, nihil habet ab Oratoris mente alienum nihil, quod non alibi postea repetatur, tum suavitate concinnitatis placet, tum linguæ legibus non adversatur. Hac saltem parte laborat sedulo commendata a Tayloro scriptura: μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Qua stribligine, etsi ducta e libris optimis et ed. Benenati, merito spreta, Reisk. dedit: μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι, ὑμᾶς τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι. Et hoc Auger. probat. Sanior haud dubie hæc lectio est, cui si quis acquiescat, ἀφείλετο ὑμᾶς τὸ ἐξεῖναι ὑμῖν δοῦναι erit explicandum: *Abstulit Vobis potestatem donandi*; ad prius ἐξεῖναι vero supplendum e superioribus εἶναι ἀτελῆ, ut sit: *Quod adscripsit Leptines, ne in posterum quidem cuiquam licere immunem esse, in eo jus et potestatem Vobis abstulit donandi.* Atque hanc rationem, fatendum est, et bonis libris se tueri, et teste etiam Demetrio de Elocut. §. 246., qui tali modo scripta hæc laudat pro exemplo δεινότητος, e scabritie et asperitate sonorum (τοῦ δυςφθόγγου) orientis. Mihi tamen nondum plane persuasum est, hanc Demosthenis esse manum. Ut omittam, durius ad ἐξεῖναι pertrahi εἶναι ἀτελῆ, ineptus videtur ipse circuitus, qui est in verbis τὸ ἐξεῖναι ὑμῖν δοῦναι, quando simpliciter τὸ δοῦναι potuerat dici *potestas donandi*, ut est τὸ τιμᾶν §. κϛ'. aliaque id genus alibi. Deinde si cui scriptura nostra videatur immodestior, quam qua Leptines *in ipsa rogatione* usus credi possit, haud multum ea dubitatio valeat. Prorsus sic, ut dedi, repetuntur verba §. ιγ'. a med. et κγ'. imprimisque §. λέ. Jam videbor certe non sine causa Reiskium deseruisse. Ac ne

ἀφείλετο τὴν δωρεὰν, ἀναξίους [1]νομίζων, οὕτω καὶ τὸν
Δῆμον ἀνάξιον ἡγεῖτο κύριον εἶναι τοῦ δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ,
ἐάν τῳ βούληται. Ἀλλὰ, νὴ Δία, [2]ἐκεῖνο ἂν ἴσως εἴποι
πρὸς ταῦτα, ὅτι διὰ τὸ ῥᾳδίως ἐξαπατᾶσθαι τὸν Δῆμον, 458
διὰ τοῦτο οὕτως [3]ἔθηκε τὸν νόμον. Τί οὖν κωλύει πάντα
ἀφῃρῆσθαι καὶ ὅλως τὴν πολιτείαν ὑμᾶς, κατὰ τοῦτον
τὸν λόγον; Οὐ γάρ ἐστιν ἐφ' ὅτῳ τοῦτο οὐ πεπόνθατε τῶν
πάντων· ἀλλὰ καὶ ψηφίσματα [4]πολλὰ πολλάκις ἐξαπατηθέντες κεχειροτονήκατε, καὶ συμμάχους ἤδη τινὰς

[1] ἐνόμιζεν T. [2] ἐκεῖνό γ' ἂν R. [3] ἔθηκα R. [4] Deest πολλά. T.

quis Demetrii auctoritatem mihi opponat, adhuc de hac ipsa nonnihil addubito. F. A. Wolf.

Ἐνόμιζεν] Lege νομίζων. τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ τοὺς ἔχοντας ἀφείλετο τὴν δωρεὰν, ἀναξίους νομίζων οὕτω κ. τ. λ. Ita Editt. Felician. et Manut. Codd. Regii Parisienses et Cant. Ita optima et consummatissima Versio Italica: *Che in quel modo, che egli ha privato della gratia coloro che l' hanno,* estimandogli indegni: *nel medesimo modo* etc. Taylor. Verissime, nisi quis potius utramque vocem ex interpretatione putet intrusam. Ordinem disturbat, quod præferunt Ald. Herv. Ben. Wolf. et Aug. 1. cum Marg. Bav., ἐνόμιζεν, quod Reisk. ortum suspicatur ex οὓς ἀναξίους ἐνόμιζεν. Ipse in Notis amplectitur hæc, quæ vix ulli unquam probaverit: Ὅνπερ τοὺς ἔχοντας ἔχειν τὴν δωρεὰν ἀναξίους ἐνόμιζεν, οὕτω κ. τ. λ. Mox male faciunt, qui omittunt τὰ ἑαυτοῦ. F. A. Wolf.

Ἀλλὰ νὴ Δία] *Sed scilicet hoc dicturus est*, vel, *at fortasse ad hæc ipse objecturus est.* Interdum enim ἀλλὰ νὴ Δία pro ἀλλὰ γὰρ ἴσως, vel, pro νὴ Δί' ἀλλὰ dicitur. *Ex edit.* Hervag.

Οὕτως ἔθηκε τὸν νόμον] *Istam clausulam in lege posuit.* In Par. 1., Aug. 1. et Apsin. p. 699. legitur ἔθηκα, idque Reisk., insolitarum rerum amans, in textum nobis invexit, ut ipsius Leptinis oratio esset mimica. Sed de hac venustate, valde vereor, ne Orator gratiam fecisset, si quis ei hic obtulisset. F. A. Wolf.

Οὐ γάρ ἐστι τῶν πάντων, ἐφ' ὅτῳ —] *Nulla est enim pars Reip. Vestræ, in qua parte Vobis hoc non accidat:* (τοῦτο b. τὸ ἐξαπατᾶσθαι·) *sed scita sæpe multa fecistis* etc. Ex Ald. Herv. Ben. reliquis omnibus, editis et scriptis, recte Markl. restituit πολλὰ πολλάκις, quum in Wolf. πολλὰ extritum esset, ut est etiam in Apsin. l. c. ac Mizaucian. extr. Horum autem locis, ut aliis pluribus ex isto sterquilinio Rhetorum Aldi, vix ulla auctoritas esse potest. Ipsa, quæ hoc loco attingitur, Atheniensium δυςβουλία pæne in proverbium versa. Jam Eupolis feliciores eos quam prudentiores dixerat] lepidis iambis, servatis ab Athenæo X. p. 425., quibus concinit Demosth. Philipp. I. §. ι. Ἡ τύχη ἀεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελουμένη. Conf. Æschin. in Ctesiph. §. ωι. Aristoph. Nubb. 587. et ibi Intpp. et Suidas v. Ἀθηναίων δυςβουλία. Neque minus solenne olim alterum crimen Atheniensium, quod infirmiori se parti adjungere solerent. Satis habeo ad hoc laudare Isocrat. Panegyr. c. 14. Idem.

Ψηφίσματα πολλάκις] Codices, in quibus et Vindob. est, et præstantissima Editio Parisiensis A. D. 1570. habent ψηφίσματα πολλὰ πολλάκις, quin et ita legebat et vertebat Wolfius, licet editio Francofurtana 1604. quæ Wolfii nomen venditat, hanc vocem omittat. Excidit nimirum πολλὰ propter sequens πολλάκις. Sic v. 3. p. 406. deest μηδὲν, quia sequebatur simile μηδ' ἂν: et forte ἐπίγραμμα §. κδ'. quia præcessit eadem vox. Ita Ἔφορον (Ephorus, celebris Historicus) periit in voce præcedente πρόσφορον, apud Clem. Alexandrinum Strom. VI. p. 750. Ed. Oxon. ἐπιθεῖναι τὸ πρόσφορον Ἔφορον τὸν ἱστορικὸν etc. Vulgo deest Ἔφορον. Cæterum, Lectorem attentum et Græcæ Linguæ assuetum latere non potest, aliquot esse loca hujus pulcherrimæ Orationis, in quibus vel Sensus, vel Sermonis Elegantia et Perspicuitas, defectu unius vel duarum vocum adhuc laborare videntur: complura hujusmodi ex MSS. et Editt. antiquis notavit Cl. Editor: et alia, nisi fallor, restant, nunquam forte certo restituenda. Sic in hoc, quod sequitur. Markland.

ἥττους ἀντὶ κρειττόνων ἐπείσθητε ἑλέσθαι· καὶ ὅλως ἐν, οἶμαι, πολλοῖς, οἷς πράττετε, καὶ τοιοῦτό τι συμβαίνειν ἀνάγκη. Ἆρ' οὖν θησόμεθα νόμον διὰ ταῦτα, μηδὲ [1] τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι τῇ Βουλῇ, μηδὲ τῷ Δήμῳ, μήτε προβουλεύειν, μήτε χειροτονεῖν μηδέν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. Οὐ γάρ ἐσμεν ἀφαιρεθῆναι δίκαιοι, περὶ ὧν ἂν ἐξαπατηθῶμεν, ἀλλὰ διδαχθῆναι, ὅπως τοῦτο μὴ πεισόμεθα· καὶ θέσθαι νόμον, οὐχ ὃς ἀφαιρήσεται τὸ κυρίους [2] ὑμᾶς εἶναι τῆς δωρεᾶς, ἀλλὰ δι' οὗ τὸν ἐξαπατῶντα τιμωρησόμεθα.

ϛ'. Εἰ τοίνυν τὶς, ἐάσας ταῦτα, αὐτὸ καθ' αὑτὸ ἐξετάσειε, πότερόν ποτε λυσιτελέστερόν ἐστι, κυρίους μὲν ὑμᾶς εἶναι τῆς δωρεᾶς, ἐξαπατηθέντας δέ ποτε καὶ φαύλῳ τινὶ δοῦναι, ἤ, διὰ τὸ παντελῶς ἀκύρους γενέσθαι, μηδ', ἂν ἄξιόν τινα εἰδῆτε, ἐξεῖναι τιμῆσαι, εὕροιτ' ἂν μᾶλλον ἐκεῖνο λυσιτε-

[1] τολοιπὸν T.

[2] ἡμᾶς εἶναι [τῆς δωρεᾶς] R.

Ἥττους ἀντὶ κρ.] *Optimis rejectis pessimos in societatem admisistis.* Nannius. Wolf.

Καὶ ὅλως ἐν —] *Quid multa? In tanta copia rerum, quas publice agitis, tale quid necesse est evenire.* In Græcis sententia hæc mollescit per particulam ante τοιοῦτο insertam, hac fere vi: *Sæpe optima consilia initis, fraudibus concionatorum non decepti; interdum tamen etiam hoc, ut decepti sciscatis, usu venire debet.* Ὅλως, quod est ἐνὶ λόγῳ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, poni solet post plura enumerata in ultimo membro, fere ut Lat. *denique*. F. A. Wolf.

Προβουλεύειν] Ad Senatum Quingentorum (Βουλὴν, τοὺς Πεντακοσίους) et ejus decreta seu auctoritates pertinet; χειροτονεῖν ad Δῆμον ejusque in ecclesiis suffragia et scita, quæ niti semper debebant προβουλεύμασι. Talia nota esse debent ad Demosthenem accedentibus. Idem.

Μήτε προβουλεύειν μήτε χειρ.] Nannius: *ne aut præjudicia senatui, aut comitia facere liceat.* προβουλεύματα, ea quæ de re aliqua statuuntur, antequam populo decernenda proponantur. Wolf.

Οὐ γὰρ ἐσμὲν —] *Neque enim æquum est, ut quibus in rebus decipi possumus, ea nobis eripiantur.* Nihil tritius hac structura adjectivi δίκαιος, de qua monui ad Platon. Sympos. I. 3. Nostro loco idem sic poterat efferri: Οὐ γάρ εἰσιν οὗτοι δίκαιοι ἀφαιρεῖσθαι ἡμᾶς ἐκεῖνα, περὶ ὧν ἂν ἐξαπατηθῶμεν, ἀλλὰ διδάσκειν κ. τ. λ. Mox denuo resumendum καὶ δίκαιοι ἐσμὲν ad θέσθαι νόμον. F. A. Wolf.

Ὅπως τοῦτο [τὸ ἐξαπατᾶσθαι] μὴ πεισόμεθα] *Ne fraudi pateamus.* Nannius. Wolf.

Ὅπως τοῦτο μὴ πεισόμεθα] Sensus postulat μηκέτι πεισόμεθα, *non amplius patiamur.* et ita, opinor, invenit Ulpianus, Schol. ad v. præc. πῶς ἂν ὁ δῆμος ἔτι μὴ ἀπατᾶτο. Wolfius supplevit *posthac*. Markland.

Ὅπως τοῦτο μὴ πεισόμεθα] Pro μὴ Markl. tentat μηκέτι. Quo nihil opus; et auctoritas, quam vir doctus in Ulpiano quærit, nulla est. Conf. ad §. ιέ. ad fin. Contra de Coron. §. κζ'. οὐκέτ' ἐρωτήσω mutanda sunt in οὐκ ἐπερωτήσω. Majore audacia Reisk. verba τῆς δωρεᾶς, quæ absunt ab Aug. 1. ejici jubet tanquam sensus nimis angusti, quod non de sola donatione, sed omnino de jure quidvis constituendi auctor loquatur. Nempe id faciet tum, quum probata erit correctio. Nunc postquam universe de re summa locutus est, iterum venit ad eam rem, cujus causa paullum digressus erat, quæ est optimorum scriptorum ratio. Sed vel dura subauditio verborum, τοῦ προβουλεύειν καὶ τοῦ χειροτονεῖν, tali mutationi adversatur. Post κυρίους Par. 1. Aug. 1. Bav. Ben. Reisk. dant ἡμᾶς. Vulgatum ὑμᾶς magis placet, licet in reliquis prima persona hic frequentetur. F. A. Wolf.

β'. Εἰ τοίνυν τὶς —] *Quodsi quis iis rationibus, quas attuli, neglectis ac prætermissis, hoc solum per se apud animum reputet* etc. Ad ἀκύρους posthac suppl. τῆς δωρεᾶς. Eodem modo, quo κύριος, et illud ponitur cum casu secundo. Idem.

λοῦν. Διὰ τί; Ὅτι ἐκ μὲν τοῦ πλείονας, ἢ προσῆκε, τιμᾷν, πολλοὺς εὖ ποιεῖν προκαλεῖσθε ὑμᾶς· ἐκ δὲ τοῦ μηδενὶ [1] μηδὲν, μηδ᾽ ἂν ἄξιος ᾖ, διδόναι, πάντας ἀπείρξετε τοῦ φιλοτιμεῖσθαι. Πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ δι᾽ ἐκεῖνο, ὅτι οἱ μὲν ἀνάξιόν τινα τιμήσαντες εὐηθείας τινὰ δόξαν ἔχοιεν ἄν· οἱ δὲ τοὺς ἀγαθόν τι ποιοῦντας ἑαυτοὺς μὴ τοῖς ὁμοίοις ἀμειβόμενοι, κακίας. Ὅσῳ δὴ κρεῖττον εὐήθη δοκεῖν, ἢ 459
πονηρὸν εἶναι, τοσούτῳ λῦσαι τὸν νόμον κάλλιον, ἢ θέσθαι.

γ΄. Οὐ τοίνυν ἔμοιγε οὐδὲ ἐκεῖνο εὔλογον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! σκοπουμένῳ φαίνεται, καταμεμφόμενόν τινας ἐπὶ ταῖς ὑπαρχούσαις δωρεαῖς, τοὺς χρησίμους ὄντας τῶν τιμῶν ἀποστερεῖν. Εἰ γὰρ, ὑπαρχουσῶν τούτων, φαῦλοι καὶ ἀνάξιοί τινες κατὰ τὸν τούτου λόγον εἰσὶ, τί χρὴ προς-

[1] Deest μηδέν. T.

Προκαλεῖσθε] Προκαλεῖσθε hic est Futurum. προκαλεῖσθε — ἀπείρξετε. Ita Versio Italica: *Perche con l' honorare molte persone, molti a farvi beneficio* provocherete. Corrige ergo interpretem, qui reddit *invitantur*. Atque hinc fortasse deprehendes necessitatem legendi προσήκει cum Obsop. Ven. Ital. Lutet. *a.* pro προσῆκε Editionum, credo, omnium. Porro hic Manutius cum Felician. et Lindenbr. habet expressius aliquanto: ἐκ δὲ τοῦ μηδενὶ μηδὲν, μηδ᾽ ἂν ἄξιος ᾖ, διδόναι. Ut tu leges, nullus dubito, in futurum. Ita verba ipsa Legis, prout recitantur §. κγ΄. Περὶ τοῦ μηδενὶ δεῖν μηδὲν διδόναι, μηδ᾽ ἂν ὁτιοῦν πράξῃ. Taylor. Προκαλεῖσθε etsi futurum est, idcirco non debemus cum Tayloro προσῆκε mutare in προσήκει. Atticorum est pervulgatus mos, usurpare imperfecta ἐχρῆν, προσῆκεν, εἰκὸς ἦν, ubi itidem Latini *debebat, oportebat, decebat*. De Græcis conf. Dorvill. ad Chariton. p. 610. Rectius deinde Taylorus cum Markl. post μηδενὶ restituendum vidit μηδὲν, *nemini quidquam, ne si dignus quidem sit*. Atque ita loqui solent, idque et infra occurrit in verbis legis §. κγ΄. F. A. Wolf.

Πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ δι᾽ ἐκεῖνο] Scil. εὕροιτ᾽ ἄν τις μᾶλλον ἐκεῖνο λυσιτελοῦν. Sequitur jam ratio altera, ad illud διὰ τί referenda. Nunc autem quam subdole Noster adversarium pungat, vide: *Leptines stultitiam a Vobis haud alienam putare videri debet: stultitiæ tamen probrum facilius ferri potest, quam malitiæ et improbitatis* etc. Certe hoc sibi vult Orator. Jam si credamus, quod credere licet, non minus quam hodie, jam tum in Populo Atheniensi fuisse, qui improbi, si id vitare non possent, videri mallent quam stulti, ingeniosissime sententia videbitur expressa. Sed venustatem loci magis sentias comparando inepto Aristide, qui rustice impingit §. 17. Noster autem his ac similibus, quasi temere interjectis, jam nunc auditorum animos præparat ad novam legem suam, qua simul et εὐηθείας et κακίας ignominiam amolietur. Idem.

γ΄. Τοὺς χρησίμους ὄντας] *Cives de Rep. optime meritos*, qui alibi vocantur χρηστοί. Vid. Zeun. ad Xenoph. R. Athen. p. 53. Occurrit tamen et illud, licet rarius, ut in Isæo ap. Dionys. Judic. de Isæo §. 8., ne quis id habeat vitiosum. Ita infra qui §. κδ΄. med. sunt χρήσιμοι, ii paullo post dicuntur χρηστοί. Alia ratio est formulæ χρήσιμον αὐτὸν παρασχεῖν, quæ passim occurrit in hac Oratione, de quo usu notavit Markl. ad Eurip. Supplices 887. At nonne in hac periodo vitiose inculcatur id, quod præterire se velle antea Orator dixit? Ὅτι μὲν τινῶν κατηγοροῦντα πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω. Sane eadem nunc proponitur res, sed modo proponitur non eodem. Illic τὸ ἄδικον rei respicitur, hic τὸ ἄλογον. Idem.

Κατὰ τὸν τούτου λόγον] *Ex sententia istius, Leptinis*. Nimirum in Græcis Oratoribus pronomen οὗτος notat et judicem et clientem et adversarium, quum Latine *iste* dicatur de adversario, *hic* de cliente et judice. Vid. Æschin. et Demosth. Orr. de Corona, Ciceron. pro Rosc. Amerin. et alibi passim. Lectionem autem nostram præfero alteri τούτων, quam dant Par. 1. 5. Aug. 1. Bav. Marg. Less. Idem.

δοκῶν ἔσεσθαι τότε, ὅταν παντελῶς πλέον μέλλῃ μηδὲν εἶναι τοῖς χρηστοῖς οὖσιν;

δʹ. Ἔτι τοίνυν ὑμᾶς κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι δεῖ, ὅτι ἐκ τῶν νῦν ὑπαρχόντων νόμων καὶ πάλαι κυρίων, οὓς οὐδ᾽ αὐτὸς οὗτος ἀντείποι ἂν μὴ οὐχὶ καλῶς ἔχειν, ἐνιαυτὸν διαλιπὼν ἕκαστος λειτουργεῖ· ὥστε τὸν ἥμισυν ἐστ᾽ ἀτελὴς τοῦ χρόνου. Εἶτα ἧς πᾶσι μέτεστι τὸ ἥμισυ, καὶ τοῖς μηδοτιοῦν ἀγαθὸν πεποιηκόσιν ὑμᾶς, ταύτης τοὺς εὖ ποιήσαντας, ὃ προστεθείκαμεν [1] αὐτοῖς, τοῦτο ἀφελώμεθα; μηδαμῶς! Οὔτε γὰρ ἄλλως καλὸν, οὔτε πρέπον ὑμῖν. Πῶς γὰρ οὐκ

[1] αὐτοὶ R.

Ὅταν πλέον μέλλῃ μηδὲν εἶναι τοῖς χρηστοῖς οὖσιν] *Quando viris Reip. studiosis nihil præter ceteros præcipui manserit. Quand les bons citoyens n'auront nul avantage sur les autres; quand ils n' y gagneront rien du tout.* Usitatissima hæc vis est locutionum, πλέον ἔχω, πλέον ἐστί μοι vel ἔκ τινός, vel πράττοντι τί. Idem.

δʹ. Τὸν ἥμισυν] Ἀντὶ τοῦ, τὸ ἥμισυ dixit, ut Xenoph. καὶ τοῖς Πέρσαις διέπεμπον τῶν ἄρτων ἑκάστοις τοὺς ἡμίσεις—*singulis dimidiatum panem:* quod idem Ἀναβ. I. τῶν ἄρτων τὰ ἡμίσεα dixit. *Ex edit.* Hervao.

Τὸν ἥμισυν τοῦ χρόνου] Formula est parum adhuc animadversa pro vulgari τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου, quod ipsum legitur in Aug. 1. et inter lectiones, sine ullo signo codicis a Lambino in margine appositas, quas simpliciter Marg. Ben. vocabo. Structura est similis Thucydideæ isti, qua dicitur ὁ πλεῖστος τοῦ βίου, ὁ πλέων τοῦ στρατοῦ lib. I. c. 5. et 73. VIII. 48. eademque plane, quæ affertur in Alexidis verss. ap. Athen. II. p. 47. D. ὁ ἥμισυς τοῦ βίου. Multo frequentius pluraliter οἱ ἡμίσεις τῶν ἱππέων, et similia. F. A. Wolf.

Ἧς] Vidi necessarium et restitui, confirmante Felician. Manut. Ven. Lindenbr. Bodl. Ital. Codd. Morel. et scholiaste Ulpiano. Vulgo legebatur οἷς, uti et in quibusdam Codd. scribi testatur Morelius. Jam par pari per omnia reddi vides. ἧς — ταύτης. πᾶσι — τοὺς εὖ ποιήσαντας. τὸ ἥμισυ — ὃ προστεθείκαμεν. Et verte: *Cujus igitur beneficii dimidiata pars ad omnes pertingit, etiam nihil promeritos: istius, partem illam, quam adjecimus in gratiam hominum bene a nobis meritorum, eam, inquam, eripiemus?* Male hic Wolfius, ut vides. Male etiam Hieronymus Ferro, qui versionem Italicam adornavit: *Adunque quel commodo della metà, del quale etiandio partecipi sono quelli, che niente ci hanno giovato, torremo noi, dopo haverglielo dato, coloro, i quali ci hanno fatto beneficio?* Taylor.

Εἶτα ἧς πᾶσι μέτεστι τὸ ἥμισυ —] Sic ratiocinatur: *Omnes cives, etiam qui immunitate donati non sunt, dimidiata tamen quadam immunitate fruuntur, ex lege et more, e quo nemo nisi altero quoque anno ad liturgias adigi potest. Jam illud, quod præcipuum habent ii, qui immunitate donati sunt, haberi debet duntaxat pro dimidio, non pro toto et solido. Et hoc tantulo dono hos spoliabimus?* Plana est sententia, at argumentatio captiosior, nec usquequaque vera. Bene rem cepit Taylorus, restituens ἧς pro οἷς, quod ex Ald. et Herv. Wolfianas occuparat. Sed ad ἧς et ταύτης ex ἀτελὴς, quod præ oculis est, eliciendum ἀτελείας. Mox pro αὐτοῖς scripturam Aug. 1. αὐτοὶ induxit postremus editor. Explicari quidem id posset, junctum cum προστεθείκαμεν, sed dativus, si quid video, huic verbo magis necessarius est. Τοῦτο, ὃ προστεθείκαμεν αὐτοῖς h. *alterum dimidium, quod* illis *superaddidimus donatione nostra.* F. A. Wolf.

Οὔτε γὰρ ἄλλως καλὸν, οὔτε πρέπον ὑμῖν] *Hoc enim quum per se turpe est, tum Vobis maxime indecorum, Atheniensibus,* quorum liberalitatem, fidem, tot alias virtutes totus orbis celebrat. Idem.

Πῶς οὐκ αἰσχρόν, κατὰ μὲν τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμον γεγράφθαι —] Nauci non facio ἀψευδῆ νόμον, etsi ita plurimi et scripti et editi, laudoque Wolfium, quod e Felic. nostrum reduxit. Imposuit librariis infinitivus sic ante νόμον positus. Tali autem modo fere utuntur Græci, vel accusativis addito vel etiam solo, quum legis aut psephismatis sententia breviter afferenda est, quo usu nihil in hoc genere solennius. Ita νόμος ἀψευδεῖν est νόμος περὶ

αἰσχρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κατὰ μὲν τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμον γεγράφθαι, ἐφ' οἷς οὐδέν ἐστι δημοσίᾳ βλάβος εἴ τις ψεύσεται· ἐν δὲ τῷ κοινῷ μὴ χρῆσθαι τῷ νόμῳ τούτῳ τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν ἐπιτάξασαν τοῖς ἰδιώταις, ἀλλὰ τοὺς ἀγαθόν τι πεποιηκότας [1] ἐξαπατῆσαι, καὶ ταῦτα οὐ μικρὰν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσαν; Οὐ γὰρ, εἰ μὴ χρήματα ἀπόλλυτε, μόνον σκεπτέον, ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστήν· περὶ ἧς μᾶλλον σπουδάζετε ἢ περὶ χρημάτων, καὶ οὐ μόνον ὑμεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ πρόγονοι. Τεκμήριον δέ· χρήματα μὲν γὰρ πλεῖστά ποτε κτησάμενοι, πάντα ὑπὲρ φι- 460

[1] ἐξαπατῆσαι; - - - μέλλουσαν. T.

τοῦ ἀψευδεῖν, nec subaudiri debet δεῖ. Sed propter Reiskii notam mire ingeniosam apponenda hæc videntur Latine versa: *Nonne inhonestum est, quum lege sit a Vobis cautum, ne quis in foro et in mercibus emendis vendendisque fraude ageret, quibus tamen in rebus si qua fraus committitur, Resp. nihil detrimenti accipit, Populum eundem ipsum, qui illud singulis civibus injunxerit, in publicis negotiis eam legem non servare, idque etiam cum magno detrimento suo.* Jam simul videas, quam locum enervet Marklandi emendatio, τὴν πόλιν, τὴν αὐτὸν ἐπιτάξασαν, scil. τὸν νόμον, etiam si te minus offenderit ἐπιτάττειν νόμον, *legem injungere, præscribere, dare,* quod Græce bene dici, ego nemini credam, ne Marklando quidem. Porro ipsam legem, quam Noster attingit, et cujus custodes Athenis erant maxime ἀγορανόμοι, ex Hyperide laudat Harpocratio in voc. κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν. Et ut hæc generalis erat lex, ita aliæ subinde latæ, quæ ad eandem partem publici ordinis, h. e. ad forum rerum promercalium, spectarent. Sed harum tenues sunt in scriptoribus, quos habemus, reliquiæ. Conf. S. Petiti LL. AA. p. 495. Idem.

Ἐφ' οἷς οὐδέν ἐστι δημοσίᾳ βλάβος εἴ τις ψεύσεται] Nimirum si quis in foro fraudatur seu mensura, seu pondere, seu aliqua re, damnum is facit ἰδίᾳ, *privatim*; δημοσίᾳ, *publice*, nullum fit. Agitur de cujusque pecunia privata. Idem.

Τὴν αὐτὴν ἐπιτάξασαν] Scribe τὴν αὐτὸν ἐπιτάξασαν, scil. τὸν νόμον, *quæ eam* legem *privatis injunxit.* Markland.

Καὶ ταῦτα οὐ μικρὰν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσαν] *Et præsertim mulctæ non contemnendæ damnandum*, id est, *ignominia atque infamia notandam.* Sequitur enim, οὐ γὰρ εἰ μὴ χρήματα ἀπόλλυτε μόνον σκεπτέον. ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστὴν, περὶ ἧς μᾶλλον σπουδάζετε ἢ περὶ χρημάτων. Ubi etiam observandum τοὺς ὠφληκότας καὶ τοὺς ὀφλόντας dici *damnatos.* Idem alibi, καὶ δίκην ἐξούλης ὠφληκὼς ταύτην οὐκ αὐτὸς ὠφληκέναι φησὶν, ἀλλ' ἐμέ. *Atque in hac controversia de vi damnatus, non se damnatum, sed me esse contendit. Ex edit.* Hervag.

Ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστὴν] Propter illa, εἰ μὴ χρήματα, Reisk. scribendum censet ἀλλ' εἰ μὴ καὶ δόξαν χρ. Quod sanum loci sensum detorquet. Primum puta totam hanc sententiam adjectam illustrandis verbis, οὐ μικρὰν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσαν, tum junge: Οὐ μόνον σκεπτέον, εἰ μὴ ἀπόλλυτε χρήματα, ἀλλὰ καὶ, εἰ ἀπόλλυτε δόξαν χρηστήν. *Non enim illud tantum videndum Vobis est, an in aliqua re jacturam nullam pecuniæ faciatis, sed hoc quoque, an forte vere faciatis famæ, qua optima nunc fruimini.* Concedit ergo, pecuniæ quidem jacturam publice *non* fieri immunitatibus tollendis, (declaraturus tamen postea §. 4. etiam nihil Rempubl. ex ea re ditari,) at *utique* fiet (inquit) famæ, fiet gloriæ Vestræ. Atque in hoc ipso est ζημία, eaque gravior quam pecuniaria, magisque liberali animo pertimescenda. F. A. Wolf.

Τεκμήριον δὲ] Uti σημεῖον δὲ, φανερὸν δὲ, in proximo membro plerumque sequente γὰρ, interdum tamen omisso, est: *argumentum, unde hoc perspicitur, in promtu est. En voici la preuve.* Conf. Bach. ad Xenoph. Sympos. IV. 17. Utrumque modum loquendi imprimis frequentat Aristoteles. Idem.

Χρήματα] Jam egregie ad rem suam utitur fama liberalitatis ac fidei majorum. Cujusmodi argumentis nihil fingi aptius potest ad ingenium talium hominum, quales Athenienses erant. Quamvis enim paucorum ex illo populo fuisse videatur hic malus fastus, qui in antiquis stemmatis gentilibus nititur, universi

λοτιμίας ἀνήλωσαν, ὑπὲρ δὲ δόξης οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστησαν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας προσαναλίσκοντες διετέλουν. Νῦν τοίνυν οὗτος ὁ νόμος ταύτην ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν τῇ πόλει περιάπτει, καὶ οὔτε τῶν προγόνων, οὔτε ὑμῶν ἀξίαν. Τρία γὰρ τὰ μέγιστα ὀνείδη κτᾶται, φθονεροὺς, ἀπίστους, ἀχαρίστους εἶναι δοκεῖν.

ε΄. Ὅτι τοίνυν οὐδ᾽ ἔστιν ὅλως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοῦ ἤθους τοῦ ὑμετέρου, κύριον ποιῆσαι τοιοῦτον νόμον, καὶ τοῦτο πειράσομαι δεῖξαι διὰ βραχέων, ἕν τι τῶν πρότερον πεπραγμένων τῇ πόλει διεξελθών. Λέγονται χρήματα οἱ

tamen majorum actis et virtutibus ita superbiebant, ut quæcunque de his omninoque de prisca Athenarum nobilitate prædicarentur, ad se quisque pertinere putaret. Cujus utilioris superbiæ testes habemus plures præclaras ῥήσεις in scenicis poetis, et loca aliquot splendida Isocratis, Lycurgi, Nostri in Orat. de Corona et in aliis, et Menexeni Platonici exordium festivitatis atticæ plenissimum. Idem.

Οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστησαν, ἀλλὰ καὶ —] Ante οὐδένα cave cuiquam credas quidquam excidisse. Solennis usus sic adhibet particulas ἀλλὰ καὶ, omissis οὐ μόνον, ubi majus quid minori superadditur, qua eadem vi Latini interdum ponunt *sed et*. Exemplis hoc firmavit Hoogev. in Doctrin. Partico. Gr. I. 8. *Propter gloriam nullum unquam periculum majores nostri detrectarunt, sed et facultates suas ipsorum ultro impenderunt.* Ad rem conf. de Cor. §. κά. et §. ν϶΄. et in Androt. p. 617. ed. R. ut alios locos mittam. Idem.

Ταύτην ἀντὶ καλῆς αἰσχρὰν τῇ πόλει περιάπτει] Scil. δόξαν. In δόξα, sicut Lat. *fama*, inest media potestas, unde δόξα κακὴ, πονηρὰ, φαύλη. Ταύτην capies de ea, quæ statim describitur verbis τρία γὰρ κ. τ. λ. Περιάπτειν de infamia vel labe, qua quem adspergimus, frequens est, unde ὄνειδος vel αἰσχύνην τῇ πόλει περιάπτειν. Quanquam verbum in bonam quoque partem sumitur. Idem.

ε΄. Ἕν τι τῶν πρότερον πεπραγμένων τῇ πόλει διεξελθὼν] Wolfius vertit minus recte: *Si unum prius nostræ civitatis exemplum attulero.* Immo hoc ipso exemplo, quod jamjam lecturi sumus, continetur demonstratio, ὅτι οὐδ᾽ ἔστιν ὅλως τοῦ ἤθους κ. τ. λ. Idem.

Λέγονται χρήματα οἱ Τριάκοντα —] Rem præter hunc nostrum memorant brevius quidem Xenoph. Hellen. II. 4. 19. et Plutarch. Lysand. p. 445. B., forsan et Lysias Or. XXX. p. 860., diligentius Isocrates in Areop. p. 225., cujus verba utiliter a lectore conferentur: Οἱ δὲ κρατήσαντες καὶ μεθ᾽ ὅπλων κατιόντες (οἱ ἐν Πειραιεῖ) αὐτοὺς τοὺς αἰτιωτάτους τῶν κακῶν ἀνελόντες, οὕτω τὰ πρὸς ἀλλήλους, (non ἄλλους, quod Auger. posuit in nupera edit. Vulgata idem sonat, quod p. 213. τὰ πρὸς σφᾶς αὐτούς.) καλῶς καὶ νομίμως διῴκησαν, ὥστε μηδὲν ἔλαττον ἔχειν τοὺς ἐκβαλόντας τῶν κατελθόντων. Ὁ δὲ πάντων κάλλιστον τεκμήριον καὶ μέγιστον τῆς ἐπιεικείας τοῦ Δήμου· δανεισαμένων γὰρ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων ἑκατὸν τάλαντα παρὰ Λακεδαιμονίων, εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν τὸν Πειραιᾶ κατασχόντων, ἐκκλησίας γενομένης περὶ ἀποδόσεως τῶν χρημάτων, καὶ λεγόντων πολλῶν, ὡς δίκαιόν ἐστι διαλύειν τὰ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, μὴ τοὺς πολιορκουμένους, ἀλλὰ τοὺς δανεισαμένους, ἔδοξε τῷ Δήμῳ κοινὴν ποιήσασθαι τὴν ἀπόδοσιν. In hac summa pecuniæ et duo ceteri, quos laudavi, concordant. Res acta referri debet ad Olymp. XCIIII, 1. et 2. Fuerunt enim post cladem ad Ægospotamos Atheniensibus illatam duæ factiones in urbe, altera, Trigintaviri et hos qui sequebantur oligarchiæ faventes; altera contraria, popularem rationem amplexa. Hæc Piræeum occupatum tenebat, inde primum Trigintaviros, mox Decemviros oppugnans. Prior factio vocatur passim οἱ Τριάκοντα, οἱ ἐν ἄστει, οἱ ἐξ ἄστεος, οἱ τὸν κύκλον ἔχοντες, οἱ τῆς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμήσαντες, posterior οἱ ἐν Πειραιεῖ, οἱ ἐκ Πειραιῶς, οἱ τὸν Πειραιᾶ κατειληφότες, οἱ ἐκ Πειραιῶς κατελθόντες, οἱ δημοτικοὶ, ὁ Δῆμος. Vide Isocratem adv. Callimach. et Lysiam quavis prope pagina. Jam centum talenta ista mutua illi sumserant ad opprimendos adversarios. Notum autem est, post occupatum a Thrasybulo Piræeum victosque Trigintaviros, ut Civitas discordiis concussa quamprimum ad pristinum statum revocaretur, inter

Τριάκοντα δανείσασθαι παρὰ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις εἰς ἓν [1] ἦλθε, καὶ τὰ πράγματα ἐκεῖνα κατέστη, πρέσβεις πέμψαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ χρήματα ταῦτα ἀπῄτουν. Λόγων δὲ γιγνομένων, καὶ τῶν μὲν τοὺς δανεισαμένους ἀποδοῦναι κελευόντων, τοὺς ἐξ ἄστεος· τῶν δὲ τοῦτο πρῶτον ὑπάρξαι τῆς ὁμονοίας σημεῖον ἀξιούντων, [2] τὸ κοινῇ διαλῦσαι τὰ [3] χρήματα· φασὶ τὸν Δῆμον ἑλέσθαι συνεισενεγκεῖν αὐτὸν καὶ μετασχεῖν τῆς δαπάνης, ὥστε μὴ λῦσαι τῶν ὡμολογημένων μηδέν. Πῶς οὖν οὐ δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ τότε μὲν τοῖς ἠδικηκόσιν

[1] συνῆλθε R. [2] Deest τό. R. [3] χρήματά φασι τὸν δ. ἑλ., καὶ συνεισενεγκεῖν R.

utramque partem conventiones factas esse, et *legem oblivionis* (μὴ μνησικακεῖν) jurejurando sancitam. Hæc sunt τὰ ὡμολογημένα Nostri, quorum rationem optime docet Andocides de Myster. p. 39. 43. Conf. Isocrat. adv. Callimach. p. 557. aliosque locos signatos in Taylori Vit. Lysiæ p. 143. ed. Reisk. Amnestiæ primum id exemplum in historiis occurrere, plures animadverterunt, neque obstant, quæ Andocides prodit p. 54. de amnestia primi belli Persici temporibus, quod quidem nec publicum esse potuit, et magis oratorium est. Idem.

Εἰς ἓν ἦλθε] Γρ. συνῆλθε. Id quod Cod. Aug. non pro varia lectione, sed quod, longe probabilius, pro scholio habet. Taylor.

Ἐπειδὴ ἡ πόλις εἰς ἓν ἦλθε] *Postquam Civitas ad concordiam redierat.* Reisk. novavit, Augerio probante, συνῆλθε ex Par. 5. 7. Aug. 1. Temere. Nam Harpocratio explicans verba, εἰς ἓν ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ὡμονόησεν, non alium quam hunc ipsum locum spectat, quod acute jam vidit Valcken. ad Euripid. Hippol. p. 192. Satisque vim præpositionis exprimunt adjecta εἰς ἕν, etsi non ignoro, et isto pleniore modo Græcos loqui; v. c. Euripid. Phœn. 472. Aristides vero, ubi eandem rem tangit in Panathen. p. 166. Jebb., dicit ἐπειδὴ συνέβησαν. Mox τὰ πράγματα ἐκεῖνα, *res illæ, quas satis nostis, turbulentæ*, ὧν ἐγὼ οὐδὲν δέομαι μεμνῆσθαι, οὐδ' ἀναμιμνήσκειν ὑμᾶς τῶν γεγενημένων κακῶν, ut in eadem re Andocides loquitur l. c. p. 38. Quo in loco, tribus futilibus conjecturis mactato, reliquit tamen Reisk. Πειραιέως, quod ex attico more mutandum fuit in Πειραιῶς. Neque ad τιμωρίας magis opus ibi est adjecto novo verbo, quam in Æschin. de Cor. §. θ'. post med. ad vocem πράξεις. Superest ἐπειδὴ τὰ πράγματα κατέστη, *quum res ad certum quendam statum reductæ essent.* Plane καταστήσασθαι τὴν δημοκρατίαν est Lat. *constituere, ordinare Remp.* F. A. Wolf.

Λόγων δὲ γιγνομένων —] Puta in ecclesia ad eam rem consultandam convocata. Τῶν μὲν factionem democraticam signat; τῶν δὲ, oligarchicam. Quæ sequuntur verba, τοὺς ἐξ ἄστεος, facile cuipiam possint suspecta videri. At ea bis testatur in exemplari suo se habuisse Aristid. Art. rhet. p. 444. et 456., et omnino talia perspicuitatis ergo addita non abhorrent ab optimorum auctorum consuetudine. Τοῦτο est *pecuniam in publicum conferre*, ut statim ostendit clausula, τὸ κοινῇ διαλῦσαι τὰ χρήματα. Quæ verba si abessent, subobscure illud τοῦτο et inepte dictum foret. Nempe ita voluit Reiskius, locum codicis cujusdam ope sic pulcre corrumpens: Τῶν τοῦτο πρῶτον ὑπάρξαι τῆς ὁμονοίας σημεῖον ἀξιούντων, κοινῇ διαλῦσαι τὰ χρήματά φασι τὸν Δῆμον ἑλέσθαι, καὶ συνεισενεγκεῖν αὐτὸν, καὶ μετασχεῖν τῆς δαπάνης, ὥστε μὴ λῦσαι τῶν ὡμολογημένων μηδέν. Vulgato etiam patrocinatur Aristid. Art. p. 456., qui locum totum expressit in Declamat. Leptin. §. 67., sed pueriliter pro more suo. Idem.

Πῶς οὖν οὐ δεινὸν —] *Tunc quorum causa tam generose, tam liberaliter fecistis, hostes Vestri fuerant; nunc qui exspectant similem liberalitatem, fautores sunt beneque de Vobis meriti. Tunc illud fecistis, ne mentiri videremini; nunc idem faciundum, ut grati videamini. Tunc res difficilis fuit, et pecunia privatim eroganda; nunc nihil opus amplius, quam ut novam legem abrogetis.* Tot antitheta una hac periodo inclusa sunt admirabili arte, cujus exempla in uno Demosthene exstant plura, quam in reliquis Oratoribus omnibus.

ὑμᾶς, ὑπὲρ τοῦ μὴ ψεύσασθαι, τὰ χρήματα ταῦτα εἰσφέρειν ἠθελήσατε· νῦν δὲ, ἐξὸν ὑμῖν ἄνευ δαπάνης τὰ δίκαια ποιῆσαι τοῖς εὐεργέταις, λύσασι τὸν νόμον, ψεύδεσθαι μᾶλλον αἱρήσεσθε; ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ. Τὸ μὲν τοίνυν τῆς πόλεως ἦθος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν, καὶ
461 ἐφ' ὧν εἶπον, ἴδοι τις ἂν τοιοῦτον, ἀψευδὲς καὶ χρηστὸν, οὐ τὸ λυσιτελέστατον πρὸς ἀργύριον σκοποῦν, [1] ἀλλὰ τὶ καὶ καλὸν πρᾶξαι· τὸ δὲ τοῦ θέντος τὸν νόμον, τὰ μὲν ἄλλα ἔγωγε οὐκ οἶδα, οὐδὲ λέγω φλαῦρον οὐδὲν, οὐδὲ σύνοιδα· ἐκ δὲ τοῦ νόμου σκοπῶν, εὑρίσκω πολὺ τούτου κεχωρισμένον. Φημὶ τοίνυν ἐγὼ κάλλιον εἶναι, τοῦτον ὑμῖν ἀκολουθῆσαι

[1] ἀλλά τι T.

Quæ ars quantum valeat ad animos pellendos, nemo non sentit. Conf. Minucian. p. 732. Idem.

Εἰςφέρειν ἠθελήσατε] Perpauci ex iis, qui tunc pecuniam contulerant, hujus judicii tempus per ætatem potuerunt attingere. Nimirum hæc est consuetudo Oratorum solennis, Populum tanquam perennem aut perpetuam personam alloqui, eique ut ab ipso facta tribuere, quæcunque prioribus temporibus publice acta essent. Τὸ ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὴν πόλιν λέγω, alicubi dicit Noster. Idem.

Ἀλλὰ τί] Ἀλλὰ πρὸς τὸ τὶ καλὸν πρᾶξαι legit Lambinus. Taylor.

Ἀλλὰ τί καὶ καλὸν πρᾶξαι] *Sed quid factu sit honestum.* Καὶ, non jungendum cum ἀλλὰ, abundat, ut post τί sæpe. Vid. H. Steph. de Dialect. post Thes. L. G. p. 34. Nihili est mutatio in Ind. Lamb. prolata, ἀλλὰ πρὸς τὸ τὶ καλὸν πρᾶξαι. Nec Reiskium satis intelligo, nisi quod et hic inculcat, τί poni pro ὅ τι, in quem errorem et alios traxit, ut Burghessium ad Dawes. Miscell. crit. p. 393. Verum puto, præsertim in Atticis, quod Reizius edicit Præf. ad Herodot. p. 16. F. A. Wolf.

Τὸ δὲ τοῦ θέντος τὸν νόμον] Subaudi ἦθος. Τὰ ἄλλα, *cetera, ceteroquin.* Οὐκ οἶδα, οὐδὲ σύνοιδα. Multa quis οἶδε de aliquo, fama ad se perlata, de quibus dubitat, aut non audet pronunciare, vera sint an falsa, quæ ipse quidem illi haud σύνοιδεν. Verum alias σύνοιδεν alicui, h. e. couscius ei est eorum, quæ certo novit, et testis oculatus est eum perpetrasse, tametsi eorum nihil per famam compererit. Οἶδε, qui *audivit*, σύνοιδε, qui *vidit* aut *interfuit*. Ita Reisk. Ad σκοπῶν supplendum τὸ τοῦ θέντος ἦθος, ad τούτου autem, τοῦ τῆς πόλεως ἤθους. Post τοῦ νόμου non est quod addas τούτου, licet ita faciant Par. 5. 7. Aug. 1. Marg. Bav. Ceterum jam nunc observes velim, quam timide et leniter Demosthenes adversarium tractet. Idem.

Φημὶ τοίνυν ἐγὼ κάλλιον εἶναι —] *Affirmo igitur pulcrius esse, Leptinem Vestros mores sequi in abolenda lege, quam Vos istius in jubenda; atque etiam honorificentius duco et isti et Vobis, si Vos, Populus, adducatis Leptinem, ut similis Vobis esse videatur,* (h. e. *ut suos mores ad publicos videatur componere, liberale ingenium Civitatis induens ad hoc quidem tempus*) *quam si iste Vos adducat, sibi ut similes velitis esse.* Locus excellens est urbanitate cavillandi, quam parum sensisse videtur interpres Latinus. Hoc tamen minus mirum: illud profecto mireris, Reiskium etiam post Taylori observationem totum locum tam fœde vitiasse, transponendo δοκεῖν post θέσθαι. Suggesserat scilicet Aug. 1. id vitium, ortum, ut videtur, e duorum versuum similibus clausulis, θέσθαι et γενέσθαι. Quod quibus artibus vir optimus defenderit, videat in Notis ejus, qui volet. Vel ideo post θέσθαι verbo δοκεῖν locus non est, quod Populus, quum Leptini cedens legem ejus ratam habet, tum hominem *vere sequitur et imitatur*, non *videtur* imitari: contra Leptines, si pro lege sua non nimiopere propugnat, si tolli eam facile patitur, decoræ indoli Civitatis similis ipse *videri* potest; *esse* autem similem unquam posse, id vero Orator oblique negat. Hæc luce puto clariora esse; quamvis locus et Augerio fraudi fuerit, ut omnino tollere mallet δοκεῖν. Et post Æschyleum illud, οὐ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει, nihil apud veteres frequentius oppositione verborum δοκεῖν et εἶναι. Unum addam, quod ipsum ignoratum fraudem auxit: λυσιτελέστερον h. l.

περὶ τοῦ λῦσαι τὸν νόμον, ἢ ὑμᾶς τούτῳ περὶ τοῦ [1] θέσθαι· καὶ λυσιτελέστερον εἶναι καὶ ὑμῖν καὶ τούτῳ, τὴν πόλιν πεπεικέναι Λεπτίνην, ὅμοιον αὐτῇ γενέσθαι [2] δοκεῖν, ἢ αὐτὴν ὑπὸ τούτου πεπεῖσθαι, ὁμοίαν εἶναι τούτῳ. Οὐδὲ γάρ, εἰ πάνυ χρηστός ἐστιν, ὡς ἐμοῦ γε ἕνεκα ἔστω, βελτίων ἐστὶ τῆς πόλεως τὸ ἦθος.

ϛ'. Νομίζω τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί! ἄμεινον ἂν περὶ τοῦ παρόντος βουλεύσασθαι, εἰ κἀκεῖνο μάθοιτε· ὅτι, ᾧ μόνῳ μείζους εἰσὶν αἱ παρὰ τῶν Δήμων δωρεαὶ τῶν παρὰ

[1] θέσθαι, δοκεῖν, καὶ λυσ. R.

[2] Deest δοκεῖν. R.

est *utilius ad honorem, honorificentius,* quo modo et συμφέρειν aliaque ex hoc genere plura leguntur haud raro. Idem.

Περὶ τοῦ θέσθαι] Cod. Augustanus habet περὶ τοῦ θέσθαι δοκεῖν. Nata certe ea varietas lectionis ex simili fere clausula in sententia sequente, ὅμοιον αὐτῇ γενέσθαι δοκεῖν. Ubi vox ista habet vim et elegantiam admirabilem, quam parum consecuti sunt Interpretes. Non ὅμοιον dixit γενέσθαι, quod oblique negat fieri posse, sed γενέσθαι δοκεῖν. *Præstat, Civitatem huic homini persuadere, ut mores suos ad mores publicos accommodare* saltem videretur, *quam eum Civitati, ut sibi similis esse* velit. Priorem partem sententiæ mihi videtur Nannius majore et perspicuitate et elegantia transtulisse: *Quamobrem illud affirmaverim, longe pulcrius esse, illum vestros mores in abroganda lege, quam vos illius in constituenda, sequi.* Taylor. Δοκεῖν superfluum videtur et recidendum, licet in hac voce vim quandam et elegantiam animadvertat Taylorus. Auger.

Οὐδὲ γὰρ εἰ πάνυ χρηστός ἐστιν, ὡς ἐμοῦγε ἕνεκα ἔστω, βελτίων ἐστὶ τῆς πόλεως τὸ ἦθος] *Neque enim si vir bonus est (sit enim sane per me) ideo melior est ipsa civitate.* id enim ἕνεκα hoc loco significat, sicut etiam apud Xenophontem in tertio Παιδ. ἀλλ' ἐξέσται ἡμῖν ἐκείνου ἕνεκα πρὸς τὸ ἡμέτερον συμφέρον πάντα τίθεσθαι, *sed quantum ad eum attinet, licebit nobis omnia e re nostra constituere.* Id quod etiam per διὰ præpositionem dicitur. Idem περὶ Στεφ. ἐπεὶ διά γε ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν ἀπολώλατε. *Nam quantum in vobis fuit, jamdiu periissetis* &c. *Ex edit.* Hervag.

Ὡς ἐμοῦγε ἕνεκα ἔστω] *Sit enim sane per me.* Particulæ ἕνεκα usum hunc, Latinis ferme ignotum, plane Germani imitamur. F. A. Wolf.

Τὸ ἦθος] Solus Ven. Codex, βελτίων ἐστὶ τοῦ τῆς πόλεως ἔθους. Cave sollicites. Receptam lectionem tuetur T. Magister: Ἦθος οὐ μόνον ἐπὶ ἀνθρώπων λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πόλεως. ὡς Δημοσθένης, τὸ τῆς πόλεως ἦθος, ἤγουν τὴν κατάστασιν, καὶ τὴν γεναιότητα. lege γενναιότητα. Noster in superiore pagina, v. 4. τὸ τῆς πόλεως ἦθος — ἀψευδὲς καὶ χρηστόν. et §. ιέ. τοῦ τῆς πόλεως ἤθους μνημεῖον ὦσι. Et ita scribit Plutarchus in Phocione, statim ab initio: πολλὰ δὲ γράφειν καὶ λέγειν ἀναγκαζόμενος παρὰ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως καὶ τὸ ἦθος. Vindob. deest ἦθος. Taylor.

Βελτίων ἐστὶ τῆς πόλεως τὸ ἦθος] Sermo patrius noster futurum præferret ἔσται, ex usu Græcorum recte habet illud. Τὸ ἦθος absolute intell. κατὰ τὸ ἦθος. Male Ven. βελτίων ἐστὶ τοῦ τῆς πόλεως ἔθους. Quod ut refellat, Taylorus citat Thomam M. voc. ἦθος. Vulgata lectio vera est, etiamsi forte Magister non huc respexerit, sed ad §. ιέ. aliumve locum quemcunque. Ἦθος de Civitate dici, non solum de homine, tralaticium puto. F. A. Wolf.

ϛ'. Περὶ τοῦ παρόντος] Περὶ τοῦ νόμου παρόντος Codd. Regg. ε. η. vel potius, ut ego judico, τὸ νόμου erat in margine, scholii gratia, quo pacto habetur in Aug. Taylor. E scholio illud et quidem malo. Est enim περὶ τοῦ παρόντος πράγματος. F. A. Wolf.

Ὧ μόνῳ μείζους εἰσὶν —] *Tollitur per hanc legem id ipsum, quo uno dona, profecta a liberis Populis, præstant iis, quæ a ceteris imperiis conferuntur.* Honestatem dicit et stabilitatem. Perperam loco τῶν Δήμων hic et postea in Par. 5. 7. Aug. 1. est τοῦ Δήμου. Οἱ Δῆμοι sunt αἱ πόλεις δημοκρατούμεναι. Unde juncta sæpe Δῆμος, ὀλιγαρχία, τυραννίς. Hinc καταλύειν τὸν Δῆμον (de qua formula olim nimio ardore pugnarunt Salmas. Misc. Def. c. 10. et Herald. Animadv. ad I. A. et R. III. 16.) h. e. τὴν δημοκρατίαν, τὴν πολιτείαν. Ipsum enim πολιτεία co-

τῶν ἄλλων πολιτειῶν διδομένων, καὶ τοῦτο ἀναιρεῖται νῦν τῷ νόμῳ. Τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ τῇ τῶν εὑρισκομένων τὰς δωρεὰς οἱ τύραννοι, καὶ οἱ τὰς ὀλιγαρχίας ἔχοντες, μάλιστα δύνανται τιμᾷν· πλούσιον γὰρ, ὃν ἂν βούλωνται, παραχρῆμα ἐποίησαν· τῇ δὲ τιμῇ καὶ τῇ βεβαιότητι τὰς παρὰ τῶν Δήμων δωρεὰς εὑρήσετε οὔσας βελτίους. Τό τε γὰρ μὴ μετ' αἰσχύνης, ὡς κολακεύοντα, λαμβάνειν, ἀλλ' ἐν ἰσηγορίᾳ, δοκοῦντα ἄξιόν τινος εἶναι, τιμᾶσθαι τῶν καλῶν ἐστί· τό τε ὑπὸ τῶν ὁμοίων ἑκόντων θαυμάζεσθαι, τοῦ παρὰ τοῦ δεσπότου λαμβάνειν ὁτιοῦν, κρεῖττον εἶναι δοκεῖ. Παρὰ μὲν γὰρ ἐκείνοις μείζων ἐστὶν ὁ τοῦ μέλλοντος φόβος τῆς

dem eminentiore sensu usurpatur. Vide Harpocrat. h. v. Mox forsitan quis femininum *διδομενῶν* exarare malit, relatum ad *δωρεῶν*. Sed neutrum genus non abhorret ab usu, eandemque juncturam, quæ h. l. est, habemus plane de Cor. §. ιϛ'. in fin. Ceterum nullam Oratores occasionem negligunt demonstrandi, quanto præstabilior democratia sua sit oligarchiis et monarchiis omnibus. Conf. v. c. de Rhod. libert. §. ή. sqq. In Androt. p. 608. In Timocrat. p. 751. Æschin. in Ctesiph. et in Timarch. princc. F. A. Wolf.

Τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ τῇ τῶν εὑρισκομένων τὰς δωρεὰς] *Εὑρισκομένους τὰς δωρεὰς* vocat *eos qui promerentur, et qui adipiscuntur et obtinent.* Et paulo post, *τὰς παρὰ τῶν δήμων δωρεὰς εὑρήσετε οὔσας βελτίους. εὑρήσετε* *invenietis et reperietis* dixit. Etenim, inquit, si utilitatem eorum spectetis qui liberalitates impetrant, aut quoquo modo adipiscuntur, tyranni maximopere honestare munificentia possunt, ut qui confestim locupletare possint quem visum fuerit. Est autem *εὑρέσθαι* proprie *λαβεῖν ἀνθ' ὧν τις ἔδωκεν ἢ εὐηργέτησε ἢ ἐπόνησε*, i. *mereri.* semper autem hoc verbum passiva voce profertur, cum *impetrare et mereri* significat et *adipisci. Ex edit.* Hervag.

Τῇ χρείᾳ — δύνανται τιμᾷν] *Τιμᾷν* nihil est. Forte: *τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ, τῇ τῶν — δωρεὰς, οἱ τύραννοι — δύνανται νικᾷν· utilitate — superiores esse possunt:* cujus rei sequitur Ratio; et respondet in sequenti commate *βελτίους εἶναι*. *Νικᾷν, superior esse, præstare,* ut pag. 500. 9. ed. R. Sensum vidit Wolfius: sed Linguæ Græcæ ratio habenda fuit, quam vir ille doctissimus in versione sua sæpissime neglexit: unde (quod necesse erat) a mente Demosthenis sæpissime quoque aberravit. Markland.

Τῇ μὲν γὰρ χρείᾳ — δύνανται τιμᾷν] Postremam vocem nihili putans Markl. emendat *νικᾷν*, cui opinioni dicit favere verba, quæ sequantur, *τὰς παρὰ τῶν Δήμων δωρεὰς οὔσας βελτίους*. Ibi *οὔσας βελτίους* nihil aliud sonare quam *νικώσας*. Attamen hæc non favent, quod et Reisk. vidit. *Τιμᾷν τινὰ* est *aliquem donare*, seu *præmiis afficere qualibuscunque*, unde pari vi *τιμὴ* et *δωρεά*. Conf. §. β'. γ'. ιθ'. κϛ'. Sic illa, *οἱ τύραννοι μάλιστα δύνανται τιμᾷν τῇ χρείᾳ τῶν εὑρισκομένων τὰς δωρεὰς*, accipe: *Tyranni suos afficere valent majoribus præmiis, quam liberi Populi; majoribus, si respexeris emolumentum eorum, qui donantur: τῇ χρείᾳ* h. e. *ὠφελείᾳ, λυσιτελείᾳ, κέρδει.* Alio modo eadem efferri potuerant: *αἱ παρὰ τῶν τυράννων τιμαί εἰσι μέγισται τῇ χρείᾳ* etc. Nempe quod abundant opibus, et nutu suo omnia regunt, sibi addictis principes munera dare possunt lucrosiora, quam libera Civitas, cujus dona ad speciem quidem honoris splendida sunt, sed fere sine veritate emolumentorum. In animo hunc locum habuit Julian. Or. I. p. 81., ut docte ibi Petavius monuit. F. A. Wolf.

Ἐν ἰσηγορίᾳ] Notum est, *ἰσηγορίαν* esse liberorum Populorum, in quibus *παντὸς πολίτου ἐστὶ τὸ προςελθεῖν τῷ Δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν*, ut scribit Demosth. de Cor. §. ϛ'. Ideo frequenter junguntur *ἰσηγορία* et *ἐλευθερία*. Idem.

Ὑπὸ τῶν ὁμοίων ἑκόντων θαυμάζεσθαι] At *θαυμάζεσθαι* qui aliter fiat, quam *ὑφ' ἑκόντων*? Scilicet verbo nunc inest notio *τοῦ τιμᾶσθαι*, quod in proclivi est videre. Ita §. κγ'. *μήτε τιμῶντες, μήτε θαυμάζοντες*. Idem.

Παρὰ μὲν γὰρ ἐκείνοις] H. e. *τοῖς τυράννοις καὶ τοῖς τὰς ὀλιγαρχίας ἔχουσι*. Nempe donorum, uti collatio, sic ademtio facilior

παρούσης χάριτος· παρὰ δ' ὑμῖν ἀδεῶς, ἃ ἂν λάβῃ τὶς, ἔχειν ὑπῆρξε, τὸν γοῦν ἄλλον χρόνον. Ὁ τοίνυν τὴν πί- 462
στιν ἀφαιρῶν τῶν δωρεῶν, νόμος οὗτος, ᾧ μόνῳ κρείττους εἰσὶν αἱ παρ' ὑμῶν δωρεαὶ, τοῦτο ἀφαιρεῖται. Καίτοι τῶν ἁπασῶν ἡςτινοςοῦν πολιτείας τὸ κομίζεσθαι τοὺς εὔνους τοῖς καθεστῶσι χάριν ἂν ἀφέλῃς, οὐ μικρὰν φυλακὴν αὐτῶν ταύτην ἀφῃρηκὼς ἔσῃ.

ζ'. Τάχα τοίνυν ἴσως ἐκεῖνο λέγειν ἂν ἐπιχειρήσειε Λεπτίνης, ἀπάγων ὑμᾶς ἀπὸ τούτων, ὡς αἱ λειτουργίαι νῦν μὲν εἰς πένητας ἀνθρώπους ἔρχονται, ἐκ δὲ τοῦ νόμου τούτου λειτουργήσουσιν οἱ πλουσιώτατοι. Ἔστι δὲ τοῦτο, οὑτωσὶ

est, ubi unus imperat aut pauci; difficilior in Rebuspublicis, ubi res a multorum suffragiis pendent. Deinde τὸν γοῦν ἄλλον χρόνον h. e. τὸν παρελθόντα χρόνον, invidiose adjectum. Ita semper, ut puto, ὁ ἄλλος χρόνος de præterito, non de futuro tempore, ubi est ὁ λοιπός. Idem.

Καίτοι τῶν ἁπασῶν etc.] Cum in aliis Demosthenis orationibus multæ sunt verborum trajectiones a Latinitate nonnihil abhorrentes, tum vero in hac: quas omnes demonstrare si vellem, ne pueris solis hæc scribere potius, quam studiosos adolescentes admonere viderer, verendum esset. Sed quasdam tamen notare quid vetat? cum parum attentos, licet doctos, interdum levicula quædam decipiant. Sic igitur hæc ordina: καίτοι ἂν ἀφέλῃς πολιτείας ἡστινοσοῦν τῶν ἁπασῶν, τὸ κομίζεσθαι χάριν etc. Wolf. Trajectio non ita magna est; certe verba, τῶν ἁπασῶν, quippe in quibus summa sententiæ sit ac vis oppositionis, vix longius ab initio removeri poterant. Τὰ καθεστῶτα *status* est et *constitutio Reipublicæ, quæ obtinet*. Et qui h. l. sunt εὖνοι τοῖς καθεστῶσι, hos Isocrat. Areop. p. 211. dicit τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν. Jam ad illud καθεστώτων refer αὐτῶν. Vis pronominis ταύτην circumscribendo intelligetur: αὕτη μεγίστη ἐστὶ τῶν καθεστώτων φυλακὴ, δηλονότι τὸ τοὺς εὔνους τοῖς καθεστῶσι κομίζεσθαι χάριν· ταύτην δὲ φυλακὴν ἀφῃρηκὼς ἔσῃ. *Quanquam e qualibet civitate*, ne de solo populari statu dicam, *si illud institutum sustuleris, ut præmiis ornentur, qui sint præsentis status rerum tuendi studiosiores, ipso facto illius firmissimum præsidium sustuleris*. F. A. Wolf.

ζ'. Τάχα τοίνυν ἴσως] Ultima vox videri posset esse ex margine. τάχα enim est ἴσως, *forte*. Nihil tamen mutandum. Alibi enim pariter scribitur, adv. Midiam, pag. 576. 15. ed. R. τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τὰ τοιαῦτ' ἐρεῖ, ὡς etc. Markland.

Τάχα ἴσως] Harum particularum idem valentium junctura utique rarior est, at obvia tamen, quod propter Markl. moneo. Ut apud Nostrum de fals. leg. p. 382. ed. R. Aristoph. Thesm. 718. Vesp. 280. 284. Platon. Amator. p. 135. E. De Legg. IV. p. 704. A. Frequentior sane hic pleonasmus in similibus particulis, ut αὖθις αὖ, εὐθὺς παραχρῆμα, μετὰ ταῦτα ὕστερον, Lat. *deinde postea, olim quondam* etc. etc. Conf. infra §. ιγ'. post med. F. A. Wolf.

Ἀπάγων ὑμᾶς ἀπὸ τούτων] Vulgaris fallacia rhetorum, τὸ ἀπάγειν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως, Demosth. de fals. leg. p. 416. ed. R. Paullo gravius pro consilio suo Æschin. in Ctesiph. §. λδ'. post med. ἀπαγαγὼν ὑμᾶς ἄπωθεν ἀπὸ τοῦ κλέμματος. Quæ verba, nondum exputo, cur sollicitarit vir summus, Valcken. ad Theocrit. Adon. p. 238. Posthac in verbis, ἐκ τοῦ νόμου τούτου, pronomen excidit apud Felic. et Man. Hinc forsan Wolf. maluit ἐκ δὲ τοῦ ἑαυτοῦ νόμου. Quam recte, docebit §. κέ. et κς'., ubi majori jure requiri poterat ἑαυτοῦ. Quin ipsum τούτου auctor negligere potuisset, qui utatur sæpissime simplici νόμος de lege Leptinis. Conf. ad §. ά. et alia loca. Idem.

Ἐκ δὲ τοῦ νόμου τούτου] Ex Editt. Felician. et Manutiana, aberat τούτου. Unde conjecit Wolfius ἐκ δὲ τοῦ ἑαυτοῦ νόμου. Est tamen τούτου etiam in Vindob. Tayl.

Ἔστι δὲ τοῦτο οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι λόγον τινὰ ἔχον] Ellipsis est in id genus locutione, hoc est, κατὰ τὸ ἀκοῦσαι, vel ἐν τῷ. cujusmodi multa collegit in Comment. Bud. *Ex edit.* Hervag.

Οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι] Nos vulgo: *wenn man es so hört, (when one so hears it, at first sight,)* ut οὕτως negligentius positum

μὲν ἀκοῦσαι, λόγον τινὰ ἔχον· εἰ δέ τις αὐτὸ ἀκριβῶς ἐξετάσειε, ψεῦδος ἂν ὂν φανείη. Εἰσὶ γὰρ δήπου παρ' [1] ἡμῖν αἵ τε τῶν μετοίκων λειτουργίαι, καὶ αἱ πολιτικαί· ὧν ἑκατέρων ἐστὶ τοῖς εὑρημένοις ἡ ἀτέλεια, ἣν οὗτος ἀφαιρεῖται. Τῶν γὰρ εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως [2] πασῶν εἰςφορῶν καὶ τριηραρχιῶν, ὀρθῶς καὶ δικαίως, οὐδεὶς ἐστ' ἀτελὴς ἐκ τῶν παλαιῶν νόμων, οὐδὲ, οὓς οὗτος ἔγραψε, τοὺς ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. Σκεψώμεθα δὴ, τίνας ἡμῖν εἰςποιεῖ χορηγοὺς εἰς ἐκείνας τὰς λειτουργίας, καὶ πόσους, ἐὰν μὴ τούτῳ προσέχωμεν, ἀφήσει. Οἱ μὲν τοίνυν πλουσιώτατοι τριηραρχοῦντες ἀεὶ τῶν χορηγιῶν ἀτελεῖς ὑπάρχουσιν· οἱ δ' ἐλάττω τῶν ἱκανῶν κεκτημένοι, τὴν ἀναγκαίαν ἀτέλειαν ἔχοντες, ἔξω τοῦ τέλους

[1] ὑμῖν T. [2] Deest πασῶν. T.

sit, *re nondum accuratius cogitata*. Pleno ὡς οὕτως ἀκοῦσαι ap. Platon. Euthyph. p. 3. B. alibique. F. A. Wolf. Vid. D'Orville ad Chariton. Aphrodis. Lib. IV. III. 69. 8. Lib. V. II. 82. 1. et Lib. VI. III. 102. 18.

Εἰσὶ γὰρ δήπου — ἀτέλεια] *Duæ apud nos sunt liturgiæ, quarum immunitatem nostris impertire solemus, αἱ λειτουργίαι τῶν μετοίκων καὶ αἱ τῶν πολιτῶν.* F. A. Wolf.

Πασῶν] Ante εἰςφορῶν abest ab Ald. Herv. Wolf. Tayl. Bav. cod., etsi in voce addenda omnes conspirant §. κζ'. Quæ hic occurrit syntaxis, οὐδὲ οὓς οὗτος ἔγραψε, τοὺς ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, familiaris est Græcis, neque eam Latini refugiunt. Sulpicius ad Cic. Epp. IV. 5. *Genus hoc consolationis miserum est, quia, per quos ea confieri debet, propinquos ac familiares, ipsi pari molestia afficiuntur.* Nec tantum ibi hæc structura Græcis in usu est, ubi substantivum, quod postponitur, pronominis relativi eodem genere positi casum imitatur, sed et tum, quum relativum neutri generis ad omissum aliquod nomen refertur. Ita Plat. Phædon. p. 66. E. Τότε ἡμῖν ἔσται (τοῦτο) οὗ ἐπιθυμοῦμέν τε καί φαμεν ἐρασταὶ εἶναι φρονήσεως. Ubi Fischero non debebat placere lectio φρόνησις. Idem.

Σκεψώμεθα δὴ, τίνας ἡμῖν εἰςποιεῖ χορηγοὺς εἰς ἐκείνας τὰς λειτουργίας] h. e. *Eas, quarum immunitas concedi solet.* De solis autem civibus nunc sermo est, et demum verbis ἀλλὰ νὴ Δία ad μετοίκους pergit. Porro in h. l. χορηγὸς cum derivatis verbis latiore sensu complectitur simul γυμνασιαρχίαν et ἑστίασιν; unde deinde commutantur inter se χορηγεῖν et λειτουργεῖν, uti χορηγία et λειτουργία. Cujus rei rationem cuivis puto in promtu esse. Mox ἀφήσει, sequens prius εἰςποιεῖ, redit ad Leptinem: *Quot sit dimissurus ut immunes*, h. e. quot ex iis, quos, antea immunes, nunc ad liturgias adigit, suaque lege quasi *devinctos tenet*. Sic quidem explicando minuatur durities, quam habet tertia persona ἀφήσει. In errorem ducit, quod Scholiastes habet, πόσους τῶν πενήτων ἀφίησιν. Idem.

Τριηραρχοῦντες ἀεὶ] Hæc jungas pronunciando. Ditissimi, *quod semper sunt trierarchi Reip.*, liberi sunt ab istis muneribus. Idem.

Τὴν ἀναγκαίαν ἀτέλειαν ἔχοντες] Convenientius forte ingenio Demosthenis τὴν ἀνάγκην ἀτέλειαν ἔχοντες, *quibus Necessitas est pro Immunitate.* Markland. Demiror, Marklandum auctoris ingenio judicare convenientius fore, si scripseris, τὴν ἀνάγκην ἀτέλειαν ἔχοντες. *Quibus Necessitas est pro immunitate.* Non fugit Demosthenes audacius dicta; verum illud, licet per se affectatum non putes, tamen *hujus* Orationis dictionem, summissam eam et nativi coloris, mire dedeceret. Ἀναγκαίᾳ ἀτελείᾳ frui dicuntur pauperes, qui, quod nihil habent, nihil possunt ad Remp. conferre, nec a quibus quidquam potest ne vi quidem redigi. Sic et Reisk. F. A. Wolf.

Ἔξω τοῦ τέλους εἰσὶ τούτου] *In hunc censum referri non possunt. Non pertinent ad eum hominum ordinem, qui munera publica obire potest.* Idem.

εἰσὶ τούτου. Οὐκοῦν τούτων μὲν οὐδετέρων οὐδεὶς διὰ τὸν
νόμον ἡμῖν προσέσται χορηγός. Ἀλλά, νὴ Δία, εἰς τὰς
τῶν μετοίκων λειτουργίας εἰσποιεῖ πολλούς. Ἀλλ᾽ ἐὰν δείξῃ
[1] πέντε, ἐγὼ ληρεῖν ὁμολογῶ. Θήσω τοίνυν ἐγὼ μὴ τοιοῦ- 463
τον εἶναι τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τῶν μετοίκων πλείονας [2] ἢ το-
σούτους, ἐὰν ὁ νόμος τεθῇ, τοὺς ἀεὶ λειτουργοῦντας ἔσεσθαι,
καὶ τῶν πολιτῶν μηδένα ἐκ τριηραρχίας ὑπάρξειν ἀτελῆ.
Σκεψώμεθα δή, τί τοῦτ᾽ ἔσται τῇ πόλει, ἐὰν ἅπαντες οὗτοι
λειτουργῶσι. Φανήσεται γὰρ οὐδέ, πολλοῦ δεῖ, τῆς γενη-
σομένης ἄξιον αἰσχύνης. Ὁρᾶτε δὲ οὑτωσί. Εἰσὶ τῶν ξέ-
νων ἀτελεῖς, δέκα θήσω· — καί, μὰ τοὺς θεούς, ὅπερ
εἶπον ἀρτίως, οὐκ [3] οἶμαι πέντε εἶναι —· καὶ μὴν τῶν γε

[1] πέντε μόνους, ἐγὼ R. [2] ἢ *δὶς τοσούτους R. [3] οἴομαι R.

Οὐδεὶς — προσέσται χορηγός] *Ex neutro ordine ullus choragus proveniet.* Nannius. Male hic Wolfius: *neutri — vestras opes augebunt.* Nam, ut Demosthenes mox ostensurus est, sc. §. ή. οὐ κοινωνεῖ ταῖς δημοσίαις προσόδοις καὶ περιουσίαις ταῦτα τἀναλώματα οὐδέν. Taylor.

Ἐὰν δείξῃ πέντε] Μόνους addit præter alios Ben., unde est in Lipsiensi, quæ editio non raro illius vitia repetit. A pluribus, scriptis et editis, melius abest id scholion, quod alibi quoque in scriptoribus vim sermonis fregit. Conf. ad §. ιζ΄. F. A. Wolf.

Θήσω τοίνυν —] *Sit sane ita, ut Leptines vult: sit, ut aliter res habeat ac modo dixi,* (τοῦτο μὴ τοιοῦτον εἶναι,) *et lege perlata adsint plures quam quinque.* Hoc est πλείονας ἢ τοσούτους. Ad arbitrium suum, ut solet, Reisk. recepit ἢ δὶς τοσούτους, h. *decem*, plaudente Augerio, sed ne uno quidem codice addicente, nec sensu jubente, potius, si quid judico, adversante *progressione sententiarum*, quæ solennis figura est Oratorum. Idem.

Τῶν μετοίκων] In plerisque Codd. [et in Editt. Ald. Herv. Ben. Wolf.] (deest autem in Felic. Manut. Lindenbr. Ital. et Reg. α.) τῶν μετοίκων εἶναι πλείονας ἢ τοσούτους — τοὺς ἀεὶ λειτουργοῦντας ἔσεσθαι. τῶν μετοίκων αὐτὸν εἶναι πλείονας, Ven. Ego profecto εἶναι veram lectionem esse arbitror, et retinendam loco τοῦ ἔσεσθαι, quod nonnulli allevere suis exemplaribus, propter ὑπάρξειν, quod sequitur. Vindob. deest εἶναι. Taylor. *Falsam* [lectionem] esse equidem contra jurarem, si juratis crederetur in re critica. F. A. Wolf.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Has voces include parenthesi, *non sane, multum abest.* Auger.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Vulgo editores connectunt, ut aliis in locis multis, v. c. de Cherson. §. *l*. Philipp. III. §. ί. IV. §. ή. De fals. leg. §. ιά. In Aristog. p. 795. ed. R., ubi semper vertendo peccat Wolf. Nec melius Reisk. explicat ellipsi verborum ἀλλὰ τοῦ παντὸς, *non deest multum, sed totum.* Falso. Intervallum pronunciandi post οὐδὲ fieri oportere, docet alia formula negandi ubique obvia, οὐδὲ ὀλίγου δεῖ, nec minus dictio gravior, οὐκ ἔστι ταῦτα, πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. In quibus πόθεν est, quod dicimus, *nihil minus.* Vid. Demosth. de Cor. §. ιά. ις΄. μς΄. et conf. Hemsterh. ad Lucian. Timon. p. 115. Neque abludit locutio οὐδ᾽ ἐγγὺς, de qua vid. in Plat. Sympos. XX. 4. Totam sententiam nostram vertes: *Patebit, id emolumentum* (nam τί τοῦτ᾽ ἔσται est pro τί τοῦτο πλέον ἔσται;) *neutiquam tale tantumque esse, ut dedecus inde ad nos redundaturum æquo animo perferre possimus.* F. A. Wolf.

Εἰσὶ τῶν ξένων] H. e. Τῶν μετοίκων. Docent hoc verba ὅπερ εἶπον ἀρτίως. Conf. Prolegom. Καὶ — εἶναι interjectam enunciationem esse, voce signandum, uti fecimus scriptura. Et sic alibi quoque καὶ legitur ἐν παρενθέσει, pro καίτοι, *at, quanquam.* Qui καίτοι reposuit, Marklandus, debuit idem facere infra §. κβ΄. et de Cherson. §. ή. et in Aristocrat. p. 635. ed. R. et multo sæpius. Idem.

Καί, μὰ τοὺς θεοὺς] Legendum (καίτοι, μὰ τοὺς — πέντε εἶναι·) per parenthesin. Markland.

Τῶν γε πολιτῶν] Vocabulo civium

πολιτῶν οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ· οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα. [1]Ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν· εἰ δὲ βούλεσθε, τριάκοντα. Πόσοι δήποτ' εἰσὶν οἱ κατ' ἐνιαυτὸν τὰς ἐγκυκλίους λειτουργίας λειτουργοῦντες [2]ἡμῖν, χορηγοὶ καὶ γυμνασίαρχοι καὶ ἑστιάτορες; Ἑξήκοντα ἴσως, ἢ μικρῷ πλείους σύμπαντες οὗτοι. Ἵνα οὖν τριάκοντα ἄνθρωποι [3]ἢ πλείους παρὰ πάντα τὸν χρόνον λειτουργήσωσιν ἡμῖν, τοὺς ἅπαντας [4]ἀπίστως πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαθῶμεν; Ἀλλ' ἴσμεν ἐκεῖνο

[1] ποιήσομεν T. [2] ὑμῖν R. [3] Deest ἢ. R. [4] ἀπίστους πρὸς ὑμᾶς T.

nunc non continentur ii, quos trierarchiæ functio solvebat ordinariis muneribus. Mihi certe id prope exploratum est, et Augerium, alia nos docentem, a vero aberrare puto. Quod deinde Marklando in suspicionem venerunt proxima, *οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ*, quum dubitaret, an Græce ita loqui liceret, forsan ego non assequor Critici acumen; at illud vix dubitem, vel sine exemplis. Ergo opus non arbitror correctione *τάχ' εἰσὶ*, *fortasse sunt quinque vel sex*. Tum huic conjecturæ, et alteri ejusdem, quam proxime laudavi, repugnat Aristides, vulgata citans in Arte p. 465. F. A. Wolf.

Οὐκ εἰσὶ πέντε, ἢ ἕξ] Opinor, *τάχ' εἰσὶ*, *forte sunt quinque, vel sex*. quod aliter efferri potuit: *non sunt plures, quam* (vel, *non sunt nisi*) *quinque, vel sex*. Num vero aliquis ita loquitur: *non sunt quinque, vel sex?* Non credam, sine exemplis. Markland.

Τὰς ἐγκυκλίους] *Ἐγκύκλιοι λειτουργίαι* sunt statæ et certæ: *εἰσφοραὶ καὶ τριηραρχίαι* non item. *χορηγοὶ* sunt Ædiles, qui saltatoribus et cantoribus sumtum: *γυμνασίαρχοι*, qui oleum palæstræ: *ἑστιάτορες*, qui epulum tribui præbent. Aphthonii Enarrator ait: *Χορηγία, ἡ ἐκ προαιρέσεως, καὶ ἐν ἑορταῖς. Εἰσφορὰ, ἡ ἐξ ἐπιταγῆς ἑτέρου, καὶ ἐν πολέμοις.* Wolf. Male Enarrator iste, *χορηγία ἐκ προαιρέσεως*, uti confestim deprehendebat Wolfius. Nam, ut ait, ni esset *ἐξ ἐπιταγῆς*, cur ejus data fuisset Immunitas? Taylor.

Λειτουργοῦντες ἡμῖν] Plerique omnes *ὑμῖν*, etiam editor novissimus. Sequentibus *λειτουργήσωσιν ἡμῖν* aptius est, quod dedi cum Wolf. et Tayl., etsi hi cum reliquis paullo post quoque *πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς* inculcant. Conf. ad §. ζ'. F. A. Wolf.

Ἵνα οὖν τριάκοντα ἄνθρωποι ἢ πλείους] Dicit *ἢ πλείους*, ut modo dixit *ἢ μικρῷ πλείους*. Id vero apertum est, nunc subaudiri, *præter eos, qui adhuc liturgias curaverunt*; quibus tamen verbis expressis in hac quidem sententia opus non erat. Pari modo §. η. ad fin. est *ἵνα χορηγὸν*, ut interpreteris *unum choragum novum*. Ratio fefellit Reiskium, quum ex Aug. 1. suo arriperet *ἄνθρωποι πλείους*, ejecto *ἢ*. Nec verior ejusdem conjectura, *λειτουργήσωσιν ἢ νῦν*, pro *λειτουργήσωσιν ἡμῖν*. Idem.

Παρὰ πάντα τὸν χρόνον] Hæc, fuit, quum de luxatura viderentur mihi suspecta et ordinanda tali modo: *Ἵνα οὖν τριάκοντα ἄνθρωποι ἢ πλείους λειτουργήσωσιν ἡμῖν*, (n. in singulos annos,) *τοὺς ἅπαντας παρὰ πάντα τὸν χρόνον* (*in omne tempus*) *ἀπίστως πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαθῶμεν*; Quod erat sententiam pervertere. Auctor hoc dicit: *Qui nobis catalogo τῶν λειτουργούντων novi addi possunt lege Leptinis, ii primum tantum triginta admodum sunt; tum ne hos quidem triginta in singulos lucramur annos, sed universe in omne tempus. Tantulum est lucrum! Atque id ut faciamus, fidem nostram apud omnes gentes periclitabimur?* Igitur voce sunt acuenda *παρὰ πάντα τὸν χρόνον*, et oppositio quærenda in *τριάκοντα ἄνθρωποι* et in *τοὺς ἅπαντας*. Sic lector sibi facile cavebit ab errore meo. Idem.

Ἀπίστους] F. *ἀπίστως*, sicut *ὑπόπτως ἔχει πρός τινα*. et sic Obsop. Wolf. Ita etiam Ven. Ital. et Reg. ζ. item Vindob. Rectius quoque *ἡμᾶς αὐτοὺς*, ut Manut. Bodl. Reg. α. Vind. Cant. et versio Italica. Taylor.

Ἀπίστως πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαθῶμεν] Vulgo *ἀπίστους πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς* male propagarunt usque ad Reisk., et *ἀπίστους* in Apsine quoque est p. 698. Verissimam mutationem præstant plures MSS. Nec isto sensu aliter ponitur *διατιθέναι*, quam adverbio junctum, ut construi etiam solent *διατίθεσθαι*, *διακεῖσθαι*, et *ἔχειν*. Adjectivo si uti voluisset Demosthenes, scripsisse debuit *ἀπίστους καταστῶμεν*. Non adversantur his ea, quæ docet Hemsterh. ad Lucian. Nigrin. p. 80. F. A. Wolf.

δήπου, ὅτι λειτουργήσουσι μὲν, ἄνπερ ἡ πόλις ᾖ, πολλοὶ, καὶ οὐκ ἐπιλείψουσιν· εὖ δὲ ποιεῖν ἡμᾶς οὐδεὶς ἐθελήσει, τοὺς πρότερον ποιήσαντας ἐὰν ἠδικημένους ἴδῃ. Εἶεν! Εἰ δὲ δὴ τὰ μάλιστα ἐπέλιπον οἱ χορηγεῖν οἷοί τε, πρὸς Διὸς, πότερον κρεῖττον ἦν εἰς συντέλειαν ἀγαγεῖν τὰς χορηγίας, ὥσπερ τὰς τριηραρχίας, ἢ τοὺς εὐεργέτας ἀφελέσθαι τὰ δοθέντα; ἐγὼ μὲν ἐκεῖνο [1] οἶμαι. Νῦν μέν γε, τὸν χρόνον ὃν ἂν τούτων ἕκαστος λειτουργῇ, δίδωσι τὴν ἀνάπαυσιν αὐτοῖς μόνον, μετὰ ταῦτα δὲ οὐδὲν ἔλαττον ἕκαστος αὐτῶν ἀναλώσει· τότε δ' ἂν, μικρᾶς συντελείας ἀπὸ τῶν ὑπαρχόν- 464

[1] οἴομαι R.

Οἷοί τε] F. A. ὄντες. Wolf.

Εἰς συντέλειαν] Nannius: *ad contributionem scenicæ impensæ consociari multos.* Ergo etiam χορηγία fuit ἐξ ἐπιταγῆς. Quid ni esset, cur ejus data fuisset immunitas? Idem.

Εἰς συντέλειαν ἀγαγεῖν τὰς χορηγίας] Quid hoc rei sit, intelligetur ex iis, quæ de trierarchia prædiximus in Prolegomenis. F. A. Wolf.

Αὐτοῖς μόνον] Sine sensu αὐτοῖς. Lego: τὴν ἀνάπαυσιν ἔτους μόνον, *vacationem solummodo annuam*: nam supra dixerat §. γ'. ἐνιαυτὸν διαλιπὼν ἕκαστος λειτουργεῖ, *singuli altero quoque anno* hæc *munera obeunt.* Est vero Antiptosis, τὸν χρόνον ὃν, pro ὁ χρόνος ὃν, et Constructio est: ὁ χρόνος, ὃν τὸν χρόνον ἕκαστος τούτων λειτουργῇ ἄν, δίδωσι τὴν ἀνάπαυσιν ἔτους μόνον. Exemplum par habes 1 Cor. x. 16. τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν· et plura vide apud Cl. Taylorum in Indic. Attic. ad Lysiam, v. Antiptosis. Nannius videtur legisse ἄλλοις pro αὐτοῖς. sed et sic vox ἔτους vel ἐνιαυτοῦ adhuc deerit: τούτων ἕκαστος δίδωσι τὴν ἀνάπαυσιν ἄλλοις ἔτους μόνον. Cæterum τούτων est τῶν λειτουργούντων, idem quod τῶν χορηγῶν. Intellige νῦν μέν γε, *ut nunc se res habet*: et τότε δὲ, *in altero vero casu*, id est, si per Collationem res gereretur. Markland. *Aliis vacationem præbet.* Nannius. Τούτων refertur ad eos qui nunc immunitate gaudent, et tunc non gauderent per legem Leptinis. — αὐτοῖς et αὐτῶν refertur ad eos qui immunitatibus non donati sunt. — δίδωσι, nempe, Leptinea lex. Auger.

Νῦν μέν γε — κεκτημένος ἦν] Impeditior periodus culpa auctoris ipsius, ni fallor. Respondent sibi primum νῦν μὲν, h. *ex mente Leptinis*, et τότε δὲ, *si mea ratio placuerit, ut choragiæ fiant per collationem seu contributionem*: tum rursus τὸν χρόνον ὃν ἄν, h. τέως ἕως ἄν, *quamdiu*, et μετὰ ταῦτα, h. *peracta functione.* Sic non cogimur cum Markl. accipere τὸν χρόνον ὃν ἂν — δίδωσι, quasi dictum ὁ χρόνος, ὃν ἂν —, δίδωσι, ac verbo δίδωσι multo aptius subjectum ἀπὸ τοῦ κοινοῦ quærendum est, *lex Leptinis.* Neque temere omnino ad istam figuram antiptoseos confugiendum est, licet non infrequentem in optimis auctoribus. Vide VV. DD. laudatos a Dorvill. ad Charit. p. 593. Porro τούτων ἕκαστος, *quisque eorum, quos, antea immunes, nunc lex ista cogit, ut muneribus fungantur, in posterum.* Hactenus satis clarum est τούτων, quippe quod redeat ad proximum εὐεργέτας. At αὐτοῖς et αὐτῶν sane obscurius posita sunt *de his, quos quum semper adhuc functio munerum onerasset, eo onere nunc levatos vult Leptines.* Conf. §. ζ'. et η'. Itaque loci sententia hæc exsistit: *Si vere deficiant cives obeundis muneribus publicis pares, præstare equidem crediderim, rem per contributionem fieri. Hoc modo parva impensa ad unumquemque perveniet, nec se quisquam nimis oneratum queri poterit; contra e Leptinis lege et ratione, quamtumvis ea omnibus oneris levamentum promittat, ii tamen, quos vult levatos, nonnisi tamdiu vacatione fruentur, quamdiu hi, quos novos nunc addemus, in functione erunt, post id tempus ipsi sumtum facturi nihilo minorem quam antea.* Sic videor verum sensum loci constituisse, ex parte adjutus a Reiskio. Oratorem autem veritate hic niti, nonnihil dubitem. Multum interest, in annos singulos, an tertio quintove quoque anno sumtus erogare cogamur. Verum id video, sententiam prorsus perimi et a Marklando, qui αὐτοῖς mutabat in ἔτους, ad hoc confirmandum abusus §. γ'., et multo magis lectione seu conjectura Marg. Ben. ἕκαστος οὐ λειτουργῇ. Idem.

των ἑκάστῳ γιγνομένης, οὐδὲν ἔπασχε δεινὸν οὐδεὶς, οὐδ᾽ εἰ πάνυ μικρὰ κεκτημένος ἦν.

η΄. Οὕτω τοίνυν τινὲς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! σφόδρα ἔχουσιν ἀλογίστως, ὥστε ἐπιχειροῦσι λέγειν, πρὸς μὲν ταῦτα οὐδὲν, ἄλλα δὲ τοιαδί· ὡς ἄρα δεινὸν, εἰ ἐν κοινῷ μὲν μηδοτιοῦν ὑπάρξει τῇ πόλει, ἰδίᾳ δέ τινες πλουτήσουσιν, ἀτελείας ἐπειλημμένοι. Ἔστι δὲ ταῦτα ἅμα ἀμφότερα οὐχὶ δίκαιον λέγειν. Εἰ μὲν γάρ τις ἔχει πολλὰ, μηδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, οὐχὶ δεῖ δήπου τούτῳ βασκαίνειν· εἰ δ᾽ ὑφῃρημένον φήσουσιν, ἢ τινὰ ἄλλον, οὐχ ὃν προσήκει, τρόπον κεκτῆσθαι, εἰσὶ νόμοι, καθ᾽ οὓς προσήκει κολάζειν. Ὅτε δὲ τοῦτο μὴ ποιοῦσιν, οὐδὲ τὸν λόγον αὐτοῖς τοῦτον λεκτέον. Καὶ μὴν περὶ τοῦ γε μὴ εἶναι χρήματα κοινὰ τῇ πόλει, ἐκεῖνο ὑμᾶς δεῖ σκοπεῖν, ὅτι οὐδὲν ἔσεσθε εὐπορώτεροι, τὰς ἀτελείας ἐὰν ἀφέλησθε. Οὐ γὰρ κοινωνεῖ ταῖς δημοσίαις προσόδοις καὶ περιουσίαις ταῦτα τἀναλώματα οὐδέν. Χωρὶς δὲ τούτων, νυνὶ τῇ πόλει δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν, πλούτου τε καὶ τοῦ πρὸς ἅπαν-

η΄. Κεκτῆσθαι] In nonnullis MSS. deest κεκτῆσθαι, atque inter eos in Obsop. qui recte abesse posse existimat. Cujus sententiam minime laudo. εἰ δὲ φήσουσι κεκτῆσθαι, vel ὑφῃρημένον, vel τινὰ ἄλλον τρόπον, ὃν οὐ προσήκει. Sensus est liquidissimus. Simile occurrit §. κθ΄. εἴ τινα τῶν εὑρημένων — ἀνάξιον εἶναι φασὶν, ἢ μὴ πεποιηκότα, ἐφ᾽ οἷς εὕρετο, ἔχειν. TAYLOR.

κολάζειν] *Pœnas repetere ab aliquo*, de accusatore, sicut Latine adhibetur *condemnare*, de quo vide Ernest. Clav. Cic. h. v. et conf. infra §. κ΄. ad v. κρίνειν. F. A. WOLF.

Λεκτέον] In neutro nominativo, et regit accusativos τὸν λόγον τοῦτον. AUGER.

Οὐ γὰρ κοινωνεῖ] *Nam hæ impensæ, quæ scenicis rebus deputantur, ad publica vectigalia et opes non accedunt.* Nannius ita vertit, et recte. TAYLOR.

Δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν] Verba sic collocata sunt, ut et divitias et gloriam Reip. tribuere videantur, etsi pecunia ei desit. Quod si Ulpiani sequare sententiam, verba νυνὶ τῇ πόλει omittenda erunt. WOLF. Miror, vel Wolfium hic hæsisse, vel Scholiasten conqueri de obscuritate. Vertes: *cum duo Reip.* proponantur *bona:* Scilicet, utrum retineamus fidem, cujus opinione efflorescimus; an ea valere jussa, opes publicas coacervemus, quibus indigemus magis. TAYLOR.

Νυνὶ τῇ πόλει δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν] Invideo ceteris editoribus, quibus facilis hic locus visus est: me enim nullus in tota Oratione pejus vexavit, ut, si forte ipse eum vicissim vexem, nihil mirum sit. Illud evidentissimum est, Græca a me apposita non hoc sibi velle, *Reipublicæ nunc duo bona adesse, opes et fidem.* Nam tali sensui, quem tamen Wolfius exprimit, adversatur totus loci contextus et §. κγ΄. ad med. Potius ita universe capere licuerit verba, δυοῖν ὄντοιν τῇ πόλει ἀγαθοῖν: *quum duæ res sint et habeantur bona Reip. nostræ.* Ut sit: *Præterea quum omnino duo cadant in hanc Remp. bona, opes et fides; posterius hoc, quod nunc habemus, præstabilius est.* Locum simillimæ formæ opportune memini ex Or. in Aristocr. p. 648. ed. R. Δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν πᾶσιν ἀνθρώποις, τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ μεγίστου πάντων, τοῦ εὐτυχεῖν, τοῦ δ᾽ ἐλάττονος μὲν τούτου, τῶν δ᾽ ἄλλων μεγίστου, τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι, οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις ἀμφοῖν παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις. Sed sic quoque offendit nos νυνί. Quod quo jure, quave gratia trahemus ad μεῖζόν ἐστιν in ultimo membro? Quanquam hoc modo junxisse videtur Scholiastes, questus et ipse ἀσάφειαν τῆς λέξεως. Contra suo loco relictum νυνὶ intelligi *adhuc*, usus ve-

τας πιστεύεσθαι, μεῖζόν ἐστι τὸ τῆς πίστεως ὑπάρχον
ἡμῖν. Εἰ δέ τις οἴεται δεῖν, ὅτι χρήματα οὐκ ἔχομεν, μηδὲ
δόξαν ἔχειν ἡμᾶς χρηστὴν, οὐ καλῶς φρονεῖ. Ἐγὼ μὲν
γὰρ εὔχομαι τοῖς θεοῖς, μάλιστα μὲν ἡμῖν καὶ χρήματα
πολλὰ γενέσθαι· εἰ δὲ μὴ, τό γε πιστοῖς εἶναι καὶ βεβαίοις
δοκεῖν διαμένειν. Φέρε δὴ, καὶ τὰς εὐπορίας, ἃς ἀναπαυο-
μένους τινὰς εὐπορήσειν οὗτοι φήσουσιν, εἰς μέσον ὑμῖν [1] γι-
γνομένας δείξω. Ἴστε γὰρ δήπου [2] τοῦθ᾽, ὅτι τῶν τρι-
ηραρχιῶν οὐδεὶς ἔστ᾽ ἀτελὴς, οὐδὲ τῶν εἰσφορῶν τῶν εἰς τὸν 465
πόλεμον. Οὐκοῦν ὁ πολλὰ κεκτημένος οὗτος, ὅστις ἂν ᾖ,

[1] γινομένας T. R.

[2] Deest τοῦθ᾽. T.

tat Atticus, qui νυνὶ in uno *præsente tempore* ponit, quum νῦν trium sit temporum. Vere hoc ex Heraclide docuerunt Etymol. M. p. 608. et Eustath. ad Odyss. Σ. p. 1840. Scribemusne igitur, particula expuncta, τουτονὶ τῇ πόλει? an in ea latet ἡμῖν, ut sæpe conjungitur ἡ πόλις ἡμῖν pro ἡ πόλις ἡμῶν, dativo genitivi locum tenente? Quidquid erit, videtur textus vitium traxisse, et id quidem antiquum. Ceterum ad rem addi hic poterat: Χρήματα μὲν γάρ ἐστι κτήσασθαι· δόξαν δὲ χρημάτων οὐ ῥᾴδιον πρίασθαι. Assignatur hæc sententia Demostheni in Stobæi Serm. IX. p. 104., sed nusquam ita in nostris Orationibus lecta. F. A. Wolf.

Τό γε πιστοῖς εἶναι καὶ βεβαίοις δοκεῖν διαμένειν] Ut dativorum causa appareat, jungenda hæc sunt cum verbis γενέσθαι ἡμῖν, tacite repetitis, non cum εὔχομαι τοῖς θεοῖς. Numeri causa εἶναι superadditum videtur. Quod in Pan. pro δοκεῖν διαμένειν Obsop. notat legi διαμεῖναι, posterius hoc habent etiam Par. 1. Aug. 1. Verum male omitteretur δοκεῖν, quod primarium est ad sententiam. Idem.

Τὰς εὐπορίας κ. τ. λ.] Nannius vertit: *opulentias, quas exonerati aliorum successione paraturi sunt.* Male, ut videtur. Taylor.

Εἰς μέσον ὑμῖν γινομένας] Ὑμᾶς ὠφελεῖν κοινῇ. Obsopœus εἰς δέον ὑμῖν, *nobis opportunum et commodum id esse.* Wolf. *Has ipsas demonstremus in commodum cedere reip.* Wolfius MSS. lectionem sequitur, εἰς δέον ὑμῖν γινομένας δείξω. Nam ita scribitur in Lindenbr. Obsop. Ven. Bodl. Vindob. Paris. *a.* s. Ital. et MSS. Felician. Et recte. Ita Versio Italica: *Ma io intendo oltre a cio di volervi mostrare, che ancor le richezze, le quali costor dicono che havranno alcuni che saranno esenti*, sono in vostro servigio. Nam statim sequitur, *salutem Reip. poni maximam in Triremibus et apparatu bellico, non in spectaculis, oculorumque delectamentis. Qui autem plura in istum usum conferat, necesse est, eum Reip. plurimum prodesse.* Res ipsa loquitur. *In medium prolatas:* Nannius. Taylor.

Φέρε δὴ, καὶ τὰς εὐπορίας —] *Age vero, quæ privatæ opes illorum, immunitate partæ, adversariis nostris tam molestæ sunt, eas in commodum Reipublicæ cedere demonstrabo. Oritur inde*, inquit, *utilitas, collata* in *medium*, (εἰς μέσον,) ut et Latinus sermo imitatur. MSS. magno numero εἰς δέον, quod affinis est potestatis, at minime ejus, quæ h. l. postulatur. Discas id ex §. ιά. Igitur ut ferri fortasse ea lectio possit, non ita rem ipsam audio pro ea loquentem, ut Taylorus; maluique surdaster videri, quam bonam omnium editorum lectionem deserere. At εὐπορήσειν, mirabar interdum, a nemine adhuc mutatum esse in εὐεργετήσειν. Nunc et hoc video bene habere, et futuro Oratorem callide usum, quasi metus ille adversariorum *in præsens quidem* vanus esset. Similiter leni verbo, ἀναπαυομένους, reddit id, quod prius ex aliena persona gravius dixerat, ἀτελείας ἐπειλημμένοι. F. A. Wolf.

Ἴστε γὰρ δήπου] Sine τοῦτο, dant plerique omnes. Ex Par. 1. 5. 7. Aug. 1. et Bav. illud Reiskius injecit. Non male; quod facile absorberi potuit a voce præcedente, et abunde adest exemplorum pronominis hujus sic adjecti. Idem.

Ὅτι τῶν τριηραρχιῶν οὐδεὶς ἔστ᾽ ἀτελὴς] Intellige οὐδεὶς τῶν τοῦ τριηραρχεῖν ἄξια κεκτημένων, *nemo ex ditioribus.* Hoc vero, nemini immunitatem a trierarchia concedi, tam sæpe videtur inculcatum, ut pateret, quamvis multi divites liberati a reliquis oneribus essent Populi beneficio, eos satis superque premi sumtibus in bellum faciendis. Idem.

πολλὰ εἰς ταῦτα συντελεῖ, πᾶσα ἀνάγκη. Καὶ μὴν ὅτι δεῖ τὴν εὐπορίαν εἰς ταῦτα ὑπάρχειν πλείστην τῇ πόλει, πάντες ἂν ὁμολογήσειαν. Παρὰ μὲν γὰρ τὰς ἐπὶ τῶν χορηγιῶν δαπάνας μικρὸν ἡμέρας μέρος ἡ χάρις τοῖς θεωμένοις ἡμῶν ἐστί· παρὰ δὲ τὰς τῶν εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῶν ἀφθονίας πάντα τὸν χρόνον ἡ σωτηρία πάσῃ τῇ πόλει. Ὥσθ', ὅσον ἐνθάδε ἀφίετε, ἐκεῖ κομίζεσθε· καὶ δίδοτε ἐν τιμῆς μέρει ταῦτα, ἃ καὶ μὴ λαβοῦσίν ἐστιν ἔχειν τοῖς τοῦ τριηραρχεῖν ἄξια κεκτημένοις. Ἀλλὰ μὴν, ὅτι τῶν τριηραρχιῶν οὐδεὶς ἔστ' ἀτελὴς, [1] οἶμαι μὲν ὑμᾶς εἰδέναι πάντας· ὅμως δὲ καὶ τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν ἀναγνώσεται. Λάβε τὸν περὶ τῶν τριηραρχιῶν νόμον, καὶ λέγε [2] τοῦτο αὐτοῖς. Λέγε!

ΝΟΜΟΣ.

Ἀτελῆ δὲ μηδένα εἶναι τριηραρχίας, πλὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων.

Ὁρᾶτε, ὡς σαφῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μηδένα εἶναι

[1] οἴομαι R. [2] τοῦτον T.

Πολλὰ εἰς ταῦτα] H. e. *in ea omnia, quorum usus et necessitas est in bello.* Πᾶσα ἀνάγκη hic adverbialiter positum est, διαβεβαιωτικῶς. Idem.

Πᾶσα ἀνάγκη] Οὐχ οἷόν τ' ἄλλως γενέσθαι. τὸ πᾶσα ἀνάγκη absolute καὶ διαβεβαιωτικῶς subjicitur. Alias dicendum fuisset: τὸν πολλὰ κεκτημένον πολλὰ συντελεῖν πᾶσα ἀνάγκη. Wolf.

Παρὰ μὲν γὰρ τὰς ἐπὶ τῶν —] En iterum exemplum antitheti seu contrapositi, qua figura Noster uti scit tam efficaciter. In τοῖς θεωμένοις ἡμῶν cogitabis, non omnes Athenis ivisse spectatum ludos scenicos et gymnicos. Ad sententiam autem compares Lycurg. in Leocrat. p. 233. F. A. Wolf.

Ὅσον ἐνθάδε ἀφίετε, ἐκεῖ κομίζεσθε] Nimirum ἐνθάδε, ἐν ταῖς χορηγίαις. Ἐκεῖ, ἐν ταῖς τριηραρχίαις καὶ ταῖς εἰσφοραῖς. Quidquid pecuniæ divites necesse non habent choris impendere, id ad Remp. conferre poterunt in obeundis muneribus bellicis. Idem.

Ἀναγνώσεται —] Int. ὁ γραμματεὺς, qui Oratoribus semper præsto erat in foro judiciisque, ut illorum jussu publicas tabulas et instrumenta caussarum quævis recitaret. Inde perpetua hæc ellipsis. Idem.

Λέγε τοῦτο αὐτοῖς] Vulgant ubique τοῦτον αὐτοῖς, quod meritissimo Reiskium offendit, quem in refingendo hic secutus sum. Jam τοῦτο est *pars legis ea, cujus usus nunc quam maxime esse debuit,* quam partem cogitari licet scribæ ab Oratore digito indicatam. Certe nihil necesse erat recitari totam legem de trierarchiis, præsertim si longior esset et multorum capitum, ut pæne suspicor. Correctionem firmat Aug. 1., cujus lectio nescio an tota præferri debuerit: Λέγε τοῦτο αὐτό. Νόμος. Ἀτελῆ μηδένα εἶναι κ. τ. λ. Omnino conf. Or. Nostri de fals. leg. §. ιδ'. ibique Tayl. et in Aristocr. p. 650. ed. R. Id tamen dubitari potest, an legis verba ita sint ab ipso auctore adscripta. Abruptiora ea sunt, et plane tali specie, quam annotata lectorum habere solent; et quod δὲ omittitur in Aug. 1., id a correctore esse dixeris, sicut alia sunt ejusdem codicis. Omnino factum videtur mihi sæpius, ut in locis, ubi deessent scita, leges, aliæve literæ publicæ, sicunde nota essent, aut ex ipsa Oratione suppleri possent, a doctis lectoribus insererentur. Pro tali habuerim etiam fragmentum oraculi ap. Æschinem in Ctesiph. §. λς'. fin. Quo in loco, [§. λή.] ut hoc addam, gravius adhuc mendum hæret in verbis: ἐπὶ Θεοφράστου

τριηραρχίας ἀτελῆ, διείρηκεν ὁ νόμος, πλὴν τῶν ἐννέα [1] ἀρχόντων. Οὐκοῦν οἱ μὲν ἐλάττω κεκτημένοι τοῦ τριηραρχίας ἄξια ἔχειν, ἐν ταῖς εἰςφοραῖς συντελοῦσιν εἰς τὸν πόλεμον· οἱ δ' ἐφικνούμενοι τοῦ τριηραρχεῖν, εἰς ἀμφότερα ὑμῖν ὑπάρξουσι χρήσιμοι, καὶ τριηραρχεῖν καὶ εἰςφέρειν. Τίνα οὖν ῥαστώνην τοῖς πολλοῖς ὁ σὸς, ὦ Λεπτίνη, ποιήσει

[1] ἀρχόντων; T.

ἄρχοντος, Πυλαγόρας ὑμεῖς εἵλεσθε Μειδίαν τε ἐκεῖνον, τὸν Ἀναγυῤῥάσιον — καὶ Θρασυκλέα, τὸν Λέσβιον. Postremum nomen pro gentili esse, vix bene probetur ne ex iis quidem, quæ a Platone Ion. extr., Demosthene Philipp. I. §. ί. seq. et aliis narrantur. Nec magis placet emendatio Reiskii, τὸν Λεσβίου. Exspectatur non patris nomen, sed demi, judice etiam Marklando. Scribendum igitur, τὸν Λίκκιον. Hesychius: Λίκκον, δῆμος Ἀντιοχίδος φυλῆς. Conf. Sponii Indicem demorum p. 432. Conjectura est ex eodem genere, unde illa est Valesii et Corsini in Or. de Cor. §. κγ'. in posterum recipienda, Εὔβουλος, Μνησιθέου, Κυθήριος, pro Κύπριος. Idem.

Διείρηκεν ὁ νόμος] *Lex diserte, clare dicit*, λέγει διαῤῥήδην. Particula hæc quum usitatissima sit, verbum ejusdem familiæ, διείρηκα, rarius occurrit, vulgo ne in Lexica quidem relatum. Præ ceteris delectatur eo Judæus Philo, ut de mund. opif. T. 1. p. 28. Quod det. pot. insid. p. 194. et 201. De sept. et fest. dieb. T. 2. p. 28. ed. Mang. et alibi. Idem.

Τοῦ τριηραρχίας ἄξια ἔχειν] Addi vult Reisk. δοκεῖν. *Quam ut censeantur possidere tantum, ut trierarchiam gerere debeant.* Satis erit, talia lasciviæ criticæ exempla, quas iste emendationes vocat, simpliciter apponere, ne se forte ulla bona re a me frustratos doleant, qui priorum editorum opibus carent. Si quas autem conjecturas sic transmittam, eas tales esse deputo, quæ ne cujusquam postea animum tentent, plane nihil periculi esse videatur. Idem.

Τίνα οὖν ῥαστώνην τοῖς πολλοῖς —] Leptines rogationem suam apud Populum hac specie commendaverat, quod nimia adhuc in concedenda immunitate facilitas damnum dedisset plurimis, ad liturgias curandas adactis vice immunium, et plerumque ditiorum; nec mirum est, si ostenderat, multum levamenti sua lege allatum iri τοῖς πολλοῖς, h. e. *multitudini*. Nam sic optimi auctores Latinitatis reddunt τοὺς πολλοὺς, quibus vocibus Oratores populum designant sine ullo contemtu, exceptis tamen civibus vel majoris in Civitate auctoritatis, vel beatioribus. Non minor autem h. l. nos moratur difficultas, quam illa erat §. ζ'. in fin. in verbis, quorum sententiam in re summa noster hic locus sequitur. Omnino quidem id apertum est, hanc Demosthenis esse mentem: *Tribubus singulis* (decem tum Athenis erant) *vel etiam binis tantummodo unus per legem Leptineam choragus accedere potest, isque unus adjectus rursus unum ex iis, qui liturgias adhuc obierunt, onere et impensis liberabit. Jam si Civitas haud amplius quinque, summum decem novos, choragos lucrabitur, quid, quæso, in ista lege, tantum levamenti paratum est universo Populo?* Hactenus quidem, inquam, de sententia satis constat. Sed aliis rebus adhuc opus est ad sensum loci interiorem recludendum. Nam primum obscurius est, χορηγὸς nunc quoque latius sumatur, an angustius; tum nostro loco idem subsit calculus, qui erat §. ζ'. ad med. an alius novus: quin id ipsum ambigi potest, cives soli nunc intelligendi sint, an simul μέτοικοι. Ne multa; ex omnibus, quæ mihi locum sæpius pensitanti consentanea visa sunt, hæc arbitror tenenda esse, ut veri similiora. Primum vix dubium est, Oratorem nunc de quinque aut decem novis choragis dicentem in superiore calculo suo perstare. Nam quoniam illic de XVI. novis per Leptinem accessuris dixit, in his autem V. aut VI. cives numeravit; tum, quum XXX. ad summum concedit accedere posse, proportio suadet, ut cives fore X. et μετοίκους XX. in illo numero haberi statuamus. Hanc autem rationem Orator quum modo ipse posuerit, eam et nunc sequi etiam debuisse videri potest. Deinde ipsa mentione tribuum probabile fit, hoc quoque loco de solis civibus sermonem esse. Quid enim tribus ad μετοίκους? Jam simul hinc per se consequitur, χορηγὸν denuo latiore sensu eodem, quo superius, accipi debere. Qui melius rem extricare potuerit, eum equidem libenter audiam. Nunc uni Augerio video partem difficultatis suboluisse, qui in animadversione annotat, *ex Oratoris ratione supra*

νόμος, εἰ μιᾶς ἢ δυοῖν φυλαῖν ἕνα χορηγὸν καθίστησιν, ὃς ἀνθ' ἑνὸς ἄλλου τοῦθ' ἅπαξ ποιήσας ἀπαλλάξεται; ἐγὼ
466 μὲν οὐχ ὁρῶ· τῆς δέ γε αἰσχύνης ὅλην ἀναπίμπλησι τὴν πόλιν καὶ τῆς ἀπιστίας. [1]Οὐκοῦν, ὅτε πολλῷ μείζονα βλάπτει τῶν ὠφελειῶν, ὧν ἔχει, [2]προςήκει λελῦσθαι παρὰ τοῖςδε αὐτόν; ἔγωγ' ἂν φαίην.

θ'. Ἔτι δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταί! διὰ τὸ γεγράφθαι ἐν τῷ νόμῳ διαῤῥήδην αὐτοῦ, μηδένα μήτε τῶν πολι-

[1] οὔκουν R. [2] προσήκειν λελ. π. τοῖς δὲ αὐτὸν ἔγωγ' ἂν φαίην T.

prolata Rempublicam, immunitatibus sublatis, lucrari XV. aut, ad summum, XXX. capita idonea muneribus choragiæ, gymnasiarchiæ et epulationis; ex quo utroque numero V. aut X. uni choragiæ assignari debere; quumque X. tribus fuerint, ita vel singulis vel etiam binis tribubus unum novum, qui id munus obeat, accedere. Hæc autem ratio quamvis habeat sane, quo primum cogitata placeat; quam multa in ea quasi precario sumantur, persequi non lubet. Alioquin quærerem, unde vir Gallus sciverit, in choragia non plures occupatos fuisse, quam in epulatione; quærerem alia plura. — Locum jam olim obscuriorem fuisse, ostendit Scholiastes, qui tamen nihil bonæ frugis affert ampullis suis. Quibus e scholiis unum ne quem errore implicet, ubi mensis Anthesterio Dionysiis majoribus assignatur, hac super re confer egregiam disputationem Ruhnkenii ad calc. Hesych. T. II. Mox Thucydidis locus ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἱστοριῶν quærendus est in lib. III. cap. 17. Variæ olim fuerunt partium Thucydidei operis divisiones, ideoque nihil mutare volui. Videtur tamen in Schol. vitium subesse, quum plures quam octo libros a Grammaticis factos esse constet, non pauciores. Idem.

Ἕνα χορηγὸν καθίστησιν] *Singulis*, inquit, Tribubus, (*Decem* eæ erant,) vel *binis quibusque*, hæc tua Lex *unum* forte choragum restituet; qui *unus* restitutus, *unum* solummodo alium aliquem ab hoc onere et impensa excusaturus est. Jam vero, si *quinque* tantum novi choragi, vel, ut plurimum, *decem*, per hanc Legem tuam inducantur, quodnam inde levamen τοῖς πολλοῖς, *toti populo Atheniensi?* Hoc est Demosthenis Argumentum, quod satis perspicuum est, et dependet a supra positis §. ζ. Audebimusne igitur dicere, Ulpianum et alios veteres nonnullos non intellexisse hunc locum? Sane ita videbitur, si Scholia consulas. Markland.

Ἀνθ' ἑνὸς ἄλλου] Ex numero eorum, puta, qui adhuc liturgias obierunt. Τοῦτο est τὸ λειτουργεῖν, et ἅπαξ rursus spectat illud, quod §. ζ. a med. legimus, liturgos de novo accessuros ne in singulos quidem annos accedere posse. Non igitur quotannis, inquit, quinque aut decem novos sistit Tua lex, sed hos tam paucos universe παρὰ πάντα τὸν χρόνον. F. A. Wolf.

Προσήκει λελ. περὶ τοῖςδε] F. προσήκειν λελ. παρὰ τοῖς δέ. Disserit cum Leptine, et mox se convertit ad judices. Wolf.

Προςήκει] Nonnulli copulant προςήκειν λ. π. τοῖςδε αὐτὸν ἔγωγ' ἂν φαίην, contra libros, et sic, ut orationis vigor omnis pereat. Παρὰ τοῖςδε, *coram his, in hoc judicio*, alias ἐν τοῖςδε seu ἐν τούτοις. Οἵδε sunt ii, *qui nunc judicant*. Conf. ad §. γ'. F. A. Wolf.

θ'. Διὰ τὸ γεγράφθαι ἐν τῷ νόμῳ διαῤῥήδην αὐτοῦ] *Nominatim cautum esse*. Est enim *cavere nominatim et excipere*, τὸ διαῤῥήδην διαγορεύειν. Idem alibi, [v. 1. p. 422.] μηδένα ἀτελῆ εἶναι διείρηκεν ὁ νόμος, *lege cautum est*. Quod vero sequitur, μὴ διαιρεῖσθαι δὲ ὅτου ἀτελῆ χορηγίας &c. διῃρῆσθαι etiam legi fortasse potest, ut apud Platonem in Phædro, οὐκοῦν τὸν μέλλοντα τέχνην ῥητορικὴν μετιέναι, πρῶτον μὲν δεῖ ταῦτα ὁδῷ διῃρῆσθαι, *dividere via et arte*. διῃρῆσθαι autem pro διαιρεῖσθαι dixit. Ex edit. Hervag.

Διὰ τὸ γεγράφθαι —] Primaria verba ita inter se connexa sunt: Διὰ τὸ γεγράφθαι μὲν — μὴ διῃρῆσθαι δὲ — ἀλλ' ἁπλῶς (λέγεσθαι) ἀτελῆ — καὶ διὰ μὲν τὸ περιλαμβάνειν — διὰ δὲ τὸ διορίζειν — ἀφαιρεῖται, scil. *lex*, aut, si ita videbitur, *Leptines ipse*. In verbis nonnihil nunc mutavi, quo facilior fieret conspectus structuræ, profecto non adeo insolentis, ut idcirco totus locus corrumpi debuerit. Omnis insolentia structuræ hæc est, quod a passi-

τῶν, μήτε τῶν ἰσοτελῶν, μήτε τῶν ξένων εἶναι ἀτελῆ· μὴ [1]διῃρῆσθαι δὲ, ὅτου ἀτελῆ, χορηγίας, [2]ἢ τίνος ἄλλου τέλους, ἀλλ' ἁπλῶς [3]ἀτελῆ μηδένα, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος· [4]καὶ ἐν μὲν τῷ μηδένα πάντας [5]περιλαμβάνειν τοὺς ἄλλους, ἐν δὲ τῷ τῶν ξένων μὴ [6]διορίζειν τῶν οἰκούντων Ἀθήνησιν· ἀφαιρεῖται καὶ Λεύκωνα, τὸν ἄρχοντα Βοσπόρου, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, τὴν δωρεὰν, ἣν ὑμεῖς ἔδοτε αὐτοῖς. Ἔστι γὰρ γένει μὲν δήπου ὁ Λεύκων ξένος, τῇ δὲ παρ' ὑμῶν ποιήσει πολίτης· κατ' οὐδέτερον δ' αὐτῷ τὴν ἀτέλειαν ἔστ' ἔχειν ἐκ τούτου τοῦ νόμου. Καίτοι τῶν μὲν ἄλλων εὐεργετῶν χρόνον τινὰ ἕκαστος ὑμῖν χρήσιμον ἑαυτὸν παρέσχεν· οὗτος δ', ἂν σκοπῆτε, φανήσεται συνεχῶς ἡμᾶς εὖ ποιῶν·

[1] διειρῆσθαι T. [2] ἤτινος T. [3] Deest ἀτελῆ. T. [4] Deest καί. R. [5] περιλαμβάνει R. [6] *διορίζων R.

vis primum orsa, mox ad activa delabitur, cujusmodi exempla ubivis quamlibet multa reperias. Lectio autem διῃρῆσθαι pro vulgari διειρῆσθαι, cujus vis ante explicata nasco minus convenit, confirmatur ab Ulp. Ital. Bodl. Aug. 1. Marg. Ben. consensuque Dorvillii ad Chariton. p. 595. [L. VII. VI. 125. 19.] et Reiskii, qui recepit. Sed pessime idem in reliquis versatus, post Ἀριστογείτονος abjecit καὶ, ac statim περιλαμβάνει posuit et διορίζων. Postremum hoc de suo, reliqua ex Bodl. Adeo interdum mancipium putidi codicis est vir alias tam ingeniosus. F. A. Wolf.

Ἁπλῶς μηδένα] Plenius olim edebatur, et confirmant etiam Codd. ἀλλ' ἁπλῶς ἀτελῆ μηδένα. ἀλλ' ὡς ἁπλῶς ἀτελῆ μηδένα. Vindob. Taylor.

Καὶ ἐν μὲν τῷ etc.] Sequior est lectio Bodl. ἐν μὲν τῷ μηδένα, πάντας περιλαμβάνει τοὺς ἄλλους, sine καὶ in principio. Juxta quam lectionem videtur Wolfius interpretari. Tu vide structuram: διὰ τὸ γεγράφθαι ἐν τῷ νόμῳ — μὴ διειρῆσθαι δὲ — καὶ ἐν μὲν τῷ μηδένα, περιλαμβάνειν — ἐν δὲ τῷ τῶν ξένων μὴ διορίζειν — ἀφαιρεῖται καὶ Λεύκωνα. Eousque hæret sententia, neque citius, ut volunt isti, inflectitur. Idem.

Ἀφαιρεῖται καὶ Λεύκωνα, τὸν ἄρχοντα Βοσπόρου —] De improviso inducitur princeps, cujus injuria, quam lex Leptinis habet, gravissimum telum est, quo artificiose Noster in prima statim acie utitur. Leuco in ditione Bospori Cimmerii patri Satyro successerat Olymp. 96, 4., regnavit autem usque ad Olymp. 106, 4., quo anno filius Spartacus imperium accepit. Leuconem hunc omnium tyrannorum Bosporanorum nobilissimum et felicitas sua et prudentia fecit, laudatusque etiam impense est a Chrysippo Stoico. Vide Diodorum XIV. 93. unde de ratione temporum constat, Strabonem VII. p. 461. et 478. Polyæn. VI. 9., aliosque, quorum loca conduxerunt Perizon. ad Ælian. V. H. VI. 13. et Wesseling. ad Diodori l. c. Duo addi merentur, unus Dionis Chrysost. Or. II. de Regno p. 101. ed. Reisk., alter Nonni seu Maximi in Comment. ad Gregor. Naz. Or. in Julian. princ., quem apponam. Εἰδέναι χρὴ, ὅτι πολλάκις καὶ εὐεργετῶν εὐεργεσίαι ἐν ταῖς στήλαις ἀνεγράφοντο, ὥσπερ ἡ τοῦ Λεύκωνος, τοῦ ἄρχοντος Βοσπόρου, ἀνεγράφη ἐν Ἀθήναις. F. A. Wolf.

Ἔστι γὰρ γένει μὲν δήπου ὁ Λεύκων ξένος] Alio ordine hæc exhibet Aug. 1. Ἔστι γὰρ γένει μὲν ὁ Λεύκων δήπου ξένος. Rem non monerem, nisi sæpe Lipsiensis editor in transponendis vocabulis hunc codicem secutus esset. Etenim mihi ex omnibus ejus generis exemplis aliisque minime dubium est, quin sæpius is codex scioli alicujus manum emendatricem senserit. Hoc loco vulgatum verborum ordinem tuetur Priscian. XVIII. p. 1169. Putsch. Idem.

Τῇ παρ' ὑμῶν ποιήσει πολίτης] Ut Græci dicunt ποιεῖν πολίτην τινὰ, sic in eodem genere sunt ποίησις, ποιητὸς, δημοποίητος,

καὶ ταῦτα, ὧν μάλιστα ἡμῶν ἡ πόλις δεῖται. Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι πλείστῳ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἡμεῖς ἐπεισάκτῳ σίτῳ χρώμεθα. Πρὸς τοίνυν ἅπαντα τὸν ἐκ τῶν ἄλλων ἐμπορίων ἀφικνούμενον ὁ ἐκ τοῦ Πόντου σῖτος εἰςπλέων ἐστίν. Εἰκότως· οὐ γὰρ μόνον διὰ τὸ τὸν τόπον τοῦτον σῖτον ἔχειν πλεῖστον τοῦτο γίγνεται, ἀλλὰ καὶ

de peregrinis, qui adsciscuntur in numerum civium. Idem.

Καὶ ταῦτα, ὧν μάλιστα ἡμῶν ἡ πόλις δεῖται] Bene Wolfius: *et ejus generis beneficia, quæ Reip. maxime sunt necessaria.* Καὶ h. l. est *et quidem*, ac ταῦτα pro κατὰ ταῦτα, itaque non, ut alias dicitur, καὶ ταῦτα, *præsertim.* Reisk. mavult καὶ ταῦτ', ἀφ' ὧν, quod ipse explicat ἀπὸ τούτων, ὧν. Vix alius intellexisset. Idem.

Πρὸς τοίνυν ἅπαντα] Ἔστι πρὸς ἅπαντα, ἀντὶ τοῦ συγκρίνεσθαι δύναται πρὸς ἅπαντα. Neque necesse est mutare in ὁ ἐκ τοῦ Πόντου σῖτος εἰς, πλείων ἐστὶ πρὸς ἅπαντα, parum commoda constructione. Wolf. Pro εἰσπλέων Bodl. et Cant. εἰς πλέον. Lambinus legit εἰς πλείων. Recte Interpres Italicus: *E' l grano che vien de Ponto è quanto tutto quel che vien da gli altri mercati.* Taylor. Recte. εἰσπλεῖν dicuntur merces, quæ *navibus* importantur. Lysias Orat. in Diogit. vocat hoc φοιτᾶν, de *frumento* pariter; et ita Xenophon Hist. Græc. lib. 1. pag. 432. Non opus igitur lectione ista εἰς πλέον, neque Lambini εἰς πλείων. et dubito, an πλείων πρὸς ἅπαντα Græcum sit. Supra, §. ή. fin. scribe τοῖςδε pro τοῖς δέ. Markland.

Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι —] Locus hic de re frumentaria Atheniensium classicus, ut quo graviorem omnino non habeamus, imprimis dignus est, qui deinceps accuratius illustretur. Jam Athenas, quamvis frugum inventione olim tam nobiles, satis constat, posteriore tempore florentis Reipublicæ nullo prope alio frumento usas esse, quam advecticio; idque jam belli Persici temporibus factum ex Herodoto scimus. Deinde aucta frequentia incolarum, quum solum Atticæ, minus per se ferax, quippe λεπτόγεων et κριθοφόρον, tantæ multitudini alendæ non sufficeret, illud longe etiam magis factum, scriptores nostro suppares, quos postea auctores dabo, docent. Petebatur autem frumentum maxime e Ponto, unde *quotannis* Athenas invecta ad 400,000 medimnûm ex h. l. discimus, tum ex aliis terris, imprimis Sicilia, Cypro, Eubœa, Ægypto, ea copia, ut haud majorem ad eosdem usus, quibus frumentum veteribus inserviit, hodie maximæ et celeberrimæ urbes consumant. Summa enim efficitur fere 800,000 medimnûm, quum Orator dicat, frumenti ex reliquis locis omnibus convecti copiam eum ea, quam unus Pontus mitteret, æquiparabilem esse. Hoc est ὁ ἐκ τοῦ Πόντου σῖτος εἰςπλέων ἐστὶ πρὸς ἅπαντα τὸν ἐκ τῶν ἄλλων ἐμπορίων ἀφικνούμενον. Particula πρὸς in his servit comparationi aut æquiparationi. Sic Demosth. de Class. §. ή. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει χρήματα ἔνεστι πρὸς ἁπάσας τὰς ἄλλας πόλεις. Verbum autem εἰςπλεῖν de mercibus, quæ navibus aliquo invehuntur, notum est, ut generale in eadem re, εἰςέρχεσθαι. Vix dignæ ergo relatu erant scripturæ, εἰς πλείων et εἰς πλέον. Sed male etiam Wolfius, etsi veram lectionem in textu exhibens, vertit: *non tamen æquabit eas copias* etc. F. A. Wolf.

Εἰκότως· οὐ γὰρ μόνον] *Neque id mirum est: nam non solum* etc. Eleganter ita Græci εἰκότως, illatis γὰρ, καὶ γὰρ, ἐπεὶ, aliisve particulis. Exempla præter alios multos dabit Demosth. de Cor. §. ή. ιέ. quibus in locis ante οὔτε γὰρ, et ἀκούουσι, perperam diu εἰκότως exsulavit, et Aristoph. Avium 273. Eccles. 7. Lycurg. in Leocr. p. 199. Longin. c. 3. extr. At sunt quoque exempla vocis εἰκότως, in fine quidem membri positæ, sed cum verbo prægresso jungendæ. Ut Æschin. in Ctesiph. §. ν'., ubi deinceps cum Markl. scribendum erit, τοῦ νεανίσκου τὸ πρῶτον παροξυνθέντος εἰκότως. F. A. Wolf.

Τὸν τόπον τοῦτον σῖτον ἔχειν πλεῖστον] Ex pluribus veterum apparet, maximum in ista regione jam tum frumenti proventum fuisse. Nam ita hodieque reperimus. Vid. Peyssonelii Traité sur le commerce de la mer noire, librum etiam germanice versum. Omnino in historia mercaturæ antiquæ memorabilis est Pontus, h. e. tota ora maritima Ponti Euxini, maxime occasum versus Græcorum et Milesiorum coloniis frequentata, multisque emporiis celebris, imprimis Chersonesus, quæ vocabatur Taurica, [Angl. *The Crimea*]. Et ea loca præ ceteris frequentabant mercatores Athenienses, permulta inde exportantes, in his τάριχος, quod ipsum erat varii generis, tum ceras, mella, lanas, coria, pelles caprinas et alias, ligna navi-

διὰ τὸ κύριον ὄντα τὸν Λεύκωνα αὐτοῦ τοῖς ἄγουσι τὸν σῖτον Ἀθήναζε ἀτέλειαν δεδωκέναι, καὶ κηρύττειν, πρώτους γεμίζεσθαι τοὺς ὡς ἡμᾶς πλέοντας. Ἔχων γὰρ ἐκεῖνος ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶ τὴν ἀτέλειαν, ἅπασι δέδωκεν ὑμῖν.
Τοῦτο δὲ ἡλίκον ἐστὶ, θεωρήσατε. Ἐκεῖνος πράττεται 467
τοὺς παρ᾽ αὐτοῦ σῖτον ἐξάγοντας τριακοστήν. Αἱ τοίνυν παρ᾽ ἐκείνου δεῦρο ἀφικνούμεναι σίτου μυριάδες περὶ τετταράκοντά εἰσι· καὶ τοῦτο ἐκ τῆς παρὰ τοῖς σιτοφύλαξιν ἀπογραφῆς ἄν τις ἴδοι. Οὐκοῦν παρὰ μὲν τὰς τριάκοντα μυ-

bus fabricandis, mancipia etc., quas res permutabant illi vinis, in Co, Thaso, Mendæ et alibi coemtis, aut rebus et utensilibus ex fabricis et officinis Athenarum. Hujus enim urbis merces, utpote præcipua elegantia conspicuæ, non minus olim in deliciis erant, quam hodie Parisienses aut Londinenses. Atheniensibus quantum ea mercatura attulerit commodorum, facile intelligitur. Vel una frumentaria plurimis civibus debuit lucrosa esse, ut ex ea sola sibi victum et opes quærere potuerint. Jam universe vide Herodot. VII. 147. Lysiæ Or. XXXII. p. 902. Andocid. Or. II. p. 86. Xenoph. Hellen. V. 4. extr. Anab. VI. 4. VII. 5. Isocrat. Trapez. p. 529. seqq. Demosth. de Cor. §. κζ΄. adv. Lacrit. p. 935. et 941. ed. R. adv. Phorm. p. 908. et 917. adv. Polycl. p. 1210. sq. Polyb. IV. 38. Strab. VII. p. 478., ubi et Leuconis mentio fit. Ad hæc conf. Guil. Clarkii Connexion of the Roman, Saxon and English coins p. 55. et Pauwii Recherches philosophiques sur les Grecs p. 331. seq. Ceterum notatu non indignum puto, quod potiores res, quas Chersonesus hodie quoque vicinis præbet, maximam partem eædem sunt, quas olim nationes inde exportarunt. Idem.

Ἀτέλειαν δεδωκέναι, καὶ κηρύττειν, πρώτους γεμίζεσθαι —] Hæc duo quam vim habere debuerint, docere nihil attinet. Sic nimirum frumentaria negotia illius regionis in manum solorum Atheniensium devenire necesse fuit. Idem.

Ἔχων γὰρ ἐκεῖνος — ὑμῖν] Antitheton tribus verbis declarat, quam bene et quæstuose Resp. Atheniensium cum Leucone immunitatem permutaverit. Hinc *unus rex cum filiis*, illinc *Athenienses universi*. Verum fide rhetorica, ut solet, agere Demosthenes videtur. Certe minime vanum nomen fuisse immunitatem Leuconi donatam, observat S. Croix in libro de l' état et du sort des anciennes Colonies p. 101., comparatis Demosth. Or. hujus §. ιδ΄. et Xenoph. R. Athen. I. 17., quibus locis docemur, Remp. Atheniensium a mercatoribus, qui Hellespontum intrarent, decimam, qui Piræeum, centesimam portorii nomine exegisse. Quid in nostris verbis desideret Reiskius, et quomodo ei Orator planius loqui debuisse videatur, operæ pretium non est referre. Idem.

Καὶ τοῦτο ἐκ τῆς παρὰ τοῖς σιτοφύλαξιν ἀπογραφῆς ἄν τις ἴδοι] Sitonæ apud Athenienses curatores erant coemendo frumento, condendoque præfecti, qui Latine *frumentatores* dicuntur, οἱ τὸν σῖτον ἀγοράζοντες καὶ ἀποτιθέμενοι. erant etiam qui σιτοφύλακες dicebantur, quasi frumenti asservandi curam gerentes, ut Demosthenes hoc loco, de Leucone rege Bosphori loquens: Ab eo, inquit, quotannis frumenti ad 1400. medimnûm, id quod ex tabulis et scriptura sitophylacum videre quivis potest, &c. Idem munus ab aliis σιτολογία dicitur, et curatores ipsi σιτολόγοι, Latine *frumenti coactores*. Dispensatores autem ipsi annonæ publicæ σιτομέτραι vocantur. Hæc munera instituta erant in iis civitatibus quæ frumento importato utebantur, ut Athenis, unde Demosthenes ibidem, πλείστῳ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἡμεῖς ἐπεισάκτῳ σίτῳ χρώμεθα. Ex *edit.* Hervag.

Ἐκ τῆς παρὰ τοῖς σιτοφύλαξιν ἀπογραφῆς ἄν τις ἴδοι] Unus hic, quod sciam, locus est in Oratoribus, ubi τοῖς σιτοφύλαξιν munus tribuitur, frumentum in portus Atticos invectum, ejusque modum consignandi. Ἀπογραφὴ capiendum de tali *scriptura* aut *tabulis*. Itaque jam tum in his rebus bonum ordinem videmus adhibitum. Σιτοφύλακας plures memorant, quos laudat Meurs. in Piræeo c. 5. Sed potior locus est in Lysiæ Or. XXII. p. 722. F. A. Wolf.

Οὐκοῦν παρὰ μὲν τὰς τριάκοντα μυριάδας — τρισχιλίους] Leuco quum tricesimam, quam ab aliis e Ponto frumentum exportantibus exigit, nobis data immunitate portorii remiserit, quotannis in 300 000

ριάδας, μυρίους δίδωσι μεδίμνους ἡμῖν· παρὰ δὲ τὰς δέκα, ὡσπερανεὶ τρισχιλίους. [1]Τοσούτου τοίνυν δεῖ ταύτην ἀποστερῆσαι τὴν δωρεὰν τὴν πόλιν, ὥστε προσκατασκευάσας ἐμπόριον Θευδοσίαν, ὅ φασιν οἱ πλέοντες οὐ χεῖρον εἶναι τοῦ

[1] τοσοῦτον T.

medimnûm nobis remittit admodum 10 000 med., in 100 000 autem 3333⅓ med. Posterioris numeri loco Demosthenes posuit 3000, adjecto ὡσπερανεί. Quod eo fecit, opinor, ut res statim omnibus planior fieret; eamque ipsam puto causam esse, quare, quum prius universam summam 400 000 medimnûm posuerit, ea nunc partita, primum de 300 000, mox de 100 000 residuis medimnis dicat, quando brevius dicere poterat: *Leuco in illa 400 000 medimnûm remittit nobis* 13 333. Sed quæ ratio auctori præ altera placuit, ea et animo et memoria facilius posse teneri videtur, accommodataque esse etiam auditori arithmeticis minus perito. Idem.

Τοσοῦτον] Τοσοῦτο marg. Morel. τοσούτου Aug. τοσοῦτον τοίνυν δεῖ τοῦ ταύτην ἀποστερῆσαι τὴν δωρεὰν τὴν πόλιν. Lambin. Taylor. Iterum Lambinus: δεῖ τοῦ ἀποστερῆσαι. Propius erat τοσούτου δεῖ ἀποστερῆσαι. et jam video ita legi in optimo codice Augustano. Lysias Orat. in Nicomachum: ἐγὼ δὲ οὕτω πολλοῦ ἐδέησα τῶν Τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστε etc. Utrovis modo recte dicitur, τοσοῦτον δέω τοῦ ποιεῖν, vel, τοσούτου δέω ποιεῖν. Markland.

Τοσούτου τοίνυν δεῖ] Omnes editt. τοσοῦτον, præterquam postrema, quæ τοσούτου exhibet ex Aug. 1. et Bav. Atque hæc structura utique probatior est Atticis, quam dicunt *tantum abest ut* etc. Ex innumeris hujus generis exemplis quædam offert Taylorus ad Lysiæ Or. XXIV. p. 740. F. A. Wolf.

Θευδοσίαν] Θευδασίαν Editi nonnulli ante Wolfium, qui primus, ut credo, Εὐδασίαν. Lege cum Manut. Bodl. marg. Morel. scholiaste, Harpocratione et Stephano Byzantino, Θευδοσίαν, ut edi curavi: vel Θεοδοσίαν, cum Latinis Scriptoribus, Plinio sc. et Marcellino, atque etiam cum Strabone, qui non semel loci fertilitatem prædicat, verum l. 7. p. m. 311. egregie hunc locum illustrat. Κἂν τοῖς πρόσθεν χρόνοις ἐντεῦθεν ἦν τὰ σιτοπομπεῖα τοῖς Ἕλλησι, καθάπερ ἐκ τῆς λίμνης αἱ ταριχεῖαι. Λεύκωνα δέ φασιν ἐκ τῆς Θεοδοσίας Ἀθηναίοις πέμψαι μυριάδας μεδίμνων διακοσίων [f. διακοσίας] καὶ δέκα. Testatur Wolfius, Phil. Melanchthonem Θευδοσίαν interpretari *Teutonicam domum*. Quod sane parum intelligo. Auctor anonymus Peripli Ponti Euxini: Καὶ αὕτη [Θευδοσία] παλαιὰ ἦν Ἑλλὰς πόλις τῶν Μιλησίων ἄποικος, καὶ μνήμη αὐτῆς ἐστιν ἐν πολλοῖς συγγράμμασιν. Νῦν δὲ λέγεται ἡ Θευδοσία τῇ Ἀλανικῇ, ἤτοι τῇ Ταυρικῇ διαλέκτῳ, Ἀρδαύδα, τουτέστιν ἑπτάθεος. Taylor.

Προσκατασκευάσας ἐμπόριον Θευδοσίαν—] Ergo ante quam Theudosia, locus Austro propior, cum portu opportuniore et haud dubie navium capaciore, mercatui aptaretur, navicolariis Atheniensibus unum emporium hujus tractus fuit Bosporus. Quod nomen posterius et hic et §. *l.* non regionis acceperim, sed oppidi, ad Bosporum Cimmerium siti, seriore ævo primæ civitatis Sarmatarum. Non diversum id oppidum, nisi nomine, a Panticapæo, nobili loco, habet tum Plin. H. N. IV. 12. 24. tum alii veterum, e recentioribus imprimis Peyssonel. in Observv. sur les peuples barbares, qui ont habité les bords du Danube et du Pont-Euxin p. 98. Neque in Oratore nostro quidquam est repugnans huic rationi, ne dicam, favere ei quodammodo locum adv. Lacrit. p. 933. ed. R., ubi Theudosia et Panticapæum emporia pluries eodem conjunguntur modo, quo h. l. Theudosia et Bosporus. At prioris horum locorum scriptura mire hic variat, ut nonnulli etiam dederint Θευδασίαν et Εὐδασίαν, alterum ex altero corruptum, et hoc quidem, Εὐδασίαν, ab operis in una Frfurt. Vera unice sunt Θευδοσία et Θεοδοσία, diversitas autem hæc solius dialecti, nec ea minus in similibus nominibus obvia, in Latinis quoque, ut in *Theudosius*, *Theudorus*, *Theudricus* etc. Vide Koen. ad Gregor. de Dialect. gr. p. 76. et 222. et Burmann. Sec. ad Anthol. Lat. T. I. p. 249. Nostram vero scripturam hic quidem præstat consensus codicum, plane ut in Polyæn. V. 23. et Appian. Mithrid. c. 108. seqq., ubi tamen nunc cogimur legere Θεοδοσία. Loci ipsius, quem Leuco demum, patrem obsidioni ejus immortuum æmulatus, expugnasse regnoque Bosporano adjecisse videtur, loci igitur, tanquam vetustæ coloniæ Milesiæ, magna imprimis fertilitate nobilis, mentionem præter illos faciunt Strabo VII. p. 478. Arrian. Peripl. Pont. Eux. p. 20. Ano-

Βοσπόρου οὐδοτιοῦν, κἀνταῦθα δέδωκε τὴν ἀτέλειαν ἡμῖν. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πολλὰ ἂν ἔχων εἰπεῖν, ὅσα εὐεργέτηκεν ὑμᾶς [1] οὗτος ἀνὴρ, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πρόγονοι· ἀλλὰ προπέρυσι σιτοδείας παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γενομένης, οὐ μόνον ὑμῖν ἱκανὸν σῖτον ἀπέστειλεν, ἀλλὰ τοσοῦτον, ὥστε πεντεκαίδεκα ἀργυρίου τάλαντα, ἃ Καλλισθένης διῴ-

[1] οὗτος ὁ ἀνὴρ T.

nym. in ejusd. argum. Periplo p. 5. ed. Hudson. Stephan. Byz. v. Θεοδοσία, Plin. H. N. IV. 12. 26. Ammian. XXII. 8. Harpocrat. h. v. Iornand. Rer. Get. c. 5., ut alios mittam, quos Cellarius dedit Notit. Orb. antiq. T. I. p. 511. Theudosiæ huic in eodem tractu successisse Caffam, emporium hodieque celebre mercatura, maxime frumentaria, tralaticium est. Nam quod Vossius ad Anonym. l. c. obvertit; τὴν Καφᾶ et Θευδοσίαν posteriore ævo inter se distingui, id mihi minus videtur exploratum esse. Sua autem ætate, Anonymus iste docet, urbem dialecto Barbarorum vocari Ardaudam, quod nomen ab ipso explicatur ἑπτάθεος. Jam ut longæ annotationis tædium excutias, adi, quæso, laudatum librum Paawii p. 334. F. A. Wolf.

Προπέρυσι σιτοδείας παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γενομένης] Aliunde, quam ex hoc loco, rem non novimus. Erraret autem, ut puto, si quis gravem famem, communem multis terris, exsculperet e verbis παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. Certe alibi tum his, tum simili voce, ἡ οἰκουμένη, superbi Athenienses utuntur ita, ut majus quiddam sonent verba, quam valeant. Res debet incidisse in Olymp. 105, 4. Idem.

Ἀλλὰ τοσοῦτον ὥστε] Nannius: *tantam copiam submisit, ut id ad XV. talenta exuberarit.* Sed quid ratio pecuniæ ad frumenti numerum? Quid si ἀλλὰ τοσούτου, hoc est, οὕτως εὔωνον, ut significet duplex beneficium, et copiam frumenti, et vili pretio missam. Nam illud προσπεριγενέσθαι de pecunia reliqua, non de accepta ex venditione superflui frumenti, intelligendum, arguunt verba ἃ διῴκησε Καλλισθένης, sc. ὁ σιτώνης, qui XV. talenta retulit, minoris emto frumento, quam putarant Athenienses. Wolf. Repone ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον etc. ut §. γ'. ad fin. ιγ'. ις'. med. ιθ'. et ubique. Markland.

Τοσοῦτον, — προσπεριγενέσθαι] Strabonis l. c. verba hæc, Λεύκωνά φασιν ἐκ τῆς Θεοδοσίας Ἀθηναίοις πέμψαι μυριάδας μεδίμνων διακοσίας καὶ δέκα, hæc, inquam, nonne ad hoc ipsum tempus, quod Noster nunc tangit, spectare dicamus? Certe id veri fit simillimum, a Geographo in ista narratione certum quoddam tempus designari. Summa quidem medimnorum 2 100 000 enormis est, præsertim si quis uno anno putet missam, quod tamen non est necesse. At Demosthenis verba, quæ posui, vix satis clara hodie esse possunt, nuspiam nobis edoctis, cui tandem pecuniæ præfectus Callisthenes fuerit; quem ipsum dicamus notum demagogum esse, an quem alium, incertum est. Vel sic tamen vocabulum τοσοῦτον accurate legentem suboffendat oportet. In quo mirificum est, Marklandum et Reiskium, quum corrigerent ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον, (nec id ipsum recte, nam vim orationis auget post οὐ μόνον omissum καὶ, ut Latine *et* vel *etiam* omitti solet post verba, *non modo*:) nihil aliud gravius in h. l. annotandum reperisse, perinde quasi neuter eorum unquam Wolfii notam vidisset, quæ tam lenem habet unius vocis correctionem, reique congruam, quam nuperæ explicationi, an divinationi, nemo præferre dubitet. Sic enim ille: *Quid, si legamus* ἀλλὰ τοσούτου, *h. e.* οὕτως εὔωνον? *Ut significetur duplex beneficium, et copia frumenti, et vili pretio missa. Nam illud* προσπεριγενέσθαι *de pecunia reliqua, non de accepta ex venditione superflui frumenti, intelligendum, arguunt verba,* ἃ διῴκησε Καλλισθένης *scil.* ὁ σιτώνης, *qui XV. talenta retulit, minoris emto frumento, quam putarant Athenienses.* In quibus dictis ultimum de Callisthene non satis mihi probabile est. Nec enim, si viro frumenti coemendi negotium datum esset, crediderim Oratorem potissimum talenta ista residua ut ejus curæ commissa memorare potuisse. Impensius contra prior conjectura placet, ut hæc sententia exsistat: *Leuco frumentum misit nobis non modo sufficientem, sed tam modico pretio, ut ex summa, quam Resp. emendo frumento destinarat, etiam superfuerint XV. talenta, quæ servata ærario sunt.* Ita servamus simul loquendi usum in verbo περιγίγνεσθαι, quod dicitur de *pecunia, quæ superest ita, ut lucrifiat.* Denique nemo nisi puer dubitabit, ista

κησε, προςπεριγενέσθαι. Τί οὖν οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοῦτον, τὸν τοιοῦτον περὶ ὑμᾶς γεγενημένον, ἐὰν ἀκούσῃ νόμῳ τὴν ἀτέλειαν ὑμᾶς ἀφῃρημένους αὐτὸν, καὶ μηδ᾽, ἂν μεταδόξῃ ποτὲ, ψηφισαμένους ἐξεῖναι δοῦναι; Ἆρ᾽ ἀγνοεῖτε, ὅτι ὁ αὐτὸς νόμος οὗτος ἐκεῖνόν τε ἀφαιρήσεται τὴν ἀτέλειαν, κύριος ἂν γένηται, καὶ ὑμῶν τοὺς παρ᾽ ἐκείνου σιτηγοῦντας; Οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γε ὑπείληφεν οὐδεὶς, ὡς ἐκεῖνος ὑπομενεῖ, ἑαυτῷ μὲν ἀκύρους εἶναι τὰς παρ᾽ ὑμῶν δωρεὰς, ὑμῖν δὲ μένειν τὰς παρ᾽ ἑαυτοῦ. Οὐκοῦν πρὸς πολλοῖς, οἷς ἂν ὁ νόμος [1] βλάψων ἡμᾶς φαίνεται, καὶ
468 προςαφαιρεῖταί τι τῶν ὑπαρχόντων ἤδη. Εἶθ᾽ ὑμεῖς ἔτι σκοπεῖτε, εἰ χρὴ τοῦτον ἐξαλεῖψαι, καὶ οὐ πάλαι βεβούλευσθε; Ἀνάγνωθι λαβὼν αὐτοῖς τὰ ψηφίσματα αὐτὰ, τὰ περὶ τοῦ Λεύκωνος.

[1] βλάψειν T.

potestate dici vocem τοσοῦτος. Solennia sunt in utraque lingua, τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικοῦτος, οὕτω, *talis*, *tantus*, de modo non tantum magno, sed et exiguo. F. A. Wolf.

Ἀργυρίου τάλαντα] Vid. D'Orville Charit. Aphrod. L. I. xiv. 20. 15.

Τί οὖν οἴεσθε τοῦτον —] Ellipsis, aut aposiopesis, gravitatis plena. Tacite ad τοῦτον supplendum ἐρεῖν, vel potius ποιήσειν. Posterius hoc interpres secutus est vertendo: *Quid igitur creditis eum — facturum esse?* F. A. Wolf.

Τοῦτον, τὸν τοιοῦτον etc.] *Hora che pensate, che costui, suto cotale verso di voi, dira, quando intendera* etc. Taylor.

Καὶ μηδ᾽ ἂν μεταδόξῃ] *Si pœnituerit capti consilii.* est enim μεταδοκεῖν, cum mutatur consilium. *Ex edit.* Hervag.

Ὁ αὐτὸς νόμος οὗτος ἐκεῖνόν τε — καὶ —] *Ista lex, quæ si perlata fuerit, immunitatem regi eripiet, eadem Vestros quoque cives immunitate portorii privabit.* Docet hæc interpretatio, quantum a vernaculo sermone nostro abeat Græcorum structura, quum dicunt ὁ αὐτὸς, junctis particulis τὲ et καί. Conf. ad §. λβ΄. ante med. F. A. Wolf.

Βλάψειν ὑμᾶς φαίνεται] Forte βλάψων ὑμᾶς φανεῖται, ut non multo post, §. ι΄. αἷς ὁ μὲν Λεύκων ἐμμένων φανεῖται. Wolf. Vel ἂν βλάψαι, (ut semper scribit Demosthenes, saltem in hac Oratione) vel ἂν φαίνηται. Wolfius βλάψων φανεῖται. recte in priori voce: non itidem, opinor, in secunda. Markland.

Οἷς ἂν ὁ νόμος βλάψων ὑμᾶς φαίνεται] Reiskio ne hic quidem morem gerere debebam, conjecturam Wolfii, βλάψων, pro lectione omnium librorum, βλάψειν, exhibenti. Sed majorem etiam socium erroris habeo, Marklandum, qui dum illud βλάψων omnino non improbat, atque adeo vel βλάψαι ἡμᾶς φαίνεται, vel βλάψειν ἡμᾶς φαίνηται, scribendum conjicit, satis et ipse prodit, sibi in vulgata scriptura aliquid displicuisse. Eam vero nunc affirmo, et recte habere, et in ea convellenda frustra laboratum esse. Ne posteriorem conjecturam Angli arguam, quæ omnium minime placet, futurum infinitivi, τῷ ἂν ἀοριστολογικῷ junctum, profecto non ita rari exempli est, ut in aoristum mutare necesse fuerit. Participium autem, cum φαίνεσθαι constructum, ex solenni usu sermonis aliam habet potestatem, quam quæ huic loco congruit, in quo loco simplex notio verbi *videri* requiritur. Longe alia ratio est eorum verborum, unde Wolfius emendationi suæ colorem quærebat: αἷς ὁ μὲν Λεύκων ἐμμένων φανεῖται κ. τ. λ. §. ι. Nam φαίνεται ὁ νόμος ἡμᾶς βλάψειν est, *lex videtur nobis nocitura esse*: contra, φαίνεται ὁ νόμος ἡμᾶς βλάπτων, *palam est et omnibus compertum, legem nocere nobis.* Hoc discrimen si notetur, patebit simul, ne recte quidem dici φαίνεται ὁ νόμος βλάψων. Quidquid enim hujus rei futuro tempore continget, id in præsens quidem *palam aut compertum esse* non potest. Idem.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

ι. Ὡς μὲν εἰκότως καὶ δικαίως τετύχηκε τῆς παρ᾿
ὑμῶν ἀτελείας ὁ Λεύκων, ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων, ὦ
ἄνδρες δικασταί! Τούτων δ᾿ ἁπάντων στήλας ἀντιγράφους
ἐστήσασθ᾿ ὑμεῖς τε κἀκεῖνος· τὴν μὲν ἐν Βοσπόρῳ, τὴν δ᾿
ἐν Πειραιεῖ, τὴν δ᾿ ἐφ᾿ Ἱερῷ. Σκοπεῖτε δή, πρὸς ὅσης κα-
κίας ὑπερβολὴν ὑμᾶς ὁ νόμος προάγει, ὃς ἀπιστότερον τὸν
Δῆμον καθίστησιν ἑνὸς ἀνδρός! Μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν
[1] ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι ταύτας, ἢ τούτων ἁπάντων,
ὧν ἔχετε, ἢ δεδώκατε, συνθήκας· αἷς ὁ μὲν Λεύκων ἐμμέ-
νων φανεῖται, καὶ ποιεῖν ἀεί τι προθυμούμενος ὑμᾶς εὖ,
ὑμεῖς δ᾿ ἑστώσας ἀκύρους ἔσεσθε πεποιηκότες· ὃ πολὺ δει-
νότερον τοῦ καθελεῖν ἐστίν. Αὗται γὰρ οὑτωσὶ τοῖς βου-
λομένοις κατὰ τῆς πόλεως βλασφημεῖν τεκμήριον, ὡς
ἀληθῆ λέγουσιν, ἑστήξουσι. Φέρε, ἐὰν δὲ δὴ πέμψας ὡς
[2] ὑμᾶς Λεύκων ἐρωτᾷ, τί ἔχοντες ἐγκαλέσαι, καὶ τί μεμ-

[1] Desunt ἄλλο τι. T.

[2] ἡμᾶς ὁ Λεύκων R.

ι. Ἐφ᾿ Ἱερῷ] Nomine hoc dictus eximie locus, situs inter Bosporum Thracium et Trapezuntem, *in Ponti ore et angustiis*, ut ait Cicero Verrin. IV. 57. Fanum in loco erat cum statua Jovis, quem deum ibi Οὔριον vocabant, quod sacrum nonnulli ad Argonautarum tempora retulerunt. Sed vide Herodot. IV. 87. Polyb. IV. 39. Pompon. Melam I. 19. Arrian. Peripl. Pont. Eux. p. 12. et 25. Marcian. Heracl. p. 68. ed. Hudson. et Schol. Apollon. Rhod. ad II. 532. cum aliis, quorum locos suppeditant Valesius ad Harpocrat. p. 35. et Wesseling. ad S. Petiti LL. AA. p. 503. Statuæ Jovis in eo loco positæ habemus adhuc inscriptionem, detectam a Whelero et Sponio, imprimisque illustratam a Chishull. Antiqq. Asiat. p. 61. F. A. Wolf.

Πρὸς ὅσης κακίας ὑπερβολὴν ὑμᾶς ὁ νόμος προάγει] *In quam immensum dedecus lex ista Vos conjiciat*, seu *propellat*. De verbo προάγειν vide Dorvill. ad Chariton. p. 313. et 494. Idem.

Μὴ γὰρ οἴεσθε κ. τ. λ.] F. ὑμῖν ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι, h. e. ἄλλην ἔχειν δύναμιν ἢ συνθήκας. Wolf. Lege cum Lindenb. Obsop. Bodl. Cant. Ital. Codd. Paris. et Editt. Felician. et Manut. μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι ταύτας, ἢ κ. τ. λ. Atque ita Interpretes. Taylor.

Μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι —] Revocavi cum Reiskio ἄλλο τι, quæ verba elapsa sunt ex Ald. Herv. Wolf. et Tayl. Αἷς refer, quod ipse ordo verborum cogit, ad συνθήκας, uti solenniter Græce dicitur ἐμμένειν σπονδαῖς, ὅρκῳ, εἰρήνῃ, ubi Latine *manere in induciis, in pactione*. Sed mox, constructione quodammodo mutata, in ἑστώσας ἀκύρους spectantur στῆλαι, quibus συνθῆκαι insculptæ erant. Deinde in Par. 1. et Aug. 1. ἔσεσθε ante πεποιηκότες deest, culpa, credo, correctoris, melius huc quoque φανεῖται trahi putantis. Nempe duo isti unius familiæ codices in tali genere correctionum sæpissime conspirant. Conf. quæ notavi ad §. θ΄. F. A. Wolf.

Λέγουσιν] Sc. οἱ βλασφημοῦντες. Wolf.

Ἐὰν δὲ δὴ πέμψας ὡς ὑμᾶς Λεύκων ἐρωτᾷ] Scilicet ἄγγελον sive ἀγγέλους πέμψας, qua vi hoc unum πέμπειν poni, in vulgus hodie notum est. Nomini Λεύκων, articulum plurimæ editt. hic addunt, qui ab omnibus in eodem nomine abest §. ιά. Contra servavi vulgatum ὑμᾶς, quod Reisk. ex Aug. 1. in ἡμᾶς, mutans, una opera ἀφῃρήμεθα corrigi malit propter sequens ἐροῦμεν. Potuisset suæ rationi pa-

φόμενοι, τὴν ἀτέλειαν αὐτὸν ἀφῄρησθε, τί πρὸς θεῶν ἐροῦμεν; ἢ τί γράψει ποτὲ ὁ τὸ ψήφισμα ὑπὲρ [1] ὑμῶν γράφων; Ὅτι, νὴ Δία, ἦσάν τινες τῶν εὑρημένων ἀνάξιοι; Ἐὰν οὖν εἴπῃ πρὸς ταῦτα ἐκεῖνος· καὶ γὰρ Ἀθηναίων τινὲς εἰσὶ φαῦλοι ἴσως, καὶ οὐ διὰ ταῦτ᾽ ἐγὼ τοὺς χρηστοὺς ἀφειλόμην, ἀλλὰ τὸν Δῆμον νομίζων χρηστὸν πάντας ἔχειν ἐῶ· οὐ δικαιότερ᾽ ἡμῶν ἐρεῖ; ἔμοιγ᾽ οὖν δοκεῖ. Παρὰ
469 πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις μᾶλλόν ἐστιν ἔθος, διὰ τοὺς εὐεργέτας, καὶ ἄλλους τινὰς εὖ ποιεῖν τῶν μὴ χρηστῶν, ἢ διὰ τοὺς φαύλους, τοὺς ὁμολογουμένως ἀξίους χάριτος τὰ δοθέντα ἀφαιρεῖσθαι. Καὶ μὴν οὐδ᾽, ὅπως οὐκ ἀντιδώσει τῷ Λεύκωνί τις, ἐὰν βούληται, δύναμαι σκοπούμενος εὑ-

[1] ἡμῶν R.

tronum sistere Anonymum in Rhet. Græc. select. Galei p. 200., ubi plane legitur ἀφῃρήμεθα. At ego tum vicissim darem, qui secundæ personæ verbi patrocinatur, et generosi nominis hominem, Tiberium, ex eadem Collect. p. 176. Sed extra jocum; quum sæpe istorum pronominum, ὑμεῖς et ἡμεῖς, commutatio a scribis facta sit, eaque vel diligentioribus eorum facillima esse debuerit, in multis locis Oratorum dubium manet, utrum alteri sit præferendum. Et quas regulas nobis ponere possumus ad eorum usum in dissidio codicum discernendum, earum nulla satis huc convenit. Hic tamen de vulgatæ scripturæ veritate non dubitem. F. A. Wolf.

Τί πρὸς θεῶν ἐροῦμεν;] *Quod si quis nos roget, quid tandem per deos immortales respondebimus? quod nonnulli, credo, qui immunitatem civitatis beneficio consecuti fuerant, indigni eo beneficio erant?* Qua voce ostendit turpem futuram responsionem. vel, *nempe quod nonnulli*. sed ita, ut pronunciatione adjuvetur. Subdit enim statim, ἐὰν οὖν εἴπῃ πρὸς ταῦτα, &c. Ubi observandum quod νὴ Δία interrogationi servit, quæ vim habet ironiæ, ut περὶ Στεφάνου etiam dictum est. Sic Cicero de natura Deorum, "Quarum tandem voluptatum? nempe ad corpus pertinentium. nullam enim aliam novistis." *Ex edit.* Hervag.

Ὁ τὸ ψήφισμα etc.] *Quid tandem scribet civitatis nomine publicus Tabellio?* Nannius. Taylor.

Τί γράψει ποτὲ ὁ τὸ ψήφισμα ὑπὲρ ὑμῶν γράφων;] *Quid tandem scribet is, cui hoc mandabitur, ut Vestro nomine, Vestra auctoritate, regi rescribat?* Itaque τὸ ψήφισμα est *responsum, Leuconi publice reddendum*. Nuperus editor, semper ille nobis ad partes vocandus, corrigit τί γράψαι τότε, *tunc temporis, quum illud fiet*; idemque in textu dedit ὑπὲρ ἡμῶν, utrumque contra fidem librorum. Quanquam posterius minus improbo, etiam propter ista, οὐ δικαιότερ᾽ ἡμῶν ἐρεῖ; F. A. Wolf.

Ὅτι, νὴ Δία, ἦσάν τινες τῶν εὑρημένων ἀνάξιοι;] Hæc vim habent ironiæ, et pronunciando sunt adjuvanda. Rectius tamen forsan citra interrogationem legenda videantur, tanquam responsio suggesta ab adversariis. Cf. omnino §. ιγ΄. post med. Ex interpunctione vulgari Orator ipse dicit: *An illud forte scribemus, multos esse præmio indignos?* Idem.

Καὶ γὰρ Ἀθηναίων τινὲς —] Verbi causa, *homines erga regem tam ingrati, quam sunt fautores legis Leptineæ*. Id auctor ut non dicat, satis tamen innuit: unde locus admirabilis est urbanitate, quam ipse quodammodo sensit Ulpianus. Idem.

Καὶ μὴν οὐδ᾽ ὅπως οὐκ ἀντιδώσει —] Perverse hæc a nupero editore exponuntur. Ἀντιδοῦναί τινι nihil aliud est, quam *offerre alteri permutationem facultatum*. Igitur verte: *Quodsi quis Leuconem voluerit ad permutationem bonorum et facultatum adigere, quo id pacto caveri possit, ego non video*. Ratio statim subjungitur: Χρήματα γάρ ἐστιν ἀεὶ παρ᾽ ὑμῖν αὐτοῦ. Mox κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, non τῆς ἀντιδόσεως, sed Leptinis. Omnis hæc ratio ἀντιδόσεως, et verba ἢ στερήσεται τούτων, ἢ λειτουργεῖν ἀναγκασθήσεται, aliquid lucis accipient e Prolegomm. Idem.

ρεῖν. Χρήματα μὲν γάρ ἐστιν ἀεὶ παρ' ὑμῖν αὐτοῦ· κατὰ δὲ τὸν νόμον τοῦτον, ἐάν τις ἐπ' αὐτὰ ἔλθῃ, ἢ στερήσεται τούτων, ἢ λειτουργεῖν ἀναγκασθήσεται. Ἔστι δ' οὐ τὸ τῆς δαπάνης μέγιστον ἐκείνῳ, ἀλλ' ὅτι τὴν δωρεὰν αὐτὸν [1]ὑμᾶς ἀφῃρῆσθαι νομιεῖ.

ιά. Οὐ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μὴ Λεύκων ἀδικηθῇ, μόνον δεῖ σκοπεῖν, ᾧ φιλοτιμίας ἕνεκα ἡ περὶ τῆς δωρεᾶς σπουδὴ γένοιτ' ἄν, οὐ χρείας· ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἄλλος εὖ μὲν ἐποίησεν ὑμᾶς εὖ πράττων, εἰς δέον δὲ νῦν γέγονεν αὐτῷ τὸ παρ' ὑμῶν λαβεῖν τότε τὴν ἀτέλειαν. Τίς οὖν οὗτός ἐστιν; Ἐπικέρδης ὁ [2]Κυρηναῖος, ὅς, εἴπερ τις ἄλλος τῶν εἰληφότων, δικαίως ἠξιώθη ταύτης τῆς τιμῆς· οὐ τῷ μεγάλα ἢ θαυμάσια ἡλίκα δοῦναι, ἀλλὰ τῷ παρὰ τοιοῦτον καιρὸν, ἐν ᾧ καὶ τῶν εὖ πεπονθότων ἔργον ἦν εὑρεῖν

[1] ὑμᾶς αὐτὸν R. [2] κερκυραῖος R.

ιά. Ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἄλλος—] Transitio ad novam partem Orationis facillima est: *Jam porro Vobis etiam hoc videndum, ne injuria afficiatis quenquam alium, si quis in Vos beneficia contulit, quum meliore fortuna uteretur; sed cui nunc iniquis rebus conflictanti, ad victum necessaria facta immunitas opportune subvenit, quam ei priore tempore concessistis.* His in verbis ut νῦν valet κακῶς πράττοντι, sic τότε necessario ad prius tempus spectat, h. e. ad εὖ πράττων. Unde libet mirari, ubi mens fuerit critico Anglico, quum τότε vero loco suo motum, ante εὖ πράττων transponendum censeret. Quod sicut nemini præter auctorem suum placuerit: ita illud errandi causam habere potest, quod Epicerdes, de quo Orator dicere ingreditur, non secus ac superstes vivensque commemoratur. Etenim tempora si reputes ex iis rebus, quæ in seqq. narrantur, vix ac ne vix quidem credibile est, vitam hominis ad tempus hujus causæ nostræ produci potuisse. Jam vero quum occurrat paullo disertior locus §. ιβ'., ubi *filiis illius, non ipsi*, sublatæ immunitates dicuntur damnum afferre, atque huc simul Ulpiani qualiscunque auctoritas accedat, haud dubium videri debet, quin Epicerdes prius diem obierit, quam hæc Oratio haberetur. At Demosthenes, velut de vivo loquens, h. l. dicit εἰς δέον νῦν γέγονεν αὐτῷ, et in reliquis quoque simili modo lectorem frustratur. Nempe in tota Oratione confundit ipsos, qui præmiis impertiti sunt, cum horum filiis et posteris. Eam vero rationem sequi potuit non inepte, quod, qui meritorum suorum gratia carent, etiam post mortem injuriæ quodam genere affici videntur; sequi autem debuit, quum provideret, quanto ea ratio potentior ad auditorum animos commovendos futura esset. Idem.

λαβεῖν τότε τὴν ἀτέλειαν] Subabsurda videtur hæc positio vocis τότε. transponi debet in priorem partem sententiæ: τότε εὖ πράττων, εἰς δέον δὲ νῦν γέγονεν—λαβεῖν τὴν ἀτέλειαν. Confirmat Ulpianus: ὁ πάλαι εὐημερῶν, οὗτος νῦν ἐπίκουρον τοῦ ζῆν ἔχει τὴν ἀτέλειαν. Markland.

Κυρηναῖος] Epicerdes iste videtur fuisse ex Cyrene. Κερκυραῖος habent Ald. Ven. et Edit. Morel. Κυρηναῖος cum scholiaste defendunt Obsop. Bodl. Codd. Regg. α. ζ. Lindenb. et Editt. cæteræ. *Epicerde Corfiotto* Versio Italica cum Aldo. Taylor.

Ἐπικέρδης ὁ Κυρηναῖος] Hominis nec Thucydides, nec alius ullus eorum, qui ista tempora scripserunt, mentionem habet. Itaque quæri potest, an melius scribatur ὁ Κερκυραῖος cum Ven. Ald. Herv. et Ben., ex qua retinuit Reisk. Quod factum ut probet, in Notis scribit, *frequentiorem usum Atheniensibus fuisse cum Corcyræis, quam cum Cyrenæis, utpote qui Spartanæ fuissent originis.* At tali ratiuncula quis cautus et prudens moveatur in rebus factis? Vulgatum, a me resumtum, defendunt codd. optimi, et editt. pleræque cum Aristide Art. p. 452. et Scholiaste, cui hanc unam lectionem ob

ἐθέλοντά τινα, ὧν εὐεργέτητο, μεμνῆσθαι. Οὗτος γὰρ ἀνὴρ, ὡς τὸ ψήφισμα τοῦτο δηλοῖ τὸ τότε αὐτῷ γραφὲν, τοῖς ἁλοῦσι τότε ἐν Σικελίᾳ τῶν πολιτῶν, [1] ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ καθεστηκόσιν ἔδωκε μνᾶς ἑκατόν· καὶ τοῦ μὴ τῷ λιμῷ πάντας αὐτοὺς ἀποθανεῖν αἰτιώτατος ἐγένετο. Καὶ μετὰ ταῦτα, δοθείσης ἀτελείας αὐτῷ διὰ ταῦτα παρ' ὑμῶν, ὁρῶν ἐν τῷ πολέμῳ, [2] τῷ πρὸ τῶν Τριάκοντα μικρὸν, σπανίζοντα τὸν Δῆμον χρημάτων, τάλαντον [3] ἔδωκεν αὐτὸς
470 ἐπαγγειλάμενος. Σκέψασθε δὴ, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν,

[1] καὶ ἐν T. [2] [τῷ] R. [3] ἐπέδωκεν R.

oculos fuisse apparet. F. A. Wolf.

Οὗτος γὰρ ἀνὴρ] Ante ἀνὴρ supra §. θ'. post med. Wolfius et Tayl. sua sponte addiderant articulum, nunc id facere neglexerunt. Neutro loco apponi debebat, licet in priori Aristides dederit οὗτος ὁ ἀνὴρ, in Art. p. 468. Pro vero habeo Brunckii monitum ad Aristoph. Eccles. 367., attice dici et οὗτος ὁ ἀνὴρ, et οὗτος ἀνήρ. Conf. posthac §. ιβ'. et ιϛ'. Mox τὸ ψήφισμα τοῦτο Orator extulit, vel manu tenens decretum, vel digito demonstrans. Idem.

Ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ—] Hisce particulam καὶ præponit Wolfius, et, qui eum raro deserit, Taylorus. Putarunt nimirum viri, ad participia, ἁλοῦσιν et καθεστηκόσι, juncturam requiri, plane ut librarius in Aug. 1. peccavit §. ιϛ'. addens καὶ post βασιλεῖ. Ceterorum librorum in utroque loco lectio verior, et in nostro quidem vertendum: *Dedit captis in Sicilia civibus nostris, qui tempore illa calamitate premerentur* etc. Ἐν τοιαύτῃ, *in tanta, et quam scitis*, uti §. ι. et λ'. Similiter τότε accipiendum, *illo tempore*, h. *insigni, noto omnibus*: ne quis ποτὲ emendet. Sane satis memorabilis Athenis fuit calamitas, Siculo bello inflicta, Olymp. 91, 4. Vide instar omnium, Thucydidem VII. inde a princ., aut, ex recentioribus, Meinertis Histor. doctrinar. apud Græcos et Rom. T. II. p. 273. Idem.

Ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸ τῶν τριάκοντα] Felicianus τῷ πρὸς τοὺς τριάκοντα. Sed tum τὸ μικρὸν abundat. In varia lectione annotatum est: τῷ πρὸς τριάκοντα μικρὸν σπανίζοντα. Si πρὸ τῶν τριάκοντα, videtur intelligendum id bellum, quo exitiosam cladem ad Ægospotamos acceperunt. Hoc enim secuta est Oligarchia xxx virorum. Τὸ μικρὸν σπανίζοντα non placet, nisi velis interpretari *nonnihil egere*. Nannius: *in bello adversus triginta Tyrannos*. Wolf. Nodum hic in scirpo quærit vir doctissimus. Nam si pungas, uti ego edidi, et ut ille etiam vertit, nihil subest difficultatis. Interpres Italus: *nella guerra, che fu poco inanti de i Trenta*. Tayl.

Ind. Ald. pro varia lectione dat, πολέμῳ πρὸς τριάκοντα. Felic. in textu, πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς τριάκοντα, et sic Par. codd. Contra Man. vitiose, πολέμῳ, τῷ πρὸς τοὺς τῶν τριάκοντα. Auget hanc varietatem aberrationum Margo Ben., habens πολέμῳ πρὸς τοὺς Τριάκοντα. Quod nos cum Ald. Herv. Wolf. Tayl. Reisk. edidimus, firmatur a Lind. Vind. Aug. 1., nec dubia esse hujus scripturæ auctoritas debet, et pessime quorundam exemplo μικρὸν cum σπανίζοντα junxeris. Neque melius commentum Reiskii, cui alterum τῷ delendum videtur. Ὁ πόλεμος ὁ πρὸ τῶν Τριάκοντα μικρὸν, scil. χρόνον, haud dubie accipiendum est de bello Δεκελεικῷ, vel hujus extrema parte, dominationem XXX virorum proxime progressa. F. A. Wolf.

Αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος] Αὐτεπάγγελτος, ut est in Isocratis parænesi, ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς φίλοις βοηθήσαις, ἀλλὰ μὴ τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις ἀναμείνας. Wolf.

Τάλαντον ἔδωκεν αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος] Posteriora duo passim Græci uno verbo efferunt, αὐτεπάγγελτος, in quo αὐτὸς est *sponte*, uti Lat. *ipse*. Quanquam ipsum ἐπαγγέλλεσθαι interdum est *sua sponte aliquid offerre*, aut *præstandum suscipere*. Diligenter verbum tractavit Taylorus in Annotatt. ad Demosth. de fals. leg. Arg. post. In prioribus Reisk. pro ἔδωκεν dedit ἐπέδωκεν, in quo nollem unius codicis Par. 1. fidem secutus esset. Parum id defendere potuisset vel usu loquendi attico, ex quo ἐπιδιδόναι et ἐπιδόσεις dixerunt de *pecunia in Reip. necessitatibus sponte collata*, vel etiam Ulpiani ad h. l. verbis bis: ἰδὼν τὴν ὀλιγότητα τῆς ἐπιδόσεως. F. A. Wolf.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πῶς ἂν ἄνθρωπος μᾶλλον φανερὸς γένοιτο εὔνους ὢν ὑμῖν, ἢ πῶς ἧττον ἄξιος ἀδικηθῆναι, ἢ πρῶτον μὲν εἰ, παρὼν τῷ τῆς πόλεως ἀτυχήματι, μᾶλλον ἕλοιτο τοὺς ἀτυχοῦντας καὶ τὴν παρὰ τούτων χάριν, ἥτις ποτ' ἔμελλεν ἔσεσθαι, ἢ τοὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ κεκρατηκότας, καὶ παρ' οἷς ἦν· δεύτερον δ', ἑτέραν χρείαν ἰδὼν, εἰ φαίνοιτο διδοὺς, καὶ μὴ, ὅπως ἰδίᾳ τὰ ὄντα [1] σώσει, προνοούμενος, ἀλλ' ὅπως τῶν ὑμετέρων μηδὲν ἐνδεῶς ἕξει, τὸ καθ' [2] αὑτόν; Τοῦτον μέντοι, τὸν τῷ μὲν ἔργῳ [3] παρὰ

[1] σώσοι T. [2] αὑτὴν. R. [3] περὶ T.

Πῶς etc.] Vide, ne te fallat Constructio Comparativi per ἢ et εἰ, quæ est hujusmodi: Πῶς ἄνθρωπος γένοιτ' ἂν μᾶλλον φανερὸς (φανερώτερος) εὔνους ὢν ὑμῖν (ὅτι ὑμῖν εὐνοεῖ) ἢ εἰ παρὼν μᾶλλον ἕλοιτο (τοῦ μᾶλλον ἑλομένου) τοὺς ἀτυχοῦντας· et deinde: δεύτερον ἢ (ἀπὸ κοινοῦ) εἰ ἰδὼν χρείαν ἑτέραν φαίνοιτο διδοὺς (τοῦ φαινομένου διδόναι) etc. Nannius: *Quam si nec socius, nec particeps, in calamitosissimis Reip. temporibus, victos, eorumque gratiam, si modo ulla futura esset, quam victores, in quorum societate erat, colere demererique præoptet?* Videtur pro ἢ πρῶτον μὲν, εἰ παρὼν τῷ τῆς πόλεως ἀτυχήματι legisse, ἢ εἰ μήτε σύμμαχος ὢν, μήτε κοινωνὸς, ἐν τῷ τῆς πόλεως ἀτυχήματι etc. et μηδὲν ἐνδεῶς, ut et Obsopœus notavit. Wolf. Χάριν, ἥτις ποτ' ἔμελλεν ἔσεσθαι h. *gratiam, qualiscunque ea tandem erat futura:* alibi χάριν ἄδηλον. Talis tum status erat rerum, qui haud magnam spem remunerationis viro facere posset. Κεκρατηκότας καὶ παρ' οἷς ἦν, intellige Syracusanos: ut tum, quum clades illa fieret, Epicerdes Syracusis habitasse videatur. Illinc posthac hominem Cyrenen revertisse, veri simile est; filios autem ejus, non errabimus, si Athenis domicilium habuisse hujus quidem caussæ tempore credamus. Ita etiam Ulpianus: Φασὶ δὲ τοὺς παῖδας μεταστῆναι τοῦ Ἐπικέρδους ἀπὸ Κυρήνης Ἀθήναζε. F. A. Wolf.

Ὅπως σώσοι] Sequitur ὅπως ἕξει. unde scribendum forte ὅπως σώσει. Apposite §. κ'. καὶ ὅπως — δόξετε· καὶ ὅπως — ἀφαιρήσεται· καὶ ὅπως ἕξετε. Markland. Ita Editt. optimæ. Taylor.

Ὅπως ἰδίᾳ τὰ ὄντα σώσει] Vulgo legunt σώσοι cum Ald. Herv. et Ben. In aliis est σώσῃ, sed in Felic. et Man. σώσει. Postremum rectum est unice, non ideo tamen, quod sequitur ἕξει; nam cur posterius verbum regulam faciat potius, quam prius? verum quod id exigit sermonis lex et ratio. Solœcismum facit ὅπως cum futuro optativi aut aoristo subjunctivi constructum, legitima Atticorum structura poscente indicativi futurum. Id poetarum usu accurate evicit Dawes. Miscell. crit. p. 227. et 276., quocum conf. exempla colligentem Fischerum ad Weller. p. 401. Reiskius autem quum hoc in loco vulgatum non male habere pronunciet, mirandum non est, quod et alios locos multos Oratorum reliquit eodem vitio inquinatos. Tamen vel ex sua ratione corrigere debebat verba Æschinis in Ctesiph. §. κγ'. med. Ἐπράττετε γὰρ οὐ πρὸς τοὺς ἄλλους πρέσβεις, ἀλλὰ πρὸς Φιλοκράτην καὶ Δημοσθένην· πρῶτον μὲν, ὅπως μὴ περιμενεῖτε (vulg. περιμείνητε) τοὺς πρέσβεις — δεύτερον δὲ, ὅπως μὴ μόνον τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν εἶναι ψηφιεῖσθε πρὸς Φίλιππον κ. τ. λ. Similiter in Demosth. Olynth. A. §. ά. scribendum, δεῖ τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ubi omnes edunt δόξωμεν. Recte contra vulgatur infra §. κ'. Πρόνοιάν τινα ἔχοντας — ὅπως δόξετε, ὅπως — ἀφαιρήσεται, καὶ ὅπως — ἕξουσι τὰ δοθέντα. Idem vitium sustuli ex Aristidis Declamat. §. ϑ'. F. A. Wolf.

Ὅπως τῶν ὑμετ.] Forte ὑμετέρων μηδεὶς ἐνδεῶς ἕξει. nam de *Personis* loquitur, et ultima syllaba in μηδὲν ortum habere potuit a subsequenti. Markland.

Ὅπως τῶν ὑμετέρων μηδὲν —] *Ne qua pars Reip. Vestræ seu rerum Vestrarum defectu quodam laboraret, quantum quidem in se esset, prospexit.* Clarus est sensus vocis μηδὲν, et jure Reiskio displicuit Marklandi conjectura, μηδείς. Neque eam, puto, protulisset vir magnus, si animum attendisset ad verba, τῶν ὑμετέρων. F. A. Wolf.

Περὶ] Lege παρὰ cum Ald. Lindenb. Bodl. Ven. Vindob. et Codd. Regg. α. ε. ζ. η. Ita §. ιβ'. οἱ παρὰ τὰς χρείας. Et similiter ιγ'. post med. Supra §. ιά. παρὰ τοιούτων καιρόν. Taylor. Inde ab Aldo

τοὺς μεγίστους καιροὺς οὑτωσὶ κοινὰ τὰ ὄντα τῷ Δήμῳ κεκτημένον, τῷ δὲ ῥήματι καὶ τῇ τιμῇ τὴν ἀτέλειαν ἔχοντα, οὐχὶ τὴν ἀτέλειαν ἀφαιρήσεσθε, — οὐδὲ γὰρ οὔσῃ χρώμενος φαίνεται —, ἀλλὰ τὸ πιστεύειν ὑμῖν· οὗ τί γένοιτ' ἂν αἴσχιον; Τὸ τοίνυν ψήφισμα ὑμῖν αὐτὸ ἀναγνώσεται, τὸ τότε ψηφισθὲν τῷ ἀνδρί. Καὶ θεωρεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὅσα ψηφίσματα ἄκυρα ποιεῖ ὁ νόμος, καὶ ὅσους ἀνθρώπους ἀδικεῖ, καὶ ἐν ὁποίοις καιροῖς χρησίμους ὑμῖν παρασχόντας ἑαυτούς! Εὑρήσετε γὰρ τούτους, οὓς ἥκιστα προσῆκεν, ἀδικοῦντα. Λέγε!

[1] ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

ιβ'. Τὰς μὲν εὐεργεσίας, ἀνθ' ὧν εὕρετο τὴν ἀτέλειαν ὁ

[1] Ψήφισμα R.

plurimi editores dederunt περὶ τ. μ. κ. Perperam. Usum particula παρὰ, quam codices exhibent pæne omnes, declarabo ad §. λ'. Μέγιστοι καιροὶ sunt *tempora Reip. periculosa*, quæ a Latinis quoque nonnunquam dicuntur *tempora maxima, summa*. De his Latinis optime egit Ruhnken. ad Rutil. Lup. p. 28. F. A. Wolf.

Οὐδὲ οὔσῃ χρώμενος φαίνεται] *Nota et comperta res est, ipsum Epicerdem immunitatis tum, quum eam haberet, fructum non tulisse.* Verba, χρώμενος et οὔσῃ, ad *præteritum tempus actionis infectæ* pertinent, ita ut h. l. propria vis sua utrique participio constet. Suboluisse paullum hujus rei videtur Græculo, cetera veræ rationis temporum ignaro, qui adscripsit, χρώμενος esse pro χρησάμενος. Jam quum verba lucida sint, tamen sententiæ vis non ita est evidens. Etenim cur homo munificentia Populi uti noluerit, plures causás comminisci possumus. Mihi quidem si divinare licet, hoc unum videtur in caussa fuisse, quod nec ipse Athenis habitaret, neque illuc merces adveheret. In eadem opinione versatur unus Intpp. Græcorum, quorum cinnum ad h. l. legimus. F. A. Wolf.

Τὸ πιστεύειν ὑμῖν] Scil. ἀφαιρήσεσθε, *tolletis, destruetis, fidem Vestram.* Reiskius contra adscripsit: Post ὑμῖν videtur excidisse ὑμᾶς. *Sed ipsimet Vobis detrahetis fidem erga Vos aliorum, fiduciam publicam, in fide et constantia Vestra nitentem.* Saltem hæc modestior est conjectura, quam Augerii sic proxima mutantis: Τὰ τοίνυν ψηφίσματα ὑμῖν αὐτὰ ἀναγνώσεται, τὰ τότε ψηφισθέντα τῷ ἀνδρί. Ubi quid torserit virum doctissimum, paullo post intelligetur. Idem.

Καὶ θεωρεῖτε, ὅσα ψηφίσματα —] Meruerit de h. l., qui nobis caussam aperiet ardoris hujus, tam subito erumpentis in verbis, ὅσα ψηφίσματα — ὅσους ἀνθρώπους — ἐν ὁποίοις καιροῖς χρησίμους — Nam si totius loci nexum sententiarum excutias, vereor, ne jam Orator paullo ineptius atque præpropere sic exardescere videatur, qui hucusque solorum duorum, Leuconis et Epicerdis, mentionem fecerit. Eosne igitur homines, eaque psephismata innuit, de quibus ante eum Phormio egerat? An omnino alios innuit, quos cogitandos auditori relinquit, tales, qui, si ab Epicerde immunitas abjudicaretur, eodem judicio statim ipsi quoque suis præmiis excidere videri possent? An denique unum psephismatum de Epicerde, quæ nunc a scriba prælegantur, aliorum plurium, qui una cum illo Populum demeruissent, mentionem habuit? Mihi, ut in dubia re, conjectura primo loco posita satisfacit, etiam propter §. ιγ'. Quamquam obscura significatio ea, quam altera ista ratio habet, locum haud sane dedeceat. Idem.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] ΨΗΦΙΣΜΑ habet Cod. Lind. et e Regiis [α. ε. κ. Aug. 1. et Bav.] Recte. Supra, v. 5. τὸ τοίνυν ψήφισμα ὑμῖν αὐτὸ ἀναγνώσεται. Exaravit Scriba ψηφίσματα propter sequentem vocem τὰς, quæ adhæsit priori. Mox tamen v. 1. p. seq. ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων. Taylor. Librarii eodem modo decepti sunt, quo editores, Taylorus et Reiskius, quorum posterior audacius etiam textui

Ἐπικέρδης, ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων, ὦ ἄνδρες δικα-
σταί! Σκοπεῖτε δὲ μὴ τοῦτο, εἰ μνᾶς ἑκατὸν καὶ πάλιν
τάλαντον ἔδωκεν, — οὐδὲ γὰρ τοὺς λαβόντας ἔγωγε
ἡγοῦμαι τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων θαυμάσαι —, ἀλλὰ
τὴν προθυμίαν, καὶ τὸ αὐτὸν ἐπαγγειλάμενον ποιεῖν, καὶ 471
τοὺς καιρούς, ἐν οἷς. Πάντες μὲν γάρ εἰσιν ἴσως ἄξιοι
χάριν ἀνταπολαμβάνειν, οἱ προϋπάρχοντες τῷ ποιεῖν
[1] ὑμᾶς εὖ· μάλιστα δ' οἱ παρὰ τὰς χρείας· ὧν εἷς οὗτος
ἀνὴρ ὢν φαίνεται. Εἶτ' οὐκ αἰσχυνόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι! τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας εἰ, μηδεμίαν ποιησάμενοι
τούτων [2] μηδενὸς [3] μνείαν, ἀφῃρημένοι φανούμεθα τὴν δωρεὰν,
μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; Οὐ γάρ, εἰ ἕτεροι μὲν ἦσαν οἱ
τότε σωθέντες ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δόντες τὴν ἀτέλειαν, ἕτεροι
δ' ὑμεῖς, οἱ νῦν ἀφαιρούμενοι, ἀπολύει τοῦτο τὴν αἰσχύ-
νην· ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ τὸ δεινόν ἐστιν. Εἰ γὰρ

[1] Deest ὑμᾶς. R. [2] Deest μηδενός. T. [3] μνείαν R.

singularem intulit. Quem errorem auctor ipse verbis, ἀκηκόατε ἐκ τῶν ψηφισμάτων, ita arguit et convincit, nihil ut contra dici possit. Nec in illis prioribus, τὸ ψήφισμα ὑμῖν αὐτὸ ἀναγνώσεται, τὸ τότε ψηφισθὲν τῷ ἀνδρὶ, mutationi quidquam præsidii est, quamvis ita sibi persuasisse videantur, qui primi mutarunt. Quæ verba etsi unum tantum psephisma designant illud, quod v. 2. p. 433. Orator monstravit, h. e. primarium, quo Epicerdi post primum ab eo in Pop. Athen. beneficium collatum immunitas decreta fuerat; at ea tamen nihil impediunt, quo minus nunc alia psephismata plura afferri potuerint. Atque huc ducunt plane verba, τὰς εὐεργεσίας. Quippe illud primarium decretum ad unum prius beneficium spectasse videri debet. Adeo nihil probabilius est, quam Epicerdi posterioris meriti causa novo decreto gratias actas, immunitatemque denuo ratam habitam, forsan novum præmium aliquod additum fuisse. F. A. Wolf.

ιβ΄. Πάντες μὲν γὰρ etc.] Expressius hæc aliquanto, quam Wolfius, vertebat Interpres Alemarianus: *Digni enim sunt meriti vicissitudinem sentire, quicunque primi benefacere instituerunt, maxime in rebus arctis et afflictis:* Et, paucis interjectis: *Non enim inde, quod alii nunc sunt Athenienses, qui immunitatem auferunt, alii, quibus ille benignitatem suam impendit, dedecus hujus improbitatis exstinguitur: eo enim ipso gravissimum redditur.* Taylor.

Τῷ ποιεῖν ὑμᾶς εὖ] Pronomen ὑμᾶς Reiskius cum Par. 1. 5. et Aug. 1. omittit, sententiam melius ad omnes homines, quam ad solos Athenienses, pertinere putans. Speciem id habet, non veritatem; quod mecum sentiet, quisquis attenderit sequentia, ὧν εἷς οὗτος ἀνὴρ ὢν φαίνεται. In quibus ad sensus integritatem verbum unum alterumve deesset, si sententia prior omisso pronomine universe caperetur. Ceterum rarius vocabulum, ἀνταπολαμβάνειν, ex h. l. notavit Suidas. F. A. Wolf.

Τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας εἰ, μηδεμίαν —] Rationem construendi loci interpungendo adjuvi, quo citius pateret, τοὺς — παῖδας ad ἀφῃρημένοι referri, non ad αἰσχυνόμεθα. A loco suo paullum remotam particulam εἰ nemo mirabitur, qui cogitet vim verborum τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας, qua principem sibi in oratione locum poscebant. Simile illud §. κέ. καὶ τοὺς προγόνους, ὀργίζεσθε, ἐὰν κ. τ. λ. Et Latinorum eundem morem esse ponendarum conjunctionum, quis ignorat? Idem.

Μηδεμίαν ποιησάμενοι τούτων μνείαν] Auctius Edit. Paris. τούτων μηδενὸς μνείαν et rectius, ut fere. sic §. ις΄. med. μηδεμίαν ποιησαμένους τούτων μηδενὸς μνείαν. Markl. Verissime. F. A. Wolf. V. Var. Lect.

Τὸ δεινὸν] Verius puto τῶν δεινῶν ἐστιν ut §. ιέ. ad fin. τῶν αἰσχίστων ἐστί. Plenius §. κθ΄. ἕν τι τῶν αἰσχρῶν ἐστι. Markl.

Αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ τὸ δεινόν ἐστιν] *In hoc ipso atrocitas rei inest. Hoc vel ipsum est*

οἱ μὲν εἰδότες καὶ παθόντες ἄξια τούτων ἐνόμιζον εὖ πάσχειν, ἡμεῖς δ' οἱ λόγῳ ταῦτ' ἀκούοντες, ὡς [1] ἀναξίων ἀφαιρησόμεθα, πῶς οὐχ ὑπέρδεινον ποιήσομεν; [2] Ὁ αὐτὸς τοίνυν ἐστί μοι λόγος οὗτος καὶ περὶ τῶν τοὺς Τετρακοσίους καταλυσάντων, καὶ περὶ τῶν, ὅτ' ἔφευγεν ὁ Δῆμος, χρησι-

[1] ἀνάξιον R.

[2] Deest articulus. R.

imprimis grave et atrox. Bene ita Reisk. vertit, rejecto commento Marklandi, qui temere maluerat, καὶ τῶν δεινῶν ἐστίν. F. A. Wolf.

Οἱ μὲν εἰδότες καὶ παθόντες] Legi vel intelligi potest εὖ ante παθόντες. Ulpianus legebat ἰδόντες, (uti etiam exhibet Codex s. in margine Edit. Paris.) et παρόντες. Putares tamen, Demosthenem scripsissé: εἰ γὰρ οἱ μὲν εἰδότες καὶ [ἔργῳ] μαθόντες, *facto experti*; quia statim respondet, οἱ λόγῳ ἀκούοντες, quemadmodum postulat Oppositio (ut §. ιά. ad fin. et §. ιθ'.) et mos scribendi; et quia λόγῳ hic superfluum est, nisi præcesserit ἔργῳ. Contra §. κζ'. pro τί παθὼν male legitur τί μαθών. Quæ sequuntur, ἄξια τούτων ἐνόμιζον εὖ πάσχειν, difficilia sunt, neque ex Demosthenis perspicuitate. Legi potest ἀξίους τούτους etc. *dignos hos* (Epicerdem scil. et filios ejus) *beneficio censebant*: ut §. κθ'. εἰ μηδεὶς — γέγονεν ἄξιος εὖ παθεῖν. Sed forte gravius mendum subest, ex defectu. Markland. παρόντες etiam legit Aug. Ital. Bodl. Cant. et forte MSS. Manut. Deinde τοῦτον (i. e. Epicerdem) ἐνόμιζον εὖ πάσχειν Bodl. et Cant. et pariter modo ὡς ἀνάξιον ἀφαιρησόμεθα iidem cum Italico. Taylor. Jam Marklandus ita facit, argutando, mutando, vix ut virum agnoscas. — Videamus de singulis. Principio necesse non est, ut propter λόγῳ infercias ἔργῳ. Hæc vocabula duo quamvis sæpe sibi diserte respondeant, tamen non raro admodum ipsius sententiæ vis facit, ut alterutrum omittatur. Et sic h. l. plane inest illud ἔργῳ in εἰδότες et παθόντες. Nam εἰδὼς proprie est, *qui adfuit rei aut interfuit.* Vid. ad §. ιγ'. med. Ac πάσχειν tum demum dicimur, *quum quid experimur ipsi.* Ita etiam πρόφασιν, cui verbo non minus sæpe opponi solet τὸ ἀληθὲς (vid. Markl. ad Maxim. Tyr. p. 702.) nude legitur in Philippi Epist. ap. Nostrum Or. de Cor. §. κγ'. Εἶτ' οἴεσθέ με λανθάνειν, ὅτι ἐξαπεστάλη ταῦτα τὰ πλοῖα, πρόφασιν μὲν ὡς τὸν σῖτον παραπέμψοντα ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς Λῆμνον, βοηθήσοντα δὲ Σηλυμβριανοῖς κ. τ. λ. Conf. Wesseling. similia monentem ad Diodor. Sic. XI. 39. Ipsum vero παθόντες vel propter sequens πάσχειν loco moveri non debebat, et οἱ παθόντες plane sunt, quos gallice dicas *les objets de sa bienfaisance.* Ulpiani verba, τῶν ἰδόντων καὶ παρόντων, ad meram explicationem referenda sunt. Sed inde tractum puto, quod a nonnullis libris in textum intruditur, οἱ μὲν ἰδόντες καὶ παρόντες. Deinde pro τούτων post ἄξια in Bodl. Cant. et Marg. Vin. est τοῦτον, et pro ἀναξίων in iisdem et Ital. ἀνάξιον, facili utrumque lapsu. Vulgatis hic quoque nihil verius. *Majores nostri ab Epicerde* εὖ πάσχειν ἄξια τούτων ἐνόμιζον, h. e. *credebant affectos se esse beneficio hac mercede digno.* In his clarum est, ταῦτα dici *donum, de quo nunc agitur, immunitatem.* Usus is pronominis occurrit etiam §. ιγ'. post med. Et infra §. κς'. post med. quod legimus, ἄξια τῆς ἀτελείας, id nihil aliud significat, quam nostrum ἄξια τούτων. Accusativus autem, ἄξια, junctus cum εὖ πάσχειν, non magis mirus esse potest, quam in forma, μεγάλα εὖ πάσχειν ac similibus aliis. Postremo ἀναξίων eodem neutro genere positum, quo ἄξια, eodem etiam refertur; casus vero secundus absolute capiendus, ut sit, ὡς ἀναξίων ὄντων, *quasi illa beneficia tali mercede digna non sint.* Hujus genitivi structuræ et potestatis exempla præbet Dorvill. ad Charit. p. 354. Criticus Lipsiensis reliquis quidem in textu pepercit, unum reposuit ἀνάξιον, nimirum ne otiosus nihil novi intulisse videretur. F. A. Wolf.

Ὁ αὐτὸς etc.] Deest in plurimis Exemplaribus, ut e. c. in Vindob. vox prima, in optimo Lindenbrogiano occupavit locum τοῦ οὗτος. Certe οὗτος tuto abesse potest. Taylor.

Ὁ αὐτὸς τοίνυν ἐστί μοι λόγος οὗτος —] *Idem plane mihi dicendum est* etc. Articulus ante αὐτὸς in libris quibusdam extritus est, sed eum Græca consuetudo exigit. Ait quidem Reiskius, libros illos temere imitatus, αὐτὸς ab Atticis poni pro ὁ αὐτός, id vero vellem exemplis demonstrasset. Tu credes potius Valckenaerio ad Euripid. Phœn. 927. F. A. Wolf.

Περὶ τῶν τοὺς Τετρακοσίους καταλυσάντων —] De præmiis eorum, qui CCCC virorum potestatem fregerant, dubito, an

μους αὐτοὺς παρασχόντων. Πάντας γὰρ αὐτοὺς δεινότατ' ἂν ἡγοῦμαι παθεῖν, εἴ τι τῶν τότε ψηφισθέντων αὐτοῖς λυθείη. Εἰ τοίνυν τις ὑμῶν ἐκεῖνο πέπεισται, πολὺ τοῦ δεηθῆναί τινος τοιούτου νῦν ἀπέχειν τὴν πόλιν, ταῦτα μὲν εὐχέσθω τοῖς θεοῖς, κἀγὼ συνεύχομαι· λογιζέσθω δὲ, πρῶτον μὲν, ὅτι περὶ νόμου μέλλει φέρειν τὴν ψῆφον, ᾧ μὴ λυθέντι δεήσει χρῆσθαι, δεύτερον δὲ, ὅτι βλάπτουσιν οἱ πονηροὶ νόμοι καὶ τὰς ἀσφαλῶς οἰκεῖν οἰομένας πόλεις. Οὐ γὰρ ἂν μετέπιπτε τὰ πράγματα ἐπ' ἀμφότερα, εἰ μὴ τοὺς μὲν ἐν κινδύνῳ καθεστηκότας καὶ πράξεις χρησταὶ, καὶ νόμοι, καὶ ἄνδρες χρηστοὶ καὶ πάντα ἐξητασμένα ἐπὶ τὸ βέλτιον προῆγε· τοὺς δὲ ἐν [1] πάσῃ καθεστάναι δοκοῦντας εὐδαιμονίᾳ πάντα ταῦτα ἀμελούμενα 472
ὑπέρρει κατὰ μικρόν. Τῶν γὰρ ἀνθρώπων οἱ πλεῖστοι

[1] ἁπάσῃ R.

ulla alibi memoria exstet. Οἱ Τετρακόσιοι sunt ii, qui, auctoribus maxime Pisandro et Antiphonte, sublata democratia, imperium acceperunt Olymp. 92, 1. anno exeunte. Quæ oligarchia præludebat graviori ac longiori dominatui XXX tyrannorum. Illis enim imperium quatuor mensium fuit, abolitum jam Olymp. 92, 2. Arch. Theopompo. Vid. Thucyd. VIII. 64. seqq. Diodor. XIII. 36. seqq. Aristot. ap. Harpocrat. v. Τετρακ. et cf. Taylori Vit. Lysiæ p. 114. Post id factum septem annis evenit, quæ mox memoratur, *fuga popularium*, ὅτ' ἔφευγεν ὁ Δῆμος, metu tyrannorum. Eo tempore qui Civitati opem tulerant, præmiis postea honestati sunt, etiam μέτοικοι, teste Lysia Or. XXXI. p. 887. Idem.

Ταῦτα μὲν εὐχέσθω τοῖς θεοῖς] Post εὐχέσθω Reiskio videbatur excidisse βέβαια μένειν. Non vidit igitur, ταῦτα nihil esse aliud, quam illud, τὴν πόλιν πολὺ ἀπέχειν τοῦ δεηθῆναί τινος τοιούτου. Nam id eum fugere non poterat, Græce dici εὔχεσθαί τι θεῷ τινί. Ceterum h. l. egregia conversio sententiæ notetur. Post τὴν πόλιν exspectamus, dum inferatur ἐκεῖνος ἁμαρτάνει, vel simile quid. Id vero mutatur boni ominis causa. Idem.

Τὰς ἀσφαλῶς οἰκεῖν οἰομένας πόλεις] Verbum neutrum h. l. est οἰκεῖν, ut sæpe apud Atticos. Isocrates in ejusdem tenoris sententia Areop. p. 205. Ὁρῶ γὰρ τῶν πόλεων τὰς ἄριστα πράττειν οἰομένας κ. τ. λ. Idem.

Τοὺς μὲν ἐν κινδύνῳ καθεστηκότας] In hoc, et in opposito, τοὺς δὲ ἐν πάσῃ καθεστάναι δοκοῦντας εὐδαιμονίᾳ, denuo πόλεις cogitabis, quod ante legebatur. Quippe masculina participia tantum variandæ orationi serviunt. Πάντα ἐξητασμένα, *summa omnium rerum diligentia et cura*: contra πάντα ταῦτα ἀμελούμενα. Ita *industria* et *incuria* inter se opposita sunt in simili loco Sallust. in princ. Epist. de Rep. ord. Idem.

Ὑπέρρει κατὰ μικρὸν] Tropi similes ejus, qui verbo ὑπέρρει inest, in quaque pæne lingua frequentantur. Simili item usus Noster Olynth. A. §. γ'. de *fortuna dilabente* habet καταρρεῖν, ubi Scholion: διαφθείρεσθαι, ὡς ἀπὸ μεταφορᾶς τοίχου τινὸς παλαιοῦ, ὅταν ὑπὸ τῆς παλαιότητος καὶ τοῦ χρόνου αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διαβιβρώσκηται καὶ ἀναλίσκηται. Notabilem autem nostrum locum facit activa vis verbi ὑπερρεῖν, propter quam etiam a Lexicographis inde a Budæo laudatus est, quum exemplum ejus videretur unicum esse. Recte. Sed quod superest, ut eum usum causis suis explicemus, possit fortasse ab aliquo huc illud trahi, quod simplex verbum ῥέω non prorsus insolenter occurrit sensu transitivo *effundendi*, de quo vid. Musgrav. ad Euripid. Hecub. 528. Brunck. ad Apollon. Rhod. III. 225. et Ruhnken. Epist. crit. II. p. 264. Possit adeo Latinum *ruo* comparari, quod ut ortum est ex Gr. ῥύω h. e. ῥέω, ita interdum originis suæ antiquam potestatem activam servat, in compositis maxime, ut in *diruo*, *obruo*, *proruo*, *corruo*, *subruo*, quorum postremum plane reddit nostrum ὑπερρεῖν. His tamen rationibus omissis potius hæc simpliciora sequenda censeo. Bene et ad

κτῶνται μὲν τἀγαθὰ τῷ καλῶς βουλεύεσθαι, καὶ μηδενὸς καταφρονεῖν· φυλάττειν δὲ οὐκ ἐθέλουσι τοῖς αὐτοῖς τούτοις. Ὃ μὴ πάθητε νῦν ὑμεῖς, μηδὲ οἴεσθε νόμον τοιοῦτον θέσθαι δεῖν, ὃς καλῶς τε πράττουσαν τὴν πόλιν ὑμῖν πονηρᾶς δόξης ἀναπλήσει, ἐάν τέ τι συμβῇ ποτὲ, ἔρημον τῶν ἐθελησόντων ἀγαθόν τι ποιεῖν αὐτὴν καταστήσει.

ιγ΄. Οὐ τοίνυν μόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοὺς ἰδίᾳ γνόντας εὖ ποιεῖν ὑμᾶς, καὶ παρασχόντας χρησίμους αὐτοὺς ἐπὶ τηλικούτων καὶ τοιούτων καιρῶν, οἵων μικρῷ πρότερον Φορμίων διεξελήλυθε, κἀγὼ νῦν εἴρηκα, ἄξιόν ἐστιν εὐλαβηθῆναι ἀδικῆσαι· ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους, οἳ πόλεις ὅλας, τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, συμμάχους ἡμῖν ἐπὶ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου παρέσχον, καὶ λέγοντες ἃ συμφέρει τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ, καὶ πράττοντες· ὧν ἔνιοι διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν στέρονται τῆς πατρίδος. Ὧν ἐπέρχεταί μοι πρώτους ἐξετάσαι τοὺς ἐκ Κορίνθου φυγόντας· ἀναγκάζομαι δὲ λέγειν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα, ἃ παρ᾽ ὑμῶν τῶν πρεσβυτέρων αὐτὸς ἀκήκοα. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα, ὅσα χρησίμους ἡμῖν ἑαυτοὺς ἐκεῖνοι παρέσχον, ἐάσω. Ἀλλ᾽, ὅθ᾽ ἡ μεγάλη μάχη πρὸς Λακεδαιμονίους ἐγένετο,

analogiam sermonis apte res dici potest *ὑποῤῥεῖν τι*, (h. e. *ῥεῖν ὑπό τι*,) quæ aliam rem *subterlabitur*, et ita facit, ut ea subsidat deque statu suo dejiciatur. De aqua proprie id usurpare licet: at quidni facili translatione idem liceat in aliis rebus omnibus, quibus quid labefactatur, subvertitur, aut corruit? Jam non in verbo ipso vis activa quæri debet, sed in verbi et præpositionis conjunctione, quo modo transitiva fiunt cognata, *παραῤῥεῖν*, *διαῤῥεῖν* et alia. Ita jam sententiam vertes: *Hæ autem res, quas dixi, neglectæ et contemtæ labefactant atque subruunt paullatim eas civitates, quæ optime sibi videbantur loco stare, omnique genere felicitatis frui.* Aliter verbum accepit Valcken. ad Theocrit. VII. 121. prim. edit. Rectius, an secus, facile nunc erit judicare. Idem.

Τῷ μηδενὸς καταφρονεῖν] Hoc est, *nihil omnium negligendo, nihil existimando esse tam minutum, ut cura et animadversione sua indignum sit.* Idem.

Ὑμῖν] Forte cum Ald. Ven. Codd. Regg. ζ. κ. Vindob. *τὴν πόλιν ὑμῶν*, vel cum α. et β. *τὴν πόλιν ἡμῶν*. Taylor.

Tertius casus recte habet, frequenter sic a Græcis pro secundo poni solitus, qui præsertim h. l. ad verbum *ἀναπλήσει* trahi possit. Vocabulis, *καλῶς πράττουσαν τὴν πόλιν*, respondent hæc, *ἐάν τι συμβῇ ποτὲ*, *si quid acciderit*, notus euphemismus. Conf. ad §. κγ΄. ad fin. F. A. Wolf.

ιγ΄. Συμμάχους ἡμῖν ἐπὶ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου] Quum antecesserit *ὑμᾶς*, statimque sequantur *ὑμετέρᾳ* et *ὑμᾶς*, mirum est, in nullo libro occurrere *συμμάχους ὑμῖν*. Similiter infra displicere potest *πύλας ἡμῖν*, quum et ibi ter repetatur secunda persona. Nihil tamen in neutro loco muto. Vid. quæ dixi §. ι. Ὁ πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμος bellum est, quod decem annis post Peloponnesiacum exarsit, ut statim notabimus. Idem.

Ἀναγκάζομαι δὲ] Ita Editt. vetustæ. Francofurtensis δή. abest a Vindob. Taylor.

Ἡ μεγάλη μάχη] Facta est ea pugna Diophanto Archonte, anno 2. Olymp. 96. Eam satis fuse narrat Xenopho lib. 4. Hellenicorum. Palmer.

Ἡ μεγάλη μάχη πρὸς Λακεδαιμονίους —

ἢ ἐν Κορίνθῳ· τῶν ἐν τῇ πόλει βουλευσαμένων μετὰ τὴν
μάχην, μὴ δέχεσθαι τῷ τείχει τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ
πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι, ὁρῶντες ἠτυχηκυῖαν
τὴν πόλιν, καὶ τῆς παρόδου κρατοῦντας Λακεδαιμονίους;
οὐχὶ προὔδωκαν, οὐδ' ἐβουλεύσαντο ἰδίᾳ περὶ τῆς αὑτῶν 473
σωτηρίας· ἀλλὰ πλησίον ὄντων, μεθ' ὅπλων, ἁπάντων
Πελοποννησίων, ἀνέῳξαν τὰς πύλας ἡμῖν βίᾳ τῶν πολλῶν,
καὶ μᾶλλον εἵλοντο μεθ' ὑμῶν τῶν τότε [1] στρατευσαμένων,
εἴ τι δέοι, πάσχειν, ἢ χωρὶς ὑμῶν ἀκινδύνως σεσῶσθαι,
καὶ εἰσέφρουν τὸ στράτευμα, καὶ διέσωσαν καὶ ὑμᾶς καὶ

[1] στρατευομένων R.

ἢ ἐν Κορίνθῳ] h. e. *ad Corinthum, in agro Corinthio*, nominatim ἐν τῇ Νεμέᾳ, *in agro Nemeensi*, ut Xenophon scribit Hellen. IV. 2. 8., qui cum Diodoro XIV. 83. collatus nostro loco lucem dat, et ab eo vicissim accipit. Prœlium, cujus Demosthenes meminit, factum videtur Olymp. 96, 2., primo anno ejus belli, quod a Bœotis, Atheniensibus, Argivis, Corinthiis, aliisque fœderatis adversus Lacedæmonios gestum, auctores passim Corinthium vocant. Terminavit id bellum pax Antalcidæ, ut narratur mox, et apud Aristid. T. I. p. 460. Conf. Wesseling. ad Diod. l. c. De toto bello plura sciremus, si superessent hodie historici, quos Schol. laudat, Ephorus et Androtio. Optime tamen hic locus noster docet, duas tum Corinthi factiones fuisse, unam Spartanam, alteram Atticam. Ad illam spectant verba, τῶν ἐν τῇ πόλει, et τῶν πολλῶν, ad quæ conf. Xenoph. c. 4. §. 1., ubi pacis suasores ait fuisse Corinthiorum τοὺς πλείστους καὶ βελτίστους. Altera factio et milites Athenienses designantur verbis, τοὺς στρατιώτας. F. A. Wolf.

Ἀλλὰ πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι] Ut qui legatos mittunt dicuntur πρεσβεύεσθαι καὶ διαπρεσβεύεσθαι, sic ἐπικηρυκεύεσθαι λέγονται αἱ πόλεις, ὅταν τοὺς κήρυκας ἐπὶ συμβάσεσι καὶ σπονδαῖς πέμπωσι. καὶ ἐπικηρυκεία dicitur, ὅταν κήρυκες πέμπωνται αἰτησόμενοι ἀνοχὰς ἢ εἰρήνην. *Ex edit.* Hervag. *Fecialem pro pace mittere.* Nannius.

Πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι] *Legatos de pace aut induciis mittere Spartam*, ad Ephoros, quorum fuit talis consultatio. Harpocratio: ἐπικηρυκεία· τὸ περὶ διαλλαγῶν καὶ φιλίας κήρυκας πέμπειν. Verbum inde ductum, quod legationibus de pace fere caduceator, κῆρυξ, addi solebat. Vid. Æschin. in Ctesiph. §. κγ'. Paullo post, βίᾳ τῶν πολλῶν, *invita et reluctante multitudine.* F. A. Wolf.

Εἰσέφρουν] Hæc est lectio Codd. MStorum atque itidem Editt. plurimarum, ante Francofurtensem. Eam vero scripturam in ista editione non consilio, ut arbitror, sed imprudentia, immutatam arbitror in εἰσέφερον. Εἰσέφρουν est verbum Demosthenicum, ut notavit Harpocratio. Quem vide in Εἰσφρήσειν, Valesium ad locum, et Budæum Commentar. pag. 350. Aristoph. Vesp. 886.

Εἴ τις θύραισιν Ἡλιαστὴς, εἰσίτω,
Ὡς ἢν ἅπαξ ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν.

Εἰσφρήσειν, εἰσάξειν, εἰσδέξασθαι. πολὺ τοὔνομα παρὰ τοῖς ῥήτορσιν. Suid. Nec apud Oratores solum, verum etiam apud priscam *Comœdiam*, ut observavit Harpocratio. Taylor. Similem glossam v. apud Ulpian, ad or. Chersones. Εἰσφρῆσαι] πολὺ τοὔνομα παρὰ τοῖς ῥήτορσιν ἀντὶ τοῦ εἰσάξειν καὶ εἰσδέξασθαι. v. istam orationem n. 18. ed. Lutet. (in schedis.) Idem. Herv. et Wolfii omnes obsidet εἰσέφερον. Scilicet, si forte exercitum humeris gestarunt. Vulgatum Taylorus restituit e collatione meliorum librorum. Εἰσφρεῖν, ἐκφρεῖν, διαφρεῖν, ἐπεισφρεῖν Atticorum sunt, et idem sonat εἰσφρεῖν, quod alibi et §. ιδ'. est εἰσάγειν, *intromittere*, quo sensu nemo Græce unquam dixit εἰσφέρειν. Vid. Harpocrat. Suidam et Etymol. M., cujus Grammatici verba attulit Brunck. ad Aristoph. Aves 193. Conf. præterea Comici Vesp. 125. 156. 162., ubi item Brunck. recte ἐκφέρειν mutat in ἐκφρεῖν, et Euripid. Troad. 647. Alcest. 1059. et Demosth. de Cherson. §. γ'. F. A. Wolf.

Καὶ εἰσέφρουν τὸ στράτευμα] *Admiserunt*, εἰσεδέξαντο. φρῶ γὰρ καὶ φρημί τὸ πρόημι:

τοὺς συμμάχους. Ἐπειδὴ [1] δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνη μετὰ ταῦτα ἐγένετο, ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου, ἀντὶ τῶν ἔργων τούτων ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐξέπεσον. Ὑποδεξάμενοι δ' ὑμεῖς αὐτοὺς, ἐποιήσατε ἔργον ἀνθρώπων καλῶν κἀγαθῶν. Ἐψη ίσασθε γὰρ αὐτοῖς ἅπανθ', ὧν ἐδέοντο. Εἶτα ταῦτα νῦν εἰ χρὴ κύρια εἶναι σκοποῦμεν; Ἀλλ' ὁ λόγος πρῶτον αἰσχρὸς τοῖς σκοπουμένοις, εἴ τις ἀκούσειεν, ὡς Ἀθηναῖοι σκοποῦσιν, εἰ χρὴ τοὺς εὐεργέτας ἐᾶν τὰ δοθέντα ἔχειν. Πάλαι γὰρ ἐσκέφθαι ταῦτα καὶ ἐγνῶσθαι προσῆκεν. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα αὐτοῖς!

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἃ μὲν ἐψηφίσασθε τοῖς φεύγουσι δι' ὑμᾶς Κορινθίων, ταῦτ'

[1] δ' ἡ πρὸς R.

tradunt enim hoc modo formari a προϊῶ πρῶ per syncopen, et versione π in φ φρῶ fieri, unde φρημὶ, καὶ φρὶς, ut θὲς, et εἴσφρες, ut ἄφες. Aristoph. εἴ τις θύραισιν ἡλιαστὴς, εἰσίτω, ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν, *nam cum causæ orari captæ fuerint, jam neminem admittemus* intro. *Ex edit.* Hervag.

Ἐπειδὴ δὲ πρὸς] Ex Aug. 1. Reiskius scripsit ἐπειδὴ δ' ἡ πρὸς — non majore, puto, jure, quam quo antea ex eodem codice et Par. 2. arripuit τότε στρατευομένων. F. A. Wolf.

Εἰρήνη ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου] Non male vertit Wolfius ἐπὶ Ἀνταλκίδου, *duce* Antalcida. Vult Demosthenes, Antalcida *auctore*, et huic rei *præfecto*; qui *præcipuum locum* in ista pace componenda habuit: qua de re vide Xenophontem Ἑλλην. lib. IV, pag. 538. Ed. Leunclav. et lib. V. pag. 550. ubi Conditiones habes Pacis istius infamis, quæ vocabatur ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου εἰρήνη. Cæterum minus nota est vulgo hæc significatio præpositionis ἐπὶ, quæ *auctoritatem* denotat Illius, de quo sermo fit. Sic ἐπὶ σοῦ, *te auctore*, ut recte et erudite vertitur apud Lucianum Saturnal. pag. 632. Ed. Grævii. et ita forte intelligendum difficile istud Marci II. 26. ἐπὶ Ἀβιάθαρ, *auctore Abiatharo.* ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων, *auctoribus* (non *coram*) *duobus vel tribus testibus*, 1 Tim. V. 19. quod alibi (2 Cor. XIII. 1. ex Deuteron. XIX. 15.) dicitur, ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν, *auctoritate oris duorum* etc. id est, auctoritate duorum vel trium testium *narrantium*, vel *deferentium*. Sed de isto Marci loco etc. alias (σὺν Θεῷ) plenius et accuratius. Markland.

Ἡ ἐπὶ Ἀνταλκίδου] Ita ubique vocatur pax cujus pangendæ navarcho Antalcidæ a Lacedæmoniis auctoritas data est. Scilicet hunc sensum in hac locutione habet particula ἐπὶ, ut *auctoritatem* notet. Observatio hæc est Marklandi, quam præfero rationi Casaub. ad Polyb. I. 6. Sic sæpe ἐπὶ μάρτυρός τινος dicunt N. T. auctores, veteresque reliqui. F. A. Wolf.

Ἀλλ' ὁ λόγος πρῶτον αἰσχρὸς] Sic Cicero in Officiis: *In nonnullis rebus turpem ipsam dubitationem et deliberationem.* Mox ἀκούσειε τοῦ νόμου, v. 3. p. seq. penultima acuta, εὐκτικῆς γ. προσώπου. Wolf.

Ὁ λόγος πρῶτον αἰσχρὸς τοῖς σκοπουμένοις] *Statim hoc ipsum Vobis turpe erit, si rumor vulgaverit, Athenienses consultare* etc. Ὁ λόγος est *hoc*, seu *ea res, de qua loquimur*. Vid. Brunck. ad Sophocl. Ajac. 1268. Πρῶτον apponitur, ut alibi εὐθὺς, et pro ὑμῖν est τοῖς σκοπουμένοις. F. A. Wolf.

Πρῶτον] *Statim, ex primo aspectu.* Auger.

Τοῖς φεύγουσι] Congruentius forte τοῖς φυγοῦσι, propter ἐψηφίσασθε, et quia de re *præterita* loquitur. Markland.

Τοῖς φεύγουσι δι' ὑμᾶς Κορινθίων] Propter Marklandum, qui aoristo ἐψηφίσασθε inductus, τοῖς φυγοῦσι corrigebat, etsi ad φεύγουσιν et φεύγοντας in §. ιδ'. nihil monuit, notare debemus, vocem φεύγειν, ubi

ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταί! Ὁρᾶτε δ', εἴ τις ἐκείνους τοὺς
καιροὺς [1] ἰδὼν, ἢ παρὼν ἢ τινος εἰδότος [2] καὶ διεξιόντος
ἀκούσας, [3] ἀκούσαι τοῦ νόμου τούτου, τὰς τότε δωρεὰς
δοθείσας ἀφαιρουμένου, [4] ὅσην ἂν κακίαν τῶν θεμένων τὸν
νόμον καταγνοίη! Οἱ παρὰ μὲν τὰς χρείας οὕτω φιλάν-
θρωποι καὶ πάντα ποιοῦντες, ἐπειδὴ δὲ ἐπράξαμεν πάνθ'
ὅσ' ἂν εὐξαίμεθα, οὕτως ἀχάριστοι καὶ κακοὶ φανησόμεθα,
ὥστε τούς τε ἔχοντας ἀφῃρήμεθα, καὶ τὸ λοιπὸν μηδενὶ
δοῦναι ταῦτ' ἐξεῖναι νόμον τεθείκαμεν. Νὴ Δία, ἀνάξιοι
γάρ τινες τῶν εὑρημένων ταῦτ' ἦσαν· τουτὶ γὰρ παρὰ 474
πάντ' ἔσται τὸν λόγον αὐτοῖς. Ἔπειτ' ἐκεῖνο ἀγνοεῖν
φήσομεν, ὅτι τὴν ἀξίαν, ὅταν διδῶμεν, δεῖ σκοπεῖν, οὐ
μετὰ ταῦθ' ὕστερον χρόνῳ [5] παμπληθεῖ; Τὸ μὲν γὰρ [6] ἐξ

[1] εἰδὼς R. [2] Deest καί. R. [3] [ἀκοῦσαι] R. [4] πόσην R.
[5] παμπληθεῖ. R. [6] ἐξαρχῆς T. R.

simpliciter *exulem* indicat, non minus quam ubi *reum*, per omnia tempora dici, quippe omnino pro substantivo acceptum. Exempla ejus usus occurrunt tanta copia, ut de eo dubitare non liceat. Sed est, ubi id ipsum dubitationem habeat, utra vis locis aptior sit, participii, an substantivi. Ita §. ιγ'. supra facile ferimus τοὺς ἐκ Κορίνθου φυγόντας. Contra apud Lycurg. in Leocr. p. 149. scribendum, οἳ τοῦτον ἴσασιν ἐν τῷ πολέμῳ φυγόντα καὶ ἐκπλεύσαντα Ἀθήνηθεν. Sed haec confusa sunt sæpissime. F. A. Wolf.

Ἰδὼν, ἢ παρὼν ἢ τινος εἰδότος καὶ διεξιόντος ἀκούσας, ἀκούσαι τοῦ νόμου τούτου] Generale, ἰδὼν ἐκείνους τοὺς καιροὺς, *intuens, considerans, illa tempora*, singulatim explicatur per apposita ἢ παρὼν ἢ ἀκούσας τινὸς εἰδότος καὶ διεξιόντος. In quibus εἰδότος item exprimi poterat voce, παρόντος. Sed hujus potestatem interdum habet εἰδὼς, eximio quodam modo usurpatum. Ut loco appositissimo Nostri Philipp. I. §. ϛ'. Ἐνθυμητέον, καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι, καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις κ. τ. λ. Jam audi, quid novissimo editori reponere placuerit. Dedit is, ἐκείνους τοὺς καιροὺς εἰδὼς, ἢ π. ἢ τ. εἰδότος διεξιόντος, deleta copula καί. Neque vero his contentus, jubet adeo ἀκούσας ad sequens membrum trahi, inciso post διεξιόντος posito, et omisso optativo ἀκούσαι, pro quo operarum culpa in nonnullis edd. comparet ἀκοῦσαι. Scilicet verbum omnino abesse narrat ab Aug. 1., nec admodum placere ejusdem vocis iterationem. Itaque placuit omnem structuram pervertere, ut jam non Demosthenem loquentem audiamus, sed tironem Græce balbutientem. Itane vero talem iterationem vir doctus hoc in loco primum sibi reperire videbatur? Qua nihil apud optimos scriptores utriusque linguæ frequentius, ut ejus exempla conquirere merus sit labor digitorum. Extremo denique arripuit idem πόσην ἂν κακίαν ex eodem caro Aug. Nos, quibus etiam carior est usus loquendi, vulgatum ὅσην reliquimus. Idem.

Νὴ Δία, ἀνάξιοι γάρ τινες τῶν εὑρημένων ταῦτ' ἦσαν] Supplendum ante hæc, quasi ab adversario aliquo dictum: *Recte ita a nobis decretum. Nam, profecto, indigni* etc. Subita conversio bene declaratur in Scholio, quod videat, qui sensum harum rerum ab Ulpiano exspectat. De seqq. τουτὶ παρὰ πάντ' ἔσται τὸν λόγον αὐτοῖς vid. ad §. ά. Idem.

Τουτὶ γὰρ] Utrum, *hoc per totam orationem inculcabunt*, an *præcipue hoc veluti firmamento nitentur?* Wolf.

Τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς τι μὴ δοῦναι] Potuit eodem sensu dici, τὴν ἀρχὴν τι μὴ δοῦναι, *aliquid omnino non dare*. Locus hic est ex iis, unde discitur, quomodo ἀρχὴν vel τὴν ἀρχὴν particulæ neganti junctum, servata proprietate sua, significare potuerit *plane, omnino*. Ubicunque enim dicitur ἀρχὴν μὴ, τὴν ἀρχὴν οὐ, ibi notio inest rei non modo non factæ, sed *ne inceptæ quidem*. Conf. Lennep. ad Phalarid. Epp. p. 82. Mox inverso ordine citat Aristid. Art. p. 483. ἐστὶν ἔργον ἀνθρώπων, et seq. versu ἀφελέσθαι. Memoriter hoc ille, ut pleraque alia. F. A. Wolf.

ἀρχῆς τι μὴ δοῦναι, γνώμῃ χρησαμένων ἔργον ἀνθρώπων ἐστί· τὸ δὲ τοὺς ἔχοντας ἀφαιρεῖσθαι, φθονούντων. Τοῦτο δ' οὐχὶ δεῖ δοκεῖν ὑμᾶς πεπονθέναι. Καὶ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο ὀκνήσω περὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. Ἐγὼ γὰρ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον νομίζω πόλει τὸν ἄξιον ἐξεταστέον εἶναι καὶ ἰδιώτῃ· οὐδὲ γὰρ περὶ τῶν αὐτῶν ἡ σκέψις. Ἰδίᾳ μὲν γὰρ ἕκαστος ἡμῶν σκοπεῖ, τίς ἄξιός ἐστιν ἑκάστου κηδεστὴς ἢ τῶν τοιούτων τι [1]γίγνεσθαι· ταῦτα δὲ καὶ νόμοις τισὶ καὶ δόξαις διώρισται· κοινῇ δ' ἡ πόλις καὶ ὁ Δῆμος, ὅςτις ἂν αὐτὸν εὖ ποιῇ καὶ σώζῃ· τοῦτο δ' οὐ γένει καὶ δόξῃ [2]κρινόμενον ἴδοι τις ἄν, ἀλλ' ἔργῳ. Ὅταν μὲν οὖν εὖ πάσχειν δέῃ, τὸν βουλόμενον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς ἐάσομεν· ἐπειδὰν δ' [3]εὖ πάθωμεν, τότε τὴν ἀξίαν τοῦ ποιήσαντος σκεψόμεθα; οὐκ ἄρ' ὀρθῶς βουλευσόμεθα!

ιδ'. Ἀλλὰ, νὴ Δία, οὗτοι μόνοι τοῦτο πείσονται, καὶ

[1] γίνεσθαι T. R. [2] [κρινόμενον] R. [3] Deest εὖ. R.

Ταῦτα δὲ καὶ νόμοις τισὶ καὶ δόξαις διώρισται] Νόμοι et *leges* et *consuetudines* sunt, δόξαι *opiniones* et *judicia* hominum. Quæ utræque res quomodo respiciantur in affinitatibus jungendis, per se patet. Causa nulla est, cur locum cum Markl. pro mutilo habeamus. Non male respondent quæ sequuntur, γένει καὶ δόξῃ, siquidem γένος ad νόμους pertinet. Sunt enim leges de nuptiis legitimis. Idem.

Κοινῇ δ' ἡ πόλις καὶ ὁ Δῆμος (scil. σκοπεῖ) ὅςτις ἂν αὐτὸν εὖ ποιῇ καὶ σώζῃ] *Civitas contra, a quocunque beneficiis affecta aut servata est, ejus publice rationem habet;* scilicet *in hominibus sibi adjungendis, in præmiis et honoribus tribuendis.* Verum hæc posteriora quum facile subaudiantur, non diserte poni opus erat. Proxima, τοῦτο δ' οὐ γένει καὶ δόξῃ κρινόμενον ἴδοι τις ἂν, ἀλλ' ἔργῳ, sic accipe: *tale autem judicium fieri videas non ex generis aut opinionum ratione, sed ex factis.* Videlicet in homine, qui nos demeruit, non quærimus publice, ante quam remuneremur, *cujas* sit, quam *frugi*, quam *numatus*, *albus an ater;* unice spectamus *facta*, spectamus magnitudinem eorum, quæ in nos ab eo profecta sunt. Satis dixi, ne quis Reiskio concedat, verba manca esse, tollendumque κρινόμενον, quod vitio abest Par. 1. et Aug. 1. Idem.

Γένει καὶ δόξῃ] Pro his paullo ante v. 9. posuerat νόμοις καὶ δόξαις, quæ non mutuo respondent. Wolfius vertit ita, quasi legisset supra: ταῦτα δὲ [καὶ γένει,] καὶ νόμοις τισὶ, καὶ δόξαις διώρισται. quo admisso, hic debuit esse, γένει, [καὶ νόμῳ,] καὶ δόξῃ. Mutila igitur hæc videntur. Vide Scholiasten Græcum. Markland. Wolfium ita legisse constat, cum in Annotationibus ita locum citet, et Nannium adducat verba ista καὶ γένει in Interpretatione sua omittentem. Taylor.

Ἐπειδὰν δ' εὖ πάθωμεν] Reisk. ex Par. 1. et Aug. 1. ἐπειδὰν δὲ πάθωμεν. Sane omitti potuit vocula, quæ jam ante bis posita esset; at potuit eadem adjici, idque propter ipsam vim sententiæ. Jam adjectam esse ab auctore, testes sunt libri omnes, præter istos, qui sæpe in vitiis conspirant. F. A. Wolf.

Οὐκ ἄρ' ὀρθῶς βουλευσόμεθα] Mallem: οὐκ· ἂν ὀρθῶς βουλευσώμεθα. *nequaquam; si rectum consilium capiamus.* Wolfius videtur legisse οὐκ ἄρ' ὀρθῶς βουλευσόμεθα; Interrogative, et Ironice: cui nullatenus assentior. Markland. Futurum βουλευσόμεθα structura sua bene sequitur priora, ἐάσομεν et σκεψόμεθα. Certe lusit conjectura Marklandus, qui mallet, οὐκ· ἂν ὀρθῶς βουλευσώμεθα, *nequaquam; si rectum consilium capiamus.* Est tamen οὐκ ἂν ὀρθῶς in Bav. codice. F. A. Wolf.

ιδ'. Ἀλλὰ, νὴ Δία, οὗτοι μόνοι—] *Leuco, Epicerdes et reliqui.* Saltem primo adspectu hos omnes animo repetimus. Nescio

περὶ τούτων μόνων ποιοῦμαι [1] *τοσοῦτον λόγον; πολλοῦ γε
καὶ δέω. Ἀλλὰ πάντας μὲν οὐδ᾽ ἂν ἐγχειρήσαιμι ἐξετά-
ζειν, ὅσοι πεποιηκότες ὑμᾶς εὖ, διὰ τὸν νόμον, εἰ μὴ λυθή-
σεται, τὰ δοθέντα ἀφαιρεθήσονται· ἓν δὲ ἢ δύο δείξας ἔτι
ψηφίσματα, ἀπαλλάττομαι τοῦ περὶ τούτων λέγειν.
Τοῦτο μὲν τοίνυν, Θασίους, τοὺς μετ᾽ Ἐκφάντου, πῶς οὐκ
ἀδικήσετε, ἐὰν ἀφέλησθε τὴν ἀτέλειαν; οἳ παραδόντες
ὑμῖν Θάσον, καὶ τὴν Λακεδαιμονίων φρουρὰν μεθ᾽ ὅπλων
ἐκβαλόντες, καὶ Θρασύβουλον εἰσαγαγόντες, καὶ παρα-
σχόντες φίλην ὑμῖν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, αἴτιοι τοῦ γε-* 475
*νέσθαι σύμμαχον τὸν περὶ Θράκην τόπον ὑμῖν ἐγένοντο·
τοῦτο δ᾽, Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην; οἳ Βυζάντιον παρα-
δόντες Θρασυβούλῳ, κυρίους ὑμᾶς ἐποίησαν τοῦ Ἑλλησπόν-
του, ὥστε τὴν δεκάτην ἀποδόσθαι, καὶ, χρημάτων εὐπορή-
σαντας, Λακεδαιμονίους ἀναγκάσαι τοιαύτην, οἵαν ὑμῖν*

[1] *τὸν* T.

tamen, an primaria notio sit *οἱ ξένοι*, ut et posthac *περὶ τούτων* sit *περὶ ξένων*. Conf. §. ιϛ΄. Atque hoc video Augerio probari. Idem.

Οὗτοι] Hi de quibus modo mentio facta est, nempe, Corinthi exules. Auger.

Τὸν λόγον] Plenius MSS. *τοσοῦτον τὸν λόγον*, vel *λόγον τοσοῦτον*, Vindob. Ven. Ital. Regg. *α. β. ποιήσομαι λόγον τοσοῦτον* Lindenbr. *μόνων* item (pro *μόνον* Edit. 1604.) restitui ex superioribus Editionibus, et MSS. Taylor.

Τοῦτο μὲν τοίνυν Θασίους τοὺς μετ᾽ Ἐκφάντου] Τοῦτο *μὲν* etiam et *τοῦτο δὲ*, sicut *τὸ μὲν* et *τὸ δὲ*, *partim* significant, et *cum*, et *tum*, et *simul* geminatum. Sequitur enim *τοῦτο δὲ Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην*, &c. Id est, *simul enim Thasios, simul Archebion injuria afficietis. Ex edit.* Hervag.

Θασίους, τοὺς μετ᾽ Ἐκφάντου] Lucramur ex h. l. nomen Thasii, qui ducem se factioni præbuerat, quæ Thrasybulo, *τῷ δημοτικῷ*, Thasum insulam et urbes Thraciæ adjunxit. Rem ipsam narrant Xenoph. Hellen. in prioribus libri primi, ubi imprim. vid. c. I. §. 23. et c. IV. §. 4. et Diod. Sic. XIII. 72. Pertinet res ad Olymp. 92, 4., hoc est, ad annum belli Peloponn. 23., ut auctor noster cum Xenophonte collatus docere potest. Diodorus paullo serius ponit, ut docte ad eum auctorem monuit Wesseling. F. A. Wolf.

Οἳ *παραδόντες ὑμῖν Θάσον*] Exstat hæc Historia apud Diod. Sic. lib. 13. qui huic loco lucem dat, et ab eo vicissim accipit. Palmer.

Ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην — ἀποδόσθαι] Hinc quoque notitiam quandam lucramur in historia, quam brevius tangit Xenoph. Hellen. IV. 8. 27. Haud diversam enim rem ab historico narrari, fidem faciant, quæ apud eum leguntur de decimis Ponticarum navium venditis. Nam id ipsum vectigal quum jam prius Athenienses exegissent, eo spoliati videntur clade ad Ægospotamos. Vid. Xenoph. Hellen. I. 1. 14. Polyb. IV. 44. Heraclides an alibi occurrat, equidem nescio. Sed Archebius in studiosis Atheniensium numeratur a Nostro in Aristocrat. p. 683. ed. R. Ambo h. l. principes dicuntur Byzantiorum civium, qui, partibus Atheniensium faventes, urbem suam, Lacedæmoniis tum subjectam, in illorum societatem et ditionem redegerunt. Factum id circ. Olymp. 97, 1. Verbum *ἀποδόσθαι* proprium est in re vectigalium, sicut Lat. *vendere; verpachten:* ex eodemque genere est *ὠνεῖσθαι τὰ τέλη*, *publica redimere*, unde *τελώνης, δεκατώνης*, quem alias dicunt *δεκατευτήν*. Conf. Harpocrat. in h. v. Notanda est hæc notio emtionis et venditionis vectigalium, ut quæ vim suam in ipsum jus antiquum habuit. F. A. Wolf.

Λακεδαιμονίους ἀναγκάσαι τοιαύτην, οἵαν

ἐδόκει, ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην. Ὧν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μετὰ ταῦτα ἐκπεσόντων, ἐψηφίσασθε, ἅπερ, οἶμαι, φεύγουσιν εὐεργέταις δι' ὑμᾶς προσῆκε, προξενίαν, εὐεργεσίαν, ἀτέλειαν ἁπάντων. Εἶτα τοὺς δι' ὑμᾶς φεύγοντας, καὶ δικαίως τι παρ' ὑμῶν εὑρομένους, ἐάσομεν ἀφαιρεθῆναι τὰ δοθέντα, μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; ἀλλ' αἰσχρὸν ἂν εἴη.

ιέ. Μάθοιτε δὲ τοῦτο μάλιστ' [1] ἂν, ἐκείνως εἰ λογί-

[1] ἂν ἐκείνως, T. R.

ὑμῖν ἐδόκει, ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην] Hic tandem silentium rumpere debuissent Intpp. Sed et bonus Ulpianus silet. Me vero locus diu male habuit, propterea quod vix accipi posse videbatur de pace Antalcidea, quam constat omnes Atticos ubique tam vehementer detestari. Adeant, quibus hoc novum est, locos citatos a Moro ad Xenoph. Hellen. IV. 8. 12. Verum tamen quæ alia pax in h. l. memorari potuerit, non invenias, præsertim si Xenoph. Hellen. V. 1. 32. compares. Statuendum ergo, tres insulas, Lemnum, Imbrum et Scyrum, ex conditionibus istius pacis Atheniensibus relictas, Demostheni satis visum esse, ut dicere non dubitaret, eam pacem populo suo utilem et ex animi sententia factam. Magis hoc mihi persuasit locus Andocidis de Pace p. 95. quæ tota Oratio insigne specimen est rhetoricæ fidei. Omnino quum res publice gestæ a Nostro narrantur plerumque Oratorem narrantem audimus, non historicum. Idem.

Εὐεργεσίαν] Marg. edit. Benenati ἐπιγαμίαν. Omnino recte, unde unde arripuerit, nam in Codd. non videtur talem lectionem reperisse. Ita in Decreto Byzantinorum Perinthiorumque apud Demosth. de Corona: Δεδόχθαι τῷ δάμῳ τῷ Βυζαντίων καὶ Περινθίων Ἀθηναίοις δόμεν ἐπιγαμίαν, πολιτείαν, κτᾶσιν γᾶς etc. §. κζ'. Mox v. 5. idem margo submonet εὑραμένους, ἢ εὑρημένους. Taylor. Nullius auctoritatis lectio est in Marg. Ben. ἐπιγαμίαν, quæ tantopere arridet Tayloro et Auger. Recte contra est monitum, ἐπιγαμίαν, h. e. *jus mutui connubii*, non privatis, sed civitatibus et populis dari moris fuisse. Occurrit res v. c. in Xenoph. Hellen. V. 2. 12. Psephism. Byz. et Perinth. in Orat. de Cor. §. κζ'. et in disertissimo decretorum omnium ibid. §. νέ. Εὐεργεσία vero, h. e. *nomen et jura εὐεργέτου*, ornamentum est perhonorificum, quod civitates Græcæ privatis impertiri solebant, et fere etiam apud posteros mansit, ut Inscriptt. docent. Conf. Xenoph. Hellen. I. 1. 17. Demosth. in Aristocrat. p. 668. ed. R. et Inscript. ap. Reines. Cl. VII. N. 23. Is autem honos, præsertim a Pop. Athen. profectus, non raro a principibus aliarum civitatum viris impense expetebatur Xenoph. de Vectig. Athen. III. 11. Utebantur in hac re verbis, ἀναγράφειν, ἀνακηρύττειν, εὐεργέτην τινὰ τῆς πόλεως. Conf. Hemsterhus. ad Lucian. D. M. p. 367. Ceterum quum passim reges in historiis occurrant nomine *Evergetarum*, non dubito, quin ab eodem more ea appellatio ducta sit. Idem.

Εἶτα τοὺς δι' κ. τ. λ.] Vid. supra p. 247. vol. II. h. edit.

Φεύγοντας] Iterum forte φυγόντας, ut εὑρομένους. et versu 2. φυγοῦσιν accuratius videretur. Markland.

ιέ. Ἐκείνως] Punge potius mecum: μάθοιτε δὲ τοῦτο μάλιστ' ἂν, ἐκείνως εἰ λογίσαισθε etc. Verte autem: *Idque potissimum perspicietis, si hoc nimirum* pacto *rationem apud vos instituetis.* Atque ita corrigendum arbitror v. 1. p. 447. φέρε δὴ κἀκείνως ἐξετάσωμεν, non κἀκεῖνο. Instituit enim Orator in utroque loco comparationem inter res Thasiorum et Pydnensium. Hujus Populi mentionem injicit non ad rerum gestarum memoriam, sed ad argumenti colorem. *Thasios*, inquit ille, *in loco Pydnensium* etc. *ponite.* Multum utique interest, hoc, an illo modo legamus. Taylor. *Si rem reputaritis hoc modo*, aut ut vulgus loqui solet, *modo sequenti.* Vulgatam rationem omnium, qua ἐκείνως ad prius membrum rejicitur, mutavi monitu Taylori. Ita Isocrat. Paneg. §. 48. Ἐκείνως εἰπών. Aristid. supra c. 53. Σκοπεῖτε κἀκείνως, eodemque modo alii sæpissime. Sic et οὕτως, τόδε, τοῦτο, ἐκεῖνο, ἐκεῖθεν, solenniter ad ea, quæ in oratione proxima sunt, pertinent. Sic paullo mox, φέρε δὴ, κἀκεῖνο ἐξετάσωμεν. Ubi item Taylorus corrigit κἀκείνως, sed frustra ibi quidem haud dubie. F. A. Wolf.

σαισθε πρὸς ὑμᾶς [1] αὐτούς. Εἴ τινες τῶν νυνὶ ἐχόντων Πύδναν, ἢ Ποτίδαιαν, ἤ τι τῶν ἄλλων χωρίων, ἃ Φιλίππῳ μέν ἐστιν ὑπήκοα, ὑμῖν δ' ἐχθρὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἡ Θάσος ἦν τότε καὶ τὸ Βυζάντιον, Λακεδαιμονίοις μὲν οἰκεῖα, ὑμῖν δὲ ἀλλότρια, παραδώσειν ταῦτ' ἐπαγγείλαιντο, ἂν αὐτοῖς τὰς αὐτὰς δῶτε δωρεάς, ἅσπερ Ἐκφάντῳ τῷ Θασίῳ, καὶ Ἀρχεβίῳ τῷ Βυζαντίῳ· καί τινες τούτων ἀντιλέγοιεν αὐτοῖς, ταῦτα λέγοντες· ὡς δεινόν, εἴ τινες μόνοι τῶν ἄλλων μετοίκων μὴ χορηγοῖεν· πῶς ποτ' ἂν ἔχοιτε πρὸς τοὺς ταῦτα λέγοντας; [2] Ἢ [3] δῆλον, ὅτι φωνὴν οὐκ ἂν ἀνάσχοισθε, ὡς συκοφαντούντων. Οὐκοῦν αἰσχρόν, εἰ, μέλλοντες μὲν εὖ πάσχειν, συκοφάντην ἂν τὸν ταῦτα λέγοντα [4] ἡγοῖσθε· ἐπὶ τῷ δ' ἀφελέσθαι τὰς τῶν προτέρων

[1] *αὐτοὺς, εἰ* T. R. [2] ἢ T. [3] δηλονότι R. [4] ἡγεῖσθε T.

Παραδώσειν ταῦτ'] Nannius: *Idque ea spe faciat*, [Pydnam vel Potidæam tradat] *ut eadem acciperet munera, quæ tum Thasio Ecphanto — concessa fuere.* Recte etiam Wolfius ipse. Nam Francofurtenses, præterquam quod nihil de Demosthene meriti essent, etiam aliquando ejus Interpretem, quasi dedita opera, mutilarunt nobis et conciderunt. Pro se itaque loquatur Wolfius: *se tradituros pollicerentur, si eadem dona ipsis daretis, quæ Ecphanto Thasio, et Archebio Byzantio dedistis.* Edit. Interpretationis Wolfianæ. Basil. apud Oporinum, Fol. Sed uterque Interpres initium hujus commatis indistincte vertit, εἴ τινες τῶν νυνὶ ἐχόντων Πύδναν κ. τ. λ. Recte omnia Italus: *Se alcuni di quelli, che hora tengono Pidna, o Potidea — promettessero di darui queste terre, se voi deste loro que' doni, i quali ad Effante Tasso et ad Archebio da Costantinopoli alhora deste.* Taylor.

Ἀρχεβίῳ τῷ Βυζαντίῳ· καί τινες etc.] Restituendum puto: τῷ Βυζαντίῳ, [καὶ Ἡρακλείδῃ·] καί τινες etc. Hos enim tres, Ecphantum, Archebium, et Heraclidem, paulo ante conjunxerat; neque ratio erat, quare unus ex iis jam omitteretur. Sic v. 2. p. seq. προδόντες τὴν Πύδναν, καὶ τὰ ἄλλα etc. Codices et Edit. Paris. recte habent: τὴν Πύδναν, [καὶ Ποτίδαιαν,] καὶ τὰ ἄλλα etc. quemadmodum hæ urbes conjunctim nominabantur v. 2. Nimirum Scriba (vel Typotheta forte, in Editione, quæ Wolfii vocatur) conjecit oculos in καὶ Secundo loco: unde voces interjacentes, ut fit, omisit. Markland. Marklando ante καί τινες elapsum videbatur καὶ Ἡρακλείδῃ. Oblitus est addere, quæ causa cogat scriptorem, nomina ante posita hic omnia repetere. Satis poterat habere, ut arbitror, h. l. principem beneficii nominare. In seqq., τινὲς τούτων, notanda venit versuta admodum conversio ad adversarios, quum suffecisset universe dicere τινὲς ὑμῶν, τινὲς Ἀθηναίων. Non dubito enim pronomen illud οὗτοι nunc ad adversarios referre, licet sit, ubi in Oratore *omnes auditores* designat. F. A. Wolf.

Μόνοι τῶν ἄλλων μετοίκων] Cur tandem μετοίκων? Scilicet loquitur de peregrinis, qui accepta immunitate domicilium Athenis collocarunt. Ita ibi sunt in numero τῶν μετοίκων. Idem.

Ἢ δῆλον, ὅτι φωνὴν οὐκ ἂν ἀνάσχοισθε] Exarant vulgo, ἢ δῆλον ὅτι, pars δηλονότι, et deinde, ἢ φωνὴν προδῆλον. Utrobique ἢ circumflecti debere patet, et monuit Toupius ad Longin. III. 4. Vix ullum peccatum solennius est in libris. Ita quoque ἀνάσχοισθε particulam ἂν absorpsit in Wolf. et Tayl. F. A. Wolf. ἢ, *sane.* Auger.

Ἂν ἡγεῖσθε] Scribe ἂν ἡγοῖσθε, ut ἀκούσαισθε. Markland. Consentiunt in scriptura ἡγοῖσθε edd. vett. præter Ald. Herv. Wolf. Tayl., in quibus est ἡγεῖσθε, vitiose, ut jam vidit Markl. Sed mox omnes, et scripti et impressi, ἀκούσεσθε, non ἀκούσαισθε, ut de conjectura Marklandi Reisk. posuit. Non id erat imitatione dignum, uti nunc sero video. Par-

εὐεργετῶν δωρεὰς, ταῦτα λεγόντων ἀκούσαισθε. Φέρε δὴ
476 κἀκεῖνο ἐξετάσωμεν. Οἱ προδόντες τὴν Πύδναν, [1]καὶ Ποτίδαιαν, καὶ [2]τὰ ἄλλα χωρία τῷ Φιλίππῳ, [3]τῷ ποτ' ἐπαρθέντες ἡμᾶς ἠδίκουν; [4]Ἢ πᾶσι πρόδηλον τοῦτο, ὅτι ταῖς παρ' ἐκείνου δωρεαῖς, ἃς διὰ ταῦτα ἔσεσθαι σφίσιν [5]ἡγοῦντο. Πότερον οὖν μᾶλλον ἔδει σὲ, ὦ Λεπτίνη, τοὺς ἐχθροὺς, εἰ δύνασαι, πεῖσαι, τοὺς ἐπὶ τοῖς πρὸς [6]ἡμᾶς ἀδικήμασι γιγνομένους ἐκείνων εὐεργέτας μὴ τιμᾶν, ἢ θεῖναι νόμον ἡμῖν, ὃς τῶν τοῖς ἡμετέροις εὐεργέταις ὑπαρχουσῶν δωρεῶν ἀφαιρεῖταί τι; ἐγὼ μὲν ἐκεῖνο [7]οἶμαι. Ἀλλ', ἵνα μὴ πόῤῥω τοῦ παρόντος γένωμαι, λάβε τὰ ψηφίσματα, ἃ τοῖς Θασίοις καὶ Βυζαντίοις ἐγράφη. Λέγε!

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Ἠκούσατε μὲν τῶν ψηφισμάτων, ὦ ἄνδρες δικασταί! Τούτων δὲ ἴσως ἔνιοι τῶν ἀνδρῶν οὐκ ἔτ' εἰσίν· ἀλλὰ [8]τὰ ἔργα τὰ πραχθέντα ἐστὶν, ἐπειδήπερ ἅπαξ ἐπράχθη.

[1] Desunt καὶ Ποτίδαιαν. T. [2] τἄλλα R. [3] τῳ T. [4] ἢ T. R. [5] ἡγοῦντο; R. [6] ὑμᾶς T. [7] οἴομαι R. [8] τά γ' ἔργα R.

ticula si jam sola est ad membrum consequens repetenda, ut hypothesis minus dubio modo proferatur. Conf. omnino §. ή. ις'. med. ιζ'. fin. κς'. κθ'. λζ'. Post paullo ne quis forte corrigat, ταὐτὰ λεγόντων, *eadem qui dicunt*, vetat oppositio, quæ latet in his, μέλλοντες μὲν εὖ πάσχειν et ἐπὶ τῷ δ' ἀφ. τ. τ. πρ. εὐ. δωρεάς. F. A. Wolf. Vid. Var. Lect.

Οἱ προδόντες τὴν Πύδναν] Καὶ Ποτίδαιαν Morelius addidit ex Codd. Regiis. Ita etiam Codd. Aug. v. 1. p. præc. εἴ τινες τῶν νυνὶ ἐχόντων Πύδναν, ἢ Ποτίδαιαν, ἤ τι τῶν ἄλλων χωρίων etc. locus plane germanus. Taylor. Abesse quidem et hic nomen Potidææ potuerat non male. Verum dandum erat libris, quod antea ingenio Marklandi dare dubitabam. Urbes ipsæ, quæ memorantur, Pydna et Potidæa, Populo Athen. a Philippo ereptæ Olymp. 105, 3., ne tironi quidem ignotæ sunt. Sic etiam de apta et plane egregia argumentatione totius loci nihil attinet monere. Istorum hoc est, qui quum antiquos scriptores enarrant, lectores sibi meros lapides fingunt. F. A. Wolf.

Ἡγοῦντο] Interpungunt hic signo interrogandi, nimirum decepti prava scriptura voculæ ἢ ante πᾶσι. Totum hoc membrum respondet ad interrogationem, quæ proximo præcedit. Idem.

Πότερον οὖν κ. τ. λ.] Verba sic ordina: Πότερον οὖν, ὦ Λεπτίνη, ἔδει σε, εἰ δύνασαι, πεῖσαι τοὺς ἐχθροὺς μὴ τιμᾶν [ὅπως ἂν οἱ ἐχθροὶ μὴ τιμῶσι] τοὺς γιγνομένους εὐεργέτας ἐκείνων [τῶν ἐχθρῶν] ἐπὶ τοῖς πρὸς ἡμᾶς ἀδικήμασι· [διὰ τὸ ἐκείνους ἀδικῆσαι ἡμᾶς τῷ προδιδόναι τὰ ἡμέτερα·] ἢ θεῖναι κ. τ. λ. Wolf.

Τοὺς ἐπὶ τοῖς πρὸς ἡμᾶς ἀδικήμασι γιγνομένους ἐκείνων εὐεργέτας] *Eos, qui hostes nostros demeruerunt cum injuria nostra*, h. e. *ita, ut nobis injuriam facerent*. Πρὸς ἡμᾶς cum Reisk. rescripsi e Par. 1. 6. Aug. 1. et Bav. pro vulg. πρὸς ὑμᾶς. Sequitur θεῖναι νόμον ἡμῖν. F. A. Wolf.

Ὃς τῶν etc.] In quibusdam Codd. legitur pari sensu, sed non simili elegantia: ὃς τῶν ἡμετέρων εὐεργετῶν ὑπαρχούσας δωρεὰς ἀφαιρήσεται. Taylor.

Οὐκ ἔτ' εἰσίν· ἀλλὰ τὰ ἔργα] Solennis Atticorum locutio de defunctis, οὐκ ἔτ' εἰσίν. Ælianus, venator ubique talium, V. H. XII. 46. Ἀπήει, ὡς οὐκ ἔτι τὸν Γέλωνα ὄντα αὐτοῦ ἀπολιπών. Contra Andocid. de Myster. p. 60. Ἡ παῖς ἀπέθανεν, ἡ δ' ἑτέρα ἐστὶν ἔτι. Post εἰσὶν unus Par. 5. habet ἀλλὰ τά γε ἔργα, arreptum a Reisk. pro temeritate sua. Procul dubio vulgatum fortius est. F. A. Wolf.

Προσήκει τοίνυν τὰς στήλας ταύτας κυρίας ἐᾶν τὸν πάντα
χρόνον, ἵν', ἕως μὲν ἄν τινες ζῶσι, μηδὲν ὑφ' ὑμῶν ἀδι-
κῶνται· ἐπειδὰν δὲ τελευτήσωσιν, ἐκεῖναι τοῦ τῆς πόλεως
ἤθους μνημεῖον ὦσι, καὶ παραδείγματα ἑστῶσι τοῖς βου-
λομένοις τὶ ποιεῖν [1] ὑμᾶς ἀγαθὸν, ὅτι τοὺς εὖ ποιήσαντας ἡ
πόλις ἀντευπεποίηκε. Καὶ μὴν μηδ' ἐκεῖνό γε ὑμᾶς, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι! λανθανέτω, ὅτι τῶν αἰσχίστων ἐστὶ,
πάντας ἀνθρώπους ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι τὰς μὲν συμφορὰς,
αἷς δι' ὑμᾶς ἐχρήσαντο οἱ ἄνδρες οὗτοι, πάντα τὸν χρόνον
κυρίας αὐτοῖς γεγενημένας, τὰς δὲ δωρεὰς, ἃς ἀντὶ τούτων
ἔλαβον παρ' ὑμῶν, καὶ δὴ λελυμένας. Πολὺ γὰρ μᾶλλον
ἥρμοττε, τὰ δοθέντα ἐῶντας τῶν ἀτυχημάτων ἀφαιρεῖν,
ἢ, τούτων μενόντων, τὰς δωρεὰς ἀφαιρεῖσθαι. Φέρε γὰρ, 477
πρὸς Διὸς, τίς ἐστιν ὅστις εὖ ποιεῖν [2] ὑμᾶς βουλήσεται,
μέλλων, ἂν μὲν ἀποτύχῃ, παραχρῆμα δίκην δώσειν τοῖς
ἐχθροῖς· ἂν δὲ κατορθώσῃ, τὰς χάριτας παρ' ὑμῶν ἀπί-
στους ἕξειν;

ιϛ'. Πάνυ τοίνυν ἀχθοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες δικασταί! εἰ

[1] ὑμᾶς τι ποιεῖν R.

[2] ὑμᾶς ἔτι βουλήσεται R.

Προσήκει τὰς στήλας ταύτας κυρίας ἐᾶν τὸν πάντα χρόνον] Extritum mihi quoque ante ἵνα aliquando videbatur verbum εἶναι. Sed conjecturæ nihil tribuo, et Aristidis lectio, *κυρίας τηρεῖν τὸν πάντα χρόνον*, citata in Art. p. 447., a lapsu memoriæ est. Et deinde habemus ἐᾶν τὰ δοθέντα, simplici accusativo ad verbum ἐᾶν. Ceterum columnis, quæ publicis et sacris in locis servabantur, publicas literas insculpere, Græcis imprimis morem fuisse, ipsa hæc Oratio passim docet. Etiam supersunt ex antiquitate ejus generis monumenta quædam, quærenda apud eos, qui de reliquiis Græcarum artium scripserunt. Idem.

Τὰς μὲν συμφορὰς — καὶ δὴ λελυμένας] Non sine quadam insolentia *συμφοραὶ* dicuntur *κύριαι* pro *μένουσαι* aut *βέβαιαι*, ut est in Epist. de Lycurg. libb. p. 198. E. Sic vero melius illucescit oppositio verborum, *τὰς δωρεὰς λελυμένας*. Quippe ex eodem genere sunt *κύρια* et *λελυμένα*. Particulas *καὶ δὴ* h. l. verte, *paullo post donationem*, alibi *statim*, *continuo*. Eas fortasse non intellexit, quisquis in Marg. Bas. scripsit, *καὶ διαλελυμένας*. In simili sententia Aristid. §. 27. supra a nobis editus adhibet voc. *εὐθύς*. Idem.

Δὴ λελυμένας] Marg. Edit. Paris. *διαλελυμένας*. Proinde quasi olim scriptum fuisset (cujus tamen lectionis vestigium non invenio): *τὰς μὲν συμφορὰς — κυρίας αὐτοῖς γεγενημένας· τὰς δὲ δωρεὰς, ἃς ἀντὶ τούτων ἔλαβον παρ' ὑμῶν [ἀκύρους] καὶ διαλελυμένας*. Taylor.

Καὶ δὴ λελυμένας] *Protinus revocatas et abrogatas*. Significat enim interdum *καὶ δὴ continuo* et *protinus*, h. e. *ideo*. Ex edit. Hervag.

Τῶν ἀτυχημάτων ἀφαιρεῖν] *Tollere ex infortuniis*, i. e. minuere infortunia. Auger.

Βουλήσεται] Plenius Cod. Obsop. *εὖ ποιεῖν ὑμᾶς ἔτι βουλήσεται*. et quodammodo Felician. Tayl. Felic. *ὑμᾶς τι βουλήσεται*. Utrumque videtur interpolationi tribuendum. Et addito *ἔτι* non magis hic opus, quam supra §. δ'. fin. ante *πείσεσθαι*, aut §. ζ'. ante *ἐθελήσει*. Nisi rarissima quæque scirem Reiskio carissima esse solere, mirarer hoc quoque ab eo in textu inculcatum. Sed sæpe ita putant in Græcis et Latinis aliquid deesse, si qui eas particulas, quas, quum ipsi Latine scribunt, ubique e vernacula infarciunt, si suum *adhuc*, *jam*, *etiam*, et tot alia sua desiderant. F. A. Wolf.

ιϛ'. Πάνυ τοίνυν ἀχθοίμην ἂν —] De externis hominibus hactenus: jam de civibus

τοῦτο μόνον δόξαιμι δίκαιον κατηγορεῖν τοῦ νόμου, ὅτι πολλοὺς [1] ξένους εὐεργέτας ἀφαιρεῖται τὴν ἀτέλειαν· τῶν δὲ πολιτῶν μηδένα ἄξιον δοκείην ἔχειν δεῖξαι τῶν εὑρημένων ταύτην τὴν τιμήν. Καὶ γὰρ καὶ [2] τἄλλα ἀγαθὰ εὐξαίμην ἂν ἔγωγε παρ' ἡμῖν εἶναι πλεῖστα, καὶ ἄνδρας ἀρίστους, καὶ πλείστους εὐεργέτας τῆς πόλεως πολίτας εἶναι. Πρῶτον μὲν τοίνυν Κόνωνα σκοπεῖτε, εἰ ἄρα ἄξιον, καταμεμψαμένους ἢ τὸν ἄνδρα, ἢ τὰ πεπραγμένα αὐτῷ, ἄκυρόν τι ποιῆσαι τῶν ἐκείνῳ δοθέντων. Οὗτος γὰρ ἀνὴρ, ὡς

[1] Deest ξένους. T.

[2] τἆλλα T.

Atheniensibus. *Illud ægerrime ferrem, si hoc uno nomine lex a me juste accusari videretur, quod externos multos bene de Republ. meritos immunitate spoliaret, civium autem neminem proferre possem dignum* etc. Id vero Reiskius doctus non bene, quod δίκαιον in δικαίως mutat. Probat tamen Auger. F. A. Wolf.

Πολλοὺς εὐεργ.] Auspicatius omnino, πολλοὺς ξένους εὐεργ. Ald. Ven. Aug. Codd. Reg. α. β. ε. De his enim, ξένους intelligo, hactenus verba facta: sequitur jam Civium, Cononis sc. et Chabriæ fortuna, τῶν δὲ πολιτῶν μηδένα etc. v. 2. Italicus Interpres habuit: *Molto adunque io mi dorrei, giudici, se in questo solo mi paresse potere ragionevolmente accusar la legge, che a molti* forestieri *nostri benefattori toglie l' esentione; e di i cittadini, che* etc. et Nannius quoque. *Quod plurimos* externos *de Rep. optime meritos suis donis spoliaret.* Taylor.

Εὑρημένων] Active, ut sæpius Demosthenes, præsertim in hac Orat. Lept. Cf. Thom. Mag. 394. Reitz. ad Lucian. Ver. Hist. T. IV. p. 563. Bip. et Iens. ad ej. Tyrannicid. T. IV. p. 595. Budæum in Com. L. Gr. p. 301.

Εἰ ἄξιον] Felicius multo Nannius: *Num aliquid in ipso vel rebus ab ipso gestis culpa dignum, ut præmia illius diminuenda censeatis.* Taylor.

Οὗτος γὰρ ἀνὴρ —] Ipse longior spiritus, quo verborum comprehensio hic liberius se effert, indicium quoddam habet, hunc hominem ab Oratore studiosius ornari. Sed cujus tandem causa Cononem ornet, non dixit. Suspicioni igitur quum locus sit, rem factam opinor maxime propter illius ex Timotheo nepotem, cui et ipsi nomen Cononi fuit, de quo præter alios loquitur Nepos in Timoth. c. 4. Ad hunc per ætatem quidem hæc causa immunitatis pertinere potuit quam maxime. Jam quæ res gestæ h. l. attinguntur, eæ non sunt reconditioris doctrinæ, ut summatim percurrere sufficiat. Duo insigniora, quæ Cononem illustrarunt, sunt pugna navalis ad Cnidum, Olymp. 96, 3., novem annis ante Demosthenem natum facta, et eam mox secuta ἀνάστασις τῶν τειχῶν h. e. restitutio murorum Piræei et Athenarum, quos Lysander diruerat. Pugna illa nihil celebrius, quippe qua Atheniensibus principatus Græciæ, quem belli Peloponnesiaci infelix exitus ademerat, gloriose restitutus est. Vid. Andocid. de Pace p. 100. Dinarch. in Demosth. p. 11. Isocrat. Panegyr. c. 41. cum aliorum locis, quos ibi affert Morus p. 80. Cujus notæ occasione lubet notare, eandem pugnam, quæ ubique a Cnido, urbe Rhodo vicina, nomen habet, etiam a Schol. nostro ad §. ις'. med. περὶ Ῥόδον factam dici, quam lectionem in Isocrate mirus consensus librorum firmat. Ac fortasse huc pertinet monitum Ernesti ad Xenoph. Mem. Socr. III. 5. 4. Porro, bellum illud quum unis copiis Persicis confectum sit a Conone, plane nihil adjuto a civibus suis, vere adjicitur παρ' ὑμῶν οὐδ' ἡντινοῦν ἀφορμὴν λαβών. In quo vox ἀφορμὴ ad pecuniam, naves, milites, omnem apparatum belli gerendi pretinet. Conf. de ea voce Priceum in Ep. I. ad Timoth. V. 14. Sed ne quid omittamus, e verbis, ἐκ τοῦ Πειραιῶς, articulum eximit Dionysius περὶ λεκτ. Δημοσθ. δειν. T. VI. p. 997. et Aristid. Art. p. 456., a quo bene notatur loci virtus ex adjunctis περιστάσεσι. Etiam Aug. 1. μετὰ τὴν τ. Δ. κάθοδον τὴν ἐκ Πειραιῶς, idque in textum allegit Reisk. Non nego, hac in formula hunc usum vulgatiorem esse; nec desunt tamen, nisi fallor, additi articuli exempla, quæ nos in quoque loco ad fidem codicum reducant. Mox de op-

ὑμῶν τινῶν ἐστὶν ἀκοῦσαι, τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ὄντων, μετὰ τὴν τοῦ Δήμου κάθοδον τὴν ἐκ [1] τοῦ Πειραιῶς, ἀσθενοῦς ἡμῶν τῆς πόλεως οὔσης, καὶ ναῦν οὐδεμίαν κεκτημένης, στρατηγῶν βασιλεῖ, παρ' ὑμῶν οὐδ' ἡντινοῦν ἀφορμὴν λαβὼν, κατεναυμάχησε Λακεδαιμονίους, καὶ τοὺς πρότερον τοῖς ἄλλοις ἐπιτάττοντας εἴθισεν ἀκούειν ὑμῶν, καὶ τοὺς ἁρμοστὰς ἐξήλασεν ἐκ τῶν νήσων· καὶ μετὰ ταῦτα δεῦρ' ἐλθὼν ἀνέστησε τὰ τείχη· καὶ πρῶτος πάλιν περὶ τῆς ἡγεμονίας ἐποίησε τῇ πόλει τὸν λόγον πρὸς Λακεδαιμονίους εἶναι. Καὶ γάρ τοι μόνῳ τῶν πάντων αὐτῷ τοῦτ' ἐν τῇ στήλῃ γέγραπται· ἐπειδὴ Κόνων, φησὶν, ἠλευθέρωσε τοὺς Ἀθηναίων συμμάχους - - - Ἔστι δὲ τοῦτο τὸ γράμμα, ὦ ἄνδρες δικασταί! ἐκείνῳ μὲν φιλοτιμία πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας. Ὅτου γὰρ ἂν τις παρ' ἡμῶν ἀγαθοῦ τοῖς 478
ἄλλοις αἴτιος γένηται, τούτου τὴν δόξαν τὸ τῆς πόλεως

[1] Deest articulus. R.

presso statu Athenarum sequitur, τῆς πόλεως ναῦν οὐδεμίαν κεκτημένης. Quod paullulum a veritate rerum recedere dixeris. Constat, pacis legem Atheniensibus reliquisse 12 naves longas. Vid. Wesseling. ad Diod. Sic. T. I. p. 630. Ad quidni Civitas afflicta posthac eo videatur devenisse, ut plane nihil navium haberet? Bellicas dico: aliæ quippe nihil ad rem. Jam prope eodem redit, quod Noster de Cor. §. κά. et alii iisdem fere verbis de hoc tempore aiunt, οὐ ναῦς, οὐ τείχη τῆς πόλεως τότε κεκτημένης. Ceterum ἁρμοσταὶ si cui minus ex historia noti sunt, adeat Maussac. ad Harpocr. h. v. aut Mori Indicem Xenoph. Hellenic. F. A. Wolf.

Κατεναυμάχησε Λακεδαιμονίους] Naumachia ad Cnidum: Exstat historia apud Xenophontem lib. 4. Hellenic. Palmer.

Καὶ τοὺς πρότερον] Restitui articulum ex Edit. Lutetiana. Taylor.

Εἴθισεν ἀκούειν ὑμῶν] *Dicto audientes esse assuefecit.* ἀκούω enim, sicut *audio* Latinis, etiam significat *obtempero* et *ausculto alicui. Ex edit.* Hervag.

Καὶ γάρ τοι] Potius τοιγάρτοι, *itaque;* non *etenim.* Markland. Frustra Markl. adscripsit, legendum τοιγάρτοι, *itaque.* Vid. Hoogev. Doctrin. Partic. Gr. XXIV. 2. 2. ubi de particulis illis bene agitur. In seqq. ἐπειδὴ Κόνων — συμμάχους continetur inscriptionis tantum ea pars, quæ facit ad consilium hujus loci. Absolute ibi interjectum est φησὶν, aut, si mavis, subaudi ὁ γράψας. Vana autem sunt, quæ ad verba, μόνῳ τῶν πάντων, Schol. habet. Melius patebit eorum vis, si cogitemus, novum tunc eum titulum *liberatoris sociorum* fuisse, immo omnino antehac inauditum, monumentis publicis nomen civis aut etiam imperatoris inscribi. Optime id docemur a Demosth. de Rep. ord. §. ϛ́. quæ sententia ab eo ad verbum fere repetitur in Orat. adv. Aristocrat. p. 686. ed. R. Conf. Æschin. in Ctesiph. §. ξβ'. quo loco etiam postea utemur. F. A. Wolf.

Φιλοτιμία πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς] *Gloria apud Vos solos.* Nam ita verte, quo oppositio Atheniensium et universitatis ceterorum populorum clara sit. Lycurgus in Leocr. p. 144. Περὶ μὲν γὰρ ἀγνῶτας ἀνθρώπους τοῖς Ἕλλησιν ἐν ὑμῖν αὐτοῖς ἐδοκεῖτ' ἂν ἢ καλῶς ἢ καὶ φαύλως ἐψηφίσθαι· περὶ δὲ τούτου, ὅ τι ἂν βουλεύσησθε, παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται λόγος. Æschin. in Ctesiph. §. ιδ'. Οὐκ ᾤετο δεῖν ὁ νομοθέτης τὸν ῥήτορα σεμνύνεσθαι πρὸς τοὺς ἔξωθεν, ἀλλ' ἀγαπᾷν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τιμώμενον ὑπὸ τοῦ Δήμου. Conf. dicenda ad §. ιθ'. Idem.

Τούτου τὴν δόξαν τὸ τῆς πόλεως ὄνομα καρποῦται] *Ejus rei gloria nomen patriæ fruitur.* Vid. de hoc usu verbi καρποῦσθαι pro vulgari κομίζεσθαι, quod infra

ὄνομα καρποῦται. Διόπερ οὐ μόνον αὐτῷ τὴν ἀτέλειαν ἔδωκαν οἱ τότε, ἀλλὰ καὶ χαλκῆν εἰκόνα, ὥσπερ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, ἔστησαν πρώτου. Ἡγοῦντο γὰρ, οὐ μικρὰν τυραννίδα καὶ τοῦτον, τὴν Λακεδαιμονίων [1] ἀρχὴν καταλύσαντα, πεπαυκέναι. Ἵν' οὖν μᾶλλον οἷς λέγω προσέχητε, τὰ ψηφίσματα ὑμῖν αὐτὰ ἀναγνώσεται, τὰ τότε ψηφισθέντα τῷ Κόνωνι. Λέγε!

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Οὐ τοίνυν ὑφ' ὑμῶν μόνον ὁ Κόνων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τότ' ἐτιμήθη, πράξας ἃ διεξῆλθον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἄλλων πολλῶν, οἳ δικαίως, ὧν εὐηργέτηντο, χάριν ᾤοντο δεῖν ἀποδιδόναι. Οὐκοῦν αἰσχρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ αἱ μὲν παρὰ τοῖς ἄλλοις δωρεαὶ βέβαιοι μένουσιν αὐτῷ,

[1] ἀρχὴν, καταλύσαντα R.

§. λϛ'. et λδ'. occurrit, Valckenaerium in Euripid. Hippol. p. 211. et 318. Idem.

Ὥσπερ Ἁρμοδίου] Melius cum Editt. Felician. et Manutiana: ἀλλὰ καὶ χαλκῆν εἰκόνα μετὰ τὸν Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα ἔστησαν πρώτου. Nam in vulgata lectione vox ista πρώτου vix habet, cui inniti possit. Taylor.

Χαλκῆν εἰκόνα ἔστησαν πρώτου] Verba, ὥσπερ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, reliquæ structuræ interposita sunt, id quod Wolfius vertendo recte expressit. Ad πρώτου nunc prioris membri pronomen αὐτοῦ facillime suppletur, et meram interpolationem olet Felic. et Man. lectio, χαλκῆν εἰκόνα μετὰ τὸν Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα ἔστησαν πρώτου. Mirificus est Taylorus, cui hæc placeant. Quanquam sententiam quidem interpolator haud male cepit. Contra accidit Meursio in Pisistr. c. 14., ubi de æneis statuis Harmodii et Aristogitonis, in foro positis, testimonia aggerens, primum pessime locum nostrum explicat, tum pejus etiam corrigit scribendo, ἔστησαν προτοῦ, statuerunt antea. Prorsus legitimus est secundus casus πρώτου, quoniam perpetuo usu dicitur εἰκόνα στῆσαί τινος, statuam alicui ponere, ut ἱερὸν ἱδρύσασθαι θεοῦ τινὸς et alia. In promtu est locus, et huic constructioni firmandæ aptus, et memoriam simul de hac statua et regis Evagoræ servans, ex Isocrat. Evag. p. 293. Ἡμεῖς μὲν αὐτοὺς ἐτιμήσαμεν ταῖς μεγίσταις τιμαῖς, καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐστήσαμεν, οὗπερ τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ σωτῆρος, πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν αὐτῶν, ἀμφοτέρων ὑπόμνημα, καὶ τοῦ μεγέθους τῆς εὐεργεσίας καὶ τῆς φιλίας τῆς πρὸς ἀλλήλους. Præterea conf. Ulpian. ad Or. in Midiam §. ιη. vv. φρ. δ' ἐφ' κ. τ. λ. F. A. Wolf.

Καὶ τοῦτον] Id est, Cononem non minus quam veteres illos, Harmodium et Aristogitonem. De reliquo, etiam hic statim plura psephismata habemus, de honoribus singulis, credo, Cononi a Republica decretis. Idem.

Τότ' ἐτιμήθη] Schol. codicis Bav. explicat lectionem ἐπετιμήθη adscripta glossa, ἐδοξάσθη. Non multo meliora sunt reliqua, quæ propria habet Schol. ille, primum a Reisk. editus. Idem.

Εἰ αἱ μὲν παρὰ τοῖς ἄλλοις δωρεαὶ —] Exspectes ut dicatur, παρὰ τῶν ἄλλων. Illud tamen, quum varie passim hujus præpositionis rectiones commutentur, damnare non ausim. Sequenti versu vox μόνας relata est ad plures donationes ceterorum populorum, contra quas posita unius Populi Athen. donatio, quamlibet multiplex, duntaxat pro una haberi potuit. Τοῦτο autem videtur dici hæc pars doni nostri, h. e. immunitas. Vide ad §. κϛ'. et λϛ'. Aliter Markl., cui τοῦτ' ἀφαιρεθήσεται significat, τοῦτο τὸ βέβαιον μένειν ἀφαιρεθήσεται, hæc stabilitas eripietur. Quæ ratio sane durissima. Idem.

τῆς δὲ παρ' ὑμῶν μόνης τοῦτ' ἀφαιρεθήσεται. Καὶ μὴν
οὐδ' ἐκεῖνο καλὸν, ζῶντα μὲν αὐτὸν οὕτω τιμᾶν, ὥστε το-
σούτων, ὅσων ἀκηκόατε, ἀξιοῦν· ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε, μη-
δεμίαν ποιησαμένους τούτων μηδενὸς μνείαν, ἀφελέσθαι τι
τῶν δοθέντων τότε. Πολλὰ μὲν γάρ ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι! τῶν ὑπ' ἐκείνου πραχθέντων ἄξια ἐπαίνου, δι' ἃ
πάντα προσήκει μὴ λύειν τὰς ἐπὶ τούτοις δοθείσας δωρεάς·
κάλλιστον [1] δὲ πάντων, ἡ τῶν τειχῶν ἀνάστασις. Γνοίη
δ' ἄν τις, εἰ παραθείη, πῶς Θεμιστοκλῆς, ὁ τῶν καθ' ἑαυ-
τὸν ἁπάντων ἀνδρῶν ἐνδοξότατος, ταὐτὸ τοῦτ' ἐποίησε.
Λέγεται τοίνυν ἐκεῖνος, τειχίζειν εἰπὼν τοῖς πολίταις,
κἂν ἀφικνῆταί τις ἐκ Λακεδαίμονος, κατέχειν κελεύσας,
οἴχεσθαι πρεσβεύων αὐτὸς ὡς τοὺς Λακεδαιμονίους· λόγων 479
δὲ γιγνομένων ἐκεῖ, καί τινων ἀπαγγελλόντων, ὡς Ἀθηναῖοι
τειχίζουσιν, ἀρνεῖσθαι, καὶ πρέσβεις πέμπειν τοὺς σκεψο-
μένους κελεύειν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἧκον οὗτοι, πέμπειν ἑτέρους
παραινεῖν - - - Καὶ πάντες ἴσως ἀκηκόατε, ὃν τρόπον ἐξα-
πατῆσαι λέγεται Λακεδαιμονίους. Φημὶ τοίνυν ἐγὼ, —
καὶ πρὸς Διὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μηδεὶς φθόνῳ τὸ
μέλλον ἀκούσῃ, ἀλλ', ἂν ἀληθὲς ᾖ, σκοπείτω! — ὅσῳ
τὸ φανερῶς τοῦ λάθρα κρεῖττον, καὶ τὸ νικῶντας τοῦ

[1] δ' ἁπάντων R.

Τοῦτ'] Videtur abundare τὸ τοῦτ', aut pro eo legendum οὗτος. Mox v. 4. τούτων μηδενός. [aberat enim μηδενός.] Wolf. Frustra erat Wolfius, qui putabat, vel abundare τοῦτ', vel in οὗτος mutandum esse. Τοῦτ' ἀφαιρεθήσεται, est, τοῦτο τὸ βέβαιον μένειν ἀφαιρεθήσεται, *hæc stabilitas eripietur*; ex præcedenti membro repetendum. Notandum hoc Lectori Demosthenis, qui sæpe ita scribit. sic §. ιή. de Chabria: *qui cum haberetur, et esset, dux omnium* (ἀσφαλέστατος) *cautissimus, cum imperabat*, ἐχρῆτο τούτῳ, scil. τούτῳ τῷ ἀσφαλεῖ, *hac cautione utebatur pro vobis*. Parum accurate utroque loco vertit Wolfius. Ita §. κζ. fin. οὐδ' ἔχουσιν, subintellige ἀτέλειαν, ex præcedente Adjectivo ἀτελεῖς petendam. Markland.

Τῆς δὲ παρ' ὑμῶν] *Et donationis, quæ a vobis contigit ipsi, auferetur ea pars de qua nunc agitur*, nempe ἡ ἀτέλεια. Auger.

Εἰ παραθείη, πῶς Θεμιστοκλῆς ταὐτὸ τοῦτ' ἐποίησε] Scilicet κλέπτων τὸν τῶν Ἀθηναίων τείχισιν, Ælian. V. H. III. 47. Rem, post auctorem principem, Thucydidem I. 90., nusquam non repetitam, accuratius quam pro modulo scriptionis persequitur Nepos Themistocl. c. 6. ubi v. Intpp. Noster locus imprimis placet nativa quadam narrandi elegantia. F. A. Wolf.

Λέγεται τοίνυν κ. τ. λ.] Sic distinguatur hic locus: λέγεται τοίνυν ἐκεῖνος, εἰπὼν τοῖς πολίταις τειχίζειν, κἂν [καὶ κελεύσας ἐὰν] ἀφικνῆταί τις ἐκ Λακεδαίμονος, κατέχειν, οἴχεσθαι. Conjunge λέγεται οἴχεσθαι πρεσβεύων, cæteris intermedio interjectis. Mox v. 16. πέμπειν ἑτέρους παραινεῖν. Wolf.

Παραινεῖν] Editt. παραινεῖ cum Vindob. et παραινῇ. Constructio est: λέγεται — οἴχεσθαι πρεσβεύων — ἀρνεῖσθαι — κελεύειν — παραινεῖν, ut nos edidimus ex auctoritate Codd. Ven. Aug. Ital. Bodl. Cant.

παρακρουσαμένους πράττειν ὁτιοῦν ἐντιμότερον, τοσούτῳ κάλλιον Κόνωνα τὰ τείχη στῆσαι Θεμιστοκλέους. Ὁ μὲν γὰρ λαθὼν, ὁ δὲ νικήσας τοὺς κωλύσοντας ταὐτὸ τοῦτο ἐποίησεν. Οὐ τοίνυν ἄξιον, τὸν τοιοῦτον ὑφ' ὑμῶν ἀδικηθῆναι, οὐδ' ἔλαττον σχεῖν τῶν ῥητόρων, τῶν διδαξόντων ὑμᾶς, ὡς ἀφελέσθαι [1] τι χρὴ τῶν ἐκείνῳ δοθέντων.

ιζ. Εἶεν! Ἀλλὰ, νὴ Δία, τὸν παῖδα τοῦ Χαβρίου περιίδωμεν ἀφαιρεθέντα τὴν ἀτέλειαν, ἣν ὁ πατὴρ αὐτῷ, δικαίως παρ' ὑμῶν λαβὼν, κατέλιπεν; ἀλλ' οὐδένα ἀνθρώπων εὖ φρονοῦντ' ἂν [2] οἶμαι ταῦτα φῆσαι καλῶς ἔχειν. Ἴστε μὲν οὖν ἴσως καὶ ἄνευ τοῦ παρ' ἐμοῦ λόγου, ὅτι σπουδαῖος Χαβρίας ἦν ἀνήρ· οὐ μὴν κωλύει γε οὐδὲν κἀμὲ διὰ βραχέων ἐπιμνησθῆναι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ. Ὃν μὲν οὖν τρόπον, ὑμᾶς ἔχων, πρὸς ἅπαντας Πελοποννησίους

[1] τί R. τὶ T. [2] οἴομαι R.

TAYLOR.

Παρακρουσαμένους] Premitur quodammodo Themistoclis factum significatu humilis fraudis, qui huic verbo adhæret ex origine sua. Harpocratio: Παρακρούεται, ἀντὶ τοῦ ἐξαπατᾷ. Πολὺ δέ ἐστι παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς, καὶ παρὰ Δημοσθένει ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. Μετῆκται δὲ τοὔνομα ἀπὸ τοῦ τοὺς ἱστάντας τι ἢ μετροῦντας κρούειν τὰ μέτρα καὶ διασείειν ἕνεκα τοῦ πλεονεκτεῖν· καὶ ὡς Σοφοκλῆς που· Ὡς μήτε κρούσῃς, μήθ' ὑπὸ χεῖρα βάλῃς. Verbo quater usus Demosthenes in Philippicis, Olynth. A. §. γ'. Philipp. B. §. δ'. ζ'. De Halon. p. 97., longe frequentius in reliquis Oratt. Et in Macart. p. 1060. ed. R. eadem vi, qua h. l., opponuntur inter se νικᾶν et παρακρούσασθαι. Ad hæc conf. Valcken. Animadvv. ad Ammon. III. 8., qui aliud simile comparat, κρουσιμετρεῖν. F. A. WOLF.

Τῶν διδαξόντων ὑμᾶς] Sic Wolfius et Taylorus, ante quos obtinebat ἡμᾶς. Nostra scriptura potior videtur, eandemque in iisdem his verbis habemus §. λβ'. fin. At Aug. 1. pronomen prorsus abjecit; id quod novissimo editori placet. Nobis non item. IDEM.

ιζ'. Εἶεν! ἀλλὰ νὴ Δία —] Ad locum venimus, ad quem Orator omnem vim dicendi, quæ in hujus quidem dictionis orationem cadere posset, et omne πάθος suum reservasse videri debet. Chabriæ honores et præmium propter heredem ejus, Ctesippum, sibi imprimis cordi esse, si aliunde non constaret, facile id quemque hujus loci tractandi modus et artificium doceret. Nec minus illud artificiose, quod nunc demum ad hoc argumentum ducimur, ducique videmur temporum ordine magis quam aliquo consilio Oratoris. Neque tamen ullus erat huic argumento locus magis idoneus. Præterea ipse transitus artem habet, quam scite notat Scholion cod. Bav. Τὸ σχῆμα τῆς μεταβάσεως πάνυ θαυμαστόν· τὸ γὰρ μὴ ἐκ περιβολῆς, μηδὲ πεφροντισμένως, ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν, ἀφείλετο τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν πρὸς χάριν ὑπὲρ τοῦ Χαβρίου παιδὸς λέγειν κ. τ. λ. IDEM.

Ὑμᾶς ἔχων] Id est ὑμᾶς μόνους, vos solos habens, sine sociis et auxiliis: si sanus sit locus. Mox v. 1. p. seq. Γοργόπαν rectius scribatur per ω in secunda syllaba, ut semper apud Xenophontem lib. V. Ἑλληνικῶν, initio: licet ibi male pingatur Accentus, Γοργῶπαν, pro Γοργώπαν. MARKLAND.

Ὑμᾶς ἔχων, πρὸς ἅπαντας Πελοποννησίους —] Unum ὑμᾶς intelligi debere ὑμᾶς μόνους, evincitur oppositis verbis, quæ continuo adduntur, *contra Lacedæmonios omnes*. Cur locum minus sanum aut integrum putemus, causam nullam video. Sed illud ὑμᾶς ἔχων, h. e. *a Vobis solis comitatus, cum unis copiis Vestris*, magis oratorie dictum videtur, quam ex veritate. Aliud agebat vir doctus, qui explicando jungebat ὃν τρόπον ὑμᾶς ἔχων, vertens: *quomodo Vos habentes, quomodo comparatos, in quanta rerum omnium inopia, quanta infirmitate et animorum de-*

παρετάξατο ἐν Θήβαις, καὶ ὡς [1]Γοργώπαν ἀπέκτεινεν ἐν Αἰγίνῃ, καὶ ὅσα ἐν Κύπρῳ τρόπαια ἔστησε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅτι, πᾶσαν ἐπελθὼν ὀλίγου δέω λέγειν χώραν, οὐδαμοῦ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα, οὐδ' αὑτὸν κατῄσχυνεν· οὔτε πάνυ ῥᾴδιον κατὰ τὴν ἀξίαν εἰπεῖν, 480 πολλή τε αἰσχύνη, λέγοντος ἐμοῦ, ταῦτα ἐλάττω φανῆναι τῆς ἐν ἑκάστῳ νῦν περὶ αὐτοῦ δόξης ὑπαρχούσης. Ἃ δ' οὐδαμῶς ἂν εἰπὼν [2]οἶμαι μικρὰ ποιῆσαι, ταῦθ' ὑπομνῆσαι πειράσομαι. Ἐνίκησε μὲν τοίνυν Λακεδαιμονίους ναυμα-

[1] Γοργώπαν T.   [2] οἴομαι R.

jectione. Tot verba ut cassa palearum evanescunt emendata interpunctione, quæ sæpe in illius editione abominabilis est. Quod historias in h. l. attinet, præter Xenophontem, qui eas minus accurate prodidit, vide Diodor. Sic. XV. 25. seqq. et Nepot. Chabriam, quod scriptum tamen totum jejunius compilatum puto e Theopompo. Res summas ut brevissime complectar, post Thebas ope Pelopidæ, Mellonis aliorumque liberatas, atque Piræeum a Sphodria occupatum, Thebani, Athenienses et aliæ gentes Græciæ Olymp. 100, 4. societatem belli coeunt contra Lacedæmonios, qui resumtis viribus tunc superbius dominabantur. Bellum administrat Chabrias, qui jam Olymp. 96, 4. bello Corinthiaco ducem fortem se præstarat, cum eo Timotheus, Cononis filius, et Callistratus, Orator alias nobilis. Eodem, quo bellum exarsit, anno fit pugna illa apud Thebas, noto Chabriæ strategemate insignis, et alia, eodem duce, apud Naxum navalis, cujus victoria ubique celebratur, quippe a bello Peloponnesio prima, quam Athenæ propriis viribus ex Lacedæmone retulerunt. Vid. Diodor. XV. 35. Plutarch. Camill. p. 138. B. et Phoc. p. 744. C. Græciæ populi etsi LXX. fere in illud fœdus convenerant, tamen Peloponnesii ut accederent, adduci se passi non sunt. Hinc explic. πρὸς ἅπαντας Πελοποννησίους. Mox ἐν Θήβαις, *ad Thebas*. Sæpe ἐν est *prope, ad, apud*. Conf. Ernest. ad Callimach. H. in Dian. 238. Sequitur Gorgopas, Lacedæmonius, ἐπιστολεὺς navarchi Hieracis, a quo relictus erat Æginæ. Sed legitur hoc apud unum Xenoph. Hellen. V. 1. 5. seqq. Quo ex fonte correxi Scholion, sic vulgo lectum: Στρατηγὸς ἦν Θηβαίων· ὃν κτείνει Χαβρίας ἐν Αἰγίνῃ ἀπιόντα βοηθῆσαι Εὐαγόρᾳ. Dein ὅσα ἐν Κύπρῳ τρόπαια ἔστησε, scilicet Evagoræ Persarum armis petito publice in auxilium missus Chabrias circ. Olymp. 97, 3. Vid. Diodor. XIV. 98. et Cornel. Nep. Chabr. c. 2. ubi vel hic locus Demosthenis Lambino satisfacere debebat. Μετὰ ταῦτα ἐν Αἰγύπτῳ, quo sua sponte venerat, ut privatam operam Ægyptiis navaret, primo Olymp. 100, 4. iterum 104, 3. Vid. Diodor. XV. 29. et 92. et Cornel. l. c. F. A. Wolf.

Καὶ ὡς] Aristides pag. 495. Vol. II. Edit. Jebb. καὶ Γοργώπαν (uti etiam legit Cod. Reg. s.) ἀπέκτεινεν ἐν Αἰγίνῃ, καὶ ὅσα ἐνῖν τρόπαιον ἐποίησε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅτι κ. τ. λ. Mendose satis. Neque enim, si cætera sana essent, istud τρόπαιον ex Historia tolerari potest. Taylor.

Λέγοντος ἐμοῦ] Ita pungitur hic locus in Editt. superioribus. Quam etiam distinctionem sequitur Wolfius in interpretatione, licet ad mentem meam extremæ Editiones, nescio, an casu, an judicio, distinguant: πολλή τε αἰσχύνη, λέγοντος ἐμοῦ, ταῦτα ἐλάττω φανῆναι etc. Idem.

Ἐνίκησε μὲν τοίνυν Λακεδαιμονίους ναυμαχίᾳ] Ad Naxum insulam, de qua pugna navali vide Plutarchum in Camillò. Palmer.

Ἐνίκησε μὲν τοίνυν Λακεδαιμονίους ναυμαχίᾳ —] Plura hoc in loco oratorie exaggerata esse ad Chabriam ornandum, suspicionem movent, quæ paullo post leguntur de nulla urbe, nulla navi, nullo milite, ductu illius amissis. Talia hæc sunt, quæ post hominum memoriam nulli unquam ne felicissimo quidem duci contigerunt. Potest autem fieri, ut res, quas hodie ignoramus, splendida hæc mendacia Atheniensibus verisimiliora fecerint; nec sane rationem narrationis hujus in omnibus explorare nobis licet. Conf. Wesseling. not. ad Diodor. T. II. p. 29. F. A. Wolf.

χίᾳ, καὶ πεντήκοντα μιᾶς [1]δεούσας ἔλαβεν αἰχμαλώτους τριήρεις· εἷλε δὲ τῶν νήσων τούτων τὰς πολλὰς, καὶ παρέδωκεν ὑμῖν, καὶ φίλας ἐποίησεν, ἐχθρῶς ἐχούσας πρότερον· τρισχίλια δὲ αἰχμάλωτα σώματα δεῦρ' ἤγαγε· καὶ πλέον ἢ δέκα καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀπέφηνεν ἀπὸ τῶν πολεμίων· καὶ τούτων πάντων ὑμῶν τινὲς, οἱ πρεσβύτατοι, μάρτυρές εἰσί μοι. Πρὸς δὲ τούτοις ἄλλας τριήρεις πλέον ἢ εἴκοσιν

1 δεούσης T.

Δεούσης] Δεούσας habent Edit. Paris. (cujus in margine adscribitur δεούσης) Codd. Aug. Vindob. Ital. et Bodl. Recte. Lysias c. Diogit. pag. 907. ult. δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς. Thucyd. VIII. 6. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ ἑνὸς δέον εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε. et modo pariter §. 7. ἦσαν δὲ αἱ ξύμπασαι τῶν ξυμμαχικῶν νῆες αὐτόθι μιᾶς δέουσαι τεσσαράκοντα. Quæ Constructio est sane longe usitatior. Taylor.

Πεντήκοντα μιᾶς δεούσας] Usitata hæc est structura jam inde ab Herodoto pro vulgari, μιᾶς δεούσης, quamvis hæc posterior non minus apud optimos auctores occurrit. Priorem h. l. poscebat consensus librorum. F. A. Wolf.

Τῶν νήσων τούτων] Quare τούτων? nam Insulæ, (Cyclades nempe, et nonnullæ aliæ) de quarum imperio tam sæpe contendebant Athenienses et Lacedæmonii, absolute vocabantur αἱ νῆσοι. ita supra §. ις'. et Lysias Orat. in Alcibiadem, et omnes Græci Historici. immo et sine Articulo, νήσων ἀρχὴ, Pseudo-Lucianus in Encom. Demosthenis, versus finem. τούτων igitur non est ad rem. Verti quidem potest *horum*, scil. Lacedæmoniorum. sed melius abesset. Markland. *Insularum, quas nostis*, ut bene Reiskius, textum defendens contra Marklandum, qui mavult abesse τούτων. Et abest utique in Aristid. Art. p. 472., quo loco ille uti potuisset, si auctoritatem capere voluisset e lapsu memoriæ. Verum est, et Cyclades et reliquas insulas, nomine societatis Atheniensibus subjectas, simpliciter passim vocari τὰς νήσους. Ita et superius §. ις'. ubi v. Ulpian. Sed repudiata conjectura sua ipse Anglus ad Demosth. de fals. leg. §. κς'. recte docet, pronomen οὗτος de rebus absentibus quidem, sed *bene notis* poni, quod antea jam idem ostenderat ad Maximum Tyr. Diss. XXIII. p. 694. Minus recte locum exponit Taylorus ad Or. in Midiam §. νζ'. F. A. Wolf. *Harum quas nunc possidetis.* Auger.

Πρεσβύτατοι] Quare πρεσβύτατοι? Cur provocat ad natu solummodo *maximos*? Lege cum Ald. et Ven. πρεσβύτεροι. Quæ locutio juventutem *tantum* excludit. Ita cum Chabriæ ætate et rebus gestis concordabitur. Italus: *Di tutte queste cose alcuni* piu vecchi *di voi me ne sono testimoni.* Taylor.

Οἱ πρεσβύτατοι] Venetus et quodammodo Bav. exhibet πρεσβύτεροι. Cujus lectionis patrocinium, quod olim Taylorus suscepit, ego nunc ita exsequar, ut paucis dubium sit futurum, quid auctor reliquerit. Statim id in oculis positum est, quum Chabrias vix quadriennio ante hanc Orationem habitam occubuerit, (Olymp. 105, 3.) hoc amplius, quum inter pugnam Naxiam, in qua maxime virtus viri enituit, et Orationis nostræ tempus tantum XXV. anni intersint, causam adesse nullam, cur in rebus ab eo gestis non alii testes citentur quam natu maximi. Quid enim? An sexagenariis aut etiam majoribus opus erat, ut essent, qui Chabriam in glorioso cursu laborum vidissent, aut ipsi sub eo meruissent? Minores autem sexagenariis nemo unquam sanus in numero τῶν πρεσβυτέρων habuit. At probabile est, tam prima acta viri, quam extrema, atque illud tempus omne, per quod meritis floruit, ab Oratore respici. Sic usque ad Olymp. 96, 4. retrahimur, quo ille anno primum imperatoriæ artis specimen dedit. Vid. Diodor. XIV. 92. Ratio hæc tuendæ receptæ lectionis ita mihi ipsi aliquando placebat, ut nihil ab ea recedendum putarem. Sic vero in contextu relictum est, quod ipse Orator damnare videri debet. Supra enim §. ιγ'. ad fidem τῶν πρεσβυτέρων provocabat, etsi de re antiquiore et circiter Olymp. 96, 2. gesta loquens. Ex Ulpiani græcitate Demosthenem nec arguere volo, nec defendere. Mirum tamen sit, si ab illo Noster accurati sermonis usu vincatur. Etenim ille ad §. ις'. quum Cononis victoriam ad Cnidum memorat, τῶν πρεσβυτέρων habet. Ea autem victoria XXXX. annis hanc Leptineam causam prægreditur. F. A. Wolf.

Ἄλλας τριήρεις] Scilicet præter eas un-

εἷλε, κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνων· ἃς ἁπάσας εἰς τοὺς ὑμετέρους λιμένας κατήγαγεν· ἑνὶ δὲ κεφαλαίῳ, μόνος τῶν πάντων στρατηγῶν οὐ πόλιν, οὐ φρούριον, οὐ ναῦν, οὐ στρατιώτην ἀπώλεσεν οὐδένα, ἡγούμενος ὑμῶν· οὐδ᾽ ἐστὶν οὐδενὶ τῶν ὑμετέρων ἐχθρῶν τρόπαιον οὐδὲν ἀφ᾽ ὑμῶν τε κἀκείνου· ὑμῖν δ᾽ αὖ ἀπὸ πολλῶν πολλὰ, ἐκείνου στρατηγοῦντος. Ἵνα δὲ μὴ λέγων παραλείπω τι τῶν πεπραγμένων αὐτῷ, ἀναγνώσεται γεγραμμένας ὑμῖν τάς τε ναῦς, ὅσας ἔλαβε, καὶ οὗ ἑκάστην, καὶ τῶν πόλεων τὸν ἀριθμὸν, καὶ τῶν χρημάτων τὸ πλῆθος, καὶ τῶν τροπαίων, οὗ ἕκαστον. Λέγε!

ΠΡΑΞΕΙΣ ΧΑΒΡΙΟΥ.

Δοκεῖ τισὶν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! οὑτοσὶ ὁ τοσαύτας πόλεις λαβὼν, καὶ τριήρεις τῶν πολεμίων ναυμαχίᾳ νική-
σας, καὶ τοσούτων καλῶν αἴτιος ὢν, αἰσχροῦ δ᾽ οὐδενὸς τῇ 481
πόλει, ἄξιος εἶναι ἀποστερηθῆναι τὴν ἀτέλειαν, ἣν εὕρετο παρ᾽ ὑμῶν, καὶ τῷ υἱεῖ κατέλιπεν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι. Καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη, μίαν μὲν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν, ἢ

dequinquaginta Lacedæmoniis ereptas. Nec opus est τὸ ἄλλας mutare in ὅλας, *totas*, sive *integras*. Mox [sc. pag. 457. 2.] κἂν ἑάλω. Obsop. καὶ εἰ ἑάλω. et, pro τὰς παλαιὰς, [v. 17.] τὰς πάλαι. et, μείζους τῶν καινῶν ἐγκλημάτων, non κοινῶν. et, ὑπὲρ ὧν ἐπ᾽ ἐκείνους ἐλθὼν [v. pen. Nam in Editione, quam sequebatur Wolfius, deerat ἐλθών.] et, βεβαίως πως ἐκεῖνος. p. 458. 8. Wolf.

Τρόπαιον οὐδὲν ἀφ᾽ ὑμῶν τε κἀκείνου] Frequentissimus est hic usus particulæ ἀπὸ, ubi tropæi *de* populo positi mentio fit; fortasse inde ductus, quod armis tropæa ornari solebant, victo hosti detractis. Verum simpliciter quoque dicitur τρόπαιον στῆσαί τινων vel κατά τινων. Exempla dabit Taylor. ad Lysiæ Or. fun. p. 89. F. A. Wolf.

Τῶν τροπαίων οὗ ἕκαστον] *Quo loco quodque*. Sic et paullo ante accipio οὗ ἑκάστην, non, *cujus populi*. Jam πράξεις Χαβρίου, quæ recitantur, scriptum id videtur mihi Oratoris fuisse, et huic actui destinatum, non publicum. Idem.

Ἐγὼ μὲν οὐκ κ. τ. λ.] Ego sic distinguo: ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι· καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη: ita ut phrasis terminetur et alia incipiat: μίαν μὲν - - - Auger.

Καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη, μίαν etc.] Deest aliquid, ut bene vidit Lambinus, qui supplet: ἄλογον εἴη, εἰ, μίαν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν etc. Verius puto: ἄλογον εἴη, ὅτι, μίαν πόλιν εἰ ἀπώλεσεν etc. Lysias contra Nicomach. pag. 845. 6. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι, εἰ μὲν περὶ ἰδίων etc. vide locum. Markland. Annotari, non corrigi debebat structura hujus periodi, cujus duo primaria membra negligentius et sine ullo conjunctionis vinculo posita sunt. Dicas quidem cum Lambino, ante μίαν a prægresso εἴη absorptum deesse εἰ, quod exspectes ad εἰσήγγελον, ἀπολώλει et ἔσται. Sic autem minimo intervallo ter eandem particulam legeremus. Quod ut caveret, quidni potius statuamus auctorem ad illud genus constructionis ἀσύνδετον devenisse? Similiter locum vindicat Reisk. contra Marklandum, qui ὅτι addi volebat post εἴη. Id vero vel propter hypothesin dubie expressam h. l. non placet. Etiam plura obstant remedio Augerii, ad superiorem periodum trahentis verba, καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἴη. Porro in οὗτοι post εἰσήγγελλον eadem amarities inest, quæ antea §. ιέ. Simul in transcursu mores Populi notantur. Una urbs, una minima classis amissa, imperatori rebus optime gestis claro in crimen προδοσίας ducitur, et capitis periculum afferre potest. De actione εἰσαγγε-

ναῦς δέκα μόνας, περὶ προδοσίας ἂν αὐτὸν [1] εἰσήγγελον οὗτοι, καὶ, εἰ ἑάλω, τὸν ἅπαντα ἂν ἀπολώλει χρόνον· ἐπειδὴ δὲ τοὐναντίον ἑπτακαίδεκα μὲν πόλεις εἷλεν, ἑβδομήκοντα δὲ ναῦς ἔλαβε, τρισχιλίους δ᾽ αἰχμαλώτους, δέκα δὲ καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀπέφηνε, τοσαῦτα δὲ ἔστησε τρόπαια, τηνικαῦτα [2] δὴ οὐκ ἔσται κύρια αὐτῷ τὰ δοθέντα ἐπὶ τούτοις!

ιή. Καὶ μὴν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ ζῶν πάνθ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν φανήσεται πράξας Χαβρίας, καὶ τὴν τελευτὴν αὐτὴν τοῦ βίου πεποιημένος οὐχ ὑπὲρ ἄλλου τινός· ὥστε δικαίως ἂν οὐ μόνον διὰ τὰ ζῶντι πεπραγμένα φαίνοισθε εὐνοϊκῶς διακείμενοι πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ ταύτην. Ἄξιον τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κἀκεῖνο σκοπεῖν, ὅπως μὴ φανούμεθα φαυλότεροι Χίων περὶ τοὺς εὐεργέτας γεγενημένοι. Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι μὲν, ἐφ᾽ οὓς μεθ᾽ ὅπλων ἦλθεν ἐν ἐχθροῦ τάξει, μηδὲν ὧν ἔδοσαν πρότερον, νῦν ἀφῄρηνται, ἀλλὰ τὰς παλαιὰς χάριτας μείζους τῶν καινῶν ἐγκλημάτων πεποίηνται· ὑμεῖς δ᾽, ὑπὲρ ὧν ἐπ᾽ ἐκείνους ἐλθὼν ἐτελεύτησεν, ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα ἔτι μᾶλλον αὐτὸν τιμᾷν,

[1] εἰσήγγελλον R. [2] δὲ T. R.

λίας vid. Salmas. de Mod. usur. p. 589. et Herald. ad I. A. et R. p. 221. Mox quæ sequuntur, ἑπτακαίδεκα μὲν κ. τ. λ., hinc descripsit Aristid. Declamat. §. 103., forsan alio nullo auctore nixus. F. A. Wolf.

Τηνικαῦτα δὲ] Potius τηνικαῦτα δὴ, *tunc demum*, cum Bodl. et marg. Morel. Taylor. Recepi τηνικαῦτα δὴ monitu Taylori et Auger. Primum defensio vulgati δὲ, qua Reisk. utitur, mihi displicebat; tum animo obversabantur exempla bene multa, in quibus plane ut h. l. postrema pars periodi illata habet verba, τηνικαῦτα δὴ, τότε δὴ, εἶτα δὴ, *tum vero, tum demum*. Ac plurimis recte ita fecisse videbor, quam VV. DD. passim negent particulam δὲ ab Atticis in apodosi adhiberi. Atque nunc nec hoc satis exploratum dico esse, et locos in iisdem Atticis superesse non paucos, qui huic decreto repugnent, quamvis jam plures nobis subtraxerint editores, qui de mera conjectura δὲ in δὴ mutarunt. At vero rem, quam ne ii quidem satis subtiliter tractarunt, qui de particulis data opera scripserunt, ut Hoogevenius, quando justam declarationem hic locus non capit, equidem universe attingere malui, quam culpam, si qua mea est, celare. Idem.

ιή. Φανήσεται] In hoc futuro forsitan aliquis offenderit. Sed et alibi sic Attici. Ut Æschin. in Ctesiph. §. κή. Δημοσθένης ἐνιαυτὸν βουλεύσας, οὐδεμίαν πώποτε φανεῖται πρεσβείαν εἰς προεδρίαν καλέσας, ἀλλὰ τότε μόνον καὶ πρῶτον κ. τ. λ. Ellipsis est, ἐὰν σκοπῆτε. Plene supra §. θ΄. Οὗτος, ἂν σκοπῆτε, φανήσεται συνεχῶς ἡμᾶς εὖ ποιῶν. Idem.

Καινῶν] Vulgo κοινῶν, nullo sensu. τὰς παλαιὰς χάριτας μείζους τῶν καινῶν ἐγκλημάτων. Restitui ex Obsop. Bodl. Cant. Ital. et Editt. Felician. et Manut. Ita Versio Tuscana. Taylor. De Chiis, non magis cognoscitur ex historiis, quæ præmia Chabriæ dederint, quam illud, quod de Conone ab aliis populis ornato legimus §. ις΄. med. Ceterum antitheta præclare h. l. cumulata pro se quisque notabit. Conf. ad §. ή. med. F. A. Wolf.

Ἐπ᾽ ἐκείνους ἐλθὼν ἐτελεύτησεν] Occidit videlicet Chabrias in obsidione Chii, belli socialis anno primo, Olymp. 105, 3. Interitum ejus narrant Diodor. XVI. 7. et Nepos extr. Idem.

καὶ τῶν ἐπὶ ταῖς προτέραις εὐεργεσίαις τι δοθέντων ἀφῃρη-
μένοι φανήσεσθε. πῶς οὐκ εἰκότως αἰσχύνην ἕξετε; Καὶ
μὴν [1] καὶ κατ' ἐκεῖνο ἀνάξια ἂν εἴη πεπονθὼς ὁ παῖς, εἰ
τῆς δωρεᾶς ἀφαιρεθείη, [2] καθὸ πολλάκις ὑμῶν στρατηγή- 482
σαντος Χαβρίου, [3] καὶ οὐδενὸς πώποτε υἱὸς ὀρφανὸς δι'
ἐκεῖνον ἐγένετο, αὐτὸς δ' ἐν ὀρφανίᾳ τέθραπται διὰ τὴν
πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίαν τοῦ πατρός. Οὕτω γάρ, ὡς ἀλη-
θῶς ἔμοιγε φαίνεται, βεβαίως πως ἐκεῖνος ἐγένετο φιλό-
πολις, ὥστε δοκῶν καὶ ὢν ἀσφαλέστατος στρατηγὸς
ἁπάντων, ὑπὲρ μὲν ὑμῶν, ὁπότε ἡγοῖτο, ἐχρῆτο τούτῳ·
ὑπὲρ [4] αὑτοῦ δ', ἐπειδὴ τὸ καθ' αὑτὸν ἐτάχθη κινδυνεύειν,

[1] Deest *καί*. T. [2] *καθ' ὃ* R. [3] Deest *καί*. R. [4] *αὐτοῦ* R.

Καὶ μὴν κατ' ἐκεῖνο] Lege cum Edit. Morel. et Cod. Lindenbr. *καὶ μὴν καὶ κατ' ἐκεῖνο*, (ut legitur §. κά. med. *καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο*, et §. κγ'. *καίτοι καὶ παρ' ἐκείνοις τινές εἰσιν ἴσως ἀγαθοί*. et §. κή. *πῶς γὰρ καὶ κατὰ τοῦτο*, *nam vel hac ratione*) quod multum ad sensum confert, et facile Librarium in ea sede latere potuit. *Et vel eo solo nomine, ut cætera omittam, indigne ageretur cum Ctesippo.* Annon vides, mi lector, quantum accedat? Pergo autem. Hic defuit ea vocula, mox abundabit. Lege enim: *πολλάκις ὑμῶν στρατηγήσαντος Χαβρίου, οὐδενὸς πώποτε υἱός*, sine *καί*. Ita etiam habet bonus Cod. Reg. *a*. Tayl. Posteriore *καὶ* carent Ald. Herv. Felic. Wolf. Reddidit e ceteris libris Taylorus, qui confert locos similes §. κά. κή. Ut ait: *At vero vel solo hoc nomine* (ut cetera omittam) *indignum in modum cum Ctesippo ageretur* etc. *Κατά τι* est *propter causam aliquam.* Hodie dicunt verbis Latinis quidem, sed male usurpatis: *ratione alicujus rei habita.* Jam quæ particula principio deerat, eadem ante voc. *οὐδενὸς* Tayloro abundare videtur, et Reiskius expunxit de auctoritate Par. 1. Aug. 1. Bav. Quod licet et Augerio placeat, imitari nolui idcirco, quod vi intendendi, non copulandi, acceptæ particulæ ratio constat. *Chabrias etsi sæpe exercitum Vestrum duxit, tamen ne unius quidem filius per eum orbus factus est.* Occurrit certe *καὶ εἷς*, *vel unus*, quod accedente negativa quid aliud est, nisi *ne unus quidem?* Quanquam an ita frequentetur forma, *καὶ οὐδείς*, nunc non præstarim, quum certa illius exempla non succurrant. Notarunt sibi fortasse diligentiores. F. A. Wolf.

Ὡς ἀληθῶς ἔμοιγε φαίνεται] Wolfius hunc locum interpretatur juxta suam punctationem: *ὡς ἀληθῶς ἔμοιγε φαίνεται βεβαίως*, etc. An hoc est Demosthenicum? Tu dijudica. Porro nonnulli Codd. habent pro *ἐγένετο*, *εἶναι*. Quibus ducibus, delenda est Parenthesis, et *φαίνεται* (vel potius *ἐφαίνετο*) construendum est cum *εἶναι*. Deinde pro *πως* in hoc loco, Cod. Aug. *ὡς*, ita ut vocula inutilis ortum videretur habere ex fine præcedentis. Quod verum esse arbitror. Taylor. Egregie textum depravat scriptura, quam Taylorus, e librorum quorundam vestigiis erutam, vulgatæ præfert: *οὕτω γάρ, ὡς ἀ. ἔ. ἐφαίνετο βεβαίως ἐκεῖνος εἶναι φιλόπολις.* Ubi simul hoc mirum, quod ab illo vocula *πως* post *βεβαίως* tanquam inutilis proscribitur. Quoties hæcce enclitica sic adverbiis juncta in Atticis occurrit! Fortasse delusit virum optimum editio Wolfii, male verba dispungens. Nostri: *Er war so ganz (so aus festen Grundsätzen) Patriot* etc. (*he was so entirely (in my own opinion on sound principles) a patriot &c.*) F. A. Wolf.

Ὑπὲρ ὑμῶν ἐχρῆτο τούτῳ] H. e. *τῷ ἀσφαλεστάτῳ*. *Vestra quidem causa hac summa cautione utebatur.* Ita de Agesilao Xenophon Hellen. IV. 3. 19. *Ἐνταῦθα δὴ ἀνδρεῖον μὲν ἔξεστιν εἰπεῖν ἀναμφισβητήτως· οὐ μέντοι εἵλετό γε τὰ ἀσφαλέστατα κ. τ. λ.* Quem ad locum conf. Plutarch. in Pelop. p. 278. Idem.

Ἐπειδὴ τὸ καθ' αὑτὸν etc.] Forte *ἐπειδὴ τότε*. Verti: *cum suum cornu periclitaretur.* Sed *ὑμῶν ὁπότε ἡγοῖτο* et *ἐπειδὴ καθ' αὑτὸν* (*τὸ καθ' αὑτὸν* eleganti pleonasmo articuli) *ἐτάχθη κινδυνεύειν*, videntur opponi inter sese: ut dicat, eum fuisse *στρατηγὸν μὲν ἀσφαλῆ, στρατιώτην δὲ ἀφειδῆ καὶ θρασύν.* Quare vertas licebit: *Cum per*

παρεῖδε, καὶ μᾶλλον εἵλετο μὴ ζῆν, ἢ καταισχῦναι τὰς παρ' ὑμῶν ὑπαρχούσας αὐτῷ τιμάς. Εἶτα ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνος ᾤετο δεῖν ἀποθνήσκειν ἢ νικᾶν, ταῦθ' ἡμεῖς ἀφελώμεθα τὸν υἱὸν αὐτοῦ; Καὶ τί φήσομεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὅταν τὰ μὲν τρόπαια ἑστήκῃ δῆλα πᾶσιν ἀνθρώποις, ἃ ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν ἐκεῖνος ἔστησε· τῶν δ' ἐπὶ τούτοις δωρεῶν ἀφῃρημένον τι φαίνηται; Οὐ σκέψεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ λογιεῖσθε, ὅτι νῦν οὐχ ὁ νόμος κρίνεται, πότερόν ἐστιν ἐπιτήδειος, ἢ οὔ· ἀλλ' ὑμεῖς δοκιμάζεσθε, εἴτ' [1] ἐπιτήδειοι πάσχειν ἐστὲ εὖ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, εἴτε μή; Λάβε δὴ καὶ τὸ Χαβρίᾳ ψήφισμα [2] ψηφισθέν! —Ὅρα δὴ καὶ σκόπει· δεῖ γὰρ αὐτὸ ἐνταῦθα εἶναί που - - -

[1] ἐπιτήδειοί ἐστε πάσχειν R.

[2] ψηφισθὲν ψήφισμα R.

se pugnandum ei esset, vel, *jam non Imperator, sed Miles, in acie mortem* etc. Vide vitam Chabriæ apud Æmilium Probum. Nannius: *In vestris periculis se cautum, in suis se admodum securum præbebat, adeo ut* etc. Aliquanto putabam, pro ἐτάχθη legendum ἐδόκει, *cum suum cornu periclitari videretur.* Sed minus placet. Wolf. Wolfius pessime conjicit ἐπειδὴ τότε. Τὸ καθ' αὑτὸν scil. μέρος est *quantum in eo situm est, quod ad eum pertinet, pro virili, per se, sine aliis.* Itaque vertes: *Sua autem causa, quum per se in loco periculoso ei decertandum esset, cautionem illam miles neglexit* etc. F. A. Wolf.

Ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν ἐκεῖνος ἔστησε] Construendæ sunt voces ὑπὲρ ὑμῶν ἔστησε, non ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν, cum Wolfio. στρατηγῶν est, ὁπότε ἡγεῖτο, ut paulo ante dixerat: ὑπὲρ ὑμῶν, ὁπότε ἡγοῖτο, ἐχρῆτο τούτῳ. de quo loco dixi supra ad §. ις'. med. Markland.

Ἃ ὑπὲρ ὑμῶν στρατηγῶν ἐκεῖνος ἔστησε] *Tropæa, quæ statuit tum, quum imperator erat Vestri exercitus*, ad Verbum, *Vestro nomine, Vestra auctoritate.* Ἐστρατήγησε γὰρ ὁ Χαβρίας καὶ ὑπὲρ ἄλλων τινῶν, ὑπὲρ Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων. Sed illic ab eo parta tropæa nihil huc pertinent. Isocrat. de Conone Paneg. c. 41. Ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσας τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχὴν κατέλυσεν. Notanda hæc vis particulæ ὑπὲρ, cujus immemor Marklandus sic verba connectit, ἃ ὑπὲρ ὑμῶν ἔστησε, *quæ Vestrum in commodum statuit.* Ipsam structuram non reprehendo, στῆσαι τρόπαια ὑπέρ τινος, eamque adeo memini me in Oratoribus legisse. Verum sic verba ambigue trajecta essent. F. A. Wolf.

Οὐ σκέψεσθε καὶ λογιεῖσθε] *Considerate Vobiscum et reputate.* Nam est illud pro imperativo. Conf. ad Platon. Sympos. II. 11. Proxima redde: *Non jam de lege judicium est, utrum illa utilis sit, an minus, sed de Vobis, utrum digni in posterum beneficiis sitis, necne sitis.* Repetitur non sine gravitate ἐπιτήδειος in altero membro. Proprie enim et solenniter dicitur νόμος ἐπιτήδειος, *lex bona, civitati utilis, ideoque jubenda.* Ceterum nescio an in voc. δοκιμάζεσθε Atticus auditor cogitarit δοκιμασίαν, qualis fere candidatis apud Athenienses subeunda erat, quæ ipsa habebat speciem κρίσεως. Idem.

Πάσχειν ἐστὲ εὖ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον] Trajectio est, cujusmodi innumeræ sunt apud utriusque linguæ auctores optimos, et, ni fallor, apud Atticos maxime, etiam multo liberiores. Quarum ego causam modo in negligentia quadam sermonis, sæpius in numeris oratoriis, aut simili in re, quærendam arbitror. Aug. 1. tamen invertit, ἐστε πάσχειν, posteaque, τὸ Χαβρίᾳ ψηφισθὲν ψήφισμα. Utrumque intrusit Reisk. contra fidem ceterorum codd. omnium. Idem.

Ὅρα δὴ καὶ σκόπει· δεῖ γὰρ αὐτὸ ἐνταῦθα εἶναί που] Leguntur hæc verba apud Suidam in voc. ὅρα, sed nuda hodie et elapsis iis, quæ Lexicographus adscripserat. Ibi, opinor, notarat figuram αὐτοσχεδίου, qua Orator nunc utitur. Nam Orationes, quotquot ex antiquitate supersunt, quantvis pleræque omnes post demum sint literis perscriptæ, quam publice habitæ essent, occurrunt tamen in iis loci artificiose sic

ιθ΄. Ἐγὼ δ' ἔτι τοῦτ' εἰπεῖν ὑπὲρ Χαβρίου βούλομαι. Ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τιμῶντές ποτε Ἰφικράτην, οὐ μόνον αὐτὸν ἐτιμήσατε, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκεῖνον, Στράβακα καὶ Πολύστρατον. Καὶ πάλιν Τιμοθέῳ διδόντες τὴν δωρεὰν, δι' ἐκεῖνον ἐδώκατε καὶ Κλεάρχῳ καί τισιν ἄλλοις [1]πολιτείαν. Χαβρίας δ' αὐτὸς ἐτιμήθη παρ' ὑμῖν μόνος.

[1] τὴν πολιτείαν T.

commentati, ut in rem præsentem adducti non legere videamur elaborata, sed audire ex tempore fusa. Ita Demosthenes h. l. scribam nobis ob oculos ponit cunctantem et psephisma requirentem, quem jubet circumspicere curatius; mox ut homini spatium ad quærendum det, simulans se quod in solum, ut dicunt, loqui velle, ad novum enthymema in Leptinem accingitur. Simile quid reperitur in notabili loco Nostri de fals. leg. p. 407. ed. R., ubi, si quando proposito aliena legere lubebit, legas Reiskium in Not. ad l. c. Demosthenis hunc quoque modum imitator Romanus, non magnopere ille de verbis singulis aut sententiis exprimendis sollicitus, sed artem universam Græci exempli æmulatus, hunc ergo modum Cicero transtulit in Verrinam IV. 3. hoc est, in eam Orationem, quam scriptam tantum scimus esse, non habitam. Ibi quum dixit, *Canephoræ ipsæ vocabantur*, statim auditorem aliquem de nomine artificis interrogare se simulans, quasi ipse talis rei rudis, addit: *Sed earum artificem quem? quemnam?* Tum parvo intervallo: *Recte admones; Polycletum esse dicebant*. Quæ ultima verba sic efferuntur, ut nomen artificis Oratori ab aliquo ex corona suggestum videatur. Jam ex tribus his locis puto cognosci posse, cur ita antiqui fecerint, quum consulto fecisse appareat. Nimirum sicut poetæ scenici fabulas suas ita faciunt, ut etiam in cubiculo lectæ nos mente animoque in scenam abripiant: eodem plane modo illi, quorum scena erat forum et judicia, ita nativum colorem quendam et gratiam putarunt orationibus scriptis accedere, si habitis essent simillimæ; qua arte lector sibi e cubiculo suo videretur in solem et pulverem translatus. Simul non dubium est, hanc speciem extemporalitatis ἀξιόπιστον ποιεῖν λόγον, quod ad h. l. observat Aristid. in Arte p. 467. Ad Ciceronis locum conf. Quinctil. IX, 2. 61. Idem.

ιθ΄. Τιμῶντές ποτε Ἰφικράτην —] Scilicet Iphicratem donarunt statua ænea, victu Prytanei, aliis præmiis, teste Demosth. in Aristocr. p. 663. ed. R. Quocum conf. Æschinem in Ctesiph. §. ζ΄. ubi etiam similium honorum Timothei meminit, et rerum, quæ suos utrique meruerant. Ἐπερώτησον τοὺς δικαστὰς, inquit ille Demostheni, coronam affectanti, εἰ ἐγίγνωσκον Χαβρίαν, καὶ Ἰφικράτην, καὶ Τιμόθεον, καὶ πυθοῦ παρ' αὐτῶν, διὰ τί τὰς δωρεὰς αὐτοῖς ἔδοσαν, καὶ τὰς εἰκόνας ἔστησαν· ἅπαντες γὰρ ἅμα σοι ἀποκρινοῦνται, ὅτι Χαβρίᾳ μὲν διὰ τὴν περὶ Νάξον ναυμαχίαν, Ἰφικράτει δὲ, ὅτι τὴν μόραν Λακεδαιμονίων ἀπέκτεινε (v. loco. laudd. a Lambin. ad Cornel. Nep. Iphicratem et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 712.) Τιμοθέῳ δὲ, διὰ τὸν περίπλουν τὸν εἰς Κέρκυραν, His conf. loca, quæ designant Muret. Var. Lectt. VIII. 22. et Taylorus ad Lysiæ Fragm. p. 18. seqq. Idem.

Στράβακα καὶ Πολύστρατον] Posteriorem una cum Chabria et Iphicrate ducem fuisse conducticii exercitus (τοῦ ξενικοῦ ἐν Κορίνθῳ. Conf. Aristoph. Plut. 173. ibique Schol. et Harpocr. hh. vv.) novimus ex Philipp. I. §. θ΄. Quo loco Didymus quum temere poneret Πολύτροπος, non videtur is nostræ Orat. meminisse. Vid. Harpocrat. v. Πολύστρατος ibique Maussac. et cf. Apsin. p. 704. Post Maussacum tamen eidem loco emendando operam dederunt Tourrellius et Lucchesinus. Sed illius quidem correctio, Καλλίστρατος, fluxit e notula Wolfii, quæ diversa bella confundit, Corinthium et Bœoticum. Prior et ipse de commendatione Iphicratis ornatus, Strabax, videri potest Iphicratis in eodem bello adjutor fuisse. Hominem aliquanto melius nossemus, nisi manci hodie essent Harpocratio et Suidas, qui ipse jam olim mutilo exemplo Harpocrationis usus videri debet. Clearchum suspicatur Reiskius eundem esse, qui Heracleæ, Pontica urbe, tyrannus fuerit ab Olymp. 104, 1. ad Olymp. 106, 4. auctore Diodoro XV. 81. et XVI. 36. Mihi in homine, aliunde ignoto, nec ulla re hic nobis notato, conjectura abstinendum videtur. Idem.

Χαβρίας δ' αὐτὸς ἐτιμήθη παρ' ὑμῖν μόνος] Per se αὐτὸς est μόνος, ab aliis sejunctus. Vid. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 230.

483 Εἰ δὴ τότε, ὅτε εὑρίσκετο τὴν δωρεάν, ἠξίωσεν ὑμᾶς, ὥσπερ δι᾽ Ἰφικράτην καὶ Τιμόθεον εὖ τινὰς πεποιήκατε, οὕτω καὶ δι᾽ [1] αὐτὸν εὖ ποιῆσαι τούτων τινὰς τῶν εὑρημένων τὴν ἀτέλειαν, οὓς νῦν οὗτοι μεμφόμενοι πάντας ἀφαιρεῖσθαι [2] κελεύουσιν· ὁμοίως οὐκ ἂν ἐδώκατε ταύτην αὐτῷ τὴν χάριν; ἔγωγε ἡγοῦμαι. Εἶθ᾽ οἷς δι᾽ ἐκεῖνον ἂν [3] τότε ἐδώκατε τὴν δωρεάν, διὰ τούτους νῦν αὐτὸν ἐκεῖνον ἀφαιρήσεσθε τὴν ἀτέλειαν; ἀλλ᾽ ἄλογον. Οὐδὲ γὰρ ὑμῖν ἁρμόττει δοκεῖν παρὰ μὲν τὰς εὐεργεσίας οὕτω προχείρως ἔχειν, ὥστε μὴ μόνον αὐτοὺς τοὺς εὐεργέτας τιμᾶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκείνων φίλους· ἐπειδὰν δὲ χρόνος διέλθῃ βραχύς, καὶ ὅσα αὐτοῖς δεδώκατε, ταῦτα ἀφαιρεῖσθαι. —

[4] ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΩΝ ΧΑΒΡΙΟΥ ΤΙΜΩΝ.

Οὓς μὲν τοίνυν ἀδικήσετε, εἰ μὴ λύσετε τὸν νόμον, πρὸς

[1] αὑτὸν R. [2] κελεύουσιν ὁμοίως, οὐκ R. [3] Deest τότε. T. [4] ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ T.

Sed nonnunquam utraque vox conjungitur, præsertim quum vim quandam sententia habet. Exempla dabit Abresch. in Thucyd. T. II. p. 223. Frequentius Latine juncta leguntur *unus* et *solus*. Idem.

Πάντας ἀφαιρεῖσθαι κελεύουσιν ὁμοίως] Hæc copulavit Reisk., ne indicio quidem ad lectorem facto. An ita jungi voluit πάντας et ὁμοίως? Quod alibi quidem fit, in Nostro quoque de Cor. §. ά. ubi ineptit Tayl. Quidquid voluit ille, si quid omnino voluit, nunc verbum ὁμοίως sententiæ ipsius claro tenore ad sequentia trahitur. Nec aliter edd. ceteræ, etiam Ben. Verius ille v. 6. de monitu Taylori ante ἐδώκατε inserit τότε, quod deſit in impressis plerisque. Id primum commendatur a proximo νῦν, tum a libris. Idem.

Εἶθ᾽ οἷς δι᾽ ἐκεῖνον ἂν τότ᾽ ἐδώκατε] Lege. Wolf. Codd. Obsop. Vindob. Ital. Regg. α. ε. [Aug. 1. Marg. Vin.] ἂν τότε ἐδώκατε, particula addita non prorsus otiosa. οἷς δι᾽ ἐκεῖνον ἂν τότε ἐδώκατε τὴν δωρεάν, διὰ τούτους νῦν αὐτὸν ἐκεῖνον ἀφαιρήσεσθε. Taylor.

Ἁρμόττει δοκεῖν] Ἁρμόττειν δοκεῖ, non deteriore sensu, Vindob. Lindenbrog. et Felician. MSS. etiam Manut. ἁρμόττειν etiam Obsop. et Ven. Idem. Nemini profecto præter Taylorum placeat lectio, ἁρμόττειν δοκεῖ, ex Lind. Vind. et MSS. Felic. aliisque. Mera est corruptio. In proximis manifesta vis particulæ παρὰ de tempore, quod præsens vocant. Opponuntur inter se, παρὰ τὰς εὐεργεσίας, atque ἐπειδὰν χρόνος διέλθῃ βραχύς. F. A. Wolf.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ etc.] Lege ΨΗΦΙΣΜΑ. supra §. ιά. fin. λάβε δὴ καὶ τὸ Χαβρίᾳ ψήφισμα ψηφισθέν. vide et quæ ibi sequuntur: unde patet, de *uno* psephismate, non *pluribus*, agi. Markland.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΩΝ ΧΑΒΡΙΟΥ ΤΙΜΩΝ] Reposui cum Reiskio ΨΗΦΙΣΜΑ pro vulgato, ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. Correctionem ante illum fecerat Marklandus ex §. ιά., ubi clare est unum psephisma, non plura. Accedit correctioni auctoritas quædam a Bav., qui habet ψήφισμα Χαβρίου τιμῶν. Nec ego sine auctore textum mutassem, memor eorum, quæ scripsi in §. ιά. fin. Honores, Chabriæ a Populo decreti, quantum quidem liquet, fuerunt statua in foro posita, et hæc immunitatis donatio, fortasse alia plura. Statuæ in transitu meminit Æschin. in Ctesiph. §. ϛ΄. Conf. Diodor. XV. 33. et Nepos. c. 1. Dederunt autem eos honores Chabriæ adhuc vivo, quod præter Nepotem l. c. Noster docet §. ιά. Εἶτα ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνος κ. τ. λ. F. A. Wolf.

πολλοῖς ἄλλοις, [1] οἷς ἀκηκόατε, εἰσὶν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί! Σκοπεῖτε δὲ καὶ λογίσασθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, εἴ τινες τούτων τῶν τετελευτηκότων λάβοιεν τρόπῳ τινὶ τοῦ νυνὶ γιγνομένου πράγματος αἴσθησιν, [2] ὡς ἂν εἰκότως ἀγανακτήσειαν! Εἰ γὰρ ὧν ἔργῳ πεποίηκεν ἕκαστος αὐτῶν ὑμᾶς εὖ, τούτων ἐκ λόγου κρίσις γίγνεται, καὶ τὰ καλῶς πραχθέντα ὑπ' ἐκείνων, ἂν ὑφ' ἡμῶν μὴ καλῶς ῥηθῇ τῷ λόγῳ, μάτην τοῖς [3] πονήσασιν εἴργασται, πῶς οὐ δεινὰ πάσχουσιν;

κ΄. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὅτι ὡς ἀλη-

[1] οἷς *οὐκ ἀκηκόατε R. [2] πῶς R. [3] ποιήσασιν R.

Οἷς ἀκηκόατε] Male Wolfius: *præter alia multa, quæ audivistis.* Cum debuit esse in genere masculino, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις εἰσὶν οὗτοι. Codd. Aug. et Ital. οὓς ἀκηκόατε. Quam lectionem tametsi improbem, dubium tamen non est, quo sensu hic locus olim intelligebatur. Versio Italica: *Oltre a molti altri, che udito havete, sono questi.* Nannius: *Tales sunt isti,* præter alios complures, *quos injuria afficietis, nisi* etc. Taylor.

Οἷς ἀκηκόατε] Non dubitem, a Phormione oratore. Nisi quis πολλοὺς ἄλλους accipere malit de exteris, Corinthiis, Thasiis, Byzantiis, de quibus ante; ut ita distinguantur a civibus, Conone et Chabria. Sed illud probabilius. Etsi Demosthenem miror hic verborum tam parcum, qui ne unum quidem adverbium, πρότερον aut simile aliquod, addiderit. Ital. et Aug. 1. dant οὓς ἀκηκόατε, in quo videri potest latere οἷς οὐκ ἀκηκόατε, quod in textum adscivit Reisk. Non male. Conf. tamen §. α΄. med. et §. λδ΄. F. A. Wolf. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. V. x. 96. 15.

Εἴ τινες τούτων τῶν τετελευτηκότων —] Plato Menex. c. 21. Εἴ τίς ἐστι τοῖς τετελευτηκόσιν αἴσθησις τῶν ζώντων κ. τ. λ. Lycurg. in Leocr. p. 231. Εἴ τίς ἐστιν αἴσθησις τοῖς ἐκεῖ περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων. Cicero Philipp. IX. 6. *Mihi autem recordanti Ser. Sulpicii multos in nostra familiaritate sermones, gratior illi videtur, si quis est sensus in morte* etc. Sic antiquitas sæpe manibus sensum tribuit et cognitionem quandam rerum terrestrium. F. A. Wolf.

Ὡς ἂν εἰκότως] MSS. Ald. Codd. item Reg. ι. et Aug. πῶς ἂν εἰκότως. Ital. etiam et Bodl. eodem sensu, sed Interrogative, πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἀγανακτήσειαν; Recte hoc. Sic Lysias c. Philonem: πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ πάντων ὑμῶν μισοῖτο; Taylor. Πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἀγανακτήσειαν, interrogative: *nonne merito indignarentur?* Per se non inepte, at inepte propter juncturam verborum, σκοπεῖτε καὶ λογίσασθε. Fortasse idem sibi volebant librarii, qui dederunt πῶς ἂν εἰκότως, nisi pro sua doctrina putarunt, πῶς vim habere τοῦ ὡς. Quem solœcismum recepit Reisk. F. A. Wolf. Imo πῶς ἄν. Auger.

Μάτην τοῖς πονήσασιν εἴργασται] In uno Par. 5. legitur ποιήσασιν. Nihil de tali mendo, nec de tot similibus dicerem, absque Lipsiensi editore esset, qui nobis incredibili levitate pessimas quasque diobolarium codicum scripturas, ubique cum cura indagatas, obtrusit. Nunc quidem tuetur se istis, ὧν ἔργῳ πεποίηκεν ἕκαστος αὐτῶν ὑμᾶς εὖ. At ista nihil huc quidquam faciunt. Jam nunc Orator queritur, illorum *operam*, τὸν πόνον, si laude merita factorum fraudarentur, *frustra effusam* videri. Et ita frequenter dicitur absolute πονεῖν. Acute eum judicare putarem, qui, si omnes libri dedissent ποιήσασιν, vulgatum rescriberet. Nunc quum contra sit, ecquid pretii erit ei, qui primus bonas lectiones e textu expellit? F. A. Wolf.

κ΄. Ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι!] Sequitur hinc Orationis pars altera, quæ in locum legis Leptineæ hactenus oppugnatæ novam surrogat; qua de re diximus in Prolegomm. Ἐπὶ πᾶσι δικαίοις verte, *convenienter summæ æquitati*, proprie, *conditionibus æquissimis.* Eodem modo Æschin. in Ctesiph. §. ϛ΄. Ὁ λογισμὸς ἔστω ἐπὶ πᾶσι δικαίοις. Ubi vana est conjectura Toupii, a Tayloro probata, ἐπὶ πᾶσι δίκαιος. Ad extremum periodi est in Aug.

θῶς ἐπὶ πᾶσι δικαίοις ποιούμεθα τοὺς λόγους πάντας, ὅσους λέγομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐδέν ἐσθ' ὅ τι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακίσαι λέγεται παρ' ἡμῶν εἵνεκα· ἀναγνώσεται τὸν νόμον ὑμῖν, ὃν παρεισφέρομεν γράψαντες ἀντὶ
484 τοῦδε, ὃν οὐκ [1] ἐπιτήδειον εἶναί φαμεν. Γνώσεσθε γὰρ ἐκ τούτου πρόνοιάν τινα ἔχοντας ἡμᾶς, καὶ ὅπως ὑμεῖς μηδὲν αἰσχρὸν ποιῆσαι δόξετε, καὶ ὅπως, εἴ τινά τις καταμέμφεται τῶν εὑρημένων τὰς δωρεὰς, ἂν δίκαιον ᾖ, κρίνας παρ' ὑμῖν, ἀφαιρήσεται, καὶ ὅπως, οὓς οὐδεὶς ἂν ἀντείποι μὴ [2] οὐ δεῖν ἔχειν, ἕξουσι τὰ δοθέντα. Καὶ τούτων [3] πάντων

[1] ἐπιτήδειόν φαμεν εἶναι. R. [2] οὐδὲ T. [3] Deest πάντων. T.

1. ἐπιτήδειόν φαμεν εἶναι. Igitur sic dedit Reisk. Idem.

Ἀναγνώσεται τὸν νόμον ὑμῖν, ὃν παρεισφέρομεν γράψαντες ἀντὶ τοῦδε] *Ferre ad populum* Græci εἰσφέρειν dicunt, quasi *afferre in medium.* Nam *ferre ad populum* legislator tum dicitur, cum legem in medium profert, unde *legislator* dicitur: atque hinc παρεισφέρειν *legem legi contrariam ferre,* quod tum dicebatur, quum legem aliquam abrogari volebant, ut hoc loco, ubi multa de ferendis legibus dicit. Budæus in Pandect. *Ex edit.* Hervag.

Κρίνας παρ' ὑμῖν] Usitata sunt κρίνειν et κρίσις de accusatore. Docuit hoc Tayl. ad Lycurg. in Leocr. p. 137. et dudum antea Muretus Var. Lectt. XIX. 16. id agens, ut eodem modo Lat. *judicare* poni ostendat e Liv. XXVI. 3. Sed ibi vid. Duker. F. A. Wolf.

Καὶ ὅπως, οὓς οὐδεὶς ἂν ἀντείποι μὴ οὐ δεῖν ἔχειν ἐξουσίαν τὰ δοθέντα] Μὴ οὐ δεῖν, (scilicet ἀφαιρεῖσθαι) ἔχειν ἐάσητε τὰ δοθέντα. Wolf. Subjungam Interpretationem Wolfii, ut videat Lector, quantum intersit inter eam et textum. *Tum, ut potestas immunitatis concedendæ vestra sit, quod æquum esse nemo negavit:* [*negabit* olim rectius legebatur] *tum, ut bene meriti suis præmiis secure fruantur.* Nescio, an Codd. inconstantia tantam interpretandi licentiam ei subjecerit. Nonnulli enim habent: ὅπως οὐδεὶς ἂν ἀντείποι, ut Man. Ven. Vindob. Ital. Reg. *a.* sine οὕς. Aldus deinde μὴ οὐ δεῖν ἔχειν ἐξουσίαν τὰ δοθέντα. et Ven. μὴ οὐ δεῖν ἔχειν τοὺς ἀξίους τὰ δοθέντα. Etiam Vind. dat μὴ οὐ δεῖν ἔχειν. Confer hunc locum cum simili, qui occurrit §. κά. med. Recte hæc, ut cætera fere omnia, Interpres Italicus: *E che a coloro, a' quali niuno potrà opporre che non meritino, siano loro lasciati* [*i premi*]. Taylor. Forte μὴ οὐχὶ δεῖν ἔχειν· ut §. γ'. οὐδ' αὐτὸς οὗτος ἀντείποι ἂν μὴ οὐχὶ καλῶς ἔχειν. Verius tamen mihi videtur μὴ οὐ δεῖν ἔχειν, ita ut syllaba δὲ in οὐδὲ nihil sit, nisi repetitio literarum sequentium in voce δεῖν, a Scriba. Markland. Confudit hæc Wolfius interpretando: *Tum,* &c. Etsi edendo ille non recedit a lectione ea, quam nos, Reiskium secuti, e Ben. repetimus. Videndum tamen, ne ista talis varietas gravius aliquod mendum occulat, aut integra sententia desit, his vel similibus concepta verbis: καὶ ὅπως ὑμεῖς ἐξουσίαν ἕξετε δοῦναι τὰ ὑμῶν. Omissioni causam præbere potuit sæpe repetitum καὶ ὅπως, aut similitudo sonorum in ὅπως ὑμεῖς et ὅπως οὐδεὶς, apud librarios nimirum, oculis auribusve cogitantes, ut fere solebant. Ac sententia, quam modo posui, non solum alibi a Nostro diligenter inculcatur, uti §. ά. et κά. med. sed et talis est, quam hoc maxime loco prope necessariam dixeris. Neque ea satis exprimitur illis: ὅπως ὑμεῖς μηδὲν αἰσχρὸν ποιῆσαι δόξετε. F. A. Wolf.

Καὶ τ. π. ο. ἐ. κ. ο. ἡ.] Ita edendum curavi ex Editt. Felician. Maunt. et Morel. Aliter legebatur: καὶ τούτων οὐδὲν ἔσθ' ἡμέτερον καινὸν οὐδ' εὕρημα, nulla fere vel gratia vel sensu. Aristides pag. 446. Vol. II. Edit. Jebb. καὶ τούτων οὐδὲν καινὸν οὐδὲ εὕρημα ἐμόν· ἀλλὰ et cætera, quæ hic sequuntur. Plerique etiam Codd. hic habent καὶ τούτων πάντων, ut Aug. Vindob. Ven. Lindenbrog. Codd. Regii Parisienses, et Editio Aldina. Taylor. Καὶ τούτων πάντων οὐδέν ἐστι καινὸν οὐδ' ἡμέτερον εὕρημα. Habes scripturam Ben. et Reisk. Aliorum errores recensere non est tanti, nec etiam Aristidis Art. p. 446. Qui quum plerumque sola memoria fre-

οὐδὲν ἐστι καινὸν, οὐδ᾽ ἡμέτερον εὕρημα· ἀλλ᾽ ὁ παλαιὸς, ὃν οὗτος παρέβη, νόμος οὕτω κελεύει νομοθετεῖν· γράφεσθαι μὲν, ἄν τίς τινα τῶν ὑπαρχόντων νόμων μὴ καλῶς ἔχειν ἡγῆται, παρεισφέρειν δὲ [1]αὐτὸν ἄλλον, ὃν ἂν τιθῇ, λύων ἐκεῖνον, ὑμᾶς δὲ ἀκούσαντας ἑλέσθαι τὸν κρείττω. Οὐ γὰρ ᾤετο δεῖν ὁ Σόλων, ὁ τοῦτον τὸν τρόπον προστάξας νομοθετεῖν, τοὺς μὲν θεσμοθέτας, τοὺς ἐπὶ τοὺς νόμους κληρουμένους, δὶς δοκιμασθέντας ἄρχειν, ἔν τε τῇ Βουλῇ, καὶ παρ᾽ ὑμῖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ· τοὺς δὲ νόμους αὐτοὺς, καθ᾽ οὓς καὶ τούτοις ἄρχειν, καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις πολιτεύεσθαι [2]προσήκει, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας ὅπως [3]ἔτυχον, μὴ δοκιμασθέντας

[1] *αὐτὸς R. [2] προσῆκον T [3] ἔτυχεν T.

tus scriptorum locos afferat, nec id singulorum verborum causa faciat, auctoritate fere cedere debet bonis codicibus. In hoc genere pluries nuper erravit Zeunius in libris Xenophonteis. F. A. Wolf.

Ἐκεῖνον] Substitui hanc vocem ex Editt. et MSS. ut e. c. Vind. Taylor.

Παρεισφέρειν δὲ αὐτὸν ἄλλον, ὃν ἂν τιθῇ, λύων ἐκεῖνον] Nihil video in hac constanti omnium scriptura reprehendendum. Infinitivi, *γράφεσθαι* et *παρεισφέρειν*, juncti accusativo subjecti *αὐτὸν* (h. e. *cui male habere lex quædam videatur*) pendent ab his, *νόμος οὕτω κελεύει νομοθετεῖν*. Vox *ἐκεῖνον*, male elapsa ex edit. Wolfii, pertinet ad *νόμον, ὃν ἄν τις ἡγῆται μὴ καλῶς ἔχειν*. Et nominandi casum *λύων* exigit regimen verbi *τιθῇ*, qui modus construendi admodum solennis. Pro labitu hic quoque versatur Reiskius, scribens *παρεισφέρειν δὲ αὐτὸς*, pronomine relato ad participium *λύων*. An ita forte credidit, verba *αὐτὸς παρεισφέρειν* vi imperativi accipi posse? Id sane leges sermonis attici non melius ferunt, quam aliam viam structuræ quamcunque. Tantundem tribuendum ejusdem conjecturæ, *ὃν ἀντιτιθῇ*. Vix bene nunc ἂν abesset, et simplex *τιθέναι* ipsum quoque sensu τοῦ *ἀντιτιθέναι* occurrit §. κά. ad fin. F. A. Wolf.

Τοὺς *μὲν θεσμοθέτας* —] Totum locum sic cape: *Solon quum thesmothetas, qui legum causa creantur, post duplicem demum δοκιμασίαν voluerit inire magistratum*, (ἀρχὴν,) *Solon igitur multo minus ipsas leges, ad quarum præscriptum et illos suo munere fungi, et reliquos omnes Rempubl. administrare oportet, temere ac fortuito latas, sine ulla δοκιμασίᾳ recipiendas censere potuit.* Lycurgus ap. Harpocrat. v. δοκιμασθείς: Τρεῖς δοκιμασίαι κατὰ τὸν νόμον γίνονται· μία μὲν, ἣν οἱ ἐννέα ἄρχοντες δοκιμάζονται· ἑτέρα δὲ, ἣν οἱ ῥήτορες· τρίτη δὲ, ἣν οἱ στρατηγοί. Sed de hisce δοκιμασίαις e libris Antiquitatum nota omnia. Ἐπὶ καιροῦ, quod proprie est, *quando cuique commodum videtur*, definitur per adjecta, ὅπως ἔτυχον. Utramque postea verbis commutatis sic effertur, ὅταν τις βούληται, καὶ ὃν ἂν τύχῃ τρόπον. Idem.

Ἔν τε τῇ Βουλῇ] *Nisi cujus virtus et in Curia senatorum, et in comitio populi judicii explorata probataque esset.* Nannius.

Προσήκει] Obsopœus melius: πολιτεύεσθαι προσήκει, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας, ὅπως ἔτυχον. Verbum enim hoc per numeros et personas variatur, ὅπως ἐγὼ ἔτυχον, ὅπως σὺ ἔτυχες, ὅπως ἡμεῖς ἐτύχομεν, ὅπως ἐκεῖνοι ἔτυχον, etc. Wolf. Προσήκει MSS. Felician. Ven. Obsop. Aug. Reg. *a.* Vindob. προσῆκεν Editt. Ald. Felician. et Morel. cum Cod. Lindenbrog. Utraque præstabit lectioni receptæ. Modo fortasse rectius, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας καὶ ὅπως ἔτυχε. Quo loco ἔτυχεν legunt omnes fere l. s. (præstantissimi certe) MSS. Felician. Obsop. Ven. Aug. Vindob. Ital. Bodl. Reg. *a.* Taylor. Pro lectione codd. meliorum, προσήκει, variant alii, προσῆκον et προσῆκεν. Posterius Wolfii est, idque contra Taylorum defendit Dorvill. ad Charit. p. 610. [L. VIII. ιι. 131. 23.] Probabilius defendi ab eo poterat illud, non minus vulgatum, ὅπως ἔτυχε. Sed alteri, quod dedimus, et exquisitior usus favet et libri optimi. F. A. Wolf.

κυρίους εἶναι. Καὶ γάρ τοι τότε μὲν τέως τὸν τρόπον τοῦτον ἐνομοθέτουν· τοῖς μὲν ὑπάρχουσι νόμοις ἐχρῶντο, καινοὺς δ᾽ οὐκ ἐτίθεσαν. Ἐπειδὴ δέ τῶν πολιτευομένων τινὲς δυνηθέντες, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, κατεσκεύασαν αὑτοῖς ἐξεῖναι νομοθετεῖν, ὅταν τις βούληται, καὶ ὃν ἂν τύχῃ τρόπον· τοσοῦτοι μὲν οἱ ἐναντίοι σφίσιν αὐτοῖς εἰσὶ νόμοι, ὥςτε χειροτονεῖτε ὑμεῖς τοὺς διαλέξοντας τοὺς ἐναντίους
485 ἐπὶ πάμπολυν ἤδη χρόνον, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν μᾶλλον δύναται πέρας σχεῖν· ψηφισμάτων δ᾽ οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι, ἀλλὰ νεώτεροι οἱ νόμοι, καθ᾽ οὓς τὰ ψηφίσματα

Καὶ γάρ τοι] Hic quoque scribendum videtur τοιγάρτοι, *itaque*, ut supra §. ιϛ'. med. Markland. Vid. ad l. c. F. A. Wolfius.

Τέως] Plenius Edit. Morel. καὶ γάρ τοι τότε μὲν τέως, ἕως τὸν τρόπον τοῦτον ἐνομοθέτουν. Taylor. Interpolatum, ut opinor, structuræ adjuvandæ. Sed restat in ea aliud majus, quod junguntur particulæ, τότε et τέως. Quas ita junctas quibus exemplis tam patienter ferrent, debuissent nobis editores dicere. Et accedere potest nova dubitatio hæc, quo spectet illud, τὸν τρόπον τοῦτον, quod Wolfius videtur retulisse ad sequentia, Augerius ad antecedentia. Hic interpres simul τέως mutat in ἕως, conjectura bona et facili, modo difficultatem omnem tolleret. Mihi altera ratio placet, ut proxima, τοῖς μὲν — ἐτίθεσαν, contineant τὸν τρόπον τοῦτον. Delendum vero puto τότε, tanquam glossam vocis τέως, scribendumque, καὶ γάρ τοι τέως μὲν τὸν τρόπον τοῦτον. Hæc verto: *Ac sane antea (olim, ab initio, prioribus temporibus) in legislatione sic versabantur: legibus receptis contenti erant, novas vero nullas rogabant*. Juncturæ defectus neminem offendat. Plato Amatt. p. 135. E. in loco ejusdem figuræ: Τάχ᾽ ἂν ἴσως τοιοῦτόν τι λέγοις καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἐπιτηδεύοντας τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα· τῶν μὲν πρώτων εἰς ξύνεσιν περὶ τὰς τέχνας ἐλλείπεσθαι, τὰ δευτερεῖα δ᾽ ἔχοντας τῶν ἄλλων περιεῖναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι περὶ πάντα ὕπακρόν τινα ἄνδρα τὸν πεφιλοσοφηκότα. In vertendo loco eandem vim tribui verbo ἐνομοθέτουν, quæ occurrit Orat. in Timocrat. p. 743. ed. R. et alibi. Illa autem significatio vocis τέως nota est, et hac structura, qua antecedit τέως μὲν, sequitur ἐπειδὴ δὲ, nihil apud Atticos usitatius. Quare ejus exemplis ponendis supersedeo: alterius juncturæ, τότε τέως, an ullum exemplum sit in emendato scriptore, viderint, qui temere me dubitare putabunt. F. A. Wolf.

Τότε μὲν τέως] Hic lego: τότε μὲν, ἕως τὸν τρόπον .... *tunc quidem, quamdiu tali modo leges ferebantur*. Auger.

Νομοθετεῖν, ὅταν τις βούληται] Lego: κατεσκεύασαν αὑτοῖς ἐξουσίαν νομοθετεῖν, ὅ, τι ἂν τις βούληται, *pro lege statuere quicquid quis vellet*. Mox v. pen. distingue: πέρας σχεῖν· ψηφισμάτων δ᾽ οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι· ἀλλὰ νεώτεροι οἱ νόμοι etc. hæc enim sensu et serie orationis connectuntur. Recenset Orator incommoda et absurditatem, quæ sequebantur hanc promiscuam legum ferendarum licentiam, quam nonnulli Potentes in Republica nacti fuerant. Hinc, inquit, tot jam Leges inter se contrariæ: hinc nullum jam discrimen inter Leges et Psephismata: immo et nonnulla jam sunt apud vos Psephismata, quæ antiquiora sunt ipsis Legibus, ad quarum præscriptum Psephismata ista fieri debuerant. Quod est absurdum, et ἄνω ποταμῶν. Markland. Miror, quid virum sagacem in vulgata lectione torserit. Hoc scio, emendatione ejus male reddi formulam, ἐπὶ καιροῦ. F. A. Wolf.

Ὥςτε χειροτονεῖτε ὑμεῖς] Ubique editur χειροτονεῖτε, et ita plane vertunt Intpp. De tota re quamvis nihil uspiam alibi traditum sciam, nihilominus præsens tempus ita videtur ineptum, ut nihil supra. Sequitur enim in præsenti, τὸ πρᾶγμα οὐδὲν μᾶλλον δύναται πέρας σχεῖν. Scribendum fortasse, ὥςτ᾽ ἐχειροτονεῖτε ὑμεῖς. Idem.

Ἀλλὰ νεώτεροι etc.] Longe aliter hæc Nannius. *Immo recentiores leges, quæ modum rationemque faciendis decretis præscribunt*, et ipsæ quoque ex numero sunt decretorum. Hujus loci sensus mihi perspicuus et facilis esse videtur. *Ex tanta libidine et impunitate leges novas condendi, non solum id mali oritur, ut in*

δεῖ γράφεσθαι, τῶν ψηφισμάτων αὐτῶν ὑμῖν εἰσίν. Ἵν' οὖν μὴ λόγον λέγω μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν νόμον αὐτὸν, ὅν φημι, δείξω. Λάβε μοι τὸν νόμον, καθ' ὃν [1]ἦσαν οἱ πρότερον νομοθέται. Λέγε!

ΝΟΜΟΣ.

κά. Συνίετε, καθ' ὃν τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ὁ Σό-

[1] *ἐνομοθέτησαν R.

Tabulis publicis leges legibus contrariæ reperiantur: (τοσοῦτοι μὲν οἱ ἐναντίοι — πέρας σχεῖν) *verum etiam* leges, *ad quarum præscriptum* senatusconsulta *scribi debent, ipsis* senatusconsultis *sunt recentiores.* Quæ est altera et longe major absurditas. Interea homo curiosus nimis, qui hanc ultimam periodum eodem animo intellexit, quo nuper Petrum Nannium vidimus, ad oram Exemplaris sui allevit notabile istud lemma: ψηφισμάτων οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι. Quibus vocibus rursus deletis, ut fieri decet, quod reliquum est, apte et accommode cohærebit. Tu, dum meliorem crisin proferas, hac nostra utere. Taylor.

Ψηφισμάτων δ' οὐδοτιοῦν — ὑμῖν εἰσὶν] De legum novarum super novas subinde acervatarum immensa multitudine Demosthenem queri, apparet. Jam quid sibi velint verba, ψηφισμάτων οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι, ipsa explicatio docet, quæ additur, hæc: νεώτεροι οἱ νόμοι τῶν ψηφισμάτων ὑμῖν εἰσίν. Scilicet quum Athenis sancitum esset, ut psephismata omnia fierent e præscripto legum receptarum, (τὰ ψηφίσματα γράφεσθαι κατὰ τοὺς νόμους,) unde etiam is obnoxius esset γραφῇ παρανόμων, quo auctore psephisma aliquod legibus contrarium esset factum; Resp. recte dici potuit turbari legibus nimis sæpe novis rogandis, eaque re tolli id ipsum, quod inter psephisma et legem maxime videretur differre (ἐν ᾧ ψηφισμάτων μάλιστα οἱ νόμοι διαφέρουσιν.). Atqui hoc illud est, quod, quum psephismata et propter subitas necessitates scriberentur, et essent temporaria, ut, ubi illæ desiissent, neque ipsa diutius valerent, leges in Republ. propter stabiles causas latæ vim et auctoritatem habebant perpetuam. Tum ergo οὐδοτιοῦν διαφέρουσιν οἱ νόμοι ψηφισμάτων, quando adeo frequenter leges novæ rogantur, veteres abrogantur, ut earum imperium non diuturnius sit, quam psephismatum. Hæccine, quæ non ita abdita sunt, nonnullos, in his Taylorum, videre non potuisse? Magis sobrium se h. l. præstat Reisk. Nec id tamen præcise verum est, populiscita in annum valuisse, nisi inter leges recepta. Vid. Or. in Aristocr. p. 649. ed. R. et Ulpian. ad p. 651. ed. R. Præterea omnia illa a voc. ὥστε usque ad ἀλλὰ νεώτεροι a Vind. absunt, librario haud dubie in errorem abducto eadem duorum versuum clausula, νόμοι. F. A. Wolf.

Ἵν' οὖν μὴ λόγον —] Post δείξω vulgo commate interpungunt, quo sequentia λάβε μοι — faciunt apodosin. Ego aliter distinxi, apodosin putans inchoari a particula ἀλλά. Reiskius veterem rationem retinet, ac statim ἦσαν mutat in ἐνομοθέτησαν, asterisco præfixo, quo notare solet suo, ut ait, periculo assumta. Emendatio ejusmodi est, ut, si ejus necessitas constaret, omnes profecto acumen mirarentur. At verbum εἶναι non raro cum quadam specie simplicitatis ponitur. Ut in Demosth. Procem. XIII. p. 1427. ed. R. ad judices: νόμοι, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἐστέ. Hinc nostra vertes: *Cape legem, qua olim tenebantur ii, qui leges rogare vellent.* Itaque nunc quoque asteriscum viri φιλοκινδυνοτάτου pro obelo accipio. Aliud ejusdem periculum, in Notis prolatum, Augerio potius placet: ἦσαν αἱ πρότερον νομοθεσίαι. Idem.

κά. Συνίετε καθ' ὃν τρόπον] Demosthenes ille famigeratus Orator, Romanæ eloquentiæ, id est, Ciceronianæ exemplar, ut judicare possunt, qui orationes utriusque non oscitanter legerunt, in ea Oratione quæ πρὸς Λεπτίνην inscribitur, Solonem commemorat inter alia cum legibus suis hoc quoque instituisse, cum lex aliqua rogatione ad populum ferretur, ut a legislatore primum recitaretur, deinde ut in loco maxime celebri conspicuoque proscriberetur ad tertiam concionem usque (non aliter atque Romæ leges trinundino die promulgari solitas esse Macrobio referente legimus) inde scribæ ut daretur pa-

λων τοὺς νόμους, ὡς καλῶς κελεύει [1] τιθέναι· πρῶτον μὲν παρ᾽ ὑμῖν, [2] τοῖς ὀμωμοκόσι, παρ᾽ οἷςπερ καὶ [3] τἄλλα κυροῦται, ἔπειτα λύοντα τοὺς ἐναντίους· ἵν᾽ εἷς ᾖ περὶ τῶν

[1] τιθέναι; R. [2] ἐν τοις T. R. [3] τὰ ἄλλα T.

lam pro concione legenda, ut si quid cuiquam non placeret, id in medium proferret, et si ea tum quoque populo placuisset, ita demum nomothetis daretur postremum exploranda, qui uti eam probassent improbassentve, ita proferretur antiquareturve. Hi autem nomothetæ ex judicum numero deligebantur, ut eam operam populo jurati ipsi navarent. Sed operæ pretium mihi visum est locum ex Oratione ejus Latine ut potero vertere, quo res tota melius intelligi possit. Cum igitur Demosthenes in illo judicio legem Solonis scribæ legendam dedisset (ut tum moris erat in judiciis factitari, et fuit postea in Romanis) et ille recitasset, ita tum ipse subjecit. *Intellexistisne igitur viri Athenienses, quam recte atque ordine leges promulgandas Solon instituerit? Jam primum apud vos et quidem juratos, utpote apud quos alia quoque et constitui, et rata haberi solent, deinde qui legem tulisset antiquæ legi contrariam, hunc abrogandæ antiquæ legis causas expromere prius voluit, tum demum suam novamque rogationem proferre in medium hanc cum illa componentem. Hoc ideo, ut una tantum, unoque de negotio lex esset, ne quando vulgus indoctum legum contrariarum dissidentia conturbaretur. Ita enim demum legum peritissimis spem præcidi posse ratus est negotium facessendi populari simplicitati, cum æquabilis facultas omnibus esset et legendi et perdiscendi plana et dilucida jura.* ἵν᾽ εἷς ᾖ περὶ τῶν ἑκάστων νόμος, καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο ταράττῃ καὶ ποιῇ τῶν ἅπαντας εἰδότων νόμους ἔλαττον ἔχειν, ἀλλὰ πᾶσιν ᾖ ταῦτ᾽ ἀναγνῶναι καὶ μαθεῖν ἁπλᾶ καὶ σαφῆ τὰ δίκαια. His Demosthenis verbis satis illa Cicer. congruunt de facilitate perdiscendi juris. Plura vide in Annot. in Pand. *Ex edit.* HERVAG.

Συνίετε — τιθέναι] Signum interrogandi a Reisk. positum rejeci. Recitatas literas publicas sequitur ubique ἀκούετε, ὁρᾶτε, aut simile quidpiam, nulla interrogatione. Sed ante ὡς καλῶς incisum feci, ut sit, καθ᾽ ὃν τρόπον καὶ ὡς καλῶς. Notum est enim, in tali conversione sententiæ Græcos ἀσυνδέτως loqui solere. Non audiendus Berglerus ad Alciphr. Ep. 30., cui ὡς videtur abundare, ut quum dicitur ὡς ἀληθῶς et similiter. Æschin. in Timarch. §. ί. med. Λέγε τοῦτον τὸν νόμον, ἵνα εἰδῆτε, οἵων ὑμῖν κειμένων νόμων, ὡς καλῶν καὶ σωφρόνων τετόλμηκε Τίμαρχος δημηγορεῖν. Eadem structura Latini utuntur sæpissime. Ex. gr. *Intelligitis, quot locos Demosthenis nuperus editor, qui priorum editionum vitia se correcturum promiserat, quam fœde primus vitiaverit!* F. A. WOLF. "Sæpissime, apud Demosthenem præcipue, ὡς tanquam abundans est ante ἀληθῶς. Abundare autem vel hinc apparet: ille in Oratione contra Aristocratem dixit, τοῖς ὡς ἀληθῶς εὐεργέταις, Isocrates autem de Pace ὡς omisso, τοὺς ἀληθῶς συμμάχους καὶ φίλους. Cum aliis etiam adverbiis quandoque. Isæus pro Apollodori hered. καὶ (ὅπως) μὴ ὡς ἄλλως ποιήσωσι, *et ne aliter faciant*, quod Plato dixit sine ὡς, in fine Lachetis: ἀφίκου οἴκαδε, καὶ μὴ ἄλλως ποιήσῃς. Demosthenes adversus Leptinem: συνίετε κ. τ. λ. *intelligitis, quemadmodum Solon leges recte condere jubeat*, ubi male Hieron. Wolfius: *quo pacto, et quam præclare*, cum nulla intercedat copula inter καθ᾽ ὃν τρόπον et ὡς καλῶς, debeatque illud quidem ad κελεύει referri, ὡς καλῶς autem ad τιθέναι." Berglerus ad Alciphr. Epist. l. 1. ep. 30. p. 175.

Παρ᾽ ὑμῖν ἐν τοῖς] Vel παρ᾽ ὑμῖν, τοῖς ὀμωμοκόσι, abjecta præpositione, et ita video censere Wolfium. Quæ præcedunt, ita distinguas: ὁ Σόλων τοὺς νόμους, ὡς καλῶς, κελεύει τιθέναι· πρῶτον μὲν, παρ᾽ ὑμῖν, etc. MARKLAND.

Παρ᾽ ὑμῖν, τοῖς ὀμωμοκόσι] Omnes, ἐν τοῖς ὀμωμοκόσι. Præpositionem, Wolfio jam suspectam, omisi de sententia Marklandi et Auger. Offendit hoc maxime, quod statim sequitur παρ᾽ οἷςπερ. Abest etiam ἐν a Bav. Structura autem loci hæc est: πρῶτον μὲν τιθέναι τοὺς νόμους παρ᾽ ὑμῖν—ἔπειτα λύειν. Sed posterius verbum scriptor mutavit in participium, cui locum dabat tota sententia suspensa ab illis, κελεύει τιθέναι, ubi τινὰ subauditur. Conf. ad §. ά. et §. κς᾽. De verbis, πρῶτον et ἔπειτα, non de tempore h. l. positis, bene Schol. F. A. WOLF.

Ἵν᾽ εἷς ᾖ περὶ τῶν ὄντων ἑκάστου νόμος, καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο ταράττῃ] Ne sit hoc in causa, ut imperiti et populares homines deteriore conditione vivant, quam Oratores qui legum omnium peritiam habuerunt. τῷ ἔλαττον ἔχειν opponitur πλέον φέρεσθαι, quod et πλέον ποιεῖν dicitur, *promovere, proficere. Ex edit.* HERVAG.

ὄντων ἑκάστου νόμος, καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο ταράττῃ, [1] καὶ ποιῇ τῶν ἅπαντας εἰδότων τοὺς νόμους ἔλαττον ἔχειν· ἀλλὰ πᾶσιν ᾖ [2] ταῦτ᾽ ἀναγνῶναι, καὶ μαθεῖν ἁπλᾶ καὶ σαφῆ τὰ δίκαια. Καὶ πρὸ τούτων γε ἐπέταξεν ἐκθεῖναι πρόσθεν τῶν Ἐπωνύμων, καὶ τῷ γραμματεῖ παραδοῦναι· τοῦτον δὲ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀναγινώσκειν, ἵνα ἕκαστος ὑμῶν ἀκούσας πολλάκις, καὶ κατὰ σχολὴν σκεψάμενος, ἃ ἂν ᾖ καὶ δίκαια καὶ συμφέροντα, ταῦτα νομοθετῇ. Τούτων τοίνυν τοσούτων δικαίων [3] ὄντων τὸ πλῆθος, οὑτοσὶ μὲν οὐδοτιοῦν ἐποίησε Λεπτίνης· οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ ἐπείσθητε, ὡς ἐγὼ νομίζω, θέσθαι τὸν νόμον· ἡμεῖς δ᾽, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πάντα, καὶ παρεισφέρομεν [4] πολλῷ κρείττω, καὶ δικαιότερον τούτου νόμον. Γνώσεσθε δὲ

[1] καὶ ποιῇ καὶ τῶν T. [2] ταὐτὰ R. [3] ὄντων δικαίων R.
[4] πολλῷ καὶ κρ. κ. δικ. *τοῦ τούτου R.

Καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας αὐτὸ τοῦτο] Scilicet *plures de una re leges adesse.* Ἰδιῶται qui sint, declarat oppositio verborum, τῶν ἅπαντας εἰδότων τοὺς νόμους. In quibus quum legeretur post ποιῇ repetitum καὶ, ejeci id cum Reiskio, auctoritate Par. 1. 5. Vind. Ven. Aug. 1. Bav. Certe si ab Oratore vocula esset, aptiorem locum haberet ante ἅπαντας: *vel omnes leges.* Mox retinui vulgatum, ταῦτ᾽ ἀναγνῶναι, spreto Reiskiano, ταὐτὰ h. *eadem, easdem leges;* quanquam mutatio specie sua non caret, et mihi ipsi Orationem primum legenti in mentem venerat. Referri possunt hæc, ἵνα πᾶσιν ᾖ (h. e. ἐξῇ) ταῦτ᾽ ἀναγνῶναι, ad partem legis modo prælectæ, in qua inesse debuit, *leges novas oportere publice ac palam omnibus rogari:* ut nunc acuenda sint verba, πᾶσιν ᾖ, non ea, quæ sequuntur. F. A. Wolf.

Καὶ] Deest καὶ post ποιῇ Ald. Ven. Regg. *a. s.* et recte. Taylor.

Τοσούτων δικαίων ὄντων τὸ πλῆθος—] Aug. 1. et Bav. inverso ordine, ὄντων δικαίων, ac deinde πολλῷ καὶ κρείττω. Utrumque arripuit Reiskius, etiam ἀτελῆ τούτων v. 8. p. 470. ex eodem Aug. Suo vero periculo refinxit δικαιότερον τοῦ τούτου, quod explicat τοῦ νόμου τούτου Λεπτίνου. Inepte. Rectius vulgata: *Substituimus legem æquiorem hac, quam statim audietis, de qua nunc agitur.* Æque male idem v. 5. p. seq. corrupit textum scribendo, ταῦτα μὲν ἔστω, ἃ τοῦ τούτου νόμου, hoc quoque ex aureo Aug. 1. Vid. ad §. θ΄. et §. ιη΄. fin. F. A. Wolf.

Οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ] Nannius: *alioquin ista lex nunquam a vobis recepta fuisset.* Hinc colligi videatur, legem a populo fuisse sancitam, sic tamen, ut ejus abrogandæ potestas reliqua esset, ut est in argumento annotatum. Etsi fateor hic τοὺς λόγους καταπαλαίειν τοὺς λόγους, si quis accuratius inquirat. Wolf.

Οὐδὲ γὰρ ἂν ὑμεῖς ποτὲ ἐπείσθητε] Scribitur in aliquot editt. Ulpiani ὑμεῖς πότε ἐπείσθητε, quod, licet bonum, vulgato non prætulerim. Tanto magis Par. 5. scriptura, ὑμεῖς πώποτε ἐπείσθητε, placere debebit iis, si qui animum induxerunt, οὐδέποτε nonnisi cum futuro, et οὐδεπώποτε nonnisi cum præterito jungi, quod præceptum est Brunckii ad Aristoph. Lysistr. 301. Thesm. 32. Eccles. 384., et a multis subinde repetitum. Sed cautius veriusque loquitur Pierson. ad Herodianum p. 461., e quo Grammatico animadversio fluxit. Cf. Schol. Venet. ad Iliad. Α. 154. Ut verissimum est, οὐδεπώποτε nulli tempori nisi præterito apponi solere, id quod rationem habet in ipsa vi voculæ πω, ita loca oratorum et poetarum sunt multa, et quæ, vereor, ut mutata unquam optimi codices convocati exhibeant, quæ alterum οὐδέποτε clare defendant non tantum cum futuris, sed et cum præteritis constructum, doceantque, pro diverso habitu et colore sententiæ utrumvis bene dici, et οὐδέποτε εἶδον αὐτὸν, et οὐδεπώποτε εἶδον αὐτόν. Neque id aliter esse potest per particulam πω, quæ negativis vocibus juncta nihil aliud est quam *adhuc.* Οὐδέποτε est *nunquam,* οὐδεπώποτε *nondum unquam.* Ego-

486 ἀκούσαντες. Λάβε καὶ λέγε, πρῶτον μὲν, ἃ τούτου τοῦ νόμου γεγράμμεθα, εἶτα, ἅ φαμεν δεῖν ἀντὶ τούτων [1] τεθῆναι. Λέγε!

[2] ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ.

Ταῦτα μέν ἐστιν, [3] ἃ τούτου τοῦ νόμου διώκομεν, ὡς οὐκ ἐπιτήδεια. Τὰ δ' ἐφεξῆς λέγε, ἃ τούτων εἶναι βελτίω φαμέν. Προσέχετε, ὦ ἄνδρες δικασταί! τούτοις [4] ἀναγιγνωσκομένοις τὸν νοῦν! Λέγε!

[5] ΝΟΜΟΣ ΑΝΤΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟΣ.

Ἐπίσχες! Τοῦτο μέν ἐστιν ἐν τοῖς οὖσι νόμοις κυρίοις ὑπάρχον καλὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ σαφὲς, τὰς δωρεὰς, [6] ἃς ὁ Δῆμος ἔδωκε, κυρίας εἶναι· δίκαιον, ὦ Γῆ καὶ Θεοί! Χρῆν τοίνυν Λεπτίνην μὴ πρότερον τιθέναι τὸν ἑαυτοῦ νόμον, πρὶν [7] τὸν παλαιὸν τοῦτον ἔλυσε γραψάμενος· νῦν δὲ μαρτυρίαν καθ' ἑαυτοῦ [8] καταλείπων, ὅτι

[1] τεθεῖναι T. [2] ΝΟΜΟΣ. T. R. [3] ἃ [4] τοῦ τούτου νόμου R.
[4] ἀναγινωσκομένοις T. R. [5] ΝΟΜΟΣ. T. R. [6] ὅσας R.
[7] [τὸν παλαιὸν] R. [8] καταλιπὼν R.

nus sit sermo, in quo nonnisi alterutrum exprimi possit. F. A. Wolf.

Τεθεῖναι] Rectius omnino τεθῆναι cum Regg. α. β. quibus assentiuntur fere Bodl. et Ital. Taylor.

ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ] Titulum mutavi, in his lemmatibus editori plus licere ratus, quam alibi. Vulgatum, ΝΟΜΟΣ, fallit legentem, dum facit, ut lex quædam a scriba statim recitari videatur. Recitare autem ille jubetur primum ea, quæ ad *accusationem legis Leptineæ, tanquam vitiose latæ*, pertinent, deinde *Demosthenis legem*. Sed interpellatur homo, ne alteram partem uno tenore legat, interjectis verbis: *ταῦτα μέν ἐστιν*—Mox pergere jubetur ad legem Leptineæ contrariam. Ad quam audiendam Orator excitatione judicum opus putans, clamat, *προσέχετε τούτοις ἀναγιγνωσκομένοις τὸν νοῦν*! Jam legitur ΝΟΜΟΣ ΑΝΤΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟΣ, ut ex usu Græco inscriptionem feci. Verum hic quoque, ubi ad eum locum ventum est, qui fuit de donis Populi ratis habendis, Demosthenes interpellat, quo gravius eum locum auditoribus commendet. Atque hoc ipso consilio ducitur ad aliam quandam legem, a Leptine non minus violatam, *κατ' αὐτὸ τοῦτο ἐνεχον*—Postremo rursus post hanc legem recitatam Demosthenes se immiscet, præludens alteri parti legis contrariæ. Nunc de h. l. nonnulla addamus singulatim. F. A. Wolf.

Ἃς ὁ Δῆμος ἔδωκε] Ex Par. 1. 5. et Aug. 1. Reiskius novavit ὅσας. Causam adhuc quæro, præsertim quum in verbis iisdem p. seq. reliquerit ἃς, quanquam et ibi in duobus codd. esset ὅσας. Et tres erunt, si Aristidem addas Art. p. 456. Idem.

Πρὶν τὸν παλαιὸν τοῦτον ἔλυσε γραψάμενος] Verba *τὸν παλαιὸν*, quum abessent ab Aug. 1., surripuit nobis vir doctus hac causa allata, *posse ea e scholio superesse*. At possumus etiam falli, possumus bonis verbis eximendis veteres auctores enervare, et quid non? Sic eundem librarium et virum doctum fefellit ratio, quum versu seq. darent *καταλιπών*. Sententia flagitat, ut actio τοῦ καταλείπειν cogitetur nondum perfecta eo tempore, quo tempore Leptines ἐνομοθέτει. Scilicet perfectæ actionis est aoristus, infectæ seu imperfectæ ὁ παρατατικός. Idem.

παρανομεῖ, τουτονὶ τὸν νόμον, ὅμως ἐνομοθέτει· καὶ ταῦτα, ἑτέρου κελεύοντος νόμου, καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἔνοχον εἶναι τῇ γραφῇ, ἐὰν ἐναντίος ᾖ τοῖς πρότερον κειμένοις νόμοις. Λάβε δ' αὐτὸν τὸν νόμον!

ΝΟΜΟΣ.

Οὐκοῦν ἐναντίον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τῷ κυρίας εἶναι τὰς δωρεὰς, ἃς ὁ Δῆμος ἔδωκε, τὸ μηδένα εἶναι τούτων [1]ἀτελῆ, οἷς ὁ Δῆμος [2]ἔδωκε; σαφῶς γε οὑτωσί. Ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ νῦν ὅδε ἀντεισφέρει νόμῳ· ἀλλ' ἅ τε δεδώκατε, κύρια, καὶ πρόφασις δικαία κατὰ τῶν ἢ παρακρουσαμένων, ἢ μετὰ ταῦτα ἀδικούντων, ἢ ὅλως ἀναξίων, δι' ἣν, ὃν ἂν ὑμῖν δοκῇ, κωλύσετε ἔχειν τὴν δωρεάν. Λέγε τὸν νόμον!

[3]ΝΟΜΟΣ ΑΝΤΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟΣ. 487

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ καταμανθάνετε, ὅτι ἐνταῦθα ἔνι καὶ τοὺς ἀξίους ἔχειν τὰ δοθέντα, καὶ τοὺς

[1] ἀτελῆ τούτων R. [2] ἔδωκε, T. [3] ΝΟΜΟΣ. T. R.

Καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἔνοχον] Statim hic, et mox ad vocabulum ἐναντίος, subaudi νόμον. *Vel propter hanc unam causam lex obnoxia est accusationi* etc. IDEM.

Οἷς ὁ Δῆμος ἔδωκε] Ex voce ἀτελῆ intell. τὸ ἀτελῆ εἶναι h. e. τὴν ἀτέλειαν. Conf. §. κζ. post med. λέ. Nihil est hoc genere sermonis tritius. IDEM.

Ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ νῦν ὅδε ἀντεισφέρει νόμῳ] *Non sic autem in ea lege quam hic contra leges jam latas tulit.* est enim ἀντεισφέρειν, *legi latæ legem contrariam ferre*, et ut Festus inquit, *legem legi abrogare*. quod etiam παρεισφέρειν dicitur, hoc est, παράλληλον νόμον φέρειν, quasi *legem cum lege*, et *rogationem cum rogatione componere*, ut παρεικάζειν, παρεκτείνειν, et alia, de quibus alibi. Idem in eadem supra, ἀναγνώσεται τὸν νόμον ὑμῖν ὃν παρεισφέρομεν γράψαντες ἀντὶ τοῦδε. Proinde quod Cicero ad Atticum scribens libro tertio ita inquit, "Quod per legem Clodiam promulgare, abrogare, derogare, obrogare, sine fraude sua non liceat," Græce sic dici potest, ὃ δὴ διὰ τὸν νόμον τὸν Κλώδιον εἰσφέρειν, ἀναιρεῖν, ἀφαιρεῖν, ἀντεισφέρειν ἀδεῶς μὴ ἐξείη. *Ex edit.* HERVAG.

Ὅδε] Sc. ὁ Κτήσιππος, ᾧ συνηγορεῖ Δημοσθένης. WOLF.

Ὅδε] Nempe Ctesippus, præcipuus hujus causæ actor, nisi forte referatur ad Demosthenem qui se ipsum digito demonstrat. AUGER.

Ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ νῦν ὅδε ἀντεισφέρει νόμῳ] H. e. ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ νόμῳ, ὃν νῦν ὅδε ἀντεισφέρει. Ad quem pertineat ὅδε, nemo mortalium sciret, si vera esset fabula, quam Reiskius narrat. Fallitur etiam Augerius, pronomen ad Demosthenem trahens, in quo temere Oratori tribuit, quod est poetarum scenicorum. Melius vulgo referunt ad Ctesippum; optime, ut puto, Ulpianus ad Aphepsionem. Post ad verba, ἅ τε δεδώκατε, κύρια, supple ἐν τῷ τούτου νόμῳ ἐστίν. *Quæ dedistis, fixa et integra manent per hanc legem.* Ita dicunt ἐν νόμῳ pro ἐκ νόμου. Deinde quoque ἐνταῦθα ἔνι, *per hanc quidem legem licet.* Παρακρουσάμενοι omnino sunt, qui dolo sibi immunitatem pararunt: μετὰ ταῦτα ἀδικοῦντες, qui post acceptum donum in Remp. peccant. F. A. WOLF.

μὴ τοιούτους κριθέντας, ἐὰν ἀδίκως τι λάβωσιν, ἀφαιρεθῆναι, καὶ [1] τὸ λοιπὸν ἐφ' ὑμῖν εἶναι, πάνθ', ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, [2] δοῦναι καὶ μή. Ὡς μὲν τοίνυν οὐχὶ καλῶς οὗτος ἔχει καὶ δικαίως ὁ νόμος, οὔτ' ἐρεῖν [3] οἶμαι Λεπτίνην, οὔτ', ἐὰν λέγῃ, δεῖξαι δυνήσεσθαι· ἃ δὲ πρὸς τοῖς θεσμοθέταις ἔλεγε, ταῦτ' ἴσως λέγων παράγειν ὑμᾶς ζητήσει. Ἔφη γὰρ ἐξαπάτης εἵνεκα παραγεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον· ἐὰν δ', ὃν αὐτὸς ἔθηκε, λυθῇ, τοῦτον οὐ τεθήσεσθαι. Ἐγὼ δ', ὅτι μὲν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ τούτου τοῦ νόμου λυθέντος, τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι, σαφῶς ὁ παλαιὸς κελεύει νόμος, καθ' ὃν οἱ θεσμοθέται τοῦτον ὑμῖν παρέγραψαν,

[1] τολοιπὸν T. [2] καὶ δοῦναι καὶ R. [3] οἴομαι R.

Δοῦναι καὶ μὴ] Apud Reiskium ne mireris legi, καὶ δοῦναι καὶ μὴ, dedit ita librarius Aug. 1. Supra §. ιή. ubi est ὥσπερ δεῖν ἀποθνήσκειν ἢ νικᾷν, neuter illorum mutavit quidquam, aut addidit. Potuerant et illic, ἢ ἀποθνήσκειν ἢ νικᾷν. Idem.

Ἃ δὲ πρὸς τοῖς θεσμοθέταις—ζητήσει] Vir doctus e Bav. affert lectionem, πρὸς τοῖς νομοθέταις, suo autem periculo emendat παράγειν καὶ ὑμᾶς. Minore periculo conjicere potuisset scribendum, πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, quo modo Schol. videtur legisse. Tamen ne hoc quidem verum putarim. Quod vero huc nomothetæ invehuntur, falsissimum est. Vid. Prolegomm. Idem.

Ἔφη γὰρ ἐξαπάτης εἵνεκα παραγεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον] *Dixit enim fallendi vestri gratia hanc obrogatam esse legem: et cum sua lex illa antiquata fuerit, hanc minime prolatum iri.* Nam ut γράφειν νόμον dicunt *legem et rogationem ferre et promulgare*, hoc est, εἰσφέρειν, sic παραγράφειν τὸ παρεισφέρειν, hoc est, *legi jam latæ et rogatæ aliam legem obrogare et opponere*, quam dico esse præstantiorem, ut scilicet ejus contentione illa prius lata et rogata abrogetur. Sic enim dicitur παραγράφω, ut παραγινώσκω, de quo alibi. Subdit ergo, ἐγὼ δ' ὅτι μὲν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ τούτου τοῦ νόμου λυθέντος, τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι, σαφῶς ὁ παλαιὸς κελεύει νόμος, καθ' ὃν θεσμοθέται τοῦτον ὑμῖν παρέγραψαν, ἐάσω, ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι. παρεισενεχθέντα νόμον et παραγεγραμμένον, eundem esse his verbis liquet. Idem ἐν τῷ πρὸς Βοιωτὸν, παραγράφειν pro ἐγγράφειν posuit his verbis, ἀξιῶ σε ἢ πατρὸς ἄλλου σαυτὸν παραγράφειν, ἢ τοὔνομ' ἔχειν ὃ ἐκεῖνος ἔδωκέ σοι. *Ex edit.* Hervag.

Ἔφη γὰρ ἐξαπάτης εἵνεκα παραγεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον] H. e. *legem nostram, Leptineæ contrariam.* Licet continuo τούτου τοῦ νόμου ad legem Leptinis redeat. Sed ut interiorem sensum loci declarem, si potero, ejus mihi hæc videtur ratio esse. Leptini facile suspicio oriri poterat, omni hac controversia mota adversarios suos id unum agere, ut legem de tollendis immunitatibus abrogarent. Illud ab iis pulcre provisum iri, ne, qui indigni viderentur, in judicium unquam adducti, e nova Demosthenis formula, donis exciderent. Esse hanc ipsam formulam fraudis causa et ad antiquum morem obtinendum oppositam. Credibile esse, adversarios, quum Leptineam sublatam vidissent, nihil fore sollicitos, ut nova lex sua perlata vigeret, satis habituros, istam aut sibi aut amicis quibusdam suis incommodam perfregisse. Tribus verbis hæc omnia Demosthenes innuit, ut rem auditorio suo perspectu facillimam. Similiter supra §. κ'. καὶ οὐδὲν ἐσθ' ὅ τι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακίσαι λέγεται παρ' ἡμῶν εἵνεκα. F. A. Wolf.

Καθ' ὃν οἱ] *Secundum quam Thesmothetæ hanc vobis surrogarunt*, nempe, mihi permittendo surrogare. Auger.

Καθ' ὃν οἱ θεσμοθέται τοῦτον ὑμῖν παρέγραψαν] In Par. 1. et Aug. 1. est ἡμῖν. Præstat alterum ὑμῖν, h. e. *in gratiam Vestram*, seu, *ut verba legis ab omnibus, qui vellent, legi et judicari possent.* Quæ proxime sequuntur, ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι, talia sunt, quæ vix puto hodie plene intelligi posse. Nam paullo ante legimus, perspicue sancitum esse, νόμου τινὸς λυθέντος τὸν παρεισενεχθέντα κύριον εἶναι. Nunc Oratorem dubitantem videmus et timentem, ne quis secum ea de re contendat. Qui, malum, in perspicua lege vir

ἐάσω· ἵνα μὴ περὶ τούτου τις ἀντιλέγῃ μοι· ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐκεῖνο εἶμι. Ὅταν ταῦτα λέγῃ δήπου, ὁμολογεῖ μὲν εἶναι βελτίω καὶ δικαιότερον τόνδε τὸν νόμον, οὗ τέθεικεν αὐτός· ὑπὲρ δὲ τοῦ, πῶς τεθήσεται, ποιεῖται τὸν λόγον. Πρῶτον μὲν τοίνυν εἰσὶν αὐτῷ κατὰ τοῦ παρεισφέροντος πολλοὶ τρόποι, δι᾽ ὧν, ἂν μὴ βούληται θεῖναι τὸν νόμον, αὐτὸν ἀναγκάσει· ἔπειτ᾽ ἐγγυώμεθα ἡμεῖς, ἐγώ, Φορμίων, [1] ἄλλον εἴ τινα βούλεται, θήσειν τὸν νόμον. Ἔστι δὲ δήπου νόμος ὑμῖν· ἐάν τις, ὑποσχόμενός τι, τὸν Δῆμον [2] ἢ Βουλὴν

[1] ἄλλον T.

[2] ἢ τὴν Βουλὴν R.

alias minime timidus subito frangi et cedere potest? An fortasse vetus ista lex in desuetudinem abierat? Omnino aut hoc ipsum, aut simile quid, ponere debebimus. F. A. Wolf.

Ὅταν ταῦτα λέγῃ δήπου —] Hic quoque locus nobis obscuratur ignoratione momenti alicujus, quod sententiæ olim lucem dare potuit. Simpl dura primo adspectu sunt ista, πῶς τεθήσεται. Ubi Reisk. non male ait postulari εἰ vel πότερον τεθήσεται. Sed et hic primo adspectu fallimur. Particula πῶς pertinet ad *modum*, quo lex nova auctoritatem accipere possit. Potuit autem id fieri, ut vidimus, aut sola abrogatione veteris legis, aut sic, ut qui tulisset νόμον ἀντεισφερόμενον, idem etiam legitime perferret. Jam nihil refert, inquit, dum lex mea recipiatur, utro id modo fiat, et de hac re Leptines frustra loquitur. Nempe si Demosthenes cum suis eo judicio, quod nunc agitur, illud vicerint, ut Leptinis lex tollatur, non solum hæc inutilis aut Reip. perniciosa, sed contraria simul illa Demosthenis videri debebit melior ac justior judicata. Sic ad novæ legis præstantiam demonstrandam non videtur necesse esse, ut ab eo, qui scripsit, solennibus modis perferatur. Hac via quodammodo videor mihi auctoris mentem perspicere. Idem.

Ἀναγκάσει] Sensus est: *possit cogere*. proinde scribendum forte ἀναγκάσαι, Modo Potentiali. Markland.

Ἂν μὴ βούληται —] Post βούληται comma sustuli, ut indivise legantur hæc, ἂν μὴ βούληται θεῖναι τὸν νόμον, non, θεῖναι τὸν νόμον αὐτὸν ἀναγκάσει. Res, pertenuis quidem, pertinet tamen ad rationem sermonis Græci. In βούληται cogitandum ὁ παρεισφέρων. Librarius Aug. 1. cogitavit ὁ Λεπτίνης, ideoque consulto omisit μὴ, ut θεῖναι τὸν νόμον αὐτὸν ἀναγκάσει conjungendum esset. Etiam Marklandi conjecturam, ἀναγκάσαι, non probo, quamvis sensus sit, *possit cogere*. Satis usitata hac ipsa potestate sunt in Atticis futura post verba εἰ, ὃς, et alia quædam. F. A. Wolf.

Ἄλλον, εἴ τινα βούλεται] Observa diversam constructionem, ἡμεῖς ἐγγυώμεθα θήσειν, ἐγγυώμεθα ἄλλον θήσειν. [Nam ita olim legebatur ante Wolfium, atque ita hunc locum laudat Aristides.] Obsopœus μᾶλλον εἴ τινα [uti et Lindenbrog. pariter Vindob. et Ven.] Wolf.

Ἐγώ, Φορμίων, ἄλλον εἴ τινα βούλεται] Conjunctionum defectus est ab affectu dicentis. Quis sit ἐγώ, nemo sane quærat præter virum doctum, qui ubique nodos in scirpo quærit. Sed tricantur in sequentibus quoque, ubi mala lectio affertur e Pan. Lind. Vind. Ven., Φορμίων, μᾶλλον εἴ τινα βούλεται. Vulgatam sic accipe, εἴ τινα ἄλλον βούλεται. Taylorus e Erfurt. traxit ἄλλων, consultone an incuria, incertum. In genuina Wolfii est ἄλλον. F. A. Wolf. Legitur in vulgata ἄλλον quod malim. Auger.

Ἐάν τις ὑποσχόμενός τι —] Legem ubi inferius repetit §. κθ'., Orator ipse τὰ ἔσχατα πάσχειν explicat verbis, θανάτῳ ζημιοῦν. Et sic Aristid. Declam. §. 86. Lex pertinet ad majestatem Populi Atheniensis, et est apud Petitum in Collectione legum Att. p. 527. seq. Vocem Βουλὴν is ibi Senatum Quingentorum interpretatur. Quod si rectum esset, Reiskium sequerer, ex Aug. 1. scribentem, ἢ τὴν Βουλήν. In ista quidem vocis potestate consuetudo attica articulum poscit, nec alia causa, credo, fuit illi, ut mutaret. At duo Athenis fuerunt consilia publica, ἡ Βουλὴ quæ eximie dicebatur, et ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. Liban. Argum. Or. in Androt. Δύο ἦσαν ἐν Ἀθήναις βουλαί, ἡ μὲν διηνεκής, ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ — ἑτέρα δὲ ἡ τὰ πολιτικὰ πράττουσα. Utrumque consilium auctori hujus legis in animo fuisse, probabile est. Lex est antiqua:

ἢ Δικαστήριον ἐξαπατήσῃ, τὰ ἔσχατα πάσχειν. Ἐγγυώμεθα, ὑπισχνούμεθα· οἱ Θεσμοθέται ταῦτα γραφόντων· ἐπὶ τούτοις τὸ πρᾶγμα γιγνέσθω! Μήθ' ὑμεῖς ποιήσητε μηδὲν ἀνάξιον ὑμῶν αὐτῶν· μήτ', εἴ
488 τις φαῦλός ἐστι τῶν εὑρημένων τὴν δωρεὰν, ἐχέτω· ἀλλ' ἰδίᾳ κατὰ τόνδε κριθήτω τὸν νόμον! Εἰ δὲ ταῦτα λόγους καὶ φλυαρίας εἶναι φήσει, ἐκεῖνό γε οὐ λόγος· αὐτὸς θέτω, καὶ μὴ λεγέτω τοῦτο, ὡς οὐ θήσομεν ἡμεῖς. Κάλλιον δὲ δήπου, τὸν ὑφ' ὑμῶν κριθέντα καλῶς ἔχειν νόμον εἰςφέρειν, ἢ ὃν νῦν [1] ἐφ' ἑαυτοῦ τίθησιν.

κϐ'. Ἐμοὶ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! δοκεῖ Λεπτίνης— καί μοι, πρὸς Διὸς, μηδὲν ὀργισθῇς· οὐδὲν γὰρ φλαῦρον ἐρῶ σε — ἢ οὐκ ἀνεγνωκέναι τοὺς Σόλωνος νόμους, ἢ οὐ συνιέναι. Εἰ γὰρ ὁ μὲν Σόλων ἔθηκε νόμον, ἐξεῖναι

[1] ἀφ' T.

antiquiore autem tempore Areopagus rarius potuit simplici nomine δικαστηρίου appellari. F. A. Wolf.

Γραφόντων] Ἀντὶ τοῦ, γραφέτωσαν. Wolf.

Εἰ δὲ ταῦτα λόγους καὶ φλυαρίας —] Absurde ad οὐ λόγος in Schol. adjectum, οὐδὲ φροντίς. Plane ut Græci λόγους et φλυαρίας, sic Latini dicunt *verba* et *ineptias*. Cicero in Pison. c. 27. *Existimatio, dedecus, infamia, turpitudo, verba sunt atque ineptiæ.* Etiam solum λόγον in singulari numero opponunt τῷ ἔργῳ, τῇ ἀληθείᾳ. Exemplorum abunde est ubique. Quibus accedere debet Xenoph. Hellen. IV. 8. 15. sic corrigendus: Τῷ μὲν δὴ Τιριβάζῳ ἀκούοντι ἰσχυρῶς ἤρεσκον οἱ τοῦ Ἀνταλκίδου λόγοι· τοῖς δ' ἐναντίοις λόγος ταῦτ' ἦν, ubi vulgo, λόγοις ταῦτ' ἦν. F. A. Wolf.

Ἐκεῖνό γε] Legere mavult Lambinus: ἐκεῖνο δὲ οὐ λόγος. αὐτὸς θέτω. Taylor.

Ἢ ὃν νῦν ἐφ' ἑαυτοῦ τίθησιν] Aug. 1. Bav. Felic. Wolf. Tayl. ἀφ' ἑαυτοῦ. Nostrum ἐφ' ἑαυτοῦ est in Ald. Herv. Ben. Reisk. Prius est *sua sponte*: posterius dicitur in iis rebus, quas quis facit *per se solum, sua solius auctoritate, sine alius consilio vel auxilio.* Igitur hoc prætuli, idemque sæpe faciendum alibi, ubi pariter librarii peccarunt. Aristides T. II. p. 316., ubi se dicit, in scribenda Declamatione Leptinea ita versatum, ut, Demosthene de manibus posito, quid dici posset, ipse dispiceret: Εἶχον ἐν χερσὶ τὸν λόγον τὸν τοῦ Δημοσθένους, καὶ ὡς ἐγενόμην ἐπὶ τῶν κεφαλαίων, ἃ τοῦ Λεπτίνου μέλλοντος ἐρεῖν ὑπετίμητο, ἀποστήσας ἐμαυτὸν τοῦ Δημοσθένους, ἐπ' ἐμαυτοῦ τι συνεώρων. F. A. Wolf.

κϐ'. Καί μοι μηδὲν ὀργισθῇς] Repente oratio ad ipsum Leptinem convertitur: οὐδὲν φλαῦρον ἐρῶ σε — σὺ δὲ εἰςενήνοχας — πῶς σέ τις φήσει κ. τ. λ. Dicam de hoc genere ad §. λά. Jam lex h. l. commemorata ipsis verbis, quibus concepta ferebatur, exstat apud Nostrum adv. Steph. II. p. 1133. ed. R. Ὅσοι μὴ ἐπεποιήσαντο, ὥςτε μήτε ἀπειπεῖν, μήτ' ἐπιδικάσασθαι, ὅτε Σόλων εἰςῄει τὴν ἀρχὴν, τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι εἶναι, ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἂν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι ἄῤῥενες, ἂν μὴ μανιῶν, ἢ γήρως, ἢ φαρμάκων, ἢ νόσου ἕνεκεν, ἢ γυναικὶ πειθόμενος, ὑπὸ τούτων του παρανοῶν, ἢ ὑπ' ἀνάγκης, ἢ ὑπὸ δεσμοῦ καταληφθείς. Verba legis dedi ad verissimam correctionem Wesselingii in Petit. LL. AA. p. 580., unde etiam explicatio eorum petenda. Nam his quoque manum suam Reiskius impressit corruptricem. Legem præterea affert Plutarch. in Solone p. 90. A. verbis nostro loco appositissimis: Ὁ δ' ἂν βούλεταί τις ἐπιτρέψας, εἰ μὴ παῖδες εἶεν αὐτῷ, δοῦναι τὰ αὑτοῦ, φιλίαν τε συγγενείας ἐτίμησε μᾶλλον, καὶ χάριν ἀνάγκης. Ceterum structura sociari debent hæc, οὐχ ἵνα τοὺς ἐγγύτατα τῷ γένει ἀποστερήσῃ τῆς ἀγχιστείας. Ἀγχιστεία in jure Attico est *jus legitimæ successionis.* h. e. succedendi in bona et jura defuncti civis vi cognationis. Idem. Vid. Valckenaer. ad Ammon. p. 6. sqq.

δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ, ὅτῳ ἂν τις βούληται, ἐὰν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι· οὐχ ἵν' ἀποστερήσῃ τοὺς ἐγγύτατα τῷ γένει τῆς ἀγχιστείας, ἀλλ' ἵνα εἰς τὸ μέσον καταθεὶς τὴν ὠφέλειαν, ἐφάμιλλον ποιήσῃ τὸ ποιεῖν [1] ἀλλήλους εὖ· σὺ δὲ τοὐναντίον εἰσενήνοχας, μὴ ἐξεῖναι τῷ Δήμῳ τῶν αὐτοῦ δοῦναι μηδενὶ μηδέν· πῶς σέ τις φήσει τοὺς Σόλωνος ἀνεγνωκέναι νόμους, ἢ συνιέναι; Ὃς ἔρημον ποιεῖς τὸν Δῆμον τῶν φιλοτιμησομένων, προλέγων καὶ δεικνὺς, ὅτι τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσιν οὐδοτιοῦν ἔσται πλέον. Καὶ μὴν κἀκεῖνος τῶν καλῶς δοκούντων ἔχειν νόμων Σόλωνός ἐστι, μὴ λέγειν κακῶς τὸν τεθνεῶτα, μηδ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐκείνου τις ἀκούῃ παίδων, αὐτός· σὺ δὲ ποιεῖς, οὐ λέγεις, κακῶς τοὺς τετελευτηκότας τῶν εὐεργετῶν, τῷ δεῖνι μεμφόμενος, καὶ τὸν δεῖνα ἀνάξιον εἶναι φάσκων, ὧν οὐδὲν ἐκείνοις προςῆκεν· ἆρ' οὐ πολὺ τοῦ Σόλωνος ἀποστατεῖς τῇ γνώμῃ;

κγ'. Πάνυ τοίνυν σπουδῇ τις ἀπήγγειλέ μοι περὶ τοῦ

[1] ἄλλους T.

Ἄλλους] Ἀλλήλους Reg. β. Vindob. et Aug. Recte hoc procul dubio. *Metta a gara il servire l'uno l'altro.* ut Italus Interpres. Taylor.

Τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσιν] Excidisse Reiskio et Auger. videtur αὐτόν. Sero sapiunt viri. Occurrit eadem ellipsis §. δ'. med. ut inferius §. κς'. ante med. et alibi. F. A. Wolf.

Κἀκεῖνος] Sub. νόμος. Auger.

Αὐτός.] Ita lege cum optimis exemplaribus. Vulgo: τις ἀκούῃ παίδων. Αὐτὸς σὺ δὲ ποιεῖς etc. Taylor.

Μηδ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐκείνου τις ἀκούῃ παίδων αὐτὸς] *Ne tum quidem, si conviciis aut maledictis fuerit ipse a liberis defuncti provocatus.* Nempe κακῶς repetendum ad verbum ἀκούῃ, quod perfacile est. Monuit etiam Dorvill. ad Charit. p. 335. [L. III. c. III. 45. 15.] Nota structura, καλῶς ἢ κακῶς ἀκούειν ὑπό τινος seu πρός τινος, quam Latinus sermo ad amussim exprimit. Aliter, et male quidem, locum olim ceperunt, pronomine αὐτὸς ad seqq. tracto. De ipsa lege, hic allata, tum alibi a Demosthene mentio fit, tum a Plutarch. l. c. p. 89. E., quæ loca occupavit Petit. LL. AA. p. 604. Ibi simul notari poterat, vetustum hoc præceptum esse, τὸν τετελευτηκότα μὴ κακολόγει. Legitur sic Chiloni illi tributum apud Stobæum Serm. CXXIV. p. 620. F. A. Wolf.

Τῷ δεῖνι μεμφόμενος, καὶ τὸν δεῖνα ἀνάξιον εἶναι φάσκων] *Huic succensens, illum indignum esse dictitans.* de ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα pro *hic* et *ille*, περὶ Παραπρεσβ. et in pri. contra Philippum, dictum est. *Ex edit.* Hervag.

Ὧν οὐδὲν] *Quorum nihil*, vel *quarum rerum nulla ad illos pertinet.* Auger.

Ὧν οὐδὲν ἐκείνοις προςῆκεν] Desiderat vir doctus participium aliquod, quo illud ὧν referatur, v. c. κατηγορῶν ὧν, h. e. κατηγορῶν ταῦτα, ὧν. Quin omnia absque hoc fulcro optime habent. Sensus est: *Tu vero male non* d i c i s, *sed* f a c i s *defunctis evergetis nostris, dum oratione Tua passim homines, qui immunitate fruuntur, ita exagitas, ut nunc hic tibi videatur nescio qua culpa notabilis, nunc ille omnino sine merito suo donum consecutus: verum nihil hujusmodi, nihil harum rerum, in illos magnos viros convenit.* Patet, relativum ὧν pertinere ad verba, μέμφεσθαι et ἀνάξιον εἶναι φάσκειν. F. A. Wolf.

κγ'. Πάνυ τοίνυν σπουδῇ τις ἀπήγγειλέ μοι] Sic sæpe Oratores produnt, ex aliis se cognovisse, quid adversarii pro se dicturi sint: unde illud φήσει et φήσουσι in futuro, quod Interpretibus interdum molestum fuit. Conf. Demosth. in Midiam

μηδενὶ δεῖν μηδὲν διδόναι, μηδ' ἂν ὁτιοῦν πράξῃ, τοιοῦτόν τι λέγειν αὐτοὺς παρεσκευάσθαι· ὡς ἄρα οἱ
489 Λακεδαιμόνιοι, καλῶς πολιτευόμενοι, [1] καὶ Θηβαῖοι οὐδενὶ τῶν παρ' ἑαυτοῖς διδόασι τοιαύτην οὐδεμίαν τιμήν· καίτοι καὶ παρ' ἐκείνοις τινές εἰσιν ἴσως ἀγαθοί. Ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πάντες οἱ τοιοῦτοι λόγοι παροξυντικοὶ μὲν εἶναι πρὸς τὸ τὰς ἀτελείας ὑμᾶς ἀφελέσθαι πεῖσαι, οὐ μέντοι δίκαιοί γε οὐδαμῇ. Οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοῦθ', ὅτι Θηβαῖοι, καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἡμεῖς οὔτε νόμοις, οὔτε ἔθεσι χρώμεθα τοῖς αὐτοῖς, οὔτε πολιτείᾳ. Αὐτὸ γὰρ τοῦτο πρῶτον, ὃ νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, ἐὰν ταῦτα λέγωσιν, οὐκ ἔξεστι ποιεῖν παρὰ τοῖς [2] Λακεδαιμονίοις,

[1] καὶ οἱ Θηβαῖοι

[2] Λακεδαιμονίοις· τὰ τῶν Ἀθηναίων, ἢ (deest ἢ. R.) ἐπαινεῖν νόμιμα, οὐδὲ τὰ τῶν δεῖνων. πολλοῦ T. R.

p. 525. ed. R. *Quidam nuntiavit, mihi serio, h. e. vultu qui magnum aliquod firmamentum causæ suæ promitteret.* Ceterum verba sic juncta, πάνυ σπουδῇ, ad Atticismum pertinent, eaque frequentat imprimis Thucydides. Vid. Valcken. ad Phalarid. Epp. p. XVII. Idem.

Καὶ Θηβαῖοι οὐδενὶ τῶν παρ' ἑαυτοῖς διδόασι τοιαύτην οὐδεμίαν τιμήν] Reisk. scripsit καὶ οἱ Θηβαῖοι, nimirum ex Aug. 1. et propter verba, οἱ Λακεδαιμόνιοι. E certa tamen lege judicari hoc non posse puto propter miram inconstantiam, quam in hoc usu articuli obtinere video. Porro hæc, τοιαύτην οὐδεμίαν τιμήν, ad immunitates spectant, ut et posthac verba, τῶν τοιούτων ἐθῶν. Ita autem hunc morem suos donandi abjudicari Lacedæmoniis, mirari potest, qui locum Aristot. de Rep. II. 7. p. 109. ed. Conr. aut Ælian. V. H. VI. 6. meminerit, ubi illis ἀτέλεια diserte tribuitur. Suspicor, satis id Nostro visum fuisse, quod Lacedæmonii propriam et ab Attica diversam rationem in donatione sequerentur. Idem.

Οὐ γὰρ ἀγνοῶ—] Prima persona verbi Reiskio displicet. Nec immerito: in hoc quidem nexu sententiarum. Utique omnis offensio absit, si scribatur, οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε, vel οὐδεὶς γὰρ ἀγνοεῖ, vel τίς γὰρ ἀγνοεῖ; Sed hoc est calamo ludere. Forsitan paullo minus prima persona displiceat, si licuerit sic exponere: *Neque enim, ne quis tali argumento me redargui putet, illud mihi incognitum est, quod Thebani* etc. Idem.

Τὰ τῶν Ἀθηναίων ἢ ἐπαινεῖν] Τὸ ἢ aut redundat, aut transpositum est, aut aliquid deest. Quid si sic? οὐκ ἔξεστι ποιεῖν παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις· ἢ (malim οὐδὲ) τὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαινεῖν νόμιμα, οὐδὲ τὰ τῶν δεῖνων sc. τῶν Θηβαίων, quos per contemptum non nominat. Aut, τὰ τῶν Ἀθηναίων λέγειν ἢ ἐπαινεῖν νόμιμα. Wolf. Locum, cum sit impedito simillimus, ita ex conjectura voluit restituere Lambinus: τὰ τῶν Ἀθηναίων ποιεῖν ἢ ἐπαινεῖν νόμιμα. Virum perquam eruditum ad hoc impellebant ea, quæ statim sequuntur: ἃ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει, ταῦτ' ἐπαινεῖν ἀνάγκη καὶ ποιεῖν. Præter rem. Submonuit nescio quis ad oram Exemplaris Academici: τὰ τῶν Ἀθηναίων ἢ Θηβαίων ἐπαινεῖν νόμιμα. Omnino recte. Elusit nimirum scriptoris aciem Vox Θηβαίων propter vicinitatem Ἀθηναίων, cui, si demas literam initialem, perquam est similis. Atque hinc emendabis mecum Suidam in Αὐτόχθονες. Αὐτόχθονες, inquit ille, οἱ Ἀθηναῖοι, et, paucis interjectis, Αὐτόχθονες δὲ καὶ Ἀρκάδες ἦσαν καὶ Αἰγινῆται καὶ Ἀθηναῖοι. Id est, præter Athenienses erant Arcades, Æginenses et Athenienses. Legendum est: Αὐτόχθονες δὲ καὶ Ἀρκάδες ἦσαν καὶ Αἰγινῆται καὶ Θηβαῖοι. Ita enim idem Auctor sine litura in voce Ἀθηναίων δυσβουλία, et Harpocratio quoque in Αὐτόχθονες, quem articulum totum exscripsit Suidas. Hoc errore bis tenentur scholia ad Thucyd. II. 3. οἱ Ἀθηναῖοι, cum οἱ Θηβαῖοι intelliguntur. Proclive esse ab ea voce in hanc labi et vicissim, confirmat exemplis magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon, XC. et eruditissimus Valesius ad Harpocrat. in v. Ἰσμηνίας. Ob-

πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ἃ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει, ταῦτ' ἐπαινεῖν ἀνάγκη καὶ ποιεῖν. Εἶτα καὶ Λακεδαιμόνιοι τῶν μὲν τοιούτων ἐθῶν ἀφεστᾶσιν· ἄλλαι δέ τινες παρ' ἐκείνοις εἰσὶ τιμαὶ, ἃς ἀπεύξαιτ' ἂν ἅπαξ ὁ Δῆμος ἐνταυθοῖ γενέσθαι. Τίνες οὖν εἰσὶν αὗται; Τὰς μὲν καθ' ἕκαστον ἐάσω· μίαν δ', ἣ συλλαβοῦσα τὰς ἄλλας ἔχει, δίειμι. Ἐπειδάν τις εἰς τὴν καλουμένην Γερουσίαν ἐγκριθῇ,

sopœus hic conjicit ψέγειν, ἢ ἐπαινεῖν. Taylor. Θηβαῖοι pro Ἀθηναῖοι. Not. ad argum. or. *Æschinis* c. Ctesiph. Vales. ad Harpocr. p. n. 98. Notæ ineditæ ad Suidam. *In schedis* Idem. Τὰ τῶν Ἀθηναίων — τῶν δείνων] Suspicor, has undecim voces esse emblema Glossatoris Græculi. nihil enim sensui addunt, sed sunt mere exegeticæ. Dubito quoque an Græce dicatur τὰ νόμιμα ποιεῖν eo sensu, quem hic locus postulat. nam de *Exsequiis mortuorum*, aut de *Sacrificiis*, nisi fallor, fere usurpatur hæc phrasis. Utcunque hoc sit, Textum ita connectendum esse existimo: οὐκ ἔξεστι ποιεῖν παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ἃ τῇ etc. Markland. Bene hoc, [sc. conject. Lambin.] et apte clausulæ periodi, nec minus Græce. Nam frustra dubitat Marklandus, an alio sensu, quam de exsequiis mortuorum et sacrificiis, dici possit τὰ νόμιμα ποιεῖν. Vid. vel Xenoph. Cyrop. I. 2. 15. Taylorus autem e margine exemplaris cujusdam sui commendat, τὰ τῶν Ἀθηναίων ἢ Θηβαίων ἐπαινεῖν νόμιμα, scilicet manus doctæ emendationem. Denique Reiskius quum literam molestam ἢ ab aureo Aug. 1. abesse vidisset, ut natam ex proxima ν expunxit, id quod sane erat facillimum. Atqui omnibus his modis pannum curatum dico, e margine nobis illatum, non contextum auctoris. Expressam enim speciem et certa vestigia alienæ annotationis habent decem ista vocabula, quæ sententiæ non tantum nihil addunt, sed officiunt etiam, rectamque verborum structuram impediunt. Αὐτὸ τοῦτο, ὃ νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, quæ verba glossator sibi explicanda putavit, id ipsum fere sonant, quod voluit: *instituta aliorum populorum laudare, suisque civibus in exemplum proponere.* Ita sæpius pronomina ista ansam dederunt glossematum. Ut Xenophon. Anab. Cyr. I. 1. Τότε ἀφίστησαν πρὸς Κῦρον πᾶσαι πόλεις πλὴν Μιλήτου. Ἐν Μιλήτῳ δ' ὁ Τισσαφέρνης προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, [ἀποστῆναι πρὸς Κῦρον,] τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἐξέβαλεν. Non difficile foret glossemata odorari, si ita sua se specie ubique proderent. Nemo tamen ante Marklandum de fraude nostri loci monuit. F. A. Wolf.

Ἀλλ' ἃ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει, ταῦτ' ἐπαινεῖν ἀνάγκη καὶ ποιεῖν] Vir doctus, qui modo nihil vidit, repente nunc oculatissimus factus, sic ab auctore scriptum conjicit, ἀλλὰ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτείᾳ συμφέρει ταῦτ' ἐπαινεῖν, ἃ ἀνάγκη καὶ ποιεῖν. *Sed receptæ apud eos formæ gubernationis civilis convenit, ut ea laudentur, quæ ut fiant prorsus necesse est atque inevitabile.* Viderint acutiores; ego correctionis præstantiam non assequor. Idem.

Τοιούτων] *Talibus*, nempe, qualibus nos utimur. Auger.

Ἅπαξ] Forte cum MSS. melioris notæ, Ven. Vindob. Obsop. Aug. Ital. Bodl. ἅπας. Taylor.

Ἅπαξ] Forte ἅπας, nisi ἅπαξ significet *prorsus, omnino.* Auger.

Ἅπαξ ὁ Δῆμος ἐνταυθοῖ γενέσθαι] Codd. magno numero, ἅπας ὁ Δῆμος, probante Tayloro. At cur *universus* Populus? Misere friget illud ἅπας. Contra sensum adjuvat ἅπαξ h. *plane, omnino.* Ἐνταυθοῖ pro ἐνταῦθα et alibi occurrit in Atticis. F. A. Wolf.

Μίαν δ', ἣ συλλαβοῦσα τὰς ἄλλας ἔχει, δίειμι] *Unam autem, quæ alias complectitur, commemorabo.* Ubi ἔχει ornatus magis causa quam significationis ponitur. Sunt enim ejusdem generis μαθὼν ἔχω pro ἔμαθον, et συλλαβὼν ἔχω, pro συνέλαβον, *complector.* Sic Aristid. ἡ μετὰ τῶν θεῶν αὐτὸν καταστήσασα ἔχει, id est, κατέστησεν, *in deorum cœtum adoptavit.* Neque dissimile est illud Sallustianum, *Bonorum præmia ereptum eunt*, pro *eripiunt.* Curtius: *Meleagri temeritatem armis ultum ire decreverat*, id est, *ulcisci*, &c. *Ex edit.* Hervag.

Ἐπειδάν τις εἰς τὴν καλουμένην Γερουσίαν ἐγκριθῇ] *Ut enim aliquis in eam, quæ Gerusia dicitur, cooptatus est, si modo eum se quem decet præstiterit, ita dominus est multitudinis. Siquidem apud eos virtutis præmium est reipublicæ gubernacula cum similibus sui pro potestate tenere.* Γερουσία, ut Demosthenis Interpres inquit, magistratus apud Lacedæmonios, ad quem ii de-

παρασχὼν ἑαυτὸν οἷον χρὴ, δεσπότης ἐστὶ τῶν πολλῶν. Ἐκεῖ μὲν γάρ ἐστι τῆς ἀρετῆς ἆθλον, τῆς πολιτείας κυρίῳ γενέσθαι μετὰ τῶν ὁμοίων. Παρὰ δ' ὑμῖν ταύτης μὲν ὁ Δῆμος κύριος, καὶ [1] ἀρχαὶ καὶ [2] νόμοι φυλακαὶ, ὅπως

[1] ἀραὶ R. [2] νόμοι καὶ φυλακαὶ T. R.

mum evadunt, qui integritate vitæ et veneranda senectute cæteris præstare videntur. apud hos enim qui amplissimum magistratum gerunt, ut sunt, sic etiam appellantur senes. Nam quod Senatus Romæ, hoc ferme fuit Γερουσία Spartæ, id est, Lacedæmone, ipsa quoque a senibus dicta, qui Græce γέροντες dicuntur. De qua Cicero in Catone: "Consilium," inquit, "ratio, et sententia nisi essent in senibus, non summum consilium majores nostri Senatum appellassent." Aristoteles lib. 2. Politicων, Gerusiam apud Lacedæmonios virtutis præmium esse ait. Vide plura in Annotationibus Bud. in Pandect. Idem.

Εἰς τὴν καλουμένην Γερουσίαν] Et appositum καλουμένην docet, et aliunde scimus, hoc proprium nomen Senatus Lacedæmoniorum fuisse. Inflectitur tantum ab Atticis ad aures suas, quum e Spartana dialecto fuerit Γερωνία, aut potius Γερωσία. Athenis autem Senatus nunquam aliter dictus, quam Βουλή. De summa auctoritate Lacedæmonii Senatus quod legimus, confirmant alii: Isocrates Panathen. p. 389. qui Lycurgum ait instituisse, τὴν τῶν γερόντων αἵρεσιν τῶν ἐπιστατούντων ἅπασι τοῖς πράγμασι μετὰ τοσαύτης σπουδῆς ποιεῖσθαι, μεθ' ὅσηςπέρ φασι καὶ τοὺς ἡμετέρους περὶ τῶν εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβήσεσθαι μελλόντων· ἔτι δὲ τὴν δύναμιν αὐτοῖς περιθέντος τὴν αὐτὴν, ἥνπερ ᾔδει καὶ τὴν Βουλὴν ἔχουσαν τὴν παρ' ἡμῖν. Plutarchus Lycurg. p. 43. C. et p. 55. E. ubi Senatori Spartano tributum dicit τὸ σύμπαν κράτος ἐν τῇ πολιτείᾳ, κύριον ὄντα καὶ θανάτου καὶ ἀτιμίας καὶ ὅλως τῶν μεγίστων. Pausan. III. 11. p. 231. Ἡ Γερουσία συνέδριον Λακεδαιμονίοις κυριώτατον τῆς πολιτείας. Cicero Cat. Maj. c. 6 *Apud Lacedæmonios ii, qui amplissimum magistratum gerunt, ut sunt, sic etiam nominantur senes.* Quem locum comparans cum nostro, Budæus Annott. pr. ad Pandect. p. 269. affert simul Aristot. de Rep. II. 7. p. 110., ubi ἡ ἀρχὴ αὕτη dicitur ἆθλον τῆς ἀρετῆς, plane ut a Nostro. F. A. Wolf.

Ἐγκριθῇ] Verbum est proprium. Κρίσις dicebatur illa Senatorum electio, cujus modum describit Plutarch. l. c., qui modus non immerito παιδαριώδης visus est Aristoteli, alia quoque in Senatu Spartano improbanti. Idem.

Μετὰ τῶν ὁμοίων] Ὅμοιοι apud Lacedæmonios aliud significabat, quam apud alios Græcos. Sic enim vocabant nobiles suos, ex quibus Senatus, ἡ Γερουσία, constituebatur. Sic apud Xenophontem, lib. 3. Hellenic. de Cinadonis conjuratione: οὗτος δὲ ἦν καὶ τὸ εἶδος νεανίσκος, καὶ τὴν ψυχὴν εὔρωστος, οὐ μέντοι τῶν ὁμοίων. Palmer.

Τῆς πολιτείας κυρίῳ γενέσθαι μετὰ τῶν ὁμοίων] Tertius casus κυρίῳ est a suppresso τινὶ ad ἐστὶ, structura jam alibi explicata. Conf. not. §. κά. Mox qui fuerint οἱ ὅμοιοι, valde dubito an ex veteribus satis sit compertum. Cives in Rep. Laced. eminentiores fuisse, docent quidem omnia, eoque redeunt, quæ notavit Morus ad Xenoph. Hellen. III. 3. 5. Sed eorum dignitatem magis definitam si quæras, nusquam invenias. Ac non omnino assentior Palmerio Exercitt. in opt. auctt. gr. p. 629., putanti hoc nomine eos dici, e quibus Senatus constitutus sit; minus etiam Augerio, qui Ephoros intelligit. Adeo is mirabatur fortasse, magistratum tam potentem ab Oratore plane omissum. Enimvero cogitare debebat, ne regum quidem Spartanorum ullam mentionem fieri, et potestatem Ephororum, quamvis jam tum satis magnam et insolentem, magis in bellicis, quam domesticis rebus valuisse, tum horum mentionem auctori a consilio loci alienam videri potuisse. F. A. Wolf.

Ἀρχαὶ] Codd. nonnulli, ut Cant. Bodl. Regg. ι. κ. Aug. et Ital. ἀραί. Inscite. Locus quidem est insanus, sed non ibi dolet. Lege enim omnino: ἀρχαὶ καὶ νόμοι φυλακαὶ, ὅπως—sine καί. Mox v. 1. p. seq. cum Lindenbr. Ven. et Ital. pro στέφανοί τε lege στέφανοι δέ. ut est in Vindob. Respondet enim hic locus superioribus, ταύτης μὲν ὁ δῆμος κύριος. Jam periodum impense restitutam mecum contempleris. ταύτης μὲν [i. e. πολιτείας] ὁ δῆμος κύριος, καὶ ἀρχαὶ καὶ νόμοι φυλακαὶ, ὅπως μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται· στέφανοι δὲ καὶ ἀτέλειαι—καὶ τοιαῦτά ἐστιν, ὧν ἄν τις ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν τύχοι. *Apud vos quidem Reip. dominus est Populus, et Magistratus et Leges* Cautiones sunt, ne quis *alius dominus sit: præstantibus* autem *viris præmia sunt proposita, coronæ—et ejus generis alia.* Taylor. F. leg. καὶ νόμοι εἰσὶ φυλακαὶ, ὅπως ... Auger. Præclare Taylorus vidit, superfluum et delen-

μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται· [1]στέφανοι δὲ καὶ ἀτέλειαι καὶ σιτήσεις καὶ τοιαῦτά ἐστιν, ὧν ἄν τις, ἀνὴρ ἀγαθὸς ὤν, τύχοι. Καὶ ταῦτα ἀμφότερα ὀρθῶς ἔχει, καὶ [2]τὰ ἐκεῖ, καὶ τὰ παρ' [3]ἡμῖν. Διὰ τί; Ὅτι τὰς μὲν διὰ τῶν ὀλίγων πολιτείας τὸ πάντας ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις, τοὺς τῶν κοινῶν κυρίους, ὁμονοεῖν ποιεῖ· τὴν δὲ τῶν Δήμων ἐλευ- 490
θερίαν ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἅμιλλα, ἣν ἐπὶ ταῖς παρὰ

[1] στέφανοί τε καὶ T. [2] τἀκεῖ R. [3] ὑμῖν. διατί; T.

dum esse postremum καὶ, vulgo ante φυλακαὶ lectum: idque judicium ita verum est, ut nihil amplius ad sanitatem loci requiratur. Liquido simul apparet, quid scribas in errorem deduxerit. Nempe nomen φυλακαὶ, scil. εἰσὶ, non viderunt esse pro φυλάττουσιν, ab eoque sequentia pendere, ὅπως μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται. At φυλακὴ Græce dicitur, ut Latine *custodia*, pro *custode*, sive pro *eo*, *quo quid custoditur*. De Latinis succurrit nunc unus locus Livii VI. 1., de Græcis v. Wesseling. ad Diodor. I. 2. Hinc sensus scripturæ nostræ oritur hic: *Apud Vos omnium rerum arbiter* (κύριος ταύτης h. τῆς πολιτείας) *est Populus, et cavent magistratus legesque, ne quis alius imperio potiatur.* De *legibus* quidem nihil dubium, quippe quas constat plurimum valere ad liberæ civitatis statum firmandum. Ne vero ἀρχαὶ legibus non bene junctæ videantur, cogitandum, *annuos magistratus*, et obnoxios rationibus apud Populum reddendis, præclarum in tali Republica munimentum esse libertatis, adeo ut et ipsa vocabula ἀρχῶν, *magistratuum*, antiquus loquendi usus non temere de alio quam libero populo frequentarit. Ita Cicero in Bruto c. 14. dicit Civitatem per Brutum regia dominatione liberatam, et *magistratibus annuis, legibus, judiciisque, devinctam.* Hæc si Reiskius advertisset, lectionem ἀρχαὶ non dixisset tardis grammaticastris deberi, prælata alia paucorum codd. in Marg. Ben., quam prope ominosam dixeris, ἀραί. Ea autem viro audaci ita placuit, ut nihil territus diris, quibus eam alii certatim devovissent, suum *bene veneris* succlamans, in textum invexerit. Hæ ἀραὶ, *exsecrationes*, videntur ei capiendæ de præconio, quo singulis ecclesiis insidiatores popularis libertatis damnari solebant. Nota res ex Aristophane, et egit de ea Petitus LL. AA. p. 289. Commentum sane lepidum! Nam si ista vox præconis, si vanus iste ritus pro fulcro libertatis haberi potest, quidni eodem jure τοξόται possint, quorum manibus improbi a suggestu arcebantur? Sed quod etiam magis mireris, proxima verba, καὶ φυλακαὶ, ab eodem editore explicantur de *magistratibus*. Itane vero? Magistratus a loco non alienos censet, modo exsecrationes accedant? Talia refellere non placet: adeo sunt putida. F. A. WOLF.

Καὶ ταῦτα ἀμφότερα ὀρθῶς ἔχει —] Cur h. l. tam belle tractentur Lacedæmonii, cur tam acerbe Thebani, dixi in Prolegomm. Alio tempore si Orator de his populis dixisset, longe dixisset aliter. Sic et Isocrates et alii variant stilum pro tempore, quum de Thebanis scribunt. IDEM.

Ὅτι τὰς μὲν διὰ τῶν ὀλίγων πολιτείας τὸ πάντας ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις, τοὺς τῶν κοινῶν κυρίους, ὁμονοεῖν ποιεῖ] Constructionem mutata leviter distinctione adjuvi. Jam junges: ὅτι τὸ πάντας τοὺς τῶν κοινῶν κυρίους ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις ποιεῖ ὁμονοεῖν τὰς διὰ τῶν ὀλίγων πολιτείας. Ubi notabis, maximum bonum oligarchiis tribui concordiam inter optimates, cum servitute cæterorum omnium fere conjunctam, et huic splendide opponi Atheniensium libertatem. De forma Spartanæ Reip. protrita omnia. Atheniensibus quum ea videretur vulgo esse ὀλιγαρχία, ipsi Lacedæmonii, gratiore vocabulo, ἀριστοκρατίαν dicere malebant. Vere mixta erat, et antiquiori Romanæ similis, ut bene Menander scribit de Encom. III. 1. Ceterum conf. cum hoc loco nostro Thucydideum II. 37. IDEM.

Τοὺς τῶν κοινῶν] Wolfius hunc locum interpretatur, perinde ac si Textus ita punctis ordinaretur: τὰς διὰ τῶν ὀλίγων πολιτείας, τὸ πάντας ἔχειν ἴσον ἀλλήλοις τοὺς τῶν κοινῶν κυρίους, ὁμονοεῖν ποιεῖ. Et omnino recte. Ita explicat Ulpianus: ὁ αἶνος ἐκεῖ, ἐκ τοῦ εἶναι πάντας τοὺς ἄρχοντας ἴσους· ἐνταῦθα δὲ, ἐκ τοῦ λαμβάνειν τὰς ἀξίας (lege τοὺς ἀξίους) τιμάς. Longe aliter Versio Italica: *Percioche ne' governi de' pochi, l' havere tutti egual parte, tiene d' accordo i Signori.* et Batava: *Quia in paucorum principatu dominos Reip. concordes facit, si pari potestate omnes fruentur.* TAYLOR.

τοῦ Δήμου δωρεαῖς πρὸς ἑαυτοὺς ποιοῦνται, φυλάττει. Καὶ μὴν περί γε τοῦ μηδὲ Θηβαίους μηδένα τιμᾶν, ἐκεῖνο ἂν ἔχειν εἰπεῖν ἀληθὲς [1] οἶμαι. Μεῖζον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! Θηβαῖοι φρονοῦσιν ἐπ' ὠμότητι καὶ πονηρίᾳ, ἢ ὑμεῖς ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τῷ τὰ δίκαια βούλεσθαι. Μήτ' οὖν ἐκεῖνοί ποτε παύσαιντο, εἰ ἄρα εὔξασθαι δεῖ, τοὺς μὲν ἑαυτοὺς ἀγαθόν τι ποιοῦντας μήτε τιμῶντες, μήτε θαυμάζοντες, τοὺς δὲ συγγενεῖς — ἴστε γάρ, ὃν τρόπον Ὀρχομενίους διέθηκαν — οὕτω μεταχειριζόμενοι· μήθ' ὑμεῖς, τἀναντία τούτοις, τοὺς μὲν εὐεργέτας τιμῶντες, παρὰ δὲ τῶν πολιτῶν λόγῳ μετὰ τῶν νόμων τὰ δίκαια λαμβάνοντες. Ὅλως δ' [1] οἶμαι τότε δεῖν τοὺς ἑτέρων ἐπαινεῖν νόμους καὶ ἔθη, τοῖς ὑμετέροις ἐπιτιμῶντας, ὅταν ᾖ δεῖξαι βέλτιον ἐκείνους πράττοντας ὑμῶν· ὅτε δ' ὑμεῖς, καλῶς ποιοῦντες, καὶ κατὰ τὰς κοινὰς πράξεις, καὶ κατὰ τὴν ὁμόνοιαν, καὶ κατὰ [2] τἄλλα πάντα ἄμεινον ἐκείνων πράτ-

[1] οἴομαι R.   [2] τὰ ἄλλα T.

Μεῖζον Θηβαῖοι φρονοῦσιν ἐπ' ὠμότητι —] Hinc Aristides ad Athenienses de iisdem: *Ὑμῶν φιλανθρωπίας, ἐκείνους δ' ὠμότητος περίεστιν.* T. I. p. 450. Et conf. totam Plataieam Isocratis. Probrum *ὠμότητος truculentiam* reddas sensu eo, quo veteres Latini dixerunt. *Ἀπήνειαν* interpretatur Apsines p. 702., ubi hujus loci sententiam profert, verbis mutatis. Nam ita solent Rhetores, idemque facit Syrian. Comment. ad Hermog. p. 28., ubi respicit Orat. nostræ §. *ς'*. et *κγ'*. Notum est de Thebanis *Bœotorum in crasso aere natis*, quam parum ingenii acumini et artibus tribuerint. Satis docet Nepos Alcib. c. 11. Hinc passim *ἀναισθησία* et *ἀναλγησία* eorum traducta, et ferox asperumque ingenium. Adjectum crimen *πονηρίας* debebatur illis propter mala, quæ a Persico inde bello Atheniensibus et reliquæ Græciæ intulerant. Res sunt notissimæ. F. A. Wolf.

Μήτ' οὖν ἐκεῖνοί ποτε παύσαιντο—] Votum est *δημοτικόν*. Ex Euripidis Hecub. 329. expressum esse, Musgravius ad hunc versum monuit. Locus is sane per est nostri similis, at sententia ejusmodi, ut cuique bono civi, Reip. suæ amanti, sponte in animum venire debuerit. Simplices sunt homines illorum temporum, qui id clare eloquantur, quod principes hodie in animo taciti cogitant. Idem.

Ὃν τρόπον Ὀρχομενίους διέθηκαν] Orchomenum Thebani everterant, in incolas crudeliter sævientes, Olymp. circ. 104, 1., uti prius fecerant in Platæenses et Thespienses. Sed illud unum facinus h. l. memoratur, cujus adhuc memoria esset recentior. Vid. Demosth. pro Megalop. §. *β'*. §. *η'*. Diodor. XV. 57. et 79. et ibi Wesseling. Obscurius est, quid illud sibi velit *συγγενεῖς*. Alias *συγγένεια* necessitudo est inter metropolin et ejus colonias. Potuit tamen eadem continere *ἐπιγαμίαν*, de qua supra §. *ιδ'*. fin. aliudve simile vinculum, vel antiquissima ætate populorum ortum. Pertinet huc locus Or. de Cor. §. *νς'*. fin. ubi Thebani Atheniensibus juncti dicuntur *τῇ συγγενείᾳ καὶ τῷ ὁμοφύλῳ*. Idem.

Λόγῳ μετὰ τῶν νόμων] Verbo *λόγῳ* continetur *ratio* et *oratio*, quibus res et causas nostras parium judicio subjicimus. Opponitur *vis*, aliena a libera civitate. *Μετὰ τῶν νόμων*, quod alibi effertur *σὺν τοῖς νόμοις*, *ducentibus*, *præeuntibus legibus*. Vulgare est, *κατὰ τοὺς νόμους*. Idem.

Βέλτιον ἐκείνους πράττοντας ὑμῶν] *Meliore illos fortuna rerum uti, quam Vos.* Frequentissima sunt *πράττειν εὖ, καλῶς, εὐτυχῶς, εὐδαιμόνως, πράττειν κακῶς, ἀθλίως, ταπεινῶς*, similia. Verum aliud sonat, quod sequitur, *καλῶς ποιοῦντες*. Quæ formula, participio ad aliquod nomen relato, orationi injicitur, ubi nos injicimus *Dei beneficio*, significantes, nihil nos invidere, gaudere potius et congratulari. Demosth. Philipp. IV. §. *ι*. med. *Ἡ τύχη, καλῶς*

τετε, [1]τοῦ χάριν ἂν τῶν ὑμετέρων αὐτῶν ἐθῶν ὀλιγωροῦντες, ἐκεῖνα διώκοιτε; Εἰ γὰρ καὶ κατὰ τὸν λογισμὸν ἐκεῖνα φανείη βελτίω, τῆς γε τύχης ἕνεκα, ἣ παρὰ ταῦτα ἀγαθῇ κέχρησθε, ἐπὶ τούτων ἄξιον μεῖναι. Εἰ δὲ δεῖ παρὰ πάντα ταῦτ᾽ εἰπεῖν, ὃ δίκαιον ἡγοῦμαι, ἐκεῖνο ἔγωγ᾽ ἂν εἴποιμι. Οὐκ ἔστι δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοὺς Λακεδαιμονίων νόμους, οὐδὲ τοὺς Θηβαίων λέγειν ἐπὶ τῷ τοὺς ἐνθάδε λυμαίνεσθαι· οὐδὲ, δι᾽ ὧν μὲν ἐκεῖνοι [2]μεγάλοι εἰσὶ, κἂν ἀποκτεῖναι βούλεσθαι τὸν παρ᾽ [3]ἡμῖν τούτων τι κατασκευάσαντα· διὰ δ᾽ ὧν ὁ παρ᾽ ἡμῖν Δῆμος εὐδαίμων, ταῦθ᾽ ὡς ἀνελεῖν δεῖ, λεγόντων τινῶν ἐθέλειν ἀκούειν.

κδ΄. Ἔστι τοίνυν [4]τις πρόχειρος λόγος, ὡς ἄρα καὶ 491

[1] του T. [2] μεγάλοι τῆς ὀλιγαρχίας καὶ δεσποτείας εἰσὶ T. R. [3] ὑμῖν T. [4] τίς T.

πολιτεῦσα, πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινά. Æschin. in Ctesiph. §. πζ΄. Φατὲ μὲν εὐτυχεῖς εἶναι, ὡς καὶ ἐστὲ, καλῶς ποιοῦντες etc. Idem.

Τὸν λογισμὸν] Ὁ λογισμὸς, *ratiocinatio, le raisonnement.* Contra ponitur *experientia, fortuna, qua Populus adhuc bona usus sit.* Idem.

Τῆς γε τύχης ἕνεκα] Sumta videtur hæc ἔννοια ex Lysiæ Orat. Nicomach. pag. 854. 9. ubi *antiqua Majorum sacrificia* ait *servari oportere,* εἰ μηδὲν δι᾽ ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα, τῆς ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης, *si ob nihil aliud,* saltem ob fortunam, *quæ ista sacrificia est secuta.* Markland.

Εἰ δὲ δεῖ παρὰ πάντα ταῦτ᾽ εἰπεῖν] Ἢ παραλιπόντα ταῦτα πάντα; ἢ πρὸς τούτοις ἅπασι. Wolf.

Παρὰ πάντα ταῦτα] H. e. χωρὶς πάντων τούτων, *omissis his omnibus,* ut recte Wolfius interpres. In notulis vero idem adscripsit verba: ἢ παραλιπόντα ταῦτα πάντα, ἢ πρὸς τούτοις ἅπασι. Hinc facili nisu nascitur conjectura Reiskio, pro παρὰ πάντα legenti παραλιπόντα. Sed conf., ne longius abeas, infra §. λs΄. et Aristid. Declam. §. 62. F. A. Wolf.

Μεγάλοι τῆς ὀλιγαρχίας etc.] Deleri jubet has voces Lambinus, τῆς ὀλιγαρχίας καὶ δεσποτείας. Nimirum vir ille doctissimus putavit, eas fuisse exegeticas τοῦ ὧν. Cui lubentissime assentior. Taylor.

Οὐδὲ δι᾽ ὧν μὲν—] *Neque velle etiam occidere eum qui aggrederetur apud vos introducere aliquid eorum propter quæ illi* [N. Lacedæmonii et Thebani] *magni sunt oligarchiæ et monarchiæ causa,* i. e. oligarchiæ et monarchiæ instituta et usus approbando et assumendo. Auger.

Οὐδὲ, δι᾽ ὧν μὲν ἐκεῖνοι μεγάλοι εἰσὶ—] Adjicitur hic in omnibus editt., etiam postrema, τῆς ὀλιγαρχίας καὶ δεσποτείας. Ita tempus erat, optime monentibus Lambino et Tayloro morem gerere. Et pluribus quidem de causis verba hæc mihi suspecta sunt. Primum insolentior est hic usus vocis δεσποτείας de civitate, qualis erat Thebana. Tum, quod caput est, verba cum reliquis plane nulla sana structura coeunt, ut ratio loquendi emendata, et Attico scriptore digna, exeat. Nihili est ars, qua in illis defendendis editor postremus abutitur. Utinam nos uno aliquo loco docuisset, vocem μέγας usitate cum genitivo construi, sicut alia adjectiva passim solent. Scribit quidem, Latine pariter dici *magnus dominationis.* Neque ego ignoro, a Latinis, qui Græcam syntaxin imitantur, similia adjectiva, *præcipuus, egregius, præclarus,* etiam *ingens* a *Sallustio* et *Tacito,* cum secundo casu poni. Illud tamen ignoro, et Reiskianam Latinitatem puto esse, non Romanam. Adscripta h. l. verba videntur explicandi causa ad ὧν μὲν aut ad τούτων, deinde intrusa ab eo, qui hæc pronomina, vaga et minus perspicua putaret. Neque pannum habuit Schol. in codice suo, quod facile ex ejus interpretatione eruent, qui nasum habent. Ceterum periodi hujus partes eleganti circuitu posita sunt, quum hic sit ordo structuræ: Οὐδὲ, κἂν βούλεσθαι ἀποκτεῖναι τὸν παρ᾽ ἡμῖν κατασκευάσαντα (*introducere tentantem, molientem*) τὶ τούτων, δι᾽ ὧν μὲν ἐκεῖνοι μεγάλοι εἰσίν· ἐθέλειν δὲ ἀκούειν τινῶν λεγόντων, ὡς δεῖ ἀνελεῖν ταῦτα, δι᾽ ὧν ὁ παρ᾽ ἡμῖν Δῆμος εὐδαίμων ἐστίν. F. A. Wolf.

κδ΄. Ἔστι τοίνυν τις πρόχειρος λόγος—] Commentarios h. l. habemus locos eos, quos

παρ' [1] ἡμῖν ἐπὶ τῶν προγόνων πολλὰ ἀγαθὰ εἰργασμένοι τινὲς οὐδενὸς ἠξιοῦντο τοιούτου, ἀλλ' ἀγαπητῶς ἐπιγράμματος ἐν τοῖς ἑρμαῖς ἐτύγχανον· καὶ ἴσως [2] τοιοῦτον ὑμῖν ἀναγνώσεται [3] τὶ ἐπίγραμμα. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι τοῦτον τὸν λόγον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κατὰ πολλὰ ἀσύμφορον εἶναι τῇ πόλει λέγεσθαι, πρὸς δὲ καὶ οὐ δίκαιον. Εἰ μὲν

[1] ὑμῖν T. [2] τοῦθ' T. R. [3] τὸ T. R.

laudavi §. ιϛ'. imprimis Æschinis in Ctesiph. §. νθ'. inde a verbis, *ἐπεὶ δὲ στεφάνων ἀνεμνήσθην*, ubi præmiorum et titulorum florente Republ. tenuitas cum posterioris ætatis profusione comparatur. Maxime huc pertinet, quod ibi paullo inferius legitur, iis, qui, Persis ad Strymonem devictis, Eïonem in ditionem Atheniensium redegissent, (v. Herodot. VII. 107. et ibi Intpp.) nihil honorum publice decretum fuisse præter tres hermas, et ne hos quidem ducum nominibus inscriptos, sed epigrammatis in honorem Reipubl., quæ carmina exstant apud Æschinem, et ex eo apud Plutarch. in Cimone p. 482. E. Inde lux verbis, *ἀγαπητῶς ἐπιγράμματος ἐν τοῖς ἑρμαῖς ἐτύγχανον*, ubi *ἀγαπητῶς* est *ægre*, aut *ita*, *ut præclare secum actum putarent, tantulam rem consecuti*. Οἱ ἑρμαῖ spectant ad *Stoam hermarum*, locum Athenis, cujus notitiam vid. in Meursii Athen. Att. I. 3., ubi cum aliis locis hic quoque Demosthenis citatur. Idem.

Τοῦθ' *ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸ ἐπίγραμμα. ἐγὼ δὲ* etc.] Lego: *τὸ ἐπίγραμμα.* ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ. Ἐγὼ δὲ etc. nam voces istæ emphaticæ *τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα*, HOC *epigramma*, satis indicant, secutum et citatum fuisse hoc loco epigramma aliquod: ut §. ιγ'. med. *ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα αὐτοῖς.* ΨΗΦΙΣΜΑ. et alioquin dixisset *αὐτὸ* (non *τοῦτο*) *τὸ ἐπίγραμμα*, *epigramma ipsum*. De paribus omissionibus, et ab eadem causa, in vocibus ΝΟΜΟΣ, ΨΗΦΙΣΜΑ, ΟΝΟΜΑΤΑ, et similibus, quæ non sunt ex corpore Orationis, vide passim notata ad Lysiam. Porro, hoc Epigramma, quod innuit Demosthenes, exstare puto apud Plutarchum, in Anthologia, et alibi, nisi fallor; has enim Notulas raptim scribo, et libris destitutus. Markland.

Ἀναγνώσεται] Nempe, Leptines. Hic mihi locus ita legendus vid. *καὶ ἴσως τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὶ ἐπιγραμμάτων.* Auger.

Ἴσως *τοιοῦτον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὶ ἐπίγραμμα*] Vulgatur ab omnibus, *ἴσως τοῦθ' ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸ ἐπίγραμμα*. Sed verba *τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα*, molestissima esse et prorsus inepta, nemo non sentiet. Nisi forte credere volumus, aut *unicum* aliquem titulum exstitisse, et auditoribus bene notum, aut Oratorem, quum hæc pronunciaret, tituli alicujus apographum manu tenuisse, quo gestu supra dixit *τὸ ψηφίσμα τοῦτο*. Atque haud scio an huc delatus sit Marklandus, conjectura per se quidem probabili, et quæ aliis locis Oratorum aliquando feliciter adhibebitur, suspicatus ad extremum h. l. excidisse vocem ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ, olim bis ab auctore positam, ut jam nunc recitatio epigrammatis facta videri debeat. Quo commento difficultatem tolli, persuadeat sibi, qui poterit. Equidem aut omnino Demosthenis ingenium et artem scribendi ignoro, aut hic talis locus illi, qui nihil inepte, nihil alieno tempore molitur, minime idoneus potuit videri, ubi ipsos epigrammatis versiculos decantaret. Simul illud in eadem ratione miror, unde Noster divinare potuisset, quodnam tandem epigramma ex multis, quæ suppeterent, adversarius ad recitationem esset electurus. Abundabat Porticus hermarum tanta copia titulorum, quæ optionem difficillimam facere deberet. Vides jam, in quas salebras ista nos conjectura deducat. Vidit fortasse et Reiskius, vulgatæ scripturæ præter morem suum defensor: sed vellemus ipse aliter se expedisset. Nam quum remittit nos ad modo laudatum Æschinis locum, ubi *τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα* quæramus, profecto nos deridet vir facetus. Æschinea oratio illa XXV. annis post hanc nostram habita est, et, ut hoc nihil putes, tres inscriptiones ibi leguntur, non una. Quare missis hisce nugis omnibus posui, quod ab auctore profectum arbitror, *ἴσως τοιοῦτον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὶ ἐπίγραμμα*, *aliquam talem inscriptionem ex hermis.* Hujusmodi mendis nihil in libris facilius. Et forsan satius fuisset reponere *τοιοῦθ' ὑμῖν*, quod propius sonaret vulgatæ, *τοῦθ' ὑμῖν*. F. A. Wolf.

Πρὸς δὲ *καὶ οὐ δίκαιον*] Ἀντὶ τοῦ, *πρὸς δὲ τούτου καὶ ἄδικον.* *πρὸς* enim et *πρὸς δὲ* etiam adverbialiter ponuntur, pro *præterea*

γὰρ ἀναξίους εἶναί τις φήσει κἀκείνους τιμᾶσθαι, τίς ἄξιος, εἰπάτω· [1][εἰ μήτε τῶν πρότερον μηδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον·] εἰ δὲ μηδένα φήσει, συναχθεσθείην ἂν ἔγωγε τῇ πόλει, εἰ μηδεὶς ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ γέγονεν ἄξιος εὖ παθεῖν. Καὶ μὴν εἴγε ὁμολογῶν, ἐκείνους εἶναι σπουδαίους, μὴ τετυχηκότας δείξει μηδενὸς, τῆς πόλεως ὡς ἀχαρίστου δήπου κατηγορεῖ. Ἔστι δ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχοντα, οὐδὲ ὀλίγου [2]δεῖ· ἀλλ' ἐπειδάν τις, οἶμαι, κακουργῶν ἐπὶ μὴ

[1] Absunt unci. T. R.

[2] δεῖν R.

et προσέτι. Plato lib. 5. de Republ. ὅτι κοινῇ στρατεύσονται, καὶ πρόσγε ἄξουσι τῶν παίδων εἰς τὸν πόλεμον ὅσοι ἁδροὶ, etc. *Ex edit.* Hervag.

Εἰ μήτε — τῶν ὕστερον] Neque hoc videtur esse Demosthenis, sed scriptum fuisse in Margine ad ista: τίς ἄξιος εἰπάτω] Εἰ μήτε τῶν πρότερον οὐδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον. inde in Contextum admissum. Markland.

Εἰ μήτε τῶν πρότερον μηδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον] Nusquam decessor meus longior est, quam ad h. l. Quod ipsum facit, ut et nobis explicate dicendum sit, quamvis nihil aliud quam capitalem sententiam Marklandi sequamur. Locus igitur, qualem vulgo editores exhibent, primum, quid offensionis habeat, ipse Latine versus ostendat: *Si quis etiam illos*, h. e. qui majorum nostrorum memoria bene de Republ. meruerunt, *indignos honore fuisse putabit, dicat nobis, quisnam dignus sit: [si neque quisquam eorum, qui priore tempore vixerunt, nec qui posteriore:] si vero neminem putabit, Reipublicæ nostræ vicem doleam, quod nemo per tot sæcula in ea honore ac præmiis dignus extiterit.* Jam in istis verbis uncinatis experiatur, quisquis volet, fortunam suam; trahat ea retrahatque ad utramcunque partem periodi velit: si quid inde sani coloris extuderit, eum Fortunæ filium unicum perhibebo. Mihi quidem, quo sæpius ad ea verba redii, propensius ad veritatem visum est, irrepsisse post illud, τίς ἄξιος εἰπάτω, notam marginis, εἰ μήτε τῶν πρότερον μηδεὶς, μήτε τῶν ὕστερον. Quod judicium Marklandi est, et tale, quod viro veniam aliorum, quæ passim ab eo festinatius scripta notavi, impetrare possit: adeo illud rectum, acutum, verum est. Sed eorum causa, qui tardiore harum rerum sensu utuntur, age, ad eundem modulum, quem hæc periodus habet, novam fingamus, et membratim fere parem, si forte ita illi facilius verum assequi possint. Fingamus, esse quendam adeo superbi judicii, ut in historia scribenda nec veteres, neque recentiores satis probet, neutrosque dignos censeat, quos imitetur ipse, historiam scripturus, eumque hominem ab aliquo culpatum his verbis: *Si tu etiam illos*, h. e. Græcos et Latinos, *rejicies, nec satis dignos imitatione esse censebis, dicas velim nobis, quis tandem dignus sit: si nec antiquorum quisquam, neque recentiorum: si vero neminem dices, fastidium tuum mirer, cui nemo inter tot præstantissimos in hoc genere auctores vel laude tua vel imitatione dignus videatur.* Vix quisquam erit in arte scribendi adeo rudis, quin colo illo, diductis literis a nobis expresso, omnem sanitatem structuræ disperdi primo statim adspectu intelligat, et emblema tam inconcinne illatum furca expellendum judicet. F. A. Wolf.

Καὶ μὴν εἴγε ὁμολογῶν —] Dilemmate adversarius ab utraque parte sic constringitur, ut effugium vix pateat. Aut nullos unquam cives præmiis dignos vixisse, dicendum erit, aut Rempubl. erga suos ingratam esse. Δείξει nunc poni de solo conatu, apertum est. Δήπου, arctius jungendum illud cum ἀχαρίστου, ironiæ cuidam inservit: *Civitatis ingratæ, si Diis placet.* Idem.

Δείξει] Non *monstrabit*, (neque enim hoc monstrare potuit Leptines, ut mox dicitur) sed *monstrare volet*, aut *conabitur*. Nisi ita sumatur, legendum erit λέξει, *dicet*, ut φήσει paullo ante. Markland.

Οὐδὲ ὀλίγου δεῖ] Legitur δεῖν in Ben., unde id transiit in Reiskianam. Minus recte, in hac quidem locutione. Conf. notata §. ζ. post med. ac Ruhnken. et Toup. ad Longin. c. 33., quanquam hi non satis inter se consentiunt. F. A. Wolf.

Κακουργῶν] Lege cum marg. Morel. πανουργῶν. atque etiam infra, §. κζ. πανουργότατον pro κακουργότατον ex eadem auctoritate. Taylor.

Ἐπειδάν τις, οἶμαι, κακουργῶν —] *Si quis, insidiosis argumentis usus, ad res non*

προσήκοντα πράγματα τοὺς λόγους μεταφέρῃ, δυσχερεῖς ἀνάγκη φαίνεσθαι. Ὡς δὲ τἀληθές τ' ἔχει, καὶ δίκαιόν ἐστι λέγειν, ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. Ἦσαν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πολλοὶ τῶν πρότερον σπουδαῖοι, καὶ ἡ πόλις [1]ἡμῶν ἐτίμα καὶ τότε τοὺς ἀγαθούς· αἱ μέντοι τιμαὶ καὶ [2]τἄλλα πάντα, τὰ μὲν τότε, ἦν ἐπὶ τοῖς τότε ἔθεσι, τὰ δὲ νῦν, ἐπὶ τοῖς νῦν. Πρὸς οὖν τί τοῦτο λέγω; Ὅτι φήσαιμ' ἂν ἔγωγε ἐκείνους οὐκ ἔστιν ὅτου παρὰ τῆς πόλεως οὐ τυχεῖν, ὧν [3]ἠβουλήθησαν. Τίνι χρώμενος τεκμηρίῳ; Ὅτι Λυσιμάχῳ δωρεὰν, ἑνὶ τῶν τότε χρησίμων, ἑκατὸν μὲν ἐν Εὐ-

[1] ὑμῶν T. [2] τἆλλα T. R. [3] ἐβουλήθησαν T.

consentaneas, aut *quæ male inter se congruunt, orationem subdole traducit, necesse est eam subabsurdam fieri*, h. e. *ita disputando conclusiunculas ineptas et absonas exire.* Subjicit hoc auctor, irretitum satis dilemmate suo Leptinem tenens. Verbum κακουργεῖν, ut et κακοῦργως, cum aliis hujus familiæ, solenne puto de disputatore captiosis rationibus agente, aut verum malitiose occultante. Plato Gorg. p. 483. A. et 489. B. Κακουργεῖν ἐν τοῖς λόγοις. De Rep. I. p. 341. B. Πρὸς ταῦτα κακούργει καὶ συκοφάντει. Et paullo superius ibidem: Οἴει μ' ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τοῖς λόγοις κακουργοῦντά σε ἐρέσθαι, ὡς ἠρόμην; Hinc Aristid. Declam. Leptin. §. 17. jungit κακουργίαν et συκοφαντίαν. Frustra ergo Taylorus laudat lectiones Marg. Ben. πανουργῶν, et §. κζ. πανουργότατον. Mox λόγοι δυσχερεῖς tales sunt, in quos incurrere solet disputator, res dissimiles fallendi gratia componens, *repugnantia inter se et absurda.* Passim eo sensu in Metaphysicis Aristotelis legimus τὰ δυσχερῆ, αἱ δυσχέρειαι, ut XI. 8. p. 962. Duvall. F. A. Wolf.

Τιμαὶ καὶ τἄλλα πάντα] Non male, καὶ τἆθλα πάντα, *honores et præmia omnia:* ut pag. 477. v. 2. τῆς ἀρετῆς ἆθλον. Scholiastes tamen agnoscit τὰ ἄλλα, et explicat per πράγματα. Markland.

Αἱ μέντοι τιμαὶ καὶ τἄλλα πάντα] Scil. πράγματα, ut bene Schol. Nam auctori suo relinquimus conjecturam, τιμαὶ καὶ τἆθλα πάντα. Nihil huc facit comparatum, τῆς ἀρετῆς ἆθλον §. κγ'. F. A. Wolf.

Ἠβουλήθησαν] Scripsit Reisk. ex Par. 7. et Aug. 1., tacitus, ut solet in talibus. Ac poterat non male rejici vulgatum ἐβουλήθησαν, quum plurimis in locis Demosthenis id verbum jam dudum omnes cum augmento Attico ediderint. Quanquam codices in ea re pæne solos sequendos putem; quod ipsum statuo de simili varietate, quæ est v. 5. p. seq. ἠνπόρει. Certe hoc alterum non constanti usu dixerunt Attici. Conf. inter se Etymol. M. p. 400. l. 28. et Eustath. ad Il. A. p. 135. Rom. F. A. Wolf.

Λυσιμάχῳ] Λυσίμαχος. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν. ἦν δὲ Ἀριστείδου υἱὸς τοῦ Δικαίου ἐπικληθέντος. Harpocr. Vide, quæ habet Valesius. Hæc adduxi, ut cognoscat Lector, quis fuerit hic Lysimachus. Plura fortasse alibi de dono, quod a Populo consecutus est. Taylor.

Ὅτι Λυσιμάχῳ δωρεὰν—] Est hic Lysimachus filius magni Aristidis, in summa paupertate defuncti, ipse quidem, quod Ulpiano facile credamus, nulla admodum re de civibus suis meritus; ut id præmii non sua, sed patris causa, ipsi datum videatur. Nec fortasse verba, ἑνὶ τῶν τότε χρησίμων, aliter olim acceperunt, quam pro perfunctoria laude. Conjicio hoc ex iis, quæ de neglecta educatione et moribus hominis apud veteres legimus, velut Plat. Menon. p. 94. A. Lach. p. 179. C. et Æschin. Dial. I. §. 6. De donatione eadem fere Nostro narrat Plutarch. in Aristid. p. 335. C. Λυσιμάχῳ τῷ υἱῷ ἱστοροῦσι μνᾶς μὲν ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ γῆς τοσαῦτα πλέθρα πεφυτευμένης ἔδωκεν ὁ Δῆμος, ἄλλας δὲ δραχμὰς τέσσαρας εἰς ἡμέραν ἑκάστην ἀπέταξεν, Ἀλκιβιάδου τὸ ψήφισμα γράψαντος. Aliter multo Suidas v. πλέθρον, quem locum Valesius comparavit ad Harpocrat. p. 50. Sed de quatuor drachmis diurnis Wolfius quærit, utrum διὰ βίου, an μέχρι του? Prius quin verum sit, nullus dubito, præsertim quum rem ex ratione temporum videam Lysimacho obtigisse ætate provectiori; qua ipsa re magnitudo doni aliquanto minuitur. Nempe non potuit Alcibiadis psephisma fieri ante Olymp. 87. neque etiam post 92. Paruit Eubœa

βοία πλέθρα γῆς πεφυτευμένης ἔδοσαν, ἑκατὸν δὲ ψιλῆς, ἔτι δὲ ἀργυρίου μνᾶς ἑκατὸν, καὶ τέτταρας τῆς ἡμέρας δραχμάς. Καὶ τούτων ψήφισμά ἐστιν Ἀλκιβιάδου, ἐν ᾧ 492
ταῦτα γέγραπται. Τότε μὲν γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν καὶ γῆς [1] εὐπόρει, καὶ χρημάτων· νῦν δὲ εὐπορήσει· δεῖ γὰρ οὕτω λέγειν, καὶ μὴ βλασφημεῖν. Καίτοι, τίν' οὐκ ἂν οἴεσθε νῦν τὸ τρίτον μέρος τούτων ἀντὶ τῆς ἀτελείας ἑλέσθαι; Ὅτι τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὸ ψήφισμα τουτί! Λέγε!

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ τοῖς προγόνοις ὑμῶν ἔθος ἦν τοὺς χρηστοὺς τιμᾶν, δηλοῖ τὸ ψήφισμα τουτί· εἰ δὲ μὴ τοῖς αὐτοῖς, οἷσπερ ἡμεῖς νῦν, ἕτερόν τι τοῦτ' ἂν εἴη. Εἰ τοίνυν μήτε Λυσίμαχον, μήτ' ἄλλον μηδένα, μηδὲν εὑρῆσθαι παρὰ τῶν προγόνων [2] ἡμῶν συγχωρήσαιμεν, τί μᾶλλον, οἷς ἔδομεν νῦν ἡμεῖς, διὰ τοῦτο δικαίως ἂν ἀφαιρεθεῖεν; Οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες, ἃ μὴ δοκεῖ, δεινόν

[1] εὐπόρει T. [2] ὑμῶν T.

Atheniensium ditioni ab Olymp. 68, 2. ad 92, 1. Vid. Herodot. V. 77. Thucyd. VIII. 95. seqq. et Dukeri ad hunc not. p. 73. Ante Olymp. 87. autem Alcibiades vix potuit forum attingere, natus, mea quidem sententia, Olymp. 82. non, ut vulgo putatur, 84. Isto vero tempore quomodo insulæ illius bonis Resp. sit usa, bene hic locus monstrat. Quocum confer Isocrat. Paneg. c. 31. Denique γῆ πεφυτευμένη est *terra arboribus consita*, opposita τῇ ψιλῇ h. ἀδένδρῳ, ἀροσίμῳ. Hom. Iliad. ι. 576. Τέμενος, τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο, ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο. F. A. Wolf.

Πλέθρα γῆς πεφυτευμένης] Ubi inter segetes etiam Arbores fructiferæ et vitiferæ sunt. Huic opponitur, ut opinor, ἡ ψιλὴ, ager frumentarius. Nannius: *Centum jugera agri consiti, centum item sationalis contributa fuisse.* Wolf.

Καὶ τέτταρας τῆς ἡμέρας δραχμὰς] Καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Utrum vero διὰ βίου, an μέχρι του? Idem.

Καὶ τούτων] Forte καὶ περὶ τούτων. Idem.

Εὐπορήσει] Εὐπορεῖ Cant. Taylor. Est παρὰ προσδοκίαν. exspectabant enim Auditores, et dixisse debuit, ἀπορεῖ, *indiget*, ut bene notat Ulpianus: sed verbo male ominato abstinuit, et pro eo *Precatione* utebatur, ἐπηύξατο εὐπορεῖν τὴν πόλιν. unde scribendum videtur, νῦν δὲ εὐπορήσαι, in Optativo. Markland. Exspectatur post priora simplex et præfractum ἀπορεῖ. At euphemismus prætulit ἀπορήσει h. e. *speramus tempus omnibus rebus abundans aliquando esse rediturum.* Sic acceptum futurum, si rem cogites, ad votum redit, ut hactenus Schol. scribere potuerit, ἐπηύξατο εὐπορεῖν τὴν πόλιν. F. A. Wolf.

Ἕτερόν τι τοῦτ' ἂν εἴη] *Id nihil huc pertinet, nihil valet ad propositum nostrum.* Alias hoc ita effertur, ἄλλος ἂν εἴη λόγος, aut λόγος ἕτερος οὗτος. Idem.

Παρὰ τῶν προγόνων ἡμῶν] Ex Wolfianis Taylorus traxit ὑμῶν, ortum fortasse ex eo, quod præcedit, καὶ τοῖς προγόνοις ὑμῶν. Attendi autem nunc debebat primæ personæ verbum, συγχωρήσαιμεν. Idem.

Τί μᾶλλον, οἷς ἔδομεν νῦν ἡμεῖς, διὰ τοῦτο δικαίως ἂν ἀφαιρεθεῖεν] Augerium, qui mallet ἀφαιρεθείημεν, *auferremus*, fefellit constructionis ratio, quæ est talis: τί; μᾶλλον δικαίως ἂν ἀφαιρεθεῖεν (i. e. ἀφαιρεθείησαν) διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι, οἷς ἔδομεν νῦν ἡμεῖς; *Quid? num minus esset injustum, eos, quibus hoc tempore aliquid dedimus, spoliare?* Scribendum autem τί cum signo interrogandi. Idem.

εἰσὶν οὐδὲν εἰργασμένοι· ἀλλ᾽ οἱ δόντες μὲν, πάλιν δ᾽ ὕστερον, μηδὲν ἐγκαλοῦντες, ἀφαιρούμενοι. Εἰ μὲν γάρ τις ἔχει δεῖξαι, κἀκείνους ὧν ἔδοσάν τῳ τι τοῦτ᾽ ἀφῃρημένους, συγχωρῶ καὶ ὑμᾶς ταὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι· καίτοι τόγε αἰσχρὸν ὁμοίως· εἰ δὲ μηδεὶς ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τοῦτ᾽ ἔχει δεῖξαι γεγονὸς, τίνος εἵνεκα ἐφ᾽ ἡμῶν [1]πρῶτον καταδειχθείη τοιοῦτον ἔργον;

κέ. Χρὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι καὶ ὁρᾷν, ὅτι νῦν ὀμωμοκότες κατὰ τοὺς νόμους δι-

[1] πρώτων R.

Ἀλλ᾽ οἱ δόντες] Fortasse: ἀλλ᾽ οἱ δόντες μὲν πάλαι, ὕστερον δὲ etc. Quanquam receptam lectionem non improbem: οἱ δόντες μὲν, πάλιν δ᾽ ὕστερον — ἀφαιρούμενοι. Sed quid hoc: οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες — δεινὸν εἰσιν οὐδὲν εἰργασμένοι? Quare οὐδέν? Cum loci sententia sit, ut Interpretes recte expresserunt. *Nec enim, qui non dederunt,* sunt accusandi. Wolfius. *Non enim, qui nihil dant,*—gravia faciunt. Nannius. Delebis profecto istud οὐδὲν, quod fortasse olim notavit varietatem lectionis, cum, quod scribitur οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες in aliquibus Codd. exarari potuit: οὐδὲ γὰρ οἱ μὴ δόντες etc. Mox v. 6. melius cum Augustano: τίνος εἵνεκα ἐφ᾽ ὑμῶν πρώτων. Taylor.

Οὐ γὰρ οἱ μὴ δόντες—ἀφαιρούμενοι] Miris intemperiis agitatus in h. l. Taylorus laborat, ut sanum vitiet. Nihil dicam de altera ejus conjectura, quam ipse non nimiopere probat. Altera vero, qua post εἰσὶν sedulo jubet expungi οὐδὲν, quod sententiæ repugnare ait, hæc ergo conjectura non tantum omnium librorum fidei, sed, quod caput est, omni rationi sermonis adversatur. Dicit Demosthenes: *Neque enim, qui non dederunt, quæ omnino non placuit dare, quidquam mali fecerunt; at faciunt ii, qui, quod antea dederunt, postea rursus adimunt, idque nulla de causa.* Satis constat, post voces negativas pro τὶ poni οὐδὲν et μηδὲν, et a Latinis *quidquam*, etsi hodie ibi plures, et tales quoque, quos sæpe summos viros salutant, pessime scribunt *aliquid*. In Græcis quot locos Taylorus ita debuerat nobis corrumpere! Quoties etiam falce critica duo simul verba recidere! Ut in illo Eurip. Cycl. 120. Ἀκούει οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενὸς etc. etc. F. A. Wolf.

Καίτοι τό γε] Forte καίτοι τοῦτό γε αἰσχρὸν ὁμοίως, aut τόγε αἰσχρὸν ὁμοίως ὑπάρχει. Wolf. F. τοῦτό γε αἰσχρόν. Auger.

Κἀκείνους ὧν ἔδοσάν τῳ τι τοῦτ᾽ ἀφῃρημένους] Id est ἀφῃρῆσθαί τι τοῦτο ἐκείνων, ἃ ἔδοσάν τινι. Post paullo ad ὁμοίως suppl. ὑπάρχει vel μένει, *turpitudo par est et eadem*, seu res fiat exemplo, sive nullo fiat. Ὁμοίως idem valet, quod in hoc genere alias, οὐχ ἧττον τούτου ἕνεκα. Wolfius cur malit, καίτοι τοῦτό γε αἰσχρὸν ὁμοίως, aut τόγε αἰσχρὸν ὁμοίως ὑπάρχει, equidem non video. Neque magis illud, cur Reiskius luculentiorem putet orationem fore sic mutatam, τόγε αἰσχρὸν αἰσχρὸν ὁμοίως. *Quod natura sua turpe est, id ubique locorum pariter turpe est.* Luculentum sane hoc, sed majus quiddam est, quam auctor voluit. F. A. Wolf.

Τίνος εἵνεκα ἐφ᾽ ἡμῶν πρῶτον καταδειχθείη τοιοῦτον ἔργον] *Cur nostra demum ætate talis rei exemplum edatur?* Recte habet πρῶτον, nec opus scriptura Aug. 1. nuper inducta, πρώτων. Non cogitavit vir doctus, qui id fecit, Latinam consuetudinem Græcis obtrudendam non esse, peccans in eadem re in Dionys. Halic. V. 17. VII. 21. aliisque locis. Supra tamen §. ιϛ΄. med. nihil mutavit in verbis, ὑφ᾽ ὑμῶν μόνων, licet ibi fecisset excusatius. Confer, quæ de simili genere contra Ernestium scripsit I. F. Heusinger ad Cic. Offic. I. 7. 5. Jam aliquoties nobis obvium εἵνεκα ne quis ab Attico scriptore alienum credat, hæc forma in libris et Platonis et Demosthenis tam crebro occurrit, vix ut scribis imputari possit. Tuetur etiam Thomas: Καὶ ἕνεκα καὶ εἵνεκα Πλάτων, Δημοσθένης καὶ οἱ ἄλλοι· Θουκυδίδης δὲ ἀεὶ ἕνεκα. Et ita semper poetæ quoque Atticorum ἕνεκα, eademque vi οὕνεκα habent, nusquam tamen εἵνεκα. Vid. Brunck. ad Aristoph. Lysistr. 74. et alibi. Idem.

κέ. Κατὰ τοὺς νόμους δικάσειν] Pollux VIII. 10. hoc jusjurandum judicum Atheniensium memoriæ prodidit: ὁ δὲ ὅρκος ἦν τῶν δικαστῶν, περὶ μὲν ὧν νόμοι εἰσὶ, κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι· περὶ δὲ ὧν μὴ εἰσι, σὺν γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ. Hunc vero ritum

κάσειν ἥκετε, οὐχὶ τοὺς Λακεδαιμονίων, οὐδὲ τοὺς Θη-
βαίων, οὐδ᾽ οἷς ποτὲ ἐχρήσαντο οἱ πρῶτοι τῶν προγόνων,
ἀλλὰ καθ᾽ οὓς ἔλαβον τὰς ἀτελείας, οὓς ἀφαιρεῖται νῦν
οὗτος τῷ νόμῳ· καὶ περὶ ὧν ἂν νόμοι μὴ ὦσι, γνώμῃ τῇ
δικαιοτάτῃ [1] κρινεῖν. Καλῶς! Τὸ τοίνυν τῆς γνώμης πρὸς 493
ἅπαντα ἀνενέγκατε τὸν νόμον! Ἆρ᾽ οὖν δίκαιον, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι! τοὺς εὐεργέτας τιμᾷν; Δίκαιον! Τί [2] δαί; ὅσ᾽
ἂν δῷ τις ἅπαξ, δίκαιον ἔχειν ἐᾷν; Δίκαιον! Ταῦτα τοί-
νυν αὐτοί τε ποιεῖτε, ἵνα εὐορκῆτε· καὶ τοὺς προγόνους,
ὀργίζεσθε, ἐὰν μή τις φῇ ποιεῖν· καὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα λέ-

[1] κρίνειν. T. κρινεῖν καλῶς. R. [2] δαὶ, T. R.

seu solennitatem non satis expressit Wolfius in sua Interpretatione. Alii melius: *Illud quoque in animo et oculis esse debet, quod huc venistis, eo juramento* [jurejurando] *adstricti: primum* ut secundum leges judicaretis, *non Lacedæmoniorum, aut Thebanorum, aut priscorum nostrorum progenitorum, sed secundum nostri temporis jura, ex quorum edictis hæ immunitates datæ, quas iste sua rogatione tollit: deinde, ut, ubi leges nihil exprimunt, ibi judicaretis ex sincera æquitate animi, quæ singulis quibusque legibus a vobis adhibenda est.* Nannius. *Dovete ancor questo, Atheniesi, considerare et havere dinanzi agli occhi, che hora sete quà venuti havendo giurato* di giudicare secondo le leggi, *non de' Lacedemonii* etc. Italus. Taylor.

Κρίνειν] Cum Bodl. et Ital. κρινεῖν in Futuro: ut δικάσειν ἥκετε supra, v. 1. a quibus hoc etiam pendet. Ita sensit Wolfius. Taylor.

Ὀμωμοκότες κατὰ τοὺς νόμους δικάσειν— κρινεῖν] Verba, οὐχὶ τοὺς Λακεδαιμονίων — — τῷ νόμῳ, legi postulant sic, ut audiatur, duobus primariis membris ea interjecta esse; infinita autem, δικάσειν et κρινεῖν, pendere a participio, ὀμωμοκότες. Sic causa in promtu est, cur editores mutarint olim male scriptum, κρίνειν. Non minus vero cavendum erat alterum vitium, quo indivise scribunt, κρίνειν καλῶς. Orationi interpositum hoc καλῶς, approbationis vox. Conf. §. κζ'. med. et §. λέ. Ceterum ad οὓς ἀφαιρεῖται e verbo ἔλαβον sumendum est ἐκεῖνοι, ne quis tentet, τὰς ἀτελείας, ἃς ἀφαιρεῖται. Rem ipsam quod attinet, judicum Atheniensium jusjurandum iisdem pæne verbis refert Pollux VIII. 10. 122. Ὁ ὅρκος ἦν τῶν δικαστῶν, περὶ μὲν ὧν νόμοι εἰσὶ, κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι· περὶ δὲ ὧν μή εἰσι, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ, i. e. *ex æquo et bono, nulloque cujusquam amore aut odio.* Reliquos locos, ubi hoc occurrit, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ κρίνειν, v. apud P. Fabrum de Magg. Rom. in Thes. Salleng. T. III. p. 1163. Non id tamen inest in Heliastarum jurejurando, cujus formulam legimus in Demosth. adv. Timocrat. p. 746. ed. R. Nostri jurisjurandi adactionem Athenis singula judicia præcessisse, credibile est, ut et apud Romanos, quorum eadem fuit consuetudo. Vid. Justinian. L. XIV. C. de Judic. F. A. Wolf.

Τὸ τοίνυν τῆς γνώμης πρὸς ἅπαντα ἀνενέγκατε τὸν νόμον] Id est, ταύτην τὴν γνώμην. *Hanc sententiam, tanquam regulam, transferte, admovete ad universam legem Leptinis!* Idem.

Καὶ τοὺς προγόνους, ὀργίζεσθε, ἐὰν μή τις φῇ ποιεῖν] *Et irascimini, si quis majores vestros ita fecisse neget.* Inde οὔ φημι, pro *dico non*, hoc est, *nego*. Sic Cicero *nego*, pro *dico non*, solitus est dicere, ut pro Cluentio, "Nego rem esse ullam in quenquam illorum objectam, quæ Fidiculanio objecta non sit." Ita autem implicite orationem construere solet Demosthenes ad venustatem sermonis conciliandam, ut in eadem mox infra, [κζ'. med.] καί τοι εἰ ἐν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν ταὐτὸ καὶ λειτουργιῶν, τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψε; ubi implicitum est μαθὼν, cum duabus dictionibus quæ natura cohærent hoc modo, τί μαθὼν τοῦτο προσέγραψε. Idem, ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, &c. *si quis tuendi popularem status causa, mortem obierit.* Et rursus in eadem, [§. ιβ'.] εἶτ᾽ οὐκ αἰσχυνόμεθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τοῦ τοιούτου παῖδας, εἰ μηδεμίαν ποιησάμενοι τούτων μηδενὸς μνείαν, ἀφαιρούμενοι φανούμεθα τὴν δωρεὰν, μηδὲν ἔχοντες ἐγκαλέσαι; recta enim structura erat, οὐκ αἰσχυνόμεθα εἰ τοὺς παῖδας τοῦ τοιούτου ἀνδρὸς ἀφῃρημένοι φανούμεθα τὴν δωρεάν. *Ex edit.* Hervag.

γοντας παραδείγματα, ὡς ἄρα ἐκεῖνοι, μεγάλα εὖ παθόντες, οὐδένα ἐτίμησαν, καὶ πονηροὺς καὶ ἀπαιδεύτους ἡγεῖσθε εἶναι· πονηροὺς μὲν, διότι καταψεύδονται τῶν προγόνων ὑμῶν, ὡς ἀχαρίστων· ἀμαθεῖς δὲ, διότι ἐκεῖνο ἀγνοοῦσιν, ὅτι, εἰ τὰ μάλιστα ταῦθ᾽ οὕτως εἶχεν, ἀρνεῖσθαι μᾶλλον ἢ λέγειν αὐτοῖς προσῆκεν.

κϛ΄. [1] Οἶμαι τοίνυν καὶ τοῦτον τὸν λόγον Λεπτίνην ἐρεῖν, ὡς τὰς εἰκόνας καὶ τὴν σίτησιν οὐκ ἀφαιρεῖται τῶν εἰληφότων ὁ νόμος, οὐδὲ τῆς πόλεως τὸ τιμᾶν τοὺς ὄντας ἀξίους· ἀλλ᾽ ἐξέσται καὶ χαλκοῦς ἱστάναι, καὶ σίτησιν διδόναι, καὶ ἄλλ᾽ ὅ τι ἂν βούλησθε, πλὴν τούτου. Ἐγὼ δ᾽, ὑπὲρ ὧν μὲν τῇ πόλει καταλιπεῖν φήσει, τοσοῦτον λέγω· ὅτι, ἂν ὧν ἐδώκατέ τῳ [2] πρότερόν τι τοῦτ᾽ ἀφέλησθε, καὶ τὰς ὑπολοίπους ἀπίστους ποιήσετε πάσας δωρεάς. Τί γὰρ ἔσται πιστότερον, τὸ τῆς εἰκόνος, ἢ [3] τὸ τῆς σιτήσεως, ἢ τὸ τῆς ἀτελείας, [4] ἣν πρότερόν τισι δόντες ἀφῃρημένοι φανεῖσθε; Ἔτι δ᾽, εἰ μηδὲν ἔμελλε τοῦτ᾽ ἔσεσθαι δυσχερὲς,

[1] οἴομαι R. [2] πρότερον, τι T. πρότερόν τι, R. [3] Deest τό. R. [4] * ἣν R.

Ἀπαιδεύτους—ἀμαθεῖς] *Inurbanos* Wolfius. *Inscitos* Nannius. *Ignoranti* Italus. Taylor. Ἀμαθεῖς nihil aliud est, quam ἀπαίδευτοι h. *illiberales*, *elegantiæ morum expertes*. Quippe ἀμαθίαν Attici dicunt leniter suo more, pro ἀγροικίᾳ. Paullo ante ad αὐτοί τε delirat Ulpian. Luce clarius est, αὐτοὶ opponi τοῖς προγόνοις. F. A. Wolf.

κϛ΄. Χαλκοῦς ἱστάναι—πλὴν τούτου] Est apud Nostrum sæpe, χαλκοῦν τινὰ ἱστάναι, *æneam statuam alicui ponere*. Conf. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 165. Πλὴν τούτου, *excepta immunitate*, ad verbum, *excepto eo, de quo nobis agitur*. Sic locum adde iis, quæ explicui §. ιβ΄. De infinito, τὸ τιμᾶν, itidem egi superius §. ά. Idem. In proverbium cessit. Vid. Erasmi Adag. p. 472. Virg. Ecl. VII. 36. *aureus esto*, et Horat. 2 Sat. III. 183. *æneus ut stes*.

Ὑπὲρ ὧν μὲν τῇ πόλει καταλιπεῖν φήσει] Aug. 1. et hic et v. pen. p. 488. exhibet φησὶ, quod et Wolfius conjecit. Frustra. Tempus futurum spectat ad Orationem, qua Leptines respondere debuit. Ac sic fere judicari potest varietas hæc, quam multi habent alii loci Oratorum. Conf. quæ scripsi ad §. κγ΄. F. A. Wolf.

Ἂν ὧν ἐδώκατέ τῳ πρότερόν τι τοῦτ᾽ ἀφέλησθε] Ex Ald. et Herv. excidit ὧν, culpa typothetæ haud dubie. Nullo pacto id pronomen abesse potest, aut mutari. Sic in Marg. Vin. pro eo adscriptum ὃ, ex ignorantia fluxit veræ structuræ. At eandem habuimus antea §. κδ΄. fin. Idem.

Τί γὰρ ἔσται——φανεῖσθε] Reiskius ad normam Aug. 1. delet articulum ante τῆς σιτήσεως, et idem deinde prodit se malle ἣν πρότερον, *si antea*, simul posterius ἢ non *aut*, sed *quam*, reddendum docet, ita vertens locum: *Statuæ honos, aut ille honos, qui jus epulandi in Prytaneo impertit, videturne is Vobis certior futurus, quam honos immunitatis? Existimatisne, Vos illis præmiis magis, quam huic confidere posse, si constiterit, Vos immunitatem, quam antea dedissetis, deinde rursus eripuisse?* In his ut non dicam, ἣν pro ἐὰν cum indicativo solœce jungi, ipsa versio ostendit errorem viri docti in particula ἤ. Nam cur primarium illud τί neglexit, quod ad tria, quæ sequuntur, simul pertinet? Sensus hic est: *Quid horum, dico statuæ honorem, vel jus epulandi, vel immunitatem, quid horum certius et stabilius manebit, si unum ex iis, immunitatem, adimere placuerit?* Hanc autem ademtionem, tanquam certam rem fortius exprimens, relativum ἣν ponit pro εἰ ταύτην. Sic et Græci solent, et Latini. Idem.

Τοῦτ᾽ ἔσεσθαι] Forte εἰ μηδὲν ἔμελλε

οὐδ᾽ ἐκεῖνο καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι, εἰς τοιαύτην ἄγειν ἀνάγκην τὴν πόλιν, δι᾽ ἧς ἢ ἅπαντας ἐξίσου τῶν αὐτῶν ἀξιώσει τοῖς τὰ μέγιστα εὐεργετοῦσιν, ἤ, μὴ τοῦτο ποιοῦσα, χάριν τισὶν οὐκ ἀποδώσει. Μεγάλων μὲν οὖν εὐεργεσιῶν οὔθ᾽ ἡμῖν συμφέρει συμβαίνειν πολλάκις καιρὸν, οὔτ᾽ ἴσως 494
ῥᾴδιον αἰτίῳ γενέσθαι· μετρίων δὲ καὶ [1] ὧν ἐν εἰρήνῃ τις καὶ πολιτείᾳ δύναιτ᾽ ἂν ἐφικέσθαι, εὐνοίας, δικαιοσύνης, ἐπιμελείας, τῶν τοιούτων, καὶ συμφέρειν ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ χρῆναι διδόναι τὰς τιμάς. Δεῖ τοίνυν μεμερίσθαι καὶ τὰ τῶν δωρεῶν, ἵν᾽, ἧς ἂν ἄξιος ὢν ἕκαστος φαίνηται, ταύτην παρὰ τοῦ Δήμου λαμβάνῃ τὴν δωρεάν. Ἀλλὰ μὴν ὑπὲρ ὧν γε τοῖς εὑρημένοις τὰς τιμὰς καταλιπεῖν φήσει, οἱ μὲν ἁπλᾶ πάνυ καὶ δίκαια ἂν εἴποιεν, πάνθ᾽, ὅσα τῶν αὐτῶν

[1] ὧν ἂν ἐν R.

τοιοῦτ᾽ ἔσεσθαι δυσχερὲς, *si nullum tale incommodum futurum esset.* nisi scribendum: εἰ μηδ᾽ ἔμελλε τοῦτ᾽ etc. Markland.

Εἰ μηδὲν ἔμελλε τοῦτ᾽ ἔσεσθαι δυσχερὲς] *Etiamsi hoc, quod modo dixi, nullo pacto incommodum futurum esset*, seu, *etiamsi hæc difficultas non esset futura.* Δυσχερὲς eodem fere sensu, quo antea §. κδ΄., et μηδὲν est μηδαμῶς, *nullo modo*, uti sæpe οὐδὲν et μηδὲν in Atticis. Hæc tantilla res fortasse vexavit Intpp., ut conjicerent, aut εἰ μηδὲν ἔμελλε τοιοῦτ᾽ ἔσεσθαι, aut εἰ μηδ᾽ ἔμελλε τοῦτ᾽ ἔσεσθαι, aut εἰ μηδὲν ἔμελλεν ἐκ (vel ἀπὸ) τούτων ἔσεσθαι δυσχερὲς, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐκεῖνό γε καλῶς—Crebro id evenit, ut, quum ad locum medicina undique afferatur, nulla opus sit. F. A. Wolf.

Ἢ] Restitui ἢ ante ἅπαντας ex Editione Parisiensi 1570. Taylor.

Ἅπαντας ἐξίσου τῶν αὐτῶν ἀξιώσει τοῖς τὰ μέγιστα εὐεργετοῦσιν] *Omnes (etiam minus insignibus in Remp. meritis conspicuos) prorsus iisdem præmiis dignabitur, quibus eos, quorum merita sunt maxima et amplissima.* Casum tertium cum verbis τῶν αὐτῶν constructum nemo ignorat, vel ex usu Latinæ linguæ. F. A. Wolf.

Μεγάλων μὲν οὖν εὐεργεσιῶν —] Videlicet magna beneficia civium non possunt esse nisi in magnis casibus Reipubl. Contrarium est ἐν πολιτείᾳ, *salvis rebus, Republ. bene constituta.* Supra §. ζ΄. post med. ἄττης ἡ πόλις ᾖ. Idem.

Ῥᾴδιον αἰτίῳ γενέσθαι] Id est, ῥᾴδιόν τινι γενέσθαι αἰτίῳ, *neque forte cuilibet homini facile est magna beneficia conferre republicæ.* Notet hanc Ellipsin vocis τις Demosthenis studiosus, ut intelligat istud §. κά. ἔπειτα λύοντα τοὺς ἐναντίους· quod plenum ita foret: ἔπειτα, ὁ Σόλων κελεύει τινὰ, λύοντα τοὺς ἐναντίους νόμους, τιθέναι νόμους. Sic et §. κγ΄. ante med. ἐκεῖ μὲν γάρ ἐστι τῆς ἀρετῆς ἆθλον, τῆς πολιτείας κυρίῳ γενέσθαι etc. subintellige τινὶ post ἆθλον, ut scias, quare dicatur κυρίῳ. Passim in hac Oratione invenies. Markland. Αἰτίῳ τινὶ Cod. Ven. Taylor. Ad dativum αἰτίῳ supple τινί aut οὐδενί ἐστιν, quod genus sæpe antea explicui. Conjectura Reiskii vana est, οὔτ᾽ ἴσως ῥᾴδιον οὐδενὶ πολλάκις αἰτίῳ γενέσθαι. Vix opus nunc apud animum repeti πολλάκις, nedum ut adscribi debeat. Eadem temeritate idem ante ἐν εἰρήνῃ recepit ex Aug. 1. ἂν, et ante τιμὰς adjectivum aliquod conjecit deesse καθηκούσας aut simile. Ceterum, ne vulgata versio te fallat, hunc tene ordinem verborum: μετρίων δὲ καὶ — συμφέρειν καιρὸν γενέσθαι ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ χρῆναι διδόναι τὰς τιμάς. F. A. Wolf.

Μεμερίσθαι καὶ τὰ τῶν δωρεῶν] Bene Reiskius, causam additæ particulæ καὶ notans: *Etiam honores et præmia dividi, et alia aliis dari, pro magnitudine meritorum, debent*, h. e. *prout merita cujusque majora aut minora sunt.* Idem.

Ὅσα τῶν αὐτῶν etc] Ὅσα ἔδοτε αὐτοῖς ἕνεκα τῶν εὐεργεσιῶν αὐτῶν, τουτέστιν, ἃν ὑπῆρξαν αὐτοὶ εἰς ὑμᾶς. Hoc noto, ne quis τῶν αὐτῶν *eorundem* beneficiorum causa interpretetur. Mox, sc. v. 2. p. 489. τὸν ὡς καταλείψεται τι λέγοντα. et 490. v. ult. τοῦτο δίκαιον ἡγοῦμαι. et ὃ δὲ νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, ἐὰν ἄρα ταῦτα. Wolf.

ἕνεκα αὐτοῖς ἔδοτε εὐεργεσιῶν, ἀξιοῦντες ἔχειν· οἱ δὲ, φενακίζειν τὸν ὡς καταλείπεταί τι λέγοντα αὐτοῖς. Ὁ γὰρ ἄξια τῆς ἀτελείας εὖ πεποιηκέναι δόξας, καὶ ταύτην παρ' ὑμῶν λαβὼν τὴν τιμὴν μόνην, ἢ ξένος, ἢ καί τις πολίτης, ἐπειδὰν ἀφαιρεθῇ ταύτην, τίν' ἔχει λοιπὴν δωρεὰν, Λεπτίνη; οὐδεμίαν δήπου. Μὴ τοίνυν διὰ μὲν τοῦ τῶνδε κατηγορεῖν, ὡς φαύλων, ἐκείνους ἀφαιροῦ· δι' ἃ δ' αὖ καταλιπεῖν ἐκείνοις φῄς, τούσδε, ὃ μόνον λαβόντες ἔχουσι, τοῦτ' ἀφέλῃ. Ὡς δ' ἁπλῶς εἰπεῖν, οὐκ, εἰ τῶν πάντων ἀδικήσομέν τινα, ἢ μείζονα, ἢ ἐλάττονα, δεινόν ἐστιν· ἀλλ' εἰ τὰς τιμὰς, αἷς ἂν [1] ἀντευποιήσωμέν τινας, ἀπίστους κατα-

[1] ἀντευποιήσομέν T.

Ἄξια τῆς ἀτελείας εὖ πεποιηκέναι δόξας] Notabilis ea locutio, δόξας εὖ πεποιηκέναι, et eousque εὖ ut τὰ εὖ πεποιημένα ἄξια sint ἀτελείας. Id quod eo libentius commemoro, quoniam ea, quæ occurrit §. ιβ'. sit huic plane germana, ideoque minus sollicitanda, ἄξια τούτων ἐνόμιζον εὖ πάσχειν. Ubi dicitur εὖ πάσχειν ἄξια ἀτελείας, ut hic πεποιηκέναι. Locum omnino vide. Taylor.

Ἀλλὰ μὴν ὑπὲρ ὧν γε —] H. e. ὑπὲρ ἐκείνων γε, ἃ φήσει Λεπτίνης καταλιπεῖν τὰς τιμὰς τοῖς εὑρημένοις. *Quantum vero ad id, quod Leptines dicet* etc. Est hæc posterior pars responsionis. In priore, a verbis ἐγὼ δ' ὑπὲρ ὧν μὲν τῇ πόλει, confutavit *respectu Reipublicæ* id, quod Leptines obvertere poterat, non omnino præmia tolli sublata immunitate: nunc ipsos respicit *hoc præmio ornatos*. Jam οἱ μὲν sunt ii, qui *pluribus donis impertiti* videbantur suo jure postulare posse, ut maneret sibi totum, nec ulla parte imminutum, quod olim accepissent *propter beneficia in Remp. a se profecta*, ἕνεκα τῶν εὐεργεσιῶν αὐτῶν. In his postremis ne junctim accipe τῶν αὐτῶν, *eorundem*, neu Reiskii argutiis crede. Verissime jam Wolf. Et similis ambiguitas est in Hom. Il. B. 685. 713. 718. et alibi. Deinde οἱ δὲ sunt *una tantum immunitate donati*. Quippe tales queri poterant, se ludos fieri (φενακίζεσθαι) ab eo, qui diceret, non omnia præmia hac nova lege aboleri. Aboleri enim id ipsum, quod unum sibi obtigerat, satis erat miseris. Atque ad hos eosdem pertinet, quod sequitur, ὁ ἄξια τῆς ἀτελείας εὖ πεποιηκέναι δόξας, id est, auctore ipso statim interprete, *talis qui propter merita sua uno immunitatis dono dignus est habitus*. Δοκεῖν sollenne de Populo, quatenus decernit et scita facit. De structura autem, εὖ πεποιηκέναι ἄξια τῆς ἀτελείας, vid. notata §. ιβ'. Ceterum paullo ante legitur ἁπλᾶ καὶ δίκαια. Id alibi effertur adverbiis, δικαίως καὶ ἁπλῶς, ut de Cor. §. ιη. Opponitur, quod quis profert τοῦ παρακρούσασθαι ἕνεκα. Conf. ad §. κ'. F. A. Wolf.

Μὴ τοίνυν διὰ μὲν τοῦ τῶνδε — ἐκείνους — ἐκείνοις — τούσδε —] Pronomen οἵδε refer ad eos, qui unum præmium impetrarant, immunitatem; ἐκεῖνοι ad eos, qui tum hoc, tum aliis donis pluribus fruebantur. Horum priores, utpote qui minora beneficia in Remp. contulissent, facilius tanquam indigni traduci poterant, ὡς φαῦλοι. Mox ad ἀφαιροῦ e nostri sermonis indole τι aut μηδὲν adjici debuisset. Sententiam pressius ita verte: *Noli igitur hoc prætextu, quod hos ut malos accusas, illos spoliare; aut rursus propterea, quod illis aliquid a te relictum dicis, his, quod unum habent, eripere*. Totius loci ratio subtilior est illa quidem, sed apta ad persuadendum. Idem.

Εἰ τῶν πάντων ἀδικήσομέν τινα, ἢ μείζονα, ἢ ἐλάττονα] Recte Wolfius: *Si aliquem sive parva, sive magna, injuria afficiemus*. Structura nota est, ἀδικεῖν τινὰ μεγάλα, μικρὰ etc. Idem.

Ἂν ἀντευποιήσομεν] Rarius ponitur ἂν cum Futuro. Si tamen consentiant Codices, nihil mutarem. sed probabilius videtur ἀντευποιήσωμεν. Et ita disertim jam invenio in Edit. Parisiensi Benenati, longe optima, quod ad Contextum attinet. Markland. Ita legitur quoque in Editt. antiquis et MSS. Taylor. Vulgata scriptura habet ἀντευποιήσομεν, futurum infectum indicativi cum ἂν conjunctum. Neque omnino hæc constructio abhorret ab usu, quamvis solœca visa et aliis, et vero

στήσομεν· οὐδ' ὁ πλεῖστος ἔμοιγε λόγος περὶ τῆς ἀτελείας ἐστὶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ πονηρὸν ἔθος τὸν νόμον εἰσάγειν, καὶ τοιοῦτον, δι' οὗ πάνθ', ὅσα ὁ Δῆμος δίδωσιν, ἄπιστα ἔσται.

κζ'. Ὃν τοίνυν κακουργότατον οἴονται λόγον εὑρηκέναι
πρὸς τὸ τὰς ἀτελείας ὑμᾶς ἀφελέσθαι πεῖσαι, βέλτιόν
ἐστι προειπεῖν, ἵνα μὴ λάθητε ἐξαπατηθέντες. Ἐροῦσι
γὰρ, ὅτι ταῦθ' ἱερῶν ἐστιν ἅπαντα τὰ ἀναλώματα, [1] [αἱ 495
χορηγίαι, καὶ αἱ γυμνασιαρχίαι·] δεινὸν οὖν, εἰ τῶν ἱερῶν
ἀτελής τις ἀφεθήσεται. Ἐγὼ δὲ, τὸ μέν τινας, οἷς ὁ
Δῆμος ἔδωκεν, ἀτελεῖς [2] εἶναι τούτων, δίκαιον ἡγοῦμαι· ὃ δὲ

[1] Absunt unci. T. R.

[2] εἶναι, τοῦτο δίκαιον T.

etiam Dawesio Miscell. crit. p. 104., quem locum acrius excutere debebat Burghess. Non enim Homeri exemplis hac in re multum conficitur, quippe qui poeta ex ratione antiqui sermonis brevibus vocalibus pro longis uti soleat, qua observatione utemur aliquando etiam in aliis rebus. Sed sunt in Atticis quoque exempla particulæ ἂν cum futuro illo junctæ, atque erunt plura, quo correctius id genus scriptorum editum erit. Docte igitur Brunckius fecit in Aristoph. Nubb. 465. et 1157. Nec juncturæ huic ratio grammatica obstat, quum omnino magna illius futuri et modi subjunctivi sit cognatio. Conf. Theod. Gazam IV. p. 128. et 175. Basil. edit. At talia, optarem, ut faverent iis, quæ l. c. adscripsit Dawesius de *perfecto, voculam ἂν non raro adsciscente.* Nam hoc quidem plane novum est, et non solum ab optimorum auctorum usu abhorrens, sed diserte quoque damnatum a summis Grammaticis, Apollonio Dysc. III. p. 205. et Gaza l. c. Quid? quod illud dubitationem habet, an recte fiat, quod a duobus præclaris viris ἂν cum præsenti indicativi nuper sociari cœpit, atque adeo de mera conjectura. Vid. Toup. Emendd. in Suidam p. 306. et Brunck. ad Aristoph. Plut. 885. et alibi. Sed amplioris hoc est indaginis. Illuc nunc revertor, ubi dedi ἀντευπονήσωμεν. Id feci, partim quia præteritum sententia flagitat, partim ex meliorum librorum auctoritate. F. A. Wolf.

κζ'. Αἱ χορηγίαι καὶ αἱ γυμνασιαρχίαι] Nemini ante Reiskium hic locus scrupulum injecit. Ille primus bene suspicatur, post vocem γυμνασιαρχίαι deesse καὶ αἱ ἑστιατορίαι, aut quidpiam simile. Bene, inquam: modo aliquid simile reperiatur. Nam ipsum hoc, ἑστιατορία, nondum credo aut Demosthenis fuisse, aut alius Attici cujusquam. Sed sane tale quid h. l. exspectatur. Nam quum duo genera munerum posita sint, qui tandem tertium genus, nec illud minus sollenne, prætermitti potuit, præsertim post vocem ἅπαντα? At mihi non de vitio istiusmodi, sed plane de glossa suspectus locus est. Omittam nominativum horum verborum, αἱ χορηγίαι καὶ αἱ γυμνασιαρχίαι, quo ipso casu mihi quodammodo fraudis vestigium proditur. Omnia hæc Grammatico quidem ad perspicuitatem necessaria videri poterant; auctori, ejusve auditori, quamlibet rudi, vix poterant. Clara sunt per se, ταῦτα ἅπαντα τὰ ἀναλώματα, eaque etiam supra suffecerunt in loco hujus simillimo §. ή. Ita hic jam quartus pannus est, quem Oratori male sedulæ manus assuerunt. Ac tales pannos quam plurimos adhuc in Oratoribus Græcis patienter ferimus, quin dudum detectos retinemus, scilicet ne minus integras editiones vendere videamur. Sic in Lycurg. adv. Leocr. p. 136. absona ista, μηδὲ παρέχοντας συγγνώμην, puerilem glossam vocis ἀπαραιτήτους, stomachus Hauptmanni pertulit, nec minus aliam similem laciniam p. 141., etsi in utroque loco optima monuerat Taylorus. Sed in hac Lycurgi Oratione etiam plura hujus generis restant detegenda. Ita illud quoque l. c. μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τῶν ἁμαρτημάτων, quod Reisk. corrigit, ego non aliter quam una litura corrigendum duco. Idem.

Εἶναι τοῦτο] Recte Wolfius. ἀτελεῖς εἶναι τούτων Edit. Paris. τούτου ceteræ. Taylor. Ald. et Herv. ἀτελεῖς εἶναι τοῦτον, nullo sensu. Igitur Felic. Man. Wolf. et Tayl. dederunt τοῦτο, ut esset, ἀτελεῖς

νῦν οὗτοι ποιήσουσιν, ἐὰν ἄρα ταῦτα λέγωσι, τοῦτ᾽ εἶναι δεινὸν νομίζω. Εἰ γὰρ ἃ κατὰ μηδένα ἄλλον ἔχουσι τρόπον δεῖξαι δίκαιον ὑμᾶς ἀφελέσθαι, ταῦτ᾽ ἐπὶ τῷ τῶν θεῶν ὀνόματι ποιεῖν ζητήσουσι, πῶς οὐκ ἀσεβέστατον ἔργον καὶ δεινότατον πράξουσι; Χρὴ γὰρ, [1] ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, πάνθ᾽, ὅσα τις πράττει τοὺς θεοὺς ἐπιφημίζων, τοιαῦτα φαίνεσθαι, οἷα μηδ᾽ ἂν, ἐπ᾽ ἀνθρώπου πραχθέντα, πονηρὰ φανείη. Ὅτι δ᾽ οὐκ ἔστι ταὐτὸν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν καὶ λειτουργιῶν, ἀλλ᾽ οὗτοι τὸ τῶν λειτουργιῶν ὄνομα ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν μεταφέροντες, ἐξαπατᾶν ζητοῦσι, Λεπτίνην αὐτὸν

[1] ὡς γοῦν ἔμοιγε R.

εἶναι, τοῦτο δίκαιον ἡγοῦμαι. Et hoc si novos patronos inveniat, non mirer. Prætuli tamen Ben. scripturam, τούτων, quam tum in primarum editt. mendo latere, tum Scholiastæ unam præ oculis fuisse arbitror. Persuadent id Scholii verba, εἰ καὶ ἱερῶν ὁ Δῆμος ἀτέλειαν ἐθέλει διδόναι, οὐ χρὴ ἀντιλέγειν· ἐγγὺς θεῶν αὐτὸν ποιῶν. Quæ quamvis sint insulsa nimium et putida, moribusque Atheniensium repugnantia, quum totius loci tenor doceat, nunquam in illo Populo cuiquam datam ἀτέλειαν ἱερῶν, quod etiam nefandum fuisset; verum tamen ut explicatio pessima sit, lectione nititur bona et sincera. Ne multa; τούτων ad nihil aliud trahendum erat, quam ad nomen præcedentis periodi primarium, τῶν ἀναλωμάτων. Quæ una res non animadversa locum tam diu obscuravit. Obscuritatis remedium speciosum est, non verum in Felic. scriptura, τοῦτο. Progressio enim sententiæ hoc videtur postulare, ut τοῦτο non prius quam in ultimo membro positum clausulam distinguat. Omnis vis sententiæ est in his duobus, δίκαιον et δεινόν. F. A. Wolf.

Εἰ γὰρ ἃ κατὰ μηδένα — ἐπὶ τῷ τῶν θεῶν ὀνόματι ποιεῖν] Id est, *facere obtentu nominis deorum, quasi fieri oporteat deorum et religionis gratia.* Eodem pertinet ἐπιφημίζειν τοὺς θεοὺς, *deos afferre causam, ut culpam suam hac specie prætexant.* In proximis ne inepto Scholio fidem habeas, aut iis, qui vertunt, *ut nec ab homine facta improbarentur*, aut Augerio corrigenti ὑπ᾽ ἀνθρώπου πραχθέντα. Verba, ἐπ᾽ ἀνθρώπου, sic accipies, *humana auctoritate.* Conf. ad §. ιγ΄. ante med. Sententia ipsa quam est vera, quam generosa, quam Christiano homine digna! Quanto minus malorum vidisset orbis, si semper homines ab ista calumnia religionis abstinuissent. Nimirum id præceptum nusquam legitur in libris sacris, nisi violenter huc trahere velis locum II. Timoth. III. 5. Idem.

Πῶς οὐκ ἀσεβέστατον] Ita recte Vindob. et Editiones omnes superiores, pro quo Francofurtenses nulla, quod sciam, aut necessitate, aut auctoritate, adducti reposuerunt πῶς οὐ κάκιστον. Taylor.

Ὡς ἔμοιγε δοκεῖ] Reiskius scripsit ὡς γοῦν ἔμοιγε δοκεῖ. Scilicet γοῦν addunt Par. 1. 5. 7. Aug. 1. Sed eosdem libros dare ἐμοὶ, non ἔμοιγε, fortasse non attendit vir aliud agens. F. A. Wolf.

Τὸ τῶν λειτουργιῶν ὄνομα ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν μεταφέροντες] *Nomen liturgiarum captiose traducentes ad tributum, quod sacrorum causa fit*, h. e. *nomina hæc duo callide inter se permutantes.* Utrum ad ἱερῶν repetas ὄνομα, an τὸ τῶν ἱερῶν accipias τὰ ἱερὰ, ad sensum prope nihil interest. Itaque parum tribuo conjecturæ, quam Reisk. temere ex v. antepen. p. 493. petit, e verbis, ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν τέλος. Idem.

Λεπτίνην αὐτὸν ὑμῖν ἐγὼ παρέξομαι μάρτυρα —] Qua specie Leptines argumento suo uti potuerit, docet Oratio adversus Midiam, in qua Noster ipse passim choragiam ad munera sacra trahit. Sed illum nunc præclare ita refutat. Immunitatem posteris Harmodii et Aristogitonis olim datam, palam est fideque columnarum testatum, non sacrorum esse, quippe quorum nemini civi esse immuni licet, sed liturgiarum civilium. Jam posteros illos lege sua eximit Leptines, et horum præmium disertis verbis ratum habet. Sequitur itaque, nisi forte illos novo dono augere voluit, minime virum ignorasse, aliam esse immunitatem ἱερῶν, aliam λειτουργιῶν, quin etiam se id probe scisse, ipse testatur. Idem.

ὑμῖν ἐγὼ [1] παρέξομαι μάρτυρα. Γράφων γὰρ [2] ἀρχὴν τοῦ νόμου, Λεπτίνης εἶπε, φησὶν, ὅπως ἂν οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα [3] ἀτελῆ εἶναι, πλὴν τῶν ἀφ᾽ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. Καίτοι, εἰ ἦν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν ταὐτὸ καὶ λειτουργιῶν, τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψεν; Οὐδὲ γὰρ τούτοις ἀτέλεια τῶν γε ἱερῶν ἐστὶ δεδομένη. Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, λαβέ μοι πρῶτον μὲν

[1] παρασχήσομαι T. [2] *τὴν ἀρχὴν, R. [3] ἀτελῆ μηδένα R.

Γράφων γὰρ ἀρχὴν τοῦ νόμου, Λεπτίνης εἶπε, φησὶν] Construendo junge verba, γράφων et φησὶν, at ἀρχὴν dictum puta absolute pro ἐν ἀρχῇ. Exempla vocis ἀρχὴν sic sine articulo positæ dedit Lennep. ad Phalarid. Epp. p. 83. Alia ratio est deinde, ubi bis legitur τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου. Ita hoc inducere non debebat Reiskium et Auger., ut hic quoque ponerent, γράφων γὰρ τὴν ἀρχήν. Idem.

Τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψεν] Τί μαθὼν, τουτέστι, δι᾽ ἥντινα αἰτίαν; τίνι λογισμῷ; sicut τί παθὼν, διὰ τί πάθος; τί ἐπῆρεν αὐτόν; Wolf. Cl. Marklandus παθὼν (Vide ad §. ιβ΄.) uti in margine Parisiensi. Taylor.

Τί τοῦτο μαθὼν προσέγραψεν] Levem trajectionem verborum, τί μαθὼν τοῦτο προσέγραψεν, cursim tangere sufficiat. Conf. not. §. ιέ. Tam paucis vero non licet nobis defungi in formula, τί μαθών. Quippe hanc librorum omnium, et scriptorum, et impressorum, lectionem sollicitat in Marg. suo Lambinus, quique hunc sequitur, Marklandus, proposita conjectura, τί τοῦτο παθών. Atque hoc ipsum in Aristophane, quoties τί μαθὼν occurrit, reponi jubet Brunckius, etiam optimis codd. invitis, potius in difficiliore scriptura plane consentientibus, atque is ita ubique loquitur, ut periculum sit, ne bona locutio, a tantis viris in dubium vocata, ex auctoribus aliquando ejiciatur, et e civitate deturbetur. Vid. viri acutissimi notas ad Aristoph. Plut. 908. Lysistr. 599. Nubb. 1507. Vesp. 251. Acharn. 826. Forsan ergo non ingrata lectoribus erunt, quæ ad harum formularum vim monstrandam additurus sum, ut quam nemo alius, quod sciam, recte explicuerit. Nam sunt, qui utramque, τί παθὼν et τί μαθὼν, promiscue ab Atticis dici putent pro simplici τί, quare, qua de causa? Ut Küsterus ad locum Pluti, L. Bos Animadv. ad Scriptt. Gr. p. 97. et 192. et alii. Reiskius autem, laudandus utique hoc, quod Marklando non paruit, in Appar. ad Demosth. T. III. p. 1281. alterum, τί μαθὼν, altero contendit magis esse Atticum. Propius veritatem accedit Bisetus in Schol. ad Nubb. l. c. et Wolfius ad h. l., etsi hic non satis certus sententiæ est in aliis locis Oratoris. Equidem excussis sedulo et Aristophanis et aliorum exemplis plurimis, ubi constanti fide librorum scribitur τί μαθὼν, compertum habeo, utriusque formæ diversam potestatem esse, sed discrimen tenue. Nempe τί παθὼν sæpius locum alterius bene occupare poterit, interdum tamen sine detrimento elegantiæ non poterit. Sic recte videor Græce alloqui posse Lambinum: τί παθὼν ταύτην τὴν παραδόξως προσέγραψας, rectius tamen multo et significantius, τί μαθὼν προσέγραψας; Etenim τί παθὼν omnino est, quonam re affectus? quo casu? quibus intemperiis agitatus? qui fit, ut etc.? et plane ad πάθος quoddam, quod aut volentes aut nolentes patimur, pertinet. Contra τί μαθὼν, ne hic quidem obliterata prima verbi potestate, forma est exprobrantis inconsiderantiam, temeritatem et pravum judicium, ac pertinet, ut Æschyleo verbo utar, ad μάθος quoddam, quod in nobis desiderari patimur; vertique debet, quo argumento? quid secutus? qua ratiocinatione usus? Quæ ipsa vis plane deprehenditur in nostro loco. Ceterum numerarim hoc, τί μαθὼν, ad euphemismum Atticorum. Nam solum sensum si spectes, sæpe id reddi potest, cur tam stulte, tam temere etc. Et in Aristoph. Vesp. 251. additur etiam ὦ ἀνόητε. Utrumque ergo si reddes, qua de causa, non male quidem Latine exprimes, sed pinguius, nec satis presse. Conf. Demosth. Philipp. IV. §. λ. med. in Aphob. III. p. 850. ed. R. in Steph. I. p. 1113. ed. R. ibique Wolf. et Reisk. Dionys. Halic. de Thucyd. T. VI. p. 951. Liban. Epp. 241. p. 116. etc. F. A. Wolf.

Ἐστὶ δεδομένη] Latina periphrasi, ἀντὶ τοῦ δέδοται. Wolf.

τῆς στήλης τὰ ἀντίγραφα, εἶτα τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου τοῦ Λεπτίνου. Λέγε!

ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ ΣΤΗΛΗΣ.

Ἀκούετε τῶν ἀντιγράφων τῆς στήλης, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ἀτελεῖς αὐτοὺς εἶναι κελευόντων, πλὴν [1] ἱερῶν· Λέγε δὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου τοῦ Λεπτίνου!

496 ## ΝΟΜΟΣ.

Καλῶς! Κατάθες! Γράψας, ὅπως ἂν [2] οἱ πλουσιώτατοι λειτουργῶσι, μηδένα εἶναι ἀτελῆ, προσέγραψε, πλὴν τῶν ἀφ᾽ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. [3] Τίνος εἵνεκα, εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ λειτουργεῖν; Αὐτὸς γὰρ οὑτωσὶ τἀναντία τῇ στήλῃ γεγραφὼς, ἂν ταῦτα λέγῃ, φανήσεται. Ἡδέως δ᾽ ἂν

[1] ἱερῶν; R. [2] εἰ R. [3] καίτοι εἰ ἦν, τίνος T.

Πλὴν ἱερῶν] Hæc in editt. prioribus et Reiskii habent signum interrogandi. Quod nec reprobo, neque probo plane. Conf. ad §. κά. Malo autem mox pro λέγε δὴ, *jam nunc lege*, Markl. malebat λέγε δέ. Præcessisse enim πρῶτον μέν. Non vidit itaque, εἶτα jam pertinuisse ad πρῶτον μέν. Sic enim εἶτα et ἔπειτα ponunt sæpissime, nullo δὲ adjecto. F. A. Wolf.

Λέγε δὴ] Potius δέ. præcessit enim πρῶτον μὲν, cui hic adversatur δέ. Markland.

Καλῶς! Κατάθες!] Etiam hic interpellatur scriba, quum tantum e lege recitavit, quantum Oratori ad consilium suum videretur satis esse. F. A. Wolf.

Ὅπως ἂν etc.] Plenius hæc et disertius Nannius: *Cum scripsisset, ut ditissimi liturgias subeant, nemo immunis esto etc.* Taylor.

Καίτοι εἰ ἦν] Desunt hæc tria verba in Editt. Feliciana, Manutiana et Parisiensi, et in MSS. quamplurimis, Aug. Ital. Vindob. Lindenbr. Obsop. etc. Recte. Supra p. 492. v. 2. verba legitima, quæ produxit Demosthenes, simili clausula finiebantur, qua hæc præ manibus. Quidni autem, cum eadem sint? Librarius itaque ad ea oculos applicuit, verum erroris conscius pergere noluit. Verba igitur hæc incongrua, quæ delenda notavit, (nam delere utique Calligrapho ipsi erat piaculum) Scriba proximus secure admisit. Habes mendum et mendi rationem. Taylor.

Τίνος εἵνεκα] Scil. τοῦτο προσέγραψεν. F. A. Wolf.

Εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ λειτουργεῖν] Legendum εἴγε τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ τὸ λειτουργεῖν, transposito Articulo τὸ, quemadmodum postulat Argumentum, et mos Græce scribendi. Τὸ λειτουργεῖν est ἡ λειτουργία· et, τέλος ἐστὶ τῶν ἱερῶν, sc. τελῶν, *unum est ex sacris muneribus*, vel, *impensis*. Markland. Wolfius vertit, *si quidem obire munera ad sacra pertinet*. Ea ex versione Marklando fortasse subnata est correctio, εἴγε τῶν ἱερῶν τέλος ἐστὶ τὸ λειτουργεῖν, articulo transposito. Cui reperto colorem addunt verba, quæ sequuntur, τὰς λειτουργίας ὅταν εἶναι φῇς ἱερῶν. Accessit manus lusoria Critici, quem nostis, ita corrigens, εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν τέλος τελεῖν ἐστὶ λειτουργεῖν. Sed ne prius quidem repertum accipio; nec omnino essent, credo, hæ tricæ, si Wolfius ita vertisset, *si quidem tributum sacrorum ad publica munera pertinet*, verso in prædicatum eo, quod nunc subjectum est. Subjecto enim ex more Græcorum et ratione articulum addi solere, verum est: occurrunt tamen exempla non raro, in quibus quum duo sint nomina, utrum eorum pro subjecto habeas, nihil refert sententiæ. Talemque deputo hunc locum esse. F. A. Wolf.

[1] ἔγωγε ἐροίμην [2] Λεπτίνην, τίνος αὐτοῖς τὴν ἀτέλειαν ἢ σὺ νῦν καταλιπεῖν φήσεις, ἢ ἐκείνους τότε δοῦναι, τὰς λειτουργίας ὅταν εἶναι [3] φῇς ἱερῶν; Τῶν μὲν γὰρ εἰς τὸν πόλεμον πασῶν εἰςφορῶν, καὶ τριηραρχιῶν ἐκ τῶν παλαιῶν νόμων οὐκ εἰσὶν ἀτελεῖς· τῶν δέ γε λειτουργιῶν, εἴπερ εἰσὶν ἱερῶν, οὐδ᾽ ἔχουσιν. Ἀλλὰ μὴν γέγραπταί γε, ἀτελεῖς αὐτοὺς εἶναι. Τίνος; ἢ τοῦ μετοικίου; τοῦτο γὰρ λοιπόν. Οὐ δήπου· ἀλλὰ τῶν ἐγκυκλίων λειτουργιῶν, ὡς ἥ τε στήλη δηλοῖ, καὶ σὺ προςδιώρισας ἐν τῷ νόμῳ, καὶ μαρτυρεῖ πᾶς ὁ προτοῦ χρόνος γεγονώς· ἐν ᾧ τοσούτῳ τὸ πλῆθος ὄντι οὔτε φυλὴ πώποτε ἐνεγκεῖν ἐτόλμησεν οὐδεμία οὐδένα τῶν ἀπ᾽ ἐκείνων χορηγὸν, οὔτε [4] ἐνεχθεὶς αὐτοῖς ἄλλος οὐ-

[1] ἔγωγε *σ᾽ ἐροίμην R. [2] Λεπτίνη T. R. [3] φῇς ἱερῶν. T. φὴς ἱερῶν. R. [4] ἐνεγχθεὶς T.

Ἐροίμην, Λεπτίνη] Solus Wolfius in quinto casu. Editiones reliquæ Λεπτίνην in quarto. Taylor. Hinc progressum se scribit Reiskius perfecisse, quod ille inchoatum reliquisset. Invexit scilicet in textum sua sponte, ἔγωγε σ᾽ ἐροίμην, Λεπτίνη, inserto asterisco, ominosa nota. At si quid duri inest in eo, quod proxime secunda persona sequitur, ad ipsum Leptinem directa, hæc conversio orationis ab optimis scriptoribus auctoritatem habet eam, quæ vetet quidquam mutari. Vid. quæ adscripsi Plat. Symposio p. 10. et quæ de subita mutatione personarum apud Oratores infra dicam ad §. λα´. F. A. Wolf.

Οὐδ᾽ ἔχουσιν] Subaudi τὴν ἀτέλειαν. *Ne habent quidem immunitatem munerum, si modo sacra sunt.* Accuratius dicere debuerat, οὐδ᾽ εἰσίν. Nam præcedit οὐκ εἰσὶν ἀτελεῖς. Sed videtur hoc εἰσὶν, jam bis positum, fecisse, ut orationem commutaret. Ellipsin vero in verbo ἔχουσιν eandem habemus §. ά. κά. med. λέ., quorum locorum nunc immemores fuerunt Reisk. et Auger. Ceterum in genitivo ἱερῶν, relato ad λειτουργιῶν, vix tiro offenderit. Idem.

Ἀλλὰ μὴν γέγραπταί γε — ἢ τοῦ μετοικίου] Γέγραπται, puta, ἐν τῇ στήλῃ, non, in lege Leptinis. Jam ad absurda recidere videmus Leptinis cavillationem, nec tam Demosthenis arte captus, quam suis propriis laqueis irretitus laborat. Τὸ μετοίκιον pendere, μετοίκων fuit proprium. Drachmæ fuerunt duodecim annuæ. Vid. Petit. LL. AA. p. 248. et Valcken. Animadv. ad Ammon. II. 7. Idem.

Προσδιώρισας] Scribe προδιώρισας, ut passim: *ante definivisti.* Markland.

Ἐνεχθεὶς] Ἀντὶ τοῦ, προβληθεὶς χορηγεῖν. Est enim φέρειν etiam *creare et designare. Ex edit.* Hervag.

Οὔτε ἐνεχθεῖσιν αὐτοῖς] Sententia postulare videtur, οὔτε ἐνεχθεὶς αὐτοῖς ἄλλος. Sic et Obsop. et Ulpian. Ἐνεγκεῖν est *designare* vel *decernere ædilem.* Cùm autem neget, eos unquam ab ulla tribu designatos esse; hoc dicit, *neminem alium* ædilem *designatum* eos ad permutandas facultates (id quod et in trierarchiis fieri solitum) provocare fuisse ausum. Wolf.

Ἐνεχθεὶς] Ita Editio Francof. 1604. uti legit Vindob, Bodl. et Obsop. Recte. Atque ita Wolfius interpretatur. Secus Versio Italica, secus ista P. Nannii, quæ lectionem cæterarum omnium Editionum et MSS. sequuntur, ἐνεχθεῖσιν. Wolfius feliciter valde hunc locum expedivit et vindicavit. Nihil certius ejus emendatione, nihil explicatione expressius. Taylor.

Καὶ σὺ προςδιώρισας —] In participio hoc, quod membranæ varie corruperant, πρὸς notat *insuper*, ita ut auctoritas Leptinis testimonio columnæ accedere dicatur. Ergo Marklando reddamus suam προδιώρισας, conjecturam inutilem. In sequentibus verba, τοσούτῳ, τὸ πλῆθος, analogiam habent in dictione, χρόνος παμπληθὴς, *tempus immensum.* Mox οὔτε φυλὴ πώποτε — οὐδεὶς ἀντιδοῦναι sic vertes : *Neque ulla unquam tribus ausa est quenquam ex illorum gente choragum nominare, neque etiam quisquam alius nominatus illos ad permutationem facultatum adigere.* Ἐκείνων et statim αὐτοῖς Harmodii et Aristogitonis

δεὶς ἀντιδοῦναι· οἷς, οὐκ ἀκουστέον, ἂν ἐναντία τολμᾷ λέγειν.

κή. Ἔτι τοίνυν ἴσως ἐπισύροντες ἐροῦσιν, ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοί τινες εἶναι φάσκοντες, ἔπειτα ἀτελεῖς εἰσὶν, ἀθρόοι παμπληθεῖς ἄνθρωποι· καί τινες ἄλλοι, δοῦλοι καὶ μαστιγίαι, Λυκίδας, καὶ Διονύσιος, καὶ [1] τοιοῦτοί

[1] τοιούτους τινὰς ἐξειλεγμένοι T. R.

posteros spectat. Prius pronomen Aug. 1. mutat in ἐκείνου, et idem librarius alibi quoque in formula, τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, posterius hoc nomen excludit, studio videlicet emendandi auctoris. Porro quod ex more Latini sermonis verti *nominare*, Græce est ἐγγυᾷν, alias solenniter προβάλλεσθαι, *jemanden in Vorschlag bringen* (*to propose or nominate somebody*), h. l. *nomen alicujus, qui choragi muneri obeundo idoneus sit, publice edere*; id quod fuit ejus, qui ipse, ad hoc oneris vocatus, parem se fore negaret. Rem alibi explicavi. Sed quod deinde Reiskius ante οὐκ ἀκουστέον excidisse putat οὗτος temerarium est. Hoc potius novum exemplum habemus celeris ab altera persona ad alteram transitionis. Præcessit enim προςδιώρισας, nunc infertur τολμᾷ. Hanc tertiam personam Reisk. mollire volebat. F. A. Wolf.

Οἷς οὐκ ἀκουστέον] Οἷς ἂν τολμᾷ λέγειν ἐναντία οὐκ ἀκουστέον sc. αὐτοῦ. Wolf.

κή. Ἔτι τοίνυν ἴσως ἐπισύροντες ἐροῦσιν] Hoc loco Interpres, ἐπισύροντες, inquit, ἀντὶ τοῦ, διασύροντες, οἷον εἰς ἔδαφος ἕλκοντες, διαβάλλοντες, οὐδὲν ἀληθὲς λέγοντες. Quæ interpretatio parum mihi probata est. Lys. in Apol. δήμου καταλύσ. καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούομεν, ὑπὲρ ὧν αὐτοῦ κατηγοροῦμεν, διὰ βραχέων ἀπολογίσεσθαι ἐπισύροντα τὰ πράγματα, καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ τὴν κατηγορίαν. Duobus his locis ἐπισύροντες significare puto *ambage verborum qua de re agitur implicantes, quasique rem in longum tractim ducentes ac subducentes, cardinem causæ non attingentes, judicum mentes alio alioque trahentes, multa commemorando ad rem nihil pertinentia.* quod satis intelligendum datur ex eo quod διακλέπτοντα τὴν κατηγορίαν dixit. significat enim *patronum non recta ad cardinem causæ venientem, et pedem conferentem, sed velut ludificantem, frustrantemque et tergiversantem. Ex edit.* Hervag.

Ἐπισύροντες] Forte διασύροντες. [Ita legit Codex unus ex Regiis.] et v. 1. p. seq. ἐξειλεγμένοι, ab ἐκλέγομαι. et p. 497. v. 8. φανείη, εἰ μὴ etc. Τὸ μόνον videtur abundare. Wolf.

Ἔτι τοίνυν ἴσως ἐπισύροντες] Duas explicationes hujus verbi habet Schol. Quarum neutra probanda. Neque etiam cum Wolf. et Auger. admittenda lectio Par. 6. διασύροντες. Ἐπισύρει seu ἐπισεσυρμένως λέγει is, qui rem non subtiliter, non accurate, non veritatis causa, tractat dicendo, sed leviter, perfunctorie ac rapide summa capita perstringens, gravissimum, quodque momentum occultans artificiose, aut ita transmittens, ut auditor ad aliena abstractus cogitandique otio fraudatus inducatur et circumveniatur. Generalis omnino verbo notio est *supine et negligenter agendi*, sive consulto id fit, seu imprudenter. Nostrates vulgo simillime, et origini vocis Græcæ congrue: *über etwas hinweghuschen, etwas hinschleudern* (*to be negligent about something, to fling away something*). De Græca voce, quæ male passim explicatur, etiam a Marklando ad Lysiam p. 788., pluribus egerunt Reisk. Animadvv. ad Græcos auctt. T. IV. p. 335. seqq. et Heynius ad Epict. Enchir. c. 31. Quo in loco libelli, verborum parcissimi, admodum vereor, ne aliena manus invexerit duo verba, μηδὲ ἀμελῶς, glossam antecedentium, μὴ ἐπισεσυρμένως. F. A. Wolf.

Ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοί τινες εἶναι φάσκοντες] Τὶς ἀντὶ τοῦ μέγας, hoc est, οὐ τῶν τυχόντων εἷς, *non unus quivis.* Sic Cicero ad Atticum, "Fac ut omnia ad me perscribas, meque ut facis, velis esse aliquem: quoniam qui fui, et qui esse potui, jam esse non possum," id est, velis esse me non prorsus obscurum et dejectum. Utitur eadem dicendi formula κατὰ Μειδίου, et alibi. *Ex edit.* Hervag.

Τοιούτους τινὰς ἐξειλεγμένοι] *Ejus generis homines elegerunt*, Wolfius. non recte: nam ἐξειλεγμένοι Passivam habet significationem, *electi*, non *eligentes*. Codices ἐξηλεγμένοι, ab ἐξελέγχομαι, *convincor*, bene. Lego et distinguo: *καὶ τινες ἄλλοι, δοῦλοι καὶ μαστιγίαι* (Λυκίδας, καὶ Διονύσιος, καὶ τοιοῦτοί τινες) ἐξηλεγμένοι, vel ἐξεληλεγμένοι, prout scribere amant Attici: *et alii quidam, servi et verberones (Lycidas nempe, et Dionysius, et tales nonnulli) convicti.* Versu 3. distingue: ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσ-

τινες ἐξηλεγμένοι. Ὑπὲρ δὴ τούτων ὡδὶ ποιήσατε. Ὅταν ταῦτα λέγωσι, κελεύετε, εἴπερ ἀληθῆ λέγουσι πρὸς ὑμᾶς, τὰ ψηφίσματα, ἐν οἷς ἀτελεῖς εἰσὶν αὐτοί, δεικνύναι. Οὐ 497
γάρ ἐστ' οὐδεὶς ἀτελὴς παρ' ὑμῖν, ὅτῳ μὴ ψήφισμα ἢ νόμος δέδωκε τὴν ἀτέλειαν. Πρόξενοι μέντοι πολλοὶ διὰ τῶν πολιτευομένων γεγόνασι παρ' ὑμῖν τοιοῦτοι, ὧν εἷς ἐστιν ὁ

σήνιοι, τινὲς εἶναι φάσκοντες, ἔπειτα ἀτελεῖς εἰσὶν ἀθρόοι, παμπληθεῖς ἄνθρωποι. et verte τινὲς εἶναι φάσκοντες, *qui se dicunt esse aliquo in numero*: quibus opponuntur δοῦλοι καὶ μαστιγίαι ἐξηλεγμένοι. Sic Orat. adv. Midiam §. ρθ'. τὸ δοκεῖν τινὲς εἶναι προσειληφότες. plenius Lucas Act. Apost. VIII. 9. λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. Paulus simpliciter εἶναί τι, *esse aliquid*, eodem sensu Galat. II. 6. et VI. 3. MARKLAND.

Ἐξηλεγμένοι] M. *Et quidam qui essent convicti esse ejusdem farinæ*, et tunc lego τοιοῦτοί τινες. AUGER.

Ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοί τινες εἶναι φάσκοντες —] Locum hunc ab Intpp. strenue vexatum apud Apsinem reperimus p. 697., sed mutatum adeo, ut quid in eo rhetor legerit, aliis divinandum lubens relinquam. Legitur ibi: ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοι ἀτελεῖς τινὲς ἀθρόοι ἄνθρωποι δοῦλοι καὶ μαστιγίαι κ. τ. λ. Marklandus autem vulgata, quæ et nos edidimus, sic distingui jubet: ὡς Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοι, τινὲς εἶναι φάσκοντες (*qui se dicunt esse aliquo in numero*) ἔπειτα ἀτελεῖς εἰσὶν ἀθρόοι, παμπληθεῖς ἄνθρωποι. Ubi his, *qui se dicunt aliquo in numero esse*, opponit δούλους καὶ μαστιγίας etc. At talem oppositionem ego hic nullam video. Nam primum si nihil isti aliud quam *dixerunt se esse aliquo in numero*, profecto ne obolo quidem pluris habendi fuerunt, quam qui vocantur simpliciter δοῦλοι καὶ μαστιγίαι. Tum misere illa ratione discerpitur ordo verborum, ut nequaquam mirer, ante Marklandum eam nemini in mentem venisse. In promtu est videre, subjectum orationis esse τινὲς, et huc referri φάσκοντες εἶναι Μεγαρεῖς καὶ Μεσσήνιοι, et ita periodum accipi debere: *Dicent adhuc fortasse adversarii nostri, homines quosdam reperiri, qui quamvis ne ipsi quidem dissimulent aut occultent, Megarenses et Messenios se esse*, (h. e. *non cives Atticos*) *nihilominus immunitate fruantur ad unum omnes.* Ἔπειτα, ut alias εἶτα, est pro ὅμως, quod imprimis fit post sententiam concessivam, quæ habet participium. Vid. Koen. ad Gregor. Cor. p. 62. et Hoogev. Doctr. Partice. gr. p. 384. Dein quæ leguntur nomina articulo destituta, Λυκίδας καὶ Διονύσιος, optime nostra aut aliqua recentiore lingua exprimas, *ein Lycidas, ein Dionysius* (*one Lycidas*, &c.). Sed alterum horum prorsus ignoramus; Lycidam vero, ipse Orator docet, olim Chabriæ servum fuisse, mox Populi Athen. proxenum. Addit Schol., hominem conducticio exercitui præfuisse. Jam extrema loci sic scripta sunt in Ald. Herv. Felic. Man., τοιούτους τινὰς ἐξηλεγμένοι, corruptius dehinc, τοιούτους τινὰς ἐξειλεγμένοι in Ben. et Wolf., qui vertit: *nam ejus generis homines elegerunt.* Quæ versio quantum et tenori sententiæ et grammaticæ rationi repugnet, tædet singulatim arguere. Id quidem jam Marklandus vidit, ἐξειλεγμένοι reddi oportuisse, *electi*, non *eligentes*. Verum ut hoc participium cum Reisk. activo sensu sumamus, quibus demum fidiculis illud superius ἐροῦσιν huc retorquebimus? Assentior itaque Marklando hactenus, quod emendat, καὶ τοιοῦτοί τινες ἐξηλεγμένοι, seu potius ex usu Attico ἐξεληλεγμένοι, ab ἐξελέγχεσθαι, *argui, convinci*. Atque hæc si vera manus Demosthenis fuerat, facile illa mutari potuit ab iis, qui quem sensum verborum assequi non possent, scribere mallent id, quod intelligerent. Sic ἐξηλεγμένοι τοιοῦτοι, scil. ὄντες, sunt *palam convicti esse tales, quales Lycidas et D.* h. e. *notæ nihilo melioris, quam illi.* Ipse tamen Markl. verba bene emendata ita distinguit: καί τινες ἄλλοι, δοῦλοι καὶ μαστιγίαι (Λυκίδας καὶ Διονύσιος καὶ τοιοῦτοί τινες) ἐξηλεγμένοι. *Et alii quidem, servi et verberones* (*v. c. Lycidas et Dionysius et tales nonnulli*) *convicti.* Nos nihil præterea in textu mutamus, nec in hac distinctione σαφήνειαν Demosthenis agnoscimus. At melius repertum si quis habuerit, id cupide amplectemur. Reiskium audire non potuimus. F. A. WOLF.

Τινὲς δὲ τούτων] Recte Editt. vetustæ, non τοῦτ', ut Francofurtana. Pariter τὰ ψηφίσματα v. 3. ex iisdem. Injuria enim aberat articulus ab ea, quam sequimur. TAYLOR.

Ἐν οἷς ἀτελεῖς εἰσὶν αὐτοί] Id est ἐξ ὧν ψηφισμάτων ἀτελεῖς εἰσὶν αὐτοί. Bene sic carebimus triplici conjectura viri docti, qua addi mavult ἐψηφισμένοι, vel γεγραμμένοι, vel denique γεγραμμένα. Conf. nos ad §. κά. med. F. A. WOLF.

Λυκίδας· ἀλλ' ἕτερον πρόξενον ἔστ' εἶναι, καὶ ἀτέλειαν εὑρῆσθαι. Μὴ δὴ παραγόντων ὑμᾶς· μηδ', ὅτι δοῦλος ὢν ὁ Λυκίδας, καὶ ὁ Διονύσιος, καί τις ἄλλος ἴσως, διὰ τοὺς μισθοῦ τὰ τοιαῦτα [1]γράφοντας ἑτοίμως, πρόξενοι γεγόνασι, διὰ τοῦθ' ἑτέρους ἀξίους, καὶ ἐλευθέρους, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους, ἃς ἔλαβον δικαίως παρ' ὑμῶν δωρεὰς, ἀφελέσθαι ζητούντων. Πῶς γὰρ οὐχὶ [2]καὶ κατὰ τοῦτο δεινότατ' ἂν πεπονθὼς ὁ Χαβρίας φανείη, εἰ μὴ [3]μόνον ἐξαρκέσειε τοῖς τὰ τοιαῦτα πολιτευομένοις, τὸν ἐκείνου δοῦλον, Λυκίδαν, πρόξενον ὑμέτερον πεποιηκέναι· ἀλλ' εἰ καὶ διὰ τοῦτον πάλιν τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων ἀφέλοιντο, καὶ ταῦτ' αἰτίαν λέγοντες [4]ψευδῆ! Οὐ γάρ ἐστιν οὔθ' οὗτος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς, πρόξενος ὢν, ἀτελὴς, ὅτῳ μὴ διαῤῥήδην ἀτέλειαν ἔδωκεν ὁ Δῆμος· τούτοις δὲ οὐκ ἔδωκεν, οὐδ' ἕξουσιν

[1] γράφοντας, ἑτοίμως T. [2] καὶ κατὰ τοῦτο οὐχὶ T. [3] Deest μόνον. T. [4] ψευδῆ; T. R.

Μὴ δὴ παραγόντων ὑμᾶς] H. e. παραγέτωσαν, ut paullo mox ζητούντων pro ζητείτωσαν. Ipsum παράγειν, sicut inde ductum παραγωγὴ, locum habet in cavillatione rhetorica, qua auditor subdole a proposito abducitur; unde sæpe juncta παράγειν et φενακίζειν. Male in Marg. Ben. est ταραττόντων, ex eoque corruptum πραττόντων in Par. 2. et Bav. Simile verbum §. ζ'. tetigi, ἀπάγειν. Idem.

Διὰ τοὺς μισθοῦ] *Temere per istos nundinatores legum et decretorum jus hospitii obtinuerunt.* Nannius.

Γράφοντας, ἑτοίμως πρόξενοι] Muta interpunctionem, διὰ τοὺς μισθοῦ τὰ τοιαῦτα γράφοντας ἑτοίμως, πρόξενοι γεγόνασι· *qui lucri causa talia facile scribunt*: qui parati sunt talia scribere. Markland.

Διὰ τοὺς μισθοῦ τὰ τοιαῦτα γράφοντας ἑτοίμως πρόξενοι γεγόνασι] Junxerant ante Markl. omnes, ἑτοίμως πρόξενοι γεγόνασι, idque forsan aliquis ferendum putet. Sed malui cum illo, cui et Reiskius paruit, incisum ponere post ἑτοίμως, ut sit: *propter eos, qui ejusmodi decreta pretio atque mercede scribunt faciles et parati.* Ceterum pravum hunc morem Athenis tum fuisse, ut quæstui haberent Remp., nemo dubitet, qui ex Æschinis Or. in Ctesiph. §. ά. sq. meminerit fraudum, in honoribus tribuendis versari solitarum. Nostrum autem illud fraudis genus eo facilius fieri potuit, quia προξενία *ornamentum* erat, non *magistratus*. Vid. hac de re Valcken. Animadv. ad Ammon. III. 10. F. A. Wolf.

Πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους] Reisk. et Auger. malunt, πολλῶν ἀγαθῶν ὑμῖν αἰτίους. Emendatio ex eo genere est, quod antea notavi §. κβ'. Idem.

Πῶς γὰρ etc.] Plerique Codd. Ven. puta, Vindob. Aug. Bodl. Ital. elegantius paulo: πῶς γὰρ οὐχὶ καὶ κατὰ τοῦτο: *Percioche come* ancora *in questo non ricevera gravissima ingiuria Cabria?* Vid. ad p. 460. v. ult. Taylor.

Εἰ μὴ ἐξαρκέσειε] Editiones vetustæ cum MSS. ut Vindob. εἰ μὴ μόνον ἐξαρκέσειε. Quam vocem primus exturbavit Wolfius. Vid. ad p. 495. v. 3. Noluissem sane contra fidem auctoritatemque Codd. Idem. Præpropere sua sponte Wolfius ejecit μόνον, male abundare vocem ratus. Nam et alii sic loquuntur, v. c. Xenoph. M. S. I. 1. 15. Lycurg. in Leocrat. p. 155. Nec illud sine sensu. Εἰ μὴ μόνον ἐξαρκέσειε, est, *si* hoc unum *iis non sufficeret.* Proxime, τὰ τοιαῦτα, *ad istum modum*; κατὰ τὰ τοιαῦτα. F. A. Wolf.

Οὐ γάρ ἐστιν οὔθ' οὗτος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς, πρόξενος ὢν, ἀτελὴς] Inter hæc et sequentia Reiskius suspicatur deesse *hæc pauca*, οὐδεὶς γὰρ ἀτελής. Quin nihil deest, et bene stringit argumentum. *Neque enim Lycidas, nec alius quisquam, qua est proxenus (propter hanc dignitatem) immunis est, nisi si Populus ei nominatim et proprie immunitatem concesserit.* Res ipsa loquitur. Potuit aliquis proxenus immunis esse; ita vero singulari decreto Pop. Athen. ad eam rem opus fuit. Idem.

οὗτοι δεικνύναι· λόγῳ δ' ἂν ἀναισχυντῶσιν, οὐχὶ καλῶς ποιήσουσιν.

κθ'. Ὃ τοίνυν μάλιστα πάντων [1]οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! φυλάξασθαι, τοῦτ' εἰπεῖν ἔτι βούλομαι. Εἰ γάρ τις πάντα, ὅσα Λεπτίνης ἐρεῖ περὶ τοῦ νόμου, διδάσκων [2]ὑμᾶς, ὡς καλῶς κεῖται, συγχωρήσειεν ἀληθῆ λέγειν αὐτὸν, ἕν γε αἰσχρὸν οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἀναιρεθείη, ὃ συμβήσεται, διὰ τοῦ νόμου κυρίου γενομένου, τῇ πόλει. Τί οὖν τοῦτ' ἔστι; Τὸ δοκεῖν ἐξηπατηκέναι τοὺς ἀγαθόν τι ποιήσαντας. Ὅτι μὲν τοίνυν [3]τοῦτο ἕν τι τῶν 498
αἰσχρῶν ἐστὶ, πάντας ἂν ἡγοῦμαι φῆσαι· ὅσῳ δ' ὑμῖν τῶν ἄλλων [4]αἴσχιον ἀκούσατέ μου. Ἔστιν ὑμῖν [5]νόμος ἀρχαῖος, τῶν καλῶς δοκούντων ἔχειν· ἐάν τις, ὑποσχόμενός τι, τὸν Δῆμον [6]ἐξαπατήσῃ, κρίνειν· κἂν ἁλῷ, θανάτῳ ζημιοῦν. Εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε,

[1] οἴομαι R. [2] Deest ὑμᾶς. T. [3] τοῦτο ἕν τι R. [4] αἴσχιον τῶν ἄλλων R. [5] νόμος ὑμῖν R. [6] ἐξαπατήσει T.

Ἀναισχυντῶσιν] Editt. et MSS. pro ἀναισχυνθῶσιν, quod est in Francofurtana. Taylor.

Οὐχὶ καλῶς ποιήσουσιν] *Sin impudenter affirmabunt, nihil præclari facient, aut laude dignum.* Frigus sententiæ mendum arguit. Lego οὐχὶ καινῶς ποιήσουσιν, *non more novo facient*: solitum enim hoc Illis. Markland. Urbane, de more Atticorum, pro κακῶς seu κακούργως ποιήσουσιν. Conf. §. κθ'. extrem. Sed exempla ubique sunt, ut mirificus sit Marklandus, qui propter frigus sententiæ corrigit, οὐχὶ καινῶς ποιήσουσιν. Etiam Reisk. hic aliquando mecum facit. F. A. Wolf.

κθ'. Ὃ τοίνυν μάλιστα πάντων—] Oratoriam quandam technam in h. l. notat Aristid. Art. p. 467. Παρὰ πάντα ἀξιοπιστίας, τό τε ἐπισημαίνεσθαι τοῖς εἰςαγομένοις, καὶ τὸ ὑπερβολαῖς χρῆσθαι· ἐπισημαίνεσθαι μὲν, ὅταν λέγῃς· ὃ τοίνυν μάλιστα — βούλομαι. Τοῦτό ἐστιν ἀρχόντων τῶν προειρημένων τῷ μέλλοντι εἰςάγεσθαι. Ἡ δὲ ὑπερβολὴ ἐν τῷ ἑξῆς· εἰ γάρ τις κ. τ. λ. Varietas lectionum in verbis ibi laudatis levis est. Notanda nobis potius formula, οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο, Latine, *nullo pacto, nulla ratione*. Demosth. de Cor. §. ργ'. loquens de Philippo: Οὕτω ἧκεν ἔχων τὴν δύναμιν, καὶ τὴν Ἐλάτειαν κατέλαβεν, ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἔτι συμπνευσόντων ὑμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. Sed nihil frequentius his exemplis, quorum nullum favet Marklandi conjecturæ. Mox junge, ὃ συμβήσεται τῇ πόλει, non, κυρίου γενομένου τῇ πόλει, ut aliquos fecisse video. Idem.

Οὐδ' ἂν τι γένοιτο] Κἂν τὰ λοιπὰ καλῶς ἔχειν δόξῃ. Wolf.

Οὐδ', ἂν εἴ τι γένοιτο, ἀναιρεθείη] Hic quoque excidisse videtur οὐκ propter sequens οὐδ'. Lego et distinguo: ἕν γε αἰσχρὸν οὐκ, οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο, ἀναιρεθείη, ὃ συμβήσεται etc. *una saltem turpitudo, etiamsi quidvis acciderit, tolli non potest,* etc. id est, tolli potest nullo modo, nulla suppositione, *quicquid acciderit*; hoc enim significat οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο. Markland.

Τοὺς ἀγαθόν τι ποιήσαντας] Scil. τὴν πόλιν aut ὑμᾶς. Vid. notam ad §. κβ'. Nam Criticus Lipsiensis hic quoque addi volebat ὑμᾶς. F. A. Wolf.

Τοῦτο ἕν τι τῶν αἰσχρῶν —] Idem Criticus dat ἕν τι τοῦτο τῶν αἰσχρῶν, tum pro τῶν ἄλλων αἴσχιον, eodem modo, αἴσχιον τῶν ἄλλων, etiam v. 12. ἔστι νόμος ὑμῖν. Omnia hæc ex caro Aug. 1. Τῶν ἄλλων αἴσχιον est αἴσχιον ἢ τοῖς ἄλλοις, populis puta. Idem.

Ἔστιν ὑμῖν νόμος ἀρχαῖος] Attigi hanc legem in animadversione ad §. κά. fin. Idem.

Εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε] Εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε δὲ Editt. vetustæ. Modo v. 2. p. seq. in quibusdam Codd. ταῦτο αὐτὸ ποιοῦντες, et αὐτοὶ ποιοῦντες sine τοῦτο. Quo pacto in Reg. α. Mox (sc. v. 8.) deest τοῦτο ante δημοσίᾳ. Taylor.

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ, ἐφ' ᾧ τοῖς ἄλλοις θάνατον [1] τὴν ζημίαν ἐτάξατε, τοῦτ' αὐτοὶ ποιοῦντες φανήσεσθε; Καὶ μὴν πάντα μὲν εὐλαβεῖσθαι δεῖ ποιεῖν, [2] καὶ τὰ δοκοῦντα καὶ ὄντα, αἰσχρά· μάλιστα δὲ ταῦτα, ἐφ' οἷς τοῖς ἄλλοις χαλεπῶς τις ἔχων ὁρᾶται. Οὐδὲ γὰρ ἀμφισβήτησις ἔτι καταλείπεται, τὸ μὴ ταῦτα ποιεῖν, ἃ πονηρά τις αὐτὸς ἔκρινεν εἶναι πρότερον. Ἔτι τοίνυν ὑμᾶς κἀκεῖνο εὐλαβεῖσθαι δεῖ, ὅπως μηδὲν, ὧν ἰδίᾳ φυλάξαισθ' ἂν, [3] τοῦτο δημοσίᾳ ποιοῦντες φανήσεσθε. Ὑμῶν τοίνυν οὐδ' ἂν εἷς οὐδὲν, ὧν ἰδίᾳ τινὶ δοίη, τοῦτ' ἀφέλοιτο πάλιν, ἀλλ' οὐδ' ἐπιχειρήσειεν ἄν. Μὴ τοίνυν μηδὲ δημοσίᾳ τοῦτο ποιήσητε! ἀλλὰ κελεύετε τούτους τοὺς ἐροῦντας ὑπὲρ τοῦ νόμου, εἴ τινα τῶν εὑρημένων τὴν δωρεὰν ἀνάξιον εἶναί φασιν, ἢ μὴ πεποιηκότα ἐφ' οἷς εὕρετο, ἔχειν, ἢ ἄλλ' ὁτιοῦν ἐγκαλοῦσί τινι, γράφεσθαι κατὰ τὸν νόμον, ὃν παρεισφέρομεν νῦν ἡμεῖς, ἢ θέντων ἡμῶν, ὥσπερ ἐγγυώμεθα,

[1] Deest articulus. R. [2] Deest καί. R. [3] [τοῦτο] R.

Θάνατον τὴν ζημίαν ἐτάξατε] Articulum exemit Reiskius exemplo Par. 1. et Aug. 1. Ego vero nihil muto, qui additum articulum sæpius legisse meminerim in hac formula, ut in simillima ista, θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι, ubi nunquam ab Atticis omittitur. Revocavi etiam in seqq. particulam καὶ post ποιεῖν, extritam a quatuor librariis, Par. 2. 5. Aug. 1. Bav. et nuper Reiskio. Eandem tamen idem textui reddidit Or. adv. Midiam p. 584. ed. R. in verbis: πᾶς γὰρ κρίνων ἄνθρωπον, καὶ δοκοῦντα, καὶ ὄντα βίαιον — At ibi plane eodem modo librarii oscitarant, et quidem non quatuor, sed quinque. Amant Græci καὶ sic iteratum. F. A. Wolf.

Καὶ τὰ δοκοῦντα καὶ τὰ ὄντα] *Quæ vel naturam vel speciem turpitudinis habent.* Nannius.

Τὸ μὴ ταῦτα] Lingua, nisi fallor, postulat, ἀμφισβήτησις τοῦ μὴ ταῦτα ποιεῖν. Ita quoque Wolfius, qui addit δεῖν ante ποιεῖν. Markland. Equidem et hic vulgatum tueor, idque exemplis, qualia vide apud Valcken. et Brunck. ad Euripid. Hippol. 48. Vertendum autem sic: *Neque enim ulla dubitatio relinquitur, an ea nobis sint facienda, quæ ipsi prius turpia judicavimus.* F. A. Wolf.

Τοῦτο δημοσίᾳ ποιοῦντες φανήσεσθε] Uncis exigit Reiskius τοῦτο, quod abest a Par. 1. Paullo vero post, ante ἀφέλοιτο, eandem vocem nobis reliquit, nullo scilicet ibi librario peccante. Μηδὲν τοῦτο est *nihil tale, nihil ex hoc genere.* Plane, ut dicitur τὶ τοῦτο. Idem.

Ἢ μὴ πεποιηκότα ἐφ' οἷς εὕρετο, ἔχειν] Interpunxi ante ἔχειν, ut amoverem causam erroris, qui delusit Scholiasten et Reiskium, quorum ille conjunctam, εὕρετο ἔχειν, duro quodam et insolenti modo capit, hic nos beat emendatione sua, εὕρετο ἐκείνην, h. e. τὴν δωρεάν. Ne tamen forte nunc infinitivus ἔχειν trahatur ad εἶναι ἀνάξιον τὴν δωρεὰν, qui tertius adhuc error superest; sic verborum ordo institui debet: ἢ (φασὶν) ἔχειν μὴ πεποιηκότα ἐφ' οἷς εὕρετο, ἢ ἄλλ' ὁτιοῦν ἐγκαλοῦσί τινι. *Si quem dicent* immunitate frui, *vel qui nihil fecerit earum rerum, propter quas eam impetravit* etc. Ita sententia poscit, et lex sermonis, et gemina structuræ ratio §. ϛ. ubi κεκτῆσθαι nihil aliud est, quam nostro loco ἔχειν. In seqq. ἢ ἄλλ' ὁτιοῦν imprimis cogitandum de eo, quod quis post donum acceptum peccare potuit, id quod supra fuit §. κά. med. μετὰ ταῦτα ἀδικοῦντων. Sed verbum, ἐγκαλοῦσι, ad adversarios relatum, deflectit paullum ab instituta structura, ex qua participium exspectes. Idem.

Ἢ θέντων αὐτῶν] MSS. Aug. Obsop.

καὶ φαμὲν θήσειν, ἢ [1] θέντας αὐτοὺς, ὅταν [2] πρῶτον γένωνται νομοθέται. Ἔστι δ' ἑκάστῳ τὶς αὐτῶν, ὡς ἔοικεν, ἐχθρός· τῷ μὲν Διόφαντος, τῷ δ' Εὔβουλος, τῷ δ' ἴσως ἄλλος τίς. Εἰ δὲ τοῦτο φεύξονται, καὶ μὴ ἐθελήσουσι ποιεῖν, σκοπεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ καλῶς ὑμῖν ἔχει, ἃ τούτων ἕκαστος 499
ὀκνεῖ τοὺς ἐχθροὺς ἀφαιρούμενος ὀφθῆναι, ταῦθ' ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας ἀφῃρημένους φαίνεσθαι· καὶ τοὺς εὖ τι πεποιηκότας ὑμᾶς, οἷς οὐδεὶς ἂν ἐγκαλέσαι, νόμῳ τὰ δοθέντα ἀπολωλεκέναι δι' ὑμῶν [3] ἀθρόους· παρὸν, εἴ τις ἄρα ἐστὶν

[1] θέντων αὐτῶν T. R. [2] [τὸ] πρῶτον R. [3] ἀθρόα T.

Ven. Vindob. Lindenbrog. et Regg. α. ε. [Bav. Marg. Vin. et Less.] ἢ θέντας αὐτούς. Simoni Fabricio Marcopibertano, qui Augustani Codicis variantes lectiones excerpsit, neutra lectio placet. Maluit ille θέντων αὐτοὶ, id est, ut ait, ἀντὶ τοῦ θέτωσαν. Inficete. Sensus est integerrimus et lectio proba: γράφεσθαι κατὰ τὸν νόμον, ὃν παρεισφέρομεν νῦν ἡμεῖς· ἢ θέντων ἡμῶν (male Edit. Francof. ὑμεῖς et ὑμῶν) ἢ θέντων αὐτῶν. *sive nos eam tulerimus, sive ipsi tulerint*. Ut recte interpretatur bonus Wolfius, aliique. TAYLOR.

Ἢ θέντων ἡμῶν — ἢ θέντας αὐτοὺς] In editis libris, quotquot vidi, legitur ἢ θέντων αὐτῶν, quod si auctoritatem haberet, nemo reprehenderet. Verum optimi codd. dant aliud, θέντας αὐτούς. Cui consensui librorum addendus Schol., qui, diligentius ab editoribus inspectus, nonnihil interdum profuisset ad veram lectionem detegendam. Jam nemini dubium esse debet, quin vulgata lectio hoc quoque loco a sciolo ad similitudinem prioris membri reficta sit. Quod idem in simili fecit Reiskius, de Cor. §. νέ., prorsus sine libris ἐνθυμηθέντας edens, pro ἐνθυμηθεῖσι. Conf. Markl. ad Lysiam p. 364. Sed ne nunc quidem opus est, ad antiptosin quandam confugere. Θέντας αὐτοὺς refer ad verba, quæ totius periodi primaria sunt: κελεύετε τούτους τοὺς ἐροῦντας — γράφεσθαι. Nihil certius. F. A. WOLF.

Ὅταν πρῶτον γένωνται νομοθέται] Sc. αὐτοί. An vero, *cum creati fuerint legumlatores alii?* Nannius: *ubi primum legislatores creati fuerint*. WOLF.

Ὅταν πρῶτον γίνωνται νομοθέται] In Ben. est ὅταν τὸ πρῶτον, quod unde sit, nescimus. Certe articulo carent Aug. 1. et Bav. cum editt. princc., neque eo opus. Proxima sententia de privatis inimicitiis Leptineæ factionis egregie facit ad persuadendum. F. A. WOLF.

Ἔστι δ' ἑκάστῳ —] *Habet quisque, ut arbitror, privatas inimicitias cum beneficiariis.* NANNIUS.

Τῷ μὲν Διόφαντος, τῷ δ' Εὔβουλος] Plures a Demosthene memorantur Diophanti, plures Eubuli. Et de Eubulis quidem erudite egit Ruhnken. Histor. Oratt. gr. p. LXV. seqq., qui docet, ubicunque Eubulus simplici nomine occurrat, intelligendum esse Anaphlystium, summæ auctoritatis demagogum, qui per plures annos cum Oratore nostro Remp. administravit. Hoc tamen loco qui viri intelligendi sint, conjectura satis certa non assequor. F. A. WOLF.

Ταῦθ' ὑμᾶς τοὺς εὐεργέτας ἀφῃρημένους φαίνεσθαι] Ὑμᾶς φαίνεσθαι ἀφῃρημένους (ὅτι ἀφῄρησθε φανερὸν εἶναι) τοὺς εὐεργέτας ταῦτα. ἀφαιροῦμαί σε τοῦτο, vel, ἀφαιροῦμαί σου τοῦτο. Videant rudiores, ne turbentur trajectione verborum, et ambiguitate infinitivorum cum accusativis. WOLF.

Ἀθρόα] Quis non videt, hic esse rescribendum ἀθρόους? Si silerent Codd. ita lubens et otiosus refingerem. Non enim referri debet hæc vox ad τὰ δοθέντα, sed ad τοὺς πεποιηκότας: Atque in ea relatione tota vis argumenti nititur. Vide sodes: σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ὑμῖν ἔχει — τοὺς εὖ τι πεποιηκότας — τὰ δοθέντα ἀπολωλεκέναι δι' ὑμῶν ἀθρόους· παρὸν, εἴ τις ἄρα ἐστὶν ἀνάξιος εἷς, ἢ δύο, ἢ πλείους, γραφῇ διὰ τούτων ταὐτὸ τοῦτο παθεῖν, κατ' ἄνδρα κριθέντας. Atque hæc est lectio Edit. Morel. Codd. autem Ven. Obsop. Ital. Aug. Vindob. Bodl. Cant. et Parisiensium, duobus exceptis. Ita etiam Versio Interpretis Italici. Ecce ut creber Nester sit sententiis! En αὔξησιν vere mirificam! Non hoc cum illo simpliciter, sed plura cum pluribus confertim et coacervatim comparat: εὖ πεποιηκότας, οἷς οὐδεὶς ἂν ἐγκαλέσαι, cum εἴ τις ἐστὶν ἀνάξιος: deinde νόμῳ et γραφῇ: mox ἀπολωλεκέναι διὰ ὑμῶν

ἀνάξιος, εἷς ἢ δύο, ἢ πλείους, γραφῇ διὰ τούτων ταὐτὸ τοῦτο παθεῖν, κατ' ἄνδρα κριθέντας. Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὑπολαμβάνω ταῦτα καλῶς ἔχειν, οὐδέ γε ἀξίως ὑμῶν. [1][Σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο.]

λ'. Καὶ μὴν οὐδ' ἐκείνου γε ἀποστατέον τοῦ λόγου, ὅτι τῆς μὲν ἀξίας τότε, ὅτε ἐδώκαμεν, τὴν ἐξέτασιν ἦν δίκαιον λαμβάνειν, ὅτε τούτων οὐδεὶς ἀντεῖπε· μετὰ ταῦτα δ' ἐᾶν, εἴ τι μὴ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν ὕστερον κακόν. Εἰ δὲ οὗτοι τοῦτο φήσουσι· δεῖξαι μὲν γὰρ οὐχ ἕξουσι· δεῖ κεκολασμένους αὐτοὺς παρ' αὐτὰ τἀδικήματα φαίνεσθαι. εἰ

[1] Absunt unci. T.

et *τοῦτο διὰ τούτων παθεῖν*: et ad postremum denique *ἀπολωλεκέναι ἀθρόους* et *κατ' ἄνδρα κριθέντας*. Anne hæc sit Densitas, quam in Nostro tantopere admirati sunt Magistri? Ego profecto ita sentio. Vid. Quintilian. X. 1. TAYLOR. Sinceram scripturam, *ἀθρόους*, nuper tandem Reiskius reduxit e Bav. Qua scriptura, recte judicant, qui omnem vim argumentationis niti dicunt. *Ἀθρόοι* sunt *universi, cuncti*; *κατ' ἄνδρα κριθέντες, singulatim, viritim in jus vocati*: oppositi utrique inter se, ut solent *ἀθρόοι* et *οἱ καθ' ἕνα*, aut *ἀθρόοι* et *διεσκεδασμένοι*. F. A. WOLF.

Διὰ τούτων] *Τοῦ Λεπτίνου, καὶ τῶν συνηγόρων αὐτοῦ*. WOLF.

Ὑμῶν] Post *ὑμῶν* pro puncto infra pono punctum supra, ita ut hæc phrasiuncula *σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο* referatur ad id quod ultimum est *οὐδέ γε . . . . quod imprimis considerandum puto.* AUGER.

Σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο] Sc. *τὸ καλῶς ἢ μὴ ἔχειν τι*. *Cujus ego rei etiam rationem habeo.* Nisi forte quis censeat *τὸ τοῦτο* ad ea, quæ sequuntur, referendum. WOLF.

Σκοπῶ δὲ καὶ τοῦτο] Hæc quam nihil huc faciant, quum cæcus sit, qui non videat, piget id pluribus verbis demonstrare. Tamen ea, quantum scimus, hærent in libris omnibus, atque adeo a nonnullis defenduntur. Sed Wolfii defensiones parum placent. Nullo pacto verba ad seqq. trahi sinunt particulæ, periodi novæ indices, *καὶ μὴν*, neque ea melius eum superioribus coeunt. Nam *καὶ* sic positum est, ut *τοῦτο* spectet ea, quæ sequuntur. Reiskii autem rationes, sive quas molles vocat, seu quæ duræ sunt et frigidæ, apud ipsum legantur jucundius. Quarum una hæc est jucundissima, quum Oratorem putat oblitum fortasse, post vocem *τοῦτο* aliquid addere, relicto loco vacuo, quem per otium expleret, ad reliqua perrexisse, sicut soleamus commentantes cum festinatione. Adeo persuasit sibi vir præclarus, eadem festinatione Demosthenem egisse in Oratione scribenda, qua ipsum in ea commentanda. Mihi quidem verba illa plane videntur ex emblemate marginis esse, et adscripta ad explicandam rariorem locutionem, *οὐδ' ἐκείνου γε ἀποστατέον τοῦ λόγου*. Parum promoveas, si scripseris, *σκοπεῖτε καὶ τοῦτο*. Ita aliquando mihi in mentem venit. F. A. WOLF.

λ'. Εἴ τι μὴ] *Ἀντὶ τοῦ, εἰ μή τι*. WOLF.

Εἰ δὲ οὗτοι τοῦτο —] Scil. Vos ab istis jam donatis injuria esse affectos. *Hoc si adversarii dicent, eorum erit demonstrare, illos eo tempore, quo peccaverint, judicium subiisse.* Vertimus hæc ideo, ut declaremus verba, *παρ' αὐτὰ τἀδικήματα*, quæ eadem potestate occurrunt et alibi, et apud Demosth. de Cor. §. *ς'*., ubi probe argutatur Tayl., et eodem fere modo Schol. posterior ad h. l. Certa multis exemplis est hæc vis illius præpositionis de *tempore* positæ, quod vulgo *præsens* aut *durans* dicunt, unde Lat. verti potest *in* vel *sub*. Ut in loco Xenoph. M. S. II. 1., malis nimium conjecturis vexato, *παρὰ τὴν ἐκείνου ἀρχὴν, sub illius imperio, illo imperante*. Particulæ *παρὰ* in Atticis nunquam propria notio est *propter*, neque id *ἀργία* est, si quis *γαστρὶ χαρίζεται*. Conf. Or. nostræ §. *η'*. med. *ιγ'*. med. *ιθ'*. med. *κγ'*. fin. *λ'*. fin. F. A. WOLF.

Τοῦτο] *Hoc*, i. e. passos esse aliquid mali ab his qui immunitates obtinuerunt. AUGER.

Δεῖ κεκολασμένους αὐτοὺς παρ' αὐτὰ τἀδικήματα φαίνεσθαι] *Eos quoque docere oportet recenti adhuc secus admissorum memoria, pœna affectos esse.* Siquidem illa locutio, *παρ' αὐτὰ τἀδικήματα*, hoc est, *protinus admissis delictis*, inde est quod

δὲ, μηδενὸς ὄντος τοιούτου, τὸν νόμον ποιήσετε κύριον, δόξετε φθονήσαντες, οὐχὶ πονηροὺς λαβόντες, ἀφῃρῆσθαι. Ἔστι δὲ πάντα μὲν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὅσα ἐστὶ, τὰ ὀνείδη φευκτέον· τοῦτο δὲ πάντων μάλιστα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! [1] Διὰ τί; Ὅτι παντάπασι [2] φύσεως κακίας σημεῖόν ἐστιν ὁ φθόνος, καὶ οὐχ ἔχει πρόφασιν, δι' ἣν ἂν τύχοι συγγνώμης ὁ τοῦτο πεπονθώς. Εἶτα καὶ οὐδέν ἐστιν ὄνειδος, ὅτου πορρωτέρω ἐστὶν ἡ πόλις ἡμῶν, ἢ τοῦ φθονερὰ δοκεῖν εἶναι, πάντων ἀπέχουσα τῶν αἰσχρῶν. Τεκμήρια δὲ ἡλίκα τούτου, θεωρήσατε! Πρῶτον μὲν γὰρ μόνοι τῶν πάντων ἀνθρώπων ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι δημοσίᾳ [3] τὰς ταφὰς

[1] διατί; T. [2] πονηρᾶς φύσεως καὶ κακίας R. [3] Deest articulus. R.

παρὰ τὸ δεῖπνον etiam dicunt, *super cœnam*, et *cœnæ tempore*. Isocrat. οἴκοι γὰρ ὀλιγαρχουμένους, παρὰ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευομένους, *belli tempore et militiæ*. Interpres tamen Demosth. hoc loco παρ' αὐτὰ τἀδικήματα κολάζειν significare existimavit προσφόρως καὶ ἐγγὺς τῶν ἀδικημάτων φύσεως, hoc est, *pro modo delictorum, et pœna admisso adæquata*: quod mihi non placuit. Jurisperiti dicunt, *adhuc fragrantibus delictis*. Dicitur et παραχρῆμα eadem ratione pro *confestim*, et παραυτίκα, et παραυτὰ, et παραυτόθεν, quasi *jam inde ex illa hora*. Dicitur et παρ' αὐτὸν τὸν καιρόν. Idem in eadem, [§. ιβ΄.] πάντες μὲν γάρ εἰσιν ἴσως ἄξιοι χάριν ἀνταπολαμβάνειν οἱ προϋπάρχοντες τῷ ποιεῖν ὑμᾶς εὖ, μάλιστα δ' οἱ παρὰ τὰς χρείας: *nam cum omnes ultro de vobis bene merentes, digni sunt utique, quibuscum paria faciatis, tum vero ii maxime, qui in ipsis temporibus vestris difficultatibusque fecerunt*. Synes. αὐτὰς οὖν ταύτας παρὰ τοὺς καιροὺς ἑκάστους οἵου σοι παρεστᾶναι συνηγόρους, *unoquoque tempore*. Idem, ἀλλ' ἔστιν εὐτυχία παρὰ τὸν καιρὸν εὐτυχεστέρα. *Refert autem quo quicque in loco feliciter cedat*. vel sic, *at vero locus ipse refert ad felicitatis cumulum. Ex edit.* Hervag.

Δεῖ αὐτοὺς φαίνεσθαι κεκολασμένους] *Constare oportet, eos esse punitos*. Hoc est, si dicent eos peccasse, non fides eis habebitur, nisi pœnam e vestigio consecutam esse demonstrarint. Wolf.

Ὡς εἰπεῖν] Forte ἔπος εἰπεῖν. et sic habet Ulpianus. Nannius: *Ut semel dicam*. Idem. Aberat ea vox ab Editt. ante Parisiensem. Habent Codd. Lindenbrog. et Aug. Taylor. Perperam Nannius. Formulam h. l. reddes, *ut uno verbo dicam*. F. A. Wolf.

Φύσεως καὶ κακίας] M. φύσεως κακίας· ἀντὶ τοῦ, κακῆς φύσεως. Wolf. *Pravitas est Naturæ*. Ita Editio Francofurt. secundum Felician. Manut. et MSS. Ald. Variatur in cæteris: φύσεως καὶ κακίας Edit. Ald. Unde scriptum olim fuisse arbitror, juxta ac Morelius edidit: ὅτι παντάπασι πονηρᾶς φύσεως καὶ κακίας σημεῖόν ἐστιν ὁ φθόνος. In marg. Benenati, in Obsop. Lindenbrog. Ven. Ital. et Schol. φύσει κακίας. Taylor. Hæc omnia Reiskius duplici divinatione auget. Nos plane non videmus, cur a vulgata recedendum sit. Κακία φύσεως est *vitiositas indolis, pravitas animi*. F. A. Wolf.

Ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι δημοσίᾳ] Bene supplet Lambinus, τελευτήσασιν ἐν πολέμῳ δημοσίᾳ etc. Sed elegantior vocum positio, ἐπὶ τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ τελευτήσασι, δημοσίᾳ etc. et ita Lysias Orat. Funebr. ad fin. ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας — τιμᾶσθαι. Eudocia MS. (penes humanissimum et eruditissimum Virum Ricardum Ellysium, Baronettum) in Voce Αἴας: Μενεσθεὺς ἐπ' αὐτῷ λόγον ἠγόρευσεν, ᾧ νομίζουσιν Ἀθήνῃσι τιμᾶν τοὺς ἐκ τῶν πολέμων τελευτῶντας. de funere Ajacis, Telamonis filii, loquitur Auctor, ex quo hæc sumsit Eudocia. Markland. Nec alienum ab hac opinione se ostendit Reisk. Defendit tamen is vulgatam scripturam ita, ut δημοσίᾳ, quasi in bivio positum, non minus ad τελευτήσασι, quam ad τὰς ταφὰς ποιεῖσθε, trahatur. Id quod mirum commentum est. Quamvis enim apud Græcos sæpe occurrant δημοσίᾳ θαπτόμενοι, non magis leguntur τελευτήσαντες δημοσίᾳ, quam τελευτήσαντες ἰδίᾳ, neque aliter quam *privatim*, quenquam nec Græce, nec Latine, scimus mortuum, si eos excipias, *qui ad publicum*

500 ποιεῖσθε, καὶ λόγους ἐπιταφίους, ἐν οἷς κοσμεῖτε τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἔργα. Καίτοι τοῦτ' ἔστι τὸ ἐπιτήδευμα ζηλούντων ἀρετὴν, οὐ τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τιμωμένοις φθονούντων. Εἶτα μεγίστας δίδοτε ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου δωρεὰς τοῖς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας νικῶσι, τοὺς στεφανίτας· καὶ οὐχ, ὅτι τῇ φύσει τούτων ὀλίγοις μέτεστιν, ἐφθονήσατε τοῖς ἔχουσιν, οὐδ' ἐλάττους ἐνείματε τὰς τιμὰς διὰ ταῦτα. Πρὸς δὲ τούτοις τοιούτοις οὖσιν, οὐδεὶς πώποτε τὴν πόλιν ἡμῶν εὖ ποιῶν δοκεῖ νικῆσαι· τοσαύτας ὑπερβολὰς τῶν

supplicium ducuntur, ut δημοσίᾳ τελευτᾷν est apud Æschin. de fals. leg. κζ. Jam equidem etsi locos novi bene multos, qui in ista locutione habent verba, ἐν τῷ πολέμῳ, tamen ab Lambini emblemate alienior sum, istisque verbis aut nihil nunc opus fuisse, aut, si id putes, eorum sententiam ab auditoribus tacite adjectam arbitror. Nam nullas publicas sepulturas Athenienses norant, nisi eorum, qui in bellis pro patria cecidissent. Postremum hoc si Wesselingius cogitasset ad Petiti LL. AA. p. 603., cavisset sibi ab errore, nuper repetito a Gottlebero ad Thucyd. II. 35. Etenim ut gnarus fuisset Noster rerum Romanarum, eadem ratione scribere ista potuit, μόνοι τῶν πάντων ἀνθρώπων. Quippe laudationes funebres memorat haud privatas, quales Roma norat, sed publicas, et Populi jussu celebratas. Quem talem morem Atheniensibus solis h. l. recte vindicari, colligas partim ex eo, quod nusquam simile quidquam de alia natione Græciæ narratur, partim etiam ex verbis Aristidis T. I. p. 190., licet ab hoc rhetore nostrum locum respici dixeris. Ipsius autem hujus moris vera origo et institutio a tempore Persici belli repetenda, auctoribus Diodor. Sic. XI. 33. et Dionys. Halic. A. R. V. 17. Oratores, λόγους ἐπιταφίους habituri, legebantur a Senatu, solennitas in Ceramico extra urbem facta. Conf. Meursii Ceramic. gem. c. 22. Restant etiam nunc tales conciones ex antiquitate quatuor, Periclis Thucydidei l. c., Platonis in Menexeno, Lysiæque et Demosthenis. At hujus postremi quæ hodie prostat Oratio, ea jam olim obelis Criticorum confossa est, ut præter alios docet Taylor. Lectt. Lys. c. 3. Lysiacam adhuc tolerarunt patientius. Neque hæc tamen ipsa eo stilo scripta, qui senem Lysiam decebat, sed ex Isocratis Panegyrico, aliisque Orationibus veterum ac veri Lysiæ locis eodem pæne modo, quo Aristidis declamatio ista, a quodam Sophista composita videbatur mihi olim in Censura Menexeni, a Gottlebero editi, quæ inserta est Ephemm. Erfurt. literariis A. 1782. p. 34. Cujus opinionis nondum me pœnitet, quum præsertim nuper Valckenaerium viderim in eandem incidisse. Vid. Hemsterhus. et Valcken. Orationes etc. p. 218. F. A. Wolf.

Τὰς ταφὰς ποιεῖσθε] Articulum ex fide Par. 1. et Aug. 1. abjecit Reisk. Ac potuisset hoc probare exemplis quibusdam neglecti in hac locutione articuli. Sed vereor, ut satis ea omnibus faciant: certe nulla ratio rei est in eo, quod vocabulum λόγους articulo caret. Mox ποιεῖτε pro ποιεῖσθε quidam non bene. Non est plane similis locus Platon. Menex. p. 17. ubi v. notas. Idem.

Τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας νικῶσι τοὺς στεφανίτας] Annotandum hic, quod Pollux lib. 3. de vocab. rerum ad Commodum Cæsarem scripsit, "Agonum quosdam Stephanitas et Phyllinas, qui sacri dicuntur, appellatos, quorum præmia in corona et frondibus erant. quosdam Thematicos dictos, quasi posititios, qui etiam argyritæ dicebantur, ab argenteo, pecuniarioque præmio." Vide Annot. Bud. in Pandect. *Ex edit.* Hervag.

Εἶτα μεγίστας δίδοτε — τοὺς στεφανίτας] Nempe duplicis generis fuerunt οἱ ἀγῶνες, alii στεφανῖται, alii θεματικοί. Conf. Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 260. Sed apud Græcos, *nullius rei præter laudem avaros*, priorum certaminum dignitas habita longe major. Ceterum notissimi sunt honores victoribus ludorum sacrorum a civitatibus suis decreti, sæpe amplissimi ac prope divini, præcipue apud Athenienses, de quibus vide locc. cc. in Petit. LL. AA. p. 131. In proximo, τούτων, denuo cogitandum τῶν δωρεῶν. F. A. Wolf.

Τοσαύτας ὑπερβολὰς — παρέσχηται] Scil. ἡ πόλις. Atque ὑπερβολαὶ τῶν δωρεῶν sunt δωρεαὶ ὑπερβάλλουσαι τὰς τῶν ἄλλων εὐεργεσίας, *dona et præmia, acceptis beneficiis longe majora*. Idem.

δωρεῶν, αἷς ἀντευποιεῖ, παρέσχηται. Ἔστι τοίνυν ἅπαντα ταῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! δικαιοσύνης, ἀρετῆς, μεγαλοψυχίας ἐπιδείγματα. Μὴ τοίνυν, δι' ἃ πάλαι παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἡ πόλις εὐδοξεῖ, ταῦτ' ἀνέλητε νῦν· μηδ', ἵνα Λεπτίνης ἰδίᾳ τισὶν, οἷς ἀηδῶς ἔχει, ἐπηρεάσῃ, τῆς πόλεως ἀφέλησθε καὶ ὑμῶν αὐτῶν, ἣν διὰ παντὸς ἀεὶ τοῦ χρόνου δόξαν κέκτησθε καλήν! Μηδ' ὑπολαμβάνετε εἶναι τὸν ἀγῶνα τόνδε ὑπὲρ ἄλλου τινὸς, ἢ τοῦ τῆς πόλεως ἀξιώματος, πότερον αὐτὸ δεῖ [1]σῶν εἶναι, καὶ ὅμοιον τῷ προτέρῳ, ἢ [2]μεθεστᾶναι καὶ λελυμάνθαι!

λά. Πολλὰ δὲ θαυμάζων Λεπτίνου κατὰ τὸν νόμον, ἓν μάλιστα τεθαύμακα πάντων· εἰ ἐκεῖνο ἠγνόηκεν, ὅτι, ὥσπερ ἂν εἴ τις μεγάλας τὰς τιμωρίας τῶν ἀδικημάτων τάττοι, οὐκ ἂν αὐτός γε ἀδικεῖν παρεσκευάσθαι δόξαι, οὕτως, ἄν τις ἀναιρῇ τὰς τιμὰς τῶν [3]εὐεργεσιῶν, [4]οὐδὲν αὐτὸς ποιεῖν ἀγαθὸν παρεσκευάσθαι δόξει. Εἰ μὲν τοίνυν ἠγνόησε ταῦτα, — γένοιτο γὰρ ἂν καὶ τοῦτο —, αὐτίκα δηλώσει· συγχωρήσεται γὰρ ὑμῖν λῦσαι, περὶ ὧν 501
αὐτὸς ἥμαρτεν· εἰ δὲ φανήσεται σπουδάζων, καὶ ὑπερδιατεινόμενος κύριον ποιῆσαι τὸν νόμον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω πῶς

[1] σῶν T. R.   [2] μεθιστᾶναι T.   [3] εὐεργετῶν T. R.   [4] οὐδὲν ἂν αὐτὸς R.

Μεθιστᾶναι] Forte μεταστῆναι, ἢ μεθιστᾶναι, ἀντὶ τοῦ, μεθεστηκέναι. Wolf.

λά. Πολλὰ δὲ θαυμάζων Λεπτίνου κατὰ τὸν νόμον, ἓν μάλιστα τεθαύμακα πάντων —] Jam novum telum a Demosthene expromitur, sane quam callidum. Sed id verbo monuisse satis erit. Laborandum nobis in verbis. Primum in voc. τεθαύμακα, juncto cum θαυμάζων, discant tirones, pravis notionibus temporum imbuti, quæ vis sit hujus temporis, quod rei perfectæ præsens est, non, ut vulgo vocant, præteritum. Conf. Harrisii Hermen I. 7. librum iis omnibus, qui in utraque lingua ultra plebem sapere volunt, utilissimum. Porro ambigunt editores in extrema periodo, utrum ea, quam nos tenuimus, amplectenda sit lectio, an alia hæc, οὐδὲν ἂν αὐτὸς ποιεῖν ἀγαθὸν παρεσκευάσθαι δόξαι. Mihi prior longe videtur præstare, ut verba, ὅτι οὐδὲν — δόξει, certo modo proponantur, ceteris hypothetice interjectis. Conf. omnino notam ult. ad §. ιέ. F. A. Wolf.

Εὐεργετῶν] Rescribe cum Ven. Obsop. Aug. Vindob. Ital. Regg. α. ζ. η. εὐεργεσιῶν: ut pariter fiat. τὰς τιμωρίας τῶν ἀδικημάτων v. 13. τὰς τιμὰς τῶν εὐεργεσιῶν v. 15. Ita §. λγ'. p. 512. v. 5. τὰς ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις δωρεὰς ζηλώσαντες, atque etiam ibid. v. 10. cum dicitur, τὰς τιμὰς ἀναιρῶν τῶν εὐεργετῶν, jubent Codd. Ven. Obsop. et ex Regiis tres reponere εὐεργεσιῶν. Modo fortasse cum Aug. ἂν, et cum marg. Benenati, δόξαι. οὐδὲν ἂν αὐτὸς ποιεῖν παρεσκευάσθαι δόξαι. Vid. v. 14. Taylor. M. εὐεργεσιῶν. Auger. Obsecutus sum Tayloro et Auger., itidemque §. λγ'., ubi codices iidem, satis constantes, eandem lectionem præferunt. F. A. Wolf.

Καὶ ὑπερδιατεινόμενος —] Simplex διατεινόμενος ex Par. 1. 7. Aug. 1. et quodammodo Bav. fortiori scripturæ nostræ nemo anteponat. Mox post τὸν νόμον nihil lenius exspectatur, quam hoc, ἐκεῖνος ὡς ἀληθῶς οὐδὲν δόξει ποιεῖν ἀγαθὸν παρεσκευάσθαι. Quod, elegantiæ studiosi videant, quam urbane ab Oratore emollitum sit. Similia sunt, quæ sequuntur, μετ' αὐτῆς δόξης εἶναι βέλτιον, μήθ' οἱ πεισθέντες σοι. Idem.

ἐπαινέσω, ψέγειν δὲ οὐ βούλομαι. Μηδὲν οὖν φιλονείκει, Λεπτίνη! μηδὲ βιάζου τοιοῦτον μηδὲν, δι' οὗ μήτ' αὐτὸς δόξεις εἶναι βελτίων, μήθ' οἱ πεισθέντες σοι· ἄλλως τε καὶ γεγενημένου σοι τοῦ ἀγῶνος ἀκινδύνου. Διὰ γὰρ τὸ τελευτῆσαι Βάθιππον, τὸν τουτουῒ πατέρα Ἀφεψίωνος, ὃς [1] αὐτὸν ἔτ' ὄντα ὑπεύθυνον ἐγράψατο, ἐξῆλθον οἱ [2] τῆς κρίσεως χρόνοι· καὶ [3] νῦν περὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου πᾶς ἐστιν ὁ λόγος, τούτῳ δ' οὐδείς ἐστι κίνδυνος. Καίτοι καὶ τοῦτο ἀκούω σε λέγειν, ὡς ἄρα τρεῖς σέ τινες, γραψάμενοι πρότεροι τοῦδε, οὐκ ἐπεξῆλθον. Εἰ μὲν οὖν ἐγκαλῶν αὐτοῖς λέγεις, ὅτι σε οὐ κατέστησαν εἰς κίνδυνον, φιλοκινδυνότατος εἶ πάντων ἀνθρώπων· εἰ δὲ τεκμήριον ποιῇ τοῦ τὰ δί-

[1] *σαυτὸν R. [2] [τῆς κρίσεως] R. [3] νυνὶ R.

Διὰ γὰρ τὸ τελευτῆσαι Βάθιππον —] Præcedenti periodo ad Leptinem ipsum directa erat oratio, nunc ad judices conversa narrat de Leptine. Sejunxi igitur hæc a prioribus spatiolo vacuo relicto, eoque ipso mihi videor oculis certe lectorum rem quodammodo mollivisse, quæ pluribus interdum fraudi fuit. Frequentes autem in Oratoribus nostris sunt ejusmodi subitæ a secunda persona ad tertiam transitiones. Vide præter ea, quæ ad §. κβ'. κζ'. fin. a me notata sunt; infra §. λέ. atque adv. Lacrit. p. 939. ed. R. adv. Spud. p. 1033. et audacius exemplum ap. Æschin. in Ctesiph. §. πή. fin. Σὺ πλουτεῖς καὶ ταῖς ἡδοναῖς ταῖς σαυτοῦ χορηγεῖς (hactenus ad Demosthenem conversus loquitur) καὶ τὸ κεφάλαιον, τὸ βασιλικὸν χρυσίον, παρὰ τούτῳ, οἱ δὲ κίνδυνοι παρ' ὑμῖν (hæc ad judices.) Nimirum cogitandus est in his Orator, non statarius, aut velut in corbe inclusus, quales hodie videas, sed quocunque eum animi impetus rapuit, procedens, atque ab altera parte spatiosi suggestus ad alteram pergens, cum oratione vario corporis motu gestuque animata, quæ nobis nunc emortua ante oculos jacet. Tali in oratione oculus, manus, digitus, vice interpretis funguntur, qui, quæ dura legentibus videri possunt, ea auditoribus facillima præstat ac plena nativæ elegantiæ. Non mirum ergo, quod proxima statim Leptinem rursus ipsum alloquuntur: καίτοι καὶ τοῦτο ἀκούω σε λέγειν κ. τ. λ. Breviter hac de re monuit Schol. in ed. Ben., cujus in h. l. legitur hæc nota: Ὅς αὐτὸν τὸν Λεπτίνην. Μεταβαίνει εἰς δεύτερον πρόσωπον ἀπὸ πρώτου. Ubi quisque videt scribendum, εἰς τρίτον πρόσωπον ἀπὸ δευτέρου. Sed hæc omnia nihil curans is, quem nescio quæ fortuna nostra nobis ubique adversarium objicit, asterisco præfixo scripsit σαυτὸν, quodque magis mirere, non offendit in sequenti pronomine tertiæ personæ, τούτῳ. Ut ingenuum hominem videas, qui, dum fraudem facit, vestigia fraudis tegere negligit. Ceterum pronomen ὃς redit ad Bathippum, non ad secundariam personam, Aphepsionem. Idem.

Ἐξῆλθον οἱ τῆς κρίσεως χρόνοι] Duo verba, τῆς κρίσεως, uncis ille suspecta fecit, quippe quæ abessent a Par. 1. et Aug. 1. Sed hos libros, satis nunc constare debet, ad scioli correctiones esse mutatos. Reperi quidem exempla, ubi *tempora in aliquo negotio præfinita* dicuntur simpliciter οἱ χρόνοι. Talibus autem non abutendum. Æschines in Ctesiph. §. κγ'. Ἧκον οἱ τῆς κρίσεως χρόνοι. Noster adv. Polycl. p. 1218. ed. R. Ὁ χρόνος ἐξήκει μοι τῆς τριηραρχίας. Ubi Reisk. nihil, homo inconstantissimus. Idem.

Πρότεροι τοῦδε] Τοῦ Βαθίππου, ἢ Ἀφεψίωνος. Forte: τῶνδε, τοῦ τε Ἀφεψίωνος καὶ τοῦ Κτησίππου. Wolf. Nempe Ctesippi præcipui accusatoris. Auger. Vix dubium puto esse, quin et nunc δὲ signet Aphepsionem, primas agentem in hoc judicio. Conf. §. κά. med. F. A. Wolf.

Οὐκ ἐπεξῆλθον] De legislatore περὶ Στεφ. dixit: μάλιστα μὲν μὴ θεῖναι τὸν νόμον· εἰ δὲ μὴ, καταβαλόντα ἐν ὑπωμοσίᾳ ἐᾶν. Wolf.

Τοῦ τὰ δίκαια εἰρηκέναι —] H. e. τοῦ σὲ τὰ δίκαια γεγραφέναι, quod verbum vulgatior usus fori adhibet. In seqq. notari meretur ratio, qua adversario crimen gravissimum objicitur. Nam accusator παρεσκευασμένος τινὶ est talis, qui *subornatus est ab ipso reo, cum eoque in judicio collu-*

καια εἰρηκέναι, λίαν εὔηθες ποιεῖς. Τί γὰρ εἵνεκα τούτου βελτίων ἔσθ᾽ ὁ νόμος, εἴ τις ἢ τετελεύτηκε τῶν γραψαμένων, πρὶν εἰσελθεῖν, ἢ πεισθεὶς ὑπὸ σοῦ διεγράψατο, ἢ καὶ ὅλως ὑπὸ σοῦ παρεσκευάσθη; ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐδὲ λέγειν καλόν.

λβ΄. Ἥρηνται δὲ τῷ νόμῳ σύνδικοι, καὶ μάλισθ᾽ οἱ δεινοὶ λέγειν ἄνδρες, Λεωδάμας Ἀχαρνεύς, καὶ Ἀριστοφῶν Ἀζηνιεύς, καὶ Κηφισόδοτος ἐκ Κεραμέων, καὶ Δεινίας Ἐρ-

dit; Romani dixerunt *prævaricatorem*, magnum crimen. Διαγράψασθαι Latine proprie effertur *absistere accusatione*, scil. quæ apud judicem jam instructa est. De reliquo patet, opinor, tribus his membris, εἴ τις—ἢ πεισθεὶς—ἢ καὶ ὅλως, ipsos accusatores tres, quos prius Leptini fuisse legimus, indicari. Οὐδὲ λέγειν καλόν. Conf. ad §. κή. fin. F. A. Wolf.

Διεγράψατο] Τῆς κατηγορίας ἀπέστη. Nannius: *Libellos, quos contra te dederat, expunxit.* Wolf.

λβ΄. Ἥρηνται δὲ τῷ νόμῳ σύνδικοι] *Syndici* dicuntur, qui in eandem causam incumbunt, vel, qui eandem causam defendunt, hoc est, civitatum advocati et defensores juris publici, quasi in causam publicam communiter incumbentes. Unde Demosthenes lege sancitum Athenis refert, ne cui iterum syndicum fieri liceret, crearique a populo, idque ideo, ne *syndicia*, id est, syndici munus ob publicam utilitatem inventum, verteretur in quæstum, compendiumque privatum. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *Deputatos* nostri appellant. συνδικεῖν est *ab eadem causa dicere, et patrocinium suum in causam communem afferre.* Idem in eadem, [§. λβ΄. *fin.*] γελοῖον νόμῳ μὲν συνδικεῖν, νόμον δὲ αὐτοὺς παραβαίνειν ἕτερον, i. e. *hanc rogationem istos communi tueri patrocinio, legem autem contrariam et antiquiorem ob eam abrogare. Ex edit.* Hervag.

Οἱ δεινοὶ] Τὸ οἱ malim abesse. καὶ μάλιστα δεινοὶ λέγειν. Wolf.

Ἀζηνιεὺς] Recte, non ut Editiones vulgatæ, Ἀξηνιεύς. Consentiunt Codd. optimi, ut Vindob. Lexicographi et Marmora, quibus in tam levi scribendi discrimine fides habenda est maxima.

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΙ ΚΑΘΩΣ ΕΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΝ
ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝΑ ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΣ ΑΖΗΝΙΕΥΣ
ΠΥΑΝΕΨΙΩΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΥ ΑΖΗΝΙΕΥΣ
ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝΑ ΣΥΜΦΕΡΩΝ ΑΖΗΝΙΕΥΣ

Spon. Itin. T. 2. p. 375.

. . . .

ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ ΠΑΛΛΗ-
ΝΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΖΗ-
ΝΙΕΥΣ ΦΙΛΟ . . . . Id. ibid. pag. 443.

Aristopho hic idem falso etiam vocatur Ἀξηνιεὺς apud Æschinem c. Timarch. pag. 86. 1. ed. R. refragantibus tamen Scaligero et Codd. Vid. Palmer. ad loc. et Meurs. Reliqu. Attic. c. 1. Alibi, in eadem oratione recte effertur, sc. pag. 159. 4. ᾧ παρήδρευεν Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεύς. Et c. Ctesiph. §. μδ΄. δημαγωγὸς Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεὺς, πλεῖστον χρόνον τὴν τοῦ Βοιωτιάζειν ὑπομείνας αἰτίαν. et §. ξε΄. ἐτόλμα δ᾽ ἐν ὑμῖν ποτὲ σεμνύνεσθαι Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος ὁ Ἀζηνιεύς. Quæ loca plurimum conferent ad hominis istius notitiam et historiam: atque etiam ad reliquorum, qui hic nominantur. Λεωδάμας ὁ Ἀχαρνεὺς οὐχ ἧττον Δημοσθένους λέγειν δυνάμενος. Æsch. in Orat. citata §. μδ΄. Taylor.

Λεωδάμας Ἀχαρνεὺς, καὶ Ἀριστοφῶν Ἀζηνιεὺς, καὶ Κηφισόδοτος ἐκ Κεραμέων, καὶ Δεινίας Ἐρχιεὺς] Leodamas auditor fuit Isocratis, οὐχ ἧττον Δημοσθένους λέγειν δυνάμενος, si fides Æschini in Ctesiph. §. μδ΄. Conf. Ruhnken. Hist. crit. Oratt. gr. p. LXIII. Aristophon ex Ἀζηνίᾳ, δήμῳ φυλῆς τῆς Ἱπποθοωντίδος, perperam ubique Ἀξηνιεὺς scriptus ante Taylorum, qui, mendam corrigens, laudat Æschin. in Timarch. p. 86. 1. p. 159. 4. ed. R. in Ctesiph. §. μδ΄. et §. ξε΄., quibus omnibus in locis hujus Aristophontis mentio fit. Sed ex uno loco nostro discimus, vitam produxisse virum usque ad Olymp. 106, 2. Jam si

χιεύς. Ἃ δὴ πρὸς τούτους ὑπολαμβάνοιτ' ἂν εἰκότως, ἀκούσατε, καὶ σκοπεῖτε, ἂν ὑμῖν δίκαια φαίνηται. Πρῶτον μὲν πρὸς Λεωδάμαντα· οὗτος ἐγράψατο τὴν Χαβρίου
502 δωρεὰν, ἐν ᾗ τοῦτ' ἔνεστι, τὸ τῆς [1] ἀτελείας, καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰσελθὼν ἡττήθη. Οἱ νόμοι δὲ οὐκ ἐῶσι δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ τῶν αὐτῶν οὔτε δίκας, οὔτε εὐθύνας, οὔτε

[1] ἀτελείας τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων, καὶ πρὸς T. R.

is est idem, qui Olymp. 94, 2. legem tulit de natis peregrina matre ex numero civium expungendis, tum, quum hoc judicium ageretur, extrema senectute esse debuit. Quod ut credamus, cogit etiam res, quæ deinde narratur v. pen. p. 508. præsertim si statim post exactos XXX tyrannos facta videatur. Reliqua vide apud Ruhnken. l. c. p. XLV., qui docet, quomodo discernendus hic Aristophon sit ab aliis duobus, uno Colyttense, altero Archonte eponymo anni Olymp. 112, 3., in quem annum celebris contentio incidit Demosthenis et Æschinis de corona. Ceterum quod Ulpianus scribit ad v. 8. p. 508. immunitatem Aristophonti hoc tempore non fuisse, id verum sit, an temere ab homine positum, quis divinet? Tertius syndicorum, Cephisodotus, Ceramensis, tribu Acamantide, mox a Nostro imprimis propter eloquentiam laudatur, rarius ab aliis. Hic quoque conf. Ruhnken. l. c. p. LX. Denique Dinias, Erchiensis, (Ἔρχεια δῆμος φυλῆς τῆς Αἰγηΐδος) obscurior jam olim videtur fuisse, certe est hodie, quippe alibi, quod sciam, non commemoratus. F. A. Wolf.

Οὗτος ἐγράψατο τὴν Χαβρίου δωρεὰν] H. e. *universam donationem; præmia omnia, Chabriæ ob res bene gestas decreta.* Conf. sup. §. ιθ'. Accusationem autem hanc conjicio Chabria adhuc vivo factam, eandemque esse, cujus meminit Aristot. Rhet. I. 7., forsan etiam pertinuisse ad hanc caussam Orationem Lycoleontis, Chabriam defendentis, de qua vide eundem Aristot. l. c. III. 10. extr. Idem.

Ἐν ᾗ τοῦτ' ἔνεστι etc.] Τὸ τῆς ἀτελείας (ἡ ἀτέλεια) τὶ (sc. μέρος οὖσα) τῶν δοθέντων ἐκείνῳ. Wolf. Lego simpliciter: δωρεὰν, ἐν ᾗ τοῦτ' ἔνεστι, omissis septem vocibus, quæ sequuntur. Ut infra scribitur, sc. pag. 508. v. 8. οὗτος εὕρετο τὴν δωρεὰν παρ' ὑμῖν, ἐν ᾗ τοῦτο ἐνῆν. Cætera hic sunt a manu glossatoris, adjecta nimirum explicationis gratia, hoc pacto: Σημείωσαι, Τὸ τῆς ἀτελείας, τὶ τῶν ἐκείνῳ δοθέντων. *Inter dona, quæ Chabriæ conferebantur, erat Immunitas.* Taylor. Distingue post ἀτελείας. Deinde sic: τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων καὶ πρὸς etc. Sed omnino assentior Cl. Editori, censenti, septem istas voces, τὸ τῆς — δοθέντων, non fuisse a Demosthene. Markland. Auctiora hæc leguntur in omnibus editionibus: τὸ τῆς ἀτελείας, τῶν ἐκείνῳ τι δοθέντων, καὶ πρὸς ὑμᾶς κ. τ. λ. Ex quibus rejeci quatuor illas voces, de interpolatione præcipue suspectas; et fortasse etiam hoc, τὸ τῆς ἀτελείας, omittere debui. Sic plane visum Tayloro et Marklando, vulgata lectione meritissimo offensis. Displicet admodum Wolfii ratio, quam tamen unam nobis relictam video. Ipsum hoc ἐκείνῳ, nescio quo modo, fraudem prodit. Τὶ autem in hacce sententia ab Oratore isto sensu poni potuisse, nemo unquam mihi persuadebit. Alia prorsus ratio est §. ις'. et §. κη'. fin. Simulque accedit insignis species glossematis, adscripti ad τοῦτο, h. e. *id, de quo nunc agitur, immunitas.* Vid. infra v. 8. p. 508. et §. ις'. med. ibique notam. Itaque Demosthenem etiam hic ab importuna manu auctum ut putemus, non levis causa est, quanquam ne umbram quidem causæ sibi visam narrat Reisk. Mox πρὸς ὑμᾶς εἰσελθὼν dicitur is, cujus actio jam in judicium adducta est. Alias verbum εἰσέρχεσθαι etiam de *reo* et *materia litis* usurpatur. Unde δίκη εἰσαγώγιμος. Ἡττᾶσθαι, *causa cadere*, ut alibi ἁλῶναι. F. A. Wolf.

Ἡττήθη] *Causa cecidit.* Nannius.

Ὑπὲρ τῶν αὐτῶν] Ita Editt. At MSS. Codd. constanter fere περί. MSS. Ald. Felician. et Manut. Ven. Ital. Lindenbrog. Vindob. et Regg. α. β. ε. ζ. η. Taylor.

Οὔτε δίκας etc.] Hæc generaliter verti, ad vitandas verborum ambages: *Num Tibi liceat Athenis bis eadem de re judicium adipiscier?* Wolf. Recte Wolfius, atque intra spem veniæ. Neque enim Fori Attici ratio semper et ubique literis Latinis explicari velit. In eo autem erratum est ab Interprete Italico: *Ne per causa di stato, ne per causa di conti di amministrationi publiche, ne per causa di servigi fatti alla republica.* Eodem judicio,

διαδικασίαν, οὔτ᾽ ἄλλο τοιοῦτον οὐδὲν εἶναι. Χωρὶς δὲ τούτων, ἀτοπώτατον ἂν πάντων συμβαίη, εἰ τότε μὲν τὰ Χαβρίου παρ᾽ ὑμῖν ἔργα μεῖζον ἴσχυε τῶν Λεωδάμαντος λόγων· ἐπειδὴ δὲ ταῦτά τε ὑπάρχει, καὶ τὰ τῶν ἄλλων εὐεργετῶν προςγέγονε, τηνικαῦτα σύμπαντα ταῦτα ἀσθενέστερα τῶν τούτου λόγων γίγνοιτο. Καὶ μὴν πρός γε Ἀριστοφῶντα, πολλὰ καὶ δίκαια ἂν ἔχειν εἰπεῖν [1] οἶμαι. Οὗτος εὕρετο τὴν δωρεὰν παρ᾽ ὑμῖν, ἐν ᾗ τοῦτο ἐνῆν· — καὶ οὐ τοῦτ᾽ ἐπιτιμῶ· δεῖ γὰρ ἐφ᾽ ὑμῖν εἶναι διδόναι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, οἷς ἂν βούλησθε —· ἀλλ᾽ ἐκεῖνό γε οὐχὶ δίκαιον εἶναί φημι, τὸ ὅτε [2] μὲν τούτῳ ταῦτ᾽ ἔμελλεν ὑπάρξειν λαβόντι, μηδὲν ἡγεῖσθαι δεινόν· ἐπειδὴ δὲ ἑτέροις δέδοται, τηνικαῦτ᾽ ἀγανακτεῖν, καὶ πείθειν ὑμᾶς ἀφελέσθαι. Καὶ μὴν [3] καὶ Γελάρχῳ πέντε τάλαντα ἀποδοῦναι γέγραφεν οὗτος, ὡς παρασχόντι τοῖς ἐν Πειραιεῖ τοῦ δήμου· καὶ

[1] οἴομαι R. [2] μὲν τοῦτ᾽ ἔμελλεν T. [3] Deest καί. T.

ac Wolfius, usus est Interpres alter. Taylor. Res nota esse potest vel e Terent. Phorm. III. 2. 58., quem cum loco nostro dudum comparavit Muret. Var. Lectt. XIX. 8., quod opus, Muretinorum omnium doctissimum et elegantissimum, gaudeo, nova editione prupediem in manus studiosorum venturum. De discrimine caussarum, δίκης, εὐθύνης, διαδικασίας, explicare longum est. Adeundi sunt ii, qui jus Atticum proprie illustrarunt. Ponam tamen ex Or. in Timocr. p. 717. ed. R. legis verba: Ὅσων δίκη πρότερον ἐγένετο ἢ εὐθύνη ἢ διαδικασία περί του ἐν δικαστηρίῳ, ἢ ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ, ἢ τὸ δημόσιον ἀπέδοτο, μὴ εἰςάγειν περὶ τούτων εἰς τὸ δικαστήριον, μηδ᾽ ἐπιψηφίζειν τῶν ἀρχόντων μηδένα, μηδὲ κατηγορεῖν ἐώντων, ἃ οὐκ ἐῶσιν οἱ νόμοι. Ad haec conf. Petiti LL. AA. p. 451. Ceterum pro ὑπὲρ τῶν αὐτῶν, quod plerasque editt. occupat, dedi περὶ τῶν αὐτῶν, tum propter auctoritatem a codd. optimis, tum quod ita loquuntur omnes, qui legis meminerunt. F. A. Wolf. Verba Terentii sunt: "At tu, qui sapiens es, magistratus edi. Judicium de eadem causa iterum ut reddant tibi: Quandoquidem solus regnas, et soli licet Hic de eadem causa bis judicium adipiscier." Phorm. II. 3. 56. Cf. H. Valesius ad Harpocr. p. 9. Taylor. ad Lysiam p. 312. et Ulpian. ad Dem. in Timocr. ad p. 704. ed. R.

Ἐπειδὴ δὲ ταῦτά τε ὑπάρχει —] Quum *etiam nunc maneant viri merita, novaque aliorum accesserint*. Acuendum pronunciando verbum ὑπάρχει. Ne quis putet scribendum, ταὐτά τε ὑπάρχει, *eadem sint, quæ fuerunt prius*. F. A. Wolf.

Ταῦτ᾽ ἔμελλεν] Plenius Editt. Ald. et Morel. cum MSS. Ven. Vindob. et Aug. ὅτε μὲν τούτῳ ταῦτ᾽ ἔμελλεν. Iidem MSS. ὑπάρχειν. ταῦτ᾽ et ὑπάρχειν Lindenbrog. Taylor.

Καὶ μὴν καὶ Γελάρχῳ πέντε τάλαντα ἀποδοῦναι γέγραφεν οὗτος —] Mirificam h. l. vim habet contrapositum, quo oblique simul Populus in memoriam revocatur rei, ab Aristophonte olim, fortasse non sine offensione, factæ. Sed dicendum de singulis. Et principio quidem qui occurrit Gelarchus, ex uno hoc loco nobis innotuit. Ergo cur Reisk. mutare velit Telarchum aut Agelarchum, id vero nescio: nisi forte sibi visus est homo Lipsiensis omnia Atheniensium nomina tenere. Ac poterat quoque afferre Clearchum, Zelarchum, etc. Mox γέγραφεν proprium verbum de eo, in cujus sententiam decretum factum. F. A. Wolf.

Τοῖς ἐν Πειραιεῖ τοῦ δήμου] Τοῖς ἀπὸ τοῦ δήμου, ἐν Πειραιεῖ γεγενημένοις ἐπὶ τῶν τριάκοντα. Wolf. τοῦ δήμου est inutile. οἱ δημοτικοὶ satis describuntur per οἱ ἐν Πειραιεῖ. Distinctione ista, sc. οἱ ἐν ἄστει et οἱ ἐν Πειραιεῖ sexcenties, credo, utitur Lysias noster. Si quid ego judicem, repetuntur hæ voces τοῦ δήμου a v. 2. p. seq.

καλῶς ἐποίει. Μὴ τοίνυν, ἃ μὲν ἦν ἀμάρτυρα, ταῦτ' ἐπὶ
τῇ τοῦ Δήμου προφάσει διὰ σοῦ δεδόσθω· ὧν δ' αὐτὸς ὁ
Δῆμος μαρτυρίας ἔστησεν, ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναγράψας, καὶ
πάντες συνίσασι, ταῦτ' ἀφελέσθαι παραίνει· μηδ' ὁ αὐτὸς
φαίνου, τά τε ὀφειλόμενα ὡς ἀποδοῦναι δεῖ, γράφων, καὶ
ἅ τις παρὰ τοῦ Δήμου κεκόμισται, ταῦτ' ἀφελέσθαι παρ-
αινῶν. Καὶ μὴν πρός γε Κηφισόδοτον, τοσοῦτ' ἂν εἴποιμι.
Οὗτός ἐστιν οὐδενὸς ἧττον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τῶν λεγόν-
των δεινὸς εἰπεῖν. Πολὺ τοίνυν κάλλιον τῇ δεινότητι ταύτῃ
503 χρῆσθαι ἐπὶ τὸ τοὺς ἀδικοῦντας ὑμᾶς κολάζειν, ἢ τοὺς
ἀγαθοῦ τινὸς αἰτίους ἀδικεῖν. Εἰ γὰρ ἀπεχθάνεσθαί
τισι δεῖ, τοῖς ἀδικοῦσι τὸν Δῆμον, [1] οὐ τοῖς ἀγαθόν τι
ποιοῦσιν, ἔγωγε νομίζω δεῖν. Πρὸς τοίνυν Δεινίαν· οὗτος
ἴσως ἐρεῖ τριηραρχίας [2] αὑτοῦ, καὶ λειτουργίας. Ἐγὼ δ',
εἰ πολλοῦ τῇ πόλει Δεινίας ἄξιον αὐτὸν παρέσχηκεν, ὡς
ἔμοιγε δοκεῖ, νὴ τοὺς θεοὺς, μᾶλλον ἂν παραινέσαιμι

[1] οὐχὶ R. [2] αὐτοῦ T.

vel saltem adjiciebantur ad marginem, explicandi causa. Horum alterutrum erit tam verum, quam quod maxime est verum. Taylor. Quæ suspicio prudentissima est. Ubicunque factio illa democratica memoratur, dici solet οἱ ἐν Πειραιεῖ. Vid. sup. ad §. ί. Itaque receptam lectionem parum defendas talibus locis, qualis est Æschinis [Demosthenis] hic de fals. leg. p. 431. ed. R. Ὑπομνῆτε τὸν μὲν εὐεργέτην τοῦ Δήμου καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς κ. τ. λ., multo minus artificio eo, quo Reiskius utitur. Id enim sequaris, Lysias atque alii sæpissime male scripsisse dicendi erunt. Forsitan tamen hactenus verba tuearis, si Oratorem putes a solenni locutione recessisse eo, quo melius eluceret vis illorum, ἐπὶ τῇ τοῦ Δήμου προφάσει. Sin contra vanum hoc videatur, illico verba hinc abeant oportet; et quis requirat? Postremo hanc structuram, μὴ τοίνυν δεδόσθω, ὧν δὲ — παραίνει, negatione ad utrumque imperativum relata, sic accipe: *Non igitur illa, quæ nullo teste data sunt, per causam Populi Gelarcho reddere debebas; quorum autem Populus ipse testimonia publice fixit, ea revocanda censere.* F. A. Wolf.

Παραίνει] Ita certe cum Editt. superioribus, et MSS. non παραινεῖ cum Francofurtana. Verum ea Editio sæpissime ex Typothetæ incuria, non auctoritate Codd. a vera lectione recedit, ut id aliquando notare, et lectorem admonere pene tædeat. Ita v. ult. νὴ τοὺς θεοὺς, non μά. et pag. prox. v. 3. ἀξιοῦν τιμᾶσθαι, non ἄξιον. Atque ita in locis fere sexcentis. Exemplum sumas ex pag. 463. Wolfius: οὐδέν ἐσθ', ὅτι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακῆσαι λέγεται παρ' ὑμῶν ἕνεκα. Nos: οὐδέν ἐσθ', ὅ, τι τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενακίσαι λέγεται παρ' ἡμῶν εἵνεκα. Modo lubens delerem ὁ ante αὐτὸς cum Ven. Lindenbrog. et Ital. Taylor. Perperam opinatur Taylorus, delendum esse articulum ante αὐτός. Structuram explicui ad §. θ'. fin. F. A. Wolf.

Οὗτός ἐστιν οὐδενὸς ἧττον τῶν λεγόντων δεινὸς εἰπεῖν] Notatu dignam duco formulam, δεινὸς εἰπεῖν, pro qua ubique legere me memini δεινὸς λέγειν. Fuit, puto, causa mutationis in proximo λεγόντων. Idem.

Οὗτος ἴσως ἐρεῖ τριηραρχίας αὑτοῦ καὶ λειτουργίας] *Enarrabit fortasse munera pro Republ. a se obita.* Ut pro Phorm. p. 957. ed. R. Ἀλαζονεύσεται, καὶ τριηραρχίας ἐρεῖ καὶ χορηγίας. Latine pari elegantia verbum pro verbo reddas: *Trierarchias loquetur et choragias.* Nam sic Latini verbo *loquendi* utantur de homine, qui rem frequenter in ore habet, præsertim cum jactatione. Notus Tigellius poetæ, *reges atque tetrarchas loquens.* Paullo post in verbis, μᾶλλον ἂν παραινέσαιμι αὐτῷ, melius, ut nunc quidem textus est, cum Markl. videbatur scribi αὑτῷ. Dispi-

[1] αὐτῷ τινὰ τιμὴν ὑμᾶς ἀξιοῦν δοῦναι, ἢ τὰς ἑτέροις πρότερον δοθείσας ἀφελέσθαι κελεύειν. Πολὺ γὰρ βελτίονος ἀνδρός ἐστιν, ἐφ' οἷς αὐτὸς εὖ πεποίηκεν, ἀξιοῦν τιμᾶσθαι, ἢ ἐφ' οἷς ἕτεροι ποιήσαντες ἐτιμήθησαν, φθονεῖν. Ὃ δὲ δὴ μέγιστον ἁπάντων, καὶ κοινὸν ὑπάρχει κατὰ πάντων τῶν [2] συνδίκων· τούτων πολλάκις εἷς ἕκαστος πρότερόν τισι πράγμασι σύνδικος γέγονεν. Ἔστι δὲ καὶ μάλα ἔχων νόμος ὑμῖν καλῶς, οὐκ ἐπὶ τούτοις τεθεὶς, ἀλλ' ἵνα μὴ τὸ πρᾶγμα ὥσπερ ἐργασία τισὶν ᾖ, καὶ συκοφαντία· μὴ ἐξεῖναι χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ Δήμου πλέον

[1] αὐτῷ T. [2] συνδίκων τούτων· T.

ciendum vero, quum παραινέσαιμι ita nudum insolentia quadam laboret, an verius legatur, παραινέσαιμι αὐτῷ, αὐτῷ τινὰ τιμὴν ὑμᾶς ἀξιοῦν δοῦναι. Quod genus vitii solenne est in libris. Idem.

Αὐτῷ τινὰ τιμὴν] Scribe αὐτῷ, sibi. Præcedentia ita forte distinguenda: ἄξιον αὐτὸν παρέσχηκεν, (ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, νὴ τοὺς θεοὺς) μᾶλλον ἂν παραινέσαιμι, αὐτῷ τινὰ τιμὴν etc. Mox v. 5. ita: κατὰ πάντων τῶν συνδίκων· τούτων πολλάκις εἷς ἕκαστος etc. non, τῶν συνδίκων τούτων· πολλάκις etc. Markland.

Κατὰ πάντων τῶν συνδίκων τούτων· πολλάκις —] Sic omnes edd. interpungunt, præterquam postrema, rationem sequens Marklandi, qui τούτων ad sequentia trahit. Id ego imitatus sum, etsi non omnino persuasus de necessitate rei. Quippe ad illud, εἷς ἕκαστος, nihil vetat in animo repeti αὐτῶν. Sed placet, fateor, vis major, quæ pronomini accedit a loco, quem nunc occupavit. Pro τισὶ πράγμασι proxime in quibusdam libris legitur, τισὶ παραδείγμασι, alibi τὶ πράγμασι, meri errores scribarum. Eos augere non debebat vir doctus conjectura nova, τισὶ παρανομοῦσι. Dictum est πράγμασι propterea, quod syndici non tantum ad leges defendendas creari solebant, sed ad alia quoque, quæ ad Rempubl. pertinerent. Porro restat in h. l. quiddam, quod Græci sermonis diligentiorem possit morari. Nam alias quum Attici dicunt, ὃ μέγιστον ἁπάντων ὑπάρχει, ὃ δεινότατον πάντων ἐστὶν, ὃ πονηρότατον, aut similiter, tum in consequenti membro inferunt fere ὅτι aut γάρ. Quo in genere particulæ γὰρ usus est inchoativus, quem tractavit Hoogev. Doctr. Particc. gr. T. I. p. 187., quanquam neglecta re, quam quærimus. Post prius autem membrum subaudiuntur verba, τοῦτό ἐστιν. Atque hic quidem usus loquendi tot exempla habet in Oratoribus et alibi, ut omissio particulæ videri possit insolentior. Sunt tamen loca, quamvis rariora, quæ hanc breviloquentiam ab omni suspicione defendant. Æschin. in Ctesiph. §. ιζ΄. Ὃ δ' ἦν ἐπιφθονώτατον· προξενίας τινὲς εὑρημένοι ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι διεπράττοντο ἀναγορεύεσθαι, ὅτι στεφανοῖ αὐτοὺς ὁ Δῆμος κ. τ. λ. Demosth. in Midiam §. κγ΄. Ὃ δ' οὖν δεινότατον, καὶ οὐ λόγος, ἀλλ' ἔργον ἤδη· τὰς δίκας, ὡς αὐτῶν οὔσας, ἠφίεσαν τοῖς ἐπιτρόποις. Contra Idem de fals. leg. p. 406. ed. R. Ὃ τοίνυν μέγιστον ἁπάντων, καὶ οὐ λόγος, ἀλλ' ἔργον ἤδη· βουλομένου γὰρ κ. τ. λ. F. A. Wolf.

Ἔστι δὲ καὶ μάλα ἔχων νόμος ὑμῖν καλῶς] Structuram vides esse, ἔστι δὲ νόμος ὑμῖν, καὶ μάλα καλῶς ἔχων. Ubi καὶ intendit, non copulat. Æschines in Ctesiph. §. ιδ΄. Οὗτος ὁ νόμος καὶ μάλα καλῶς ἔχει. Etiam hoc monere debui propter emendatorem, qui politissimi scriptoris opus, tanquam tirunculi pensum, tractavit. Idem.

Μὴ ἐξεῖναι χειροτονηθέντα] Forte μὴ χειροτονηθέντα. Alioqui Populo jus suum videbitur eripi. Wolf. Lambinus μὴ ἐξεῖναι οὐ χειροτονηθέντα etc. quemadmodum fere et legere et interpretari vides Wolfium. Sed uterque decipitur. Non hoc dicit Demosthenes: *Syndicum agere plus, quam semel,* nisi *a populi suffragiis ad id muneris deligatur, nefas esto:* Verum: *Syndicum* publicum *bis agere,* (i. e. defensionem Reip. amplius, quam semel, suscipere, novæque legis condendæ patrocinium) *omnino nefas esto.* Et rationem optimam reddit in præcedentibus, v. 8. ἵνα μὴ τὸ πρᾶγμα ὥσπερ ἐργασία τισὶν (non τις cum Edit. Morel. sed τισὶν, hominibus sc. certis et perpetuis) ᾖ καὶ συκοφαντία. Et conformiter Scholiastes: οὗτος ὁ νόμος ἐκέλευε, μὴ δεύτερον συνδικεῖν. καὶ γὰρ ἅπαξ τοῦτο ποιήσας, καλεῖται, ἵνα μὴ

ἢ ἅπαξ συνδικῆσαι. Τοὺς δὲ συνεροῦντας νόμῳ, καὶ διδάξοντας ὑμᾶς, ὡς ἐπιτήδειός ἐστιν, αὐτοὺς τοῖς ὑπάρχουσι νόμοις δεῖ πειθομένους φαίνεσθαι· εἰ δὲ μὴ, γελοῖον, νόμῳ μὲν συνδικεῖν, νόμον δ᾽ αὐτοὺς παραβαίνειν ἕτερον. Ἀνάγνωθι λαβὼν τὸν νόμον αὐτοῖς, ὃν λέγω!

ΝΟΜΟΣ.

Οὗτος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ παλαιὸς ἔσθ᾽ ὁ νόμος, καὶ καλῶς ἔχων· ὃν, ἐὰν σωφρονῶσι, φυλάξονται παραβαίνειν οὗτοι.

λγ΄. Ἐγὼ δ᾽ ἔτι μικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν καταβήσομαι.
Ἔστι γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πάντας μὲν τοὺς νόμους
504 ὑμῖν, ὡς ἐγὼ νομίζω, σπουδαστέον ὡς κάλλιστα ἔχειν,
μάλιστα δὲ τούτους, δι᾽ ὧν [1] ἢ μικρὰν ἢ μεγάλην ἔστ᾽

[1] Deest ἢ. T.

διὰ τὸ κέρδος ψεύδεσθαι ἐπιχειρῶσιν. Dicat autem aliquis, monere istas voces χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου, hunc locum non esse simpliciter intelligendum, ita ut Ego, et Tu, amice lector, jam intelligimus: verum, cum de *populi suffragiis* aliquid dici videatur, nimirum plausibiliter egisse Lambinum et Wolfium, qui Syndicatum nemini iterum deferri voluere, *nisi id muneris populi suffragiis demandetur*. Istud autem a nobis accipe. Syndici erant vel *privati*, vel *publici*: Illi Collegii alicujus, Municipii aut Universitatis causas agebant, οἱ παρὰ τῶν φυλετῶν ᾑρημένοι, ut loquitur Demosth. c. Aristocr. de quibus nihil præcipit Lex. Hi erant Civitatis Advocati, jurisque publici defensores, οἱ συνήγοροι, οὓς ὁ δῆμος χειροτονεῖ, ut loquitur idem c. Timocrat. Ita τοῦ δήμου ποτὲ χειροτονήσαντος Αἰσχίνην σύνδικον. Idem de Corona. Ergo χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου designat Syndicum *publicum*, qui *hac lege* id muneris semel tantum geret. Nesciverunt boni viri, quos jam refello, istud χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου disertim opponi privato Procuratori, a suo Collegio, Tribu aut Fraternitate, ut ita loquar, designato. Porro. Syndicos publicos memorare videtur Arcad. Charisius lib. sing. de muneribus civilibus. *Defensores quoque, quos Græci Syndicos appellant, et qui ad certam causam agendam vel defendendam eliguntur, laborem personalis muneris aggrediuntur.* l. 18. §. 13. D. de Muneribus et Honoribus. Quos quum id muneris semel tantum præstitisse vidit Petitus, (nam, ut ait Paulus, *Defensionem Reip. amplius, quam semel, suscipere nemo cogitur, nisi id fieri necessitas postulet.* l. 16. §. 3. D. eod.) ideo arripuit ad hunc Demosthenis locum illustrandum. Quod sane nollem, quoniam non est eadem utrobique ratio. Syndici enim in Attico jure *excluduntur*, in Romano, *excusantur*, et recte: quoniam *tenendum est, personale munus esse, quod corporibus, labore cum sollicitudine animi ac vigilantia exstitit.* l. 1. §. 3. D. eod. Unde recte Paulus: *Suscipere nemo* cogitur. Taylor.

Μὴ ἐξεῖναι χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ Δήμου πλέον ἢ ἅπαξ συνδικῆσαι] Legem ipsis his verbis exhibet Petitus LL. AA. p. 336., ibique ita vertit: *Nemo plus quam semel syndicus a Populo creator.* Quæ versio recte exprimit vim participii, sensumque habet unice verum. Contra Ind. Lamb., μὴ ἐξεῖναι οὐ χειροτονηθέντα, sensu plane alieno, qui tamen etiam Wolfio placuit. Nec Reiskius bene cepit locum. Optime in eo versatus est Taylorus, docens, χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ Δήμου appositum esse ad distinguendum syndicum publicum a privato. Conf. Prolegomm. F. A. Wolf.

λγ΄. Ἐγὼ δὲ — καταβήσομαι] *Dicendi finem faciam, de suggestu descendam.* Ita Lysias in Eratosth. p. 441. Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας καταβαίνειν. Sæpissime ἀναβαίνειν et καταβαίνειν legimus in hoc genere, et rarius additur ἐπὶ τὸ βῆμα, et ἀπὸ τοῦ βήματος, ut ἀναβιβάζειν quoque, *in suggestum adscendere jubere.* Idem.

Μικρὰν] Δι᾽ ὧν ἢ μικρὰν ἢ μεγάλην ἔστ᾽ εἶναι τὴν πόλιν. Ita enim Edit. Felician.

εἶναι τὴν πόλιν. Εἰσὶ δὲ οὗτοι τίνες; Οἵ τε τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσι τὰς τιμὰς διδόντες, καὶ οἱ τοῖς τἀναντία πράττουσι τὰς τιμωρίας. Εἰ γὰρ ἅπαντες ὡς ἀληθῶς τὰς ἐν τοῖς νόμοις ζημίας φοβούμενοι, τοῦ κακόν τι ποιεῖν ἀποσταῖεν, καὶ πάντες, τὰς ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις δωρεὰς ζηλώσαντες, ἃ χρὴ πράττειν προέλοιντο· τί κωλύει μεγίστην εἶναι τὴν πόλιν, καὶ πάντας χρηστούς, καὶ μηδένα εἶναι [1]τὸν πονηρόν; Ὁ τοίνυν νόμος οὗτος ὁ Λεπτίνου οὐ μόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοῦτ' ἀδικεῖ, ὅτι τὰς τιμὰς ἀναιρῶν τῶν [2]εὐεργεσιῶν, ἀχρεῖον τὴν ἐπιείκειαν τοῖς φιλοτιμεῖσθαι βουλομένοις καθίστησιν, ἀλλ' ὅτι καὶ παρανομίας δόξαν αἰσχίστην τῇ πόλει καταλείπει. Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι τῶν τὰ δεινότατα [3]ὑμᾶς ἀδικούντων, ἐν ἑκάστῳ τίμημα ὑπάρχει διὰ τὸν νόμον, ὃς διαῤῥήδην λέγει· μηδὲν [4]ὡς χρὴ τίμημα ὑπάρχειν ἐπὶ κρίσει πλέον

[1] Deest articulus. R. [2] εὐεργετῶν T. R. [3] ἡμᾶς R. [4] ὡς χρὴ μηδὲν R.

Codd. Aug. Vindob. Obsop. Ital. et Lindenbrog. Restitui similiter §. κς'. Taylor. Prius ἃ plures negligunt: at firmant libri meliores, sententiæ vis, et locus in Timocr. p. 766. ed. R., ubi hæc sententia eodem modo omnium codicum consensu repetitur. F. A. Wolf.

Τὸν πονηρόν] Cur tam emphatice, quæso? Dele articulum cum Vindob. Bodl. Ital. et Reg. α. Taylor. Τὸν del. vid. Auger. Quod minime improbo. Partim omnino in prædicato, quod Grammatici vocant, nullus est articulo locus; partim, nisi quid arguteris, nulla ejus hic potestas esse potest. F. A. Wolf.

Εὐεργετῶν] Εὐεργεσιῶν Vindob. Vid. supra ad pag. 504. v. 15. Taylor.

Παρανοίας] Lego παρανομίας. Wolf.

Ἀλλ' ὅτι καὶ παρανομίας—] Hæc lectio, in Marg. Ben. annotata, a libris quidem nullam videtur auctoritatem habere, et ingenio potius Lambini deberi. Habet eam tamen et Wolfius in altera editione sua, qua uti soleo. Verum ea lectio, undecunque est, ab omni consequentia loci adeo commendatur, ut morosissimi judicis calumnias statim conspecta repellat. Itaque et Tayl. et Reisk. receperunt. Stulte rusticeque Oratorem loqui fecerunt librarii, qui dederunt παρανοίας. Mox omnes vulgo, ἡμᾶς ἀδικούντων, præter Aristidem Art. p. 468. et Wolfium in versione. F. A. Wolf.

Μηδὲν ὡς χρὴ —ἐξέστω] Locus est classicus de lege, qua cautum est, ne a judicibus cuiquam unius delicti plures pœnæ irrogarentur. Παθεῖν *pœnam corporis* spectat, ἀποτίσαι *pecuniariam*. Conf. Herald. Animadv. ad I. A. et. R. III. 1. Lectio vero nostra, μηδὲν ὡς χρὴ, est ex Felic. Man. Wolf., eandemque videntur dare voluisse editt. principes et codices ii, qui habent, μηδ' ὡς χρή. Ben. autem dedit, ὡς χρὴ μηδέν. Quæ talis variatio movit textus corrupti suspicionem. Ita Wolfius conjecit, μηδενὶ ὡς χρὴ, Marklandus, μηδενὸς χρὴ, Reiskius, ut est audaciore ingenio, ὡς ἄρ' ἦ, τίμημα ὑπάρχειν, scil. δεῖ, *judex ne pœnam irroget, quæcunque natura est rei, de qua pronunciandum sit.* Idemque Aristarchus deinde quoque sollicitat ὁπότερον, casu accusativo offensus, quum alibi solenne sit τιμᾶν τινί τινος. Corrigit ergo ὁποτέρου, casu gignendi. Sed fallitur vir doctus, ut solet. Ὁπότερον, ut et ἀμφότερα, quod ab eo intactum relinquitur, ad infinitivos pertinet, non ad τιμάτω, et vertendum, *utramcunque pœnam judices injungant*. Illuc ut redeamus, in verbis, μηδὲν ὡς χρὴ τίμημα ὑπάρχειν, septima ratio superest, ut illud, ὡς χρὴ, dicamus infinitivo explicando olim in margine adscriptum. Vid. not. ad §. δ'. Unde intelligi liceat, cur ita varietur in libris. At post infinitum, ὑπάρχειν, utique dici debuisset ἐξεῖναι. Sed commutata ratio nostra sane nec insolens est, neque ullo modo dura.. Similiter posthac εἶναι legitur imperativis interjectum. Idem.

ἢ ἐν, ὁπότερον ἂν τὸ δικαστήριον τιμήσῃ, παθεῖν ἢ ἀποτίσαι· ἀμφότερα δὲ μὴ ἐξέστω. Ἀλλ᾽ οὐχ οὗτος ἐχρήσατο τούτῳ τῷ μέτρῳ· ἀλλ᾽ ἐάν τις ἀπαιτήσῃ χάριν ὑμᾶς, ἄτιμος ἔστω, φησὶ, καὶ ἡ οὐσία δημοσία ἔστω· δύο τιμήματα ταῦτα! εἶναι δὲ καὶ ἐνδείξεις καὶ ἀπαγωγάς· ἐὰν δὲ ἁλῷ, ἔνοχος ἔστω τῷ νόμῳ, ὃς κεῖται, ἐάν τις ὀφείλων ἄρχῃ [1] τῷ δημοσίῳ. Θάνατον λέγει· τοῦτο γάρ ἐστ᾽ ἐπ᾽ ἐκείνῳ τὸ ἐπιτίμιον· οὐκοῦν τρία τιμήματα ταῦτα! Πῶς οὖν οὐ σχέτλιον, καὶ δεινὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! εἰ χαλεπώτερον εἶναι δόξει παρ᾽ ὑμῖν, χάριν εὖ ποιήσαντα ἀπαιτεῖν, ἢ τὰ δεινότατα ἐργαζόμενον
505 ληφθῆναι;

λδʹ. Αἰσχρὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! καὶ κακῶς ἔχων ὁ νόμος, καὶ ὅμοιος φθόνῳ τινὶ καὶ φιλονεικίᾳ, καὶ τὸ λοιπὸν ἐῶ. Τοιούτοις δέ τισι προσέοικεν ὁ γράφων χρῆσθαι· ὑμῖν δ᾽ οὐχὶ πρέπει τὰ τοιαῦτα μιμεῖσθαι, οὐδ᾽ ἀνάξια φαίνεσθαι φρονοῦντας ὑμῶν αὐτῶν. Φέρε γὰρ, πρὸς Διὸς, τί μάλιστα ἂν ἀπευξαίμεθα πάντες, καὶ τί μάλιστα ἐν ἅπασι διεσπούδασται τοῖς νόμοις; Ὅπως μὴ

[1] τῷ δημοσίῳ ἄρχῃ R.

Καὶ ἡ οὐσία δημοσία ἔστω] Ulpiani observationem, idem esse καὶ quod ἢ, falsam Orator ipse arguit, neo ego ita intelligam virum præclarum, qui Scholion hoc laudat ad Petitum LL. AA. p. 610., quasi illud in hoo ipso loco comprobet. In seqq. ἐνδείξεις et ἀπαγωγαὶ formæ sunt accusationum, de quibus vid. Salmas. de M. U. p. 773. seqq. et Herald. ad I. A. et R. p. 320. Idem.

Ἄρχῃ] Lambinus structuram complanavit emendando ἐάν τις ἄρχῃ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ. Recte. *Si quis munus publicum gesserit, cum Civitati obæratus esset.* Ita Demosth. c. Timocrat. καὶ ἔνδειξις αὐτῶν ἔστω πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, καθάπερ ἐάν τις ἄρχῃ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ. Auctor Argumenti hujus Orationis: οἵσπερ οἱ δικάζοντες ὅταν ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ δικάζωσι. Taylor. Vind. et Aug. 1. ἐάν τις δ᾽ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἄρχῃ. Medentur scilicet sic trajectioni, quæ non egebat medela, ut supra docui. Conf. simile exemplum §. λδʹ. fin. Ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ. Rem ipsam quod attinet, Athenis magistratu fungi, aut judicem fieri, aut omnino Rempublicam attingere, h. e. cum Populo agere, non licebat eis, qui essent ἐγγεγραμμένοι ἐν ἀκροπόλει, h. e. *debitores ærario Reip.*, quod in arce fuit ἐν ὀπισθοδόμῳ. Ibi etiam, qui publico debebant, tabulis aut columnis inscribebantur, quippe ἀτιμίᾳ quadam notati et ipsi, et eorum defunctorum filii. Res nota est, etiam de capitali supplicio. Conf. Or. in Midiam §. νʹ. F. A. Wolf.

λδʹ. Καὶ τὸ λοιπὸν ἐῶ] Notavit hoc genus loquendi Aristid. p. 468. et 470. Nam novum nomen unum aut alterum exspectes addi prioribus, φθόνῳ τινὶ καὶ φιλονεικίᾳ. Subita igitur præteritio, qua pejus quiddam cogitandum auditori relinquitur, a lectore intervallo post copulam facto indicanda est. Idem.

Ὅπως μὴ γενήσωνται] Rarioris usus esse puto Subjunctivum Futuri, γενήσωμαι, apud probos et vetustos Græcos scriptores. Scribendum videtur γενήσονται, ut §. κγʹ. med. ὅπως μηδεὶς ἄλλος κύριος γενήσεται. et v. pen. p. seq. ὅπως μηδεὶς φόνος γενήσεται. et ita passim. Markland. Γενήσονται Felician. Maaut. Bodl. et Lindenbrog. Taylor. Dicere debuisset [Marklandus] *nullius*, et pro *futuro* voluit *aoristum*. Vid. notata a nobis ad §. ιάʹ. F. A. Wolf.

[1] γενήσονται οἱ περὶ ἀλλήλους φόνοι· περὶ ὧν ἐξαίρετος ἡ βουλὴ φύλαξ ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τέτακται. Ἐν τοίνυν τοῖς περὶ τούτων νόμοις ὁ Δράκων φοβερὸν κατασκευάζων καὶ δεινὸν, τό τινα αὐτόχειρα [2] ἄλλον ἄλλου γίγνεσθαι, καὶ γράφων χερνίβων εἴργεσθαι τὸν ἀνδροφόνον, σπονδῶν, κρατήρων, ἱερῶν, ἀγορᾶς, πάντα [3] τἄλλα διελθὼν, οἷς μάλιστα ἄν τινας ᾤετο ἐπισχεῖν τοῦ τοιοῦτόν τι ποιεῖν, ὅμως οὐκ ἀφείλετο τὴν τοῦ δικαίου τάξιν, ἀλλ᾽ ἔθηκεν, ἐφ᾽ οἷς ἐξεῖναι ἀποκτιννύναι· κἂν οὕτω τις δράσῃ, καθαρὸν διώρισεν εἶναι. Εἶτ᾽ ἀποκτεῖναι μὲν δικαίως, ἔν γε τοῖς παρ᾽ ὑμῖν νόμοις ἐξέσται· χάριν δ᾽ ἀπαιτεῖν, οὔτε δικαίως, οὔθ᾽ ὁπωσοῦν, διὰ τὸν τούτου νόμον; Μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! μὴ βούλεσθε δοκεῖν πλείω πεποιῆσθαι σπουδὴν, ὅπως μηδενὶ τῶν εὖ τι ποιούντων ὑμᾶς χάριν ἐξέσται κομίσασθαι, ἢ ὅπως μηδεὶς φόνος ἐν τῇ πόλει γενήσεται. Ἀλλ᾽ ἀναμνησθέντες τῶν καιρῶν, παρ᾽ οὓς εὖ πεπονθότες

[1] γενήσωνται T. R. [2] Deest ἄλλον. T. [3] τἄλλα T.

Ἐν τοίνυν τοῖς περὶ τούτων νόμοις ὁ Δράκων —] Commemorat Draconem, quia leges illius reliquæ quidem, at non hæ, quæ essent de cæde, Solonis legislatione sublatæ erant. In αὐτόχειρα ἄλλον ἄλλου media vox ab editt. omnibus abest. Habent autem eam Par. 1. Vind. Aug. 1. Bav., et hinc jure in ordinem reduxit Reisk. De ipsa voce αὐτόχειρ, ab Atticis hujus ætatis usurpata pro antiquiore αὐθέντης, h. e. *aut sui aut aliorum interfector*, vid. Arnald. Lectt. Gr. p. 25. et Valcken. Diatr. Euripid. p. 189. Jam quæ sequuntur verba, χερνίβων εἴργεσθαι τὸν ἀνδροφόνον, σπονδῶν, κρατήρων, ἱερῶν, ἀγορᾶς, petita videntur e veteri lege, quæ integra hodie non exstat. Mala autem fertur lectio, χέρνιβος, quam Schol. explicat de vase. Sic quidem Andocides jungit χερνίβοις καὶ θυμιατηρίοις Or. IV. p. 127. Verum ibi necessario scribendum χερνιβίοις. Nam omnino formæ χέρνιβον vix alia auctoritas adest, quam quæ ducitur ex Iliad. Ω. 304., versu ne ab omnibus quidem olim genuino habito. Vulgata nostra scriptura, χερνίβων, significat *aquam lustralem*, ut optime docet Athenæus, laudatus nuper a Sophoclis sospitatore ad Œdip. T. 236. seqq., qui versus ad h. l. comparati docebunt, quam apte ritibus Atticis apud poetam Œdipus percussorem Laii exsecretur:

Τὸν ἄνδρ᾽ ἀπαυδῶ τοῦτον, ὅστις ἐστὶ, γῆς
τῆσδ᾽, ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω,
μήτ᾽ εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινὰ,
μήτ᾽ ἐν θεῶν εὐχαῖσι, μήτε θύμασι,
κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν,
ὠθεῖν δ᾽ ἀπ᾽ οἴκων πάντας, ὡς μιάσματος
τοῦδ᾽ ἡμὶν ὄντος — — —

Jam lustrationes, a quibus homicidæ arcebantur, fieri solebant et sacris in locis, et in foro. Vid Æschin. in Timarch. §. ί. fin. et in Ctesiph. §. νή. Mox et σπονδῶν et κρατήρων pertinet ad sacrificia. Nam κρατῆρες, libationibus adhiberi soliti, solenniter componuntur cum σπονδαῖς. Ut Or. Nostri de fals. leg. p. 431. ed. R. Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα — ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς, ἐπὶ ταῖς θυσίαις, σπονδῶν καὶ κρατήρων κοινωνοὺς πεποίησθε. Ceterum inest vocabulis nostri loci conjunctis notio ademti *universi juris civitatis*, τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἐν ταύτῃ πάντων, καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν, ut Demosth. loquitur in Aristocr. p. 633. Similiter Antiphon Or. XV. p. 762. Εἴργεσθαι πόλεως, ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγώνων. Conf. Herald. ad I. A. et R. VII. 23. Idem.

Ἐξεῖναι] Sub. ἐβούλετο, v. g. Auger.

Ἐφ᾽ οἷς ἐξεῖναι ἀποκτιννύναι] Exempli causa, si cui vis illata esset, seu mœchum apud uxorem, matrem etc. deprehendisset. His modis qui cædem pa-

εὖ πεποιήκατε τοὺς εὑρομένους, καὶ τῆς [1] Δημοφάντου στήλης, περὶ ἧς εἶπε Φορμίων, ἐν ᾗ γέγραπται καὶ ὀμώ-
506 μοσται· ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεὰς, ἅσπερ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι· καταψηφίσασθε τοῦ νόμου! Οὐ γὰρ ἔνεστ' εὐορκεῖν, εἰ μὴ τοῦτο ποιήσετε.

λέ. Παρὰ πάντα δὲ ταῦτα, ἐκεῖνο ἔτι ἀκούσατέ μου.

[1] Διοφάντου T.

trasset, cum Draco voluit esse *culpæ insontem*, καθαρὸν, ὅσιον, εὐαγῆ, ἀθῷον. Conf. Petiti librum sæpe nobis laudatum p. 619. F. A. Wolf.

Εὖ πεποιήκατε τοὺς εὑρομένους, καὶ τῆς Δημοφάντου στήλης] Participio tacite addi debet χάριν aut τιμήν τινα, e prioribus, χάριν κομίσασθαι. *Columnam* autem *Demophanti* h. e. populiscitum statim post exactos tyrannos auctore illo (Δημοφάντου εἰπόντος) factum, et columnæ de more insculptum, præter Nostrum laudant duo Oratores, Andocides de Myst. p. 48. et Lycurgus in Leocr. p. 223. seqq. et in priore horum etiam servatur formula jurisjurandi tum perscripta, e qua ea apponam, quæ Nostro consona sunt maxime. Ἐάν τις κτείνων τινὰ ἀποθάνῃ ἢ ἐπιχειρῶν, εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν. Ubi verba tantum habes alia, rem eandem. Sic ἄν τίς τι πάθῃ est pro illo, ἐάν τις ἀποθάνῃ, euphemismus notissimus. At legitur in loco Demosthenis vulgo, τῆς Διοφάντου στήλης. Quod mendum plures in fraudem deduxit, ut Fabricium Bibl. Gr. IV. 22. p. 16., qui male rem refert ad Diophantum Archontem Olymp. 96, 2. Occurrit quidem psephisma Diophanti apud Nostrum de fals. leg. p. 368. ed. R., sed id longe alius generis et ætate posterius. Veram scripturam nominis, Δημοφάντου, clare servant Par. 2. 5. 7. Aug. 1. et Bav. Quibus accedit Ulpianus, non correctus ille ad textus depravationem, sed qualem habent editt. principes, quæ etsi ipsæ quoque in contextu tenent Διοφάντου, tamen in Schol. verum sequuntur. Vitium loci primus detexit Valcken. ad Herodotum V. 55., eique recte paruit Reiskius, ceterum peccans statim in hoc, quod post Ἀριστογείτονι putat excidisse δεδώκατε. Cui demum vel Latini sermonis perito hæc ellipsis insolens videatur? Idem.

λέ. Παρὰ πάντα etc.] Μελλόντων οὐ ταὐτὰ λέγει. Mox v. 5. p. 517. ἥδεις, ἀντὶ τοῦ, προῄδεις. Sed quid si legas addita negatione: εἰ τὰ πρὸ τοῦ μὴ κατεμέμφου, sc. πραχθέντα Ἀριστογείτονι καὶ Ἁρμοδίῳ τοῖν τυραννοκτόνοιν. *Si ea, quæ olim facta sunt*, (sc. liberata rep. cæsisque Tyrannis) [*non reprehendis*] *cur non illud quoque providisti, si quid ejusmodi in posterum accideret?* Wolf. Jam fere ad Metam Orationis ventum est, cum singulare hoc comma, quod argumentationem non levem aut vulgarem continet, mihi molestias magnas excitaverit. Nam, si quid ego judicem, Wolfius uno in loco contra fidem *plurimorum* et præstantiorum Codd. in altero, *omnium*, aliud nobis commendaverit, ac voluit ipse Demosthenes. Primo enim v. 4. p. 517. omnes Editt. omnes scripti Codices, negativam istam particulam respuunt, et uno ore legunt εἰ τὰ πρὸ τοῦ κατεμέμφου: deinde Editt. Ald. et Paris. cum Codd. Regg. et Ven. v. ult. p. 516. negationem etiam excludunt, et legunt περὶ τῶν παρεληλυθότων καὶ μελλόντων (vel καὶ περὶ τῶν μελλόντων, ut Vindob.) ταὐτὰ λέγει. Si ergo hæc lectio, quæ tantam auctoritatem secum ferat, (tantam nimirum, ut omnium Codd. consensum habeat) non deteriorem sensum, immo si longe præstantiorem repræsentet, Tu non dubitabis, quid sequare. Hoc videtur velle Orator: Si priorum temporum liberalitatem reprehendas, cur ista tua lege, quæ sancit μηδὲ τολοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι, liberalitatem futurorum etiam claudis? cur non rationem habuisti Posteritatis? Sint Chabriæ, sint Cononis res gestæ, et opinione omnium, et præmiis, quæ consecuti sunt, minores: Esto, ut Resp. honorum fuerit liberalis nimio. At unde scis, ea tempora non olim reditura, ubi bonis Civibus, ubi Harmodiis iterum fuerit opus, ubi Resp. suorum Civium merita liberalitate vincere non poterit? εἰ τὰ πρὸ τοῦ κατεμέμφου, τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις. *Se biasimi le cose passate, che sai Tu di quelle, che hanno a venire?* ergo omnino fieri nequit, ut ea lex commode lata sit, quæ *eadem* de præteritis statuit, *eadem* de futuris, quorum eventus incerti et variæ in utramque par-

Οὐκ ἔνι τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον, ὃς περὶ τῶν παρεληλυθότων καὶ μελλόντων [1] οὐ ταῦτα λέγει· μηδένα

[1] Deest οὐ. R.

tem inclinationes a nullo Legislatore rite comprehendi possunt, οὐκ ἔνι τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον, ὃς περὶ τῶν παρεληλυθότων καὶ μελλόντων ταῦτὰ λέγει. *Non si debbe par buona tenere una legge, che delle cose passate e delle future parimente determina.* Ut recte Versio Italica. Lambinus etiam in hoc loco particulam negativam reduxit. Tu in utroque delebis. Taylor. Clare legendum: τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα εἶδες; *cur non futura considerasti*, in futurum prospexisti? quod v. 10. p. 519. vocat τὸ μέλλον προορᾶσθαι. sic τοὺς καιροὺς ἰδὼν, *tempora intuens*, §. ιγ'. med. Dicit: Si honores Harmodio et Aristogitoni *olim* habitos non reprehendis, quare *in futurum* a similibus honoribus excludis eos, qui Harmodio et Aristogitoni similes esse possunt. Markland.

Οὐκ ἔνι τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον — — τὰ μέλλοντα ᾔδεις;] Locum hunc utri vexarint pejus, editores, an librarii, difficile est dictu. Nam primum negatio et ante ταὐτὰ, et ante κατεμέμφου, in plerisque exemplaribus, scriptis, editis, adest nulla, nisi quod priore loco οὐ dedit Felic., unde id transiit in textum Man. et Wolfii, et in Ind. Lambini; posteriore autem loco unus Wolfius, prorsus de suo, invexit voculam μή. Indignatur id Taylorus, quod is in altero loco ita contra fidem *plurimorum* et præstantiorum codicum, in altero contra *omnium*, aliud inculcarit, ac voluerit ipse Demosthenes. Jam de codicibus cum optimo quoque hanc tenemus sententiam, earum quidem fidem editori esse religiose sequendam, modo ne in literas et apices sic juret, ut sensum communem ejuret. Quod vero Taylorus se jactat scire, quid Demosthenes voluerit; aut Taylorus, aut ego turpiter fallimur. Multo enim aliud in Oratore video, atque ille. Sed sententiam quomodo sine negationibus expediat vir doctus, ipsis verbis ejus docendum est, præsertim quum omnino desperem, fore unquam, ut vim eorum satis assequar. Hoc ergo, inquit, videtur Orator velle: Si priorum temporum - - - - Italica. [vid. supra.] Hactenus ille. Atque hæc vocat *sensum*, eumque longe præstantiorem altero, ex appositis negativis manante, nec amplius dubitaturos nos dicit, quid sequamur. Et placuit hæc crisis postremo editori ita, ut utramque negativam fidenter expunxerit, posteaque scripserit, τί; μὴ καὶ τὰ μέλλοντ' ᾔδεις; In notis tamen idem triplicem proponit modum emendandi: primum, ut omittatur τί ante μὴ, uti facit Aug. 1. et Bav.; secundum, ut legamus, εἰ τῶν προτοῦ κατεμέμφου τι, μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; tertium, ut, rejecto τὶ post μὴ, scribamus, εἰ τὰ προτοῦ κατεμέμφου, μή τι καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; *Priorum si te pœnitebit, num quid etiam futura prævidebas?* Ad has tantas divitias accedit Marklandus, clare legendum pronuncians, τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα εἶδες; *Cur non futura considerasti?*

Credo equidem, uti leviter nunc locus a me mutatus est, in eo neminem Græce doctum quidquam inventurum, quod culpæ speciem habeat. Τὰ παρεληλυθότα, quod paullo post dicitur τὰ προτοῦ, patet, referri ad *Harmodii et Aristogitonis honores et præmia.* Τοιοῦτοι sunt *tales, quales sese præstarunt illi duo.* Μὴ καταμέμφεται τὰ προτοῦ Leptines, *quum præmia duobus illis decreta lege sua probat et firmat, quum illos lege plane vult exceptos.* Jam se sponte sententia loci offert hæc: *Nullo pacto lex ista probari potest, quippe quæ aliud de rebus actisque præteritis statuat, aliud de futuris, neque ex æquo utraque judicet. In uno quidem capite legis Leptines scripsit: ne quis immunis esto, exceptis Harmodii et A. posteris. Præclare! Laudo, quod hactenus illis viris suos honores reliquit, sua præmia ac Populi decreta rata habet. At idem cavit in altero capite, ne omnino porro liceret immunitatem in quenquam conferre. Hic vide mihi, vir optime, quam Tecum ipse discordes. Hic posteris Harmodii et A. immunitatem olim tributam ratam habes, illic ne cuiquam ea in posterum unquam tribuatur, vetas. An tribuere eam ne tum quidem licebit per Te, o bone, quum in civitate forte erunt Harmodio et Aristogitoni similes? Talesne quoque hocce præmio ornandos negas? At qui in civitate nostra olim facta reprehendere non es ausus, qui tyrannicidarum posteros lege Tua solvis, quid? num Tu etiam futura noras, quum legem scriberes? Num certum Tibi erat, nunquam talia tempora Reip. reditura esse, in quibus ad statum popularem a dominatu defendendum Harmodiis opus sit; ut summe nos pœnitere debeat præmia sustulisse* etc. Sed hæc verecundius expressa sunt, et sine ullo verbo male ominato. Particula ὅτι alienum responsum annunciat, ut §. ι. med. *Dices quidem Tu, aut alius, procul nos abesse a tali exspectatione* etc.

Sufficiant hæc ad totius loci tenorem

εἶναι, φησὶν, ἀτελῆ, πλὴν τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος· καλῶς! μηδὲ [1]τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι δοῦναι. Μηδ', ἂν τοιοῦτοί τινες γένωνται, Λεπτίνη; Εἰ τὰ [2]προτοῦ οὐ κατεμέμφου, τί; μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; Ὅτι, νὴ Δία, πόῤῥω τοῦ τι τοιοῦτον ἐλπίζειν νῦν ἐσμέν. Καὶ εἴημέν γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! Ἀλλὰ χρή γε [3]ἀνθρώπους ὄντας τοιαῦτα καὶ λέγειν καὶ νομοθετεῖν, οἷς μηδεὶς ἂν νεμεσήσαι· καὶ τἀγαθὰ μὲν προσ-

[1] τολοιπὸν T. [2] πρὸ τοῦ μὴ κατ., τί μὴ T. πρὸ τοῦ κατ., τί; μὴ R. [3] ἀνθρώπους γε T.

declarandum, nec lubet Taylori commentum illud exagitare, quo bonam legem negat esse, quæ de præteritis et futuris eadem statuat. Neque id commentum iis defenditur, quæ dixit de eventibus temporum incertis, a nullo legislatore provisis, qui ad leges variis modis immutandas valeant. Quippe id h. l. Demostheni invito obtruditur, qui rem eloquitur nude et simpliciter, et, pro more suo, multo dixisset accuratius, et ad communem hominum sensum aptius, si cum Tayloro voluisset sophistam agere. Quam sæpe veteres Oratores dicunt, leges vultum omnibus eundem exhibere, et *omnibus una eademque voce oportere loqui*, ut Ammianus Marcellinus ait XXVII. 6. Vere ergo scriberetur, οὐ ταὐτὰ λέγει, etsi nullus liber addiceret. Atque ita etiam ante κατεμέμφου negativam requiri, superiora clamant. Ac nihil est hoc vitio solennius, ut οὐ post τοῦ extritum sit. Nam Wolfii conjecturam μὴ abjeci, quia in mea ratione ad majorem facilitatem corruptelæ illud quoque accedit, quod alteram particulam haud paullo melius usus loquendi fert. Scilicet verba, εἰ τὰ προτοῦ οὐ κατεμέμφου, suppleri possunt addendo, ἀλλὰ ἐπαινεῖς. In hoc autem genere dicendi negativa οὐ optime locum habet, rarius et minus bene μή.

Denique ne ultimo quidem membro inoffensum pedem editores referre potuerunt. Nam male vulgo conjunctim legitur, τί μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ᾔδεις; Quod Wolfius vertit, *cur non futurorum etiam rationem habuisti?* Nullus vero locus est particulæ μὴ, quum sic interrogamus, *cur non?* Tum et lex sermonis et usus postulat οὐ, respuit μή. Sic solœce dicas, τί μὴ ἐποίησας τοῦτο; *Cur hoc non fecisti?* Quod ratio hæc ipsum Marklandum fugit, qui tamen in reliquis loci plus, quam ceteri, intellexit, id ego mirarer, nisi aliunde constaret, has in Demosthenem notas a viro summo effusas potius esse, quam scriptas. At enim exempla sunt, ubi in interrogationibus junctim ponitur τί μή. Hæc ne quem aliquando deludant, neu dissimilia pro similibus habeantur, rem quasi prætereundo explicabo. Legimus quidem in Aristid. Declam. Leptin. §. 94. Οὐ μὴν ἀλλ' εἰ μὲν καλόν τι καὶ δίκαιον, ὦ οὗτος! τὸ τῶν δωρεῶν οἴει, καὶ τῇ πόλει συμφέρον· τί μὴ πᾶσιν ἁπλῶς αὐτῶν μεταδίδως, ἀλλὰ τοῖς μὲν, τοῖς δ' οὔ; εἰ δ' ἀλυσιτελεῖς εἶναί σοι δοκοῦσι, καὶ κατέγνως αὐτῶν, καὶ οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι νομίζεις, τί μὴ καὶ πάντας τούτων ἀποστερεῖς; Hic vero μὴ copulandum non est cum pronomine τί, sed in priore loco cum πᾶσιν, in posteriore cum πάντας, ibique verba, τί μὴ καὶ πάντας, idem valent, quod τί καὶ μὴ πάντας, ἀλλ' ἐνίοι, quod verbum, ἐνίοι, latet in τοῖς μὲν, τοῖς δ' οὔ. Itaque μὴ in utroque loco positum est plane, uti supra apud Nostrum §. ά. μή τινες, ἀλλὰ πάντες, et ultima Latine verti possunt: *Sin donationes prorsus tibi inutiles videntur, cur quosdam tantum præmiis suis spolias, cur non omnes?* Jam quod ex aliquot editt. sumsi, τί; μὴ, hæc vim habent et acrimoniam quandam interrogantis, quæ potestas sæpe in solo μὴ interrogativo inest. Longior in h. l. factus sum subtilitatis studio. Nec usquam in tota Oratione majores fluctus et inutilius ab Intpp. excitatos vidi. F. A. Wolf.

Ἐλπίζειν] Sicut *sperare* Latine, in bonam et malam partem accipitur: hic in malam. Auger.

Εἴημεν] Ita, non cum editorum nonnullis et Wolfio, qui et similiter quoque interpretatur, εἶν μέν. Taylor.

Οἷς μηδεὶς ἂν νεμεσήσαι] Ex veteri superstitione bonorum invidiosa prædicatio homini credebatur fortunam, quæ adesset, parum tutam, atque adeo deorum iram concitare. Quid? quod πᾶν θεῖον φθονερὸν putarunt, ut ex Herodoto constat. Eam sententiam aliquis nuper ex instituto mi-

δοκᾶν, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι διδόναι, πάντα δ' ἀνθρώπινα ἡγεῖσθαι. Οὐδὲ γὰρ ἂν Λακεδαιμόνιοί ποτε ἤλπισαν εἰς τοιαῦτα πράγματα ἀφίξεσθαι· οὐδέ γε ἴσως Συρακούσιοι, [1] τὸ πάλαι δημοκρατούμενοι, καὶ φόρους Καρχη-

[1] τοπάλαι T. R.

sere vexavit singulari scriptione, Solonem et reliquos priscos sapientes ex nostris ingeniis judicans. F. A. Wolf.

Οὐδὲ γὰρ ἂν Λακεδαιμόνιοί ποτε ἤλπισαν εἰς τοιαῦτα πράγματα ἀφίξεσθαι] Omnino ἐλπίζειν est *exspectare*, unde interdum occurrit sensu *timendi*, quæ tamen propria vis verbi non est. In hunc modum accipies, quæ traduntur ab Intpp. ad Thomam M. p. 299. Εἰς τοιαῦτα, *in talem fortunam*, scil. *quacum nunc conflictantur*. Similiter alibi ἐκεῖνα. Conf. ad §. ιά. Idem.

Οὐδέ γε ἴσως Συρακούσιοι] Sc. ἤλπισαν τυραννηθήσεσθαι. De Dionysiis vid. Diodorum lib. XIII. et XIV. Wolf.

Οὐδέ γε ἴσως Συρακούσιοι, τὸ πάλαι δημοκρατούμενοι] Nempe per 60 fere annos, inde ab Olymp. 78, 3., quo anno antiquiorum tyrannorum ultimus, Thrasybulus, regno privatus est. Nam prior Dionysius, qui statim memoratur, potitus regno est Olymp. 93, 4. Vid. Diodor. XI. 68. et XIII. 96. Reliqua, de imperio Syracusanorum latissime patente, in vulgus nota sunt. Carthaginienses illis subjecti post cladem ad Himeram Olymp. 75, 1. Vid. Diodor. XI. 20. seqq. Justin. IV. 2. et de clade Atheniensium superius notata ad §. ιά. Sed ultimis periodi longius immorari cogimur. Primum quidem hoc alii quoque scriptores testantur, Dionysium, patrem, extremo loco natum fuisse, et, priusquam tyrannidem occuparit, nullius apud suos auctoritatis. Diodorus, haudquaquam spernendus auctor in rebus Siculis, XIII. 96. eum γραμματέα καὶ τὸν τυχόντα ἰδιώτην vocat, et qui Wesselingio ad h. l. citatur, Polyænus V. 2. 2. ὑπηρετοῦντα καὶ γραμματεύοντα τοῖς στρατηγοῖς. Jam id munus γραμματέως, ex multis locis Oratorum patet, Athenis parum honorificum fuisse. Non fuit illud quidem in Græcia per se inhonestum aut contemtum, ὑπηρεσία tamen, non ἀρχὴ, plane ut apud Romanos *scribæ* interdum etiam cum lictoribus numerantur inter *apparitores magistratuum*, iisque *ministerium* tribuitur, nunquam *magistratus*. Quanquam in Græcis civitatibus paullo honorificentior ea provincia habita, quippe et ingenuorum hominum, et non mercenaria, ut puto. Conf. Nepotis Eumen. c. 1. At verbum tamen, ὑπηρετεῖν, solenne ubique de scribis, passimque conjunctum cum γραμματεύειν et ὑπογραμματεύειν, uti ap. Demosth. de Cor. §. 79. med. et alibi. Atque hoc non aliter fuisse Syracusis, eundemque ibi scribas locum tenuisse, pro certo poni potest, quidquid obloquatur Ulpianus, quem recte refutant Spanhem. de U. et P. N. Diss. IX. p. 705. et Wesselingius l. c. Jam plane non dubium est, Dionysium propter hoc ipsum munus γραμματέως a Nostro vocari potuisse ὑπηρέτην. Nescio tamen quid in hoc loco me offendit, quoties lego verba, ὃς ὑπηρέτης ἦν, ὥς φασι. Quid enim? Hæccine, ὃς ὑπηρέτης ἦν, ad declarandum locum scribæ credamus adjecta? At quis auditorum olim ignorare potuit, γραμματέως esse ὑπηρεσίαν, non ἀρχήν? Id scilicet Populus Atheniensis docendus fuit. Verum ut ejusmodi declarationem huic loco, quum de Siculis rebus agatur, minus alienam putes, jam edoceri cupiam, cur eam Orator fecerit verbis tam ineptis? Talia sunt sane, ὃς ὑπηρέτης ἦν. Unde enim hoc tempus præteritum? Ferri id utique posset, si scripsisset, ὥσπερ ὑπηρεσία ἐστὶ, certe ita ratio dicendi constaret. Non minus tamen offendit illud, ὥς φασι. Est enim absonum, si ad totam sententiam referas; nec magis ferendum, etiam per leges sermonis, si ad unum nomen γραμματέως. Nam sic deberet esse, γραμματέως ὄντος, ὥς φασι. At ratio quædam videatur adesse, salebras has omnes complanans, ut post illud, ὑφ' ἑνὸς γραμματέως, novam quandam conditionem hominis inesse dicas appositis verbis, ὃς ὑπηρέτης ἦν. Nimirum ad hoc aliquis abuti possit Polyæni loco, quem ante laudavi. At si nova et diversa a priore conditio nunc accederet, ista molestia præteriti temporis eadem nos premeret. Nec video, in hac ratione, cur non potius Orator dixisset, γραμματέως καὶ ὑπηρέτου, quanquam vel sic abruptius, nec pro solita perspicuitate sua locutus esset. Post hæc omnia, quæ dixi, primum facere non possum, quin illud, ὥς φασι, absurdum judicem et alienum. Haud dubie Dionysii, principis tam potentis, prior conditio satis tum nota fuit; atque ut minus nota fuerit, *rumor vulgi et fama* locum *in tali argumentatione* non

δονίους πραττόμενοι, καὶ πάντων τῶν περὶ αὐτοὺς ἄρχοντες, καὶ ναυμαχίᾳ νενικηκότες ἡμᾶς, ὑφ' ἑνὸς γραμματέως, [1][ὃς ὑπηρέτης ἦν, ὥς φασι,] τυραννηθήσεσθαι. Οὐδέ γε ὁ νῦν ὢν Διονύσιος ἤλπισεν ἄν ποτ' ἴσως, πλοίῳ στρογγύλῳ καὶ στρατιώταις ὀλίγοις Δίωνα ἐλθόντα ἐπ' αὐτὸν ἐκβαλεῖν τὸν τριήρεις πολλὰς καὶ ξένους καὶ πόλεις κεκτημένον. Ἀλλ', οἶμαι, τὸ μέλλον ἄδηλον πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ μικροὶ καιροὶ μεγάλων πραγμάτων αἴτιοι [2]γίγνονται. Διὸ δεῖ μετριάζειν ἐν ταῖς εὐπραξίαις, καὶ προορωμένους τὸ μέλλον φαίνεσθαι.

507 λϛʹ. Πολλὰ δ' ἄν τις ἔχοι λέγειν [3]ἔτι καὶ διεξιέναι, περὶ τοῦ μηδαμῇ, μηδὲ καθ' ἓν, τοῦτον ἔχειν καλῶς τὸν νόμον, μηδὲ συμφέρειν ὑμῖν· ἀλλ', ἵν' ἐν κεφαλαίῳ τοῦτο μάθητε, κἀγὼ παύσωμαι λέγων, ὡδὶ ποιήσατε! Σκέψασθε παράλληλα, καὶ λογίσασθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, τί τε συμβήσεται κατεψηφισμένοις ὑμῖν τοῦ νόμου, καὶ τί μή· εἶτα φυλάττετε καὶ μέμνησθε, ἃ ἂν ὑμῖν ἐξ ἑκατέρου φανῇ, ἵνα ἕλησθε τὰ κρείττω. Ἂν μὲν τοίνυν καταψηφίσησθε,

[1] Absunt unci. T. [ὃς - - - ἦν], R. [2] γίνονται T. R. [3] Deest ἔτι. T.

habebat. Concinit quidem vulgato textui Scholiastes, sed hujus cantilenam non ita curo, ut propter eam verba, quæ inclusi, minus mihi videantur suspecta, minusque glossatorem oleant. Quin surreptis illis etiam gravitas orationi accedit. Hujus vero reperti laudem, si qua est, ex parte præcepit Reiskius, in Notis monens: *Verba, ὃς ὑπηρέτης ἦν, videntur e scholio superesse, eoque delenda esse. Voluerat lector aliquis significare, quam contemti olim scribæ fuissent; ideoque adscripserat, scribas in numero servorum publicorum fuisse.* Non dubito, in postremis virum scribere voluisse *ministrorum*, etsi scio, *servos publicos* et *scribas* conjungi a Capitolino Gord. tr. c. 12. Hoc unum miror, quod Reisk. parcere potuit verbis, ὥς φασι. Ea ipsa sunt, quæ mihi præ ceteris corruptelæ suspicionem injecerunt. F. A. Wolf.

Ὁ νῦν ὢν Διονύσιος] Ὁ νεώτερος. De hoc vide vitam Dionis et Timoleontis apud Plutarchum. Wolf.

Οὐδέ γε ὁ νῦν ὢν Διονύσιος—] Dionysii minoris ejectio ex insula incidit in Olymp. 106, 1. De tota re gesta constat ex Diodoro XVI. 6., Nepotis Dione, et ex Plutarcho, quem imprimis confer in Dione p. 968. D. Tetigisse hæc vulgata satis habeo. Sic et sententia, τὸ μέλλον ἄδηλον κ. τ. λ. sine comparatione locorum similium bene intelligitur. Iisdem verbis ea repetitur in Or. de Rhod. libert. §. θʹ. et Latine a Livio XXVII. 9. F. A. Wolf.

λϛʹ. Παράλληλα] Rescribe παρ' ἄλληλα, in *utramque partem*, sc. τί τε συμβήσεται κατεψηφισμένοις ὑμῖν τοῦ νόμου, καὶ τί μή. Forte καταψηφισαμένοις, ut habent Ital. et Regg. α. β. η. Taylor. Sat frequens hoc in Atticis pro παραλλήλως, et inutile est, cum Tayl. disjungere, παρ' ἄλληλα. Nec minus recte servamus vulgatum, κατεψηφισμένοις, pro quo idem ille commendat καταψηφισαμένοις. Feras hoc hactenus, ut sit pro ἐὰν καταψηφίσησθε. Prius tamen verius, quod resolvi potest, εἰ κατεψηφισμένοι ἔσεσθε. Verius, inquam, quia sententiæ h. l. magis convenit εἰ, quam ἐὰν, propter hujus particulæ vim ἀοριστολογικήν. Ac plane sic est in Lycurg. adv. Leocr. p. 143. In seqq. ellipsis facilis in τί μή, h. e. τί συμβήσεται μὴ κατεψηφισμένοις. Ceterum tota hæc peroratio est ex optimis partibus Orationis, et causæ aptissima. F. A. Wolf.

Ἵνα ἕλησθε τὰ κρείττω] Alludit ad verba Legis Solonis, citatæ supra §. κʹ. med. ὑμᾶς δὲ ἀκούσαντας, ἑλέσθαι τὸν κρείττω,

ὥσπερ ἡμεῖς κελεύομεν, οἱ μὲν ἄξιοι τὰ δίκαια παρ᾽ ὑμῶν ἕξουσιν· εἰ δέ τις ἐστ᾽ ἀνάξιος, ὡς ἔστω, πρὸς τῷ τὴν δωρεὰν ἀφαιρεθῆναι, δίκην, ἣν ἂν ὑμῖν δοκῇ, δώσει κατὰ τὸν παρεισενηνεγμένον νόμον· ἡ δὲ πόλις πιστή, δικαία, πρὸς ἅπαντας ἀψευδὴς φανήσεται. Ἐὰν δὲ ἀποψηφίσησθε, ὃ μὴ ποιήσαιτε, οἱ μὲν χρηστοὶ διὰ τοὺς φαύλους ἀδικηθήσονται, οἱ δὲ ἀνάξιοι συμφορᾶς ἑτέροις αἴτιοι γενήσονται, δίκην δ᾽ οὐδ᾽ ἡντινοῦν αὐτοὶ δώσουσιν· ἡ δὲ πόλις, τἀναντία ὧν εἶπον ἀρτίως, δόξει ἄπιστος, φθονερά, φαύλη [1] παρὰ πᾶσιν εἶναι.

λζ'. Οὔκουν ἄξιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! τοσαύτην βλασφημίαν ἀντὶ καλῶν καὶ προσηκόντων ὑμῖν ἀγαθῶν ἑλέσθαι. Καὶ γὰρ ἕκαστος ὑμῶν ἰδίᾳ μεθέξει τῆς δόξης τῶν κοινῇ γνωσθέντων. Οὐ γὰρ ἀγνοεῖ γε τοῦτο οὐδείς, οὔτε τῶν περιεστηκότων, οὔτε τῶν ἄλλων, ὅτι ἐν μὲν τῷ δικαστηρίῳ Λεπτίνης πρὸς [2] ἡμᾶς ἀγωνίζεται, ἐν δὲ τῇ τῶν καθημένων ὑμῶν ἑνὸς ἑκάστου γνώμῃ φιλανθρωπία πρὸς φθόνον, καὶ δικαιοσύνη πρὸς κακίαν, καὶ πάντα τὰ χρηστὰ πρὸς τὰ [3] πονηρὰ ἀντιτάττεται. Ὧν τοῖς βελτίοσι πειθόμενοι, καὶ κατὰ [4] ταὐτὰ ἡμῖν θέμενοι τὴν ψῆφον, αὐτοί τε ἃ 508
προσήκει δόξετ᾽ ἐγνωκέναι, καὶ τῇ πόλει τὰ κάλλιστα

[1] παρ᾽ ἅπασιν R. [2] ὑμᾶς T. R. [3] πονηρότατα R. [4] ταῦτα T.

scil. νόμον. Markland.

Παρὰ πᾶσιν] Refertur ad δόξει. Auger.

λζ'. Οὔτε τῶν περιεστηκότων, οὔτε τῶν ἄλλων—] Οἱ περιεστηκότες sunt, qui aliis locis vocantur, οἳ ἐπακούουσι τῆς κρίσεως, οἳ ἔξωθεν περιέστασι, ut ap. Æschin. in Ctesiph. §. ϡ. κά. post med. οά. Lat. *qui circumstant* audiendi gratia, et coronam faciunt, qui in gravioribus causis, præsertim oratore claro aut gratioso orante, solebant multi esse et Athenis et Romæ. Mox omnes edd. occupat πρὸς ὑμᾶς, incuria editorum, quod vel Wolfii rectior versio ostendit. Accusatorum et reorum in foro semper est ἀγὼν πρὸς ἀλλήλους, non πρὸς τοὺς δικαστάς, minime in h. l. Quisque hoc videt attentior, etsi nemo Intpp. advertit ante Reiskium. Οἱ καθημένοι denique sunt *judices*, qui solenniter Græce dicuntur καθῆσθαι, Latine *sedere*. F. A. Wolf.

Ἐν μὲν τῷ δικαστηρίῳ Λεπτίνης etc.] Sic Cicero 2 Catilinaria. *Denique æquitas, temperantia, fortitudo, prudentia, virtutes omnes certant cum iniquitate, cum luxuria, cum ignavia, cum temeritate, cum vitiis omnibus. Postremo copiæ cum egestate, bona ratio cum perdita, mens cum amentia, bona denique spes cum omnium rerum desperatione confligit.* Wolf.

Πρὸς τὰ πονηρὰ] Intelligere hoc licet, verbo πάντα repetito, πάντα τὰ πονηρά. Ergo nihil opus, cum Par. 1. Aug. 1. et Reisk. poni πονηρότατα. Paullo magis ferrem, si cui v. 10. p. seq. superlativus aptior videretur, κατὰ τῶν τὰ πονηρότατα συμβουλευόντων. Quanquam ibi nihil muto. F. A. Wolf.

Ἡμῖν θέμενοι τὴν ψῆφον] Συμφωνήσαντες ἡμῖν, καὶ καταψηφισάμενοι τοῦ νόμου. Wolf.

Κατὰ ταῦτα] Omnino κατὰ ταὐτὰ ἡμῖν, ut excudit Morel. et interpretatur Wolfius. Vulgo legitur ὑμῖν. Italus ita: *Delle quali se migliori seguirete, e secondo esse darete la vostra sentenza.* Taylor.

Τῇ πόλει τὰ κάλλιστα] H. e. *quæ Rempubl. nostram maxime decet decrevisse.* Mirum est, membranas magno consensu dare, τῇ πόλει τὰ κράτιστα. Quod nemo præfe-

ἔσεσθε ἐψηφισμένοι· κἂν τις ἄρ᾽ ἔλθῃ ποτὲ καιρὸς, οὐκ ἀπορήσετε τῶν ἐθελησόντων ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύειν. Ὑπὲρ οὖν τούτων ἁπάντων [1] οἶμαι δεῖν ὑμᾶς σπουδάζειν, καὶ προςέχειν τὸν νοῦν, ὅπως μὴ βιασθῆτε ἁμαρτεῖν. Πολλὰ γὰρ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! πολλάκις οὐκ ἐδιδάχθητε, ὡς ἔστι δίκαια, ἀλλ᾽ ἀφῃρέθητε ὑπὸ τῆς τῶν λεγόντω, κραυγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀναισχυντίας· ὃ μὴ πάθοιτε νῦνν οὐ γὰρ ἄξιον· ἀλλ᾽ ἃ δίκαια ἐγνώκατε, ταῦτα φυλάττετε! καὶ μνημονεύετε, ἕως ἂν ψηφίσησθε, ἵν᾽ εὔορκον θῆσθε τὴν ψῆφον κατὰ τῶν τὰ πονηρὰ συμβουλευόντων. Θαυμάζω δ᾽ ἔγωγε, εἰ τοῖς μὲν τὸ νόμισμα διαφθείρουσι θάνατος παρ᾽ ὑμῖν ἐστὶν ἡ ζημία, τοῖς δ᾽ ὅλην τὴν πόλιν κίβδηλον καὶ ἄπιστον ποιοῦσι λόγον δώσετε. Οὐ [2] δήπουγε, ὦ Ζεῦ καὶ [3] Θεοί!

[1] οἴομαι R. [2] δή που γ᾽ R. [3] Θεοὶ, οὐκ T.

rat, qui Orationem cum cura perlegit. F. A. Wolf.

Ἀφῃρέθητε ὑπὸ τῆς τῶν λεγόντων κραυγῆς καὶ βίας καὶ ἀναισχυντίας] *Extortum est Vobis id, quod decrevistis, clamoribus et impudenti convicio.* Conf. instar omnium Æschin. Or. in Ctesiph. non longe ab initio, quo in loco pristinum judiciorum ordinem et gravitatem requirit. Idem.

Ψηφίσησθε] Ita Editt. et MSS. Vulgo ψηφίσεσθε. Taylor.

Τοῖς μὲν τὸ νόμισμα] Aristophanes Ranis. [v. 730.]

Πολλάκις γ᾽ ἡμῖν ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονθέναι
Ταὐτὸν, ἔστε τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς,
Ἔστε τἀρχαῖον νόμισμα καὶ τὸ καινὸν χρυσίον.
Wolf.

Lubens hoc ἀπροσδιόνυσον scholion Wolfii admisi, nulla alia de causa, nisi ut hoc exemplo intelligat bonus Lector meus, sibi nullam factam esse fraudem, si aliquando hujus hominis πονηροῖς καὶ κεκιβδηλευμένοις νομίσμασιν (ut loquitur ibidem suus Aristophanes) χρώμεθ᾽ οὐδέν. Taylor.

Θαυμάζω δ᾽ ἔγωγε, εἰ τοῖς μὲν τὸ νόμισμα διαφθείρουσι —] Sententia hæc imprimis accommodata est ad communem intelligentiam, olim adhibita explicatius a Solone. Demosthenes in Timocrat. p. 763. ed. R. Βούλομαι ὑμῖν κἀκεῖνο διηγήσασθαι, ὅ φασί ποτ᾽ εἰπεῖν Σόλωνα, κατηγοροῦντα νόμον τινὸς οὐκ ἐπιτήδειον θέντος. Λέγεται γὰρ τοῖς δικασταῖς αὐτὸν εἰπεῖν, ἐπειδὴ τἄλλα κατηγόρησεν, ὅτι νόμος ἐστὶν ἁπάσαις, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ταῖς πόλεσιν, ἐάν τις τὸ νόμισμα διαφθείρῃ, θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι· ἐπερωτήσας δὲ, εἰ δίκαιος αὐτοῖς καὶ καλῶς ἔχων ὁ νόμος φαίνεται, ἐπειδὴ φῆσαι πάντας τοὺς δικαστὰς, εἰπεῖν, ὅτι αὐτὸς ἡγεῖται ἀργύριον μὲν νόμισμα εἶναι τῶν ἰδίων συναλλαγμάτων ἕνεκα τοῖς ἰδιώταις εὑρημένον, τοὺς δὲ νόμους ἡγεῖται τῆς πόλεως νόμισμα εἶναι. Δεῖ δὴ τοὺς δικαστὰς πολλῷ μᾶλλον, εἴ τις, ὃ τῆς πόλεώς ἐστι νόμισμα, τοῦτο διαφθείρει, καὶ παράσημον εἰςφέρει, μισεῖν καὶ κολάζειν, ἢ εἴ τις ἐκεῖνο, ὃ τῶν ἰδιωτῶν ἐστί. Προςθεῖναι δὲ τεκμήριον τοῦ καὶ μεῖζον εἶναι τὸ ἀδίκημα, τὸ τοὺς νόμους διαφθείρειν, ἢ τὸ ἀργύριον· ὅτι ἀργυρίῳ μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων καὶ φανερῶς πρὸς χαλκὸν καὶ μόλυβδον κεκραμένῳ χρώμεναι σώζονται, καὶ οὐδοτιοῦν παρὰ τοῦτο πάσχουσιν, ὁμοίως δὲ νόμοις πονηροῖς χρώμενοι, καὶ διαφθείρεσθαι τοὺς ὄντας ἐῶντες, οὐδένες πώποτ᾽ ἐσώθησαν. F. A. Wolf.

Καὶ Θεοὶ, οὐκ οἶδ᾽ ὅτι etc.] Hæc ista distingui debent: λόγον δώσετε. οὐ δήπου γε, ὦ Ζεῦ, καὶ Θεοί. Οὐκ οἶδ᾽, ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ etc. *ne utique hoc fiat, o Jupiter, et cæteri Dii! Scio, non opus esse, ut ego plura dicam: opinor enim* etc. Frequens hæc Oratoribus Formula: Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι etc. in conclusionibus orationum. Lysias contra Frumentar. ad fin. Οὐκ οἶδ᾽, ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων etc. et ita sæpe Ille, et cæteri. Intelligendum est, quasi scriptum fuisset hoc modo: Οὐκ (οἶδ᾽, ὅτι) δεῖ πλείω λέγειν· vehoc: Οἶδ᾽, ὅτι οὐ δεῖ πλείω λέγειν. Mark-

Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· [1] οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

[1] οἴομαι R.

LAND. Pone punctum post δεῖ. AUGER.

Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων] Eadem conclusione simplici Isæus utitur Or. VI. et VII. et Noster tribus aliis locis. Ubi vulgo perperam scribitur, οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι. Absolute pro particula affirmandi interponi solet οἶδ᾽ ὅτι, et εὖ οἶδ᾽ ὅτι. Explicui hoc et interdum similia leviora, et nullius doctrinæ, ne ad justam explicationem Orationis quidquam deesse videretur. F. A. WOLF.

FINIS TOMI SECUNDI.

Londini imprimebat J. F. Dove, in Area quæ est Divi Joannis.